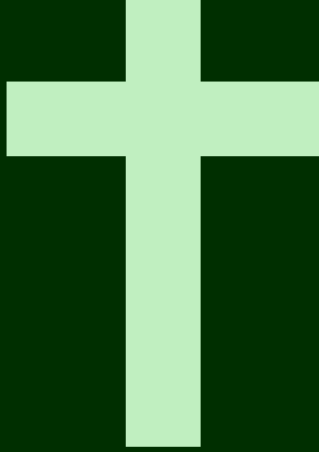

Topě vř rá

New Testament in Kaingang (BR:kgp:Kaingang)

Topě vĩ rá

New Testament in Kaingang (BR:kgp:Kaingang)

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kaingang

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Kaingang

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-03-04

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022
16af52c8-0e45-5e91-b36c-cd314d36d7fc

Contents

MATEUS	1
MARCOS	41
LUCAS	63
JOÃO	106
HAN KĀME	135
ROMA	171
1 CORINTO	189
2 CORINTO	206
GALÁCIA	216
ÉFESO	223
FILIPÓS	229
COLOSSOS	233
1 TESSALÔNICA	237
2 TESSALÔNICA	241
1 TIMÓTEO	243
2 TIMÓTEO	248
TITO	252
FILEMOM	254
HEBREU	255
TIAGO	268
1 PEDRO	273
2 PEDRO	278
1 JOÃO	281
2 JOÃO	285
3 JOÃO	286
JUDAS	287
NĒN VENH KE	289

MATEUS TÛ RÁ

*Jesus jóg'jóg ve ag
(Lc 3.23-28)*

¹ Jesus Cristo jóg'jóg ve ag rán ke vē. Jesus Cristo vÿ tÿ Davi krê'krê nÿ, kÿ Davi vÿ tÿ Abraão krê'krê nÿ. ² Abraão vÿ Isaque han. Kÿ Isaque vÿ Jacó han. Kÿ Jacó vÿ Judá han, ti mré ke ag ke gé. ³ Kÿ Judá vÿ Peres han. Zera ti ke gé. Á prÿ tÿ Tamar fi ki tóg ag hyn han, Judá ti. Kÿ Peres vÿ Esrom han. Kÿ Esrom vÿ Arão han. ⁴ Kÿ Arão vÿ Aminadabe han. Kÿ Aminadabe vÿ Nasom han. Kÿ Nasom vÿ Salmom han. ⁵ Kÿ Salmom vÿ Boaz han, á prÿ tÿ Raabe fi ki. Kÿ Boaz vÿ Obede han, á prÿ tÿ Rute fi ki. Kÿ Obede vÿ Jessé han. ⁶ Kÿ Jessé vÿ pã'i mág tÿ Davi ên han.

Kÿ pã'i mág tÿ Davi vÿ Salomão han, á prÿ ên fi ki, ù tÿ Urias prÿ ja nÿ ên fi ki. ⁷ Kÿ Salomão vÿ Roboão han. Kÿ Roboão vÿ Abias han. Kÿ Abias vÿ Asa han. ⁸ Kÿ Asa vÿ Josafá han. Kÿ Josafá vÿ Jorão han. Kÿ Jorão vÿ Uzias han. ⁹ Kÿ Uzias vÿ Jotão han. Kÿ Jotão vÿ Acáz han. Kÿ Acáz vÿ Ezequias han. ¹⁰ Kÿ Ezequias vÿ Manassés han. Kÿ Manassés vÿ Amom han. Kÿ Amom vÿ Josias han. ¹¹ Kÿ Josias vÿ Jeconias han, ti jávy ag ke gé. Israel ag tÿ cidade Babilônia ra mÿ ên kã tóg ag hyn han, Israel ag tÿ sigse kÿ mÿ ên kã.

¹² Ag tÿ cidade ên tá vÿnÿn ke kar kÿ Jeconias vÿ Salatiel han. Kÿ Salatiel vÿ Zorobabel han. ¹³ Kÿ Zorobabel vÿ Abiúde han. Kÿ Abiúde vÿ Eliaquim han. Kÿ Eliaquim vÿ Azor han. ¹⁴ Kÿ Azor vÿ Sadoque han. Kÿ Sadoque vÿ Aquim han. Kÿ Aquim vÿ Eliúde han. ¹⁵ Kÿ Eliúde vÿ Eleazar han. Kÿ Eleazar vÿ Matã han. Kÿ Matã vÿ Jacó han. ¹⁶ Kÿ Jacó vÿ José han, Maria fi mên ên ti. Maria ên fi ki Jesus tóg mur ja nÿ, há vÿ: Cristo, he mÿ.

¹⁷ Há kÿ ag tóg 14 (ke) nÿtÿ, Abraão krê'krê ag, Davi mré nÿgrén kÿ. Kÿ Davi krê'krê ag tóg 14 (ke) nÿtÿ gé, ag tÿ ag sigse kÿ nÿtÿ tá ag nÿgrén kÿ, ag tÿ cidade tÿ Babilônia tá sigse kÿ nÿtÿ tá ag nÿgrén kÿ. Tag pãte ag krê'krê vÿ 14 (ke) nÿtÿ gé, Cristo mré nÿgrén kÿ. Cristo jóg'jóg ve ag há vē.

*Jesus Cristo mur
(Lc 2.1-7)*

¹⁸ Jesus Cristo mur vÿ ge nÿ, ha mē. Ti mÿnh fi vÿ tÿ José prÿnh ke fi nÿ, há ra fag tóg ver jagnē mré nÿ ja tÿ nÿ. Ên kã fi tóg kufy nÿ ha. Topē kuprÿg tÿ fi mÿ gÿr han jan há vē. ¹⁹ Kÿ José tóg mēg mÿ sir, fi tÿ kufy nÿ ti, kÿ tóg ti mÿ e tÿ. Ûn jykré kuryj vē mÿr, José ti, há kÿ tóg fi mÿ'ág han sór tÿ nÿ, kÿ tóg fi to vÿ tÿ nÿ sir. Há ra tóg fi pin kÿ fi mÿ: "kÿ inh hÿn á tÿ prÿ nÿnh ke tÿ nÿ ha." he sór mÿ sir.

²⁰ Ti tÿ ver fi tovãnh to jykrén kÿ Topē tÿ jênē jafã tóg ti mÿ vēnh ven mÿ sir, ti vēnh péti kÿ. Kÿ tóg ti mÿ: "José," he mÿ. "Tÿ á Davi krê'krê ag kã ù nÿ," he tóg. "Maria fi to jykrén kónãnh tÿg nÿ. Jatun mÿ fi tÿ prÿg nÿ, fi tovãnh tÿg nÿ. Û tÿ pijé', fi kósin ti. Topē kuprÿg tÿ fi mÿ han ja vē. ²¹ Ti mur kÿ tóg gré nÿnh mÿ, ha vemñi. Kÿ ti mÿ: Jesus, hemñi. Á povo krenkren han jé tóg ke mÿ, ag tÿ Topē vÿ mranh mÿ ra," he tóg, José mÿ, Topē tÿ jênē jafã ti.

²² Há ra Topē vÿ vãsÿ á ví to tÿ ù mÿ tag tóg ja nÿ, ha mē. ²³ "Ûn mên ja tÿ fi vÿ kufy nÿnh mÿ," he ja tóg nÿ. "Fi kósin fi ki mur ken kÿ ag tóg ti to: Emanuel, henh ke mÿ," he ja tóg nÿ, Topē vÿ tÿ rán kÿ nÿ ki. Emanuel to ke vē, há vÿ: "Topē vÿ êg ki rÿr há han mÿ," he mÿ, êg ví ki, há vÿ: Emanuel, he mÿ. José vÿ Topē ví tag ve ja nÿ.

²⁴ Kÿ José tóg rÿr mÿ sir, ti vēnh péti kar kÿ. Kÿ tóg Topē tÿ jênē jafã ên ví ki króm mÿ sir. Vēnh prÿg han tóg mÿ, Maria fi mré. ²⁵ Há ra tóg ver fi mré nÿ tÿ nÿgtÿ. Kejēn fi tóg á kósin vēg mÿ. Kÿ José tóg ti jÿin kÿ ti mÿ: José, he mÿ. Fi tÿ ti ve kar kÿ tóg vãhá fi mré nÿ mÿ sir.

2

Pã'i ag tÿ Jesus venh kãmü

¹ Fi tÿ Jesus ve ên kã fag tóg cidade tÿ Belém tá nÿtÿ, ga tÿ Judéia tá. Herodes vÿ tÿ pã'i tÿ rei nÿ, fi tÿ ti ve ja ên kurã ki. Kÿ kejēn ù ag tóg Jerusalém tá junjun mÿ. Kuvar há tá ag tóg kãmü ja nÿ, rá jur ja tá, ájag jamã tá. Ûn estudo mág han mÿ ag vē, krÿg to ag tóg estudar he mág han tÿ. ² Ag tÿ Jerusalém tá junjun kÿ ag tóg sir: "ù tÿ ùri mur mÿ vÿ tÿ Israel ag pã'i mág nÿnh mÿ," he mÿ. "Ti kri êg krÿg vē, êg tÿ êg jamã tá nÿtÿn kÿ, rá jur ja tá nÿtÿn kÿ. Êg tÿ ti venh kãmü vē, êg tÿ ti mÿ nén ù há vin sór vē. Êg hÿn hē tá ti venh ke mÿ?" he ag tóg, ù tÿ kuvar há tá kãmü mÿ ên ag.

³ Ag vÿ tag vÿ pã'i tÿ Herodes mÿ e tÿ, kÿ tóg krÿ kufy nÿ sir. Jerusalém tá ke kar ag mÿ tóg e tÿ gé. ⁴ Kÿ Herodes tóg Topē tÿ ki rÿr tÿ to pã'i ag jé prér mÿ sir, Topē ví to professor ag ke gé. Kÿ tóg ag mÿ: "Cristo hÿn hē tá mur ke mÿ nēji?" he mÿ. ⁵ Kÿ ag tóg ti mÿ: "Belém tá ke nēji, ga tÿ Judéia tá," he mÿ. "Topē ví to tÿ ù vÿ vÿš ti to tag rán ja nÿ, ha mē," he ag tóg. ⁶ "Si ti nÿ, cidade tÿ Belém ti, ga tÿ Judéia tá, he ja tóg nÿ. Ti sí nÿ ra tóg cidade mág ag kar kãfór kar nÿ, pã'i mág ên tÿ tá mur kenh ke tugerin. Pã'i mág ên vÿ tÿ êg povo tÿ Israel kri pã'i mág jēnh ke mÿ, ù tÿ Belém tá mur ke mÿ ên ti, he ja tóg nÿ, Topē ví tÿ rán kÿ nÿ ki," he ag tóg, professor ag, Herodes mÿ. "Há kÿ tóg Belém tá mur ke mÿ, Cristo ti," he ag tóg, professor ag.

7 Kŷ Herodes tóg vĕnh pĕju kŷ fóg ěn ag mrĕ vĕmĕn mŷ sir, ũ tŷ krĭg to estudo mág han mŷ ěn ag mrĕ. Kŷ tóg ag mŷ: “kurā tŷ ě ě ki ājag krĭg ěn ve vĕn?” he mŷ. 8 Ag tŷ ti mŷ kurā tó kŷ tóg Belém ra ag jĕgnĕg mŷ sir: “Ājag tŷ tá junjun kŷ ti jāvānh nĭ,” he tóg. “Vĕnh kar ki ti jĕmĕmnĭ. Ājag tŷ ti ve kŷ inh mŷ tónh kāmŭmnĭ. Kŷ sóg ti vĕnh tŷg sór mŷ gé, sŷ ti mŷ nĕn ũ há nĭm jé,” he tóg, Herodes ti.

9 Ag tŷ pā'i ěn vĭ mĕ kar kŷ ag tóg mŷ mŷ sir, Belém ra. Ag mŷ ěn ki ag tóg krĭg ěn ve mĕn mŷ gé sir, ag tŷ rā jur ja tá krĭg vég mŷ ěn. Krĭg ěn vŷ ag jo tĭ mŷ. Ag tŷ Belém tá junjun kŷ krĭg tóg ũn sĭ nĭgia kri há sa nĭ sir. 10 Ag tŷ krĭg ěn ve kŷ ag fe tóg mrin ke mŷ sir. 11 Īn kĕra ge kŷ ag tóg ũn sĭ ti vég mŷ, ti mŷnh fi ke gé. Kŷ ag tóg ti krĕm grĭnhgrĭnh ke mŷ, ti mŷ: “tŷ ā Topĕ kósin nĭ,” he jé. Kŷ ag tóg sir ti mŷ ājag tŷ ti vin mŷ, ouro ti, ka jĕnjo tŷ incenso ti ke gé, ěg tŷ ti pŭn kŷ ger há han jafā ěn, kar kŷ ka tŷ mĭrra jĕnjo ke gé, ěg tŷ ti pŭn kŷ ger há han jafā ũ vé gé.

12 Hā ra Topĕ tóg, ag vĕnh pĕti ki (tóg) ag mŷ: “Herodes mŷ tó tŷg nĭ,” he mŷ sir. Hā kŷ ag tóg ěpŷ ũ jagma mŷ mŷ, ěmĭn ũ jagma mŷ kŷ ag tóg ājag jamā ra vŷnvŷn ke mŷ sir, rā jur ja ra.

José fag tŷ vĕnh pigju

13 Ag mŷ kar kŷ José tóg kejĕn Topĕ tŷ jĕnĕ jafā vég mŷ, ti vĕnh pĕti kŷ. Kŷ Topĕ tŷ jĕnĕ jafā tóg ti mŷ: “nĭ ra,” he mŷ. “Ūn sĭ va tŷg, ga tŷ Egito ra, ti mŷnh fi mrĕ. Herodes vŷ ũn sĭ tag tĕn sór mŷ. Hā ra ti tŷg ja tag vŷ rán kŷ nĭ gé. Vāsŷ Topĕ tóg ā vĭ tó tĭ ũ mŷ: “tag rán ra,” he ja nĭ, há vŷ: “ga tŷ Egito ra sóg vĕnh vĭ jĕnĕ, inh kósin tŷ tá vŷn ke jé,” he mŷ.

14 Kŷ José tóg kuty ěn kā jĕgnĕ kŷ fag tatĭn tĭ mŷ sir, ga tŷ Egito ra, vĕnh pĕju jé. 15 Tá tóg nĭ nĭ. Herodes tŷ kejĕn ter kŷ tóg tá vŷn ke mŷ. Hā ra ti tŷg ja tag vŷ rán kŷ nĭ gé. Vāsŷ Topĕ tóg ā vĭ tó tĭ ũ mŷ: “tag rán ra,” he ja nĭ, há vŷ: “ga tŷ Egito ra sóg vĕnh vĭ jĕnĕ, inh kósin tŷ tá vŷn ke jé,” he mŷ.

Herodes tŷ gĭr ag kygrĕn

16 Hā ra Herodes tóg fagrĭnh mŷ fóg ěn ag jāvānh ja nĭ, ũn estudo mág han mŷ ěn ag. Vāhā tóg: “ag tŷ inh mŷ tó tŷg ěn,” he mŷ. Kŷ ti fe tóg gŷm ke mŷ sir. Kŷ tóg ā pā'i ag mŷ: “ha mŷ jĕg, Belém ra,” he mŷ. “Tá gĭr ag kygrĕn kĕn nĭ, ũn gré ag, ũn kri prŷg tŷ 2 anos tá krŷg tŷ ěn ag,” he tóg, ag mŷ. Ag mŷ tóg 2 anos tó, fóg ag tŷ ti mŷ: “1 ano kāfór ti nĭ ha, ěg tŷ ti kri krĭg ve ja ti,” hen kŷ. Kŷ polĭcia ag tóg gĭr ag kāgtĕn mŷ mŷ sir.

17 Hā ra tag tóg rán kŷ nĭ gé. Vāsŷ Topĕ vĭ tó tĭ tóg tag rán ja nĭgtĭ, ti jĭji há vŷ: Jeremias, he mŷ. ěn tóg tag rán ja nĭ, há mĕ: 18 “cidade tŷ Ramá tá ěg tóg vĕnh kygfŷ mĕg mŷ, vĕsŷrĕnh

mág ke gé. Raquel fi vŷ vĕsŷrĕnh mŷ, fi krĕ ag jé. Ag tŷ fi mŷ: fŷ tŷg nĭ, he mŷ ra fi tóg vĕsŷrĕnh mŷ. Fi krĕ ag vŷ tŷ' he kĕn, há kŷ fi tóg fŷ mŷ, vĕsŷrĕnh mŷ,” he ja tóg nĭ, Jeremias ti. Hā ra tóg tag ri ke nĭ, polĭcia ag tŷ gĭr ag kygrĕn mŷ ti.

José fag tŷ Egito tá vŷn ke

19 Kejĕn Herodes ěn vŷ ter mŷ gé sir, pā'i ti. Kŷ Topĕ tŷ jĕnĕ jafā vŷ José mŷ vĕnh ven mŷ, ti vĕnh pĕti kŷ. Ga tŷ Egito tá tóg ti mŷ vĕnh ven mŷ. Tá fag tóg nŷtĭ nĭ, ga tŷ Egito tá. Tá tóg ti mŷ vĕnh ven mŷ, José mŷ, Topĕ tŷ jĕnĕ jafā ti. 20 Kŷ tóg ti mŷ: “nĭ ra,” he mŷ. “Gĭr va tŷg, ti mŷnh fi pĕre tŷg gé, ga tŷ Israel ra. Ū tŷ fi kósin tĕn sór mŷ ěn vŷ hur ter,” he tóg, Topĕ tŷ jĕnĕ jafā ti, José mŷ.

21 Kŷ tóg jĕgnĕ kŷ tĭ mŷ sir. Gĭr va tóg tĭ mŷ, ti mŷnh fi pĕre tóg tĭ mŷ gé. Kŷ fag tóg Israel ag ga ra mŷ mŷ sir. 22 Tá jun kŷ tóg pā'i mág tĕg jŷjy jĕmĕg mŷ, José ti. Hā ra tóg tŷ Arquelau nĭ. Ti panh tŷ Herodes ri kĕn tóg tŷ pā'i tŷ rei nĭ, ga tŷ Judĕia tá. Kŷ tóg ti kamĕg mŷ. Kŷ Topĕ tóg ti vĕnh pĕti kŷ ti mŷ: “ga tŷ Judĕia tá nĭ mĕn sór tŷg,” he mŷ. Kŷ tóg tŷg mĕn kŷ ga tŷ Galilĕia ra tĭ mŷ sir. 23 Kŷ tóg cidade tŷ Nazaré tá jamĕn mŷ sir. Hā ra tóg rán kŷ nĭ gé, Nazaré ti. Vāsŷ Topĕ vĭ tó tĭ ũ tóg tag rán ja nĭ gé, kŷ tóg: “tĭ to ag tóg: Nazaré tá ke vĕ, henh ke mŷ,” he ja tóg nĭ, Topĕ vĭ tŷ rán kŷ nĭ ki, Jesus to. Hā ra tóg ge nĭ.

3

João Batista tŷ ag jŷvĕn

(Mc 1.1-8; Lc 3.1-18; Jo 1.19-28)

1 Kejĕn João tóg ěmā tŷg ja ra tĭ mŷ, ga tŷ Judĕia tá ga kórĕg ra. João Batista ěn vĕ. Ga kórĕg tá jĕ kŷ tóg ag jŷvĕn mŷ sir. 2 “Ājag jŷkre tovānh nĭ, ũ tŷ kanhā tá nĭ ěn tŷ tŷ ājag pā'i nĭ jé,” he tóg, João ti. 3 João ěn to tóg tag rán ja nĭ, vāsŷ Topĕ vĭ tó tĭ ěn ti, Isaías he mŷ ěn, há mĕ. “ěmā tŷg ja tá tóg jĕnh ke mŷ, ga kórĕg tá,” he ja tóg nĭ. “Tá tóg ag mŷ jamā hár(a) ke mŷ sir. “ěg Senhor kĕtŷg ke jo vĕnh jānhkrĭgkrĭg nĭ,” he jé tóg ke mŷ. “ěpŷ kurĕg ājag tóg tĭ, ěmĭn kurynh ājag tóg tĭ gé, ājag pā'i mág jun ken kŷ. Kŷ tag ri ke han nĭ, ājag jŷkre pĕno togvānh nĭ, ěg Senhor kĕtŷg ken jo,” he jé tóg ke mŷ,” he ja tóg nĭ, Isaías ti, João to.

4 Jo João ěn kur tóg tŷ cavalo pĕnĭ sór kyki tŷ há nĭ. Nĕn ũ fār tŷ tóg vĕsógŷn ja han tĭ gé. Ópā há ko ti tĭ, mŷg mrĕ há, João ti.

5 Kŷ ag tóg ti tá junjun kĕn mŷ sir, cidade tŷ Jerusalém tá kāmŷ kŷ, ga tŷ Judĕia kar tá kāmŷ kŷ, goj tŷ Jordāo tá ke kar ag ke gé. João tá ag tóg junjun kĕn mŷ sir. 6 Kŷ tóg ag kygpĕg mŷ sir, goj tŷ Jordāo ki, ag tŷ: “Topĕ vĭ mranh ja sóg nĭgtĭ,” hen kŷ.

7 Kŷ ũ tŷ Fariseu he mŷ ag vŷ ti tá junjun mŷ gé sir, ũ tŷ Saduceu he mŷ ag ke gé, pā'i ag. Ūn kŷ ag tóg ti to kāmŷ mŷ, ti tŷ ag kygpe

je. Kŷ tóg ag jyvĕn tar han mŷ sir, Joāo ti. "Pŷn ri ke āĵag tóg nŷtĭ, āĵag jykre pāno tāvi nŷn kŷ," he tóg ag mŷ. "Ū nŷ āĵag mŷ: "Topĕ jŷ venh ke tŷ āĵag nŷ," he tŷ? ⁸ Āĵag jykre si tovānh nŷ, āĵag tŷ tŷ jŷ ve jāvānh tŷn kŷ. Vĕnh jykre hā han nŷ, ěg tŷ āĵag jykre tāg hā ve jé. ⁹ Hā ra āĵag tóg jagnĕ mŷ: "Abraāo vŷ tŷ ěg jóg'jóg ve nŷ, kŷ Topĕ hŷn tóg ěg to jŷnh ke tŷ nŷ, ěg tŷ tŷ Abraāo krĕ'krĕ nŷtŷn tugrŷn," he tŷ. Ke tŷ vĕ hā ra. Āĵag jykre kórĕg ěn to āĵag tóg jagtar ke mŷ, hā vemnŷ. Topĕ vŷ Abraāo krĕ'krĕ hŷn han ki kanhró nŷ, pó tag tŷ mŷr, ti tŷ Abraāo krĕ'krĕ ve sór kŷ, Topĕ ti. ¹⁰ Hā ra tóg āĵag tŷ tŷ' henh ke mŷ, āĵag tŷ āĵag jykre kórĕg tovānh tŷ nŷn kŷ. ěg tŷ ka gŷn ri ke tóg nŷ. Ti kanĕn vānh kŷ ěg tóg ti gŷn tŷ, ti tŷ pŷ han jé. Ri ke han jé tóg ke mŷ, Topĕ ti, āĵag tŷ vĕnh jykre hā han sór tŷ nŷn kŷ. Kŷ tóg pŷ ki āĵag vām ke mŷ, Topĕ ti," he tóg ag mŷ, Joāo ti, Fariseu ag mŷ, Saduceu ag mŷ ke gé.

¹¹ Kŷ Joāo tóg vĕnh kar mŷ: "goj hā tŷ sóg āĵag kygpĕg tŷ, āĵag tŷ āĵag jykre tovānh kŷ," he mŷ. "Inh nón tóg kātĭg mŷ hā ra, Cristo ti. Inh káfór ti nŷ. Tŷ sóg ti camarāa nŷ jāvānh nŷ, sŷ tŷ ti krĕm ke pĕ jĕn kŷ. ěg camarāa ag vŷ ěg pĕn né gé mŷgtĭ, ěg pĕn to ró ti. Sŷ ti mŷ gé tŷg ke vĕ vĕ, hā ra sóg tŷ ti krĕm ke pĕ nŷ, ti tŷ inh káfór nŷn kŷ. ěn hā tóg Topĕ kuprĭg tŷ āĵag jagrĕ han ke mŷ. Kŷ tóg tŷ pŷ nŷ ve nŷ. Ti tŷ āĵag kygpenh ken hā vĕ," he tóg, Joāo ti, Jesus to.

¹² "Ti kātĭg vŷ ěg tŷ rāgró rĕn ri ke nŷ. Ti rĕn kar kŷ ěg tóg ti fār pŷn ti. Ti kanĕ hā vin han ěg tóg ti. Cristo kātĭg ken kŷ tóg ge nŷnh mŷ. Ti to há nŷtĭ ag mŷ tóg: "hā kāmŷ jĕg," henh ke mŷ. Ti to há nŷtĭ tŷ ag vām jé tóg ke mŷ, pŷ ki, hā ra tóg nhŷn kenh ke tŷ pĕ nŷ," he tóg, Joāo ti.

Joāo tŷ Jesus kypĕ

(Mc 1.9-11; Lc 3.21-22)

¹³ ěn kā keĵĕn Jesus tóg Joāo tá jun mŷ gé sir, goj tŷ Jordāo tá. Ga tŷ Galilĕia tá tóg kātĭ mŷ. Kŷ tóg Joāo mŷ: "hā inh kypĕ gé," he mŷ sir. ¹⁴ Hā ra tóg Joāo mŷ e tŷ, kŷ tóg ti mŷ: "ā hā tŷ inh kypen h ke vĕ vĕ," he mŷ. "Inh mŷ tóg e tŷ, ā tŷ inh mŷ: hā inh kypĕ, hen kŷ," he tóg mŷ, Joāo ti, Jesus mŷ. ¹⁵ Hā ra Jesus tóg ti mŷ: "hŷ," he mŷ. Hā ra tóg isŷ vĕnh jykre kuryj han kān hā tŷ," he tóg, Joāo mŷ. Kŷ tóg ti kypĕg mŷ sir.

¹⁶ Ti tŷ Jesus kype kar kŷ ag tóg goj kātá kāpa mŷ sir. Kŷ Jesus tóg kanhkā nor nŷ ěn vĕg mŷ, hā mĕ, kŷ tóg Topĕ kuprĭg kātĕre ěn vĕg mŷ. Sórāg ri ke tóg nŷ, ti kātĕre ti. Jesus kri tóg kātĕre mŷ. ¹⁷ Kŷ vĕnh vŷ tóg mĕ hā tŷ, kanhkā tá, kŷ tóg: "inh kósin pir vĕgtĭ," he mŷ. "Inh fe pĕ vĕgtĭ," he tóg, ŷ tŷ kanhkā tá vŷ mŷ ti.

4

Japo tŷ Jesus krŷn kónān sór *(Mc 1.12-13; Lc 4.1-13)*

¹ Kŷ Topĕ kuprĭg vŷ Jesus mŷ: "ěmā tŷgja ra tŷg," he mŷ. Kŷ tóg tŷ mŷ. ěmā tŷgja tá nŷn kŷ Japo vŷ ti tŷ ā jóg vŷ mranh han sór mŷ, hā ra Jesus tóg ke jāvānh nŷ. ² Kurā tŷ 40 (ke) han tóg, ěmā tŷgja tá nŷn ki. Kŷ tóg jĕg tŷ nŷ, kurā tŷ 40 (ke) ěn ki, kuty mrĕ ke gé. Kar kŷ tóg sir kókŷr mŷ, vĕĵĕn tŷ nŷn kŷ. ³ Kŷ Japo tóg ti to kātĭ mŷ sir, ŷ tŷ ěg tŷ Topĕ vŷ mranh han sór mŷ ěn ti. Kŷ tóg Jesus mŷ: "Topĕ kósin vŷ tŷ ā nŷ," he mŷ. "Ā tŷ tŷ Topĕ kósin nŷn kŷ pó tag tŷ ěmĭ han, ā tŷ kon jé," he tóg ti mŷ, Nĕn-Kórĕg ti, Jesus mŷ. ⁴ Kŷ Jesus tóg ti mŷ: "hā ra tag tóg rán kŷ nŷ, hā mĕ," he mŷ. "ěg pi(jĕ) ěmĭ tāvi jamĕn kŷ rŷnrŷr mŷgtĭ, hā ra ěg tóg Topĕ vŷ hā jamĕn kŷ rŷnrŷr mŷgtĭ, he tóg, Topĕ vŷ tŷ rán kŷ nŷ ki. Kŷ tóg isŷ ti vŷ mranh jāvānh tŷ, ěmĭ to," he tóg, Jesus ti, Nĕn-Kórĕg mŷ.

⁵ Kŷ Japo vŷ ti pĕre ti mŷ, Jerusalĕm ra, cidade mág ěn ra. Tá ag tóg Topĕ jo ĩn kri nŷtŷnh mŷ mŷ. Hā ra kāgnó tóg tá nŷ, Topĕ jo ĩn mā tá. ⁶ Kŷ Japo tóg Jesus mŷ: "ā hā ne tóg tŷ Topĕ kósin nŷ," he mŷ. "Hā kema ki hŷm," he tóg. "Topĕ vŷ ki tag tóg rán kŷ nŷ, hā vŷ: ā tŷ jĕgnĕ jafā ag mŷ tóg tónh mŷ. Topĕ ti, kŷ ag tóg ā jŷ nŷgān mŷ, he mŷ. Kŷ ā tóg rŷj ke tŷ nŷ. Ā pĕn vŷ rŷj ke tŷ nŷ, hā ra ěg tŷ ki rŷr kŷ, he tóg, Topĕ vŷ tŷ rán kŷ nŷ ki. Kŷ ki kema hŷm," he tóg, Japo ti. "Rŷj ke tŷ ā nŷ ā tŷ tŷ Topĕ kósin nŷn kŷ," he tóg, Nĕn-Kórĕg ti, Jesus mŷ. ⁷ Kŷ Jesus tóg ti mŷ: "kŷ tag vŷ rán kŷ nŷ gé, hā mĕ," he mŷ. "Topĕ mŷ: ā mŷ ā tŷ to jā ěn han mŷ vŷ? he tŷg nŷ, he tóg mŷ gé, Topĕ vŷ tŷ rán kŷ nŷ ki. Hā kŷ sóg ti tŷ inh mŷ nĕn to: "han ra," he mŷ ěn hā han ti, kŷ sóg hŷm ke tŷ nŷ," he tóg, Jesus ti, Nĕn-Kórĕg mŷ.

⁸ Kŷ Japo tóg ti mrĕ tŷg mĕn mŷ. Pānónh tĕj ra ag tóg mŷ mŷ sir. Kŷ Japo tóg ti mŷ ga kar ven kĕn mŷ, ga kri mŷ kar ag ke gé. Ti sŷnvĭ kar ěn ven tóg ti mŷ. ⁹ Kŷ tóg ti mŷ ke mŷ. "Isŷ vĕ, tag kar ti," he tóg. "Hā ra sóg ā mŷ tovānh kĕn sór mŷ, ā tŷ ā jakrĭ tŷ krŷ' hen kŷ, inh krĕm, inh mŷ: Topĕ vŷ tŷ ā nŷ, he jé," he tóg, Nĕn-Kórĕg ti, Jesus mŷ. ¹⁰ Kŷ Jesus tóg ti mŷ: "hā tŷg, Satanás," he mŷ. "ěg pā i tŷ Topĕ hā krĕm ěg tóg ěg jakrĭ tŷ krŷ' he tŷ, ti hā to ěg tóg: Topĕ vĕ, he tŷ, hā kŷ tóg rán kŷ nŷ, Topĕ vŷ tŷ rán kŷ nŷ ki," he tóg, Jesus ti, Nĕn-Kórĕg mŷ.

¹¹ Kŷ Japo vŷ tóg sir tŷ mŷ, ti tovānh kŷ. Kŷ Topĕ tŷ jĕgnĕ jafā ag tóg sir ti tá junjun mŷ, Jesus ki rŷr jé. Ā jóg vŷ mranh ja tŷ tóg nŷ.

Jesus tŷ Galilĕia tá Topĕ vŷ to *(Mc 1.14-15; Lc 4.14-15)*

¹² Keĵĕn ag tóg Joāo ség mŷ sir, kŷ Jesus tóg mĕg mŷ, ag tŷ ti se ti. Kŷ tóg ga tŷ Galilĕia ra tŷ mŷ, vĕnh pĕju jé. ¹³ Cidade tŷ Nazaré tá kākutĕ kŷ tóg cidade tŷ Cafarnaum ra tŷ

mũ, tá nĩ jé, goj nig tá, Zebulom ag jamã tá, Naftali ag jamã tá. ¹⁴Hã ra tag tóg rán kũ nĩ gé. Vãsý Topê vĩ tó tĩ tóg tag rán ja nĩ, Isaías ti, kũ tóg: ¹⁵“Zebulom ag jamã tá ti nĩnh mũ, Naftali ag jamã tá, goj nig tá, goj tũ Jordão mã tá. Fóg ag jamã tá ti nĩnh mũ, Israel tũ ag jamã tá, ù tũ Topê ki kagtĩg ag jamã tá, goj nig tũ Galiléia fyr ki. ¹⁶Tá ag tóg Topê ki kagtĩg nĩtĩ, hã kũ tóg tá ag kri kuty ri ke nĩ. Ti tũ tá jun kũ tóg ag kri kurãg ên ri ke han mũ, ag kanhrãn kũ. Ag kãgter ke vë vë, hã ra tóg ag kanhrãn mũ ag krenkren jé,” he tóg, Topê vĩ rán ki. Kũ tóg ge nĩ, Jesus tũ tá nĩnh kũ. ¹⁷Ga ên tá nĩ kũ tóg ag jyvën mũ, kũ tóg ag mý: “ãjag jykre si tovãnh ra,” he mũ, “ãjag tũ ùri ù tũ kanhkã tá nĩ ên tũ tũ êg pã'i nĩ ve jé,” he tóg, Jesus ti. Ti tũ ù tũ ki kagtĩg ag mý Topê vĩ tón hã vë.

*Jesus tũ ã mré mũ ti ag jé prër
(Mc 1.16-20; Lc 5.1-11)*

¹⁸Kũ tóg kejën goj nig tũ Galiléia ên fyr jagma tĩ mũ. Kũ tóg tá ùn régre ag vëg mũ. Û vỹ tũ Simão nĩ, ag tũ ù to: Pedro, he mũ tag ti. Kũ ti jãvy vỹ tũ André nĩ. Kur tũ pirã kugmĩ jafã tũ ag tóg goj kãki fón mũ, pirã kugmĩ jé. Ag rãnhràj vë, pirã kugmĩg tũ ag vë. ¹⁹Kũ Jesus tóg ag ve kũ (tóg) ag to tũ mũ sir. Kũ tóg ag mré vĩ mũ. “Inh mré kãmũjêg,” he tóg mũ ag mý. “Pirã kugmĩ hã ãjag nĩtĩ. ãjag kanhrãn jé sóg ke mũ, ãjag tũ êprã ke ag tũ inh ki ge han jé,” he tóg ag mý, Jesus ti. ²⁰Kũ ag tóg vësýmér ãjag tũ nén tovãnh kũ mũ mũ, tĩ mré, Pedro ti, André ti, ke gé.

²¹Kũ ag tóg mũ mũ, goj fyr jagma. Ag mũ sĩ han mũ ra Jesus tóg ùn régre ù ag ve mân mũ gé. Tũ ti Tiago nĩ, Zebedu kósĩn, kũ ti jãvy vỹ tũ João nĩ gé. Canoã kãki ag nĩtĩ, kur tũ pirã kugmĩ jafã ki ag tóg han nĩtĩ nĩ. Ag panh vỹ ag mré nĩ nĩ. Kũ Jesus tóg ag jé prër mũ sir. ²²Kũ ag tóg vësýmér (ag tóg) ãjag tũ nén tovãnh kũ ti to kãmũ mũ, canoã tovãnh kũ, ãjag panh ti tovãnh kũ ke gé. Jesus mré ag tóg mũ mũ, Tiago ti, ti jãvy tũ João ti ke gé.

*Jesus tũ ag tũ há' he
(Lc 6.17-19)*

²³Kũ Jesus tóg ga tũ Galiléia kar mĩ tĩ mũ sir, ag mré. Judeu ag vënh kanhrãn jafã krêm tóg ag kanhrãn mũ. Ag mý tóg Topê vĩ sér tó mũ, ù tũ kanhkã tá nĩ tũ tũ êg pã'i nĩ tũ. Ûn kagyga kar ag hyn han tóg, fag kar ke gé, gĩr kar ke gé. ²⁴Hã kũ ti kãme tóg vënh kar kri rũm mũ sir, ga tũ Síria tá ke kar kri. Kũ ag tóg sir ùn kagyga ag taĩn kãmũ mũ, ti to, vënh kaga vënhmỹ han mũ ag mré hã, kũ tóg ag tũ há' he kãn mũ sir. Vënh jagrë kórég ag pan kãn tóg mũ gé. Û tũ ter tũ han mũ ag tũ hághá' he tóg mũ gé, ùn grĩngrĩn kũ nĩtĩ ag tũ ke gé, fag kar tũ ke gé. ²⁵Hã kũ ùn tũ hën ri ke ag tóg ti mré mũ mũ sir. Û ag tóg ga tũ Galiléia tá kãmũ mũ, kũ ù ag tóg cidade tũ Decápolis

tá kãmũ mũ gé, cidade tũ Jerusalém tá ke gé, ga tũ Judéia tá ke gé, goj tũ Jordão mã tá ke gé.

5

*Jesus tũ ag kanhrãn
(Lc 6.20-23)*

¹Ûn e ag tũ Jesus venh kãmũ kũ tóg ag mré pãnónh ra tãpyr mũ. Tá tóg nĩ mũ, kũ ti mré mũ tũ ag tóg ti mré nĩgnĩ mũ, ti rã hã. ²Kũ tóg sir ag kanhrãn mũ, ag mý kãmén kũ. Kũ tóg ag mý tag tó mũ, ha më.

³“Topê vỹ ãjag ve há han mũ, ãjag tũ: kórég inh nĩ, hen kũ. Sý Topê kuprĩg tũ jagrën kũ nĩ tũ nĩ ra sóg tũ ùn kórég nĩnh mũ, ùn mág pë,” he tóg. Kũ Topê vỹ ãjag ve há han mũ. Kũ ãjag tóg tũ tũ tũ êg pã'i nĩ venh ke mũ, kanhkã tá,” he tóg, Jesus ti.

⁴“Topê vỹ ãjag ve há han mũ, ãjag fĩn kũ. Kũ tóg ãjag fỹ ên tũ' henh ke mũ,” he tóg.

⁵“Topê vỹ ãjag ve há han mũ, ãjag tũ vënh kar mý komër hã vĩn kũ. Kũ ãjag tóg ga kar kri tũ pã'i nĩtũnh ke mũ, ùn mág pë,” he tóg.

⁶“Topê vỹ ãjag ve há han mũ, ãjag tũ vënh jykre kuryj ve sór nĩtũn kũ, ti tũ ãjag mý ãjag kókĩr ri ke tũn kũ, ãjag tũ vënh jykre kuryj ve sór nĩn kũ. Kũ ãjag tóg venh ke mũ,” he tóg.

⁷“Topê vỹ ãjag ve há han mũ, ãjag tũ jagrë jagãgtãn kũ. Kũ Topê vỹ ãjag jagãgtãn ke mũ gé,” he tóg.

⁸“Topê vỹ ãjag ve há han mũ, ãjag jãnhkri nĩtũn kũ. Kũ ãjag tóg Topê venh mũ, ãjag jãnhkri nĩtũn kũ,” he tóg.

⁹“Topê vỹ ãjag ve há han mũ, ãjag tũ jagrë krĩ tũ kãnhvy' hen kũ. Kũ Topê tóg ãjag to: “inh krë ag vë,” henh ke mũ, ãjag tũ jagrë krĩ tũ kãnhvy' hen kũ,” he tóg.

¹⁰“Topê vỹ ãjag ve há han mũ, ag tũ vënh jykre kuryj to ãjag vóg kónãn mũ ra. Topê vỹ tũ kanhkã tá ãjag pã'i nĩnh mũ, ag tũ ti tugrĩn ãjag vóg kónãn mũ ra,” he tóg.

¹¹“Topê vỹ ãjag ve há han mũ, ag tũ isugrĩn ãjag mý vĩ kónãn mũ ra, ag tũ ãjag vóg kónãn mũ ra. Ag tũ ón kũ ãjag to vĩ vĩ he kũ tóg há tĩ, ag tũ ón kũ ãjag jykre pãno to mũ ra, isugrĩn. ¹²Mý sér nĩtĩmnĩ, ãjag fe tũ há' hemnĩ, ag tũ ón kũ ãjag kato vĩn kũ. Kanhkã tá ãjag tóg nén kar há venh ke mũ, vënh kato. Ge ja ag tóg nĩgtĩ vãsý, Topê vĩ tó tũ ag mý, ãjag jo ke ag mý. Ag ri kén ãjag tóg tag venh ke mũ,” he tóg, Jesus ti.

*Sa to comparação
(Mc 9.50; Lc 14.34-35)*

¹³“Sa ri ke ãjag nĩtĩ, ãjag tũ ga kri mũn kũ. Sa kãhór nĩn kũ êg tóg ti tũ sa há han mãn ki kagtũg nĩtĩ. Kórég ti nĩgtĩ, ti kãhór nĩn kũ. Kũ êg tóg ti vãm tũ sir, kũ tóg tũ' he tũ sir,” he tóg, Jesus ti. Ti tũ êg tũ tũ jykre tovãnh ke tũ kãmén hã vë.

*Jëngrë kãme
(Mc 4.21-23; Lc 8.16-17)*

14 “Ga kri mün ky ājag tóg jēngre ri ke nýtí, ājag tý vėnh jykre há han ky, ag tý ājag ki ve jé, Topě jykre há ti. Cidade mág vỹ ve há tıgtí, kuvar há tá jē ky, ti tý pānónh kri nýn ky. Ti pi(jé) vėnh péju ky ný’.” 15 Ri ke ti nı, néj gru ti. Ęg tý ti grug ky Ęg pi(jé) lata krēm ti fēg tí’. Ti fēg jafā kri Ęg tóg ti fēg tí. Ky vėnh kar tóg Ęn vėg tí sir, in kátā nýtí kar Ęn ti. 16 Gemnı, néj gru ri ke nýtımnı. Topě jykre han nı, vėnh kar tý ājag ki ve jé, ājag jykre há ti. Hā ky ag tóg Ęg jóg tý Topě mỹ vı há han mü, Ęg jóg tý kanhkā tá nı Ęn mỹ,” he tóg, Jesus ti.

Topě tý Moisés mỹ vėnh jykre nıv

17 “Ājag hýn iso: ti há ne tóg Moisés tý Ęg mỹ nén tó ja tý tú’ he sór mü’, he mü, ti há ne tóg Topě jykre Ęn tý tú’ he sór mü’, he ājag hýn tí. Vāsý Topě vı tó ti ag vỹ Ęg mý tó ja nıgtı, Topě jykre Ęn ti, há ra tóg tý tú’ he sór mü’, he ājag hýn tí iso. Há tú vė. Sý ki króm kán sór vė, Moisés tý nén tó ja Ęn ki, sý ki króm ky sóg tý ājag kanhrānrān kán ke mü,” he tóg. 18 “Topě vỹ ā jykre Ęn tý tú’ henh ke tú nı, ha mē. Ga tý ver kanhkā mré nýn ky tóg ā jykre tý tú’ henh ke tú nı, ga tý ver tú’ he tú nın ky. Sý ki króm kán ke vė, ky tóg ki krov kán ky nýnh mü, Topě jykre kar ti mýr, ha mē,” he tóg. 19 “Ky ājag tý tú’ he sór ky tóg kórég ný, ājag tý ti vı pir tý tú’ he sór ky. Ājag tý ti vı pir to ú mý: han tğ nı, hen ky ājag tóg tý ün kāsır nýtınh mü, vėnh kar krēm, kanhkā ki. Ājag tý há ra han kán ky ājag tóg tý ün mág nýtınh mü, ājag tý vėnh kar mý: “ki króm kán sórmnı,” hen ky. Ky ājag tóg tý ün mág nýtınh mü, kanhkā tá,” he tóg, Jesus ti.

20 “Fariseu ag ri ke nýtı sór tğ nı. Topě vı to professor ag ri ke nýtı sór tğ nı gé. Ón ky ag tóg Topě vı ki króm tí, há ra ag tóg ki króm há han tú nıgtı. Ag jykre pi(jé) kurvy ný’. Ājag tý kanhkā ve sór nýtınh ky vėnh jykre kuryj han nı,” he tóg, Jesus ti.

Ęg tý jagně to há nýtınh ke to vėnh jykre

21 “Topě tý vāsý Ęg si ag jyvėn mē ājag huri, há vỹ: ú tén tğ nı, he mü. Ā tý ti tén ky ag tóg ā senh ke mü, ā tý ti mré ter jé, he ja tóg nı, Topě vı tý rán ky nı ki. 22 Sý ũri ājag jyvėn há vė, ha mē. Ā régre to ā fe tý gým ke tğ nı. Ā tý ā régre to ā fe tý gým ke ky tóg ā tý ti tén ri ke nı. Ky tóg inh mý há tınh mü, ag tý tag to ā se ky. Ky ā régre mý vı kónān tğ nı gé. Ā tý ā régre mý vı kónān ky tóg inh mý há tınh mü, ag tý tag to pā’i mág mý ā ven ky. Ky ā régre mý féfén tğ nı gé. Ā tý ā régre mý féfén ky ā tóg nğme ki kutėnh ke mü, inferno ki, pı Ęn ki,” he tóg, Jesus ti.

23 “Tag to jykrén nı, ā tý Topě mý nén ũ pün sór ky. Topě jo in krēm. Ā tý tá jėn ky ā régre kar mı Ękrén nı. “Ŭ mý iso jykrén kónān tú nı vỹ?” he jé ā tóg ke mü. “Inh mý ũ jü han tú nı vỹ?” he jé ā tóg ke mü. 24 Ŭ tý ā to jykrén

kónān ky ti vėnh tğ nı ver, Topě mý nén ũ pün tovānh nı ver. Ā régre Ęn mý: “inh mý vėnh pāte fón nı,” hemnı ver. Kar ky Topě mý nén ũ pün sórmnı sir, ā tý ā régre mré vı kar ky,” he tóg, Jesus ti.

25 “Kejėn ā tóg ā mré ke ũ mý név(ė) jé, ky tóg pā’i ag mý ā kāmén tğ ke mü. Ti tý pā’i ag mý tónh tğ ke mü Ęn ti to há ti mré vımnı, ti mý: “kajām jé sóg ke mü,” hemnı. Ke tú nı (mü) ra pā’i vỹ ā jykre pāno venh ke mü, ky tóg policıa mý: “ti se ra,” henh ke mü sir, ky tóg sir ā senh mü. 26 Ha mē, ki há sóg tó mü. Tá ā kánhmar kākutė mán ke tú nı. Ā tý kajām kán kar ā tóg kākutė mán mü, tá, hėn ri ke mün,” he tóg, Jesus ti.

Ā prŭ tú fi mré ný tú to vėnh jykre

27 “Topě tý Ęg si ag jyvėn ũ tag mē ājag huri, ke gé, há vỹ: “ā prŭ tú fi mré ný tğ nı,” he mü. 28 Sý ũri ājag jyvėn há vė, ha mē: ā tý ün týtá ũ fi ki vė’ı ky tóg ā tý fi mré ný sý han Ęn ri ke nı sir, ā tý fi ki vė’ı mü ti. Ā tý ün týtá ũ fi mré nür sór ky tóg ā tý fi mré nür ri ke nı sir, ā tý fi to Ęn mü ti. Ke tğ nı. 29 Ā tý nén ũ ki vė’ı tğrın Topě vı mranh ky ā kanė tý nám kemnı, ā tý ki vė’ı jagy han mán tú nı jé. Ā kyvó nın ky tóg jagy ti gé vė. Ā tý há ra nğme ki kutė ky tóg jagy káfór nı. Jagy pė ti nı, ā tý inferno ki kutė ti. Ky tag há ve sór tğ nı. 30 Ā tý ā nğé tý nén ũ kórég han ky ā nıgnó kym nı, ā tý ke mán tú nı jé. Ā nıgnó pir nın ky tóg jagy ti gé. Ā tý há ra nğme ki kutė ky tóg jagy káfór nı sir, ky tag há kamėg nı,” he tóg, Jesus ti.

Ā prŭ fón tú to vėnh jykre

(Mt 19:9; Mc 10.11-12; Lc 16.18)

31 “Tope tý Ęg si ag jyvėn ũ há vỹ ný gé, há vỹ: “ā tý ā prŭ fi fón sór nın ky tóg há tú ný,” he mü. “Ā tý ge ra fi fón sór nın ky fi mý vėnh rán ky nım nı, fi tý vėnh rán ma tğ jé,” he ja tóg nı. 32 Sý ũri ājag jyvėn há vė, ha mē: ājag prŭ fón tğ nı. Ā tý fi fón ky fi tý ũ mré ný mán ky fi tóg ā tğrın Topě vı mranh mü sir, ā tý tý fi mén pė ra. Fi tý ā jāvó vesóg ki ũ mré ný ja nın ky tóg há sí ný, ā tý fi mý: ha tğ, hen ky. Ky fi mén tý fi fón ky fi tý prŭg sór tğ nı gé. Ā prŭ tú fi vė, fi mén tý fi fón ja nın ky,” he tóg, Jesus ti.

Jagně to ón ke tú to vėnh jykre

33 “Vāsý Topě tý Ęg si ag jyvėn ũ tag mē ājag tóg huri ke gé, há vỹ: “jagně mý ón tğ nı,” he mü. “Ā tý ũ mý: Topě vỹ ki kanhró nı, hen ky ti mý ón sór tğ nı. Ky há han nı gé, ā tý Topě mý: tag há han jé sóg ke mü, hen ky. Ón ky vı tğ nı,” he ja tóg nı, Ęg si ag mý, Topě ti. 34 Sý ũri ājag jyvėn há vė, ha mē: “Topě vỹ ki kanhró nı,” he sór tğ nı, ón ky. “Ŭ tý kanhkā tá nı Ęn vỹ ki kanhró nı,” he sór tğ nı gé, ón ky. Topě nğja vė, kanhkā tá, ky ón ky

tag tó sór tũg nĩ. ³⁵ Kĩ: “ũ tũ ga kri ke ěn vỹ ki kanhró nĩ,” he tũg nĩ gé. Topě tũ vė, ga ti, hã kũ ón kũ tag tó sór tũg nĩ. Kĩ: “ũ tũ Jerusalém tá ke ag ki rĩr tĩ ěn vỹ ki kanhró nĩ,” he tũg nĩ gé. Ěg pã'i mág tũ vė mỹr, Jerusalém ti, hã kũ ón kũ tag tó sór tũg nĩ. ³⁶ Kĩ: “ũ tũ inh kri han mũ ěn vỹ ki kanhró nĩ,” he tũg nĩ gé. Á tũ ģãnh kuprig sór mũ ra ģ tóg ģ tũ nén tũ ģ ģãnh kuprig ke mũ ěn ki kagtũg nĩ, ģ tũ ģ ģãnh sán sór mũ ra ģ tóg ģ tũ nén tũ sán ke mũ ěn ki kagtũg nĩ gé. Hã kũ ón kũ tag tó sór tũg nĩ gé. ³⁷ Ki hã tómnĩ, jagnė mỹ, ón sór tũg nĩ. Ón kũ Topě jiji tó sór tũg nĩ gé. Ũ tũ ģ mỹ ki hã tó kũ: hỹ, hemnĩ. Ti tũ ki hã ke tũ nĩn kũ: vó, hemnĩ gé. Á tũ han ke nĩn kũ: hej, hemnĩ. Á tũ han ke tũ nĩn kũ: nejė, hemnĩ. Ki hã tómnĩ, jagnė mỹ. Á tũ ón sór kũ ģ tóg Nén-Kórég jykre hã han ke mũ. Ke tũg nĩ,” he tóg, Jesus ti.

*Ěg tũ vėnh kajãm ke tũ to vėnh jykre
(Lc 6.29-30)*

³⁸ “Topě tũ ěg si ag jyvėn ũ tag mė ģag huri, hã vỹ: “ũ tũ ģ kanė pir ki tãnh kũ vėnh kato ti vanė pir ũ ki tãnh nĩ gé,” he ja tóg nĩ. “Ũ tũ ģ ģã pir ki tãnh kũ mranh kũ vėnh kato ti ģã pir ki tãnh kũ mranh nĩ gé. Pátėn tũg nĩ,” he ja tóg nĩ, Topě ti. ³⁹ Sũ ũri ģag jyvėn mũn hã vė, ha mė: ũ tũ ģ vóg mũ ra ti vóg tũg nĩ. Ti tũ ģ jamė ki tãnh kũ ti mỹ ģ jamė ũ ti ven nĩ, ti tũ ģ mỹ ki tãnh ģé gé. ⁴⁰ Ti tũ ģ palitó mân sór kũ ti mỹ ģ camisa mrė nĩm nĩ gé. ⁴¹ Ti tũ ģ mỹ: “mũ nỹ, tag tá, kakó ja tá inh fón nĩ,” hen kũ ti mrė tũg nĩ, hã ra ti mỹ: “kór há tá inh ģ fón tũg mũ ha,” hemnĩ. ⁴² Ti tũ ģ mỹ nén ũ to: “inh mỹ nĩm,” hen kũ ti mỹ nĩm nĩ. Ti tũ ģ mỹ: “inh mỹ prestar hemnĩ,” hen kũ ti mỹ: vó, he tũg nĩ,” he tóg, Jesus ti.

*Ěg tũ ěg kato vãsãn mũ ag tó há nỹtĩnh ke
(Lc 6.27-28, 32-36)*

⁴³ “Topě tũ ěg si ag jyvėn ũ mė ģag huri, hã vỹ: “ã mrė ke ag to há nĩmĩ, kũ ũ tũ ģ kato vãsãnsãn mũ ag to ģũ nĩmĩnĩ gé,” he ja tóg nĩ, Topě ti. ⁴⁴ Isũ ũri ģag jyvėn hã vė, ha mė: ũ tũ ģag kato vãsãnsãn mũ ag to há nỹtĩmĩnĩ, ũ tũ ģag vóg kónãn mũ ag to Topě mrė vĩmĩnĩ. ⁴⁵ Hã ki ģag tóg tũ Topě krė nỹtĩ, ti ri ke han kũ. Ěg jóg tũg tũ kanhkã tá nĩ ěn ri ke han kũ. Ti hã ne tóg rã han', ti tũ vėnh kar kri ģėngrėg kũ san ģé, ũn jykre kuryj ag kri, ũn jykre pãno ag kri ke gé. Ta han ti ke gé, ti tũ vėnh kar há han ģé, ũn jykre kuryj ag, ũn jykre pãno ag ke gé. Ver tóg vėnh kar to há nĩ, Topě ti,” he tóg, Jesus ti.

⁴⁶ “Ģag mrė ke ũ ag tóg ģag to há nỹtĩ. Ģag tũ tag ag hã to há nỹtĩn kũ tóg tũ nén ũ tũ tĩ ver. Ũn jykre kórég ag vỹ ge nỹtĩgtĩ gé, governo mỹ ģãnkamy mãg tĩ ag. Ũ tũ ģag to há nỹtĩ ag hã to ag tóg há nỹtĩ, vėnh kato. Há ti nĩ, hã ra tóg tũ nén ũ tũ nĩ ver. ⁴⁷ Kũ ģag tũ ģag mrė ke ag hã mỹ: ģ mỹ há? hen kũ tóg tũ

nén ũ tũ nĩ gé ver. Ũ tũ Topě vĩ ki kagtũg ag vỹ ge nỹtĩgtĩ gé. Ģag mrė ke ag hã mỹ ag tóg: ģ mỹ há? he tĩ gé, hã ra tóg tũ nén ũ tũ nĩ ver. ⁴⁸ Hã kũ vėnh kar to vėnh jykre kuryj han kũ nỹtĩmĩnĩ, ũ tũ ģag kato vãsãnsãn mũ ag mrė hã, ěg jóg tũg kanhkã tá nĩ ěn ri ke han nĩ. Ti hã ne tóg vėnh kar to vėnh jykre kuryj han kũ nĩ nĩ'. Ti ri ke han nĩ,” he tóg, Jesus ti.

6

Ěg tũ ũ jagãgtãn ke to vėnh jykre

¹ “Kũ ģag tũ Topě jykre han sór kũ ũ tũ vėnh jykre pãno han mũ ag jykre ri ke han tũg nĩ. Ón kũ ag tóg vėnh kar rĩnve Topě jykre han sór tũ, vėnh kar tũ ag ve ģé, ag tũ Topě jykre han mũ ěn ti. Kar kũ ag tóg hã ra hã tũ han tũ sir. Kũ ag ri ke han tũg nĩ, ke tũ nĩ (mũ) ra ěg jóg tũg kanhkã tá nĩ ěn vỹ tóg ģag mỹ ven ke tũ nĩ, ģag tũ ěg jóg jykre han mũ ěn kaja ti,” he tóg. ² “Hã kũ ģag tũ ũn jagãgtar ag jagãgtãn kũ ũ mỹ: “ag jagãgtãn inh tũ,” he tũg nĩ. Ũ tũ vėnh jykre rėgre han mũ ag jykre ri ke han tũg nĩ. Ag tũ ón kũ ũ jagãgtãn kũ ag tóg ěpyr ģagma mũ kũ (ag tóg) vėnh kar mỹ: “ag jagãgtãn inh tũ,” he tũ. Ěg vėnh kanhrãn ģafã jo ģn krėm ag tóg tag tó tĩ gé. Ag tũ ěprã ke ag tũ ag mỹ vĩ há han ve sór vė, hã ģé ag tóg ón kũ ũn jagtar ag jagãgtãn tũ. Ag ganho há vė, ěprã ke ag tũ ag mỹ vėnh vĩ há tó mũ ěn ti. Kanhkã tá ag ganho ũ ve mân ke tũ nĩ ha. Ģag mỹ sóg ki hã tó mũ, ha mė,” he tóg, Jesus ti.

³ “Ag ri ke han tũg nĩ. Ũn jagtar ag jagãgtãn nĩ. Ũ mỹ tó tũg nĩ, ģag tũ ũn jagãgtãn mũ ěn ti, ģag mrė ke fag mỹ tó tũg nĩ gé. ⁴ Kũ ģag tũ ag jagãgtãn kũ ěg jóg tũg kanhkã tá nĩ ěn tóg ģag vėg mũ sir, kũ tóg ģag mỹ nĩm ke mũ sir, ģag ganho ti. Ěg tũ vėnh vatãnh tá nén han mũ ěn ve kãn tóg tĩ (mỹr), Topě ti,” he tóg, Jesus ti.

*Ěg tũ Topě mrė vėmėn to vėnh jykre
(Lc 11.2-4)*

⁵ “Kũ ģag tũ Topě mrė vėmėn kũ ũ tũ vėnh jykre rėgre han mũ ěn ag jykre ri ke han tũg nĩ gé. Ag tũ ón kũ Topě mrė vĩ kũ ag tóg ěg vėnh kanhrãn ģafã jo ģn kãki ģėģė kũ nỹtĩ, ke tũ nĩ kũ ěmĩn kri, ģn to hã. Kũ vėnh kar vỹ ag tũ Topě mrė vĩ mũ tag vėg mũ sir. Kanhkã tá ag tóg ganho ũ ve mân ke tũ nĩ ha. Ģag mỹ sóg ki hã tó mũ, ha mė. ⁶ Ag ģãvo ģag tũ Topě mrė vėmėn kũ ģag ģn kãra gemnĩ. Kũ ģãnkã nĩfėnh nĩ. Kũ tá Topě mrė vĩmĩnĩ sir, ěg jóg mrė, ěg tũ ũn vėg tũ ěn mrė. Kũ tóg kanhkã tá ģag mỹ nĩm ke mũ, ģag ganho ti. Ěg tũ vėnh vatãnh tá nén han mũ ěn vėg tóg tĩ (mỹr), Topě ti,” he tóg, Jesus ti.

⁷ “Ģag tũ tĩ mrė vėmėn kũ fagrĩnh mỹ ti mrė vėmėn mág han tũg nĩ. Ũ tũ Topě vĩ ki kagtũg ag ri ke han tũg nĩ. Ģag ģãnjãn kũ ag tóg ón kũ vĩ mág han tũ. “Ěg tũ vĩ mág han kũ tĩ hỹn ěg vĩ mėg mũ,” he ag tóg tũ, ón kũ. ⁸ Ag

ri ke han tũg nĩ. Ęg jóg vỹ nén kar ki kanhró nĩ, ájag tỹ ti mỹ tó tú ra tóg ki kanhró nĩ," he tóg.

⁹ "Ájag tỹ Topē mré ví kỹ tag tómnĩ, ha mē:

"Ęg jóg mág, kanhkā tá ā tóg nĩ nĩ.

Ájiji tó Ęg tóg tí, kỹ vėnh kar jé ā tỹ tỹ ũn mág nĩ vé.

¹⁰ Ęg jé kãnhmar ā tỹ tỹ Ęg pãĩ nĩ vé.

Vėnh kar jé ā tỹ nén to jykrén mũ ěn han sór, ga tá ke kar, ag jé kanhkā tá ke kar ag ri ke han.

¹¹ Ęg mỹ ũri Ęg jėn ti nĩm, Ęg tỹ kurā kar ki ko tí ěn.

¹² Kỹ Ęg mỹ vėnh pãte fón nĩ, Ęg tỹ ā ví mranh ja tí.

Hā jé Ęg tóg Ęg tỹ jagnē to jũ tỹ jagnē mỹ vėnh pãte fón ke mũ gé.

¹³ Kỹ Ęg tỹ ā ví mranh sór kỹ Ęg kren han nĩ, Ęg tỹn mranh tũ nĩ jé.

Nén-Kórég jo Ęg vemnĩ.

Ā hã ne tóg tar nĩ'.

Ā hã ne tóg mág nĩ inhhã'.

Ā jykre tóg tũ' henh ke tũ nĩ,"

hemnĩ, Topē mỹ," he tóg, Jesus ti.

¹⁴ "Hỹ, ge ti nĩ," he tóg. "Ū tỹ ájag to jũ kỹ ti mỹ vėnh pãte fón nĩ. Ū tỹ ájag mỹ ví kónãn kỹ ti mỹ vėnh pãte fón nĩ gé. Ájag tỹ gen kỹ Ęg jóg vỹ ájag mỹ vėnh pãte fón ke mũ gé. ¹⁵ Ájag tỹ tag han tũ nĩn kỹ, kỹ Ęg jóg tóg ájag mỹ vėnh pãte fón ke tũ nĩ gé, ájag tỹ ti ví mranh ja tí," he tóg, Jesus ti.

Ęg vãkre to vėnh jykre

¹⁶ "Kỹ ájag vãkre kỹ fe ũ nỹtĩ tũg nĩ, ájag tỹ Topē mỹ há nỹtĩ jé jėg tũ nỹtĩn kỹ. Vãkre ki ũ tỹ vėnh jykre régre han mũ ag jykre ri ke han tũg nĩ. Ag tỹ ón kỹ vãkre kỹ ag tóg fe ũ nỹtĩn mũ sir, vėnh kar tỹ ag vãkre ve jé. Ag ganho hã vė. Kanhkā tá ag tóg ganho ũ vėnh ke tũ nĩ ha. Ájag mỹ sóg ki hã tó mũ, ha mē. ¹⁷ Ájag vãkre kỹ ájag gãnh tãg nĩ, ájag jamē kupemnĩ, festa han nỹtĩ ve nĩmnĩ, ájag vãkren kỹ. ¹⁸ Hã kỹ ag tóg vég tũ nĩ, ájag vãkrég mũ ti. Ęg jóg hã ne vég mũ inhhã', Ęg tỹ ũn vég tũ ěn hã vỹ vég mũ. Kỹ tóg kanhkā tá ájag mỹ nĩm ke mũ, ájag ganho tí. Ęg tỹ vėnh vatãnh tá nén han mũ vég tóg tí (mỹr), Topē tí," he tóg, Jesus ti.

Ęg rico to vėnh jykre

(Lc 12.33-34)

¹⁹ "Ga kri mũn kỹ ricon ke to vãsãn sór tũg nĩ. Ga vỹ ájag tỹ nén kar ti konh ke mũ, ájag tỹ rico hã to vãsãn mũ ra. Kỹ ájag jãnkamy vỹ vėso jãgfanh ke mũ gé sir, ti e nỹtĩn kỹ. Kỹ ag tóg pigu kỹ ma mũnh ke mũ gé sir, ájag tỹ nén ti, ti e nỹtĩn kỹ. ²⁰ Ájag tỹ inhhã kanhkā tá tũ mág pē nỹtĩn kỹ tóg inhhã ájag mỹ há tĩnh mũ. Tá ti pi(jé) tỹ ga nĩ', ájag tũ ti, tá ti pi(jé) vėso jãgfanh mũ'. Tá ag pi(jé) péju kỹ ma mũnh mũ'. Hã kỹ tá ájag tũ vin han sórmnĩ. ²¹ Ájag tỹ ga kri tỹ nén ũ mág nỹtĩn

kỹ ájag tóg ga kri mũ mág sór mũ. Ájag tỹ hã ra kanhkā tá tỹ nén ũ mág nỹtĩn kỹ ájag tóg kanhkā ra mũ sór mũ, kỹ tag hã ne há nĩ'," he tóg, Jesus ti.

Ęg kanē tỹ Ęg mỹ kurā han
(Lc 11.34-36)

²² "Ęg kanē tỹ Ęg vég tí. Kỹ tóg tỹ Ęg mỹ kurā ri ke nĩ, Ęg kanē tí, ti há nĩn kỹ. Tỹ Ęg tóg kurā ve há han tí, Ęg kanē há nĩn kỹ. ²³ Ęg kanē kórég nỹtĩn kỹ tóg Ęg mỹ kuty tĩnh mũ. Kỹ tóg Ęg mỹ kurā vég tí ěn mỹ (tóg) kuty nĩ sir, kỹ kuty tag vỹ kuty kar kãfór nĩ. Ge tí nĩ, Ęg jykre kórég nĩn kỹ. Ęg kanē kórég ri ke vė sir, Ęg jykre kórég ti," he tóg, Jesus ti.

Ęg tỹ ga kri rico to vãsãn sór ke tũ
(Lc 16.13; 12.22-31)

²⁴ "Ā jagrē régre nĩn kỹ tóg vėnhmỹ tí. Ā tỹ Topē hã tỹ jagrē nĩn kỹ jãnkamy tãn ěn tỹ jagrē nĩ sór kỹ nĩ. Ā tỹ jãnkamy e ve sór kỹ tí hã mĩ ěkrén kỹ tí hã vỹ tỹ ā jagrē nĩnh mũ. Kỹ Ęg tóg Topē tỹ Ęg mỹ nén tó mũ ěn to jykrén há han tũ nĩgtĩ. Ā tỹ Topē to há nĩn kỹ ā tóg sir ga kri rico to vãsãn sór ke tũ nĩ. Ā tỹ ga kri rico nĩ sór kỹ ā tóg Topē mĩ ěkrég tũ nĩ, há vemnĩ," he tóg, Jesus ti. ²⁵ "Hã kỹ sóg ájag mỹ tó mũ. Ájag tỹ nén ve sór mág mũ to krĩ kufy han tũg nĩ. "Inh hỹn ũri ne konh mũ', inh hỹn ne tunh mũ?" he tũg nĩ. Topē tỹ Ęg han ja vė mỹr, Ęg tỹ ga kri mũ jé. Hã kỹ tóg Ęg mỹ Ęg jėn ki rĩr mũ gé sir, Ęg kur ki ke gé, Topē tí. ²⁶ Sēsĩ to jykrén nĩ. Ag mỹ ěkrãn tí? Vó. Ag mỹ pãjó krēm vin tí? Vó, ke tũ ag tóg nĩgtĩ. Ge ra Ęg jóg tỹ kanhkā tá nĩ ěn tóg ag ki rĩr nĩ nĩ. Ájag mỹ jėsĩ kãfór tũ nỹtĩ', Topē mỹ'? Vó, sēsĩ kãfór ájag tóg nỹtĩ. ²⁷ Topē tỹ Ęg kã ũ jé prēr kỹ Ęg tóg ter ke mũ, Ęg ter sór tũ ra. Ter jé Ęg tóg ke mũ gé, Ęg tỹ to krĩ kufy han mũ ra. Ęg krĩ kufy ěn pi(jé) Ęg kren han mũ'.

²⁸ Kỹ kur to krĩ kufy han tũg nĩ gé. Ka fej hã to jykrén nĩ. Jatun mỹ tóg mog tí. Rãnhřãj tũ tóg nĩgtĩ, kur han tũ tóg nĩgtĩ. ²⁹ Hã ra tóg sĩnvĩ nỹtĩ, ka fej tí. Kỹ pãĩ mág tỹ Salomão kur tóg ri ke tũ nĩgtĩ, ti sĩnvĩ ra, vėnh kar kur sĩnvĩ kãfór ti nĩ, Salomão kur ti. Hã ra tóg ka fej sĩnvĩ ri ke tũ nĩ. Ki há sóg tó mũ mỹr. ³⁰ Topē hã ne ka fej sĩnvĩ han, tỹ tóg kur sĩnvĩ ri ke nĩ, ka fej tí. Hã ra tóg kãnhmar kãgter tí, ka fej tí, ti sĩnvĩ ra. Ūri tóg há nỹtĩ. Kỹ tóg vaj kỹ kógungun kỹ pũr mũ sir, re mré. Hã kỹ Topē tóg ájag ki rĩr kãfór han mũ, ájag kur mré hã. Hã kỹ Topē ki ge kỹ nỹtĩmnĩ, tí ví kri fi kỹ. ³¹ Krĩ kufy han tũg nĩ. "Inh hỹn ne konh mũ'? Inh hỹn ne kron mũ'? Inh hỹn ne tunh mũ?" he tũg nĩ. ³² Ū tỹ Topē ví ki kagtũg ag vỹ tag to jykrén mág tí, há ra Ęg jóg tỹ Topē vỹ Ęg vég tí, Ęg tỹ nén ve sór mág mũ ti. Kỹ to krĩ kufy han tũg nĩ. Ti hã ne Ęg vég mũ, Ęg jóg tỹ Topē tí. ³³ Topē tỹ tỹ Ęg pãĩ nĩ ěn hã ve sórmnĩ. Kỹ tag hã to vãsãn nĩ. Ti jykre

kuryj tag hã to vãsãn nĩ. Kÿ tóg ãjag mÿ ãjag tÿ nèn ve sór mág mü ên tÿ ãjag mÿ vin ke mü sir. ³⁴ Hã kÿ ãjag tÿ vaj kÿ nèn venh ke to krĩ kufÿ han tÿg nĩ. Vaj kÿ ãjag tóg venh ke mü, kÿ ãjag tóg to jykrén ke mü sir. Ûri ãjag tÿ nèn tÿ ùri vég mü hã to jykrén há han nĩ. ãjag tÿ ùri nèn ù jagÿ vég mü vÿ há nĩ, kÿ ãjag tÿ vaj kÿ nèn venh ke to jykrén tÿg nĩ, ùri," he tóg, Jesus ti.

7

Ëg tÿ ù to jykrén kónãn ke tÿ
(Lc 6.37-38, 41-42)

¹ "Á régre to jykrén kónãn tÿg nĩ, ti jykre kórég ra. Kÿ Topè vÿ á to jykrén kónãn ke tÿ nĩ gé. ² Á tÿ ù to jykrén mü ên ri ke han jé tóg ke mü, Topè ti, á mÿ. Á tÿ ù mÿ kãmun mü ri ke han jé tóg ke mü, á mÿ, Topè ti. ³ Jykre kórég mág á tóg nĩ gé, há ra á régre jykre pâno sĩ ên ne á mÿ kórég nÿ'. ⁴ Kÿ á há ne tóg á régre mÿ: á jykre kórég kuryinh jé sóg ke mü, he mü', á tÿ á jykre pâno tâvi ên kuryinh jãvãnh (há) ra'. ⁵ Ke tÿg nĩ. Ke tÿ nĩ (mü) ra á tóg jykre régre nÿti. Á jykre kuryinh vén nĩ. Kar kÿ á tóg sir á régre jykre kuryinh há han mü," he tóg, Jesus ti.

⁶ "Hã ra cachorro jykre ri ke ag mÿ Topè jykre sãnvĩ tó tÿg nĩ. Porco jykre ri ke ag mÿ Topè jykre sãnvĩ ên tó tÿg nĩ gé. Jykre kavéj ag nÿti, há kÿ ag tóg Topè jykre to é henh ke mü. Ti tÿ tÿ' he sór ag tóg tÿ, ti sãn kÿ, Topè jykre sãnvĩ ên ti. Kar kÿ ag tóg sir á mÿ révênh génh sór mü gé, ha vemni, á tÿ ag mÿ Topè jykre sãnvĩ ên tó kÿ," he tóg, Jesus ti.

Topè tÿ tÿ ùn vĩ há nĩ
(Lc 11.9-13)

⁷ "Topè mÿ nèn kar to vĩmni, kÿ tóg ãjag mÿ han mü. ãjag tÿ ti mÿ nèn ù to vĩ mü ên jãvãnh nĩ, kÿ ãjag tóg venh ke mü. Ti mré vĩ kÿ êg tÿ ti jãnkã tÿ tórón tórón ke ên ri ke han nĩ. Kÿ tóg ãjag mÿ nón ri ke han mü sir, ti tÿ ãjag mÿ ãjag tÿ nèn to vĩ mü ên han kÿ. ⁸ Hÿ, há vè. ãjag tÿ ti mÿ nèn (ù) to vĩn kÿ tóg ãjag mÿ han mü sir. ãjag tÿ ti jãvãnh kÿ ãjag tóg ti venh mü sir. ãjag tÿ êg tÿ jãnkã tÿ tórón tórón ke ri ke han kÿ tóg ãjag mÿ nón ri ke han mü sir," he tóg.

⁹ "Kejên ãjag kósín tóg ãjag mÿ êmi to vĩ mü. Kÿ ãjag pi(jé) ti mÿ pó nĩm ke mü'. Ti mÿ ãjag tóg êmi há nĩm ke mü. ¹⁰ ãjag kósín tÿ ãjag mÿ pirã to vĩn kÿ, kÿ ãjag pi(jé) ti mÿ pÿn nĩm ke mü'. Pirã há nĩm jé ãjag tóg ke mü. ¹¹ Jykre pâno ãjag nÿti. Ge ra ãjag tóg ãjag krè mÿ nèn ù há vĩn ti. Ti ni gé, ãjag tÿ Topè mÿ nèn ù to vĩn kÿ. Nèn ù há há nĩm jé tóg ke mü. Há ra tóg ãjag kãfór han ti, êg jóg tÿ kanhkã tá nĩ ti. ãjag tÿ ti mÿ nèn (ù) to vĩn kÿ tóg ãjag mÿ nèn ù há tâvi han ti mÿr," he tóg.

¹² "ãjag tÿ ãjag mré ke ù to: "ti tÿ êg mÿ tag han há tóg ti vè," he mü ra êg há tóg ti mÿ han ke mü. Moisés tÿ êg jyvên há vè, Topè vĩ tó ti ag tÿ êg jyvên há vè," he tóg, Jesus ti.

Jãnkã régre
(Lc 13.24)

¹³ "Û tÿ inh ki rá mü vÿ tÿ jãnkã sĩ fĩn rãm ke ri ke nĩ. Jãnkã sĩ fĩn rãm jé êg tóg vãsãn ti. Ri ke ti nĩ, ù tÿ inh ki rãnh ke mü ti. Jãnkã mág vÿ nĩ gé. Há ra ù tÿ fĩn rãm ke mü ag vÿ kãgter pè han ke mü. ãjag tÿ jãnkã mág ên fĩn rãm sór kÿ tóg ver jagÿ tÿ nĩ, fĩn rãm há tóg tÿ. Kÿ nÿgme to êprÿ jagma tÿg, pĩ to êmĩn jagma tÿg pi(jé) jagÿ tÿ, ti mág pè nĩn kÿ. Há kÿ ù tÿ hèn ri ke ag vÿ jagma mü mü. Kar kÿ ag tóg kãgter pè han mü sir, pĩ ki vár kÿ. ¹⁴ Ag jãvo jãnkã sĩ ên fĩn rãm nĩ, ãjag tÿ rĩr krÿg ja tÿ ve jé. Sĩ ti nĩ, kanhkã to êprÿ ti, kanhkã to êmĩn ti. Ûn pipir ag vÿ jagma münh mü. Á sĩ san kÿ tóg vég tÿ sag tÿ, há kÿ ù tÿ jagma münh ke mü ag vÿ pipir nÿti," he tóg, Jesus ti.

Ón kÿ Topè vĩ tó ti ag
(Lc 6.43-44)

¹⁵ "Ón kÿ Topè vĩ tó ti ên ag vĩ kri fig tÿg nĩ. Há nÿti ve ag tóg nÿti, há ra ag tóg ãjag kókén sór nÿti. ãjag kókén sór to ag tóg mĩg jÿ ên ri ke nÿti, mÿr, ha mē. ¹⁶ ãjag tÿ ag jykre tugnÿm kÿ ãjag tóg ag tÿ Topè vĩ mranh mü ên ki kanhró nÿti. Ha vé, vãnh tÿ jóhó ki êg tóg uva vég tÿ nĩgti mÿr. Kÿ êg tóg sónh ki pèna vég tÿ nĩgti gé. ¹⁷ Ka vÿ ge nÿgti. Ti há nĩn kÿ tóg kanē há han ti, kÿ êg tóg ko ti. Ti kórég nĩn kÿ tóg kanē kórég han ti, kÿ êg pi(jé) ko tÿ'. ¹⁸ Ka há vÿ kanēn kónãn ki kagti g nĩ, kÿ ka kórég vÿ kanē há han ki kagti g nĩ gé. ¹⁹ Kÿ êg tóg ka kórég ên gÿn ti, tÿ êg pĩ han ti. Ka tÿ kanē há han vãnh ên tÿ êg pĩn ti. ²⁰ Ge ti nĩgti, ón kÿ Topè vĩ tó ti ag tÿ. Ag tÿ Topè vĩ mrynhmranh kÿ ag tóg ón kÿ Topè vĩ tó ti. Ag tÿ nèn han mü ki êg tóg ag jykre kórég vég mü," he tóg, Jesus ti.

Ëg tÿ Topè vĩ ki króm ke
(Lc 13.25-27)

²¹ "Vènh kar tóg iso: "pã'i vè, pã'i vè," he tÿ. Há ra ù ag tóg Topè tÿ nèn tó mü ên han vãnh nÿtÿgti. Há kÿ ag tóg Topè tÿ tÿ êg pã'i mág nĩ venh ke tÿ nĩ. Û tÿ inh jóg vĩ han mü ên ag há vÿ Topè tÿ tÿ êg pã'i nĩ venh ke mü. ²² Kurã ên kã, isÿ vènh kar jykre tugnÿm ke kurã ên kã ag tóg inh mÿ tag tónh mü, ha mē. "Senhor, Senhor, á jykre tó êg mÿr," he jé ag tóg ke mü. "Á jykre há ki êkrén kÿ êg tóg êg tÿ nèn han vãnh han ja nĩgti mÿr. Á jykre há tÿ êg tóg vènh jagrè kórég pan mÿr," he jé ag tóg ke mü, inh mÿ. ²³ Há ra sóg ag mÿ: "ãjag pi(jé) tÿ inh mré ke nÿti'," henh ke mü. "ãjag ki kagti g sóg nĩ mÿr. Ha mü jég. Jykre kórég ãjag tóg nÿti," he jé sóg ke mü, ù tÿ inh panh vĩ han vãnh ag mÿ," he tóg, Jesus ti.

*Īn nūna gunh gunh kāme
(Lc 6.47-49)*

²⁴ “Ha mē, inh vī mēg ājag tóg nýtī,” he tóg. “Ājag tỳ inh vī ki króm kýt ājag tóg sir ūn há ri ke nýtī. Īn han ken kýt tóg to jykrén mū. To jykrén há nīn kýt tóg ga kūm kýt pāro kri Īn nūna ka fēg mū sir. ²⁵ Kýt vāhā ta tóg kutē mū, kýt goj výt var mū sir. Kóho jū výt kātī mū, Īn to, hā ra tóg kutē tū nī sir, Īn ti. Pāro kri tóg nýtī, ti nūna ti, hā kýt tóg kutē tū nī. Ge ti nī, ājag tỳ inh vī kri fi kýt. ²⁶ Ājag tỳ inh vī mēg mū ra ki króm tū nīn kýt ājag tóg ūn jykre kórég ri ke nýtī. Īn han ken kýt tóg to jykrén kónān mū, kýt tóg ga tỳ rýnhřýt hā ki ka fēg mū, krīg mýt, Īn nūna ti. ²⁷ Kýt ta tóg kutē mū, kýt goj výt var mū sir. Kóho jū výt kātī mū gé, Īn to, kýt Īn tóg vom ke tere kýt kutē mū sir. Mráj kán tóg mū sir, Īn ti. Ge ti nī, ājag tỳ inh vī kri fig tū nīn kýt,” he tóg, Jesus ti.

Jesus vī tỳ vēnh kar vī káfór nī

²⁸ Hā ki Jesus tóg krýt he mū sir, ag kanhrān ki. Kýt tóg vēnh kar mýt e tī sir, ti vī ti. ²⁹ Tī vī tóg vēnh kar vī káfór nī, Topē vī to professor ag vī káfór ti nī, kýt tóg pā'i vī káfór pē nī gé, ti vī ti. Hā kýt tóg ki hā tó mū. Kýt tóg ag mýt e tī sir.

8

*Jesus tỳ ūn kaga kren vānh tỳ há' he
(Mc 1.40-45; Lc 5.12-16)*

¹ Jesus tỳ ag mýt tó kán kýt tóg pānónh ěn to tere mū sir. Kýt ūn e ěn ag tóg ti nón mū mū sir. ² Kýt vāhā ū tóg ti tá jun mū. Vēnh kaga kren vānh han kýt tóg nī, vēnh kaga tỳ lepra he mū ěn, ū tỳ tá jun mū ti. Kýt tóg ti krēm grīn ke kýt ā jakrī tỳ jē nī, kýt tóg ti mýt: “Senhor,” he mū. “Ā mýt isýt há' he sór tú nī? Ā hā tóg isýt há henh mū, ā tỳ isýt há' he sór kýt,” he tóg ti mýt.

³ Kýt Jesus tóg ti mýt: “hej,” he mū. “To há sóg nī, há' he ja há ā tóg nī,” he tóg ti mýt, Jesus ti. Kýt tóg ti kaga kren vānh ěn tỳ kren han mū vēsýmēr. Jānhkri tóg nī, ti fār ti. ⁴ Kýt Jesus tóg ti mýt: “ker ū mýt tó hē', ā han tag ti,” he mū. “Ha tīg, Topē tū ki rīr tī to. Tī hā mýt tómnī. Kýt ti mýt nēn ū nīm nī, ti tỳ Topē mýt pūn jē, Moisés tỳ vāsýt ěg mýt nēn tó ja ěn ti. Hā tugrīn vēnh kar výt ā tỳ há' he mū tag ki kanhrān mū,” he tóg ti mýt, Jesus ti. Kýt tóg tī mū, há' hen kýt.

*Jesus tỳ pā'i mág camarada tỳ há' he
(Lc 7.1-10)*

⁵ Kýt Jesus tóg kejēn cidade tỳ Cafarnaum tá jun mū. Kýt fóg tỳ capitāo tóg ti venh kātī mū, ti mýt nēn ū to vī jē. ⁶ Kýt tóg ti mýt: “Senhor,” he mū. “Īnh camarada tóg nýtī nī, inh Īn tá. Kānhgrīn kán kýt tóg nýtī nī, hā ra tóg kaga jagy nýtī,” he tóg ti mýt, capitāo ti, Jesus mýt. ⁷ Kýt Jesus tóg ti mýt: “kýt inh hýt tóg ti venh tīg ha, ā mré, sýt ā mýt ti han jé,” he mū.

⁸ Hā ra capitāo tóg Jesus mýt ke mán mū. “Ā mýt hýt jagy nī, ā tỳ inh Īn kākī sān ke ti, isýt tỳ fóg nīn kýt,” he tóg ti mýt. “Ā vī pir ki inh camarada výt há' henh mū. Ā vī hā tỳ ā tóg ti tỳ há' henh ke mū,” he tóg, capitāo ti. ⁹ “Ha vé, tỳ sóg pā'i krēm ke nī gé, kýt soldado ag tóg tỳ inh krēm ke nýtī gé. Hā kýt sóg pā'i jykre ki kanhró nī. Isýt soldado ū mýt: kutīg, hen kýt tóg tī mū. Sýt ti mýt: kunīg, hen kýt tóg kātī mū gé. Isýt inh camarada mýt: tag han ra, hen kýt tóg han mū. Īnh vī tỳ sóg ag jēgnēg tī. Hā kýt sóg ki kanhró nī. Ā vī tỳ ā tóg inh camarada tỳ há' he há nī,” he tóg, capitāo ti, Jesus mýt. ¹⁰ Kýt tóg Jesus mýt e tī, ti vī tag ti. Kýt tóg ā mré mū ag mýt: “ha mēt, Īrael ag výt ti ri ke tū nýtī,” he mū. “Ki kanhró tóg nī (mýt), kýt tóg inh ki rā kýt jē. Ge ve ja tū sóg nī,” he tóg. ¹¹ “Ha vé, ū tỳ hēn ri ke ag výt kāmūnh ke mū, rā jur ja tá ag kāmūnh mū, rā pur ja tá ke gé. Abraão mré ag tóg ū tỳ kanhkā tá nī ěn tỳ tỳ ěg pā'i nī venh ke mū, Isaque mré, Jacó mré ke gé, Topē tóg ag ki rīr ke mū. ¹² Ag jāvo Īrael krē'krē ag tóg kuty ki vār ke mū. Ag tỳ ū tỳ kanhkā tá nī ěn tỳ tỳ ěg pā'i nī venh ke vē vē, hā ra ag tóg venh ke tū nī. Kýt ag tóg vēsýrēnh ke mū, ājag jā tỳ ag gángán ke mū, tỳ gangan ke mū, vēso jūn kýt,” he tóg, Jesus ti. Ā mré nýtī ag mýt tóg ke mū.

¹³ Kýt tóg capitāo mýt: “ha tīg ge,” he mū. “Īnh ki rā kýt ā tóg jē nī, hā kýt ā tóg venh ke mū sir, ā tỳ nēn ve sór mū ti. Ā camarada tỳ inh hur há' hē,” he tóg, Jesus ti, capitāo mýt. Kýt tóg tī mū sir. Hā ra ti camarada tóg há' he mū. Hora ěn ki tóg há' he mū, Jesus tỳ hora ki tó mū ěn ki.

*Jesus tỳ ūn kagyga ag tỳ hághá' he
(Mc 1.29-34; Lc 4.38-41)*

¹⁴ Kýt Jesus tóg sir Pedro Īn kāra rā mū. Kýt tóg ti prū fi mýnh fi vég mū. Kaga fi tóg nýtī nī, rýt kýt. ¹⁵ Kýt tóg fi nīgē mēg mū sir. Kýt fi rýt ěn tóg tū' he mū sir. Kýt fi tóg nī kýt ag ki rīr mū sir. ¹⁶ Kuty ěn kā ag tóg ūn jagrē kórég ag tatīn kāmū mū ti to. Kýt tóg ag mýt vī mū, kýt ag tóg pa kán mū sir, vēnh jagrē kórég ag. Ūn kagyga ag hyn han tóg mū gé sir, Jesus ti. ¹⁷ Hā ra tag tóg rán kýt nī gé. Vāsýt Topē vī tó tī tỳ Īsaías výt tag rán ja nī, ha mē: “ěg kaga nýtīn kýt tóg ěg han, kýt ěg tóg há' he kán mū, ti tỳ ěg jagfý jagtar tugrīn,” he ja tóg nī, Īsaías ti. Hā ra tóg ge nī.

*Ū tỳ Jesus mré mū sór mū ag
(Lc 9.57-62)*

¹⁸ Kejēn ag tóg Jesus pēnīn e nýtī, kýt Jesus tóg ag ve kýt: “mū jé ha,” he mū, ā mré mū tī ag mýt. “Gój kafā ū ra ěg mūnh mū,” he tóg.

¹⁹ Ag mūnh ke to hā Topē vī to professor ū tóg ti mré vīnh kātī mū. “Senhor,” he tóg. “Sýt ā mré tīg há tóg tī. Ā tỳ hē ra tīg kýt sóg ā mré tī mū,” he tóg. ²⁰ Hā ra Jesus tóg ti mýt: “hā ra tóg jagy tī,” he mū. “Īn tū sóg nī,” he tóg.

“Mīg vỹ kré nýtĩgtĩ. Sēsĩ vỹ jagfe nýtĩgtĩ gé. Ag jãvo isỹ hē tá nũr ke tóg tũ tí. Tỹ sóg ěprã ke fi kósĩn nĩ,” he tóg, Jesus ti.

²¹ Kĩ Jesus mré tí ũ tóg Jesus mỹ vĩ mũ gé. “Ă mré sóg tí mũ, hã ra sóg ver inh panh tỹ ga ki ti fõn sór mũ,” he tóg, Jesus mỹ. ²² Kĩ Jesus tóg ti mỹ: “vó,” he mũ. “Ti kénh tí tũg,” he tóg. “Inh mré kãtĩg,” he tóg. “Inh ki ge tũ ag vỹ ă panh ti kej han mũnh mũ. Ă tỹ inhhã inh mré kãtĩg há tóg tí,” he tóg, Jesus ti. ²³ Kĩ tóg sir canoa kãki rã mũ. Kĩ ti mré mũ ti ag tóg ti mré ki ge mũ gé sir, goj kafã ũ ra mũ jé.

*Jesus tỹ kóho jũ tỹ tũ' he
(Mc 4.35-41; Lc 8.22-25)*

²⁴ Ag tỹ goj kãmĩ mũ (hã) ra kóho jũ tóg sir krog he mũ, ha mẽ. Kĩ goj tóg canoa kãki krém krém ke mũ, ti fãn sór tóg mũ. Hã ra Jesus tóg nũr kỹ nỹ nĩ. ²⁵ Kĩ ag tóg ti rĩn kỹ ti mỹ: “Senhor,” he mũ. “Ěg kren han nĩ,” he ag tóg. “Ěg kãgter ha mẽ tóg tí,” he ag tóg.

²⁶ Kĩ Jesus tóg ag mỹ: “ăjag tỹ nejé mũmẽgmẽg nẽ?” he mũ. “Ăjag mỹ inh ki ge há han tũ?” he tóg. Kĩ tóg nĩ kỹ jẽgnẽ mũ sir, kỹ tóg goj mỹ vĩ mũ sir, kóho mỹ. Kĩ tóg tũ' he mũ sir. Katy' he tóg mũ, katy tãvĩ tóg tí mỹr, ha mẽ. ²⁷ Kĩ tóg vẽnũ kar mỹ e tí. “Ti jykre tóg ěg mỹ e tí,” he ag tóg mũ. “Kóho tóg ti vĩ han, goj ti ke gé,” he ag tóg.

*Jesus tỹ vẽnũ jagrẽ kórég pan
(Mc 5.1-20; Lc 8.26-39)*

²⁸ Kĩ tóg goj fĩn rãm kỹ nig kafã ũ tá jun mũ sir, Gadara tá, Jesus ti, ti mré mũ tí ag ke gé. Kĩ ũn rėgre ag tóg ti kato tẽgtẽ mũ, ũn jagrẽ kórég ag. Vẽnũ kej tá ag tóg kãmũ mũ. Ag jamã vẽ, vẽnũ kej ti. Jũ mẽ ag tóg nýtĩ, kỹ ũ ag tóg hẽn ra mũ vãnũ nýtĩ, ag kamẽg kỹ. ²⁹ Jesus kato ag tóg kãmũ mũ, ũn jagrẽ kórég ěn ag. Ti ve kỹ ag tóg sir prẽr mũ, ha mẽ. “!..Ă hỹn ěg tỹ hẽ ri kenh mũ ha, Topẽ kósĩn!..!” he ag tóg mũ. “!..Ă mỹ ěg vóg kónãn sór mũ ha, ěg kurã to hã..!” he ag tóg, Jesus mỹ.

³⁰ Hã ra porco tóg ki e nýtĩ. Kakó tá ag tóg jẽg nýtĩ. ³¹ Kĩ Nẽn-Kórég ag tóg Jesus mỹ: “ă tỹ ěg pan kỹ ă tỹ porco to ěg jẽgnẽnũ há tóg tí,” he mũ. ³² Kĩ tóg ag mỹ: “hej,” he mũ. “Ha mũ jẽg ge,” he tóg. Kĩ ag tóg ěn ag togvãnũ kỹ porco ki ge mũ sir, Nẽn-Kórég ag. Kỹ vãnã porco ag tóg rãn ki re kãn mũ sir, goj nig ki ag tóg vãr kãn mũ. Nãgnãr kãn ag tóg mũ sir, tũ' he ag tóg mũ sir, porco ěn ag, mỹr, ha mẽ. ³³ Kỹ porco ki rĩr tí ag tóg pětẽ kãn mũ sir, cidade ra, kamẽg kỹ. Tá ag tóg kãmén kãn mũ. Nẽn-Kórég tỹ jagrẽ ja ěn ag to ag tóg mũ sir, Jesus tỹ ag pan ěn ti.

³⁴ Kỹ vãnã cidade tá ke kar ag tóg sir Jesus venh kãmũ mũ. Kãmũ kãn ag tóg mũ. Kỹ ag tóg tá junjun kỹ (ag tóg) Jesus mỹ to vĩ mũ, ti tỹ tá kutẽ jé, ti tỹ ag rã hã nĩ tũ nĩ jé, hã kỹ tóg tí mũ.

9

*Jesus tỹ ũn kãnhgrĩn kỹ nỹ tỹ há' he
(Mc 2.1-12; Lc 5.17-26)*

¹ Kĩ Jesus tóg canoa ki rã kỹ goj nig kafã ũ ra tĩg mãn mũ. Kỹ tóg ă jamã tá jun mũ. ² Ti tỹ ă jamã tá jun kỹ vãnã ag tóg ti mỹ ũ vyn kỹ junjun mũ, ũn kónhgrĩn kỹ nỹ ěn, ha mẽ. Ă cama kri tóg nỹ nĩ. Kỹ Jesus tóg ag tỹ ti ki ge mũ vėg mũ sir. Hã kỹ tóg ũn kãnhgrĩ mỹ: “inh kósĩn!,” he mũ. “Ă fe tỹ há' hé. Ă tỹ Topẽ vĩ mranh ja ěn tỹ tũ' hen hã vẽ ha,” he tóg, ti mỹ, ũn kónhgrĩ mỹ.

³ Hã ra Topẽ vĩ to professor ag vỹ tá nýtĩ gé. Ti vĩ mẽ kỹ ag tóg to jykren mũ. “Topẽ to vĩ kónãn tóg mũ mỹr. Vēsỹ tóg Topẽ han mũ mỹr,” he ag tóg mũ, Jesus to, ti tỹ ti mỹ: “ă tỹ Topẽ vĩ mranh ja ěn tỹ tũ' hen hã vẽ,” hen kỹ. Kỹ tóg ag mỹ tỹ ũ nỹ, ti jykre ti.

⁴ Hã ra Jesus tóg ki kanhró nĩ, ag tỹ nẽn to jykren mũn ki. Kỹ tóg ag mỹ: “ăjag ne tog nẽn ũ vẽnũmỹ to jykren mũ,” he mũ. ⁵ “Ne nỹ ăjag mỹ vẽnũmỹ nỹ?” he tóg. “Ũn tĩg vãnũ tag mỹ sóg: “ă tỹ Topẽ vĩ mranh ja ěn tỹ tũ' hen hã vẽ ha,” he mũ mỹr. Kỹn mỹ ăjag mỹ vẽnũmỹ?” he tóg. “Sỹ ti mỹ: “nĩ ra, tĩg ra,” henh ke vė gé. Kỹn mỹ ăjag mỹ vẽnũmỹ ke gé?” he tóg. ⁶ “Hã ra isỹ ăjag mỹ inh jykre ven sór vẽ. Tỹ sóg ěprã ke fi kósĩn nĩ. Tá sóg krỹg ke mũ, Topẽ vĩ mranh tỹ vẽnũ pãte fõn ke tá, ũn kãnhgrĩ tag mỹ. Sỹ tá krỹg mũ ven jé sóg ke mũ, ăjag mỹ,” he tóg.

Hã kỹ tóg ũn kónhgrĩ mỹ: “nĩ ra, jẽg ra, ă kur gé (g) tũ ra, ă ĩn ra,” he mũ. ⁷ Kỹ tóg vym ke nĩ mũ, kỹ tóg sir jẽgnẽ kỹ tí mũ. Ă ĩn ra tóg tí mũ (mỹr) sir, ha mẽ. ⁸ Kỹ vẽnũ kar ag tóg vėg mũ. Kỹ tóg ag mỹ e tãvĩ tí. Topẽ mỹ ag tóg vĩ há han mũ, ti tỹ Jesus mỹ vẽnũ jykre há nĩm kỹ. Ěg mré ke vẽ mỹr, Jesus ti, ěprã ke, hã ra Topẽ tóg ti tar han, hã kỹ tóg ti tỹ há' he mũ.

*Jesus tỹ Mateus mré vĩ
(Mc 2.13-17; Lc 5.27-32)*

⁹ Kỹ Jesus tóg ă jamã tá kã kutẽ kỹ tí mũ sir. Kỹ tóg Mateus vėg mũ sir. Governo mỹ tóg jãnkamy mãg tí, imposto kaja ti, kỹ tóg ă rãnhrãj han kỹ nĩ nĩ. Kỹ Jesus tóg ti mỹ: “inh mré kãtĩg,” he mũ, Mateus mỹ. Kỹ tóg jẽgnẽ kỹ tí mré tí mũ sir.

¹⁰ Kỹ tóg kejẽn ti mré jẽg mũ, Jesus ti. Kỹ ũ tỹ hẽn ri ke ag tóg tá vẽnũ mãn mũ, ti ĩn krẽm, governo mỹ jãnkamy mãg tí ag, Topẽ vĩ mranh tí ag. Jesus mré ag tóg jẽg jẽg mũ, Jesus mré mũ tí ag mré ke gé. ¹¹ Kỹ Fariseu ag tóg vėg mũ. Kỹ ag tóg ti mré mũ tí ag mỹ vĩ mũ. “Ăjag pã' i ne tóg mré jẽg mũ”, governo mỹ jãnkamy mãg tí ag mré. Topẽ vĩ mranh tí ag mré hã tóg jẽg mũ,” he ag tóg, Fariseu ag, Jesus mré mũ tí ag mỹ.

¹² Hã ra Jesus tóg mẽg mũ, ag vĩ ti. Kỹ tóg ag mỹ kãmén mũ, ha mẽ. “Ũn kagyga tũ ag

vý médico venh mü tü nĩgtĩ,” he tóg. “Hã ra ün kagyga ag hä vỹ ti venh mü ti,” he tóg. ¹³ “Ha vé, tag to jykrén, Topê ví tag to, ha mê. “Ájag tý jagnê jagãgtãn ký tóg inh mỹ há ti inhã,” he tóg, Topê ti. “Ájag tý inh mỹ nén ù pũn kãfór tóg nĩ, ájag tý jagnê jagãgtãn mü ti,” he tóg, Topê ti. Hã ký jagnê jagãgtãn nĩ, ag to ví tũg nĩ,” he tóg, Jesus ti. “Inh pí(jé) ù tý vènh jykre kuryj han mü ag mỹ: “ájag jykre tovãnh nĩ,” he sór tí. Û tý Topê ví mranh ja nĩ ên ag há hä mỹ sóg: “ájag jykre kórég tovãnh nĩ,” he sór tí. Hã jé sóg ájag mỹ vènh ven,” he tóg, Jesus ti.

*Jesus tý êg vãkre kãmén
(Mc 2.18-22; Lc 5.33-39)*

¹⁴ Ký João mré mü ti ag tóg ti tá junjun mü sir, Jesus tá. Ký ag tóg ti ki jëmêg mü. “Êg hä ne tóg vãkrég tí, Fariseu mré ke ag ke gé. Êg jávo ã mré mü ti ag tóg vãkre vãnh nỹtĩgtĩ. Hê ri ke jé?” he ag tóg, Jesus mỹ, João mré mü ti ag.

¹⁵ Ký Jesus tóg ag mỹ: “hỹ,” he mü. “Vènh kyprũg to kãmü ag pí(jé) vãkrég tí,” he tóg. “Festa vè mỹr, vènh prũgprũg ti, ký ti mré ke ag tóg ün prũg mü ên venh kãmü ti. Hã ra sóg ün prũg mü ên ri ke nĩ, hã ký tóg inh mré mü ti ag mỹ sér tí ver,” he tóg. “Vãhã tóg jun mü, inh kurã ti. Ký hä ag tóg inh pére mũnh mü. Ên kã há ag tóg ájag vãkrenh ke venh mü, kurã ên kã, inh mré mü ti ag,” he tóg, Jesus ti.

¹⁶ “Ti si fag pí(jé) vãfe kygnej tú tý kur si jar ki hyn han tí ja nỹtĩgtĩ. Ûn kygnej tú tý ki hyn han mü ra tóg jaran kenh mü. Ký kur si jar ên tóg mág mü. Ûn kygnej hä tý fag tóg ki han han tí, ký tóg jaran ke tü nĩ,” he tóg, Jesus ti. Ti tý ã jykre tãg tón hä vé, hã ra tóg kur kygnej ja tú ri ke nĩ.

¹⁷ Ký tóg ag mỹ: “kỹ vinho vỹ ge nĩgtĩ gé,” he mü gé. “Êg pí(jé) vinho kajãg mü tý ti fãr si tý sacco ki kujêg tí. Ke tü nĩ (mũ) ra tóg kunãnh ký jaran ke mü, kógnãj ký. Ký vinho ên tóg tü” he mü, sacco ke gé. Vĩnh kajã tý ti fãr tãg tý ki kujên ke vè mỹr,” he tóg, Jesus ti. Ti tý ã jykre tãg to vé, hã ra tóg vinho kajãg mü ri ke nĩ gé.

*Jesus tý ün kagyga fag tý há' he
(Mc 5.21-43; Lc 8.40-56)*

¹⁸ Ti tý ver ag mré vèmén ký pã'i ù tóg tá jun mü, ha mê. Ti krêm tóg grĩnh ke mü. Ký tóg ti mỹ: “ha vé,” he mü. “Inh kósín fi tóg ter ke mü. Fi venh kãtĩg. Á tý ã nĩgê tý fi mê ký fi fe tóg mrin kenh ke mü, ha vemnĩ,” he tóg, pã'i ti, Jesus mỹ. ¹⁹ Ký Jesus tóg jëgnê ký ti mré tí mü sir. Jesus mré mü ti ag vỹ ti mré mü mü gé sir. ²⁰ Ti tý ti mré tĩg mü ra ù fi tóg ti tá jun mü, ün kaga ù fi. Kyvènh krỹg ja tú han ký fi tóg nĩ, prỹg tý 12 (ke) ki. Jesus vatãnh tá fi tóg ti kur mēg mü sir, ti kur mrãj ki. ²¹ “Sỹ hèn ri ke mũn ti kur mê ký inh hỹn

han mü,” he fi tóg, to jykrén ký. Hã ký fi tóg ti kur mēnh kãtĩ mü. ²² Hã ra Jesus tóg vĩrĩn ke ký fi vég mü. Ký tóg fi mỹ: “inh kósín!,” he mü. “Kamêg tũg nĩ,” he tóg mü. “Á tý inh ki rã hã ký ã tóg há' he mü,” he tóg. Ký fi tóg há' he mü sir vèsýmér, ha mê.

²³ Ký tóg tũg mũn mü, Jesus ti. Ký ag tóg pã'i ên ìn tá junjun mü sir. Ký tóg tá fór nĩ, ün kygfỹ mü fag tý, ag tý êg jënky tý vãkyr ên kynkyn tí ag tý ke gé, ti kósín fi ter ký. Ký Jesus tóg fag vég mü. ²⁴ Ký tóg: “ha mü jêg,” he mü. “Gĩr sí fi vỹ ter tú nĩ. Nũr fi nỹ nĩ,” he tóg. Hã ra fag tóg ti nyg mü. ²⁵ Hã ra tóg fag pan kãn mü sir. Ký tóg gĩr fi nĩgê kãgmĩg mü sir. Ký fi tóg nĩ mü sir. ²⁶ Ký tag kãmê tóg vènh kar kri rũm ke mü, ga ên kar mĩ há, Jesus tý fi rĩn mũn mü ti.

Jesus tý ün kyvó ag tý êvãnh há hyn han

²⁷ Ký Jesus tóg tá kãkutê mü sir. Ký ün kyvó régre ag tóg ti nón mü mü. Ti nón mü ký ag tóg ti jé prêr mü: “!..Davi kósín!..!” he ag tóg, “!..Êg jagãgtãn ra..!” he ag tóg, prênprên ký.

²⁸ Ký Jesus tóg ìn kãra rá mü sir. Ký ün kyvó ên ag tóg ti nón ge mü gé sir, ìn kãra. Ký Jesus tóg ag mỹ: “inh mỹ ájag mỹ ájag hyn han há nĩ?” he mü. Ký ag tóg ti mỹ: “hỹ,” he mü. ²⁹ Ký Jesus tóg ag kanê mēg mü sir, ã nĩgê tý. Ký tóg ag mỹ: “ájag tý inh ki ge ký nỹtĩn ký ájag tóg há' henh mü,” he mü. ³⁰ Ký ag kanê tóg mrin ke mü sir. Êvãnh há' he ag tóg mü. Ký Jesus tóg ag mỹ ví tar han mü. “Ker ù mỹ tó hê’,” he tóg ag mỹ. ³¹ Hã ra ag tóg mü ký (ag tóg) vènh kar mỹ tugtó mü. Ký ti kãmê ên tóg vènh kar kri rũm ke mü sir.

Jesus tý ün ví vãnh vĩn

³² Ký ag mü ký ù tóg ti tá jun mü gé, ün jagrê kórég. Ti jagrê tóg ti ví vãnh han. ³³ Ký Jesus tóg ti jagrê kórég kutê mũ sir. Ti tý ti kutê mũ ký tóg sir ví há han mü sir, ün ví vãnh ja ên tí. Ký tóg vènh kar mỹ e tí. “Ge ve ja tú êg tóg nỹtĩ, êg povo tý Israel kãmĩ,” he ag tóg mü.

³⁴ Hã ra Fariseu ag tóg mēg mü. Ký ag tóg ón ký Jesus to ví kónãn mü. “Vènh jagrê kórég pan há tóg nĩgtĩ. Hã ra tóg vènh jagrê kórég ag pã'i jykre tý ag pan tí nĩ, ti tý tý Japo mré ke nĩn ký,” he ag tóg, ón ký, Fariseu ag. Ag tý Jesus to ón há vé.

Jesus mỹ ün jagtar ag

³⁵ Ký Jesus tóg cidade kar mĩ tí mü, êmã kar ên mü. Êg vènh kanhrãn jafã krêm tóg ag kanhrãn tí. Ag mỹ tóg ù tý kanhkã tá nĩ ên tý tý êg pã'i nĩ ên to tí sir. Ký tóg ün kagyga ag hyn han tí gé sir. ³⁶ Vènh e ên tóg ti mỹ jagãgtar nỹtĩ. Û tý ag ki rĩr há han ke tóg tú tĩgtĩ, jo ag tóg vènh ki rĩr há han ki kagtĩg nỹtĩ gé. Ti tý ag ve ký tóg carneiro tý mēg mĩ êkrég mü sir. Û tý carneiro tý mēg ki rĩr tú nĩn ký ag tóg véké mũgtĩ. Tag ri ke ag tóg nỹtĩ, Jesus mỹ, ùn e ên ag. ³⁷ Ký tóg ã mré mü

tí ag mý: “sý ag ve ký sóg ãg jakré mĩ êkrég tí,” he mü. “Ti e nĩn ký êg tóg kejẽn kre kãn tú nĩgtĩ, ãg pir nĩtĩn ký. Ge tí nĩgtĩ. Ûn e ag tóg inh ki ge to há nĩtĩ, há ra tóg ver ù tý ag mý tónh ke tóg tú tí,” he tóg, Jesus tí. ³⁸ “Hã ký Topẽ mré ví, tí tý ù jẽgnẽ jé, ag tý ag mý tí ví tó jé,” he tóg, Jesus tí, ã mré mü tí ag mý.

10

Jesus tý apóstolo ag kuprẽg mü
(Mc 3.13-16; Lc 6.12-16)

¹ Ký Jesus tóg ùn tý 12 (ke) ag jé prẽr mü sir, tí mré mü tí ãn ag jé. Ký tóg ag mý vẽn h jykre nĩm mü, ag tý vẽn h jagrẽ kórég pan jé, ag tý ùn kagyga ag hyn han jé ke gé. Vẽn h kaga kar tý ag tóg hẽ ri ke mü sir, tí tý ag mý tag to vẽn h jykre nĩm ký. ² Û tý 12 (ke) ag jijin há vẽ, ha mẽ, Jesus tý ùn vin mü ag jygjyn há vẽ, ha mẽ. Ûn ve vỹ tý Simão nĩ, ký tí jiji ù há vỹ: Pedro, he mü. Kar ký tí jãvy vỹ nĩ gé, há vỹ: André, he mü, Tiago ke gé, Zebedeu kósin tag tí, tí jãvy tý João ke gé, ³ Filipe ke gé, Bartolomeu ke gé, Tomás ke gé, Mateus ke gé, governo mý jãnkamy mág tí tag tí, Tiago ù ke gé, Alfeu kósin tag tí, Tadeu ke gé. ⁴ Simão ke gé, ag tý ù to: Zelote, he mü tag tí, kar ký Judas Iscariotes ke gé, Jesus vatánh tá pã'i ag mý tí kãmén ke tag tí.

Jesus tý apóstolo ag jẽgnẽ
(Mc 6.7-13; Lc 9.1-6)

⁵ Ën ag jẽgnẽg tóg mü sir, Jesus tí, ag tý vẽn h kar mý Topẽ kãmén jé. Û tý 12 (ke) ãn ag jẽgnẽg tóg mü, Jesus tý ùn kuprẽg ja ãn ag. Ký tóg ag mý: “ver fóg ag mý inh kãmén mü tũg nĩ, kanhgág ag mý kãmén tũg nĩ gé ver,” he mü. “Ký Samaria tá ke ag jamã ki ge tũg nĩ gé,” he tóg. ⁶ “Israel ag táví mý tómnĩ inhã. Topẽ mý ag tóg tý carneiro vãfor ri ke nĩtĩ, ký ag há mý tómnĩ ver,” he tóg. ⁷ “Ájag tý ag mý tó ký tag tómnĩ, ha mẽ. Û tý kanhkã tá nĩ ãn tý tý ájag pã'i nĩnh ke vẽ ùri, hemnĩ, ag mý. ⁸ Ûn kagyga ag hyn han nĩ gé. Ûn kãgter mü ag rĩnrĩn mãn nĩ. Ûn kaga kren vãn h ãn kren han nĩ. Vẽn h jagrẽ kórég ag pan nĩ. Ájag mý sóg ge ra inh jykre nĩm mü, ký ge ra ag mý han nĩ gé. Ag mý: inh mý kajãm, he tũg nĩ. ⁹ Ký jãnkamy ma mü tũg nĩ, jãnkamy mág, jãnkamy sí ke gé. ¹⁰ Ký sacco ma mü tũg nĩ gé, bolso ãn. Kur tý vẽn h kri rĩnh tũg nĩ, pẽn né ù gé mü tũg nĩ gé, pẽn to ró ãn. Ký vátó vyn tũg nĩ gé, kãtó tí. Inh rãnrãh han ájag tóg mü. Ký ag tóg to ájag jãn ke mü, vẽn h kato, ha vemnĩ,” he tóg, Jesus tí.

¹¹ “Ký ájag tóg kejẽn ãmã ù tá junjun ke mü. Tá ùn jykre há jãvãn h nĩ. Ký ãn ãn ra gemnĩ. Ën ãn krẽm ájag tý kurã ki kã panh ke ãn tá krỹg nĩ. ¹² Ký ãn ãn krẽm nĩtĩ fag mý: “Topẽ jé ájag ki rĩr, ký ájag jé jatun mý nĩtĩ nĩ,” hemnĩ. ¹³ Fag tý ájag mý ví há han ký fag tóg jatun mý nĩtĩ. Fag tý ájag mý ví

há han tú nĩn ký fag tóg jatun mý nĩtĩ tú nĩ. Fag javo ájag tóg jatun mý nĩtĩ. ¹⁴ Kejẽn ù tóg ájag mý: “kãge jẽg ra,” henh ke tú nĩ, ãmã ù tá. Ký tá kãpamnĩ, ag tý ájag ví mẽ jãvãn h nĩtĩn ký. Tá kãpa ký ájag pẽn há kykũnh nĩ. Ký ag tóg ki kanhró nĩtĩ, Topẽ tý ag to kórég nĩ tí. ¹⁵ Ha mẽ, ki há sóg tó mü. Kurã tý ãgno ki, isý vẽn h kar jykre tugnỹm ke kurã ãn ki ag tóg jagãgtar nĩtĩnh mü sir, ag tý ájag ví mẽ jãvãn h nĩtĩn ký. Cidade tý Sodoma tá ke ag tóg jykre pãno nĩtĩ ja nĩgtĩ, cidade tý Gomorra tá ke ag ke gé. Ký ag tóg jagãgtar nĩtĩnh mü gé, kurã ãn kã. Há ra ùn tý ájag ví mẽ jãvãn h ãn ag tóg ag jagãgtar kãfór han ke mü (mýr), ha mẽ,” he tóg, Jesus tí.

Ag tý Jesus tugrĩn ãg to jũnh ke
(Mc 13.9-13; Lc 21.12-17; 12.11-12)

¹⁶ “Carneiro vỹ vẽn h jy nĩgãn han ki kãgtĩg nĩtĩ, mĩg tý ag mãn sór nĩn ký. Carneiro ri ke ájag nĩtĩ, há ra sóg ájag jẽgnẽg mü, ù tý mĩg ri ke ag to, ký Topẽ há tóg ájag jy nĩgãn ke mü sir. Há ký vẽn h ki rĩr há han nĩ. Pỹn jykre han nĩ. Vãjig tí tí, pỹn tí, ký êg tóg kãnhmar tí tý hẽ ri ke tú nĩgtĩ. Pỹn ri ke han nĩ. Ký sórãg jykre han nĩ gé. Jũ vãn h pẽ tí nĩ, nẽn ù vẽn hmỹ han tú tí nĩ. Ký sórãg ri ke han nĩ gé. ¹⁷ Ëprã ke ag tóg ájag vóg kónãn ke mü, isugrĩn. Ájag pã'i ag mý ag tóg ájag kãmén ke mü, ag tý ájag vóg kónãn jé. Ájag vẽn h kanhrãnrãn jafã krẽm ag tóg ájag mrãnmrãn ke mü. Há ký vẽn h ki rĩr há han nĩ. ¹⁸ Fóg tý pã'i mág mý ag tóg ájag ven ke mü, pã'i mág ù ag mý ke gé. Isugrĩn ájag tóg vẽn h jagtar tag venh ke mü, ájag tý ag mý inh ví tí tó jé, fóg ag kar mý ke gé, kanhgág ag mý ke gé. ¹⁹ Pã'i ag tý ájag jé ke ký to jygkrén tũg nĩ, ájag tý ag mý nẽn tónh ke mü ãn tí to. Topẽ kuprĩg há ne ájag krĩn ke mü', ký ájag tóg tí tý ájag mý nẽn tó mü ãn há tónh ke mü, hora ãn kã. ²⁰ Há ký ájag tý tó tú vẽ sir. Ëg jóg kuprĩg tý ájag tý vẽn h hã vẽ,” he tóg.

²¹ “Hã ra ù ag tóg ájag mré pafa mü fag kãmén ke mü, pã'i ag mý, ag tý fag kãgtén jé. Ký ù ag tóg ájag krẽ kãmén ke mü gé. Ký ù ag tóg ájag han mü fag kãmén ke mü gé, pã'i ag mý, ag tý fag kãgtén jé, mýr, ha mẽ. ²² Vẽn h kar vỹ ájag to jũ ký ájag vóg sór nĩtĩ, isugrĩn. Há ra ù tý isovãn h tú ãn há krenkren ke mü, kurã tý ãgno ki,” he tóg, Jesus tí.

²³ “Ag tý cidade ù tá ájag vóg kónãn ký, ký cidade ù ra pêtẽmnĩ. Ki há sóg tó mü, ha mẽ. Israel ag cidade fin rãm kãn ke tú ájag nĩ, kurã ãn kã. Sí tí nĩ, ag tý ájag vóg kónãn ke kurã tí. Kãtĩg jé sóg ke mü, ag tý ge ký ájag vóg ký, mýr, ha mẽ. Tý sóg ãprã ke fi kósin nĩ, mýr, ha mẽ. ²⁴ Aluno pi(jé) ã professor kãfór nĩ'. Ûn camarada pi(jé) ã patrão kãfór nĩ'. ²⁵ Aluno tý ã professor ri ke nĩn ký tóg há tí. Ûn camarada tý ã patrão ri ke nĩn ký tóg há tí gé. Iso ag tóg: Belzebu, he ja nĩgtĩ, inh kato vãsãnsãn mü ag, há vỹ: Japo, he mü, há

vý: Belzebu, he mũ. Tý sóg ãjag professor ri ke nĩ, ãjag patrão ri ke. Ag tý iso: Japo, hen ký ag tóg ãjag to ví kónãn ke mũ gé, ha vemní, ãjag tý inh jykre há han ti ký,” he tóg, Jesus ti.

*Ëg tý Topê há kamêg ke
(Lc 12.2-7)*

²⁶“Ge ra ag kamêg tũg nĩ, pã'i ag. Ëg tý péju ký nèn han mũ tóg vènh ven kãn ke mũ, Ëg tý vènh kar vatánh tá nèn to jykrén mũ tóg vènh ven kãn ke mũ. ²⁷Isý vènh kar vatánh tá ãjag mý nèn to mũ tag tý vènh kar mý to kãn nĩ. Isý komêr há ãjag mý nèn to mũ tag tý vènh kar mý jamã há ra tómnĩ. ²⁸Mũmêg tũg nĩ, ag kamêg tũg nĩ, pã'i ag. Ëg tén há ag nýtĩ, há ra ag tóg nũgme ki Ëg vãm ke kagtũg nýtĩ, pã'i ag. Ûn pir kamêg nĩ, há vỹ: Topê, he mũ. Ti há ne Ëg tén kar ký nũgme ki Ëg vãm ki kanhró nĩ', inferno ki, ký ti há kamêg nĩ. ²⁹Ha vé. Sêsĩ vender he ag tí, jãnkamy to, ký ag tóg ùn régre to jãnkamy pir mæg tí. Há ra Topê tóg jêsĩ ag ki rĩr tĩgtĩ. Ti tý: “hej,” hen ký Ëg tóg ag pin tí, ke tũ nĩn ký Ëg tóg ag krenkren tí. ³⁰Hã ki Topê tóg ag ki rĩr tĩgtĩ, sêsĩ ag ki. Ëg ki rĩr tóg tí gé, Topê tí. Ëg tý nèn vég mũ kar ki kanhró tóg nĩ. Há ký tóg Ëg gãnhr ja nĩ gé, Topê tí. ³¹Hã ký pã'i ag kamêg tũg nĩ. Jêsĩ kãfór ãjag tóg nýtĩ, Topê mý. ãjag kãmĩ ùn pir tóg sêsĩ e kãfór nĩ, ti mý,” he tóg, Jesus ti.

*Ëg tý Jesus kãmén ke
(Lc 12.8-9)*

³²“Hã ký inh kãmén nĩ, èprã ke ag mý. ãjag tý ag kamêg tũn nĩn ký ag mý inh kãmén ký sóg inh jóg tý kanhkã tá nĩ ãn mý ãjag kãmén ke mũ gé, kurã ãn kã. ³³ãjag tý há ra inh kãmén tũ nĩn ký sóg inh jóg tý kanhkã tá nĩ ãn mý ãjag kãmén ke tũ nĩ gé, kurã ãn kã, ãjag tý iso: “ti ki kagtũg sóg nĩ,” hen ký,” he tóg, Jesus ti.

*Ëg tý Ëg jykre finh ke
(Lc 12.51-53; 14.26-27)*

³⁴“ãjag hỹn iso: “vènh kar tý jagnê to há han jé tóg ke mũ,” he tí. Há tũ vê, ù tý hèn ri ke tý jagnê to jũ han jé sóg ke mũ, ha vemní. ³⁵Hã ký ù tóg ã panh kato tènhr mũ, ký ù fi tóg ã mýnh fi kato tènhr mũ gé. Ký ù fi tóg ã má fi kato tènhr mũ gé, mýr, ha mē. ³⁶Ti mré ke ag vỹ tý ti kato vãsãnsãn mũ ag nýtĩn mũ, ký fi mré ke fag tóg fi kato vãsãn ke mũ gé, ha mē. ³⁷Iso há kãfór nýtĩmĩ, ãjag han mũ fag kri, ke tũ nĩ (mũ) ra ãjag tóg inh mý há tũ nýtĩ. Iso há kãfór nýtĩmĩ, ãjag krê kri, ke tũ nĩ (mũ) ra ãjag tóg inh mý há tũ nýtĩ. ³⁸Isý inh cruz va tũg ri ke han nĩ gé, isý tá ter ke ti, há vỹ: iser ên ri ke han sór mũ, he mũ. Ke tũ nĩ (mũ) ra ãjag tóg inh mý há tũ nýtĩ. ³⁹ãjag tý iser ri ke han sór tũ nýtĩn ký ãjag tóg nũgme ki kutènh mũ, ãjag tý ãjag jykre tovãnh sór tũ nýtĩn ký. ãjag tý isugrĩn kãgter sór ký ãjag tóg rĩr krỹg ja tũ ãn venh ke mũ, ãjag tý ãjag jykre tovãnh ký,” he tóg, Jesus ti.

*Topê tý Ëg mý nèn ù há tónh ke
(Mc 9.41)*

⁴⁰“Û tý ãjag mý: hej, hen ký tóg inh mý: hej, he mũ gé sir, ký tóg inh ki rã mũ sir. Ti tý inh ki rã ký tóg ù tý inh jènêg mũ ên ki rã mũ gé sir, há vỹ: Topê, he mũ. ⁴¹Û tóg Topê ví tó tí ag mý: “ha kãrã,” he tí, ag tý Topê ví tó tí tugrĩn. Ti tý ag mý ví há han ký tóg Topê mý há nĩ sir. Ký tóg kejên ti mý nèn ù há tónh ke mũ, Topê tí, ù tý ti ví tó tí ag mý: “ha kãrã,” he mũ ên mý. Û tóg ùn jykre kurjy ag mý: “ha kãrã,” he tí, ag jykre kurjy nýtĩ tugrĩn. Ën mý tóg nèn ù há tónh ke mũ gé, Topê tí. ⁴²Û tóg kejên ùn sí mý nèn ù nĩm tí, goj hèn ri ke mũn. Ûn sí tý inh ki rã nĩ tugrĩn tóg ti mý nèn ù nĩm tí. Ën mý tóg nèn ù há tónh ke mũ gé, Topê tí. Ti pí(jé) to nèn ù há venh ke tũ nĩ,” he tóg, Jesus ti.

11

*João Batista tý Jesus ki jêmê
(Lc 7.18-35)*

¹Jesus tý ã mré mũ tí ag mý tó kãn ký tóg tá kãkutê mũ sir, ù tý 12 (ke) ag mré. Ký tóg cidade kar mĩ tí mũ sir; vènh kar kanhrãn ký, ag mý Topê ví tón ký. ²Ký kejên João tóg tí kãmê mæg mũ. Se ký tóg nĩ nĩ, João ti, há ra tóg Jesus tý nèn han mũ mæg mũ sir. Ký tóg Jesus mý vènh ví jènêg mũ, ã mré mũ tí ag tý, João ti. ³Ký tóg Jesus mý: “ã há mý?” he mũ. “Ëg tý ùn jãvãnh mũ mý tý ã nĩ? Topê tý ùn jènêg mũ há mý tý ã nĩ?” he tóg. “Ëg mý ù jãvãnh mãn ke tũ nĩ ha', ã pãte'?” he tóg, João Batista ti, Jesus mý.

⁴Ký Jesus tóg tí mý vènh ví jènêg mũ gé sir. “Ha João mý ãjag tý nèn vég mũ tag ti tómnĩ, ãjag tý nèn mæg mũ tag ti, ha mē,” he tóg. ⁵“Tag han inh tí, ha mē: ùn kyvó ag vỹ isugrĩn evãnh há nýtĩ. Ûn kãnhgrĩ ag vỹ mũ há han mũ, ù tý vènh kaga kren vãnh han mũ ên ag krenkren han inh tí, lepra han mũ ag. Ûn kutu ag vỹ êmê há nýtĩ ha, ùn kãgter mũ ag vỹ rĩnrĩr mãn nýtĩ. Ûn jagãgtag ag vỹ Topê ví mæg tí, ù tý kanhkã tá nĩ ãn tý Ëg pã'i nĩnh ke to. ⁶Ký tóg ti tý iso jykrén kónãn tũ nĩn ký há' he mũ. Ký Topê tóg ti ve há han mũ. Tag tómnĩ, João mý,” he tóg, Jesus ti. ⁷Ký ag tóg sir mũ mũ, João mý tó jé, ti mré mũ tí ag.

Ag mũn ký Jesus tóg vènh e ag mý João kãmén mũ. “ãjag tý êmã tũg ja ra mũn ký, ti ve jé, ký ti jykre hỹn ne ri ke nĩ, ãjag mý?” he tóg. “Kejên kãka tóg goj jagma krã tý man man ke tí. João jykre mý ãjag mý tag ri ke tũ nĩ? Hỹ, ri ke tũ nĩ. ⁸Ký ti jykre hỹn ne ri ke nĩ, ãjag mý? Ti mý ãjag mý ùn kur sĩnvĩ ag jykre ri ke nĩ? Vó, ùn kur sĩnvĩ ag vỹ cidade mág tá nýtĩ, pã'i mág ãn krêm. ⁹Ký ti jykre hỹn ne ri ke nĩ, ãjag mý? Ti jykre mý ãjag mý Topê ví tó tí jykre ri ke nĩ? Hỹ, Topê ví tó tí

vê mÿr. Hã ra tóg Topê ví tó tí ag kãfór kar nĩ, João ti. ¹⁰Topê vÿ João jênê, ti tÿ ijo tÿg jé. Hã ký tag tóg tí to rán ký nĩ, Topê ví ki, ha mê. “Ha vé, ã jo sóg ù jênênh mü, ti tÿ vènh kar jykre tÿ há' hen jé, ã tÿg ken jo,” he ja tóg nĩ, Topê ti, João to, iso ke gé,” he tóg, Jesus ti. “Ag jyvên jé tóg ke mü, ký tóg êpÿry kure ri ke nĩ, êmĩn kuryñh ri ke,” he ja tóg nĩ, Topê ví tÿ rán ký nĩ ki, João to. ¹¹Ki há sóg tó mü, há ký sóg ke mü, ha mê. Êprã ke ag kãfór kar ti nĩ, João ti, Topê ví tón ki. Û tÿ ga kri mü ag kãfór kar ti nĩ. Hã ra ù tÿ hên ri ke ag tóg ù tÿ kanhkã tá nĩ ên tÿ tÿ êg pâ'i nĩnh ke ên venh ke mü. Ag tÿ venh ke mü (há) ra ag tóg kãsir nÿtĩnh mü. Ûn kãsir ên ag tÿ êgno pê ên tóg João kãfór nĩnh mü, há ra,” he tóg, Jesus ti.

¹²“João Batista kãtĩg kar ký êg tóg vãsã ký (êg tóg) ù tÿ kanhkã tá nĩ ên tÿ tÿ êg pâ'i nĩ venh ke mü. Êg vãsã ký êg tóg venh ke mü. ¹³Topê ví tó tí ag kar vÿ Topê ví tó ja nĩgtĩ. Ký tóg rán ký nĩ gé, Topê tÿ êg jyvên mü ti. Ký João tóg tó ja nĩ, ag nón. ¹⁴João vÿ Elias ri ke nĩ. Tag to jykrén. Rán ký tóg nĩ, Topê ví tÿ rán ký nĩ ki, Elias kãtĩg mãn ke ti, Cristo kãtĩg ken jo. Ti há vé, João há vé, Elias kãtĩg mãn ên ti. ¹⁵Û nĩgrêg nÿtĩ tÿ tÿ jêmê jé, to jykrén jé,” he tóg, Jesus ti.

¹⁶“Ûri ke ag vÿ ge nÿtĩ gé, ha mê. Gĩr ag ri ke ag tóg nÿtĩ. Gĩr ag vÿ jagnê mré kanhinnhir mügtĩ. Ký ag tóg ãjag mré ke ag jé prêr tĩgtĩ, “mü nÿ, kanhinnhir jé,” hen ký. Ký ag tóg kejên jũgũ ti. ¹⁷“Ájag mÿ êg tóg vãkyn, kanhinnhir ký, há ra ãjag ne vènh grĩngrén jãvãnh nÿtĩ,” he ag tóg tí, gĩr ag, jagnê mÿ. “Ájag vènh grĩngrén jãvãnh nÿtĩn ký êg tóg vêsÿrénh mü sir, êg kanhinnhir ký, há ra ãjag tóg êg mré fÿ jãvãnh nÿtĩ gé,” he ag tóg tí gé, òn ký jagnê to jũ ký, gĩr ag. ¹⁸Gĩr tag ag ri ke ãjag nÿtĩ, João to, iso ke gé. João vÿ vãkre ja nĩgtĩ, jên mág tü, kron tü. Ký ãjag tóg tí to: “jagrê kórég tí nĩ,” he ja nĩgtĩ, tí vãkre to. ¹⁹Ti jãvo sóg vãkrég tü nĩgtĩ, jêg sóg nĩgtĩ, kron sóg nĩgtĩ, ký ãjag tóg iso: “ti há ne jên mág nĩgtĩ, ti há ne kronkron nĩgtĩ, ti há ne governo mÿ jãnkamy mág tí ag to há nĩgtĩ, ti há ne Topê ví mranh tí ag há to há nĩgtĩ,” he ãjag tóg sir, iso, êprã ke fi kósĩn to. Ký João jykre tóg ãjag mÿ kórég nÿ, tí vãkre to. Jãvo inh jykre tóg ãjag mÿ kórég nÿ gé, inh vãkrég tü to. Há ra êg tÿ ù jykre tugñm ký êg tóg tí jykre há ên ki kanhró nÿtĩ sir. Ký tóg tÿ Topê krê nĩ sir, ùn jykre há tí, ký êg tóg tí ki Topê jykre ki kanhró nÿtĩ sir;” he tóg, Jesus ti. Ti tÿ ag mÿ João kãmén há vé.

*Jesus tÿ cidade ù tá ke ag mÿ ví kónãn
(Lc 10.13-15)*

²⁰Ký Jesus tóg cidade tá ke ag mÿ ví kónãn mü sir. Cidade tÿ hên ri ke ki tóg êg tÿ nén han vãnh hyn han ja nĩgtĩ, milagre tí, há ra ag tóg ãjag jykre tovãnh sór ja tü nĩgtĩ, tí ki

ag tóg ge sór ja tü nĩgtĩ. Há ký tóg sir ag to ví kónãn ja nĩ, ha mê. ²¹“Sÿ cidade tÿ Corazim ki ke ag mÿ tag tó sór mü, ha mê,” he tóg. “Kórég ve jé ãjag tóg ke mü,” he tóg. “Sÿ cidade tÿ Betsaida ki ke ag mÿ tag tó sór mü, ha mê,” he tóg. “Kórég ve jé ãjag tóg ke mü gé,” he tóg. “Milagre tÿ hên ri ke hyn han isóg ãjag mÿ, há ra ãjag tóg ãjag jykre tovãnh sór tü nĩgtĩ,” he tóg. “Cidade tÿ Tiro tá, cidade tÿ Sidom tá sóg êg tÿ nén han vãnh ên hyn han ja tü nĩ. Sÿ tá milagre ên hyn han mü ra ag tóg ãjag jykre tovãnh mü vé, vãsÿ,” he tóg. “Kygfÿ ag mü vé, ãjag mÿ e tĩn ký, ag jykre pãno ên, sÿ ag mÿ tó (há) ra. Ag jãvo ãjag tóg tovãnh sór tü nĩ, to jykrén sór tü nĩ,” he tóg. ²²“Tiro tá ke ag vÿ vêsÿrénh ke mü, kurã tÿ êgno ên ki, Sidom tá ke ag ke gé, ag jykre pãno to. Há ra ãjag tóg ag vêsÿrénh kãfór han ke mü, ha vemni, ãjag tÿ inh vég mü ra inh ki ge sór ja tü nĩn ký. Ki há sóg tó mü,” he tóg, Jesus ti.

²³“Sÿ cidade tÿ Cafarnaum ki ke ag mÿ tag tó sór mü, ha mê,” he tóg. “Ûri tóg ver ãjag mÿ sér tí,” he tóg. “Ájag tÿ kanhkã jykre vég nÿtĩ ra ãjag tóg to jykrén tü nĩ, há ký ãjag tóg nũgme ki vár ke kãn mü. Cidade tÿ Sodoma tá ke ag vÿ ãjag jykre pãno to kãgter. Ag tÿ sÿ ãjag mÿ nén han mü vég mü ra ag vãsÿ to jykrén mü vé, ký ag kãgter ke tü nĩ vé. Ký êg tÿ ùri ag jamã ve vé vé. ²⁴Kurã tÿ êgno ki ag tóg vêsÿrénh ke mü, Sodoma tá ke ag. Há ra ãjag tóg ag vêsÿrénh kãfór han ke mü, sÿ vènh kar jykre tugñm ke kurã ên kã, ãjag tÿ inh vég mü ra inh ki ge sór tü nÿtĩn ký;” he tóg, Jesus ti.

*Jesus tÿ êg krĩ tÿ kãnhvÿ' henh ke
(Lc 10.21-22)*

²⁵Ký Jesus tóg tag tó mü gé, ha mê. “Jóg;” he tóg. “Tÿ ã tóg kanhkã tãn ag kãfór kar nĩ, kar ã tóg tÿ êprã ke ag kãfór kar nĩ gé,” he tóg. “Inh mÿ tóg há tí, ã tÿ nén han mü ti. Û tÿ: “ki kanhró mág inh nĩ,” he mü ag mÿ ã tóg ã jykre ven ja tü nĩ. Ag mÿ ã tóg kãmén ja tü nĩ. Û tÿ gĩr ri ke ki kagtĩg ag há mÿ ã tóg ven ja nĩ, ã jykre ti,” he tóg.

²⁶“Hÿ, há vé. Á tÿ nén to jykrén mũn há vé, há ký ã tóg ag há mÿ ã jykre ti nĩm. Há ra tóg há távi nĩ, jóg;” he tóg, Jesus ti.

²⁷Ký tóg ag mÿ: “inh jóg tóg inh mÿ tovãnh kãn, ã tÿ nén han ja kar tí,” he mü. “Kÿ ù pí(jé) tí kósĩn ki kanhró nĩ”. Inh jóg há ne inh ki kanhró nĩ. Ký ù pí(jé) inh jóg ki kanhró nĩ gé'. Inh há ne tí ki kanhró nĩ, isÿ tÿ tí kósĩn nĩn ký. Há ra sóg ãjag mÿ tí kãmén jé kãtĩ mü, inh jóg tí. Isÿ tag to ùn kuprêg mü ag há mÿ sóg tí kãmén tí, inh jóg tí,” he tóg. ²⁸“Ájag jagãgtar nÿtĩn ký, ãjag tÿ Topê ví ki króm ki kagtĩg nÿtĩ tugrĩn jagtar nÿtĩn ký iso kãmü jêg. Nén ù tÿ ãjag mÿ jagy tĩn ký iso kãmü jêg. Ájag krĩ tÿ sóg kãnhvÿ' henh mü mÿr, ha mê,”

he tóg. ²⁹ “Inh mré kāmū jēg. Ājag kanhrān jé sóg ke mü. Komēr hā sóg vī ti. Inh pi(jé) vēsý ūn mág han tí, ví tar han vānh sóg nīgí. Ājag tý iso kāmū ký ājag krī tóg há’ henh mü, ha vemní. Kuprā’ he tý tóg ke mü, ājag krī ti, ha vemní,” he tóg. ³⁰ “Inh jykre pi(jé) kufy nī, ājag mý’. Isý ājag mý nén to mü pi(jé) han kórég nī,” he tóg, Jesus ti.

12

Jesus tý vēnhkán ke kurā to pā’i
(Mc 2.23-28; Lc 6.1-5)

¹ Kejēn Jesus tóg trigo jo ēpý mī ti mü, ti mré mü ti ag tóg ti mré mü mü. Vēnhkán ke kurā ki ke vē, hā ra ag tóg kókānkīr mü, vējēn vég tú nīn ký. Hā ký ag tóg trigo mó ēn tý kam ke ký ko mü sir. ² Ký Fariseu ag tóg ag vég mü. Ký ag tóg Jesus mý vī mü. “Ha vé,” he ag tóg mü ti mý. “Á mré mü ti ag ne tóg ājag tý nén han ke tú han mü ha’, vēnhkán ke kurā ki’. Vēnh rānhrāj vē mýr, ag tý trigo tý kam ke ti,” he ag tóg, Jesus, mý.

³ Hā ra Jesus tóg ag mý: “vó,” he mü. “Davi tý nén han mü to jyrén nī,” he tóg. “Ti kókīr nīn ký tóg á tý nén han ke tú han gé, ti mré mü ti ag mré, hā ra Topē pi(jé) ti to jū mü’, ti tý á tý nén han ke tú han mü ra. ⁴ Tag han ja ti nī, ha mē. Topē jo īn kāra rā ký tóg tá Topē tóg ag mý: ‘ker isý ājag tý há’ he kāmén hē’,” he mü. ¹⁷ Hā ra tóg rán ký nī gé, ti tý ag tý há’ he mü tag ti. Isaías ti, ū tý vāsý Topē ví rán tí ēn hā vý Jesus to tag rán ja nī, ti tý Topē ví to ký. ¹⁸ Topē ví tag tóg ja ti nī, ha mē: “ha vé, sý ūn kuprēg mü ēn,” he tóg, Topē ti,” he ja tóg nī, Isaías ti. “Inh camarada ri ke ti nī, ti tý isý nén to mü ēn ki króm há han ký. Inh fe pē vēgti, sý ti ve ký tóg inh mý sér tí. Ti há mý sóg inh kuprīg jēnēnh mü, ký tóg inh ví tónh mü sir. Fóg ag mý tóg tónh mü, kanhgág ag mý ke gé, isý ag jykre tugným ke ti,” he tóg, Topē ti,” he ja tóg nī, Isaías ti. ¹⁹ “Vī jū han ke tú ti nī, jū ký ví tar han ke tú ti nī gé. Re tá ag tóg ti ví mēnh ke tú nī gé. Komēr hā tóg vīnh mü,” he tóg, Topē ti. ²⁰ “Ēprā ke ag tý inh ví mranh ký ag tóg vān tý á tý tóg’ he ký kam ke ēn ri ke nýtí. Hā ra ti pi(jé) ag tý kam ke kán ke mü’, isý ū to: inh fe, he mü ēn ti. Néj gru tý nhyn ke sór ri ke ag nýtí gé. Tí pi(jé) ag tý nhyn kenh ke mü’, hā ra’. Ag mý tóg ví há han ke mü. Tag kar ký sóg kejēn vēnh kar jykre tugným ke mü. ²¹ Ēn kā ū tý ti ki ge ký nýtí ag há vý krenkren ke mü, fóg ag mré há, kanhgág ag mré há,” he tóg, Topē ti,” he ja tóg nī, Isaías ti, Jesus to. Hā ra tóg ge nýtí.

⁵ “Ký Topē tú ki rīr tí ag jykre to jyrén nī gé. Tý vēnhkán ke kurā ra ag tóg rānhrāj mügti, Topē jo īn krēm, hā ra ag tóg Topē tú ki rīr tí. Hā ký ag tóg tý vēnhkán ke kurā ra ki vēnhkán tú nīgí gé, ge ra ag jykre tóg há nī, Topē mý. Hā ký tóg rán ký nī gé, Topē ví tý rán ký nī ki. ⁶ Ha mē, Topē jo īn výtý Topē tú nī. Ký ag tóg ti tú ki rīr tí, tý vēnhkán ke kurā ra. Hā ra sóg Topē jo īn káfór nī, Topē mý. Hā ký inh mré mü ti ag tóg Topē mý há nýtí, ag tý vēnhkán ke kurā ki vēnhkán tú ra,” he tóg, Jesus ti.

⁷ “Ký Topē ví tag to jyrén nī gé, ha mē. “Ājag tý jagnē jagāgtān ký tóg inh mý há tí,” he ja tóg nī. Topē ti. “Ký tag tóg inh mý ājag tý inh mý nén ū pūn káfór nī, ājag tý jagnē jagāgtān tag ti,” he ja tóg nī. Topē ti. Ājag tý tag to jyrén mü ra ājag tóg inh mré ke ag to jūnh ke tú nī vē. Ag kókīr vē mýr. Nén ū kórég han ja tú ag tóg nī,” he tóg, Jesus ti. ⁸ “Hā ra sóg tý vēnhkán ke kurā to pā’i nī. Tý sóg ēprā ke fi kósín nī” he tóg, Jesus ti, Fariseu ag mý.

Jesus tý ūn nīgé tóg tý há’ he
(Mc 3.1-6; Lc 6.6-11)

⁹ Ký tóg ēmā ēn tá kutē ký ēmā ū ra tí mü, ký tóg ēg vēnh kanhrān jafā kāra rá mü sir.

¹⁰ Tā ū tóg nī nī, ti nīgé tóg tóg ja nī. Ký ag tóg Jesus mý: “mý há ný vý, ēg tý vēnhkán ke kurā ki ū kygtāg ke ti?” he mü. Hā ra ag tóg pā’i ag mý: “vēnhkán ke kurā ki tóg Topē ví mranh tí, ū kygtāg ký,” he sór mü. Hā ký ag tóg ti ki jēmēg mü. Ag mý tóg tý vēnh rānhrāj nī, ū kygtāg tí. Vēnhkán ke kurā ki ēg nēji ū kygtāg ke tú nī.

¹¹ Hā ra Jesus tóg ag mý: “ājag mēg tý vēnhkán ke kurā ki kāgnó ki kutē ký, ājag mý ti kunūnh ke tú nī, tý vēnhkán ke kurā nīn ký?” he mü. “Ti kunūnh jé ājag tóg ke mü. Ký to jyrén nī. ¹² Ēg mré ke vý ēg mēg káfór nī,” he tóg. “Ký tóg há nī, ēg tý ēg mré ke kygtāg ký, tý vēnhkán ke kurā ra,” he tóg.

¹³ Ký tóg ūn nīgé tóg ēn mý: “ā nīgé tý krýg’ hé,” he mü. Ký tóg tý krýg’ he mü sir. Hā ra tóg há’ he mü. Ti nīgé há ēn hā ri ke tóg nī, ti nīgé kórég ja ti.

¹⁴ Ký Fariseu ag tóg jūgū ký pa mü sir, īn ēn ki. “Ēg hýn hē ri kenh mü, ti tén jé?” he ag tóg mü, Jesus to. ¹⁵ Hā ra Jesus tóg ki kanhró nī, ag tý ti tén sór mü ti. Ký tóg sir tá kākutē mü, ēmā ū ra tíg jé.

Isaías tý Jesus kāmén ja

Ti tīg ký ūn tý hēn ri ke ag tóg ti nón mü mü sir, ūn kagyga a ge gé, fag ke gé. Ký tóg ag tý há’ he kán mü sir, fag tý ke gé, Jesus ti. ¹⁶ Ký tóg ag mý: “ker isý ājag tý há’ he kāmén hē’,” he mü. ¹⁷ Hā ra tóg rán ký nī gé, ti tý ag tý há’ he mü tag ti. Isaías ti, ū tý vāsý Topē ví rán tí ēn hā vý Jesus to tag rán ja nī, ti tý Topē ví to ký. ¹⁸ Topē ví tag tóg ja ti nī, ha mē: “ha vé, sý ūn kuprēg mü ēn,” he tóg, Topē ti,” he ja tóg nī, Isaías ti. “Inh camarada ri ke ti nī, ti tý isý nén to mü ēn ki króm há han ký. Inh fe pē vēgti, sý ti ve ký tóg inh mý sér tí. Ti há mý sóg inh kuprīg jēnēnh mü, ký tóg inh ví tónh mü sir. Fóg ag mý tóg tónh mü, kanhgág ag mý ke gé, isý ag jykre tugným ke ti,” he tóg, Topē ti,” he ja tóg nī, Isaías ti. ¹⁹ “Vī jū han ke tú ti nī, jū ký ví tar han ke tú ti nī gé. Re tá ag tóg ti ví mēnh ke tú nī gé. Komēr hā tóg vīnh mü,” he tóg, Topē ti. ²⁰ “Ēprā ke ag tý inh ví mranh ký ag tóg vān tý á tý tóg’ he ký kam ke ēn ri ke nýtí. Hā ra ti pi(jé) ag tý kam ke kán ke mü’, isý ū to: inh fe, he mü ēn ti. Néj gru tý nhyn ke sór ri ke ag nýtí gé. Tí pi(jé) ag tý nhyn kenh ke mü’, hā ra’. Ag mý tóg ví há han ke mü. Tag kar ký sóg kejēn vēnh kar jykre tugným ke mü. ²¹ Ēn kā ū tý ti ki ge ký nýtí ag há vý krenkren ke mü, fóg ag mré há, kanhgág ag mré há,” he tóg, Topē ti,” he ja tóg nī, Isaías ti, Jesus to. Hā ra tóg ge nýtí.

Jesus tý Japo jykre to

(Mc 3.20-30; Lc 11.14-23)

²² Kejēn ag tóg Jesus to ū pére kāmū mü, ūn kyvó. Vī vānh tóg nī gé. Hā ra tóg jagrē kórég nī gé, hā ký tóg ge nīgí. Ký Jesus tóg ti tý há’ he mü sir. Ký tóg ví há’ he mü sir. Ve há’ he

tóg mû gé sir. ²³ Kÿ tóg vènh kar mÿ e tâvî tí. Kÿ ag tóg jagnè mÿ: “Davi kósín ên tú mÿ?” he mû sir, Jesus to. “Û tÿ vâsÿ rán kÿ nî ên tú mÿ?” he ag tóg mû. Ag mÿ tóg ti há nî ve nî.

²⁴ Kÿ Fariseu ag tóg mæg mû sir, Jesus tÿ ti tÿ há' he mû ti. Há ra ag tóg Jesus to: “jagrè kórég ti nî,” he mû. “Nén-Kórég ag pâ'i tÿ tÿ jagrè nî, Belzebu ên tÿ,” he ag tóg mû. “Há kÿ tóg Nén-Kórég ag pan tí, há kÿ tóg ag jagrè kórég ag pan tí. Nén-Kórég ag pâ'i jykre tÿ tóg ag pan tí,” he ag tóg, Fariseu ag.

²⁵ Há ra Jesus tóg ki kanhró nî, ag tÿ nén to jykren mûn ki. Kÿ tóg ag mÿ: “pâ'i pir krêm ke ag tÿ jagnè kato tégten kÿ ag tóg jagnè kâgtén kân ke mû.” “Êmâ pir ki ke ag tÿ jagnè kato tégte kÿ, in pir krêm ke fag tÿ jagnè kato tégte kÿ fag tóg vènh kâpâm kÿ nÿtînh mû, kÿ fag tóg jagnè kâgtén kân ke mû. ²⁶ Ge ti nî gé, Nén-Kórég ag. Nén-Kórég tÿ Nén-Kórég ù kutêm kÿ tóg Nén-Kórég ag tÿ jagnè kato tégte han mû sir. Kÿ ag tóg jagnè tÿ tÿ henh ke mû gé, Satanás ag. ²⁷ “Belzebu tÿ tóg Nén-Kórég ag pan tí,” he ájag tóg tí iso. Jávo ájag mré ke ag hÿn vènh jykre tÿ ne tÿ vènh jagrè kórég ag pan tí? Ag mÿ Nén-Kórég ag jykre ki ag pan mû gé', Topè jykre ki mÿ vó? Topè jykre ki ag tóg ag pan tí. Ájag tÿ tag to jykren kÿ ájag tóg inh jykre há ki kanhrân ke mû vè,” he tóg ag mÿ, Jesus ti. ²⁸ “Topè kuprîg jykre tÿ sóg Japo ag pan tí mÿr. Topè kuprîg tÿ Japo ag pan kân kÿ Topè tóg tÿ êg pâ'i nî vè mÿr. Tag to jykren nî,” he tóg, Jesus ti.

²⁹ mân sór kÿ, ti ãn tá, kÿ êg tóg ti se vén tí, ke tú nî (mû) ra tóg á tú ki rîr ke mû, kÿ êg tóg ti tú mân tÿ hê ri kenh ke tú nîgtî, ti tar nînh kÿ. Êg tÿ ti se kar kÿ êg tóg ti tú mæg mû sir,” he tóg. “Ge ti nîgtî, sÿ nén han mû ti. Tar ti nî, Japo ti. Há ra sóg hur ti sé, há kÿ sóg ti tú ag kygvân ke mû sir. Ag jagrè kórég pan sóg mû sir,” he tóg, Jesus ti.

³⁰ “Ájag tÿ tÿ inh mré ke tú nÿtînh kÿ ájag tóg inh kato tégte mû. Ájag tÿ inh mré êprâ ke ag tÿ Topè to kâmû han tí nînh kÿ ájag tóg ag kâmû kamæg mû,” he tóg.

³¹ “Há kÿ sóg ájag mÿ tó mû. Ájag tÿ Topè ví mranh mû ra tóg ájag mÿ vènh pãte fón sór mû, Topè ti. Ájag tÿ Topè to ví kónân mû ra tóg ájag mÿ vènh pãte fón sór mû gé. Ájag tÿ há ra Topè kuprîg to: “Japo tÿ êg jagrè vè,” hen kÿ tóg ájag mÿ vènh pãte fón mân ke tú nî há sir, Topè ti,” he tóg, Jesus ti. ³² “Ájag tÿ iso ví kónân mû. Ájag tÿ há ra Topè kuprîg to ví kónân kÿ tóg ájag mÿ vènh pãte fón mân ke tú nî há. Ájag tÿ ga kri mûn kÿ tóg ájag mÿ vènh pãte fón mân ke tú nî, Topè ti, ájag ter kar kÿ tóg ájag mÿ vènh pãte fón mân ke tú nî gé,” he tóg, Jesus ti.

*Ka to comparação
(Lc 6.43-45)*

³³ “Êg tÿ ka kanè ko há krân kÿ ti kanè vÿ ko há nî, êg tÿ ka kanè ko vânh krân kÿ ti kanè vÿ ko kórég nî gé. Êg tÿ ti kanè ve kÿ êg tóg: “ûn kanè ko vânh ja vè,” henh ke mû. Ge ti nîgtî, êg jykre ti. Ûn jykre há tóg há nî, ùn jykre kórég tóg kórég nî gé. ³⁴ Pÿn ri ke ájag nÿtî. Kórég tâvî ájag nÿtî, há ra ájag tóg ón kÿ nén ù há tó sór tí. Êg jênky ki tóg kutè tí, êg tÿ nén to jykren mû ti. Êg jykre kórég tâvî nînh kÿ êg tóg nén ù kórég tâvî tó tí. Há kÿ ájag pi(jé) tó há han tí'. ³⁵ Ûn jykre há vÿ nén ù há kar to jykren tí, kÿ tóg êg mÿ tó há han tí gé sir, Ûn jykre kórég vÿ nén ù kórég kar to jykren tí, kÿ tóg êg mÿ tó kónân tí gé sir,” he tóg, Jesus ti.

³⁶ “Ki há sóg tó mû ájag mÿ, há kÿ sóg ke mû kurâ tÿ êgno ki, sÿ vènh kar jykre tugnÿm ke kurâ ên ki sóg ájag ví tugnÿm ke mû. Kÿ ájag tÿ ón kÿ ví ja nînh kÿ sóg ên venh ke mû gé. Ájag tÿ nén to ja kar tugnÿm jé sóg ke mû, ha vemní,” he tóg, Jesus ti. ³⁷ “Ájag tÿ ví há han ja nînh kÿ ájag tóg inh mÿ há nÿtî gé. Ájag tÿ ví kórég han ja nînh kÿ ájag tóg inh mÿ kórég nÿtî. Kÿ á kato tē mû ag mÿ Topè jykre tón há vè.

*Ag tÿ milagre ve sór
(Mc 8.11-12; Lc 11.29-32)*

³⁸ Kÿ Topè ví to professor ù ag tóg Fariseu ù ag mré Jesus mÿ: “Senhor,” he mû. “Êg tÿ á tÿ milagre han venh há tóg tí,” he ag tóg mû, Jesus mÿ.

³⁹ Kÿ Jesus tóg ag mÿ: “kórég ájag nÿtî,” he mû. “Topè ki ge sór vânh ájag tóg nÿtî,” he tóg. “Ájag tÿ milagre ve sór mû tag venh ke tú ájag tóg nî. Nén pir há ve jé ájag tóg ke mû, há vÿ: Jonas tÿ nén ve ja ên ri ke, he mû, vâsÿ Topè ví tó tí ên tÿ nén ve ja ên ri ke. ⁴⁰ Jonas ên vÿ goj tân nug kâkâ nî ja nî, kurâ tágtü ki, kuty tágtü ki ke gé. Tag ri ke ve jé sóg ke mû gé. Ga krêm sóg nÿnh mû, kurâ tágtü ki, kuty tágtü ki ke gé. Tÿ sóg êprâ ke fi kósín nî,” he tóg, Jesus ti.

⁴¹ “Kÿ Nínive tá ke ag vÿ ájag kato vînh ke mû sir, kurâ tÿ êgno ki, ha vemní. Ag tÿ Jonas ví mē kÿ ag tóg ájag kórég kórég tovânh, Nínive tá ke ag. Tÿ sóg Jonas kâfór nî, há ra ájag tóg ájag jykre kórég tovânh sór tú nî, sÿ Nínive tá ke ag jávo ájag mÿ tó mû ra. Há kÿ ag tóg ájag jykre kórég tónh ke mû, kurâ ên kâ, ha vemní. ⁴² Kÿ pâ'i mág ên fi, pâ'i tÿ rainha ên fi, ù tÿ kanhkâ fyn ja tá kâtig ja ên fi vÿ nînh ke mû gé, kurâ tÿ êgno kâ. Ájag mré fi tóg jènh ke mû, kÿ fi tóg ájag to ví kónân ke mû gé. Kanhkâ fyn ja tá fi tóg kâtig ja nî, vâsÿ, fi tÿ Salomão ví mē jé. Salomão kâfór vÿ tÿ inh nî, há ra ájag tóg inh ví jēmē jávânh nÿtî,” he tóg, Jesus ti.

*Vènh jagrè kórég jykre
(Mc 11.24-26)*

⁴³“Kejĕn sóg vĕnh jagrĕ kórég ũ kutĕm mŭ. Kŷ sóg ga kórég mŷ ti mŭ, ti jagrĕ ĕn ti. Goj venh ke tŭ tóg nŷ tá. Vĕnhkán ke tŭ tóg nŷ gé, ti tŷ ĕn ri ken kŷ vĕnhkán ke tŭ tŷn kŷ.” ⁴⁴Kŷ tóg vāhā to jykrĕn mŭ sir. “Inh ĕn ra tŷg mán ha, sŷ ũ tá kākutĕ ja ĕn ra. Inh mŷ tóg tŷ ĩn ri ke ja nŷ. Kŷ ĩnh ĕn tóg ti kāra rā mán ha,” he tóg mŭ sir, ti jagrĕ ja ĕn ti. Kŷ tóg ti venh tŭ mŭ sir. Hā ra tóg sir krŷ há nŷ, kŷ tóg ti mŷ ĩn há ri ke nŷ sir, ĩn prur, ĩn kuprā, ĩn sŷnŷ ri ke. ⁴⁵Kŷ tóg Nĕn-Kórég tŷ 7 (ke) ag mŷ tónh tŷ mŭ sir. “Ha kāmŭ jĕg he tóg mŭ sir. Hā ra ag jykre pāno tóg ti jykre pāno káfór nŷ. Kŷ ag kra tóg ũ ĕn káge mŭ, tŷ ag ti jagrĕ nŷtŷ, isŷ ũn mŷ ti jagrĕ pir kutĕm ja ĕn ti. Hā kŷ to, kórég tāvŷ nŷ sir. Tŷ jagrĕ pir kutĕm ĩnh nŷ vĕ, hā ra tŷ 8 (ke) ag tóg sir tŷ ti jagrĕ nŷtŷ, ti tŷ ĩnh ki rā tŭ nŷn kŷ. Ājag mŷ tóg ge nŷnh mŭ, kurā tŷ ĕgno ki. Ūri ājag jykre vŷ pāno nŷ. Hā ra kurā ĕn ki tóg sir pāno káfór nŷnh mŭ. Kŷ ājag tóg sir to jagtar tāvŷ nŷtŷnh mŭ,” he tóg, Jesus ti.

Jesus mré ke pĕ fag
(Mc 3.31-35; Lc 8.19-21)

⁴⁶Ti tŷ ver tŷ vĕmén kŷ ti mŷnh fi tóg tá jun mŭ sir, ti jāvy ag mré. Ti mŷ fag tóg vĕnh vŷ jĕnĕg mŭ, fag tŷ ti mré vĕmén jĕ. ⁴⁷Kŷ ũ tóg ti mŷ tónh kātŷ mŭ. “Ā mŷnh fi vŷ re tá jĕ, ā jāvy ag mré. Fag tŷ ā mré vĕmén ke nĕji,” he tóg, Jesus mŷ. ⁴⁸Kŷ tóg ũ tŷ ti mŷ tó mŭ ĕn mŷ: “ĩnh mŷnh fi mŷ ĩnh ve sór mŭ’, ĩnh jāvy ag mré?” he mŭ. “ĩnh mŷnh pĕ fi pijĕ’, ĩnh jāvy pĕ ag pijĕ’,” he tóg. ⁴⁹Kŷ tóg ti mŷ ā mré mŭ tŷ ag ven mŭ sir, ā nŷgĕ tŷ. Kŷ tóg ti mŷ: “ĩnh mŷnh pĕ fi hā vĕ, ĩnh jāvy pĕ ag hā vĕ,” he mŭ, ā mré mŭ tŷ ag to. ⁵⁰“Ū tŷ ĩnh panh tŷ kanhkā tá nŷ ĕn vŷ ki króm mŭ vŷ tŷ ĩnh jāvy pĕ ag nŷtŷnh mŭ, ĩnh ve pĕ fag ke ge, ĩnh mŷnh pĕ fi ke gé,” he tóg, Jesus ti.

13

Nĕn fy to comparaçāo
(Mc 4.1-9; Lc 8.4-8)

¹Kurā ĕn ká Jesus tóg ĩn tá kākutĕ mŭ, kŷ tóg goj nig ra tŷ mŭ. Tá tóg nŷ nŷ sir. ²Kŷ ũ tŷ ĕn ri ke ag vŷ tá vĕnh mán mŭ sir, ti rā hā, kŷ tóg canoa kākā nŷ mŭ sir, jo ũn ĕ ĕn ag tóg nig fyr tá nŷtŷ. ³Kŷ tóg ag kanhrān mŭ sir. Ag mŷ tóg comparaçāo tŷ ĕn ri ke ĩnh han mŭ. Kŷ tóg ag mŷ: “ũ tŷ Topĕ vŷ tó mŭ vŷ ge nŷtŷnh mŭ, ha mĕ,” he mŭ. “Kejĕn ũ tóg nĕn ũ fy vāvām tŷ mŭ,” he tóg. ⁴“Ti tŷ vāvām kŷ ti fy ũ tóg ĕpy kri, ĕmŷn kri kutĕ mŭ, kŷ sĕsŷ tóg ti ko mŭ sir. ⁵Ti fy ũ tóg pāro kri kutĕ mŭ, ga e tŷ ki. Kŷ tóg kánhmar mur mŭ vĕ, ga sŷ ĕn ki. ⁶Hā ra rā tóg ā tŷ ĕg nŷno ká sa kŷ (tóg) ti pŷn mŭ. Ti jāre han tŷ nŷn kŷ tóg tóg mŭ. ⁷Ti fy ũ tóg sŷnh kākŷ kutĕ mŭ, kŷ sŷnh tóg ti mré mur mŭ, kŷ tóg ti kri rŷm mŭ. Kŷ tóg tŷ’ he mŭ sir. ⁸Ti fy ũ tóg ga há kri kutĕ mŭ, kŷ tóg

mur há han mŭ, mog há han tóg mŭ, kanĕ há han tóg mŭ gé. Ū tóg kanĕ tŷ 100 (ke) han, jo ũ vŷ tóg kanĕ tŷ 60 (ke) han, jo ũ vŷ tóg kanĕ tŷ 30 (ke) han. ⁹Ūn nŷgrĕg nŷtŷ tŷ tŷ jĕmĕ jĕ,” he tóg, Jesus ti.

Ēg tŷ comparaçāo to vĕnh kanhrān ke
(Mc 4.10-12; Lc 8.9-10)

¹⁰Kŷ ti mré mŭ tŷ ag tóg ti to kāmŭ mŭ, kŷ ag tóg ti mŷ: “ā tŷ ne tó nĕ?” he mŭ.

¹¹Kŷ Jesus tóg ag mŷ: “ājag hā ne ũ tŷ kanhkā tá nŷ ĕn tŷ tŷ ĕg pā’i nŷ ĕn ki kanhró nŷtŷnh mŭ,” he mŭ, “ũ tŷ ĩnh jo nĕn tó ja tŷ ĕn tŷ,” he tóg mŭ. “Hā ra ũn ĕ ĕn ag vŷ ki kanhrān kán ke tŷ nŷ,” he tóg. ¹²“Hā kŷ tóg ge nŷ. Ū tŷ nĕn to jykrĕn há han kŷ tóg ũ to jykrĕn mán’, ũ to jykrĕn mán’ he mŭ. Komĕr hā tŷ to jykrĕn kán ke mŭ. Ū tŷ nĕn to jykrĕn tŷ nŷn kŷ tóg ti mŷ tŷ’ he mŭ, ti tŷ to jykrĕn sŷ han kŷ. ¹³Hā kŷ sóg ũn ĕ ĕn ag mŷ comparaçāo han mŭ, ag tŷ mĕ há han sór tŷ nŷtŷnh kŷ. Kŷ ag tóg ón kŷ mĕg mŭ ra ki kagĕg nŷtŷ, to jykrĕn tŷ ag nŷtŷ sir. ¹⁴Hā ra tóg ran kŷ nŷ gé. Isaías tŷ vāsŷ Topĕ vŷ tó kŷ tóg tag tó ja nŷ, ha mĕ. “Mĕ jĕ ājag tóg ke mŭ ón kŷ, hā ra ājag tóg to jykrĕn tŷ nŷnh mŭ, kŷ ājag tóg ki kagĕg nŷtŷnh mŭ. ¹⁵Povo tag ag vŷ krŷ tŷ nŷtŷ, nŷgrĕg kutu ag tóg nŷtŷ gé, kanĕ kyvó ag tóg nŷtŷ gé, ag tŷ nĕn ũ ve sór tŷ nŷtŷnh kŷ, ag tŷ jĕmĕ sór tŷ nŷtŷnh kŷ, ag tŷ to jykrĕn sór tŷ nŷtŷnh kŷ ke gé. Hā kŷ ag tóg ĩnh ki ge sór tŷ nŷtŷnh kŷ, kŷ sóg ag tŷ há’ ĩnh ke tŷ nŷ gé,” he ja tóg nŷ, Isaías tŷ, povo tag to,” he tóg, Jesus ti.

¹⁶“Ag jāvo ājag hā vŷ nŷgrĕg há nŷtŷ, hā kŷ ājag tóg ag jāvo jĕmĕ há han mŭ. ¹⁷Ha mĕ, ũ tŷ ĕn ri ke ag vŷ ĩnh ve sór e ja nŷtŷ, vāsŷ, ājag tŷ ūri vĕg mŭ tag ti. Hā ra ag tóg ĩnh kātŷg ke jo kágter. Topĕ vŷ tó tŷ ag vĕ. Jykre kurŷj ag nŷtŷ ja nŷ, hā kŷ ag tóg ājag tŷ nĕn vĕg mŭ tag ve sór e ja nŷtŷ. Hā ra ag tóg ve ja tŷ nŷtŷ, mĕ ja tŷ ag nŷtŷ, ājag tŷ ūri nĕn mĕg mŭ ti. Ag tŷ vĕg tŷ ra ag tóg kágter. Ājag hā ne mĕg mŭ’, ĩnhhā’,” he tóg, Jesus ti. Ti mré mŭ tŷ ag mŷ tóg ke mŭ.

Jesus tŷ nĕn fy to comparaçāo kāmĕn
(Mc 4.13-20; Lc 8.11-15)

¹⁸“Kŷ sóg ājag mŷ kāmĕn mŭ, nĕn fy kanĕ tag ti, ha mĕ. ¹⁹Ū tóg kejĕn ón kŷ Topĕ vŷ mĕg mŭ, ti tŷ tŷ ĕg pā’i nŷ ti. Hā ra tóg to jykrĕn tŷ nŷ, ā tŷ ón kŷ mĕn kŷ. Kŷ Nĕn-Kórég vŷ ti mŷ tŷ tŷ’ he mŭ sir, ti tŷ mĕ ja ti tŷ. Kā jatŷ tóg nŷ sir. Ēpy kri, ĕmŷn kri kutĕ mŭ ĕn hā vĕ. ²⁰Kŷ ti fy ũ tóg pāro kri kutĕ mŭ. Ū vĕ gé. Topĕ vŷ mĕg tóg mŭ gé. Kŷ tóg kánhmar: “ĕj,” he mŭ sir. Ti mŷ tóg sér tŷ. ²¹Hā ra tóg tŷ nĕn krĕ jāre tŷ ri ke nŷ mŷr. Kŷ tóg tŷg si han mŭ, Topĕ mré. Nĕn ũ jagŷ kutĕ kŷ tóg Topĕ tovānh mŭ sir, ũ tŷ Topĕ vŷ tugrŷn tŷ kato tĕ kŷ. Kánhmar tóg tovānh mŭ. ²²Ti fy ũ tóg sŷnh kākŷ kutĕ mŭ. Ū vĕ gé. Topĕ vŷ mĕg tóg mŭ gé. Hā ra tóg

ã rãnrãj hã mĩ êkrég mũ sir. Nén kar to én tóg mũ sir, ón ký rico nĩ sór jé. Hã ký Topè vĩ tóg ti mý katy tĩ sir. Ký tóg han tũ nĩ sir, kanê ti. ²³ Ti fy ù tóg ga há kri kutê mũ. Û vê gé. Topè vĩ mæg tóg mũ gé. Mê ký tóg to jykrén mũ sir. Ký tóg kanê han mũ sir. Ký ù vỹ tóg kanê tỹ 100 (ke) han, jo ù vỹ tóg kanê tỹ 60 (ke) han, jo ù vỹ tóg kanê tỹ 30 (ke) han,” he tóg, Jesus ti.

Vãnh to comparação

²⁴ Ký tóg comparação ù han ký: “Nén-kórég tỹ inh rãnrãj kókén sór mũ vỹ ge nýnh mũ, ha mẽ,” he mũ. Ký tóg: “ù tỹ kanhkã tá nĩ ên tỹ tỹ êg pã'i nĩ vỹ ge nĩ, ha mẽ,” he mũ. “Kejên ù tóg nén fy vãvãm mũ, ti japý tá, tỹ ti jakré nỹ jé. ²⁵ Ký tóg nũr tĩ mũ, ti camarada ag ke gé. Ký ti kato tẽ mũ ên tóg kutyg ký ra tĩ mũ, ti japý ên ra, ký tóg vãnh fy vãvãm mũ, trigo fy ên kãmĩ. Ký tóg tĩ mũ sir, vãnh fy ên vãvãm kar ký. ²⁶ Ký trigo tóg mur mũ, mog tóg mũ, kanê han tóg mũ sir. Hã ra vãnh tóg ti mré mur mũ gé. ²⁷ Ký ti camarada ag tóg ãjag patrão mý tónh mũ mũ. “Trigo fy vãvãm êg tóg mũ vê, hã ra vãnh tóg ti mré mur mũ. Ne nê hýn?” he ag tóg ti mý.

²⁸ Ký tóg ag mý: “êg kato tẽ mũ ên rãnrãj hã vê,” he mũ. “Ên hã ne isũ kókég!,” he tóg. Ký ag tóg ti mý: “ký êg mý vãnh ên kunũnh ke tũ nĩ?” he mũ.

²⁹ Ký tóg ag mý: “hỹ,” he mũ. “Ãjag tỹ vãnh ù kunũnh ký tóg ãjag tỹ ti pên ù kunũnh ha mẽ tĩ, vãnh mré. Ký kunũnh tũg nĩ. ³⁰ Vãnh hýn tóg trigo mré mog mũ gé. Ký êg tỹ kre ký sóg ù tỹ krég mũ mý tónh ke mũ. “Vãnh kre vén nĩ,” he jé sóg ke mũ. “Ti kre kar ký ti tógfi, êg tỹ ti pũn jé. Kar ký ãjag tóg trigo krenh ke mũ, sỹ pãjór krêm vin han jé,” he jé sóg ke mũ,” he tóg, ag patrão ti,” he tóg, Jesus ti. Ti tỹ ù tỹ ón ký Topè ki ge ký nýtĩ ên ag tóg jan há vê.

Mostarda fy to comparação

(Mc 4.30-32; Lc 13.18-19)

³¹ Ký tóg ag mý nén ù tó mũ gé sir. “Ù tỹ kanhkã tá nĩ tỹ tỹ êg pã'i nĩ vỹ ge nýnh mũ, ha mẽ,” he tóg. “Ka tỹ mostarda fy ri ke tóg nĩ. Ti krãn êg tóg tĩ, êg japý ki, ka tỹ mostarda fy ti. ³² Kãsir ti nýtĩ, ti fy ti. Û fy vỹ ti sĩ ri ke tũ nĩ. Ti krãn kar ký tóg mog mũ. Ký tóg êgõho ag káfór nĩ. Pê mág ti nýtĩ, hã ký sésĩ ag vỹ kri krég tĩ, ti pẽ kri,” he tóg, Jesus ti. Ti tỹ êg tỹ ti vĩ tó vén kar ký vãnh kar kri rũm ke mũ kãmén hã vê.

Fermento to comparação

(Lc 13.20-21)

³³ Ký tóg ag mý comparação ù tó mũ gé sir, ký tóg: “Topè tỹ tỹ êg pã'i nĩ vỹ tag ri ke nýnh mũ, ha mẽ,” he mũ. “Ûn týtã fag tóg pão han tĩ. Pão han jé fag tóg pão jégja jafã tỹ fermento ên tỹ farĩnh mré jégjãg tĩ. Fermento sĩ ên tỹ pão kar ên tóg són ke kãn

tĩ,” he tóg, Jesus ti. Ti vỹ tỹ vãnh kar kri rũm ke kãmén hã vê.

Jesus tỹ comparação tỹ êg kanhrãn (Mc 4.33-34)

³⁴ Comparação tỹ ge han tóg tĩ, Jesus ti, vãnh kar mý. “Topè tỹ tỹ êg pã'i nýnh ke mũ vỹ ge nýnh mũ,” he tãvĩ han tóg tĩ ag mý. ³⁵ Hã ra tóg rán ký nĩ gé, Jesus tỹ comparação han ke mũ ti. Vãsỹ Topè vĩ tó tĩ ù tóg Jesus kãmén ký tag tó ja nĩ ti to, ha mẽ. “Comparação han jé sóg ke mũ. Inh jo tó ja tũ ên tó jé sóg ke mũ. Û vỹ tag mẽ ja tũ nĩ ver, sỹ tónh ke mũ tag,” he ja tóg nĩ, Topè vĩ tó tĩ ên, Jesus to. Hã ra tóg hã tó tĩ, Jesus ti.

Jesus tỹ vãnh to comparação kãmén

³⁶ Ag mý kãmén kãn kar Jesus tóg vãnh e ên ré ký in kãra rã mũ. Ký ti mré mũ tỹ ag tóg ti to kãmũ mũ, ti ki jêmê jé. “Êg mý ã tỹ ag mý kãmén ja ên ti tó mãn nĩ, ã tỹ ag mý trigo mré vãnh tó ja ên ti. Êg tỹ ver to jykrén tũ tóg tĩ,” he ag tóg mũ, Jesus mý.

³⁷ Ký tóg ag mý kãmén mũ. “Êprã ke fi kósín vỹ trigo fy vãvãm mũ. Inh há vê,” he tóg mũ.

³⁸ “Ga há to sóg: êpỹ, he mũ. Ký trigo ên vỹ Topè krê ag ri ke nýtĩ, ký vãnh vỹ Nén-kórég krê ag ri ke nýtĩ. ³⁹ Û tỹ ag han mũ vỹ tỹ Japo ti nĩ, Nén-kórég ên krê ag. Ti colher ke kurã há vỹ: kurã tỹ êgno, he mũ. Û tỹ trigo colher ke mũ ag vỹ tỹ Topè tỹ jégne jafã ag nýtĩ. ⁴⁰ Kurã tỹ êgno ki ag tóg êg tỹ vãnh pũn ên ri ke han ke mũ, Japo tũ ag tỹ. ⁴¹ Êprã ke fi kósín ên, inh há vỹ isỹ jégne jafã ên ag jégneñh ke mũ sir, ký ag tóg ù tỹ vãnh jykre pãno han mũ kar ag génh kãn ke mũ, ù tỹ ù ag mý: “ha jatun mý Topè vĩ mranh,” he mũ kar ag ke gé. ⁴² Ag génh ký ag tóg pĩ gru mág ên ki ag vãm ke mũ sir. Tá ag tóg vêsýrénh tãvĩ han tĩ. ãjag já tỹ ag tóg gyngyn henh ke mũ, gangan ke jé ag tóg ke mũ, jũ ký, vêsýrénh ký ke gé. ⁴³ Ký ùn jykre kurjy ag vỹ há pẽ nýtĩnh mũ, sĩnvĩ, kókov, rã gru ri ke, ag tỹ ãjag jóg tá nýtĩnh ken ký sir, ag tỹ ù tỹ kanhkã tá nĩ ên tỹ tỹ êg pã'i nĩ ven ký. Ûn nýgrég nýtĩ tỹ tỹ jêmê jé,” he tóg, Jesus ti.

Êpỹ ki jãnkamy to comparação

⁴⁴ “Ký êg tỹ ù tỹ kanhkã tá tỹ êg pã'i nĩ venh ke vỹ tag ri ke nĩ gé, ha mẽ. Û tỹ ã patrão japý tá jãnkamy ne kunũnh ký péju mãn ký nĩm ri ke tóg nĩ. Ti péju mãn ký tóg ã tỹ nén kar fón kãn mũ sir, ti kaja to êpỹ ên vyn jé sir. Êpỹ ên vyn kar ký jãnkamy ên vỹ tỹ ti tũ nĩ sir,” he tóg, Jesus ti. Ti tỹ êg mý êg tỹ ti ki rã sór ký êg tũ fón kãn tón há vê.

Pérola to comparação

⁴⁵ “Êg tỹ ù tỹ kanhkã tá nĩ ên tỹ tỹ êg pã'i nĩ venh ke vỹ tag ri ke nĩ gé, ha mẽ,” he tóg mũ gé. “Negociante ù tóg jãnka han jafã tỹ negociar he tĩ, pérola tỹ. Hã ký tóg ùn há

kuprëg tigtí. ⁴⁶ Kejen tóg ün há pë ü vég mü sir, ün kaja e. Ký tóg ä tü vâm kân mü sir, ä tý ün sînvî pë ên kajâm jé, ti tý tý tü nî jé," he tóg, Jesus ti. Ti tý êg mý êg tý ti ki rá sór ký êg tü vâm kân tó mân há vë gé.

Rede to comparação

⁴⁷ "Êg tý ü tý kanhkâ tá nî ên tý tý êg pâ'i nî venh ke to comparação vë gé, ha mê," he tóg mü gé. "Rede ri ke tóg nî, êg tý tý pirâ kugmî jafâ ên. Ti fig êg tóg tí, goj kâkâ, êg tý pirâ kugmî jé, kâkofár ke gé. ⁴⁸ Ki ti fón kar ký êg tóg nýgnýn mü sir, goj ki êg tóg pirâ mré kâkofár gëg tí. Géhn ký êg tóg ün mág ag há kuprëg tí, ma mü jé. Ün käsir ên togvânh êg tóg tí. ⁴⁹ Ge ti nigtí, kurâ tý êgno ki. Topê tý jëgnê jafâ ag tóg ün jykre kuryj ag kuprëg ke mü, Topê mý. ⁵⁰ Ün jykre pâno ag vâvâm jé ag tóg ke mü, pí gru mág ên ki. Tá ag vësýrénh vë sir. Äjag já tý ag tóg gyngyn henh ke mü, tý ag gangan kej ke mü, jü ký, vësýrénh ký," he tóg, Jesus ti. Ti tý ag mý êg tý ti ki rá sór jé kâmén há vë.

Êg panh to comparação

⁵¹ Ký tóg ä mré mü ti ag mý: "äjag mý tag to jykren kân mü, sý äjag mý nén kâmén mü tag tí?" he mü. Ký ag tóg ti mý: "hý," he mü sir.

⁵² Ký tóg ag mý: "ký tóg há tí," he mü. "Ü tý Topê ví to professor ên, ti tý kanhkâ tá nî ên jykre ki rán ký tóg ge nî, ha mê," he tóg. "Êg panh ri ke tóg nî, ti tý tý nén ün mág nîn ký. Êg panh tóg kejen êg mý ä tý nén sînvî ven tí, ti tý üri mág mü ti, ti tý väsý mân ja ên ke gé," he tóg, Jesus ti. Ti tý êg mý êg tý Topê ví ki kanhrân ke to vé. Êg tý to estudo han ký êg tóg väsý rán ký nî ên tónh ke mü, ký êg tóg ü tý üri tó mü tag tónh ke mü gé. Jesus tý tag to êg mý comparação han há vë.

Jesus tý Nazaré ra vÿn ke (Mc 6.1-6; Lc 4.16-30)

⁵³ Ag mý kâmén kân kar ký tóg tá kâkutê mü sir. ⁵⁴ Ký tóg ä jamâ ra tí mü sir. Tá jun ký tóg êg vënh kanhrân jafâ ki ag kanhrân mü. Ký tóg ag mý e tí, ti ví ti. Ký ag tóg ti to ví kónân mü. "Hén tán hÿn ki kanhrân, vënh jykre tag kí? Ü ný hÿn ti kanhrân, ti tý nén han vânh tag hÿn han jé?" he ag tóg ti to. ⁵⁵ "Ïn han tí ên kósín vë myr," he ag tóg. "Ti mýnh fi vÿ tý Maria fi nî, ký ti jávy ag vÿ ki nÿti, Tiago, José, Simão, Judas. ⁵⁶ Ký ti ve fag vÿ tag ki nÿti gé, êg mré. Ti tý ne jé êg kâfór nî sór nê hÿn?" he ag tóg mü sir, Jesus to.

⁵⁷ Ký tóg ag mý tý ü ný. Ký Jesus tóg ag mý: "êmâ ü tá ke ag tóg Topê ví tó tí to é he tü nigtí myr," he mü. "Ti jamâ tá ke ag tóg ti to é he tí jávo, ti mré ke ag, ti kanhkâ ag," he tóg.

⁵⁸ Ký tóg tá milagre e hÿn han tü nî. Ün kaga nÿti pir ag tý há' he tóg, ün e tý há' he tü ti nî, ag tý ti ki ge jávânh nÿtín ký.

14

João Batista ter

(Mc 6.14-29; Lc 9.7-9)

¹ Ký kejen pâ'i mág tý governador tý Herodes vÿ mëg mü, Jesus kâme ti. ² Ký tóg ä camarada ag mý: "João Batista vë hÿn, äjag tý inh mý ü tó mü ti," he mü. "Ti hÿn tóg rÿr mân, sý ti tén kar ký, há ký tóg milagre tý hÿn ri ke hÿn han tigtí," he tóg, Herodes ti, ä camarada ag mý, Jesus to.

³ Herodes vÿ João se ja nî, vëse ja kâki tóg ti fón ja nî, Herodias fi tugnín. Ti jávy tý Filipe prû fi ja vë, há ra tóg fi kunûnh ký fi tý prüg mü, Herodes ti. Ký João tóg ti mý. ⁴ "ä há ne tóg ä mré ke prû fi tý prüg mü," he ja nî. "Fi ki ä tóg Topê ví mranh mü," he tóg, João ti, Herodes mý.

⁵ Ký Herodes tóg ti tén sór mü, há ra tóg vënh kar kamëg mü. Vënh kar tóg João to: "Topê ví tó tí ü vë," he tí. Ký Herodes vÿ ag kamëg mü. ⁶ Há ra tóg kejen Herodes mur ja kurâ tá krÿg mü. Ký festa ên kâ Herodias fi kósín fi vÿ ag jo vënh grén mü sir, ti mré jëg mü ag jo. Ký tóg Herodes mý sînvî tí. ⁷ Ký tóg fi mý: "ä tý nén to ví kar nîm jé sóg ke mü ä mý, sý ke há vë," he mü, Herodes ti.

⁸ Ký fi tóg ä mýnh fi mý ke mü. Ký fi mýnh fi tóg fi krÿn mü, fi tý João krÿ to ví jé. Ký fi tóg to ví mü sir. "Ïnh mý üri João Batista krÿ tý pëny kâkâ nîm," he fi tóg mü, Herodes mý.

⁹ Ký tóg ti mý e tí sir, ti tý ti tén jé. Há ra tóg fi mý: "sý ke há vë," he ja nî, ký ti mré jëg mü ag vÿ më kân ja nî. Ký tóg fi mý: "hej," he mü sir. ¹⁰ Ký tóg soldado jënhê mü sir, ti tý João krÿ kÿm jé. Há ra João tóg vëse ja kâkâ nî nî. ¹¹ Ký tóg ti krÿ kÿm mü sir. Pëny kâkâ nîm ký tóg fi mý nîm mü, tátäg fi mý, ti krÿ ti. Ký fi tóg fi mýnh fi mý ma tí mü. ¹² Ký ti mré mü ti ag tóg më ký ti vÿn kâmü mü, vënh kej tá ti fón jé. Ti fón kar ký ag tóg Jesus mý tónh kâmü mü.

Jesus tý ün e jën

(Mc 6.30-44; Lc 9.10-17; Jo 6.1-14)

¹³ Jesus tý João ter më ký tóg tá kâkutê mü, canoa kâmi. Ký tóg êmâ tÿn ja ra tí mü sir, ä pir mý nî jé. Há ra vënh e ên tóg ti tíg mëg mü. Ký ag tóg ti nón mü mü, äjag pën kâ, êmâ kar tá kâmü ký. ¹⁴ Ký Jesus tóg kafâ ü tá vag ke mü, ký tóg tá ün e ên ag vég mü sir, ti nón kâmü mü ag. Ký ag tóg ti mý jagâgtar nÿti. Ag jagâgtân ký tóg ün kagyga ag tý há' he mü sir.

¹⁵ Ti tý ün e tý hághá' hen ký tóg ráké nÿ sir, ti tý ag kanhrân ki. Ký ti mré mü ti ag tóg ti mý tó jé kâmü mü. "Ráké ti nÿ ha," he ag tóg mü, ti mý. "Tag mü tóg êmâ tü tí. Ký tóg ä tý ag jëgnênh há tí, ag tý êmâ ü ra mü jé, vëjën comprar he jé," he ag tóg mü, Jesus mý.

¹⁶ Há ra Jesus tóg ag mý: "ha inhâ ag jën, ký ag tóg hë ra mûnh ke tü nî." he mü.

¹⁷ Kŷ ag tóg tí mŷ: “há ra tóg tú tí, vějĕn tí,” he mü. “Pão tý 5 (ke) vŷ ki nŷtí, pirā régre ke gé,” he ag tóg.

¹⁸ Kŷ tóg ag mŷ: “inh mŷ ma kāmü jĕg ge,” he mü. ¹⁹ Kŷ tóg ün e ĕn ag mŷ tó mü, ag tý re tá nĭgní kŷ nŷtí jĕ. Kŷ tóg pão tý 5 (ke) ĕn mǎg mü, pirā régre ĕn ke gé. Kŷ tóg kanhkā ki ĕvǎnh mü sir, vějĕn ĕn to tóg Topĕ mrĕ vĭ mü sir. Kŷ tóg pão kĕnh kŷ ā mrĕ mü tí ag mŷ vĭn mü sir, ag tý věnh ken jĕ sir, ün e ĕn ag mŷ. ²⁰ Kŷ věnh kar tóg ko kǎn kŷ funfór mü sir. Há ra tóg kĕn mü. Kĕj tý 12 (ke) fǎn ag tóg mü, tí ke tý. ²¹ Pão ko mü ĕn ag tóg tý mĭl tý 5 (ke) nŷtí, ün týtá mrĕ tó tú, fag krĕ mrĕ tó tú, há ra fag tóg tá e nŷtí gé mŷr, ha mĕ.

Jesus tý goj kri tíg

(Mc 6.45-52; Jo 6.15-21)

²² Kŷ tóg ā mrĕ mü tí ag mŷ tó mü, ag tý canoa kāmĭ mü jĕ, ag tý tí jo kafā ū ra mü jĕ. “Isŷ ver ün e tag ag mŷ: ha müjĕg, henh ke vē,” he tóg ag mŷ. ²³ Kŷ tóg ün e ag mŷ: “ha müjĕg,” he mü sir. Kŷ tóg pǎnónh to tǎpŷ mü, Topĕ mrĕ vĭ jĕ. Ā pir mŷ tóg tá nĭ nĭ. Kŷ tóg kutŷg mü sir. Há ra Jesus tóg pǎnónh tá nĭ nĭ. ²⁴ Kŷ canoa tóg nĭg kāmĭ tí mü sir, kafā ū ra. Nĭg fyr tóg kór gy nĭ sir, kuvar gy tí nĭ ha. Kŷ goj tóg krĕm krĕm ke sa nĭ, kŷ tóg ag kutǎn kŷ nĭ nĭ, goj tí. Kǎka vŷ ag kato tĕ mü, há kŷ ag tóg mü kónǎn mü. ²⁵ Kŷ kurā ke ra Jesus tóg ag to kǎtĭ mü, goj kri tíg kŷ, ā pĕn kǎ. ²⁶ Kŷ tí mrĕ mü tí ag tóg tí vég mü, tí tý goj kri tíg kŷ, kŷ ag fe tóg jŷrŷn ke mü. “Vĕnh kupŷrĭg vē,” he ag tóg mü. Kamĕg kŷ ag tóg věkrĕnkŷrĕr mü sir. ²⁷ Há ra Jesus tóg ag mrĕ věmĕn mü sir. “Kamĕg tŷg nĭ, inh há vē,” he tóg. “Jŷrŷn ke tŷg nĭ,” he tóg.

²⁸ Kŷ Pedro tóg tí mŷ: “ā há mŷ?” he mü. “Kŷ inh mŷ tó, isŷ ā to tŷg jĕ, goj kri tíg kŷ,” he tóg, Pedro tí, Jesus mŷ.

²⁹ Kŷ Jesus tóg tí mŷ: “kunĭg ge,” he mü. Kŷ Pedro tóg canoa ki kutĕ kŷ goj kri tí mü sir, Jesus to. ³⁰ Goj kri tíg kŷ tóg vǎhā kǎka ki ĕvǎnh mü, kŷ tóg kamĕg mü sir. Kamĕg kŷ tóg goj ki pun ke mü. Kŷ tóg prĕr mü. “Senhor, inh kren han nĭ,” he tóg mü, prĕr kŷ.

³¹ Kŷ Jesus tóg vēsŷmĕr tí kǎgmĭg mü. Kŷ tóg tí mŷ: “inh ki rǎ há han tú ā tŷg nĭ, vŷ,” he mü. “Ā há ne tóg: inh mŷ tá jun mü vŷ? he mü’, há kŷ ā tóg ki pun ke kren mü,” he tóg, Jesus tí, Pedro mŷ.

³² Kŷ ag tóg canoa kǎki ge mü sir. Ag tý ki ge kŷ kǎka tóg tú’ he mü, kóho ĕn. ³³ Kŷ tóg ag mŷ há tí, canoa kǎki nŷtĭ ag mŷ. Kŷ ag tóg Jesus ki ge há han kŷ tí mŷ vĭ há han mü sir. “Topĕ kósin vŷ tý ā nĭ, mŷr,” he ag tóg mü sir tí mŷ.

Jesus tý Genesaré tá jun
(Mc 6.53-56)

³⁴ Kŷ ag tóg kafā ū tá junjun kŷ (ag tóg) vag ke mü sir, ĕmā tý Genesaré tá. ³⁵ Tá ke ag tóg ājag tý Jesus ve kŷ tí ki kanhrǎn mü. Kŷ ag tóg tí to věnh vĭ jĕnĕg mü sir, věnh kar mŷ, ga kar ĕn mĭ há. Kŷ ag tóg ün kagyga ag tať kāmü mü, Jesus to. ³⁶ Kŷ ag tóg Jesus mŷ to vĭ mü, ag tý hĕn ri ke mŷn tí kur mráj mĕ jĕ. Kŷ ag tóg há’ há’ he kǎn mü sir, ag tý tí kur mĕn kŷ.

15

Judeu ag jŷkre si

(Mc 7.1-13)

¹ Kŷ keĵĕn Fariseu ū ag tóg Jerusalĕm tá junjun mü, Jesus tá, Topĕ vĭ to professor ag mrĕ há. Jesus mŷ ag tóg vĭ mü. ² “Ā mrĕ mü tí ag ne tóg ĕg jŷkre si mranh tí,” he ag tóg. “ĕg jŷkre si ki ĕg tóg nĭgpĕg tí, ĕg jĕn ke jo, há ra ag tóg nĭgpĕg tú ra jĕg tí,” he ag tóg.

³ Kŷ Jesus tóg ag mŷ: “ājag há vŷ Topĕ vĭ mranh tí, ājag tý ājag jŷkre si han kŷ,” he mü. ⁴ “Topĕ tý ĕg mŷ tón há vē, ha mĕ: “ā mŷnh fi mrĕ ā panh kamĕg nĭ, fag jagǎgtǎn nĭ,” he ja tóg nĭ. Kŷ tóg tag tó gé, ha mĕ: “ū tý ā han mü fag mŷ vĭ kónǎn mü ĕn tĕn jĕ ā tóg ke mü,” he ja tóg nĭ gé, Topĕ tí. ⁵ Tĭ jǎvo ājag tóg tag tó tí, ha mĕ: “ā panh mŷ nĕn ū nĭm tŷg nĭ, ā mŷnh fi mŷ nĕn ū nĭm tŷg nĭ, ā tý fag mŷ: “sŷ ājag mŷ nĕn ū nĭm ke vē vē, há ra sóg Topĕ mŷ nĭm sór mü,” hen kŷ. Ū tý tag han kŷ tóg há tí,” he ājag tóg tí. ⁶ Há kŷ ājag tóg Topĕ vĭ tý tú’ he tí, ājag tý ājag jŷkre si há han kŷ,” he tóg, Jesus tí.

⁷ “Krĭ régre ājag nŷtĭ, ha mĕ. Há kŷ Isaías vŷ ājag to vĭ ja nĭgtĭ, tí tý tag tó kŷ, ha mĕ. ⁸ “Povo tag vŷ ājag nŷnĕ há tý inh mŷ vĭ há han tí, há ra ag jŷkre pi(jĕ) tý inh jŷkre nŷ!” he ja tóg nĭ. ⁹ “Fagrĭnh mŷ ag tóg iso grĭnh ke tí, há ra ag tóg ĕprǎ ke ag jŷkre to: Topĕ tý tón há vē, he tí,” he ja tóg nĭgtĭ, Isaías tí,” he tóg, Jesus tí. “Ki há tó ja tóg nĭ, ājag to, ājag krĭ régre nŷtĭn kŷ,” he tóg, Jesus tí.

Ne tý ĕg kavĕnh

(Mc 7.14-23)

¹⁰ Kŷ tóg věnh kar jĕ prĕr mü sir, ag tý tí rǎ há nŷtĭ jĕ, tí vĭ jĕmĕ há han jĕ. Kŷ tóg ag mŷ: “ha mĕ, sŷ nĕn tó mü tí, kŷ to jŷkrĕn nĭ gé,” he mü. ¹¹ “ĕg jĕn pi(jĕ) ĕg kavĕnh tí,” he tóg. “ĕg jĕnky kǎ ra ĕg tóg rǎg tí, vějĕn tí. Nĕn ū tý ĕg ki kǎpa há vŷ ĕg kavĕnh tí, ha mĕ,” he tóg.

¹² Kŷ tí mrĕ mü tí ag tí to kāmü kŷ tí mŷ: “ha mĕ,” he mü. “Fariseu ag vŷ ā to jŷ nŷtĭ, ā tý ag mŷ: vějĕn pi(jĕ) ĕg kavĕnh tí, hen kŷ,” he ag tóg tí mŷ.

¹³ Kŷ tóg ag mŷ: “ĕg jóg mǎg tý nĕn krǎn ja tú vǎm kŷ nĭ kǎn ke vē, ĕg jóg tý kanhkā tá nĭ tý nĕn krǎn ja tú ĕn tí,” he mü. “Ag pi(jĕ) tý Topĕ krĕ nŷtĭ’, Fariseu ĕn ag, há kŷ tóg ag vǎm ke mü,” he tóg. ¹⁴ “Há kŷ ag to jŷkrĕn tŷg nĭ. Ūn kyvó ag mŷ ag tóg: “sŷ ā jǎmĭ tŷg ke

vê,” he tî, hã ra ag tóg ti kóm kyvó nýtî gé, ký ùn kyvó tý ùn kyvó jámî tîg ký ag tóg kãgnó ki vár ke mü, ha vemní,” he tóg, Jesus ti. Ag tý nügme ki vár to ken hã vê, hã vÿ: kãgnó ki vár ke mü, he mü.

¹⁵ Ký Pedro tóg ti mÿ: “êg mÿ kãmén há han nî, ã ví tag,” he mü. ¹⁶ Ký Jesus tóg ti mÿ: “ký äjag mÿ ver ki kanhrân tû nÿtî?” he mü. ¹⁷ “Mÿ äjag tý to jykrén tû tî?” he tóg. “Ha vé, êg tý êg jên tý êg jênky kãra râg ký tóg êg nug kãra rà mü, kar êg tóg gón mü sir. ¹⁸ Nén ù tý êg ki kãpa vÿ tý êg jykre nî, hã ký tóg êg kavénh tí. ¹⁹ Nén ù tý êg ki kãpa hã vê, ha mÿ: jykrén kónân, ù tén, ã prû tû fi mré nÿ, ã mén tû mré nÿ, ùn mén tû fag to én, nén ù péju, ù to ón, ù to ví kónân. ²⁰ Nén ù tý êg ki kãpa hã vê, êg kavénh tûn hã vê. Êg tý nîggég tû ra jên ký ti pí(jé) êg kavénh tí,” he tóg, Jesus ti.

*Canaã tá ke fi tý Jesus mré vémén
(Mc 7.24-30)*

²¹ Ký Jesus tóg tá kutê ký (tóg) ga ù ra tî mü, cidade tý Tiro ra, cidade tý Sidom ra. ²² Ti tý tá jun ký ù fi tóg ti venh kãti mü. Ga tý Canaã tá ke fi vê. Ký fi tóg Jesus tá jun mü, ký fi tóg prér mü. “!..Senhor, Davi kósin..!” he fi tóg. “!..Inh jagãgtãn ra..!” he fi tóg. “!..Inh kósin fi vÿ jagrê kórég tâvi nî, ã tý inh mÿ ti kutêm há tóg te..!” he fi tóg, prér ký.

²³ Hã ra Jesus tóg fi mÿ ví tû nî. Ký ti mré mü ti ag tóg ti to kãmü ký ti mÿ: “ã mÿ fi ve sór tû nî, fi tý kar ký ã ñn ra tîg jé?” he mü. “Êg nón fi tóg êg jé prér mü, ký tóg êg mÿ e tí,” he ag tóg, Jesus mÿ.

²⁴ Hã ra tóg ag mÿ: “vó,” he mü. “Topê vÿ inh jênê, sÿ Israel ag tý há’ he jé inhã, ù tý Israel kãmî Topê ví mranh mü ag tý,” he tóg, Jesus ti. Hã ra fi tóg tý fóg nî, hã ký tóg fi ve sór tû nî.

²⁵ Ký fi tóg ti tá jun mü sir. Ti krêm fi tóg grînh ke mü. Ký fi tóg ti mÿ: “Senhor,” he mü. “Á mÿ inh jagãgtãn ke tû?” he fi tóg.

²⁶ Hã ra Jesus tóg fi mÿ: “há tû tóg nî, ã tý nén to ví mü ti,” he mü. “Êg krê jamî vÿ tý êg krê tû nî, ký êg tóg cachorro mÿ fón vánh nîgtî, êg krê jamî ti,” he tóg, Jesus ti.

²⁷ Ký fi tóg ti mÿ: “hÿ,” he mü. “Hã ra cachorro sî ag tóg êmî mru ên ko tî, mesa krêm,” he fi tóg, Jesus mÿ. “Hã ký inh kósin fi tý há’ hemní, êg tý tý cachorro ên ri ke nÿtî ký,” he fi tóg, Jesus mÿ.

²⁸ Ký tóg ùn týtã ên fi mÿ: “inh ki rà tâvi han ja ã tóg nî,” he mü. “Hã ký sóg ã mÿ han mü, ã tý inh mÿ nén to ví mü tag,” he tóg fi mÿ. Ti tý tag to ký fi kósin fi tóg há’ he mü, hora ên kã.

Jesus tý ùn e ag tý há’ he

²⁹ Ký Jesus tóg cidade tá kãkutê ký (tóg) goj nîg fyr jagma tí mü, nîg tý Galiléia ên fyr jagma. Ký tóg pãnónh to täpny mü, ký tóg nî mü. ³⁰ Ký ùn tý hên ri ke ag vÿ junjun mü,

ùn kagyga ag ke gé, ùn kãnhgrî ag ke gé, ùn tîg vánh ag ke gé, ùn kaga ù ag ke gé. Ti ki ag tóg junjun mü, ký tóg ag tý hághá’ he kãn mü. ³¹ Ký tóg vênh kar ên mÿ e tí, ag tý tag ven ký. Ûn ví vánh ag tóg ví há nÿtî, ùn kónhgrî ag tóg mü há nÿtî, ùn kyvó ag tóg êvánh há nÿtî. Ký ag tóg Topê mÿ ví há han mü sir, Israel ag.

*Jesus tý ùn e ù jên mãn
(Mc 8.1-10)*

³² Ký Jesus tóg ã mré mü ti ag jé prér mü. Ký tóg ag mÿ: “inh mÿ ag tóg jagãgtar nÿtî, ùn e tag ag,” he mü. “Kurã tágtû han ag tóg mü êg mré. Hã ra ag tóg vÿjên ve ja tû nîgtî. Ký tóg sÿ ag jêg tû ra ag jêgnê jávánh tí, ag jamã ra. Ag mún ký ù ag hÿn kãgter ke mü, kókînkîr ký,” he tóg.

³³ Ký ti mré mü ti ag tóg ti mÿ: “ki ti êmã tû nî, ki ti ga kórég nî,” he mü. “Êg hÿn hê tá vÿjên venh mü, êg tý ùn e tag ag jên jé?” he ag tóg ti mÿ.

³⁴ Ký Jesus tóg ag mÿ: “êmî tý hê ri ke nÿ ki nÿtî ge?” he mü. Ký ag tóg: “ù tý 7 (ke) vê, kãkufár pipir ke gé,” he mü.

³⁵ Ký tóg ùn e ag mÿ tó, ag tý nîgnî ký nÿtî jé, ga kri. ³⁶ Ký tóg êmî tý 7 (ke) mäg mü, pirã mré, ký tóg to Topê mré ví mü. Ký tóg vênh kãkénh mü, êmî tí. Ký tóg ã mré mü ti ag mÿ vin mü, ag tý vênh kar mÿ kã vênh ken jé. Ký ag tóg kã vênh ken mü mü. ³⁷ Ký ag tóg ko kãn mü, funfór ag tóg mü, hã ra tóg kén mü. Kre tý 7 (ke) ên fãn tóg mü sir, êmî kén tí, Jesus mré mü ti ag tý génh ký. ³⁸ Û tý ko mü ag vÿ ù tý 4 mil (ke) nÿtî, ag tâvi, ùn týtã mré tó tû, ag krê mré tó tû. Hã ra fag tóg tá e nÿtî gé.

³⁹ Ký Jesus tóg ag jêgnêg mü sir, ag jamã ra. Ký tóg canoa ki rà mü sir, êmã tý Magadã tá ga ra tîg jé, ã mré mü ti ag mré.

16

*Ag tý Jesus mÿ milagre to ví
(Mc 8.11-13; Lc 12.54-56)*

¹ Ký Fariseu ù ag tóg Jesus tá junjun mü, Saduceu ag mré há. Ag tý ón ký ti ki jêmê sór vé, ag tý kar ti kato ví jé. Ký ag tóg ti mÿ milagre to ví mü. Ag tý ti jykre to: “Topê jykre mÿ vÿ?” he sór vé. ² Hã ra Jesus tóg ag mÿ: “ta to jykrén há äjag nÿtî, ême to ke gé,” he mü. “Rãkãnh ký äjag tóg kãnhkã ki êvánh tí. Rãren ký äjag tóg: “êmãn ke vê,” he tí. ³ Ký kusã ki äjag tóg kãnhkã ki êvánh tí gé. Kãnhkã pÿr ký äjag tóg sir: “ta vÿ kuténh mü, kãnhkã vÿ pÿr mü,” he tí. Tó há han äjag tóg tí, rãre ve ký, kãnhkã pÿr ven ký ke gé. Hã ra äjag tóg inh ki kagtîg nÿtî, äjag tý sÿ nén han mü vég mü ra. Hã ký äjag tóg: “Topê jykre mÿ vÿ?” he tí. ⁴ Kórég äjag nÿtî, äjag tý Topê ki ge jávánh nÿtînh ký. Ûri ke kar vÿ äjag ri ke kórég nÿtî. Milagre venh ke tû äjag tóg nî. Vãsÿ Topê ví tó tí ù tóg nîgtî, hã vÿ: Jonas, he mü. Jonas tý nén ve ja ri ke hã ve jé äjag tóg

ke mû, ùri," he tóg, Jesus ti. Kÿ tóg ag ré kÿ tí mû sir.

*Fermento to comparação ù
(Mc 8.14-21)*

⁵ Kÿ tóg ã mré mû tí ag mré tí mû, goj nig kafã ù ra. Ag tý kafã ù tá junjun kÿ ag tóg êmí to jykrén mû sir, Jesus mré mû tí ag. Kã jatun kÿ ag tóg nÿtí ja nî, kÿ tóg tú tí sir, êmí ti. ⁶ Kÿ Jesus tóg ag kanhrãn mû. "Fariseu ag tý fermento há(r) kamêg nî, Saduceu ag tý fermento há(r) ke gé," he tóg mû, Jesus ti.

⁷ Kÿ ag tóg jagnê mré ví mû sir, Jesus ví tag to. "Tí tý êg tý pão mãg tú ên tó hÿn," he ag tóg mû, jagnê mÿ.

⁸ Hã ra Jesus tóg ki kanhró nî, ag tý nén tó mûn ki. Kÿ tóg ag mÿ tó mãn mû. "Inh ki ge há han tú ãjag tóg nî ver," he tóg. "Hã kÿ ãjag tóg jagnê mÿ: pão tú, he mû. ⁹ Ver tóg ãjag tý to jykrén tú tí'. Pão tý 5 (ke) ên mî êkrén nî. Û tý mil tý 5 (ke) ag tóg ko kãn, hã ra tóg kén, ag kar tý ko mû ra. Tí ke hÿn kěj tý hê ri ke fãn?" he tóg. Kÿ ag tóg ti mÿ tó mû sir.

¹⁰ Kÿ tóg ag mÿ: "jo pão tý 7 (ke) ên ti. Û tý mil tý 4 (ke) ag vÿ kó, hã ra tóg kén, ag kar tý ko mû ra. Tí ke hÿn kěj tý hê ri ke fãn?" he tóg. Kÿ ag tóg ti mÿ tó mû gé sir. ¹¹ Kÿ tóg ag mÿ: "kÿ inh ví to jykrén nî," he mû. "Pão tó tú sóg nî. Fermento pê tó tú sóg nî. To jykrén há han nî, ha mẽ. Fariseu ag tý fermento há(r) kamêg nî, Saduceu ag tý fermento há(r) kamêg nî gé, he sóg mû ãjag mÿ," he tóg, Jesus ti.

¹² Kÿ ag tóg to jykrén há han mû sir vãhã. Tí tý fermento pê tó pijé'. Tí tý Fariseu ag jykre tó ja vê, Saduceu ag jykre ke gé. Ag jykre hã to tóg: "ên kamêg nî," he ja nî, Jesus ti.

*Pedro tý Jesus kãmén
(Mc 8.27-30; Lc 9.18-21)*

¹³ Kÿ Jesus tóg cidade tý Cesaréia Filipe tá ga ra tí mû, ti mré mû tí ag mré. Kÿ tóg ag mÿ: "tý sóg êprã ke fi kósín nî," he mû. "Kÿ ag iso hê ri ke tí?" he tóg mû, ag mÿ.

¹⁴ Kÿ ag tóg ti mÿ. "ù ag tóg ã to: João Batista vê, he tí," he mû. "Jãvo ù ag tóg: Elias vê, he tí, ã to. Jãvo ù ag tóg: Jeremias vê, he tí gé, jãvo ù ag tóg: Topê ví tó tí ù vê, he tí gé, ã to," he ag tóg, Jesus mÿ.

¹⁵ Kÿ tóg ag mÿ: "ag jãvo ãjag hê ri ke tí, iso?" he mû.

¹⁶ Kÿ Simão Pedro tóg ti mÿ: "tý ã Cristo nî," he mû. "Topê kósín vÿ tý ã nî. Topê vÿ rÿr nî, kÿ ã hã vÿ tý ti kósín nî," he tóg, Pedro ti, Jesus mÿ.

¹⁷ Kÿ Jesus tóg ti mÿ: "Simão!" he mû, "João kósín!" he tóg. "Êprã ke tý ã mÿ tó pijé'," he tóg. "Inh jóg tý kanhkã tá nî ên tý ã mÿ tó vê, isÿ tý ti kósín nî ti. Hã kÿ tóg ã ve há han mû, Topê tí," he tóg, Pedro mÿ. ¹⁸ "Ha mẽ, tý ã Pedro nî, hã vÿ: pó, he mû. Pãrô tag kri sóg

isû han mû, tý Ìn ri ke ên, hã vÿ: ã tý ag mÿ inh ví tó tugrín ag tóg inh ki genh ke mû, he mû. Kÿ ù tý inh ki ge kÿ nÿtí ag vÿ tý igreja ri ke nÿtí. Ag fãr tý tú' he mû ra ag tóg rÿnrÿr mãn ke mû. Tú' henh ke tú ag nî. ¹⁹ Êprã ke ag vÿ kanhkã ra mûnh mû, ã ví ki. Jãnkã ri ke tí nî, kanhkã ra ge jafã tí, kÿ sóg ã hã mÿ ti nón jafã tí fig mû sir; ti chave ti. Kÿ ã tý ù mÿ: "kanhkã ra tÿg ke tú ã tóg nî," hen kÿ tóg ra tÿg ke tú nî. Kÿ ã tý ù mÿ: "kanhkã ra ã tóg tÿg ke mû," hen kÿ tóg ra tÿg ke mû," he tóg, Jesus ti, Pedro mÿ.

²⁰ Kÿ tóg ã mré mû tí ag mÿ tó mû, ag tý ti kãmén tú nî je ver. "Ker ù mÿ sÿ tý Cristo nî tó hê" he tóg mû ag mÿ.

*Jesus tý ã ter ke tó vén
(Mc 8.31-9.1; Lc 9.22-27)*

²¹ Kÿ tóg ag mÿ ã jagtar ke kãmén nî nî. ã mré mû tí ag mÿ tóg komêr hã tó mû. "Kãnhmar sóg Jerusalém ra tÿg mû ha," he tóg mû. "Tá sóg hã ra jagtar ke mû. Kófa ag vÿ iso kórég nÿtÿnh mû, ha vemní, Topê tú ki rÿr tí to pã'i ag, Topê ví to professor ag ke gé. Ag tý isén ke vê, kÿ sÿ kurã tágtú ki rÿr mãn ke vê," he tóg, Jesus ti.

²² Kÿ Pedro tóg ti pin kÿ tí mré ví mû, ti tý tag to jykrén tú nî je. "Senhor," he tóg, "Topê je ã jy nÿgãn, ã tý ã jagtar ke tag vég tú nî je," he tóg, Pedro ti, Jesus mÿ.

²³ Hã ra Jesus tóg vêsÿjãm êvãnh kÿ tí mÿ ví tar han mû sir, ti to jü kÿ. "Kutÿg, Satanás," he tóg, Pedro mÿ. "Isÿ Topê ví mranh han sór ã tóg mû," he tóg. "Á pi(jé) Topê jykre tó mû'. Êprã ke jykre vê, ã tý inh mÿ nén tó mû tag ti," he tóg, Jesus ti, Pedro mÿ.

²⁴ Kÿ tóg ã mré mû tí ag mÿ ví mãn mû. "ãjag tý inh mré kãmü kÿ tóg há tÿnh mû," he tóg. "Kÿ ãjag jykre tovãnh nî, ãjag tý isû távî hã han je. Ha vê, ag tý inh cruz tý inh kri fi kÿ sóg tÿg ke mû, ag tý to isa kÿ isén je, ha vemní. Vênh nenh ke tú sóg nî. Isÿ tag han ri ke han nî, ãjag tý inh mré mû sór nÿtÿn kÿ," he tóg.

²⁵ "ãjag tý ãjag jykre hã han kÿ ãjag tý nÿgme ki vár ke vê. Jãvo ãjag tý isugrÿn ãjag jykre tovãnh kÿ ãjag krenkren ke vê, ãjag kãgter ke mû (hã) ra. ²⁶ Hên ri ke mûn ãjag hÿn mundo ki nén ù kar ganhar henh ke mû, hã ra ãjag kuprÿg vÿ vãfor ke mû. Kÿ tóg kórég nÿ. Êg tý ne tý êg kuprÿg kajãm ke tóg tú tí, êg tý ti ve mãn je," he tóg. ²⁷ "Tý sóg êprã ke fi kósín nî. Kãtÿg mãn je sóg ke mû, kanhkã tá, isÿ jêgnê jafã ag mré, inh jóg tý isÿ ùn mág han ti kÿ. Kÿ sóg vênh kar mÿ ãjag tý nén han ja kaja ên ven ke mû. ²⁸ Ha vê, ki hã sóg tó mû. ãjag kãmí ù ag tóg Topê tý tý êg pã'i nî venh ke mû, ãjag ter ke to hã, tag ki êg mré nÿtí ù ag. Êprã ke fi kósín ên ve je ag tóg ke mû, ti tý tý pã'i nî ti. Inh hã vê," he tóg, Jesus ti.

17

Jesus tŷ Moisés mré Elias mré vémén
(Mc 9.2-13; Lc 9.28-36)

¹ Kar kurā tŷ 6 (ke) tŷg kŷ Jesus tóg ag mŷ: “mŷ nŷ, vyr mŷ,” he mü. Pedro mŷ tóg ke mü. Tiago mŷ ke gé, ti jāvy tŷ João mŷ ke gé. Ag hā mré tóg tŷ mü, pānónh ra. ² Kŷ tóg ag jo vėnh ve ŷ han mü sir, kŷ ti kakā tóg kókov nŷ. Rā ri ke tóg nŷ, ti kakā ti. Ti kur vŷ kópréj nŷ gé, jėngrē ri ke. ³ Kŷ vāhā Moisés tóg ag mŷ vėnh ven mü sir, Elias ti ke gé. Jesus mré ag tóg vémén mü. ⁴ Kŷ Pedro tóg Jesus mŷ: “Senhor,” he mü. “Tag ki tóg sér tŷ,” he tóg. “Ĕg mŷ pajó tǎgtŷ han mü, ā mŷ, Moisés mŷ, Elias mŷ ke gé?” he tóg, Pedro ti, Jesus mŷ.

⁵ Pedro tŷ ver vémén mü ra kanhkā góg kókov tóg ag kri rŷm ke mü. Kŷ vėnh vŷ tóg mē há’ he mü, kanhkā góg kátá, kŷ tóg: “inh kósin pir hā vē,” he mü. “Ti vŷ jėmē ra,” he tóg, Topē ti.

⁶ Kŷ Jesus mré mü tŷ ag tóg mēg mü, kŷ tóg ag mŷ e tŷ. Ag mŷ e tŷn kŷ ag tóg müg ke mü sir. ⁷ Kŷ Jesus tóg ag to kátŷg kŷ ag mēg mü sir, ā nŷgé tŷ, kŷ tóg ag mŷ: “nŷgnŷ ra,” he mü. “Mŷmēg tŷg nŷ,” he tóg mü.

⁸ Kŷ ag tóg mŷ ěvānh mü, hā ra ag tóg Jesus hā vėg mü. Ti mré vémén mü ag ve mǎn tŷ ag tóg nŷ, kanhkā tá kāmŷ ěn ag.

⁹ Kŷ ag tóg pānónh tá kǎre mü sir. Ag mŷn kŷ Jesus tóg ag mŷ: “ker ŷ mŷ tó hē’,” he mü. “Ājag tŷ ŷri nén vėg mü tag tó tŷg nŷ ver,” he tóg. “Sŷ iser ja tá vŷn ke kar hā kāmén nŷ,” he tóg, Jesus ti.

¹⁰ Kŷ ti mré mü tŷ ag tóg ti mŷ: “hā ra Topē vŷ to professor ag tóg Elias tó tŷ,” he mü. “Kátŷg jé tóg ke mü nėji, Cristo kátŷg ke to hā, Elias ti. Hā mŷ?” he ag tóg mü, Jesus mŷ.

¹¹ Kŷ tóg ag mŷ: “hŷ,” he mü. “Kátŷg jé tóg ke mü mŷr, nén kar han mǎn jé, Elias ti. ¹² Hā mē, kátŷg ti huri. Hā ra ag tóg ti ki kagtŷg ja nŷtŷgtŷ. Hā kŷ ag tóg ti vóg kónān ja nŷgtŷ, ag tŷ ti vóg kónān sór kŷ. Hā kŷ ěprā ke fi kósin ěn tóg, inh hā tóg ag tŷgrŷn jagtar ke mü gé, ag tŷ inh vóg kónān ken kŷ,” he tóg, Jesus ti.

¹³ Kŷ ag tóg vāhā ti tŷ nén tó mü to jŷkrén mü, ti mré mü tŷ ag. “João Batista to ke ja vē, ěg kygpėg tŷ ěn to ke ja vē, hā vŷ: Elias, he mü, ti tŷ Elias ěn ri ke ja nŷn kŷ,” he ag tóg mü sir, Jesus mré mü tŷ ag.

Jesus tŷ kyrŷ tŷ há’ he
(Mc 9.14-29; Lc 9.37-43a)

¹⁴ Kŷ ag tóg vėnh e ěn tá junjun mü sir. Kŷ ŷ tóg Jesus to kátŷ mü, ag kāmŷ ŷ. Ti krėm tóg grŷnh ke mü, ā jakrŷ tŷ, kŷ tóg ti mŷ: ¹⁵ “Senhor,” he mü. “Inh kósin jagǎgtǎn nŷ,” he tóg. “Ter tŷ tóg nŷgtŷ, to tóg jagtar tǎvŷn tŷ. Kejėn tóg pŷ ki kutė tŷ, ter tŷ ěn han kŷ, kejėn tóg goj ki kutė tŷ,” he tóg. ¹⁶ “Kŷ sóg ā mré mü tŷ ag mŷ ti ven ja nŷgtŷ, ag tŷ ti tŷ há’ he jé, hā ra ag tóg ti tŷ hē ri ke tŷ nŷ,” he tóg, Jesus mŷ.

¹⁷ Kŷ Jesus tóg ti mŷ: “ājag ne tóg inh ki rā há han tŷ nŷgtŷ,” he mü. “Jŷkre pāno ājag tóg nŷtŷ,” he tóg. “Kŷsǎ tŷ hėn ri ke ki inh hŷn ājag mré tŷnh ke mü?” Kŷsǎ tŷ hėn ri ke ki inh hŷn ājag to fe tŷnh mü?” he tóg. “Inh mŷ ti pėre kátŷg,” he tóg, Jesus ti, ti panh mŷ.

¹⁸ Ag tŷ ti mré kāmŷ kŷ Jesus tóg ti jagrė mŷ vŷ jŷ han mü sir, ti tŷ ti tovānh jé. Kŷ tóg vėšŷmėr ti ki kǎkutė mü sir, kŷ tóg há’ he mü vāhā, kyrŷ ti.

¹⁹ Kŷ Jesus mré mü tŷ ag tóg ti ki jėmē sór mü. Vyr mŷ ag tóg Jesus mŷ: “ěg ne tóg ti tŷ há’ he ja tŷ nŷ,” he mü. “Hē ri ken kŷ hŷn?” he ag tóg mü, Jesus mŷ.

²⁰ Kŷ tóg ag mŷ: “ājag tŷ inh ki ge tŷ nŷtŷ tŷgnŷn ke vē, ājag tŷ inh vŷ kri fi tŷ tŷgrŷn ke vē,” he mü. “Hā mē, ājag tŷ inh ki ge sŷ han kŷ nŷtŷ ra ājag tóg pānónh tag mŷ: “hā tag ra tŷg,” he há nŷtŷnh mü vē. Ājag tŷ pānónh mré vŷ kŷ tóg tŷg ke mü vē, hā mē, ājag tŷ inh ki ge sŷ nŷtŷ ra. Ka tŷ mostarda fy vŷ sŷ tǎvŷ nŷ. Ājag tŷ inh ki ge sŷ nŷtŷ ra, ka tŷ mostarda fy sŷ ěn ri ke nŷtŷ ra tóg há tŷnh mü vē. Kŷ ājag tóg pānónh tŷn há nŷtŷnh mü vē. Nén kar han há ājag nŷtŷnh mü vē, ājag tŷ inh ki ge kŷ nŷtŷ ra. ²¹ Hā ra vėnh jagrė kórėg tŷ ge kutėm tóg jagy nŷ. Topē mré ěg tóg vŷnh ke mü, kŷ ěg tóg ti mré vŷ kŷ vǎkrenh ke mü gé, nén ŷ ko tŷ jé ěg tóg ke mü, kŷ tóg vāhā kutėnh mü, vėnh jagrė kórėg tŷ ge ti,” he tóg, Jesus ti.

Jesus tŷ ā ter ke tó mǎn
(Mc 9.30-32; Lc 9.43b-45)

²² Tag kar kŷ ag tóg ga tŷ Galilėia tá nŷtŷ. Kŷ Jesus tóg ag mŷ: “ěprā ke fi kósin vŷ jagtar nŷnh mü. Inh hā vē,” he mǎn mü. “Ĕprā ke ag vŷ ājag tŷ isŷ nén han sór mü ěn han ke mü.

²³ Ag tŷ isėn ke vē. Ag tŷ isėn kar kŷ sóg hā ra rŷr mǎn mü, kurā tǎgtŷ tŷg kŷ,” he tóg, Jesus ti. Ag tŷ ti vŷ tag mē kŷ tóg ag mŷ e tǎvŷ tŷ sir. Fe kaj ag tóg mü sir, ti mré mü tŷ ag.

Jesus tŷ imposto kajām

²⁴ Kŷ ag tóg mü mǎn kŷ (ag tóg) cidade tŷ Cafarnaum tá junjun mü sir. Kŷ imposto kaja mǎg ti ag tóg Pedro mŷ vŷ mü, Topē jo ĩn jé imposto mǎg tŷ ag. Imposto ěn kaja hā vŷ: jǎnkamy rėgre, he mü. Pedro mŷ ag tóg: “ājag Senhor mŷ kajām tŷ nŷgtŷ?” he mü.

²⁵ Kŷ tóg ag mŷ: “vó, kajām ti tŷ,” he mü. Kŷ tóg ā ĩn tá jun mü sir, Pedro ti. Kŷ Jesus tóg ti mŷ vŷ mü, imposto to, hā ra Pedro tóg ti mŷ nén ŷ tó ja tŷ nŷ ver. Kŷ Jesus tóg ti mŷ: “Simão,” he mü. “Pǎi ag mŷ ā mŷ: “hā imposto kajām,” he ja tŷ nŷ?” he tóg, Jesus ti. “Tag to jŷkrén, hā mē. Ag mŷ ājag krė mŷ: “kajām nŷ,” henh ke mü, ājag mré ke tŷ ag mŷ, vó?” he tóg, Jesus ti, Pedro mŷ. ²⁶ Kŷ Pedro tóg ti mŷ: “ājag mré ke tŷ ag mŷ ag tóg: “kajām nŷ,” he tŷ,” he mü. Kŷ Jesus tóg ti mŷ: “hŷ, hā vē,” he mü. “Kŷ ag krė hŷn kajām ke tŷ nŷ vē. ²⁷ Hā ra ag tóg ěg to jŷkrén kónān

sór mü, êg tý kajâm tũ to, êg tý tý Topê mré ke nýtĩ ra. Ag tý êg to jykrén kónân sór ký êg hÿn tóg kajâm ke mü, Topê jo ĩn jé imposto ên, êg tý tý Topê krê nýtĩ ra, Israel krê ke gé. Hã ký pirã sygsam tũg, nig ên tá. Sygsam ký jê ký ã tóg pirã kãgmĩn mü. Á tý ùn kãgmĩ vên mü ên jênky tugnÿm nĩ. Jãnkamy vÿ kãkã nĩ, ti jênky kãkã, ã tý êg jo kajâm jé, ã jo, ijo ke gé,” he tóg, Jesus ti. Ký Pedro tóg tí mü sir. Jãnkamy vég tóg mü sir. Ký tóg tý imposto kajâm tí mü, Pedro ti.

18

Û tý êg kãfór nĩ

(Mc 9.33-37; Lc 9.46-48)

¹ Kejên Jesus mré mü tí ag tóg ti mÿ vĩ mü, ký ag tóg: “kejên êg tóg Topê tý tý êg pã'i nĩ venh ke mü,” he mü. “Êg tý ti ve ký ù tý hê nÿ hÿn êg kãfór kar nĩ?” he ag tóg, Jesus mÿ. ² Ký Jesus tóg gĩr ù jé prêr mü, ký tóg ag kuju kã ti fêg mü, gĩr ti. ³ Ký tóg ag mÿ tag tó mü, ha mē. “Gĩr ri ke han nĩ, ãjag tý Topê tý tý êg pã'i nĩ ve sór ký, ke tú nĩ (mũ) ra ãjag tóg venh ke tú nĩ. Hã ký ãjag jykre tovãnh nĩ, gĩr jykre han jé,” he tóg. ⁴ “Gĩr pi(jé) ùn sanh kãfór sór nĩ”. Ký ti ri ke han nĩ. Jagnê kãfór nĩ sór tũg nĩ. “Ûn sĩ vÿ tý inh nĩ, gĩr ri ke vÿ tý inh nĩ,” hemnĩ, ãjag tý kar ký tý ùn mág kãfór kar nýtĩ jé, Topê tý tý êg pã'i nĩn ký,” he tóg. ⁵ “Ájag hã vÿ tý inh mré ke nýtĩ. Ájag tý inh mré ke nÿtĩn tugnĩn gĩr tý ge jé'ÿn nĩ, to há nÿtĩmĩ, isugrĩn. Ájag tý isugrĩn ù tý ge to há nÿtĩn ký ãjag tóg iso há nÿtĩ gé,” he tóg, Jesus ti.

Inferno ki kutê mü vÿ jagy pẽ nĩ

(Mc 9.42-48; Lc 17.1-2)

⁶ “Ûn sĩ tag tóg inh ki rã ký jê. Kejên ù tóg ùn sĩ tý inh vĩ mranh han sór mü. Ên jykre vÿ kórég tâvi nĩ. Ên hã mÿ tóg há nÿnh mü vê, ù tý pó mág tý ti nunh to sa ký goj nig ki ti fón jé, ti tý goj ki ter jé. Jagy tâvi tóg tí, ù tý gĩr tý isovãnh han ký,” he tóg, Jesus ti. ⁷ “Topê vÿ ag ve kónân pẽ han ke mü, ag tý ù tý iso há nÿtĩ ag krĩn kónân ký. Ag tý ag krĩn kónân ký tóg ag tý inh vĩ mranh ha mē tí. Û tý hên ri ke ag tóg ag krĩn kónân tí. Hã ra ag tóg to jagãgtar tâvi han ke mü gé. Topê vÿ ag ve kónân pẽ han ke mü, ag tý ù krĩn kónân ký,” he tóg, Jesus ti.

⁸ “Á tý nén ù vóg ký Topê vĩ mranh ký ã nĩgnó kym nĩ, ã tý ke mãn tũg jé. Á tý hê kã tá tũg ký Topê vĩ mranh ký ã pên kym nĩ, ã tý ke mãn tũg jé. Jagy ti nÿ, ã nĩgnó pir ti, ã tũg vãnh ti ke gé. Á tý nĩgnó régre ra nũgme ki kutê ký tóg jagy kãfór nĩ, ã tý pên régre ra inferno ki kutê ký, pĩ nhyr vãnh ên ki kutê ký mÿr. Á tý rĩr krÿg ja tú venh ke tóg hã ra há tí,” he tóg. ⁹ “Á tý nén ù ki vê'tĩ ký Topê vĩ mranh ký ã kanê ù nám nĩ, ã tý ke mãn tũg jé. Jagy ti nÿ, ã kyvó ti. Á tý kanê régre ra nũgme ki kutê ký

tóg jagy kãfór nĩ, ã tý inferno ki kutê ký, ã tý pĩ nhyr vãnh ên ki kutê ký. Á tý rĩr krÿg ja tú ên ve ký tóg hã ra há tí,” he tóg, Jesus ti.

Carneiro vãfor to comparaçã

(Lc 15.3-7)

¹⁰ “Hã ký gĩr to é he tũg nĩ. Û tý ag ki rĩr mü ag vÿ kanhkã tá nÿtĩ, mÿr, ha mē. Topê tý jênê jafã ù ag vê, ù tý gĩr ag ki rĩr mü ag. Inh jóg mré ag tóg nÿtĩ, ti vég ag tóg nÿtĩ, ù tý gĩr ag ki rĩr mü ag. Hã ký gĩr ag to é he tũg nĩ. ¹¹ Tý sóg êprã ke fi kósin nĩ. Ûn vãgfor mü ên ag krenkren han há jé sóg jun ja nĩ, mÿr, ha mē,” he tóg, Jesus ti.

¹² “Tag to jykrén nĩ. Û tóg carneiro tý 100 (ke) tý mēg nĩ. Kejên ti mēg pir tóg vãfor ja nĩ. Ký tóg ùn pir ên kanênh tí mü sir, ti jãvãnh tí tóg mü sir. Ti mēg e ên tóg pãnónh tá nÿtĩ. Ag ré ký tóg tí mü sir, ùn vãfor mü ên jãvãnh jé, ùn pir ên ti. ¹³ Ký tóg tí vég mü sir. Ký tóg tí mÿ sér pẽ tí sir, ha mē. Ti mēg e ên tóg tí mÿ há nÿtĩ, ù tý 99 (ke) ên. Hã ra ti tý ùn pir ên ve mãn ký tóg tí mÿ há tâvi nĩ sir, ùn e ên tý ti mÿ há nÿtĩ kãfór. Ký ti fe tóg mrin ke mü. ¹⁴ Hã ký tóg Topê mÿ kórég nĩ, ùn sĩ pir vãfor ký, ti kren tú nĩn ký, gĩr sĩ pir mÿr. Topê pi(jé) tag to há nĩ, inh jóg tý kanhkã tá nĩ ti,” he tóg, Jesus ti.

Êg mré ke ù tý Topê vĩ mranh

¹⁵ “Kejên ã régre vÿ Topê vĩ mranh mü. Ký ti venh tũg nĩ, ã tý ti mré vēmén jé, to. Vÿrmÿ ti mré vēmén vên nĩ. Hên ri ke mũn tóg ã vĩ jēmēnh mü, ký ã tóg ti kren han mü sir, ã régre ti. ¹⁶ Ti tý ã vĩ jēmē sór tú nĩn ký ù mÿ: inh mré ti jÿvēn tũg, hemnĩ, ùn pir mÿ, ke tú nĩ ký ùn régre ag mÿ. Ký ti mré vēmén mãn nĩ, ag rĩnve, ag tý ã tý ti mré vĩ mē jé. ¹⁷ Ti tý ãjag vĩ mē sór tú nĩn ký vēnh kar mÿ tómnĩ sir, inh mré ke kar ag mÿ. Ti tý vēnh kar vĩ mē sór tú nĩn ký ti mré vĩ mãn tũg nĩ sir. “Topê vĩ ki kagtũg ti nĩ, fóg kórég ag ri ke ti nĩ,” hemnĩ ti to. “Topê vĩ mranh sór tí mü, governo mÿ jãnkamy mãg tí ag ri ke,” hemnĩ ti to. ¹⁸ Ki há sóg tó mü, há ký sóg ãjag mÿ ke mü, ha mē. Ájag tý tag ki ù mÿ: “kanhkã venh ke tú ã tóg nĩ,” hen ký tóg venh ke tú nĩ. Ájag tý ù mÿ: “kanhkã ve jé ã tóg ke mü,” hen ký tóg venh ke mü,” he tóg, Jesus ti.

¹⁹ “Ha mē, sÿ ãjag mÿ nén tónh ke mü ti. Kejên ãjag kãmĩ ùn régre ag tóg nén ù to jykrén, ag tý Topê mÿ nén to vĩ jé. Ký ag tóg tí mÿ nén to vĩ mü sir. Tý ag êprã ke nÿtĩ, hã ra ag tóg Topê mÿ nén ù to vĩ mü. Ký inh jóg tý kanhkã tá nĩ tóg ag mÿ han ke mü, ag tý nén to vĩ mü ên ti,” he tóg. ²⁰ “Kejên ãjag kãmĩ ùn régre ag vÿ iso vēmén tí, kejên ùn tãgtũ ag. Inh jiji tó jé ag tóg vēnhmãn ký nÿtĩ. Ký sóg ag mré nĩ nĩ sir, ag tý inh vég tú ra. Hã ký Topê tóg ag mÿ han ke mü, ag tý ti mÿ nén to vĩ mü tí,” he tóg, Jesus ti.

Û camarada kórég to comparaçã

²¹ Kÿ Pedro tóg ti to kãtĩg kÿ ti mÿ: “Senhor,” he mü. “Kejên inh régre tóg vênh jykre pãno han ja nĩ. Kÿ inh mÿ ti mÿ vênh pãte fón e han mü?” Vênh pãte fón tÿ hẽ ri ke nÿ hÿn há nĩnh mü? Ke tÿ 7 (ke) mÿ há nĩ?” he tóg, Pedro ti, Jesus ti.

²² Kÿ Jesus tóg ti mÿ: “vó,” he mü. “Vênh pãte fón tÿ 7 (ke) vÿ pir nĩ,” he tóg. “Vênh pãte fón tÿ 70 tÿ 7 (ke) vÿ pãgsi nĩ,” he tóg. ²³ “Ha vé, ù tÿ kanhkã tá nĩ ên tÿ tÿ êg pã'i nĩ to comparação ù vë, sÿ tónh ke tag, ha mẽ. Pã'i mág ri ke ti nĩ. Camarada e ti nĩ, pã'i mág ên ti. Kÿ tóg kejên ag tũ ve sór mü, ag tÿ ti mÿ név(e) ti. ²⁴ Kÿ tóg vég mü. Hã ra ti camarada ù tóg ti mÿ név(e) mág jẽ, há vÿ: 10 mil (ke), he mü. ²⁵ Hã ra ti tÿ ne tÿ kajãm ke tóg tũ ti, kÿ ti patrão vÿ ti fón sór mü, jãnkamy to, ti prũ fi ke gé, ti krẽ ke gé, ti tũ kar mÿr, ti tÿ ã kaja to ã név(e) kajãm jẽ. ²⁶ Hã ra tóg ti mÿ jagy ti, kÿ tóg ti krẽm grĩnh ke kÿ ã jakrĩ tÿ jẽ mü. Ti krẽm grĩnh ke kÿ tóg ti mÿ: “Senhor,” he mü. “Ver isovãnh sĩ han, kajãm jẽ sóg (ke) mü vãhã,” he tóg.

²⁷ Kÿ ti patrão tóg ti jagãgtãn mü sir, ã camarada ti, kÿ tóg ti tovãnh mü. Ti mÿ tóg ti név(e) tÿ tũ' he mü. “Ha tũ, jatun mÿ,” he tóg mü sir. ²⁸ Kÿ ti camarada ên tóg ti mü sir. Kÿ tóg ã mré camarada ù vég mü sir. Ti ki tóg név(e) sĩ jẽ, cruzeiro pir mÿr. Kÿ tóg ti mág mü sir. Ti nunh kã tóg ti kãgũg mü, kÿ tóg ti mÿ: “inh mÿ kajãm, ã név(e) ti,” he mü, ùn név(e) mág ja ên ti, ù tÿ ã mÿ név(e) sĩ ên mÿ.

²⁹ Kÿ tóg ti krẽm grĩnh ke kÿ ã jakrĩ tÿ jẽ mü. Kÿ tóg ti mÿ: “ver isovãnh, vãhã sóg kajãm kãn ke mü ha,” he mü.

³⁰ Hã ra tóg mẽ jãvãnh nĩ. Kÿ tóg vëse jafã kãtã ti fón mü sir, ti tÿ ti mÿ kajãm jẽ, ti név(e) ti. ³¹ Hã ra ti mré camarada ù ag vÿ vég mü, kÿ tóg ag mÿ e tí. Kÿ ag tóg ájag patrão mÿ tó kãn mü sir, ti tÿ nén han mü ti. ³² Kÿ ti patrão tóg ti jẽ prẽr mü sir. Kÿ tóg ti to jũ mü. “Jykre kórég pẽ han ã,” he tóg. “Ã név(e) mág tÿ sóg tũ' he vé, ã tÿ inh mÿ to vĩn kÿ. ³³ Kÿ ã tÿ ã mré camarada ên jagãgtãn ke vé vé, isÿ ã jagãgtãn ri ke,” he tóg. ³⁴ Kÿ tóg ti to jũ mág han mü sir, ti patrão ti. Kÿ tóg ti ség mü. Ag mÿ tóg: “ha ti vóg kónãñ,” he mü gé, ti tÿ ã patrão mÿ kajãm kãn jẽ, ti név(e) mág ên ti,” he tóg, Jesus ti.

³⁵ “Hã han jẽ tóg ke mü, inh jóg tÿ kanhkã tá nĩ ti, ájag tÿ ájag régre ag mÿ vênh pãte fón pẽ han sór tũ nĩn kÿ, ag tÿ kygnẽ ja ti,” he tóg, Jesus ti.

19

*Êg tÿ êg prũ fón ke tũ
(Mc 10.1-12)*

¹ Kÿ Jesus tóg tó kãn ja nĩ, ti tÿ ag mÿ nén tó sór mü ti. Kÿ tóg Galiléia tá kãkutẽ kÿ goj tÿ Jordão mãra ti mü sir. Israel ag jamã ù vé

gé. ² Kÿ ùn e ag tóg ti nón mü mü. Kÿ tóg tá ag kygtãg kãn mü sir.

³ Kÿ Fariseu ag tóg ti tá junjun mü gé sir. Ag tÿ òn kÿ ti veme mẽ sór vé, vênh prũ ke fón to. Kÿ ag tóg ti mÿ: “mÿ êg tÿ nén ù ù to êg prũ fag fón jẽ há nĩ?” he mü.

⁴⁵ Kÿ tóg ag mÿ kãmén mü. “Topẽ vĩ rá ki vemni,” he tóg. “Tã tóg rán kÿ nĩ, Topẽ tÿ nén han mü ti. Ti tÿ nén kar han ve ki tóg ti mré fi han. Hã kÿ tóg tag tó mü, ha mẽ. “Hã kÿ ùn gré tóg ã prũ fi to ã panh ré kÿ tĩnh mü, ã mÿnh fi ré kÿ ke gé. ã prũ fi mré tóg tĩnh mü. Fi mré tóg tÿ ùn pir nĩ sir, ã prũ fi mré,” he tóg, Topẽ ti. ⁶ Hã kÿ fag tóg tÿ ùn pir nÿti. Fag pi(j)é tÿ ùn régre nÿti. Hã kÿ fag tÿ vênh kãpãm tũg nĩ. Topẽ tÿ fag tÿ ùn pir han vé mÿr,” he tóg, Jesus ti.

⁷ Kÿ ag tóg ti mÿ ke mãn mü. “Hã ra Moisés tóg êg mÿ: “fi mÿ vênh rá nĩm kar kÿ fi fón nĩ,” he ja nĩ. Ti tÿ ne jẽ êg mÿ tag tó ja nẽ?” he ag tóg mü, Jesus mÿ.

⁸ Kÿ tóg ag mÿ: “hÿ,” he mü. “Tag tó ja ti nĩ, ájag mÿ, ájag tÿ vênh kanhrãn sór tũ nÿtĩn kÿ, há kÿ tóg ájag mÿ: ha fi fón ge, he ja nĩ. Hã ra Topẽ tóg tag han ja tũ nĩ, ti tÿ nén kar han ve ki. ⁹ Hã kÿ sóg ájag mÿ ke mü. Ájag tÿ ájag prũ fi fón kÿ ù fi tÿ prũg mãn kÿ ájag prũ tũ fi vé sir, ha mẽ. Ájag tÿ fi tÿ ù mré nÿ tugrĩn fi fón kÿ tag há ne pãgsi nÿ,” he tóg, Jesus ti.

¹⁰ Kÿ ti mré mü ti ag mÿ tóg e tí, ti vÿ tag, há kÿ ag tóg ti mÿ: “ge nĩn kÿ tóg tÿ ù nÿ, êg prũg kÿ,” he mü. “Êg tÿ êg prũ fi fón sór mü ra fi fón tũ nĩn kÿ tóg vênhmÿ nÿ, kÿ êg hÿn prũg sór tũ nĩ,” he ag tóg.

¹¹ Kÿ tóg ag mÿ: “ùn pipir ag tóg tag han ke mü,” he mü. “Topẽ tóg ù ag mÿ: ha prũg tũg, henh ke mü, ên ag há vÿ prũg ke tũ nĩ,” he tóg. ¹² “Û ag tóg kurĩ nÿti, ag mur mü kã. Kÿ ù ag tóg kurĩ nÿti gé, ag tÿ ag grãfy kym kÿ. Kÿ ù ag tóg kurĩ ri ne nÿti gé, ag tÿ Topẽ to jykrén kÿ, ag tÿ ù tÿ kanhkã tá nĩ ên tugrĩn prũg sór tũ nÿtĩn kÿ. Û tÿ to jykrén mü ên jẽ to jykrén,” he tóg, Jesus ti.

Jesus tÿ gĩr ag to há nĩ

(Mc 10.13-16; Lc 18.15-17)

¹³ Kÿ fag tóg gĩr tatũ kãmũ mü, ti tÿ ã nĩgẽ tÿ ag mẽ jẽ, ti tÿ ag to Topẽ mré vÿ jẽ. Hã ra Jesus mré mü ti ag tóg fag to jũ mü, ù tÿ ag tatũ kãmũ mü fag to. ¹⁴ Hã ra Jesus tóg ag mÿ: “vÿ tũg nĩ, gĩr ag mÿ,” he mü, “gĩr ag tÿ iso kãmũ kamẽg tũg nĩ,” he tóg. “Û tÿ ge há vÿ ù tÿ kanhkã tá nĩ ên tÿ tÿ pã'i nĩ ên krẽm nÿti nĩ,” he tóg. ¹⁵ Kÿ tóg ag mẽgmẽ kãn mü sir, ã nĩgẽ tÿ. Ag mẽgmẽ kãn kÿ tóg tá kãkutẽ mü sir.

Kyrũ rico kãmẽ

(Mc 10.17-31; Lc 18.18-30)

¹⁶ Kÿ vãhã ù tóg ti tá jun mü sir. Kÿ tóg ti mÿ: “Senhor,” he mü. “Hã ã tóg jẽ,” he tóg. “Sÿ inh rĩr krÿg ja tũ venh há tóg ti. Ti ve jẽ

inh hñn vñnh jykre há tý hē ri ke han ke mū?" he tóg.

¹⁷ Kŷ Jesus tóg ti mŷ: "á tý ne jé inh ki vñnh jykre há jēmē sór nē?" he mū. "Ūn pir tóg há nī, ha mē. Ti tý ěg jyvñn ěn ki króm nī, á tý rŷr krŷg ja tū ve sór kŷ," he tóg.

¹⁸ Kŷ tóg ti mŷ: "ti tý ěg jyvñn tý hē ri ke nē?" he mū. Kŷ Jesus tóg ti mŷ: "ti tý ěg jyvñn tag há vē, ha mē: ū tén tūg nī, á prū tū fi mré nŷ tūg nī, nén ū péju(g) tūg nī, ū to ón tūg nī, ¹⁹ á nŷ mré á jóg kamēg nī, á régre ki rŷr há han nī, á tý vñnh ki rŷr há ri ke han nī, á régre ki," he tóg, Jesus ti.

²⁰ Kŷ kyrū tóg ti mŷ: "tag kar ki sóg króm tí," he mū. "Kŷ ne nŷ hñn ver inh mŷ tí tŷ?" he tóg. ²¹ Kŷ Jesus tóg ti mŷ: "á tý vñnh jykre há han sór kŷ tag han nī, ha mē," he mū. "Á tū kar vām tŷg. Kŷ ūn jagāgtar ag mŷ vin, jānkamy tí, kŷ á tóg kanhkā tá tū mág nŷ sir. Kar kātŷg nī, á tý inh mré tŷg jé," he tóg, Jesus ti. ²² Kyrū ěn tý ti vŷ tag mē kŷ tóg fe kaj han kŷ ti mū sir. Ti tū vŷ e nŷtŷ, há kŷ tóg ti mŷ vñnhmŷ tí.

²³ Kŷ Jesus tóg á mré mū tí ag mŷ kāmén mū sir. "Sŷ ke há vē, há kŷ sóg ke mū. Jagy ti nŷ, ūn rico tý ū tý kanhkā tá nī ěn tý tý ěg pā'i nŷ venh ke tí," he tóg. ²⁴ "Hā kŷ sóg ājag mŷ ke mán mū. Cavalo pānŷ sór vŷ prĵj nor fin kutē tū nŷ mŷr," he tóg. "Ti tý fin kutē há nŷ ra tóg ver jagy tí vē, ūn rico tý ū tý kanhkā tá nŷ ěn tý tý ěg pā'i nŷ venh ke tí," he tóg, Jesus ti.

²⁵ Kŷ tóg ti mré mū tí ag mŷ e tí, ti vŷ tag. Kŷ ag kanē tóg jur mū. "Kŷ ū hñn kren ke tū nŷ," he ag tóg. ²⁶ Kŷ Jesus tóg ag ki ěvānh mū, kŷ tóg ag mŷ: "ěprā ke ag vŷ vésóg ki tá jun ke tū nŷ," he mū. "Topē há tóg ājag tý tá jun han ki kanhró nŷ, ti tý nén ū kar tý hē ri ken há nŷn kŷ," he tóg, Jesus ti.

²⁷ Kŷ Pedro tóg ti mŷ: "há vé," he mū. "Nén kar ré kŷ ěg mū mū, á mré. Tag to ěg hñn ne venh ke mū?" he tóg.

²⁸ Kŷ Jesus tóg ag mŷ: "sŷ ke há vē, há kŷ sóg tó mū," he mū. "Inh mré ājag tóg mū mū. Tý sóg ěprā ke fi kósín nŷ. Kején sóg inh nŷgja kri nŷnh mū, isŷ vñnh kar jykre tugnŷm jé. Sinŷi inh nŷnh mū, kurā ěn kā. Nén kar han mán jé sóg ke mū, kurā ěn kā. Kŷ ājag tóg ājag nŷgja kri nŷgnŷg kŷ nŷtŷnh mū gé, nŷgja tý 12 (ke) kri, ājag tý povo tý Israel kar jykre tugnŷm jé, povo tý 12 (ke) tag ag jykre," he tóg. ²⁹ "Jó ū tóg isugrŷn á jamā ré kŷ tí mū, á káke, á jāvy, á ve, á panh, á mŷnh, á japŷ ré kŷ tóg tí mū, inh jykre tugrŷn. ěn vŷ tóg vñnh kato á tý ěprā ré kŷ tŷg ja ěn e ri ke venh ke mū, tag ki, ěprā. Kŷ tóg rŷr krŷg ja tū ěn venh ke mū gé," he tóg. ³⁰ "Jāvo tag ki ūn mág ū ag kāsir nŷtŷnh ke vē, tá tére kŷ, kŷ tag ki ūn kāsir ū ag tý tý ūn mág nŷtŷnh ke vē, tá tý pā'i nŷnh ke vē," he tóg, Jesus ti. Ti tý ag mŷ kanhkā jykre tó vē.

20

Uva ki rānhrāj tŷ ag to comparação

¹ Kŷ Jesus tóg ag mŷ: "ū tý kanhkā tá nŷ ěn tý tý ěg pā'i nŷ vŷ ge nŷ, ha mē," he mū, to comparação han kŷ. "Patrāo ri ke tóg nŷ. Kusā ki tóg tí mū, 6 horas ki, camarada ag jāvānh jé, ag tý ti jakré ki rŷr jé. ² Kŷ tóg ū ag vég mū sir. Ag mré tóg vñnh rānhrāj kaja to jykrén mū, há vŷ: jānkamy pir, he mū, por dia kaja ti. Kŷ tóg ag mŷ: "há ki rŷr mŷjěg," he mū sir. ³ Kŷ ag tóg mū mū. Hora tāgtŷtŷ tŷg kŷ, 9 horas ki tóg tŷg mán mū, ū ag jāvānh jé gé. Kŷ tóg ū ag vég mū gé sir. Véké ag tóg ěmā kaju tá nŷtŷ, rānhrāj tŷ kŷ. ⁴ Kŷ tóg ag mŷ: "inh mŷ inh jakré ki rŷr mŷjěg," he mū gé. "Kajām jé sóg ke mū, ti kaja tý," he tóg. ⁵ Kŷ ag tóg mū mū.

Hora tāgtŷtŷ ū tŷg kŷ, meio dia ki tóg ū ag jāvānh tŷg mán mū, 3 horas ki tóg tŷg mán mū gé. Ag ve kŷ tóg ag mŷ ke mū gé, kŷ ag tóg mū mū gé, ti jakré ki rŷr jé. ⁶ Vāhā tóg rākānh mū sir. 5 horas ki tŷg mán kŷ tóg ū ag vég mū gé, véké jěgě kŷ nŷtŷ ag. Kŷ tóg ag mŷ: "ājag tý ne jé rānhrāj tŷ nŷ nē?" he mū. "Kurā kar ki ājag tóg ki nŷtŷ, rānhrāj tŷ nŷtŷ ra," he tóg ag mŷ. ⁷ Kŷ ag tóg ti mŷ: "há ra ū tóg ěg mŷ: ha inh rānhrāj han, he ja tū nŷ," he mū. Kŷ tóg ag mŷ: "há inh jakré ki rŷr mŷjěg ge," he mū sir. Kŷ ag tóg mū mū gé.

⁸ Kuty kŷ ag patrāo tóg á tū ki rŷr tí ěn mŷ: "há ag jé prēr," he mū, 6 horas da tarde ki. "Ag mŷ ti kaja ti nŷm," he tóg. "Ūn tý rākānh kŷ kāmū mū ag mŷ nŷm vén, kar kŷ ū tý kusā ki kāmū mū ag mŷ nŷm rěn," he tóg ti mŷ. Kŷ tóg ke mū, ti tū ki rŷr tí ti.

⁹ Kŷ ū tý rākānh kŷ junjun mū ag vŷ ājag kaja ti mán mū, há vŷ: jānkamy pir, he mū. Ag rānhrāj sŷ ra ag tóg por dia kaja vég mū sir. ¹⁰ Kŷ ū tý kusā ki rānhrāj mū ag tóg to jykrén mū. "Ti hñn ěg mŷ ti kaja káfór han ke mū, ěg tý kurā kar ki rānhrāj kŷ," he ag tóg mū, to jykrén kŷ. Há ra tóg ag mŷ jānkamy pir ěn nŷm mū gé sir, por dia kaja ěn. ¹¹ Ag tý jānkamy ěn mán kŷ ag tóg ti to jŷ mū, ājag patrāo to. ¹² Kŷ ag tóg ti mŷ vŷ mū. "Tag ag vŷ hora pir ki rānhrāj, jāvo á tóg ag mŷ ěg kaja ri ke han. Kurā kar ki ěg tóg rānhrāj mŷr, to ěg ron, ti rŷj jagy ra ěg tóg to krónh ke ja tū nŷ," he ag tóg, ājag patrāo mŷ.

¹³ Kŷ tóg ag kāmŷ ū mŷ ke mū, ag patrāo ti. "Sŷ á ki kygnē pijé," he tóg. "Inh mré á tóg jānkamy pir to jykrén ja nŷ, há kŷ sóg á mŷ nŷm mū, jānkamy pir ti. ¹⁴ Kŷ á tū mán kŷ tŷg. Há ra sóg ag mŷ nŷm sór mū gé, sŷ á mŷ nŷm ja ěn ri ke. ¹⁵ Isŷ vē mŷr, jānkamy tí, kŷ sóg sŷ tý nén han sór mū ěn han mū. Á mŷ jŷ, isŷ ag mŷ vŷ há han to?" he tóg ti mŷ, patrāo ti.

¹⁶ Há kŷ ěgno tá kāmū ag vŷ ūn kāmū vén mū ag ri ke nŷtŷnh mū, tāprŷ kŷ, jāvo ūn kāmū vén mū ag vŷ ěgno tá kāmū mū ag ri ke nŷtŷnh mū gé," he tóg, Jesus ti.

*Jesus tȳ ā ter ke tó mǎn
(Mc 10.32-34; Lc 18.31-34)*

¹⁷ Kȳ Jesus tóg Jerusalém ra tīg sór mǔ. Kȳ tóg vyrmǔ ũ tȳ 12 (ke) ěn ag mré vémén mǔ. Ag tȳ ā mré ěpȳ jagma mǔn kȳ tóg ag mré vémén mǔ, ag tȳ ěmĭn jagma mǔn kȳ. ¹⁸ “Ha vé,” he tóg. “Jerusalém ra ěg tóg mǔ mǔ,” he tóg. “Ěpra ke fi kósin ěn vȳ jagtar ke mǔ. Inh há vē. Topě tǔ ki rĭr tĭ to pǎ'i ag tóg ājag tȳ isȳ nén han sór mǔ ěn han ke mǔ, Topě vĭ to professor ag ke gé. Ag tȳ iso: “ter jé tóg ke mǔ,” henh ke vē. ¹⁹ Kȳ ag tóg fóg ag mȳ inh fég ke mǔ sir, ěn ag tȳ iso é he jé, ag tȳ inh mrǎnrǎn jé, ag tȳ ka to isa jé. Kurǎ tǎgtǔ ki sóg há ra rĭr mǎn ke mǔ,” he tóg, Jesus tĭ.

*Ŭn régre ag tȳ tȳ ũn mág nȳtĭ sór
(Mc 10.35-45)*

²⁰ Kȳ Zebedeu krě ag mȳnh fi tóg Jesus venh kǎti mǔ, fi krě ag mré. (Tĭ krēm fi tóg mǔg ke mǔ, fi tȳ ti mȳ nén (ũ) to vĭ sór kȳ. ²¹ Kȳ tóg fi mȳ: “ā tȳ ne to vĭ sór nē?” he mǔ. Kȳ fi tóg ti mȳ: “kejěn ā tóg tȳ pǎ'i nĭnh mǔ,” he mǔ. “Kȳ inh krě tag ag tȳ ā rǎ há nȳtĭnh há tóg tĭ, ũ tȳ ā pĕgia tá nĭ jé, kȳ ũ tȳ ā jakǎnh tá nĭ jé,” he fi tóg, ti mȳ. ²² Kȳ Jesus tóg ag mȳ: “ājag tȳ nén to vĭ mǔ ki kagtĭg ājag tóg nȳtĭ,” he mǔ. “Jagy ti nȳ. Ājag mȳ inh ri kén jagtar sór mǔ? Ājag mȳ tovǎnh ke tǔ nĭ?” he tóg. Kȳ ag tóg ti mȳ: “hȳ,” he mǔ. “Tovǎnh ke tǔ ěg nĭ,” he ag tóg, tĭ mȳ. ²³ Kȳ tóg ag mȳ: “hȳ, jagǎgtar jé ājag tóg ke mǔ, inh ri kén,” he mǔ. “Hǎ ra isũ tǔ vē, sȳ ājag mȳ: hej, he ti,” he tóg. “Ha inh pĕgia tá nĭ, henh ke tǔ sóg nĭ. Ha inh jakǎnh tá nĭ, henh ke tǔ sóg nĭ gé, isũ tǔ vē. Topě tȳ ũn mȳ: ha ti rǎ há nȳtĭ, henh ke mǔ ěn ag há tȳ inh rǎ há nȳtĭnh ke vē,” he tóg, Jesus tĭ.

²⁴ Hǎ ra ũ tȳ 10 (ke) ag tóg mĕg mǔ, ũn régre ag tȳ Jesus mȳ tag to vĭ ja ti. Kȳ ag tóg ag to jũ mǔ. ²⁵ Hǎ ra Jesus tóg ag jé prěr kǎn mǔ, kȳ tóg ag mȳ: “fóg ag pǎ'i ag jykre ki kanhró ājag tóg nȳtĭ,” he mǔ. “Vĕnh kar jĕgnĕg ag tóg tĭ mȳr, kȳ ag mág ag tóg vĕnh kar mȳ: gemnĭ, ge tũg nĭ, he tĭ, vĭ tar han kȳ,” he tóg. ²⁶ “Ag ri ke han tũg nĭ. Ājag mȳ tȳ ũn mág nȳtĭ sór mǔ? Kȳ tȳ jagnĕ camarada ri ke nȳtĭmĭnĭ, jagnĕ tǔ ki rĭr kȳ. ²⁷ Ājag mȳ tȳ pǎ'i nȳtĭ sór mǔ? Kȳ tȳ jagnĕ krēm ke nȳtĭmĭnĭ, tȳ ũn kǎsir nȳtĭmĭnĭ. ²⁸ Hǎ kȳ sóg camarada tǔ nĭ gé. Sȳ tȳ camarada nĭ jé sóg kǎtĭg, sȳ ājag ki rĭr jé. Tȳ sóg ěpra ke fi kósin nĭ. Hǎ kȳ sóg vĕnh kar jagȳ ter ke mǔ, sȳ ag krenkren han jé,” he tóg, Jesus tĭ.

*Jesus tȳ ũn kyvó ag tȳ há' he
(Mc 10.46-52; Lc 18.35-43)*

²⁹ Hǎ ki ag tóg Jerusalém ra mǔ mǔ. Kejěn ag tóg cidade tȳ Jericó fĭn rǎm kȳ ag tóg tá pa mǔ, há ra ũ tȳ hĕn ri ke ag tóg Jesus nón mǔ mǔ. ³⁰ Ěpȳ ěn tá, ěmĭn ěn tá ũn kyvó ag tóg nĭgnĭ kȳ nȳtĭ nĭ, ũn régre ag. Vǎhǎ ag tóg

Jesus tȳ jagma tĭg mĕg mǔ. Kȳ ag tóg ti jé prěr mǔ. “!..Senhor..!” he ag tóg. “!..Davi kósin', ěg jagǎgtǎn ra..!” he ag tóg. ³¹ Kȳ ag tóg ag to jũgiũ mǔ, ti nón mǔ ũ ag. “Mĕ kǎ nȳtĭ,” he ag tóg mǔ. Hǎ ra ag tóg prěr mǎn', prěr mǎn' he mǔ, jamǎ há(a). “!..Senhor, Davi kósin', ěg jagǎgtǎn ra..!” he ag tóg mǔ.

³² Kȳ Jesus tóg krȳg he mǔ, kȳ tóg ag jé prěr mǔ. Kȳ tóg ag mȳ: “ne to ājag vĭ, sȳ ājag mȳ han jé?” he mǔ. ³³ Kȳ ag tóg ti mȳ: “ěg tȳ ěvǎnh há tóg tĭ,” he mǔ. ³⁴ Kȳ Jesus tóg ag jagǎgtǎn mǔ sir. Ag kanĕ mĕgmĕg tóg mǔ sir. Kȳ ag tóg ěvǎnh há han mǔ sir. Tĭ nón ag tóg mǔ mǔ sir.

21

*Jesus tȳ Jerusalém tá jun
(Mc 11.1-11; Lc 19.28-40; Jo 12.12-19)*

¹ Ag mǔn kȳ ag tóg Jerusalém kakó tá junjun mǔ, ěmǎ tȳ Betfagé tá, krĭ tȳ Oliveiras tá. Kȳ Jesus tóg ā mré mǔ tĭ régre ag jĕgnĕg mǔ, ěmǎ ěn ra. ² Kȳ tóg ag mȳ: “ěmǎ ěn ra mȳjĕg, ěg jo ěmǎ nĭ ěn ra,” he mǔ. “Tǎ ājag tóg burrica fi venh mǔ. Se kȳ fi jé. Fi kósin vȳ fi mré jé nĭ. ěn fi kavǎn kȳ fi pére kǎmũmĭ. ³ Hĕn ri ke mǔn ag tóg ājag mȳ vĭ sór mǔ, fi to. Kȳ ag mȳ: “ěg Senhor vȳ fi ve si han sór mǔ. Kǎnhmar tóg fi jĕnĕ mǎn mǔ,” hemnĭ,” he tóg, Jesus tĭ.

⁴ Hǎ ra tóg rán kȳ nĭ gé, tag. Topě vĭ tó tĭ tóg tag rán ja nĭ, ha mĕ. ⁵ “Siǎo tá ke fag mȳ tag tómnĭ, ha mĕ. Hǎ vé, ā pǎ'i tȳ rei tóg ā ki jun ke mǔ, hemnĭ. Vĕnh kar to tóg fe há nĭ, jũ vǎnh nĭn kȳ, ā Senhor ti. Burrica kri tóg nĭ nĭ, fi kósin kri, ěg tu tĭ ěn fi kósin kri mȳr,” he tóg, Topě vĭ tȳ rán kȳ nĭ ki. Hǎ ra tóg ge nĭ.

⁶ Kȳ ti mré mǔ tĭ ag tóg mǔ mǔ, burrica fi mǎn jé. ⁷ Fi pére ag tóg kǎmũ mǔ, fi kósin mré. Kȳ ag tóg ājag kur tȳ kri vǎm mǔ, kȳ tóg kri nĭ mǔ. ⁸ Kȳ vĕnh e ěn ag tóg ājag kur tȳ ěpȳ kri kugjĕn mǔ, ěmĭn kri. Kȳ ũ ag tóg ka féj kre kȳ ěpȳ kri vǎvǎm mǔ sir. Ag tȳ ti jamĭn sĭnvĭ han sór vē. ⁹ Kȳ ũ ag tóg ti jamĭ mǔ, jo ũ ag ti nón mǔ mǔ. ěn ag tóg prĕnrĕr mǔ sir. “!..Viva, Davi kósin..!” he ag tóg mǔ. “!..Sér tóg tĭ, pǎ'i vȳ ěg tá jun, ěg Senhor mág tȳ ti jĕnĕn kȳ..! !..Topě tá tóg kǎtĭg, ũ tȳ kynhmȳ nĭ ěn tá, viva..!” he ag tóg, prĕnrĕr kȳ.

¹⁰ Hǎ ki ag tóg Jerusalém tá junjun mǔ. Kȳ tá ke kar ag vȳ ti venh kǎmũ mǔ. Ag mȳ tóg e tĭ, kȳ ag tóg ti to: “ũ nĕ?” he mǔ. ¹¹ Kȳ ti mré kǎmũ mǔ ag vȳ ag mȳ: “Topě vĭ tó tĭ ěn vē,” he mǔ. “Jesus vē, Nazaré tá ke ěn vē, Galiléia tá ke ěn,” he ag tóg mǔ sir.

*Jesus tȳ Topě jo ĩn krēm ag pan
(Mc 11.15-19; Lc 19.45-48; Jo 2.13-22)*

¹² Kȳ Jesus tóg Topě jo ĩn kǎra rǎ mǔ. Kȳ tóg tá ke ag pan kǎn mǔ sir, nĕn vender he tĭ ag, nĕn comprar he tĭ ag ke gé. Topě jo ĩn krēm ag tóg negociar he tĭ, jǎnkamy trocar he ag tóg tĭ gé. Ag tȳ nĕn kri vin jafǎ tȳ tóg vyryn

ke mŭ sir. Sórãg vender he tĩ ag nĩgnĩ jafã tỹ tóg vryrn ke mŭ gé sir. ¹³ Ag mỹ tóg: “Topê ví rá to jykrén nĩ,” he mŭ. “Tag vỹ rán kỹ nĩ, ha mē. “Inh in jiji vỹ tỹ Topê mré ví jafã nĩ,” he tóg, Topê ví rá ki. Hã ra ãjag tóg Topê mré ví jafã tag krēm nén kar pigju(g) mŭgtĩ, kỹ tóg bandido ag jamã ri ke nĩ sir,” he tóg, Jesus ti. Ag pan kỹ tóg ke mŭ, Jesus ti.

¹⁴ Kỹ ùn kyvó ag tóg ti to junjun mŭ sir, ùn kónhgrĩ ag ke gé, ti tỹ Topê jo in krēm jên kỹ. Kỹ tóg ag tỹ há' he kãn mŭ sir. ¹⁵ Hã ra Topê tũ ki rĩr tĩ ag tóg tá nỹtĩ, Topê ví to professor ag ke gé. Ti tỹ ag tỹ há' he vég ag tóg mŭ. Gĩr ag ví mēg ag tóg mŭ gé. Topê jo in krēm ag tóg nỹtĩ, gĩr ag, kỹ ag tóg Jesus mỹ prēnprēr mŭ. “I.Viva, Davi kósin...” he ag tóg mŭ, prēnprēr kỹ. Kỹ pã'i ag tóg jũgũ mŭ, Jesus to. ¹⁶ Hã kỹ ag tóg ti mỹ ví mŭ. “Á mỹ ag prēnprēr mēg tũ?” he ag tóg, Kỹ Jesus tóg ag mỹ: “vó,” he mŭ. “Hã ra Topê ví rá to jykrén nĩ,” he tóg. “Ùn kãsir ag vỹ iso ví há han tĩ,” he tóg, Topê ví ki. “Ùn pafa mŭ ag vỹ inh mỹ ví há pē han tĩ. Á hã ne tag han', ùn kãsir ag tỹ inh mỹ ví há han jé,” he tóg, Topê mỹ, Topê ví tỹ rán kỹ nĩ ki,” he tóg, Jesus ti.

¹⁷ Tag tó kỹ tóg ag ré kỹ tĩ mŭ sir. Cidade tá tóg kãkutē mŭ, emã tỹ Betfagé ra tũg jé. Tá tóg sir nŭr mŭ.

*Ka tỹ figueira tóg
(Mc 11.12-14, 20-24)*

¹⁸ Tỹ vaj kỹ kusã ki tóg cidade ra tũg mãn mŭ. Á tũg kỹ tóg kókĩr mŭ. ¹⁹ Kỹ tóg ka tỹ figueira vég mŭ sir, kỹ tóg ra tĩ mŭ, ti kanē ko jé. Hã ra tóg kanē tũ nĩ. Fěj tãvi tóg jé, kỹ tóg ti mỹ ví mŭ. “Kanē han mãn ke tũ á nĩ ha,” he tóg mŭ. Kỹ tóg tóg mŭ sir vēsýmér, ka ti. ²⁰ Kỹ ti mré mŭ tĩ ag tóg vég mŭ sir, ti tóg mŭ ti. Kỹ tóg ag mỹ e tĩ. “Vēsýmér tóg tóg ja nĩ,” he ag tóg. “Ti hē ri kéré?” he ag tóg.

²¹ Kỹ Jesus tóg ag mỹ kãmén mŭ sir. “Ki hã sóg tó mŭ, hã kỹ sóg ke mŭ,” he tóg. “Inh ri ke han jé ãjag tóg ke mŭ. Isỹ ka tỹ figueira mỹ: “tóg ra,” hen kỹ tóg tóg ja nĩ. Inh ví tag ri ke han jé ãjag tóg ke mŭ, ãjag tỹ inh ki ge há han kỹ. Hã ra to: “Topê mỹ inh ví mēg mŭ vỹ?” he tóg nĩ. “Hỹ mỹ vỹ?” he tũg nĩ. Kỹ ãjag tỹ kejēn pãnónh mỹ: ha kutē, goj nig kí, hen kỹ tóg kutē mŭ, ãjag tỹ ti kutēnh ke to: “hỹ mỹ vỹ?” he tũ nĩn kỹ. ²² Kỹ ãjag tỹ Topê mỹ nén ù to vĩn kỹ to: “han jé tóg ke mŭ,” hemnĩ. Kỹ tóg ãjag mỹ han mŭ, ãjag tỹ ti mỹ nén to ví mŭ ěn tĩ,” he tóg, Jesus ti.

*Jesus tỹ ù tỹ ã jēnēg mŭ tó tũg
(Mc 11.27-33; Lc 20.1-8)*

²³ Kỹ tóg cidade tá jun kỹ (tóg) Topê jo in kãra rá mãn mŭ sir. Kỹ Topê tũ ki rĩr tĩ to pã'i ag vỹ ti to kãmũ mŭ, kófa ag mré hã. Ag tỹ ti ki jēmē sór vē, hã kỹ ag tóg ti mỹ: “ù nỹ á mỹ: tag han nĩ, hé?” he mŭ. “Ù nỹ á jēnē?” he ag tóg mŭ, Jesus mỹ.

²⁴ Kỹ Jesus tóg ag mỹ: “ãjag ki sóg jēmēnh ke mŭ gé, vēnh kato,” he mŭ. “Ájag tỹ inh mŭ tó há han kỹ sóg ãjag mỹ ù tỹ inh jēnēg mŭ tónh ke mŭ gé,” he tóg. ²⁵ “João vỹ ag kygpég tĩ ja nĩgtĩ. Kỹ ti mỹ kanhkã tá vēnh jykre han ja nĩgtĩ', ěpra vēnh jykre vó? Ù nỹ ti jēnē?” he tóg, Jesus ti.

Kỹ ag tóg ti ví to jykrén mŭ jagnē mré. “Ěg tỹ ti mỹ: Topê tỹ ti jēnē ja vē, hen kỹ tóg ěg mỹ: kỹ ãjag tỹ ne jé ti ví kri fig tũ nĩ nē? henh ke mŭ. ²⁶ Ěg tỹ hã ra ti mỹ: ěpra ke jykre ja vē, hen kỹ ěg tóg vēnh kar kato tē mŭ sir. Ag kar vỹ João to: Topê ví tó tĩ pē ja vē, he tĩ. Kỹ ěg tóg ag kamēg mŭ, vēnh e ěn,” he ag tóg mŭ, jagnē mỹ, pã'i ag. ²⁷ To jykrén kỹ ag tóg Jesus mỹ: “Ěg pi(jé) João jykre ki kanhró nỹtĩ!,” he mŭ. Ón kỹ ag tóg ke mŭ. Kỹ tóg ag mỹ: “kỹ sóg ãjag mỹ tónh ke tũ nĩ gé, ù tỹ inh jēnēg mŭ ti,” he mŭ. Á kato tē mŭ ag mỹ tóg ke mŭ, Jesus ti.

Ùn krē régre to comparação

²⁸ Kỹ tóg ag kanhrãn kỹ ag mỹ: “tag to jykrén nĩ, ha mē,” he mŭ sir. “Ù tóg kósin régre nĩ. Kejēn tóg ùn sanh to tũg kỹ ti mỹ: “inh kósin,” he mŭ. “Uri inh jakré tũgnỹgnỹm tũg,” he tóg. ²⁹ Kỹ tóg á panh ti mỹ: “vó,” he mŭ. Kar kỹ tóg to jykrén mãn kỹ (tóg) tũ mŭ sir, ěpỹ ra. ³⁰ Kỹ ti panh tóg ti jãvy mỹ ke mŭ gé sir. “Uri inh jakré tũgnỹgnỹm tũg,” he tóg mŭ gé. Kỹ ti jãvy tóg: “hej,” he mŭ, á panh ti mỹ. Hã ra tóg tĩ tũ nĩ. ³¹ Kỹ ù tỹ hē nỹ ti panh ví ki króm hỹn?” he tóg, Jesus ti. Kỹ ag tóg ti mỹ: “ùn sanh ti,” he mŭ. Kỹ Jesus tóg ag mỹ: “hỹ, hã vē,” he mŭ. “Hã kỹ sóg ãjag mỹ ke mŭ. Ù tỹ governo mỹ jãnkamy mäg tĩ ù ag vỹ Topê ví mranh, hã ra ag tóg to jykrén mãn kỹ (ag tóg) ãjag jykre tovãnh gé. Hã kỹ ag tóg Topê tỹ tỹ ěg pã'i nĩ venh ke mŭ, fag ke gé. Ti kósin sanh ri ke ag há vē. Ag jãvo ãjag tóg kanhkã venh ke tũ nĩ, ãjag tỹ ón kỹ Topê mỹ: “hej,” he mŭ ra. ³² João vỹ ãjag mỹ Topê ví tó ja nĩgtĩ, ãjag tỹ ti jykre kuryj jagma tũ jé. Hã ra ãjag tóg ti ví kri nĩm ja tũ nĩ. Ájag jãvo ù tỹ governo mỹ jãnkamy mäg tĩ ag vỹ ti ví kri fi ja nĩ, ùn mén e fag ke gé. Tag ve ãjag mỹr. Ge ra ãjag tóg ãjag jykre tovãnh tũ nĩ. João ví kri nĩm tũ ãjag nĩ,” he tóg, Jesus ti.

*Ùn camarada kórég ag to comparação
(Mc 12.1-12; Lc 20.9-19)*

³³ Kỹ Jesus tóg ag mỹ: “sỹ ãjag mỹ ãjag tỹ Topê tovãnh to comparação han mãn ke vē, ha mē,” he mŭ. “Kejēn ù tóg nĩgtĩ. Uva krãn tóg nĩgtĩ, nén kanē tỹ vinho han jafã ěn. Á jakré tag to tóg rón mŭ. Kỹ tóg kũm kỹ uva jēgmĩ jafã han mŭ. Kỹ tóg ki pãjó han mŭ gé. Kỹ tóg ù tỹ ki rĩr tĩ ag mỹ tovãnh mŭ, ag tỹ ti mré ti kanē vēnh kãpãm jé. Kỹ tóg tĩ mŭ, ga ù ra. ³⁴ Ti kanēn kỹ tóg á camarada ag

jěgněg mü, ag tý ag mý ti tũ vin jé, uva kaně ti. ³⁵ Hã ra ag tóg ag vóg kónãn mü sir, ti camarada ag. Ũ mrãnmrãn ag tóg mü, ũ tén ag tóg mü, ũ pin ag tóg mü, pó tý. ³⁶ Ký tóg ag mý ã camarada ũ ag jěgně mãn mü gé sir, ũn e ag sir, hã ra ag tóg ag vóg kónãn kãn mü. ³⁷ Vãhã tóg ag mý ã kósın jěněg mü. “Ag hýn ti kaměg mü, inh kósın ti,” he tóg, hã ký tóg ti jěněg mü. ³⁸ Ký ag tóg ti vėg mü, ti kósın ti. Ký ag tóg jagně mý: “kejěn ěkré tag vỹ tý ti tũ nĩnh ke mü,” he mü. “Mũ ný, ti tén jé, ti tũ tag tý tý ěg tũ nýnh jé,” he ag tóg mü, patrão kósın ti. ³⁹ Ký ag tóg ti kãgmĩg mü sir. Ró pãte ag tóg ti kutěm ký (ag tóg) ti tén mü sir.

⁴⁰ Kejěn ag patrão vỹ kãtĩg ke mü, ũ tý nén krãn ja ěn. Kýn hýn hě ri kenh mü, ã camarada ag tý?” he tóg, Jesus ti. ⁴¹ Ký ũ tý ti vĩ mēg mü ag tóg ti mý: “vėnh jykre pãno han ag tóg mü mýr, uva ki rĩr ti ag,” he mü. “Ag kãgtén jé tóg ke mü, jũ ký, ag patrão ti, ký tóg uva kré ěn tý ũ mý tovãnh ke mü, ag tý ti mré vėnh kãpãm jé, ti kaně ti,” he ag tóg ti mý. Ũ tý ti vĩ mēg mü ag tóg ke mü, Jesus mý.

⁴² Ký tóg ag mý: “hý,” he mü. “Ký Topě vĩ rá tag to jykrén nĩ gé, ha mē: pó tý ĩn han jafã fón ag tóg, pó tý ĩn han tí ag. Ag mý tóg kórég ja nĩ, pó ěn ti. Hã ra Topě tóg pó ěn hã tý ĩn nũna han mü. ěg Senhor mág tý há vė mýr, hã ký tóg ěg mý e tí, ěg tý ve ký,” he ja tóg nĩ, Topě vĩ rá ki,” he tóg, Jesus ti, vėso pó tý comparação ũ han ký.

⁴³ “Hã ký sóg ãjag mý ke mü. Ājag tý Topě tý tý ěg pã'i nĩ venh ke vė vė, hã ra ãjag tóg venh ke tũ nĩ. Ũ ag vỹ venh ke mü, povo ũ ag, ag tý inh ví kri fĩ ký,” he tóg. ⁴⁴ “Ũ tý hěn ri ke ag vỹ pó tag kri vár ke mü, ký ag tóg kri vár ký tũ' henh ke mü. Ký pó tag vỹ ũ tý hěn ri ke ag kri kutěnh ke mü gé, ký tóg ag tý námnãm ke kãn mü, ag kri kutě ký,” he tóg, Jesus ti. Tĩ tý ag tý ti ki rá tũ tugrĩn nũgme ki vár ke tón hã vė.

⁴⁵ Ký ag tóg mēg mü sir, Jesus vĩ ti. Topě tũ ki rĩr ti to pã'i ag vỹ mēg mü, Fariseu ag ke gé. Mē ký ag tóg vãhã to jykrén mü sir. “Ěg hã to tóg uva ki rĩr ti kórég ag to comparação tag han ja nĩ,” he ag tóg mü sir, ki kanhrãn ký. ⁴⁶ Hã ký ag tóg ti se sór mü. Hã ra ag tóg vėnh e ěn kaměg mü. “Topě vĩ tó tí pē vė,” he ag tóg, Jesus to, vėnh e ěn, hã ký pã'i ag tóg povo ěn ag kaměg ký ti ség tũ nĩ ver.

22

*Vėnh prũg to comparação
(Lc 14.15-24)*

¹ Ký Jesus tóg ag mý comparação ũ han mãn mü sir. ² “Ũ tý kanhkã tá nĩ ěn tý tý ěg pã'i nĩ vỹ ge nĩ, ha mē,” he tóg. “Tý tóg pã'i mág ri ke nĩ. Tĩ kósın prũg ken ký tóg to festa mág han sór mü, pã'i mág ti. ³ Hã ký tóg ã camarada ag jěgněg mü, ag tý ti tý ĩn mý tó ja

ag mý: “ha kãmũ jěg, festa kon jé,” he jé. Hã ra ag tóg kãmũ jãvãnh nýti. ⁴ Ký tóg ag mý ã camarada ũ ag jěgně mãn mü. “Ag mý: “kãn inh huri, vėjěn ti, he ti, ěg patrão ti,” hemnĩ,” he tóg. “Boi kãgtén inh huri, boi tãgy ěn mré hã. Nén kar vỹ kynkar ký nýti. Kãmũ jěg ra, inh festa to, he ti, ěg patrão ti,” hemnĩ ag mý,” he tóg, pã'i mág ti, ã camarada ag mý. Ký ag tóg mü mü.

⁵ Hã ra ag tóg kãmũ sór tũ nĩ, ký ag tóg ti camarada ag to é he mü. Ũ tóg ã japý ra tí mü, ũ tóg ã negócio nón tí mü. ⁶ Ũ ag tóg hã ra ti camarada ag kugmĩ ký (ag tóg) ag vóg kónãn mü gé sir, ag kãtén ag tóg mü sir. ⁷ Ký pã'i mág tóg ag to jũ mü. Ký tóg ã krēm pã'i ag jěgně ký ag kãgtén mü gé sir, ũ tý ti camarada kãgtén ja ěn ag. Ag ĩn kugprũg ag tóg mü sir. ⁸ Ký tóg ã camrada ag mý: “inh festa vỹ kar ký nĩ ha,” he mü. “Hã ra ag tóg kãmũ jãvãnh nýti, isý ĩn mý vėnh vĩ jěně ja ag, ag kórég nýtin ký. ⁹ Ha mũjėg, ěpřy ra, ěmĩn vėnh kãpóv (ja) ra ke gé. Ājag tý ũ ve ký ti mý: “ha festa venh kãtĩg,” hemnĩ,” he tóg, pã'i mág ti, ã camarada ag mý. ¹⁰ Ký ag tóg mü mü. Ājag tý ěpřy tá ũ ve ký ag tóg ag mý ke mü. Vėnh kar mý ag tóg tóg mü sir, ĩn jykre há ag mý, ĩn jykre kórég ag mý ke gé. Hã ký tóg fór mü sir, clube ti.

¹¹ Ký pã'i mág tóg kãrã mü sir, ag vigve jé, ũ tý festa to kãmũ ag. Ký ũ tóg tá jě nĩ, hã ra tóg festa to kur tu tũ nĩ. ¹² Ký tóg ti mý: “festa to kur tu tũ ã tóg nĩ, vỹ,” he mü. “Ā hã ne tóg kur kórég tu sór mü', inh festa ki',” he tóg, ti mý. Hã ra tóg vĩ tũ nĩ sir. ¹³ Ký pã'i mág tóg ã camarada ag mý: “ha ti mrĩnh, ti pěn, ti nĩgė, ha ti fón, re tá,” he mü. Re tán kuty nĩ. Tá ag tóg jagtar ti. Ājag jã tý ag tóg gyngyn ke tí sir, gangan ke ag tóg tí sir, vėso jũgũ ký. ¹⁴ Ge ti nĩ. Ũ tý hěn ri ke jé sóg prěr tí, hã ra ti pipir nýti, ĩn kupřėg ký nýti ag,” he tóg, Jesus ti. Tĩ tý ěg tý kanhkã tá festa venh ke tón hã vė.

*Ag tý imposto to ti ki jěmě
(Mc 12.13-17; Lc 20.20-26)*

¹⁵ Ký Fariseu ag tóg jagně mré Jesus to jykrén mü sir. Ag tý ti vĩ to ti se sór vė. Hã ký ag tóg: “tĩ vĩ tý hě to ěg hýn ti senh mü?” he mü. ¹⁶ Tag to jykrén ký ag tóg sir Jesus mý ãjag mré ke ũ ag jěgněg mü, Herodes mré ke ũ ag mré hã, ag tý ón ký ti ki jěmě jé, ag tý ti vĩ to ti se jé. ěn ag tý Jesus tá junjun ký ag tóg ti mý: “Senhor,” he mü. “Ā jykre kuryj nĩn ki kanhró ěg tóg nýti,” he ag tóg. “Hã ký ã tóg Topě to ěmĩn ki ěg kanhrãn há han tí. Vėnh jykre pir há han ã tóg ti. Ũ tý vėnh jykre há há han ve nĩ mü ra ã tóg ti jykre ki kanhró kar nĩ,” he ag tóg mü, ón ký, Jesus mý. ¹⁷ “Hã ký, ěg mý ã tý nén to jykrén mü tómnĩ. Mý ha ný', ěg tý pã'i mág tý imperador mý jãnkamy ěn nĩm tí', imposto kajãm jé'? Ěg mý hýn nĩm

mũ', vó mý vó?" he ag tóg mũ, ón kýt ti ki jëmên kýt.

¹⁸ Hã ra Jesus tóg ag jykre pãno ki kanhró nĩ. Hã kýt tóg ag mý: "ãjag ne tóg ón kýt inh ki jëmê sór mũ!" he mũ. "Jykre rëgre ãjag nýtĩ mýr," he tóg. ¹⁹ "Inh mý jãnkamy jun, imposto kajãm jafã ên ti," he tóg. Kýt ag tóg ti mý ù jun mũ sir, jãnkamy ti. ²⁰ Kýt tóg ag mý: "ù jiji ný kã nĩ, ù kãggrã ný kã nĩ?" he mũ. ²¹ Kýt ag tóg ti mý: "pã'i mág týt imperador kãggrã vë," he mũ. Kýt tóg ag mý: "kýt pã'i mág mý ti tù nĩm nĩ, hã ra Topê mý ti tù nĩm nĩ gé," he mũ sir.

²² Ag týt ti vĩ mē kýt ti jykre tóg ag mý e ti sir. Kýt ag tóg ti tovãnh kýt mũ mũ sir.

*Ëg týt ãg ter ja tá vÿn kenh ke
(Mc 12.28-34; Lc 10.25-28)*

²³ Kýt kejën Saduceu ag tóg Jesus tá junjun mũ gé, kurã ên kã. Ag týt ón kýt ti ki jëmê sór vë gé. Hã ra Saduceu ag tóg: "ãg ter ja tá ãg vÿnvÿn kenh ke tù nĩ," he ti. "Rĩr mãn ke tù ãg tóg nĩ," he ag tóg ti. Ên ag vÿ ón kýt Jesus ki jëmê sór mũ gé. ²⁴ "Senhor," he ag tóg mũ gé. "Moisés týt ãg mý vënh jykre nĩm kýt tóg ãg mý: "ã rëgre týt ã krê tù ra ter kýt ã týt prũ fi týt prũg ke vë," he mũ. "Ã týt ã rëgre mý ã krê han ke vë, fi ki," he ja tóg nĩgtĩ, Moisés ti," he ag tóg mũ, Saduceu ag, Jesus mý. ²⁵ "Kýt ù týt jagnê mré pafa ja týt 7 (ke) vÿ nýtĩgtĩ. Ag kãke tóg prũg mũ, hã ra tóg ã kósĩn tù ra ter mũ. Kýt ti jãvy tóg fi týt prũg mũ sir. Hã ra tóg ã kósĩn tù ra ter mũ gé. Kýt ti jãvy ù tóg fi týt prũg mũ gé sir. ²⁶ Hã ra tóg ã kósĩn tù ra ter mũ gé, ti jãvy ù ke gé, hã ki ag kar vÿ kósĩn tù ra kãgter kãn mũ sir. ²⁷ Kýt vãhã ag kar prũ fi tóg ter mũ gé sir. ²⁸ Kýt fag kãgter ja tá rĩnrĩr mãn kýt fi hÿn mên týt 7 (ke) nĩnh mũ vë. Ag kar vÿ fi týt prũg ja nĩ mýr. Hã kýt tóg vënhmÿ ný, ag týt: rĩr mãn jé ãg tóg ke mũ, hen kýt," he ag tóg, Saduceu ag, Jesus mý.

²⁹ Hã ra Jesus tóg ag mý: "kygnê ãjag huri," he mũ. "ãjag pi(jé) Topê vĩ týt rán kýt nĩ ki kanhró nýtĩ", ãjag pi(jé) Topê jykre ki kanhró nýtĩ," he tóg. ³⁰ "Ëg rĩnrĩr mãn kýt ãg tóg prũg mãn ke tù nĩ sir, kýt ãg mên mãn ke tù nĩ gé. Topê týt jëgnê jafã ri ke ãg nýtĩ, kanhkã tá," he tóg.

³¹ "Kýt Topê vĩ rá ù to jykrén nĩ, ti týt ãg ter ja tá vÿn ke tó ti. Topê hã ne týt vëmén ja nĩ mýr, hã kýt tóg tag tó ja nĩ, ha mē. ³² "Abraão vÿ iso: Topê, he ti, Isaac ke gé, Jacó ke gé," he ja tóg nĩ, Topê ti. Kãgter ag huri, Abraão, Isaac, Jacó. Hã ra Topê tóg: "týt inh ag Topê nĩ," he ja nĩgtĩ, ag ter kar kýt. Hã kýt ag tóg rĩnrĩr nýtĩ, Topê týt ùn rĩnrĩr nýtĩ ag hã kri ke nĩn kýt," he tóg, Jesus ti. ³³ Kýt ag tóg ti vĩ mēg mũ sir, kýt ti jykre tóg ag mý e pē ti, ti vĩ ti.

*Topê týt ãg jÿvën kãfór
(Mc 12.28-34; Lc 10.25-28)*

³⁴ Kýt Fariseu ag tóg mēg mũ, Jesus týt Saduceu ag mý vĩ há han ja ti. Ti týt ag mý

vĩ há han kýt ag týt ti mý hē ri ken kýt kãfãn ke tóg tù ti sir. Hã mēg ag tóg mũ, Fariseu ag. Kýt ag tóg Jesus to vënhmãn mũ sir. ³⁵ Kýt ag kã ù tóg ti mré vĩ mũ. Topê vĩ to professor vë, ù týt Jesus mré vĩ mũ ti. Kýt tóg Jesus mý: ³⁶ "Senhor," he mũ. "Topê týt ãg jÿvën týt hē nÿ hÿn ti týt ãg jÿvën kar kãfór nÿnh mũ?" he tóg mũ sir. ³⁷ Kýt Jesus tóg ti mý: "Topê to, ãg jóg mág to há tãvĩ nýtĩmni, ti ki ge há han nĩ, ti to jykre pir nýtĩmni," he mũ. ³⁸ "Topê týt ãg jÿvën kãfór kar hã vë. ³⁹ Kýt ti týt ãg jÿvën ù tóg hã ri ke nĩ gé, hã vÿ: ãjag rëgre ki rĩr nýtĩmni, ãjag týt vënh ki rĩr há han ri ke, he mũ." he tóg. ⁴⁰ "Vënh jÿvën tag vÿ vënh jÿvën kar kãfór nýtĩ. Rëgre ti nýtĩ, Topê týt ãg jÿvën kãfór nýtĩ ti. Ëg týt tag ki króm kýt ãg tóg Topê jykre ki króm kãn mũ. Ti týt ãg jÿvën mũ han kãn ãg tóg mũ, Topê vĩ tó ti týt ãg jÿvën mũ mré hã, ãg týt tag ki króm kýt," he tóg, Jesus ti.

*Cristo týt týt Davi kósĩn nĩ
(Mc 12.35-37; Lc 20.41-44)*

⁴¹ Hã ra Fariseu ag vÿ vënh mãn kýt nýtĩ, kýt Jesus tóg ag ki jëmê sór mũ gé sir. ⁴² Kýt tóg ag mý: "Cristo to ãjag hē ri ke tí?" he mũ. "Ù kósĩn nē hÿn, Cristo tí?" he tóg, Jesus ti. Kýt ag tóg ti mý: "Davi kósĩn vë," he mũ. ⁴³ Kýt tóg ag mý: "hã ra Davi tóg ti to: inh Senhor, he ja nĩ," he mũ. "Topê kuprĩg týt ti krĩn kýt tóg tag tó ja nĩ, ha mē: ⁴⁴ "ãg jóg týt Topê vÿ inh Senhor mý: "nĩ ra ver, inh pëgia tá," he mũ, "sÿ ã kato vãsãnsãn mũ ag týt ã krēm vin ke vë, kýt ag sigse vë sir. Tag jãvãnh nĩ ver," he tóg mũ, Topê ti, inh Senhor mý;" he ja tóg nĩgtĩ, Davi ti," he tóg mũ, Jesus ti. ⁴⁵ "Hã kýt Davi tóg Cristo to: "inh Senhor," he ja nĩ. Ti týt týt ti kósĩn nĩ ra ti kósĩn mý týt ti kri ke nĩnh mũ vë?" he tóg, Jesus ti. Ti týt Fariseu ag ki jëmēg mũn hã vë. ⁴⁶ Hã ra ag týt ti mý ne tónh ke tóg tù ti, ag týt ti vĩ kãfãn sór mũ ra. Vãhã ag tóg ti ki jëmê sór mãn tù nĩ. Ti kamēg ag tóg mũ, hã kýt ag tóg ti ki jëmê sór mãn tù nĩ.

23

*Ón kýt Topê vĩ to professor ag jykre
(Mc 12.38-39; Lc 11.43-46; 20.45-46)*

¹ Kýt Jesus tóg vënh kar kanhrãn mũ sir, ti mré mũ ti ag mré hã. Kýt tóg ag mý: ² "Moisés vÿ ãg jóg ag kanhrãn ja nĩgtĩ," he mũ. "Ti nón Topê vĩ to professor ag tóg ãg kanhrãn sór mũ, Fariseu ag ke gé," he tóg. ³ "Ag týt ãjag mý nén tó mũ ên ki króm nĩ. Ag vĩ kri finnĩ. Ag týt nén han mũ ri ke han tũg nĩ jãvo, ag jykre kórég ên han tũg nĩ. ãjag kanhrãn há han ag tóg ti, hã ra ag tóg ki króm sór tù nĩgtĩ, ãjag vĩ há ên ki. ⁴ ãjag mý ag tóg vënh jykre kufy vin ti, hã ra ag hã tóg han sór tù nĩgtĩ, vënh jykre kufy ên ti. ⁵ Ag týt nén ù há han kýt ag tóg týt ùn mág nýtĩ sór mũ sir, vënh kar týt ag vigve jé. Ag týt Topê mré vĩ jé ag tóg ti vĩ rá týt ãjag nĩgê tógfĩg ti, ãjag kakã ke gé. Vësógfĩn

ja tãpér tý ag tóg vësófgig tí. Topê jykre han jé ag tóg kur tów mág tu tí gé. ⁶ Festa ki ag tóg jën vén sór tí. Vënh kanhrân jafã krêm ag tóg vënh kãpov ký nýtí. ⁷ Cidade kaju ki vënh kar tóg ag mý: “ã mý há?” he tí, ký tóg ag mý sér tí. Ký ag tóg ag to: “Senhor,” he tí gé, ký tóg ag mý sér tí. ⁸ Ag jávo jagnê mý: “Senhor,” he sór tũg nĩ, ký ag tý ájag mý: “Senhor,” he mũ ra ag mý: “inh pí(jé) tý ùn mág nĩ,” hemnĩ. Ûn pir výt tý ájag kri ke nĩ, há výt: Topê, he mũ, jó ájag tóg tý jagnê mré ke nýtí. ⁹ Ký ù mý: “ëg jóg,” he tũg nĩ gé, ëprã. Ûn pir výt tý ájag jóg nĩ, há výt: Topê, he mũ, kanhkã tá nĩ ên tí. ¹⁰ Ký ù tý ájag mý: “ëg kri tý ùn mág nimmĩ,” he ký ag mý: “vó, kenh ke tí inh nĩ,” hemnĩ gé. Ûn pir výt ájag kri tý ùn mág nĩ, há výt: Cristo, he mũ. ¹¹ Ájag kãmĩ ùn mág ag jé ájag ki rĩr há han, ájag camarada tý ájag ki rĩr há han tí ên ri ke. ¹² Ájag tý tag ki vësýt tý ùn mág han sór nýtĩn ký ájag tóg tá térenh ke mũ, ha vemnĩ. Ájag tý há ra: “tý inh ùn sĩ nĩ,” hen ký ájag tóg tá jápryh ke mũ, tý ùn mág ájag nýtĩnh mũ, ha vemnĩ,” he tóg, Jesus tí.

*Topê ví to professor ag jagtar ke
(Mc 12.40; Lc 11.39-42, 52; 20.47)*

¹³ “Ón ký Topê ví to professor,” he tóg. “Fariseu,” he tóg. “Jykre régre ájag nýtí,” he tóg. “Topê výt ájag ve kónãn,” he tóg. “Û ag tóg ù tý kanhkã tá nĩ ên tý tý ëg pãĩ nĩ ve sór nýtí, há ra ájag tóg ag mý kanhkã tí nenh tí. Ag jávo ájag tóg ve sór tú nigtĩ. Ájag tý kanhkã ve sór tú nĩn ký ájag tóg ù ag mý nenh tí gé, ag tý vég tú nĩ jé, ájag ri ke,” he tóg, Jesus tí.

¹⁴ “Ón ký Topê ví to professor,” he tóg. “Fariseu,” he tóg. “Jykre régre ájag nýtí,” he tóg. “Topê výt ájag ve kónãn,” he tóg. “Ájag ne tóg ùn mën ter ja fag tú mãn kãn tí. Kar ký ájag tóg ón ký Topê mré ví téj han mügtĩ, ëg tý ájag to: “há ag nýtí,” he jé. Há ký Topê výt ájag vóg kónãn kãfór han ke mũ,” he tóg, Jesus tí.

¹⁵ “Ón ký Topê ví to professor,” he tóg. “Fariseu,” he tóg. “Jykre régre ájag nýtí,” he tóg. “Topê výt ájag ve kónãn,” he tóg. “Ájag ne tóg kuvar há ra mũ tí, ga mĩ, goj mĩ ke gé, ájag tý ù tý Israel ag jykre han sór mũ ù jávãnh jé. Há jé ájag tóg mũ mág han tí. Ký ájag tý ù ven ký ájag tóg tí tý Japo krê han mũ sir, tí tý ón ký Topê ví mē jé, ájag ri kén, tí tý nũgme ki kutê jé, inferno ên ki. Ký tí jykre pãno výt ájag jykre pãno kãfór nýtí sir,” he tóg, Jesus tí.

¹⁶ “Topê výt ájag ve kónãn mýr,” he tóg. “Kývó ájag nýtí, há ra ájag tóg ù tý ki kagtĩg ag tatĩn mũ sór mũ. Há ký ájag tóg kygñêg tí. Ký ájag tóg ag kanhrãn kónãn tí. “Ëg tý ón ký: tag han jé sóg ke mũ, he sór ký ëg tóg: “Topê jo ìn krêm nĩ ên výt ki kanhró nĩ,” henh ke mũ,” he ájag tóg tí. “Ëg tý há ra: Topê jo ìn krêm ouro tân ên výt ki kanhró nĩ, hen ký ëg tóg ón ke

tũ nĩ,” he ájag tóg tí gé. ¹⁷ Vënhmýt tí nĩ, ájag ví tag. Kri tú ájag tóg nýtí, kývó ájag tóg nýtí. Ouro mý Topê jo ìn kãfór nýtí? Vó’. Ouro výt tý Topê tú nĩ, tí tý Topê jo ìn krêm nĩn ký. Há ký tóg tý Topê tú kar nĩ sir, ouro tí, tí jo ìn tí ke gé. Ón ký: “Topê há výt ki kanhró nĩ,” he tũg nĩ,” he tóg, Jesus tí. ¹⁸ “Ájag ví vënhmýt ù výt nĩ gé. “Ón ký ëg tóg: ëg tý mesa kri ùn mý nén ù pũn mũ ên výt ki kanhró nĩ, henh ke mũ,” he ájag tóg tí gé. “Ëg tý há ra: ëg tý ùn mý ëg mēg pũn tí ên výt ki kanhró nĩ, hen ký ëg ón ke tú nĩ,” he ájag tóg tí gé. ¹⁹ Vënhmýt tí nĩ gé, ájag ví tag tí. Kývó ájag nýtí mýr. Ëg tý Topê mý ëg mēg pũn mũ mý mesa kãfór nýtí? Vó’. Topê jo ìn krêm mesa kri ëg tóg ëg mēg tí pũn tí, há ký tóg Topê mý há tí, ëg mēg tí, ëg tý tí jo ìn tá tí mý mesa kri tí pũn tugrĩn. ²⁰ Ájag tý Topê jo ìn krêm mesa tón ký, ký ájag tóg ëg tý ëg mēg tý mesa ên kri pũn mũ ên tó tí gé. ²¹ Ájag tý Topê jo ìn tón ký, ký ájag tóg Topê tí tó tí gé. ²² Ájag tý kanhkã tón ký, ký ájag tóg Topê nĩgja tó tí gé, ký ájag tóg Topê tí tó tí gé sir. Nén ù pir výt, tí kar tí. Há ký ón ký: Topê há výt ki kanhró nĩ,” he tũg nĩ,” he tóg, Jesus tí.

²³ “Ón ký Topê ví to professor,” he tóg. “Fariseu,” he tóg. “Kri régre ájag nýtí, ký Topê výt ájag ve kónãn,” he tóg. “Ón ký ájag tóg Topê mý ájag jakré ki dízimo vin tí. Ájag jakré tý hortelã tý 10 (ke) nýtĩn ký ájag tóg Topê mý ùn pir nĩm tí, ájag jakré tý erva doce tý ke gé, ájag jakré tý cominho tý ke gé. Há tí nĩnh mũ vë. Há ra ájag tóg tí tý ëg jyvën mũ ên han tú nigtĩ. Vënh jykre kuryj han tú ájag tóg nigtĩ. Ûn jagãgtar ag jagãgtãn tú ájag tóg nigtĩ. Topê ví kri fig tú ájag tóg nigtĩ. Ájag tý tí ví ki króm tag tóg inh mý há nĩnh mũ vë, ha mē. Ájag tý tí tý ëg jyvën ki króm mré há ájag jakré ki dízimo vin (há) ra tóg inh mý há nĩnh mũ vë, ha mē. Há ra ájag tóg ki króm sór tú nigtĩ. ²⁴ Kývó ájag nýtí, há ra ájag tóg ag tatĩn mũ sór nýtí. Topê ví ù ki króm sór ájag tóg tí, tí tý Topê mý tý nén ù sĩ (há) ra, ký ájag tóg tí ví ù mrynhmranh tí, tí tý Topê mý kórég pē (há) ra. Ký tóg goj ki ka ri ke nĩ. Ájag tý ka gón tú nĩ jé ájag tóg kur ki kujêg tí, ký tóg pan tí, goj tí. Há ra ájag tóg cavalo tý goj ki ter mũ ra (ájag tóg) goj kórég ên kron tí,” he tóg, Jesus tí.

²⁵ “Ón ký Topê ví to professor,” he tóg. “Fariseu,” he tóg. “Kri régre ájag nýtí, ký Topê výt ájag ve kónãn,” he tóg. “Copo venja kupég ájag tóg tí, pénky venja, há ra tí kãtã tóg kavéj nĩ. Ký ájag výt ge nýtĩ gé. Jykre há nĩ ve ájag tóg nýtĩ gé, há ra ájag tóg vënh jykre pãno han tí, há výt: jãnkamy to ag lograr he tí, he mũ, ájag prũ tú fag mré nýtí, he mũ gé. ²⁶ Kývó ájag nýtí, ájag tý tý Fariseu nýtĩ ra. Ájag jykre pãno tovãnh nĩ, ájag jãnhkri nýtĩ jé. Ký vãhã vënh kar výt ájag jykre há vég mũ,”

he tóg, Jesus ti.

²⁷ “Ón ký Topē ví to professor’,” he tóg. “Fariseu’,” he tóg. “Krí régre ájag nýtí, ký Topē vỹ ájag ve kónān,” he tóg. “Vēnh kej sínví ri ke ájag nýtí. Sínví ní ve tí ní, vēnh kej tí, ěg tý pó tý kri tam ký, kar tinta tý pó to tĩn ký. Tí sínví ní ve ní ra tí kátá tóg kórég ní. Vēsēr vỹ krēm nỹ ní, vēsēr vag mũ tí, ti kuka. ²⁸ Tag ri ke ájag nýtí. Há ní ve ájag nýtí. Jykre kuryj ní ve ájag nýtí. há ra ájag kátá tóg kórég ní, ájag jykre régre nýtĩn ký, ájag tý Topē ví ki króm sór tú nýtĩn ký mỹr, ha mē,” he tóg, Jesus ti.

*Ūn jykre régre ag jagāgtar ke
(Lc 11.47-51)*

²⁹ “Ón ký Topē ví to professor’,” he tóg. “Fariseu’,” he tóg. “Krí régre ájag nýtí, ký Topē vỹ ájag ve kónān,” he tóg. “Ájag jóg’jóg ag vỹ Topē ví to tí ag kágtén ja nígtí. Jávo ájag tóg ag kej sínví han tí, ūn jykre kuryj han ja ag kej tí. ³⁰ Ký ájag tóg ag to: “ěg tý ěg jóg’jóg ag mré ga kri mũ há ra ěg tóg ag kágtén ke tú ní vē,” he tí. “Ag mré ěg ag vóg ke tú ní vē,” he ájag tóg tí, ón ký. ³¹ Há ki ájag tóg ájag jóg’jóg ag to tí. “Ěg jóg’jóg ag vỹ ag kágtén, Topē ví to tí ag,” he ájag tóg tí. “Ū tý ag kágtén mũ ag krē’krē vỹ tý ěg nýtí,” he ájag tóg tí. ³² Kuri ájag jóg’jóg ag ri ke han ní, kuri ájag jóg’jóg ag tý ūn kágtén ja tú ěn ag kágtén ní, ájag tý tý ájag jóg’jóg ag krē’krē nýtĩn ký,” he tóg, Jesus ti. ³³ “Pỹn ri ke ájag nýtí, mĩg ri ke ájag nýtí. Ájag pí(jé) nũgme ki vár ke tú nĩnh ke mũ, inferno ki,” he tóg. ³⁴ “Há ký sóg ájag mỹ Topē ví to tí ag jėgnėnh ke mũ, vēnh ví há to mũ ag, Topē ví rán tí ag. Ag jėgnė jė sóg ke mũ, ag tý ájag jyvėn jė. Ký ájag tóg ag kágtén ke mũ gé, ha vemní. Ka to ájag tóg ag sanh ke mũ. Ag mrānmrān jė ájag tóg ke mũ, ájag tý vēnh kanhrān jafā krēm. Cidade kar ki ájag tóg ag nón mũnh mũ, ájag tý ag vóg kónān jė. ³⁵ Há ký tóg ájag tý ūn jykre kuryj kar kágtén mũ ri ke ní. Ūn tý hėn ri ke ag kágtén ag tóg huri, ěprā ke ag, há ra tóg ájag tý ag kágtén kān ri ke ní sir, Abel, Abel nón ke ag mré há, Zacarias ěn mré há, Baraquias kósĩn ěn. ěn tý ájag tóg Topē jo ěn jo tí tén ja ní, Topē mỹ nėn ū pũn jafā ěn tá ájag tóg tí tén ja ní, Zacarias ěn. ³⁶ Ájag mỹ sóg to mũ, ha mē. Ájag há to tí jũnh ke mũ, Topē tí, ájag jóg’jóg ag tý ag kágtén tugrĩn, ájag tý ag kágtén tugrĩn ke gé,” he tóg, Jesus ti.

*Jesus tý Jerusalém tá ke ag to há nĩ
(Lc 13.34-35)*

³⁷ Ký tóg Jerusalém ki ke ag to vėmėn mũ. Fe kaj han tóg, ag to, ký tóg: “Jerusalém tá ke ag mỹ sóg tag to sór mũ, ha mē,” he mũ. “Topē ví to tí ag kágtén ag tóg tí. Topē tý ag mỹ ūn jėgnėg tí ag pin ag tóg tí, pó tý, ag tý ag kágtén jė. Isỹ ag vēnh mān há tóg tí vē, isỹ ag ki rĩr jė, Jerusalém tá ke ag, há ký sóg ag jė prēr tý hėn ri ke han mũ. Garĩnh fi jykre ri ke

han sór isóg mũ vē, ag mỹ. Garĩnh fi vỹ ā krē kri jė ní, fi tý ag vēsỹrėnh tú ní jė ke vē. ěn ri ke han sór sóg mũ vē, há ra ag tóg ke jávānh nýtí. ³⁸ Há ký ag tóg ag jamā pũn kān ke mũ, ký vāpũr vē sir. Ū vỹ kānhmar tá níg mān ke tú ní ha, ag tý cidade kókėn ja tá. ³⁹ Há ký sóg ag mỹ ke mũ. Inh ve mān ke tú ag ní ha (mỹr). Kejėn ag tóg iso: “Topē tý tí jėnė ja vē,” hėnh ke mũ. “Topē vỹ tí ve há han, tí tý tí jiji to káttĩg ký,” he jė ag tóg ke mũ iso, kejėn. ěn ká ag tóg inh ve mān ke mũ,” he tóg, Jesus ti.

24

*Topē jo ěn kókėn ký nĩnh ke
(Mc 13.1-2; Lc 21.5-6)*

¹ Ký Jesus tóg Topē jo ěn tá kākutė ký tí mũ sir. Ký tí mré mũ tí ag tóg tí tá junjun mũ, ký ag tóg tí mỹ Topē jo ěn ěn ag venven mũ sir. ² Ký Jesus tóg ag mỹ: “ájag mỹ pó tý ěn mág tag ag vıgvėg mũ?” he mũ. “Kejėn pó tóg jagnė kri nýtí mān ke tú ní ha. Ag tý gũm ke kān ke vē. Kí há sóg to mũ,” he tóg, Jesus ti.

*Ěg jagtar ke
(Mc 13.3-13; Lc 21.7-19)*

³ Kar ký tóg krí tý Oliveiras ra tí mũ sir. Tí tý tá ní ký tí mré mũ tí ag tóg vyr mỹ tí ki jėmėnh kāmũ mũ. Ký ag tóg tí mỹ: “ěg mỹ tí kurā tí to,” he mũ. “Ěg tý ne ve ký ěg tí kurā ki kanhró nýtĩnh mũ, ā káttĩg mān ke kurā ěn tí, nėn kar túg ke kurā ěn tí?” he ag tóg tí mỹ. ⁴ Ký tóg ag mỹ: “ker ū ájag lograr hé hė,” he mũ. ⁵ “Cristo vỹ tý inh ní,” he jė ag tóg ke mũ, inh jyty to ký. Ū tý hėn ri ke ag tóg tag tónh ke mũ, ký ū tý hėn ri ke ag tóg ag ví kri nĩm ke mũ. ⁶ Vėnh gėnh to vėme mē jė ájag tóg ke mũ, tag ki vēnh gėnh to, kuvar há tá vēnh gėnh to ke gé. To jũrũn ke túg ní, há ra. Vėnh gėnh enh ke vē. Há ra kurā tý ěgno to há ke vē ver. ⁷ Nação ag tý jagnė kato tėgtėnh ke vē, pā’i krēm ke ag tý pā’i ū krēm ke ag to jũnh ke vē. Ký ga tý ragra ke tý hėn ri ke han ke vē, ěmā tý hėn ri ke ki. Vėjėn tý tú’ hėnh ke vē gé. ⁸ Há ra ájag jagāgtar ke vēnh ven ven vē ver,” he tóg, Jesus ti.

⁹ “Kar ký ájag jagtar ke mũ, ájag tý inh ki ge ký nýtí tugrĩn. Ájag tóg kónān jė ag tóg ke mũ, ájag kágtén jė ag tóg ke mũ gé. Nação kar vỹ ájag to ví kónān ke mũ gé, ájag tý inh jiji to tugrĩn. ¹⁰ Ký ū tý hėn ri ke ag vỹ isogvānh ke mũ sir, ěn ká. Ájag mré ke fag to jė ag tóg ke mũ, inh kato vāsānsān mũ ag mỹ, ký ag tóg jagnė to ví kónān távĩ han ke mũ gé. ¹¹ Ón ký inh ví to tí ag vỹ junjun ke mũ gé, ký ag tóg ūn e krĩnrĩn ke mũ sir, ag tý isogvānh jė. ¹² Ký vēnh kar vỹ vēnh jykre pāno to há nýtĩnh mũ, há ký ū tý ón ký iso há sí nýtí ěn ag tóg isogvānh ke mũ gé, ūn e ag. ¹³ Há ra ū tý isovānh tú pė ěn ag tóg krenkren ke mũ. ¹⁴ Ký nação kar vỹ vēnh ví sér mėnh mũ, ga kar mĩ há, ký ag tóg Topē tý tý ěg pā’i nĩnh ke

ën mēnh mü ha. Ag tÿ mē kãn kÿ kurã tÿ ěgno vë sir;” he tóg, Jesus ti.

*Ěg jagãgtar mág pë ti
(Mc 13.14-23; Lc 21.20-24)*

¹⁵ “Kejën äjag tóg vãhã sir äjag tÿ nén (ü) kamëg tÿ ěn venh ke mü, ěg kavénh mü ěn ti,” he tóg. “Topë vÿ tó ti tÿ Daniel vÿ ti tó ja nÿgtÿ. Topë jo ïn tá tóg jënh mü, ěg kavénh mü ěn ti,” he tóg, Jesus ti. (Ü tÿ vënh rá tag to ke mü ěn jé ki kanhró nÿ.) ¹⁶ Äjag tÿ ti ve kÿ ga tÿ Judëia ki ke kar ag jé vënh pigjunh müjëg, pãnónh ra, fag mré hä. ¹⁷ Ü tÿ re tá nÿ ěn jé kãra rá tüg nÿ, ti ïn ki, ti tú mãn jé. ¹⁸ Kÿ ü tÿ ä japy tá jë ěn vÿ yn ke tüg nÿ gé, ti kur mãn jé. ¹⁹ Ün kufy fag jagtar mág ke vë, kurã ěn kã, ü tÿ gÿr pygfãm mü fag ke gé. ²⁰ Topë mré vÿmnÿ, ti tÿ kusa kã vënh ven tú nÿ jé, ti tÿ vënhkãn ke kurã kã vënh ven tú nÿ jé. ²¹ Jagtar mág tÿ ge han ja tú ěg tóg nÿtÿ, Topë tÿ mundo han jãn ki. Kÿ ěg ge han mãn ke tú nÿ gé, kar kÿ. ²² Ěg tÿ kurã ki jagtar ke mü ěn vÿ e nÿtÿnh mü vë, hä ra tóg terep kÿ nÿtÿ nÿ, Topë tÿ ün kuprëg ja ěn ag tugrÿn. Ti tÿ terep tú nÿ (mü) ra ü vÿ kren ke tú nÿ vë, ag jagtar mág ěn to,” he tóg, Jesus ti.

²³ “Ěn kã ü tÿ äjag mÿ: Cristo vÿ tag kã jë nÿ, he mü ra kri nÿm tüg nÿ, ag tÿ: tátã ti jë nÿ, he mü ra. ²⁴ Ón kÿ Cristo ag vÿ vënh venven ke mü, ón kÿ Topë vÿ tó ti ag ke gé. Ěg tÿ nén han vãnh hÿn han jé ag tóg ke mü, milagre tÿ hën ri ke ti, ón kÿ Cristo ěn ag. Ag tÿ vënh kar krÿn kónãn sór vë, ag tÿ kÿgnë jé, Topë tÿ ün kuprëg ja ěn ag mré hä, hën ri ke mün. ²⁵ Äjag mÿ sóg tó kãn mü, ti kutënh ke to hä,” he tóg, Jesus ti.

²⁶ “Kejën ag tóg äjag mÿ: ěmã kórëg tá tóg jë, Cristo ti, henh ke mü. Ra ti venh mü tüg. Ag tÿ äjag mÿ: ïn kãtã tóg nÿ nÿ, he mü ra kri fi tüg nÿ. ²⁷ ïnh kãtÿg mãn ke vÿ tá tÿ kóm kóm ke ri ke nÿ. Ti tÿ kóm kóm ke kÿ ěg tóg nén kar vég tÿ, rá jur ja tá, rá pur ja tá ke gé. ïnh kãtÿg mãn ke vÿ ri ke nÿnh mü. Tÿ sóg ěprã ke fi kósin nÿ,” he tóg, Jesus ti.

²⁸ “Nén ü ter nÿgja ri ke ti nÿ gé. Hä tá tóg vënh mãn ti, jãtã ti. Tag ri ke ti nÿnh mü, ïnh kãtÿg mãn ke ti,” he tóg, Jesus ti.

*Topë kósin kãtÿg mãn ke
(Mc 13.24-27; Lc 21.25-28)*

²⁹ “Jagtar ěn kar kÿ rá vÿ nÿhr ke mü, kÿ kÿsã vÿ jëngrë he mãn ke tú nÿ gé. Krÿg vÿ vãr ke mü gé, kanhkã krëm. Ěg tÿ kanhkã tá nén vég tú kar ěn vÿ ragra ke kãn mü gé. ³⁰ Kÿ vãhã ěprã ke fi kósin vÿ vënh ven ke mü, kanhkã tá. Kÿ ga kri mü kar ag vÿ kygfÿ kãn ke mü sir; povo kar ti, ag tÿ ïnh kãtÿg ven kÿ. Kanhkã góg kãmÿ sóg terep ke mü. Kÿ sóg tar pë nÿnh mü, ha vemnÿ, kÿ ïnh ve vÿ kókov pë nÿnh mü gé. ³¹ Kÿ sóg isÿ jëgnë jafã ag jëgnënh mü, ag tÿ tënténtén kÿnkÿn jé, kÿ

ag tóg isÿ ün kuprëg mü ag jé prënpër kãn ke mü sir; ga kar mÿ hä, kanhkã fyr mÿ hä,” he tóg, Jesus ti.

*Ka tÿ figueira to comparação
(Mc 13.28-31; Lc 21.29-33)*

³² “Ka tÿ figueira to ki kanhrãn nÿ, to comparação han kÿ. Ka tÿ figueira pë tãnh kÿ, ti fëj tãg han kÿ tóg kakó ti sir, ěkré tygtãnh kurã ti. ³³ Ri ke ti nÿ, äjag tÿ ïnh kãtÿg mãn ke kurã ki kanhró nÿtÿnh ke mü ti. Äjag tÿ isÿ äjag mÿ nén tó mü tag ve kÿ tóg sir kakó tÿnh ha, kakó tãvÿ tóg tÿnh ha, ïnh kãtÿg mãn ke ti, ěn kã. ³⁴ Sÿ ke há vë, hä kÿ sóg tag tó mü, ha mē: ÿri ün rÿnrÿr mü ag tÿ nén kar ěn venh ke vë, ag kãgter ke to hä. ³⁵ Kanhkã vÿ tú' henh ke mü, ga ti ke gé. Jãvo ïnh vÿ tú' henh ke tú nÿ,” he tóg, Jesus ti.

*Jesus kãtÿg mãn ke kurã
(Mc 13.32-37; Lc 17.26-30, 34-36)*

³⁶ “Hã ra ü pi(jé) isÿ kurã ki kãtÿg mãn ke mü ki kanhró nÿ, hora ki ke gé. Topë tÿ jëgnë jafã ag pi(jé) ki kanhró nÿtÿ. ïnh pi(jé) ki kanhró nÿ gé. Ěg jóg mág hä vÿ ä pin kÿ ki kanhró nÿ, kurã kã nén kutënh ke mü ěn ki. ³⁷ ïnh kãtÿg mãn ke kurã vÿ Noé tÿ ga mÿ tÿg ja ěn ri ke nÿnh mü. ³⁸ Ta kutë to hä ag tóg jën ja nÿgtÿ, kron ja nÿgtÿ, jagnë tÿ prüg ja nÿgtÿ, jagnë tÿ mën ja nÿgtÿ, Noé mré ke ag. Ěn kã kejën Noé tóg barco tÿ ïn kãra rá mü. ³⁹ Hã ra tóg ag mÿ tÿ nén ü tú tÿ, ti tÿ barco kãra rá mü ti. Kejën ta tóg kutë mü, kÿ goj tóg var mü sir. Kÿ ag tóg kãgter kãn mü sir vãhã. Ge ti nÿnh mü, ěprã ke fi kósin kãtÿg mãn kÿ, ïnh kãtÿg mãn kÿ mÿr. ⁴⁰ Ěn kã ün régre ag vÿ äjag japy ki rãnhràj ke mü. ïnh kãtÿg mãn kÿ sóg ün pir jé prër ke mü, jãvo ti régre vÿ tá jënh mü sir. ⁴¹ Ün régre fag vÿ ěgtyryn nÿtÿnh mü, jagnë mré, kurã ěn kã. Kÿ sóg ün pir fi jé prër ke mü, jãvo fi régre fi vÿ tá jënh mü gé sir. ⁴² Vënh ki ěmëmñÿ, nÿr tú ri ke han nÿ. ïnh kãtÿg ke hora ki kãgtÿg äjag tóg nÿtÿ. Äjag Senhor vÿ tÿ ïnh nÿ,” he tóg.

⁴³ “Kÿ tag to jÿkrén nÿ, ha mē. Ěg pi(jé) ü tÿ ěg tÿ nén pëju sór mü kãtÿg ke ki kanhró nÿtÿ. Ěg tÿ ti kãtÿg ke tÿ hora ki kanhró nÿtÿ ra ěg tóg to ěg tÿ nén ki rÿr mü vë, kÿ ü pi(jé) ěg ïn kãra rãnh ke mü vë! Hã ra ěg tóg ki kãgtÿg nÿtÿ. ⁴⁴ Ge ti nÿ, ïnh kãtÿg mãn ke ti. Ha vënh kãn, ha vënh ki ěmë. Ěprã ke fi kósin vÿ kãtÿg ke mü, äjag tÿ ïnh kãtÿg ke to jÿkrén tú ra,” he tóg, Jesus ti.

*Ûn camarada ag to comparação
(Lc 12.41-48)*

⁴⁵ Kÿ tóg ag mÿ ä kãtÿg mãn ke tó mãn mü. “Kejën patrão ü tóg hë ra tÿg sór mü,” he tóg. “Kÿ tóg ä camarada ag kã ü tÿ pã'ï han mü, ti tÿ ti jo ä mré camarada ag ki rÿr jé. Ü tÿ ä rãnhràj ki rÿr há han tÿ ěn kuprëg tóg mü, ti tÿ ag mÿ vëjën ven jé, vëjën ke horan ki. ⁴⁶ Ti tÿ

ag ki rír há han ký ti patrão vỹ ti mỹ vĩ há han ke mü, ti kätig män ken kã. ⁴⁷ Ti tỹ pã'i han jé tóg ke mü, ti tỹ ti tú ki rír kãn jé sir. Ki há sóg tó mü, ha mē. ⁴⁸ Kejën ti camarada ü tóg há ra jykre pãno nĩ. Ký tóg tag to jykren mü. “Ëg patrão vỹ kätig vãn han mü,” he tóg mü sir, ün jykre pãno ên. ⁴⁹ Ký tóg ä mré camarada ag vóg kónãn mü sir, ag mrãnmrãn ký. Ký tóg ün kronkron tí ag mré kron mü gé sir, jën mág han tóg mü gé sir. ⁵⁰ Ký ti patrão vỹ ti kãnhmỹ kätig ke mü sir, ti tỹ ti kätig ke kurã ki kagtüg nĩn ký, ti horan ke gé, ün jykre kórég ên ti. ⁵¹ Ä kätig ký tóg ti kapãn ri ke han ke mü sir, ký tóg ti fón ke mü gé sir, ün jykre régre ag mré. Tá ag tóg jagtar ke mü, äjag já tỹ ag tóg gyngyn ke mü, tỹ ag tóg gangan ke mü, jü ký, ün jykre kórég ên ag,” he tóg, Jesus ti. Ti tỹ ü tỹ ti rãnrãj han kónãn mü kãmén há vë.

25

Tátäg tỹ 10 (ke) fag to comparação

¹ Ký Jesus tóg ag mỹ ä kätig män ke ên kãmén män mü, ký tóg ag mỹ: “ên kã ü tỹ kãnhkã tá nĩ ên tỹ tỹ êg pã'i nĩnh ke vỹ ge nĩnh mü, ha mē,” he mü. “Tátäg fag ri ke ti nĩnh mü. Ü tỹ 10 (ke) fag vỹ nỹti, tátäg fag. Vënh kyprüg ve jé fag tóg lampião vyn ký mü mü, ün prüg mü ên kato. ² Fag tỹ 5 (ke) fag vỹ jykre kórég nỹti, jávo ü fag vỹ jykre há nỹti, ü tỹ 5 (ke) ü fag. ³ Ký ün jykre kórég fag vỹ virmỹ azeite ma mü ja tú nĩ, há ra tóg sìn ký lampião kãkã nĩ nĩ. ⁴ Fag jávo ün jykre há fag vỹ azeite ma mü mü, virmỹ. ⁵ Há ra tóg kätig vãn han mü, ün prüg mü ti. Ký tóg kejën fag nügnür há tí sir, ti jun tüg ki, ký fag tóg nügnür kãn mü sir. ⁶ Meia noite ki vënh ví tóg mē há tí, ký tóg: “!..nĩgnĩ ra..!” he mü. “!..Ün prüg mü vỹ kätég..!” he tóg. “!..Ha ti venh kãmü jeg..!” he tóg. ⁷ Ký tátäg ên fag vỹ nĩgnĩg ký fag lampião gruggrug mü sir. ⁸ Ký ün jykre kórég fag vỹ ün jykre há fag mỹ azeite to ví mü. “Ëg mỹ äjag azeite vënh kãpãm. Nhyn ke ti nỹti ha, êg lampião ti,” he fag tóg mü. ⁹ Há ra ün jykre há fag tóg fag mỹ: “vó!,” he mü. “Ëg tỹ äjag mỹ vënh kãpãm ký tóg êg mỹ kã kyn ke mü gé, äjag ri kén. Negócio ra müjög, äjag tỹ azeite ven jé,” he fag tóg mü. ¹⁰ Ký fag tóg mü mü. Fag gunja tá tóg jun mü sir, ün prüg mü ti. Ký fag tóg ti mré mü mü sir, ün lampião gru nỹti fag. Vënh kyprüg ve jé fag tóg mü mü, ký ag tóg jãnkã ti nífén mü sir, ün jykre kórég fag jy. ¹¹ Ký vãhá tátäg ü fag vỹ tá junjun mü gé sir, ký fag tóg ti mỹ: “Senhor, Senhor!,” he mü sir. “Ëg mỹ nón,” he fag tóg. ¹² Há ra tóg fag mỹ: “äjag ki kagtüg sóg nĩ, mỹr, ha mē,” he mü,” he tóg, Jesus ti. ¹³ “Hã ký sóg äjag mỹ: vënh ki rír, nür tü ri ke han ký, he mü. Kätig jé sóg ke mü. Há ra äjag tóg inh kätig ke kurã

ki kagtüg nỹti, inh hora ki ke gé. Há ký inh jávãnh to krónh ke tüg nĩ,” he tóg, Jesus ti.

Û camarada ag to comparação (Lc 19.11-27)

¹⁴ Ký Jesus tóg: “inh kätig män ke vỹ tag ri ke nĩnh mü gé, ha mē,” he mü. “Kejën ü tóg ga ü venh tüg sór mü, ký tóg ä camarada ag jé prër mü, ti tỹ ag mỹ ä tỹ nén kar vënh kãpãm jé, ä jãnkamy kar. ¹⁵ Ü mỹ tóg jãnkamy kãmur tỹ 5 (ke) vin mü, ü mỹ tóg ti kãmur régre vin mü, ü mỹ tóg ti kãmur pir nĩm mü. Ün krĩ há ên mỹ tóg ti kãmur e vin mü, ün krĩ pãgsĩ ên mỹ tóg ti kãmur pir nĩm mü. ¹⁶ Ký ü tỹ ti kãmur tỹ 5 (ke) mäg mü ên vỹ tí mü. Jãnkamy ên tỹ rãnrãj mág han ký tóg kejën ü tỹ 5 (ke) ü mäg mü, ký ti tú vỹ tỹ ti kãmur tỹ 10 (ke) nỹti sir. ¹⁷ Ký ü tỹ ti kãmur régre mäg mü ên vỹ tỹ rãnrãj mü gé. Ti kãmur régre ü mäg tóg mü sir, ä rãnrãj to, ký tóg tỹ 4 (ke) nỹti. ¹⁸ Ag jávo ü tỹ ti kãmur pir mäg mü ên vỹ ä tú nég tí mü sir. Ä patrão tỹ ti mỹ jãnkamy nĩm ên nég tóg mü, mỹr, ha mē.

¹⁹ Kejën ag patrão vỹ vỹn ke mü sir, si há tí ký. ²⁰ Ký ti camarada tóg ti venh kãti mü, ü tỹ ti kãmur tỹ 5 (ke) män ja ên ti. Ký tóg ti mỹ ü tỹ 5 (ke) ü ên ven mü sir, ti ganho ti, ký tóg ä patrão mỹ: “ü tỹ 5 (ke) vin ä tóg inh mỹ,” he mü, “há ra sóg tỹ rãnrãj ký ü tỹ 5 (ke) ü män ja nĩ,” he tóg. ²¹ Ký ti patrão tóg ti mỹ: “jykre há ä tóg nĩ,” he mü. “Ä tü ki rír há han ä tóg nĩ mỹr. Nén si ki rír há han ja ä tóg nĩgĩ, ký sóg ä mỹ nén ü e vin sór mü, ä tỹ ki rír jé. Ä patrão fe tỹ mrin ke ä mỹr. Há inh mré kätig,” he tóg, ti patrão ti. ²² Ký ti camarada ü tóg jun mü gé, ü tỹ ti kãmur régre män ja ên ti. Ký tóg ti mỹ: “inh mỹ ä tóg ti kãmur régre vin ja nĩ,” he mü. “Tỹ rãnrãj ký sóg ün régre ü mã. Há vë ha,” he tóg. ²³ Ký ti patrão tóg ti mỹ: “jykre há ä tóg nĩ,” he mü gé. “Ä tü ki rír há han ä tóg nĩ mỹr. Nén si ki rír há han ja ä tóg nĩgĩ, ký sóg ä mỹ nén ü e vin sór mü, ä tỹ ki rír jé. Ä patrão fe tỹ mrin ke ä mỹr. Ha inh mré kätig,” he tóg, ti patrão ti.

²⁴ Ký ti camarada ü tóg jun mü gé sir, ü tỹ ti kãmur pir män ja ên ti. Ký tóg ti mỹ: “Senhor,” he mü. “Vi tar han ä tóg tĩgtĩ, ki kanhró sóg nĩ. Ä tỹ nén krãn ja tú ên mäg ä tóg tĩgtĩ, ä tỹ ti fy vãm tú ra ä tóg ti kanë ve sór tĩgtĩ. ²⁵ Há ký sóg mümëg ký ti kãmur né. Ä tü ti há vë ha,” he tóg, ti patrão mỹ. ²⁶ Ký ti patrão tóg ti mỹ: “jykre kórég ä tóg nĩ,” he mü. “Ä tü ki rír kónãn ä tóg nĩ mỹr. Inh mỹ isỹ nén krãn ja tú mäg tĩgtĩ? Inh mỹ isỹ nén ü fy vãm tú ra ti kanë ve sór tĩgtĩ? Há ki kanhró ä mỹ nĩ? ²⁷ Ä tỹ ne jé inh jãnkamy tỹ banco ki rãnrãj ti ag mỹ vin ja tú nĩ nē? Ký sỹ ti juro ven ký sóg isũ kãfór män ke vë vë. ²⁸ Ti tú ma ra,” he tóg mü sir, polícia ag mỹ. “Inh camarada ü mỹ nĩm, sỹ ti mỹ nĩm ja ên ti. Ü tỹ ti kãmur tỹ 10 (ke) mäg mü ên mỹ nĩm, ti

kāmur pir tŷ, sŷ ũn jykre kórég tag mŷ nén nĩm ja ěn ti,” he tóg, ag patrão ti, polícia ag mŷ,” he tóg, Jesus ti. ²⁹ “Ge ti nĩ. Ũn tũ mág vŷ mǎn mǎn mũ, kŷ tóg ti mŷ tũ’ henh ke tũ pē nĩ. Ũn tũ tũ ěn tũ sí mǎn jé ag tóg ke mũ, kŷ tóg tŷ tũ nĩ sir,” he tóg, patrão ti. ³⁰ “Kŷ inh camarada kórég tag fón, kutyg ja ěn kǎkǎ. Tá ag tóg jagtar tĩ, ājag jā tŷ ag gyngyn ke tĩ, vēso jũ kŷ,” he tóg, patrão ti,” he tóg, Jesus ti, ā tŷ ā kǎtŷ mǎn ke kǎmén kŷ.

Jesus tŷ vēnh kar jykre tugnŷm ke

³¹ Kŷ Jesus tóg ag mŷ: “ěprǎ ke fi kósĩn ěn kǎtŷ mǎn kŷn ge nĩnh mũ, ha mē,” he mũ. “Inh kǎtŷ mǎn kŷ sóg tar pē kǎtŷ mũ, sĩnvĩ. Isŷ jėgnē jafǎ ag vŷ inh mré kǎmũnh ke mũ. Kŷ sóg inh nĩgja kri nĩnh ke mũ sir, kŷ inh jykre tar vŷ vēnh ven ke mũ. ³² Kŷ ěprǎ ke kar vŷ inh jo vēnh mǎn kǎn ke mũ sir. Kŷ sóg vēnh kar vēnh kǎpǎm ke mũ sir, ha mē. Carneiro mré cabrito ki rĩr tĩ ěn vŷ kejěn ā mēg vēnh kǎpǎm tĩ. Carneiro ag tŷ tóg vŷrmŷ vin tĩ, cabrito ag tŷ ke gé. ³³ Kŷ tóg carneiro ag tŷ ā pěgja tá vin tĩ, jó tóg cabrito ag tŷ ā jakǎnh tá vin tĩ. Tag ri ke han jé sóg ke mũ. ³⁴ Tŷ sóg vēnh kar kri pǎ’i mág nĩnh mũ, kurǎ ěn kǎ. Kŷ sóg inh pěgja tá nŷtĩnh ke mũ ag mŷ: “ha inh mré kǎmũ jėg,” henh ke mũ. “Inh panh vŷ ājag to vĩ há han mũ mŷr. Topē tŷ ga tǎg mré kanhkǎ tǎg venh kǎmũ jėg. Topē tŷ ga han kurǎ ěn kǎ tóg ājag hǎ kuprėg ja nĩ, ājag tŷ ti tŷ ga tǎg mré kanhkǎ tǎg tag ve jé. ³⁵ Kejěn sóg kókir nĩ ja nĩgtĩ, kŷ ājag tóg inh jěn. Isŷ kron há nĩn kŷ ājag tóg inh mŷ goj jun. Isŷ ājag ĩn tá jun kŷ ājag tóg inh mŷ: “ha kǎrǎ, ěg mré nĩ,” he ja nĩgtĩ gé. ³⁶ Inh kur tũ nĩn kŷ ājag tóg inh mŷ kur vin. Inh kaga nĩn kŷ ājag tóg inh venh kǎmũ ja nĩgtĩ. Ise kŷ jě kŷ ājag tóg inh venh kǎmũ ja nĩgtĩ gé,” he jé sóg ke mũ ag mŷ,” he tóg.

³⁷ “Kŷ ũn jykre kuryj tag ag vŷ inh mŷ: “Senhor,” henh ke mũ. “ěg hē kǎ ā kókir vé, ěg tŷ ā mŷ vējěn ven jé? ěg hē kǎ ā kron há ti vé, ěg tŷ ā mŷ goj ven jé? ³⁸ Ā hē kǎ ěg ĩn tá jun, ěg tŷ ā mŷ: “ha kǎrǎ,” he jé? ěg hē kǎ ā kur tũ vé, ěg tŷ ā mŷ kur vin jé? ³⁹ ěg hē kǎ ā kaga vé, ěg hē kǎ ā se vé, ěg tŷ ā venh kǎmũ jé? Ki kagtŷ ěg nŷtĩ,” he jé ag tóg ke mũ, inh mŷ.

⁴⁰ Kŷ sóg ag mŷ: “ũn jagǎgtar ag jagǎgtǎn ja ājag tóg nĩgtĩ, inh mré ke ag, hǎ ra tóg ājag tŷ inh jagǎgtǎn ri ke nĩ, ājag tŷ ag jagǎgtǎn ja ti, ki hǎ sóg tó mũ,” he jé sóg ke mũ, isŷ tŷ pǎ’i mág nĩn kŷ,” he tóg, Jesus ti.

⁴¹ “Kŷ sóg inh jakǎnh tá nŷtĩ ag mŷ: “ha mũjėg, tǎra,” henh ke mũ gé. “Inh panh vŷ ājag mŷ vĩ kónǎn. Pĩ nhyr vǎnh ra mũjėg. Nén-Kórėg mŷ tóg kar kŷ nĩ, pĩ nhyr vǎnh ěn ti, Nén-Kórėg tŷ jėgnē jafǎ ag mŷ tóg kar kŷ nĩ gé. ěn ra mũjėg. ⁴² Inh kókir ra ājag pi(jé) inh mŷ vējěn ven’. Isŷ kron há ra ājag pi(jé)

inh mŷ goj jun’. ⁴³ Isŷ ājag ĩn tá jun mũ ra ājag pi(jé) inh mŷ: “ha kǎrǎ,” he ja nĩgtĩ’. Isŷ kur tũ ra ājag pi(jé) inh mŷ ũ vin’. Inh kaga nŷ ra, ise kŷ jě ra ājag pi(jé) inh venh kǎmũ ja nĩgtĩ’,” he jé sóg ke mũ,” he tóg.

⁴⁴ “Kŷ ag tóg inh mŷ kenh ke mũ gé. “Senhor,” he jé ag tóg ke mũ gé. “ěg hē kǎ ā kókir vé, ā kron ha ti? Ā hē kǎ ěg ĩn tá jun? ěg hē kǎ ā kur tũ vé’, ā kaga ti’, ā se ti’, ěg tŷ ā ki rĩr jé? Ki kagtŷ ěg nŷtĩ,” he jé ag tóg ke mũ gé.

⁴⁵ Kŷ sóg ag mŷ: “ũn jagǎgtar ag jagǎgtǎn ja tũ ājag tóg nĩgtĩ,” henh ke mũ, “hǎ kŷ tóg ājag tŷ inh jagǎgtǎn tũ ri ke nĩ, ki hǎ sóg tó mũ, mŷr, ha mē,” he jé sóg ke mũ. ⁴⁶ Kŷ ag tóg jagǎgtar kenh ke mũ, hǎ ra tóg tũ’ henh ke tũ nĩ, ag jagtar ke ti. Ag jāvo ũn jykre há ag vŷ rĩr krŷg ja tũ venh ke mũ,” he tóg, Jesus ti.

26

Ag tŷ Jesus tén sór

(Mc 14.1-2; Lc 22.1-2; Jo 11.45-53)

¹ Vǎhǎ tóg tó kǎn ja nĩgtĩ, ti tŷ nén tónh ke ja ti, Jesus ti. Kŷ tóg ā mré mág tŷ ag mŷ: ² “kurǎ rėgre tũg kŷ tóg ěg festa mág tŷ Páscoa nĩ,” he mũ. “ěn kǎ ag tóg ěprǎ ke fi kósĩn ti senh ke mũ, kŷ ag tóg ti fėg ke mũ, ka to ti sa jé. Inh hǎ vé,” he tóg, Jesus ti.

³ Hǎ ra Topē tũ ki rĩr ti to pǎ’i mág ag vŷ vēnh mǎn mũ sir, Topē vĩ to professor ag mré hǎ, kófa ag mré ke gé. Pǎ’i mág ĩn tá ag tóg vēnh mǎn mũ sir, pǎ’i ěn jĩjĩn há vŷ: Caifás, he mũ. ⁴ Kŷ ag tóg Jesus se to jŷkrėn mũ sir. Ag tŷ ti vatǎnh tá ti kǎgmĩ sór vé, ti se jé, ti tén jé. ⁵ Kŷ ag tóg to jŷkrėn kŷ: “festa tag to mē jé ěg tóg ke mũ ver,” he mũ. “ěg tŷ festa kǎ ti se kŷ vēnh gėnh mág hŷn tóg kutėnh mũ, ha vemnĩ,” he ag tóg mŷ sir jagnē mŷ.

Jesus tŷ Betǎnia tá nĩ

(Mc 14.3-9; Jo 12.1-8)

⁶ ěn kǎ Jesus tóg kejěn ěmǎ tŷ Betǎnia tá nĩ nĩ, Simǎo ĩn krėm, vēnh kaga kren vǎnh han ja ěn ĩn krėm. ⁷ Ti jėg nĩ ra ũ fi tóg tá jun mũ, garrafa mǎn kŷ. Pó kupri tǎnǎj tŷ tóg há nĩ, garrafa ti. Ti ki nĩ vŷ tŷ nén kar tǎg nĩ, ger há ěn, ũn kaja e ěn. Ti gǎnh tǎg fi tóg mũ, ger há ěn tŷ. ⁸ Kŷ ti mré mũ tŷ ag tóg fi vėg mũ, hǎ ra tóg ag mŷ kórėg nĩ. Fi to jũ kŷ ag tóg: “fi tŷ ne jé nén kaja e kókéen nē?” he mũ. ⁹ “ěg tŷ ger há tag fón ke vé vé, kaja há to, ěg tŷ ũn jagǎgtar ag mŷ vin jé,” he ag tóg mũ.

¹⁰ Kŷ Jesus tóg mēg mũ, ag vĩ ti, kŷ tóg ag mŷ: “ājag tŷ ne jé fi mŷ kaga han nē?” he mũ. “Inh jykre ki króm fi tóg. ¹¹ Inh hǎ tóg ver nĩ sí han mũ, ājag mré, jāvo ũn jagǎgtar ag vŷ kurǎ kar ki ājag mré nŷtĩ nĩ. ¹² Fi tŷ inh kǎn vé, ag tŷ vēnh kej tá inh fón jé hǎ jé fi tóg ger há tag tŷ inh kri kujėg. ¹³ Ag tŷ vēnh vĩ sér tugtón kŷ ag tóg fi tŷ nén han mũ tag tónh ke mũ gé, ga kar mũ hǎ, kŷ vēnh kar vŷ fi tŷ nén

han mŭ mēnh ke mŭ, ha vemnī. Ki hã sóg tó mŭ,” he tóg, Jesus ti.

*Judas tŷ pã'i ag mŷ Jesus ven ke
(Mc 14.10-11; Lc 22.3-6)*

¹⁴ Kar kŷ ũ tŷ 12 (ke) ag kã ũ tóg Topê tũ ki rĩr tĩ to pã'i ag venh tĩ mŭ. Ũn tŷg mŭ jŷjyn hã vŷ: Judas Iscariotes, he mŭ. ¹⁵ Tá jun kŷ tóg ag mŷ: “sŷ ājag mŷ Jesus ven ke vĕ, ājag tŷ ti se jĕ,” he mŭ. “Ājag mŷ inh mŷ kajām ke tũ, sŷ ājag mŷ ti ven ke ti?” he tóg. Kŷ ag tóg ti mŷ: “vó,” he kŷ jãnkamy tŷ 30 (ke) tŷ kajām mŭ sir. ¹⁶ Ti tŷ jãnkamy ěn mãn kar kŷ tóg to jŷkrĕn mŭ. “Inh hŷn hĕ ri kenh mŭ, isŷ vĕnh kar vatãnh tá ag mŷ Jesus ven jĕ?” he tóg mŭ sir, Judas ti, ón kŷ Jesus mrĕ tĩ mŭ ěn ti.

Jesus tŷ Pãsoa ko

(Mc 14.12-21; Lc 22.7-14, 21-23; Jo 13.21-30)

¹⁷ Kejĕn tóg pão jĕgja tũ konh ke kurã tá krŷg mŭ, kŷ Jesus mrĕ mŭ ti ag tóg ti mŷ: “ĕg hŷn hĕ tá ā mŷ carneiro sĭ tãnh mŭ, ĕg tŷ kon jĕ?” he mŭ. ¹⁸ Kŷ tóg ag mŷ: “ĕmã mág tag ra mŷjĕg,” he mŭ. “Tá ũ tóg nĩ nĩ. Ti mŷ: “ĕg Senhor vŷ ā mŷ vĕnh vĭ jĕnĕg mŭ,” hemnĩ. “Inh kurã vŷ kakó ti ha, kŷ sŷ ā ĩn krĕm Pãsoa konh há tóg ti, inh mrĕ mŭ ti ag mrĕ,” he tóg mŭ,” hemnĩ ti mŷ,” he tóg, Jesus ti. ¹⁹ Kŷ ag tóg mŭ mŭ sir, ti mrĕ mŭ ti ag. Ti tŷ ag mŷ tó mŭ han ag tóg mŭ sir. Cordeiro tãnh ag tóg mŭ sir, ag tŷ Pãsoa kã ko ti ěn.

²⁰ Rã pur kar kŷ tóg tá jun kŷ ũ tŷ 12 (ke) ag mrĕ nĩ mŭ sir, jĕn jĕ. ²¹ Ag jĕn kã tóg ag mŷ: “ājag kãmĩ ũ tóg pã'i ag mŷ inh ven ke mŭ, ag tŷ ise jĕ, ki hã sóg tó mŭ,” he mŭ. ²² Kŷ tóg ag fe kaj ti sir, kŷ ag tóg ti mŷ: “inh mŷ vó? Inh mŷ vó?” he kãn mŭ sir.

²³ Kŷ tóg ag mŷ: “ũ tŷ inh mrĕ pão tŷ kã punpun mŭ ěn hã vĕ,” he mŭ. “Ũ tŷ ā nigĕ tŷ pĕnky kãki pão tŷ kã punpun mŭ ěn hã vĕ. ěn hã vŷ ag mŷ inh ven ke mŭ,” he tóg. ²⁴ “Tŷg jĕ sóg ke mŭ, isŷ tŷ ĕprã ke fi kósın nĩn kŷ. Hã kŷ tóg rãn kŷ nĩ, isŷg ke ti. Hã ra ũ tŷ ag mŷ inh ven ke mŭ ěn mŷ tóg vĭ kónãnh tãvĭ han ke mŭ, Topê ti. Ti tŷ mur ja tũ nĩ ra tóg ti mŷ há tĩ vĕ,” he tóg, Jesus ti.

²⁵ Kŷ Judas tóg ti mŷ ke mŭ gé sir, ũ tŷ pã'i ag mŷ ti ven ke mŭ ěn ti. ěn tóg ti mŷ: “Senhor, inh hã mŷ?” he mŭ gé. Kŷ tóg ti mŷ: “ki hã ā tóg tó mŭ,” he mŭ, Jesus ti.

Santa Ceia

(Mc 14.22-26; Lc 22.15-20; 1Co 11.23-25)

²⁶ Kŷ ag tóg jĕg mŭ. Ag jĕn nŷtĩ ra Jesus tóg ĕmĩ mág mŭ sir. Topê mrĕ tóg vĭ mŭ sir, ĕmĩ to, kŷ tóg vĕnh kã kuggpãnh kŷ ag mŷ vĕnh kãpãm mŭ sir, ti mrĕ mŭ ti ag mŷ. Kŷ tóg: “té, ha kó,” he mŭ. “Inh hã vĕ,” he tóg, ĕmĩ to.

²⁷ Kar kŷ tóg copo vãg mŭ gé sir, vinho tŷ ki jĕn kŷ. To tóg Topê mrĕ vĭ mŭ gé. Ag mŷ copo jun kŷ tóg: “ha kronkron,” he mŭ. ²⁸ “Inh kyvĕnh hã vĕ,” he tóg, vinho to. “Inh

kyvĕnh tŷ vĕnh kar jagfy kutĕn hã vĕ. Sŷ vĕnh e mrĕ vĕnh jŷkre tãg han to ke hã vĕ, hã vŷ tŷ inh kyvĕnh ti nĩ. Inh kyvĕnh tag to Topê vŷ ājag mŷ vĕnh pãte fón ke mŭ, ājag tŷ ti vĭ mranh ja ti,” he tóg. ²⁹ “Ha mĕ, uva me kron mãn ke tũ inh nĩ ha. Kejĕn sóg kron mãn ke mŭ, inh panh tŷ tŷ ĕg pã'i nĩnh ke kurã ěn kã. Kŷ sóg ājag mrĕ kron mãn ke mŭ, ha vemnĩ,” he tóg, Jesus ti.

³⁰ Kŷ ag tóg jãn mŭ gé sir, ag jĕn kar kŷ. Ag tŷ Topê jĕ to kar kŷ ag tóg krĩ tŷ Oliveiras ra mŭ mŭ sir.

Jesus tŷ Pedro mŷ tó

(Mc 14.27-31; Lc 22.31-34; Jo 13.36-38)

³¹ Ag tŷ ra mŭn kŷ Jesus tóg ag mŷ kãmĕn mŭ. “Kuty tag kã ājag tóg inh fón kŷ mŭ kãn ke mŭ,” he tóg mŭ, ā mrĕ mŭ ti ag mŷ. “Hã kŷ tóg rãn kŷ nĩ. “Ũ tŷ carneiro ki rĩr tĩ ěn tãnh jĕ sóg ke mŭ, kŷ ti mĕg ag vŷ krig ke kãn ke mŭ,” he tóg, Topê vĭ tŷ rãn kŷ nĩ ki,” he tóg, Jesus ti. “Hã ve jĕ ājag tóg ke mŭ. ³² Hã ra sóg iser kar kŷ rĩr mãn ke mŭ. ěn kã sóg ājag jo tŷg ke mŭ, ga tŷ Galilĕia ra,” he tóg, Jesus ti.

³³ Kŷ Pedro tóg ti mŷ: “inh pi(jĕ) ā fón kŷ tŷg ke mŭ, ag kar tŷ ā ré kŷ mŭ mŭ ra,” he mŭ. ³⁴ Hã ra Jesus tóg ti mŷ: “ha vĕ,” he mŭ. “Ũri, kuty tag kã ā tóg iso: ti ki kagtŷg sóg nĩ, he tãgtũ han ke mŭ, galo kyr to hã. Ki hã sóg tó mŭ,” he tóg, Jesus ti. ³⁵ Hã ra Pedro tóg ti mŷ: “sŷ ā mrĕ ter ke mŭ ra sóg ā to: ti ki kagtŷg sóg nĩ, henh ke tũ pĕ nĩ,” he mŭ. Kŷ ti mrĕ mŭ ti ag tóg hã tó kãn mŭ gé sir.

Getsĕmani tá

(Mc 14.32-42; Lc 22.39-46)

³⁶ Kŷ Jesus tóg ka krãnh ja tá jun mŭ sir, ag mrĕ, ka krãnh ja ěn jķjın hã vŷ: Getsĕmani, he mŭ. Kŷ tóg ā mrĕ mŭ ti ag mŷ: “ha ver nĩnŷ, tag ki,” he mŭ. “Sŷ ver Topê mrĕ vĭnh ke vĕ, tãtã,” he tóg. ³⁷ Kŷ tóg Pedro mrĕ Zebedeu krĕ ag mŷ: “inh mrĕ kãmũ jĕg,” he mŭ. Kŷ tóg fe kaj nĩ sir. Mŭmĕg tóg mŭ sir. ³⁸ Kŷ tóg ag mŷ: “inh fe kaj mág tóg ti,” he mŭ, “kŷ inh fe kaj tóg inh mŷ iser ri ke nĩ,” he tóg. “Tag ki nŷtĩmĩ, nũgnũr tũg nĩ, inh ri kĕn,” he tóg, Jesus ti.

³⁹ Kŷ tóg tŷg sĭ han mãn kŷ mŷg ke mŭ sir, Jesus ti, kŷ tóg ga kri nŷ mŭ. Topê mrĕ tóg vĭ mŭ. “Panh’,” he tóg mŭ. “Mŷ ā tŷ inh jagtar ke tag tŷ tũ ĩ ĵãvãnh?” he tóg. “Hã ra isŷ ā mŷ nĕn to vĭ mŷ tag han tũg nĩ. Ā tŷ nĕn han ke mŭ ěn hã han nĩ,” he tóg, Jesus ti.

⁴⁰ Kar kŷ tóg ā mrĕ mŭ ti ag venh tĩ mŭ sir, hã ra ag kar tóg nũgnũr ja nĩ. Kŷ tóg Pedro mŷ: “mŷ ājag mŷ hora pir ki nũr tũ kórĕg?” he mŭ. ⁴¹ “Nũr tũg nĩ, Topê mrĕ vĭmĩn, ājag tŷ ti vĭ mranh tũ nĩ jĕ, ũ tŷ ājag kutãnh mŭ ra. Ājag tŷ mranh sór tũ vĕ vĕ, hã ra ājag tóg to krój nŷtĩ, hã kŷ ājag tóg mranh ke mŭ,” he tóg, Jesus ti.

42 Kŷ tóg tŷg mǎn mŷ sir, kŷ tóg Topĕ mrĕ vĭ mǎn mŷ. Kŷ tóg: "panh'," he mǎn mŷ. "Á tŷ inh jagtar ke tag tŷ tú' henh jǎvǎnh nŷn kŷ sóg jagtar ke mŷ. Á tŷ isŷ nĕn han ke mŷ ĕn han nĭ," he tóg. 43 Kŷ tóg ag venh tŷg mǎn mŷ gé sir, hǎ ra ag tóg nŷgnŷr mǎn nŷtĭ, ag nŷr hǎ pĕ tŷn kŷ. 44 Kŷ tóg ag mŷ vĭ tú ra tĭ mŷ sir, Topĕ mrĕ vĭ mǎn jĕ. Ti mŷ tóg á tŷ tó ja ĕn tó mǎn mŷ. 45 Kŷ tóg á mrĕ mŷ tĭ ag venh tŷg mǎn mŷ gé sir, kŷ tóg ag mŷ: "ájag ne tóg nŷgnŷr ja nĭ!" he mŷ, "vĕnhkǎn ja ájag tóg nĭ," he tóg mŷ. "Pĕtĕm ti huri, hora ti. Ti tŷ ag mŷ inh fĕg ke nĕ ha, Topĕ vĭ mranh tĭ ag mŷ, isŷ tŷ ĕprǎ ke fi kósin nŷn kŷ," he tóg. 46 "Nĭgnĭ ra, mŷ jĕ ha. Ũ tŷ ag mŷ inh ven mŷ vŷ jun ke mŷ ha," he tóg, Jesus ti.

*Ag tŷ Jesus se
(Mc 14.43-50; Lc 22.47-53; Jo 18.3-12)*

47 Ti tŷ ver tŷ vĕmĕn jĕ ra Judas tóg jun mŷ sir. Ũ tŷ 12 (ke) ag kǎ ũ ĕn vĕ, Judas ti. Ti mrĕ polĭcia ag tóg kǎmŷ mŷ. Rógro génh kŷ ag tóg kǎmŷ mŷ, ka kykyv génh kŷ ke gé. Topĕ tŷ ki rĭr tĭ to pǎ'i ag tŷ ag jĕgnĕ vĕ, kófa ag tŷ ke gé. 48 Hǎ ra ũ tŷ ag mŷ Jesus ven ke mŷ ĕn tóg ag mŷ: "ti ki sóg nhun kenh mŷ," he ja nĭ. "Sŷ ũn ki nhun ke mŷ ĕn hǎ semnĭ," he ja tóg nĭ ag mŷ. 49 Hǎ kŷ tóg vĕsŷmĕr Jesus to grĕn ke kŷ ti mŷ: "á mŷ hǎ, Senhor?" he mŷ. Kŷ tóg ti ki nhun ke mŷ, Judas ti. 50 Hǎ ra Jesus tóg ti mŷ: "régre!," he mŷ. "Á tŷ nĕn han ke mŷ ĕn han nĭ," he tóg.

Kŷ polĭcia ag tóg vĕsŷmĕr ti to ge kŷ ti ség mŷ sir, Jesus ti. 51 Kŷ Jesus mrĕ tĭ ũ tóg rógro kunŷnh kŷ polĭcia ũ nĭgrĕg kym mŷ sir. Topĕ tŷ ki rĭr tĭ to pǎ'i mág camarada vĕ, ti tŷ ũn nĭgrĕg kym mŷ ĕn ti. 52 Hǎ ra Jesus tóg ti mŷ: "á rógro fĕg han ra," he mŷ. "Ēg tŷ rógro tŷ ke kŷ ag tóg rógro tŷ ĕg tĕn ke mŷ gĕ, ha vemnĭ," he tóg. 53 "Isŷ inh panh mŷ to vĭ mŷ ra tóg inh mŷ á tŷ jĕgnĕ jafǎ ag jĕgnĕnh ke mŷ vĕ, ũn ĕ ĕn, 12 mil (ke) kǎfór, ag tŷ iŷy nĭgǎn jĕ. 54 Hǎ ra sóg ve sór mŷ, nĕn tŷ iso rán kŷ nĭ ĕn ti, hǎ kŷ sóg ti mŷ tag to vĭ tú nĭ. Ve jĕ sóg ke mŷ ha, inh jagtar ke ti," he tóg, Jesus ti.

55 Ēn kǎ tóg polĭcia ag mŷ: "ájag ne tóg rógro génh kŷ kǎmŷ mŷ, ka kykyv mrĕ', ájag tŷ ise jĕ'," he mŷ. "Inh pi(jĕ) tŷ bandido nĭ". Kurǎ kar ki sóg ájag mrĕ jĕ ja nĭgtĭ, Topĕ jo ĩn krĕm. Vĕnh kar kanhrǎn kŷ sóg tá nĭ ja nĭgtĭ, hǎ ra ájag tóg tá isĕg tú nĭ vĕ mŷr," he tóg. 56 "Hǎ ra sóg nĕn tŷ iso rán kŷ nĭ ĕn vĕg mŷ, Topĕ vĭ tó tĭ ag tŷ iso nĕn rán ja ĕn ti, hǎ kŷ ájag tóg ke mŷ," he tóg, Jesus ti.

Kŷ ti mrĕ mŷ tĭ ag tóg ti ré kŷ pĕtĕ kǎn mŷ sir, vĕnh pigju jĕ, mŷr, ha mĕ.

*Pǎ'i ag tŷ Jesus ki jĕmĕ
(Mc 14.53-65; Lc 22.54-55, 63-71; Jo 18.12-14, 19-24)*

57 Kŷ ũ tŷ ti ség mŷ ag tóg ti pére mŷ mŷ, Topĕ tŷ ki rĭr tĭ to pǎ'i mág ra, hǎ vŷ: Caifás,

he mŷ. Tá ag tóg vĕnh mǎn kŷ nŷtĭ, Topĕ vĭ to professor ag, kófa ag ke gé.

58 Hǎ ra Pedro tóg Jesus nón kǎtĭ mŷ, kuvar há tá, kŷ tóg Topĕ tŷ ki rĭr tĭ to pǎ'i mág ĩn kǎra rá mŷ sir. Polĭcia ag mrĕ tóg tá nĭ nĭ. Ti tŷ ag tŷ Jesus tŷ ĕn ri kenh ke mŷ ĕn ve sór vĕ.

59 Kŷ Topĕ tŷ ki rĭr tĭ to pǎ'i ag tóg ũ ag jǎvǎnhvǎnh mŷ, ag tŷ Jesus jykre kórĕg tó jĕ. Ti vĭ to ag tóg ti tĕn sór mŷ, kófa ag, vĕnh jyvĕn tĭ kar ag. 60 Hǎ ra ag tóg ũ tŷ ki há tó mŷ vĕg tú nĭ. Ũ tŷ ĕn ri ke ag tóg ón kŷ ti jykre kórĕg tó mŷ, hǎ ra tóg ag mŷ ki krov tú nĭ. Kŷ vǎhǎ ũn régre ag tóg tá junjun kŷ ón kŷ ti to vĭ mŷ. 61 Ēn ag vŷ tóg sir: "ti vĭ vĕnhmŷ mĕ ĕg," he mŷ. "Topĕ jo ĩn kókĕn há inh nĭgtĭ, he ja tóg nĭ. Kókĕn kar sóg ũ han mǎn ke mŷ. Kurǎ tágtŷ ki tóg kar kŷ nĭ, ĩn ti, ha vemnĭ, he ja tóg nĭ, Jesus ti," he ag tóg mŷ, ón kŷ ti to vĭ kŷ.

62 Kŷ Topĕ tŷ ki rĭr tĭ to pǎ'i mág vŷ jĕgnĕ mŷ sir, kŷ tóg ti mŷ: "á tŷ nĕn tónh ke mŷ tú?" he mŷ. "Ag hǎ ne á vĭ kónǎn tag tó ja nĭ gé!" he tóg. 63 Hǎ ra Jesus tóg hun ke mŷ, nĕn ũ tó mĕ kǎ. Kŷ pǎ'i mág tóg ti mŷ: "Topĕ vŷ rĭr nĭ," he mŷ. "Ũn rĭr nĭ vŷ ĕg vĕg mŷ. Ti rĭnve sóg á ki jĕmĕg mŷ. Á mŷ tŷ Cristo nĭ, á mŷ tŷ Topĕ kósin nĭ? Ha ĕg mŷ tó," he tóg, pǎ'i mág ti. 64 Kŷ Jesus tóg ti mŷ: "ki hǎ á tóg tó mŷ," he mŷ. "Kŷ sóg ájag mŷ tag tó mŷ gé, ha mĕ. Ēprǎ ke fi kósin ĕn vŷ tŷ inh nĭ," he tóg. "Kŷ ájag tóg ũ tŷ nĕn (ŭ) kar han mŷ ĕn pĕgja tá inh venh ke mŷ. Kŷ sóg kanhkǎ góg kǎmĭ kǎtĕrenh ke mŷ gé," he tóg, Jesus ti.

65 Kŷ pǎ'i mág ĕn tóg á kur tŷ jaran' ke mŷ sir, jŷ kŷ. Kŷ tóg: "Topĕ kato vĭ kónǎn ti huri," he mŷ. "Mĕ kǎn ĕg mŷr, kŷ ĕg tóg ũ tŷ ti jykre kórĕg tónh ke ũ jǎvǎnh mǎn ke tú nĭ ha," he tóg. 66 "Ēg hŷn ti tŷ ĕn ri kenh mŷ ha?" he tóg. Kŷ ag tóg ti mŷ: "ter jĕ tóg ke mŷ, ti vĭ tag to," he kǎn mŷ sir. 67 Kŷ ag tóg ti kakǎ to tagsug mŷ sir, ti kakǎ ki tǎnh ag tóg mŷ gé sir. Ag kǎ ũ tóg ti vatǎnh tá ti tǎnh kŷ ti mŷ: 68 "Cristo nĕji tŷ á jĕ, kŷ á nĕji nĕn kar ki kanhró nĭ," he mŷ. "Ũ nŷ á tǎnh?" he tóg mŷ gé. Ti tǎnh kŷ tóg ke mŷ. Gen kŷ ag tóg ti to é he mŷ.

*Pedro tŷ Jesus to ón
(Mc 14.66-72; Lc 22.56-62; Jo 18.15-18, 25-27)*

69 Hǎ ra Pedro vŷ re tá nĭ nĭ, ĩn vǎso kǎ. Kŷ pǎ'i camarada ũ fi tóg ti ve jĕ kǎkutĕ mŷ, kŷ fi tóg ti mŷ: "Jesus mrĕ á tóg tŷg mŷ gé, Galilĕia tá ke ĕn mrĕ," he mŷ. 70 Hǎ ra tóg: "vó," he mŷ. "Á tŷ ne tó nĕ ĕn hŷn?" he tóg mŷ, Pedro ti. Kŷ ag kar vŷ ti vĭ mĕg mŷ. 71 Kŷ tóg jǎnkǎ fĭn rǎm sór mŷ. Hǎ ra ũ fi tóg ti vĕg mŷ gé, kŷ fi tóg tá ke ag mŷ: "Jesus mrĕ ke ũ vĕ, Nazaré tá ke ĕn mrĕ ke ũ vĕ," he mŷ gé. 72 Hǎ ra tóg: "vó," he mǎn mŷ. "Ti ki kagtĭg sóg nĭ, Topĕ

vý ki kanhró nī,” he tóg, Pedro ti. ⁷³ Si há ke tú ra ũ tỳ tá nýtī ag kã ũ ag tóg ti venh kãmũ ký ti mý hã tó mân mũ gé. Ký ag tóg Pedro mý: “ha mē, ag kã ũ výtý ã nī,” he mũ. “Á vi ki eg tóg ã ki kanhrãn mũ,” he ag tóg mũ. ⁷⁴ Hã ra tóg: “vó,” he mân mũ. “Inh pí(jé) ti ki kanhró nī. Inh ón mũ ra Topē výtý inh vóg kónãn mũ vē,” he tóg, Pedro ti. Hã ra vēsýmér galo tóg kyr mũ. ⁷⁵ Ký Pedro tóg Jesus vi to jykrén mũ, ti tỳ ti mý: “iso ã tóg: ti ki kagtũ sóg nī, he tãgtũ han ke mũ, galo kyr ke to hã,” he ja ên mĩ. Tag mĩ êkrén ký tóg tá kãkutē mũ sir, hã ra tóg fý jagy han mũ sir, Pedro ti.

27

Ag tỳ Pilatos mý Jesus ven
(Mc 15.1; Lc 23.1-2; Jo 18.28-32)

¹ Tỳ vaj ký kusã ki ag tóg Jesus to jykrén mũ sir, Topē tú ki rĩr tĩ to pã'i ag, kófa ag mré hã. Ag tỳ ti tén sór vē. ² Ký ag tóg ti mrĩnh mũ sir. Ti pére mũn ký ag tóg pã'i mág tỳ governador mý ti fég mũ sir, Pilatos ên mý.

Judas ter
(Hk 1.16-19)

³ Hã ra Judas tóg vég mũ. Pã'i ag mý tóg Jesus ti ven ja nĩ, ag tỳ ti se jé. Ký tóg ag tỳ ti tén sór mũ tag vég mũ, Judas ti. Ký tóg to jykrén mân mũ sir. Vãhã tóg ti mý e tí. Ký tóg jãnkamy tỳ prata ên ma kãtĩ mũ sir, ũ tỳ 30 (ke) ên. Ma kãtĩg ký tóg Topē tú ki rĩr tĩ to pã'i ag mý ven mũ, kófa ag mý. ⁴ Ký tóg ag mý: “ti kórég han inh,” he mũ. “Ti pí(jé) nèn ũ kórég han ja nĩgtĩ,” hã ký tóg vènhmý nĩ, ti tỳ inh vi to ter ký,” he tóg.

⁵ Hã ra ag tóg ti mý: “ég tũ pijé!,” he mũ. “Á tũ hã nē,” he ag tóg mũ. Ký tóg jãnkamy ên vãm mũ sir, Topē jo ãn krêm, ký tóg hèn ra tĩ mũ sir. Tá tóg ã nunh kã vènh jãjãn mũ sir, ký tóg ter mũ sir.

⁶ Ký Topē tú ki rĩr tĩ to pã'i ag výtý jãnkamy ên mân ký to jykrén mũ. “Ég tỳ Topē mý jãnkamy tag vin ký tóg vènhmý tĩ. Vènh kyvénh kajãm ja ti nĩ, hã ký eg tóg Topē mý vin sór tũ nĩ,” he ag tóg mũ sir, jãnkamy ên to. ⁷ Ký ag tóg to vènh mân ký to jykrén mũ. To jykrén ký ag tóg tỳ épý kajãm mũ, ag tỳ tá go'or vép tĩ ên. Tá ag tóg fóg ag kej han sór mũ, fóg tỳ Jerusalém ra pasa tĩ ag mý. ⁸ Hã ký eg tóg épý ên to: “épý kyvénh,” he tĩ.

⁹ Hã ra Topē vi tó tĩ tỳ Jeremias výtý Judas to tag rán ja nĩ, ha mē: “jãnkamy tỳ 30 (ke) tỳ ag tóg épý kajãm ke mũ. Jãnkamy ên tỳ ag tóg épřa ke ũ kajãm ven ke mũ, Israel ag, ti kaja tag tỳ ag mý há nýn ký. ¹⁰ Éprã ke ên tỳ kajãm kar ký ag tóg tỳ épý kajãm mũ sir, ag tỳ tá go'or vép tĩ ên. Hã tó ja tóg nĩ, inh mý, eg jóg tỳ Topē tĩ,” he ja tóg nĩgtĩ, Jeremias ti. Hã ra tóg ge nĩ.

Pilatos tỳ Jesus ve
(Mc 15.2-5; Lc 23.3-5; Jo 18.33-38)

¹¹ Hã ra Jesus tóg fóg tỳ pã'i mág rá jē nĩ. Ký pã'i mág tóg ti ki jēmē sór mũ, ký tóg: “ã mý tỳ Judeu ag pã'i nĩ?” he mũ. Ký Jesus tóg ti mý: “ki hã ã tóg tó mũ,” he mũ. ¹² Ký Topē tú ki rĩr tĩ to pã'i ag tóg ti kato ví mág han mũ, kófa ag ke gé, hã ra tóg hun ke ký jē nĩ. ¹³ Ký Pilatos tóg ti mý: “mý ã mý tỳ nèn ũ tũ nĩ, ag tỳ ã kato ví mág han mũ tag tĩ?” he mũ. ¹⁴ Hã ra Jesus tóg ví mân tũ nĩ, ký tóg Pilatos mý e tĩ sir.

Ag tỳ Jesus to: ter jé tóg ke mũ, he
(Mc 15.6-15; Lc 23.13-25; Jo 18.39-19.16)

¹⁵ Hã ra Pilatos tóg ag mý vése ag kar kã ãn pir kavãg tĩ, festar tỳ Pãsoa kar ki. Ti jykre vē. Ag tỳ ãn to ví mũ ên kyvãg tóg tĩ. ¹⁶ Ký ũ tóg se ký jē nĩ, ên kã. ãn vènhmý vē, ũ tỳ ag ri ke tũ, ti jĩjin hã výtý: Barrabás, he mũ.

¹⁷ Jãvo ag tóg tá vènhmãn ký nýtĩ, Judeu kar ag. Ký Pilatos tóg ag mý: “inh hýn ũ kavãn ha?” he mũ. “Ũ ný ãjag mý há nĩ? Barrabás mý, Jesus mý vó, ag tỳ ũ to: “Cristo výtý tĩ nĩ,” he tĩ ên?” he tóg, Pilatos ti. ¹⁸ Pã'i ag tỳ véké Jesus to jũ nýtĩn ki kanhró tóg nĩ, Pilatos ti. Ti há nĩn hã ký ag tóg ti to jũ mũ, hã ký tóg ti kavãn sór mũ, Pilatos ti.

¹⁹ Fóg tỳ pã'i ên tỳ vènh jyvén jafã tá nĩn ký ti prũ fi tóg ti mý vènh ví jēnég mũ, ký fi tóg ti mý: “vènh jykre kuryj han ti tĩ,” he mũ, Jesus to. “Hã ký ti vóg sór tũg nĩ. Kuty tag kã sóg ti to vènh péti kónãn, eg jagtar ke ti ve inh, inh vènh péti ki,” he fi tóg, Pilatos mý vènh ví jēnén ký, hã ký tóg ti kavãn sór távi han mũ, Pilatos ti. ²⁰ Hã ra Topē tú ki rĩr tĩ to pã'i ag tóg vènh kar krĩn mũ sir, kófa ag mré, vènh kar ag tỳ Barrabás kavãr ký jē ve sór jé, ag tỳ Jesus ter ve sór jé.

²¹ Ký fóg tỳ pã'i tóg ag ki jēmē mân mũ. “Inh hýn ãn régre tag ag kã ũ tỳ hē kavãn mũ ha?” he tóg. Ký ag tóg ti mý: “Barrabás tĩ,” he mũ. ²² Ký Pilatos tóg ag mý: “ký inh Jesus tỳ hē ri kenh mũ?” he mũ. “Ag tỳ ũ to: “Cristo výtý tĩ nĩ,” he tĩ ên tỳ inh hē ri kenh mũ?” he tóg. Ký ag tóg ti mý: “cruz to ti sã,” he kãn mũ sir. ²³ Ký fóg tỳ pã'i tóg ag mý: “ti kórég tỳ ne han ti?” he mũ. Hã ra ag tóg prènrèr mũ sir. “!..Cruz to ti sã..!” he ag tóg mũ sir, prènrèr ký.

²⁴ Ag tỳ hē ri ke tũ tóg nĩ, Pilatos ti, hã ký tóg ag mý hã han sór mũ. Vènh génh kutē nĩ ve tóg nĩ, hã ký tóg goj jé prèr mũ. Ký tóg kã nĩpég mũ sir, vènh kar rĩnve, Pilatos ti, ký tóg ag mý: “inh jykre pijé!,” he mũ. “Inh nígé kavénh ke tũ ti nĩ, ti kyvénh ti. ãn jykre kuryj vē, ký sóg ti tén jãvãnh nĩ. ãjag jykre vē,” he tóg, Pilatos ti. ²⁵ Ký vènh kar ag tóg ti mý: “ég jykre vē,” he kãn mũ. “Ég hã ne ti tén sór mũ! Ký Topē eg há vóg kónãn ke mũ, eg kré ag ke gé, ti tỳ ti ter to ũ vóg kónãn ken ký,” he ag tóg, vènh kar ên ag.

²⁶ Ký Pilatos tóg Barrabás kavãn mũ sir. Jesus to tóg soldado ag mý: “ha ti mrãnmrãn,”

he mü sir. Ag tÿ ti mränmrän kar kÿ Pilatos tóg ag mÿ ti fêg, soldado ag tÿ ka to ti sa jé.

Soldado ag tÿ Jesus vóg kónân
(Mc 15.16-20; Jo 19.2-3)

²⁷ Kÿ fóg tÿ pä'i krêm soldado ag tóg Jesus pére mü mü, pä'i in ra, in tÿ Palácio do Governador ên ra. Kÿ ag tóg soldado ü ag jé prêr kân mü. ²⁸ Ti kur kunüg ag tóg mü, kÿ ag tóg kur kusüg tÿ ti kri fón mü. ²⁹ Sónh pirin kÿ ag tóg tÿ ti kri tógfíg mü sir, kri tógfin ja rêr tÿ. Vän tÿ ag tóg ti nîgê kâ fêg mü, ti pégja tá. Kÿ ag tóg ti krêm grînhgrînh ke mü sir, òn kÿ. Ti to é he ag tóg mü, hâ kÿ ag tóg: "viva, Judeu ag pä'i," he mü. ³⁰ Kÿ ag tóg ti to sugsus mü gé. Vän ên tÿ ag tóg ti kri mÿ mränmrän mü sir.

³¹ Ag tÿ ti nyg kar kÿ ag tóg ti ki kunüg mü, kur ên ti. Kÿ ag tóg ti tü pé tÿ ti kâra räg mân mü sir. Kÿ ag tóg ti pére mü mü, ag tÿ cruz to ti san jé sir.

Jesus tÿ cruz to sa
(Mc 15.21-32; Lc 23.26-43; Jo 19.17-27)

³² Ag mün kâ ag tóg ü kato tē mü. Cirene tá ke ü, ti jijin hâ vÿ: Simão, he mü. Ên mÿ ag tóg vÿ tar han mü, ti tÿ Jesus cruz vyn jé ti jo, hâ kÿ tóg vyn kÿ ti mü.

³³ Gen kÿ ag tóg Gólgota tá junjun mü sir. Gólgota to êg tóg: vênh kri kuka, he ti, êg vÿ ki. ³⁴ Tá junjun kÿ ag tóg ti mÿ vinagre ven mü, nén ü tÿmê jynh mrê ha. Kÿ tóg kron sÿ han mü, hâ ra tóg kron sór tü nÿ, vênhkagta tag. ³⁵ Kÿ ag tóg cruz to ti sâg mü sir. Ti kur tÿ ag tóg jagnê mÿ vênh kâpâmü mü sir, to ag tóg jogar he mü gé, ti kur to, soldado ag. ³⁶ Kÿ ag tóg nîgnîg kÿ nÿti, ti ki rÿr jé, soldado ag. ³⁷ Ag tÿ nén tÿ ti kato vÿ mü vÿ rán kÿ nÿ, hâ vÿ: "Jesus, Judeu ag pä'i tÿ rei vê," he mü. Ti kri tóg sa, vênh rán ti. Ti tÿ nêji vêsÿ pä'i tÿ rei han mü to ag tóg ti tén mü. ³⁸ Ti kóm ag tóg ün régre ag tÿ cruz to sâg mü gé, bandido ag. Kÿ ü tóg ti pégja tá sa, jó ü tóg ti jakân h tá sa.

³⁹ Kÿ ü tÿ mÿ mü mü ag tóg ti nyg' he mü gé, vÿn vÿn hen kÿ. ⁴⁰ "Á mÿ Topê jo in kókén sór mü?" he ag tóg mü. "Á mÿ kurâ tâgtü ki ü han mân sór mü? Vênh kren han ra kema', cruz to kâtere kema', ä tÿ tÿ Topê kósin nÿn kÿ," he ag tóg ti mÿ. ⁴¹ Ge ag tóg mü gé. Topê tü ki rÿr ti to pä'i ag, Topê vÿ to professor ag mrê hâ, kófa ag mrê hâ. Ti nyg ag tóg mü gé, kÿ ag tóg jagnê mÿ: ⁴² "ü ag krenkren han tóg, hâ ra tóg vênh hâ kren han ki kagtîg nÿ," he mü. "Israel pä'i tÿ rei jé cruz to kâtere kema', êg tÿ ve jé, êg tÿ ti ki ge jé," he ag tóg. ⁴³ "Topê ki ti nêji rá kÿ jé, kÿ Topê jé ti kren han, ti tÿ ti to há nÿn kÿ. "Topê kósin vÿ tÿ inh nÿ," he ti mÿr," he ag tóg ti to, ti nyg kÿ, Judeu pä'i ag. ⁴⁴ Kÿ bandido ag, ü tÿ ti kóm cruz to nÿti ên ag tóg ti nyg mü gé.

Jesus ter

(Mc 15.33-41; Lc 23.44-49; Jo 19.28-30)

⁴⁵ Râ tÿ êg nÿno kâ sa ra tóg kuty' he mü sir, ga kar mÿ hâ. Kuty ên tóg hora tâgtü tÿg mü. ⁴⁶ 3 hora ki Jesus tóg prêr mü sir, kÿ tóg: "Eli, Eli, lemá sabactani?" he mü. Êg vÿ ki êg tóg tag to: "Topê, Topê, ä tÿ ne jé isovân h nê?" he mü. ⁴⁷ Kÿ ü tÿ tá nÿti ag tóg mæg kÿ (ag tóg) jagnê mÿ: "Elias jé tóg prêr mü," he mü. ⁴⁸ Kÿ ü tóg vênhväg mü sir, kÿ tóg esponja tÿ vinho präg mü, vinho kaja pir tÿ. Ka jurÿn kÿ tóg tÿ kusón kÿ vinho kâra räg kÿ ti mÿ ven mü sir, ti tÿ ki ùnh' ùnh' ke jé. ⁴⁹ Hâ ra ü ag tóg: "toreg," he mü. "Hên ri ke mÿn Elias kâtîg mü, ti kren han jé," he ag tóg. ⁵⁰ Hâ ra Jesus tóg prêr mág han mân kÿ hun ke mü sir.

⁵¹ Hâ ra Topê jo in krêm kur tÿ jänkâ nÿfe tóg jaran ke mü, ha mē, ti jar tóg vênh käkym ke kân mü sir, ha mē. ⁵² Kÿ ga tóg ragra ke mü gé sir, pärö vÿ gÿm ke mü, vênh kej tÿ hên ri ke vÿ nugnor mü, kÿ ü tÿ Topê ki ge kÿ nÿti tÿ hên ri ke ag tóg rÿnrÿr mân mü gé, ün kâgter ja ag. Äjag kej tá ag kâpa mü. ⁵³ Ên ag vÿ Jesus rÿr mân kar kÿ tá kâpa kÿ cidade tÿ Jerusalém kâra ge mü, kÿ ag tóg ün mÿ vênh venven mü sir, kÿ ü tÿ hên ri ke ag tóg ag vigvæg mü, Jerusalém tá ke ag.

⁵⁴ Hâ ra capitão tóg soldado ag mrê Jesus ki rÿr jé nÿ. Ga tÿ ragra ke ên væg ag tóg mü, nén kar ti, Jesus ter ên kâ. Kÿ tóg ag mÿ e ti. Kÿ ag tóg: "hâ ja vê," he mü. "Topê kósin ja vê mÿr," he ag tóg mü, capitão ag.

⁵⁵ Kÿ ün tÿtâ fag vÿ tá nÿti gé, ü tÿ hên ri ke fag. Kuvar há tá nÿti kÿ fag tóg ti væg nÿti nÿ. Ti mrê fag tóg kâmü ja nÿ, ga tÿ Galiléia tá. Ti ki fag rÿr ja nÿgti. ⁵⁶ Fag kâ ü fi vÿ tóg tÿ Maria Madalena fi nÿ, kÿ ü fi tóg tÿ Maria fi nÿ gé, José mrê Tiago mÿynh tag fi. Kÿ ü fi vÿ tÿ Zebedeu krê ag mÿynh fi nÿ gé. Fag mrê ke ü fag vÿ tá nÿti gé.

Ag tÿ vênh kej kâkâ Jesus fi
(Mc 15.42-47; Lc 23.50-56; Jo 19.38-42)

⁵⁷ Râkê tóg nÿ ha, kÿ ün há tóg tá jun mü. Arimatéia tá tóg kâtîg ja nÿ. Ti jijin hâ vÿ: José, he mü. Jesus mrê ke ü vê gé. ⁵⁸ Ên vÿ tóg Pilatos venh ti mü, kÿ tóg ti mÿ Jesus to vÿ mü, ti ter kar kÿ. Kÿ Pilatos tóg soldado ag mÿ: "ha ti mÿ ti fi," he mü. ⁵⁹ Kÿ José tóg Jesus va tîg kÿ ti päg mü sir, kur jânkhri tÿ. ⁶⁰ Kÿ tóg ti kej kâkâ ti fig mü sir. Pó kâkâ tóg han ja nÿgti, vênh kej ti, hâ ra tóg tåg nÿ. José tü vê, vênh kej ên ti. Ên kâkâ tóg ti fig mü sir, kÿ tóg pó tâpér tÿn mü, vênh kej jänkâ to, pó ên tÿ tóg ti kej nîfêh mü sir. José ti. Kÿ tóg ti mü. ⁶¹ Hâ ra Maria Madalena fi vÿ tá nÿ nÿ, Maria ü ên fi ke gé. Ti kej rá fag tóg nîgnîg kÿ nÿti nÿ.

Ag tÿ ti kej ki rÿr

⁶² Tÿ vaj kÿ, festa kurâ kâ Topê tü ki rÿr ti to pä'i ag tóg vênh mân mân mü sir, Fariseu ag

mré há. Ký ag tóg Pilatos venh mŭjĕg. ⁶³ Ti mŷ ag tóg: “governador,” he mŭ. “Vĕnh kar krĭn kónān tĭ ĕn tóg tag tó ja nĭ, ha mĕ: “kurā tāgtŭ ki sóg rĭr mĕn ke mŭ,” he ja ti nĭ. Ēg tŷ tag to jykrĕn ký ĕg tóg ā mŷ nĕn ũ to vĭ sór mŭ gé ver. ⁶⁴ Soldado ag tŷ ti kej ki rĭr há tóg tĭ, kurā tāgtŭ ki. Ēg mŷ tóg ti mré mŭ tĭ ag tŷ ti to nón ký ti péjunh ha mĕ tĭ. Ēg mŷ tóg ag tŷ ti péju kar vĕnh kar mŷ: “rĭr mĕn tĭ, ā ter kar ký,” henh ha mĕ tĭ gé. Ký vĕnh ó tāg tag vŷ ti ón ja ĕn kāfór pĕ nŷnh ke mŭ. Hā ký soldado ag jĕgnĕ, ag tŷ ti kej ki rĭr jĕ,” he ag tóg, Pilatos mŷ. ⁶⁵ Ký Pilatos tóg ag mŷ: “hej,” he mŭ. “Vŷ nŷtĭ, ti kej ki rĭr ke mŭ ag,” he tóg, soldado ũ ag to. “Ti kej ki rĭr há han nĭ, ge ký,” he tóg. ⁶⁶ Ký ag tóg mŭ ký ti kej to ag vĭn mŷ, ti kej ki rĭr tĭ ĕn ag. Ti kej nĭfénh mŭ ĕn ség ag tóg mŭ gé, vāfe tŷ, pāró to. Ký ag tóg go'or tŷ vāfe ĕn kri tŷ tam ke mŭ, ũ tŷ ti kej nĭfe kunŭg tŷ nĭ jĕ.

28

Jesus rĭr mĕn

(Mc 16.1-10; Lc 24.1-12; Jo 20.1-10)

¹ Vĕnhkán ke kurā tŷ vaj ký, semana tŷ kurā ve tag ki Maria Madalena fi tóg ti kej venh ti mŭ, kusā ki, Maria ũ ĕn fi mré há. ² Hā ra ga tóg ragra ke tar han mŭ sir. Ký Topĕ tŷ jĕnĕ jafā tóg kanhkā tā kátĕre mŭ. Ti kej tá jun ký tóg pó tŷ jĕnkā nĭfe ĕn tĭn mŭ, ký tóg kri nĭ mŭ sir, pó ĕn kri. ³ Hā ra tóg tŷ ta tŷ kóm kóm ke ve nĭ, anjo ĕn ti. Ti kur vŷ kóprĕj nĭ, kukryr kó kupri ri ke. ⁴ Ký soldado ag tóg jŭrŭn ke mŭ, kamĕg ký ag tóg kĕgter nŷtĭ ve nĭ. ⁵ Ký Topĕ tŷ jĕnĕ jafā tóg ũn tŷtā fag mŷ vĭ mŭ, ký tóg: “kamĕg tŷg nĭ,” he mŭ. “Jesus jāvānh ājag nŷtĭ, ag tŷ cruz to ũn sĕg mŭ ĕn ti. ⁶ Ki ti tŷ nĭ, rĭr ti huri, há ký tóg ājag mŷ tó ja nĭgtĭ. Ki ti nŷ ja nĭgtĭ, há kĕge jĕg, ājag tŷ ti nŷgja ve jĕ,” he tóg mŭ, fag mŷ, anjo ti. ⁷ “Kuri, ti mré mŭ tĭ ag mŷ tónh mŭjĕg, ti rĭr mĕn tĭ, ti ter kar ký. Ha vé, ājag jo tóg tŷg mŭ, Galiléia ra. Tá ājag tóg ti venh mŭ, ha vemnĭ. Inh vĭ kā jatŭ” he tŷg nĭ,” he tóg, Topĕ tŷ jĕnĕ jafā ti. ⁸ Ký fag tóg ti kej tá kāpa mŭ sir, to fŭrŭrŭn ký. Fag mŷ tóg e tĭ. Fag mŷ tóg sér pĕ tĭ, há ký fag tóg pĕtĕ mŭ sir, fag tŷ Jesus mré mŭ tĭ ag mŷ tó jĕ.

⁹ Fag mŭ ra Jesus há ne fag kato jun ke mŭ, ký tóg fag mŷ: “mŷ sér nŷtĭmĭnĭ,” he mŭ. Ký fag tóg ti to grĕn ke mŭ, ti pĕn kĕgmĭg fag tóg mŭ sir. Ti krĕm fag tóg mŷg ke mŭ gé. ¹⁰ Ký Jesus tóg fag mŷ: “kamĕg tŷg nĭ,” he mŭ. “Ha mŭjĕg, inh régre ag mŷ tónh mŭjĕg, ag tŷ ga tŷ Galiléia ra mŭ jĕ. Tá ag tóg inh venh ke mŭ,” he tóg, Jesus ti. Ký fag tóg mŭ mŭ.

Soldado ag ón

¹¹ Fag mŭn ký soldado ĕn ag tóg cidade ra mŭ mŭ, soldado tŷ Jesus kej ki rĭr mŭ ĕn ag. Tá junjun ký ag tóg Topĕ tŷ ki rĭr tŷ to pĕ'i ag mŷ tó kĕn mŭ, ag tŷ nĕn vég mŭ ĕn ti. Ký

tóg ag mŷ e tĭ. ¹² Ký ag tóg kófa ag mré vĕnh mĕn mŭ sir, ag tŷ to jykrĕn jĕ. “Ēg hŷn hĕ ri kĕnh mŭ, vĕnh kar tŷ ti rĭr mĕn tag to: ag ón vĕ, he jĕ?” he ag tóg mŭ jagnĕ mŷ. Ag tŷ to jykrĕn kar ký ag tóg soldado ag mŷ jĕnkamy e ven mŭ sir. ¹³ “Jĕnkamy tag to vĕnh kar mŷ un'ón,” he ag tóg mŭ, pĕ'i ag, soldado ag mŷ. “Un'ón ký vĕnh kar mŷ: ĕg nŷgnŭr mŭ jāvo Jesus mré mŭ tĭ ag tóg ti péju ja nĭ, kuty si há tá, há ký tóg ki tŷ nĭ ha, hemnĭ,” he ag tóg, pĕ'i ag, soldado ag mŷ. ¹⁴ “Ēn ri ke mŭn ājag pĕ'i tŷ governador tóg mĕnh mŭ, ājag nŷgnŭr ja ti. Ký ĕg tóg ti mré vĕmĕn ke mŭ, ti tŷ ājag vóg kónān tŷ nĭ jĕ,” he ag tóg, Topĕ tŷ ki rĭr tŷ to pĕ'i ag, soldado ag mŷ. ¹⁵ Ký soldado ag tóg jĕnkamy ĕn mĕn ký mŭ mŭ sir. Vĕnh kar mŷ ag tóg un'ón mŭ mŭ sir, Jesus mré mŭ tĭ ag to. Hā ký Judeu ag tóg ver tag tó tĭ, ũnri.

Jesus tŷ ā mré mŭ tĭ ag mŷ vĕnh ven

(Mc 16.14-18; Lc 24.36-49; Jo 20.19-23; Hk 1.6-8)

¹⁶ Hā ra ti mré mŭ tĭ ag tóg ga tŷ Galiléia ra mŭ mŭ, pĕnónh ũ ra, Jesus tŷ ag mŷ: “ĕn ra mŭjĕg,” he ja ĕn ra. ¹⁷ Ký ag tóg tá ti vég mŭ sir, ký ag tóg ti krĕm mŷgmŷg ke mŭ sir. Hā ra ag kĕmĭ ũ ag mŷ tóg vĕnhmŷ tĭ, ag tŷ ti vég mŭ ra, ký tóg ag mŷ ki há ke tŷ nĭ. ¹⁸ Ký Jesus tóg ag rá há jun mŭ, ký tóg ag mré vĕmĕn mŭ sir. “Nĕn kar vŷ tŷ inh krĕm ke nĭ ha, kanhkā tá ke kar, ga tá ke kar ke gé,” he tóg, Jesus ti. ¹⁹ “Hā ký mŷjĕg, povo kar kanhrĕn jĕ, ag tŷ inh ki ge jĕ. Ag tŷ inh ki ge ký nŷtĭn ký ag kygpemĭnĭ gé. Inh panh jĭji tómnĭ, ag kygpe ký, ký ti kósin jyjy tómnĭ gé, ký Topĕ kuprĭg jĭji tómnĭ gé, ājag tŷ ag kygpe ký. ²⁰ Ký isŷ ājag mŷ nĕn tó mŭ kĕmĕn kĕn nĭ gé, ag tŷ ki króm jĕ. Ha mĕ, ājag mré sóg jĕ nĭ, kurā kar ki, ga tŷg ke kurā ki ke gé. Ājag tovānh ke tŷ sóg nĭ ha,” he tóg, Jesus ti. Ti tŷ ā mré mŭ tĭ ag jĕgnĕg mŭn há vé.

MARCOS TÛ RÁ

João Batista tÛ Jesus tó

(Mt 3.1-12; Lc 3.1-18; Jo 1.19-28)

¹ Sÿ Jesus Cristo káme sér tónh ke vë, Topê kósín tí. ² Väsÿ Jesus tóg rán ký ní, João ke gé, Jesus jo tñh ke tí. Topê ví tó tí tÛ Isaiás vÿ Jesus rán ja ní, ký tóg: “ha vé, á jo sóg ù jênênh mü, tí tÛ vènh kar kân jé, á tÛ ken jo,” he ja ní. “Ag jyvèn jé tóg ke mü, ký tóg èpry prun ri ke ní, èmìn kurynh ri ke. ³ Èmã tÛg ja tá tóg jênh ke mü, ga kórég tá. Tá tóg ag mÿ kâmén ke mü. “Èg Senhor kätÛg ke jo vènh jänhkrigkrig ní,” he tóg mü. “Èpry kurég äjag tóg tí, èmìn kurynh äjag tóg tí, äjag chefe jun ken ký. Ký tag ri ke han ní, äjag jykre pãno togvãnh ký, èg Senhor kätÛg ken jo,” he tóg, á jo tñh ke tí,” he ja tóg ní, Isaiás tí, João to.

⁴ Ký João tóg jé mü, èmã tÛg ja kí, ag kygpég tí tí. Ag jyvèn tóg jègtí, ký tóg: “á kype jé sóg ke mü, á tÛ á jykre kórég tovãnh ký, Topê tÛ á tÛ tí ví mranh tÛ á mÿ vènh pãte fón jé,” he tóg mü sir, vènh kar mÿ.

⁵ Ký ag tóg tí to kãmü kân mü sir, ga tÛ Judéia tá, cidade tÛ Jerusalém tá ke gé. Ký tóg ag kygpég mü sir, goj tÛ Jordão kí, ag tÛ: “Topê ví mranh sóg nìgtí, tag han ký,” hen ký. ⁶ Jó João kur tóg cavalo pãní sór kyki tÛ há ní. Nén ù fãr tÛ tóg vèsófgín ja han tí gé. Ópã há ko tí tí, mÿg mré, João tí. ⁷ Ký tóg Jesus kâmén ký (tóg) ag mÿ: “ù tóg inh nón kätí mü, ha mē,” he mü. “Inh káfór tí ní. Sÿ tÛ tí camrada nñnh ke vé vé, sÿ tí pèn né kunñnh ke vé vé, tí pèn to ró tí, há ra sóg tÛ tí krém ke pè jé. ⁸ Goj há tÛ sóg äjag kygpenh ke mü. Ù tÛ inh nón kätÛg ke èn tóg sir Topê kupríg tÛ äjag jagrè han ke mü. Tí tÛ äjag kygpenh ken há vé,” he tóg, João tí, vènh kar mÿ.

João tÛ Jesus kype

(Mt 3.13-17; Lc 3.21-22)

⁹ Ký kejèn Jesus tóg João tá jun mü gé. Cidade tÛ Nazaré tá tóg kätí mü, ga tÛ Galiléia tá. Tá jun ký João tóg tí kypég mü sir, goj tÛ Jordão kí. ¹⁰ Tí tÛ vÿg ký kätá kãkuté ký kanhã vÿ nor mü sir vèsÿmèr. Há ra Jesus tóg vég jé ní. Ký tóg Topê kupríg vég mü. Sórãg ri ke tí ní, tí kätère tí. Kätère ký tóg Jesus kri ní ní sir. ¹¹ Ký tóg kanhã tá vènh ví mæg mü gé sir, ký tóg: “tÛ á inh kósín pir jé, tÛ á inh fe pè jègtí,” he mü, vènh ví tÛ mē há èn kí.

Satanás tÛ Jesus krñn kónãn sór

(Mt 4.1-11; Lc 4.1-13)

¹² Ký vèsÿmèr Topê kupríg tóg Jesus krñn mü, tí tÛ èmã tÛg ja ra tÛg jé. ¹³ Kurã tÛ 40 (ke) tÛg tóg mü, èmã tÛg ja kí, Jesus tí. Tá nñn ký Satanás tóg tí tÛ á jóg ví mranh han sór mü, há ra tóg ke tú ní. Nèn kãmí bicho ag vÿ tá

mÿgtí gé, èmã tÛg ja kí. Há ra Topê tÛ jênê jafã ag tóg tí kí rñr mü sir, tá.

Jesus tÛ Galiléia ra vÿn ke

(Mt 4.12-22; Lc 4.14-15; 5.1-11)

¹⁴ Kejèn ag tóg João ség mü. Ag tÛ tí se kar ký Jesus tóg ga tÛ Galiléia ra tí mü. Tá tóg ag mÿ Topê tÛ tÛ èg pã'í nñnh ke kâmén mü, vènh káme sér èn tí. ¹⁵ Ký tóg: “Topê vÿ tÛ pã'í ní,” he mü. “Pétèm tí huri, tí kurã tí, èg tÛ tí tÛ tÛ èg pã'í ní èn ve jé. Ký äjag jykre kórég tovãnh ní. Tí ví kri finní, äjag tÛ tí tÛ tÛ èg pã'í ní èn ve jé,” he tóg ag mÿ, Jesus tí.

¹⁶ Kejèn Jesus tóg nig fyr tÛ Galiléia he mü èn jagma tí mü. Á tÛ tí fyr mí tí ra tóg Simão Pedro vég mü, tí jãvy tÛ André ke gé. Kur tÛ pirã kugmí jafã tÛ ag tóg goj kãki fón mü, rede tÛ, pirã kugmí jé. Ag rãnrãj há vé.

¹⁷ Ký Jesus tóg ag ve ký ag mÿ: “inh mré kãmümní,” he mü. “Pirã kugmí há äjag nÿtí,” he tóg. “Äjag kanhrãn jé sóg ke mü, äjag tÛ èprã ke ag tÛ inh kí ge han jé,” he tóg ag mÿ, Jesus tí. ¹⁸ Vèsÿmèr ag tóg tí mré mü mü, äjag rede tovãnh ký, Pedro tí, André tí ke gé.

¹⁹ Ký ag tóg mü mü, goj fyr jagma. Ag mü sí han mü ra ag tóg ùn régre ù ag vég mü gé. Ù vÿ tÛ Tiago ní, ký ù vÿ tÛ João ní, tí jãvy. Zebedeu krè ag vé. Canoa kãki ag nÿtí, pirã kugmí jafã kí han ký. ²⁰ Ag ve ký tóg vèsÿmèr ag jé prèr mü, Jesus tí. Ký ag tóg äjag panh ré ký mü mü, Zebedeu tí. Ag camarada ag vÿ ag panh mré canoa kãki nÿtí ní. Ag ré ký ag Jesus mré mü mü sir, Tiago tí, João tí ke gé.

Jesus tÛ vènh jagrè kórég kutèm

(Lc 4.31-37)

²¹ Ký ag tóg cidade tÛ Cafarnaum kí ge mü sir. Vènhkãn ke kurã kí tóg vèsÿmèr Judeu ag vènh kanhrãn jafã kãra rá mü, ag kanhrãn jé, Jesus tí. ²² Tí tÛ ag kanhrãn ký tóg ag mÿ e tí, tí ví tí. Vènh kar ví káfór tí ní. Topê ví to professor ag ví káfór tí ní gé. Há ký tóg kí há tó mü. Ký tóg ag mÿ e tí. ²³ Há ra ù tóg tá ní ní, Judeu ag vènh kanhrãn jafã tá. Jagrè kórég tí ní. ²⁴ Á tÛ Jesus ve ký tóg prèr mü. “Á tÛ èg tÛ hē ri ke nē, Nazaré tá Jesus?” he tóg. “Á mÿ èg kókén sór tú? Á kí kanhró sóg ní. TÛ á tóg á pir mÿ Topê mré ke ní, tí tú pé vÿ tÛ á ní,” he tóg, ùn jagrè kórég tí.

²⁵ Há ra Jesus tóg tí mÿ ví tar han mü, ký tóg: “ví tÛg ra,” he mü. “Tí tovãnh ra,” he tóg.

²⁶ Ký tí jagrè kórég èn tóg tí ter tí han mü sir, prèr tóg mü sir. Ký tóg tí tovãnh mü. ²⁷ Ký tóg vènh kar mÿ e tí mÿr sir. Jagrè mÿ ag tóg: “ne nē vé?” he mü. “Vènh ví tãg mÿ vó?” he ag tóg mü. “Vènh jagrè kórég ag mÿ tóg ví tí, ký ag tóg kí ke tí, tí kamèg ký. Ag kri ke hÿn,” he ag tóg mü, Jesus to.

²⁸ Ký tí vème tóg vènh kar kri rüm mü, Galiléia tá ke kar kri.

Jesus tÛ Pedro má fi tÛ há' he

(Mt 8.14-15; Lc 4.38-39)

²⁹ Kar tóg Judeu ag věnh kanhrān jafā ki kutē mü, Jesus ti, kŷ tóg Simāo Pedro in ra rā mü sir. André mré ti in vē. Tiago vŷ Joāo mré ra rā mü gé. ³⁰ Hā ra Pedro prū fi mŷnh fi vŷ kaga nŷ nī, rŷg nŷ fi nī. Kŷ ag tóg Jesus mŷ fi tó mü. ³¹ Kŷ tóg fi venh tŷ mü. Fi nŷgē kāmī kŷ tóg fi nŷm mü. Kŷ fi rŷg ēn tóg tŷ he mü sir. Ag ki rŷr fi tóg mü sir, Pedro má fi.

Jesus tŷ ūn kagyga ag tŷ há' he
(Mt 8.16-17; Lc 4.40-41)

³² Kurā ēn kā kuty tá ag tóg ūn kagyga ag tatŷ kāmü mü, ūn jagrē kórég ag mré há. ³³ Cidade ēn ki ke kar ag vŷ ti in jānkā tá nŷtŷ mü. ³⁴ Kŷ Jesus tóg ag tŷ há' he kām mü sir, fag tŷ ke gé. Vēnh jagrē kórég pan kām tóg mü gé. Kŷ ag tóg ti tó sór mü, ag tŷ ti ki kanhró nŷtŷ kŷ. Hā ra tóg ag mŷ: "vŷ tŷg nŷ," he mü.

Jesus tŷ ā jóg mré vŷ
(Lc 4.42-44)

³⁵ Tŷ vaj kŷ tóg kurā ke ra (tóg) rŷr mü, Jesus ti. Kŷ tóg ēmā tŷ ra ti mü sir, Topē mré vŷ jé. ³⁶ Kŷ Simāo tóg ti kanēg tŷ mü, ti jāvānh kŷ. Ti mré ke ag mré tóg ti mü. ³⁷ Kŷ ag ti vэг mü sir. Kŷ ag tóg ti mŷ: "vēnh kar vŷ ā kanēgnēg mü, ā jāvānhvānh kŷ," he mü. ³⁸ Kŷ Jesus tóg ag mŷ: "mü nŷ, cidade ū ra," he mü, "sŷ ag mŷ Topē vŷ tó jé gé. Hā jé sóg kātŷg," he tóg mü ag mŷ, Jesus ti.

³⁹ Kŷ tóg ga tŷ Galiléia kar mŷ ti mü. Vēnh kanhrān jafā krēm tóg ag mŷ Topē vŷ tó mü sir. Ag jagrē kórég pan tóg mü gé sir.

Jesus tŷ ūn kaga kren vānh tŷ há' he
(Mt 8.1-4; Lc 5.12-16)

⁴⁰ Kŷ kejēn ūn kaga kren vānh vŷ ti to kātŷ mü, vēnh kaga tŷ lepra he mü ēn han mü ēn. Kŷ tóg ti krēm grŷnh ke mü, ti mŷ nén ū to vŷ jé. Kŷ tóg: "ā mŷ isŷ há' he sór tŷ nŷ?" he mü. "Ā há tóg isŷ há' henh mü, ā tŷ isŷ há' he sór kŷ," he tóg ti mŷ. ⁴¹ Kŷ tóg Jesus mŷ jagtar tŷ. Kŷ tóg ā nŷgē tŷ ti mēg kŷ ti mŷ: "hej," he mü. "To sóg há nŷ. Há' he ja há ā tóg nŷ," he tóg ti mŷ.

⁴² Kŷ tóg ti kaga kren vānh ēn kren han mü sir vēsŷmér. Kŷ tóg jānhkri nŷ sir, ti fār ti. ⁴³ Kŷ Jesus tóg ti mŷ vŷ tar han mü, ti tŷg jé. ⁴⁴ Kŷ tóg ti mŷ: "ker ū mŷ tó hē," he mü. "Ha tŷg, Topē tŷ ki rŷr tŷ to. Ti há mŷ tómnŷ, kŷ Topē mŷ nŷm nŷ, Moisés tŷ vāsŷ ēg mŷ nén tó ja ti, ā jānhkri to. Hā tŷgrŷn vēnh kar vŷ ā tŷ há' he mü tag ki kanhrān mü," he tóg ti mŷ, Jesus ti.

⁴⁵ Hā ra tóg vēnh kar mŷ tó mü sir. Kŷ vēme ēn vŷ vēnh kar kri rŷm mü. Hā kŷ Jesus tóg ēmā ū ki rā tŷ nŷgtŷ, vēnh ven jé. Ēmā tŷ mŷ tóg tŷgtŷ, hā ra ag tóg ēmā kar tá ti to kāmü tŷ.

2

Jesus tŷ ūn grŷngrŷn kŷ nŷ tŷ há' he
(Mt 9.1-8; Lc 5.17-26)

¹ Kānhmar Jesus tóg kejēn cidade tŷ Cafarnaum tá jun mǎn, kŷ ag tóg mēg mü sir, ti tŷ

tá nŷn ki, ti tŷ hē tá nŷ ēn tá. ² Kŷ ūn e ag vŷ ti to vēnh mǎn, kŷ tóg fór nŷ, jānkān mŷ há. Kŷ Jesus tóg ag mŷ Topē vŷ tó jé nŷ. ³ Hā ra ū ag tóg tá junjun mü gé sir, ūn grŷngrŷn kŷ nŷ vŷn kŷ, ū tŷ 4 (ke) ag vē. ⁴ Hā ra ag tóg ti pétēm tŷ nŷ sir, ti tŷ ag jy fór tŷn kŷ. Kŷ ag tóg in kunēg mü, ti kri. Nor ēn ki ag tóg ūn grŷngrŷn kŷ nŷ ēn ti tērem mü, kur kākā nŷ ti. ⁵ Kŷ Jesus tóg ag jykre vэг mü sir, ag tŷ ti ki ge kŷ nŷtŷ ti. Kŷ tóg ūn grŷngrŷn kŷ nŷ ēn mŷ: "inh kósin," he mü. "Ā tŷ Topē vŷ mranh ja tŷ tŷ' he vē ha," he tóg ti mŷ, Jesus ti.

⁶ Hā ra Topē vŷ to professor ū ag vŷ tá nŷtŷ gé. Ti vŷ to ag tóg jykren mü sir. ⁷ "Ne nē hŷn', ti tŷ tó tag tŷ?" he ag tóg mü, komēr há. "Topē to vŷ kónān vē," he ag tóg. "Topē há ne ā pin kŷ ēg tŷ Topē vŷ mranh ēn tŷ tŷ' he há nŷnh mü. Ti hŷn vēsŷ Topē han mü," he ag tóg mü, ti to jykren kŷ.

⁸ Hā ra Jesus tóg ki kanhró nŷ, ā fe tŷ, ag jykren ki. Kŷ tóg ag mŷ: "ājag tŷ ne to jykren kónān nē?" he mü. ⁹ "Ne nŷ ājag mŷ vēnhmŷ nŷ?" he tóg. "Ūn grŷngrŷn kŷ nŷ tag mŷ sóg: ā tŷ Topē vŷ mranh ja ēn tŷ tŷ' he vē ha, hé," he tóg. "Kŷn mŷ ājag mŷ vēnhmŷ?" he tóg. "Sŷ ti mŷ: nŷ ra, ā kur gé(g) tŷg, henh ke nē ha," he tóg. "Kŷn mŷ ājag mŷ vēnhmŷ ke gé?" he tóg. ¹⁰ "Hā ra isŷ ājag mŷ inh jykre ven sór vē ha. Tŷ sóg ēprā ke fi kósin nŷ. Tá sóg krŷg ke mü, Topē vŷ mranh tŷ vēnh pāte fón ke tá. Sŷ tá krŷg mü ven jé sóg ke mü, ājag mŷ," he tóg. Hā kŷ tóg ūn grŷngrŷn kŷ nŷ ēn mŷ: ¹¹ "nŷ ra, ā kur gé(g) tŷg," he mü, Jesus ti.

¹² Kŷ tóg jēgnē mü sir, ā kur gé(g) tóg mü sir vāhā, kŷ tóg ag rŷnve tŷ mü sir, ūn grŷngrŷn kŷ nŷ ja ēn ti.

Vēnh kar mŷ tóg e tŷ, kŷ ag tóg Topē to: "ēg jykre kǎfór ti nŷ," he mü. "Ge ve ja tŷ ēg nŷtŷ," he ag tóg mü sir.

Jesus tŷ Levi jé prēr
(Mt 9.9-13; Lc 5.27-32)

¹³ Kŷ Jesus tóg tŷg mǎn mü, goj nig tŷ Galiléia ra. Kŷ vēnh kar ag tóg ti pēnŷn vēnh mǎn mǎn mü sir. Kŷ tóg ag kanhrān mü gé. ¹⁴ Ā tŷg mǎn kŷ tóg Levi vэг mü, Alfeu kósin. Governo mŷ imposto kaja mǎg ti tŷ, hā ra tóg ā rǎnhrǎj han nŷ nŷ. Kŷ Jesus tóg ti mŷ: "inh mré kātŷg," he mü. Kŷ tóg jēgnē kŷ ti mré tŷ mü sir.

¹⁵ Kŷ tóg kejēn ti in krēm jēg mü, Jesus ti, Levi in krēm. Hā ra ti mré ag e nŷtŷ, governo mŷ jānkamy mǎg tŷ ag, Topē vŷ mranh tŷ ag ke gé. Jesus mré ag nŷgnŷg kŷ nŷtŷ, ti mré mü tŷ ag mré ke gé. E tāvŷ ag nŷtŷ, ti nón mü ag.

¹⁶ Hā ra Topē vŷ to professor ū ag vŷ tŷ Fariseu nŷtŷ gé. Jesus vэг ag tóg mü, ti tŷ Topē vŷ mranh tŷ ag mré jēn kŷ. Kŷ ag tóg Jesus mré mü tŷ ag mŷ vŷ mü. "Ti há ne tóg ag mré jēg mü" he ag tóg. "Governo mŷ jānkamy mǎg tŷ ag mré tóg jēg mü," he ag tóg, "Topē vŷ mranh tŷ ag mré ke gé," he ag tóg.

¹⁷Hã ra Jesus tóg mēg mū, ag vême ên ti. Kÿ tóg ag mÿ: “Ûn kagyga tū ag vÿ médico venh mū tū nġtĭ,” he mū. “Hã ra ùn kagyga ag hã vÿ ti venh mū tĭ,” he tóg ag mÿ, Jesus ti. “Inh pi(jé) ũ tÿ vĕnh jykre kuryj han mū ag mÿ: “ãjag jykre tovãnh nĭ,” he sór tĭ. Ũ tÿ Topĕ vĭ mranh ja nĭ ên ag hã mÿ sóg: “ãjag jykre kórég tovãnh nĭ,” he sór tĭ. Hã jé sóg ãjag mÿ vĕnh ven,” he tóg ag mÿ, Jesus ti.

Vãkre

(Mt 9.14-17; Lc 5.33-39)

¹⁸Hã ra João mré mū tĭ ag tóg kejĕn vãkrég mū, jĕg tū ag nĭ, ag tÿ Topĕ mÿ hã nÿtĭ jé. Kÿ Fariseu ag vãkrég mū gé. Kÿ ag tóg Jesus mÿ: “João mré mū tĭ ag vÿ tóg vãkrég mū, Fariseu mré mū tĭ ag ke gé,” he mū. “Jo ã mré mū tĭ ag ne tóg vãkrég tū nĭ. Vãkre kurã vĕ mÿr,” he ag tóg ti mÿ, tá nÿtĭ ũ ag.

¹⁹Kÿ Jesus tóg ag mÿ comparação han mū. “Vĕnh kyprũg to kãmũ ên ag pi(jé) vãkrég tĭ,” he tóg. “Festa vĕ mÿr, vĕnh prũgprũg tĭ, kÿ ti mré ke ag tóg ùn prũg mū ên venh kãmũ tĭ,” he tóg. “Ge tĭ nĭ, inh mré mū ag mÿ. Isÿ ag mré nĭn kÿ tóg ver ag mÿ sér tĭ,” he tóg ag mÿ, Jesus ti. ²⁰“Vãhã tóg jun mū, inh kurã ti, kÿ ag tóg inh pére mũnh mū, ên kã hã ag tóg ãjag vãkrenh ke venh mū, kurã ên kã, inh mré mū tĭ ag,” he tóg.

²¹“Ti si fag pi(jé) vãfe kygnej tū tÿ kur si jar ki hyn han tĭ ja nÿtĭgĭtĭ. Ũn kygnej tū tÿ ki hyn han mū ra tóg jaran kenh mū. Kÿ kur si jar ên tóg mág mū. Ũn kygnej hã tÿ fag tóg ki han han tĭ, kÿ tóg jaran ke tū nĭ,” he tóg, Jesus ti. Ti tÿ ã jykre tãg tón hã vĕ, hã ra tóg kur kygnej tū ri ke nĭ.

²²Kÿ tóg ag mÿ: “Kÿ vinho vÿ ge nġtĭ gé,” he mū gé. “Ēg pi(jé) vinho kajãg mū tÿ ti fãr si tÿ sacco ki kujĕg tĭ mÿr!,” he tóg. “Ke tū nĭ (mū) ra tóg kugnãj kÿ jar mū, kógnãj kÿ. Kÿ vinho tóg tū’ he mū, sacco ti ke gé mÿr. Vinho kajã tÿ ti fãr tãg tÿ ki kujĕn ke vĕ mÿr,” he tóg. Jesus tÿ ã jykre tãg tón hã vĕ.

Vĕnhkán ke kurã

(Mt 12.1-8; Lc 6.1-5)

²³Kejĕn Jesus tóg ĕpÿ mĭ tĭ mū, trigo krĕ mĭ. Tĭ mré mū tĭ ag tóg ti mré mū mū. Vĕnhkán ke kurã vĕ. Ag mū kÿ ti mré mū tĭ ag vÿ trigo mugmó tÿ kam ke mū, ko jé. ²⁴Kÿ Fariseu ag tóg Jesus mÿ: “ha vé,” he mū. “Ag tÿ ne jé ãjag tÿ nĕn han ke tū han nĕ, vĕnhkán ke kurã ki?” he ag tóg mū. “Vĕnh rãnhřãj vĕ mÿr, ag tÿ trigo tÿ kam ke ti,” he ag tóg, Jesus mÿ.

²⁵Kÿ tóg ag mÿ: “vó,” he mū. “Davi tÿ nĕn han mū to jykrĕn nĭ,” he tóg. “Ti kókĭr nĭn kÿ tóg ã tÿ nĕn han ke tū han gé, ã mré mū tĭ ag mré, hã ra Topĕ pi(jé) ti to jũ mū, tag han tugrĭn, ha mĕ. ²⁶Topĕ jo ìn kãra tóg rã, Davi ti, Abiatar tÿ Topĕ tū ki rĭr ti to pã’i nĭn kÿ. Tá tóg Topĕ jamĭ ên kó, tÿ ti tÿ konh ke tū ra,

Topĕ tū ki rĭr tĭ ag hã tÿ konh ke vĕ vĕ. Hã ra tóg kó, ti mré mū ag mÿ tóg vĕnh ken gé, Davi ti,” he tóg, Jesus ti. “Rán kÿ tóg nĭ nĭ,” he tóg.

²⁷Kÿ Jesus tóg ag mÿ: “Topĕ vÿ ĕg mÿ vĕnhkán ke kurã nĭm, ĕg tÿ ki vĕnhkán jé,” he mū. “Hã ra tóg tÿ kurã kórég han tū nĭ, vĕnhkán ke kurã tÿ,” he tóg. ²⁸“Hã kÿ sóg tÿ vĕnhkán ke kurã to pã’i nĭ gé. Tÿ sóg ĕprã ke fi kósĭn nĭ mÿr,” he tóg ag mÿ, Jesus ti.

3

Jesus tÿ ùn nġgé tóg tÿ há’ he
(Mt 12.9-14; Lc 6.6-11)

¹Kejĕn Jesus tóg vĕnh kanhrãn jafã ra rã mãn mū. Tá ũ tóg jĕ nĭ, ti nġgé tóg tóg ja nĭ. ²Kÿ ag tóg ti tugnÿm mū sir, “kema ĕg tÿ ti tÿ vĕnhkán ke kurã kã ti tÿ há’ he ve jé,” he ag tóg mū sir. Hã ra ag tóg pã’i ag mÿ ti tó sór mū, ti tÿ vĕnhkán ke kurã to Topĕ vĭ mranh kÿ. ³Hã ra Jesus tóg ùn nġgé kórég ên mÿ: “kunġg,” he mū. ⁴Kÿ tóg ag mÿ: “vĕnhkán ke kurã ki ĕg hÿn ne han mū?” he mū, “ĕg tÿ Topĕ vĭ ki króm jé,” he tóg. “Ēg mÿ hÿn nĕn ũ há han mū?” he tóg. “Ēg tÿ ũ tū kókĕn kÿn mÿ kórég tū nĭnh mū?” he tóg ag mÿ. “Ēg mÿ ũ kren han mū hÿn?” he tóg. “Ēg tÿ ũ tén kÿn mÿ há nĭnh mū hÿn?” he tóg. Hã ra ag tóg ti mÿ katy tĭ sir.

⁵Kÿ tóg ag ki ĕvãnh kÿ jũ mū sir, fe kaj tóg nĭ sir, ag krĭ tū nÿtĭn kÿ. “Á nġgé tÿ krÿg’ hé,” he tóg ti mÿ, ùn nġgé tóg ên mÿ. Kÿ tóg tÿ krÿg’ he mū sir, há’ he tóg mū sir, vãhã, ùn nġgé tóg ja ên ti.

⁶Kÿ vãhã Fariseu ag mū mū sir, jagnĕ mré ti to jykrĕn jé, pã’i mág tÿ Herodes mré ke ag mré ke gé. “Ēg hÿn hĕ ri ken kÿ ti tũg mū?” he ag tóg mū, Jesus ti to.

Jesus tÿ goj nig fyr tá ag kanhrãn

⁷Hã ra Jesus tóg ti mré mū tĭ ag mré goj nig tÿ Galiléia ra tĭ mū, vĕnh e tũg ja ra. Hã ra vĕnh e ag tóg ti nón mū mū. Ga tÿ Galiléia tá ag tóg kãmũ mū, ga tÿ Judéia tá ke gé, ⁸cidade tÿ Jerusalém tá, ga tÿ Iduméia tá, goj tÿ Jordão má tá, cidade tÿ Tiro tá, cidade tÿ Sidom tá ke gé. E tãvĭ ag nÿtĭ, e pĕ. Ti tÿ nĕn hyn han kar mĕ kÿ ag tóg ti to kãmũ mū. ⁹Kÿ Jesus tóg ti mré mū tĭ ag mÿ tó mū, ag tÿ ti mÿ canoa fãjãnjé. Ti kutãn ag tóg, vĕnh kar ên tĭ, hã kÿ tóg canoa to vĭ mū. ¹⁰Ũ tÿ hĕn ri ke tÿ há’ he ja tóg nĭ, ùn kagyga ag tÿ, fag tÿ ke gé. Hã kÿ ag tóg ti kutãn mū. Ag tÿ ti mĕ sór vĕ, ãjag nġgé tÿ. ¹¹Kÿ ùn jagrĕ kórég ag vÿ tá nÿtĭ gé. Ag tÿ Jesus ve kÿ ag tóg prĕnprĕr mū sir. “!..Tÿ ã Topĕ kósĭn ne..!” he ag tóg mū, prĕnprĕr kÿ. ¹²Kÿ Jesus tóg ag mÿ vĭ tar han tĭ. “Ker inh kãmĕn hĕ,” he tóg ti, ag mÿ.

Jesus tÿ ũ tÿ 12 (ke) ag vin
(Mt 10.1-4; Lc 6.12-16)

¹³ Kejēn tóg pānónh ra tī mū, Jesus ti. Kŷ tóg ag jé prēr mū, ag kuprēg kŷ. Kŷ ag tóg ti to mū mū. ¹⁴ Kŷ tóg ū tŷ 12 (ke) ag vin mū sir, ag tŷ tŷ ti mré mū tī nŷtī jé, ti tŷ ag jēgnē jé ke gé, “Topē vī tó jé,” he tóg. ¹⁵ Ag mŷ tóg vēnh jŷkre nīm mū, ag tŷ vēnh jagrē kórég pan jé. ¹⁶ Ū tŷ 12 (ke) ag hā vē, ha mē: Simão, Jesus tŷ ti jŷjŷ ū hā vŷ: Pedro, he mū, ¹⁷ Tiago ke gé, ti jāvy tŷ Joāo mré, Zebedeu krē tag ag. Jesus tŷ ag jŷjŷ ū hā vŷ: Boanerges, he mū, ěg vī ki ke hā vŷ: ta tŷ tŷrŷrŷ he ri ke ag, he mū, ¹⁸ André ke gé, Filipe ke gé, Bartolomeu ke gé, Mateus ke gé, Tomé ke gé, Tiago ke gé, Alfeu kósin tag ti, Tadeu ke gé, Simão ke gé, ag tŷ ū to: Zelote, he mū tag ti, ¹⁹ Judas Iscariotes ke gé, ū tŷ pā'i ag mŷ Jesus ven ke ti.

Topē vī to professor ag tŷ Jesus to vī kónān

(Mt 12.22-32; Lc 11.14-23; 12.10)

²⁰ Kŷ Jesus tóg ag mré ā jamā tá jun mū. Kŷ vēnh kar tóg sir tá vēnh mán mū, kŷ tóg ag jēn ke mū ra vēnhmŷ tī, Jesus mré mū ag. ²¹ Kŷ Jesus kanhkā fag vŷ ti vēme mē kŷ ti kāgmīnh kāmū mū. “Kri vēnhmŷ nī ve ti nī,” he fag tóg, hā kŷ fag tóg ti kāmī sór mū. Hā ra tóg fag mré ti tū nī.

²² Kŷ Topē vī to professor ag tóg tá junjun mū gé. Jerusalém tá ag tóg kāmū jég, ti ve jé. Kŷ ag tóg ti to: “jagrē kórég ti hŷn nī,” he mū. “Hā kŷ tóg vēnh jagrē kórég ag pā'i ěn jŷkre han mū, vēnh jagrē kórég ag pan jé,” he ag tóg. “Belzebu jŷkre tŷ tóg ag pan mū, Nén-kórég jŷkre tŷ,” he ag tóg, Jesus to, Topē vī to professor ag.

²³ Kŷ Jesus tóg ag jé prēr kŷ ag mŷ comparaçāo han mū, kŷ tóg: “Satanás vŷ vēnh jagrē kórég pan tŷ nŷgtī mŷr,” he mū, Jesus ti. ²⁴ “Pā'i pir krēm ke ag tŷ jagnē kato tēgtēn kŷ ag tóg jagnē kāgtēn kán ke mū,” he tóg. ²⁵ “Īn pir ká ki ke ěn fag tŷ jagnē kato tē kŷ fag tóg jagnē kāgtēn kán ke mū gé,” he tóg. ²⁶ “Satanás krēm ke ag tŷ jagnē kato tē kŷ ag tóg jagnē tŷ tŷ' henh ke mū gé, kŷ tóg tŷ' he mū sir, Satanás ti,” he tóg. ²⁷ “Ěg tŷ ū tŷ nén ū mán sór kŷ, ti ĩn tá, kŷ ěg tóg ti se ven tī, ke tŷ nī (mū) ra tóg ā tŷ ti rir ke mū, kŷ ěg tóg ti tŷ mán tŷ hē ri kenh ke tŷ nŷgtī, ti tar nŷn kŷ. Ěg tŷ ti se kar kŷ ěg tóg ti tŷ mäg mū sir,” he tóg. “Ge ti nŷgtī, sŷ nén han mū ti. Tar ti nī, Japo ti, hā ra sóg hur ti sé, hā kŷ sóg ti tŷ ag kygvāg mū sir, ag jagrē kórég pan sóg mū sir,” he tóg, Jesus ti.

²⁸ “Sŷ ke há vē, hā kŷ sóg tó mū,” he tóg. “Topē vŷ ājag mŷ vēnh pāte fón kán mū, ājag tŷ ti vī mranh kar ěn tŷ, ājag tŷ ti kato vī kónān mré há,” he tóg. ²⁹ “Jāvo ājag tŷ Topē kuprīg kato vī kónān kŷ tóg ājag mŷ vēnh pāte fón mán ke tŷ nī ha, Topē ti,” he tóg. “Ājag tŷ Topē vī mranh ěn vŷ ājag hā ká nī nī, kurā tŷ ti nī,” he tóg, Jesus ti.

³⁰ Ag mŷ tóg ke mū, Jesus ti, ag tŷ ti to: “jagrē kórég ti hŷn nī,” hen kŷ.

Jesus mré ke pē fag

(Mt 12.46-50; Lc 8.19-21)

³¹ Kŷ ti mŷnh fi tóg ti jāvy ag mré ti venh kātī mū. Re ká fi jé ag mré, kŷ ag tóg ū jēnēg mū, ti jé prēr jé. ³² Jesus pénĭn vēnh e vŷ tóg nŷtī, nŷgnīg kŷ, kŷ ag tóg: “ha mē, ā mŷnh fi vŷ re ká jé, ā jāvy ag mré,” he mū. “Fag tŷ ā mré vēmén sór vē. Ā jé prēr fag tóg mū,” he ag tóg ti mŷ.

³³ Hā ra Jesus tóg: “inh mŷnh fi mŷ inh ve sór mū, inh jāvy ag mré?” he mū. “Inh mŷnh fi vē vē, inh jāvy ag vē vē, hā ra ag tóg tŷ inh mré ke pē tŷ nŷtī,” he tóg. ³⁴ Kŷ tóg ūn nŷgnīg kŷ nŷtī ag ki ěvānh kŷ tóg: “inh mŷnh fi hā vē, inh jāvy ag hā vē gé,” he mū. ³⁵ “Ū tŷ Topē vī han mū ěn ag vŷ tŷ inh jāvy nŷtī, inh ve fag ke gé, inh mŷnh ke gé,” he tóg ag mŷ, Jesus ti.

4

Nén fy to comparaçāo

(Mt 13.1-9; Lc 8.4-8)

¹ Kejēn Jesus tóg goj nig tŷ Galiléia fyr tá ag kanhrān mán mū. Hā ra vēnh e vŷ ti pénĭn nŷtī, vēnh e tāvĭ, hā kŷ tóg canoa kára rá mū, goj káki, kŷ tóg canoa kákā nī mū, hā ra ag kar vŷ tar tá vēnh mán kŷ nŷtī, nig fyr tá. ² Ag mŷ tóg vēnh vī e tó mū, comparaçāo han kŷ. ³ Kŷ tóg kejēn ag mŷ: “ha mē,” he mū. “Ū tóg nén ū fy krigkrig tŷ mū,” he tóg. ⁴ “Tŷ tŷ krigkrig kŷ ti fy ū tóg ěmĭn kri kutē mū, ěpy kri. Kŷ sēsĭ tóg ti ko mū sir. ⁵ Ti fy ū tóg pāro kri kutē mū, ga e tŷ ki, kŷ tóg kánhmar mur mū vē, ga sĭ ěn ki. ⁶ Hā ra rá tóg ā tŷ ěg nŷno ká sa kŷ (tóg) ti pŷn mū. Ti jāre han tŷ nŷn kŷ tóg tóg mū. ⁷ Ti fy ū tóg sónh káki kutē mū, kŷ sónh tóg ti mré mur mū, ti kri rŷm tóg mū sir kŷ tóg kanē han tŷ nī. ⁸ Ti fy ū tóg ga há kri kutē mū kŷ tóg mur há han mū, mog há han tóg mū, kanēn ha han tóg mū gé, ū tóg kanē tŷ 30 (ke) han, jo ū vŷ kanē tŷ 60 (ke) han, jo ū vŷ kanē tŷ 100 (ke) han. ⁹ Ū nŷgrēg nŷtī tŷ tŷ jēmē jé,” he tóg, Jesus ti.

Jesus tŷ nén fy to comparaçāo kāmēn

(Mt 13.10-23; Lc 8.9-15)

¹⁰ Ūn e ěn ag mŷn kar kŷ ti mré nŷtī ag tóg ti ki jēmēnh kāmū mū, nén fy kāmēn ti. Kŷ ag tóg ti mŷ: “ā tŷ ěg mŷ ne tó nē?” he mū.

¹¹ Kŷ tóg ag mŷ: “ājag há tóg Topē tŷ tŷ ěg pa'i nī ki kanhrō nŷtĭnh mū, ijo tó ja tŷ ěn ki,” he mū. “Hā ra sóg ěn ag mŷ comparaçāo tāvĭ han mū. ¹² Ag mŷ sóg tó há han ke tŷ nī, ón kŷ mēg mū ag mŷ, kŷ ag tóg ājag tŷ vēg mū ra ki kagtīg nŷtī, ājag tŷ mēg mū ra ag tóg to jŷkrēn tŷ nŷtī, kŷ ag tóg Topē ki ge tŷ nŷtī gé, kŷ Topē tóg ag mŷ vēnh pāte fón ke tŷ nī gé,” he tóg, Jesus ti, ū ag to.

¹³ Kŷ tóg ag mŷ: “ájag tŷ to jŷkrén tŷ tóg tŷ,” he mŷ, “sŷ ájag mŷ nén fy kámén kŷ,” he tóg. “Kŷ ti mŷ ájag tŷ ŷ to jŷkrén há nŷnh mŷ”, sŷ ájag mŷ comparação ŷ han kŷ?” he tóg.

¹⁴ Kŷ tóg jamā hár(a) ag mŷ kámén mŷ. “Ű tóg nén fy vāvām tŷ, kŷ ti tŷ Topē vŷ tó vē, há vŷ: vāvām, he mŷ, nén fy ri ke vē,” he tóg. ¹⁵ “Ti fy ŷ vŷ ěmŷn kri kutē mŷ. Kŷ Topē vŷ mēg mŷ ŷ ag vŷ ěpy ri ke nŷtŷ,” he tóg. “Ag tŷ Topē vŷ mēg mŷ ra tóg ag mŷ tŷ tŷ” he mŷ, Satanás ti, Topē vŷ tŷ. Vēsŷmēr tóg ag mŷ tŷ tŷ” he mŷ, ag mŷ Topē vŷ tó tŷ. Kŷ ěmŷn ri ke vē sir. ¹⁶ Hā ri ken há vē gé, ti tŷ pāró kri vāvām ěn ti. Ag tŷ Topē vŷ mē kŷ ag tóg vēsŷmēr: hej, he mŷ sir. Ag mŷ tóg sér ti. ¹⁷ Hā ra ag tóg nén kré järe tŷ ri ke nŷtŷ. kŷ ag tóg mŷ sŷ han mŷ. Topē mré. Nén ŷ jagy kutē kŷ ag tóg sir Topē tovānh mŷ vēsŷmēr, ŷ tŷ Topē tŷgrŷn ag kato tē kŷ. ¹⁸ Ti tŷ sŷnh kākŷ vām ěn há vē gé, há vŷ tŷ Topē vŷ mēg mŷ ag nŷtŷ gé. ¹⁹ Hā ra ag tóg ájag rānhŷrāj há mŷ ěkrég mŷ, ŷn kŷ rico nŷ sŷr jé. Nén ŷ kar to ag ěn, há kŷ Topē vŷ tóg ag mŷ katŷ” he mŷ sir. Kŷ ag tóg kanē há han tŷ nŷ. ²⁰ Hā ra ti tŷ ga há kri vāvām mŷ ěn vŷ tŷ Topē vŷ mēg mŷ ag nŷtŷ gé. Hej, he ag tóg mŷ sir, kanē há han ag tóg mŷ, ŷ tóg kanē tŷ 30 (ke) han mŷ, ŷ tóg kanē tŷ 60 (ke) han mŷ, ŷ tóg kanē tŷ 100 (ke) han mŷ,” he tóg, Jesus ti, ag mŷ.

Jęgrě to comparação
(Lc 8.16-18)

²¹ Kŷ Jesus tóg ag mŷ: “ěg pi(jé) néj gru ma kāmŷ kŷ kěj krěm fěg tŷ, ěg pi(jé) cama krěm fěg tŷ,” he mŷ. “Ti fěg jafā kri ěg tóg fěg tŷ. ²² Hā kŷ ěg tŷ nén vég tŷ ěn vēnh ven kán ke vē, há jě tóg ver péju kŷ nŷ. ěg tŷ nén ki kagŷg ěn vēnh ven kán ke vē,” he tóg. ²³ “Űn nŷgrěg nŷtŷ tŷ tŷ jěmě jé,” he tóg.

²⁴ “Hā kŷ jěmě há han,” he tóg. “Ájag mré ke ag jŷkre tŷgnŷm ájag tóg tŷ, kŷ ájag tóg ag mŷ vŷ tar han tŷ. Kŷ Topē vŷ ájag mŷ vŷ tar han ke mŷ gé, ájag tŷ ájag mré ke ag jŷkre ri ke nŷtŷn kŷ. Hā ra tóg ájag mŷ vŷ tar káfŷr han ke mŷ, há vemŷnŷ,” he tóg. ²⁵ “Ű tŷ nén ŷ to jŷkrén há han kŷ tóg ŷ to jŷkrén mán”, ŷ to jŷkrén mán”, he mŷ sir. Ű tŷ nén ŷ to jŷkrén há han tŷ nŷn kŷ tóg ti mŷ tŷ” he mŷ sir, ti tŷ nén to jŷkrén sŷ han mŷ ra,” he tóg, Jesus ti.

Nén kré to comparação

²⁶ Kŷ Jesus tóg ag mŷ: “Topē tŷ tŷ ěg pā’i nŷ vŷ ge nŷnh mŷ, há mě,” he mŷ. “Ű vŷ nén ŷ fy vāvām tŷg mŷ, ěpŷ ki,” he tóg. ²⁷ “Ű tŷ vāvām mŷ vŷ nŷr mŷ sir, kutŷg kŷ, tŷ vaj kŷ tóg rŷr mán mŷ sir. Hā ra ti fy ěn vŷ mur mŷ, mog tóg mŷ, jo ŷ tŷ vāvām mŷ tóg ki kagŷg nŷ. “Ti hě ri ken kŷ mur?” he tóg. ²⁸ Jávo tóg vēsŷg ki mog, kar tóg mó han, kŷ vāhā ti kanē vē sir, ti mó kākŷ. ²⁹ Ti kaněn kar kŷ tóg ag mŷ: “há kre jafā va kāmŷ jěg,” he mŷ sir. Kŷ ti krenh ke kurā vē sir. Topē tŷ tŷ ěg pā’i nŷ ri

ken há vē,” he tóg, Jesus ti, ā kātŷg mán ke tŷn kŷ.

Ka tŷ mostarda fy to comparação
(Mt 13.31-32, 35; Lc 13.18-19)

³⁰ Kŷ Jesus tóg: “inh hŷn tóg tag tŷnh mŷ ha, sŷ Topē tŷ tŷ ěg pā’i nŷ kámén jé,” he mŷ. ³¹ “Ka tŷ mostarda fy ri ke ti nŷ, Topē tŷ tŷ ěg pā’i nŷ ti,” he tóg. “Ti krān ěg tóg tŷ, ěg japŷ ki. Kāsir ti nŷ, ti fy ti. Ű fy vŷ ti sŷ ri ke tŷ nŷtŷ. ³² Ti krān kar kŷ tóg mog mŷ, kŷ tóg ěgŷho kar káfŷr nŷ. Pě mág ti nŷtŷ, há kŷ sěsŷ ag vŷ kākŷ krěg tŷ, ti fěnja ki,” he tóg, Jesus ti.

³³ Comparação tŷ hěn ri ke hŷn han tóg, ag mŷ Topē vŷ tŷn ki, ag tŷ to jŷkrén sŷr kŷ. ³⁴ “Tag vŷ ge nŷnh mŷ,” he há han tóg ag mŷ, Jesus ti. Ag mŷ tóg jamā hár(a) nén ŷ tó tŷ nŷ, ŷn e ag mŷ. Hā ra tóg ā mré mŷ tŷ ag mŷ kámén há han mŷ, ag pin kŷ.

Jesus tŷ kŷho tŷ tŷ’ he
(Mt 8.23-27; Lc 8.22-25)

³⁵ Hā tŷ kuty tá tóg ag mŷ: “mŷ nŷ, goj nig kafā ŷ ra,” he mŷ.

³⁶ Hā kŷ ag tóg vēnh e ěn ré kŷ mŷ mŷ sir, canoa kāmŷ, Jesus tŷ kākā nŷn kŷ. Hā ra ŷ ag tóg ti mré mŷ mŷ gé, canoa ŷ kāmŷ. ³⁷ Hā ra kākā tar távŷ vŷ tóg vāhā krog he mŷ, kŷho ti. Kŷ goj tóg canoa kākŷ krěm krěm ke mŷ. Ti fān sŷr tóg mŷ sir. ³⁸ Hā ra Jesus tóg nŷr nŷ, fakŷrŷnh kŷ, canoa nér tá. Kŷ ag tóg ti rŷn kŷ ti mŷ: “Senhor,” he mŷ. “ěg mŷ ěg kagter ha mě tóg tŷ. Mŷ ā mŷ tŷ nén ŷ tŷ?” he ag tóg ti mŷ.

³⁹ Kŷ tóg rŷr mŷ sir, kŷ tóg kŷho mŷ vŷ tar han mŷ, ti mŷ: “krŷg he ra,” hen kŷ. Kŷ kŷho tóg tŷ” he mŷ, katŷ” he tóg mŷ. ⁴⁰ Kŷ tóg ag mŷ: “ájag tŷ ne jé kanē jur ně?” he mŷ. “Ájag mŷ inh ki rá há han tŷ?” he tóg ag mŷ. ⁴¹ Kŷ tóg ag mŷ e (pě) távŷ ti sir. Jagně mŷ ag tóg: “ti jŷkre tóg ěg mŷ e tŷ,” he mŷ. “Kŷho vŷ ty vŷ han, goj ti ke gé,” he ag tóg.

5

Jesus tŷ vēnh jagrě kŷróg tŷ mil ag pan
(Mt 8.28-34; Lc 8.26-39)

¹ Kŷ ag tóg goj nig kafā ŷ tá junjun mŷ sir, Gerasa tá ke ag tá. ² Jesus tŷ canoa ki vag ke mŷ ra ŷ tóg ti kato tē mŷ. Jagrě kŷróg ti nŷ. Věnh kej tá tóg kākutē mŷ. ³ Tá tóg ěmā nŷ, vēnh kej tá. Ag tŷ ti ség mŷ ra tóg vēnh mŷ nŷ, ferro mré há. ⁴ Ti se tŷ hěn ri ke han ja ag tóg nŷgtŷ vē, ti nŷgě, ti pěn ke gé, ferro tŷ. Hā ra tŷ vŷ tŷn tŷ kam ke ja nŷgtŷ, ā pěn se ja ti mrynŷmranh kán ja tóg nŷgtŷ. Ag tŷ ti kanhrān ke mŷ ra ag tóg ti tŷ hě ri ke ja tŷ nŷgtŷ. ⁵ Kuty ki kurā mré tóg prěr tŷgtŷ, vēnh kej ki. Pāró ěn ki pó génh kŷ tóg vēsānh tŷgtŷ. ⁶ Ti tŷ kuvar há tá Jesus ve kŷ tóg ti to vēnhvāg tŷ mŷ, kŷ tóg ti krěm grŷnh ke mŷ. ⁷ Jamā hár(a) tóg prěr mŷ, kŷ tóg: “!..ā isŷ hě ri kenh mŷ, Jesus’..!” he mŷ, “!..kŷnhmŷ

⁴ Kŷ Jesus tóg ag mŷ: “ĕmā ū tá ke ag tóg Topĕ vĭ tó ti to é he tũ nĭgtĭ mŷ;” he mŷ. “Ti jamā tá ke ag tóg ti to é he tĭ jĭvŏ, ti mrĕ ke ag, ti kanhkā ag,” he tóg. ⁵ Kŷ Jesus tóg tá nĕn ū han tũ nĭ sir. Ūn kaga pipir ag hā tŷ há’ he tóg, ā nĭgĕ tŷ ag mĕ kŷ. ⁶ Ag tŷ ti ki ge tũ tóg ti mŷ e tĭ, ti jamān ki. Kŷ tóg ĕmā kāsir mĭ tĭg kŷ ag kanhrān tĭ nĭ sir.

*Jesus tŷ ū tŷ 12 (ke) ag jĕgnĕ
(Mt 10.5-15; Lc 9.1-6)*

⁷ Kŷ Jesus tóg ū tŷ 12 (ke) ag jĕ prĕr mŷ. Kŷ tóg ag mŷn mŷ, ūn régre tĭn’, ūn régre tĭn’ he tóg. Ag mŷ tóg vĕnh jykre nĭm mŷ, ag tŷ vĕnh jagrĕ kórĕg pan mŷ jĕ. ⁸ Kŷ tóg ag mŷ: “ājag mŷn kŷ pāo ma mŷ tŷg nĭ,” he mŷ, “bolsa ke gé, jĕnkamy ke gé,” he tóg. ⁹ “Vātó hā va mŷmŷnĭ, kĕtŏ tĭ, pĕ né ke gé, pĕn to ró ti,” he tóg. ¹⁰ Kŷ tóg ag mŷ: “ājag tŷ ĕmā ū tá jun kŷ, ājag tŷ ĭn ra rā mŷ hā ki nŷgnŷr hemnĭ,” he mŷ, “hā ki ājag tŷ kurā ki panh ke mŷ ĕn tá krŷgkrŷg nĭ,” he tóg. ¹¹ “ĕmā ū tá ke ag tóg kejĕn ājag mŷ: kĕgemnĭ, hĕnh ke tũ nĭ, ag tŷ ājag vĭ mĕ jĕvĕnh nŷtĭn kŷ. Kŷ ājag pĕn hā kŷkŷnĭh nĭ, ājag tŷ tá pa kŷ,” he tóg, “ag tŷ ve kŷ to ki kanhrŏ nŷtĭ jĕ, Topĕ tŷ ag mŷ: vŏ’, he ti,” he tóg ag mŷ. “Ha mĕ, ki hā sŏg tó mŷ. Kurā tŷ ĕgno ki, isŷ vĕnh kar jykre tugnŷm ke kurā ĕn ki ag tóg jagĕgtar nŷtĭnh mŷ, ag tŷ ājag vĭ jĕmĕ jĕvĕnh nŷtĭn kŷ,” he tóg, Jesus tĭ.

¹² Kŷ ag tóg mŷ mŷ sir, ū tŷ 12 (ke) ag. “Ājag jykre tovĕnh nĭ,” he ag tóg mŷ, vĕnh kar mŷ. ¹³ Vĕnh jagrĕ kórĕg pan ag tóg mŷ, ha mĕ. Ūn kagyga ag to tĭn ag tóg mŷ, azeite tŷ, kŷ ag tóg tŷ há’ he kĕn mŷ sir.

*João Batista ter
(Mt 14.1-12; Lc 9.7-9)*

¹⁴ Kŷ pā’i mág tŷ rei tóg Jesus kĕme mĕg mŷ sir. Vĕnh kar vŷ ti kĕmĕn tĭ, hā kŷ tóg mĕg mŷ. Pā’i mág tŷ rei ĕn jĭjĭn hā vŷ: Herodes, he mŷ. Kŷ tóg: “João hŷn (tóg),” he mŷ, “ŭ tŷ ag kygpĕg tĭ ĕn tĭ,” he tóg. “Ā ter jan tán hŷn vŷn kĕ,” he tóg. “Hā kŷ tóg ĕg tŷ nĕn han vĕnh kar ĕn hŷn han tĭ,” he tóg, Jesus to, Herodes tĭ.

¹⁵ Hā ra ū tóg Jesus to: “Elias vĕ,” he mŷ. Kŷ ū tóg: “Topĕ vĭ tó tĭ vĕ, vĕsŷ Topĕ vĭ tó tĭ ag ri ke vĕ,” he mŷ gé.

¹⁶ Hā ra Herodes tóg ti kĕme mĕ kŷ: “João hŷn ā ter ja tá vŷn kĕ, sŷ ūn krĭ kŷm ja ĕn tĭ,” he mŷ.

¹⁷ Herodes vŷ João se ja nĭ, vĕse jafā kĕki tóg ti fŏn ja nĭ, Herodias fi tugrĭn. Tŷ fi Filipe prŷ fi nĭ, ti jĕvŷ, hā ra tóg fi tŷ prŷg mŷ, Herodes tĭ.

¹⁸ Kŷ João tóg Herodes mŷ: “ā hā ne tóg ā mrĕ ke prŷ fi tŷ prŷg mŷ;” he ja nĭ. “Fi ki ā tóg Topĕ vĭ mranh mŷ,” he ja tóg nĭ, João ti, Herodes mŷ. ¹⁹ Tag to Herodias fi tóg ti to kórĕg nĭ, ti tĕn ke to fi tóg jŷkrĕn nĭgtĭ, hā

ra fi tóg ti tŷ hĕ ri ke tũ nĭ, ²⁰ Herodes tŷ ti kamĕg kŷ. João vŷ tóg tŷ ūn jykre kurŷj nĭ. Topĕ jykre hā han tóg tĭ. Hā kŷ Herodes tóg ti jŷ nĭgĕn tĭ, ti tŷ ti jykre hā ki kanhrŏ nĭn kŷ. João vĭ tóg ti mŷ vĕnhmŷ tĭ, ge ra tóg ti mŷ mĕ há ti, Herodes mŷ.

²¹ Kejĕn tóg fi mŷ ti tĕn ke ki krŏm ke mŷ. Herodes tóg ā mur ja kurā ĕn ki festa mág han mŷ, tenente ag mŷ, soldado ag pā’i ag mŷ ke gé, ūn rico ag mŷ ke gé, Galilĕia tá ke ag mŷ.

²² Kŷ Herodias fi kŏsin fi tóg ag jo vĕnh grĭngrĕn mŷ, hā ra tóg ag mŷ sĭ tĕvĭ tĭ, Herodes mŷ, ti mrĕ nŷtĭ ag mŷ ke gé, ti mrĕ jĕg mŷ ag mŷ. Kŷ tóg fi mŷ: “ā tŷ nĕn to vĭ mŷ tŷ sŏg ā mŷ nĭm mŷ,” he mŷ. ²³ Fi mŷ tóg: “sŷ ke há vĕ,” he mŷ. “Ā tŷ nĕn to vĭ mŷ kar nĭm jĕ sŏg ke mŷ, isŷ nĕn kar kuju mrĕ hā,” he tóg, tátĕg fi mŷ.

²⁴ Hā ra fi tóg ā mŷnh fi to tĭ mŷ sir. “Inh hŷn ne to vĭnh mŷ?” he fi tóg mŷ, ā mŷnh fi mŷ. Kŷ fi tóg: “João krĭ to vĭmŷnĭ,” he mŷ, “ŭ tŷ ag kygpĕg tĭ ĕn krĭ to,” he fi tóg, ā kŏsin fi mŷ, Herodias fi.

²⁵ Kŷ fi tóg vĕsŷmĕr pā’i mág ĕn to vĕnhvĕg tĭ mŷ. “Inh mŷ ŷri João Batista krĭ nĭm, pĕnky kĕkĕ,” he fi tóg mŷ.

²⁶ Kŷ Herodes tóg fe kaj mág han mŷ sir. Hā ra tóg fi mŷ: “sŷ ke há vĕ,” he ja nĭ, hā kŷ tóg fi mŷ han sŏr mŷ, ti mrĕ nŷtĭ ag tŷ mĕ kĕn ja nĭn kŷ. ²⁷ Hā kŷ tóg policĭa ū jĕnĕg mŷ, ti tŷ ti krĭ ma kĕtĭg jĕ. Kŷ tóg ti krĭ kŷm mŷ sir, vĕse ja kĕtĕ. ²⁸ Kŷ tóg ti krĭ ma kĕtĭ mŷ sir, pĕnky kĕkĕ nĭm kŷ. Kŷ tóg fi mŷ nĭm mŷ, tátĕg fi mŷ. Kŷ fi tóg ā mŷnh fi mŷ ma kĕtĭ mŷ, Herodias fi mŷ.

²⁹ Kŷ João mrĕ mŷ tĭ ag tóg ti vĕnh mŷ mŷ, ti ter mĕ kŷ. Kŷ ag tóg ti há va mŷ mŷ, vĕnh kej ra. Tá ag tóg ti pĕju mŷ sir.

*Jesus tŷ ū tŷ 5 mil (ke) ag jĕn
(Mt 14.13-21; Lc 9.10-17; Jo 6.1-14)*

³⁰ Kejĕn Jesus tŷ ūn vĭn mŷ ag tóg Jesus to vŷnvŷn ke mŷ, ti mŷ kĕmĕn jĕ, ag tŷ vĕnh kar mŷ nĕn tŏ ja ĕn tĭ, ag tŷ nĕn ū han mŷ kar ĕn ke gé. ³¹ Kŷ tóg ag mŷ: “mŷ nŷ, ĕg pir mŷ ĕmā tŷg ja ra mŷ jĕ, ĕg vĕnhkĕn sĭ han jĕ,” he mŷ. Kĕmŷ ag tóg nŷ nĭ, e ag tóg tĭ ha, kŷ tóg ag jĕn ke mŷ ra vĕnhmŷ tĭ sir. ³² Kŷ ag tóg canoa kĕmĭ mŷ mŷ sir, ĕmā tŷg ja ra, ājag pir mŷ.

³³ Hā ra ūn e ag tóg ag mŷ ve kŷ ag ki kanhrān mŷ, kŷ ag tóg ājag pĕn kĕ ag jŷ pĕtĕ mŷ, ĕmā kar tá kĕmŷ kŷ. Ag jo ag tóg tá junjun mŷ sir, vĕnh e ĕn tĭ. ³⁴ Jesus tŷ tá jun kŷ tóg sir ūn e ag vĕg mŷ, kŷ ag tóg ti mŷ jagtar nŷtĭ. Tĭ mŷ ag tóg tŷ ĕg mĕg tŷ mĕ, ĕg mĕg tŷ carneiro ri ke nŷtĭ. Ū tŷ ĕg mĕg ki rĭr tũ nĭn kŷ tóg jagĕgtar nŷtĭgtĭ, ĕg mĕg tĭ. Tag ri ke ag nŷtĭ, ūn e ĕn ag, Jesus mŷ, ag tŷ Topĕ vĭ ki kĕgtĭg nŷtĭn kŷ.

³⁵ Hā ra tóg rĕkĕ nŷ sir, kŷ ti mrĕ mŷ tĭ ag tóg ti mŷ: “ki ti ĕmā tũ nĭ, rĕkĕ ti nŷ ha,” he

mũ. ³⁶ “Á tý ag mün ký tóg há tí vē. Ký ag tóg ěmā kar mī mūnh mũ, vējēn jāvānh jé,” he ag tóg tí mý. ³⁷ Hā ra tóg ag mý: “ha inhā ag jēn ge,” he mũ. Hā ra ag tóg: “ký ěg mý jānkamy tý hēn ri ke tý pāo kajām mũ?” he mũ, “ěg tý ag jēn jé?” he ag tóg tí mý.

³⁸ Ký tóg ag mý: “pāo tý hē ri ke ný ki nýtí?” he mũ. “Ha venh mũ jēg,” he tóg. Ag tý ve ký ag tóg: “ũ tý 5 (ke) vē,” he mũ, “pirā régre ke gé,” he ag tóg.

³⁹ Ký tóg ag mý: “nīgnī ra, re gýnh tánh kri, mrugmru kri,” he mũ, “vēnhmān ký,” he tóg, vēnh kar ěn mý. ⁴⁰ Ký ag tóg vēnhmān ký nī, vēnhmān ký nī he mũ, ũ výt tóg 100 (ke) nī he mũ, jo ũ tóg 50 (ke) nī he mũ, ag vēnhmān ũ. ⁴¹ Ký tóg pāo tý 5 (ke) génh ký, pirā régre génh ký kanhkā ki ěvānh mũ, ký tóg Topē mré vī mũ sir, ký tóg pāo kénh mũ sir, ā mré mũ tí ag mý tóg vin mũ, ag tý ũn e ěn mý vēnh kápāpām jé. Pirā régre tý tóg vēnh kápāpām mũ gé sir. ⁴² Ký vēnh kar vý ko kán ký funfór mũ sir. ⁴³ Kēj tý 12 (ke) fān ag tóg mũ sir, pāo ke tý, pirā ke tý. ⁴⁴ Pāo ěn ko mũ ag tóg tý 5 mil (ke) nýtí, ũn týtā fag to tú.

Jesus tý goj kri tíg

(Mt 14.22-33; Jo 6.15-21)

⁴⁵ Ký Jesus tóg vēsýmér ā mré mũ tí ag mý to mũ, ag tý canoa kāmí mũ jé, ag tý ti jo kafā ũ ra mũ jé, ěmā tý Betsaida ra. “Isý ũn e tag ag mý: ha mýjēg, henh ke vē ver,” he tóg ag mý. ⁴⁶ Ký tóg ag mý: “ha mýjēg,” he mũ sir. Ag mün kar tóg pānónh to tápry mũ, Topē mré vī jé. ⁴⁷ Kuty ěn ký canoa tóg ver tí nī, goj kāmí. Jo Jesus tóg tar tá jé nī ver, ā pir mý. ⁴⁸ Hā ra ag tóg canoa vóg ký ronron mũ sir, mũ kónān ag tóg mũ sir, kākā tý ag kato tēn ký. Hā ra tóg ag ronron vég mũ sir, Jesus tí. Ký tóg kurā ke ra ag to kāmí mũ, goj kri tíg ký, ā pēn kā mýr. Hā ra tóg ag tá jun mũ sir, ký tóg ag pátēn sór nī ve nī. ⁴⁹ Ag tý goj kri ti tíg ve ký ag tóg: “vēnh kuprīg vē,” he mũ. Ký ag tóg vēkrēnkrēr mũ, ⁵⁰ ag tý jūrūn ken ký, ag kar tý ti ve ký. Hā ra tóg vēsýmér ag mré vī mũ, ký tóg ag mý: “kamēg týg nī,” he mũ. “Inh há vē, jūrūn ke týg nī,” he tóg.

⁵¹ Ký tóg canoa kākí rá mũ sir ag mré, Jesus tí. Ký kākā tóg tú! he mũ sir. Ký tóg ag mý e (pē) távi tí. ⁵² Hā ký tóg ag tý to jyrkren tú tí. Ver ag tóg krí tú nýtí, há ký ag tóg Jesus jykre ki kagtīg nýtí ver, ti tý pāo pir tý ũn e jēn ja ra.

Jesus tý Genesaré mī tíg

(Mt 14.34-36)

⁵³ Ag tý canoa kāmí pa ký ag tóg ga tý Genesaré tá junjun ja nī. Ký ag tóg canoa nýgnýn mũ sir. ⁵⁴ Ag tý canoa kāmí pa kar ký tá ke ag tóg vēsýmér ti ki kanhrān mũ, Jesus kí. ⁵⁵ Ký ag tóg ĩn kar mī pētē mũ sir, ký ag tóg ũn kagyga ag gé kāmũ mũ ti to. Kur ká ag tóg ag gé kāmũ mũ. Ti jēg jan ra ag tóg ti nón mũ mũ, ag tý ti jēg ja mē ký. ⁵⁶ Ti tý ěmā ũ

tá jun ký ag tóg vēnh kaga gé kāmũ tí, ký ag tóg ĩn prur ki ag vin tí, ěmā kāsir kí, ěmā mág ki ke gé, vānh kāmí ke gé. “Mý ā mý há, ěg tý hēn ri ke mün ā kur mráj mē jé?” he ag tóg tí mý. Ký ag tóg há! há! he kán mũ sir, ag tý ti kur mēn ký.

7

Ti si ag jykre ti

(Mt 15.1-9)

¹ Kējēn Fariseu ag tóg Jesus to vēnhmān mũ, Topē vī to professor ag mré. Jerusalm tá ag kāmũ ja nī. ² Hā ra ag tóg Jesus mré mũ tí ũ ag jēn vég mũ. Nīgpég tú ja ag tóg nī, há ký tóg Fariseu ag mý jēggry tú. ³ Fariseu ag tóg nīgpe kar ký tý jēg tí, Israel kar ag gé, ag tý ti si ag jykre han ký. ⁴ Ag tý negocio tá kāmũ ký ag tóg vēso tý kó he tí, goj tý, vēso tý kó he kar há ag tóg ko tí. Vēnh jykre si tý hēn ri ke hyn han ag tóg tí, caneca kupég tí, kukrũ kupég tí, lata kupég tí ke gé. ⁵ Ký Fariseu ag tóg Jesus mý ke mũ, Topē vī to professor ag mré há. “Á mré mũ tí ag tý hē ri ke jé ti si ag jykre han tú nī nē?” he ag tóg mũ. “Ag tý ne jé ājag nīgē jēggry ra jēn nē?” he ag tóg mũ.

⁶ Hā ra tóg ag mý: “Isaías výt ājag to vī ja nī, vāsý,” he mũ, “ký tóg rán ký nī,” he tóg. “Ti vīn há vē, ha mē: povo tag výt ājag nūnē há tý inh mý vī há han tí, há ra ag jykre pí(jé) tý inh jykre ný! ⁷ Fagrīnh mý ag tóg iso grīnh ke tí, há ra ag tóg ěprā ke ag jykre to: Topē tý tón há vē, he tí, he ja tóg nīgtí, Isaías tí,” he tóg, Jesus tí. “Hā ký tóg ājag to ki há to ja nī, ājag jykre régre nýtín ký,” he tóg, Jesus tí. ⁸ “Topē vī tovānh ājag tóg mũ,” he tóg. “Hā ra ājag tóg ěprā ke jykre han tí,” he tóg, Jesus tí.

⁹ Ký tóg ag mý: “ājag há ne tóg Topē vī mranh tí,” he mũ, “ājag tý ājag jykre si há han jé,” he tóg. “Hā ra tóg ājag mý há ný, ājag jykre si ěn tí,” he tóg, ag mý. ¹⁰ “Moisés tý ājag mý Topē vī to ký tóg ājag mý: “ā mýnh í mré ā panh kamēg nī, fag jagāgtān nī,” he ja nīgtí. “Ũ tý ā han mũ fag mý vī kónān mũ ěn tén jé ā tóg ke mũ,” he ja tóg nīgtí, Moisés tí,” he tóg, Jesus tí. ¹¹⁻¹² “Moisés jāvo ājag jykre výt ge nī, ha mē. Ũ tóg kējēn ā han mũ fag jagāgtān sór tú nī. Ký tóg fag mý ón ký: “Topē tú vē,” he tí, ti tý fag mý nīm jafā ěn to. Ký tóg fag ki rīr ke tú nī, ký tóg fag to é he mũ sir. Ājag jykre kórég há vē,” he tóg, Jesus tí. ¹³ Ký Jesus tóg ag mý: “Topē vī mranh ājag tóg tí, ti jēgja ká ājag tóg ěprā ke ag jykre há ki króm sór tí. Ge tý hēn ri ke han ājag tóg tí,” he tóg ag mý, Jesus tí.

Nén tý ěg kavēnh mũ

(Mt 15.10-20)

¹⁴ Ký tóg vēnh kar jé prēr mán ký ag mý: “inh vī jēmē ra,” he mũ, “ājag kar tý ki kanhrān jé,” he tóg. ¹⁵ “Vējēn pí(jé) ěg kavēnh tí!,” he tóg, “ěg týn ko ký,” he tóg. “Nén tý ěg ki

kāpa vỹ ěg kavénh tí, ěg tý nén ũ vĕnhmỹ han ěn vỹ ěg kavénh tí," he tóg. ¹⁶ "Ů nĭgrĕg nýtí tý tý jĕmĕ jé," he tóg, Jesus ti.

¹⁷ Ti tý ā pir mỹ ĩn kāra rā kỹ ti mré mũ ti ag tóg ti ki jĕmĕg mũ. "Ěg mỹ kāmén há han nĩ, ā vĩ tag," he ag tóg ti mỹ.

¹⁸ Kỹ tóg ag mỹ: "kỹ ājag mỹ ki kanhró tũ nýtí ver?" he mũ. "Ěg jĕn tý ěg jĕnky kāra rā kỹ tóg ěg kavénh tũ nĭgtĩ mỹr," he tóg. ¹⁹ "Ěg nug kāra tóg rā mũ, kar ěg fón mũ. Ěg krĩ kāra tóg rā tũ nĭgtĩ," he tóg. Hā kỹ Jesus tóg vĕjĕn kar to: "há ti nĩ," he mũ.

²⁰ Kỹ tóg: "nén tý ěg ki kāpa vỹ ěg kavénh tí," he mũ. ²¹ "Nén tý ěg ki kāpan hā vĕ, hā vỹ: jykrĕn kónān, he mũ, ũn mén tũ fag to ěn, he mũ, nén ũ péju, he mũ, ũ tén, he mũ, ā prũ tũ fi mré nỹ, he mũ, ā mén tũ mré nỹ, he mũ.

²² nĕn kar to ěn, he mũ, vĕnh jykre pāno han, he mũ, ā tý nén ũ nenh (ka)mĕ, he mũ, ũ kato vĩ kónān, he mũ, vĕnhmỹ ĩnh ag káfór kar nĩ, he tí, he mũ, krĩ tũ, he mũ. ²³ Nĕn kar kórég ěn tóg ěg ki kāpa tí, hā kỹ tóg ěg kavénh tí," he tóg, Jesus ti.

Jesus tý tátg sĩ fi jagrĕ kórég kutĕm (Mt 15.21-28)

²⁴ Kỹ Jesus tóg tá kākutĕ mũ sir, ga ũ ra tĭg jé, cidade tý Tiro ra, cidade tý Sidom ra ke gé. Tá tóg ĩn ũ krĕm nĩ mũ, hā ra tóg: "ker ũ ĩnh nĭja ki kanhrān hĕ," he mũ. Ge ra ag tóg ki kanhrān mũ. ²⁵ Kỹ vĕsýmĕr ũn týtá ũ fi tóg kātĩ mũ. Fi kósĩn fi vỹ jagrĕ kórég nĩ. Fi tý tĩ kāmĕ mĕ kỹ fi tóg kātĩ mũ. Kỹ fi tóg ti krĕm mũg ke mũ sir, ũn týtá fi. ²⁶ Hā ra fi vỹ vỹ tý Grego nĩ, ũ tý Siro-Fenicio krĕ vỹ tý fi nĩ. Kỹ fi tóg to vĩ mǎn', to vĩ mǎn', he mũ, ti tý fi kósĩn fi jagrĕ kórég ěn kutĕm jé.

²⁷ Kỹ Jesus tóg fi mỹ: "ěg jĕn vỹ tý ěg krĕ tý ko jafá nĩ," he mũ. "Vĕnhmỹ ti nĩ, ěg tý ěg krĕ pāo tý cachorro mỹ fón kỹ," he tóg, fi mỹ.

²⁸ Hā ra fi tóg Jesus ti mỹ: "hỹ," he mũ. "Hā ra cachorro sĩ ag tóg ěg krĕ pāo vár ěn ko tí, mesa krĕm," he fi tóg ti mỹ. ²⁹ Kỹ Jesus tóg fi mỹ: "tó há han ā tóg," he mũ. "Ha tĭg, fi jagrĕ kórég tóg hur kutĕ, ā kósĩn fi ki," he tóg mũ.

³⁰ Kỹ fi tóg ā ĩn ra tí mũ sir. Fi tý tá jun kỹ fi kósĩn fi tóg nỹ mũ, cama kri, hā ra fi jagrĕ kórég ěn vỹ kutĕ ja nĩ.

Jesus tý ũn vĩ vǎnh vĭn

³¹ Kỹ Jesus tóg cidade tý Tiro ki ga ki kutĕ mũ, kỹ tóg cidade tý Sidom ĩn rām mũ gé sir, kỹ tóg ga tý Galiléia ki go ĩnj ra tí mũ sir, cidade tý 10 (ke) ĩn rām kỹ. ³² Kỹ ag tóg ũ pére kāmũ mũ, ti to, ũn kutu, ũn vĩ kar vǎnh. Kỹ ag tóg ti mỹ ti tó mũ, ti tý ā nĭgĕ tý ti mĕ jé. ³³ Hā ra Jesus tóg ti pére tí mũ, ti pin kỹ, kỹ tóg ā nĭgĕ jufĕj tý ti nĭgrĕg nor nĭgĕfnh mũ, kỹ tóg ti nũnĕ to sug mũ sir. ³⁴ Kỹ tóg kanhkā ki ěvǎnh kỹ ỹnh' ỹnh' he mũ sir, kỹ tóg ti mỹ: "efatá," he mũ. Ěg vĩ ki ke hā vỹ: "ti nĭgrĕg jé nor hé," he mũ. ³⁵ Kỹ ti nĭgrĕg tóg nor' he

mũ sir, ti nũnĕ tóg kavár mũ sir. Vĩ tóg mũ sir, há' he tóg mũ sir. ³⁶ Kỹ Jesus tóg ag tý tó kamĕg, hā ra ag tóg tugtó kǎn mũ, ti tý: "ker tó hĕ', ker tó hĕ'," he mũ ra. ³⁷ Kỹ ag fe tóg hĕn ri ke mũ. "Ti tý nĕn kar há vỹ tóg há távĩ nýtí," he ag tóg, Jesus to. "Ůn kutu ag ěmĕ hyn han tóg, ũn vĩ vĕn ag vĩ hyn han tóg ke gé," he ag tóg, Jesus to.

8

Jesus tý ũ tý 4 mil (ke) ag jĕn (Mt 15.32-39)

¹ Kejĕn ũn e ag tóg vĕnhmǎnmǎn mũ, hā ra ag tý nĕn ũ konh ke tóg tũ tí. Kỹ Jesus tóg ā mré mũ tí ag jé prĕr mũ sir, kỹ tóg ag mỹ: ² "ĩnh mỹ ag tóg jagtar nýtí, ũn e tag ag," he mũ. "Kurā tágtũ han ag tóg huri, ěg mré, hā ra ag tóg vĕjĕn ve ja tũ nĭgtĩ," he tóg. ³ "Sỹ ag kókĩr ra ag mỹ: ha mũjĕg, ěn kỹ ĩnh mỹ ũ ag kǎgter ha mĕ tóg tí, ěmĩn kri, ěpry kri, ag tý ājag jamā ra vỹnvĕn ke jé," he tóg. "Kuvar gy tóg nĩ, ũ ag jamā tí," he tóg, Jesus ti.

⁴ Kỹ ti mré mũ tí ag tóg ti mỹ: "ěg hĕ ri ken kỹ pǎo vĕnh mũ, ěmā tũg ja tag ti ki, ěg tý ag jĕn jé?" he mũ.

⁵ Hā ra tóg ag mỹ: "pǎo tý hĕ ri ke nỹ ki nýtĩ ge?" he mũ. Kỹ ag tóg ti mỹ: "ũ tý 7 (ke) vỹ nĩ," he mũ.

⁶ Kỹ tóg vĕnh kar mỹ: "nĭgnĩ ra, ga kri," he mũ. Kỹ tóg pǎo tý 7 (ke) ěn mǎn kỹ (tóg) Topĕ mré vĩ mũ. "Ĩnh mỹ tóg há tí," he tóg. Kỹ tóg kupǎg' he mũ sir, pǎo tí, ā mré mũ tí ag mỹ tóg vĭn mũ sir, ag tý vĕnh kar ken jé. Kỹ ag tóg vĕnh kar ken mũ sir. ⁷ Kākufár pipir vỹ ki nýtĩ gé. Kỹ tóg to Topĕ mré vĩ mũ gé, kỹ tóg ag mỹ: "ha vĕnh ken," he mũ gé, ā mré mũ tí ag mỹ. ⁸ Kỹ ag tóg ko kǎn mũ sir, funfór ag tóg mũ, hā ra tóg kĕn mũ sir. Kre tý 7 (ke) ěn fǎn tóg mũ, ti kĕn ti, Jesus mré mũ tí ag tý génh kỹ. ⁹ Ů tý 4 (ke) ag vĕ, hĕn ri ke mũn, pǎo ko mũ ag.

¹⁰ Kar kỹ Jesus tóg ag mỹ: "ha mũjĕg," he mũ. Kỹ tóg vĕsýmĕr canoa kākĩ rā mũ, ti mré mũ tí ag mré, kỹ ag tóg Dalmanuta tá ga ra mũ mũ.

Fariseu ag tý milagre ve sór (Mt 16.1-4)

¹¹ Kỹ Fariseu ag tóg ti tá junjun mũ. Ag tý ón kỹ ti ki jĕmĕ sór vĕ, ag tý kar ti kato vĩ jé. Kỹ ag tóg ti mỹ to vĩ mũ, ti tý ag mỹ kanhkā tá vĕnh jykre ven jé, ti tý ag mỹ ěg tý nĕn han vǎnh han jé. Ag tý ti jykre to: "Topĕ jykre mỹ vỹ?" he sór vĕ.

¹² Kỹ Jesus tóg jĕnger jagy han, ā fe tý, kỹ tóg ag mỹ: "ājag ne tóg ěg tý nĕn han vǎnh hā ve sór mũ," he mũ. "Sỹ ke há vĕ, hā kỹ sóg ke mũ: vĕnh ke tũ ājag nĩ. Ůri ke ag vỹ ěg tý nĕn han vǎnh vĕnh ke tũ pĕ nĩ," he tóg, ag mỹ, Jesus ti. ¹³ Kỹ tóg ag ré kỹ tí mũ sir, canoa kākĩ tóg rā mǎn mũ, kỹ tóg kafá ũ ra tí mũ sir.

*Fermento to comparaçõ
(Mt 16.5-12)*

¹⁴ Hã ra ti mré mü tĩ ag tóg pãõ mĩ êkrén ja tũ nĩ. Pãõ pir hã vỹ kã nĩ nĩ, canoa kãkã.

¹⁵ Hã ra Jesus tóg ag kanhrãn kỹ ag mỹ: “ha mẽ,” he mẽ, “Fariseu tỹ fermento há(r) kamêg nĩ,” he tóg, “Herodes tỹ fermento há(r) kamêg nĩ gé,” he tóg. ¹⁶ Kỹ ag tóg jagnê mỹ: “pãõ kã êg jatun,” he mẽ, “hã kỹ tóg tag tó mü,” he ag tóg mü.

¹⁷ Hã ra Jesus tóg ki kanhró nĩ, kỹ tóg ag mỹ: “pãõ tũ ti tĩ, he tũg nĩ,” he mẽ. “Inh vĩ ki kagtĩg nỹti ve ãjag tóg nỹti, sỹ nén han mü to jykren tũ nỹti ve ãjag tóg nỹti,” he tóg. “Kri tũ nỹti ve ãjag tóg nỹti,” he tóg. ¹⁸ “Ãjag kanê ra ãjag kyvó nỹti ve nỹti,” he tóg. “Ãjag nĩgrêg ra ãjag tóg kutu nỹti ve nỹti,” he tóg. “Mĩ êkrén nĩ, ¹⁹ sỹ pãõ tỹ 5 (ke) tỹ ùn e jên ja ên mĩ. Û tỹ 5 mil (ke) ag vỹ kó, mỹr, hã ra tóg kén,” he tóg. “Ãjag kěj tỹ hên ri ke fãn ti, pãõ ke ti?” he tóg ag mỹ. Kỹ ag tóg: “kěj tỹ 12 (ke),” he mẽ.

²⁰ Kỹ tóg: “kỹ pãõ tỹ 7 (ke) to jykren nĩ gé,” he mẽ. “Û tỹ 4 mil (ke) ag vỹ kó,” he tóg, “hã ra kre tỹ hê ri ke nỹ fór, ti ke tỹ?” he tóg. Kỹ ag tóg: “kre tỹ 7 (ke),” he mẽ.

²¹ Kỹ tóg ag mỹ: “ge ra ãjag tóg ki kagtĩg nỹti,” he mẽ. Ti tỹ ag mỹ Fariseu ag jykre to jan hã vê, Herodes jykre ti. Ag jykre hã to tóg: ag tỹ fermento há(r), he ja nĩ.

Jesus tỹ ùn kyvó tỹ há' he

²² Kỹ tóg kafã ù tá jun mü sir, êmã tỹ Betsaida tá, ti mré mü tĩ ag mré. Kỹ tá ke ag tóg ùn kyvó pére kãmü mü. Jesus mỹ ag tóg to vĩ mü, ti tỹ ti mẽ jé, ã nígê tỹ. ²³ Kỹ tóg ùn kyvó nígê kãgmĩ kỹ ti pére kuté mü, êmã ki. Kỹ tóg ti mỹ: “ã mỹ nén ù vég mü?” he mẽ.

²⁴ Kỹ tóg êvãnh kỹ ti mỹ: “ag ve inh,” he mẽ, “hã ra ag tóg inh mỹ tỹ ka mü ên ve nỹti,” he tóg.

²⁵ Kỹ tóg ã nígê tỹ ti kanê mẽ mân mü, kỹ tóg êvãnh há han mü sir. Há' he tóg mü. Tãmĩ tóg ve há han kãm mü, ùn kyvó ja ti. ²⁶ Kỹ Jesus tóg ti mỹ: “ha vêsýmér ã jamã ra tĩg,” he mẽ. “Êmã tag ki rã tũg nĩ,” he tóg ti mỹ, Jesus ti. Kỹ tóg ti mü sir.

Pedro tỹ Jesus tó

(Mt 16.13-20; Lc 9.18-21)

²⁷ Kỹ Jesus tóg ã mré mü tĩ ag mré tĩg mân mü gé sir, êmã tỹ Cesaréia Filipe tá ga ra. Êmĩn jagma tĩg kỹ, êpny jagma tĩg kỹ tóg ã mré mü tĩ ag ki jemêg mü, Jesus ti. “Ag iso hê ri ke tỹ?” he tóg.

²⁸ Kỹ ag tóg ti mỹ ke mü. “João Batista vê, he ag tóg tĩ ã to,” he ag tóg mü sir: “Jãvo ù ag tóg: Elias vê, he tĩ. Jãvo ù ag tóg: Topê ví tó tĩ ù vê, he tĩ, ã to,” he ag tóg ti mỹ.

²⁹ Kỹ tóg ag mỹ: “ag jãvo ãjag iso hê ri ke tỹ?” he mẽ. Kỹ Pedro tóg ti mỹ: “tỹ ã Cristo nĩ,” he mẽ. ³⁰ Kỹ tóg ag jyvên mü, ag tỹ ù mỹ kãmén tũ nĩ jé.

Jesus tỹ ã jagtar ke tó

(Mt 16.21-28; Lc 9.22-27)

³¹ Kỹ tóg ag kanhrãn mü sir. “Tỹ sóg êprã ke fi kósin nĩ,” he tóg. “Ijagtar jagy han ke vê,” he tóg. “Kófa ag tỹ iso: kórég ti nĩ, henh ke vê, Topê tũ ki rĩr tĩ ag ke gé, Topê ví to professor ag ke gé,” he tóg. “Ag tỹ isén ke vê, kurã tãgtũ tũg mü ra sóg rĩr mân mü hã ra,” he tóg mü, ã mré mü tĩ ag mỹ. ³² Kỹ ag tóg ki kanhrãn kãm mü, ti tỹ ag mỹ nén tó mũn ki.

Hã ra Pedro tóg ti pin kỹ ti mré ví mü, kỹ tóg: “vĩ tỹ ge han tũg nĩ,” he mẽ. ³³ Hã ra Jesus tóg vêsỹjãm êvãnh kỹ ti mré mü tĩ ag ki êvãnh mü. Kỹ tóg Pedro to jũ mü. “Kutĩg, Satanás!,” he tóg. “Ã pí(jé) Topê jykre tó mü!” he tóg. “Êprã ke jykre vê, ã tỹ inh mỹ nén tó mü tag ti,” he tóg, Pedro mỹ.

³⁴ Kỹ Jesus tóg ã mré mü tĩ ag mré vênh kar jé prêr mü, kỹ tóg ag mỹ kãmén mü. “Ãjag tỹ inh mré kãmü kỹ tóg há tĩnh mü,” he tóg. “Kỹ ãjag jykre tovãnh nĩ, ãjag tỹ isũ tãvĩ han jé. Ha vê, ag tỹ inh cruz tỹ inh kri fi kỹ sóg tĩg ke mü, ag tỹ to isa kỹ isén jé, ha vemnĩ. Vênh nenh ke tũ sóg nĩ. Isỹ tag han ri ke han nĩ, kurã kar ki, ãjag tỹ inh mré mü sór nỹtĩn kỹ,” he tóg. ³⁵ “Ãjag tỹ ãjag jykre hã han sór kỹ ãjag tỹ nũgme ki vár ke vê,” he tóg. “Jãvo ãjag tỹ isugrĩn ãjag jykre toyãnh kỹ ãjag krenken ke vê,” he tóg, “ãjag tỹ vênh ví sér tugrĩn kãgter ke mü (hã) ra,” he tóg. ³⁶ “Hên ri ke mũn ãjag hỹn mundo ki nén ù kar ganhar henh ke mü, hã ra ãjag kuprĩg tóg vãfor ke mü. Kỹ tóg kórég nỹ. ³⁷ Êg tỹ ne tỹ êg kuprĩg kajãm ke tóg tũ tĩ, êg tỹ ti ve mân jé,” he tóg, Jesus ti. ³⁸ “Ûri ke ag tóg vyr mỹ Topê ù hyn han tĩ, kỹ ag tóg Topê ví mranh ti gé,” he tóg. “Ag kãmĩ iso mỹ'ãg tũg nĩ, inh ví to. ãjag tỹ ùri iso mỹ'ãg kỹ sóg ãjag to mỹ'ãg ke mü gé, inh kãtĩg mân kỹ,” he tóg. “Ãjag to sóg mỹ'ãg ke mü, sỹ Topê tỹ jênê mág ag mré kãtĩg ken kỹ. Ijóg vỹ tóg isỹ ùn mág han ke mü, inh kãtĩg mân ti kỹ,” he tóg. “Tỹ sóg êprã ke fi kósin nĩ,” he tóg, Jesus ti.

9

¹ Kỹ tóg ag mỹ: “ha vé, ki hã sóg tó mü,” he mẽ. “Ãjag kãmĩ ù ag vỹ Topê tỹ tỹ êg pã'i nĩ venh ke mü, ãjag ter ke to hã, tag ki êg mré nỹti ù ag. Topê vỹ tar nĩ. Ti tar nĩ ve jé ag tóg ke mü, ãjag ter ke to hã,” he tóg, Jesus ti.

Jesus tỹ vênh ve ù han

(Mt 17.1-13; Lc 9.28-36)

² Kar kurã tỹ 6 (ke) tũg kỹ Jesus tóg ag mỹ: “mũ nỹ, vyr mỹ,” he mẽ. Pedro mỹ tóg ke mü, Tiago mỹ ke gé, João mỹ ke gé. Ag hã mré tóg pãnónh ra tĩ mü. Kỹ tóg ag jo vênh ve ù han mü.

³ Ti kur vỹ tóg kókov tãvĩ nĩ sir, kópréj tãvĩ, fag tỹ kur kupri fãg mü ên kupri kãfór tóg nĩ, ga kar mĩ hã.

⁴ Kŷ Elias tóg sir vènh ven mŷ, Moisés ke gé. Jesus mré ag tóg vèmén mŷ.

⁵ Kŷ Pedro tóg Jesus mŷ: "Senhor," he mŷ. "Tag ki tóg ha nŷ," he tóg. "Ēg tŷ tag ki pājó tāgtŷ han kŷn hŷn ha nŷnh mŷ, ā mŷ, Moisés mŷ, Elias mŷ ke gé," he tóg. Pedro ti.

⁶ Hā ra ag fe tŷ jŷrŷn ke kŷ tóg ti tŷ nén tónh ke ki kagtŷ nŷ, Pedro ti.

⁷ Kŷ kanhkā góg vŷ sir ag kri rŷm ke mŷ, kŷ, vènh vŷ tóg mē há' he mŷ, kanhkā góg kātā, kŷ tóg: "inh kósŷn hā vē," he mŷ. "Inh fe pē vē," he tóg. "Ti vŷ jēmē ra," he tóg, vènh vŷ ti, Topē ti.

⁸ Kŷ vāhā ti mré mŷ tŷ ag tóg ki ěvānh mān mŷ sir, kŷ ag tóg Jesus hā vég mŷ sir, ti mré nŷtŷ ag ve mān tŷ ag tóg nŷ.

⁹ Kŷ ag tóg pānónh tá kāre mŷ sir. Kŷ Jesus tóg: "ker ŷ mŷ ājag tŷ ŷri nén vég mŷ tó hē'," he mŷ. "Ēprā ke fi kósŷn tŷ ā ter ja tā vŷn ke kar hā inh kāmén nŷ," he tóg, Jesus ti.

¹⁰ Hā kŷ ag tóg ti vŷ han mŷ sir. "Ne nē hŷn, ti tŷ: iser ja tā vŷn ke, he mŷ tag ti?" he ag tóg mŷ, jagnē mŷ.

¹¹ Kŷ ag tóg Jesus mŷ: "hā ra Topē vŷ to professor ag tóg Elias kātŷg mān ke tó tŷ. "Kātŷg jé tóg ke mŷ, Cristo kātŷg ke to hā," he ag tóg tŷ, Elias to. Hā mŷ?" he ag tóg mŷ, Jesus mŷ.

¹² Kŷ tóg ag mŷ: "hŷ," he mŷ, "kātŷg jé tóg ke mŷ, Elias ti, nén kar han mān jé," he tóg. "Hā ra sóg rán kŷ nŷ gé. Tŷ sóg ěprā ke fi kósŷn nŷ mŷ," he tóg. "Jagtar jagy mē jé sóg ke mŷ. Ag tŷ iso é henh ke," he tóg.

¹³ "Kŷ Elias vŷ hur kātŷg gé, kŷ ag tóg ti tŷ han, ag tŷ nén han sór mŷ ěn ti," he tóg. "Hā kŷ tóg rán kŷ nŷ," he tóg, Jesus ti.

*Jesus tŷ kyrŷ jagrē kórég kutēm
(Mt 17.14-21; Lc 9.37-43a)*

¹⁴ Kŷ ag tóg mŷ mŷ sir. Kŷ ag tóg vāhā Jesus mré mŷ tŷ ŷ ag tá junjun mŷ sir. Kŷ ag tóg vènh e vég mŷ, ag pénŷn, kŷ Topē vŷ to professor ag tóg ag vŷ kato vŷ ŷ han mŷ, Jesus mré mŷ tŷ ag mŷ.

¹⁵ Kŷ tóg vāhā vènh e ěn ag mŷ e tŷ, ag tŷ ti ven kŷ. Kŷ ag tóg ti to pétē kāmŷ mŷ sir, ti mŷ: "ā mŷ há?" he jé.

¹⁶ Kŷ Jesus tóg ag mŷ: "ājag tŷ ne tŷ vèmén nē?" he mŷ.

¹⁷ Kŷ ag kā ŷ tóg ti mŷ: "Senhor," he mŷ. "Inh kósŷn pére sóg kātŷ, ā to," he tóg. "Jagrē kórég ti nŷ, hā kŷ tóg vŷ vānh (pē) nŷ," he tóg.

¹⁸ "Ti jagrē kórég tŷ ti kā vŷryn ke kŷ tóg kutē tŷ, kŷ tóg jārān tŷ, ā jā tŷ tóg gyngyn ke tŷ, tar' he tóg," he tóg. "Ā mré mŷ tŷ ag mŷ sóg to vŷ vē, ag tŷ ti jagrē kórég kutēm jé, hā ra ag tóg tŷ hē ri ke tŷ nŷ," he tóg, Jesus mŷ.

¹⁹ Kŷ Jesus tóg ag mŷ: "ājag ne tóg inh ki rā há han tŷ nŷtŷ," he mŷ. "Jykre pāno ājag nŷtŷ," he tóg. "Kŷsā tŷ hēn ri ke ki inh hŷn ājag mré tŷ nŷ?" Kŷsā tŷ hēn ri ke ki inh hŷn ājag to

fe tŷg nŷ?" he tóg. "Inh mŷ ti pére kāmŷjég," he tóg.

²⁰ Kŷ ag tóg ti mŷ ti pére kāmŷ mŷ sir. Jesus tŷ ti jagrē kórég vég mŷ ra tóg kyrŷ kā vŷryn ke mān mŷ gé, kŷ tóg kutē mān mŷ gé sir, vŷrŷn', vŷrŷn' ke tóg mŷ gé sir, jārān tóg mŷ gé sir.

²¹ Kŷ Jesus tóg ti panh ti mŷ: "mŷ si há tŷ ha?" he mŷ. Kŷ tóg: "ā sŷ kā tóg ge nŷ," he mŷ, ti panh ti.

²² "Kejēn ti jagrē kórég tóg pŷ ki ti fón mŷ, goj ki ke gé, ti tŷ ti tén jé," he tóg. "Ā tŷ hē ri ken há nŷn kŷ ěg jagāgtān nŷ, ti tŷ há' hemnŷ," he tóg.

²³ Kŷ Jesus tóg ti mŷ: "ā tŷ hē ri ken há nŷn kŷ, he tŷg nŷ, inh mŷ," he mŷ. "Ū tŷ Topē ki rā mŷ ěn tŷ hē ri ken há han mŷ, nén kar tŷ," he tóg, Jesus ti.

²⁴ Kŷ vēšmér kyrŷ panh tóg: "ti ki sóg rānh mŷ," he mŷ, jamā hár(a). "Isŷ ti ki rā tŷ ěn ti tŷ inh ki tŷ tŷ' hemnŷ," he tóg.

²⁵ Hā ra Jesus tóg ŷ tŷ hēn ri ke vènhmān vég mŷ, kŷ tóg ti jagrē kórég to jŷ mŷ. "Vènh jagrē vŷ vānh'," he tóg, "vènh jagrē kutu'," he tóg, "hā kākutē, ti ki rā mān tŷg," he tóg, Jesus ti.

²⁶ Kŷ tóg prēr mŷ sir, ti tŷ jŷrŷn ke han tóg mŷ sir. Kŷ tóg kyrŷ ki kākutē mŷ sir. Kŷ kyrŷ tóg ter ve nŷ, kŷ ag tóg ti to: "tŷg ja ti nŷ," he mŷ.

²⁷ Hā ra Jesus tóg ti nŷgé kāgmŷ kŷ ti nŷm mŷ sir, kŷ tóg jégñē mŷ sir.

²⁸ Kŷ Jesus tóg ti mŷ. Ti tŷ ěn kāra rā kŷ ti mré mŷ tŷ ag tóg ti pin kŷ ti mŷ vŷ mŷ. "Ēg ne tóg ti tŷ há' he ja tŷ nŷ". Hē ri ken kŷ, hŷn?" he ag tóg, Jesus mŷ.

²⁹ Kŷ tóg ag mŷ: "vènh jagrē kórég tŷ ge kutēm tóg jagy nŷ ěg mŷ," he mŷ. "Topē mré ěg vŷ tŷ, kŷ ěg tóg mré vākreg tŷ gé sir. Kŷ tóg vāhā kākutē tŷ," he tóg, Jesus ti.

*Jesus tŷ ā ter ke tó mān
(Mt 17.22-23; Lc 9.43b-45)*

³⁰ Kŷ ag tóg tá kāpa kŷ Galiléia mŷ mŷ mŷ. Hā ra tóg: "ker ŷ ěg tŷ mŷ mŷ ki kanhrān hē," he mŷ.

³¹ Ti tŷ ti mré mŷ tŷ ag kanhrān sór vē, hā kŷ tóg ke mŷ. Kŷ tóg ag mŷ: "ěprā ke fi kósŷn ěn vŷ jagtar nŷnh mŷ," he mŷ. "Inh hā vē. Ēprā ke ag vŷ ag tŷ isŷ nén han sór mŷ ěn han ke mŷ," he tóg. "Ag tŷ isén ke vē. Ag tŷ isén kar kŷ sóg hā ra rŷr mān mŷ, kurā tāgtŷ tŷg kŷ," he tóg, Jesus ti.

³² Kŷ tóg ag tŷ ti tŷ nén tó mŷ tag to jykrén tŷ tŷ, hā ra tóg ag tŷ ti ki jēmég tŷ nŷtŷ, ag tŷ ti kamég kŷ.

*Ū tŷ tŷ ŷn mág nŷ
(Mt 18.1-5; Lc 9.46-48)*

³³ Kŷ ag tóg mŷ mān kŷ cidade tŷ Cafarnaum tá junjun mŷ sir. Tá ag tóg ěn ŷ krēm

nýtí. Īn ěn tá junjun ký Jesus tóg ag mý: “ájag tý ne tó mǔ nĕ, ěpny jagma?” he mǔ.

³⁴ Hǎ ra ag tóg ti mý tó tǔ nĭ. Ěmĭn jagma mǔ ký ag tóg jagnĕ mý: “ǔ ný hýn ěg kǎfór kar jĕ?” he ja nýtí.

³⁵ Ký Jesus tóg nĭ mǔ, ký tóg ũ tý 12 (ke) ag jĕ prĕr mǔ sir, ký tóg ag mý: “ájag mý tý ũn mág nýtí sór mǔ?” he mǔ. “Ký vĕsý ũn sĭ ri ke nýtĭmĭ,” he tóg.

³⁶ Ký tóg gĭr sĭ mý: “kunĭg,” he mǔ. Ag kuju kǎ tóg ti fĕg sir, ký tóg ti jagma ā pĕ fón mǔ sir, ký tóg ũ tý 12 (ke) ag mý: “ájag hǎ vý tý inh mrĕ ke nýtí,” he mǔ.

³⁷ “Ájag tý tý inh mrĕ ke nýtí ký gĭr tý ge jĕ'ŷn nĭ, ti to há nýtĭmĭ, isugrĭn. Ájag tý isugrĭn ti to há nýtĭn ký ājag tóg iso há nýtí gé,” he tóg. “Ájag tý iso há nýtí ký ājag tóg ũ tý ijĕnĕg mǔ ěn to há nýtí gé sir,” he tóg, Jesus ti.

*Ū tý Jesus kato tĕ tǔ nĭ ký ti mrĕ ke
(Lc 9.49-50)*

³⁸ Ký João tóg Jesus mý: “Senhor,” he mǔ. “Ū ve ěg tóg, ký ěn tóg ā jyyj tó ký vĕnh jagrĕ kórĕg pan tĭ, ěg tý ũn vég mǔ ěn ti,” he tóg mǔ, Jesus mý. “Hǎ ra tóg ěg mrĕ tí tǔ nĭgtí, ký ěg tóg ti mý: “vĕnh jagrĕ kórĕg pan sór tǔg nĭ,” hĕ,” he tóg, João tĭ, Jesus mý.

³⁹ Hǎ ra Jesus tóg ti mý: “ti tý vĕnh jagrĕ kórĕg pan kamĕg tǔg nĭ,” he mǔ. “Ū tý inh jĭji tó ký nĕn han vĕnh han ký tóg kar ký iso vĭ kónĕn ke tǔ nĭ,” he tóg.

⁴⁰ “Ū tý ěg kato tĕ nĭ tǔ nĭn ký ěg mrĕ ke vĕ sir,” he tóg.

⁴¹ “Sý ke há vĕ, hǎ ký sóg tó mǔ: kejĕn ũ tóg ājag mý goj fĕg mǔ, isugrĭn, ājag tý tý inh mrĕ ke nýtí tugrĭn. ěn tóg vĕnh kato nĕn ũ há vĕnh ke mǔ ge,” he tóg, Jesus ti.

*Ěg tý Topĕ vĭ mranh
(Mt 18.6-9; Lc 17.1-2)*

⁴² Ký tóg ag mý ke mǎn mǔ. “Ūn sĭ tag vý inh ki rǎ ký jĕ. Kejĕn ũ tóg ti tý inh vĭ mranh han sór mǔ. ěn jykre vý kórĕg tǎvĭ ný,” he tóg. “Ěn há mý tóg há nýnh mǔ vĕ, ũ tý pó mág tý ti nunh to sa ký goj nig ki ti fón jĕ, ti tý goj ki ter jĕ. Jagy tǎvĭ tóg tǔ, ũ tý gĭr tý isovĕnh han ký,” he tóg.

⁴³ “Á tý nĕn ũ vóg ký Topĕ vĭ mranh ký ā nĭgnó kym nĭ, ā tý ke mǎn tǔ nĭ jĕ. Jagy tóg ný, ā nĭgnó pir tĭ. Jǎvo tóg há nĭ, ā tý rĭr krýg ja tǔ vĕnh ke mǔ ti. Á tý ā nĭgnó régre ra nǔgme ki kutĕn ký tóg jagy kǎfór tĭnh mǔ, inferno ki kutĕn ký, pĭ nhyr vĕnh ki kutĕn ký.

⁴⁴ Tá ga ga tóg ā konh mǔ gé, hǎ ra tóg tý tǔ' hĕnh ke tǔ nĭ. Tá pĭ ěn nhyr ke tǔ nĭ gé.

⁴⁵ Á tý hĕ kǎtá tĭg ký Topĕ vĭ mranh ký ā pĕn kym nĭ, ā tý ke mǎn tǔ nĭ jĕ. Jagy ti ný, ā tĭg vĕnh tĭ. Hǎ ra tóg há nĭ, ā tý rĭr krýg ja tǔ vĕnh ke mǔ ti. Á tý ā pĕn régre ra nǔgme

ki kutĕn ký tóg jagy kǎfór tĭnh mǔ, inferno ki kutĕn ký.

⁴⁶ Tá ga (ga) tóg ā konh mǔ gé, hǎ ra tóg tý tǔ' hĕnh ke tǔ nĭ. Tá pĭ ěn nhyr ke tǔ nĭ gé.

⁴⁷ Á tý nĕn ũ ki vĕ'ĭ ký Topĕ vĭ mranh ký ā kanĕ tý nám kemĭnĭ, ā tý ke mǎn tǔ nĭn jĕ. Jagy ti nĭ, ā kyvó ti. Jǎvo tóg há nĭ, ā tý Topĕ tý tý ěg pǎ'ĭ nĭ ven ký. Á tý ā kanĕ régre ra nǔgme ki kutĕn ký tóg jagy kǎfór tĭnh mǔ, inferno ki kutĕn.

⁴⁸ Tá ga (ga) tóg ā konh mǔ, hǎ ra tóg tý tǔ' hĕnh ke tǔ nĭ. Tá pĭ ěn nhyr ke tǔ nĭ gé,” he tóg, Jesus ti.

*Sa to comparaçāo
(Mt 5.13-16; Lc 14.34-35)*

⁴⁹ “Pĭ tý ěg pǔn ri ke ti nĭ, ěg jagǎgtar ti. Ký ājag jagǎgtar nýtĭn ký isugrĭn, ký ājag jagǎgtar ěn ki ājag jykre tóg kuryj ný sir. Ký tóg sa ri ke nĭ,” he tóg.

⁵⁰ “Sa vý há nĭ. Hǎ ra sa kǎhór nĭn ký tóg hǎ ra kórĕg nĭ, ký ěg tý ne tý ti tý kajǎ' hĕnh ke tóg tǔ ti, tý sa' hĕ mǎn ke tóg tǔ ti,” he tóg. “Ký sa há ri ke nýtĭmĭ. Jagnĕ to krĭ kusa nýtĭmĭ,” he tóg, Jesus ti.

10

*Ěg tý ěg prǔ fi fón ke tǔ
(Mt 19.1-12; Lc 16.18)*

¹ Ký Jesus tóg tá kutĕ mǔ, ký tóg ga tý Judĕia ra tĭ mǔ sir, goj tý Jordǎo mǎra. Ký vĕnh e ag tóg ti to vĕnhmǎnmǎn mǔ sir, ký tóg ag kanhrĕn mǎn mǔ gé. Ti tý nĕn han tĭ ěn han mǎn tóg mǔ. ² Ký Fariseu ag tóg ti tá junjun mǔ gé sir. Ag tý ón ký ti ki jĕmĕ sór vĕ, vĕnh prǔ fón ke to. Ký ag tóg ti mý: “ěg tý ěg prǔ fi mý: ha tĭg, he tag mý kuryj ný?” he mǔ. Ag tý ón ký ti vĭ mĕ sór vĕ hǎ ra.

³ Ký tóg ag mý: “Moisés ājag mý hĕ ri ke?” he mǔ.

⁴ Ký ag tóg ti mý: “Moisés hǎ tóg ěg mý: ā tý ā prǔ fi fón sór ký fi mý vĕnh rán ký nĭm, fi tý kar ký tĭg jĕ, he ja nĭ, Moisés ti,” he ag tóg.

⁵ Hǎ ra Jesus tóg ag mý: “ájag fe kórĕg nýtĭn ký, hǎ ký tóg ājag mý tag tó ja nĭ, vĕnh rán ki, Moisés tĭ,” he mǔ. ⁶ “Topĕ tý nĕn kar han ve ki tóg ti mrĕ fi han,” he tóg. ⁷ “Hǎ ký ũn grĕ tóg ā prǔ fi to ā panh re ký tĭnh mǔ, ā mýnh fi ré ký ke gé. Ā prǔ fi mrĕ tóg tĭnh mǔ. ⁸ Fi mrĕ tóg tý ũn pir nĭ sir, ā prǔ fi mrĕ, he tóg. Topĕ ti. Hǎ ký fag tóg tý ũn pir nýtĭ. Fag pí(jĕ) tý ũn régre nýtĭ.” ⁹ Hǎ ký fag tý vĕnh kǎpǎm tǔg nĭ. Topĕ tý fag tý ũn pir há(r) vĕ mýr,” he tóg, Jesus ti.

¹⁰ Ag tý ĭn kǎtá nýtĭn ký ti mrĕ mǔ tĭ ag tóg ti ki jĕmĕ mǎn mǔ, vĕnh prǔ fón to. ¹¹ Ký Jesus tóg ag mý: “ájag tý ājag prǔ fi fón kar ký ũ fi tý prǔg mǎn ký ājag prǔ tǔ fi vĕ, ha mĕ,” he mǔ. ¹² “Ký fi tý ā mĕn fón kar ũ tý mĕn mǎn ký fi mĕn tǔ vĕ gé,” he tóg, Jesus ti.

*Jesus tÿ gÿr mÿ vÿ há han
(Mt 19.13-15; Lc 18.15-17)*

¹³ Jo fag tóg gÿr tatÿ kãmũ mü, Jesus tÿ ä nÿgé tÿ ag mē jē. Hã ra ti mrē mü ti ag tóg fag to jũ mü, ù tÿ ag tatÿ kãmũ mü fag to.

¹⁴ Hã ra Jesus tóg vég mü, ký tóg ä mrē mü ti ag to jũ mü. Ký tóg ag mÿ: "vÿ tũg nÿ, gÿr ag mÿ," he mü, "gÿr ag tÿ iso kãmũ kamēg tũg nÿ," he tóg. "Û tÿ ge há vÿ ēg Senhor tÿ Topē krēm nÿti nÿ," he tóg. ¹⁵ "Sÿ ke há vē, há ký sóg to mü: gÿr ag vÿ iso há pē nÿti. Ûn kãsir tag ag ri ke nÿtÿmni, ke tũ nÿ (mũ) ra äjag tóg venh ke tũ (pē) nÿ, Topē tÿ tÿ ēg pã'i nÿ ti," he tóg.

¹⁶ Ký tóg gÿr jagma ä pē fón mü sir, ä nÿgé tÿ tóg ag mē kãn mü sir, ag to tóg Topē mrē vÿ mü sir.

*Ûn rico kãme
(Mt 19.16-30; Lc 18.18-30)*

¹⁷ Ký Jesus tóg tũg mãn mü gé sir. Ti tÿ tũg ke jē ra ù tóg ti to vènhvãg kãti mü, ký tóg ä jakrÿ tÿ jē mü, ký tóg ti mÿ: "Senhor," he mü. "Hã pē ä tóg nÿ," he tóg. "Sÿ inh rÿr krÿg ja tũ venh há tóg ti. Sÿ ti ve jē inh hÿn vènh jykre há tÿ hē ri ke han mü?" he tóg.

¹⁸ Ký Jesus tóg ti mÿ: "ä tÿ ne jē iso: há ä nÿ, he nē?" he mü. "Ēg pi(jé) há nÿti!" he tóg. "Topē há ne ä pir mÿ há nÿ," he tóg. ¹⁹ "Topē tÿ nèn to ēg jÿvèn ki kanhró ä tóg nÿ, há vÿ: ù tén tũg nÿ, he mü, ä prũ tũ fi mrē nÿ tũg nÿ, he mü, nèn ù pēju(g) tũg nÿ, he mü, ù to ón tũg nÿ, he mü, vènh mÿ mē nÿ tũg nÿ, he mü, ä nÿ mrē ä jóg kamēg nÿ, he mü," he tóg ti mÿ, Jesus ti.

²⁰ Hã ra tóg Jesus ti mÿ: "tag kar ki sóg króm kãn, isÿn kã," he mü, kyrũ ti.

²¹ Ký Jesus tóg ti ki èvãnh mü, ký tóg tÿ ti fe jē. Ký tóg ti mÿ: "nèn ù pir vÿ tũ nÿ ver," he mü. "Ä tũ kar vãm tũg, ä tÿ ùn jagãgtar ag mÿ vin jē, jãnkamy ti. Ký ä tóg kanhkã tá tũ mág nÿ sir. Kar kãtũg nÿ, ä tÿ inh mrē tũg jē," he tóg, Jesus ti. ²² Ký tóg ti mÿ vènhmÿ ti, Jesus vÿ ti. Ký tóg fe kaj ti mü sir, ti tũ e nÿn ký.

²³ Ký Jesus tóg vènh pèniñ èvãnh ký ä mrē mü ti ag mÿ ke mü sir. "Jagy ti nÿ, ùn rico tÿ Topē tÿ tÿ ēg pã'i nÿ venh ke ti," he tóg. ²⁴ Ký ti vÿ tóg ti mrē mü ti ag mÿ e ti. Hã ra Jesus tóg ag mÿ ke mãn mü. "Inh krē," he tóg. "Jagy tävi ti nÿ mÿr, Topē tÿ tÿ ēg pã'i nÿ venh ke ti," he tóg. ²⁵ "Cavalo pãni sór vÿ prēj nor fin kutē tũ nÿ," he tóg. "Ti tÿ fin kutē há nÿn ra tóg ver jagy ti vè, ùn rico tÿ Topē tÿ tÿ ēg pã'i nÿ venh ke ti," he tóg.

²⁶ Ký tóg ag mÿ e (pē) tävi ti. "Kÿ ù hÿn kren ke tũ pē nÿ," he ag tóg, jagnē mü.

²⁷ Ký Jesus tóg ag ki èvãnh ký ag mÿ: "èprã ke ag vÿ vènh krenkren han ki kagtũg nÿti," he mü. "Ag jãvo Topē tóg ēg krenkren han ki kanhró nÿ," he tóg. "Topē há tóg nèn kar han ke ki kanhró nÿ inhã," he tóg, Jesus ti.

²⁸ Ký Pedro tóg ti mÿ: "há vé," he mü. "Ēg tÿ nèn ù kar ré ký ēg tóg ä mrē mü mü," he tóg ti mÿ.

²⁹ Ký Jesus tóg ag mÿ ke mãn mü. "Sÿ ke há vē, há ký sóg to mü," he tóg mü. "Û tóg kejēn isugrÿn ä jamã ré ký ti mü, ä jãvy ré ký ti mü, ti kãke, ti ve, ti mÿnh, ti panh, ti krē, ti japÿ ré ký ti mü gé, isugrÿn, vènh vÿ sér tugrÿn," he tóg. ³⁰ "Ēn vÿ tóg sir vènh kato ù tÿ 100 (ke) venh ke mü, ùri há ra, há vÿ: èmã kar, he mü, jãvy kar, kãke kar, ve kar, mÿnh kar, èpÿ kar ve jē tóg ke mü. Hã ra ag tóg ti vóg kónãn ke mü gé. Kar ký tóg vãhã sir rÿr krÿg ja tũ venh ke mü gé," he tóg. ³¹ "Jãvo tag ki ùn mág ù tÿ tá tÿ ùn kãsir nÿtÿnh ke vè, tère ký, ký tag ki ùn kãsir ù tÿ tá tÿ ùn mág nÿtÿnh ke vè," he tóg, Jesus ti.

*Jesus tÿ ä jagtar ke tó mãn
(Mt 20.17-19; Lc 18.31-34)*

³² Kar ký ag tóg mü nÿ sir, Jerusalém ra, Jesus mrē mü ti ag, ký Jesus tóg ag jãmÿ ti nÿ. Hã ra tóg ag mÿ e ti, ti nón mü ag tóg mÿmēg mü sir, ag tÿ Jerusalém ra mÿn ký. Ký Jesus tóg ù tÿ 12 (ke) ag mÿ vènh kãmèn mãn mü, vyr mÿ. Ti tÿ ag mÿ ä tÿ nèn venh ke èn tó mãn sór vè. ³³ Ký tóg ag mÿ: "há vé, Jerusalém ra ēg tóg mü mü," he mü. "Ēprã ke fi kósin èn vÿ jagtar ke mü. Inh há vé. Ón ký Topē tũ ki rÿr ti to pã'i ag tóg ag tÿ isÿ nèn han sór mü èn han ke mü, Topē vÿ to professor ag ke gé," he tóg. "Ag tÿ iso: ter jē tóg ke mü, henh ke vè," he tóg. "Kar ký ag tóg fóg ag mÿ inh fēg ke mü," he tóg. ³⁴ "Kÿ èn ag tÿ iso é henh ke vè, iso sug ke vè, inh mrãnmrãn ke vè gé, isén ke vè gé. Kar kurã tãgtũ ki sóg há ra rÿr mãn mü sir," he tóg, Jesus ti.

*Tiago mrē João tÿ tÿ pã'i jē sór
(Mt 20.20-28)*

³⁵ Ký Tiago mrē João ag tóg ti kukãm mü mü, Zebedeu krē ag. "Senhor," he ag tóg ti mÿ. "Ēg mÿ ēg tÿ nèn to vÿ tag ti han," he ag tóg, Jesus mÿ.

³⁶ Ký tóg ag mÿ: "ne nē, sÿ äjag mÿ han ke ti?" he mü.

³⁷ Ký ag tóg ti mÿ: "kejēn ä tóg tÿ pã'i nÿnh mü," he mü. "Kÿ sÿ ä pēgia tá nÿnh há tóg ti vè," he tóg, jo ù tóg: "sÿ ä jakãnh tá nÿnh há tóg ti vè," he mü gé. "Ēg tÿ ä rã há nÿtÿnh há tóg ti vè, ä tÿ tÿ pã'i nÿn ký," he ag tóg ti mÿ.

³⁸ Hã ra Jesus tóg ag mÿ: "äjag tÿ nèn to vÿ mü ki kagtũg äjag tóg nÿti," he mü. "Äjag mÿ inh ri kén jagtar sór mü?" he tóg. "Äjag mÿ äjag jagtar jagy tag to krónh kenh ke tũ nÿ vÿ?" he tóg.

³⁹ Ký ag tóg ti mÿ: "hÿ, ke jē ēg tóg ke mü," he mü. Hã ra Jesus tóg ag mÿ: "hÿ, jagtar jē äjag tóg ke mü, inh ri kén," he mü. "Vèsÿrènh jē äjag tóg ke mü, inh ri kén," he tóg. ⁴⁰ "Hã ra isũ tũ vè, sÿ äjag mÿ: hej, he ti," he tóg. "Ha inh pēgia tá nÿ, henh ke tũ sóg nÿ," he tóg. "Ha

inh jakǎnh tá nǐ, henh ke tũ sóg nǐ gé," he tóg. "Isũ tũ vè. Û tỹ inh rá nýtĩnh ke ên ag tỹ inh rá nýtĩnh ke vè," he tóg.

⁴¹ Hã ra ù tỹ 10 (ke) ag tóg mēg mü, ký ag tóg ag to jũ mü, João mré Tiago to.

⁴² Ký Jesus tóg ag jé prēr kǎn mü, ký tóg ag mý kǎmèn mü. "Fóg ag pǎ'i ag jykrè ki kanhró äjag tóg nýtĩ," he tóg. "Vènh kar jègnèg ag tóg tĩ, ký ag mág ag tóg vènh kar mý: kemní, ke tũg nǐ, he tĩ, ví tar han ký," he tóg.

⁴³ "Ag ri ke han tũg nǐ. Äjag mý tỹ ùn mág nýtĩ sór mü?" Ký tỹ jagnè camarada ri ke nýtĩmnĩ, jagnè tũ ki rĩr ký. ⁴⁴ Äjag mý tỹ pǎ'i nýtĩ sór mü? Ký jagnè krēm ke nýtĩmnĩ, tỹ ùn kǎsir nýtĩmnĩ. ⁴⁵ Hã ký sóg camarada tũ nǐ gé," he tóg. "Sỹ tỹ camarada nǐ jé sóg kǎtĩg, sỹ äjag ki rĩr jé. Tỹ sóg èprǎ ke fi kósĩn nǐ. Hã ký sóg vènh kar jagfý ter ke mü, sỹ ag krenkren han jé," he tóg, Jesus ti.

Ûn kyvó tỹ há' he

(Mt 20.29-34; Lc 18.35-43)

⁴⁶ Kejèn ag tóg êmǎ tỹ Jericó tá junjun mü. Ag tỹ Jerusalém ra mü vè. Kar ký tóg Jericó ki kutè mü gé, Jesus ti. Tĩ mré mü tĩ ag tóg tĩ mré mü mü, vènh e kar ag ke gé. Hã ra Bartimeu tóg èpýri kri nǐ nǐ. Kyvó tũ nǐ, há ký tóg êmĩn fyr kri nǐ ký: "inh mý nèn ù nǐm," he nǐgtĩ, Timeu kósĩn tag tĩ. ⁴⁷ Ên tóg Jesus tỹ èpýri jagma tĩg mēg mü sir, Nazaré tá Jesus ti. Ký tóg prēr mü sir. "!.Jesus'!.!" he tóg. "!.Davi kósĩn'!.! !.!Jagǎgtǎn ra..!" he tóg.

⁴⁸ Hã ra ag tóg tĩ to jũgũ mü. "Mè kǎ nǐ nǐ," he ag tóg tĩ mý. Hã ra tóg prēr mân', prēr mân', he mü. "!.Davi kósĩn'!.!" he tóg. "!.!Jagǎgtǎn ra..!" he tóg.

⁴⁹ Ký Jesus tóg tĩ to krýg he mü. Ký tóg tĩ jé prēr' he mü sir. Ký ag tóg ùn kyvó ên jé prēr mü sir. "Á fe tỹ há' hé, jèg ra, á jé prēr tóg mü," he ag tóg tĩ mý. ⁵⁰ Ký tóg á palitó fón ký jègnè mü sir, Jesus to tóg tĩ mü sir.

⁵¹ Ký Jesus tóg tĩ mý: "inh á tỹ hē ri kenh ke?" he mü. Ký ùn kyvó tóg: "Senhor," he mü. "Sỹ venh há tóg tĩ," he tóg. ⁵² Ký Jesus tóg tĩ mý: "hej," he mü. "Á tỹ há' henh ke nē ha," he tóg. "Á tỹ inh ki rá ký á há' henh ke mü," he tóg. Ký tóg vèsýmér èvǎnh há' he mü sir, ký tóg tĩ nón tĩ mü sir, èpýri jagma.

11

Jesus tỹ Jerusalém tá jun

(Mt 21.1-11; Lc 19.28-40; Jo 12.12-19)

¹ Vǎhã ag tóg cidade tỹ Jerusalém kakó tá nýtĩ. Ký ag tóg êmǎ tỹ Betǎnia tá junjun vén mü, êmǎ tỹ Betfagé tá, krĩ tỹ Oliveiras tá ke gé. Ký Jesus tóg á mré mü tĩ régre ag jègnèg mü, ag tỹ êmǎ ên ra mü jé. ² "Ha êmǎ ên ra müjèg," he tóg, "èg jo êmǎ nǐ ên ra. Äjag tỹ tá jun ký äjag tóg burrica fi krè venh ke mü. Se ký tóg jé," he tóg. "Û vỹ ver ti kri nǐ ja tũ nǐ," he tóg. "Tĩ kavǎn ký ti pére kǎmũmnĩ," he tóg.

³ "Hèn ri ke mũn ag tóg äjag mý: äjag tỹ ne jé ti kyvǎn nē? henh mü. Ký ag mý: èg Senhor tóg tĩ ve sǐ han sór mü, hemní. Kǎnhmar tóg tĩ jènè mân mü, hemní," he tóg ag mý, Jesus ti.

⁴ Ký ag tóg mü mü sir. Burrica krè vég ag tóg mü, jǎnkǎ rá tóg se ký jé, êmĩn kri. Ký ag tóg tĩ kavǎg mü sir.

⁵ Ký ag tóg ag mý ke mü. "Äjag tỹ ne jé burrica sǐ kyvǎn nē?" he ag tóg ag mý.

⁶ Ký ag tóg Jesus tỹ äjag mý nèn to ja ên ti tóg mü, ký ag tóg: "ha ma müjèg ge," he mü.

⁷ Ký ag tóg burrica krè ma mü mü sir, Jesus to. Äjag kur tỹ ag tóg tĩ kri kugjén mü sir, jumento sǐ ên kri, ký tóg kri nǐ mü sir, Jesus ti. ⁸ Ký vènh kar tóg äjag kur kugjén mü sir, èpýri kri, jo ù ag tóg ka féj krég mü gé, èpý tá, tĩ jo vǎvám jé. ⁹ Ký ù ag tóg tĩ jǎmĩ mü mü, jo ù ag tóg tĩ nón mü mü. Ên ag tóg prènrèr mü sir. "!.Viva..!" he ag tóg, "!.pǎ'i vỹ èg tá jun, èg Senhor mág tỹ tĩ jènèn ký..!" ¹⁰ !.Sér tǎvĩ tóg tĩ..! !.Èg pǎ'i vè mýr, èg jóg'jóg tỹ Davi ri kén..! !.Topè tá tóg kǎtĩg, ù tỹ kynhmý nǐ ên tá, viva..!" he ag tóg mü, prènrèr ký.

¹¹ Ký tóg Jerusalém ra rá mü sir, Jesus ti. Topè jo ìn ra tóg rá mü sir. Nèn kar ki èvǎnh kar tóg Betǎnia ra tũg mân mü, ù tỹ 12 (ke) ag mré, ráké ra.

Ka tỹ figueira

(Mt 21.18-19)

¹² Tỹ vaj ký, ag tỹ Betǎnia tá kǎmũ ký tóg kókĩr mü, Jesus ti. ¹³ Hã ra tóg ka tỹ figueira féj vég mü sir, tǎtá. Ký tóg to tĩ mü sir, tĩ kanè ko jé. Tá jun ký tóg vég mü, há ra tóg féj tǎvĩ jé. Tĩ kanèn ke pétēm tũ tóg nǐ ver. ¹⁴ Ký tóg ka tỹ figueira mý: "ù tóg á kanè ko mân ke tũ nǐ ha," he mü. Hã ra tĩ mré mü tĩ ag tóg tĩ vỹ mēg mü.

Jesus tỹ Topè jo ìn krēm ag pan

(Mt 21.12-17; Lc 19.45-48; Jo 2.13-22)

¹⁵ Ký ag tóg mü mân ký Jerusalém tá junjun mü sir. Topè jo ìn ra tóg rá mü sir, Jesus ti, ký tóg tá ag pan kǎn mü sir, nèn ù vender he tĩ ag, nèn ù comprar he tĩ ag ke gé. Topè jo ìn krēm ag tóg negociar he tĩ, jǎnkamy trocar he tĩ ag ke gé. Ag mesa tỹ tóg vyryn ke mü, Jesus ti. Sórǎg vender he tĩ ag nǐgnĩ jafǎ tỹ tóg vyryn ke mü gé sir. ¹⁶ Ký tóg ag tỹ Topè jo ìn fĩn nèn gé mü kamèg mü gé sir. ¹⁷ Ký tóg ag kanhrǎn ký ag mý: "Topè ví rá to jykrén nǐ," he mü. "Inh ìn jiji vỹ: nação kar mý Topè mré ví jafǎ, he mü, he tóg, Topè ví rá ki," he tóg, Jesus ti. "Hã ra äjag tóg Topè mré ví jafǎ tag krēm nèn kar pigju(g) mügtĩ, ký tóg bandido ag jamǎ ri ke nǐ," he tóg. Ag pan ký tóg ke mü, Jesus ti.

¹⁸ Hã ra Topè tũ ki rĩr tĩ to pǎ'i ag vỹ Jesus ví mēg mü, Topè ví to professor ag ke gé. Ký ag tóg: "èg hýn ti tỹ hèn ri kenh ke mü?" he mü, "èg tỹ ti tỹ tũ' he jé?" he ag tóg mü. Hã

ra ag tóg ti kamég mü. Vènh kar mý tóg há tí, ti tý ag kanhrän ký. Hã ký ag tóg ti vóg tù nĩ.
¹⁹ Kutýg ký ag tóg cidade mág ki pa mǎn mü sir, Jesus ti, ti mré mü ti ag ke gé.

*Ka tý figueira tóg
(Mt 21.20-22)*

²⁰ Tý vaj ký ag tóg cidade ra mü mǎn mü sir. Mü ký ag tóg sir ka tý figueira ên vég mü, hã ra tóg tóg ja nĩ, ti järe mré hã.

²¹ Ký Pedro tóg Jesus ví ki jykrén ký ti mý: “ha vé, Senhor,” he mü. “Á ví ja ên hã vé,” he tóg. “Á tý ka to ví kónǎn ên vỹ tóg ja nĩ, ka tý figueira ên ti,” he tóg.

²² Ký Jesus tóg ag mý: “Topê ki ge pē han nĩ,” he mü. ²³ “Sỹ ke há vé, hã ký sóg tó mü: kejēn ājag tóg krĩ tag ti mý: ha goj nig ki kutē, henh ke mü. Ký tóg ki kutēnh mü, pǎnónh ti, ājag tý ājag fe tý: ti mý ki kutēnh mü vỹ? he tú nĩn ký,” he tóg. “Inh ví han jé tóg ke mü, pǎnónh ti, hemnĩ, ký tóg kutēnh ke mü, ha vemnĩ,” he tóg, Jesus ti. ²⁴ “Hã ký sóg ājag mý ke mü,” he tóg. “Ājag tý Topē mý nén ũ to ví ký to: han jé tóg ke mü, Topē ti, hemnĩ, ký ājag tóg venh ke mü sir, ājag tý ti mý nén ũ to ví mü ti,” he tóg. ²⁵ “Ājag tý kejēn Topē mré ví jē ra ũ tý ājag to jũ mü ên tý ti mý vènh pǎte fón nĩ,” he tóg. “Ājag tý gen ký tóg ājag mý vènh pǎte fón ke mü gé, ěg jóg mág tí,” he tóg. “Ājag tý ti ví mranh mü ra tóg vènh kato ājag mý vènh pǎte fón ke mü, ũ tý kanhkã tá nĩ ti, ājag tý ājag mré ke ag mý vènh pǎte fón ký,” he tóg. ²⁶ “Ājag tý hã ra ag mý vènh pǎte fón tú nĩn ký ěg jóg mág vỹ vènh kato ājag mý vènh pǎte fón ke tú nĩ gé, ũ tý kanhkã tá nĩ ti,” he tóg, Jesus ti.

*Jesus tý ũ tý ājēnēg mü tó tũg
(Mt 21.23-27; Lc 20.1-8)*

²⁷ Ký ag tóg mü mǎn ký Jerusalém tá junjun mǎn mü sir. Topē jo ĩn tá tóg ěvǎnh tí mü, Jesus ti. Ký Topē tú ki rĩr tí to pǎi ag tóg ti venh kǎmü mü, Topē ví to professor ag ke gé, kófa ag ke gé. ²⁸ “Ū nỹ ā mý: tag han nĩ, hé?” he ag tóg, ti mý. “Ū nỹ ā jēnē?” he ag tóg.

²⁹ Ký Jesus tóg ag mý: “ājag ki sóg jēmēnh ke mü gé, vènh kato,” he mü. “Ājag tý inh mý tó há han ký sóg ājag mý ũ tý inh jēnēg mü tónh ke mü gé,” he tóg. ³⁰ “João vỹ ag kygpég tí ja nĩgtĩ. Tí mý kanhkã tá vènh jykre han, ājag mý, ěprã ke jykre vó? Ū nỹ ti jēnē?” he tóg ag mý, Jesus ti. “Inh mý tó,” he tóg.

³¹ Ký ag tóg jagnē mré to jykrén mü. “Ěg tý ti mý: Topē tý ti jēnē ja vé, hen ký tóg ěg mý: ājag tý ne jé ti ví kri fig tú ja nĩ nē? henh ke mü,” he ag tóg jagnē mý. ³² “Ěg tý hã ra ti mý: ěprã ke jykre ja vé, hen ký tóg vènhmý nỹ gé,” he ag tóg, ag tý vènh kar kamég ký. Vènh kar tóg João to: “Topē ví tó tí pē vé,” he tí. ³³ Hã ký ag tóg Jesus mý: “Ěg pi(jé) ki kanhró nỹti!”

he mü. Ón ký ag tóg ke mü. Ký Jesus tóg ag mý: “ký sóg ājag mý tónh ke tú nĩ gé, ũ tý inh jēnēg mü ti,” he mü. Á kato tē mü ag mý tóg ke mü.

12

*Ūn camarada kórég ag to comparaçã
(Mt 21.33-46; Lc 20.9-19)*

¹ Ký Jesus tóg ag kanhrän ký (tóg) ag mý comparaçã ũ han mü sir, ký tóg: “kejēn ũ tóg nĩgtĩ,” he mü. “Nén kanē tý uva krǎn ja tóg nĩgtĩ,” he tóg. “Pénĩn tóg rón ja nĩ, kǎki tóg kũm ja nĩgtĩ, uva jēgmĩ jafã han jé. Ki tóg pǎjó han ja nĩ gé, ký tóg ũ tý ki rĩr tí ag mý ré ký tũg ja nĩ, ga ũ ra. Ag mré tóg jykrén ja nĩ, ag tý ti mré ěkré ên kanē vènh kǎpǎm jé,” he tóg, Jesus ti. ² “Tí tý kejēn kanēn ký tóg ag mý ā camarada ũ jēnēg mü, ti tú ki rĩr tí ag mý, ag tý ti mý vènh kǎpǎm jé, uva tí.

³ Hã ra ag tóg tí kǎgmĩg mü sir, ti mrǎnmrǎn ag tóg mü sir, ký ag tóg ti mý: “ha tũg,” he mü sir, ti mý nén ũ nĩm mē kǎ. ⁴ Ký tóg ag mý ā camarada ũ jēnē mǎn mü gé sir, ký ag tóg tí krĩ ki tǎnh mü sir, ti to é he ag tóg mü sir. ⁵ Ký tóg ag mý ũ jēnē mǎn mü gé sir, hã ra ag tóg tí tén mü gé sir. Tí camarada kar to ag tóg jũ mü, ũ mrǎnmrǎn ag tóg, ũ tén ag tóg.

⁶ Ký hã ra ũ tóg kén mü, hã ra tí kósĩn vé, tí fe pē vé hã ra. Ký tóg vǎhã ag mý tí jēnēg mü sir. “Hēn ri ke mũn ag inh kósĩn kamég mü,” he tóg, há ký tóg tí jēnēg mü.

⁷ Tí tý tá jun ký ag tóg tí to jykrén mü, jagnē mré. “Kejēn ěkré kar vỹ tý ti tú nĩnh mü, ha vemnĩ,” he ag tóg tí to. “Mũ nỹ, tí tén jé, tí tú tag tý tý ěg tú nỹnh jé,” he ag tóg, jagnē mý. ⁸ Ký ag tóg tí kǎgmĩ ký tí tén mü sir, ró mǎtá ag tóg tí fón mü sir,” he tóg, Jesus ti.

⁹ “Ký ěkré tý tũn mü ên hē ri kenh ke mü?” he tóg. “Jun jé tóg ke mü, ā camarada ag kǎgtén jé. Ký tóg ěkré ki rĩr tí ũ ag mý finh ke mü, tí tú tí,” he tóg. Jesus ti, ag mý comparaçã han ký.

¹⁰ Ký tóg ag mý: “Topē ví rá tag to jykrén nĩ, ha mē,” he mü. “Pó tý ĩn han jafã fón ag tóg, pó tý ĩn han tí ag. Ag mý tóg kórég ja nĩ, pó ên ti. Hã ra Topē tóg po ên hã tý ĩn nũna han mü. ¹¹ Ěg Senhor mág tý há vé, hã ký tóg ěg mý e tí, ěg tý ven ký, he tóg, Topē ví tý rán ký nĩ ki,” he tóg ag mý, Jesus ti. Tí tý ā kato vǎsǎnsǎn mü ag mý vènh kǎmēn hã vé.

¹² Ký ag tóg ki kanhró nỹti, tí tý ag kato ví mü ti. Hã ký ag tóg tí se sór mü, hã ra ag tóg vènh e ên kamég mü, ký ag tóg tí ség tú nĩ ha. Ký ag tóg sir mü mü, tí ré ký.

*Ěg tý imposto kajã ke
(Mt 22.15-22; Lc 20.20-26)*

¹³ Hã ra ag tóg tí to ũ ag jēgnēg mü sir, Fariseu ũ ag, Herodes mré ke ũ ag ke gé, ag tý tí ví to tí se jé, Jesus ti. ¹⁴ Ag tý tí tá junjun ký ag tóg tí mý: “Senhor,” he mü. “Ā jykre kuryj nĩn ki kanhró ěg tóg nỹti,” he ag tóg,

ón ký. “Věnh jykre pir hã han ã tóg tí, věnh kar mý. Ký ag ve tóg ã mý tý nén ù tú nĩ. Hã ký ã tóg Topě jamĩn to, Topě japry to ã tóg ěg kanhrãn há han tí,” he ag tóg, ón ký, Jesus mý. “Mý há ný!, ěg tý governo mý jãnkamy nĩm ke tí, imposto kajãm ke tí?” ¹⁵ ěg mý hýn nĩm mũ, “vo mý vó?” he ag tóg.

Hã ra Jesus tóg ki kanhró nĩ, ag jykre régre nýtĩn ki. Ký tóg ag mý: “ãjag ne tóg ón ký inh ki jẽmě sór mũ,” he mũ. “Inh mý jãnkamy jun, sý ve jé,” he tóg. ¹⁶ Ký ag tóg ti mý ù jun mũ sir. Ký tóg: “ù jiji ný kã nĩ?” he mũ. “Û kãggrã ný kã nĩ?” he tóg. Ký ag tóg ti mý: “pã'i mág tý imperador kãggrã vé,” he mũ.

¹⁷ Ký Jesus tóg ag mý: “ký pã'i mág mý ti tú nĩmĩ, hã ra Topě mý ti tú nĩmĩ gé,” he mũ. Ký ti vĩ tóg ag mý e tí. Ag tý nén ù to ti se sór mũ vég tú ag tóg nĩ.

*Ěg tý ěg ter ja tá vȳn kenh ke
(Mt 22.23-33; Lc 20.27-40)*

¹⁸ Ký Saduceu ag tóg ti tá junjun mũ gé, ti ki jẽmě jé. Hã ra Saduceu ag tóg: ěg ter ja tá ěg vȳn kenh ke tú nĩ,” he tí. Ký ag tóg Jesus tá jun ký ti mý: ¹⁹ “Senhor,” he mũ gé. “Moisés tóg ěg mý tag tó ja nĩ, ěg tý tý jykre nýtĩ jé,” he ag tóg. “Ěg mý tóg: ã régre tý ã krě tú ra ter ký, ã tý ti prũ fi tý prũg ke vē, he mũ. ã tý ã régre mý ã krě han ke vē, fi ki, he ja tóg nĩ, Moisés tí,” he ag tóg, Jesus mý, Saduceu ag. ²⁰ “Ký ù tý jagně mrě páfa ja tý 7 (ke) ag vȳ nýtĩ ja nýtĩ,” he ag tóg. “Ag kãke tóg prũg mũ, hã ra tóg ã kósĩn tú ra ter mũ sir,” he ag tóg. ²¹ “Ký ti jãvy tóg fi tý prũg mũ, hã ra tóg ã kósĩn tú ra ter mũ gé sir. Ký ti jãvy ù vȳ fi tý prũg mũ gé,” he ag tóg. ²² “Hã ra ag kar tóg fi kósĩn tú ra kãgter kãn mũ sir, ag kãke ti nón, ù tý 7 (ke) ěn ag. Kejẽn fi tóg vãhã ter mũ gé sir,” he ag tóg. ²³ “Ký fag kãgter ja tá vȳnvȳn ke ký fi hýn mén tý 7 (ke) nĩnh mũ vē. Ag kar vȳ fi tý prũg ja nýtĩgtĩ. Hã ký tóg věnhmý ný, ag tý: rĩr mãn jé ěg tóg ke mũ, hen ký,” he ag tóg, Jesus ti mý, Saduceu ag.

²⁴ Hã ra Jesus tóg ag mý: “ãjag pi(jé) Topě vĩ tý rán ký nĩ ki kanhró nýtĩ,” he mũ, “Topě jykre ki kãgtĩg ãjag nýtĩ,” he tóg. “Hã ký ãjag tóg kygně ja nĩ,” he tóg ag mý. ²⁵ “Ěg tý ěg ter ja tá vȳn ke ký ěg prũg ke tú nĩ, ký ěg mén ke tú nĩ gé,” he tóg. “Topě tý jẽgně jafã ri ke ěg nýtĩ, kanhkã tá,” he tóg. ²⁶ “Topě vĩ ù to jykrén nĩ, ti tý ěg tý ěg ter ja tá vȳn ke kãmén ký. Moisés tý rán ki tag tóg rãn ký nĩ, Topě tý Moisés mý nén tó ja tag tí, vãnh pũr kãmén jan ki,” he tóg. “Topě tóg ti mý: Abraão vȳ iso: Topě, he tí, he ja nĩ, Isaque ke gé, Jacó ke gé, he ja tóg nĩ, Topě ti. Kãgter ag huri, Abraão, Isaque, Jacó. Hã ra Topě tóg: tý inh ag Topě nĩ, he ja nĩ, ag ter kar ký. ²⁷ Hã ký ag tóg rĩnrĩr nýtĩ mýr, Topě tý ùn rĩnrĩr nýtĩ ag hã kri ke nĩn ký,” he tóg, Jesus ti. “Hã ký ãjag

tóg kygně tãvĩn mũ,” he tóg, Jesus ti, Saduceu ag mý.

*Topě tý ěg jyvěn kãfór
(Mt 22.34-40; Lc 10.25-28)*

²⁸ Hã ra Topě vĩ to professor ù tóg tá jun mũ gé sir. Ký tóg ag tý jagně mrě vĩ męg mũ, Jesus tý Saduceu ag mý tó há han ja ěn ti. Hã ký tóg: “Topě tý ěg jyvěn tý hẽ ný hýn ti tý ěg jyvěn kar kãfór nȳnh mũ?” he mũ, Jesus mý.

²⁹ Ký Jesus tóg ti mý: “ù tý kãfór nȳnh há vē, há mē,” he mũ. “Ha mē, povó tý Israel,” he tóg mũ. “Ěg pã'i vȳ tý Topě nĩ, ěg pã'i vȳ tý ùn pir nĩ,” he tóg. ³⁰ “Topě to, ěg jóg mág to há tãvi nýtĩmĩ,” he tóg, “ti ki ge há han nĩ, ti to jykre pir nýtĩmĩ, krĩ pir, ti to tar nýtĩmĩ,” he tóg. ³¹ “Ký ti tý ěg jyvěn ù tóg há ri ke nĩ gé, há vȳ: ãjag régre ki rĩr nýtĩmĩ, ãjag tý věnh ki rĩr há han ri ke, he mũ,” he tóg. “Ti tý ěg jyvěn ù pi(jé) tag kãfór nĩ,” he tóg, Jesus ti, Topě vĩ to professor ěn mý.

³² Ký Topě vĩ to professor ěn tóg ti mý: “ke tóg tí,” he mũ. “Á tý ke há vē. Pir ti nĩ, Topě ti, ù pi(jé) ti ri ke nĩ,” he tóg. ³³ “Ěg jé ti to fe há nýtĩgtĩ, ěg jé ti to krĩ há nýtĩgtĩ gé, jykre pir ke gé. Ěg jé ti to tar nýtĩ gé. Ěg jé régre ki rĩr nýtĩ gé, ěg tý věnh ki rĩr há han ri ke. Hã vȳ tóg nén kar kãfór nĩ,” he tóg. “Ěg tý Topě mý nén ù pũn kãfór tóg nĩ, ěg tý ti to há nýtĩ ěn ti, ěg tý ti mý nén ù tãnh kãfór tóg nĩ gé,” he tóg, Topě vĩ to professor ěn ti.

³⁴ Ký Jesus tóg ti tý tó há nĩ ve ký (tóg) ti mý: “nén ù sĩ tóg tú nĩ ver,” he mũ, “ã tý Topě tý tý ěg pã'i nĩ venh ke jé,” he tóg. Kar ký ù tóg Jesus ki jẽmě mãn tú nĩ sir. Tĩ kaměg ag tóg mũ sir, hã ký ag tóg ti ki jẽmě mãn tú nĩ sir.

*Cristo tý tý Davi kósĩn nĩ
(Mt 22.41-46; Lc 20.41-44)*

³⁵ Ký Jesus tóg Topě jo ĩn krẽm ag kanhrãn jé ag ki jẽměg mũ. “Topě vĩ to professor ag tý ne jé: Cristo vȳ tý Davi kósĩn nĩ, he ne?” he tóg ag mý. ³⁶ “Davi vȳ Cristo tó ja nĩ, Topě kuprĩg tý ti krĩn ký, ký tóg: ěg jóg mág tý Topě vȳ inh Senhor mý tag tó ja nĩ, hã ký tóg: “nĩ ra ver, inh pẽgja tá,” he ja nĩ. “Sý ã kato vãsãnsãn mũ ag tý ã krẽm vin ke vē, ký ag sigse vē sir. Tag jãvãnh nĩ ver,” he ja ti nĩ, Topě ti, inh Senhor mý, he ja tóg nĩ, Davi tí,” he tóg ag mý, Jesus ti. ³⁷ “Hã ký Davi tóg Cristo to: inh Senhor vē, he tí. Tĩ tý tý ti kósĩn nĩ ra ti kósĩn mý tý ti kri ke nĩnh mũ vē?” he tóg, Jesus ti. Hã ra ag tóg ti mý tó tũg. Ag tý ne tónh ke tóg tú ti, ti kato vãsãnsãn mũ ag mý. Hã ra věnh kar mý ti vĩ tag tóg há ný.

*Ón ký Topě vĩ to professor ag tý jagtar ke
(Mt 23.1-36; Lc 20.45-47)*

³⁸ Ký Jesus tóg ag kanhrãn ký: “ón ký Topě vĩ to professor ag kaměg nĩ,” he mũ. “Kur téj rĩnh ka(mě) ag nýtĩ,” he tóg. “Ký věnh kar tý ag mý: ã mý há? he ký tóg ag mý sér tí, ag tý cidade kaju kãmĩ mũn ký,” he tóg. ³⁹ “Ěg tý

věnh kanhrān jafā krēm ag tóg věnh kápām kŷ nŷtŷgtŷ, festa ki ag tóg jēn vėn tŷ, ag tŷ tŷ pā'i nŷtŷn kŷ," he tóg. ⁴⁰ "Hā ra ag tóg ūn mėn ter ja fag tŷ mėn kān tŷ. Fag tŷ mėn kān kŷ ag tóg ón kŷ Topē mré vŷ mág han mŷgtŷ, ěg tŷ ag to: ūn há vŷ tŷ ag nŷtŷ, he jé," he tóg. "Hā to ag vēšŷrėnh mág tāvŷ han ke mŷ," he tóg, Jesus ti.

Ūn jagtar fi tŷ ā tŷ vŷn kān
(Lc 21.1-4)

⁴¹ Kŷ Jesus tóg kejēn Topē mŷ jānkamy vin jafā kato nŷ mŷ. Kŷ tóg ag tŷ kākŷ nėn vin mŷ vēg mŷ sir. Ūn rico ag tóg jānkamy mág tŷ kākŷ vin mŷ. ⁴² Kŷ ūn jagtar fi tā jun mŷ gé, ūn mėn ter ja fi. Hā ra fi tóg jānkamy kāsir rėgre hā vin mŷ sir, hā vŷ: 1 centavo, he mŷ.

⁴³ Kŷ Jesus tóg ā mré mŷ tŷ ag jé prēr mŷ sir, kŷ tóg ag mŷ: "ve ra ha," he mŷ. "Ūn rico tŷ vŷn káfór han fi tóg, fi tŷ sŷ (hā) ra. Tŷ nėn ū tŷ fi tóg nŷ, fi mėn vŷ hur ter. ⁴⁴ Kŷ fi tóg ā tŷ vŷn kān ja nŷ, fi jēn mré hā. Jāvo ūn rico ag vŷ ājag tŷ ke hā tŷ Topē mŷ vŷn mág tŷ. Hā ki fi tóg ag tŷ nŷm káfór han, fi tŷ nŷm sŷ pē han mŷ ra. Kŷ hā sóg tó mŷ mŷr," he tóg, Jesus ti.

13

Ag tŷ Topē jo ŷn kókėn ke
(Mt 24.1-2; Lc 21.5-6)

¹ Kŷ Jesus tóg Topē jo ŷn tā kākutē mŷ sir. Re tā ti mré tŷ ū tóg ti mŷ: "ve ra ha, Senhor," he mŷ. "Pó sŷnŷvŷ tŷ tóg há nŷtŷ, kŷ tóg sŷ(nŷvŷ) tāvŷ nŷtŷ, ŷn ti," he tóg, Topē jo ŷn to.

² Hā ra Jesus tóg ti mŷ: "ā mŷ ŷn mág tag ti vŷgvėg mŷ?" he mŷ. "Kejēn ŷ pó tŷ jagnē kafān mān ke tŷ nŷ," he tóg. "Ag ránhráj kān ke vē," he tóg Jesus ti.

Vėnh jagāgtar to rā
(Mt 24.3-14; Lc 21.7-19)

³ Kar kŷ Jesus tóg krŷ tŷ Oliveiras ra tŷg kŷ tá nŷ nŷ sir, Topē jo ŷn kākām. Kŷ ag tóg ag pin kŷ ti mŷ ke mŷ, Pedro, Tiago, João, André ke gé. ⁴ "Ěg mŷ ti kurā ti tó," he ag tóg ti mŷ. "Ěg ne ve kŷ ti kurā ki kanhró nŷtŷnh mŷ? Kurā tŷ hē ki ěg hŷn nėn kar tag venh ke mŷ?" he ag tóg ti mŷ.

⁵ Kŷ Jesus tóg ag mŷ kāmėn mŷ sir. "Ker ū ājag lograr hé hē!," he tóg. ⁶ "Cristo vŷ tŷ ŷnh nŷ," he jé ag tóg ke mŷ, ijiji tó kŷ. Ū tŷ hėn ri ke ag tóg tag tónh mŷ, kŷ ū tŷ hėn ri ke ag tóg ag vŷ kri nŷm ke mŷ," he tóg. ⁷ "Vėnh génh to vēme mē jé ājag tóg ke mŷ, tag ki vēnh génh ke to, kuvar há tā vēnh génh to ke gé. To jŷrŷn ke tŷg nŷ hā ra. Vėnh génh enh ke vē. Hā ra kurā tŷ ěgno to hā ke vē ver," he tóg. ⁸ "Nação ag tŷ jagnē kato tēgtėnh ke vē. Pā'i krēm ke ag tŷ pā'i ū krēm ke ag to jŷnh ke vē gé. Kŷ ga tŷ ragrag ke tŷ hėn ri ke han ke vē gé, ěmā tŷ hėn ri ke ki. Vėjėn tŷ tŷ hėnh ke vē gé. Hā ra ājag jagāgtar ke vēnh ven vėn vē ver," he tóg, Jesus ti.

⁹ "Ějag kanē nŷm nŷ," he tóg. "Ějag jŷvėn tar han jé ag tóg ke mŷ, pā'i ag, vēnh kanhrān jafā krēm. Ějag mrānmrān jé ag tóg ke mŷ. Ějag jé prēr jé ag tóg ke mŷ, pā'i mág tŷ ājag ve jé, pā'i mág kar ti, isugrŷn, ājag tŷ pā'i ag mŷ ŷnh vŷ tŷgtó jé," he tóg. ¹⁰ "Kŷ ŷnh kātŷg ke to há povó kar vŷ ŷnh vŷ sér mėnh ke mŷ," he tóg. ¹¹ "Ag tŷ vāhā sir ājag sigse kŷ, ājag gé kāmŷ jé, kŷ ājag tŷ nėn tónh ke mŷ to jŷkrėn tŷg nŷ, kā jatŷ hemnŷ. Ag tŷ ājag ki jēmėn kŷ ājag tóg tónh ke mŷ, Topē kuprŷg tŷ ājag nŷgrėg ki vŷ mŷ ěn ti," he tóg. "Ějag tŷ tó tŷ vē sir, ti tŷ tó vē sir," he tóg. ¹² "Ū vŷ tóg ā rėgre senh ke mŷ, ti ter jé, ěn kā," he tóg. "Kŷ ū panh tóg ā kósin senh ke mŷ gé, ti ter jé," he tóg. "Kŷ ū krē ěn tóg ā han mŷ fag sigsenh ke mŷ gé, fag kāgtėn jé," he tóg. ¹³ "Vėnh kar vŷ tóg ājag to vŷ kónān ke mŷ gé, ŷnh jiji tŷgrŷn," he tóg. "Hā ra ū tŷ isovānh ke tŷ (pē) ěn kren ke vē," he tóg.

Vėšŷrėnh mág ke
(Mt 24.15-28; Lc 21.20-24)

¹⁴ Kŷ Jesus tóg ag mŷ: "kejēn ājag tóg vāhā ājag tŷ nėn ū kamėg tŷ ěn venh ke mŷ," he mŷ, "ěg kavėnh mŷ ěn ti," he tóg. "Topē vŷ tó tŷ tŷ Daniel vŷ tŷ tó ja nŷgtŷ. Ti jėnh ke tŷ tá tóg jėnh mŷ," he tóg. Ū tŷ to ke mŷ ěn jé ki kanhró nŷ. "Kŷ Judėia ki ke kar ag jé vēnh pigjunh mŷjėg, pānónh ra, fag mré hā," he tóg. ¹⁵ "Ū tŷ re tá nŷ ěn jé kāra rā tŷg nŷ, ti ŷn ki, ti tŷ mán jé. ¹⁶ Kŷ ū tŷ ā japy tá jé ěn jé vŷn ke tŷg nŷ gé, ti kur mān jé," he tóg. ¹⁷ "Ūn kufy fag tŷ vēšŷrėnh ke vē, kurā ěn kā, ū tŷ gŷr pygfām mŷ fag ke gé," he tóg. ¹⁸ "Topē mré vŷmŷ, ti tŷ kusa kā vēnh ven tŷ nŷ jé. ¹⁹ Vėšŷrėnh tŷ ge ve ja tŷ ěg nŷtŷ, Topē tŷ ěg mundo han jan ki. Kŷ ěg ge venh ke tŷ nŷ gé, kar kŷ," he tóg. ²⁰ "Ěg tŷ kurā ki vēšŷrėnh ke mŷ ěn vŷ e nŷtŷnh mŷ vē, hā ra tóg tėrem kŷ nŷtŷ nŷ, Topē tŷ ŷn kuprėg ja ěn ag tŷgrŷn. Ti tŷ tėrem tŷ nŷ (mŷ) ra ū vŷ kren ke tŷ nŷ vē, ag vēšŷrėnh ěn to," he tóg.

²¹ "Kŷ ū tŷ ājag mŷ: ha vē, Cristo vŷ tag kā jė nŷ, he mŷ ra kri fig tŷg nŷ, ti tŷ: tātā ti jė nŷ, he mŷ ra," he tóg. ²² "Ōn kŷ Cristo vŷ vēnh venven ke mŷ, ón kŷ Topē vŷ tó tŷ ag ke gé. Ón kŷ milagre hŷn han jé ag tóg ke mŷ, milagre tŷ hėn ri ke ti, ón kŷ Cristo ěn ag. Ag tŷ vēnh kar krŷn kónān sór vē, ag tŷ kŷgnė jé, Topē tŷ ŷn kuprėg ja ěn ag mré hā, hėn ri ke mŷn. ²³ Ha vē, sŷ ājag mŷ tó kān vē, ti kutėnh ke to hā," he tóg, Jesus ti.

Topē kósin kātŷg mān ke
(Mt 24.29-31; Lc 21.25-28)

²⁴ "Hā ra kurā ěn kā, vēšŷrėnh ěn kar kŷ rā vŷ nŷhr ke mŷ, kŷ kŷsā vŷ jėngrė" he mán ke tŷ nŷ gé. ²⁵ Kŷ krŷg vŷ vār ke mŷ gé, kanhkā krēm. Ěg tŷ kanhkā tá nėn vēg tŷ kar ěn vŷ ragrag ke kān mŷ gé. ²⁶ Kŷ vāhā vēnh kar vŷ ŷnh kātėre venh ke mŷ sir, kanhkā góg

jagma, inh jykre tar (pê) nîn ky," he tóg. "Tý sóg êpra ke fi kósín nî mýr," he tóg. "Inh ve vÿ kókov (pê) kâtí mü," he tóg. ²⁷ "Ky sóg sÿ jêgnê jafá ag mÿ: ha müjêg, henh ke mü, ag tý sÿ ün kuprêg ja ag vênhmân jé, ga kar tá, kanhkâ fyr mî há," he tóg, Jesus ti.

Ka tý figueira to comparação
(Mt 24.32-35; Lc 21.29-33)

²⁸ "Ka tý figueira to ki kanhrân nî, to comparação han ky," he tóg. "Ti pê tánh ky, ti féj tag han ky tóg kakó ti sir, êkré tygtánh kurá ti. ²⁹ Ri ke ti nî, ájag tý inh kâtíg mân ke kurá ki kanhró nÿtính ke mü ti. Ájag tý sÿ ájag mÿ nén tó mü tag ve ky tóg kakó távi ti ha, inh kâtíg mân ke ti," he tóg. ³⁰ "Sÿ ke há vê, há ky sóg tag tó mü, ha mē. Üri ün rînrîr mü ag tý nén kar ên venh ke vê, ag kâgter ke to há," he tóg. ³¹ "Kanhkâ vÿ tú' henh ke mü, ga ti ke gé. Jávo inh ví vÿ tú' henh ke tú nî," he tóg, Jesus ti.

Jesus kâtíg mân ke kurá
(Mt 24.36-44)

³² "Há ra ü pi(jé) isÿ kurá ki kâtíg mân ke ki kanhró nî, hora ên ki ke gé," he tóg. "Topê tý jêgnê jafá ag pi(jé) ki kanhró nÿtî'. Inh pi(jé) ki kanhró nî gé, isÿ tý Topê kósín ra," he tóg. "Ëg jóg mág há vÿ á pin ky ki kanhró nî, kurá kâ nén kutênh ke mü ên ki," he tóg. ³³ "Ájag kanê vin han nî, vênhrinfíg nî," he tóg. "Topê mré ví, ájag tý ti kurá ki kagtíg nÿtín ky," he tóg. ³⁴ "Ü pasa ri ke vê," he tóg. "Á tý á ìn ki kutê ky tóg á camarada ag mÿ: "ijo ki rîr," he mü, "inh rânhráj ki," he tóg. Ky tóg ü tý jânkâ ki rîr ti ên mÿ: "á kanê nîm han nî," he mü gé. ³⁵ Há ky sóg ájag mÿ: "ájag kanê nîm han nî," he mü gé," he tóg. "Ájag pi(jé) ti jun ke ki kanhró nÿtî', ìn tân ti," he tóg. "Hên ri ke mûn tóg kutyg ke ra jun mü, hên ri ke mûn tóg galo kyr mü ra jun mü, hên ri ke mûn tóg kusá ki jun mü," he tóg. ³⁶ "Vênh ki êmêmni, nür tüg nî. Ájag tý ijävânhtü ra sóg jun mü, vêsýmér," he tóg, Jesus ti. ³⁷ "Vênh kar mÿ sóg tó mü, sÿ ájag mÿ tó mü tag, há vÿ: vênh ki êmêmni, he mü," he tóg, Jesus ti.

14

Ag tý Jesus tén sór
(Mt 26.1-5; Lc 22.1-2; Jo 11.45-53)

¹ Há ra festa tý Páscoa kurá kátá kurá tágtü vê sir, páo jêgja tú konh ke kátá. Ky Topê tú ki rîr ti ag tóg Jesus vatánh tá ti se sór mü, vênh kar tý ti se vэг tú nî jé. Topê ví to professor mré ag tóg ti se sór mü gé, ti tén jé. ² Há ra ag tóg: "festa tag to mē jé êg tóg ke mü ver," he mü. "Ëg tý festa kâ ti se ky vênh génh mág hÿn tóg kutênh mü, ha vemni," he ag tóg.

Maria fi tý Jesus gânh tág
(Mt 26.6-13; Jo 12.1-8)

³ Ên kâ Jesus tóg kejên êmâ tý Betânia tá nî nî, Simão ìn krêm, vênh kaga tý lepra han ja ên ìn krêm. Ti jêg nî ra ü fi tóg tá jun mü, garrafa vyn ky. Pó tý alabastro tý tóg há(r) nî, garrafa ti. Ti ki jê vÿ tóg tý nén kar tag nî, há vÿ: nardo, he mü. Nardo pê vê, kaja e pê ti nî, ger há ên ti. Garrafa ên mranh fi tóg mü, ky fi tóg ti ki jê ên tý Jesus gânh kri kugjêg mü sir.

⁴ Há ra ü tý tá nÿtî ag kâ ü ag tóg jagnê mÿ: "fi tý ne jé nén kaja e tag kókén nê?" he mü.

⁵ "Ëg tý nén ger há tag fón ke vê vê, kaja há to, jânkamy tý hên ri ke to," he ag tóg. "Ëg tý ün jagâgtar ag mÿ vin ke vê vê," he ag tóg. Ky ag tóg fi mÿ ví tar han mü sir.

⁶ Há ra Jesus tóg ag mÿ: "fi mÿ ví tüg," he mü. "Ájag tý ne jé fi fe kaj han nê?" he tóg. "Inh ki fi krov nî, inh jykre ki," he tóg. ⁷ "Ájag mré sóg nîg sí han mü, jávo ün jagâgtar mü ag vÿ ájag mré nÿtíg mág han ti," he tóg. "Ísíg kar ky ag mÿ nîmni, ájag tý ag mÿ nén nîm ke ti," he tóg. ⁸ "Á tý nén han ke mûn han fi tóg huri," he tóg. "Inh kân fi tóg huri, vênh kej tá inh fón ke to," he tóg. ⁹ "Ag tý vênh ví sér tugtó ky ag tóg fi tý nén han mü tag ti tónh ke mü gé, ky vênh kar vÿ fi tý nén han mü tag mēgmênh mü sir, ha vemni. Ki há sóg tó mü," he tóg, Jesus ti.

Ag tý Jesus vatánh tá ti kâgmînh ke to jykren

(Mt 26.14-16; Lc 22.3-6)

¹⁰ Kar ky Judas Iscariotes tóg ti mü, Topê tú ki rîr ti ag ra, ag mré Jesus jênjên ke to jykren jé. Há ra ü tý 12 (ke) ag kâ ü vê, Judas ti. ¹¹ Ag tý ti ví mē ky tóg ag mÿ sér ti sir: "Á mÿ êg to jânkamy vin mü," he ag tóg ti mÿ. Há ky tóg: "inh hÿn hê ri kenh mü, ag tý ti kâgmî jé?" he mü, Judas ti.

Ag tý Páscoa ko mü

(Mt 26.17-25; Lc 22.7-14, 21-23; Jo 13.21-30)

¹² Páo jêgja tú konh ke kurá ve vê sir, cordeiro tánh ke kurá vê sir, Páscoa kâ. Ky ti mré mü ti ag tóg Jesus mÿ: "êg hÿn hê tá á mÿ carneiro sí tánh mü, êg tý kon jé?" he mü.

¹³ Ky tóg ün régre ag jêgnêg mü, ti mré mü ti ag. Ky tóg ag mÿ: "ha êmâ mág ra müjêg," he mü. "Tá ájag tóg ü venh ke mü, goj vyn ky jê ü. Ên nón mümni," he tóg. ¹⁴ "Ti tý ìn kâra rá ky ìn tân ên mré vîmni," he tóg. "Ti mÿ tag tómnî," he tóg. "Ëg Senhor vÿ á mÿ vênh ví jênêg mü, hemni. Ti tý á ìn krêm Páscoa konh há tóg ti, ti mré mü ti ag mré, hemni ti mÿ," he tóg, Jesus ti. ¹⁵ "Ky tóg ájag mÿ ven ke mü, kroggrog tý kynhmÿ nÿ ên ti," he tóg. "Éhé ti nî. Tá nén kar vÿ kynkar ky nÿtî. Êg nígja vÿ tá nÿtî gé. Tá êg mÿ han nî," he tóg, ti mré mü ti régre ag mÿ.

¹⁶ Ky ag tóg mü mü sir, êmâ mág ra, ky ag tóg sir vэг mü, Jesus tý ag mÿ nén tó ja ti. Ky

ag tóg vējēn kân mû sir, ag tỹ cordeiro ên ko jê.

¹⁷ Rã pur kar kỹ Jesus tóg ù tỹ 12 (ke) ag mré tá jun mû sir. ¹⁸ Ag jêg mû jãvo Jesus tóg ag mỹ: “ãjag kãki ù tóg inh vatãnh tá inh kato vãsãnsãn mû ag mỹ inh ven ke mû,” he mû. “Inh mré jêg mû ù vē, ki hã sóg tó mû,” he tóg. ¹⁹ Kỹ ag tóg fe kaj' he mû sir. Ti mỹ ag tóg: “inh mỹ vó? Inh mỹ vó?” he kân mû sir. ²⁰ Hã ra tóg ag mỹ: “ãjag kã ù vē,” he mû. “Inh mré pão tỹ kã punpun mû vē, pénky kãki,” he tóg. “Ên vē mỹr,” he tóg. ²¹ “Ter jê sóg ke mû, isỹ tỹ êpra ke fi kósin nũn kỹ. Hã kỹ iser ke vỹ rán kỹ nĩ,” he tóg. “Vãsỹ sóg to rán kỹ nĩ,” he tóg. “Hã ra ù tỹ pã'i ag mỹ inh ven ke ên mỹ tóg vỹ kónãn távĩ han ke mû. Ti mur tũ nũn ran há tí vē,” he tóg, Jesus ti.

Santa Ceia

(Mt 26.26-30; Lc 22.15-20; 1Co 11.23-25)

²² Ag jêg nỹti ra Jesus tóg êmĩ mãg mû sir, kỹ tóg Topê mré vĩ mû sir, êmĩ to. Kỹ tóg vênh kã kuggpãn kỹ ag mỹ vênh kãpãm mû sir, ti mré mû ti ag mỹ. “Inh hã vē,” he tóg, êmĩ to.

²³ Kar kỹ tóg copo vãg mû gé sir, vinho tỹ ki jên kỹ. To tóg Topê mré vĩ mû gé sir, kỹ tóg ùn pir mỹ ven', ven', he mû sir. Kỹ ag tóg kãmê kân mû sir. ²⁴ Kỹ tóg ag mỹ: “inh kyvénh hã vē,” he mû. “Vênh kar jagfỹ tóg inh ki kãkutênh ke mû, inh kyvénh ti,” he tóg. “Topê vỹ vênh kar to há nĩ sór mû, inh kyvénh tugrĩn,” he tóg. ²⁵ “Ha mē,” he tóg. “Inh pi(jé) vinho kron mãn ha'. Kejên sôg kron mãn ke mû, Topê tỹ tỹ êg pã'i nĩ ên kã sóg kron mãn mû,” he tóg.

²⁶ Ag jên kar kỹ ag tóg Topê mỹ jãn mû sir. Jãn kar kỹ ag tóg sir krĩ tỹ Oliveiras ra mû mû.

Jesus tỹ Pedro mỹ tóg

(Mt 26.31-35; Lc 22.31-34; Jo 13.36-38)

²⁷ Kỹ Jesus tóg ag mỹ: “ãjag kar vỹ inh ré kỹ mû kân ke mû,” he mû. “Hã kỹ tóg rán kỹ nĩ, hã mē. “Û tỹ carneiro ki rĩr ti ên tãnh jê sóg ke mû, kỹ ti mēg vỹ krig ke kân ke mû,” he tóg, iso, Topê ti, ti vĩ rá ki,” he tóg, Jesus ti. “Hã ve jê ãjag tóg ke mû. ²⁸ Hã ra sóg iser kar kỹ rĩr mãn ke mû. Ên kã sóg ãjag jo tĩnh ke mû, ga tỹ Galiléia ra,” he tóg, Jesus ti.

²⁹ Kỹ Pedro tóg ti mỹ: “ag kar tỹ ã ré kỹ mû mû ra isóg ã ré kỹ tĩg ke tũ nĩ,” he mû, Pedro ti. ³⁰ Hã ra Jesus tóg ti mỹ: “ha vé,” he mû. “Ûri, kuty tag kã ã tóg iso: ti ki kagtĩg sóg nĩ, he tãgtũ han ke mû, galo kyr régre han ke to há. Ki hã sóg tó mû,” he tóg.

³¹ Hã ra Pedro tóg vỹ tar han. “Sỹ ã mré ter ke mû ra sóg ã to: ti ki kagtĩg sóg nĩ, henh ke tũ pē nĩ,” he tóg, Pedro ti. Kỹ ti mré mû ti ag tóg há tó kân mû gé sir.

Getsêmani tá

(Mt 26.36-46; Lc 22.39-46)

³² Kỹ ag tóg ka kré ra mû mû sir. Ka kré ên jĩjin hã vỹ: Getsêmani, he mû. Kỹ tóg ã mré mû ti ag mỹ: “nĩgnĩ ra ver, tag ki,” he mû. “Sỹ ver Topê mré vēmén ke vē,” he tóg, Jesus ti. ³³ Kỹ tóg Pedro, Tiago, João ag mỹ: “inh mré kãmũ jêg,” he mû. Kỹ tóg ti mỹ e ti sir, jũrũn ke tóg mû sir, Jesus ti. ³⁴ Kỹ tóg ag mỹ: “inh fe kaj mág tóg ti,” he mû, “kỹ inh fe kaj tóg inh mỹ tỹ iser ri ke nĩ,” he tóg. “Tag ki nỹtĩmĩ, nũgnũr tũg nĩ,” he tóg. ³⁵ Kỹ tóg tũg si han mãn kỹ mũg ke mû, ga kri nỹ tóg mû sir. ã jóg mré tóg vỹ mû sir, “isỹ hên ri ke mũn nén venh ke mû ên vég tũ nĩ jê, hora ên ki,” he tóg. ³⁶ Kỹ tóg: “Aba', panh',” he mû. “Nén kar han ki kanhró ã tóg nĩ,” he tóg. “Inh jagtar ke tag tỹ tũg' hemnĩ,” he tóg. “Hã ra isỹ ã mỹ nén to vỹ mû tag han tũg nĩ, ã tỹ nén han ke mû ên hã han nĩ,” he tóg. ³⁷ Kỹ tóg ã mré mû ti ag venh ti mû, hã ra ag tóg nũgnũr ja nĩ, kỹ tóg Pedro mỹ: “Simão, ã mỹ nũr?” he mû, “ã mỹ hora pir hã ki nũr tú kórég?” he tóg ti mỹ. ³⁸ “Nũr tũg nĩ,” he tóg. “Topê mré vĩmĩn, ãjag tỹ ti vỹ mranh tũ nĩ jê, ù tỹ ãjag kutãn mû ra. ãjag tỹ mranh sór tũ vē vē, hã ra ãjag tóg krój nỹti, hã kỹ ãjag tóg mranh ke mû,” he tóg.

³⁹ Kỹ tóg tũg mãn mû sir, Topê mỹ tó mãn jê. Ti vỹ ên hã tó mãn tóg mû. ⁴⁰ Kỹ tóg ag tá jun mãn mû gé sir, hã ra ag tóg nũgnũr mãn nỹti, ag kanê krój nỹtĩn kỹ. Hã kỹ ag tỹ ti mỹ vĩnh ke ên tóg tũ ti. ⁴¹ Kỹ tóg tá jun tãgtũ han mãn mû. Kỹ tóg ag mỹ: “ãjag ne tóg nũgnũr ja nĩ, vênhkãn ja ãjag tóg nĩ,” he mû. “Gen kỹ,” he tóg. “Pétēm ti huri, hora ti,” he tóg. “Û tỹ Topê vỹ mranh ti ag tỹ isenh ke nē ha,” he tóg. “Tỹ sóg êpra ke fi kósin nĩ mỹr,” he tóg. ⁴² “Nĩgnĩ ra, mû jê ha. Û tỹ ag mỹ inh ven mû tóg jun ke kãtũg ha,” he tóg.

Ag tỹ Jesus se

(Mt 26.47-56; Lc 22.47-53; Jo 18.3-12)

⁴³ Jesus tỹ ver tỹ vēmén jê ra Judas tóg vēsýmér jun mû sir. Û tỹ 12 (ke) ag kã ù vē, Judas ti. Ti mré polícia ag tóg kãmũ mû gé. Rógro génh kỹ ag kãmũ mû, ka kykyv génh kỹ ke gé. Topê tũ ki rĩr ti ag pã'i ag vỹ ag jêgnê, Topê vĩ to professor ag ke gé, kófa ag ke gé. ⁴⁴ Judas ên, ù tỹ ag mỹ Jesus ven mû ên vỹ ag mỹ vênh jykre nĩm ja nĩ. “Sỹ ùn ki nhun ke mû ên hã semnĩ. Ên hã pére mũmĩn,” he ja tóg nĩ, Judas ti. ⁴⁵ ã tỹ tá jun kỹ tóg vēsýmér Jesus to grên ke kỹ ti mỹ: “Senhor,” he mû. Kỹ tóg ti ki nhun ke mû sir, Judas ti, ón kỹ.

⁴⁶ Kỹ ag tóg ti kãgmĩ kỹ ti ség mû sir. ⁴⁷ Jesus mré tũ tũ tóg rógro kunũnh kỹ polícia ù nĩgrêg kym mû sir. Topê tũ ki rĩr ti to pã'i mág camarada vē, ti tỹ ùn nĩgrêg kym mû ên ti.

⁴⁸ Kỹ Jesus tóg ag mỹ: “ãjag ne tóg rógro génh kãmũ mû,” he mû, “ka kykyv génh kỹ ke gé” he tóg. “Inh pi(jé) tỹ bandido nĩ,” he tóg. ⁴⁹ “Kurã kar ki sóg ãjag mré jê ja nũgtĩ,

mÿr, Topê jo ïn krêm,” he tóg. “Vênh kanhrân ký isóg tá nÿ ja nÿgti, hã ra äjag tóg tá iség tü nÿ vë mÿr,” he tóg. “Hã ra vãsÿ iso nén rán ký nÿ ên ki kenh ke hÿn,” he tóg.

⁵⁰ Ký ti mré mü ti ag tóg ti ré ký pétê kân mü, vënh pigju jé, mÿr, ha mē.

⁵¹ Hã ra kyrü ü tóg ti nón tü mü. Vënh kãtor tävi ti nÿ. Ti kãgmÿg ag tóg mü gé. ⁵² Hã ra tóg kamëg ký ä kur ré ký vënhvãg mü, ti kator ra.

Pã'i tÿ Jesus mré vÿ

(Mt 26.57-68; Lc 22.54-55, 63-71; Jo 18.13-14, 19-24)

⁵³ Ký ag tóg Jesus pére mü mü, Topê tü ki rÿr ti to pã'i mÿ. Ti ïn tá ag tóg vënhmãn kãn ký nÿti, Topê tü ki rÿr ti to pã'i ag, kófa ag mré hã, Topê vÿ to professor ag mré hã.

⁵⁴ Hã ra Pedro tóg Jesus nón kãti mü, kuvar há tá. Ký tóg Topê tü ki rÿr ti to pã'i ïn vãso ra rá mü gé. Ký tóg polícia ag mré pÿ to tón nÿ nÿ, Pedro ti.

⁵⁵ Ký Topê tü ki rÿr ti to pã'i ag tóg ü jävãnhvãnh mü, ü tÿ ón ký Jesus jykre kórég tó mü ên. Ti vÿ tugrÿn ag tóg Jesus ti tén sór mü. Hã ra tóg ag mÿ ki krov tü nÿ. Vënh jyvënh ti kar ag tóg ü jävãnhvãnh mü, hã ra tóg ag mÿ ki krov tü nÿ gé. ⁵⁶ Ü tÿ hën ri ke ag tóg ón ký Jesus jykre kórég tó mü, hã ra tóg ag mÿ ki krov tü pë nÿ sir, ag tÿ vënh jykre ü tó', vënh jykre ü tó' he mü ra.

⁵⁷ Ký ü ag tóg vãhã jëgÿg ký nÿtin ký (ag tóg) ón ký ti jykre kórég ü kãmén mü sir. ⁵⁸ “Ti tÿ tó mē ãg,” he ag tóg. “Topê jo ïn tag kókén jé sóg ke mü, he ja tóg nÿ, vënh nÿgé tÿ há tag ti, he ja tóg nÿ, hã ra sóg kurã tägtü ki ü han mãn ke mü, ãg tÿ ãg nÿgé tÿ han vãnh ên han jé sóg ke mü, he ja tóg nÿ,” he ag tóg, Jesus to. ⁵⁹ Ge ra tóg ag mÿ ki krov tü nÿ, ti jykre kórég ên vëg tü ag tóg nÿ.

⁶⁰ Ký Topê tü ki rÿr ti to pã'i mág tóg jëgnë ký (tóg) ag kaju kã jé mü sir. “Ä tÿ nén ü tónh ke mü mÿ ä mÿ tü?” he tóg mü. “Ag hã ne tóg ä vÿ kónãn tag tó ja nÿ gé!,” he tóg, Jesus mÿ. ⁶¹ Hã ra tóg hun ke mü, nén ü tó tü tóg nÿ. Ký pã'i mág ên tóg ti mÿ ke mãn mü. “Ä mÿ tÿ Cristo nÿ?” he tóg, “ëg tÿ ü to: há ti nÿ, he mü ên kósín mÿ tÿ ä nÿ?” Ä mÿ tÿ Topê kósín nÿ?” he tóg.

⁶² Ký Jesus tóg ti mÿ: “hÿ, ïnh hã vë,” he mü. “Ëprã ke fi kósín ên vÿ tÿ ïnh nÿ. ïnh ve jé äjag tóg ke mü ra. Ü tÿ nén kar han mü ên pëgja tá sóg nÿnh ke mü. Kanhkã góg kãmÿ sóg kãtérenh ke mü gé,” he tóg.

⁶³ Ký pã'i mág ên tóg ä kur tÿ jaran' ke mü sir, jü ký. Ký tóg: “ü tÿ ti jykre kórég tónh ke ü jävãnh mãn ke tü ãg nÿ ha,” he mü. ⁶⁴ “Ti tÿ Topê kato vÿ kónãn ja ên mē ãg huri,” he tóg. “Ëg hÿn ti tÿ hë ri kenh mü ha?” he tóg.

“Ter jé tóg ke mü, ti vÿ tag tugrÿn,” he ag tóg, ag kar ên.

⁶⁵ Ký ü ag tóg ti to sugsg mü sir. Ti kanë päg ag tóg mü gé sir, ký ag tóg ti tänh ký ti mÿ: “ü nÿ ä tänh?” he mü. Kar ký polícia ag tóg ti tänh mü gé sir, ti kakã ki.

Pedro tÿ Jesus to ón

(Mt 26.69-75; Lc 22.56-62; Jo 18.15-18, 25-27)

⁶⁶ Hã ra Pedro tóg ïn vãso kã nÿ nÿ, Topê tü ki rÿr ti to pã'i ên ïn tá. Hã ra pã'i ên camarada fag vÿ tá nÿti gé, ký fag kã ïn pir fi tóg Pedro to kãti mü. ⁶⁷ Ký fi tóg ti vëg mü sir, ti tÿ pÿ to tón nÿ ra. Ký fi tóg ti tugnÿm ký ti mÿ: “Jesus mré ä tóg tÿg mü gé,” he mü, “Nazaré tá ke ên mré,” he fi tóg ti mÿ.

⁶⁸ Hã ra Pedro tóg: “vó,” he mü. “Ënh pi(jé) ti ki kanhró nÿ,” he tóg. “Ä tÿ ne tó nē?” he tóg. Ký tóg ïn jänkã ra ti mü sir, ïn kãra rá jé. Hã ra galo tóg kyr mü.

⁶⁹ Hã ra fi tóg tá ti vëg mü gé. Ký fi tóg tá nÿti ag mÿ ke mãn mü sir. “Tã jë ên tóg tÿ ag kã ü jé gé,” he fi tóg, Pedro to.

⁷⁰ Hã ra tóg: “vó!,” he mãn mü. Kar ký tá nÿti ag tóg Pedro mÿ ke mãn mü. “Ä hÿn tÿ ag kã ü nÿ,” he ag tóg ti mÿ. “Tÿ ä Galiléia tá ke nÿ mÿr,” he ag tóg. “Ä vÿ vÿ tá ke ag vÿ ri ke nÿ,” he ag tóg.

⁷¹ Hã ra Pedro tóg ag mÿ: “äjag tÿ nén tó mü ên ki kagtÿg sóg nÿ mÿr,” he mü. “Ënh ón mü ra Topê tóg ïnh vóg kónãn ke mü vë, hã ký sóg ón ke tü pé nÿ,” he tóg.

⁷² Hã ra vësÿmér galo tóg kyr mãn mü. Ký Pedro tóg Jesus vÿ to jykren mü sir, Jesus tÿ ti mÿ nén tó ja ên to, hã vÿ: “iso ä tóg: ti ki kagtÿg sóg nÿ, he tägtü han ke mü, galo kyr régre han to hã,” he mü. Tag mÿ êkrén ký tóg vënh péju ký nÿ ký fÿ nÿ nÿ sir, Pedro ti. Vãhã tóg ti mÿ e ti.

15

Pilatos tÿ Jesus mré vÿ

(Mt 27.1-2, 11-14; Lc 23.1-5; Jo 18.28-38)

¹ Tÿ vaj ký ag tóg kusã ki Jesus ti jykren mü jagnë mré, Topê tü ki rÿr ti to pã'i ag, kófa ag mré hã, Topê vÿ to professor ag mré hã ke gé, vënh jyvënh ti kar ên ag. Ký ag tóg Jesus mrÿnh ký ti pére mü mü, Pilatos mÿ ti fëg jé. ² Ký Pilatos tóg ti mÿ: “ä mÿ tÿ Judeu ag pã'i nÿ?” he mü. Ký tóg: “ki hã ä tóg tó mü,” he mü, Jesus ti.

³ Hã ra Topê tü ki rÿr ti to pã'i ag tóg ti kato vÿ tÿ hën ri ke han mü sir. ⁴ Ký Pilatos tóg ti mÿ ke mãn mü. “Mÿ ä tÿ ag mÿ nén ü tó jävãnh,” he tóg. “Ha mē, ä to ag tóg vÿ kónãn mág ký nÿti,” he tóg, Pilatos ti. ⁵ Hã ra Jesus tóg vÿ mãn tü nÿ, ký tóg Pilatos mÿ e ti sir.

Ag tÿ Jesus to: ter jé tóg ke mü, he

(Mt 27.15-26; Lc 23.13-25; Jo 18.39-19.16)

⁶ Hã ra Pilatos tóg ag mÿ Vëse ag kar kã ïn pir kavãg ti, festa tÿ Pãsoa kar ki. Ti jykre

vê. Ag tý ù to ví mü ên kavãg tóg tí. ⁷ Hã ra ù tóg se ký nĩ, ti jijin hã vỹ: Barrabás, he mü. Vênh génh kutêm ti ag mré tóg se ký jê nĩ, vênh génh ký ag tóg ù tén ja nĩ, hã ký ag tóg nĩgfhêh ký nỹti. ⁸ Ký vênh kar ên ag tóg Pilatos to mü sir, ti mỹ: “êg mỹ ã tỹ nén han ti ên han nĩ,” he jê.

⁹ Ký Pilatos tóg ag mỹ: “mỹ ãjag mỹ sỹ Judeu ag pâ'i kyvãn há?” he mü. ¹⁰ Topê tú ki rĩr tí to pâ'i ag tóg véké Jesus to jũ nỹti, hã ký ag tóg nén (ù) tú to ti se ja nĩ. Hã ra Pilatos tóg ki kanhró nĩ, hã ký tóg ti kavãn sór mü. ¹¹ Hã ra Topê tú ki rĩr tí to pâ'i ag tóg vênh kar ag krĩn ja nĩ, ag tý Pilatos mỹ: “Barrabás hã kava ra,” he jê.

¹² Ký Pilatos tóg ag mỹ ke mãn mü. “Kỹ sóg ti tỹ hê ri kenh mü, ãjag tý ù to: Judeu ag pâ'i, he mü ên tỹ?” he tóg. ¹³ Ký ag tóg prênprêr mü sir. “!..Cruz to ti sã..!” he ag tóg mü sir, prênprêr ký.

¹⁴ Ký Pilatos tóg ag mỹ: “e ri ken ký?” he mü. “Ti kórég tý ne han ti?” he tóg ag mỹ. Hã ra ag tóg prêr mãn', prên mãn' he mü sir. “!..Cruz to ti sã..!” he ag tóg, prênprêr ký.

¹⁵ Ký Pilatos tóg ag mỹ hã han sór mü sir, ký tóg ag mỹ Barrabás kyvãg mü sir. Jesus mrãnmrãn tóg mü sir, mrãn ke jafã tỹ, ký tóg ag mỹ ti fêg mü sir, ag tý ka to ti sa jê.

Soldado ag tý Jesus vóg kónãn
(Mt 27.27-31; Jo 19.2-3)

¹⁶ Ký soldado ag tóg pâ'i mág ãn kãra Jesus pére mü mü sir, ag vênh jyvên jafã ên kãra. Ký ag tóg soldado kar ag jê prêr mü sir. ¹⁷ Ti kri ag tóg kur fón mü, kur kusüg tý. Sónh pirĩn ký ag tóg ti krĩ tógfĩg mü sir. ¹⁸ Ký ag tóg ti mỹ: “viva, Judeu ag pâ'i,” he mü sir, ti nyg ký. ¹⁹ Ký ag tóg vãn tỹ ti krĩ mĩ mrãnmrãn mü sir, ti to ag tóg sugsgug mü sir, ký ag tóg ti jo grĩnhrĩn ke mü sir, ag tý ón ký ti to: “Senhor,” hen ký. ²⁰ Ag tý ti nyg kar ag tóg ti ki kunüg mü, kur kusüg ên ti. Ký ag tóg ti kur pê tỹ ti kãra rãg mü sir. Ký ag tóg ti pére mü mü, ag tý cruz to ti san jê.

Jesus tý cruz to sa

(Mt 27.32-34; Lc 23.26-43; Jo 19.17-27)

²¹ Hã ra ù tóg vãn kãtã kãti mü, hã vỹ: Cirene tá Simão, he mü. Alexandre panh vê, Rufo panh vê gé. Ti tỹ mĩ mü ra ag tóg ti mỹ ví tar han mü, ti tỹ Jesus cruz vyn jê.

²² Ký ag tóg Gólgota tá junjun mü sir ti mré. Gólgota to ken hã vê, hã vỹ: vênh krĩkuka, he mü êg ví ki. ²³ Ký ag tóg ti mỹ vinho ven mü, Jesus mỹ, ka tỹ mirra jênjo grór mré hã, hã ra tóg kron jãvãn nĩ, vênh kagta ti. ²⁴ Ký ag tóg cruz to ti sãg mü sir. Ti kur tý ag tóg jagnê mỹ vênh kãpãm mü sir, to ag tóg jogar he mü gé, ti kur to, soldado ag.

²⁵ Kusã ki 9 hora vê sir, ký tóg cruz to ti sãg mü. ²⁶ Ag tý nén tỹ kato ví tóg rán ký nĩ, hã vỹ: “Judeu ag pâ'i tỹ rei vê,” he mü. Ti kri tóg sa, vênh rán tí. Ti tỹ nêji vêsỹ pâ'i tỹ rei han

mü to ag tóg ti tén mü. ²⁷ Ti kóm ag tóg ùn régre ag tý cruz to sãg mü gé, bandido ag. Ù vỹ ti pëgja tá sa, jó ù vỹ ti jakãnh tá sa. ²⁸ Hã ký tóg nén tỹ ã to rán ký nĩ ên vê, hã vỹ: “ag mỹ tóg tý ùn jykre pãno ag mré ke nĩ,” he mü, Topê ví rán ki. Hã ra tóg ge nĩ.

²⁹ Ký ù tỹ mĩ mü mü ag tóg ti nyg' he mü gé, vỹn vỹn he ký. “Ó,” he ag tóg mỹ. “ã hã ne tóg: Topê jo ãn kókén jê sóg ke mü, he gé,” he ag tóg. “Kurã tãgtũ ki sóg ù han mü, he ã tóg mü gé!” he ag tóg. ³⁰ “Vênh kren han ra kema'. Cruz to kãtêre kema',” he ag tóg ti mỹ.

³¹ Ge ag tóg mü gé, Topê tú ki rĩr tí to pâ'i ag, Topê ví to professor ag mré. Ti nyg ag tóg mü gé, ký ag tóg jagnê mỹ: “ù krenkren han tóg, hã ra tóg vênh hã kren han ki kagtĩg nĩ,” he mü. ³² “Cristo jê cruz to kãtêre kema', Judeu ag pâ'i ti', êg tý ve jê, êg tý ti ví kri nĩm jê,” he ag tóg. Ký bandido ag, ù tỹ ti kóm cruz to nỹti ên ag tóg ti nyg mü gé.

Jesus ter

(Mt 27.45-56; Lc 23.44-49; Jo 19.28-30)

³³ Rã tý êg nĩno kã sa ra tóg kuty' he mü sir, ga kar mĩ hã. Ký kuty ên tóg hora tãgtũ tũg mü. ³⁴ 3 hora ki Jesus tóg prêr mü sir, jamã há(a), ký tóg: “Eloí, Eloí, lemã sabactani?” he mü. Êg ví ki êg tóg tag to: “Topê, Topê, ã tỹ ne jê isovãnh nê?” he mü.

³⁵ Ký tá nỹti ù ag tóg jëmê ký (ag tóg) jagnê mỹ: “ha vê, Elias jê tóg prêr mü,” he mü. ³⁶ Ký ù tóg vênhvãg mü sir, ký tóg esponja tý vinho prãg mü, vinho kaja pir tý. Ka jurỹn ký tóg tý kusón ký vinho kãra rãg ký ti mỹ ven mü sir, ti tỹ ki ùnh' ùnh' ke jê. “Toreg’,” he tóg. “Hên ri ke mũn Elias kãti mü, ti kãtêrem jê,” he tóg.

³⁷ Hã ra Jesus tóg prêr mág (pê) han ký hun ke mü sir. ³⁸ Hã ra Topê jo ãn krêm kur tý jãnkã nĩfê tóg jaran ke mü, ti jar tóg vênh kãkym ke kãn mü sir.

³⁹ Hã ra capitão tóg ti vég jê nĩ. Ti prêr mæg tóg mü, ti tỹ hun ke ên mæg tóg mü, ký tóg: “vênh ví há ja vê,” he mü. “Topê kósĩn ja vê” he tóg.

⁴⁰ Ký ùn týtã fag tóg tá nỹti gé. Kuvar há tá nỹti ký fag tóg ti vég nỹti nĩ. Fag kã ù fi vỹ tóg tý Maria Madalena fi nĩ, ký ù fi tóg tý Salomé fi nĩ gé, ký ù fi tóg tý Maria fi nĩ gé, José mré Tiago sĩ mỹnh tag fi. ⁴¹ Ùn týtã ên fag tóg ti nón mü ja nĩgti, ti tỹ Galiléia mĩ ti mũn ký. Tá fag tóg ti ki rĩr ja nĩgti gé. Ký ùn týtã tý hên ri ke fag tóg ti ve ký nỹti gé, ti tỹ cruz to sa ký, ti mré Jerusalém ra mü ja ên fag.

Ag tý vênh kej tá ti fi

(Mt 27.57-61; Lc 23.50-56; Jo 19.38-42)

⁴² Rãké tóg nỹ ha, nén kar han jê kurã vê sir, hã vỹ: vênhkãn ke jo kurã ên, he mü. ⁴³ Hã ki Arimatéia tá José tóg Pilatos mỹ ke mü, ti tỹ ti mỹ Jesus fãr fi jê. Arimatéia tá José tóg tý vênh jyvên tí ag kã ù nĩ. Jykre kurjy tóg

nĩ. Topě tý tý ěg pã'i nĩ ve sór tóg tí gé. Ěn hã vỹ tóg mùměg vãnh ký Pilatos mỹ Jesus fãr to vĩ mũ.

⁴⁴ Ký Pilatos tóg: “kỹ ti mỹ ter huri?” he mũ. Ký tóg capitão jé prěr ký ti mỹ: “ti mỹ ter huri?” he mũ, “mỹ vãsỹ?” he tóg.

⁴⁵ Ký capitão tóg: “hỹ,” he mũ. “Ter ti huri,” he tóg. Ký Pilatos tóg José mỹ Jesus fãr ti fig mũ sir. ⁴⁶ Ký tóg sir kur kupri kym mũ, ùn há távĩ. Ký tóg Jesus kãterem mũ. Kur ěn tý tóg ti pãg mũ. Ký tóg věnh kej kãtã ti finh tí mũ sir, pãrõ nor kãkã. ag tý pãrõ nor han ja kãkã. Ký tóg pó tý nĩfěnh mũ sir, ti jy. ⁴⁷ Hã ra Maria Madalena fi tóg věg mũ sir, ag tý ti fi ti, Maria fi mrě hã, José mỹnh fi.

16

Jesus rĩr mãn

(Mt 28.1-8; Lc 24.1-12; Jo 20.1-10)

¹ Věnhkãn ke kurã tũg ký Maria Madalena fi tóg něn ger há mãg mũ, Salomé fi ke gé, Maria fi ke gé, Tiago mỹnh ěn fi. Fag tý ti fãr ger há han sór vě. ² Ký semana kurã ve ki fag tóg kusã (pě) ki ti kej ra mũ mũ, rã tý jun ke ký sa ra. ³ Mũn ký fag tóg jagně mỹ: “ũ nỹ hỹn ěg mỹ ti kej ti nón mũ', tá', pó tý nĩfě ěn ti?” he mũ. ⁴ Hã ra fag tóg věnh jo věg mũ, ti kej tá, hã ra tóg nor nỹ nĩ, pó mág ěn tóg tĩn ký nĩ nĩ sir.

⁵ Tá junjun ký fag tóg ti kej kãra ge mũ sir, ký fag tóg kãtã kyrũ věg mũ, hã ra tóg ti nỹgia pěgia tá nĩ nĩ, kur kupri tu ký. Ký tóg fag mỹ e tí, mỹr, ha mě. ⁶ Ký kyrũ ěn tóg fag mỹ: “věnhmỹ' he tũg,” he mũ. “Ājag hỹn Jesus jãvãnh mũ, Nazaré tá ke ti,” he tóg, “ag tý cruz to ùn sãg mũ ěn ti,” he tóg. “Rĩr ti jě nĩ, tag ki ti tũ nĩ ha,” he tóg. “Ag tý ti fi ja hã vě ha,” he tóg. ⁷ “Kur Pedro mỹ tónh mũ jěg, ti mrě mũ tí kar ag mỹ ke gé,” he tóg. “Ag mỹ: ājag jãmĩ tóg tĩg mũ něji, hemnĩ, Galilěia ra, hemnĩ. Tá ājag ti věnh mũ, hã ký tóg ājag mỹ to ja nĩ, hemnĩ,” he tóg, fag mỹ, kyrũ ti.

⁸ Ký fag tóg ti kej tá fũrũrũn ký pa mũ. Pětě fag tóg sir mũ mũ, fag mỹ e tĩn ký, fag tý jũrũn ke ký. Ký fag pi(jé) ù mỹ něn ù tó mũ mỹr', fag kaně jur ký.

Maria Madalena fi tý ti ve

(Mt 28.9-10; Jo 20.11-18)

⁹ Jesus tý kusã ki rĩr mãn ký, ti tý semana ki kurã ve ěn ki rĩr mãn ký tóg Maria Madalena fi mỹ věnh ven vén mũ, ti tý ùn ki vějagrě kórěg tý 7 (ke) pan ja ěn fi mỹ. ¹⁰ Ký fi tóg tí mũ, ti mrě nỹtĩ ag mỹ tó jé, ag fe kaj nỹtĩn ký, ag kygfỹ' hen ký. ¹¹ Hã ra ag tóg kri nĩm tũ nĩ, fi tý ag mỹ kãměn mũ ra, ti tý rĩr nĩ ěn ti, fi tý ã tý ti ve ja ěn kãměn mũ ra.

Ūn régre ag tý ti ve

(Lc 24.13-35)

¹² Kar ký tóg ùn régre ag mỹ věnh ven mũ gé sir. Ag mỹ tóg věsỹ ùn ký tí nĩ. Ag mũ ra

ag tóg ěpry kri ti věg mũ. ¹³ Ký ag tóg vỹnvỹn ke ký (ag tóg) ù tý tá nỹtĩ ag mỹ tó mũ gé sir; Jesus mrě mũ tí ù ag mỹ, hã ra ag tóg ag vỹ kri fig tũ nĩ gé.

Jesus tý ã mrě mũ tí ag mỹ věnh ven

(Mt 28.16-20; Lc 24.36-49; Jo 20.19-23; Hk 1.6-8)

¹⁴ Vãhã tóg ù tý 11 (ke) ag mỹ věnh ven mũ gé, ag pin ký, ag jěg nỹtĩ ra. Ký tóg ag mỹ vĩ tar han mũ, ag tý kri nĩm jãvãnh nỹtĩn ký, ag tý to jykrěn tũ nỹtĩn ký. “Ājag hã ne tóg ù tý inh věg mũ ěn fi vĩ kri fi ja tũ nĩ', ù tý inh věg mũ ěn ag vĩ kri nĩm ja tũ ājag nĩ gé,” he tóg. “Ag tý inh rĩr mãn věg mũ ra ājag tóg kri fi ja tũ nĩ,” he tóg. ¹⁵ Ký tóg ag mỹ: “ga kri mũ ký ěmã kar mĩ věnh vĩ sér kãměn nĩ, Topě tý há(r) ag kar mỹ,” he mũ. ¹⁶ “Ū tý ājag vĩ kri fig mũ ěn ag vỹ krenkren ke mũ, ù tý inh ki ge ký kygpe ký nỹtĩ ěn ag vỹ krenkren ke mũ,” he tóg. “Hã ra ù tý kri fig tũ ěn vỹ kren ke tũ nĩ, ù tý inh ki rã tũ ěn vỹ kren ke tũ nĩ,” he tóg, Jesus ti. ¹⁷ “Ū tý inh ki ge mũ ěn ag vỹ milagre věnh ke mũ inhã,” he tóg. “Tag ve jé ag tóg ke mũ, ha mě. Věnh jagrě kórěg pan jé ag tóg ke mũ, ijykre tý,” he tóg. “Ūn vĩ ù ag vĩ tó jé ag tóg ke mũ,” he tóg. ¹⁸ “Ag tý kejěn pỹn kãgmĩg mũ ra, ag tý kejěn veneno kron mũ ra tóg ag tý ěrĩ kenh ke tũ nĩ,” he tóg. “Ūn kaga ag měgmě jé ag tóg ke mũ gé, ag nĩgé tý, ký ag tóg sir ag tý há' hěnh ke mũ,” he tóg, Jesus ti.

Jesus tý ã jóg ra tĩg

(Lc 24.50-53; Hk 1.9-11)

¹⁹ Jesus tý ã mrě mũ tí ag mỹ tag tó kar ký tóg kãnhkã ra tãpry mũ sir, ký tóg tá jun ký (tóg) Topě pěgia tá nĩ mũ. ²⁰ Ký ag tóg mũ mũ sir, ěmã kar mĩ hã, ti mrě mũ tí ag. Ký ag tóg tugtó mũ, věnh vĩ sér ěn ti, ký ěg Senhor tóg ag mrě han tí nĩ, ag vĩ kóm tóg věnh kar tý něn han vãnh ěn hyn han mũ. Hã vě.

LUCAS Tÿ RÁ

¹ Lucas tÿ rá vë. Sÿ ã mÿ rán vë, Teófilo'. Û tÿ hën ri ke ag vÿ to jÿkrën, ag tÿ kâmén jé, êg tÿ Jesus to nén ki kanhró nÿtÿ ên ti, Topë tÿ ti jënê ja ên ti, kÿ ag tóg rán huri. ² Û tÿ ti vég mü ag tóg êg mÿ kâmén ja nÿgtÿ, ù tÿ ti ví tó ti ag, ù tÿ ti mré mü ja ên ag. Ên ag tÿ nén tó rán ag tóg huri, ù ag. ³ Kÿ sóg vâhâ rán to jÿkrën mü gé sir, ha mē. Jesus kâme mē kân ja inh nÿ ha, ti mur mré hâ, kÿ sóg ti tÿ nén han mü mē kân gé. Hâ kÿ sóg ã mÿ Jesus kâme rán mü sir. Komēr hâ sóg rán kân sór mü.

Tÿ ã tóg pâ'i mág nÿ, Teófilo'. ⁴ Mē ã huri, Jesus kâme tí. Sÿ ã mÿ rán vë, ã tÿ ti tÿ ki hâ tó ja mēn jé sir.

João Batista mur ke tó

⁵ Kejën Herodes tóg tÿ Israel ag pâ'i mág tÿ rei nÿ, ga tÿ Judéia tá. Kÿ Topë tú ki rÿr tí ù tóg nÿ nÿ, ti jÿji hâ vÿ: Zacarias, he mü. Ti jóg'jóg ve jÿjÿn hâ vÿ: Abias, he mü. Araújo krê'krê ù vë, Abias ti. Semana pir ki tóg Topë tú ki rÿr tÿgtÿ, Abias ti. Ti semana ki ti krê'krê tÿ Zacarias ên tÿ ki rÿr vë, ti tÿ tÿ Abias krê'krê nÿn kÿ.

Prú ti nÿ, Zacarias ti, kÿ ti prú fi jÿji hâ vÿ: Isabel, he mü. Araújo krê'krê fi vë gé, Isabel fi.

⁶ Ên fag vÿ vënh jÿkre kuryj han tí, kÿ fag jÿkre vÿ kuryj nÿtÿ, Topë mÿ. Ti ví ki króm fag tóg tí, êg Senhor vÿn ki. Ti tÿ êg jÿvën han fag tóg tí, kÿgnê sór tú fag tóg nÿgtÿ. ⁷ Hâ ra fag krê tóg tú tí. Kurí fi tóg nÿ, Isabel fi, hâ kÿ fag tóg krê tú nÿtÿ. Krê tú nÿtÿ ki fag tóg kófa nÿtÿ ha.

⁸ Kejën Zacarias tóg ã semana pétēm mü sir, ti tÿ Topë tú ki rÿr jé. Kÿ tóg cidade tÿ Jerusalém ra tí mü, Topë tú ki rÿr jé. Tá jun kÿ ag tóg jogar he mü, ag tÿ ù tÿ Topë mÿ ger há pún ke mü ên ve jé, incenso tÿ. ⁹ Ag jÿkre vë, ag tÿ to jogar he sór ti. Ag tÿ to jogar hen kÿ tóg tÿ Zacarias nÿ sir, kÿ tóg Topë jo ïn kâra rá mü sir, ti mÿ pún jé, ger há ên ti. ¹⁰ Ti tÿ Topë jo ïn krēm pún kÿ vënh kar tóg re tá nÿtÿ nÿ, Topë mré vÿn kÿ. Zacarias tÿ Topë mÿ pún kÿ ag tóg Topë mré ví nÿtÿ nÿ, re ki, ùn e ên ag.

¹¹ Kÿ tóg ti mÿ pún mü sir. Kÿ Topë tÿ jënê jafá vÿ ti mÿ vënh ven mü. Topë mÿ ger há pún jafá vÿ tá jé nÿ, ïn kâta. Mesa ên pégia tá tóg jé nÿ, Topë tÿ jënê jafá tí. ¹² Zacarias tÿ ti ve kÿ tóg jÿrÿn ke mü. Ti mÿ tóg e tí, ti tÿ ti ven kÿ. ¹³ Hâ ra tóg ti mré ví mü, Topë tÿ jënê jafá tí. Kÿ tóg ti mÿ: "Zacarias'," he mü. "Kamêg tÿg nÿ," he tóg. "Topë vÿ ã tÿ ti mÿ nén to ví mü ên mē, kÿ tóg ã mÿ han ke mü ha. Fi kufyg jé ã tóg ke mü, ã prú fi, Isabel fi. Fi tÿ ti ve kÿ tóg gré nÿnh mü, ã kósin ti, ha vemñi," he tóg, Topë tÿ jënê jafá tí. "Kÿ ã tÿ ti jÿjÿ han kÿ: João, hemñi," he tóg mü. ¹⁴ "Kÿ tóg ã mÿ sér ïnh mü. Á fe tóg mrin kenñ mü.

Û tÿ hën ri ke ag mÿ tóg há ïnh mü, fi tÿ ti ven kÿ. ¹⁵ Topë vÿ ti tÿ ùn mág han ke mü. Vinho vóg ke tú tóg nÿ, goj fa vóg ke tú tóg nÿ gé. Ti vâkre vë. Topë kuprÿg vÿ tÿ ti jagrê nÿnh mü, fi tÿ ver ti vég tú ki. ¹⁶ Israel ag mÿ tóg Topë ví tónh mü, kÿ ù tÿ hën ri ke ag vÿ ti ví mē kÿ kri fi kÿ ãjag jÿkre tovânh ke mü. Topë jÿkre hâ han jé. ¹⁷ Êg Senhor jo tóg tÿg ke mü gé. Väsÿ Topë ví tó ti tÿ Elias jÿkre han jé tóg ke mü. Elias vÿ Topë kuprÿg tÿ jagrê ja nÿgtÿ, kÿ tóg jÿkre tar han ja nÿgtÿ. Ên jÿkre han jé tóg ke mü. Á kósin tag tÿ ag jÿvën kÿ ag panh tóg ãjag krê mré vënh jÿkre pir han ke mü. Û tÿ Topë ví mranh tí ên tóg vënh jÿkre kuryj han sór ke mü gé, ù tÿ Topë ví ki króm tÿ ên ri ke. Hâ ki tóg vënh kar jÿkre tÿ há' henñ ke mü, ag kugryñh kÿ, ã kósin tag tí. Topë mÿ tóg ag jÿkre tÿ há' henñ mü, Cristo tÿ kâtÿg ken jo, ag tÿ ti jävâñh jé," he tóg mü, Topë tÿ jënê jafá tí, Zacarias mÿ.

¹⁸ Kÿ Zacarias tóg ti mÿ: "hâ ra sóg kófa nÿ ha," he mü. "Kar ïnh prú fi vÿ kófa nÿ gé, ïnh mré. Kÿ ïnh hÿn hê ri kenñ mü? ïnh mÿ tá krÿg mü vÿ?" he tóg. ¹⁹ Kÿ Topë tÿ jënê jafá tóg ti mÿ: "tÿ sóg Gabriel nÿ," he mü. "Topë nÿga tá ïnh jégÿ. Hâ ra tóg ïnh jënê, sÿ ã mré ví jé, sÿ ã mÿ vënh ví sér tag tó jé," he tóg. ²⁰ "Ha vé, ví vâñh nÿ jé ã tóg ke mü ha, ha vemñi. Ví vâñh nÿ ki ã tóg isÿ ã mÿ nén tó mü kurâ ên pétēm ke mü. Á hâ ne tóg sÿ ã mÿ ví kri nÿm tú nÿ". Ti kurâ ki ã tóg venñ mü, sÿ ã mÿ nén tó ja ti. Á tÿ ïnh ví kri fÿg tú nÿn kÿ ã tóg ví vâñh nÿnh mü ha," he tóg, Topë tÿ jënê jafá tí.

²¹ Hâ ra vënh kar ên tóg re tá nÿtÿ nÿ, Zacarias jävâñh kÿ. Ag mÿ tóg e tí, ti kâkutê vâñ han kÿ, Topë jo ïn kâta. ²² Vâhâ tóg kâkutê mü, hâ ra tóg sir ví vâñ jé. Kÿ tóg ag mÿ ven mü, ã nÿgé tÿ. Hâ ki ag tóg ki kanhrân mü sir, ti tÿ nén nê ve ja ên ti, Topë jo ïn kâta.

²³ Ti ví vâñh nÿn ki ti rânhrâj tóg kejën tú' he mü sir, ti tÿ Topë tú ki rÿr ên ti. Kÿ tóg ã ïn ra tí mü sir. ²⁴ Ti tÿ ã ïn tá jun kar kÿ ti prú fi tóg kejën kufyg mü sir, Isabel fi. Kÿ fi tóg vënh péju kÿ nÿ nÿ sir, fi mÿ sér tÿn kÿ. Kÿsá tÿ 5 (ke) han fi tóg, vënh péju kÿ nÿ ki. ²⁵ "Topë hâ ne ïnh jagâgtân'," he fi tóg mü. "Ënh kurí to fag tóg: "Topë hÿn fi to kórég nÿ," he ja nÿgtÿ. Hâ ra tóg fag ví tÿ tÿg' he, Topë tí," he fi tóg mü. Hâ kÿ fi tóg kufyg mü sir, ã kósin vâñh (hâ) ra.

Jesus mur ke tó

²⁶ Fi kufy nÿ ki kÿsá tÿ 6 vë sir, kÿ Topë vÿ ã tÿ jënê jafá jënêg mü, tí tÿ Jesus mur ke tónh tÿg jé, Gabriel ên ti. Kÿ tóg ga tÿ Galiléia ra tí mü, cidade tÿ Nazaré ra. ²⁷ Tá tátâg tú fi tóg nÿ nÿ. Ûn mén ja tú fi vë. Fi jÿjin hâ vÿ: Maria, he mü. Fi mén ken hâ vÿ: José, he mü. Davi krê'krê ù vë, José ti, fi mén ke ên ti. ²⁸ Fi hâ mÿ tóg vënh ven mü sir, Gabriel ti, kÿ tóg fi

mÿ: “ã mÿ há?” he mü. “Topê vÿ ã jagägtän, ký tóg ã vég mü,” he tóg mü. ²⁹ Fi tÿ ti ve ký fi tóg jÿrÿn ke mü. Ti ví tóg fi mÿ e tí, ký fi tóg to jÿkrén mü sir, ti ví to. “Ti tÿ ne tó nê, hÿn?” he fi tóg mü, to jÿkrén ký.

³⁰ Ký Topê tÿ jênê jafã tóg fi mÿ: “kamêg tÿg ra,” he mü. “Topê vÿ ã jagägtän mÿr,” he tóg. ³¹ “Ha vé, kufyг jé ã tóg ke mü,” he tóg. “Kÿ ã tóg kósin ke mü. Æ tÿ ti jÿjÿn ký ti mÿ: Jesus, hemní,” he tóg, Topê tÿ jênê jafã ti, fi mÿ. ³² “Tÿn ùn mág jênh ke mü, ã kósin tag ti, ký ag tóg ti to: ù tÿ kÿnhmÿ ní ên kósin, henh ke mü. Ký êg jóg tÿ Topê vÿ ti tÿ pâ'i mág han ke mü, vãsÿ ti jóg'jóg ve tÿ Davi jégia kã. ³³ Ký tóg tÿ pâ'i ní sir, Jacó krê krê to pâ'i. Ti tÿ tÿ pâ'i ní tag vÿ tÿ' henh ke tÿ ní. Tÿ pâ'i han ký tóg ní ní,” he tóg, Gabriel ti.

³⁴ Ký fi tóg ti mÿ: “há ra sóg ù mré nÿ ja tÿ ní ver,” he mü. “Kÿ inh hê ri kenh mü?” he fi tóg ti mÿ. ³⁵ Ký tóg fi mÿ: “Topê kuprÿg vÿ ã kri tÿnh mü,” he mü. “kÿ ti kãnhvêg vÿ ã kri tÿnh mü gé, ký tóg ã jÿkre tÿ ã kósin ti han ke mü, Topê ti. Há ký ag tóg ti to: Topê tÿ, henh ke mü, ã tÿ ùn venh ke ên to. Topê kósin, he jé ag tóg ke mü, ti to. ³⁶ Ha vé, ã mré ke fi vÿ kufy ní, Isabel fi. ùn gré ve jé fi tóg ke mü. Æ kófa (há) ra fi tog kufy ní. Kÿsã tÿ 6 (ke) han fi tóg huri, kufy ní ki. Fi to ãjag tóg: kurÿ fi tóg ní, he tí vê, há ra fi tóg kufy ní ha. ³⁷ Topê há ne nén kar han há ní”, há ký tóg fi mÿ han. Ký tóg ã mÿ han ke mü gé, sÿ ã mÿ tó mü tag ti,” he tóg, Gabriel ti. ³⁸ Ký fi tóg ti mÿ: “há ti ní,” he mü. “Tÿ sóg Topê camarada ní mÿr, ti tÿ pê. Ký tóg inh mÿ há tí, ã tÿ inh mÿ tó mü tag ti,” he fi tóg ti mÿ. Ký tóg tí mü sir, Topê tÿ jênê jafã ti.

Maria fi tÿ Isabel fi venh tí

³⁹ Ti tÿg kar ký Maria fi tóg tí mü gé sir, Isabel fi jamã ra. Pãnónh e tá tóg ní, fi jamã ti, ga tÿ Judéia tá. Fi tÿ ra tÿg ký fi tóg fÿrÿn tí mü. ⁴⁰ Fi tÿ Zacarias in tá jun ký fi tóg Isabel fi mÿ: “ã mÿ há?” he mü. ⁴¹ Ký Isabel fi tóg fi ví mÿg mü, ký fi kósin tóg vo mü, fi kãki. Ký Topê kuprÿg vÿ fi krÿn mü. ⁴² Ký fi tóg prêr mü. “Topê tóg ã ve há han, fag kar kãmí tóg ã kuprêg,” he fi tóg fi mÿ. “Kÿ Topê vÿ ã kósin ve há han mü gé, ã tÿ ùn venh ke ti. ⁴³ Inh Senhor mÿnh fi há ne tóg inh venh kãti mü', ký tóg inh mÿ e tí!” he fi tóg fi mÿ. ⁴⁴ “Ha vé, isÿ ã ví mÿ ký inh kósin tóg vo ja ní, inh kãki. Ti mÿ tóg sér tí, ã ví ti. ⁴⁵ Æ há ne tóg Topê ví kri fi', ti tÿ ã mÿ vÿnh ví jênên ký. Há ký tóg ã ve há han, Topê ti. Æ tÿ ti ví kri nÿm ký ã tóg venh ke mü, ti tÿ ã mÿ nén tó ja ti,” he fi tóg, Isabel fi, Maria fi mÿ.

Maria fi jãn

⁴⁶ Ký Maria fi tóg ke mü gé. “Topê mÿ sóg ví há han sór mü,” he fi tóg. “Inh mÿ tóg tÿ ùn mág ní, êg Senhor ti. ⁴⁷ Ký inh fe tóg mrin ke mü, isÿ tÿ Topê tÿ nÿn ký, isÿ tÿ êg kren han

tÿ ên tÿ nÿn ký. ⁴⁸ Inh ki tóg êvãnh mÿr. Tÿ sóg ti camarada ní. Tÿ sóg ùn sí ní, há ra tóg inh ki êvãnh. Ký vÿnh kar tóg iso: “Topê vÿ fi ve há han,” henh ke mü, inh krê'krê kar ke gé, êprã ke krê kar ke gé. ⁴⁹ Topê há ne inh mÿ êg tÿ nén han vãnh han. Tar ti ní, Topê ti, há ký tóg han, inh mÿ. Jÿkre kuryj ti ní, Topê ti, ký ti jÿji tóg êg mÿ mÿ há tí. ⁵⁰ Êg jagägtän tóg nÿgtí, êg jóg'jóg ve ag ke gé, êg panh ag ke gé, êg ke gé, êg krê kar ke gé. ù tÿ ti kamêg mü kar jagägtän tóg nÿgtí mÿr, ha mÿ. ⁵¹ Jÿkre (ka)mê tóg ní, ký tóg êg tÿ nén han vãnh hÿn han tí. ù tÿ: “vêsóg ki inh nén kar han tí,” he mü ên ag jÿkre tÿ tóg tÿg' henh ke mü,” he fi tóg. ⁵² “Pã'i mág ag tÿ tóg ùn kãsir han, Topê ti. Ký tóg ùn kãsir ag tÿ ùn mág han. ⁵³ ùn jagägtar ag fónfan tóg mü, nén ù há tÿ, ù tÿ ti ví mÿ sór mü ag. ùn rico ag mÿ tóg: “ha mü jêg,” hé, ký tóg ag mÿ nén ù nÿm tÿ ní, ký ag tóg jagägtar nÿtÿ ha, ù tÿ ti ví mÿ jãvãnh ên ag. ⁵⁴ Israel ag jagägtän tóg mü, ã camarada ag, ã tÿ vãsÿ ag jagägtän tí ên to jÿkrén ký. Êg há vê, êg jagägtän tóg. ⁵⁵ Êg jóg'jóg ve ag mÿ tóg tó ja ní, Abraão mÿ, ti krê ag mÿ ke gé, ti tÿ êg jagägtän ke ti. Ký tóg ã ví ên to jÿkrén ký han, ti tÿ vãsÿ nén tó ja ti. Ti tÿ êg jagägtän ke ên tóg tÿg' he jãvãnh ní,” he fi tóg, Maria fi. Fi tÿ Topê mÿ ví há han há vê.

⁵⁶ Kar fi tóg kÿsã tãgtÿ han mü sir, Isabel fi mré, ký fi tóg ã jamã ra vÿn ke mü sir.

João Batista mur

⁵⁷ Fi tÿg kar Isabel fi vÿ fi kósin venh ke kurã pétêm mü sir, ký fi tóg vég mü. Há ra tóg gré nÿ, fi kósin tí. ⁵⁸ Ký fi rá nÿtÿ fag vÿ vég mü, fi kãnhkã fag ke gé. Topê tÿ fi jagägtän mÿg fag tóg mü. Ký tóg fag mÿ sér tí sir, fi mré, fi kósin to.

⁵⁹ Kurã tÿ 8 (ke) ki ag tóg fi tá junjun mü, ag tÿ ti gré junun fãr kÿm jé. Ký ag tóg ti jÿjÿ to jÿkrén mü gé, há vÿ: Zacarias, he mü. Ti panh jÿji tó sór ag tóg mü, ti mÿ. ⁶⁰ Há ra ti mÿnh fi tóg: “vó,” he mü. “João, he jé tóg ke mü, ti jÿjÿ tí,” he fi tóg mü. ⁶¹ Ký ag tóg fi mÿ: “ã kãnhkã jÿji tÿ vê há ra,” he mü. ⁶² Ký ag tóg ti panh ki jêmê sór mü. Æjag nÿgê tÿ ag tóg ti mÿ: “ti jÿjÿ hÿn hê ri kenh mü?” he mü, ti panh mÿ, ag nÿgê tÿ. ⁶³ Ký tóg ki rán jafã to ví mü, Zacarias tí, ký tóg rán mü. “Ti jÿjin há vÿ: João, he mü,” he tóg, vÿnh rán kí. Ký tóg ag mÿ e tí sir. ⁶⁴ Ký vãhá ti ví tóg punh ke mü. Ti nÿnê tóg krónh ke mü, ký tóg ví mü sir, Topê mÿ ví há han tóg mü, ti mÿ sér tÿn ký.

⁶⁵ Ký fag rá nÿtÿ kar vÿ kamêg mü. Ký vÿnh ví ên tóg vÿnh kar kri rÿm mü, ga tÿ Judéia kar mÿ há. Vÿnh kar tóg tÿ vÿmên kãn mü. ⁶⁶ Ký ù tÿ mÿg mü fag vÿ to jÿkrén mü. “Gÿr tag hÿn hê ri kenh mü,” he fag tóg mü. Topê vÿ tí ki rÿr há han, há ký tóg fag mÿ e tí.

Zacarias tÿ Topê mÿ ví há han

⁶⁷ Kŷ Topě kupřŷ vŷ ti panh tŷ Zacarias krŷn mŷ, kŷ tóg tag tó mŷ, ha mē.

⁶⁸ "Tŷ ti ūn mág jē, ēg povo tŷ Israel kri, ēg Senhor ti, hā vŷ: Topě, he mŷ. Ěg ki tóg ēvānh nŷtŷ. Topě ti, ti tŷ ti tŷ ag krenkren han jé. Ěg hā vŷ tŷ ti tŷ nŷtŷ," he tóg. ⁶⁹ "Ti camarada tŷ Davi krē'krē ěn vŷ ěg krenkren han ke mŷ, ěg tŷ ti vŷ jēmēn kŷ. Ūn mág pē vē, Davi krē'krē ěn ti. Topě tŷ ěg mŷ nēn han hā vē. ⁷⁰ Hā kŷ tóg tó ja nŷ, vāsŷ. Ti vŷ tó tŷ ag vŷ tugtó ja nŷ, vāsŷ, ěg si ag, ti tŷ ag. ⁷¹ Ū tŷ hēn ri ke ag vŷ ěg kato tēgtē mŷgtŷ, hā ra tóg ěg krenkren han mŷ, ag to, ū tŷ ěg to kórég tāvŷ nŷtŷ ag to. ⁷² Ti tŷ ěg jóg'jóg ve ag mŷ tó ja ěn han ja tóg nŷ, ěg jagāgtān kŷ, Topě ti. Ag mré jŷkrén ja tóg nŷ, Topě ti. ěn to jŷkrén ja tóg nŷ, kŷ tóg ki króm ja nŷ sir, Topě ti. ⁷³ Ěg jóg'jóg ve tŷ Abraão mŷ tóg vēnh vŷ mág han ja nŷ, Topě ti. ⁷⁴ Kŷ tóg ti mŷ: "ag krenkren han jé sóg ke mŷ, ā krē ag, ag kato tēgtē mŷ ag to, ha vemnŷ," he ja nŷ. "Sŷ ke há vē. Sŷ ag krenkren han kŷ ag tóg sir jatun mŷ isŷ han ke mŷ, mŷmēg tŷ nŷn kŷ," he ja tóg nŷgtŷ, Topě ti. ⁷⁵ "Nēn ū vēnhmŷ han ke tŷ ag tóg nŷgtŷ, kurā kātŷg ke mŷ ěn ká. Vēnh jŷkre kuryj tāvŷ han jé ag tóg ke mŷ, isŷ han kŷ. Ag tŷ ga kri mŷn kŷ ag tóg han ke mŷ, isŷ ti. Kurā kar ki ag tóg sir inh jŷkre hā han ke mŷ," he ja tóg nŷgtŷ, Topě ti, Abraão mŷ," he tóg, Zacarias ti.

⁷⁶ Kŷ tóg ā kósŷn mŷ: "ha vé, vŷ," he mŷ. "Sŷ ā tóg nŷ ver. Ū tŷ kynhmŷ nŷ ěn vŷ tó jé ā tóg ke mŷ, kŷ ag tóg ā to: "Topě vŷ tó ti tŷ," hēnh ke mŷ. "Ěg Senhor jé ā tóg tŷnh mŷ, ā tŷ ti japry kure ri ke han jé, ā tŷ ti jamŷn kuryhn ri ke han jé, ā tŷ vēnh kar mŷ Topě vŷ tón kŷ," he tóg. ⁷⁷ "Ag kanhrān jé ā tóg ke mŷ, Topě tŷ ěg krenkren han sór ěn to. Ěg tŷ ti vŷ mranh tŷ tóg ěg mŷ vēnh pāte fón ke mŷ, hā ki tóg ěg krenkren han ke mŷ, Topě ti," he tóg, Zacarias ti. ⁷⁸ "Topě tŷ ěg jagāgtān hā vē, ti tŷ ěg to há tāvŷ nŷn kŷ. Ěg ve jé tóg kātŷg ke mŷ, kŷ tóg rā tŷ jun ke ri ke nŷ, Cristo mur ke ti. ⁷⁹ Kutŷ ri ke ti nŷ, ěg mŷ, ěg tŷ ti ki kagtŷg nŷtŷn kŷ. Ti kātŷg kŷ tóg ěg mŷ kurā ri ke nŷ sir. Kāgter jé ěg tóg ke mŷ, kŷ tóg ěg mŷ kutŷ ri ke nŷ sir. Hā ra tóg ěg mŷ ā japry ven ke mŷ, ā jamŷn ti. Jagma mŷn kŷ ěg tóg ti jŷkre kusa venh ke mŷ," he tóg, Zacarias ti. Ti tŷ ā kósŷn mŷ tón hā vē.

⁸⁰ Hā kŷ fi tóg Joāo ve ja nŷ, ti han mŷ fag tŷ kófa (hā) ra. Kŷ tóg mog mŷ sir, kŷ tóg tar jé sir. Krŷ há tóg nŷ gé. Ěmā tŷ mŷ tóg tŷ mŷ ver, ā kurā tŷ tá krŷŷ ki. Ě kurā ki tóg Israel ag mŷ vēnh ven mŷ, ag mŷ Topě vŷ kāmén jé.

2

Jesus Mur
(Mt 1.18-25)

¹ Joāo mur kar kŷ ga kri pā'ŷ mág tŷ imperador tŷ Augusto vŷ kejēn vēnh vŷ jēnēg mŷ,

vēnh kar ag tŷ ājag jŷjŷ rán mŷ jé. Ga kri mŷ kar ag mŷ tóg vēnh vŷ ěn jēnēg mŷ, pā'ŷ mág tŷ Augusto ti. ² Vēnh jŷjŷ rá ve vē, ge han ja tŷ ag nŷtŷ. Cirēnio vŷ tŷ ga tŷ Siria kri pā'ŷ tŷ governador nŷ, Augusto tŷ vēnh vŷ ěn jēnēg mŷn ká. Tŷ tóg Augusto krēm ke nŷ, Cirēnio ti. Ti tŷ tŷ pā'ŷ nŷn kŷ ag tóg sir ājag jŷjŷ ránrán vēn mŷ. ³ Kŷ ag tóg mŷ kán mŷ, ājag jóg'jóg ve ag jamā ja ra. Tá ag tóg ājag jŷjŷ rá vin mŷ sir.

⁴⁻⁵ Kŷ José tóg tŷ mŷ gé, ā prŷnh ke fi mré, hā vŷ: Maria, he mŷ. Cidade tŷ Nazaré tá fag tóg pa mŷ, ga tŷ Galilėia tá. Kŷ fag tóg ga tŷ Judėia ra mŷ mŷ, cidade tŷ Belém ra. Davi krē'krē vē, José ti, hā kŷ tóg Belém ra tŷ mŷ, ā jŷjŷ rá nŷm jé. Davi jamā ja vē, Belém ti. Hā kŷ tóg ra tŷ mŷ. Kŷ ti prŷnh ke fi vŷ ti mré tŷ mŷ, hā ra fi tóg kufŷ jagŷ nŷ. ⁶ Fag tŷ tá nŷtŷ ki fi tóg ā kurā pētēm mŷ. ⁷ Kŷ fi tóg ā kósŷn vėg mŷ sir. Gré ti nŷ, fi kósŷn ve tag ti. Kŷ fi tóg ti pāg kŷ koso kākā ti fig mŷ. Ěn vŷ funfór nŷtŷ, hā kŷ fag tóg vēnh mēg jo ěn krēm nŷtŷ ja nŷgtŷ.

Mé ki rŷr tŷ ag

⁸ Kŷ ū tŷ mé ki rŷr tŷ ag vŷ tá nŷtŷ gé, carneiro ki rŷr tŷ ag. Ag japŷja tá ag nŷtŷ, ājag mēg ki rŷr jé, kutŷ ěn ká. ⁹ Kŷ vāhā Topě tŷ jēnē jafā vŷ ag mŷ vēnh ven mŷ, kanhkā tá. Topě tŷ jēngre vŷ ag kri rŷm ke mŷ. Kŷ ag tóg kamēg kŷ jŷrŷn ke mŷ sir. ¹⁰ Kŷ Topě tŷ jēnē jafā tóg ag mŷ: "kamēg tŷg ra," he mŷ. "Sŷ ājag mŷ nēn ū tónh ke vē. Vēnh vŷ há tó jé sóg ke mŷ, kŷ tóg ājag mŷ sér tŷnh mŷ. Vēnh kar vŷ mēnh mŷ, inh vŷ ti, povo kar, kŷ ag fe tóg mrin ke mŷ sir. ¹¹ Ějag krenkren han tŷ vŷ ŷri mur, hā vŷ: Cristo, he mŷ. Ěg Senhor vē ha mŷr. Davi jamā ja tá tóg mur mŷ. ¹² Ha mŷ jėg, ājag tŷ gŷr ěn ve jé. Koso kākā tóg pāg kŷ nŷ nŷ. Hā ki ājag tóg ti ki kanhró nŷtŷnh mŷ," he tóg ag mŷ, Topě tŷ jēnē jafā ti.

¹³ Kŷ vāhā ū tŷ hēn ri ke ag tóg vēnh ven mŷ sir. Topě tŷ jēnē jafā ag, kanhkā tān ag. Ěn ag vŷ Topě mŷ vŷ há han mŷ. ¹⁴ "Topě vŷ tŷ ūn mág pē nŷ," he ag tóg mŷ. "Kynhmŷ ti nŷ, vēnh kar kāfór ti nŷ, kŷ ěpŷrā ke ag vŷ jatun mŷ nŷtŷ, ājag krŷ kusa tŷn kŷ, Topě tŷ ū tó há ag," he ag tóg mŷ. ¹⁵ Kar ag tóg tŷg' he mŷ sir, ag tŷ kanhkā ra mŷn kŷ.

Ag tŷ tŷg' hēn kŷ ū tŷ carneiro ki rŷr tŷ ag vŷ jagnē mŷ: "mŷ nŷ, Belém ra, ěg tŷ ve jé, Topě tŷ nēn han ja ti, ěg Senhor tŷ ěg mŷ vēnh vŷ jēnē ja ěn ti," he mŷ. ¹⁶ Kŷ ag tóg fŷrŷnrŷn mŷ mŷ sir. Tá ag tóg junjun mŷ. Kŷ ag tóg vėg mŷ, Maria fi, José ti ke gé, gŷr ti ke gé. Koso kākā tóg nŷ nŷ, Maria fi kósŷn ěn ti. ¹⁷ Hā kŷ ag tóg vėg mŷ. Hā kŷ ag tóg kāmén mŷ, vēnh kar mŷ. Topě tŷ ag mŷ vēnh vŷ jēnē ja ěn kāmén ag tóg mŷ, gŷr ěn to. ¹⁸ Kŷ tóg ū tŷ mēg mŷ ag mŷ e tŷ sir. Ū tŷ mé ki rŷr tŷ ag vŷ mēg ag tóg mŷ, kŷ tóg ag mŷ sér tŷ. ¹⁹ Kŷ Maria fi tóg vēnh vŷ tag to jŷkrén mŷ gé sir. Fi pi(jé) ká

jatun mü', ag tÿ nén to ja ên ti. To jykren kÿ fi tóg nî nî, Maria fi.

²⁰ Kÿ carneiro ki rîr ti ag tóg sir ãjag mëg to vÿnvÿn ke mü gé. Topê mÿ ag tóg vî há han mü. "Ti há ne tóg êg mÿ vênh vî jênê ja nî", ã tÿ jêgnê jafá ag tÿ', kÿ êg tóg vé," he ag tóg mü sir, Topê to.

Fag tÿ Jesus jijin

²¹ Kar kurá tÿ 8 (ke) vÿ tÿg mü. Kÿ tóg ti grê junun fár kym ke kurá pétêm mü sir, gîr sî ên ti. Kÿ fag tóg ti jijin kÿ ti mÿ: "Jesus," he mü. Topê tÿ jênê jafá vÿ ti jyjy tag to ja nî, ti mÿnh fi tÿ ver ti tÿ kufyng tú ra. Há kÿ fag tóg sir tÿ ti jijin mü.

Fag tÿ Topê mÿ Jesus ven

²² Kejên fag vâkre tóg tá krÿg mü, kÿ fag tóg vênh kykûnh sór mü. Moisés vÿ tag rán ja nî, gîr mur kar kÿ fag tÿ vênh kykûnh ke ti. Judeu ag jykre há vê. Fag tÿ vênh kykûnh jé fag tóg cidade tÿ Jerusalém ra mü mü, fi tÿ Topê mÿ ã kósín ven jé, tá. "Á tú vê," he sór fag tóg mü, Topê mÿ, fi kósín ên to. ²³ Topê vî ki tag vÿ rán kÿ nî, há vÿ: "fi kósín ven tÿ grê nÿn kÿ tóg tÿ êg jóg mág tÿ Topê tÿ nÿ," he mü, Topê vî tÿ rán kÿ nî ki. ²⁴ Há kÿ fag tóg Topê jo ìn ra mü mü, Topê mÿ nén ù pún jé. Rán kÿ tóg nî nî, êg jóg mág vîn ki, fag tÿ ne tÿ ti mÿ pún ke ti, há vÿ: sórâg régre, ke tú nî kÿ ton régre, he mü gé. Ên ma fag tóg mü mü, fag tÿ Topê mÿ pún jé. Topê tú ki rîr ti ag mÿ fag tóg vîn tí, sórâg ti, kÿ ag tóg tânh kÿ Topê mÿ pún tí.

²⁵ Kÿ Jerusalém tá ù tóg nî nî, ti jyjy há vÿ: Simeão, he mü. Ûn jykre kuryj vê, Simeão ti. Topê kamêg tóg tÿgí, Topê kuprîg tÿ tóg jagrê nî. Topê tÿ Israel ag krenkren han mü ên jâvânh tóg nÿgí, Simeão ti. ²⁶ Kÿ Topê kuprîg vÿ ti mÿ: "Cristo ven jé ã tóg ke mü, ã ter ke to há, êg Senhor tÿ ti jênêh kÿ," he ja nÿgí ti mÿ.

²⁷ Topê kuprîg tÿ ti krîn kÿ tóg kejên Topê jo ìn kára ti mü. Kÿ tóg tá jê nî, há ra fag tóg Jesus ma kâmü mü, fag tÿ Topê mÿ sórâg pún jé, Moisés tÿ Judeu ag mÿ nén to ja ti. ²⁸ Á tÿ Jesus ve kÿ tóg ti vâg mü sir, kÿ tóg ti to Topê mÿ vî há han mü, Simeão ti. ²⁹ "Êg jóg mág," he tóg, Topê mÿ. "Vâhá ã tóg ình jé prêr ke mü, kÿ sóg jatun mÿ tÿg mü ha," he tóg. "Á tÿ ình mÿ nén to jan han ã tóg huri," he tóg. ³⁰ "Ve ình huri, ã tÿ êg krenkren han ke mü ti. Cristo ven ình huri," he tóg, Simeão ti. ³¹ "Vênh kar rînve ã tóg han, ã tÿ êg krenkren han ke mü ti. ³² Kÿ tóg êg mÿ jêgnê ri ke nî, Cristo mur ti. Kÿ povo kar vÿ vég mü, fóg ag kar, kanhgág ag kar ke gé, ã tÿ ag krenkren han ke mü ti. Êg povo tÿ Israel tÿ ã tóg ùn mág han huri, vênh kar rînve, Cristo tÿ êg mré ke nîh kÿ," he tóg, Simeão ti, Topê mÿ.

³³ Kÿ Jesus jóg vÿ ti ví mëg mü, Jesus mÿnh fi ke gé, kÿ tóg fag mÿ e tí, ti tÿ Jesus to nén to mü ên ti.

³⁴ Kÿ Simeão vÿ fag mÿ vênh vî há tó mü gé. "Topê vÿ ãjag ven ve há han mü," he tóg mü fag mÿ, Simeão ti. Kÿ tóg Maria fi mÿ: "há vé," he mü. "Israel tÿ hên ri ke ag vÿ ti tugrîn mü há han ke mü, jâvo ù tÿ hên ri ke ag vÿ ti tugrîn mü kónân ke mü gé. Kÿ ag tóg ti kato vênh ke mü gé, Topê tÿ ti jênê ja ra. ³⁵ Kÿ ã tóg ti tugrîn vêsÿrênh kenh ke mü, jÿ, kÿ tóg rógro tÿ ã fe tÿ gynh ke ri ke nînh ke mü, ã vêsÿrênh ke ti. Kÿ êg tóg venh ke mü, ag tÿ nén to ti to jykren mü ti," he tóg, Maria fi mÿ, Simeão ti.

³⁶ Kÿ ù fi tóg tá nî gé, Topê jo ìn krêm, fi jiji há vÿ: Ana, he mü, Topê ví tó tí fi vê gé. Fanuel kósín fi vê. Kÿ fi jóg'jóg ven vÿ tÿ Aser nî. Kófa fi nî ha, kófa tâvî. Á mén kÿ fi tóg 7 anos han, fi mén mré, kar tóg ter ja nî, fi mén ti, fi mré 7 anos han kar. ³⁷ Kar fi tóg mén tí nî sir. 84 anos han fi tóg, mén tú ti ki. Ên fi vÿ Topê jo ìn krêm nî nî, kurá kar ki fi tóg tá nî nî sir. Tá fi tóg Topê tú han nÿgí, ti mré ví kÿ. Jêg tú fi nÿgí, fi tÿ Topê mré ví jé. Kuty tá fi tóg ke tí, kurá tá ke gé. ³⁸ Ên fi vÿ hora ên ká Topê jo ìn krêm jê mü, Simeão tÿ Jesus ven kÿ. Kÿ fi tóg Jesus vég mü gé sir, Ana fi. Ti ve kÿ fi tóg Topê mÿ vî há han mü. "Ình mÿ tóg há tí, sÿ ti ven kÿ," he fi tóg mü, Topê mÿ. Vênh kar mÿ fi tóg to mü, ùn krenkren sór mü ag mÿ, Jerusalém tá.

Fag tÿ Nazaré ra vÿn ke

³⁹ Kÿ fag tóg sir Moisés tÿ vênh kykûnh to nén rán ja ên han kân mü sir, Jesus mÿnh fi, Topê tÿ Judeu fag mÿ vênh jykre nîm ja ên ti. Kar kÿ fag tóg sir cidade tÿ Nazaré ra vÿnvÿn ke mü, ga tÿ Galiléia ra, fag jamá ra ke vê sir. ⁴⁰ Kÿ gîr sî ên tóg mog mü sir, komêr há tóg tar jê sir. Kÿ tóg vênh kanhrân há han mü, kÿ Topê vÿ ti ve há han mü gé, há kÿ tóg vênh kanhrân mág mü sir, ùn sî ên ti.

Jesus tÿ ã pir mÿ Topê jo ìn tá nî

⁴¹ Jesus mÿnh fag tóg prÿg kar ki Jerusalém ra mü tí, fag tÿ festa tÿ Páscoa venh mü jé. Fag jykre há vê. ⁴² Jesus tÿ 12 anos han kÿ tóg fag mré tí mü gé, fag tÿ festa ên venh mÿn kÿ, Jerusalém ra. ⁴³ Festa tÿ tú ken kÿ fag tóg vÿnvÿn ke mü, há ra Jesus tóg Jerusalém tá nî nî. Há ra fag tóg ki kagítig nÿtí, ti tÿ Jerusalém tá nî ên ki. ⁴⁴ Kÿ fag tóg: "ti hÿn ù tÿ êg mré kâmü mü fag mré vyr, êg jo," he mü. Kÿ fag tóg kurá pir ki mü mü, fag jamá ra vÿnvÿn ke kÿ. Fag tÿ ãjag mré ke mü, fag tá junjun kÿ fag tóg ti jâvânh mü, ãjag to há kar fag kâmí. ⁴⁵ Há ra fag tóg tá Jesus vég tú nî. Kÿ fag tóg Jerusalém ra vÿnvÿn ke mân mü gé, ti jâvânh jé. ⁴⁶ Vâhá fag tóg tí vég mü, kurá tâgtú tú kÿ. Topê jo ìn krêm tóg nî nî, professor ag mré. Ag ví mëg tóg nî nî, kÿ tóg ag ki jêmêg mü gé, "ne nê?" hen kÿ. ⁴⁷ Ú tÿ ti ví mëg mü ag mÿ tóg e tí. To jykren há han tóg, Jesus tí, kÿ tóg

ag mý tó há han mü. Ag tý ti ví mē ký tóg ag mý e tí, professor ag mý.

⁴⁸ Ti mýnh fag tý ti ve ký tóg fag mý e tí gé sir. Ký ti mýnh fi tóg ti mý: "inh kósín!," he mü. "Á tý tag kã ne han nĩ nē? Á jóg mré sóg ä jävãnh jagy han. Ä jävãnh to êg tóg kanê jur, êg tý ä vég tú nĩn ký," he fi tóg ti mý. ⁴⁹ Hã ra tóg fi mý: "ã tý ne jé inh jävãnh ja nē?" he mü. "Hê ri ken ký hýn?" he tóg. "Inh panh pē ïn krēm sóg nĩ nĩ mýr, kýn mý ä jag mý vënhmý?" he tóg, ä mýnh fag mý. ⁵⁰ Hã ra tóg fag tý to jykrén tü tí, fag kósín ví to.

⁵¹ Ký tóg fag mré tí mü, cidade tý Nazaré ra. Tá tóg fag mré nĩ nĩ sir, ti tý fag ví jëmên ký. Ký ti mýnh fi pi(jé) vënh ví kar tag kã jatun nĩ'.

⁵² Ký Jesus tóg mog mü sir. Krĩ há tävi tóg nĩ. Topê vỹ ti ve há han mü gé. Ký tóg vënh kar mý há tí sir, ag tý ti jykre ven ký.

3

João Batista ti

(Mt 3.1-12; Mc 1.1-8; Jo 1.19-28)

¹ Kejën tóg Tibério tý pä'i mág tý imperador nĩ kri 15 anos han mü. Ti tý Roma tá tý pä'i mág nĩ ên kã Pôncio Pilatos vỹ tý ga tý Judéia kri pä'i tý governador nĩ, Tibério krēm. Ên kã Herodes vỹ tý Galiléia kri pä'i tý governador nĩ gé, Tibério krēm. Herodes jävy tý Filipe vỹ tý ga tý Ituréia tá pä'i tý governador nĩ gé, ga tý Traconites tá ke gé, Tibério krēm. Jávo Lisánias vỹ tý ga tý Abilene tá pä'i tý governador nĩ, Tibério krēm.

² Ên kã Caifás vỹ tý Topê tü ki rĩr tí ag pä'i mág nĩ, Anás mré há. Ký vãhã Topê vỹ João mré ví mü sir, Zacarias kósín ên mré. Êmã tüg ja mĩ tóg tí mü, João ti. Ký Topê tóg ti mý: "ha Israel ag mý vënh ven tüg," he mü. ³ Ký tóg sir tí mü. Goj tý Jordão jagma tóg tí mü. Tig ký tóg vënh kar jyvën mü, ký tóg ag mý: "ã kype jé sóg ke mü, ä tý ä jykre kórég tovãnh sór ký, Topê tý ä tý ti ví mranh tý ä mý vënh päte fón jé," he tóg mü sir, vënh kar mý.

⁴ João tóg rán ký nĩ, vãsý. Topê ví tó tí tý Isaiás vỹ João to tag rán ja nĩ, ha mē: "êmã tüg ja tá tóg jënh ke mü, ga kórég tá," he ja tóg nĩ, Isaiás ti. "Tá tóg ag mý tónh ke mü. "Êg Senhor kätig ke jo vënh jãnhkrikgig nĩ," he jé tóg ke mü. "Ëpny kurég ä jag tóg tí, êmĩn kuryñ ä jag tóg tí, ä jag chefe jun ken ký. Ký tag ri ke han nĩ, ä jag jykre pãno togvãnh ký, êg Senhor kätig ken jo. ⁵ Ti kãgnó tý ä jag tóg kyjer' he tí, kar ä jag tóg êpny sór kar kũm ke tí gé, êmĩn sór tí. Ti jonjor kugryñh kãn ä jag tóg tí, ti sunsórvãvãm kãn ä jag tóg tí gé, ä jag tý êpny han ký, êmĩn han ký. Ký tag ri ke han nĩ, ä jag jykre kórég to. ⁶ Hã ký êprã ke kar vỹ venh ke mü, Topê tý êg krenkren han ke tí," he jé tóg ke mü, ký vënh kar vỹ ti ví mēnh mü," he ja tóg nĩ, Isaiás ti, João to.

⁷ Hã ký João tóg sir ag jyvën mü sir, ag tý ti venh kãmũn ký, ti tý ag kygpe jé. E tävi ag nýtĩ, ü tý ti venh kãmũ mü ag. Ag jyvën ký tóg ag mý: "pýn ri ke ä jag tóg nýtĩ, ä jag jykre pãno tävi nĩn ký," he mü. "Ü ný ä jag mý: "Topê jũ venh ke tü ä jag nĩ," he tí? ⁸ Ä jag jykre si togvãnh ra, ä jag tý ti jũ ve jävãnh ün ký. Vënh jykre há han ra, êg tý ä jag jykre täg ve jé. Hã ra ä jag tóg jagnē mý: "Abraão vỹ tý êg jóg'jóg ve nĩ," he mü, "ký Topê hýn êg to jũnh ke tü nĩ, êg tý tý Abraão krê'krê nýtĩn tugrĩn," he ä jag tóg tí. Hã tü vë há ra. Ä jag jykre kórég ên to ä jag tóg jagtar ke mü, ha vemñi. Topê vỹ Abraão krê'krê hyn han ki kanhró nĩ, pó tag tý mýr, ti tý Abraão krê'krê ve sór ký, Topê tí. ⁹ Hã ra tóg ä jag tý tü' henh ke mü, ä jag tý ä jag jykre kórég tovãnh tü nĩn ký," he tóg, João ti.

"Êg tý ka gýn ri ke tóg nĩ. Ti kanēn vãnh nĩn ký êg tóg ti gýn tí, tý pi han jé. Tag ri ke han jé tóg ke mü. Topê ti, ä jag mý, ä jag tý vënh jykre há han tü nĩn ký. Ký tóg pi ki ä jag vãm ke mü, Topê tí," he tóg ag mý, João ti.

¹⁰ Ký ün e ag tóg ti ki jëmēnh kãmũ mü sir, João ki. Ký ag tóg ti mý: "ký êg hýn hē ri kenh mü ha. Topê jykre han jé?" he mü. ¹¹ Ký tóg ag mý: "ã kur rége nĩn ký ä kur pir nĩmñi, ün kur tü ên mý," he mü. "Ä jën tý ün kókiñkir ag mý vënh kãpópãn nĩ gé," he tóg.

¹² Ký ü tý governo mý imposto kaja mäg tí ag vỹ João to kãmũ mü gé, ti tý ag kygpe jé. Ký ag tóg ti mý: "professor," he mü. "Êg hýn hē ri kenh mü?" he ag tóg mü gé. ¹³ Ký João tóg ag mý: "pä'i mág tý ä jag mý nēn to mü ên há ri ke mãn nĩ, jãnkamy tí," he mü. "Ker ti kãfór mãn sór hē'," he tóg ag mý.

¹⁴ Ký soldado ag vỹ tá junjun mü gé. "Ký êg hýn hē ri kenh mü?" he ag tóg mü gé sir, soldado ag. Ký tóg ag mý: "ag tü mãn sór tüg nĩ," he mü. "Ag to vãsãn ä jag tóg tí, ü to ón ä jag tóg tí gé, ä jag tý ag jãnkamy ve jé. Ke tüg nĩ. Ä jag rãnhraj to ä jag tóg jãnkamy vég tí. Ti kãfór mãn sór tüg nĩ," he tóg, João ti, soldado ag mý.

¹⁵ Ký vënh kar ag tóg ti to jykrén mü, João to. "Ti mý tý Cristo tü nĩ vỹ?" he ag tóg mü sir ti to. João to ag tóg ke mü, ag tý Cristo kätig jävãnh ký. ¹⁶ Ký João tóg ag mý: "inh pi(jé) tý Cristo nĩ," he mü. "Gøj há tý sóg ä jag kygpëg tí. Inh nóñ tóg kätig mü, Cristo tí, ha mē. Inh kãfór ti nĩ. Sý tý ti camarada nĩnh ke vë vë, sý ti pēñ nē kunñ jé, ti pēñ to ró ti. Hã ra sóg tý ti krēm pē jé. Ên vỹ tóg Topê kuprig jënēnh ke mü, ti tý tý ä jag jagrē nĩ jé, ký tóg pi jëngrē ri ke nĩ. Ti tý ä jag kygpenh ken há vë," he tóg, João ti. mü, ti tý tý ä jag jagrē nĩ jé, ký tóg pi jëngrē ri ke nĩ. Ti tý ä jag kygpenh ken há vë," he tóg, João ti.

¹⁷ "Ti kätig vỹ tý êg tý rägró rēñ ri ke nĩ. Ti rēñ kar ký êg tóg tí fãr vãm tí, êg tý päjó kuprajé. Ti kanē há vin han êg tóg tí. Ti fãr

pũn ẽg tóg tí. Cristo kãtĩg kũ tóg ri ke nũ. Ũ tũ á to há ag mũ tóg: “ha kãmũ jẽg,” henh ke mũ. Ũ tũ á to kórẽg ag vãm jé tóg ke mũ, pĩ ki, hã ra tóg nhyn kenh ke tũ pẽ nĩ,” he tóg, João ti. ¹⁸ Hã kũ tóg vẽnũ kar mũ Topẽ vĩ sêr tóg mũ, ag jyvẽn kũ, João ti.

¹⁹ Kũ tóg pã'i mág tũ Herodes jyvẽn mũ gé, ti prũ fi to, hã vỹ: Herodias fi, he mũ. Tũ fi ti jãvy prũ ja nĩ, hã ra tóg fi pẽju kũ fi tũ prũg mũ, Herodes ti. Nẽn ũ vẽnũmỹ e han tóg tí, hã kũ João tóg ti jyvẽn mũ. ²⁰ Kar tóg sir nẽn ũ vẽnũmỹ ũ han mãn mũ gé, Herodes ti. João sêg tóg mũ, ti tũ ti jyvẽn to.

João tũ Jesus kype

(Mt 3.13-17; Mc 1.9-11)

²¹ Hã ra tóg kãgmĩ kũ jẽ tũ nĩ ver, João ti. Kũ tóg ag kygpe kãn mũ. Kũ tóg kejẽn Jesus kypẽg mũ gé. Kũ Jesus tóg jẽ nĩ, ti tũ Topẽ mrẽ vĩn kũ, João tũ ti kype kar kũ. Kũ vãhã kanhkã tóg nor' he mũ. ²² Kũ Topẽ kuprĩg vỹ kanhkã tá kãtẽre mũ, ti kri. Tũ sórãg ve ti nĩ, Topẽ kuprĩg ti. Kũ kanhkã tá vẽnũ vĩ tóg mẽ há tí, kũ tóg: “tũ á inh kósin pir jẽ, tũ á tóg inh fe pẽ jẽgtĩ,” he mũ, vẽnũ vĩ ti, Topẽ ti.

Jesus jóg'jóg ve ag

(Mt 1.1-17)

²³ Jesus vỹ 30 anos han mũ, ti tũ vẽnũ kar mũ Topẽ kãmẽn ve ki. “José kósin vẽ,” he ag tóg ti to, hã ra tóg tũ ti kósin tũ nĩgtĩ. Eli kósin vẽ, Jesus ti, kũ Eli ẽn vỹ tũ ti vovõ nĩ. ²⁴ Eli vỹ tũ Matate kósin nĩ. Matate vỹ tũ Levi kósin nĩ. Levi vỹ tũ Malqui kósin nĩ. Malqui vỹ tũ Janai kósin nĩ. Janai vỹ tũ José kósin nĩ. ²⁵ José vỹ tũ Matatias kósin nĩ. Matatias vỹ tũ Amós kósin nĩ. Amós vỹ tũ Naum kósin nĩ. Naum vỹ tũ Esli kósin nĩ. Esli vỹ tũ Nagai kósin nĩ. ²⁶ Nagai vỹ tũ Maate kósin nĩ. Maate vỹ tũ Matatias kósin nĩ. Matatias vỹ tũ Semei kósin nĩ. Semei vỹ tũ José kósin nĩ. José vỹ tũ Joda kósin nĩ. ²⁷ Joda vỹ tũ Joanã kósin nĩ. Joanã vỹ tũ Resa kósin nĩ. Resa vỹ tũ Zorobabel kósin nĩ. Zorobabel vỹ tũ Salatiel kósin nĩ. Salatiel vỹ tũ Neri kósin nĩ. ²⁸ Neri vỹ tũ Melqui kósin nĩ. Melqui vỹ tũ Adi kósin nĩ. Adi vỹ tũ Cosã kósin nĩ. Cosã vỹ tũ Elmadão kósin nĩ. Elmadão vỹ tũ Er kósin nĩ. ²⁹ Er vỹ tũ Josuê kósin nĩ. Josuê vỹ tũ Eliézer kósin nĩ. Eliézer vỹ tũ Jorim kósin nĩ. Jorim vỹ tũ Matate kósin nĩ. Matate vỹ tũ Levi kósin nĩ. ³⁰ Levi vỹ tũ Simeão kósin nĩ. Simeão vỹ tũ Judã kósin nĩ. Judã vỹ tũ José kósin nĩ. José vỹ tũ Jonã kósin nĩ. Jonã vỹ tũ Eliaquim kósin nĩ. ³¹ Eliaquim vỹ tũ Meleá kósin nĩ. Meleá vỹ tũ Mena kósin nĩ. Mena vỹ tũ Matata kósin nĩ. Matata vỹ tũ Natã kósin nĩ. Natã vỹ tũ Davi kósin nĩ. ³² Davi vỹ tũ Jessé kósin nĩ. Jessé vỹ tũ Obede kósin nĩ. Obede vỹ tũ Boaz kósin nĩ. Boaz vỹ tũ Sala kósin nĩ. Sala vỹ tũ Nassom kósin nĩ. ³³ Nassom vỹ tũ Aminadabe kósin nĩ. Aminadabe vỹ tũ Admim kósin nĩ. Admim vỹ tũ Arni kósin nĩ.

Arni vỹ tũ Esrom kósin nĩ. Esrom vỹ tũ Peres kósin nĩ. Peres vỹ tũ Judã kósin nĩ. ³⁴ Judã vỹ tũ Jacó kósin nĩ. Jacó vỹ tũ Isaque kósin nĩ. Isaque vỹ tũ Abraão kósin nĩ. Abraão vỹ tũ Tera kósin nĩ. Tera vỹ tũ Nacor kósin nĩ. ³⁵ Nacor vỹ tũ Seruque kósin nĩ. Seruque vỹ tũ Ragaú kósin nĩ. Ragaú vỹ tũ Faleque kósin nĩ. Faleque vỹ tũ Éber kósin nĩ. Éber vỹ tũ Sala kósin nĩ. ³⁶ Sala vỹ tũ Cainã kósin nĩ. Cainã vỹ tũ Arfaxade kósin nĩ. Arfaxade vỹ tũ Sem kósin nĩ. Sem vỹ tũ Noé kósin nĩ. Noé vỹ tũ Lameque kósin nĩ. ³⁷ Lameque vỹ tũ Metusalém kósin nĩ. Metusalém vỹ tũ Enoque kósin nĩ. Enoque vỹ tũ Jarete kósin nĩ. Jarete vỹ tũ Maleleel kósin nĩ. Maleleel vỹ tũ Cainã kósin nĩ. ³⁸ Cainã vỹ tũ Enos kósin nĩ. Enos vỹ tũ Sete kósin nĩ. Sete vỹ tũ Adão kósin nĩ. Adão vỹ tũ Topẽ tũ há nĩ. Jesus jóg'jóg ve ag hã vẽ.

4

Jesus tũ Topẽ vĩ mranh tũ

(Mt 4.1-11; Mc 1.12-13)

¹ Kũ Topẽ kuprĩg vỹ tũ Jesus jagrẽ nĩ. Kũ Jesus vỹ gój tũ Jordão tá vỹn ke mũ, ã kype kũ jẽn kũ. Ti tũg kũ Topẽ kuprĩg vỹ ti krĩn mũ. ² Kũ tóg ti tũ ti krĩn kũ ẽmã tũg ja ra tí mũ sir, ga kórẽg ra. Tá tóg kurã tũ 40 (ke) han mũ, ẽmã tũg ja ki. Kũ Japo vỹ ti tũ á jóg vỹ mranh han sór mũ, tá, hã ra Jesus tóg ke tũ nĩ. ẽmã tũg ja tá nĩn kũ tóg jẽg tũ nĩ, kurã tũ 40 ẽn ki. Kar kũ tóg sir kókĩr mũ. ³ Ti kókĩr nĩn kũ Japo vỹ ti mũ vĩ mũ. “Tũ á Topẽ kósin nĩ mỹr,” he tóg. “Á tũ tũ Topẽ kósin nĩn kũ pó tag tũ ẽmĩ han nĩ, ã tũ kon jẽ,” he tóg ti mũ, Nẽn-Kórẽg ẽn ti, Jesus mũ. ⁴ Kũ Jesus tóg ti mũ: “hã ra tag tóg rán kũ nĩ, ha mẽ,” he mũ. “Êmĩ tãvĩ jamẽn kũ ẽg rĩnrĩr tũ nĩtĩ, Topẽ vỹ jamẽn kũ ẽg rĩnrĩr nỹtĩ. Hã kũ tóg sũ ti vỹ mranh jãvãnh tũ, ẽmĩ to,” he tóg, Jesus ti, Nẽn-Kórẽg ẽn mũ.

⁵ Kũ Japo vỹ ti mrẽ tãpry mũ. Kũ tóg ti mũ mundo ven kãn mũ, ũ tũ kri ke kar ag ke gé. Ven pir ki tóg ti mũ ven kãn mũ. ⁶ Kũ tóg ti mũ: “isũ vẽ mỹr,” he mũ, Japo ti. “Á mũ sóg tovãnh kãn sór mũ, ã tũ tũ vẽnũ kar tag ag pã'i jẽ jẽ. Kũ ti sĩnvĩ tag kar vỹ tũ á tũ nĩnh mũ. Isũ vẽ mỹr, ũ tũn han ja ẽn tũ inh mũ: “tẽ,” hen kũ. Kũ sóg sũ ũn kuprẽg mũ ẽn mũ vĩn tũ sir. ⁷ Á hã mũ sóg tovãnh sór mũ ha, ã tũ inh krẽm grĩnh ken kũ, ã tũ iso: “Topẽ vỹ tũ á nĩ,” hen kũ,” he tóg, Nẽn-Kórẽg ti, Jesus mũ. ⁸ Kũ Jesus tóg ti mũ: “tag vỹ rán kũ nĩ, ha mẽ,” he mũ. “Ëg pã'i tũ Topẽ hã krẽm ẽg tóg ẽg jakrĩ tũ krỹ' he tí, ti hã to ẽg tóg: Topẽ vẽ, he tí,” he tóg, Topẽ vỹ tũ rán kũ nĩn ki. Hã kũ sóg mranh jãvãnh nĩ,” he tóg, Jesus ti, Nẽn-Kórẽg mũ.

⁹ Kũ Japo tóg ti mrẽ tũg mãn mũ, cidade tũ Jerusalém ra. Tá tóg ti mũ: “Topẽ jo ĩn kri jẽmĩ, ti krĩ kri,” he mũ. Kũ tóg ke mũ. Hã ra kãgnó tóg tá nĩ, Topẽ jo ĩn jo. Japo tóg Jesus

mÿ: “Topë kósin vÿ tÿ ã nÿ,” he mÿ. “Kÿ hÿm hemnÿ. ¹⁰ Tag vÿ rán kÿ nÿ, ha mÿ: “ã tÿ jÿnÿ jafã ag mÿ tóg tónh mÿ, Topë ti, kÿ ag tóg ã ki rÿr ke mÿ. ¹¹ Ájag nígë tÿ ag tóg ã vÿn ke mÿ, kÿ ã tóg rÿj ke tÿ nÿ. Á pÿn vÿ rÿj ke tÿ nÿ gé, há jÿ ag tóg ã ki rÿr ke mÿ,” he tóg, Topë vÿ tÿ rán kÿ nÿ ãn ki. Kÿ jatun mÿ hÿm nÿ,” he tóg, Nén-Kórég ti, Jesus mÿ. ¹² Kÿ Jesus vÿ ti mÿ ke mÿ gé. “Kÿ tag vÿ rán kÿ nÿ gé, ha mÿ,” he tóg. “Topë mÿ: ã mÿ ã tÿ nÿn tó ja ãn han mÿ vÿ? he tÿg nÿ,” he tóg mÿ gé, Topë vÿ tÿ rán kÿ nÿ ãn ki. Há kÿ sóg Topë há tÿ inh mÿ nÿn tó mÿ ãn han ke mÿ, kÿ sóg hÿm ke tÿ nÿ, ti tÿ inh mÿ tó tÿ nÿn kÿ,” he tóg, Jesus ti, Nén-Kórég mÿ.

¹³ Kÿ Japo vÿ ã tÿ nÿn tónh ke ãn tó kãn ja nÿ, há kÿ tóg Jesus tovãnh mÿ ver, ti tÿ kurã ù kã ti mré vÿ mãn jé, kejÿn, ti tÿ ti mÿ há tÿ ver nÿn kÿ, Japo mÿ.

*Jesus tÿ Galiléia tá ag kanhrãn
(Mt 4.12-17; Mc 1.14-15)*

¹⁴ Kÿ Jesus tóg tÿ mÿ sir, Topë kuprÿg tÿ ti krÿn kÿ. Ga tÿ Galiléia ra tóg tÿ mÿ. Kÿ vÿnh kar ti kãme mÿ kãn mÿ sir, ga ãn tá ke kar ag. ¹⁵ Kÿ tóg ag kanhrãn mÿ sir, Jesus ti, ag vÿnh kanhrãn jafã krÿm. Krÿm ag tóg Topë vÿ tó tÿ, Judeu ag, Jesus tÿ ag kanhrãn kÿ tóg ag mÿ e tÿ, ti vÿ ti. Há kÿ ag tóg ti to vÿ há han mÿ sir.

*Jesus tÿ Nazaré ra vÿn ke
(Mt 13.53-58; Mc 6.1-6)*

¹⁶ Kÿ Jesus tóg Nazaré tá jun mÿ gé, ã jamã tá. Tá tóg mog ja nÿ, cidade tÿ Nazaré tá. Kÿ tóg ã tÿ nÿn han tÿ ãn han mÿ. Ag vÿnh kanhrãn jafã ra tóg tÿ mÿ, vÿnh kãn ke kurã ki. Tá tóg sir jÿgnÿ mÿ, culto ki, ag vÿnh mãn kÿ nÿtÿ ãn ki. Ti tÿ Topë vÿ to ke sór vÿ, há kÿ tóg jÿgnÿ mÿ, Jesus ti. ¹⁷ Ti jÿ kÿ ag tóg ti mÿ livro nÿm mÿ, Isaías tÿ rán ja ãn ti, vãsÿ Topë vÿ tó tÿ rán ja ãn ti. Kÿ tóg livro tÿ vÿm ke mÿ. Kÿ tóg ã tÿ to ke sór mÿ ãn vÿg mÿ, Isaías tÿ tó ja ti, ha mÿ. ¹⁸ “Topë kuprÿg vÿ inh krÿn mÿ,” he tóg. “Inh jagrÿ vÿ mÿr, há kÿ tóg inh krÿn mÿ. “Ûn jagãtar ag mÿ inh vÿ tómnÿ,” he tóg inh mÿ. Inh jÿnÿg tóg mÿ, isÿ ùn sigse kÿ nÿtÿ ag kygvãnjé, isÿ ùn kyvó ag tÿ ãvãnh (há) han jé, isÿ ag tÿ ùn vóg kónãn mÿ ag ki rÿr há han jé, ag jatun nÿtÿ jé, ¹⁹ isÿ vÿnh kar mÿ: “Ûri ãg jóg mág vÿ ãg kren han sór mÿ,” he jé,” he tóg, Isaías ti, vÿnh rá ki. Há to ke tóg mÿ, Jesus ti. ²⁰ Tag to ke kar kÿ tóg livro ãn kri tÿ tam ke mãn mÿ. Livro ki rÿr tÿ ãn mÿ tóg jun mÿ, livro ti. Kÿ tóg nÿ mÿ sir.

Hã ra vÿnh kar ag tóg ti ki ãvãnh mÿ. ²¹ Kÿ tóg ag mÿ kãmén mÿ, kÿ tóg: “vãsÿ rán kÿ nÿ ja tag mÿ ãjag tóg,” he mÿ. “Ûri ke vÿ, ùri ãjag tóg vÿg mÿ, vãsÿ rán kÿ nÿ ja ãn ti,” he tóg. “Inh há to tóg tag tó ja nÿ, Isaías ti,” he tóg, Jesus ti.

²² Ag tÿ ti vÿ mÿ kÿ tóg ag mÿ e tÿ sir. “Ki há tóg tó mÿ, há kÿ tóg ãg mÿ e tÿ,” he ag tóg mÿ.

Kÿ ag tóg ti to vÿ mÿ gé. “Josë kósin vÿ mÿr, ãg mré ke ãn, há ra tóg ãg vÿ kãfór han sór mÿ,” he ag tóg mÿ ti to.

²³ Kÿ Jesus tóg ag mÿ: “ãjag hÿn iso jykrÿn sór mÿ,” he mÿ. “Médico mÿ ãg tóg: “kur vÿsÿ há’ hé, ã tÿ tÿ médico nÿ sór nÿn kÿ,” he tÿ. Ájag hÿn tag tó sór mÿ inh mÿ. Ájag hÿn inh mÿ: “cidade tÿ Cafarnaum tá ã tóg ag tÿ há’ hé, ùn kagyga ag tÿ, kÿ kur tag ki ãg tÿ há’ hemnÿ gé, ã jamã tag ki, ã tÿ vÿnh kar tÿ há’ he sór nÿn kÿ,” he sór ãjag hÿn mÿ inh mÿ,” he tóg, Jesus ti.

²⁴ Kÿ tóg ag mÿ: “ti jamã tá ke ag ne tóg Topë vÿ tó tÿ ãn to é he tÿ,” he mÿ. “Ti tÿ ke há vÿ. Há kÿ ãjag tóg iso é he tÿ,” he tóg ag mÿ, Jesus ti. ²⁵⁻²⁶ “Ha mÿ, sÿ nÿn tó mÿ ti. Elias to jykrÿn nÿ. Ti tÿ ga kri tÿ mÿ kÿ tóg ta kutë vãnh han ja nígtÿ, prÿg tagtÿ kri kysã tÿ 6 (ke) ki. Kÿ tóg prÿg tÿ sir, ga ãn mÿ, vÿjÿn tóg tÿ’ he mÿ sir. Kÿ Topë tóg Elias mÿ tó, ti tÿ cidade tÿ Sarepta ra tÿg jé, cidade tÿ Sidom kakó ra. Tá fóg fi tóg nÿ nÿ, ùn mÿn ter ja fi. Fi mré tóg jÿg tÿ sir, Elias ti, fi tÿ ti mÿ vÿjÿn tÿ vÿnh kãpãm kÿ, prÿg ra. Topë pi(jé) Israel fi to ti jÿnÿ ja nígtÿ’. Ti pi(jé) ti jamã ra ti jÿnÿ ja nígtÿ’. Tá fag tóg e nÿtÿ ja nígtÿ gé, ùn mÿn ter ja fag. Há ra Topë tóg fóg ãn fi to ti jÿnÿ ja nígtÿ, fi tÿ ti ki rÿr jé,” he tóg, Jesus ti.

²⁷ “Kÿ Eliseu to jykrÿn nÿ gé, vãsÿ Topë vÿ tó tÿ ãn to. Ti tÿ ga kri tÿ nÿn kÿ ùn kagyga ag tóg e ja nÿtÿgtÿ gé, ãg povo tÿ Israel kãmÿ, vÿnh kaga kren vãnh han mÿ ag, vÿnh kaga tÿ lepra han mÿ ag. Há ra ag tóg ti mÿ to vÿ ja tÿ nígtÿ, ti tÿ ag tÿ há’ hen jé. Kuvar há tá tóg kãtÿg ja nígtÿ, fóg ti, Naamã ti, ga tÿ Síria tá ke ãn ti. Kÿ ti há ne tóg Eliseu mÿ to vÿn kÿ há’ he mÿ sir inhhã. Ti kaga kren vãnh ãn tóg tÿ’ he mÿ sir. Ge ãjag tóg nígtÿ iso. Kuvar há tá ke fag vÿ inh ki ge ti, jávo ãjag tóg inh ki ge jávãnh nÿtÿ, ãjag tÿ tÿ inh jamã tá ke nÿtÿ ra,” he tóg ag mÿ, Jesus ti.

²⁸ Kÿ ù tÿ ti vÿ mÿg mÿ ag fe tóg gÿm ke mÿ sir, Jesus to, ù tÿ vÿnh kanhrãn jafã ãn krÿm nÿtÿ ag. ²⁹ Jÿgÿ ãg nÿgnÿ ag tóg mÿ sir. Kãpa ag tóg mÿ sir. Ti vóg ag tóg mÿ sir, pãnónh ra. Nazaré vÿ pãnónh tá nÿ, ag jamã ti. Pãnónh ãn to jáprÿy ag tóg tá ti kutëm sór mÿ, kãgnó ki ti ter jé. ³⁰ Há ra Jesus tóg ag ré kÿ tÿ mÿ, ag jãmÿ. Ti tÿ hÿ ri ke tÿ ag tóg nÿ sir, kÿ tóg ag fÿn rãm kÿ ag ré kÿ tÿ mÿ.

Hã ra ag tóg ti vÿ kri fi jávãnh nÿtÿ, ti jamã tá ke ag.

*Jesus tÿ vÿnh jagrÿ kórég kutëm
(Mc 1.21-28)*

³¹ Kÿ Jesus tóg cidade tÿ Cafarnaum ra tÿ mÿ. Ga tÿ Galiléia tá ti nÿ, Cafarnaum ti. Tá jun kÿ tóg ag kanhrãn mÿ, vÿnh kãn ke kurã ki. ³² Kÿ tóg ag mÿ e tÿ, ag tÿ ti vÿ mÿn kÿ. Ti vÿ vÿ vÿnh kar vÿ kãfór nÿ, há kÿ tóg ag mÿ e tÿ.

³³ Kÿ vënh kanhrân jafâ ên krêm ù tóg nĩ nĩ. Jagrê kórég ti nĩ. Kÿ tóg prër mù, kÿ tóg: ³⁴ “ha mẽ, ã tÿ êg tÿ hê ri kenh ke nê, Nazaré tá Jesus?” he mù. “Á mẽ êg tÿg sór mù?” he tóg. “Á ki kanhró sóg nĩ. Tÿ ã tóg ã pir mÿ Topê mré ke nĩ, ti tÿ pë vÿ tÿ ã nĩ,” he tóg, ùn jagrê kórég ti. ³⁵ Hã ra Jesus tóg ti mÿ vĩ tar han mù, kÿ tóg: “vĩ tÿg ra,” he mù. “Ti tovãnh ra,” he tóg. Kÿ ti jagrê kórég ên tóg ti ter ti han mù, vënh kar rĩnve, kÿ tóg ti ki kutê mù sir. Ti kókég tÿ tóg nĩ, ti jagrê kórég ti.

³⁶ Kÿ tóg vënh kar mÿ e pë tâvĩ ti sir. Jagnê mÿ ag tóg: “ne nê hÿn vé?” he mù. “Vënh jagrê kórég ag mẽ tóg vĩ ti, Jesus ti, kÿ ag tóg sir ki króm ti, ti vĩ ki, ti kamêg kÿ, ti tÿ ag pan kÿ. Ti hÿn tÿ ag kri ke nĩ,” he ag tóg mù sir, Jesus to. ³⁷ Kÿ ti kãme tóg vënh kar kri rùm ke kãn mù sir, ga ên tá.

*Jesus tÿ ùn kagyga e ag tÿ há' he
(Mt 8.14-17; Mc 1.29-34)*

³⁸ Kÿ Jesus tóg vënh kanhrân jafâ ên ki kutê kÿ Simão ãn ra tĩ mù. Hã ra Simão prũ fi mÿnh fi tóg kaga nÿ nĩ. Rÿ jagy fi nÿ nĩ. Kÿ ag tóg Jesus mÿ fi tó mù. ³⁹ Kÿ tóg fi vënh tĩ mù. Fi kri tá jê kÿ tóg fi mÿ: “rÿg mãn tÿg nĩ,” he mù. Kÿ fi rÿ ên tóg tũ he mù sir. Kÿ fi tóg vësÿmér nĩ nĩ. Ag ki rĩr fi tóg mù sir, Simão má fi.

⁴⁰ Kÿ tóg sir kutyg mù, rà tÿ pun ke kÿ. Kÿ ag tóg ùn kagyga ag tañĩn kãmũ kãn mù. Kÿ tóg ã nĩgê tÿ ag mẽ kãn mù, Jesus ti, kÿ ag tóg hághá' he kãn mù. ⁴¹ Vënh jagrê kórég pan kãn tóg mù gé, ag to jũ kÿ. Ag panh ke to hã ag tóg prër mù, kÿ ag tóg: “Topê kósĩn vÿ tÿ ã nĩ,” he tĩ. Hã ra tóg ag mẽ: “vĩ tÿg ra,” he mù. Ti ki kanhró ag tóg nÿtĩ, ti tÿ tÿ Cristo nĩ ti. Hã kÿ tóg ag mẽ: “vĩ tÿg ra,” he mù, Jesus ti.

*Jesus tÿ Topê vĩ tó
(Mc 1.35-39)*

⁴² Tÿ vaj kÿ Jesus tóg tá kutê kÿ êmã tÿg ja ra tĩ mù. Kÿ vënh kar ag tóg ti jãvãnh kãn mù. Hã ra ag tóg ti vég mù. Ti ve kÿ ag tóg ti mÿ: “êg ré kÿ tĩ tÿg nĩ,” he mù. ⁴³ Hã ra tóg ag mẽ: “vó,” he mù. “Cidade ù ra sóg tÿg mù, sÿ ag mẽ Topê vĩ tó jê gé, Topê tÿ tÿ êg pã'i nĩnh ke ti. Hã jê Topê tóg ãnh mẽ: “ha ag mẽ vënh ven,” he ja nĩ,” he tóg ag mẽ, Jesus ti. ⁴⁴ Kÿ tóg tĩ mù sir. Ga tÿ Judéia mũ tóg tĩ mù. Vënh kanhrân jafâ krêm tóg ag mẽ Topê vĩ tó tĩ mù sir, Jesus ti.

5

*Jesus tÿ Pedro kanhrân
(Mt 4.18-22; Mc 1.16-20)*

¹ Kejên Jesus tóg goj nig tÿ Genesaré fyr tá jê nĩ, Topê vĩ kãmén kÿ. Kÿ vënh kar vÿ ti pëñĩn nÿtĩ nĩ, kÿ ag tóg ti kutãn mù sir, ag e tâvĩ nÿtĩn kÿ, ag tÿ Topê vĩ mẽ sór kÿ. ² Ag tÿ ti kutãn kÿ tóg canoa régre vigvég mù, nig fyr tá. Pirã kugmĩg ti ag vÿ tá kãpa kÿ nÿtĩ nĩ. Goj

kãki jêgêg kÿ ag tóg pirã kugmĩ jafâ kunũnh kÿ kupég nÿtĩ nĩ. ³ Kÿ Jesus tóg canoa kãra rà mù. Simão tũ vë, canoa ên ti. Kÿ tóg Simão mẽ: “tÿg sĩ han ra, canoa kãmĩ, goj kuju ra,” he mù. Kÿ Simão tóg tĩ mù. Hã ra Jesus tóg canoa kãkã nĩ nĩ, ti mré. Kãkã nĩ kÿ tóg ag kanhrân mù sir, vënh kar ên ag, ù tÿ ti kutãn ja ên ag. Goj fyr tá ag tóg nÿtĩ.

⁴ Ti tÿ ag kanhrân kãn kÿ tóg Simão mẽ: “goj kuju ra tÿg, ti nig ja ra,” he mù. “Tá ã rede tÿ goj kãki fón, ã tÿ pirã kugmĩ jê,” he tóg. ⁵ Kÿ Simão tóg êg Senhor mẽ: “hã ra êg tóg kuty tag kã goj ki ti fón', fón' he ja nĩgtĩ, fagrĩnh mẽ,” he mù. “Nén ù kãgmĩg tÿ êg tóg nĩ mÿr,” he tóg. “Hã ra sóg ã vĩ tugrĩn ki fón sór mù ha,” he tóg, Simão ti. ⁶ Kÿ tóg ke mù sir. Kÿ tóg kugmĩ mág mù. Fór tóg nĩ, rede ti, kÿ tóg jaran ke mù, ti kufy jagy tâvĩ nũn kÿ, pirã e tugnĩn. ⁷ Kÿ ag tóg ãjag régre ag mẽ ven mù, ag tÿ canoa ù kãki kãmũ jê. Ag tÿ tá junjun kÿ ag tóg canoa régre ên fãn mù, pirã tÿ. Funfór ti nÿtĩ, hã kÿ tóg ki punpun ke kren mù sir, canoa régre ên ti.

⁸ Kÿ Simão tóg Jesus krêm grĩnh ke mù. Ti mẽ tóg e tĩ, pirã e ên to, kÿ tóg Jesus krêm grĩnh ke mù. Kÿ tóg ti mẽ: “Senhor,” he mù. “Á hÿn ãnh ré kÿ tÿg mù ha. Topê vĩ mranh ja ãnh nĩgtĩ, kÿ ãnh hÿn ã mẽ kórég nĩ ha,” he tóg, Simão ti, Jesus mẽ. ⁹ Ti mẽ tóg e pë tâvĩ tĩ, ti tÿ pirã e ên ven kÿ, ti tÿ Jesus jÿkre ven kÿ. Ti mré ke ag mẽ tóg e tĩ gé, ¹⁰ Tiago mẽ ke gé, João mẽ ke gé, Zebedeu krê tag ag mẽ. Simão régre ag vë, Zebedeu krê tag ag, ti companheiro ag vë.

Kÿ Simão tóg Jesus mẽ: “ã hÿn ãnh ré kÿ tÿg mù ha,” he mù. Hã ra Jesus tóg ti mẽ: “kamêg tÿg nĩ,” he mù. “Pirã kugmĩ há ã tóg jê. Á kanhrân jê sóg ke mù, ã tÿ êprã ke ag tÿ ãnh ki ge han jê,” he tóg, Simão mẽ, Jesus ti.

¹¹ Kÿ ag tóg ãjag canoa vóg mù, goj fyr ra. Tá junjun kÿ ag tóg ãjag tũ kar ré kÿ mù mù sir, Jesus mré.

*Jesus tÿ ùn kaga kren vãnh tÿ há' he
(Mt 8.1-4; Mc 1.40-45)*

¹² Kÿ tóg kejên cidade ù tá nĩ nĩ. Kÿ ù tóg ti tá jun mù, ù tÿ vënh kaga kren vãnh han kÿ nĩ ti, vënh kaga tÿ lepra he mù ên. Ti kri tóg rùm ke kãn ja nĩ, vënh kaga ti. Ên tóg Jesus tá jun kÿ ti krêm mũg ke mù, kÿ tóg ti mẽ: “Senhor,” he mù. “Á mẽ isÿ há' he sór tũ nÿ?” he tóg. “Á hã tóg isÿ há' henh mù, ã tÿ isÿ há' he sór kÿ,” he tóg ti mẽ.

¹³ Kÿ Jesus tóg ã nĩgê tÿ ti mẽg mù, kÿ tóg ti mẽ: “hej,” he mù. “To sóg há nĩ, há' he ja há ã tóg nĩ,” he tóg ti mẽ. Kÿ tóg ti kaga kren vãnh tÿ há' he mù sir vësÿmér. Jãnhkri' he tóg mù, ti fãr ti. ¹⁴ Kÿ Jesus tóg ti mẽ ke mù, ti tÿ ù mẽ tó tÿg jê, ti tÿ há' he tag ti. “Ha tÿg,” he tóg. “Topê tũ ki rĩr tĩ to tÿg. Ti hã mẽ tómnĩ, kÿ ti mẽ nén ù nũn nĩ, ti tÿ Topê mẽ pũn jê, Moisés tÿ vãsÿ êg mẽ nén to ja ên ti, ã jãnhkri

to. Hã tigrin vênh kar vỹ ã tỹ há' he mũ tag ki kanhrân mũ," he tóg ti mỹ, Jesus ti.

¹⁵ Ge ra ti kãme tóg vênh kar kri rûm ke mũ, kỹ ù tỹ hên ri ke ag tóg vênh măn mũ sir. Ag tỹ ti vi mê sôr vê, ag tỹ ãjag tỹ há' he ên ve sôr vê gé. Hã je ag tóg sir vênh măn mũ. ¹⁶ Hã ra Jesus tóg êmã tũg ja ra ti mũ, Topê mré vêmén je.

*Jesus tỹ ùn tĩg vãnh tỹ há' he
(Mt 9.1-8; Mc 2.1-12)*

¹⁷ Kejên tóg ag kanhrân rân măn mũ. Kỹ Fariseu ù ag tóg ti vi mêmég mũ gé sir, Topê vi to professor ag mré há. Kór há tá ag tóg kãmũ ja nĩ, ga tỹ Galiléia tá, ga tỹ Judéia tá ke gé, cidade tỹ Jerusalém tá ke gé. Jesus pênin ag tóg nĩgnĩ kỹ nỹti nĩ. Hã ra Topê tóg ti tar han ja nĩ, hã kỹ tóg ù tỹ hên ri ke ag tỹ há' he mũ, ùn kagyga ag tỹ, Jesus ti.

¹⁸ Kỹ vãnh ù ag tóg tá junjun mũ gé. Û va ag tóg kãmũ jég, kur kã, ùn kãnhgrĩ, ùn kónhgrĩ. Ag tỹ Jesus mỹ ti ven sôr vê, ag tỹ ti krêm ti fi sôr vê. ¹⁹ Hã ra tóg fór tãvi nĩ, tá, kỹ ag tóg ti tá junjun tũ nĩ sir, Jesus tá. Kỹ ag tóg ùn to jãpny kỹ ti kri ùn kunũg mũ. Ti nor ên ki ag tóg ti térem mũ, Jesus jê ên kukãm. ²⁰ Kỹ Jesus tóg ag tỹ ti ki ge kỹ nỹti tag vég mũ. Hã kỹ tóg ùn kãnhgrĩ mỹ: "ã tỹ Topê vi mranh ja ên tỹ tũ' he vê ha, vỹ," he mũ.

²¹ Hã ra ti vi tag tóg Topê vi to professor ag mỹ e tí, Fariseu ag mỹ ke gé. Kỹ ag tóg ti vi tag to jykren kónãn mũ. "Ti tỹ ne tó nê hỹn?" he ag tóg mũ. "Topê to vi kónãn vê mỹr, ti vi tag to," he ag tóg. "Topê há ne ã pin kỹ Topê vi mranh ên tỹ tũg' he há nĩnh mũ," kỹ ti tỹ vêsỹ tỹ Topê han vê sir, ti mỹ vênh pãte fón sôr kỹ," he ag tóg mũ, to jykren kónãn kỹ.

²² Hã ra Jesus tóg ag tỹ nén to jykren mũ vég mũ. Kỹ tóg ag mỹ: "ãjag tỹ ne je to jykren kónãn nê?" he mũ. ²³ "Ne mỹ ãjag mỹ vênhmỹ nỹ?" he tóg. "Ùn tĩg vãnh mỹ sóg: "ã tỹ Topê vi mranh ja ên tỹ tũ' he vê ha," hé. Kỹn mỹ ãjag mỹ vênhmỹ?" he tóg. "Sỹ ti mỹ: "nĩ ra, tũg ra," henh ke vê gé. Kỹn mỹ ãjag mỹ vênhmỹ ke gé?" he tóg, tag to. ²⁴ "Hã ra sỹ ãjag mỹ ùn jykren ven sôr vê ha. Tỹ sóg êprã ke fi kósin nĩ. Tá sóg krỹg ke mũ, Topê vi mranh tỹ vênh pãte fón ke tá. Sỹ tá krỹg mũ ven je sóg ke mũ ãjag mỹ," he tóg. Hã kỹ tóg ùn kónhgrĩ mỹ: "nĩ ra, ã kur gég tĩg, ã ùn ra," he mũ, Jesus ti. ²⁵ Kỹ tóg vêsỹmér jégne mũ sir. ã kur gég tóg mũ vãnh, ag rĩne. ã ùn ra tóg ti mũ, Topê mỹ vi há han kỹ, ùn kãnhgrĩ ja ên ti.

²⁶ Kỹ tóg vênh kar mỹ e tãvi tí. Topê mỹ ag tóg vi há han mũ gé, ti to: "êg kãfór ti nĩ," hen kỹ. "Ge ve ja tũ êg nỹti, kỹ êg tỹ ne to jykren ke tóg tũ," he ag tóg mũ sir, Jesus tỹ ùn kãnhgrĩ ja ên tỹ há' hen kỹ.

*Jesus tỹ Levi je prêr
(Mt 9.9-13; Mc 2.13-17)*

²⁷ Kar kỹ Jesus tóg tĩg măn mũ. Kỹ tóg ù tỹ governo mỹ jãnkamy mäg tí ù vég mũ, imposto mäg tí ên ti. Ti jijin há vỹ: Levi, he mũ. ã rãnhràj han kỹ tóg nĩ nĩ, ti rãnhràj jafã krêm, Jesus tỹ ti ve kỹ. Kỹ tóg ti mỹ: "inh mré kãtĩg," he mũ. ²⁸ Kỹ tóg jégne mũ sir. Ti mré tóg ti mũ sir, ã tũ kar ré kỹ.

²⁹ Kỹ Levi tóg ti mỹ festa mäg han mũ, ti ùn tá. Kỹ ti tỹ festa to ùn je prêr mũ ag vỹ tỹ ù tỹ hên ri ke nỹti, festa venh kãmũ mũ ên ag. Governo mỹ jãnkamy mäg tí ù ag vê, ag mré ke ù ag mré há. Jesus mré ag tóg jég mũ.

³⁰ Kỹ Fariseu ag tóg vég mũ, Topê vi to professor ag ke gé, kỹ tóg ag mỹ kórég tí. Kỹ ag tóg ù tỹ Jesus mré mũ ti ag to vi mũ gé. Ag mỹ ag tóg: "ãjag há ne tóg governo mỹ jãnkamy mäg tí ag mré jég mũ," he mũ. "Topê vi mranh tí ag mré ãjag tóg jég mũ," he ag tóg, ù tỹ Jesus mré mũ tí ag mỹ.

³¹ Hã ra Jesus tóg ag mỹ kãmén mũ. "Hỹ, ag mré sóg jég mũ," he tóg. "Hã ra ùn kagyga tũ ag vỹ médico venh mũ tũ nĩgtĩ," he tóg mũ. "Ùn kagyga ag há vỹ ti venh mũ tí," he tóg. ³² "Inh pi(jé) ù tỹ vênh jykre kurjy han mũ ag mỹ: "ãjag jykre tovãnh ra," he sôr tí'. Û tỹ Topê vi mranh ja ên ag há mỹ sóg: "ãjag jykre kórég tovãnh ra," he sôr tí. Hã je sóg ãjag mỹ vênh ven," he tóg, Jesus ti.

*Vãkre
(Mt 9.14-17; Mc 2.18-22)*

³³ Kỹ Fariseu ag tóg ti mỹ ke măn mũ. "João mré mũ tí ag vỹ vãkre (ka)mê nỹtĩgtĩ, vêjên ki, kỹ ag tóg Topê mré vi (ka)mê han tí gé, ag vãkre kỹ. Kỹ Fariseu mré ke ag tóg ge nỹtĩgtĩ gé. Hã ra ã mré mũ tí ag tóg ge tũ nỹti. Jég ag tóg mũgtĩ, kurã kar ki. Vãkre vãnh ag nỹti, êg vãkre kurã ki," he ag tóg mũ sir, Jesus mỹ. ³⁴ Kỹ tóg ag mỹ: "hỹ," he mũ. "Hã ra vênh prũg tỹ festa to kãmũ ag pi(jé) vãkrég tí," he tóg. "Festa vê mỹr, vênh prũg ti, kỹ ti mré ke ag tóg ùn prũg mũ ên venh kãmũ tí. Hã ra sóg tỹ ùn prũg mũ ên ri ke nĩ, hã kỹ tóg ùn mré mũ tí ag mỹ sér tí," he tóg. ³⁵ "Vãnh tóg jun mũ, ùn kurã ti. Ên kã ag tóg ùn péré mũnh mũ. Ên kã há ag tóg ãjag vãkrenh ke venh mũ, kurã ên kã, ùn mré mũ tí ag," he tóg, Jesus ti.

³⁶ Kỹ tóg ag mỹ comparação han mũ, kỹ tóg: "inh jykre tãg vỹ ge nỹnh mũ," he mũ. "Êg pi(jé) êg kur tãg kókég tí', êg tỹ êg kur si jar kã nĩm jỹ," he tóg. "Ke tũ nĩ mũ ra êg tóg êg kur há ên kókég mũ, há ra tóg êg kur si ên ki par tũ nĩgtĩ gé, ùn há ti. Kỹ êg kur tóg kórég kar nỹti nĩ sir," he tóg. Ti tỹ ã jykre tãg tó vê, há ra tóg kur tãg ri ke nĩ.

³⁷ Kỹ tóg ag mỹ: "vinho vỹ ge nĩgtĩ gé," he mũ gé. "Êg pi(jé) vinho kajãg mũ tỹ ti fãr si tỹ sacco ki kujég tí', vinho tãg ên tí'. Ke tũ nĩ mũ ra tóg kunãnh kỹ jar mũ. Kỹ vinho ên tóg tũ' he mũ, bolsa ke gé sir. ³⁸ Vinho kajãg mũ tỹ

ti fár tåg tý bolsa ki kujĕn ke vē mÿr," he tóg. Ti tý ā jykre tåg tó vē, hā ra tóg vinho kajāg mū ri ke nī.

³⁹ Kÿ tóg ag mÿ: "ĕg pi(jé) vinho si kron kÿ ũn kajāg kron sór tī, ũn tåg ĕn ti," he mū gé. "Ti si hā tóg ĕg mÿ há nī," he tóg tóg tī," he tóg. Jesus ti. Ti tý ā jykre tåg tó vē, hā ra ag jykre si tóg ag mÿ há tī, ũ tý tī vī mĕg mū ag mÿ.

6

*Vĕnhkán ke kurā ki vĕnh jykre
(Mt 12.1-8; Mc 2.23-28)*

¹ Keĵĕn tóg vĕnhkán ke kurā tá krÿg mū. Kÿ Jesus tóg ĕpÿ mī tī mū, trigo jo ĕpÿ mī. Ti mré mū tī ag tóg ti mré mū mū. Hā ra ag tóg sir trigo mó ĕn tý kam ke mū sir. Āĵag nĭgĕ tý ag tóg rynthranh mū, ag tý ti kanĕ ko jé. ² Hā ra Fariseu ũ ag tóg ag vég mū. Ag mÿ vĕnh rānhrāj vē, ag tý trigo rynthranh mū ti. Hā ki ag tóg ag mÿ Topĕ vī mranh mū, ag tý vĕnhkán ke kurā ki rānhrāj kÿ. Hā kÿ ag tóg ag mÿ: "āĵag ne tóg nĕn han ke tū han mū nī, vĕnhkán ke kurā ki," he mū. "Vĕnh rānhrāj vē mÿr", āĵag tý nĕn han mū ti," he ag tóg. Jesus mré mū tī ag mÿ.

³ Hā ra Jesus tóg ag mÿ: "vó," he mū. "Ag kókĭnkĭr vē mÿr," he tóg. "Davi to jykren nī, ti mré mū tī ag to ke gé. Ti kókĭr kÿ tóg ā tý nĕn han ke tū han gé, hā ra Topĕ pi(jé) ti to jū mū," he tóg. ⁴ "Topĕ jo ĩn kā ra tóg rā, Davi ti. Tá tóg Topĕ jamī ĕn kó. Ti tý konh ke tū vē vē, Topĕ tū ki rĭr tī ag hā tý konh ke vē vē. Hā ra tóg kó, ā mré mū tī ag mÿ tóg vĕnh kápōpām gé, Davi ti. Rán kÿ tóg nī nī mÿr," he tóg, Jesus ti. ⁵ Kÿ tóg ag mÿ: "tý sóg vĕnhkán ke kurā to pā'i nī mÿr," he mū. "Tý sóg ĕprā ke fi kósin nī," he tóg ag mÿ, Jesus ti.

*Jesus tý vĕnhkán ke kurā kā ũ tý há' he
(Mt 12.9-14; Mc 3.1-6)*

⁶ Vĕnhkán ke kurā ũ kā Jesus tóg Israel ag tý vĕnh kanhrān jafā kāra rā mū, ag kanhrān jé. Tá ũ tóg jĕ nī. Ti nĭgĕ vÿ tóg ja nī. ⁷ Kÿ Topĕ vī to professor ag tóg Jesus tugnÿm mū, Fariseu ag ke gé, ag tý ti tý há' he mū ĕn ven jé. "Ti mÿ ti tý há' he sór tū, tý ĕg vĕnhkán ke kurā (hā) ra?" he ag tóg. "Ti tý ti tý há' he kÿ ĕg tóg ti kāmĕn mū, pā'i ag mÿ, ti tý vĕnhkán ke kurā kā rānhrāj mū ti," he ag tóg. Hā kÿ ag tóg ti tugnÿm mū.

⁸ Hā ra Jesus tóg ag tý nĕn to jykren vég jĕ nī. Kÿ tóg ũn nĭgĕ tóg ĕn mÿ: "kunĭg," he mū. "Tag kā ĵĕnh nī," he tóg ti mÿ. Kÿ tóg kātĭg kÿ kā jĕ mū sir. ⁹ Kÿ tóg ag mÿ: "sÿ āĵag ki ĵĕmĕnh há tóg tī," he mū. "Vĕnhkán ke kurā ki ĕg ĵĕn ne han mū?" he tóg, "ĕg tý Topĕ vī ki króm jé?" he tóg. "Ēg mÿ nĕn ũ há han mū? Ēg tý ũ tū kókĕn kÿn mÿ kórĕg tū nÿnh mū ĵĕn?" he tóg. "Ēg mÿ ũ kren han mū ĵĕn? Ēg tý ũ tĕn kÿn mÿ kórĕg tū nĭnh mū ĵĕn?" he tóg. Hā ra ag tóg ti mÿ nĕn ũ tó tū nī.

¹⁰ Kÿ tóg ag ki ĕvānh kān kÿ ũn nĭgĕ tóg ĕn mÿ: "ā nĭgĕ tý krÿg ĵĕ," he mū. Kÿ tóg tý krÿg he mū sir. Ti tý tý krÿg he kÿ tóg há' he mū, ti nĭgĕ tóg ĕn ti. ¹¹ Kÿ tóg vĕnh kar mÿ e tī. Ag fe tóg ĵĕm ke mū, kÿ ag tóg ĵagnĕ mré vĕmĕn mū. "Ēg ĵĕn ti tý ĵĕ ri kenh mū ĵĕn", ti kāgmĭnh mū vó?" he ag tóg, Jesus to. Hā ra tóg ũn nĭgĕ tóg ĕn tý há' he ja nī sir.

*Jesus tý apóstolo ag kuprĕg
(Mt 10.1-4; Mc 3.13-19)*

¹² Ēn kā Jesus tóg keĵĕn pānónh ra tī mū, ti tý Topĕ mré vĕmĕn jĕ. Kuty ĕn kā tóg Topĕ mré vī nī ki kurāg mū. ¹³ Tý vaj kÿ tóg ā mré mū tī ag jĕ prĕr kán mū, kÿ tóg ag kāmī ũ tý 12 (ke) ĕn ag kuprĕg mū. Ag to tóg: "sÿ ũn vin mū ĕn ag," he mū, hā vÿ: apóstolo, he mū. ¹⁴ Ag hā vē, ha mĕ: Simāo, Jesus tý ti jÿjÿ ũ hā vÿ: Pedro, he mū, ti jāvy tý André ke gé, Tiago ke gé, ti jāvy tý Joāo mré, Filipe ke gé, Bartolomeu ke gé, ¹⁵ Mateus ke gé, Tomĕ ke gé, Tiago ke gé, Alfeu kósin tag ti, Simāo ke gé, ag tý ũ to: Zelote, he mū tag ti, ¹⁶ Judas ke gé, Tiago kósin tag ti, Judas Iscariotes ke gé, ũ tý Jesus vatānh tá pā'i ag mÿ ti kāmĕn ke tag ti.

*Jesus tý ũn e ag ki rĭr
(Mt 4.23-25)*

¹⁷ Kÿ Jesus tóg ag mré pānónh ĕn to tĕre mū sir, kÿ tóg kyjer tá jĕ nī. Kÿ ti mré mū tý ĵĕn ri ke ag vÿ tá nÿtĭ gé. ũ tý ĵĕn ri ke ag vÿ ti ki junjun ja nĭgtĭ, ga tý Judĕia tá kāmū kÿ, cidade tý Jerusalĕm tá ke gé, goj kafā tū fyr tá ke gé, hā vÿ: cidade tý Tiro, he mū, cidade tý Sidom, he mū gé. Ēn kar vÿ ti ki junjun ja nĭgtĭ, ti tý ag tý há' he jĕ. Kÿ tóg fór pĕ nī, tá, ag tý e pĕ tāvĭnÿtĭn kÿ. ¹⁸ ũn jagrĕ kórĕg ag tý tóg há' he mū gé, ag jagrĕ pan tóg mū, Jesus ti, fag mré hā. ¹⁹ Kÿ vĕnh kar vÿ ti kā krÿ' he sór mū sir, hā jĕ ag tóg ti ki junjun mū. Kÿ ũ tý ti kā krÿ' he mū ĕn ag vÿ há' he kán mū, ti tý ā jykre tar tý ag tý hághá' hen kÿ. Hā jĕ ag tóg vĕnh mān ja nī. Hā kÿ ag tóg ti pĕnĭn e tī sir.

*Jesus tý ag kanhrān
(Mt 5.1-12)*

²⁰ Kÿ tóg ā mré mū ũ ag ki ĕvānh mū, kÿ tóg ag mÿ kāmĕn mū, Jesus ti, kÿ tóg: "Topĕ vÿ āĵag ve há han mū, āĵag tý: "kórĕg eg tóg nÿtĭ," hen kÿ," he mū. "Kÿ āĵag tóg Topĕ tý tý ĕg pā'i nī venh ke mū," he tóg. ²¹ "Topĕ vÿ āĵag ve há han mū, āĵag tý: "ĭnh kókĭr ri ke tóg tī, sÿ vĕnh jykre kurÿj ve sór ti ĕn ti," hen kÿ. Kÿ āĵag tóg venh ke mū," he tóg. "Topĕ vÿ āĵag ve há han mū, āĵag vēsÿrĕnh mūn kÿ, ĕprā. Āĵag mÿ sér nī jĕ tóg ke mū, tá," he tóg. ²² "Topĕ vÿ āĵag ve há han mū, ag tý āĵag to kórĕg nÿtĭn kÿ isugnĭn, ag tý āĵag mÿ: "há mū jĕg," hen kÿ, isugrĭn. Ag tý isugnĭn āĵag mÿ vī kónān kÿ tóg há tī, ag tý ón kÿ āĵag jykre kórĕg tó kÿ. Tý sóg ĕprā ke fi kósin nī mÿr,"

he tóg, Jesus ti. ²³ “Mý sér nýtímní, ájag fe tý mrin kemní, ag tý isurgín ájag vóg kónân mü ra. Ký ájag tóg kanhká tá nén ü há kar venh ke mü, vènh kaja jé, isugnín. Ge ja ag tóg nýtí ja nýtí, ü tý ájag vóg mü ag jóg'jóg ag, väsý Topè ví tó tí ag mý. Ag vóg kónân ja ag tóg ní gé. Väsý Topè ví tó tí èn ag ri ke ájag tóg nýtí, ag krè'krè tý ájag vóg kónân ký,” he tóg, Jesus ti.

²⁴ “Há ra Topè vý ájag ve kónân mü, ájag tý: “há èg tóg nýtí,” hen ký. Ga kri mün ký ájag tóg nén ü há vég tí, ký ájag tóg kanhká tá jun ke tü ní,” he tóg. ²⁵ “Topè vý ájag ve kónân mü, ájag tý vènh jykre kurýj ve sór tü nýtín ký, ti tý ájag mý ájag kókínkír ri ke tü nín ký, èprá. Ký ájag tóg venh ke tü ní. Ký tóg ájag kókínkír ri ke tính mü, tá,” he tóg. “Topè vý ájag ve kónân mü, ti tý ájag mý sér tín ký, èprá. Vèsýrénh jé ájag tóg ke mü, kygfýjé ájag tóg ke mü, tá,” he tóg. ²⁶ “Topè vý ájag ve kónân mü, vènh kar tý ájag to ví há han mün ký. Ájag mý tí há tí, vènh kar tý ájag to ví há han mün ký, há ra tóg Topè mý kórég ní. Ge ja ag tóg nýtígtí, ü tý ájag mý ví há han mü èn jóg'jóg ag, ón ký Topè ví tó (ka)mè èn ag mý, väsý. Ag mý ag tóg ví há han ja ní gé. Ag ri ke ájag tóg nýtí, ón ký Topè ví tó (ka)mè èn ri ke ájag tóg nýtí, vènh kar tý ájag mý ví há han ký. Há ký tóg ájag ve kónân mü, Topè tí,” he tóg, Jesus ti, ag mý.

*Èg tý èg kato tè mü ag to há nýtính ke
(Mt 5.38-48)*

²⁷ “Ájag jývèn sóg mü, ájag tý inh ví jèmèn ký, ha mè. Ü tý ájag kato väsánsán mü èn ag to fe nýtímní jávo. Ü tý ájag to jü mü ag mý nén ü há han ní jávo. ²⁸ Ü tý ájag mý ví kónân mü ag mý ví há han ní gé. Ü tý ájag mý féfén mü ag to Topè mré vímní gé. ²⁹ Ü ag tý ájag jamé ki tánh ký ag mý ájag jamé ü ti ven ní gé, ag tý ájag mý ki tánh jé gé. Ü ag tý ájag capa mån sór mü èn ag mý ájag camisa ním ní gé. ³⁰ Ü ag tý ájag mý nén ü to: “inh mý ním,” he ký ag mý nímni. Ü ag tý ájag tý nén ü mån ký ag mý: “inh mý isü ním,” he tüg ní. ³¹ Ájag tý ájag mré ke ü to: “ti tý èg mý tag han há tóg tí vé,” he mü ra èg há tóg tí mý han ke mü,” he tóg.

³² “Ü ag tóg ájag to há nýtí. Ájag tý tag ag há to há nýtín ký tóg tý nén ü tü tí ver. Vènh kar ag vý ge nýtí gé. Ü tý ájag to há nýtí èn ag to ag tóg há nýtí gé, vènh kato, ü tý Topè ví mranh mü ag vý tag han tí. Tag vý há ní, há ra tóg tý nén ü tü ní ver. ³³ Ü ag tóg ájag mý ví há han tí. Ájag tý èn ag há mý ví há han ký tóg tý nén ü tü ní ver. Ge ag tóg nýtí gé, Topè ví mranh tí ag. Ájag tý ag mý ví há han ký ag tóg ájag mý ví há han mü gé, vènh kato. Há tí ní, há ra tóg tý nén ü tü ní ver. ³⁴ Ü ag vý, ájag tý ag mý prestar hen ký ag tóg ájag mý ním mån

mü, ájag tü ti. Ájag tý ag há mý prestar he mån ký tóg tý nén ü tü ní ver. Topè ví mranh tí ag vý ge nýtí gé. Ájag tý ag mý ním mån ký ag tóg ájag mý prestar he mån mü sir, ájag tü ti. Há tí ní, há ra tóg tý nén ü tü ní ver.

³⁵ Ág jávo ü tý ájag kato väsánsán mü ag to há nýtímní, ha mè. Vènh kar mý ví há han kán ní. Vènh kar mý prestar he kán ní, ag tý ájag mý ájag tü ním tü (há) ra. Ký ájag tóg kanhká tá venh ke mü, ájag tý úri nén han mü tag ri ke tí. Há ki ájag tóg tý ü tý kynhmý ní èn krè nýtí, ájag tý ti ri ke han ký. Ti há ne vènh kar mý ví há han kán tí ver”, ün jykre kórég kar ag mré há, ag tý ti mý: “èg mý tóg há tí,” he tü (há) ra, ag tý vènh há ki rír há han mü (há) ra tóg ag mý ví há han tí ver, Topè tí. ³⁶ Vènh kar jagágtán kán ní, èg jóg ri ke. Èg jóg tý vènh kar jagágtán kóm vènh kar jagágtán ní gé,” he tóg, Jesus ti.

*Èg tý kánhmar ü to ví kónân ke tü
(Mt 7.1-5)*

³⁷ “Kánhmar ü to ví kónân tüg ní, ký Topè vý ájag to ví kónân ke tü ní gé. Kánhmar ü to: “kórég tí ní,” he tüg ní, ký Topè vý ájag to: “kórég tí ní,” henh ke tü ní gé. Vènh kar mý vènh päte fón ní, ke tü ní mü ra Topè vý ájag mý vènh päte fón ke tü ní gé. ³⁸ Ág mý nén ü há kar nímni, ký Topè vý ájag mý nén ü há kar ním ke mü gé sir, há ra tóg ájag mý èn káfór ním ke mü. Ájag mý ním mág han jé tóg ke mü, Topè tí. Ním mág pè han jé tóg ke mü, nén ü há kar tý. Hý, ge tí ní. Ájag tý ag mý nén ü há han ký Topè vý ájag mý nén ü há han ke mü gé. Ájag tý ag mý nén ü kórég han ký tóg ájag mý há ri ke han ke mü gé,” he tóg, Jesus ti.

³⁹ Ký tóg ag mý: “ü tý ki kagtíg ra tý ájag pä'i nýtí sór mü tag vý ge nýnh mü, ha mè,” he mü gé. Ký tóg: “ün kyvó tý ün kyvó ü mý: “sý ä père tíg ke vé,” hen ký ag tóg ag mün ký kágnó ki vár kán ke mü. Ge ag tóg tí, ájag pä'i ag. Ájag tý ün ki kagtíg ag mré mün ký ájag tóg mü kónân kán ke mü. ⁴⁰ Aluno pi(jé) ä professor káfór nính mü'. Ti tý kanhrán há han ký tóg kején ä professor ri ke nính mü, há ra ti pi(jé) ti káfór nính mü'. ⁴¹ Jykre kórég mág ájag tóg nýtí, há ra ájag régre jykre päno sí èn ájag mý kórég ný'. ⁴² Ký ájag há ne tóg ájag régre ag mý: “sý ä mý ä jykre kórég kurynh há tóg tí,” he tí, ájag tý ájag jykre päno täví èn kurynh jávánh (há) ra. Ke tüg ra mýr, ke tü ní mü ra ájag tóg jykre régre nýtí. Ájag jykre kurynh vén ní, kar ájag tóg ájag régre ag jykre kurynh há han mü,” he tóg, Jesus ti.

*Ka to comparação
(Mt 7.16-20; 12.33-35)*

⁴³ “Ha vé, ka há pi(jé) kanè kórég han tí'. Ký ka kórég pi(jé) kanè há han tí gé'. ⁴⁴ Èg tý ti kanè ve ký èg tóg: “ün kanè ko há ja vé,”

henh ke mü, ke tũ nĩn kÿ ěg tóg: “ũn kanĕ ko vānh ja vē,” henh ke mü. Sónh to ěg tóg pĕnva vég tũ nĩgtĭ mÿr', kar ěg tóg vānh tÿ jóhó to uva vég tũ nĩgtĭ gé, ha mĕ. ⁴⁵ Ge tóg nÿgtĭ, ěprā ke ag jykre tí. Ũn jykre há vÿ nĕn ũ há kar to jykren tí, ti jykre kurjy nĩn kÿ. Kÿ tóg ěg mÿ tó há han tí gé sir. Kÿ ũn jykre kórég vÿ ũ kórég kar to jykren tí, ti jykre pāno nĩn kÿ. Kÿ tóg ěg mÿ tó kónān tí gé sir. Hÿ, ge ti nÿgtĭ. ěg tÿ nĕn to jykren tí ěn kāmĕn ěg tóg tí mÿr;” he tóg, Jesus ti.

Īn to comparaĉao
(Mt 7.24-27)

⁴⁶ “Āĵag ne tóg inh mÿ: “Senhor', Senhor',” he tí. Hā ra āĵag tóg isÿ āĵag mÿ nĕn tó mü ěn han vānh nÿtĭgtĭ. Kÿ tóg vĕnhmÿ nÿ. ⁴⁷ Inh ki ge kÿ āĵag nÿtĭ. Inh vĭ ki kanhró āĵag tóg nÿtĭ. Āĵag tÿ ki króm kÿ āĵag tóg sir tag ri ke nÿtĭnh mü, ha mĕ. ⁴⁸ Īn han mü ri ke vē. Ũ tóg, ti tÿ ĩn han jé tóg kũm tí, kā há tá. Kũm kÿ tóg pāró kri ĩn han mü sir, pāró kri tóg ti nũna gunhgunh mü sir. Kÿ vāhā goj tóg var mü, kÿ tóg ĩn kri rũm ke mü, goj var ti. Hā ra ĩn tóg jĕ nĩ. Ti kókég tũ tóg nĩ, goj var ti. Ti tÿ pāró kri jĕ hā kÿ tóg tar jĕ. Ge ti nĩ, āĵag tÿ inh vĭ ki króm kÿ. ⁴⁹ Āĵag tÿ inh vĭ ki króm tũ nĩn kÿ āĵag tóg sir tag ri ke nÿtĭnh mü, ha mĕ. Ũ tóg ĩn han mü gé, hā ra tóg jo kũm tũ nĩ, ti nũna vÿ jāvo krĭgmÿ nÿtĭ. Kÿ vāhā goj var vÿ ĩn kri rũm ke mü sir, kÿ tóg kutĕ mü sir, ĩn ti. Kÿ tóg mrāj mü sir, ha mĕ, ti nũna tÿ krĭgmÿ nÿtĭn kÿ. Ge ti nĩ, ũ tÿ inh vĭ jĕmĕ jāvānh ěn tí,” he tóg, Jesus ti.

7

Fóg tÿ capitāo tÿ Jesus ki rā
(Mt 8.5-13)

¹ Jesus tÿ ag kar kanhrān kān kar tóg cidade tÿ Cafarnaum ra tí mü. ² Tá fóg tÿ capitāo tóg nĩ nĩ. Ti camarada tóg kaga nÿ nĩ. Vĕnhmÿ tóg nÿ, kÿ capitāo tóg: “ti hÿn ter mü ha,” he mü. Hā ra tóg ti mÿ ti fe ri ke nĩ, ti camarada ti, capitāo ěn mÿ. ³ Hā kÿ tóg Jesus kāmĕ mĕ kÿ Israel kófa ag jĕgnĕg mü, Jesus to, ag tÿ ti mÿ: “ti venh kātĭg,” he jĕ. Jesus tÿ ti camarada tÿ há' he jĕ tóg ti mÿ vĕnh vĭ jĕnĕg mü, fóg tÿ capitāo ěn ti. ⁴ Kÿ ag tóg Jesus tá junjun mü, Israel kófa ěn ag. Kÿ ag tóg Jesus mÿ tó mü. “Ā mÿ ti venh tĭg ke tũ nĩ?” he ag tóg mü, Jesus mÿ. “Ũn há vē. ⁵ ěg povo to tóg há tāvĭ nĩ, ti tÿ tÿ fóg (hā) ra. ěg mÿ tóg ĩn han ja nĩ, ěg tÿ krĕm Topĕ vĭ tó jafā ti, ti tÿ tÿ fóg (hā) ra,” he ag tóg mü, Jesus mÿ, fóg tÿ capitāo ěn to.

⁶ Kÿ Jesus tóg: “hej,” he mü. Kÿ tóg ag mrĕ tí mü. Kÿ tóg ti ĩn kakó ki jun mü. Kÿ capitāo tóg ti mÿ vĕnh vĭ jĕnĕ mān mü gé. Ā mrĕ ke ag jĕgnĕg tóg mü, Jesus to. Kÿ ag tóg ti mÿ: “Senhor',” he mü. “Ti venh kārānh ke

tũ ā nĕji nĩ, ti tÿ tÿ fóg nĩn kÿ,” he ag tóg. “Ā mÿn hÿn jagy nÿ, ā tÿ fóg ĩn kākĭ sān ken kÿ, Judeu ag tÿ fóg ĩn sān jāvānh nÿtĭn kÿ;” he ag tóg. ⁷ “Hā kÿ ti nĕji ā venh kātĭg tũ nĩ gé, hā ra tóg ā mÿ vĕnh vĭ jĕnĕg mü. Ā vĭ pir ki ti camarada nĕji há' henh mü, ā tÿ ā vĭ tÿ ti tÿ há' henh há nĩn kÿ;” he ag tóg. ⁸ “Ha vē, tÿn ji pā' i krĕm ke nĩ gé, kÿ soldado ag nĕji tÿ ti krĕm ke nÿtĭ gé. Hā kÿn ji tóg pā' i jykre ki kanhró nĩ. Ti tÿ soldado ũ mÿ: “kutĭg,” henh kÿn ji tí mü, ti tÿ ti mÿ: “kunĭg,” henh kÿn ji kātĭ mü gé. Ti tÿ ā camarada mÿ: “tag han ra,” henh kÿn ji han mü. Ti vĭ tÿn ji ag jĕgnĕg tí. Hā kÿn ji ki kanhró nĩ. Ā vĭ tÿ ā nĕji ti camarada tÿ há' he há nĩ,” he ag tóg mü, Jesus mÿ, capitāo mrĕ ke ag.

⁹ Kÿ tóg Jesus mÿ e tí, ti vĭ tag ti. Kÿ tóg ā mrĕ mü tí ag mÿ ke mü, ũn a ag mÿ, ti nón kāmü ěn ag mÿ. Kÿ tóg ag mÿ: “Israel ũ pi(jĕ) ti ri ke nĩ, ti tÿ tÿ fóg (hā) ra,” he mü. “Ki kanhró tóg nĩ mÿr; kÿ tóg inh ki rā kÿ jĕ. Ge ve ja tũ sóg nĩ. Há' he kÿ ti nĩ ha, ti camarada ti,” he tóg, Jesus ti.

¹⁰ Kÿ ag tóg vÿnÿvĭn ke mü, capitāo ĩn ra, capitāo tÿ ũn jĕgnĕg mü ag. Hā ra ti camarada ěn tóg há' he ja nĩ sir; ag tÿ tá junjun mü ra.

Jesus tÿ ũn ter mü rĭn mān

¹¹ Kānhmar Jesus tóg tí mü gé sir, ěn ki. Kÿ tóg cidade tÿ Naim ra tí mü. Ti mrĕ mü tí ag tóg ti mrĕ mü mü, ũn e a g ke gé. Ti nún ag tóg mü mü. ¹² Kÿ tóg cidade ěn fyr ki jun mü, cidade to ró jānkā ki. Kÿ ag tóg vēser va kāmü nĩ, ha mĕ. Ti mÿnh fi kósĭn pir vē mÿr. Ti panh tóg ter ja nĩ. Kÿ ũ tÿ hĕn ri ke fag vÿ fi mrĕ mü nĩ, cidade tá kāmün kÿ, ag tÿ ti péjunh mü vē, vĕnh kej tá.

¹³ Kÿ Jesus tóg fi vég mü, kÿ fi tóg ti mÿ jagtar nĩ. Kÿ tóg fi mÿ: “fÿ tũg nĩ,” he mü. ¹⁴ Kÿ tóg vēser venh ti mü, kÿ tóg tá jun kÿ ti mĕg mü. Kÿ ũ tÿ ti va mü ěn ag vÿ krÿg'krÿg' he mü. Kÿ Jesus tóg vēser mÿ: “kyrŭ,” he mü. “Nĩ ra, he sóg mü ā mÿ;” he tóg mü, vēser mÿ, Jesus ti. ¹⁵ Kÿ tóg nĩ mü (mÿr) sir, ha mĕ, vēser ěn ti, kÿ tóg vĭ mü sir, ũn ter ja ěn ti. Kÿ Jesus tóg ti mÿnh fi mÿ ti fĕg mü.

¹⁶ Kÿ tóg vĕnh kar mÿ e tí, kÿ ag tóg Topĕ to vĭ há han mü sir. “Topĕ vĭ tó ti káfór vÿ ěg ki jun,” he ag tóg mü, “Topĕ vÿ ěg ve há han, há kÿ tóg ti jĕnĕ,” he ag tóg mü, Jesus to. ¹⁷ Kÿ ti vēme tóg vĕnh kar kri rũm ke mü sir, ga tÿ Judĕia kar tá, ga kar ěn kāmĕ ke gé, Jesus tÿ ũn ter ja ěn rĭn mān ja ti.

Joāo Batista tÿ Jesus mÿ vĕnh vĭ jĕnĕ
(Mt 11.2-19)

¹⁸ ěn kā Joāo vÿ se kÿ jĕ nĩ, Joāo Batista ti, ũ tÿ ag kyppég tí ti. Kÿ Joāo mrĕ mü tí ag tóg ti mÿ tó kām mü sir, Jesus tÿ nĕn han mü ti. ¹⁹ Kÿ tóg ti mÿ e tí. Kÿ tóg Jesus to: “Topĕ tÿ ũn jĕnĕg mü há mÿ vÿ?” he mü. Hā kÿ tóg ā mrĕ mü tí régre ag jĕgnĕg mü, ag tÿ Jesus

venh mū jé, ag t̄y ti ki jēmē jé, ti m̄y: “ā hā m̄y?” he jé. “Ēg t̄y ūn jāvānh mū m̄y t̄y ā nī? Topē t̄y ūn jēnēg mū hā m̄y t̄y ā nī? Ēg m̄y ū jāvānh m̄n ke tū nī ha', ā pāte?” he sór ag tóg mū, Jesus m̄y.

²⁰ K̄y ag tóg Jesus tá junjun mū. K̄y ag tóg ti m̄y: “João Batista v̄y ěg jēgnē, ěg t̄y ā ki jēmē jé,” he mū. “Ā hā m̄y?” he tóg. Ēg t̄y ūn jāvānh mū ěn hā m̄y t̄y ā nī? Ēg m̄y ū jāvānh m̄n ke tū nī ha', ā pāte? he tóg, João ti, ā m̄y,” he ag tóg mū, Jesus m̄y.

²¹ Hā ra Jesus tóg ūn kaga ag t̄y há' he mū, ag t̄y ti mré v̄nh kāmū k̄y. Vēnh jagrē kórég pan tóg mū gé, kurā ěn kā. Ūn kyvó ag t̄y há' he tóg mū gé, ag kanē t̄y. ²² K̄y tóg João mré mū ti ag m̄y: “Hā João m̄y tag tómnī, ha mē,” he mū. “Ājag t̄y nén vég mū ta g tómnī, ājag t̄y nén mēg mū ti ke gé,” he tóg. “Tag han inh t̄i, ha mē: ūn kyvó ag v̄y isugrīn ěvānh há n̄tī ha. Ūn k̄anhgrī ag v̄y mū há han mū ha, ūn kónhgrī ěn ag. Ū t̄y vēnh kaga kren vānh han mū ag krenkren han inh t̄i, ū t̄y lepra han mū ag. Ūn kutu ag v̄y ěmē há n̄tī ha. Ūn k̄agter mū ag v̄y rīnrīn m̄n gé. Ūn jagāgtar e ag v̄y Topē vī sér mēg mū ha ke gé, Topē t̄y t̄y ěg p̄ā'i n̄nh ke to. ²³ K̄y tóg ti t̄y iso jykrén kónān tū n̄n k̄y há' he mū. K̄y Topē tóg ti ve há han mū sir. Tag tómnī, João m̄y,” he tóg, Jesus ti. ²⁴ K̄y João t̄y ūn jēgnēg mū ag tóg mū mū sir, João m̄y tó jé, m̄y, ha mē.

João t̄y ūn jēgnēg mū ěn ag mū kar k̄y Jesus tóg ūn e ěn ag kanhrān mū sir, k̄y tóg ag m̄y João kāmēn mū. “Ēmā tū ja ra ājag tóg mū ja n̄gtī, João ve jé,” he tóg. “K̄y ti jykre h̄yn ne ri ke nī, ājag m̄y? Kejēn k̄āka tóg goj jagma krā t̄y man man ke tī. João jykre m̄y ājag m̄y tag ri ke tū nī? H̄y, ri ke tū ti nī. ²⁵ K̄y ti jykre h̄yn ne ri ke nī ājag m̄y? Ti m̄y ājag m̄y ūn kur s̄nvī ag jykre ri ke nī? Vó. Ūn kur s̄nvī ag v̄y cidade mág tá n̄tī, p̄ā'i mág ĩn krēm, ūn jēn mág mū ag. Ag p̄i(jé) ěmā tūg ja mī mū t̄i”. ²⁶ K̄y ti jykre h̄yn ne ri ke nī ājag m̄y? Ti jykre m̄y ājag m̄y Topē vī tó ti ag jykre ri ke nī? H̄y, ri ke ti nī. Topē vī tó ti vē m̄y, hā ra tóg Topē vī tó ti ag k̄áfór kar nī, João ti. ²⁷ Topē v̄y João jēnē, ti t̄y ijo t̄ig jé. Hā k̄y tag tóg ti to rán k̄y nī, Topē vī ki, ha mē. “Hā vé, ā jo sóg ū jēnēnh mū, ti t̄y vēnh kar t̄y há' he jé, ā t̄ig ken jo. Ag jyvēn jé tóg ke mū, k̄y tóg ěpy kure ri ke nī, ěm̄n kurynh ri ke,” he tóg, Topē vī t̄y rán k̄y nī ki, João to, ti t̄y ijo t̄ig ke tag to,” he tóg, Jesus ti, ag m̄y. ²⁸ “Ki hā sóg tó mū, hā k̄y sóg ke mū, ha mū. Ēprā ke ag k̄áfór kar ti nī, João ti, Topē vī tón ki. Ū t̄y ga kri mū k̄áfór kar ti nī. Hā ra ū t̄y hēn ri ke ag tóg Topē t̄y t̄y ěg p̄ā'i n̄i venh ke mū m̄y. Ag t̄y venh ke mū (hā) ra ag tóg k̄āsir n̄tī. K̄y ūn k̄āsir ěn ag t̄y ěgno pē ěn tóg João mág k̄áfór n̄nh mū hā ra,” he tóg, Jesus ti, João to.

²⁹ “Jo João vī mēg mū e ěn ag tóg João vī mē há han ja n̄gtī, hā k̄y ag tóg Topē vī tag ti to: “ki hā ā tóg tó mū,” he ja n̄gtī, João t̄y ag m̄y nén tó ja to. Hā k̄y tóg ag kygpe ja n̄gtī, João ti, ū t̄y governo m̄y imposto t̄y jānkamy mág t̄i ag mré hā. ³⁰ Hā ra Fariseu ag tóg João vī jēmē jāvānh ja n̄tīgtī, Topē vī to professor ag ke gé. Hā k̄y ag tóg Topē t̄y ag m̄y nén han sór mū ěn t̄y ti m̄y nenh ja n̄gtī gé. Hā k̄y João tóg ag kygpe ja tū n̄gtī gé,” he tóg, Jesus ti.

³¹ “Ūri ke ag v̄y ge n̄tī gé, ha mē. ³² Ḡir ag ri ke ag tóg n̄tī. Ḡir ag v̄y jagnē mré kanhinnhir m̄gtī. K̄y ag tóg ājag mré ke ag jé pr̄er t̄gtī, ag mré kanhinnhir jé. K̄y ag tóg kejēn jū t̄i. “Ājag m̄y ěg tóg vākyn, kanhinnhir k̄y, hā ra ājag ne tóg vēnh gringrén jāvānh n̄tī,” he ag tóg t̄i, ḡir ag, jagnē m̄y. “Ājag t̄y vēnh gringrén jāvānh n̄tīn k̄y ěg tóg ón k̄y vēs̄yrēnh mū sir, ěg kanhinnhir k̄y, hā ra ājag ne tóg ěg mré f̄y jāvānh n̄tīgtī gé,” he ag tóg t̄i gé, ón k̄y jagnē to jū k̄y, ḡir ag. ³³ Ḡir tag ag ri ke ājag tóg n̄tī, João to, iso ke gé,” he tóg, Jesus ti. “João v̄y vākre ja n̄gtī, jēn mág tū, kron tū. K̄y ājag tóg ti to: “jagrē kórég tóg nī,” he ja n̄gtī, ti vākre to. ³⁴ Ti jāvo sóg vākreg tó n̄gtī. Jēg sóg n̄gtī, kron sóg n̄gtī. K̄y ājag tóg iso: “ti hā ne jēn mág t̄i,” he t̄i. “Ti hā ne kronkron t̄i, ti hā ne governo m̄y imposto t̄y jānkamy mág t̄i ag to há n̄i”, ti hā ne Topē vī mranh t̄i ag to há n̄i”, he ājag tóg t̄i iso, ěprā ke fi kósin to. K̄y João jykre tóg ājag m̄y kórég nī, ti vākre to, jāvo inh jykre tóg ājag m̄y kórég nī gé, inh vākreg tū to. ³⁵ Hā ra ěg t̄y ū jykre tugn̄m k̄y ěg tóg ti jykre há ěn ki kanhró n̄tī sir. K̄y tóg ti Topē krē nī sir, k̄y ěg tóg ti ki Topē jykre ki kanhró n̄tī sir, ti jykre há ěn tugrīn,” he tóg, Jesus ti. Ti t̄y ag m̄y João kāmēn hā vē.

Jesus t̄y Simão ĩn krēm jēg

³⁶ Kejēn Fariseu ū tóg Jesus m̄y tó mū, ti t̄y ti mré jēn jé. K̄y tóg ti mū, Fariseu ěn ĩn ra. Tá tóg ti mré jēg mū sir.

³⁷ Ti t̄y mré jēg nī ra ū fi tóg ti ki jun mū, cidade tá ke ū fi. Hā ra fi tóg mén ja e nī, Topē vī mranh k̄y. Jesus t̄y Fariseu ěn ĩn krēm jē mēg fi tóg mū, hā k̄y fi tóg garrafa va k̄ātī mū. Garrafa k̄āki tóg ěg t̄ag jāfā nī, nén ger há t̄y. Pó kupri tóg han k̄y nī nī, garrafa ěn, pó t̄ānāj t̄y. ³⁸ ěn va k̄ātīg k̄y fi tóg ti pēn to jē nī sir. Hā ra Jesus tóg cama kri n̄y k̄y jēg mū. Ag jykre vē, ag t̄y n̄y k̄y jēn ke mū ěn ti. K̄y fi tóg ti pēn to jē k̄y f̄y mū. Fi t̄y Topē vī mranh ja ěn tugrīn fi tóg f̄y mū. K̄y fi tóg ā kanē var t̄y ti pēn kupég mū, k̄y fi tóg ā gānh t̄y ti pēn kykūg mū gé. Ti pēn ki nhun ke fi tóg mū gé. K̄y fi tóg ti pēn t̄ag mū sir, garrafa ki jē ěn t̄y.

³⁹ K̄y Fariseu ěn tóg vég mū, ū t̄y Jesus m̄y: “inh mré jēn k̄ātīg,” he ja ěn ti. K̄y tóg to jykrén mū, ūn t̄y tá fi to, Jesus to ke gé. “Ti t̄y t̄y Topē vī tó ti nī ra tóg fi ki kanhró n̄nh mū vē,” he tóg. “Hā ra tóg ki k̄ātīg nī ve nī.

Ūn mén ja e fi vē m̄r, Topē vī mranh fi tóg t̄gt̄ m̄r, hā ra tóg fi t̄y ā pēn mē ēn kamēg tū nī, Jesus i,” he tóg, to jykrēn k̄y, Fariseu ēn ti.

⁴⁰ Hā ra Jesus tóg ki kanhró nī. K̄y tóg ti m̄y: “Simão,” he m̄. “S̄y ā mré vēmēn ke vē,” he tóg. K̄y tóg ti m̄y: “ha tó,” he m̄ sir, Jesus m̄y. ⁴¹ K̄y tóg: “kejen patrão ū tóg n̄gt̄i,” he m̄. “Ti camarada régre ag tóg ti m̄y név(e) n̄t̄i. Ūn név(e) ēn v̄y t̄y 500 (ke) nī, kar ūn név(e) v̄y t̄y 50 (ke) nī gé. ⁴² Hā ra ag t̄y ne t̄y kajām ke tóg tū t̄i, k̄y tóg ag m̄y t̄y t̄g’ he m̄, ag név(e) t̄y, ag patrão ti. K̄y ti camarada t̄y hē n̄y h̄n ti to há k̄fór nī?” he tóg, Jesus ti, ti t̄y Simão ki jēmēn k̄y.

⁴³ K̄y Simão tóg ti m̄y: “ūn név(e) mág ja ēn h̄n tóg ti to há k̄fór nī,” he m̄. K̄y Jesus tóg ti m̄y: “ki hā ā tóg tó m̄,” he m̄. ⁴⁴ K̄y tóg fi jé v̄r̄n ke m̄ sir, ūn t̄ytá kórég ēn fi jé, k̄y tóg Simão m̄y: “ā m̄y fi vég m̄?” he m̄. “Ā kanē var t̄y fi tóg inh pēn kugpég m̄, kar fi tóg ā gānh t̄y inh pēn kykūg m̄ gé,” he tóg. “Fi jāvo ā tóg inh m̄y goj ven tū nī, is̄y inh pēn kugpe jé, s̄y ā ĩn k̄ara rā k̄y,” he tóg. ⁴⁵ “Īn ki nhun ke ja tū ā tóg nī, ā jāvo fi tóg inh pēn ki nhun ke m̄, to fi krónh ke tū nī jāvo,” he tóg. ⁴⁶ “Ā pi(jé) inh gānh t̄ag ja nī”, ā jāvo fi tóg inh pēn t̄ag,” he tóg. ⁴⁷ “Hā k̄y sóg ā m̄y tó m̄. Topē vī mranh t̄y hēn ri ke han fi tóg. Hā ra tóg fi m̄y vēnh pāte fón k̄an m̄ sir, Topē ti, fi t̄y iso há tāvi n̄n k̄y, s̄y t̄y fi fe n̄n k̄y. Ū m̄y tóg kejēn vēnh pāte fón pir han ti, Topē ti, ū t̄y patrão ki név(e) s̄i ēn ri ke m̄y. K̄y ēn tóg ti to há s̄i nī gé sir, fi t̄y iso há tāvi jāvo,” he tóg. ⁴⁸ K̄y tóg fi m̄y: “ā t̄y Topē vī mranh ja ēn t̄y sóg vēnh pāte fón m̄,” he m̄, Jesus ti.

⁴⁹ K̄y ti mré jēg m̄y ag tóg to jykrēn m̄ sir, ti vī to. K̄y ag tóg jagnē m̄y ke m̄. “Ti hā m̄y ēg t̄y Topē vī mranh k̄y vēnh pāte fón ke m̄ v̄y?” he ag tóg m̄. “Topē hā ne vēnh pāte fón há nī”, hā k̄y tóg ēg m̄y vēnhm̄y t̄i,” he ag tóg. ⁵⁰ Hā ra Jesus tóg fi m̄y ke m̄n m̄. “Ā t̄y inh ki rā k̄y sóg ā kren han m̄,” he tóg. “Ha jatun m̄y t̄g,” he tóg, Jesus ti, ūn t̄ytá kórég ja ēn fi m̄y.

8

Ūn t̄ytá fag t̄y Jesus ki r̄ir

¹ Tag pāte Jesus v̄y cidade kar m̄i t̄g k̄an m̄, ēmā k̄asir m̄i ke gé. Topē vī tó tóg t̄i m̄. Ag m̄y tóg: “Topē t̄y t̄y ājag p̄ā’i nī sór vē,” he m̄. K̄y ū t̄y 12 (ke) ag tóg ti mré m̄ m̄. ² K̄y ūn t̄ytá fag tóg ti mré m̄ m̄ gé sir. Jesus tóg fag t̄y há’ he ja nī. Ū fag tóg kaga ja n̄t̄gt̄i, k̄y ū fag tóg jagrē kórég ja n̄t̄gt̄i gé. Hā ra Jesus tóg fag t̄y hághá’ he k̄an ja nī. Ū fi v̄y t̄y Maria fi nī, Madalena he m̄ tag fi. Jesus v̄y fi jagrē kórég pan ja nī, ū t̄y 7 (ke) vē, ha mē, fi jagrē kórég ag. ³ Kar ū fi v̄y t̄y Joana fi nī gé, Cuza pr̄u fi vē, p̄ā’i mág t̄y Herodes tū vég nī ēn pr̄u fi vē. Kar ū fi v̄y t̄y Suzana fi nī

gé. Kar ū fag v̄y ti mré m̄ m̄ gé, ti m̄y vējēn han jé. Ājag tū t̄y fag tóg ti m̄y vējēn han ti, kar ti mré m̄ ti ag mré há.

Nén fy to comparação

(Mt 13.1-9; Mc 4.1-9)

⁴ Kejēn ūn e ag v̄y vēnh m̄n m̄ sir, ēmā t̄y hēn ri ke tá k̄am̄ k̄y. Jesus to ag tóg vēnh m̄n m̄. K̄y tóg ag kanhr̄n̄r̄n k̄y ag m̄y: “ū t̄y Topē vī tó ti v̄y ge n̄nh m̄, ha mē,” he m̄. ⁵ “Kejen ū tóg trigo fy v̄v̄m t̄i m̄. Ti t̄y v̄v̄m k̄y ti fy ū tóg ēpy kri, ēm̄n kri v̄r m̄, k̄y ag tóg ti s̄an m̄, k̄y sēs̄i ag v̄y ko m̄ gé sir, jēs̄i tóg t̄y t̄g’ ke m̄ sir. ⁶ Ti fy ū tóg p̄áro kri v̄r m̄. K̄y tóg mur m̄ vē, hā ra tóg tóg m̄ sir. Ga t̄y s̄i n̄n k̄y tóg goj ve ja tū nī, hā k̄y tóg tóg m̄ sir. ⁷ Ti fy ū tóg sónh k̄aki v̄r m̄. K̄y sónh tóg ti mré mur m̄, ti kri tóg r̄um ke m̄ sir. K̄y tóg ter m̄ sir, sónh k̄aki. ⁸ Ti fy ū tóg ga há kri v̄r m̄. K̄y tóg mur há han m̄, kanē há ke gé. Kanē t̄y 100 (ke) han tóg m̄ sir, ga há kri,” he tóg, Jesus ti. K̄y tóg tag tó kar k̄y pr̄er m̄. “!..Ū n̄grēg n̄t̄i ag t̄y ki ēmēn jé..!” he tóg, pr̄er k̄y, Jesus ti.

Jesus t̄y nén fy to comparación k̄amēn

(Mt 13.10-23; Mc 4.10-20)

⁹ K̄y ti mré m̄ ti ag tóg ti ki jēmēg m̄. “Ne to ke nē, trigo fy k̄ame tag ti?” he ag tóg m̄, Jesus m̄y. ¹⁰ K̄y tóg ag m̄y: “ājag hā m̄y sóg Topē t̄y t̄y ēg p̄ā’i nī ēn k̄amēn há han ke m̄, ijo tó ja t̄y ēn ti,” he m̄. “Hā ra sóg ū ag m̄y comparación tāvi han m̄. Ag m̄y sóg tó há han ke tū nī, ū t̄y ón k̄y mēg m̄ ag m̄y, k̄y ag tóg ājag t̄y vég m̄ ra ki kagt̄ig n̄t̄i, ājag t̄y mēg m̄ ra ag tóg to jykrēn tū n̄t̄i, k̄y tóg ag t̄y to jykrēn ke tū t̄i,” he tóg.

¹¹ K̄y tóg ag m̄y k̄amēn m̄. “Nén fy k̄ame v̄y ge n̄nh m̄, ha mē,” he tóg. “Topē vī v̄y trigo fy ri ke nī. ¹² Ū ag tóg Topē vī jēmēg t̄i. Jēmē kar k̄y Japo tóg ag m̄y t̄y t̄g’ he t̄i, Topē vī t̄y. K̄y ag tóg sir ti ki ge tū n̄gt̄i, krenkren ke tū ag n̄gt̄i sir. K̄y tóg ēpy ēn, ēm̄n kri v̄r m̄ ēn ri ke nī, ēn ti. ¹³ Kar ū ag tóg p̄áro kri v̄r m̄ ēn ri ke n̄t̄i gé. Mēg ag tóg ti vē, Topē vī ti. K̄y ag tóg: “hej,” he m̄. Ag m̄y tóg s̄er ti sir. Hā ra ag tóg t̄y nén kré jāre tū ri ke n̄t̄i m̄y, ha mē. M̄ si han ag tóg m̄, Topē mré. Nén ū jagy kutē k̄y ag tóg Topē tovānh m̄ sir, ag t̄y Topē vī mranh sór k̄y. ¹⁴ Kar ti t̄y sónh k̄aki v̄r m̄ v̄y ge n̄t̄gt̄i gé. Topē vī mēg ag tóg t̄i gé. Hā ra ag tóg m̄ m̄ sir, ājag r̄anhr̄aj n̄n. Ūn k̄y ag tóg rico n̄t̄i sór m̄, ājag r̄anhr̄aj to. Hā to ag tóg t̄y k̄ufy n̄t̄i. Nén kar to ēn ag tóg t̄i, k̄y tag hā ne ag m̄y há t̄i’. Hā k̄y ag tóg Topē vī to jykrēn m̄n tū n̄gt̄i sir. Hā k̄y ag tóg kanē há han tū nī gé sir. ¹⁵ Kar ga há kri v̄r m̄ v̄y ge n̄i gé. Jēmēg ag tóg t̄i gé, Topē vī ti. K̄y ag tóg ājag fe t̄y ti ki r̄ag m̄ sir, ag t̄y ti vī ki króm jé. K̄y ag tóg kanē há han m̄ sir. Komēr hā ag tóg kanē há han’, han’, he m̄, ag t̄y nén ū jagy vég m̄ ra,” he tóg. Ti t̄y

ag mý ěg tý Topě tovānh ke tū kāmén hā vē, Jesus ti.

*Lampião to comparação
(Mc 4.21-25)*

¹⁶ Ký tóg ag mý: ěg tý lampião grug ký ěg pi(jé) kěj krēm fěg tí," he mū. "Ěg pi(jé) cama krēm fěg tí gé', néj gru ti. Ti fěg jafā kri ěg tóg ti fěg tí. Ký věnh kar tóg vég mū sir, ag tý ěg ĩn kāra kāgen ký. ¹⁷ Ge ti ný, sý ājag mý něn tóg mū kar ti. Ver ājag tóg to jykrěn tū něgtí. Ājag tý vāhā to jykrěn kān ke vē. Ver ājag tóg ki kagtĭg nýtí. Ājag tý vāhā ki kanhrān kān ke vē," he tóg. ¹⁸ "Hā ký jěmě há han ně. Ū tý to jykrěn há han ký tóg ū to jykrěn mān', ū to jykrěn mān', hěnh ke mū. Ū tý ĩnh ví to jykrěn há han tū něn ký tóg ti mý tūg' he kān mū, ti tý něn ū to jykrěn mū kar ěn mré hā," he tóg. Ti tý ag mý ěg tý ti ví to jykrěn há han ke kāmén hā vē, Jesus ti.

*Jesus mré ke pě fag
(Mt 12.46-50; Mc 3.31-35)*

¹⁹ Kejěn Jesus mýnh fi výtí ti venh kātí mū, ti jāvy ag mré. Hā ra fag tóg ti ki junjun tū ně. Ti pěněn tóg fór tāví tí, há ký ag tóg ti ki junjun tū ně, ti mýnh fi mré hā. ²⁰ Ký ū tóg ti mý: "ā mýnh fi výtí re tā jě, ā jāvy ag mré," he mū. "Fag tý ā venh kāmū vē," he tóg, Jesus mý. ²¹ Hā ra Jesus tóg ti mý: "mě," he mū. "Hā ra ū tý Topě ví jěměg mū fag výtí ĩnh mýnh pě ri ke nýtí, ĩnh jāvy pě ri ke ke gé, ū tý Topě ví ki króm mū ag," he tóg, Jesus ti.

*Jesus tý kóho tý tūg' he
(Mt 8.23-27; Mc 4.35-41)*

²² Kejěn tóg canoa kāra rā mū, ti mré mū tí ag mré. Ký tóg ag mý: "mū ný, goj nig kafā ū ra," he mū. Ký ag tóg mū mū, canoa kāmī. ²³ Ag mūn ki Jesus tóg nūr mū sir. Ký vāhā kóho jū tóg kraug he mū sir. Króg ke tóg mū sir, kóho tí. Ký goj tóg canoa kāki krēm ke mū. Ti fān sór tóg mū sir. Ký tóg ag mý ag kǎgter ha mě tí. ²⁴ Ký ag tóg ti rěn mū mū. Ti mý ag tóg: "Senhor, Senhor," he mū. "Ěg mý ěg kǎgter ha mě tóg tí," he ag tóg ti mý. Ký tóg rěr mū sir. Ký tóg kóho mý ví mū, goj mý ke gé, goj vóg něn ěn mý. Ký tóg krýg' he mū sir, kóho tí. Katy' he tóg mū sir. ²⁵ Ký tóg ag mý ke mū. "Ajag tý ne jě ĩnh ki ge há han tū ně ně?" he tóg. Ký ag tóg kaně jur nýtí ně. Ag mý tóg e tí, ký ag tóg jagně mý: "ti jykre tóg ěg mý e tí," he mū. "Kóho mý tóg ví mū, Ký tóg ki hā ke mū, kóho tí, goj ti ke gé," he ag tóg mū, jagně mý.

*Jesus tý ūn jagrě kórég tý há' he
(Mt 8.28-34; Mc 5.1-20)*

²⁶ Kóho tý tūg' ěn ký ag tóg Gerasa ag jamā tá junjun mū sir. Goj nig kafā ū tá tóg ně, ga tý Galiléia to hā. ²⁷ Ký tóg canoa kāki kǎkutě mū, Jesus ti. Ký ū tóg ti kato tě mū, cidade tá ke ū, hā ra tóg jagrě kórég tý ěn ri

ke ně. Si há tóg tí ha, ti jagrě e ně ti. Ký tóg kur tū ně. Kato r tóg ně. ĩn tū ti ně gé. Věnh kej tá tóg jěgtí, pāró tý věnh kej tá. ²⁸ Ěn tóg Jesus kato tě mū. Ký tóg ti krēm mūg ke mū. Prěr ký tóg: "!'ā isý ěr ri kěnh mū, Jesus'!" he mū. "!'Kynhmý Topě kósin'!" he tóg. "!'Ā mý sóg to věnh mū, ā tý ĩnh vóg kónān tū ně jě!" he tóg, prěr ký, ūn jagrě kórég ěn ti. ²⁹ Hā ra Jesus tóg Něn-Kórég mý: "ti ki pa jěg," he ja ně, há ký tóg prěr mū. Ti ki věrěn ke', ti ki věrěn ke' tý ěn ri ke tóg ja ag tóg něgtí, Něn-Kórég ag. Ký ti mré ke ag tóg ti se ja něgtí gé, ti mrěnh ký, ferro tý, ti něgě, ti pěn ke gé. Hā ra tóg ā se ja kykym kān ja něgtí. Ký Něn-Kórég ag tóg ěmā tūg ja ra ti těn ja něgtí. Há ký tóg věnh kej mě tūgtí, ūn jagrě kórég ěn ti.

³⁰ Ký Jesus tóg ti mý: "ā jěji ěr ri ke tí?" he mū. Ký tóg: "Mil," he mū. Něn-Kórég tý ěn ri ke ag tý tóg jagrě ně, há ký tóg: "Mil," he mū.

³¹ Ký ag tóg Jesus mý to ví mū, Něn-Kórég ag, ti tý nūgme ra ag jěgněg tū ně jě, inferno ra. ³² Hā ra porco tý ěn ri ke tóg tá jěg nýtí ně, pānónh tá. Ký Něn-Kórég ag tóg Jesus mý to ví e han, ti tý ag mý: "ha porco ki ge jěg, ge ký," he jě. Ký tóg ag mý ke mū. ³³ Ký ag tóg ěn ki kāpa mū sir, Něn-Kórég ag. Porco ag ki ag tóg ge mū sir. Ký porco ag tóg mer ki re mū, rán ki, goj nig ra. Goj ki ag tóg vár mū sir. Nāgnār ký ag tóg tū' he kān mū sir.

³⁴ Ký ū tý porco ki rěr tí ag tóg vég mū. Ký ag tóg pětě mū, cidade ra. Tá ag tóg kāměn mū, ěmā kāsir mě há ke gé. ³⁵ Ký tá ke ag tóg ra mū kān mū, ag ví měg mū ag. Ag tý něn ěn ve sór vē. Ra mū ký ag tóg Jesus tá junjun mū. Ký ag tóg ti vég mū sir, ūn jagrě kórég ja ti. Ně tóg mū ha, Jesus rā hā. Kur tóg ně ha, krě há tóg ně ha. Ký ag fe tóg jūrěn ke mū sir.

³⁶ Ū tý Jesus tý ti tý há' he mū vég mū ěn ag tóg kāměn kān mū sir, ū tý ūri ti venh kāmū mū ěn ag mý. Ūn jagrě kórég tóg ag tóg mū, ag mý, Jesus tý ti han ja ti, porco kǎgter ja ti ke gé. ³⁷ Ký tá ke ag tóg ti mý to ví mū, Jesus mý, ti tý tá kǎkutě jě. Gerasa tá ke kar ag tóg kaně jur nýtí, há ký ag tóg ti mý: "ā těg ký tóg ěg mý há těnh mū," he mū. Ký tóg canoa kāra rā ký těg sór mū, ti mré mū tí ag mré. ³⁸ Ký ūn jagrě kórég ja tóg ti mý to ví e han mū, "nhý ā mré těg mū," ěn ký, Jesus mý. Hā ra Jesus tóg ti pěre těg jāvānh ně. ³⁹ "Ā jamā ra věn ké," he tóg ti mý. "Tá ag mý kāměn ně, Topě tý ā tý há' he ja tag ti," he tóg, Jesus ti. Ký tóg tí mū sir, ūn jagrě kórég ja ti. Cidade kar mě tóg tí mū. Ag mý tóg kāměn mū sir, Jesus tý ti tý há' he ja ěn ti.

*Jesus tý Jairo kósin fi rěn mān
(Mt 9.18-26; Mc 5.21-43)*

⁴⁰ Ký Jesus tóg věn ke mū, nig kafā ū ra. Ký tóg věnh e ěn mý sér tí, ag tý ti ven ký. Ti jāvānh ja ag tóg ně, há ký tóg ag mý sér tí, ag tý

ti ven kryl. ⁴¹ Kÿ vâhâ ù tóg ti ki jun mû, Jesus ki. Israel ag vënh kanhrân jafâ to pâ'i vë, ti jyjyn hâ vÿ: Jairo, he mû. Ën tóg Jesus krëm mûg ke mû. â jakrî tÿ tóg jë mû, kÿ tóg ti mÿ vî mû, ti tÿ ti in ra tÿg jë, Jesus ti. ⁴² Ti kósin pir fi vÿ kaga tâvî nÿ, kÿ fi kaga tâvî ên vÿ fi tén sór mû. Kri prÿg tÿ 12 (ke) fi nî, Jairo kósin pir ên fi. Kÿ tóg ti mré ti mû, Jesus ti.

Ti tÿg kÿ ùn e ag tóg ti nón mû mû. ⁴³ Kÿ ag kâ ù fi tóg ag pëtëm mû. Kyvënh krÿg tÿ han kÿ fi tóg nî, prÿg tÿ 12 (ke) ki. Hâ ra ag tóg fi kaga tÿ hë ri ke ja tÿ nî, ag tÿ fi kygtâg mû ra, médoco ag. ⁴⁴ Ën fi tóg ti nón ti kur mráj vóg mû. Kÿ vësÿmér fi kyvënh tóg tÿ he mû. ⁴⁵ Kÿ Jesus tóg: “ù nÿ inh kur vóg?” he mû. Hâ ra vënh kar tóg: “inh hâ tÿ vë, inh hâ tÿ vë,” he mû. Kÿ Pedro tóg ti mÿ vî mû, Jesus mré mû ti ag kar ke gé. Ti mÿ ag tóg: “â kur mē kân êg tóg, hâ ra â tóg: “ù nÿ inh kur vóg?” he mû,” he tóg, Pedro ti, Jesus mÿ. ⁴⁶ Hâ ra Jesus tóg: “vó,” he mû. “Û tóg inh kur vóg,” he tóg. “Inh kuprÿg tóg inh ki kâtére, hâ kÿ sóg ki kanhrân mû,” he tóg. ⁴⁷ Kÿ ùn tÿtâ ên fi tóg to jykrén mû sir. “Ti hÿn tóg inh vë,” he fi tóg. Hâ kÿ fi tóg jÿrÿn ke kÿ kâtî mû. Jesus krëm fi tóg mûg ke mû. Kÿ fi tóg ti mÿ tó kân mû, vënh kar rÿnve. Ti mÿ fi tóg â kaga ja ên kâmén kân mû, fi tÿ ti kur vóg ja ên ti ke gé, fi tÿ há' he ja ti ke gé. “Isÿ â kur vóg kÿ sóg vësÿmér há' hé,” he fi tóg, Jesus mÿ. ⁴⁸ Kÿ tóg fi mÿ vî há han mû, Jesus ti. “Inh kósin!,” he tóg. “Â tÿ inh ki râ kÿ â tóg há' hé. Ha tÿg, jatun mÿ. Há â tóg nî ha,” he tóg fi mÿ, fi han kar kÿ, Jesus ti.

⁴⁹ Ti tÿ ver fi mré vëmén jë ra ù tóg jun mû, pâ'i tÿ Jairo ên in tá. “Â kósin fi hur ter,” he tóg, pâ'i mÿ. “Tÿg ja fi tóg nî ha,” he tóg, Jairon mÿ. “Hâ kÿ ti mÿ: kunÿg, he mân tÿg nî, ti kutân mân tÿg nî,” he tóg.

⁵⁰ Hâ ra Jesus tóg mēg mû, kÿ tóg ti mÿ: “mûmēg tÿg nî,” he mû. “Inh vî hâ kri fimnî, kÿ â kósin fi tóg há' henh mû,” he tóg. ⁵¹ Kÿ ag tóg mû kÿ ti in tá junjun mû sir, Jairo in tá. Kÿ Jesus tóg ag tÿ in kâra ge kamēg mû. “Pedro vÿ in ra rânñ mû, inh mré, João ke gé, João kâke tÿ Tiago ke gé, gÿr fi panh ke gé, fi mÿnh fi ke gé,” he tóg, Jesus ti. ⁵² Hâ ra ùn e fag vÿ tá nÿtî nî gé, kygfÿ fag nÿtî nî, vësÿrénh kÿ, Kÿ Jesus tóg fag mÿ: “kygfÿ tÿg ra,” he mû. “Fi pí(jér) ter mû! Fi nÿr vë,” he tóg. ⁵³ Hâ ra fag tóg ti nyg mû. Fi ter ki kanhró fag tóg nÿtî, hâ kÿ fag tóg ti nyg mû. Hâ ra Jesus tóg fag mÿ: “ha mÿjēg,” he mû.

⁵⁴ Fag mûn kar kÿ Jesus tóg fi nÿgē kâgmġg mû, kÿ tóg prër mû sir. “!..Nî ra, já!,” he tóg, jamâ hár(a). ⁵⁵ Kÿ fi kuprÿg tóg fi to vÿn ke mû. Nî fi tóg mû sir, mÿr, ha mē, ùn ter mû ên fi. Kÿ Jesus tóg fag mÿ tó mû, fag tÿ fi mÿ vëjēn ven jë. ⁵⁶ Kÿ tóg fi han mû fag mÿ e tâvî ti sir. Hâ ra Jesus tóg fag mÿ tó mû, fag tÿ ù

mÿ tó tÿg jë, fi rÿr mân ja tag ti. Hâ ra tóg fi ter mû ra fi rÿn, Jesus ti.

9

*Jesus tÿ â mré mû ti ag jëgnē
(Mt 10.5-15; Mc 6.7-13)*

¹ Kÿ Jesus tóg ù tÿ 12 (ke) ag jë prër mû, ti tÿ ùn vin mû ên ag, ag vënh mân jë. Ag vënh mân kÿ tóg ag tar han mû sir, ag tÿ vënh jagrē kórég pan jë, ag tÿ ùn kagyga ag tÿ há' he jë gé. ² Kÿ tóg ag jëgnēg mû sir, ag tÿ Topē tÿ tÿ ěg pâ'i nî ên kâmén jë, vënh kar mÿ, ag tÿ ùn kagyga ag tÿ há' he kân jë gé. ³ Hâ kÿ tóg ag mÿ ke mû sir. “Âjag mûn kÿ nén ù ma mû tÿg nî, vátó va mû tÿg nî, sacon ke gé, bolsa ên, pão ke gé, jãnkamy ke gé. Kur régre rÿnh tÿg nî gé,” he tóg. ⁴ “Âjag tÿ in ra ge mû hâ ki nÿgnÿr' hemnî, hâ ki âjag tÿ kurâ ki kãpanh ke tá krÿg nî,” he tóg. ⁵ “Ag tÿ âjag mÿ: “kãge jëg ra,” he jãvãnh nÿn kÿ tá kãpamnî. Tá kãpa kÿ âjag pën hâ kykÿnhkÿnh nî, ag tÿ to ki kanhró nÿtî jë sir, Topē tÿ ag tovãnh ken ki,” he tóg, Jesus ti.

⁶ Ti tÿ ag jëgnēn kÿ ag tóg mû sir, ù tÿ 12 (ke) ag. Êmâ kar mÿ ag tóg mû sir. Topē kâmén ag tóg mû mû sir. ùn kagyga ag tÿ há' he kân ag tóg mû gé sir, fag ke gé.

*Jesus kãme tÿ pâ'i tÿ Herodes mÿ e
(Mt 14.1-12; Mc 6.14-29)*

⁷ Kÿ pâ'i mág tÿ governador tÿ Herodes vÿ mēg mû sir, Jesus tÿ nén han mû ti. Kÿ tóg ti mÿ e tÿ. Kÿ ti tÿ ne to jykrén ke tóg tÿ tÿ. Hâ ra ù ag tóg Jesus to: “João Batista vë,” he tÿ. “João hÿn tóg â ter kÿ rÿr mân,” he ag tóg tÿ, Jesus to. ⁸ Jo ù ag tóg ti to: “Elias vë,” he tÿ gé. “Ti hÿn vënh ven mân, vãsÿ Topē vÿ tó ti ên, Elias ti,” he ag tóg ti gé, Jesus to. Kÿ ù ag tóg ti to: “vãsÿ Topē vÿ tó ti ù hÿn rÿr mân,” he tÿ gé. ⁹ Hâ jëmē tóg, Herodes ti, kÿ tóg to jykrén kÿ: “João mÿ vó?” he mû, Jesus to. “Hâ ra sóg João krî kym, kÿ tóg tÿ he mû. Kÿ ù nē, hÿn?” he tóg. “Nén han vãnh tÿ hën ri ke hÿn han tóg huri. Û nē, hÿn?” he tóg, Herodes ti. Kÿ tóg kejēn ti ve sór mû, ti tÿ ti mÿ e tÿn kÿ, hâ ra Jesus vÿ ti venh ti tÿ nî.

*Jesus tÿ ù tÿ 5 mil (ke) ag jën
(Mt 14.13-21; Mc 6.30-44; Jo 6.1-14)*

¹⁰ Kejēn Jesus tÿ ùn vin mû ag vÿ Jesus to vÿnÿn ke mû, ti tÿ ag jëgnē ja ên tá. Ti mÿ ag tóg kâmén mû sir, ag tÿ nén han ja ên kar ti. Kÿ tóg ag mré vënh pëju kÿ ti mû, êmâ tÿ Betsaida ra, vyr mÿ ag mré vëmén jë. ¹¹ Hâ ra ùn e ên ag tóg mēg mû, Jesus tÿg ti, kÿ ag tóg ti nón mû mû. Ag tÿ ti pëtēm kÿ tóg ag mÿ vî há han mû, Jesus ti. Ag mÿ tóg kâmén mû, Topē tÿ tÿ ěg pâ'i nî sór ti. Ag kãmî hâ kagyga tÿ há' he tóg mû gé, fag mré há.

¹² Ti tÿ ag mÿ tó jë ki tóg rãkē nÿ sir, kÿ ù tÿ 12 (ke) ag tóg Jesus to kãmü mû. Ti mÿ ag tóg: “â tÿ ag jëgnēnh há tóg tÿ,” he mû, “ag tÿ êmâ kar mÿ mû jë, pão comprar he jë, tá nÿgnÿr

jé ke gé. Tag ki tóg ěmã tũ nĩ,” he ag tóg, Jesus mý. ¹³ Hã ra Jesus tóg ag mý: “vó,” he mũ. “Ha inhhã ag jên,” he tóg. Ký ag tóg tí mý: “hã ra vějěn tóg ěg mý tũ tí,” he mũ. “Pão tý 5 (ke) hã vỹ ki nỹti, pirã régre mré ke gé. Ěg mý ag jo comprar henh mũ vỹ, vějěn tí?” he ag tóg, Jesus mý. ¹⁴ Ů tý mil tý 5 (ke) ag vě, ag tãvi, fag mré tó tũ ra. Hã ra fag tóg tá e nỹti gé, ģir mré ke gé.

Ag tý ti mý ke ký Jesus tóg ã mré mũ tí ag mý: “ag mý tugtó, ag nĩgnĩ jé,” he mũ, “ag tý věnh nĩkrěn jé, ũ tý 50 (ke) pãte ũ tý 50 (ke) ũ pãte nĩgnĩ jé,” he tóg, Jesus ti, ã mré mũ tí ag mý. ¹⁵ Ký ag tóg ke mũ sir. Ký věnh kar tóg nĩgnĩ mũ sir. ¹⁶ Ký tóg pão tý 5 (ke) in gég mũ, pirã régre ěn mré. Ký tóg kanhkã ki ěvãnh mũ, ký tóg Topě mré ví mũ sir. Ký tóg pão věnh kãpópãm mũ sir. Ký tóg ã mré mũ tí ag mý vin mũ, ag tý ěn e ěn mý věnh kãpópãm jé, pirã ěn mré hã. ¹⁷ Ký věnh kar tóg ko kãn ký funfór mũ sir. Ký ag tóg ti ke ěn gég mũ. Kěj tý 12 (ke) fãn tóg, vějěn mru ěn ti. Hã ký Jesus tóg pão tý 5 (ke) tý ěn e ag fónfãn ja nĩgtĩ.

Pedro tý Jesus tó

(Mt 16.13-19; Mc 8.27-29)

¹⁸ Kejěn Jesus tóg Topě mré ví mũ, ã pin ký. Hã ra ti mré mũ tí ag tóg ti mré nỹti nĩ. Ký tóg ag mý ke mũ. “Ag iso hě ri ke tí?” he tóg ag mý, Jesus ti. ¹⁹ Ký ag tóg ti mý: “ũ ag vỹ: João Batista vě, he tí, jãvo ũ ag vỹ: Elias vě, he tí gé, jãvo ũ ag vỹ: vãsỹ Topě ví tũ ti ũ vỹ rĩr mân, he tí gé, ã to,” he ag tóg, Jesus mý. ²⁰ Ký tóg ag mý: “ag jãvo ãjag hě ri ke tí, iso?” he mũ. Ký Pedro vỹ ti mý kãměn mũ. “Tý ã Cristo nĩ, Topě tý ěg mý ũn jěněg mũ ěn vỹ tý ã nĩ,” he tóg, Pedro ti, Jesus mý. ²¹ Ký tóg ti mý ví tar han mũ, Jesus ti, ag tý ũ mý tó tũ nĩ jé ver, ti tý tý Cristo nĩ ěn.

Jesus tý ã jagtar ke tó věn

(Mt 16.20-28; Mc 8.30-9.1)

²² Ký tóg ag mý kãměn mũ. “Tý sóg ěprã ke fi kósin ěn nĩ,” he tóg. “Jagtar jagy han ke vě,” he tóg. “Kófa ag tý iso: kórég ti nĩ, henh ke vě, Topě tũ ki rĩr tí to pã'i ag ke gé. Topě ví to professor ag ke gé. Ag tý isěn ke vě. Kurã tãgtũ tũ mũ ra sóg rĩr mân mũ hã ra,” he tóg, Jesus ti.

²³ Ký Jesus tóg věnh kar mý tó mũ. “Ājag tý inh mré kãmũ ký tóg há tĩnh mũ,” he tóg. “Ký ãjag jykre tovãnh nĩ, ãjag tý isũ tãvi han jé. Ha vě, ag tý inh cruz tý inh kri fi ký sóg tĩg ke mũ, ag tý to isa ký isěn jé, ha vemnĩ. Věnh nenh ke tũ sóg nĩ. Isỹ tag han ri ke han nĩ, kurã kar ki, ãjag tý inh mré mũ sór nỹtĩn ký,” he tóg. ²⁴ “Ājag tý ãjag jykre há han sór ký ãjag tý nũgme ki vãr ke vě. Jãvo ãjag tý isugrĩn ãjag jykre tovãnh ký ãjag krenkren ke vě, ãjag kãgter ke mũ (hã) ra. ²⁵ Ājag tý ga kri mũn ký ãjag tóg něn kar ganhar he sór mũ. Ký ãjag kuprĩg vỹ vãfor ke mũ. Ký tóg kórég nỹ sir,

ãjag rico tãvi nỹti ra. Ganho há venh ke tũ ãjag tóg ke mũ, gen ký. ²⁶ Iso mý'ãg tũg nĩ, inh ví to. Ājag tý ũri iso mý'ãg ký sóg ãjag to mý'ãg ke mũ gé, inh kãtĩg mân ken ký. Tý sóg ěprã ke fi kósin ěn nĩ. Sĩvĩ ti nĩnh mũ, inh kãtĩg mân ký, inh jóg tý inh jěněn ký, he tý isỹ ũn mág han ký. Ký ti tý jěgně jãfã ag vỹ inh mré kãmũnh mũ gé, Topě tũ ag. Ěn kã sóg ãjag to mý'ãg ke mũ, ãjag tý ũri iso mý'ãg ký,” he tóg. ²⁷ “Kĩ hã sóg tó mũ, ha mě. Ājag kãmĩ ũ ag vỹ Topě tý tý ěg pã'i nĩ venh ke mũ, ag ter ke to hã, tag ki ěg mré nỹti ũ ag,” he tóg, Jesus ti.

Jesus tý věnh ven ũ han

(Mt 17.1-13; Mc 9.2-8)

²⁸ Jesus tý tag tó kar ký kurã tý 8 (ke) vỹ tũg mũ. Ký tóg kejěn ag mý: “mũ nỹ, vyrmý,” he mũ. Pedro mý tóg ke mũ, João mý ke gé, Tiago mý ke gé. Ag hã mré tóg tí mũ, pãnónh ra, Topě mré věměn jé. ²⁹ Tá jun ký tóg Topě mré ví mũ sir. Ký tóg vãhã věnh ven ũ han mũ, věnh ven kupri han tóg mũ. Ti kur tóg kópérj nĩ, kókov tóg nĩ, ti kur ěn ti. ³⁰ Ký ũn régre ag tóg vãhã tá věnh ven mũ sir. Ký ag tóg Jesus mré věměn mũ sir. Moisés vě, Elias mré hã, ũn régre ěn ag. ³¹ Ag ve vỹ ti ve ri ke nĩ gé, Moisés mré Elias ti. Jesus mré ag tóg věměn mũ, ti ter ken kãměn ag tóg mũ sir, ti tý Jerusalěm tá ter ke mũ ěn ti.

³² Pedro ag mý tóg mũr há tãvi tí, ge ra ag tóg ag věg mũ sir, ag mũn nũgnũr há (hã) ra. Hã ký ag tóg Jesus tý ag mý věnh ven ũ han mũ ěn věg mũ sir, ti kókov ěn ti, ti mré věměn mũ ag ke gé. ³³ Ký ũ tý Jesus mré věměn ký nỹti ag tóg mũ sór mũ sir. Ký Pedro tóg Jesus mý: “Senhor,” he mũ. “Tag ki tóg há nĩ,” he tóg. “Ěg tý tag ki pãjóg tãgtũ han kỹn hỹn há nĩnh mũ, ã mý, Moisés mý, Elias mý ke gé,” he tóg, Pedro ti. Hã ra tóg krĩ tũ nĩ, hã ký tóg pãjóg tó mũ.

³⁴ Pedro tý ver ti mý věměn ký kanhkã góg vỹ ag kri rũm ke mũ sir. Ký ag tóg kaměgměg mũ, kanhkã góg ěn ti. ³⁵ Ký věnh ví tóg mě há' he mũ, kanhkã góg ěn kãtã, ký tóg: “inh kósin há vě,” he mũ. “Inh fe pě há vě,” he tóg. “Ti ví jěmě ra,” he tóg, věnh ví ti, Topě ti.

³⁶ Ag tý tag mě kar ký Jesus tóg ã pir mý tá jě nĩ sir. Ti mré věměn ja ěn ag ve mân tũ ag tóg nĩ sir, Pedro ag. Ký ag tóg mũ mũ. Hã ra ag tóg ũ mý tó tũ nĩ ver, ag tý něn ve ja ti. Tý věměn tũ ag tóg nĩ ver, ag tý kanhkã tá věnh jykre ve ja ěn ti.

Jesus tý kyrũ jagrě kórég kutěm

(Mt 17.14-21; Mc 9.14-29)

³⁷ Tý vaj ký ag tóg pãnónh ěn tá kãre mũ, Jesus mré. Ký ag tóg ũ tý hěn ri ke ag věgvěg mũ sir. Jesus kato ag tóg kãmũ mũ. ³⁸ Ký vãhã ũ tóg ag kãmĩ prěr mũ, ha mě. “!..Senhor!” he tóg. “!.Inh kósin ve ra..! Inh kósin pir vě. ³⁹ Jagrě kórég ti nĩ, ha mě. Ký tóg kejěn ti kã vyryn ke tí, ký tóg prěr tí, ký tóg ti

ter tí han tí gé, ký tóg járân mũ. Jârân ký tóg jûrûn' jûrûn' ke tí gé, ký tóg kejên ti tovânhan mũ sir, komêr hã, ti rýj kar ký. ⁴⁰ Ā mré mũ tí ag mý sóg to ví mũ vê, ag tý ti jagrê kórég tag kutêm jé, hã ra ag tóg ti tý hê ri ke tũ nĩ," he tóg, ti panh ti, Jesus mý.

⁴¹ Ký Jesus tóg ti mý: "Ājag ne tóg inh ki ge há han tũ nĩgtĩ," he mũ. "Jykre pãno ājag nýti," he tóg. "Kysã tý hên ri ke ki inh hýn ājag mré tí nĩ?" Kysã tý hên ri ke ki inh hýn ājag to fe tíg nĩ?" he tóg. "Inh mý ti pére kãtíg nĩ," he tóg, Jesus ti, ti panh mý. ⁴² Ký ag tóg ti pére kãmũ mũ. Ti jun ký ti jagrê tóg ti kã vyryn ke mũ. Ti tý jûrûn', jûrûn' ke han tóg mũ sir. Ký Jesus tóg ti jagrê mý ví jũ han mũ, ti tý ti kãkũtê jé. Hã ki tóg kyrũ ên tý há' he mũ sir. Ký tóg ti panh mý: "tê," he mũ sir.

⁴³ Ký tóg vênh kar mý e tãví tí. "Topê ne tóg tý ùn mág tãví nĩ," ti jykre tóg há tãví nĩ," he ag tóg mũ sir, ag tý Jesus tý nén han mũ to jykrén ký.

*Jesus tý ā jagtar ke tó mãn
(Mt 17.22-23; Mc 9.30-32)*

Ký Jesus tóg ā mré mũ ti ag mý: ⁴⁴ "ha mẽ há han," he mũ. "Ēprã ke fi kósín ên vỹ jagtar nính ke mũ. Inh há vê," he tóg. "Ēprã ke ag vỹ ājag tý inh ki nén han sór mũ ên han ke mũ," he tóg, Jesus ti. ⁴⁵ Hã ra tóg ag tý ti tý ā ter ke kãmén tag to jykrén tũ nĩgtĩ. Ag tý to jykrén mũ ra ag tóg ki kagtũg nýti. Ký ag tóg ājag tý ti ki jêmê sór mũ ra ti kamêg mũ gé, há ký ag tóg ti mý: "ā tý ne tó nê?" he tũ nĩ, Jesus mý.

*Ūn mág
(Mt 18.1-5; Mc 9.33-37)*

⁴⁶ Kejên Jesus mré mũ ag vỹ jagnê mý ví jũ han mũ. "Ēg kã ù tý hê ný jagnê kãfór nĩ?" he ag tóg jagnê mý. Tag to ag tóg jagnê mý ví jũ han mũ. ⁴⁷ Hã ra Jesus tóg vэг mũ, ag tý nén to jykrén mũ ti. Ký tóg gĩr jé prêr mũ, ti tý ti mré jê jé. ⁴⁸ Ký tóg ag mý tag tó mũ, ha mẽ. "Gĩr tý ge jê'ýn nĩ, ti to há nýtĩmĩ, isugnĩn," he tóg. "Ājag tý isugrĩn ti to há nýtĩn ký ājag tóg iso há nýtĩ gé sir. Ājag tý iso há nýtĩn ký ājag tóg ù tý inh jênêg mũ to há nýtĩ gé sir. Ký ājag tý êgno kar vỹ tý ājag mág kãfór kar nính mũ, ha mẽ, ājag tý tý ùn mág nýtĩ sór ký. Tag to jykrén nĩ," he tóg, Jesus ti, ag mý.

*Ū tý êg kato tê tũ ag
(Mc 9.38-40)*

⁴⁹ Ký João tóg Jesus mý: "Senhor," he mũ. "Ū ve êg tóg vênh jagrê pan tí, ā jiji tó ký, êg tý ùn vэг mũ ên tí," he tóg, Jesus mý. "Hã ra tóg êg mré tí tũ nĩgtĩ, há ký êg tóg ti mý: "vênh jagrê kórég pan sór tũg nĩ," hé," he tóg, João ti, Jesus mý. ⁵⁰ Ký Jesus tóg ti mý: "ũ mý: "vênh jagrê kórég pan tũg nĩ," he tũg nĩ," he mũ. "Ū tý êg kato tê tũ nín ký êg mré ke vê sir," he tóg, Jesus ti, João mý.

*Samaria tá ke ag tý Jesus mý: "kãrã ra,"
he sór tũ*

⁵¹ Kejên Jesus ter ke kurã tóg kakó nĩ sir. Ký tóg to jykrén ký Jerusalém ra tíg sór mũ, ag tý tá ti tén jé. Ký tóg tíg ký ù ag jêgnêg mũ, vênh jo, ag tý ti jun ke tó jé, cidade kãsir tá. ⁵² Ký ag tóg mũ mũ, ag tý tón jé. Ký ag tóg cidade sĩ ù ki jun mũ. Samaria tá ke ag jamã ù vê. Tá ag tóg ti nũr ke ve sór mũ. ⁵³ Hã ra tá ke ag tóg ag mý nenh mũ. Ag mý ag tóg: "ājag tý hê ra mũ nê?" he mũ. Ký ag tóg: "Jerusalém ra," he mũ. Ký tóg ag mý kórég nĩ, há ký ag tóg ag mý cama ven sór tũ nĩ. ⁵⁴ Ký Tiago tóg jũ mũ, João ke gé, Jesus mré mũ tí ag. Ký ag tóg Jesus mý: "Senhor," he mũ. "Ēg mý tóg há nýnh mũ, êg tý Topê mý: "kanhkã tá pĩ tý ag pũn nĩ," hen ký. Mý ā mý há nýnh mũ?" he ag tóg. "Ēg tý Elias tý nén han ja ên han há tóg tí," he ag tóg, Jesus mý. ⁵⁵ Hã ra Jesus tóg ag jé vĩrĩn ke ký ag mý: "vĩ tũg ra," he mũ. "Topê jykre pijé," ājag tý nén han sór mũ tag ti. Inh pi(jé) ag tũg sór mũ'. Isỹ ag kren han sór vê jãvo, há jé sóg kãtĩ mũ, inh, há vỹ: tý sóg êprã ke fi kósín ên nĩ, he mũ," he tóg, Jesus ti, ag mý. ⁵⁶ Ký ag tóg cidade ù ra mũ mũ, tá nũgnũr jé sir.

*Ēg tý Jesus mré mũnh ke
(Mt 8.18-22)*

⁵⁷ Ag mũn ký ù tóg Jesus mý: "sỹ ā mré tíg há tóg tí," he mũ. "Ā tý hên ra tíg ký sóg ā mré tíg ke mũ," he tóg. ⁵⁸ Ký Jesus tóg ti mý: "há ra tóg jagy tí," he mũ. "Īn tũ sóg nĩ. Mĩg vỹ kré nýtĩgtĩ, jêsĩ vỹ jagfe nýtĩgtĩ gé, ag jãvo isỹ hê tá nũr ke tóg tũ ti. Tý sóg êprã ke fi kósín ên nĩ," he tóg, Jesus ti.

⁵⁹ Ký Jesus tóg kejên ù mý: "mũ nỹ, inh mré," he mũ. Hã ra tóg ti mý: "inh hýn ver tíg mũ ha, sỹ inh panh ter ký ga ki ti fón jé ver," he mũ. ⁶⁰ Hã ra Jesus tóg ti mý: "vó," he mũ. "Inh ki ge tũ ag vỹ ā panh kej han mũnh mũ. Ā tý inhã inh mré tíg há tóg tí, ā tý Topê tý tý êg pã'i nính ke ên kãmén jé," he tóg ti mý, Jesus ti.

⁶¹ Ký ù tóg ti mý ke mũ gé sir, Jesus mý. "Sỹ ā mré tíg há tóg tí," he tóg. "Hã ra sóg inh jamã ra tíg sór mũ ver, sỹ inh mré ke fag mý isĩg ke tó jé," he tóg, Jesus mý. ⁶² Ký Jesus tóg ti mý: "vó," he mũ gé. "Ēg tý arado tý ga kũm ký êg pi(jé) vêsỹãm êvãnh tí," he tóg. "Ge ti nĩ, ā tý inh mré tíg sór ký. Inh mré ā tóg tíg mũ. Ā tý ā tũ han sór tĩn ký ā tóg Topê tý tý êg pã'i nĩ tá krỹg ke tũ nĩ," he tóg, Jesus ti, ù tý ti mré tíg sór mũ mý.

10

Ū tý 70 (ke) ag tý Jesus ví kãmén mũ

¹ Ký Jesus tóg ù ag vĩn mũ gé sir, ù tý 70 (ke) ag. Ký tóg ag jêgnêg mũ sir, ag tý ti jo mũ jé. Ūn rêgre tĩn', ùn rêgre tĩn' he tóg. Ag mý tóg ke mũ, ag tý êmã kar mũ Topê kãmén mũn jé,

cidade kar mī ke gé. Ag nón tóg ra tīg sór mū gé, Jesus ti. ² Kŷ tóg ag mŷ: “inh mŷ ag tóg ékré ri ke nŷti, ājag tŷ ūn mŷ tónh ke mū ag,” he mū. “Kejēn ēg jakré tóg éhé nŷgti, hā ra ag pipir nŷti, ū tŷ krenh ke mū ag. Kŷ ag tóg ājag tŷ krég mū (hā) ra kre kân tŷ nŷgti sir. Ge ti nŷgti, inh vī ti. Ūn e ag tóg inh ki ge sór mū nī, hā ra ū tŷ ag mŷ tónh ke tóg tŷ ti,” he tóg. “Hā kŷ Topē mré vīmni, ti tŷ ū ag jēgnēn jé, ag tŷ ag mŷ tugtón jé, ti vī ti,” he tóg, Jesus ti, ā mré mū ti ag mŷ.

³ “Ha mŷjēg. Ha vé, carneiro krē vŷ vēnh jy nŷgân ki kagtīg nŷti, mŷg tŷ ag mân sór kŷ. Mé krē ěn ri ke ājag nŷti, hā ra sóg ājag jēgnēg mū, kŷ Topē vŷ ājag jy nŷgân mū.” ⁶ “Kŷ tá ke ū tŷ inh ki rā kŷ tóg jatu’ he mū sir, ti tŷ tŷ Topē kósín nŷn kŷ. Tá ke ū tŷ inh ki rā jāvānh nŷn kŷ tóg jatu’ he tŷ nŷ sir. Ti jāvo ājag tóg jatu’ he mū sir inhā.

⁵ “Kejēn ājag tóg ěmā ū tá junjun ke mū. Kŷ ājag tŷ ĩn ū ra ge kŷ tá ke fag mŷ: “Topē jé ājag ki rŷr, kŷ ājag jé jatun mŷ nŷti nī,” hemnī fag mŷ,” he tóg, Jesus ti, ag mŷ. ⁶ “Kŷ tá ke ū tŷ inh ki rā kŷ tóg jatu’ he mū sir, ti tŷ tŷ Topē kósín nŷn kŷ. Tá ke ū tŷ inh ki rā jāvānh nŷn kŷ tóg jatu’ he tŷ nŷ sir. Ti jāvo ājag tóg jatu’ he mū sir inhā.

⁷ ĩn ěn krēm nŷgnŷrnmnī, ājag tŷ kāra ge ja ěn krēm. Fag tŷ ājag mŷ nēn nŷm mū ěn komnī gé. Ūn rānrhāj han mū ěn tóg ti kaja venh ke mū, ti rānrhāj kaja ti, hā kŷ ag tóg ājag jēn ke mū sir, vēnh kaja jé. ĩn ū kāra ge tŷg nī, ěmā ěn tá. ⁸ Ājag tŷ ěmā ū tá junjun kŷ ĩn pir krēm nŷtŷmni, tá ke ag tŷ ājag mŷ: “kāge ra,” hen kŷ. Ag vējēn hā komnī. ⁹ Ūn kagyga ag tŷ há’ hemnī. Ag mŷ: “Topē vŷ tŷ ājag pā’i nŷnh mū, ūn ri,” hemnī.

¹⁰ Kejēn ěmā ū tá ke ag tóg ājag mŷ: “kāge ra,” he jāvānh nŷtŷnh mū. Kŷ ěmā ěn ĩn rām kŷ ag mŷ tag tómnī, ha mē: ¹¹ “ha vé, ěg pēn nug hā kykŷnh ěg tóg mū, ājag tŷ ěg kavēnh tŷ nī jé,” hemnī. “Ge ra ěg tóg ājag mŷ tó mū, ěg tŷ ājag mŷ nēn tónh kāmŷ jan ki, hā vŷ: “Topē vŷ tŷ ěg pā’i nŷnh mū, ūn ri,” he mū,” hemnī ag mŷ,” he tóg, Jesus ti. ¹² “Ha mē, kurā tŷ ěgno ki ag tóg vēsŷrēnh ke mū, ag tŷ ājag vī mē jāvānh kŷ. Cidade tŷ Sodoma tá ke ag vēsŷrēnh kāfór han jé ag tóg ke mū, kurā ěn kā, ha vemnī,” he tóg, Jesus ti, ag mŷ.

*Jesus tŷ ū ag mŷ vī kónān
(Mt 11.20-24)*

¹³ Kŷ tóg: “sŷ cidade tŷ Corazim ki ke ag mŷ tag tó sór mū, ha mē,” he mū. “Kórég ve jé ājag tóg ke mū,” he tóg. “Sŷ cidade tŷ Betsaida ki ke ag mŷ tag tó sór mū gé, ha mē. Kórég ve jé ājag tóg ke mū gé,” he tóg. “ěg tŷ nēn han vānh tŷ hēn ri ke hyn han isóg ājag mŷ, milagre tŷ hēn ri ke, hā ra ājag tóg ājag jykre tovānh sór tŷ nŷgti,” he tóg. “Cidade tŷ Tiro tá, cidade tŷ Sidom tá sóg ěg tŷ nēn han

vānh ěn hyn han tŷ nī. Sŷ tá milagre hyn han mū ra ag tóg ājag jykre kórég tovānh mū vē, vāsŷ,” he tóg. “Ājag jykre pāno to ag jykren ke mū vē, kygfŷ ag mū vē, ag mŷ ti e tŷnh mū vē, sŷ ag mŷ tó mū ra. Ag jāvo ājag tóg tovānh sór tŷ nī,” to jykren sór tŷ pē nī,” he tóg, Jesus ti. ¹⁴ “Tiro tá ke ag vŷ vēsŷrēnh kân ke mū, kurā tŷ ěgno ěn ki, Sidom tá ke ag ke gé, ag jykre pāno to. Ag vēsŷrēnh kāfór han jé ājag tóg ke mū jāvo, ha mē,” he tóg, Corazim tá ke ag to, Betsaida tá ke ag to ke gé.

¹⁵ Kŷ tóg: “sŷ cidade tŷ Cafarnaum ki ke ag mŷ tag tó sór vē, ha mē,” he mū. “Ūri tóg ver ājag mŷ sér ti,” he tóg. “Kanhkā ve jé ěg tóg ke mū,” he ājag tóg ti, ón kŷ. Hā ra ājag tóg nŷgme ki vár ke mū jāvo, inferno ki,” he tóg, Jesus ti. Ti tŷ ā vī jēmē jāvānh mū ag mŷ vī kónān hā vē.

¹⁶ Kŷ tóg ā mré ke ag mŷ tag tó mū. “Ū tóg ājag vī mē sór mū, ha vemnī,” he tóg. “Kŷ tóg sir inh vī mēg mū gé, ti tŷ ājag vī mēn kŷ. Ū tóg ājag vī mē sór tŷ nī, ha vemnī. Kŷ tóg inh vī mēnh ke tŷ nī gé. Ti tŷ inh vī mēnh ke tŷ nŷn kŷ tóg ū tŷ inh jēnēg mū ěn vī mēnh ke tŷ nī gé sir. Topē vī ti,” he tóg, Jesus ti. Ti tŷ ā mré mū ti ag mŷ tón hā vē, ag tŷ ti vī kāmén mū jé, kór há mī, kuvar há mī.

Kŷ ag tóg sir mū mū, ū tŷ 70 (ke) ěn ag.

Ū tŷ 70 (ke) ag tŷ Jesus to vŷnvŷn ke

¹⁷ Kejēn ag tóg ti to vŷnvŷn ke mū, kŷ ag tóg ti mŷ vī sér han mū sir. “Senhor,” he ag tóg mū. “Vēnh jagrē kórég ag vŷ ěg vī ki han tí. Ā jiji tó kŷ ěg tóg ag mŷ vī ti, kŷ ag tóg ki hā han tí,” he ag tóg mū, Jesus mŷ.

¹⁸ Kŷ tóg ag mŷ: “vāsŷ inh Japo vé, ti tŷ kanhkā tá kátēre kŷ,” he mū. “Ti ĩn rām sóg, hā kŷ sóg ti fón. Ta tŷ kómkóm ke ri ke nŷ ja ti nī, ti kutē ja ěn ti. ¹⁹ Ti kri ke vŷ tŷ inh nī. Ha vé, ājag to sóg vāsān mū, pŷn tŷ ājag kókén tŷ nī jé, ājag tŷ ti sām mū ra, pŷn kakrā ke gé, Nēn-Kórég kar ag ke gé. Ū vŷ ājag kókén ke tŷ pē nī gé. ²⁰ Hā ra tag to mŷ há nŷti tŷg nī ver. Tag vŷ tŷ nēn ū tŷ nŷ ver. Vēnh jagrē kórég vŷ ājag vī han, vēnh kuprŷg ke gé. Hā ra tag to mŷ sér nŷti tŷg nī. Nēn ū vŷ há pē nī, kŷ tag hā to mŷ sér nŷtŷmni. Ājag jyjy vŷ rānrān kŷ nŷti, Topē livron ki, kanhkā tá, ājag tŷ kanhkā tá junjun jé. Kŷ tag hā to mŷ sér nŷtŷmni,” he tóg, Jesus ti.

*Jesus tŷ ūn kāsir ag to há
(Mt 11.25-27; 13.16-17)*

²¹ Kŷ tóg Jesus mŷ sér ti, hora ěn kā. Topē kuprŷg tŷ ti krŷn kŷ tóg ti mŷ sér ti. “jóg,” he mū. “Tŷ ā tóg kanhkā tĀn ag kāfór kar nŷ, kar ā tóg tŷ ěpā ke ag kāfór nŷ gé,” he tóg. “Inh mŷ tóg há tí, ā tŷ nēn han mū ti. Ū tŷ: “ki kanhró mág inh nī,” he mū ag mŷ ā tóg ā jykre ven ja tŷ nī. Ag mŷ ā tóg kāmén ja tŷ nī. Ū tŷ ġir ri ke ki kagtīg ag hā mŷ ā tóg ven ja nī, ā jykre ti,” he tóg. “Hŷ, hā vē. Ā tŷ nēn

to jykrén mûn hã vê, hã ky ã tóg ag hã mý ã jykre ti nîm. Hã ra tóg há tâvi nî, jóg!," he tóg, Jesus ti. ²² Ky tóg ã mré mû tí ag mý: "inh jóg tóg inh mý tovãnh kãn, ã tý nén han ja kar ti," he mû. "Ky ù pi(jé) ti kósin ki kanhró nî". Inh jóg ne inh ki kanhró nî. Ky ù pi(jé) inh jóg ki kanhró nî gé! Inh hã ne ti ki kanhró nî, isý tý ti kósin nîn ky. Hã ra sóg ãjag mý ti kãmén jé kãti mû, inh jóg ti. Isý tag to ùn kuprêg mû ag hã mý sóg ti kãmén tí, inh jóg ti," he tóg, Jesus ti.

²³ Ky tóg ã mré mû tí ag mý nén ù kãmén mû gé. Vyrmy tóg ag mý ke mû, ky tóg: "ãjag hã ne vég mû, Topê jykre ti, hã ky Topê tóg ãjag ve há han mû," he mû. "Sér pè ti tí, ù tý ti jykre vég mû ag mý," he tóg, Jesus ti. ²⁴ "Ki hã sóg tó mû, ha mē. Û tý hên ri ke ag vỹ inh ve sór tâvi ja nýtigtí, vãsý, ãjag tý ùri nén vég mû tag ti. Hã ra ag tóg inh mur ken jo kãgter kãn. Topê ví tó tí ag ja vê, pã'i mág ag ja vê, hã ky ag tóg ãjag tý nén vég mû ve sór tâvi ja nýtigtí. Hã ra ag tóg ve ja tú nî, mē ja tú ag tóg nî gé, ãjag tý ùri nén mēg mû ti. ãjag há ne mēg mû inhã," he tóg, Jesus ti, ti mré mû tí ag mý.

Samaria tá ke to comparação

²⁵ Ky vãhã Topê ví to professor ù vỹ ag kãmí jégne mû, ky tóg Jesus ki jēmē sór mû. Ti tý ón ky ti ví mē sór vê, hã ky tóg ti mý: "Senhor!," he mû. "Inh hýn hê ri kenh mû, isý rir krýg ja tú ve jé?" he tóg, Jesus mý.

²⁶ Ky Jesus tóg ti mý: "ne ný hýn rán ky nî, Topê ví ki?" he mû. "Topê jykre tý ne han jé ã ke mû hýn?" he tóg. "To ke há ã tóg nî, ha inh mý tó," he tóg.

²⁷ Ky tóg ti mý: "Topê vỹ tý ã kri ke nî, ky ti há to há nîmñi, ti ki rá há han nî, ti to jykre pir nîmñi, ti to tar nîmñi, ti mý ã tý nén han mû kar ên han nî, ha mē. Ky ã régre kar ki rir nîmñi gé, ã tý vênh ki rir há han ri ke. Topê tý nén tón há vê," he tóg, Topê ví to professor ti.

²⁸ Ky Jesus tóg: "hý," he mû. "Ki hã ã tóg tó mû," he tóg. "Tag han ra, ky ã tóg rir krýg ja tú venh ke mû," he tóg.

²⁹ Hã ra tóg ti mý há tú nî, Jesus ví tag ti, hã ky tóg ti mý: "ky ù ný tý inh régre nî?" he mû.

³⁰ Ky Jesus tóg ti mý tag tó mû, ha mē. "Kejên ù tóg nigtí. Hã ra tóg Jerusalém tá kãtig ky Jericó ra tí mû. Êpy jagma, êmñ jagma ùn jykre kórég ag tóg ti jo vãjig mû, bandido ag. Ky ag tóg ti kãgmí ky ti kur kunüg mû. Ti mrãnmrãn ag tóg mû. Ti tén kren ag tóg mû, ky ag tóg há ki ti tovãnh kar mû mû sir, ti tú mãn kãn ky. Ky tóg tá ný nî sir.

³¹ Ti tý tá ný ra ù tóg êpy ên jagma kãti mû gé. Topê tú ki rir tí ù vê. Ti vég tóg mû, ùn vêsýrênh ky ný ên ti, hã ra tóg ti venh rá tú nî. Êmñ jagma tóg tí mû.

³² Ky vãhã Levi krê ù tóg êpy jagma kãti mû gé. Tá jun ky tóg ti vég mû gé, hã ra tóg ti venh rá tú nî gé. Êmñ jagma tóg tí mû gé sir.

³³ Ky vãhã Samaria tá ke ù tóg êpy jagma kãti mû gé. Ky tóg tá jun mû, ky tóg ti vég mû.

³⁴ Ky tóg ti venh rá mû inhã. Ti kygtãg tóg mû sir, azeite tý, vinho tý ke gé, ti mý to tñn ky. Æ kur tý tóg ti pãg mû sir. Ky tóg ã mēg kri ti nîm mû, ã tý ti ma tíg jé. Hã ky tóg ag tý ïn krêm nür jafã tá jun mû sir. Ky tóg tá ti ki rir mû.

³⁵ Tý vaj ky tóg tíg mãn sór mû, hã ky tóg ù tý ïn ki rir mû ên mý jãnkamy régre vin mû, ky tóg ti mý: "ti ki rir há han," he mû. "Jãnkamy tag tý ã mý tá krýg tñn ky sóg ã mý kajãm mãn mû, sý vñn ken ky," he tóg. "Kajãm kãn jé sóg ke mû, sý vñn ken ky," he tóg, Samaria tá ke ên ti. Ti tý ùn kaga ki rir mûn há vê," he tóg, Jesus ti.

³⁶ Ky tóg: "ky ùn tãgtú ag vỹ ti ve ja nî. Ag kã ù tý hê ný tý ti régre ja nî, ag tý ùn vóg kónãn ja ên régre? Ha to jykrén (ke)ma!," he tóg, Jesus ti, Topê ví to professor ên mý.

³⁷ Ky ù tý ti ki jēmēg mû ên tóg ti mý: "ky ù tý jagãgtãn mû ên vỹ tý ti régre ja nî," he mû.

Ky Jesus tóg ti mý: "hý, tó há han ã," he mû. "Ky ên ri ke han nî. Ûn vêsýrênh mû ag jagãgtãn kãn nî, ti ri kén," he tóg, Jesus ti. Ti tý ù tý ón ky ti ki jēmēg mû mý tón há vê.

Jesus tý Maria mré Marta fag venh tíg

³⁸ Kejên ag tóg mû mû, Jesus ag, ky ag tóg êmã sí ù ki junjun mû. Tá ù fi tóg nî nî, fi jijin há vỹ: Marta, he mû. Ên fi vỹ Jesus mý: "inh ïn kãra ge jég, ãjag tý êg mré nýtí jé," he mû.

³⁹ Ky fi jãvy fi vỹ nî gé, há vỹ: Maria, he mû. Ky Maria fi vỹ Jesus mré nî nî, ti ví jēmē jé. ⁴⁰ Hã ra Marta fi vỹ rãnrãj (ka)mē nî. Jesus ag mý vjêjen han jé. Jãvo Maria fi tóg nî nî.

Ky Marta fi tóg Jesus mý: "Senhor!," he mû. "Rãnrãj mág han ti sóg nî, há ra fi tóg nî nî. Fi mý ké, fi tý inh mré vjêjen ki rir jé," he fi tóg mû.

⁴¹ Hã ra Jesus tóg fi mý: "krí kufy ã tóg nî, nén ù tú to, hã ra fi tóg inh ví jēmēg nî nî," he mû, Marta fi mý. "Vjêjen to vênh kutãn tüg nî. ⁴² Nén ù pir há ne há nî, há vỹ: inh ví, he mû. Maria fi vỹ inh ví há jēmē sór mû, ky sóg fi mý: "ha nén ù han," he jãvãnh nî. Nén ù há kuprêg fi tóg, fi tý inh ví mē sór ky," he tóg, Jesus ti, Marta fi mý.

11

Êg tý Topê mré vēmén (Mt 6.9-15; 7.7-11)

¹ Kejên tóg Topê mré ví mû, Jesus ti, êmã ù tá nî ky. Ti tý Topê mré vēmén kar ky ti mré mû tí ag tóg ti mré vñnh kãmü mû. Ky ag tóg ti mý: "Senhor!," he mû. "Êg kanhrãn nî, êg tý Topê mré ví há han jé. João vỹ ã mré mû

tí ag kanhrân. Ge ki êg kanhrân nî gé," he ag tóg, Jesus mý.

² Ký tóg ag kanhrân ký ag mý:

"Topê mré ví ký tag tómnî, ha mê," he mü.

"Êg jóg mág, á jyyj tó êg tóg tí.

Ký vênh kar jé á tý tý ün mág nî vé.

Êg jé kânmar á tý tý êg pâ'i nî vé.

³ Êg mý êg jên ti nîm, kurâ kar ki, êg tý kurâ kar ki ko tí ên.

⁴ Ký êg mý vênh pête fón nî, êg tý á ví mranh ja ti, há jé êg tóg êg tý jagnê to jü tý jagnê mý vênh pête fón ke mü gé.

Ký êg tý á ví mranh sór ký êg kren han nî, êg tý mranh tú nî jé," hemnî," he tóg, Jesus ti.

⁵ Ký tóg ag mý êg tý Topê mré vémén tí ên kâmén mân mü. Ký tóg ag mý: "kejên ü tóg nîgtî," he mü. "Kuty si há tá tóg á régre ïn ki jun mü. Ký tóg ti mý: "régre'," he mü. "Inh mý êmî tâgtü nîm, sý kar á mý ti ri kén ký nîm jé," he tóg. ⁶ "Inh mré ke ü vj jun. Kór há tá tóg kâtîg, kuvar há tá. Há ra sý ti mý ne han ke tóg tú tí," he tóg, á régre mý.

⁷ Ký ti régre tóg ti mý: "há ra sóg nür ný nî," he mü. "Kar inh krê tóg inh mré nügnür nýtî gé. Jänkâ vj nífénh ký jé nî. Há ký tóg inh mý vênhmý tí, inh nînh ke mü ra, sý á mý êmî nîm jé. Ü ki jävân," he tóg ti mý.

⁸ Há ra tóg sir to ví mân', to ví mân' he mü. Há ký tóg nî ký ti mý nîm mü sir, ti tý ti mý êmî to ví mü tí. Ti régre vé, ü tý ti mý to vînh kätü mü tí. Ge ra tóg ti mý nîm ke tú nî vé, ti tý tý ti régre ra. Ti tý ti mý to ví mân', to ví mân' he tugrîn tóg sir ti mý nîm mü jävo. Êg tý Topê mré ví ri ken há vé," he tóg, Jesus ti.

⁹ "Ha mê, sý äjag mý nén to mü tag ti. Topê mý nén kar to vîmnî, ký tóg äjag mý han mü sir. Äjag tý ti mý nén ü to ví mü ên jävân nî, ký äjag tóg venh ke mü sir. Ti mré ví ký êg tý ti jänkâ tý tórón tórón ke ri ke han nî, ký tóg äjag mý ti róm ri ke han mü, ti tý äjag mý äjag tý nén to ví mü ên han ký. ¹⁰ Hý, há vé. Äjag tý ti mý nén to vînh ký tóg äjag mý han mü. Äjag tý ti jävân ký äjag tóg venh ke mü. Äjag tý êg tý jänkâ tý tórón tórón ke ri ke han ký tóg äjag mý ti róm ri ke han mü. ¹¹ Kejên äjag kósín tóg äjag mý pirâ to ví mü. Ký äjag pí(jé) ti mý pýn nîm ke mü'. Pirâ há nîm jé äjag tóg ke mü. ¹² Kejên tóg äjag mý garînh ovo to ví mü, äjag kósín ti. Ký äjag pí(jé) ti mý pýn kakrâ nîm ke mü'. Garînh ovo há nîm jé äjag tóg ke mü. ¹³ Jykre pâno äjag nýtî. Äjag jykre pâno (há) ra äjag tóg äjag krê mý nén ü há nîm tí. Ge ti nî gé, äjag tý Topê mý nén ü to vînh ký. Nén ü há há nîm jé tóg ke mü. Há ra tóg äjag kâfór han tí, êg jóg tý kanhkâ tá nî ti. Äjag tý ti mý to vînh ký tóg á kuprîg tý äjag jagrê han ke mü mýr, Topê ti," he tóg, Jesus ti.

Jesus tý Topê jykre há han ký tar nî (Mt 12.22-30; Mc 3.20-27)

¹⁴ Kejên tóg ün jagrê kórég mý ti jagrê kutêm mü. Ti ví vânh han ja tóg nî, ti jagrê ti. Jesus tý ti kutêm kar tóg ví há nî sir. Ký tóg vênh kar mý e tí sir, ag mý tóg sér tí sir. ¹⁵ Há ra ü ag tóg ti to: "jagrê kórég tí nî," he mü. "Nén-Kórég ag pâ'i vj tý ti jagrê nî, Satanás ên, Belzebu he mü ên," he ag tóg mü, ón ký. "Há ký tóg Nén-Kórég ag pan tí, ag jagrê kórég ag. Nén-Kórég ag pâ'i jykre tý tóg ag pan tí," he ag tóg ón ký, Jesus to. ¹⁶ Há ra ü ag tóg ón ký tí jykre ve sór mü gé, ký ag tóg ti tý êg tý nén han vânh han mü ve sór mü sir, ti tý ag mý kanhkâ jykre ven jé.

¹⁷ Há ra Jesus tóg ki kanhró nî, ag tý nén to jykrén mün ki. Há ký tóg ag mý: "pâ'i pir krêm ke ag tý jagnê kato tén ký ag tóg jagnê kâgtén kân ke mü," he mü. "Ïn pir krêm ke fag tý jagnê kato tén ký fag tóg jagnê kâgtén kân ke mü gé sir. ¹⁸ Ge ti nî, Nén-Kórég ag jykre ti. Nén-Kórég ag tý jagnê kato tén ký ag tóg jagnê tý tü' henh mü gé vé, Satanás ag. Há ký tóg vênhmý nî, äjag ví ti, äjag tý iso: "Satanás jykre tý, Belzebu ên jykre tý tóg Nén-Kórég ag pan tí," he mü ti. Ag tý jagnê kato tégte to ken há vé sir, ha mê," he tóg, Jesus ti. ¹⁹ "Belzebu jykre tý tóg ag pan mü, Nén-Kórég ag," he äjag tóg tí iso. Äjag mré ke ag to jykrén nî. Nén-Kórég ag pan ag tóg tí gé, äjag mré ke ag. Ag pí(jé) Satanás jykre ki ag pan tí'. Topê jykre ki ag tóg ag pan tí (mýr') Äjag tý tag to jykrén ký äjag tóg inh jykre há ki kanhrân ke mü vé," he tóg ag mý, Jesus ti. ²⁰ "Topê kuprîg jykre tý sóg Japo ag pan tí mýr, ha mê. Topê kuprîg tý Japo ag pan kân ký Topê tóg tý êg pâ'i nî vé, mýr. Tag to jykrén nî," he tóg, Jesus ti.

²¹ "Ü tý é he (ka)mê ag tóg äjag tü ki rîr há han ti. Ag rógro vj jégtî, ký ag tóg äjag ïn ki rîr tí sir, ü tý ag tü mäg tü nîn jé. Ký ü tóg ag tü vóg ke tü nî gé, ag tý ki rîr há han ký. ²² Kejên ü tóg ü tóg ü tý é he (ka)mê ên in tá jun mü, ü tý ti tar kâfór nî ti. Ti rárá kâfór nînh ký tóg ti tý hén ri kenh mü sir. Ký tóg ti rógro väg mü. Ti tý ün kâgtén jafâ väg tóg mü, ký tóg ti tü mân kân mü gé sir. Ge ti nî, isý nén han mü ên ti. Ü tý é he (ka)mê rî, ke ti nî, Japo ti, há ra sóg ün tar ên ri ke nî," he tóg.

²³ "Äjag tý tý inh mré ke tü nýtînh há ký äjag tóg inh kato tégte mü. Äjag tý inh mré êprâ ke ag tý Topê to kâmü han tü nînh ký äjag tóg ag kâmü kamêg mü," he tóg.

Vênh jagrê kórég vjnh kenh ke (Mt 12.43-45)

²⁴ "Kejên sóg vênh jagrê kórég ü kutêm mü. Ký tóg ga kórég mî tí mü, ti jagrê ên ti. Goj venh ke tü tóg nî, tá. Vênhkân ke tü tóg nî gé, ti tý hê ri ken ký vênhkân ke tü ün ký. Ký tóg vâhá to jykrén mü sir. "Inh hýn ên ra tíg mân

ha, sý ū tá kākutē ja ēn ra. Inh mý tóg tŷ ĩn ri ke ja nĭ, kŷ inh jé hŷn ti kára rā mān ha.” he tóg mŷ, ti jagrē ēn ti. ²⁵ Kŷ tóg ti venh kātĭ mŷ. Hā ra tóg sir krĭ há nĭ. Kŷ tóg ti mŷ ĩn há ri ke nĭ sir, ĩn prur, ĩn sĭnvĭ ri ke. ²⁶ Kŷ tóg Nén-Kórég tŷ 7 (ke) ag mŷ tónh tĭ mŷ sir: “Hā kāmŷ jég,” he jé tóg ke mŷ. Hā ra ag jykre pāno tóg ti jykre pāno káfór nĭ. Kŷ ag tóg sir ū ēn káge ge mŷ, tŷ ag tóg ti jagrē nŷtĭ sir, isŷ ūn mŷ ti jagrē pir kutēm ja ēn ti. Hā kŷ tóg kórég távĭ nĭ sir. Ti jagrē kórég pir kutēm inh nĭ vē, há ra ū tŷ 8 (ke) ag tóg tŷ ti jagrē nŷtĭ, ti tŷ inh ki rá tŷ nĭn kŷ,” he tóg, Jesus ti. Ti tŷ ag mŷ venh jagrē jykre tónh há vē.

Topē tŷ ēg ve há han ke

²⁷ Kŷ ū tŷ ti vĭ mēg mŷ ū fi tóg prēr mŷ sir, fi tŷ ti vĭ tag mē kŷ. Ūn e ēn kāmĭ fi tóg jē nĭ, kŷ fi tóg ti mŷ ke mŷ. “!..Topē vŷ ā mŷnh fi ve há han, fi tŷ ā han tigrĭn, fi tŷ ā pafām tugnen..!” he fi tóg, prēr kŷ. ²⁸ Kŷ Jesus tóg fi mŷ: “hŷ,” he mŷ. “Hā ra Topē vŷ ā ve há han ke mŷ gé, ā tŷ ti vĭ jēmēn kŷ. Hā kŷ ā tŷ ti vĭ mē kŷ ke króm nĭ, kŷ tóg ā ve há távĭ han ke mŷ,” he tóg, Jesus ti, ū tŷ prēr mŷ ēn fi mŷ.

Jesus tŷ ón kŷ milagre han ke tŷ
(Mt 12.38-42)

²⁹ Hā ra ū tŷ hēn ri ke ag tóg sir tá junjun mŷ, ti vĭ mē jé. Kŷ tóg fór távĭ tĭ. Kŷ Jesus tóg ag mŷ: “kórég ājag nŷtĭ,” he mŷ. “Ón kŷ ājag tóg nēn han vānh ve sór mŷ. Venh ke tŷ ājag tóg nĭ. Nén ū pir há ve jé ājag tóg ke mŷ, há vŷ: Jonas tŷ nēn ve ja ēn ri ke, he mŷ,” he tóg. ³⁰ “Jonas vŷ cidade tŷ Nĭnive tá ke ag mŷ Topē vĭ tó ja nĭ, kŷ ag tóg ti vĭ mē há han ja nĭ. Ēn ri ke han jé sóg ke mŷ, ājag mŷ. Tŷ sóg ēprā ke fi kósĭn ēn nĭ,” he tóg. ³¹ “Kŷ pā'i mág ēn fi, kanhkā tāpēr tŷ sul tá kātĭg ja ēn fi, tá tá kātĭg ja ēn fi vŷ nĭnh ke mŷ gé, kurā tŷ ēgno ki, sŷ venh kar jykre venh ke kurā ēn ki. Ājag mré fi tóg jēnh mŷ, kŷ Topē tóg ājag mŷ vĭ kónān ke mŷ, fi ve kŷ. Kanhkā fyr ja tá fi tóg kātĭg ja nĭ, vāsŷ, fi tŷ pā'i mág tŷ Salomāo vĭ mē jé. Salomāo káfór vŷ tŷ inh nĭ, há ra ājag tóg inh vĭ mē jāvānh nŷtĭ fi jāvo,” he tóg. ³² “Kŷ Topē vŷ Nĭnive tá ke ag ve kŷ ājag mŷ vĭ kónān ke mŷ gé, kurā tŷ ēgno ēn ki, ha vemnĭ. Nĭnive tá ke ag tŷ Jonas vĭ mē kŷ ag tóg ājag jykre togvānh ja nĭ. Tŷ sóg Jonas vĭ mē kŷ ag tóg ājag tóg ājag jykre tovānh jāvānh nŷtĭ, sŷ ājag mŷ tó tĭ (há) ra,” he tóg, Jesus ti.

Jēngrē ri ke ēg nŷtĭ
(Mt 5.15; 6.22-23)

³³ “Ēg tŷ lampiāo grug kŷ ēg pi(jé) ĩn krēm péju kŷn fēg tĭ, ēg pi(jé) kēj krēm fēg tĭ. Ti fēg jafā krĭ ēg tóg fēg tĭ, lampiāo gru ti. Kŷ ēg tóg ti gru tŷ ve há jēgtĭ, ēg tŷ ĩn kátá kāmŷ kŷ,” he tóg, Jesus ti.

³⁴ “Ēg kanē há tóg tŷ ēg tŷ ve jafā nĭ. Kŷ tóg ēg jo kurā han tĭ, ēg kanē ti, ti há nĭn kŷ. Kŷ tóg ēg jo kurā kar nĭ sir, ēg kanē há nĭn kŷ. Ēg

kanē kórég nĭn kŷ tóg ēg jo kuty ke kán mŷ sir. Kŷ tóg ge nĭ, ēg jykre kórég ti. Ēg kanē kórég ri ke ti nĭ, ēg jo kuty han tóg tĭ. ³⁵ Kŷ venh kanhrān nĭ. Ke tŷ nĭ mŷ ra tóg ājag jo kuty ri ke nĭ. Venh jykre kórég há vē. Kŷ venh jykre kórég han sór tŷg nĭ. ³⁶ Ājag jo kurā nĭn kŷ tóg há távĭ nĭ, ājag jo kuty tŷ nĭn kŷ, ājag jo kuty sĭ tŷ nĭn kŷ ke gé. Ājag jykre há távĭ nĭn kŷ tóg ājag jo kurā ri ke nĭ. Kŷ ājag tóg sir lampiāo gru ri ke nŷtĭ gé. Lampiāo gru mág nĭn kŷ tóg kómkóm ke tĭ, ēg kanē jo, kŷ tóg ēg mŷ jēngrē há han tĭ. Ge ēg nŷtĭ, ēg jykre há távĭ nĭn kŷ, ti kórég sĭ tŷ nĭn kŷ,” he tóg, Jesus ti. Ti tŷ ag mŷ Topē jykre há tón há vē.

Jesus tŷ ūn jykre régre ag mŷ vĭ kónān
(Mt 23.1-36; Mc 12.38-40)

³⁷ Ti tŷ ag mré vēmēn kar Fariseu ū tóg ti mŷ: “inh mré jēn kātĭg,” he mŷ. Kŷ tóg ti mré tĭ mŷ, ti mré jēn jé, Jesus ti. ³⁸ Hā ra Jesus tóg Judeu ag jykre han ja tŷ nĭ, ag jēn jé ag tóg venh nĭgpég tĭ. Kŷ tóg Fariseu ēn mŷ e tĭ. Kŷ tóg to jykrēn kónān mŷ sir.

³⁹ Kŷ Jesus tóg ki kanhró nĭ, kŷ tóg ti mŷ kāmēn mŷ. “Fariseu vŷ tŷ ājag nŷtĭ,” he tóg. “Kŷ ājag tóg copo ven ja kugpég tĭ, pēny ven ja ke gé, há ra ti kátá ke tóg kavéj nĭ. Kŷ ājag jykre vŷ ge nŷtĭ gé. Jykre há nĭ ve ājag tóg nŷtĭ, há ra ājag tóg venh jykre pāno han tĭ, há vŷ: jānkamy to ag lograr he tĭ, he mŷ, ājag prŷ tŷ fag mré nŷ, he mŷ gé. ⁴⁰ Krĭ tŷ pē ājag nŷtĭ. Ū tŷ ēg ven ja han mŷ vŷ ēg jykre han mŷ gé mŷr. Ēg jykre há nĭn kŷ ēg ven ja vŷ há nĭ gé. ⁴¹ Ū jagāgtān ra, ājag tŷ nēn ū tŷ. Venh jykre há kar han ra, kŷ tóg ājag tŷ nēn ū kar jānhkri nĭ ri ke nĭ sir,” he tóg.

⁴² “Fariseu’, Topē vŷ ājag ve kónān. Ón kŷ ājag tóg Topē mŷ ājag jakré tŷ dízimo han kán tĭ. Ājag jakré tŷ hortelā tŷ 10 (ke) nĭn kŷ ājag tóg Topē mŷ ūn pir nĭm tĭ, dízimo han kŷ. Ājag jakré tŷ arruda tŷ ājag tóg dízimo nĭm tĭ gé, ājag jakré tŷ venh kagta kar tŷ mŷr, ājag tŷ nēn ū kar mré há. Nēn ū kar tŷ ājag tóg dízimo vin tĭ, Topē mŷ. Hā ra ājag tóg venh jykre kuryj han tŷ nĭ jāvo. Topē to há tŷ ājag tóg nŷtĭ, ti vĭ jēmē jāvānh ājag tóg nŷtĭ. Ājag tŷ ti tŷ ēg jyvēn ki króm mré há ājag jakré tŷ dízimo vin ra tóg há távĭ nĭnh mŷ vē, há mē. Hā ra ājag tóg ki króm sór tŷ nĭgtĭ,” he tóg.

⁴³ “Fariseu’, Topē vŷ ājag ve kónān. Venh kanhrān jafā krēm ājag tóg venh kápām kŷ nŷtĭ, venh kar tŷ ājag ve jé. Cidade kuyu tá ājag tóg mŷgtĭ, kŷ venh kar tŷ ājag mŷ: “Senhor, ā mŷ há?” hen kŷ tóg ājag mŷ sér tĭ. ⁴⁴ Topē vŷ ājag ve kónān mŷr. Venh kej si ri ke ājag nŷtĭ, venh kej to ró tŷ ri ke. Kri mŷ ag tóg tĭ, venh kar, kŷ ag tóg ki kagtĭg nŷtĭ, ti tŷ tŷ venh kej nĭ ti. Kŷ ag tóg venh vatānh tá venh kavēnh tĭ. Tag ri ke ājag tóg nŷtĭ. Kŷ ājag krēm ke ag vŷ Topē vĭ mranh tĭ, ājag ven kŷ,” he tóg, Jesus ti, Fariseu ag mŷ.

⁴⁵ Kŷ Topě vĭ to professor ũ tóg Jesus mŷ: “ã tŷ Fariseu ag mŷ tag tó kŷ ã tóg ěg to vĭ kónãn tĭ nĭ gé, ag mré,” he mŷ, ěg Senhor mŷ.

⁴⁶ Kŷ tóg: “ón kŷ Topě vĭ to professor,” he mŷ. “Hŷ, Topě vŷ āĵag ve kónãn gé,” he tóg. “Věnh kar mŷ āĵag tóg věnh jykre kufy nĭm tĭ. Kufy jagy ti nŷ, věnh jykre ěn ti, kŷ āĵag tóg han sór tŷ nĭgtĭ. Ge ra āĵag tóg ag mŷ: “ha ki króm,” he tĭ. ⁴⁷ Topě vŷ āĵag ve kónãn mŷr. Āĵag jóg'jóg ve ag vŷ Topě vĭ tó tĭ ag kãgtén. Ĵavo āĵag tóg ag kej ki rĭr há han tĭ. ⁴⁸ Hã ki āĵag tóg āĵag jóg'jóg ve ag tŷ ag kãgtén to: “há tĭ nĭ,” he tĭ. Hã ki tóg āĵag mŷ há nĭ mŷr, ag tŷ ag kãgtén ja tugrĭn. Ag há vŷ ag kãgtén ja nĭ, kŷ āĵag há nŷ ag kej ki rĭr há han tĭ,” he tóg. ⁴⁹ “Hã kŷ Topě vŷ āĵag to vĭ ja nĭ. Ki kanhró ti nĭ, Topě tĭ, há kŷ tóg āĵag to vĭ kónãn ja nĭ, ha mē. “Inh vĭ tó tĭ ag jěgně jé sóg ke mŷ ag mŷ, isŷ ũn vin mŷ ag ke gé, ag tŷ ag mŷ inh vĭ tó jé. Hã ra ag tóg ag vóg kónãn ke mŷ, ag kãgtén jé ag tóg ke mŷ,” he ja tóg nĭ, Topě tĭ. ⁵⁰ Āĵag jóg'jóg ve ag vŷ ag kygrěn kãn, há ra tóg āĵag mŷ há tĭ, há kŷ Topě vŷ to āĵag vóg kónãn ke mŷ. Ũ tŷ hěn ri ke ag kygrěn ag tóg, āĵag jóg'jóg ve ag, Topě tŷ ěprã ke ag han kar kŷ. ⁵¹ Ti kãke tóg Abel tén. Ti nón ke ag kãgtén ja ag tóg nĭ gé, āĵag jóg'jóg ve ag, Zacarias mré há. Topě ĩn jãnkã krěm ag tóg tĭ tãnh, Topě mŷ něn ũ pŭn jafã ěn ki, Zacarias ti. Topě tŷ jěgněg mŷ ag kãgtén tovãnh tŷ pě ag nŷtĭ, āĵag jóg'jóg ve ag. Hã ra tóg āĵag mŷ há tĭ. Āĵag tŷ ag kygrěn kãn ri ke ti nĭ. Ũn kãgter mŷ tag jagfy kajãm kãn jé āĵag tóg ke mŷ, ha vemnĭ. Āĵag mŷ sóg tó mŷ mŷr,” he tóg, Jesus ti.

⁵² “Ŧn kŷ Topě vĭ to professor”, Topě vŷ āĵag ve kónãn. Topě vĭ tŷ ěg kanhrãn mŷ ěn ki ge jãvãnh āĵag tóg nŷtĭ mŷr'. Kŷ ũ tŷ ki rã sór mŭn kŷ āĵag tóg tĭ mŷ tó kónãn tĭ, tĭ tŷ ki věnh fón tŷ nĭn jé. Kŷ tóg ěg tŷ ũ jo ĩn ĩfěnh ěn ri ke nĭ, āĵag tŷ ag tŷ Topě ki ge kaměg tĭ,” he tóg, Jesus ti. Ti tŷ ũ tŷ ěn kŷ Topě vĭ to professor ag mŷ vĭ kónãn há vē.

⁵³ Ti tŷ tag tó kar kŷ tóg hěn ra tĭ mŷ sir. Tag pãte Topě vĭ to professor ag tóg tĭ mré mŷ kŷ ti tugnŷm tĭ, Fariseu ag ke gé. Ag tŷ ti vĭ to ti se sór vē. Hã kŷ ag tóg ěn kŷ tĭ ki jěměgměg mŷ. ⁵⁴ Ŧn kŷ ag tóg tĭ vĭ jěměg tĭ gé sir, ag tŷ ti vĭ to ti kãgmĭn jé.

12

*Ŧn jykre régre ag
(Mt 10.26-27)*

¹ Hã ra ũ tŷ hěn ri ke ag vŷ věnh mãn kŷ nŷtĭ nĭ. E tãvi ag tóg tĭ ha, mil tŷ hěn ri ke ag. Kŷ ag tóg jagně sãnsãn mŷ sir, ag e nŷtĭn kŷ. Kŷ Jesus tóg ag kanhrãnrãn mŷ. Ā mré mŷ tĭ ag kanhrãn věn tóg mŷ, kŷ tóg ag mŷ: “Fariseu ag jykre han sór tŷg nĭ,” he mŷ. “Pão jěgja jafã ri ke ti nĭ, ag jykre ti, há kŷ tóg Topě mŷ kórěg nĭ. Ag jykre há vē, ha mē:

jykre régre ag nŷtĭ. Kŷ tag tóg Topě mŷ kórěg tãvi nĭ,” he tóg. ² “Ěg tŷ péju kŷ něn han mŷ vŷ věnh ven kãn ke mŷ, ěg tŷ věnh kar vatãnh tá něn to jykrcěn mŷ vŷ věnh ven kãn ke mŷ, kurã tŷ ěgno ki,” he tóg. ³ “Āĵag tŷ věnh kar vatãnh tá věměn ja ěn mē kãn jé ag tóg ke mŷ, věnh kar. Āĵag tŷ kěkěn kŷ něn tó ja ěn tó kãn jé ag tóg ke mŷ, jamã hãr(a), āĵag tŷ ĩn kãtã něn tó ja ěn. Hã kŷ věnh jykre régre han tŷg nĭ,” he tóg.

*Ěg tŷ ěprã pã'i ag kaměg ke tŷ
(Mt 10.28-31)*

⁴ “Ha mē, iso há āĵag nŷtĭ. Ag kaměg tŷg nĭ, ũ tŷ ěg tén tĭ ag, pã'i ag. Ag tŷ ěg tén kar kŷ ag tóg ěg tŷ hě ri kenh ke tŷ nĭ sir. Hã kŷ ag kaměg tŷg nĭ. ⁵ Āĵag mŷ sóg tónh mŷ ha, āĵag tŷ ũn kaměg ke tĭ, há vŷ: Topě, he mŷ. Ti há ne ěg tén kar nŷgme ki ěg vãm ki kanhró nĭ', mŷr ha mē'. Kŷ ti há kaměg nĭ. ⁶ Sěsĭ vãm ag tóg tĭ, jãnkamy kato, ěg tŷ ko jé. Ĵěsĭ tŷ 5 (ke) kato ěg tóg jãnkamy pir mãg tĭ. Hã ra Topě pí(j)ě ag kã jatun mŷ. Ag ki rĭr nĭ tóg nĭ, sěsĭ ěn ag ki. ⁷ Ěg ki rĭr tóg nĭ gé, Topě tĭ. Ěg tŷ něn věg mŷ kar ki kanhró tóg nĭ. Hã kŷ tóg ěg gãnh ki kanhró nĭ gé. Nĭkrěn kãn ja tóg nĭ, Topě tĭ, ěg gãnh ti. Ĵěsĭ kãfór āĵag tóg nŷtĭ, Topě mŷ. Āĵag kãmĭ ũn pir tóg sěsĭ e kãfór nĭ, ti mŷ. Hã kŷ ag kaměg tŷg nĭ, ũ tŷ ěg tén sór mŷ ag,” he tóg.

*Ěg tŷ Jesus kãměn ke
(Mt 10.32-33; 12.32; 10.19-20)*

⁸ “Hã kŷ sóg āĵag mŷ tag tó mŷ. Ěprã ke ag mŷ: “tŷ sóg tĭ mré ke nĭ,” hemnĭ, iso. Ag kaměg tŷg nĭ. Kŷ sóg āĵag tónh ke mŷ gé, Topě tŷ jěně jafã ag mŷ, kurã ěn kã, āĵag tŷ tŷ inh mré ke nŷtĭ ti. Tŷ sóg ěprã ke fi kósĭn ěn nĭ, ha mē. ⁹ Āĵag tŷ ěprã ke ag mŷ inh kãměn tŷ nĭn kŷ sóg āĵag tónh ke tŷ nĭ gé, Topě tŷ jěně jafã ag mŷ, āĵag tŷ iso: “tĭ ki kagtĭg sóg nĭ,” hen kŷ,” he tóg.

¹⁰ “Tŷ sóg ěprã ke fi kósĭn ěn nĭ. Ag tŷ iso věme jŷ han kŷ sóg ag mŷ věnh pãte fón sór mŷ. Ag tŷ há ra Topě kuprĭg to věme jŷ han kŷ Topě tóg ag mŷ věnh pãte fón mãn ke tŷ nĭ ha,” he tóg.

¹¹ “Āĵag vin jé ag tóg ke mŷ, pã'i ag mŷ, governador ag mŷ ke gé, ag tŷ āĵag sigse jé. Ěg věnh kanhrãn jafã krěm ag tóg āĵag ki jěmě sór ke mŷ, āĵag tŷ inh ki ge kŷ nŷtĭ ti, ha vemnĭ. Hã ra to krĭ kufy han tŷg nĭ, āĵag tŷ ag mŷ inh kãměn ke ěn to. ¹² Topě kuprĭg há ne āĵag kanhrãn ke mŷ', kurã ěn kã. Hã kŷ āĵag tóg tónh ke mŷ sir,” he tóg, Jesus ti, ã mré mŷ tĭ ag mŷ.

Ěg tŷ něn ũ to ěn ke tŷ

¹³ Kŷ ũn e ag kãmĭ ũ tóg Jesus mŷ: “Senhor,” he mŷ. “Inh jo inh kãke mré vĭmĭnĭ, ěg tŷ ěg panh ter ja tŷ něn kar věnh kãpãm jé, tĭ kuge tĭ,” he tóg, Jesus mŷ.

¹⁴ Hã ra Jesus tóg ti mý: “vó,” he mü. “Isü pijé,” he tóg. “Inh pi(jé) ä mä ä kuge ve sör mü’. Inh pi(jé) ä tü tý vënh kãpãm sör mü’,” he tóg.

¹⁵ Kÿ tóg ag kar mý: “ker nén ü to én hë!,” he mü. “Ëg tý nén kar pi(jé) ëg rîr han ke mü’. Ëg tü mág nî ra ëg pi(jé) mü há han ke mü’,” he tóg.

¹⁶ Kÿ tóg ag mý: “vënh jykre há vÿ ge nÿnh mü, ha më,” he mü. “Ûn rico tóg nî ja nÿgti mÿr,” he tóg. “Ti japÿ vÿ nén kar kanë e han ja nÿgti. ¹⁷ Kÿ tóg to jykrén mü sir, ùn rico ti. “Inh hÿn ne han mü ha?” he tóg. “Inh päjó mág vó, inh päjó kãsa vó, sÿ krëm isü kar rãg jé?” he tóg. ¹⁸ “Inh päjó kókén jé sóg ke mü, sÿ ti jëgja ki ùn mág han jé, kÿ sóg krëm isü kar vin mü, inh jakré kanë kar ti,” he tóg mü, to jykrén kÿ. ¹⁹ “Kÿ sóg jatu nî sir. Isü vÿ prÿg tý hën ri ke pétëm mü, kÿ sóg rãnhràj mæn ke tü nî ha. Jatun mÿ sóg jëg nÿnh ke mü, kron nî jé inh ke mü gé. Inh mÿn sér ti sir, sÿ jatu nÿn kÿ,” he tóg, to jykrén kÿ, ùn rico ti.

²⁰ Hã ra Topë tóg ti mÿ vî mü. “Krî tü ä nî,” he tóg ti mÿ. “Kuty tag kã ä tóg ter ke mü ha, kÿ ä tü mág tag tý tý ü tü nÿnh ke mü ha ke gé. Ma tÿg ke tü ä tóg nî. Ä ter ke vë,” he tóg ti mÿ. Topë ti,” he tóg, Jesus ti, ü tý ä panh tü mân sör mü ën mÿ. ²¹ “Ge tóg ti, ëg tý ga kri nén ü há ve sör kÿ, ëg tý kanhkã tá tý nén ü tü nÿn kÿ, Topë mrë. Ëg pi(jé) ga kri ëg tü mág ën ma mÿnh mü’. Ëg tý kanhkã tá tü mág nÿtÿn kÿ tag hä tóg há nî,” he tóg, Jesus ti.

*Ëg tý nén ü to krî kufy han ke tü
(Mt 6.25-34)*

²² Kÿ tóg ä mrë mü ti ag mý: “ha vé,” he mü. “Vëjën to jykrén kÿ krî kufyg tÿg nî,” he tóg. “Inh hÿn ùri ne konh mü?” Inh hÿn ne tunh mü?” he tÿg nî. ²³ Topë tý ëg han ja vë, ëg tý ga kri mü jé. Hã kÿ tóg ëg jën ki rîr ke mü gé, ëg kur ki ke gé. ²⁴ Sësi to jykrén nî. Ag mÿ êkrân tí? Vó. Ag mÿ äjag jakré kunüg tí? Vó. Ag mÿ päjó han tí? Vó, ke tü ag tóg nÿgti, ge ra Topë tóg ag jën tí. Jësi kãför äjag tóg nÿti, Topë mÿ, hã kÿ tóg äjag jën ke mü gé. ²⁵ Kÿ, Topë tý ëg jé prër kÿ ëg tóg mÿnh mü gé. Ëg pi(jé) mÿnh ke tü nî, ti tý ëg jé prër kÿ’. Ëg tý to krî kufy han mü ra ëg tóg tÿg mü. ²⁶ Ëg pi(jé) ëg krî kufy tÿgrin, ëg krî há tÿgnÿn mÿnh ke tü nî’. Mü jé ëg tóg ke mü, ti tý ëg jé prër kÿ. Hã kÿ nén ü ü to krî kufy han tÿg nî.

²⁷ Ka fej to jykrén nÿ gé. Jatun mÿ tóg mog tí. Rãnhràj tü tóg nÿgti, kur han tü tóg nÿgti. Hã ra tóg sÿnvî nÿtÿgti, ka fej ti, kÿ pä’i mág tý Salomão ën kur tóg ri ke tü nÿti ja nÿgti, ti sÿnvî ja ra, vënh kar kur sÿnvî kãför ti nî, Salomão kur ti. Ki hä sóg to mü mÿr. ²⁸ Topë hä ne ka fej sÿnvî han tí’. Hã ra tóg kãnhmar kãgter tí, ka fej ti, ti sÿnvî ra. ùri tóg há nÿti, tý vaj kÿ tóg kógungun tí. Topë tý ka fej sÿnvî han kÿ tóg äjag kur ki rîr ke mü gé, ha vemni.

Kÿ ti to: “ti mÿ ëg mÿ kur nÿm mü vÿ?” he tÿg nî. ²⁹ “Inh hÿn ne konh mü, ùri?” he tÿg nî gé. To krî kufy han tÿg nî. ³⁰ Topë ki ge tü ag vÿ tag to jykrén mág tí. Hã ra ëg jóg tý Topë vÿ ëg ki kanhró nî, ëg tý nén konh ke mü ti, ëg kur ti ke gé. Kÿ to krî kufy han tÿg nî. ³¹ Topë tý tý ëg pä’i nî ën hä ve jé vãsãnsãn nî. Kÿ tag hä to jykrén nî. Kÿ Topë vÿ äjag mÿ äjag tý nén ve sör mág ën vin ke mü sir,” he tóg, Jesus ti.

*Kanhkã tá ëg tü
(Mt 6.19-21)*

³² “Kamëg tÿg nî, äjag pipir nÿti ra. Ëg jóg tý Topë vÿ äjag to há nî, hã kÿ tóg äjag mÿ kanhkã ti ven sör mü, ha më. ³³ Äjag tý nén kar vin nî, ùn vësÿrënh mü ag mÿ. Hã kÿ äjag tóg kanhkã tá tý nén ü mág nÿtÿnh mü. Tá äjag kuge tóg tü’ henh ke tü nî. Tag ki ëg tóg ëg jãnkamy fón tí, nén ü kar to. Tá tóg tü’ he jãvãnh nî, ëg kuge ti. Tá ü tóg pëjunh kãtÿg ke tü nî gé, tá ti ga tóg kaggranh ke tü nî gé. Kanhkã tá ëg tü vÿ ge nî. Tÿg jãvãnh ti nî. ³⁴ Äjag tý ga kri tý nén ü mág nÿtÿn kÿ äjag tóg ga kri mü mág sör mü. Äjag tý hä ra kanhkã tá tý nén ü mág nÿtÿn kÿ äjag tóg kanhkã ra mü sör mü, kÿ tag hä ne há nî,” he tóg, Jesus ti.

Ëg tý Jesus kãtÿg mæn jãvãnh ke

³⁵ “Ëg kur tý ëg tóg vësófgÿg tí, ëg tý rãnhràj há han jé. Ëg lampião grub ëg tóg tí, kuty kã, ëg tý ve há han jé. Ën ri ke han nî, äjag tý inh kãtÿg mæn ke jãvãnh kÿ. ³⁶ Kÿ äjag tóg ùn camarada ri ke nÿti. Kejën ag patrão vÿ hën ra tÿg mü, ä prÿ ke festa mág han jé. Kÿ ti camarada ag vÿ ti tý tá vÿn ke jãvãnh nÿti. Ag tý ti jãvãnh há han kÿ tóg há tí, ag nÿgnÿr tü nÿn kÿ. Kÿ ag tóg kãnhmar ti tý jãnkã tý tórón tórón ke kÿ mënñ mü, kÿ ag tóg ti mÿ róm ke mü sir, ti jun kÿ. ³⁷ Kÿ tóg kejën jun mü sir, ag patrão ti. Kÿ tóg sér tí, ti camarada ag tý ti jãvãnh nÿtÿn kÿ. Kÿ tóg ag mÿ ví há han ke mü sir. Kÿ tóg vësóg fÿn kÿ ag mÿ: “nÿgnî ra ver, mesa to,” henh ke mü sir. Kÿ tóg ag mÿ vëjën ven ke mü. Ag patrão hä ne ä camarada ag mÿ vëjën ven ke mü’, ha vemni. Ki hä sóg to mü,” he tóg, Jesus ti. ³⁸ “Hën ri ke mÿn tóg meia noite ki jun ke mü, hën ri ke mÿn tóg galo kyr mü ra jun ke mü. Ti camarada ag tý ti jãvãnh kÿ nÿtÿn kÿ tóg ag mÿ ví há tävi han ke mü sir, ha vemni,” he tóg, Jesus ti.

³⁹ “Kÿ tag to jykrén nî, ha më. Inh kãtÿg mæn ke vÿ ü tý nén ü pigju(g) tí kãtÿg ri ke nÿnh mü. Ü tý ti ïn krëm nî ën pi(jé) ki kanhró nî, hora kã ti kãtÿg ke mü ti. Ü tý ti tý nén ü pëju sör mü tóg ën ge nî, ha më. Ti tý ti kãtÿg ke hora ki kanhró nî (hã) ra tóg ä kanë fãn mü vë, ti tý ti ïn kãra rä tü nî jé. Hã ra tóg ki kagtÿg nî. ⁴⁰ Ge ti nî, inh kãtÿg mæn ke ti. Vënh ki rîr, vënh ki ëmë. Èprã ke fi kósÿn vÿ kãtÿg ke

mũ, ãjag tÿ ti kãtÿg ke to jykrén tũ (hã) ra,” he tóg, Jesus ti.

Ûn camarada to comparação
(Mt 24.45-51)

⁴¹ Kÿ Pedro vÿ ti mÿ: “Senhor,” he mũ. “Ã tÿ ù mÿ ke nê, ã tÿ tó ja tag ti? Ã tÿ ù tÿ ã ki ge tũ ag mÿ ke mÿ, êg mÿ ke mÿ vó?” he tóg, Pedro ti, Jesus mÿ.

⁴² Kÿ êg Senhor tóg ti mÿ: “hÿ,” he mũ. “Kejên patrão tóg hên ra tÿg sór mũ, kÿ tóg ã camarada ag kã ù tÿ pã'i han mũ, ti tÿ ti jo ã mré camarada ag ki rÿr jé. Û tÿ ã rãnrãj ki rÿr há han tÿ ên kuprêg tóg mũ, ti tÿ ag mÿ vÿjên ven jé, vÿjên ke horan ki. ⁴³ Ti tÿ ag ki rÿr há han kÿ ti patrão vÿ ti mÿ vÿ há han ke mũ, ti kãtÿg mãn kÿ, ù tÿ ag ki rÿr há han mũ ên mÿ. ⁴⁴ Tÿ pã'i mág han jé tóg ke mũ, ti tÿ ti tũ ki rÿr kãn jé sir. Ki hã sóg ke mũ, ha mẽ. ⁴⁵ Ti camarada ên jykre kórég nÿn kÿ tóg vênhmÿ nÿ jãvo, ha mẽ. To jykrén kÿ tóg: “êg patrão vÿ kãtÿg vãnh han mũ,” he mũ. Kÿ tóg ã mré camarada ag vóg kónãn kÿ ag mrãnmrãn mũ sir, fag ke gé. Kÿ tóg jatun mÿ jên mág han mũ, ùn kronkron ti ag mré tóg kronkron kÿ pépév tÿ nÿ gé sir. ⁴⁶ Kÿ ti patrão vÿ ti kãnhmÿ jun ke mũ, ha vemni, ti tÿ ti jun ke kurã ki kagtÿg nÿn kÿ, ti hora ti ke gé, kÿ tóg ti vóg kónãn ke mũ gé sir, ti patrão ti, kÿ tóg ti fón ke mũ, Topê vÿ mranh ti ag mré hã,” he tóg.

⁴⁷ “Topê camarada ù vÿ ã patrão kãtÿg ken jo ki rÿr há han tũ nÿgtÿ, ti patrão tÿ ti mÿ tó mũ ra. Æ patrão vÿ ki króm tũ ti nÿgtÿ. Ti mrãnmrãn mág jé tóg ke mũ, ti patrão ti, Topê ti. ⁴⁸ Û tóg ã tÿ nén han ke mẽ ja tũ nÿ, ti patrão vÿ ti, ti camarada ù ti. Hã ra tóg kórég han mũ gé. Kÿ ti patrão tóg ti mrãnmrãn ke mũ gé. Ti mrãnmrãn sÿ han jé tóg ke mũ jãvo. Û tóg vênh kanhrãn mág han ti. Kÿ Topê tóg vênh jykre há tãvi ve sór mũ sir, ti tÿ ki kanhrãn mág han mũ ên to. Û mÿ ti vÿ mág ti, Topê ti, kÿ tóg ti tÿ ki króm há han ve sór mũ gé sir,” he tóg, Jesus ti.

Û tÿ Jesus tugrÿn êg kato tênh ke
(Mt 10.34-36)

⁴⁹ “Ga kri inh mur, isÿ re pÿr tÿg ri ke han jé, hã vÿ: ùn e tÿ inh ki ge mũ, he mũ. Sÿ re pÿr tÿg ri ke ên venh há tóg ti, hã ra tóg ver gru tũ nÿ. ⁵⁰ Ti grug to hã sóg vÿsÿrénh ke mũ. Iser ke vë, kÿ tóg inh mÿ e ti. Sÿ ve jãvãnh tóg ti, inh vÿsÿrénh ke ti,” he tóg, Jesus ti.

⁵¹ “Ãjag hÿn iso: “vênh kar tÿ jagnê to há han jé tóg ke mũ,” he ti. Hã tũ vë. Û tÿ hên ri ke tÿ jagnê kato tÿ han jé sóg ke mũ, ha vemni. ⁵² Ha vé, ïn pir krêm ke fag vÿ jagnê kato tênh ke mũ. Ûn tãgtũ fag vÿ ùn régre fag kato tÿgtÿnh mũ ha. Kar ùn régre ên fag vÿ ùn tãgtũ fag kato tÿgtÿnh mũ gé sir. ⁵³ Jagnê kato fag jagnê to jÿgÿnh mũ. Û tóg ã kósín

kato tênh ke mũ, kÿ ù tóg kejên ã panh kato tênh ke mũ gé. Û fi vÿ ã kósín fi kato tênh ke mũ, kÿ fi vÿ ã mÿnh fi kato tênh ke mũ gé. Kÿ ù tóg ã má fi kato tênh ke mũ, kÿ fi tóg ã jamré kato tênh ke mũ gé sir. Ge ti nÿgtÿ,” he tóg, Jesus ti.

Jesus jykre ki kanhrãn
(Mt 16.2-3)

⁵⁴ Kÿ tóg vênh kar mÿ tó mãn mũ gé, kÿ tóg ag mÿ: “kanhkã ve kÿ ãjag tóg ta ki kanhró nÿti,” he mũ. “Kanhkã góg tÿ tãtã kãtÿn kÿ ãjag tóg: “ta vÿ kutÿnh mũ,” he ti. Ki kanhró ãjag tóg nÿtÿgtÿ. ⁵⁵ Kar ãjag tóg kãka ki kanhró nÿti gé. “Tag tán kãtÿ mũ, kãka ti, kÿn hÿn jũ jagy nÿnh mũ, ha vemni,” he ãjag tóg ti gé. ⁵⁶ Ki kanhró ãjag tóg nÿti, ta jykre ti, kãka jykre ti, ga jykre ti ke gé. Hã ra ãjag tóg inh jykre ki kanhrãnrãn sór tũ nÿ, sÿ ùri ãjag mÿ tó mũ tag ti. Kutu ãjag nÿti, ha mẽ, hã kÿ ãjag tóg ki kanhrãnrãn sór tũ nÿ,” he tóg, Jesus ti.

Êg tÿ jagnê mÿ vênh pãte fón
(Mt 5.25-26)

⁵⁷ “Kÿ ãjag tóg vênh jykre kuryj to jykrén tũ nÿ gé, ãjag tÿ jagnê mÿ vênh pãte fón jé, ãjag tÿ ver ga kri mÿn kÿ. ⁵⁸ Kejên ãjag tóg jagnê mÿ vênh jykre vênhmÿ tó ti. Kÿ ãjag tóg pã'i mÿ tónh mũ sir. Æ tÿ ù to jũ mũ ên vÿ ã tónh tÿg sór mũ. Ti tÿ pã'i tá jun ke to há ti mré vÿmni. Ti mÿ: “inh mÿ vênh pãte fón,” hemni. Ke tũ nÿ mũ ra pã'i vÿ ã jykre pãno venh ke mũ, kÿ tóg polícia mÿ: “ti se ra,” henh ke mũ. Kÿ tóg ã senh ke mũ sir. ⁵⁹ Ha mẽ, tá ã kãnhmar kãkutê mãn ke tũ nÿ. Æ tÿ kajãm kãn kar kÿ ã hên ri ke mÿn tá kãkutê mãn ke mũ sir,” he tóg, Jesus tÿ êg tÿ jagnê mÿ vênh pãte fón kãmên hã vë.

13

Êg tÿ êg jykre tovãnh ke

¹ Kejên ù ag tóg Jesus tá junjun mũ, hã ra ag tóg ti vÿ mẽ kÿ nÿti. Kurã ên kã ù ag tóg ti mÿ Galiléia tá ke ag tó ja nÿ, fóg tÿ pã'i tÿ Pilatos tÿ ùn kãgtÿn ja ên ag. Topê mÿ ag tóg ãjag mÿg tãnh ja nÿ, ti mÿ pÿn jé, hã ki Pilatos tóg ag kygrÿn ja nÿ, hã kÿ ag kyvénh tóg ãjag mÿg kyvénh mré kutê ja nÿ. Hã kãmên ag tóg, Jesus mÿ, ti tÿ ag mÿ e tÿn kÿ, ag tÿ ùn kãgter mũ ag to: “ag hÿn Topê vÿ mranh mág,” hen kÿ. ² Kÿ Jesus tóg ag mÿ: “ãjag hÿn Galiléia tá ke ên to jykrén sór mũ, ùn kãgter mũ ên ag to,” he mũ. “Topê vÿ mranh mág ti ag vë,” he ãjag tóg mũ ag to. “Ag hÿn vênh jykre pãno han mũ nÿ, ag hÿn Galiléia tá ke ag jykre pãno kãfór han mũ nÿ, hã kÿ Topê hÿn tóg ag vóg kónãn mág,” he ãjag tóg ti ag to. ³ Ke tũ vë hã ra. Æjag ri ke ag tóg nÿti, mÿr, ha mẽ. Æjag tÿ ãjag Jykre tovãnh tũ nÿn kÿ ãjag tóg nÿgme ki vár ke mũ, ha vemni,” he tóg. ⁴ “Û tÿ 18 (ke) ên ag to jykrén nÿ, ù tÿ goj tÿ Siloé tá kãgter mũ ên ag. ïn tÿ ên tóg ag kri kutê, ïn vag jé

ën ti, hã ky ag kãgter mü. Jerusalem tá ke kar ag jykre ri ke ja ag tóg nýtí. Ag pí(jé) ag jykre pãno ën kãfór ja nýtí. Ag ri ke han ja ag nýtí, ha mẽ. ⁵ Kÿ sóg ãjag mÿ ke mü. ãjag tÿ ãjag jykre pãno tovãnh tũn kÿ ãjag tóg nũgme ki vár ke mü," he tóg, Jesus ti.

Ka tÿ figueira to comparação

⁶ Kÿ tóg ag mÿ: "ú tÿ Topê jykre han sór tú ag vÿ ge nÿtĩnh mü, ha mẽ," he mü. "Kejën ú tóg nÿgtí. Ka há krãn ja tóg nÿgtí, ka tÿ figueira. Ka kanê ù vê, ko há ti jê. Ën krãn ja tóg nĩ. Uva kãmĩ tóg ti krãn ja nĩ. Kÿ tóg kejën ti kanê ko sór mü, kÿ tóg venh kãti mü. Hã ra tóg kanên ja tũ nĩ. ⁷ Kÿ tóg uva ki rĩr tí mÿ: "ti gÿn ra," he mü. "Prÿg tãgtũ tóg nĩ ha, sÿ ti kanê vég tú ki. Kanên vãnh ti hÿn jê. Ti gÿn ra, ti tÿ ga kókég tú nĩn jê," he tóg. ⁸ Hã ra tóg ã patrão mÿ: "ú tovãnh ra ver," he mü, uva ki rĩr tí ti. "Ti pênĩn sóg kũm mü ver, sÿ ti krêm ga jêgja han jê ver. ⁹ Hên ri ke mũn tóg kanê há hÿn han ke mü ha. Ke tu nĩn kÿ sóg ã mÿ ti gÿn ke mü vãhã," he tóg mü, uva ki rĩr tí ti," he tóg, Jesus ti. Ti tÿ ú tÿ ã jykre kórég tovãnh sór tú tón hã vê.

Jesus tÿ vênhkãn ke kurã ki ùn kaga tÿ há' he

¹⁰ Kejën tóg ag vênh kanhrãn jafã krêm ag kanhrãn mü, Jesus ti, vênhkãn ke kurã ki. ¹¹ Kÿ ú fi tóg tá jê nĩ. Jagrê kórég fi nĩ, hã kÿ fi tóg pãnh ke kÿ jê nĩ. Vênh ra hã jê kórég fi tóg nĩ, fi jagrê tũgnĩn. Prÿg tÿ 18 (ke) han fi tóg, fi jagrê tÿ fi kagãg tí ki. ¹² Kÿ Jesus tóg fi vég mü, kÿ tóg fi jê prêr mü. "Kunĩg, jÿ," he tóg. "Á kaga tÿ sóg tú' henh mü," he tóg fi mÿ. ¹³ Kÿ tóg ã nĩgê tÿ fi kri fig mü. Kÿ fi tóg vênh ra hã jêg há han mü, ha mẽ. Kÿ fi tóg Topê to ví há han mü sir.

¹⁴ Hã ra vênh kanhrãn jafã to pã'i tóg Jesus to jũ mü, ti tÿ vênhkãn ke kurã ki fi tÿ há' hen kÿ. Ti mÿ tóg tÿ vênh rãnrãj nĩ, fi tÿ há' he mü tag tí, hã kÿ tóg Jesus to jũ mü. Kÿ tóg ví mü sir. Vênh kar jÿvên kÿ tóg ag mÿ: "kurã tÿ 6 (ke) há ki êg tóg rãnrãj ke tũ hã," he mü. "Hã kÿ kurã tÿ 6 (ke) ën ki kãmũmnĩ, ti tÿ ãjag tÿ há' hen jê. Vênhkãn ke kurã ki vênh kygtãg kãmũ tũg nĩ," he tóg mü, pã'i ti.

¹⁵ Hã ra Jesus tóg ti ví kãfãn mü, kÿ tóg: "jykre régre ã nĩ (mÿr)," he mü. "Vênhkãn ke kurã kã ãjag tóg ãjag mæg ki rĩr tí gé, monh ki, cavalo ki ke gé, ha mẽ. ãjag mæg kygvãn ãjag tóg tí, ãjag tÿ ti kron mũn jê, ti tÿ ãn kãkã se kÿ jê kÿ, cocho ti. ¹⁶ Kÿ tag fi vÿ se kÿ jê ën ri ke jê ja nĩ gé, ha mẽ. Satanás hã vÿ fi sé', prÿg tÿ 18 (ke) ki. Êg jóg'jóg ve tÿ Abraão kósĩn ú fi vê, êg mæg kãfór fi tóg jê, hã ra ã tóg jũ sór mü, isÿ vênh kãn ke kurã ki fi tÿ há' hen kÿ, isÿ fi kavãn ri ke han kÿ. Vênh jykre vênhmÿ han sór ã tóg nĩ," he tóg, Jesus ti, pã'i ti mÿ.

¹⁷ Ti ví tag to ag tóg mÿ'ãg'ãg mü sir, ti kato tẽ mü ag. Hã ra tóg vênh e ën mÿ sér tí sir. Ag

mÿ tóg nén ú kar há han tí, hã kÿ tóg ag mÿ sér tí sir.

Mostarda fy to comparação

(Mt 13.31-32; Mc 4.30-32)

¹⁸ Kÿ Jesus tóg ag mÿ: "Topê tÿ tÿ êg pã'i nũnh ke vÿ ge nĩ, ha mẽ," he mü. ¹⁹ "Vãnh tÿ mostarda fy ri ke ti nĩ. Sĩ ti nĩ, ti fy ti. Êg japÿ ki êg tóg krãn tí, kÿ tóg mog tí. Kÿ tóg ka ri ke nĩ, tí tÿ pẽ téj nũn kÿ. Hã kÿ sêsĩ tóg kri jagfênh ke mü, tí pẽ kri, tí pẽ mág nũn kÿ. Topê tÿ tÿ êg pã'i nĩ kãme tÿ vênh kar kri rũm ke to ken hã vê," he tóg, Jesus ti.

Fermento to comparação

(Mt 13.33)

²⁰ Kÿ tóg ag mÿ: "Topê tÿ tÿ êg pã'i nũn kÿ tóg tag ri ke nũnh mü, ha mẽ," he mãn mü. ²¹ "Ûn tÿtã fag vÿ pão han tí, farĩnh tÿ. Pão han jê fag tóg pão jêgja jafã tÿ fermento ën tÿ farĩnh mré jêgãg tí. Kejën ú fi tóg farĩnh e kãki tí jãgja jafã pir tÿ kãki vãm ja nĩ, hã ra tóg tÿ sòn ke kãn," he tóg, Jesus ti. Ti ví tÿ vênh kar kri rũm ke kãmên há vê.

Jãnkã sĩ to comparação

(Mt 7.13-14, 21-23)

²² Kÿ Jesus tóg tí mü. Cidade e fin rãm tóg mü, êmã kãsir fin ke gé. Tÿg kÿ tóg ag kanhrãnrãn mü sir. Ge kÿ tóg komêr hã cidade tÿ Jerusalem kukãm tí mü. ²³ Kÿ ú tóg ti mÿ: "Senhor," he mü. "Ûn krenkren mü ag mÿ pipir nÿtí, e nÿtí vó?" he tóg ti mÿ. Kÿ tóg ti mÿ: ²⁴ "hÿ," he mü. "Inh ki rá vÿ jãnkã sĩ ra rá ri ke nĩ," he tóg. "Vãsãn nĩ, ã tÿ ra rá jê. Kejën ú tóg ra rá mãn ke tú nĩ ha. Ën kã ú tÿ hên ri ke ag vÿ ra ge sór mü, hã ra ag tóg tÿ hê ri kenh ke tú nĩ ha sir. ²⁵ Ìn ki rĩr tí ën tÿ nĩfênh ja vê mÿr, hã kÿ ag tóg Ìn kãra genh ke tú nĩ ha. Kanhkã to ken hã vê, Ìn ti. Ìn ki rĩr tí ën hã ne nĩfênh ke mü', kÿ ãjag tóg sir re tá nÿtĩnh kÿ tÿ tórón' tórón' kenh ke mü. "Senhor", êg mÿ róm, êg mÿ nón, jãnkã ti," he jê ãjag tóg ke mü. Hã ra tóg sir ãjag mÿ: "ãjag ki kagtũg sóg nĩ," henh ke mü, Ìn ki rĩr tí ti. "ãjag tÿ ú nÿtí?" he jê tóg ke mü. ²⁶ Kÿ ãjag tóg ti mÿ: "ã mÿ êg ki kagtũg?" henh ke mü. "Êg hã vÿ ã mré jên ja nĩ, êg hã vÿ ã mré kron ja nĩ, êg kanhrãn ja ã tóg nĩ, êg jamã tá. Êg hã vê," he jê ãjag tóg ke mü, ãjag tÿ re tá nÿtĩnh kÿ. ²⁷ Hã ra tóg ãjag mÿ: "inh pí(jé) ãjag ki kanhró nĩ," henh ke mü. "ãjag pí(jé) tÿ ãn mré ke nÿtí". Ha mÿjêg. Vênh jykre pãno han ãjag tóg mÿgtí," he jê tóg ke mü, Ìn ki rĩr tí ti, ãjag mÿ. ²⁸ ãjag tÿ ra mũnh ke tá ãjag tóg vêsÿrênh ke mü, tá ãjag jã tóg gyngyn ke mü, gangan ke jê ãjag tóg ke mü, tá. Kór há tá ãjag tóg Abraão vênh ke mü, tá, Isaque ke gé, Jacó ke gé, Topê ví tó tí ag kar ke gé. Ën ag kar vÿ Topê tÿ tÿ êg pã'i nĩ vênh mü sir, ãjag jãvo. ²⁹ Ën kã Topê ki ge kÿ nÿtí kar ag tóg kãmũnh mü, rá jur ja tá, rá pur ja tá, kanhkã fyr tá, rá krêm

tig ja tá. Kāmũ ký ag tóg Topê tỹ tỹ ěg pã'i nĩ venh ke mũ, ti tỹ ag ki rĩr nĩ ti, ký ag tóg tá jĕg nỹtĩnh mũ ģag jãvo. ³⁰ Ký tag ki ãn kãsir ã ag tóg mág nỹtĩnh mũ, tá pã'i nỹtĩnh mũ. Ký tag ki ãn mág ã ag tóg kãsir nỹtĩnh mũ gé, tá, tere ký," he tóg, Jesus ti.

*Jesus tỹ Jerusalém tá ke ag to há nĩ
(Mt 23.37-39)*

³¹ Kurã ěn kã Fariseu ã ag tóg tá junjun mũ, Jesus mré vĕmĕn jé. Ti mỹ ag tóg: "ha mĕ," he mũ. "Pã'i mág tỹ Herodes vỹ ģ ten sór mũ. Hã ký vĕnh pĕju tig, ěmã ã ra," he ag tóg mũ sir, Jesus mỹ.

³² Ký tóg ag mỹ: "mĩg sĩ ri ke ti nĩ, Herodes ti," he mũ. "Hã ký tóg ke mũ. Ver sóg vĕnh jagrĕ kórĕg pan mũ, ãn kagyga ag tỹ há' he jé sóg ke mũ, ãri, vaj ký ke gé, kurã tỹ ěn ri ke ki. Kãnhmar sóg ter ke mũ, ĩnh kurã ki, ha vemnĩ. ³³ Ûri sóg ver tig mũ, vaj ký ke gé, vaj ãn ký ke gé. Iser ken ký sóg Jerusalém tá ter ke mũ. Tag ki ke pijĕ'. Topĕ vĩ to tĩ vỹ tỹ ĩnh nĩ, jo Jerusalém tá ke ag tóg ag kãgtĕn tĩ, Topĕ vĩ to tĩ ag. Hã ký sóg Jerusalém tá ter tig ke mũ gé. Tag tómnĩ, Herodes mỹ," he tóg, Jesus ti.

³⁴ Ký tóg Jerusalém ki ke ag to vĕmĕn mũ. Fe kaj han tóg, ag to, ký tóg: "Jerusalém tá ke ag mỹ sóg tag to sór mũ, ha mĕ," he mũ. "Topĕ vĩ to tĩ ag kãgtĕn ag tóg tĩ. Topĕ tỹ ag mỹ ãn jĕgnĕg tĩ ag pin ag tóg tĩ, pó tỹ, ag tỹ ag kãgtĕn jé. Isỹ ag vĕnh mãn há tóg tĩ vĕ, isỹ ag ki rĩr jé, Jerusalém tá ke ag, hã ký sóg ag jé prĕr tỹ ěn ri ke han mũ. Garĩnh fi jykre ri ke han sór isóg mũ vĕ, ag mỹ. Garĩnh fi vỹ ģ krĕ kri jĕ nĩ, fi tỹ ag vĕsỹrĕnh tũ nĩ jé ke vĕ. ěn ri ke han sór sóg mũ vĕ, há ra ag tóg ke jãvãnh nỹtĩ. ³⁵ Hã ký ag tóg ag jamã pũn kãn ke mũ, ký vãpũr vĕ sir. Û vỹ kãnhmar tá nĩg mãn ke tũ nĩ ha, ag tỹ cidade kókĕn ja tá. Hã ký sóg ag mỹ ke mũ. ĩnh ve mãn ke tũ ag nĩ ha (mỹr). Kejĕn ag tóg iso: "Topĕ tỹ ti jĕnĕ ja vĕ," ěnh ke mũ. "Topĕ vỹ ti ve há han, ti tỹ ti jiji tó kãtig ký," he jé ag tóg ke mũ iso. ěn há kã ag tóg ĩnh ve mãn ke mũ," he tóg, Jesus ti.

14

Jesus tỹ vĕnhkãn ke kurã ki ã tỹ há' he

¹ Kejĕn tóg vĕnhkãn ke kurã tá krỹg mũ. Ký tóg pã'i ã ĩn krĕm nĩ nĩ. Fariseu ag pã'i vĕ. Ti tỹ ti ĩn krĕm jĕn ke vĕ. Hã ra ag tóg tá ti tỹ rĩr mũ, "ti mỹ vĕnhkãn ke kurã ki rãnhřaj ke tũ?" he ag tóg mũ.

² Hã ra ã tóg tá nĩ gé, ãn kaga ã. Kãnhpar kãn ký tóg jĕ. Jesus rĩn ja tá tóg jĕ nĩ. ³ Ký Jesus tóg Topĕ vĩ to professor ag mỹ ke mũ, Fariseu ag mỹ ke gé. Ag mỹ tóg: "ěg tỹ vĕnhkãn ke kurã kã ã tỹ há' ěn mỹ há nĩ, mỹ kórĕg nĩ vó?" he mũ. ⁴ Hã ra ag tóg ti mỹ nĕn ã to tũ nĩ. Ký Jesus tóg ãn kaga ěn kri ģ nĩgĕ fi ký ti tỹ há' he mũ sir. Ký tóg ti mỹ: "ha tĩg

ge," he mũ. ⁵ Ký tóg ag mỹ: "kejĕn ģag kósĩn ã tóg goj ki kutĕnh mũ," he mũ, "goj nĩg ki, ke tũ nĩn ký ģag mĕg tỹ monh. Vĕnhkãn ke kurã ki tóg goj ki kutĕnh mũ, ěn ri ke mũn. Ký ģag tóg ti kunũg tĩ gé, ti tỹ vĕnhkãn ke kurã kã ki kutĕnh ký. Ký ģag tỹ ne jé iso jũ sór nĕ?" he tóg. ⁶ Ký tóg ag tỹ ti mỹ nĕn tónh ke tóg tũ tĩ sir.

Festa to comparação

⁷ Ký Jesus tóg vĕnh kar kanhrãn jé tag to mũ sir, ha mĕ. Ti mré jĕgĕn ký nỹtĩ ag mỹ tóg kãmĕn mũ. Ag jĕn vĕn sór vĕ, ag tỹ tỹ ãn mág nỹtĩ jé. Hã vĕg tóg mũ, hã ký tóg ag kanhrãnrãn sór mũ, Jesus ti. ⁸ Ký tóg ag mỹ: "kejĕn ã tóg ģag mỹ: "kurã ěn kã sóg vĕnh prũg ke to festa han ke mũ. Ha ĩnh mré jĕn kãtig," ěnh ke mũ. Ký ti festa kã jĕn vĕn sór tũg nĩ. ěn ri ke mũn ģ kãfór nĩ ã tóg ki jun mũ. ⁹ Ký festa ki rĩr mũ tóg ģ mỹ: "toreg ver," ěnh ke mũ. "Ti jĕn kar ký ģ tóg jĕn ke mũ. Mĕ ký jĕ nĩ ver," he jé tóg ke mũ ģ mỹ, ã tỹ festa ki rĩr ti ti. Ký tóg ģ mỹ'ã tĩnh mũ sir, ha mĕ. ¹⁰ Ký ã tỹ festa vĕnh tĩg ký mĕ ký nĩmĩ ver, vĕjĕn jãvãnh ký. Ký festa ki rĩr mũ vỹ ģ mỹ: "ha jĕn vĕn, fag mré," ěnh ke mũ. Ký ģ pi(jĕ) mỹ'ãg ke mũ," he tóg ag mỹ, Jesus ti. ¹¹ "Hã ký tóg ã tỹ ag kãfór nĩ sór mũ tĕrem ke mũ, vĕsỹkã, Topĕ ti, ha vemnĩ. Jãvo tóg ã tỹ: "tỹ ĩnh ãn sĩ nĩ," he mũ ěn jãnfyn ke mũ, ha vemnĩ," he tóg, Jesus ti.

Ēg tỹ ãn jagtar ag jagãgtãn

¹² Ký tóg ã tỹ ģ kógfyn mũ ěn mỹ kãmĕn mũ gé. Ti mỹ tóg: "ã tỹ festa han sór ký ãn rico ag mỹ tó sór tũg nĩ, ģ mré ke fag mỹ, ģ kãke ag mỹ, ģ jãvy ag mỹ, ģ rã nỹtĩ ag mỹ tó tũg nĩ gé," he mũ. "Ą tỹ ãn rico ag mỹ to mũ ra ag tóg vĕnh kaja jĕ ģ mỹ festa han sór mũ gé. Ký ģ tóg ģ festa kaja ti vĕg mũ sir, ěprã. ¹³ Ą tỹ festa han sór ký ãn kaga ký rãnhřaj vãnh ag mỹ tómnĩ, ãn kãnhgrĩ ag mỹ, ãn kyvó ag mỹ. ¹⁴ Ą tỹ tag han ký Topĕ vỹ ģ ve há han ke mũ, ha vemnĩ. Ą mỹ ag tóg festa han ke tũ nĩ, ag tỹ nĕn ã tỹ nĩn ký. Ký ģ tóg ģ rĩr mãn ken ký ti kaja vĕnh ke mũ, Topĕ tỹ ãn jykre kuryj kar rĩnrĩr mãn ke kurã ěn kã," he tóg, Jesus ti.

Festa mág to comparação

(Mt 22.1-10)

¹⁵ Ký tóg tá nĩ ã mỹ mĕ há ti, Jesus vĩ tag ti. Tá nĩg ký tóg ag mré jĕg mũ gé, hã ký tóg Jesus vĩ mĕg mũ. Ký tóg ti mỹ: "ũ tỹ Topĕ tỹ tỹ ěg pã'i nĩ vĕg mũ mỹn ģĩn sér pĕ tĩnh mũ, ã tỹ tá festa vĕg mũ ěn mỹ," he mũ.

¹⁶ Ký Jesus tóg ti kanhrãn ký ti mỹ: "kãnhkã tá festa vỹ ge nĩnh mũ, ha mĕ," he mũ. "Kejĕn ã tóg nĩgtĩ. Festa mág han sór tóg mũ, ký tóg ã tỹ ěn ri ke ag mỹ tó ja nĩ, ti tỹ festa han ke to há. ¹⁷ Ti festa kurãn kã tóg ģ camarada jĕnĕg mũ, ti tỹ ãn kógfyn ký nỹtĩ ag mỹ: "ha kãmũjĕg," he jé. "Kar ký tóg nĩ ha, ĩnh festa ti," ěmĩnĩ," he tóg, ģ camarada mỹ.

Ký tóg ag mý tónh tí mũ sir. ¹⁸ Hã ra ag tóg vé sór tú nĩ, ag kar ti, hã ký ag tóg ti mý ví mũ. Û tóg ti mý: “ga kajãm inh,” he mũ. “Hã ký sóg ijapý venh tí mũ ver. Ûri tóg inh mý vènhmý tí. Sý festa venh tíg ke vè vè, hã ra tóg vènhmý tí,” he tóg mũ. ¹⁹ Ký ù tóg ti mý: “monh génh sóg, monh tý 5 (ke) régre,” he mũ gé. “Ký sóg ag venh tí mũ ver. Sý festa venh tíg ke vè vè, hã ra tóg vènhmý tí,” he tóg mũ gé sir; ù ti. ²⁰ Ký ù tóg ti mý: “ùri sóg prũg mũ ha, hã ký tóg vènhmý tí,” he mũ gé.

²¹ Ký ti camarada tóg ti mý tónh kãtĩ mũ, ã patrão mý. Ký tóg jũ mũ. Ti mý tóg: “èpry ra tíg, êmĩn mág ra, èpry kãsir ra ke gé, êmã kar ki,” he mũ. “Ký ùn jagtar ag tañi kãtíg, ùn kónhgrĩ ag, ùn kyvó ag, ùn tíg vãnħ ag ke gé,” he tóg. Á camarada mý tóg ke mũ. ²² Ký tóg tíg mãn mũ, ti camarada ti. Ký tóg tá vÿn ke ký ã patrão mý: “ke kãn inh huri,” he mũ. “Ag tañi kãtíg inh huri, hã ra tóg fór tú nĩ ver, festa jo ìn ti,” he tóg mũ, ti camarada ti, ti patrão mý.

²³ Ký ti patrão tóg ti mý: “vèsýkã tíg mãn ge,” he mũ. “Vãnħ kãmĩ tíg, êmã kãsir pè kãmĩ ke gé, èpry ra, êmĩn jagma,” he tóg. “Tã ag mý tugtónh tíg. Ag kutãn nĩ, ag kãmũ jé, festa jo ìn fór jé,” he tóg, patrão ti, ã camarada mý,” he tóg, Jesus ti.

²⁴ “Hã ký sóg ãjag mý ke mũ,” he tóg. “Û mý sóg tó vén ja nĩ, hã ra ag tóg inh festa venh ke tú pè nĩ, sý ù mý tó vén ja ag,” he tóg. Jesus tý Fariseu ag mré jèn ký ag mý kãmén hã vè.

Èg tý èg jykre tovãnħ (Mt 10.37-38)

²⁵ Kejèn ùn e ag tóg Jesus nón mũ mũ. Ký tóg ag jé vĩrĩn ke ký ag mý: ²⁶ “ha mẽ,” he mũ. “Û tý inh mré tíg pè han sór mũ jé inh hã to há kãfór nĩ, ã han mũ fag kri, ti prũ fi kri, ti krè kri, ti kãke ag kri, ti jãvy ag kri, ti ve fag kri, vènh kri ke gé, mýr, ha mẽ,” he tóg. “Ke tú nĩ mũ ra tóg inh mré kãtíg ke tú nĩ, ký tóg tý inh mré ke nĩnh ke tú nĩ gé. ²⁷ Ha vé, ag tý inh cruz tý inh kri fi ký sóg tíg ke mũ, ag tý to isa ký isén jé, ha vemnĩ. Vènh nenħ ke tú sóg nĩ. Û tý inh ri ke han sór tú nĩn ký tóg inh mré kãtíg ke tú nĩ, ký tóg tý inh mré ke nĩnh ke tú nĩ gé,” he tóg, Jesus ti,

²⁸ “To jykren, ù tý ìn téj han sór mũ èn to. Ti tý ìn téj han sór ký tóg ã jãnkamy nĩkrén vén ke mũ. Ký tóg ìn kaja to jykren ke mũ gé sir. Kar ký tóg ìn han sór ke mũ vãhã. ²⁹ Ti tý to hã to jykren há han tí ra tóg vènhmý tí. Ký tóg ìn jég ken ki kũm ký ti króggróg han ke mũ sir. Ti króggróg han ký ti jãnkamy tóg tú' henħ ke mũ, ký tóg tovãnħ ke mũ sir, ti tý ìn han ti. Ký ti mré ke ag tóg ti to vĩ ký ti nynh mũ sir. ³⁰ Ti to ag tóg: “ha mẽ, ìn téj han sór tóg mũ vè, hã ra tóg to jykren há han ja tú nĩ, hã ký tóg kar tú nĩ,” henħ ke mũ, ti régre ag,” he tóg.

³¹ “Kar pã'i mág to jykren nĩ gé. Pã'i ù tý ti mré vènh génh sór ký tóg ã krèm ke ag nĩkrén ke mũ gé sir, vènh génh ke to hã. “10 mil (ke) èg nýtĩ,” he jé tóg ke mũ. “Èg mý ag tý hèn ri kenħ mũ vÿ?” he jé tóg ke mũ. “20 mil (ke) ag nýtĩ. Ag mý èg tý tú' he kãn ke tú nĩ vÿ? Èg kãfór ag tóg nýtĩ. Èg hÿn hẽ ri kenħ mũ, ag tý èg tovãnħ jé?” he jé tóg ke mũ, pã'i ti. ³² Ti tý tag to jykren ký tóg pã'i ù èn mý vènh vĩ jènènh mũ, ti tý kór há tá nĩ (hã) ra, kuvar há tá. Ti mý vènh vĩ jènènh ký tóg ti mý: “ã mý èg tovãnħ ke tú nĩ?” he mũ. “Ình ã mý ne nĩm mũ, ã tý isovãnħ jé?” he jé tóg ke mũ, pã'i èn mý,” he tóg, Jesus ti.

³³ “Hã ký to jykren nĩ, ãjag tý inh mré mũ pè han ke to. Iso há kãfór nýtĩmĩn, ãjag tú kar kri. Ke tú nĩ mũ ra ãjag pí(jé) inh mré mũ pè han mũ!” he tóg, Jesus ti.

Sa to comparação (Mt 5.13; Mc 9.50)

³⁴ “Sa vÿ há nĩ. Hã ra sa kãhór tĩn ký èg tý ne tý ti tý kajã' henħ ke tóg tú tí, tý sa' he mãn ke tú tóg tí,” he tóg. ³⁵ “Ti kãhór tĩn ký tóg kórég nĩ, ký èg tóg fón tí. Èg pí(jé) èg japý ki ti fón tí, ti tý èg jakré tý há' he tú nĩn ký, sa kãhór ti. Ti fón pè han jé èg tóg ke mũ. Rĩ ke ãjag nýtĩ, ãjag tý inh mré mũ pè han tú nĩn ký. Jëmẽ há han nĩ, sý ãjag mý nén tó mũ tag ti,” he tóg, Jesus ti.

15

Ovelha vãfor to comparação (Mt 18.12-14)

¹ Kejèn ù tý imposto mäg tí ag tóg ti to kãmũ mũ, Topè ví mranh tí ag ke gé. Ag tý ti ví mẽ sór vè. ² Ký tóg Fariseu ag mý kórég ný, Topè ví to professor ag mý ke gé. Ký ag tóg ti to ví vĩ he mũ sir. “Topè ví mranh tí ag to tóg há nĩgtĩ, tag ti,” he ag tóg mũ. “Ag mré tóg jég tí mýr,” he ag tóg mũ, Jesus to.

³ Ký tóg ag kanhrãn jé ag mý: “ù tý Topè ví mranh mũ tý ã jykre kórég tovãnħ ký tóg ge nÿnh mũ, ha mẽ,” he mũ. ⁴ “Û tóg nĩ ja nĩgtĩ,” he tóg. “Ti mæg tý mé vÿ tý 100 (ke) nýtĩ, ti mæg tý ovelha ti. Ký ti mæg pir tóg vãfor mũ. Hã ra tóg ti kanèg tí mũ, ti jãvãnħ tí tóg mũ, ha mẽ. Ùn e èn tovãnħ ký tóg ùn pir èn nón tí mũ. Ga kórég tá ag nýtĩ, ti mæg kar èn ag. Ag togvãnħ ký tóg ùn pir èn nón tí mũ, ha mẽ. ⁵ Ký tóg ti vèg mũ sir, ti mæg vãfor ja èn ti. Ký tóg ã nunh kri ti fi ký ma tí mũ. Ti fe tóg mrin ke mũ sir. ⁶ Ký tóg ã ìn tá jun mũ. Tá tóg ã kãnhkã fag jé prèr mũ, ti rá hã nýtĩ fag kar. Ký tóg fag mý tó mũ. “Ình mré ti to mý sér,” he tóg. “Ình mæg tý vãfor ja nĩ, hã ra sóg ti ve mãn mũ ha,” he tóg mũ, “he tóg to,” he tóg, Jesus ti. ⁷ “Hã ra tóg ge nĩ, ha mẽ. Û tý 99 (ke) ag tý vènh jykre kuryj han ký tóg há tí sir, ký tóg mý sér tí sir, kãnhkã tá ke ag mý. Hã ra tóg mý sér kãfór tí, ùn pir tý ã jykre

kórég tovãnh ký, ti tý ã tý Topê ví mranh mũ ên tovãnh ký, ha mẽ. Ký isũ ag vỹ e nỹti," he tóg, Jesus ti.

Jãnkamy vãfor to comparaçaõ

⁸ "Ký ùn tỹtã to vême vỹ ge nĩ, ha mẽ," he tóg. "Jãnkamy tỹ 10 (ke) tỹ fi tũ nĩ, jãnkamy tỹ por dia kaja tỹ 10 (ke) tỹ. Kejẽn ùn pir tóg fi mỹ vãfor mũ, ký fi tóg lampiãõ grug mũ sir. Fi ìn kãmfi fi tóg prun kãn mũ. Ve há han fi tóg mũ, jãnkamy ên kanẽg jé, ìn pẽnõ kar mĩ hã. ⁹ Vãhã fi tóg kejẽn ve mãn mũ sir. Ký fi tóg ã mré ke kar fag jé prẽr mũ, fi rã hã nỹti fag kar ke gé. Ký fi tóg fag mỹ: "ình mré to mỹ sér," he mũ. "Ình jãnkamy vỹ vãfor ja nĩ, hã ra sóg ve mãn mũ ha," he fi tóg mũ. ¹⁰ Hã ra tóg ge nĩ, kãnhkã tá, ha mẽ. Topê tỹ jẽnẽ jafã ag mỹ tóg sér tãvĩ ù, tỹ ã jykre kórég to jũn ký, ti tý ã tý Topê ví mranh ên tovãnh ký, ha mẽ," he tóg, Jesus ti.

Ùn kósìn vãfor to comparaçaõ

¹¹ Ký tóg ag mỹ tag tó gũ séir, ha mẽ. "Ù vỹ tóg kósìn rėgre ja nĩgtĩ," he tóg. ¹² "Ký ti kósìn tỹ ẽgno tóg ã panh mỹ: "panh'," he mũ. "Ình mỹ ùri isũ nĩm, ã tỹ ình mỹ nẽn nĩm ke mũ ên ti," he tóg, ã panh mỹ. Ti tỹ to vĩnh ke tũ vẽ vẽ, hã ra tóg to vĩ mũ. Ge ra ti panh tóg ã krẽ mỹ ã tũ vẽnũ kãpãm mũ sir. ¹³ Kãnhmar ti kósìn kyrũ tóg ã tũ mãn ký kór há ra, kuvar há ra ti mũ, gũ ù ra. Tá tóg ã tũ vãm kãn mũ, nẽn ù kórég kar to. ¹⁴ Vãm kãn ja tóg nĩgtĩ, ti jãnkamy ti. Ký tóg kejẽn tá prỹg han mũ sir, ga ên tá. Ký kyrũ ên tóg kókĩr mũ gé. ¹⁵ Ký tóg tá ke ù mré vēmẽn ti mũ, ti tỹ ti mỹ vẽnũ rãnhraj nĩm jé. Ký tóg ti jẽnẽg mũ, ti tỹ ti porco ki rĩr jé sir, ti safra tá. ¹⁶ Ký tóg porco jẽn ko sór mũ, ti kókĩr nĩn ký. Hã ra ag tóg ti mỹ nẽn ù nĩm tũg mũ, ti tỹ ko jé. Hã ký tóg kókĩr tãvĩ nĩ sir. ¹⁷ Ký tóg kejẽn krĩ há han mũ. To jykren tóg mũ sir: "Ình panh mỹ rãnhraj ti ag vỹ pãõ mag ko ti. Ag mỹ tóg kẽn ti, ag jẽn ti. Jo sóg kókĩr ký ter ke mũ," he tóg, kyrũ ti, ã pir mỹ nĩn ký. ¹⁸ "Ình jé hỹn ình panh kukãm tĩg ha," he tóg. "Ký sóg ti mỹ: "panh'," henh ke mũ. "Kãnhkã tá nĩ ên vĩ mranh ình, ã vĩ ti ke gé. ¹⁹ Ký sóg vẽnũmỹ tỹ ã kósìn tũ nĩ. Sỹ tỹ ã camarada nĩnh há tóg ti" he jé sóg ke mũ, ình panh mỹ," he tóg mũ, kyrũ ti. ²⁰ Ký tóg ti mũ sir, ã panh kukãm.

Hã ra ti panh tóg kór há tá, kuvar há tá ti vėg mũ, ký tóg ti kato tẽ mũ. Ti kato tẽ ký tóg ti ki póm ke mũ sir, ti ki nhun ke tóg mũ gé sir. ²¹ Ký ti kósìn tóg ti mỹ: "panh'," he mũ. "Kãnhkã tá nĩ ên vĩ mranh ình, ã vĩ ke gé. Hã ký sóg vẽnũmỹ tỹ ã kósìn tũ nĩ ha," he tóg, ti panh mỹ.

²² Hã ra ti panh tóg ti mỹ: "vó, vẽnũ pãte fón ký tóg nĩ," he mũ. Ký tóg ã camarada ag mỹ: "kur há tãvĩ ên ma kãmũjėg," he mũ, "ti tỹ kur tag ra rã jé. Ti mỹ nĩgẽ kãnĩm ja nĩm gé. Pẽn nẽ ên tỹ, pẽn to ró ên tỹ ti mỹ jun gé. ²³ Monh tãgy ên venh mũjėg. Ti tãnh ra, ẽg tỹ

ko jé, ẽg fe tỹ mrin ke jé. ²⁴ Ình kósìn vỹ ình mỹ ter ja ri ke han, hã ra tóg rĩr mãn ri ke han. Vãfor ti vẽ vẽ, hã ra tóg kãtĩg mãn huri," he tóg, ti panh ti. Ký tóg ag mỹ sér ti sir, ag tỹ festa han ký.

²⁵ Hã ra ti kósìn sanh tóg ti japỹ tá rãnhraj jé. Ký tóg vãhã tá kãtĩg ký ã ìn tá jun mũ. Tá jun ký tóg vãkyr mẽg mũ, fag vẽnũ gringrẽn ên ti. ²⁶ Ký tóg ã camarada jé prẽr mũ. Ti mỹ tóg: "festa tỹ ne nẽ?" he mũ. ²⁷ Ký tóg ti mỹ: "ã jãvy vỹ jun, ký ã panh vỹ monh tãgy ên tãnh," he mũ. "Ti mỹ tóg sér ti, ti tỹ ti ve mãn ký. Kaga tũ tóg jé, há tóg jé, hã ký tóg ã panh mỹ sér ti," he tóg, ti camarada ti. ²⁸ Ký tóg jũ mũ sir. Ký tóg ìn kãra rã tũg mũ, jũ ký.

Ký ti panh tóg ti mré vēmẽn ti mũ. Ti mỹ tóg: "ẽg mré festa venh kãrã," he mũ. ²⁹ Hã ra tóg ti mỹ: "vó," he mũ. "Prỹg tỹ hẽn ri ke ki sóg ã rãnhraj ti han, ha mẽ. Ình pi(jé) ã vĩ mranh ja nĩgtĩ". Ge ra ã tóg ình mỹ nẽn ù nĩm ja tũ nĩ. ã pi(jé) ình mỹ cabrito fėg ti", sỹ ình mré ke ag mỹ festa han jé. ³⁰ Hã ra ã kósìn ên tóg jun mỹ sir, jo ã tóg ti mỹ monh tãgy ên tãnh. Kórég ti nĩ, ã kósìn ên ti. ã tũ fón kãn tóg mỹr, ùn tỹtã kórég fag to, hã ra ã tóg festa mag han mũ, ti kãtĩg ký," he tóg, ti kósìn sanh ti, ã panh mỹ.

³¹ Hã ra ti panh tóg ti mỹ: "vó," he mũ. "Ình mré ã tóg jẽ nĩ, ký tóg ình mỹ sér ti. Ký isũ kar vỹ tỹ ã tũ nỹti, mỹr, ha mẽ. ³² Hã ra festa tag vỹ há nĩ, ha mẽ. Ẽg mỹ tóg sér tãvĩ ti. ã jãvy vỹ ình mỹ ter ja ri ke han, hã ra tóg rĩr mãn ri ke han. Vãfor ti vẽ vẽ, hã ra tóg kãtĩg mãn huri," he tóg, ti panh ti, ã kósìn sanh mỹ," he tóg, Jesus ti. Ti tỹ Topê kãmẽn hã vẽ.

16

Ẽg tỹ ẽg tũ vẽnũ kãpãm ke

¹ Ký Jesus tóg ã mré mũ ti ag mỹ tag tó mũ, ha mẽ. "Kejẽn ẽprã ke ù tóg nĩgtĩ, ùn rico. Ký ti tũ ki rĩr ti tóg nĩgtĩ gé. Ti patrãõ mỹ nẻv(ẽ) nỹti ag vėg ti ti, ti mỹ, ti tũ ki rĩr ti ti. Kejẽn ag tóg ti camarada ên to vĩ mũ, ti tũ ki rĩr ti ên to. Ti lograr ke (ka) mẽ ti nẻji nĩ, ti tũ to, ti camarada ti. ² Ký tóg ti jé prẽr mũ, ký tóg ti mỹ: "ã tỹ han mũ mẽ ình," he mũ. "Sỹ ã rãnhraj tugnỹm ke vẽ. Ki rĩr mãn ke tũ ã tóg nĩ ha," he tóg mũ ti mỹ. ³ Ký tóg to jykren mũ sir, ti camarada ti. "Ình hỹn hẽ ri kenh mũ ha?" he tóg mũ. "Ình patrãõ vỹ ình kutẽm, ình rãnhraj ki. Ký ình hỹn ne konh ke mũ ha? Ình ẽpỹ jé sóg krój nĩ. Ký sóg vẽnũ kar mỹ: "ình mỹ nẽn ù nĩm, ình mỹ jãnkamy nĩm," he sór tũ nĩ gé. Ình mỹ ã tóg ti, sỹ ag mỹ tónh ke ti," he tóg. ⁴ Kejẽn tóg: "ùri hã sóg ki kãnhró nĩ ha, sỹ nẽn han ke ti," he mũ. "Sỹ tag han ký ag tóg iso há nỹtĩnh mũ, ký ag tóg ình mỹ: "ình mré nĩnh kãtĩg," henh ke mũ, ình patrãõ tỹ ình fón kar ký," he tóg mũ, ti camarada kórég ti. ⁵ Ký tóg ù tỹ ã patrãõ mỹ nẻv(ẽ) nỹti ên ag jé prẽr kãn mũ sir. Ký tóg

ũ mÿ: “ã név(e) hẽ ri ke nĩ?” he mũ. ⁶ Kÿ tóg ti mÿ: “azeite tÿ lata tÿ 100 (ke) ki inh név(e) jẽ,” he mũ. Kÿ tóg ti mÿ: “hÿn, ã vẽn rãn ti, sÿ ã mÿ ã név(e) tẽrem kÿ 50 (ke) rãn jẽ,” he mũ. Kÿ tóg rãn mũ sir. ⁷ Kÿ tóg ù tÿ mÿ: “jo ã?” he mũ gé. “Ã név(e) hẽ ri ke nĩ?” he tóg mũ gé. Kÿ tóg ti mÿ: “trigo tÿ sacco tÿ 100 (ke) ki inh név(e) jẽ,” he mũ. Kÿ tóg ti mÿ: “hÿn, ã vẽn rãn ti, sÿ ã mÿ ã név(e) tẽrem kÿ 80 (ke) rãn jẽ,” he mũ gé. Kÿ tóg rãn mũ gé sir.

⁸ Kÿ ti patrão tóg mẽg mũ, ti camarada tÿ nẽn han mũ ti. Kÿ tóg ti mÿ: “jykre (ka)mẽ ã tóg nĩ, kÿ ã tóg ù tÿ hẽn ri ke tÿ ã to há nĩ han, ã tÿ ag mÿ ag név(e) rem kÿ,” he mũ, ti patrão tÿ,” he tóg, Jesus ti.

“Kÿ há vẽ. Û tÿ inh ki ge tũ ag vÿ ãjag tũ to jykrén há han tĩ, inhhã, ha mẽ. ãjag krĩ há kãfór han ag tóg tĩ ag tũ to jykrén ki. ãjag tÿ inh ki ge mũ ra ag tóg ãjag krĩ há kãfór han tĩ. Tÿ ag ãprã ke nÿtĩ, há kÿ ag tóg tag ki nẽn to jykrén há han tĩ,” he tóg.

⁹ “Hã kÿ sóg ãjag mÿ tó mũ. Ti camarada ãn ri ke han nĩ, ãjag tũ tÿ ùn mÿ vẽn kãpãm nĩ, ãjag tÿ ga kri mũn kÿ. Kÿ ag tóg ãjag to há nÿtĩn mũ. Kejẽn ãjag tóg ãjag tũ rẽ kÿ mũnh mũ. Ën kã ãjag tóg mũ há han ke mũ gé. Kÿ ãjag tóg kanhkã tá junjun ke mũ sir, ãjag tÿ ag mÿ ãjag tũ tÿ vẽn kãpãm kÿ. ¹⁰ Û tÿ nẽn ù sĩ ki rĩr há han kÿ tóg nẽn ù ki rĩr há han kãn ke mũ gé. Jãvo ù tÿ nẽn ù sĩ ki rĩr kónãn kÿ tóg nẽn ù ki rĩr kónãn kãn ke mũ gé sir. ¹¹ Ëg tÿ ga kri nẽn vэг mũ vÿ kãnhmar tũ he mũ. ãjag tÿ há ra ga kri ãjag tũ ki rĩr há han tũ kÿ ãjag tóg kanhkã tá tÿ nẽn ùn tũ nÿtĩn mũ gé. ¹² ãjag tÿ ãprã nẽn vэг mũ vÿ tÿ Topẽ tũ nĩ. Ti há mÿ ãjag tóg ki rĩr ke mũ. ãjag tÿ ti tũ ki rĩr há han tũ kÿ tóg sir ãjag mÿ ãjag tũ pẽ ãn nĩm ke tũ nĩ gé, kanhkã tá,” he tóg.

¹³ “Ã jagrẽ régre nĩn kÿ tóg vẽnhmÿ tĩ. ã tÿ Topẽ há tÿ jagrẽ nĩn kÿ jãnkamy tãn ãn tÿ jagrẽ nĩ sór tũn nĩ. ã tÿ jãnkamy e ve sór kÿ ti há mĩ ãkrén kÿ ti há vÿ tÿ ã jagrẽ nĩnh mũ. Kÿ ãg tóg Topẽ tÿ ãg mÿ nẽn tó mũ ãn to jykrén há han ke tũ nĩgtĩ. ã tÿ Topẽ to há nĩn kÿ ã tóg sir ga kri rico to vãsãn sór ke tũ nĩ. ã tÿ ga kri rico nĩ sór kÿ ã tóg Topẽ mĩ ãkrég tũ nĩ, ha vemnĩ,” he tóg, Jesus ti. Ti tÿ ãg tÿ ti tũ há to jykrén há to jykrén há han ke tón há vẽ.

Topẽ jykre

(Mt 11.12-13; 5.31-32; Mc 10.11-12)

¹⁴ Hã ra Fariseu ag tóg mẽg mũ, ti tÿ nẽn tó mũ ti. Jãnkamy mág há to ag tóg há nÿtĩ, rico ke sór ag nÿtĩ, Fariseu ag. Kÿ ag tóg Jesus vĩ tag mẽ kÿ ag tóg ti to é he mũ. ¹⁵ Hã ra Jesus tóg ag mÿ: “ãprã ke ag mÿ ãjag tóg há nÿtĩ ve nÿtĩ,” he mũ. “Hã ra Topẽ vÿ ãjag tÿ nẽn to jykrén mũ ãn vэг nĩ. Õn kÿ ãjag tóg há nÿtĩ. ãprã ke kãmĩ ãjag tóg tÿ ùn mág nÿtĩ. Topẽ

mÿ ãjag tóg kórég nÿtĩ jãvo, ti mÿ kavẽj ãjag tóg nÿtĩ,” he tóg.

¹⁶ “Moisés tÿ ãg mÿ Topẽ vĩ to ja ãn vÿ João tá krÿg, vãsÿ Topẽ vĩ to tĩ ag tÿ ãg mÿ nẽn tó ja kar ãn ti. João tá ti krÿg, ãg kygpég tĩ ãn tá. João tá jun kÿ vẽn ù tÿ hẽn ri ke ag tóg vãsãsãn tĩ, ag tÿ ve jẽ. ¹⁷ Hã ra Topẽ jykre si ãn tóg tũ' henh ke tũ nĩ gé, Moisés tÿ ãg mÿ nẽn tó mũ ãn ti. Ga vÿ tũ' henh ke tũ nĩ. Ki króm kãn kÿ tóg nĩnh mũ,” he tóg.

¹⁸ “Ëg prüg kÿ tóg ge nĩ, ha mẽ. ã tÿ ã prũ fi fón kar kÿ ù fi tÿ prüg mãn kÿ ã prũ tũ fi vẽ sir. Kÿ fi mẽn tÿ fi fón kÿ ù tÿ tÿ prüg mãn kÿ fi mẽn tũ vэг sir,” he tóg, Jesus ti. Ti tÿ Topẽ jykre kãmén há vẽ.

Û tÿ Topẽ vĩ mẽ jãvãnh ag tÿ nũgme ki vár

¹⁹ Kÿ Jesus tóg ag mÿ: “kejẽn ù tóg nĩgtĩ, ùn rico pẽ,” he mũ. “Kur kaja e tu ti tũgtĩ, ùn tánh sã, kur ha pẽ. Kurã kar ki tóg vjẽnh há ko tĩ. Festa ri ke han tóg tĩ, kurã kar ki.

²⁰ Kÿ ùn jagtar tóg nĩgtĩ gé. Ti jiji há vÿ: Lázaro, he mũ. Vẽn kaga fugfo han vãnhan tóg tĩ, kÿ tóg nÿ nĩ, ùn rico jãnkã ki. ²¹ Ën vÿ kókr tũgtĩ, ã kaga to. Kÿ tóg ùn rico jẽn vár ko sór tũgtĩ, ti jẽn mru, há ra tóg ti mÿ nĩm tũg tĩ. Cachorro há ne ti pénin e nÿtĩ. Vẽn fugfo han vãnhan ãn tugmãn ag tóg tĩ. ²² Kejẽn tóg ter mũ, ùn jagtar ãn ti. Kÿ Topẽ tÿ jẽn jafã ag vÿ ti va mũ mũ, ti kuprig ti, kanhkã ra. Tá Abraão tóg nĩ nĩ, ãg jóg' jóg ve ti, kÿ tóg ti mré nĩ nĩ sir, ti tÿ tÿ ti krẽ'krẽ nĩn kÿ.

Kar ùn rico tóg ter mũ gé sir. Kÿ ag tóg ga kãtã ti pẽju(g) mũ. ²³ Hã ra tóg nũgme ki kutẽ mũ, ti kuprig ti. Inferno tá ti vèsÿrénh jagy han mũ sir. Kejẽn tóg kanhkã ki ãvãnh mũ, kÿ tóg tá Abraão vэг mũ, Lázaro ke gé, ti tÿ Abraão mré nĩn kÿ, kuvar há tá. ²⁴ Kÿ tóg ag mÿ prẽr mũ. Kÿ tóg Abraão mÿ: “!..Ijóg'!” he mũ. “!..Abraão..!” he tóg. “!..Ijagãtãn ra..!” he tóg. “Lázaro jẽnẽ ra, ti tÿ ã nĩg'jẽ” juja junun mrãn kÿ inh nũnẽ mrãn sĩ han jẽ. Inh mÿ tóg rÿjÿg tãvĩ tĩ, pĩ kãki,” he tóg, Abraão mÿ, ùn rico ja ãn ti.

²⁵ Kÿ Abraão tóg ti mÿ: “inh kósin,” he mũ. “ã tÿ ga kri tũg ja ãn ki ãkrẽ. Tá ã tóg há tĩ ja nĩgtĩ, jãvo Lázaro tóg jagtar ja nĩgtĩ. Kÿ tóg tag ki há han tĩ nĩ, jo ã tóg vèsÿrénh jẽ nĩ, ã tÿ ti jagãgtãn ja tũ nĩn kÿ. ²⁶ Kÿ ãg kuju ki tóg tÿ kãgnó nĩ, kÿ ù tóg pãte rãnh ke tũ nĩ. Tag ki ke pi(jé) ãn ra tũg mũ', ãn tá ke pi(jé) tag ra kãtũg mũ gé', kãgnó tag tugrĩn'!” he tóg, Abraão ti, ùn rico ja ãn ti.

²⁷ Kÿ ùn rico ja tóg ã jóg tÿ Abraão mÿ: “kÿ sóg ã mÿ nẽn ù tó sór mũ, ha mẽ,” he mũ. “ã mÿ inh jóg ãn ra ti jẽnẽnh ke tũ? Tá inh mré ke ag vÿ nÿtĩ. ²⁸ 5(ke) ag nÿtĩ, inh mré pafa ja ag. Ti tÿ ag mÿ tónh tũg jẽ, ag tÿ tag ki junjun tũ nĩ jẽ, ag tÿ inh mré vèsÿrénh tũ nĩn jẽ,” he tóg, ùn rico ja ti, Abraão mÿ.

²⁹ Kÿ Abraão tóg ti mÿ: “tã ag tóg Moisés tÿ ãg mÿ nẽn tó ja ãn mẽnh mũ, Topẽ vĩ to tĩ kar

ag ví ke gé. Há kŷ ag tóg Topē ví jēmēnh mŷ, ag tŷ mē sór kŷ,” he tóg.

³⁰ Há ra tóg ā jóg tŷ Abraão ti mŷ: “vó” he mŷ. “Vēsēr tŷ ag tá jun mŷ ra ag jēmē há han ke mŷ vē, kŷ ag tóg ājag jykre pāno ēn tovānh ke mŷ vē, vēsēr tŷ ag mŷ tó mŷ ēn ti,” he tóg.

³¹ Há ra tóg: “vó,” he mŷ gé. “Ag tŷ Moisés ví jēmē sór tú nŷn kŷ ag tóg vēsēr ví mēnh ke tú nŷ gé, ag tŷ Topē ví tó tí ag ví mē jāvānh nŷtŷn kŷ,” he tóg, Abraão ti, ŷn rico ja ēn mŷ,” he tóg, Jesus ti. Ti tŷ ag mŷ ēg tŷ Topē ví jēmē jāvānh nŷtŷn kŷ vēsŷrēnh ke ēn tón há vē.

17

*Topē ví mranh tŷ jagy nŷ
(Mt 18.6-7, 21-22; Mc 9.42)*

¹ Kŷ Jesus tóg ā mré mŷ tí ag mŷ: “ū tŷ hēn ri ke ag vŷ ŷ tŷ iso há ēn tŷ isovānh han sór mŷ, há mē,” he mŷ. “Vēsŷrēnh tāvŷn mŷ gé ag tóg ke mŷ, tag to. Topē vŷ ag ve kónān tāvŷn mŷ, ag tŷ ŷn krŷn kónān mŷ tag to. ² Ū tŷ ag krŷn kónān mŷ mŷ tóg há nŷnh mŷ vē, ēg tŷ pó tŷ kra mág tŷ ag nunh to sa kŷ goj nig kuju ki ag vām jé. Tag vŷ ag mŷ jagy tí vē. Há ra ag tóg ti jagy tag kāfór venh ke mŷ, ag tŷ ŷn sí tŷ inh ki rá kŷ nŷ (hā) ra ti tŷ inh ví mranh han sór kŷ. ³ To jykrēn, vēnh ki rŷr kŷ.

Kejēn ā régre vŷ Topē ví mranh mŷ. Kŷ ti mŷ tómnŷ, ti tŷ kygnē ti. Ti tŷ tovānh sór kŷ ti mŷ vēnh pāte fón nŷ. ⁴ Hēn ri ke mŷn tóg ā tŷ Topē ví mranh han sór mŷ han mán', han mán' he mŷ, kejēn. Kurā pir ki tóg ā jŷ tŷ hēn ri ke han sór mŷ, hēn ri ke mŷn. Há ra tóg ā jŷ han kar kŷ: “inh pí(jé) ke mán mŷ ha’,” hēnh ke mŷ gé. Ā jŷn kŷ tóg tónh kātŷg mán', tónh kātŷg mán' he mŷ gé. Kŷ ti mŷ vēnh pāte fón to krónh ke tŷg nŷ,” he tóg, Jesus ti.

Ēg tŷ Topē ki rá há han ke

⁵ Kŷ Jesus tŷ ŷn vin mŷ ag tóg ti mŷ: “ēg tŷ Topē ki rá há pē han há tóg tí,” he mŷ. “Kŷ to ēg tar han nŷ,” he ag tóg, Jesus mŷ. ⁶ Kŷ tóg ag mŷ: “ājag tŷ Topē ki rá kŷ tóg há tí,” he mŷ. “Ka tŷ mostarda fy mŷ ēkrēn nŷ,” he tóg. “Sŷ ti nŷ, há ra tóg mog tí. Tag ri ke han nŷ, Topē ki rá kŷ. Ti ki rá kŷ ājag tóg nēn ŷ kar to tar nŷtŷnh mŷ. Ka tag ve ra, ka krén tag ti. Ājag tŷ ti mŷ: “ā jāre tŷ ga tá kākutē, kŷ goj nig ki vēnh krān,” hēn kŷ tóg kēnh mŷ, ājag tŷ Topē ki rān kŷ,” he tóg, Jesus ti.

Tŷ ēg Topē camarada nŷtŷ

⁷ “Ājag camarada jykre to jykrēn nŷ,” he tóg. “Ājag japŷ ki tóg rŷr tí, ga tŷ vŷrŷn ken kŷ, ke tú nŷn kŷ tóg ājag mēg ki rŷr tí gé. Rākānh kŷ tóg ā rānrhāj ja tá kātŷ tí. Kŷ ājag pí(jé) ti mŷ: “kunŷg, jēn jé,” he tí. ⁸ Tŷ mŷ ājag tóg: “inh mŷ vējēn han, ijēn jé,” he tí. “Kuri ā kur tānfyn kŷ tógfŷn, ā tŷ inh mŷ vējēn jun jé, ijēn jé, kron jé, kar kŷ ā tóg jēn ke mŷ gé sir, kron ke mŷ gé sir, ijēn kar kŷ,” he ājag tóg tí, ājag camarada mŷ. ⁹ Kŷ ājag tóg ti mŷ ví há

han tú nŷ gé, ti tŷ ājag ví ki króm mŷ ra. Ājag camarada vē mŷr, ti rānrhāj vē, há kŷ tóg ājag ví ēn han ke mŷ. ¹⁰ Kŷ ājag camarada ag ri ke han nŷ, Topē mŷ, ha mē. Ājag tŷ Topē ví ki króm kān kŷ jagnē mŷ: “ti camarada vŷ tŷ ēg nŷtŷ,” hēmnŷ. “Tŷ tŷ ēg mŷ nēn tó mŷn há han ēg tóg, kŷ tóg tŷ nēn ŷ tú nŷ,” hēmnŷ jagnē mŷ. “Tŷ ví han kān tugrŷn ēg tóg há nŷtŷ,” he tŷg nŷ,” he tóg, Jesus ti.

Jesus tŷ ŷn kaga tŷ 10 (ke) ag tŷ há' he

¹¹ Kŷ Jesus tóg Jerusalém ra tŷg sór mŷ. Há kŷ tóg ga tŷ Samaria fyr mŷ tí mŷ. Ga tŷ Galiléia mré ti fyr vē. ¹² Tá tóg ēmā ŷ ki rá mŷ, kŷ ŷ tŷ 10 (ke) ag tóg ti kato tēgtē mŷ sir. Vēnh kaga kren vānh hyn han ag tóg mŷ, lepra han kŷ. Há kŷ ag tóg kór há tá nŷtŷ, kuvar há tá. ¹³ Jamā hār(a) ag tóg prēnrēnr mŷ, kŷ ag tóg: “!..Jesus!..!” he mŷ. “!..Senhor!..!” he ag tóg mŷ. “!..Ēg jagāgtān ra!..!” he ag tóg mŷ. ¹⁴ Kŷ tóg ag ki ēvānh mŷ, kŷ tóg ag mŷ: “Topē tú ki rŷr tí ag mŷ vēnh ven mŷjēg,” he mŷ. Kŷ ag tóg mŷ mŷ.

Ag mŷn kā ag tóg jānhkri' he mŷ sir, ag fār ti tá junjun to há. Hághá' he ag tóg mŷ sir. ¹⁵ Kŷ ag kāmŷ ŷn pir tóg kyrā mŷ, Jesus to. Topē mŷ tóg ví há han mŷ, ā tŷ há' hēn kŷ. Kŷ vēnh kar vŷ ti ví mēg mŷ. ¹⁶ Tŷ tŷ Jesus tá jun kŷ tóg ti krēm mŷg ke mŷ. Tŷ mŷ tóg: “inh mŷ tóg há tí, ā tŷ isŷ há' hēn kŷ,” he mŷ. Samaria tá fóg ŷ vē, Jesus to ŷn kyrā mŷ ēn ti.

¹⁷ Kŷ Jesus tóg: “ū tŷ 10 (ke) tú mŷ', há vŷ: há', he mŷ?” he mŷ. “Hā ra ŷn pir ne kātŷg ja nŷ'. Hŷn, ŷ ag, ŷ tŷ 9 (ke) ēn ag?” he tóg. ¹⁸ “Fóg tag há vŷ ā pir mŷ kyrā, Topē to: “ŷn mág vŷ tŷ ti nŷ,” he jé,” he tóg, Jesus ti. ¹⁹ Kŷ tóg fóg ēn mŷ: “jēgnē ra,” he mŷ. “Ha tŷg,” he tóg. “Ā tŷ inh ki rá kŷ, há kŷ ā tóg há' he mŷ,” he tóg, Jesus ti.

*Topē tŷ tŷ ēg pā'i nŷ to vēnh jykre
(Mt 24.23-28, 37-41)*

²⁰ Kejēn Fariseu ag tóg ti ki jēmēnh kāmŷ mŷ. “Topē tŷ tŷ ēg pā'i nŷ ēn mŷ ver kór gy nŷ, mŷ kuvar gy?” he ag tóg ti mŷ. Kŷ tóg ag mŷ kāmén mŷ sir: “Tŷ vėg tú ēg tóg nŷ, ēg kanē tŷ, Topē tŷ tŷ ēg pā'i nŷ ti,” he tóg. ²¹ “Hā kŷ ēg tóg to: “tag kā ti nŷ, tātā ti nŷ,” hēnh ke tú nŷ gé. Ha mē, ājag kāmŷ ti huri vēnh ven, ti tŷ tŷ ēg pā'i nŷ ti, ājag tŷ ti vėg tú (hā) ra,” he tóg.

²² Kŷ tóg ā mré mŷ tí ag mŷ: “tŷ sóg ēprā ke fi kósŷn nŷ,” he mŷ. “Kejēn tóg ājag tŷ Topē tŷ tŷ ēg pā'i nŷ vēnh ha pē fŷnh mŷ. Ti tŷ kurā pir ki vēnh ven mŷ vŷ ājag mŷ há tŷnh mŷ vē, há ra ājag tóg venh ke tú nŷ ver,” he tóg. ²³ “Kŷ ag tóg ājag mŷ: “tag ki ti jun ja nŷ,” hēnh ke mŷ. “Ēn tá tóg jē nŷ,” he jé ag tóg ke mŷ gé. Kŷ venh mŷ tŷg nŷ há ra. Ag ví jēmē sór tŷg nŷ. ²⁴ Inh kātŷg mán ke vŷ ta tŷ kóm kóm ke ri ke nŷ. Tŷ tŷ kóm kóm ke kŷ ēg tóg nēn kar vėg tí, kanhkā krēm. Kŷ vēnh kar vŷ ti tŷ kóm

kóm ke ên vég tí gé. Inh kâtíg mân ke vỹ ri ke nính mũ, inh kurá ên kã. Vênh kar vỹ inh ve kãn mũ. Tý sóg êprã ke fi kósín nĩ,” he tóg. ²⁵ “Inh kâtíg mân ke to há sóg há ra vêsyrénh mág han ke mũ ver. Ūri ke ag vỹ iso é henh ke mũ ver,” he tóg.

²⁶ “Kỹ inh kâtíg mân ke kurá ên kã êprã ke ag tóg han kãn ke mũ, ag tý Noé tý ga mĩ tí mũ kã nén han ja ên ti. ²⁷ Ta kutê to há ag tóg jên ja nĩgtĩ, jên kar ký ag tóg kron ja nĩgtĩ gé, vènh prũ kutêm ja ag nĩgtĩ gé. Ên kã Noé tóg kejên barco tý ìn kãra rã ja nĩ. Ti tý kãra rã kar ký ta tóg sir kutê ja nĩ, ký ag tóg goj var ki kãgter kãn ja nĩ. ²⁸ Ký tóg ri ke pẽ ja nĩ gé, Ló tý ga mĩ tíg ki. Ên kã ag tóg jên ja nĩgtĩ gé, jên kar ký ag tóg kronkron ja nĩgtĩ gé. Vender ke mũ ja ag nĩgtĩ gé, kygãm ke mũ ja ag nĩgtĩ gé. Êkrãn ja ag nĩgtĩ gé, ìn hyn han ja ag nĩgtĩ gé. ²⁹ Ên kã Ló tóg kejên cidade tý Sodoma tá kãkutê ja nĩ, ký pĩ tóg kanhkã tá kãtêre ja nĩ, cidade kri, pó tý enxofre nĩja ên ke gé. Ký ên tóg ag kãgtén kãn ja nĩ. Topê tý ag vóg kónãn ke to jyrkén sór tú ja ag nĩgtĩ. ³⁰ Ge ti nính mũ gé, êprã ke fi kósín tý vènh ven mân ke kurá ên kã. Mĩ êkrén ke tú ag nĩgtĩ gé, ti to há tú ag. ³¹ Ū tý kurá ên kã ã ìn rã há òn kÿn jé ã tú mân rã sór tũg, ti tú tý ti ìn krêm nĩtĩ ti. Ū tý êpỹ tá tí ên jé ã tú to vÿn ke tũg. ³² Ló prũ fi to jyrkén. ³³ Ájag tý ájag jykre há han sór ký ájag nũgme ki vár ke mũ, ha vemní. Ájag tý isugrĩn ájag jykre fi mân ký ájag krenkren ke vè, ha vemní,” he tóg.

³⁴ “Hã ký sóg tag tó mũ, ha mẽ. Kuty ên kã, inh kâtíg mân ke kuty ên kã ùn régre ag vỹ jagnê mré nũgnũr nĩtính mũ. Ag kãmĩ ùn pĩr jé prêr sóg ke mũ, ký tóg inh mré ònh mũ, jãvo ti régre vỹ kã nÿnh mũ, ha vemní. ³⁵ Ūn régre fag vỹ êgtynyn nĩtính mũ, jagnê mré, ên kã. Ký sóg ùn pĩr fi jé prêr ke mũ, ký fi tóg inh mré ònh mũ, jãvo fi régre fi vỹ kã jènh mũ, ha vemní. ³⁶ Ūn régre ag vỹ êpỹ ki rãnhràj mũnh mũ, ên kã. Ký sóg ùn pĩr jé prêr ke mũ, ký tóg inh mré ònh mũ. Jãvo ti régre vỹ tá ònh mũ gé, ha vemní,” he tóg, Jesus ti.

³⁷ Ký ti mré mũ ti ag tóg êg Senhor mỹ: “tag hê tá ke nính mũ hÿn!” he mũ. Ký tóg ag mỹ: “kurá ên kã ájag ki kanhró nÿtính mũ,” he mũ. “Nén ù ter nÿg ja ri ke ti nĩ. Há tá tóg vènh mân tí, jãtã ti, he êg tóg tí. Tag ri ke ti nính mũ, ha vemní,” he tóg, Jesus ti. Ti tý ã kâtíg mân ke tón há vè.

18

Êg tý Topê mré vĩ to krónh ke tú

¹ Ký Jesus tóg ag mỹ: “ájag tý Topê mré vèmén ke vỹ ge nÿnh mũ, ha mẽ,” he mũ. Êg tý kurá kar ki Topê mré vèmén ký tóg há ònh mũ, êg tý to krónh ke tú nÿn ký. Tag tý tóg ag kanhrãnrãn sór mũ, ã mré mũ ti ag, há ký tóg tag tó mũ, ha mẽ. ² “Kejên pã’i tóg nĩgtĩ,

êmã ù tá,” he tóg. “Ag tý jagnê to jũ vég ti tí. Ti rãnhràj há vè. Há ra tóg Topê kamêg vãnh nĩ, ti jykre pãno nÿn ký. Ký tóg ã mré ke ag kamêg vãnh pẽ nĩgtĩ gé. Kórég pẽ ti nĩgtĩ. ³ Ti jamã tá ù fi tóg nĩgtĩ gé, ùn mén ter ja fi. Ên fi vỹ kejên ti to kâtíg ký ti mré vèmén mũ. Ký fi tóg ti mỹ: “inh lograr ke sór mũ ên ag ùn inh vemní,” he mũ. ⁴ Há ra tóg mẽ jãvãnh nĩ. Jatu tóg nĩ nĩ, kysã tý hèn ri ke ki. Ký fi tóg ti tá jun tý hèn ri ke han mũ, to krónh ke tú fi nĩ. Ký tóg kejên to jyrkén mũ. “Topê kamêg vãnh inh nĩgtĩ,” he tóg. “Ū kamêg vãnh inh nĩgtĩ gé. ⁵ Há ra fi tóg isovãnh tú pẽ nĩ, ùn mén ter ja ên fi. Kurá kar ki fi tóg inh mỹ to vính kãtĩ. Ký inh hÿn fi jÿ rãnh mũ ha, ke tú nĩ mũ ra fi tóg ijũ han ke mũ, fi tý inh vènh kãtĩ to krónh ke tú nÿn ký, ha vemní,” he tóg, pã’i kórég ti,” he tóg, êg Senhor tý Jesus ti.

⁶ Ký tóg ag mỹ: “ti vĩ jêmê ra,” he mũ. “Jykre pãno ti nĩ, pã’i kórég ên ti, há ra tóg fi tý ti mỹ ví e ên to fi kren han sór mũ,” he tóg. ⁷ “Hã ký Topê vỹ ájag krenkren han ke mũ gé. Ájag kuprêg ja tóg nĩ mÿr, ký ti mré vèmén nĩ. Kurá ki ti mÿ vÿmni, kuty tá ke gé. Ájag kren han vãnh nĩ ve ti nĩ, kejên. ⁸ Há ra tóg ájag krenkren han ke mũ, kãnhmar, ha vemní. Ki há sóg tó mũ,” he tóg. “Hã ra êprã ke fi kósín ên tý kâtíg mân ký ag mÿ ti ki ge sór mũ vỹ?” he tóg, Jesus ti.

Êg tý: “tý inh ùn há nĩ,” henh ke tú

⁹ Ký Jesus tóg ag kanhrãn mân mũ gé. Ū tóg ù tý ti vĩ mẽg mũ ên ag kãmĩ nÿtĩ, há ra ag tóg vèso: “tý êg tóg ùn há nÿtĩ,” he ti. “Kórég tú êg nÿtĩ, jo ù ag ne kórég nÿtĩ!” he ag tóg tí, vèso, Jesus vĩ mẽg mũ ù ag. Ên ag kanhrãnrãn sór tóg mũ, Jesus ti. Ký tóg ag mỹ: “ájag jykren vỹ ge nÿnh mũ, ha mẽ,” he mũ. ¹⁰ “Kejên Fariseu ù tóg nĩgtĩ. Topê jo ìn ra tóg tí mũ, tá Topê mré vĩ jé. Ti mré ù tóg ra tí mũ gé, ù tý governo mÿ jãnkamy mãg tí ti. Topê mré vĩ sór tóg mũ gé. ¹¹ Ký Fariseu tóg Topê mré vèmén jé nĩ. “Topê,” he tóg. “Inh mÿ tóg há tí, isÿ jykre kórég tí nÿn ký, ag jãvo. Ū ag tóg nèn ù pèju(g) tí, há ra sóg han tú nĩgtĩ. Ū ag tóg nèn ù vènhmÿ han tí inhhã, jãvo inh pĩ(jé) han tí. Ájag prũ tú fag mré ag tóg nÿgtĩ inhhã. Ký governo mÿ jãnkamy mãg tí tag ti vỹ kórég nĩ gé inhhã. ¹² Ag jãvo sóg vènh jykre há han tí. Semana kar ki sóg vÿkre régre han tí, jèg mẽ tí ki. Há ki sóg ã jykre ki króm tí. Isũ tý sóg dízimo kajãm tí, ã mÿ. Sÿ nèn ù tý 10 (ke) ki sóg ùn pĩr nÿm tí, ã mÿ dízimo han ký,” he tóg, Fariseu ti, Topê mÿ. ¹³ Há ra governo mÿ jãnkamy mãg tí ên tóg kór há tá jè nĩ, kuvar há tá, mÿ’ãg ký. Ký tóg kanhkã ki êvãnh tú nĩ gé. Á fe kri tóg kãgmig mũ, ti tý mÿ’ãg mág ký. Ký tóg Topê mré vĩ mũ. “Topê,” he tóg mũ gé. “Á vĩ mranh inh mÿr;” he tóg. “Á mÿ inh jagãgtãn ke tú há ra,”

he tóg, Topē vī mranh tī ên ti,” he tóg, Jesus ti.

¹⁴ “Ha mē, Topē vỹ ti mỹ vênh pãte fón, hã kỹ tóg jatun mỹ vyr. Jãvo tóg Fariseu ên mỹ vênh pãte fón tũ nĩ. Ge ti nĩgĩ. Êg tỹ veso: “há inh nĩ,” hen kỹ Topē tóg êg to kórég nĩ. Kỹ tóg êg tẽrem mũ sir. Êg tỹ hã ra veso: “kórég inh nĩ,” hen kỹ Topē vỹ êg to há nĩ, kỹ tóg êg tỹ ùn mág han ke mũ gé sir,” he tóg, Jesus ti.

Jesus tỹ ùn kãsir ag to há
(Mt 19.13-15; Mc 10.13-16)

¹⁵ Kỹ fag tóg gĩr taĩ kãmũ mũ ti to, ti tỹ gĩr kri ã nĩgẽ fi jẽ. Hã ra ti mrẽ mũ ti ag tóg vэг mũ, kỹ ag tóg fag to jũ mũ, ù tỹ ag taĩ kãmũ mũ fag to. ¹⁶ Hã ra Jesus tóg fag jẽ prẽr kỹ ag mỹ: “vĩ tũg nĩ, gĩr ag mỹ,” he mũ. “Gĩr ag tỹ iso kãmũ kamẽg tũg nĩ,” he tóg. “Û tỹ ge hã vỹ êg Senhor tỹ Topē krẽm nỹtĩnh mũ,” he tóg. ¹⁷ “Sỹ ke há vẽ, hã kỹ sóg tó mũ. Gĩr ag vỹ iso há pẽ nỹtĩ. Ûn kãsir tag ag ri ke nỹtĩmnĩ, ke tũ nĩ mũ ra ajag tóg Topē tỹ tỹ êg pã'i nĩ venh ke tũ nĩ mỹr,” he tóg, Jesus ti.

Ûn rico ag
(Mt 19.16-30; Mc 10.17-31)

¹⁸ Kỹ kejẽn ù tóg Jesus ki jẽmẽnh kãtĩ mũ, pã'i ù. Kỹ tóg ti mỹ: “Senhor!,” he mũ. “Hã ã tóg nĩ,” he tóg. “Sỹ rĩr krỹg ja tũ venh há tóg ti. Sỹ ti ve jẽ inh hỹn vênh jykre há tỹ ne han ke mũ?” he tóg. ¹⁹ Kỹ Jesus tóg ti mỹ: “iso: “há ã nĩ,” he sór tũg nĩ,” he mũ. “Êg pi(j)ẽ há nỹtĩ!” he tóg. “Topẽ hã ne ã pir mỹ há nĩ,” he tóg. ²⁰ “Topẽ tỹ nẽn ù to êg jyvẽn ja ên ki kanhrõ ã tóg nĩ, hã vỹ: ã prũ tũ fi mrẽ nỹ tũg nĩ, he mũ, ù tẽn tũg nĩ, he mũ, nẽn ù pẽju(g) tũg nĩ, he mũ, ù to òn tũg nĩ, he mũ, ã nỹ mrẽ ã jóg kamẽg nĩ, he mũ,” he tóg ti mỹ, Jesus ti. ²¹ Hã ra tóg: “ki króm kãn sóg, isĩn kã,” he mũ. ²² Kỹ Jesus tóg ti mỹ: “nẽn ù pir vỹ tũ nĩ ver,” he mũ. “Á tũ vãm kãn nĩ, ã tỹ ùn vêsỹrẽnh mũ ag mỹ vin jẽ, jãnkamy ti. Kỹ ã tóg kanhkã tá tũ mág nĩ sir. Kar kãtũg nĩ, ã tỹ inh mrẽ tũg jẽ,” he tóg ti mỹ, Jesus ti. ²³ Kỹ tóg ti mỹ vẽnhmỹ tĩ, Jesus vĩ ti, ti rico pẽ nĩn kỹ.

²⁴ Hã ra Jesus tóg ti mỹ vẽnhmỹ ên ki kanhrãn mũ. Kỹ tóg ã mrẽ mũ ti ag mỹ: “jagy ti nỹ, ùn rico tỹ Topẽ tỹ tỹ êg pã'i nĩ venh ke ti,” he mũ. ²⁵ “Cavalo pãnĩ sór vỹ prẽj nor fĩn rãm ke tũ nĩ,” he tóg. “Ti tỹ fĩn rãm ke ra tóg jagy ti vẽ, ùn rico tỹ Topẽ tỹ tỹ êg pã'i nĩ venh ke ti,” he tóg.

²⁶ Kỹ ti vĩ mềg mũ ag tóg to vẽnẽn mũ. “Kỹ ù hỹn kren ke tũ pẽ nĩ,” he ag tóg. ²⁷ Kỹ Jesus tóg ag mỹ: “ẽprã ke ag vỹ tá junjun ke tũ nĩ vẽ,” he mũ. “Hã ra Topẽ hã tóg êg tỹ tá junjun han ke mũ,” he tóg.

²⁸ Kỹ Pedro vỹ: “ha vẽ,” he mũ. “Êg tỹ nẽn ù kar ré jẽ êg tóg mũ mũ, êg tỹ ã mrẽ mũ jẽ,” he tóg. ²⁹ Kỹ Jesus tóg ag mỹ: “sỹ ke há vẽ, hã kỹ sóg tó mũ,” he mũ. “Û tóg kejẽn ã jamã ré kỹ tĩ mũ, ti prũ fi, ti kãke, ti jãvy, ti han mũ

fag, ti krẽ ré kỹ tóg tũ mũ, Topẽ tỹ tỹ êg pã'i nĩ tũgrĩn, ti tỹ ti vĩ ki króm jẽ,” he tóg. ³⁰ “Ên vỹ tóg sir vênh kaja jẽ nẽn kar ên tỹ ùn e venh ke mũ, ag jẽgja kã. ga kri, kar kỹ tóg vãhã sir êg rĩr krỹg ja tũ venh ke mũ gé sir, kanhkã tá,” he tóg, Jesus ti.

Jesus tỹ ã ter ke tó mân
(Mt 20.17-19; Mc 10.32-34)

³¹ Kỹ tóg ù tỹ 12 (ke) ag jẽ prẽr mũ, vyrmỹ, ag mỹ kãmẽn jẽ. “Ha vẽ,” he tóg. “Jerusalẽm ra êg mũ mũ, kỹ sóg tá ve kãn ke mũ, vãsỹ Topẽ vĩ tó ti ag tỹ iso nẽn rãn ja ên ti,” he tóg. “Tỹ sóg ẽprã ke fi kósĩn ên nĩ, hã kỹ ag tóg inh kãmẽn ja nĩ, Topẽ vĩ ki. ³² Fóg ag mỹ ag tóg inh fẽg ke mũ, pã'i ag, Jerusalẽm tá, ha vemnĩ, ag tỹ iso é he jẽ, ag tỹ inh vóg kónãn jẽ, ag tỹ iso sug ke jẽ gé, ³³ ag tỹ inh mrãnmrãn jẽ. Ag tỹ isẽn ke vẽ. Hã ra sóg kurã tãgtũ tũg kỹ rĩr mãn ke mũ, ha vemnĩ,” he tóg, ti mrẽ mũ ti ag mỹ, Jesus ti. ³⁴ Hã ra ag tóg ti vĩ tag to jykren tũ nĩ, ù tỹ 12 (ke) ên ag. Ti vĩ tóg ag mỹ vẽnhmỹ tĩ. Kỹ ag tóg ki kagtũg nỹtĩ. “Ti tỹ ne tó nẽ hỹn?” he ag tóg mũ sir.

Jesus tỹ ùn kyvõ tỹ há' he
(Mt 20.29-34; Mc 10.46-52)

³⁵ Ag mũn kỹ ag tóg Jericó to hã mũ mũ. Tá ùn kyvõ vỹ ẽpyr kri nĩ nĩ, ẽmĩn kri. “Inh mỹ jãnkamy nĩn,” he tóg ti, vênh kar mỹ, ti kyvõ nĩn kỹ. ³⁶ Ên vỹ vênh kar tỹ ẽpyr jagma mũ mềg tĩ. Kỹ tóg ag mỹ: “ù nẽ?” he mũ. ³⁷ Kỹ ag tóg ti mỹ: “Jesus vẽ, Nazaré tá ke ên vẽ,” he mũ. ³⁸ Kỹ tóg prẽr mũ sir: “!..Jesus!..., Davi kósĩn!..., ijagãgtãn ra..!” he tóg mũ, prẽr kỹ. ³⁹ Kỹ Jesus jo mũ ag vỹ ti mỹ vĩ jũ han mũ. “Êmẽ kã nĩ nĩ,” he ag tóg ti mỹ. Hã ra tóg prẽr mãn', prẽr mãn' he mũ. “!..Davi kósĩn!..., ijagãgtãn ra..!” he tóg.

⁴⁰ Kỹ Jesus tóg krỹg he mũ, kỹ tóg: “ti jẽ prẽr,” he mũ. Kỹ ag tóg ti pẽre kãmũ mũ. Ti ki jun kỹ tóg ti mỹ: ⁴¹ “inh ã tỹ hẽ ri kenh ke?” he mũ. Kỹ tóg êg Senhor mỹ: “sỹ venh há tóg tĩ,” he mũ. ⁴² Kỹ Jesus tóg ti mỹ: “kỹ tỹ vẽ,” he mũ. “Á tỹ inh ki rã kỹ ã há' henh ke mũ,” he tóg. ⁴³ Kỹ tóg vêsỹmẽr ẽvãnh há' he mũ sir. Kỹ tóg ti mrẽ ti mũ. Topẽ mỹ tóg vĩ há' han mũ. Kỹ tóg vênh kar mỹ há tĩ, ag tỹ ti tỹ há' he mũ ên ven kỹ. Kỹ ag tóg Topẽ mỹ vĩ há' han mũ gé sir.

19

Jesus tỹ Zaqueu venh tũg

¹ Kỹ Jesus tóg cidade tỹ Jericó ki rã mũ sir, kỹ tóg fĩn rãm kỹ tũg sór mũ. ² Hã ra ù tóg tá nĩ nĩ, ti jỹjy hã vỹ: Zaqueu, he mũ. Governo mỹ jãnkamy mãg ti ag pã'i vẽ. Rico pẽ ti nĩ, rico tãvĩ. ³ Ên tóg Jesus ve sór mũ, ti tỹ Jericó fĩn rãm kỹ. Hã ra tóg rur jẽ, hã kỹ tóg ti vэг tũ nĩ, vênh e ag tỹ ti pẽnĩn mũn kỹ. ⁴ Hã kỹ tóg ti jo vẽnhvãg tĩ mũ, kỹ tóg ka tỹ kren to tãpyr mũ, ti tỹ Jesus ve jẽ, ti tỹ jagma tũg kỹ. ⁵ Kỹ Jesus

tóg ka ên tá jun mũ. Hã ra tóg krĩg mĩ êvãnh kĩ ka kri ti vėg mũ. Kĩ tóg ti mĩ: “Zaqueu,” he mũ. “Kur kátėre to fũrũn kė. Isĩ ã ĩn krĩm nũr ke vė,” he tóg, Jesus ti. ⁶ Kĩ tóg tėre tĩ mrãnh ke mũ sir. Jesus mĩ tóg: “mũ jė ha,” he mũ. Ti mĩ tóg sėr tĩ, Jesus tĩ ti ĩn krĩm nũr sór kĩ.

⁷ Hã ra vėnh e ĩn tóg Jesus to vĩ mũ sir, ti to jũ kĩ. “Topė vĩ mranh tĩ vė, ĩn ti, hã ra tóg ti ĩn krĩm nũr sór mũ, vėnh jykre pãno han tĩ ĩn mrė,” he ag tóg mũ.

⁸ Kĩ Jesus tóg ti ĩn krĩm nĩ nĩ. Kĩ Zaqueu vỹ ti mĩ vėnh kãmėn kãtĩ mũ, ã jykre to jykřėn kĩ. Kĩ tóg ěg Senhor mĩ: “ha vė,” he mũ. “Isũ kuju vin jė sóg ke mũ, ũn jagtar ag mĩ. Ũ ag lograr he ja sóg nĩgtĩ, ag tũ ki, hã ra sóg ag mĩ ti kãfór nĩm sór mũ ha. Sỹ jãnkamy pir ki ũ lograr he jan ki sóg ti mĩ ũ tỹ 4 (ke) vin sór mũ,” he tóg, Zaqueu ti.

⁹ Kĩ Jesus tóg ti mĩ: “há ti nĩ,” he mũ. “Ũri ã tóg kren mũ, ã mrė ke fag mrė hã,” he tóg. “Abraão kósin vỹ tỹ ã nĩ gė,” he tóg. ¹⁰ “Tỹ sóg ěprã ke fi kósin nĩ. Ũn vãfor mũ ĩn jãvãnh jė sóg kãtĩg, sỹ ag krenkren han jė, ũn jykre pãno han mũ ĩn,” he tóg, Jesus ti.

Jãnkamy to comparação
(Mt 25.14-30)

¹¹ Hã ra ag tóg ti vĩ mē há han mũ, kĩ tóg ag mĩ Topė tỹ tỹ ěg pã'i nĩnh ke ti kãmėn sór mũ. Jerusalėm to hã tóg nĩ, hã kĩ ag tóg ti to: “Topė tỹ tỹ ěg pã'i nĩ nĩnh vėnh ven ke mũ, ti tỹ tá jun kĩ,” he mũ. ¹² Kĩ Jesus tóg ag mĩ kãmėn mũ, Topė tỹ tỹ ěg pã'i nĩnh ke tỹ ver vėnh ven ke tũ nĩ. Kĩ tóg tag tó mũ, ha mē. “Kejėn pã'i tóg nĩgtĩ,” he tóg. “Ĕn tóg ga ũ ra tĩg sór mũ, tá ã tũ ve jė, ga ĩn tá ã tũ han jė. Tag han kar tóg tá vĩn ke sór mũ. ¹³ Pã'i ĩn vỹ ã camarada tỹ 10 (ke) ag jė prėr mũ, kĩ tóg ag mĩ jãnkamy prestar he mũ sir. Ag kar mĩ tóg ti kãmur pir nĩm mũ, jãnkamy tỹ, ũ tỹ 10 (ke) ag mĩ. Kĩ tóg ag mĩ: “ha ĩnh mĩ tỹ rãnrãj;” he mũ. “Kejėn sóg vĩn kenh ke mũ, kĩ sóg tugnĩm ke mũ, ãjag rãnrãj ti,” he tóg. Kar tóg ti mũ sir.

¹⁴ Hã ra ti krĩm ke ũ ag vỹ ti to há tũ nĩtĩ, kĩ ag tóg ti nón vėnh vĩ jėnėg mũ. Kĩ ag tóg: “ã tỹ ěg kri tỹ pã'i nĩn kĩ tóg vėnhmỹ nĩ,” he mũ, “ėg tỹ tag ve jãvãnh tóg tĩ,” he mũ ag tóg nĩgtĩ, ag tỹ ti mĩ vėnh vĩ jėnėg mũn kã. ¹⁵ Hã ra tóg tỹ pã'i nĩn kĩ kějėn vĩn ke mũ, ga ĩn ve kar kĩ, tá ti rãnrãj han kãn kar. Kĩ tóg tỹ pã'i mág jė. Vĩn ke kĩ tóg ã camarada ag jė prėr mũ sir, ti tỹ ũn mĩ jãnkamy vin ja ĩn ag. Ti tỹ ag rãnrãj tugnĩm sór vė, ag ganho ve sór vė gė. ¹⁶ Kĩ ũ tóg ti tá jun kĩ ti mĩ: “pã'i,” he mũ. “Ti kãmur pir nĩm ã tóg mĩr. Hã ra sóg kri ũ tỹ 10 (ke) ganhar kė,” he tóg. ¹⁷ Kĩ ti patrão tóg ã camarada mĩ: “jykre há tãvĩ ã tóg nĩ,” he mũ. “Nėn si ki rĩr há han ã tóg, hã kĩ ã tóg cidade tỹ 10 (ke) ki rĩr mũ ha,” he tóg, pã'i ti, ã camarada mĩ. ¹⁸ Kĩ ũ tóg ti tá

jun mũ gė. Kĩ tóg ti mĩ: “pã'i,” he mũ gė. “Ti kãmur pir nĩm ã tóg mĩr. Hã ra sóg kri ũ tỹ 5 (ke) ganhar kė,” he tóg. ¹⁹ Kĩ ti patrão tóg ti mĩ: “cidade tỹ 5 (ke) ki rĩr jė ã tóg ke mũ ha,” he mũ gė.

²⁰ Kĩ ũ tóg tá jun mũ gė. Kĩ tóg ti mĩ: “pã'i,” he mũ gė. “Ha vė, ã tũ ti,” he tóg. “ĩnh krĩ pãgja ki sóg tógfĩn kĩ nĩm han. ²¹ Ā kamėg ja ĩnh nĩ, ã vĩ tar to. Ā tỹ nėn vin ja tũ ĩn mãn sór ã tóg ti, ã tỹ nėn krãn ja tũ kunũnh sór ã tóg ti,” he tóg, ti camarada ti, pã'i ti mĩ. ²² Kĩ ti patrão tóg ti mĩ: “ã vĩ tóg ã jykre pãno han mũ, ha mē,” he mũ. “ĩnh mĩ vĩ tar han tĩ? ĩnh mĩ sỹ nėn vin ja tũ mãn sór tĩ? ĩnh mĩ sỹ nėn krãn ja tũ kunũnh sór tĩ? Hã ki kanhró ã mĩ nĩ?” ²³ Kĩ ã tỹ ne jė ĩnh jãnkamy tỹ banco ki rãnrãj tĩ ag mĩ vin ja tũ nĩ nē? Ā tỹ ag mĩ vin mũ ra sóg ti juro venh mũ vė, kĩ sóg isũ kãfór mãn ke mũ vė,” he tóg, ti patrão ti, ã camarada mĩ. ²⁴ Kĩ tóg tá nĩti ag mĩ: “ti nĩgã ti tũ mã,” he mũ. “Ũ tỹ ti kãmur tỹ 10 (ke) mãn ja ĩn mĩ nĩm, ti tũ pir ti,” he tóg mũ sir. ²⁵ Kĩ ag tóg ti mĩ: “pã'i,” he mũ. “Ti kãmur tỹ 10 (ke) vỹ tỹ ti tũ nĩtĩ. Tũ mág ve ti huri,” he ag tóg, pã'i mĩ. ²⁶ Kĩ tóg: “hỹ,” he mũ. “Hã kĩ sóg tó mũ. Ũn tũ mág vỹ mãn mãn ke mũ. Ũ tỹ tũ sĩ nĩ ĩn tũ kunũnh kãn jė ag tóg ke mũ gė,” he tóg. ²⁷ “Kĩ ĩnh kato tē mũ ag pėre kãmũmnĩ, ũ tỹ iso: “ti tỹ ěg kri tỹ pã'i jėn kĩ tóg ěg mĩ kórėg nĩ,” he mũ ĩn ag. Ag kãgtėn ra, ĩnh rĩnve,” he tóg, pã'i ti,” he tóg, Jesus ti. Ti tỹ ěg tỹ ti rãnrãj ki rĩr há han ke kãmėn há vė.

²⁸ Tag tó kãn kĩ tóg tá kãkutė mũ sir, kĩ tóg cidade tỹ Jerusalėm ra tĩ mũ.

Jesus tỹ Jerusalėm tá jun

(Mt 21.1-11; Mc 11.1-11; Jo 12.12-19)

²⁹ Ti tỹ Jerusalėm ra tĩg kĩ tóg ěmã tỹ Betfagė to hã jun mũ, ěmã tỹ Betãnia tá, pãnónh tỹ Oliveiras he mũ ĩn tá. Tá jun kĩ tóg ã mrė mũ tĩ rėgre ag jėnėg mũ, ag tỹ ti mĩ ag mēg tỹ burrica ve jė. ³⁰ Hã kĩ tóg ag mĩ: “ěmã ĩn ra mũmnĩ, ěg jo ěmã ĩn ra,” he mũ. “Tã junjun kĩ ãjag tóg burrica fi kósin venh mũ. Kri nĩ ja tũ ja tóg jė ver. Ĕn hanh kĩ ti pėre kãmũmnĩ, ti kyvãn kĩ,” he tóg. ³¹ “Hėn ri ke mũn ag tóg ãjag mĩ: “ãjag tỹ ne jė ti kavãn nē?” henh mũ. Kĩ ag mĩ: “ėg Senhor vỹ ti ve sór mũ,” hemnĩ,” he tóg, Jesus ti.

³² Kĩ ag tóg mũ mũ, Jesus tỹ ag jėgnėn kĩ. Ti tỹ ag mĩ tó mũ ve kãn ag tóg mũ sir. ³³ Kĩ ag tóg ti kyvãg mũ. Kĩ ti tỹ tỹ ũn mēg mũ ag tóg ag mĩ vĩ mũ. “Ājag tỹ ne jė burrica kósin tag kavãn nē?” he ag tóg. ³⁴ Kĩ ag tóg: “ėg Senhor vỹ ti ve sór mũ,” he mũ. ³⁵ Kĩ ag tóg Jesus mĩ ti pėre kãmũ mũ. Ājag kur kugjėn ag tóg mũ sir ti kri. Kĩ Jesus tóg kri nĩ mũ sir. ³⁶ Kĩ tóg tĩ mũ. Kĩ ag tóg ãjag kur kugjėn mũ sir, ěpřy jagma, ěmĩn jagma. ³⁷ Ge kĩ ag

tóg Jerusalém to há junjun mũ sir, pãnonh tỹ Oliveiraas to re ký.

Ag tỹ pãnonh ên to re ký vãhã ag kar ên tóg Topê mỹ vi há han mũ sir, Jesus mrê mũ kar ên ag. Ag mỹ tóg sér tí. Jesus tỹ nèn han mũ ve ja ag tóg nĩgtĩ, ti tỹ nèn han vãn hyn han mũ to ti. Ên mĩ êkrên ký ag tóg Topê mỹ vi há han mũ, jamã hár(a). ³⁸ Ký ag tóg: “!..sér tóg tí êg mỹ..!” he mũ. “!..Êg Senhor vỹ êg ki jun...,, êg jóg mág tỹ ti jênên ký..!” he ag tóg. “!..Kanhkã tá ke ag tóg jatu nỹti..! Topê mỹ êg tóg vi há han sór mũ, kynhmỹ nĩ ên mỹ..!” he ag tóg, prênprêr ký.

³⁹ Hã ra Fariseu ù ag tóg tá nỹti gé, vènh e ên kãmĩ. Ký ag tóg Jesus mỹ: “Senhor,” he mũ. “Á mrê mũ ti ag mỹ: “prênprêr tũg ra,” hé,” he ag tóg, Jesus mỹ. ⁴⁰ Hã ra Jesus tóg ag mỹ: “vó,” he mũ. “Ha mē, ag prênprêr tũ nĩ ra pó hỹn prênprêr mũ vè, ag mỹ sinsér mũ vè,” he tóg ag mỹ.

Jesus tỹ Jerusalém to fỹ

⁴¹ Ge ký ag tóg cidade tá junjun mũ sir. Cidade ên ve ký tóg to fỹ mũ, Jesus ti. ⁴² “Jerusalém tá ke ag vỹ ki kanhrãnrãn sór tũ nỹti,” he tóg. “Ag tỹ ùri ki kanhrãnrãn há tóg tí vè, há ra ag tóg ke jãvãnh nỹti. Ájag tỹ ki kanhrãnrãn’ he mũ ra ájag tóg jatu kenh ke mũ vè, mỹr, ha mē, há ra ájag tóg jêmê sór tũ nĩ. Kutu ájag tóg nỹti. ⁴³ Hã ký ájag tóg vãhã kurã kórég pè venh ke mũ. Ájag kato tégte mũ ag vỹ ájag to ráránh ke mũ. Kũm’kũm ke jé ag tóg ke mũ, ájag cidade jy ró pênĩn. Komêr há ag tóg ájag to grêngrên kenh ke mũ, ký ag tóg ájag mãn vỹrỹn kenh ke mũ sir. ⁴⁴ Ájag tỹ tũg’ he kãn jé ag tóg ke mũ, ájag krê ke gé. Ájag ìn kókên kãn jé ag tóg ke mũ gé. Ký ìn tỹ pó pi(jé) jagnê kri nỹtĩnh mũ’. Kurã há ki ájag tóg Topê vi mē jãvãnh nỹti, ùri. Topê vỹ ùri ájag mỹ vi há han mũ ver, há ra ájag tóg mē jãvãnh nỹti. Hã ký ájag tóg ti kórég venh ke mũ,” he tóg, Jesus ti. Fỹ pè han ký tóg to mũ, cidade mĩ tũg ký.

Jesus tỹ Topê jo ìn tá jun

(Mt 21.12-17; Mc 11.15-19; Jo 2.13-22)

⁴⁵ Ký tóg Topê jo ìn tá jun ký kãra rã mũ sir. Ký tóg ù tỹ tá nèn ù vender he tỹ ag pan mũ sir. ⁴⁶ Ag mỹ tóg tag to mũ, ha mē. “Topê vĩ rá to jykrên nĩ,” he tóg. “Tag vỹ rán ký nĩ, ha mē. Ình ìn jiji vỹ tỹ Topê mrê vĩ jafã nĩ, he tóg, Topê vĩ tỹ rán ký nĩ ki. Hã ra ájag tóg Topê mrê vĩ jafã tag krêm nèn kar pigju mũgtĩ, ký tóg bandido ag jamã ri ke nĩ sir,” he tóg, Jesus ti. Ag pan ký tóg ag mỹ to mũ.

⁴⁷ Hã ki tóg kurã kar ki ag kanhrãnrãn mũ, Topê jo ìn krêm. Hã ra Topê tũ ki rĩr tí to pã’i ag mỹ tóg kórég nĩ, Topê vĩ rán tí ag mỹ ke gé, pã’i kar ag mỹ. Hã ký ag tóg ti tén ke to jykrên mũ sir. ⁴⁸ Hã ra tóg ag mỹ ki króm sór tũ nĩ. Vènh kar mỹ tóg mē sér tí, ti vĩ ti, há ký

pã’i ag tỹ ti tén sór mũ ra tóg vènhmỹ tỹ sir ag mỹ.

20

Ûn nỹ hỹn Jesus jênê

(Mt 21.23-27; Mc 11.27-33)

¹ Kurã kar ki Jesus tóg Topê vĩ to jê nĩ, vènh vĩ sér ên, Topê jo ìn krêm. Ký tóg kejên tá jê nĩ. Ký Topê tũ ki rĩr tí to pã’i ag tóg ti to kãmũ mũ, Topê vĩ to professor ag ke gé, kófa ag ke gé. ² Ti mỹ ag tóg: “êg tỹ ã ki jêmênh há tóg tí,” he mũ. Ký tóg ag mỹ: “hej,” he mũ. Ký ag tóg: “ã vènh jykre tỹ ne tỹ tag han mũ?” he mũ. “Û nỹ ã jênê?” he ag tóg. ³ Ký tóg ag mỹ: “ájag ki sóg jêmênh ke mũ gé, vènh kato,” he mũ. “Ha mē. ⁴ João vỹ ag kygpég tí ja nĩgtĩ. Ký ti mỹ kanhkã tá vènh jykre han mũ’, êprã jykre vó?” he tóg. “Û nỹ ti jênê?” he tóg. “Ình mỹ tó,” he tóg, Jesus ti, ag mỹ. ⁵ Ký ag tóg jagnê mrê to jykrên mũ sir. “Êg tỹ ti mỹ: “Topê tỹ ti jênê vè,” hen ký tóg êg mỹ: “ájag tỹ ne jé ti vĩ kri fig tũ ja nĩ nê?” henh ke mũ,” he ag tóg jagnê mỹ. ⁶ “Êg tỹ há ra ti mỹ: “êprã ke jykre ja vè,” hen ký vènh kar vỹ êg pin sór ke mũ, pó tỹ, ha vemnĩ. João to ag tóg: “Topê vĩ to tí pè ja vè,” he tí, há ký ag tóg êg to jũnh ke mũ, êg tỹ: “há tũ vè,” hen ký,” he ag tóg mũ jagnê mỹ. ⁷ “Topê jykre han ja ti nĩ,” he sór tũ ag nỹti, ký ag tóg: “êprã ke jykre han ja ti nĩ,” he sór tũ nỹti gé. Hã ký ag tóg Jesus mỹ: “êg pi(jé) ki kanhró nỹti,” he mũ, João jykre to. ⁸ Ký Jesus tóg ag mỹ: “ký sóg ájag mỹ ù tỹ ình jênêg mũ ên tónh ke tũ nĩ gé,” he mũ. Á kato tẽ mũ ag mỹ tóg ke mũ.

Ûn camarada kórég ag to comparação

(Mt 21.33-46; Mc 12.1-12)

⁹ Ký tóg vènh kar kanhrãnrãn ký ag mỹ: “êg tỹ Topê kato tẽ ký tóg ge nỹnh mũ, ha mē,” he mũ. “Kejên ù tóg nĩgtĩ. Uva krãn ja tóg nĩ, nèn kanê tỹ vinho han jafã ên. Ký tóg ù tỹ ki rĩr tí ag mrê to jykrên ký ag mỹ tovãnh mũ sir. Ag mỹ tovãnh ký tóg ga ù ra tí mũ. Hã ra tóg kãtĩg vãn han mũ. ¹⁰ Ti uva kanê ký tóg ag mỹ ã camarada jênêg mũ, ù tỹ ki rĩr tí ag mỹ, ag tỹ ti mỹ ti tũ nĩm jé, êkré kanê ên ti. Hã ra ag tóg ti mỹ vin tũg mũ. Ti mrãnrãn ag tóg mũ. Ký ag tóg ti mỹ: “há tũg,” he mũ. Nèn ù tũ ra tóg tí mũ sir. ¹¹ Ký tóg ã camarada ù jênêg mũ gé sir. Hã ra ag tóg ti mrãnrãn mũ gé. Ti mỹ féfén kar ký ag tóg ti mỹ: “há tũg,” he mũ gé sir. Nèn ù tũ ra tóg tũg mũ gé. ¹² Ký tóg ag mỹ ù jênê mãn mũ gé sir, há ra ag tóg ti mrãnrãn ký ti rãn h ký ti tũn mũ sir.

¹³ Ký uva krê tỹ ùn tũn mũ tóg to jykrên mũ. “Ình ình hèn ri kenh ha,” he tóg, to jykrên ký. “Ình kósĩn jênê jé sóg ke mũ, ình fe pè ên, hèn ri ke mũn ag ti kamêg mũ,” he tóg. ¹⁴ Ti kósĩn tỹ ag tá jun ký nèn krê ki rĩr tí ag tóg ti vég mũ. Ký ag tóg ti to jykrên mũ, jagnê mrê. “Kejên êkré tag vỹ tỹ ti tũ nỹnh

mũ,” he ag tóg. “Mũ ný, ti tén jé, ti tú tag tý tý ěg tú nýnh jé,” he ag tóg. ¹⁵ Ký ag tóg ró mã ra ti pére mũ ký tá ti tén mũ sir. Kýn hýn hē ri kenh ke mũ', ěkré tý ũn tún mũ ěn tí?" he tóg, Jesus ti. ¹⁶ “Kátig jé tóg ke mũ, ěkré ki rír tí ag kágtén jé. Ký tóg camarada ũ ag mý fính mũ sir, ā jakré tí,” he tóg, Jesus ti.

Ký ag tóg mēg mũ, ti ví ti, ti penín nýtí ěn ag. Ký tóg ag mý e tí. “Ěg jé tag venh ke tú nĩ,” he ag tóg mũ, ũ tý Jesus ví mēg mũ ag. ¹⁷ Hā ra Jesus tóg ag ki ěvānh ký ag mý: “Topē ví rá tag to jýkrén nĩ, ha mē,” he mũ. “Pó tý ĩn han jafā fón ag tóg, pó tý ĩn han tí ag. Ag mý tóg kórég ja nĩ, pó ěn tí. Hā ra Topē tóg pó ěn hā tý ĩn nūna han mũ,” he tóg, Topē ví tý rán ký nĩ ki,” he tóg, Jesus ti. Ti tý ā kato vāsānsān mũ ag mý vēnh kāmén hā vē. ¹⁸ Ký tóg ag mý: “Ū tý hēn ri ke ag vý pó tag kri vár ke mũ, ký ag tóg kri vár ký tú' hēnh ke mũ,” he mũ. “Ký pó tag vý ũ tý hēn ri ke ag kri kutēnh ke mũ gé, ký tóg ag tý nám nám ke kán mũ sir, ag kri kutē ký,” he tóg, Topē ví tý rán ký nĩ ki,” he tóg, Jesus ti. Ti tý ag tý ti ki rá tú tugrín nūgme ki vár ke tón hā vē.

*Ěg tý imposto kajām
(Mt 22.15-22; Mc 12.13-17)*

¹⁹ Ký Topē ví to professor ag vý ti ví mēg mũ, Topē tú ki rír tí to pá'i ag ke gé. Ag hā to tóg kāmén ja nĩ, “Ěg tý Topē kato vāsān tag vý ge nýnh mũ,” he mũ ěn tí. Ký ag tóg ki kanhró nýtí sir, hā ký ag tóg ti se sór mũ. Hā ra ag tóg ũn e ěn kamēg mũ. Ti ví vý vēnh kar mý mē há tí, hā ký pá'i ag tóg ti ség tú nĩ ver, ag tý ti se sór mũ (hā) ra. ²⁰ Ký ag tóg hā ra ti tugným mũ. Ti ví to ag tóg vājig mũ, ag tý ti ví to fóg tý pá'i mý ti fēg jé. Ag tý ti ví tugnín fóg tý pá'i mág mý: “ha ti vóg kánān,” he sór vē. Hā je ag tóg ũn jýkre kuryj ný ve ag jēgnēg mũ, ag tý ón ký Jesus ki jēmē jé. ²¹ Ký ěn ag tóg sir Jesus mý: “Senhor,” he mũ. “Vēnh jýkre kuryj hā to ā tóg tí, hā kāmén ā tóg tí. Hā ký ěprā ke ag ve tóg ā mý tý nén ũ tú nĩ. Hā ký ā tóg Topē japry to, Topē jamín to ěg kanhrān há han tí,” he ag tóg mũ. ²² “Kýn mý há ný, ěg tý fóg tý pá'i mág tý imperador mý jánkamy ěn nīm ti, imposto kajām jé? Ěg mý hýn nīm mũ', nīm ke tú nĩ vó?” he ag tóg. ²³ Hā ra Jesus tóg ki kanhró nĩ, ag jýkre régre ti. Hā ký tóg ag mý: “ājag ne tóg ón ký inh ki jēmē sór mũ,” he mũ. ²⁴ “Inh mý jánkamy ven. Ū jiji ný ká nĩ? Ū kággrā ný ká nĩ?” he tóg. Ký ag tóg ti mý: “pá'i mág kággrā vē,” he mũ. ²⁵ Ký tóg ag mý: “ký pá'i mág mý ti tú nīm, jo Topē mý ti tú nīm gé,” he mũ, Jesus ti. ²⁶ Hā ký tóg ag tý ti ví to ti senh ke tóg tú tí, ti ví há han ký. Ký tóg ag mý e tí, ti ví há távi ěn tí. Ký ag tóg ti mý ví mán tú nĩ sir. Hā ra vēnh kar vý ti ví mēg nýtí nĩ.

*Ūn kágter mũ ag tý rírnrĩr mán ke
(Mt 22.23-33; Mc 12.18-27)*

²⁷ Ký Saduceu ag tóg ti tá junjun mũ gé, ti ki jēmē jé. Hā ra Saduceu ag tóg: “Ěg ter ja tá ěg tóg výn ke mán ke tú nĩ, rír mán ke tú ěg tóg nĩ,” he tí. ²⁸ Ěn ag vý Jesus ki jēmē sór mũ gé, ón ký. Ký ag tóg ti mý: “Senhor,” he mũ gé. “Moisés vý ěg mý vēnh jýkre tag nīm, hā vý: ā régre tý ā kré tú ra ter ký ā tý ti prú fi tý prüg ke vē, he mũ. Á tý ā régre mý ā krē han ke vē, fi ki, he tóg mũ gé. Moisés tý ěg mý to jan hā vē,” he ag tóg mũ, Saduceu ag. ²⁹ “Ký ũ tý jagnē mré pafa ja tý 7 (ke) ag vý nýtí. Ag káke vý prüg mũ, hā ra tóg ā kósín tú ra ter mũ. ³⁰ Ký ti jāvy vý fi tý prüg mũ sir, hā ra tóg ā kósín tú ra ter mũ gé. ³¹ Ký ti jāvy ũ tóg fi tý prüg mũ gé, hā ra tóg ter mũ gé, tí kósín tú ra. Gen ký ag tóg kágter kán mũ kejēn, ũ tý 7 (ke) ěn ag. ³² Ký vāhā ag prú fi vý ter mũ gé sir. ³³ Ký fag kágter ja tá rírnrĩr mán ký fi hýn mén tý 7 (ke) nĩnh mũ vē. Ag kar vý fi tý prüg ja nýtígtí. Hā ký tóg vēnhmý ný, ag tý: “rírnrĩr mán jé ěg tóg ke mũ,” hen ký,” he ag tóg. Saduceu ag tý Jesus mý ken hā vē.

³⁴ Ký Jesus tóg ag mý kāmén mũ. “Ěprā ke ag vý prügprüg tí, ký fag vý ag tý mén tí gé. ³⁵ Ag kāmí ũ ag tóg ājag kágter ja tá rírnrĩr mán ke mũ, ti kurā tá krýg ký. Ěn ag vý prüg mán ke tú nĩ sir, mén mán ke tú fag tóg nĩ gé sir, ājag rírnrĩr mán ký. ³⁶ Ter mán ke tú ag tóg nĩ gé, mýr, ha mē, hā ký ag prüg mán ke tú nĩ, ký fag mén mán ke tú nĩ gé. Kanhkā tār ni ke ag nýtí, Topē tý jēgnē jafā ag ri ke mýr, ũn rírnrĩr mán mũ ag. Topē krē vý tý ag nýtí sir, ag tý ājag kágter tá rírnrĩr mán ken ký. ³⁷ Rírnrĩr mán jé ag tóg ke mũ, ũn kágter mũ ag, ha vemní. Hā ký Moisés tóg Topē to tag to ja nĩ, ha mē. Ti tý vānh pūr nĩ ěn tá ti mré vēmén kar ký tóg Topē to: “Abraão tý ũn to: Topē, he mũ ěn vē, Isaque tý ũn to: Topē, he mũ ěn, Jacó tý ũn to: Topē, he mũ ěn,” he ja nĩ, Moisés ti. ³⁸ Kágter ag huri, Abraão, Isaque, Jacó, hā ra Moisés tóg Topē to: “Abraão tý ũn to: Topē, he mũ ěn vē,” he ja nĩ. Ti tý tý ag Topē nĩn ký ag tóg rírnrĩr nýtí, ha mē, ag kágter mũ ra. Ūn kágter kar ag vý Topē mý rírnrĩr nýtí,” he tóg, Jesus ti.

³⁹ Ký ũ tý Topē ví rán tí ũ ag tóg ěg Senhor tý Jesus mý: “ví há han ā, ěg ter ja tá výn kenh ke mũ tag to,” he mũ, ti mý. ⁴⁰ Ký ũ tóg ti ki jēmē mán sór tú nĩ sir. Ti kamēgmēg ag tóg mũ, hā ký ag tóg ti ki jēmē mán sór tú nĩ ha.

Cristo mý tý Davi kósín nĩ, Topē kósín mý vó

(Mt 22.41-46; Mc 12.35-37)

⁴¹ Ký Jesus tóg ag ki jēmēg mũ gé sir. Ký tóg ag mý: “Topē ví rán tí ag ne tóg: “Cristo vý tý Davi kósín nĩ,” he tí,” he mũ. ⁴² “Hā ra Davi tóg Cristo to ja nĩ, ti tý Topē jé rán ký. Ký tóg: “Ěg jóg mág tý Topē vý inh Senhor mý tag to ja nĩ, ha mē: “nĩ ra ver, inh pēgja tá,” he ja ti nĩ. ⁴³ “Isý ā kato vāsānsān mũ ag tý ā krēm

vin ke vē, kŷ ag sigse ri ke vē sir. Tag jāvānh nī ver;” he ja ti nī, Topē ti,” he ja tóg nŷtī, Davi ti,” he tóg, Jesus ti. 44 “Hā kŷ Davi tóg Cristo to: “inh Senhor;” he ja nī. Kŷ ti kósín mŷ tŷ ti kri ke nī?” he tóg mŷ, Jesus ti.

Hā ra ag tóg ti mŷ tóg mŷ. Ag tŷ ne tónh ke tóg tŷ ti, ti kato tēgtē mŷ ag mŷ.

Ón kŷ Topē vī to professor ag kamēg jé ēg ke mŷ

(Mt 23.1-36; Mc 12.38-40)

45 Vēnh kar tóg mēg mŷ, Jesus vī ti. Kŷ tóg ā mré mŷ tī ag mŷ: 46 “ón kŷ Topē vī to professor ag kamēg nī,” he mŷ. “Kur tēj rīnh ka(mē) ag nŷtī,” he tóg. “Kŷ vēnh kar tŷ ag mŷ: “ā mŷ há?” hen kŷ tóg ag mŷ sér tī, ag tŷ cidade kaju kāmī mŷn kŷ. Vēnh kanhrān jafā krēm ag tóg vēnh kápām kŷ nŷtīgtī. Festa ki ag tóg jēn vén tī, ag tŷ tŷ pā i nŷtīn kŷ;” he tóg. 47 “Hā ra ag tóg ūn mén ter ja fag tū mán kán tī. Fag tū mán kán kŷ ag tóg ón kŷ Topē mré vī mág han mŷgtī, ēg tŷ ag to: “ūn há vŷ tŷ ag nŷtī,” he jé. Hā to ag vēsŷrēnh mág tāvī han ke mŷ,” he tóg, Jesus ti. Ti tŷ ū tŷ ón kŷ Topē to há nŷtī ag kāmén há vē.

21

Ūn mén ter ja fi tŷ ā tū vin kán
(Mc 12.41-44)

1 Kŷ Jesus tóg Topē jo in tá jē kŷ tāmī ēvānh kŷ ūn rico ag vigvég mŷ. Jānkamy vin jafā ki ag tóg ājag tū vin tī, Topē mŷ, jānkamy tī. Vin mág ag tóg mŷ. 2 Kŷ ūn mén ter ja fi vŷ tá jun mŷ gé sir. Tŷ nēn ū tŷ fi tóg nī, há ra fi tóg jānkamy kāsir régre vin mŷ, Topē mŷ. 3 Kŷ Jesus tóg fi to: “ve ra ha,” he mŷ. “Ūn rico tŷ vin kāfór han fi tóg, fi tŷ sī (hā) ra. Tŷ nēn ū tŷ fi tóg nī, fi mén vŷ hur ter. 4 Kŷ fi tóg ā tū vin kán ja nī, fi jēn mré há. Jāvo ūn rico ag vŷ ājag tū ke há tŷ Topē mŷ vin mág tī. Há ki fi tóg ag tŷ nīm kāfór han, fi tŷ nīm sī pē han mŷ ra. Kí há sóg tó mŷ mŷ;” he tóg, Jesus ti.

Topē jo in kókén kŷ nīnh ke
(Mt 24.1-2; Mc 13.1-2)

5 Ēn kā ū ag tóg Topē jo in to vī há han mŷ. “Sīnvī pē ti jē,” he ag tóg mŷ. “Ti pó ve ra ha, mág ti nŷtī. Ti sīnvī han jafā vŷ e nŷtī gé;” he ag tóg.

6 Kŷ Jesus tóg ke mŷ. “Mŷ ājag mŷ sī?” he tóg. “Kejēn tóg kókén kán kŷ nīnh mŷ, ha vemnī, kŷ pó vŷ jagnē kri nŷtī mán ke tū nī ha. Gŷm ke kán jé tóg ke mŷ, tag tī,” he tóg, Jesus ti.

Vēnh jagāgtar to rā
(Mt 24.3-14; Mc 13.3-13)

7 Kŷ ag tóg ēg Senhor ti mŷ: “kurā tŷ ne kā ke nē hŷn?” he mŷ. “Ēg hŷn hēn ri ken kŷ ti kurā ki kanhró nŷtīnh mŷ hŷn? Topē hŷn ne han ke mŷ, ēg tŷ kurā ēn ki kanhró nŷtī jé?” he ag tóg.

8 Kŷ tóg ag mŷ: “ker ū vī jēmē hē;” he mŷ. “Ū tŷ hēn ri ke ag vŷ inh jiji tó kāmūnh mŷ. “Cristo vŷ tŷ inh nī,” he jé ag tóg ke mŷ. “Inh kurā vŷ hur jun,” he jé ag tóg ke mŷ. Ag nón mŷ tŷg nī. 9 Vēnh génh mēgmē jé ājag tóg ke mŷ, jagnē kato vāsānsān mŷ ag. Kamēg tŷg nī há ra. Vēnh génh tŷ hēn ri ke han jé ag tóg ke mŷ, kurā tŷ ēgno to há. Ti kurā kā ke pijé;” he tóg.

10 Kŷ tóg ag mŷ: “povo ag tŷ jagnē kato vāsānsān ke vē, pā i krēm ke ag tŷ pā i ū krēm ke ag to jūnh ke vē;” he mŷ. 11 “Ga tŷ ragrag ke jagy tŷ hēn ri ke han ke vē gé, ēn kā. Kŷ vējēn tóg tŷ hēn ke mŷ gé. Vēnh kaga kórég (ka)mē vŷ vēnh vinven ke mŷ, ēn kā sir. Nēn ū vēnhmŷ vŷ vēnh vinven ke mŷ gé, kanhkā tá, kŷ vēnh kar vŷ kanē junjur ke mŷ,” he tóg, Jesus ti.

12 “Tag to há ag tóg ājag sigsenh ke mŷ gé, ājag vóg kónān jé ag tóg ke mŷ gé, vēnh kanhrān jafā krēm ag tóg ājag jykre vigvenh ke mŷ gé, vēnh se ja kākī ag tóg ājag vin ke mŷ gé. Pā i mág tŷ rei ag mŷ ag tóg ājag venven ke mŷ, pā i tŷ governador ag mŷ ke gé, ājag tŷ inh jyjy tó ja tugnīn. 13 Ājag tŷ inh vī tó jé, há jé ag tóg ājag tŷ genh ke mŷ. 14 Ēn kā ājag tŷ nēn ū tónh ke to jykren tŷg nī, to krī kufy han tŷg nī gé. 15 Inh há vŷ ājag vī han ke mŷ, inh jykre nīm jé sóg ke mŷ ājag mŷ, ājag tŷ ag mŷ tón jé,” he tóg. “Kŷ ag tŷ ājag vī kafān sór mŷ ra tóg ag mŷ vēnhmŷ tīnh mŷ, ha vemnī, ājag kato tēgtē mŷ ag mŷ. Ag tŷ ne tónh ke tóg tŷ tīnh mŷ, ha vemnī,” he tóg, Jesus ti.

16 “Ēn kā ājag han mŷ ēn vŷ ājag senh mŷ, ājag mré pafa mŷ ag ke gé, ājag mré ke ag ke gé, ājag to há kar ag mŷ;” he tóg. “Ājag kāmī ū ag kāgtén jé ag tóg ke mŷ gé, ha vemnī. 17 Vēnh kar vŷ ājag to kórég tāvī nŷtīnh mŷ, inh jiji tugrīn. 18 Hā ra ājag véké vēsŷrēnh ke tŷ nī, ājag gānh pir vŷ fagrīnh mŷ kutēnh ke tŷ nī, ha vemnī. 19 To tar nŷtīnmī, ājag vēsŷrēnh ke to, kŷ ājag tóg rīr krŷg ja tŷ ēn venh ke mŷ,” he tóg, Jesus ti.

Jerusalém kókén kŷ nīnh ke
(Mt 24.15-21; Mc 13.14-19)

20 “Kejēn ag tóg Jerusalém jy nŷtīnh mŷ, soldado ag, ag tŷ cidade ēn kókén jé. Ājag tŷ tag ve kŷ ājag tóg ki kanhró nŷtīnh mŷ. Ag tŷ ti kókén kán ke kurā vŷ jun ke mŷ, kurā ēn kā. 21 Kŷ vēnh pigju mŷmŷnī, pānónh ra, ājag tŷ Judeia ki nŷtīn kŷ. Ājag tŷ cidade mág tá nŷtīn kŷ pētīgtēmŷnī, vānh kāra. Ājag tŷ vānh kāmī ēmā kāsir ki nŷtīn kŷ cidade ra mŷ tŷg nī. 22 Topē tŷ ag vóg kónān ke kurā vē sir, ag jykre kórég to, há kŷ tóg vāsŷ rán kŷ nī. Vēnh rá ēn ve jé ājag tóg ke mŷ, kurā ēn kā. 23 Kŷ ūn kufy fag vŷ vēsŷrēnh mág ke mŷ, kurā ēn kā, gŷr pygfām mŷ fag ke gé. Ēprā ke ag vēsŷrēnh mág tāvī han ke vē, Topē tŷ povo tag to jū jagy han ke vē, kurā ēn kā. 24 Ājag kāmī ūn

e tävi kätger ke vē, rōgro tī. Kŷ ājag kāmī ū ag vŷ sigse kŷ mūnh mü, povo kar kāmī. Kŷ Jerusalém vŷ kókén kân kŷ nīnh ke mü. Fóg ag vŷ sānsān ke mü, ājag cidade mág ti. Kején fóg ag tŷ tŷ' henh ke kurā vŷ jun ke mü gé hā ra," he tóg, Jesus ti.

*Topē kósin kätīg mǎn ke
(Mt 24.29-31; Mc 13.24-27)*

²⁵ "Kurā ěn kǎ rǎ vēnhmŷn ke vē, kysā ti ke gé, krīg ti ke gé. Kŷ ga kri mü ag vŷ kamēgmēg kân ke mü. Kanē junjur mág jé ag tóg ke mü, povo kar ěn ag. Kŷ goj vŷ krēm ke mü, goj kafā tŷ vŷ jŷnh ke mü, ti kurā jun kŷ. ²⁶ Kŷ ěprā ke ag fe vŷ vo kónān ke mü, ag tŷ jŷrŷn ke vŷ ag kätġn ke mü, ag tŷ ājag tŷ nġn venh ke to jŷrŷn ken kŷ. ěg tŷ kanhkā tá nġn vēg tŷ kar ěn vŷ ragrag ke kân mü mŷr, ha mē. ²⁷ Kŷ vāhā vēnh kar vŷ ti kätīg ěn venh ke mü, ěprā ke fi kósin ěn ti. Kanhkā góg kāmī sóg kätīg ke mü vāhā sir. Inh ve vŷ tar nīnh mü, inh kätīg mǎn kŷ. Kókov kätīg jé sóg ke mü vāhā sir," he tóg, Jesus ti.

*Ka tŷ figueira to comparaçāo
(Mt 24.32-35; Mc 13.28-31)*

²⁸ "Ājag tŷ isŷ ājag mŷ nġn tó mü ěn ve sŷ han kŷ ājag kanē nġm nġ, ājag krī ti ke gé, ti tŷ ājag mŷ sér gy tŷn kŷ. Isŷ ājag krenkren han ken vē ha, isŷ kurā ěn hā kǎ jun kŷ," he tóg. ²⁹ Kŷ tóg ag mŷ: "inh kätīg mǎn ke vŷ ge nŷnh mü, ha mē," he mü. "Ka tŷ figueira to ki kanhrān nġ, ka ū to ke gé, to comparaçāo han kŷ," he tóg. ³⁰ "Ti pē tánh kŷ, ti féj tǎg han kŷ tóg kakó tŷ sir, ěkrē tygtǎnh kurā ti. ³¹ ěn ri ke ti nġ, ājag tŷ inh kätīg mǎn ke kurā ki kanhró nŷtŷ ti. Ājag tŷ sŷ ājag mŷ nġn tó ja ěn ve kŷ tóg kakó tävi tŷ ha, inh kätīg ke ti," he tóg. "Ěn kǎ Topē tŷ tŷ ěg pǎi' nġ kenh ke vē sir. ³² Sŷ ke há vē, há kŷ sóg tag tó mü, ha mē. Ū tŷ nġn kar ěn vēg mü ag vŷ inh kätīg mǎn ke tag venh ke mü, ŷri, ag kätger ke to há," he tóg. ³³ "Kanhkǎ vŷ tŷ' he mü, ga ti ke gé. Jǎvo inh vŷ tŷ' henh ke tŷ nġ," he tóg, Jesus ti.

ěg tŷ vēnh ki ěmġnh ke

³⁴ "Vġnh ki ěmġ, ājag tŷ vējġn e to nug kaga tŷ nġ jé, tógǎ nġnh to, ājag tŷ kronkron to krŷ vēnhmŷ tŷ nġ jé gé. Kŷ vējġn to krŷ kufy han tŷg nġ gé, kur to, tag ki nġn ū kar to. Ke tŷ nġ mü ra kurā ěn vŷ ājag vatǎnh tá jun ke mü, inh kätīg mǎn ke kurā ěn ti. ³⁵ Ājag tŷ to vēnh kân kŷ nŷtŷ tŷ nġn kŷ tóg ājag mŷ sġsŷ tŷ ěgje ki kutġ ri ke nġ. Vġnh vatǎnh tá tóg ki kutġ tŷ, jġsŷ ti. Ge ti nġnh mü, inh kätīg mǎn ke ti, ga kri mü ag kar mŷ. Ag vatǎnh tá sóg jun ke mü. ³⁶ Hǎ kŷ ājag kanē nġm nġ, nŷr sór tŷg nġ. Inh kätīg kǎ jatŷ to ken há vē, há vŷ: nŷr, he mü. Topē mrġ vŷ tovǎnh tŷg nġ, ājag tar nŷtŷ jé, nġn ū jagy ěn ve kŷ. Kŷ ājag tóg ěprā ke fi kósin rŷnja tá jġnh ke mü sir, mŷ'ǎg tŷ nġn kŷ, isŷ vēnh kar jykre tugnŷm kurā ěn kǎ," he

tóg, Jesus ti. Ti tŷ ag mŷ kurā tŷ ěgno kāmġn há vē.

³⁷ Hǎ ki tóg kurā kar ki Topē jo ěn krġm ag kanhrānrǎn tŷ, Jesus ti. Kutyg kŷ tóg cidade tá kǎkutġ kŷ pǎnónh ra ti tŷ, tá nŷr jé. To ag tóg: Oliveiras, he tŷ, pǎnónh ěn to. ³⁸ Ti tŷ kusā ki Topē jo ěn tá jun kŷ ag tóg tá ti vŷ jġmġnh kāmŷ tŷ, ū tŷ ěn ri ke ag.

22

*Ag tŷ Jesus se sór
(Mt 26.1-5; Mc 14.1-2; Jo 11.45-53)*

¹ ěn kǎ festa tóg kakó tŷ sir. Festa ěn ki ag tóg pǎo ū ko tŷ, há ra tóg jǎgja tŷ ja nġgtŷ. Festa ěn jŷjin há vŷ: Páscoa, he mü. ² Kŷ Topē tŷ ki rŷr tŷ to pǎi' ag vŷ Jesus to jykrġn mü. Ag tŷ ti tġn sór vē. Topē vŷ to professor ag vŷ ti tġn sór mü gé. Hǎ ra ag tóg povo kamġg mü, kŷ ag tóg to jykrġn kŷ nŷtŷ nġ.

*Judas tŷ pǎi' ag mŷ Jesus ven sór
(Mt 26.14-16; Mc 14.10-11)*

³ ěn kǎ Judas ěn, ū tŷ Iscariotes he mü ěn vŷ jagrġ vēg mü sir, Satanás tŷ. Há ra tóg tŷ ū tŷ 12 (ke) ag kǎ ū nġ, Jesus tŷ ŷn vin mü ag kǎ ū vŷ tŷ ti nġ. ⁴ Ti tŷ Satanás tŷ jagrġ nġn kŷ tóg Topē tŷ ki rŷr tŷ to pǎi' ag venh tŷ mü sir, soldado to pǎi' ag ke gé. Ti tŷ ag mŷ Jesus ven sór vē, ag tŷ ti se jé.

Kŷ tóg tá jun kŷ ag mŷ tó mü. ⁵ Kŷ tóg ag mŷ sér pġ tŷ sir. Kŷ ag tóg ti mŷ jǎnkamy tó mü. Ag tŷ ti mŷ vin sór vē, ti tŷ ag mŷ Jesus ven kar kŷ. ⁶ Kŷ tóg ag mŷ: "hej," he mü sir. Kŷ tóg to jykrġn mü, ti tŷ ā mŷ ki króm ke to, ag mŷ: "ha ti kǎgmŷ ha," he jé, Judas ti. Ag tŷ vēnh kar vatǎnh tá ti se sór vē. Há kŷ Judas tóg ti tó sór mü.

*Pedro tŷ Joǎo mrġ festa tŷ Páscoa han
(Mt 26.17-25; Mc 14.12-21; Jo 13.21-30)*

⁷ Kŷ tóg pǎo jǎgja tŷ ěn konh ke kurā tá krŷg mü sir. Kurā ěn ki ag tóg mé tǎg tǎnh tŷ, ovelha tǎg ěn, ag tŷ kurā tŷ Páscoa kǎ ko tŷ ěn. ⁸ Kŷ Jesus tóg Pedro jġnġg mü sir, Joǎo mrġ. Kŷ tóg ag mŷ: "ha müjġg, mé tǎnh jé, ovelha ěn, ěg tŷ kon jé," he mü. ⁹ Kŷ ag tóg ti mŷ: "ěg ě tá ti tǎnh mü ĵŷn?" he mü. ¹⁰ Kŷ tóg ag mŷ: "ha vé," he mü. "Ěmǎ mág tag ra müjġg. Tá ājag tóg ū venh mü. Goj vyn kŷ tóg tŷ mü. ěn nón mümnġ. Kŷ ti ěn tá junjun kŷ ti nón gemnġ. ¹¹ Kŷ ěn ki rŷr tŷ mŷ: "ěg Senhor vŷ ā mŷ vēnh vŷ jġnġg mü," ĵemnġ. "Inh ĵŷn ě tá ovelha konh ke mü, inh mrġ mü tŷ ag mrġ?" he ti, ěg Senhor ti," ĵemnġ. "Mŷ ki vēnh kǎkǎn jǎfǎ tŷ?" ĵemnġ. ¹² Kŷ tóg ājag mŷ ven ke mü sir, krogrog tŷ kynhmŷ nŷ ěn ti, assoalho tŷ kynhmŷ nŷ ěn ti. ěhé ti nġ, kŷ mesa to nŷtŷ jǎfǎ vŷ tá nŷtŷ gé. ěn tá ti kǎn nġ ěg mŷ," he tóg, Jesus ti. ¹³ Kŷ ag tóg mü mü sir. Jesus tŷ ag mŷ tó ja ěn ve kǎn ag tóg mü, kŷ ag tóg mé tǎnh mü sir, tá.

*Santa Ceia**(Mt 26.26-30; Mc 14.22-26; 1Co 11.23-25)*

¹⁴ Kÿ tóg ag tý konh ke hora tá krÿg mü sir. Kÿ Jesus tóg tá ní nĩ, ti tý ùn vin ja ag mré há, apóstolo ên ag. ¹⁵ Kÿ tóg ag mÿ vémén mü sir. “Sÿ ovelha tag konh ha pê tóg tí vë ájag mré,” he tóg. “Sÿ inh vësÿrénh ke to há ájag mré ko sór ja vë,” he tóg, Jesus ti, á mré mü tí ag mÿ. ¹⁶ “Ti ko mân ke tú inh ní ha, ha vemní. Topê tý tÿ êg pâ'i nĩ vÿ vënh ven ke mü. Ti tý vënh ven ja ên kã sóg ko mân ke mü, kejên,” he tóg.

¹⁷ Kÿ tóg copa mäg mü sir. To tóg Topê mré ví mü, kÿ tóg ag mÿ: “ha kron,” he mü. “Ha vënh kãpãm,” he tóg. ¹⁸ “Tag kron mân ke tú inh ní ha, ke gé, ha vemní. Topê tý tÿ êg pâ'i nĩnh ken kÿ sóg kejên kron mân ke mü, ha vemní,” he tóg.

¹⁹ Kÿ tóg êmĩ mäg mü sir. To tóg Topê mré ví mü. Kupãn kÿ tóg ag mÿ vënh pipin mü. Kÿ tóg ag mÿ: “inh há vë,” he mü. “Ájag jagfy sóg vënh fëg ke mü. Kÿ inh mĩ êkrén nĩ, ájag tý pão tag konh ken kÿ,” he tóg, Jesus ti. ²⁰ Ag tý ko kar kÿ tóg copa mäg mü gé. Kÿ tóg ag mÿ: “copa ki jë tag vÿ inh kyvénh ri ke nĩ,” he mü. “Ájag jagfy tóg inh ki kãkutênh mü, inh kyvénh ti. Inh jykre tãg to ken há vë, isÿ inh kyvénh tugrín ájag mÿ vënh pãte fón jé,” he tóg.

²¹ “Hã ra ájag kãmĩ ü tóg inh vatánh tá isónh ke mü, inh kato tẽ ag mÿ. Inh mré tóg mesa tag to ní nĩ. ²² Tÿg jé sóg ke mü, sÿ tý êprã ke fi kósín nĩnh kÿ. Väsÿ Topê tóg to jykren ja nĩ, há kÿ sóg tí mü. Hã ra ü tý isónh ke ên mÿ tóg ví kónãnh tãví han ke mü, Topê ti,” he tóg. ²³ Kÿ ag tóg jagnê mÿ ke mü. “Êg kãmĩ ü tý hê nê hÿn?” he ag tóg mü sir jagnê mÿ, ü tý ti tónh ke ên to.

Ü tý hê nê tý ùn mäg nĩ

²⁴ Ên kã ag tóg jagnê kãfór nĩ sór mü. Hã kÿ ag tóg jagnê to jü mü. ²⁵ Kÿ Jesus tóg ag mÿ ke mü. “Fóg ag pâ'i ag vÿ ájag krêm ke ag mÿ ví tar han tí, kÿ ag tóg ag kri ke ag mÿ: “êg jóg,” he tí, ag tý ag mÿ ví tar han mü ra. ²⁶ Ag ri ke han tÿg nĩ. Ájag mÿ tý ùn mäg nÿtĩ sór mü? Kÿ tý ùn kãsir ri ke nÿtĩmĩ jagnê mré,” he tóg, Jesus ti. “Ü tý inh jykre ki tý pâ'i nĩnh kÿ tóg á krêm ke ag camarada ri ke nĩnh ke mü, ag ki rÿr kÿ. ²⁷ Kejên êg tóg mesa to nÿtĩ, kÿ ü tóg mesa ki rÿr tÿgti. Ü tý hê nÿ hÿn mesa ki rÿr tí? Ag patrão mÿ', ti camarada mÿ vó? Ti camarada vÿ ki rÿr tÿgti. Jo sóg ájag ki rÿr tÿgti, ájag camarada ri ke. ²⁸ Ájag há ne inh mré mügti'. Isovãnh ja tú pê ájag tóg nÿtĩ. Isÿ nén ü jagy vëg mü ên ve kãn ájag tóg tí, inh mré. ²⁹ Inh panh vÿ isÿ pâ'i han ke mü, kÿ sóg ájag tý pâ'i han ke mü gé, ti tý isÿ pâ'i han kóm, ³⁰ ájag tý inh mré jën jé tá, inh mré kron jé tá, isÿ tý pâ'i nĩnh kÿ. Kÿ ájag tóg ájag nÿgja kri nÿgnĩ kÿ nÿtĩnh mü, ájag tý povo tý Israël

ag jykre vigve jé, povo tý 12 (ke) ên ag,” he tóg, Jesus ti.

*Jesus tý Pedro mÿ tóg**(Mt 26.31-35; Mc 14.27-31; Jo 13.36-38)*

³¹ Kÿ êg Senhor vÿ Pedro mÿ: “Simão!, Simão!,” he mü. “Ha vé, Satanás vÿ ájag to ví, Topê mÿ. Ti tý ájag jykre ve sór vë. Trigo tý êg tóg gren ki kãkag tí, êg tý ti fáran jé. Ên ri ke han jé tóg ke mü, ájag tý, Satanás ti. ³² Hã ra sóg hur á jagfy ví, á tý inh ki rá tovãnh pê han tú ní jé. Kÿ á tóg kejên á jykre to jykren mân ke mü, á tý inh jykre há han jé. Ên kã á tóg á mré ke ag jyvénh kÿ ag tý tar’ he mü.

³³ Hã ra Pedro tóg ti mÿ: “Senhor!,” he mü. “Á mré sóg se kÿ jën mü, á mré sóg ter ke mü gé,” he tóg. ³⁴ Hã ra Jesus tóg Pedro mÿ: “vó,” he mü. “Ha vé, ùri á tóg iso: “ti ki kagtÿg sóg nĩ,” he tãgtü han ke mü, galo kyr to há, ha vemní,” he tóg mü, Jesus ti.

Jesus tý á mré mü tí ag mÿ tóg

³⁵ Kÿ tóg ag kar mÿ: “ájag jëgnê ja inh nĩ, väsÿ,” he mü. “Kÿ ájag tóg nén ü ma mü ja tú nÿgti, sacco tú, bolsa tú, pën né tú, pën to ró ên. Ên kã ájag mÿ jagãgtar ja nÿtÿgti?” he tóg. Kÿ ag tóg ti mÿ: “vó,” he mü. ³⁶ Kÿ tóg ag mÿ: “há ra tóg ùri ke tú nÿgti,” he mü. “Hã kÿ ájag jãnkamy ma müjêg, ájag sacon ma müjêg, ájag bolsa ma müjêg. Ájag tý nén ü tú nÿtÿn kÿ ájag kur vender hemní, rógro kajãm jé sir. ³⁷ Nén ü tóg iso rán kÿ nĩ, há vÿ: ag mÿ tóg tý ùn jykre pãno nĩ, he mü. Sÿ vãhá tag venh ke vë ha. Isÿ iso nén rán kÿ nĩ ên ve kãn ke vë ha, vãhá,” he tóg, Jesus ti.

³⁸ Kÿ ag tóg ti mÿ: “Senhor!,” he mü. “Rógro régre vÿ ki nÿtĩ,” he ag tóg mü. Hã ra tóg ag mÿ: “gen kÿ,” he mü.

*Jesus tý á panh mré ví**(Mt 26.36-46; Mc 14.32-42)*

³⁹ Kÿ tóg á tý tí jafã ra tí mü sir, há vÿ: pãnónh tý Oliveira, he mü ên ra. Ti mré mü tí ag vÿ ti nón mü mü sir. ⁴⁰ Tá jun kÿ tóg ag mÿ: “Topê mré ví, ájag tý ti ví mranh tú ní jé, ájag tý nén ü jagy ve kÿ,” he mü, Jesus ti, á mré mü tí ag mÿ.

⁴¹ Kÿ tóg tÿg sí han mü, kÿ tóg á jakrĩ tý jëg mü. Kÿ tóg Topê mré ví mü sir. ⁴² Kÿ tóg: “panh!,” he mü. “Mÿ á tý inh vësÿrenh ke tag tý tú! he mü jãvãnh? Hã ra isÿ á mÿ nén to ví mü tag han tÿg nĩ. Á tý nén han ke mü ên há han nĩ,” he tóg, Jesus ti, Topê mÿ.

⁴³ Kÿ Topê tý jënê jafã ü vÿ tý mÿ vënh ven mü sir, kãnhkã tá, kÿ tóg ti tar han mü. ⁴⁴ Hã ra tóg á ter ke to kanê jur mü, kÿ tóg Topê mré ví mân', ví mân', he mü. Kÿ ti kãrán vÿ kyvénh ní sir, kÿ tóg ga kri vënh kujêg mü.

⁴⁵ Kÿ tóg Topê mré ví kar á mré mü tí ag to kãti mü. Hã ra ag tóg nügnÿr nÿtĩ nĩ. Krónh' krónh' he ja ag tóg nĩ, ag fe kaj tugrín. ⁴⁶ Kÿ tóg ag mÿ: “ájag ne tóg nügnÿr nÿtĩ nĩ,” he mü. “Nÿgnĩ ra, Topê mré ví, ájag tý ti ví

mranh tũ nĩ jé, ãjag tỹ nén ũ jagy ve ký," he tóg, ti mré mũ tí ag mý.

Ag tỹ Jesus se

(Mt 26.47-56; Mc 14.43-50; Jo 18.3-11)

⁴⁷ Ti tỹ ver tỹ vémén jê ra ag tóg junjun mũ sir, Judas mré hã, ũ tỹ 12 (ke) ag kã ũ ên ti. Ti tỹ ag tatĩn kãtũg hã vê, ũ tỹ ti senh ke mũ ag. ũ tỹ ag jo tí mũ ên tóg sir Jesus to grên ke ký ti ki nhun ke mũ. ⁴⁸ Ký Jesus tóg ti mý: "Judas," he mũ. "Á ne tóg inh ki nhun ke ký iso: "ti hã vê," he mũ', inh kato tẽ ag mý, inh, hã vỹ: êprã ke fi kósín, he mũ," he tóg, Jesus ti.

⁴⁹ Ký ti mré mũ ag tóg ag tỹ ti senh ke vég mũ. Ký ag tóg ti mý: "Senhor," he mũ. "Êg mý rógro tỹ ag fynh ke tũ?" he ag tóg. ⁵⁰ Ký ag kã ũ tóg polícia ũ fynh mũ, ti nigrêg tỹ rãm ke tóg mũ, ti pëgja tá. Topê tũ ki rĩr tí to pã'i krêm ke ũ vê, polícia ên ti. ⁵¹ Hã ra Jesus tóg ag mý: "ag vóg tũg ra, há ti nĩ," he mũ. Ký tóg ti nigrêg mãm ký to tỹ grên ke mũ sir.

⁵² Ký Jesus vỹ pã'i ag mré vémén mũ, Topê tũ ki rĩr tí to pã'i ag mré, Topê jo ìn ki rĩr tí to pã'i ag mré ke gé, kófa ag mré ke gé. Ag kar vỹ ti se kãmũ mũ. Ký tóg ag mý: "ãjag ne tóg rógro génh ký iso kãmũ mũ", ka kyv génh ký ke gé," he mũ. "Inh pí(jé) tỹ bandido nĩ," he tóg. ⁵³ "Kurã kar ki sóg Topê jo ìn krêm ãjag mré nĩ ja nĩgtĩ, hã ra ãjag tóg tá ise sór ja tũ nĩ, ãjag tỹ ag kamêg ký," he tóg. "Hã ra tóg ũri jun, ãjag kurã ti, Japo tỹ ã tỹ nén han sór tí ên han jé, ãjag tỹ. Jykre ki kuty ti nĩ, Japo ti," he tóg, Jesus ti.

Pedro tỹ Jesus to ón

(Mt 26.57-58, 69-75; Mc 14.53-54, 66-72; Jo 18.12-18, 25-27)

⁵⁴ Ký ag tóg ti ség mũ sir. Ag tỹ ti pére mũ ký ag tóg Topê tũ ki rĩr tí to pã'i mág ìn tá junjun mũ sir.

Hã ra Pedro vỹ kuvar há tá ag nón tí mũ.

⁵⁵ Ìn vãso tá ag tóg pí grug mũ, soldado ag, ký ag tóg tugtón nỹti nĩ. Ký Pedro vỹ ag mré tón nĩ nĩ sir. ⁵⁶ Ký pã'i camarada ũ fi vỹ tá ti vég mũ, pí grun ki. Ký fi tóg ti tugnỹm mũ. Ký fi tóg ag mý: "ti mré tí ũ vê inh mý," he mũ. ⁵⁷ Hã ra Pedro tóg: "vó," he mũ. "Ti ki kagtũg sóg nĩ, jỹ," he tóg.

⁵⁸ Kar ký ũ tóg ti tugnỹm mũ gé, ký tóg ti mý: "ag kã ũ vỹ tỹ ã nĩ," he mũ. Hã ra Pedro tóg ti mý: "inh hã tũ vê, vỹ," he mũ gé.

⁵⁹ Tag kar ký, hora pir tũg ký hên ri ke mũn ũ tóg ti tugnỹm mũ gé. Ký tóg tá nỹti ag mý: "ha vé, Galiléia tá ke vỹ tỹ ti nĩ," he mũ. "Inh mý tóg tỹ ti mré ke nĩ," he tóg mũ gé sir. ⁶⁰ Hã ra Pedro tóg ti mý: "inh pí(jé) ti ki kanhró nĩ, vỹ," he mũ. "Á tỹ ne tó nê?" he tóg mũ sir. Ti tỹ ver tó nĩ ra galo vỹ kyr mũ. ⁶¹ Ký êg Senhor vỹ vêsỹãm êvãnh ký Pedro tugnỹm mũ. Ký Pedro vỹ to jykren mũ sir, êg Senhor tỹ ti mý nén tó ja to, hã vỹ: "iso ã tóg: "ti ki

kagtũg sóg nĩ," he tãgtũ han ke mũ, galo kyr to hã," he ja ên mũ. ⁶² Ký Pedro vỹ tá kãkutê mũ, ký tóg fỹ mág han mũ sir.

Ag tỹ Jesus vóg kónãn

(Mt 26.67-68; Mc 14.65)

⁶³ Ký ũ tỹ Jesus ség mũ ag vỹ ti to é he mũ sir. Ti tãnh ag tóg mũ gé sir. ⁶⁴ Ti kanê pãg ký ag tóg ti kãkã ki tãnh ký ti mý: "ũ nỹ ã tãnh?" he mũ. "Á tỹ nén kar ki kanhró nĩn ký ã hỹn ki kanhró nĩ," he ag tóg ti mý. ⁶⁵ Gen ký ag tóg ti mý vỹ kónãn tỹ hên ri ke han mũ, ti to é he ký.

Pã'i ag tỹ Jesus ki jêmê

(Mt 26.59-66; Mc 14.55-64; Jo 18.19-24)

⁶⁶ Tỹ vaj ký kófa kar ag tóg vênh mãm mũ, Topê tũ ki rĩr tí to pã'i ag mré hã, Topê ví to professor ag mré hã. Ag vênh mãm ký ag tóg ti jé prêr ký ag rĩnja tá ti fêg mũ sir, ag tỹ ón ký ti jykre ve jé. Ag tỹ ti tén sór vê, hã ra ag tóg ón ký ti jykre ve vén sór mũ. ⁶⁷ Hã ký ag tóg ti mý: "ã mý tỹ Cristo nĩ?" he mũ. "Ha êg mý tó," he ag tóg. Ký tóg ag mý: "ãjag pí(jé) inh ví kri fig tí, isỹ ãjag mý tó tí (hã) ra," he mũ. ⁶⁸ "Isỹ ãjag ki jêmê sór mũ ra ãjag tóg inh mý tó tũ nĩ gé. Ký ãjag tóg isovãnh tũ nĩ gé," he tóg. ⁶⁹ "Hã ký êprã ke fi kósín vỹ Topê pëgja tá nĩnh ke mũ ha. Topê vỹ tar nĩ. Sỹ ti pëgja tá nĩnh ken vê ha," he tóg.

⁷⁰ Ký ag tóg ti mý ke kãm mũ. "Ký ã mý tỹ Topê kósín nĩ?" he ag tóg mũ ti mý. Ký tóg ag mý: "ki hã ãjag tóg tó mũ," he mũ. "Inh hã vê," he tóg ag mý, Jesus ti. ⁷¹ Ký ag tóg: "ti kato ví ũ jêmê mãm ke tũ êg nĩ ha," he mũ, jagnê mý. "Ti jênky ki kutê mêg tóg huri. Topê to ví kónãn ti huri. Ti ter ke vê," he ag tóg mũ sir, pã'i ag, Jesus to.

23

Pilatos tỹ Jesus ki jêmê

(Mt 27.1-2, 11-14; Mc 15.1-5; Jo 18.28-38)

¹ Hã ra tá ke kar ag vỹ Jesus pére mũ mũ, fóg tỹ pã'i tỹ Pilatos mý. ² Tá ag tóg ti kato ví mũ sir, ký ag tóg Pilatos mý: "vênh kar krĩn kónãn han tóg tí, ag tỹ vênh jykre há tovãnh jé," he mũ. "Ký tóg ag mý: "pã'i mág tỹ imperador mý imposto nĩm tũg nĩ," he tí gé. Ký tóg vëso: "tỹ inh Cristo nĩ, pã'i mág tỹ rei ti," he tí gé," he ag tóg mũ, Jesus to. ³ Ký Pilatos tóg ti mý: "ã mý tỹ Judeu ag pã'i tỹ rei nĩ?" he mũ. Ký tóg ti mý: "ki hã ã tóg tó mũ," he mũ, Jesus ti.

⁴ Ký Pilatos vỹ ag mý kãmén mũ, Topê tũ ki rĩr tí to pã'i ag mý, povo kar mý ke gé, ký tóg: "ti tỹ nén ũ kórêg han ja vég tũ sóg nĩ, ti ki," he mũ. ⁵ Hã ra ag tóg ti tovãnh jãvãnh pë nỹti. Ký ag tóg ti mý: "hã ra tóg vênh kar krĩ rỹg tũgtĩ," he mũ. "Ga tỹ Judéia kar mĩ tóg tũg ja nĩ, ga tỹ Galiléia mĩ ke gé, tag mĩ ke gé. Tĩg ký tóg vênh kar krĩn kónãn tí," he ag tóg ti mý, pã'i ag.

Herodes tý Jesus ki jěmě

⁶ Ky Pilatos vř ga tý Galiléia tag to jykren mü, ky tóg: “ti my tý Galiléia tá ke nř?” he mü. ⁷ Ky ag tóg ti my: “hř,” he mü. Hã ra Herodes vř tý ga tý Galiléia tá pã'i mág nř. Hã ky Pilatos tóg ti hã my ti jěně mü. Ěn kã tóg Jerusalém tá nř gé, Herodes ti.

⁸ Ky tóg Herodes tá jun mü sir. Ti tý ti ve ky tóg ti my sér ti. Ti tý ti ve sór ja vē. Ti kãme mē ja tóg nř, hã ky tóg ti ve sór ja nřgtř, Herodes ti. “Ěn ri ke mün tóg nēn ũ han vãnh han ke mü, sř ve jé,” he tóg.

⁹ Jesus tý ti ki jun ky Herodes tóg ti ki jěmē sór mü, nēn tý ěn ri ke ki, hã ra tóg ti my vř tũg mü. ¹⁰ Hã ra pã'i ag vř tá nřti nř, ky ag tóg ti kato vř mág han mü sir, Topě vř to professor ag ke gé. Hã ra Jesus tóg ag my vř tũg mü gé. ¹¹ Ky Herodes vř ti to é he mü gé, ti mré ke kar ag ke gé, ky ag tóg ti nřg mü sir. Kur kupri pē tý tóg ti kri fón mü, ón ky. Ky tóg Pilatos my ti jěně mãn mü sir.

¹² Kurã ěn kã Pilatos vř Herodes my vř há han mü. Jagně to há' he mãn ag tóg mü ha. Ag tý Jesus ve jo ag tóg jagně kato tē ja nřgtř.

Ag tý Jesus tén sór

(Mt 27.15-26; Mc 15.6-15; Jo 18.39-19.6)

¹³ Ky Pilatos vř Topě tu ki rřr ti to pã'i ag jé přer mü sir, pã'i kar ag ke gé. ¹⁴ Kar tóg ag my: “ãjag ne inh my ti fěg’,” he mü, “ky ãjag ne ti to: “věnh kar krřn kónãn tóg ti,” he mü’. Ājag řinve sóg ti ki jěmē huri, hã ra sóg ve ja tũ nř, ãjag tý ti to nēn tũ ja ti. Nēn ũ kórég han ja tũ tóg nř. ¹⁵ Ky Herodes vř vég tũ nř gé. Sř ti my ti jěně ja vē, ãjag ke gé. Hã ra tóg inh my ti jěně mãn mü gé. Ěg ěn ri ken ky ti tén mü ěn’? Sř ki kagtũg tóg ti. ¹⁶ Hã ky sóg ti mrãnmrãn kar ti tovãnh ke mü,” he tóg, Pilatos ti.

¹⁷ Festa tý Pãscóa ki tóg ag my vēse pir tovãnh ti, přřg kar ki. Ti jykren hã vē. Hã ky tóg: “Jesus tovãnh jé sóg ke mü,” he mü. ¹⁸ Hã ra věnh kar ag tóg vãhã přenpřer mü sir. “!..Ti tén ra..!” he ag tóg mü. “!..Barrabás tovãnh ra..!” he ag tóg. ¹⁹ Barrabás vř věnh génh to se ky jě nř. Cidade tá tóg věnh génh han ja nřgtř, ěn kã tóg ũ tén ja nřgtř, hã to tóg se ky jě nř.

²⁰ Ky Pilatos vř ag my vř mãn mü. Ti tý Jesus tovãnh sór vē, hã ky tóg ag my vř mãn mü. ²¹ Hã ra ag tóg přenpřer ky: “!..cruz to ti sã, cruz to ti sã..!” he mü. ²² Ky tóg ag my vř tãgtř han mü gé, Pilatos ti. “Ti kórég tý ne han ti? Sř vég tũ tóg ti. Ti tý ne to ter ke nē? Sř ki kagtũg tóg ti. Hã ky sóg ti mrãnmrãn kar ky ti tovãnh ke mü,” he tóg. ²³ Hã ra ag tóg přenpřer tãvi han mü sir, hã ky ag tóg ti kutãn mü. Ti my ag tóg: “!..cruz to ti sã..!” he tãvi han mü. Ky tóg ag přenpřer to ag my han sór mü sir. ²⁴ To tóg jykren mü, ky tóg ag my: “hej,” he mü, ag tý ti kutãn to. ²⁵ Ky tóg ũ ěn tovãnh mü sir, ũ tý věnh génh to se ky jě ěn ti,

ũ tý ũ tén ja ěn ti. Ag tý ũ to vř mü ěn tovãnh tóg mü sir. Ky tóg ag my Jesus ti fěg mü sir, ag tý ti ki han sór mü ěn han jé. ²⁶ Ky ag tóg ti péré mü mü, cruz to ti sa jé.

Jesus tý cruz to sa

(Mt 27.32-44; Mc 15.21-32; Jo 19.17-27)

Ag mün ky ag tóg ũ kãtig vég mü. Ěpř tá tóg kãti mü, ti jřjn hã vř: Cirene tá Simão, he mü. Ti kri ag tóg Jesus cruz ti fig mü, ti tý ti jo va tũg jé, ti nón.

²⁷ Ky ũ tý ěn ri ke ag vř Jesus nón mü mü, ũn týtã fag ke gé. Ěn fag vř vēsřrěnh mü, kygfř mág han fag tóg mü sir. ²⁸ Hã ra Jesus tóg vēsřřãm ěvãnh ky fag my vř mü. “Jerusalém tá ke’,” he tóg. “Ijé kygfř tũg nř,” he tóg. “Věnh jé kygfřmni, ãjag krě jé kygfřmni,” he tóg fag my. ²⁹ “Ha vē, kurã kórég pē vř jun ke mü ãjag my. Ěn kã ag tóg tag tónh ke mü, ha mē: “ũn kurř fag mřn pãgsi nřnh mü, fag tý ãjag krě ter vég tũ nřn ky. Ũn krě tũ fag mřn pãgsi nřnh mü, ũ tý gřr pafãm tũ fag my ke gé,” he jé ag tóg ke mü. ³⁰ Ěn kã ag tóg pãnónh my: “inh kri tý tam ké,” henh ke mü gé, ky ag tóg sór my: “inh pėju ra, věnh krēm,” henh ke mü gé. ³¹ Ěg kato tē ag tý ka tãnh gřn ky ag ěn ka tóg tovãnh ke tũ pē nř. Ka tãnh ěn ri ke sóg nř, jo ãjag vř ka tóg ri ke nřti. Hã ky ãjag tóg inh vēsřrěnh kãfór venh ke mü, ha vemni,” he tóg, Jesus ti. Jerusalém řin rãm ky tóg ke mü.

³² Ag tý Jesus péré mün ky ag tóg ũn régre ag péré mü mü gé, ũn jykre pãno ag. Ag tý ka to ag sanh ke vē gé. ³³ Ky ag tóg pãnónh tá junjun mü sir, ti jřjn hã vř: Kři Kuka, he mü. Tá ag tóg cruz to ti sãg mü sir. Ũn jykre pãno tý ag tóg cruz to sãg mü gé, ti kóm, ky ũ vř ti pėgia tá sa, jo ũ vř ti jakãnh tá sa.

³⁴ Ky Jesus vř: “panh’,” he mü. “Ag mř vēnh pãte fón nř,” he tóg. “Ag pi(jé) ki kanhró nřti’, ag tý nēn han mü tag ti’,” he tóg.

Ky soldado ag tóg ti kur tý jagně my tý věnh ken jé to jogar he mü sir. ³⁵ Ky vēnh e ag vř tá vég nřti. Hã ra pã'i ag tóg ti nřg mü. Ky ag tóg jagně my: “ũ ag krenkren han ja tóg nřgtř,” he mü. “Cristo jé věnh kren han, Topě tý ti fěg ja nřn ky, ti tý ti kuprěg ja nřn ky, hã ra tóg věnh kren han ki kagtũg nř,” he ag tóg mü, Jesus to é he ky. ³⁶ Ky soldado ag vř ti nřg mü gé. Ti rá hã nřtin ky ag tóg ti my vinagre ven mü sir. ³⁷ Ky ag tóg: “ã my tý Judeu ag pã'i mág nř?” he mü. “Věnh kren han ra, ã tý tý pã'i nřn ky,” he ag tóg mü ti my, ti to é he ky. ³⁸ Hã ra ag tóg rán ja nř gé, ti tý cruz to sa ky jě ěn ti. Ti to rán hã vē, hã vř: “Judeu ag pã'i mág tý rei hã vē,” he mü. Ti kri tóg cruz to sa gé, ěn rá ti.

³⁹ Ky ti kóm cruz to sa ũ tóg ti my vř mü gé, ũn jykre pãno ěn. Ti to tóg é he mü gé. Ky tóg ti my: “ã my tý Cristo nř?” he mü. “Věnh

kren han ra, kŷ ěg krenkren han gé," he tóg mŷ gé. ⁴⁰ Hã ra ti kóm cruz to sa ũ ũ tóg ti mŷ vĭ jũ han mŷ, ũ tŷ Jesus mŷ vĭ kónãn mŷ ěn mŷ. Kŷ tóg ti mŷ: "kŷ ã mŷ Topê kamêg tũ?" he mŷ. "Vêsŷrênh ã tóg mŷ gé, ti kóm. ⁴¹ ěg tŷ ěg tŷ nêh han ja kajãm vê jãvo, ěg jykre pãno to ěg vêsŷrênh nŷti nĭ. ěg jãvo tóg jykre kuryj nĭ. Ti pi(jé) nêh ũ kórég han ja nĭ," he tóg. ⁴² Kŷ tóg Jesus mŷ: "Senhor'," he mŷ. "Inh ki ěkrên nĭ, ã tŷ tŷ pã'i ki rãn kŷ," he tóg mŷ, Jesus mŷ. ⁴³ Kŷ Jesus tóg ti mŷ: "ha mē, ũri ã tóg inh mrê nĭnh mŷ, ěmã há ěn tá, Paraíso he mŷ ěn tá, kanhkã tá. Ki há sóg tó mŷ," he tóg, Jesus ti.

Jesus ter

(Mt 27.45-56; Mc 15.33-41; Jo 19.28-30)

⁴⁴ Kejêh rã tóg ěg nĭno kã sa mŷ sir. Hã ra tóg kuty' he mŷ sir, ga kar mĭ hã. Kuty ěn tóg hora tãgtũ han mŷ. ⁴⁵ Kŷ rã vŷ nhyn ke mŷ sir. Topê jo ĩn krêm kur tŷ jãnkã mág pē vŷ kã sa nĭ. ěn vŷ jaran ke mŷ. Kuju mĭ tóg jaran ke kãtere mŷ sir, fin rãm kãn tóg mŷ.

⁴⁶ Kŷ Jesus vŷ prêr mág pē han mŷ. Kŷ tóg: "!.panh'!" he mŷ. "!.Sŷ ã mŷ vênh fêg vê, inh kuprĭg ti..!" he tóg. Tag tó kar tóg hun ke mŷ sir.

⁴⁷ Hã ra fóg tŷ capitão tóg ti ter vég mŷ. Kŷ tóg Topê mŷ vĭ há han mŷ. "Vênh vĭ há ja vê, ũn há ja vê," he tóg mŷ. ⁴⁸ Kŷ vênh e ěn vŷ ti ter vég mŷ gé. Kŷ ag tóg ãjag tŷ nêh han ja to jykrên mŷ sir. Vãhã tóg ag mŷ e ti. "Topê hŷn ěg tŷ hê ri kenh mŷ, ěg tŷ ti tén kŷ?" he ag tóg mŷ sir. Tag tó kŷ ag tóg ãjag ĩn ra vŷnvŷn ke mŷ.

⁴⁹ Hã ra ti to há kar ag vŷ ti vég nŷti nĭ, kakó ki, ũn tãtã fag ke gé. Galliléia tá ke fag tóg ti mrê kãmũ ja nĭgtĭ gé. Ti ter ve kãn fag tóg mŷ sir.

Ag tŷ vênh kej tá Jesus fi

(Mt 27.57-61; Mc 15.42-47; Jo 19.38-42)

⁵⁰ Kŷ ũ tóg tá nĭ gé, vênh jyvêh ti ũ, ha mē, ti jĭjĭn hã vŷ: José, he mŷ. Judeu ag tŷ cidade tŷ Arimatéia tá ke ti nĭ. Jykre kuryj tóg nĭ, jykre há. ⁵¹ Ti pi(jé) ag tŷ Jesus tén ke to: "hej," he ja nĭgtĭ', ag tŷ Jesus to jykrên kŷ. Topê tŷ tŷ ěg pã'i nĭnh ke ve sór tóg mŷ gé. ⁵² ěn vŷ Pilatos vènh ti mŷ. Kŷ tóg ti mŷ Jesus to vĭ mŷ, ti ter kar kŷ. ⁵³ Kŷ tóg cruz to ti kãtêrem mŷ, kŷ tóg kur há tŷ ti pãg mŷ sir. Kŷ tóg pãró nor kãki vênh kej kãkã ti fig mŷ. Vênh kej tãg vê, ag pi(jé) kãkã ũ fi ja nĭgtĭ ver'. ⁵⁴ Hã ra sexta-feira vê sir, vênhkãn ke kurã ki rã tóg nŷ ha, sãbado ki. ⁵⁵ Kŷ ũn tŷtã fag vŷ ag nón mŷ mŷ, ti keje ve gé, ag tŷ ti finh mŷ ja tá. Ti mrê Galliléia tá kãmũ ja ěn fag vê, ũ tŷ ti fi han vég mŷ fag. ⁵⁶ Ve kar kŷ fag tóg kyrãgrã kŷ nêh ger há han mŷ sir, ti tãg jafã ti, ti to tĭn jé. Hã ra fag tóg vênhkãn mŷ ver, vênhkãn ke kurã kã, Topê vĭ ki króm jé.

24

Jesus rĭr mãn

(Mt 28.1-10; Mc 16.1-8; Jo 20.1-10)

¹ Kŷ semana kurã ve tóg tá krŷg mŷ sir. Kŷ fag tóg kusã pē ki ti keje tá vènh mŷ mŷ. Vêsŷr ger há han jafã ěn ma fag tóg mŷ mŷ, fag tŷ han ja ěn ti, ti keje ra mŷn kŷ. ² Hã ra pó ěn tŷ ti keje nĭfênh kã nĭ ěn vŷ kunũnh kŷ nĭ nĭ. Hã vég fag tóg mŷ. ³ Kŷ fag tóg ti keje tá junjun kŷ ra ge mŷ, hã ra fag tóg vég tũ nĭ, vêsŷr ti, Jesus ti, ěg Senhor ti. ⁴ Kŷ tóg fag fe kaj ti sir, fag tŷ ti vég tũ nĭn kŷ. Kŷ vãhã ũn rége ag vŷ kãge mŷ, kur kupri rĭnh kŷ, kur kókov, Topê tŷ jêhã jafã ag. ⁵ Kŷ fag tóg kanê junjur mŷ sir, kŷ fag tóg ěprã ěvãnh mŷ. Hã ra ag tóg fag mŷ: "ãjag ne tóg vêsŷr jãvãnh mŷ, ti rĭr ja (hã) ra," he mŷ. ⁶ "Ki ti tũ nĭ, rĭr ti jê ha. Hã kŷ tóg ãjag mŷ tó ja nĭgtĭ, ãjag tŷ Galliléia tá nŷti ěn kã. ⁷ Kŷ tóg ãjag mŷ: "ěprã ke fi kósĭn ěn fêg jé ag tóg ke mŷ, ũ tŷ Topê vĭ mranh tĭ ag mŷ," he ja nĭ. "Ka to ag ti sanh ke mŷ, hã ra tóg kurã tãgtũ ki rĭr mãn ke mŷ," he ja tóg nĭgtĭ, Jesus ti, vêsŷo," he ag tóg mŷ, Topê tŷ jêhã jafã ag.

⁸ Kŷ fag tóg Jesus tŷ nêh to ja ěn mĭ ěkrên mãn mŷ sir. ⁹ Kŷ fag vŷ ti keje tá kãpa kŷ mŷ mŷ sir, ũ tŷ 11 (ke) ag mŷ tó jé, ti mrê mŷ tĭ kar ag mŷ ke gé. ¹⁰ Maria Madalena fi vê, kar kŷ Joana fi ke gé, Maria ũ fi ke gé, Tiago mŷnh tag fi, ũ fag ke gé, fag mrê. Fag hã ne Jesus tŷ ũn vin mŷ ag mŷ kãmên mŷ, apóstolo ag mŷ. ¹¹ Hã ra tóg ag mŷ tŷ vênh ó nŷ ve nĭ, hã kŷ ag tóg kri fi ja tũ nĭgtĭ, fag vĭn kri.

¹² Kŷ Pedro vŷ jê kŷ ti keje ra vênh vãg ti mŷ. Pãnh ke tóg, kŷ tóg ki ěvãnh mŷ, kŷ tóg ti kur tãvĭ vég mŷ sir, ti pãg ja ti. Kŷ tóg ti mŷ e ti. Ti tŷ to jykrên tũ tóg ti sir. Kŷ tóg tĭg mãn mŷ.

Ag tŷ Emaús ra mŷ

(Mc 16.12-13)

¹³ Kŷ vãhã ag kã ũ ag tóg mŷ mŷ, kurã ěn kã, ũn rége ag. ěmã sí ra ag tóg mŷ mŷ. Jerusalém tán kakó nĭ, 10 (ke) quilômetros hŷn. ěmã ěn jyjyn hã vŷ: Emaús, he mŷ. ¹⁴ Ag mŷn kŷ ag tóg jagnê mrê vémên mŷ sir, ãjag tŷ nêh ve ja kar ěn to.

¹⁵ Ag tŷ vémên nŷti ra, ag tŷ jagnê mrê tŷ vémên mág han nŷti ra Jesus tóg ag tá jun kŷ ag mrê ti mŷ. ¹⁶ Hã ra ag tóg ti ki kagtĭg mŷ, ag tŷ ti vég mŷ (hã) ra. ¹⁷ Kŷ Jesus tóg ag mŷ: "ãjag tŷ ne tó nê?" he mŷ. "Vémên mág ãjag tóg mŷ nĭ," he tóg. Kŷ ag tóg krŷg he mŷ sir, ve ũ han ag tóg mŷ, ãjag fe kaj tugnĭn. ¹⁸ Kŷ ũ tóg ti mŷ tó mŷ. Cleopas he mŷ ěn tóg ti mŷ: "kŷ ã mŷ mēg tũ?" he mŷ. "Ũ tŷ festa vènh kãmũ ja ag vŷ mē kãn. Ā hã mŷ ã pir mŷ mēg tũ, ěg tŷ nêh ve ja ti, ã tŷ Jerusalém kã nĭ (hã) ra?" he tóg ti mŷ. ¹⁹ Kŷ tóg ag mŷ: "ne nê?" he mŷ. Kŷ ag tóg ti mŷ: "Jesus ti," he mŷ. "Nazaré tá ke vê. Topê vĭ tó tĭ vê. ěg tŷ nêh han vãnh hŷn han ja tóg nĭgtĭ. Topê vĭ

tó há han ja tóg nigtí, kŷ Topē vŷ ti mré han tí, milagre kar tí. Kŷ povo kar ag vŷ vég tí, kŷ tóg ěg kar mŷ e tí. ²⁰ Kŷ Topē tú ki rŷr tí ag vŷ ti fěg, ěg pā'i kar ag, fóg tý pā'i tý ti tén jé, cruz to ti sa jé, há kŷ tóg tŷg mü. ²¹ Ěg tý ti ve kŷ ěg tóg ti to: "tí hŷn ěg povo tý Israel ag krenkren han ke mü," he mü vē. Há ra tóg ter ja nŷ. Ūri tóg kurā tāgtŷ han, ti ter kri," he ag tóg, Jesus mŷ. ²² "Kŷ ěg ká ū fag vŷ ěg mŷ nén ū tóg gé, kŷ tóg ěg mŷ e tí gé. Kusá pē ki fag tóg ti kej ra müěg. ²³ Há ra fag ti vég tú nŷ, ti tý tá nŷ tú nŷn kŷ. Kŷ fag tóg: "nén nē ve ěg," he mü gé. Topē tý jěnē jafá něji, kŷ tóg něji fag mŷ: "rŷr ti jě nŷ," hé. ²⁴ Kŷ ěg ká ū ag vŷ ra mü mü, ti kej ra, kŷ ag tóg vég mü gé, fag tý nén tó ja ti. Há ra ag tóg ti vég tú pē nŷ," he ag tóg, Jesus mŷ, ag tý ti ki kagtŷg nŷtŷn kŷ.

²⁵ Kŷ ū tý ag mré tí mü ěn tóg ag mŷ: "ájag tý ne jé vāsŷ Topē ví tó tí ag ví kri fi ja tú nŷ nē?" he mü. "Kŷrŷ tú ájag nŷtŷ, to jŷkrén há han tú ájag tóg nŷtŷ," he tóg. ²⁶ "Cristo vēsŷrěnh ke vē, vēsŷrěnh kar kŷ tóg tý ūn mág nŷnh mü vāhā," he tóg. ²⁷ Kŷ tóg ag mŷ vēnh rá kāmén kán mü sir, Moisés tý rá ti, Topē ví tó tí ag kar tý rá ti, ag tý Jesus to rán ja ti.

²⁸ Ag mŷ kāmén tí ki tóg ěmā ěn tá jun mü sir. Ag mré tá jun kŷ tóg má ra tŷg mü ve nŷ. ²⁹ Kŷ ag tóg ti kógfyn mü sir, kŷ ag tóg: "ěg mré nŷ," he mü. "Ráké tóg nŷ ha, kutyg ke rá tóg nŷ ha," he ag tóg mü sir. Kŷ tóg ag mré kára rá mü, ag mré nŷ jé. ³⁰ Kŷ tóg ag mré jěn ke mü gé sir. Ag mré jěn ke kŷ tóg pāo māg mü, ěmí ti. Kŷ tóg Topē mré ví mü, kar tóg kupān kŷ tý vēnh ken mü. ³¹ Kŷ ag tóg ti ki kanhrān mü sir vāhā. Ti ve há han ag tóg mü sir. Há ra tóg ki tú nŷ ha, ti ve mán tú ag tóg nŷ sir.

³² Kŷ ag tóg jagně mŷ: "tí tý ěg mré vēmén kŷ tóg ěg fe ki rá," he mü. "Ěg mŷ tóg ā to rán ja ěn kāmén kán, ěg mŷn kŷ. Há ja vē," he ag tóg mü jagně mŷ.

³³ Kŷ ag tóg vēsŷměr Jerusalém ra vŷnŷvŷn ke mü sir. Tá ag tóg ū tý 11 (ke) ag vég mü, ag mré ke ū ag mré há. ³⁴ Há ra ěn ag tóg ag mŷ: "ěg Senhor vŷ rŷr mán," he vén mü. "Simão Pedro mŷ tóg vēnh ven, mŷr, ha mě," he ag tóg mü sir. ³⁵ Kŷ ag tóg ag mŷ: "hŷ, ti ve ěg ke gé," he mü gé. Kŷ ag tóg ag mŷ ájag tý nén ve ja ěn tó mü sir, ag tý ájag mü ki ti ve ja ti, ti tý ag mŷ ěmí kupān ja ti ke gé. "Há ki ěg tóg ti ki kanhró nŷtŷ, ěmí kupān ja ki," he ag tóg mü.

Jesus tý vēnh kar ěn mŷ vēnh ven

(Mt 28.16-20; Mc 16.14-18; Jo 20.19-23;

Hk 1.6-8)

³⁶ Ag tý ver tý vēmén nŷtŷ ra Jesus tóg ag mré jě mü vāhā, ti tý hě tá kārānh ke tú nŷ ra. Kŷ tóg ag mŷ: "mŷ sér nŷtŷmŷnŷ," he mü. ³⁷ Há ra ag tóg jŷrŷnrŷn ke mü sir. Ti kaměg ag tóg mü. "Věnh kupŷrĭg hŷn," he ag tóg mü, Jesus to. ³⁸ Kŷ tóg ag mŷ: "ájag ne tóg jŷrŷnrŷn ke

mŷ," he mü. Ájag tý ne jé: "vēnh kupŷrĭg hŷn," he ně?" he tóg. ³⁹ "Inh nĭgě ve ra, inh pěn ve ra, inh há vē," he tóg. "Inh měgmě ra, ve há han ra. Věnh kupŷrĭg pi(jě) fār nŷ," ti pi(jě) kuka nŷ. Inh fār ve ra, inh kuka ti," he tóg. ⁴⁰ Ví kŷ tóg ag mŷ ā nĭgě ven mü, ā pěn ke gé. ⁴¹ Há ra tóg ver ag mŷ e tí, ag fe tý mŷrŷn ke pē han kŷ, kŷ tóg ver ag tý ki kagtŷg tí. Há kŷ tóg ag mŷ: "mŷ ki vēĵěn tú?" he mü. ⁴² Kŷ ag tóg ti mŷ pirā nŷm mü, mŷg mré. ⁴³ Kŷ tóg mán kŷ ko mü, ag rŷnve.

⁴⁴ Kŷ tóg ag mŷ: "há tó ja inh nŷ, ájag mŷ, iser to há, isŷ ájag mré nĭgnŷn ká," he mü. "Vāhā sóg ve kán ja nigtí, ag tý iso něn rán ja ti, Moisés ti, ti tý ájag mŷ vēnh jŷkre nŷm jan ki, kar kŷ Topē ví tó tí ag kar tý něn rán ja ki ke gé, Topē to jān ki ke gé. Sŷ něn ven jan há vē," he tóg, ā mré mü tí ag mŷ. ⁴⁵ Kŷ tóg ag mŷ kāmén há han mü sir, há kŷ ag tóg ti to něn rán ja ki kanhrān kán mü sir, to jŷkrén há han ag tóg mü sir, ti tý ag nĭgrěg róm kŷ. ⁴⁶ Kŷ tóg ag mŷ: "tag vŷ rán kŷ nŷ, ha mě," he mü. "Há kŷ Cristo vŷ vēsŷrěnh, kŷ tóg rŷr mán gé, ā ter kar kŷ, kurā tāgtŷ túg kŷ. Tag ve kán sóg huri," he tóg. ⁴⁷ "Kŷ tóg rán kŷ nŷ gé, ū ag tý vēnh kar mŷ inh kāmén ke ti. Inh jŷjŷn tó jé ag tóg ke mü, ag tý vēnh kar mŷ: "ájag jŷkre si tovānh ra," henh ken kŷ, ū tý inh ví tó tí ag. "Tovānh kŷ Topē tóg ájag mŷ vēnh pāte fón ke mü, ájag tý ti ví mranh ja ti," he jé ag tóg ke gé. Povo kar mŷ ag tóg tónh ke mü, há ra ag tóg tag ki tó vén ke mü, Jerusalém ki. Ájag to ken há vē. Inh kāmén jé ájag tóg ke mü. ⁴⁸ Ve kán ájag tóg mŷr, há kŷ ájag tóg tónh ke mü. ⁴⁹ Ha mě, inh panh vŷ ájag mŷ něn ū tó ja nŷ, ájag tý venh ken jé. ěn jěně jé sóg ke mü ájag mŷ. Há kŷ tag ki nŷtŷmŷnŷ ver, cidade tý Jerusalém tag ki. Ĥěn ra mü tŷg nŷ. Vāhā ájag tóg venh ke mü, inh panh tý ájag mŷ ūn tó ja ti, há vŷ: ti kupŷrĭg, he mü. Kanhkā tá tóg kagtŷg ke mü, ū tý ájag tar han ke ti," he tóg, Jesus ti.

Jesus tý kanhkā ra tŷg

(Mc 16.19-20; Hk 1.9-11)

⁵⁰ Kŷ tóg ag jāmí tí mü, ěmā tý Betānia ra. Tá tóg ā nĭgě tý ag kri ven mü. Kŷ tóg ag mŷ ví há han mü sir. ⁵¹ Ag mŷ ví há han kŷ tóg ag ré kŷ tí mü, kanhkā ra tāpŷrŷ tóg mü. ⁵² Kŷ ag tóg ti to: "Topē vŷ tý ti nŷ," he mü sir. Kŷ ag tóg Jerusalém ra kāmŷ mán mü, vēsŷkā. Ag mŷ tóg sér pē tí vāhā. ⁵³ Kurā kar ki ag tóg Topē jo ĩn ra mü tí, tá Topē to ví há han jé, ti mŷ něn ū há kar tó jé, ti tý ag mŷ sér tŷn kŷ.

Há vē.

JOÃO TÛ RÁ

Topê tÛ ã vÛ tÛ nén ù kar han

¹ Topê tÛ nén ù kar han ja tÛg ki tóg nÛ ja nÛ, êg tÛ ù to: “Topê vÛ,” he mÛ ên ti, hã to êg: Jesus, he mÛ. Topê mrê tóg nÛ. Topê vÛ tÛ ti nÛ gé. ² Topê tÛ nén (ù) kar han tÛg ki tóg Topê mrê nÛ nÛ. ³ Ti hã tugrÛn tóg nén ù kar han, Topê ti, êg tÛ ù to: “Topê vÛ,” he mÛ ên tuginÛn. Á pir mÛ Topê tóg nén ù han tÛ nÛ, ti hã mrê tóg nén kar han kãn. ⁴ Êg tÛ ù to: “Topê vÛ,” he mÛ ên vÛ rÛr nÛ, hã ký tóg êg rÛrÛr han mÛ gé. Jêngrê ri ke ti nÛ, ù tÛ êg rÛrÛr han mÛ ên ti. Ti tÛ êg kanhrãn to ken hã vê. ⁵ Ûn jykre pãno ag vÛ ù tÛ kuty mÛ mÛ ên ag ri ke nÛtÛ. Hã ra tóg êg mÛ jêngrê ri ke nÛ, êg tÛ ù to: “Topê vÛ,” he mÛ ên ti. Ký Nén-Kórêg vÛ ti tÛ tÛ’ he han sór ja nÛ, hã ra tóg ti tÛ hê ri ke ja tÛ nÛ.

⁶ Ký kejên Topê tóg êprã ke ù jêñê, ti jiji hã vÛ: João, he mÛ. ⁷ Ti mÛ tóg: “ag mÛ ù tÛ ag mÛ jêngrê hen mÛ ên kãmén” he ja nÛ, hã ký tóg ke mÛ, ag kar tÛ ti vÛ mÛ jê, ag tÛ ti vÛ kri fi jê. ⁸ João pi(jê) êg mÛ jêngrê han ja nÛ’. Ti tÛ êg mÛ: “ên hã vê,” henh kãtÛg ja vê, ù tÛ êg mÛ jêngrê han mÛ ên to, hã vÛ: Jesus, he mÛ. ⁹ Jêngrê pê ên hã vê. Êprã tóg jun, ti tÛ êg kanhrãn jê, êprã ke kar, ù tÛ êg ki jêngrêg pê han mÛ ên ti.

¹⁰ Ga han tóg, ù tÛ êg mÛ jêngrê han mÛ ên ti, ký tóg êg mrê ga kri tÛnh kãtÛg gé, ga han kar ký. Hã ra ag tóg ti ki kanhrãn ja tÛ nÛ, êprã ke ag. ¹¹ Á povó kar mÛ tóg tÛg ja nÛ, hã ra ti mrê ke ag pi(jê) ti ki ge sór ja nÛgtÛ. ¹² Û ag tóg hã ra ti ki ge mÛ. En ag to tóg: “Topê krê,” he mÛ, ù tÛ ti ki ge ký nÛtÛ tãvÛ ag to. ¹³ Ti ki ge ký nÛtÛ tugrÛn êg hã vÛ tÛ ti krê nÛtÛ. Êg mur tugrÛn êg tóg ver tÛ ti krê tÛ nÛtÛ. Êg panh tÛ êg mÛnh fi mrê nÛ tugrÛn êg tóg mur mÛ gé. Topê tÛ êg han mãn tugrÛn êg tóg tÛ ti krê nÛtÛ jãvo.

¹⁴ Êg tÛ ù to: “Topê vÛ,” he mÛ ên vÛ êg ri ke mur, ký tóg tÛ êprã ke jê sir. Êg mrê tóg tÛg ja nÛgtÛ. Há ký sóg ti vê. Pã’i mág vÛ tÛ ti nÛ, ùn tar, tag ve inh. Êg to há pê tãvÛ ti nÛ, ký tóg ki há to ti gé. Topê kósín pir vê, ký Topê vÛ ti mÛ: “ùn mág vÛ tÛ ã nÛ,” hé, ti jóg ti.

¹⁵ João vÛ ti kãmén ja nÛ gé. Ti kãmén há han tóg, ký tóg: “inh nón kãtÛ mÛ ên vÛ inh kãfór nÛ,” he ja nÛ. “Inh nón kãtÛg jê tóg ke mÛ, hã ra tóg tÛ ijo ke nÛ. Ên to inh huri ájag mÛ. Ti hã vê,” he ja tóg nÛ, João ti, Jesus to.

¹⁶ Êg to há tãvÛ tóg nÛ, hã ký tóg mÛ nén ù ha kar han, êg jagãgtãn ký. Êg jagãgtãn tag tovãnh ke tÛ pê tóg nÛ. ¹⁷ Moisés vÛ êg mÛ Topê tÛ êg jyvên mÛ ên to ja nÛgtÛ, êg tÛ ti vÛ ki króm jê, ký Jesus tóg êg mÛ: “Topê vÛ ájag mÛ

vênh pãte fón sór mÛ, ti tÛ ájag to há nÛn ký,” he mÛ. Ti há ne êg mÛ vênh vÛ sér ên to mÛ’.

¹⁸ Êg pi(jê) Topê vêg tÛ’. Ký êg kãmÛ ù vÛ ti ve ja tÛ nÛ gé. Ti kósín pir hã vÛ êg mÛ ti kãmén tÛ, ti há vÛ á jóg mrê nÛ nÛ, Topê mrê. Ti há vÛ Topê ri ke nÛ. Ký tóg êg mÛ á panh ti kãmén tÛ, Topê kósín ti, Jesus ti.

João Batista tÛ Jesus kãmén.

(Mt 3.1-12; Mc 1.1-8; Lc 3.1-18)

¹⁹ Kejên Judeu ag pã’i ag vÛ João mÛ vênh vÛ jêñêg mÛ. Jerusalém tá ag nÛtÛ, pã’i ag, Topê tÛ ki rÛr tÛ, Levi krê’krê ag ke gé. Ag João mÛ vênh vÛ jêñê ký ag tóg mÛ: “ù nÛ tÛ nÛ?” he mÛ. ²⁰ Ký tóg ag mÛ: “inh pi(jê) tÛ Cristo nÛ,” he mÛ. Tó há han tóg, ag mÛ.

²¹ Ký ag tóg ti mÛ: “ký á hÛn tÛ ù nÛ?” he mÛ. “Á mÛ tÛ Elias nÛ?” he ag tóg ti mÛ. Hã ra tóg ag mÛ: “vó” he mÛ gé.

Ký ag tóg ti mÛ: “Topê vÛ tó tÛ ù nêji kãtÛg ke mÛ gé. Ti há mÛ tÛ ã nÛ?” he mÛ. Hã ra tóg: “vó,” he mÛ gé.

²² Ký ag tóg ti mÛ: “ù nÛ tÛ ã nÛ, ge ký?” he mÛ. “Pã’i ag vÛ êg jêgnê, êg tÛ á ki jêñê jê. Êg hÛn ne tónh ke mÛ, ag mÛ?” he ag tóg mÛ. “Vêso á hêri ke ti?” he ag tóg mÛ, João mÛ.

²³ Ký João vÛ ag mÛ vênh kãmén mÛ. Á to nén rán ký nÛ ên to tóg mÛ, hã vÛ: “ù tÛ êmã tÛg ja tá jê ký vênh kar mÛ Topê jykre kãmén mÛ ên vÛ tÛ inh nÛ,” he mÛ. “Ù tÛ vênh kar mÛ: “êg Senhor japy kure ra, ti jamÛn kuryñh ra, ti tÛ jagma tÛg há han jê, he tÛ ên vÛ tÛ inh nÛ. Isaias tÛ inh kãmén hã vê,” he tóg, João ti.

²⁴ Jãvo ù tÛ ti ki jêñêg mÛ ag vÛ tÛ Fariseu ag mrê ke nÛtÛ. ²⁵ Ký ag tóg ti mÛ: “á tÛ hê ri ken ký ag kygge sór nê, á tÛ tÛ Cristo tÛ há ra?” he mÛ. “Inh pi(jê) tÛ Elias nÛ, he á tóg ti. Inh pi(jê) tÛ Topê vÛ tó tÛ ên nÛ, êg tÛ ùn kãtÛg jãvãnh mÛ ên, he á tóg tÛ, hã ra á tóg ag kygpég tÛ,” he ag tóg mÛ, João mÛ. ²⁶ Ký tóg ag mÛ: “goj tÛ sóg ag kygpég tÛ,” he mÛ. “Hã ra ù tóg ájag kãmÛ ti mÛ ha, ájag tÛ ùn ki kãtÛg ù. ²⁷ Ên vÛ inh nón kãtÛg ke mÛ, hã ra tóg inh kãfór nÛ. SÛ ti camarada nÛnh ke vê vê, sÛ ti pên né kunÛnh ke vê vê, ti pên to ró ti. Hã ra sóg tÛ ti krêm ke pê jê,” he tóg, João ti

²⁸ Ký ag tóg mÛ mÛ, ti vÛ mÛ kar ký. Cidade tÛ Betãnia tá ag tóg ti venh kãmÛ ja nÛgtÛ, Fariseu ag, João ti, Jordão mã tá. Tá tóg ag kygpég jê nÛ, João ti.

Jesus tÛ tÛ êg tÛ Topê mÛ êg mÛg tãnh ên ri ke

²⁹ TÛ vaj ký João vÛ Jesus vêg mÛ sir. João tá tóg jun mÛ, Jesus ti. Ký João tóg ti to: “ti há vê,” he mÛ. “Êg tÛ Topê mÛ êg mÛg tÛ carneiro krê tãnh ên ri ke ti nÛ, cordeiro ên ti. Ti há vÛ êg kar tÛ Topê vÛ mranh jagfÛ ter ke mÛ,” he tóg. ³⁰ “SÛ ùn kãmén mÛ ên hã vê. Û tÛ ijo jê mÛ vÛ inh nón kãtÛg ke mÛ, he ja inh nÛ ti to. Inh kãfór ti nÛ, ti tÛ inh jo ke nÛn

ký, he ja inh nĩ. ³¹ Inh pi(jé) ti ki kanhró ja nĩ, hã ra sóg goj tý vènh kar ag kygpé, ag tý ti ki kanhrân kãn jé, povo tý Israel ag kar,” he tóg, João ti

³² Ký tóg; “Topê kupríg ve inh,” he mũ gé. “Kanhkã tá kãkutê ký tóg ti krĩ kri nĩ nĩ. Tý sórãg ve ti nĩ, Topê kupríg ti, ti tý ti krĩ kri nĩn ký. ³³ Inh pi(jé) Jesus ki kanhró nĩ vè’. Hã ra Topê tóg inh mý: ha ag kygpenh tíg,” he ja nĩgtĩ, ký tóg inh mý: “ã tý inh kupríg ve ký ã tóg ti ki kanhró nĩnh mũ,” he ja nĩ gé. “Kanhkã tá kãkutê ký tóg ag kã ùn pir kri nĩnh mũ. Tý ùn kri nĩ mũ ên vỹ inh kupríg ty ag kygpenh ke mũ,” he tóg nĩ inh mý, Topê ti. ³⁴ Tag ve inh, hã ký sóg ãjag mý: ti hã vỹ tý Topê kósín nĩ, he mũ” he tóg, João ti. Ti tý Jesus kãmén hã vè.

Jesus tý ã mrê mũ ti ag jé prêr

³⁵ Tý vaj ký João vỹ ã mrê mũ ti régre ag mré vèmén jé nĩ. ³⁶ Ký tóg Jesus tý mĩ tíg vэг mũ, ký tóg ag mý: “Topê tù vỹ tý ti nĩ,” he mũ. “Êg tý Topê mý êg mэг tý cordeiro tânħ tĩ ên ri ke ti nĩ,” he tóg, João ti.

³⁷ Ag tý ti vỹ tag mэг ký ag tóg Jesus nón mũ mũ. ³⁸ Ký Jesus vỹ ag vэг mũ, ag tý ti nón mũ ti. Ký tóg ag mý: “ne nê?” he mũ. Ký ag tóg ti mý: “ã hê tá êmã nĩ?” he mũ. ³⁹ Ký tóg ag mý: “mũ jé ha, inh mrê, ãjag tý inh jamã ven jé,” he mũ. Ký ag tóg ti mrê mũ mũ sir. Ti mré ag kurã ên tũg mũ. Rã ké ti nỹ ha, ag tý ti mrê mũ kri, 4 horas hỹn hên ri ke mũn.

⁴⁰ Ti mré mũ ag kã ù vỹ tý André nĩ, ù tý João tý Jesus tó ja ên mэг mũ ag kã ù, hã vỹ: Simão Pedro jãvy, he mũ, André ti, Jesus mrê vèmén tĩ ên ag kã ù ti. ⁴¹ Ên tóg tá kãtíg, ký tóg vèsýmér ã kãke tý Simão Pedro venh tí mũ, ký tóg ti mý: “Messias ve inh,” he mũ. “Messias,” he ag tóg ti, Topê tý ùn jênênh ke ên to, Cristo to. ⁴² André tý ti mý Jesus tó ký tóg ti mré ti venh tí mũ. Ký Jesus vỹ ti ki êvãnh mũ, ký tóg ti mý: “Simão vỹ tý ã nĩ, João kósín,” he mũ. “Sỹ ã jyjyn mãn ke vè, hã vỹ: Cefas, he mũ,” he tóg, Jesus ti. Cefas to ken hã vè, hã vỹ: Pedro, he mũ, hã vỹ: pãrô, he mũ, êg vĩ ki.

Jesus tý Filipe mré Natanael jé prêr

⁴³ Tý vaj ký Jesus vỹ ga tý Galiléia ra tíg sór mũ. ã tíg ke jo tóg Filipe kato tề mũ. Ký tóg ti mý: “inh mré kãtíg,” he mũ. Ký tóg ti mũ. ⁴⁴ Hã ra Filipe vỹ tý Betsaida tá ke nĩ, André mré Pedro jamã ên tá ke. ⁴⁵ Ký Filipe vỹ Natanael venh tí mũ, ti mý Jesus kãmén jé. Ký tóg ti mý: “Cristo ve inh huri,” he mũ. “Moisés vỹ ti kãtíg ke rãn ja nĩ, Topê vĩ tó ti ag ke gé. Jesus to ken hã vè, Nazaré tá ke ên to ken hã vè, José kósín ên ti. Ti hã vỹ tý Cristo nĩ,” he tóg, Filipe ti, Natanael mý. ⁴⁶ Ký tóg ti mý: “hã ra sóg Nazaré tá ùn há ve ja tù nĩ ver,” he mũ. Hã ra Filipe tóg ti mý: “ge ra ti venh kãtíg,” he mũ. Ký tóg ti mré tí mũ.

⁴⁷ Ag tý Jesus tá junjun mũ ra Jesus tóg Natanael kãmén mũ, ù tý tá nỹti ag mý. “Û tý tá kãti mũ ên ve ra,” he tóg. “Israel krêkrê pè vè,” he tóg. “ùn há vỹ tý ti nĩ, ón vãnh ti nĩ,” he tóg. ⁴⁸ Hã ra Natanael vỹ Jesus tý ã to vĩ tag mэг mũ. Ký tóg ti mý: “ký ã mý inh ki kanhró nĩ?” he mũ. Ký Jesus tóg ti mý: “Filipe tý ã jé prêr to hã sóg ã vé,” he mũ. “Á tý ka krêm jé ký sóg ã vé, ka tý figueira ên krêm,” he tóg,” he tóg, Jesus ti.

⁴⁹ Ký Natanael tóg Jesus mý: “mè,” he mũ. “Topê kósín vỹ tý ã nĩ,” he tóg. “Êg povo tý Israel kri pã’i vỹ tý ã nĩ,” he tóg.

⁵⁰ Ký Jesus tóg: “isỹ ã mý: ã ve ja inh nĩ, ã tý ka krêm jé ra, hen ký tóg ã mý e tĩ, ký ã tóg inh vĩ kri fi sór mũ,” he mũ. “Hã ra tóg ver tý nèn ù tũ nĩ, sỹ ã ve ja tag ti. Isỹ kar ký nèn han ke vỹ ã mý e pè ãvĩ tĩnh mũ, ha vemnĩ,” he tóg, Jesus ti. ⁵¹ “Ha vé, ki hã sóg tónh ke mũ, ha mè. Kanhkã nor ký nĩ ve jé ãjag tóg ke mũ. Tá ãjag tóg Topê tý jêgnê jafã ag venh ke mũ gé. Kanhkã tá ag kãrenh ke mũ, iso, ký ag ra mũ mãn ke mũ gé. Tý sóg êprã ke fi kósín nĩ mýr,” he tóg, Jesus ti.

2

Jesus tý vènh prüg venh tí

¹ Kurã tãgtũ tũg ký ù tóg vènh prüg han mũ êmã tý Canã tá, ga tý Galiléia tá. Jesus mýnh fi vỹ venh tíg ja nĩ. ² Ký ag tóg Jesus mý tó mũ gé, ti tý festa venh kãtíg jé, ti mré mũ ti ag mré. ³ Ag tý tá nỹti ra vãhã vinho tóg tũ’ he mũ. Ký Jesus mýnh fi tóg ti mý: “vinho hur tũg,” he mũ. ⁴ Hã ra Jesus tóg fi mý: “toreg, mýnh!,” he mũ. “Inh mré ke tù vè, ã tý inh mý nèn tó mũ tag ti,” he tóg, Jesus ti, ã mýnh fi mý. ⁵ Hã ra fi tóg ù tý festa ki rĩr tĩ ag mý: “ti tý ãjag mý nèn ù tó ký han nĩ,” he mũ.

⁶ Hã ra goj né mág tý 6 (ke) vỹ tá nỹti, pó tý goj hé mág. Éhé ti nỹti, balde fôr tý 10 (ke) tý êg tóg ùn pir fãn ti. Judeu ag vỹ vènh kygpe e han tĩ, ag tý Topê mý há nỹti jé. Ag jykre hã vè. Ag tý vènh kygpe hã jé tóg tá nỹti, goj nèn ti. ⁷ Ký Jesus tóg festa ki rĩr ti ag mý: “goj né ên fónfãn, goj run ký,” he mũ. Ký ag tóg ke mũ. Fónfãn kãn ag tóg mũ. ⁸ Ký tóg ag mý: “goj tag tý festa to pã’i mý ven,” he mũ. Ký ag tóg ke mũ. ⁹ Ký tóg kron mũ, festa to pã’i ên ti. Hã ra tóg tý vinho nĩ sir, ag tý run ja ti. Hã ra tóg ki kãtíg nĩ, festa to pã’i ti. Û tý festa ki rĩr ti ag hã vỹ ki kanhró nỹti, pã’i ên krêm ke ag.

Pã’i tý vinho hã ên kron ký tóg ùn prüg mũ ên jé prêr mũ. Ký tóg ti mý: ¹⁰ “vènh jykre vènhmý han ã,” he mũ. “Ag tý kronkron vèn ký ã tóg ag mý vinho há ãvĩ nĩm ke mũ vè, kar ký vinho pãgsĩ vỹ há nĩ vè. Jãvo ã tóg ag mý vinho pãgsĩ ên nĩm vén, ký ã tóg vinho há pè tag nĩm sór mũ ha vãhã,” he tóg, festa to pã’i ti, ùn prüg mũ ên mý. Hã ra tóg ki kãtíg nĩ, Jesus tý goj tý vinho há ên han mý ti, há

ký tóg ti mý e tí, ti tý festa kuju ki vinho há ven sóg ký.

¹¹ Jesus tý emã tý Caná tá nén han mún há vë, Galiléia tá. Ęg tý nén han ki kagtíg hyn han tóg tí, ký tóg tag han vén. Ti tý nén han mún ki ěg tóg ti jykre tar ki kanhró nýtí sir. Há ký ag tóg ti ki ge mún sir, ti mré mún tí ag, ag tý ti jykre tar ěn ven ký.

¹² Kar ký Jesus vý cidade tý Cafarnaum ra tí mún, ti mýnh fi mré, ti jávy ag mré há, ti mré mún tí ag mré ke gé. Tá ag tóg nýtíg mág sí han.

Jesus tý Topě jo ĩn ra tí

(Mt 21.12-13; Mc 11.15-17; Lc 19.45-46)

¹³ Ęn kã Judeu ag festa tý Páscoa vý kakó nĩ ha Ký Jesus vý cidade tý Jerusalém ra tí mún, ti mré mún tí ag mré. ¹⁴ Ti tý Topě jo ĩn tá jun ký tóg ũ tý boi vender he tí ag vég mún, carneiro vender he tí ag ke gé sórág vender he tí ag ke gé. Topě jo ĩn krēm ag tóg ájag negócio hyn han tí. Kar ký ũ ag tóg tá nýtí gé jánkamy trocar he tí ag. ¹⁵ Jesus tý ag ve ký tóg ti mý e tí, ag tý Topě jo ĩn kavénh mún ký. Há ký tóg mrãn ke jafá fy tý ag mrãnmrãn jafá han mún. Ęn vyn ký tóg ag pan mún, Topě jo ĩn kãtã, carneiro ti ke gé, boi ti ke gé. Ũ tý jánkamy trocar he tí ag jánkamy ěn vãm tóg mún gé, ěprã, ký tóg ag mesa tý kréj ke mún gé. ¹⁶ Ũ tý sórág vender he tí ag mý tóg: “ájag tú ma múnjég,” he mún. “Inh panh jo ĩn krēm negócio han sór tũg nĩ. Bodega pijé’, inh panh jo ĩn tí,” he tóg, Jesus tí.

¹⁷ Ti mré mún tí ag tý tag ve ký ag tóg ti to rán ký nĩ ěn mĩ ěkrég mún, ha mē: “ã ĩn tóg inh mý sínvi jē, ký tóg inh mý e tí, ag tý ĩn kavénh ký. Tag tugrĩn ag tóg inh krĩ rý han mún, ký tóg kejēn isén ke mún sir, inh krĩ rý tí, ha vemní,” he tóg, Topě ví tý rán ký nĩ ki, Jesus to.

¹⁸ Ký Judeu ag pã’i ag vý Jesus tý ag pan mún vég mún gé. Ký ag tóg ti mý: “ã tý hē ri ke nē?” he mún. “Ũ ný hýn ã mý: tag han nĩ, hé? Milagre ũ han nĩ, ěg tý ũ tý ã jēnég mún ki kanhrãn jé,” he ag tóg mún, pã’i ag, Jesus mý.

¹⁹ Há ra Jesus tóg ag mý: “ájag tý Topě jo ĩn tag kókén ký sóg ti jēgja ki ũ han mãn ke mún, kurã tágtũ ki, ha vemní,” he mún. ²⁰ Ký tóg ag mý e tí. “Ũ tý Topě jo ĩn tag han mún ag vý ano tý 46 (ke) ki rãnhřãj ký ti han. Jávo ã mý kurã tágtũ ki ti han sór mún’, in tí?” he ag tóg mún, Jesus mý, pã’i ag. ²¹ Há ra Jesus tóg ag mý ã ter ke to ja nĩgtĩ, vėnh kãmén ja ti nĩgtĩ, ti tý vėso: “Topě jo ĩn ri ke inh nĩ,” hen ký. ²² Ti tý kejēn ã ter kar ký rĩr mãn ký ti mré mún tí ag tóg ti ví tag ki ěkrén ký ki kanhrãn mún, ký ag tóg Topě ví ki rán ký nĩ ěn to jykren há han mún vãhá, Jesus ví to ke gé, ký ag tóg ti ki ge há han mún ha.

Jesus tý vėnh kar ki kanhró

²³ Ký ũ tý hēn ri ke ag vý Jesus ki ge mún, ti tý Jerusalém tá nĩn ký, festa tý Páscoa ěn kã. Ag tý ti tý nén han mún ve ký ag tóg ti ki ge mún. Milagre hyn han tóg tí. ²⁴ Há ra tóg ag jykre ki kanhró nĩ, ũ tý ón ký ti ki ge mún ag jykre ki. Ón ký ag tóg ti ki ge mún, há ký ag tóg ti ki fe tú nýtí sir. ²⁵ Ký ũ tý ti mý: “ũ ěn jykre vý ge nĩ,” hen ký tóg: “hý, ki kanhró inh nĩ,” he tí. Vėsóg ki tóg ag jykre ki kanhró nĩgtĩ.

3

Nicodemos tý Jesus mré vėmėn

¹ Ęn kã ũ tóg nĩgtĩ, ti jijin há vý: Nicodemos, he mún. Judeu ag pã’i ũ vė, Fariseu ũ vė. ² Ęn vý Jesus ve sór mún, ký tóg kuty ra ti venh tí mún, ti mré vėmėn jé. Ký tóg ti mý: “Topě vý ã jēnė, tag ki kanhró ěg tóg nýtĩ,” he mún. “Topě tý ěg mý ũn jēnė vý tý ã nĩ, há ký ã tóg ěg tý nén han vãnh ěn hyn han tí. Topě tý ã mré han nĩ ra ã há tóg ã tý han mún tag ki kagtíg nĩnh mún vė,” he tóg, Nicodemos tí, Jesus mý.

³ Ký Jesus tóg ti mý: “sý ã mý tag kãmén ke vė, ha mē,” he mún. “Ũn mur mãn ký nýtĩ ag há vý Topě tý tý ěg pã’i nĩ venh ke mún, ag táví. Ki há sóg tó mún mýr,” he tóg, Jesus tí, Nicodemos mý.

⁴ Ký Nicodemos tóg ti mý: “ký ũn sanh hýn hē ri kenh mún, ti mur mãn jé?” he mún. “Ti mý vėsi han ki kanhró nĩ, kýn mý ã mýnh fi nug ki rã mãn ký mur mãn ke mún?” he tóg, Nicodemos tí.

⁵⁻⁶ Há ra Jesus tóg ti mý: “vó,” he mún. “Ěprã ke ag krė vý tý ěprã ke nýtĩ, ag mýnh fag ri ke, Jávo Topě kuprĩg tý ũ han ký tóg Topě kuprĩg tý jagrė nĩ. Mur mãn to ken há vė, há vý: inh ki rã, he mún, há vý: mur mãn, he mún. Gój tý ke vė, Topě kuprĩg tý ke vė gé. Ũ tý gen ký mur mãn ja tú nĩn ký tóg Topě tý tý ěg pã’i nĩ venh ke tú pē nĩ. ⁷ Há ra tóg ã mý e tí, sý ã mý: “mur mãn jé ã tóg ke mún,” hen ký. ⁸ Kãka to jykren nĩ. Ti tý mĩ tũg sór mún ěn mĩ tóg tí tí kãka tí. Ti tý krog he mún ěn há mēg ěg tóg tí, há ra ěg tóg ti vėg tú nĩ, ký ěg ti tý hē ra tũg ke mún ki kagtíg nýtĩ, ti tý hē tá kãtíg ěn ti ke gé. Ge ti nĩgtĩ, Topě kuprĩg tý ũn han mãn mún ag mré,” he tóg, Jesus tí, Nicodemos mý. (Topě kuprĩg vég tú ěg tóg nĩgtĩ. Ha ra tóg ěg mý ã jykre tăg nĩm, ti tý ěg han mãn ký. Há ký Jesus tóg Nicodemos mý: “kãka ri ke nĩ,” he mún)

⁹ Ký Nicodemos tóg: “tag hýn hē ri ke tí?” he mún. ¹⁰ Ký Jesus tóg ti mý: “Israel ag kanhrãn ã tóg tí, há ra ã tóg sý ã mý nén tó mún tag ki kagtíg nĩ,” he mún. ¹¹ “Ki há sóg tó mún, há ký sóg ã mý kãmén mún. Sý nén ũ ki kanhrãn mún ěn há tó sóg tí. Isý nén ũ ve ja ěn há kãmén sóg tí, há ra ájag tóg mē jávãnh nýtĩ. ¹² Isý ájag mý ga kri vėnh jykre kãmén mún ra ájag tóg jēmė sór tú nĩgtĩ. Ký ájag hýn hē ri kenh ke mún’, sý ájag mý kanhã tá vėnh

jykre kāmēn kŷ?” he tóg. ¹³ “Ha vé, ājag kāmī ū vŷ kanhkā ra tāpŷ tū nī, tá vēnh jykre ēn ve jé. Ājag jāvo isóg tá kākutē ja nī, hā kŷ sóg tó tí. Inh jamān hā vē. Tŷ sóg ēprā ke fi kósín nī,” he tóg, Jesus ti.

¹⁴ “Moisés vŷ pŷn tŷ ka to sa ja nŷgtī, ga kórég ēn tá. Pŷn tŷ ferro kusūg tŷ há ēn tŷ tóg ka to sa ja nŷgtī. Tag ri ke han jé ag tóg ke mü, isŷ, isŷ tŷ ēprā ke fi kósín nŷn kŷ. ¹⁵ Kŷ ū tŷ inh ki rānh ke mü ēn vŷ kren ke mü. Rŷr krŷg ja tū ve jé tóg ke mü. Hā jé ag tóg ka to isanh ke mü. ¹⁶ Topē vŷ ga kri mü ag to há nī, hā kŷ tóg á kósín pir fēg, vēnh kar tŷ ti ki ge jé, ag tŷ tū’ he tū nī jé, ag tŷ ēg rŷr krŷg ja tū ēn ven jé. ¹⁷ Topē vŷ á kósín jēnē, ti tŷ ēprā ke ag krenkren han jé. Ti pi(jé) sŷ ājag vóg kónān jé inh jēnē,” he tóg, Jesus ti, Nicodemos mŷ.

¹⁸ “Ū tŷ inh ki rānh ke mü to tóg jūnh ke tū nī, Topē ti. Jāvo tóg ū tŷ inh ki ge tū ēn ag há to jū nī isŷ tŷ ti kósín pir nŷn kŷ,” he tóg.

¹⁹ “Topē tŷ ū tŷ inh ki ge tū ag to jū vŷ ge nī, ha mē. Ga kri mü ag kanhrān sóg tí, hā ki sóg ag mŷ jēngŷrē ri ke nī. Hā ra ag tóg mē sór tū nŷgtī. Kutŷ mŷ ag tóg mü sór mü, jēngŷrē tóg ag mŷ kórég nī, ag jykre pāno nŷn kŷ. ²⁰ Ū tŷ vēnh jykre pāno han mü kar vŷ kurā to kórég nŷtī, kŷ ag tóg kurā ki vēnh ven sór tū nī, vēnh kar tŷ ag jykre pāno venh ha mē tŷn kŷ. ²¹ Ū tŷ Topē vŷ ki króm mü ag vŷ kurā ki vēnh ven sór tí. Kurā tóg ag mŷ sér tí, vēnh kar tŷ ag jykre hā ven jé. Topē vŷ ag tar han tí, ag tŷ nēn ū há han jé. Hā ve jé ag tóg ke mü, vēnh kar ag,” he tóg, Jesus ti, Nicodemos mŷ. Ti tŷ ti mŷ Topē jykre kāmēn ja há vē.

João Batista tŷ Jesus kāmēn mān

²² Ēn kā kejēn Jesus tóg á mré mü tí ag mré ga tŷ Judéia ra tí mü, kŷ ag tóg tá nŷtī, vēnh kar kygpe kŷ. ²³ Hā ra João vŷ ag kygpég mü gé, ēn kā, vānh tŷ Enom tá, Salim tóg tá kakó nī. Tá goj vŷ éhé nī, hā kŷ tóg ag tŷ tá vēnhmān kŷ ag kygpég mü, João ti. ²⁴ Ēn kā tóg ver se kŷ jé tū nī, João ti.

²⁵ Kejēn Judeu ū tóg tá nŷ gé, há ra tóg João mré mü tí ag vŷ kafān mü. “Goj tŷ ēg tóg Topē mŷ jānhkri kŷ nŷgtī,” he tóg mü, ag mŷ, Judeu ēn ti. Hā to ag tóg jagnē vŷ kafān mü. ²⁶ Kŷ João mré mü ag tóg João mŷ tag tó mü, ha mē. “Ū tŷ Jordāo mātá á mré nī ja ēn vŷ ag kygpég jé nī, á tŷ ēg mŷ ūn kāmēn ja ēn ti. Hā ra vēnh kar vŷ ti mré mü mü ha, hā kŷ ag tóg á venh kāmü mān tū nī ha,” he ag tóg mü, João mŷ, Jesus to. ²⁷ Hā ra tóg ag mŷ: “há ti nī,” he mü. “Topē tŷ ēg mŷ ūn nŷm mü ēn há vég ēg tóg tí,” he tóg. ²⁸ “Mí ēkrēn nī, sŷ ājag mŷ nēn tó ja tí, há vŷ: inh pi (jé) tŷ Cristo nī,” he mü. Sŷ ti jāmi tŷg ke há jé tóg inh jēnē, Topē tí, he ja sóg nī ājag mŷ,” he tóg, João ti. ²⁹ “Vēnh prŷg to jykrēn nī. Ūn prŷg mü há vŷ á prŷ ke fi mré nī nī. Ti régre tóg há ra tí rā há jé, ūn prŷg mü ēn rā há, kŷ tóg ti vŷ mēg mü, há ra tóg ti

mŷ mē sér pē tí, ti, vŷ ti. Ge ti nī, inh mré. Inh mŷ tóg sér tí, vēnh kar tŷ ti mré mŷn kŷ, ti tŷ ūn prŷg mü ri ke nŷn kŷ, Jesus ti. ³⁰ Ūn e tŷ ti mré mŷn kŷ tóg há tí, kŷ tóg tŷ ūn mág nŷnh mü ha. Hā ra sóg tŷ nēn ū tū nŷnh ha,” he tóg, João ti.

Jesus tŷ kynhmŷ kātī

³¹ “Ūn tŷ kynhmŷ kātī mü ēn vŷ vēnh kar kafór nī. Ēprā ke ag vŷ tŷ ēprā ke nŷtī, kŷ ag tóg ēprā ke jykre tŷ vēmēn tí. Ū tŷ kanhkā tá kātī mü ēn vŷ tŷ vēnh kar kri ke jé. ³² Kŷ tóg á tŷ tá nēn ve ja ēn há tó mü, á tŷ tá nēn mē ja ēn, há ra ag tóg ti vŷ mē sór tū nī. ³³ Ū tŷ ti vŷ mēg mü ag há ra Topē to: “ki há tóg tó tí,” he mü. ³⁴ Topē tŷ ūn jēnēg mü ēn vŷ ti vŷ kāmēn mü. Topē kupŷrŷg vŷ Jesus tar han mü, ti tŷ tŷ ti jagŷrē pē nŷn kŷ, ti tŷ ti ve mág han kŷ. ³⁵ Topē vŷ á kósín to há távi nī, kŷ tóg ti mŷ nēn (ŷ) kar tovānh, ti há tŷ ki rŷr jé. ³⁶ Hā kŷ ū tŷ ti kósín ki rā mü vŷ ter mān ke tū nī. Rŷr krŷg ja tū ve jé tóg ke mü. Ū tŷ ti vŷ han sór tū ēn vŷ tag venh ke tū pē nī, rŷr krŷg ja tū tag ti. Topē vŷ ti vóg kónān ke mü, kŷ tóg tŷg’ henh ke tū nī, Topē tŷ ti vóg kónān ke ti,” he tóg, João ti. Ti tŷ á mré mü tí ag mŷ Jesus kāmēn jan há vē.

4

Jesus tŷ Samaria tá fi mré vēmēn mü

¹ Kŷ Fariseu ag vŷ mēg mü, ūn tŷ hēn ri ke ag tŷ Jesus mré mü ēn ti. Ūn e ag kygpég tóg mü gé, Jesus ti, João tŷ ūn kygpe ja ag kafór. ² Hā ra Jesus vŷ ag kygpe ja tū nī. Ti mré mü tí ag há vŷ ag kygpe ja nŷgtī. ³ Kŷ Jesus tóg mēg mü, Fariseu ag tŷ ti tŷ tŷ ūn mág nŷ mē ja tí, hā kŷ tóg ga tŷ Judéia tá kākutē kŷ ga tŷ Galiléia ra tí mü, ti mré mü tí ag mré. ⁴ Galiléia ra tŷg jé tóg ver ga tŷ Samaria fin rām mü. ⁵ Fin rām kŷ tóg Samaria tá cidade ū tá jun mü, há vŷ: Sicar, he mü. Tán kakó nī, Israel jóg’jóg ve tŷ Jacó japŷ ja ti. Ēpŷ ēn fi ja tóg nī, á kósín tŷ José mŷ, Jacó ti. ⁶ Kŷ Jacó tŷ poço vŷ tá nŷ gé. Jesus tŷ poço ēn tá jun kŷ tóg tá vēnhkán kŷ nŷ nī, poço ēn rā há. Rā tŷ ēg nŷno kā sa ra ke ja vē.

⁷ Jesus tŷ tá nŷn kŷ ūn tŷtá fi vŷ tá jun mü, Samaria tá ke ŷ fi. Goj run jé fi tóg kātī mŷ. Kŷ Jesus vŷ fi mŷ: “inh mŷ goj jun, sŷ kron jé,” he mü. ⁸ Ti mré mü tí ag vŷ tá tŷgtŷ nŷtī, á pir mŷ tóg tá nŷ nī, Jesus ti. Cidade ra ag kagáv, vŷjēn compr he jé.

⁹ Jesus tŷ fi mŷ goj to vŷn kŷ fi tóg ti mŷ: “Judeu vŷ tŷ á nŷ, há ra á tóg inh mŷ goj to vŷ mü,” he mü, “isŷ tŷ Samaria tá ke nŷ ra,” he fi tóg mü, Jesus mŷ. Judeu ag vŷ Samaria tá ke ag to é he tí, há kŷ fi tóg ti mŷ ke mü.

¹⁰ Kŷ Jesus tóg fi mŷ: “Topē tŷ á mŷ nēn han sór mü tag ki kagtŷ á nŷ ver,” he mü. “Kŷ á tóg inh ki kagtŷ nŷ gé. Ke tū nŷ mü ra á tóg inh mŷ: “inh mŷ goj nŷm,” henh ke mü vē, kŷ

sóg ã mý goj ror tý goj ním ke mü vë,” he tóg fi mý, Jesus ti.

¹¹ Ký fi tóg Jesus mý: “runja tú ã nĩ,” he mü, “ký ã hýn hë ri kenh mü, ã tý goj ror tý goj ên run jé? Těj jagy ti nĩ, poço tú,” he fi tóg ti mý. ¹² “Ëg jóg'jóg ve tý Jacó vý poço tag han, ký ag tóg ti goj kron, ti krë ke gé, ti mëg ke gé. Á mý ti kãfór nĩ, há ký ã mý goj ror tý goj run sór mü?” he fi tóg mü, Jesus mý.

¹³ Ký Jesus tóg fi mý: “ã tý goj tag kron ký ã tóg kãnhmar kron mãn sór mü,” he mü. ¹⁴ “Isý ã mý goj ním ký ã tóg kron pir han kar ký há nĩ ha, kron mãn sór ke tú ã nĩ sir. Á kãki tóg goj ror han ke mü, sý ã mý goj ním ke ti. Ký goj tag vý ã ter ke tú han ke mü, ha vemní,” he tóg, Jesus ti. ¹⁵ Ký fi tóg ti mý: “inh mý ním gé, goj tag ti,” he mü. “Ký sóg tag ki run mãn ke tú nĩ ha, ký sóg kron sór mãn ke tú nĩ ha,” he fi tóg.

¹⁶ Hã ra Jesus tóg fi mý: “ký ã mén jé prërmní ge, ti mré inh venh kãtig nĩ,” he mü fi mý. ¹⁷ “Hã ra sóg mén tú nĩ,” he fi tóg. “Hý,” he tóg, Jesus ti. “Mën tú ã nĩ, ki há ã tóg tó mü. ¹⁸ Á mén ag vý ù tý 5 (ke) ja nĩgtĩ, ký ã tý ùri ùn mré nĩ ên pi(jé) tý ã mén nĩ. Ki há ã tóg tó mü,” he tóg, Jesus ti.

¹⁹ Ký fi tóg Jesus mý: “Topë ví tó jafã vý tý ã nĩ, vég isóg nĩ nĩ,” he mü. “Ký inh mý tag tó, ha më. Ëg jóg'jóg ve ag vý tag ki Topë mré vëmén tí ja nĩgtĩ, pãnónh tag kri, ký êg tóg ùri ke tí gé. ²⁰ Hã ra tóg ãjag mý há tú nĩ, tag, ãjag tý tý Judeu nýtĩn ký. “Jerusalém tá êg Topë mré vëmén ke mü, Jerusalém tá êg tóg ti mý: ùn mág vý tý ã nĩ, henh ke mü,” he ãjag tóg tí. Ti hýn hë tá há nĩ, êg tý Topë mré vëmén ke tí?” he fi tóg, Jesus mý

²¹ Hã ra Jesus tóg fi mý: “ha më, sý ã mý nén kãmén ke tí,” he mü. “Kãnhmar ãjag tóg pãnónh tag kri êg jóg tý Topë mré vëmén mãn ke tú nĩ, ký êg Jerusalém tá ti mré vëmén mãn ke tú nĩ gé. ²² Topë mré ãjag tóg vëmén sór tí, há ra ãjag tóg ãjag tý ùn mré vëmén mü ki kagtĩg nýtĩ. ãjag jãvo êg tóg ti ki kanhró nýtĩ, ù tý vënh kar krenkren han ke ên tý tý Judeu krë'krë ag kã ù nĩn ký. ²³ Kãnhmar vënh kar vý Topë mré vëmén há han ke mü. Kakó ti nĩ ha, kurã tag. Ký ù tý ti mré vëmén mü ag vý Topë kuprĩg tý jagrë nýtĩ, há ký ag tóg ti mré vëmén há han ke mü, êg jóg mág mré. Ù tý ge há jãvãnh ti mü, êg jóg mág tí, ag tý ti mré vëmén jé, ti mý: “ùn mág vý tý ã nĩ,” he jé,” he tóg. ²⁴ “Ëg pi(jé) Topë vég tí, há ra tóg êg mré nĩ nĩ. Ký, êg tý ti mré vëmén sór ký êg tóg ti kuprĩg tý jagrë nýtĩnh mü, êg tý ti mré vëmén há han jé, êg tý ti vég tú ra. Êg tý ti mý: “ùn mág vý tý ã nĩ,” hen ký êg tóg ti mý òn ke tú nĩ, vënh ví há há tó jé êg tóg ke mü,” he tóg mü, Jesus ti, fi mý.

²⁵ Ký fi tóg ti mý: “hý,” he mü. “Messias ên vý kãtig ke mü, êg tý ù to: Cristo, he mü ên.

Ën vý êg mý kãmén kãn ke mü, tag kar ti,” he fi tóg ti mý. ²⁶ Ký Jesus tóg fi mý: “inh há vë,” he mü. “Û tý ã mré vëmén jën há vë,” he tóg.

²⁷ Ti tý fi mý tag tó ký ti mré mü tí ag tóg ti tá junjun mü. Ký ag tóg ti tý fi mré vëmén vég mü, ký tóg ag mý e tãví tí. Hã ra ag tóg ti mý nén ù tó tú nĩgtĩ. “Á tý ne më sór nê, fi ki?” he tú ag tóg nĩgtĩ. “Á tý ne tó nê, fi mý?” he tú ag tóg nĩgtĩ gé.

²⁸ Hã ra fi tóg ã runja ré ký ti mü, ã jamã ra. Ký fi tóg ã nĩgia tá ke ag mý: ²⁹ “mü ný, ù ve jé,” he mü. “Inh mý tóg sý nén han ja tó kãn. Ti mý tý Cristo tú nĩ vý?” he fi tóg ag mý. ³⁰ Ký ag tóg fi mré kãmü mü sir, ti ve jé.

³¹ Fi tũg kar ký ti mré mü tí ag tóg Jesus mý “vëjën ti ko ra,” he mü. ³² Hã ra tóg ag mý: “ijën vý nĩ nĩ, há ra tóg ãjag jën ri ke tú nĩ,” he mü. ³³ Ký ag tóg jagrë mý: “ù ný ti mý vëjën ním hýn?” he mü. ³⁴ Hã ra Jesus tóg: “ijën to ken há vë, há vý: tý isý Topë rãnhraj han kãn ke, he mü, isý ù tý inh jënëg mü ên ví han ke, he mü gé,” he tóg, Jesus ti. ³⁵ “ãjag mý ti kysã tý 4 (ke) nĩ ver, êg tý êg jakré kanë venh ke ti. Ha Sicar tá kãmü mü ag vigvé. Ùri ag tóg inh ke ge sór mü, ký ag tóg inh mý êg jakré tóg ný ên ri ke nýtĩ. ³⁶⁻³⁸ Fi mý sóg Topë ví tó, ký fi tóg ã mré ke ag mý tó. Hã ra sóg ãjag mý: “ha ag mý tó mãn, ag tý inh ki ge jé,” he mü. Ký ãjag tóg ù jakré kym ri ke han mü, ãjag tý Sicar tá ke ag tý inh ki ge mü ven ký. “Ù vý krãn tí, kar ký ù vý ti kanë mãg tí,” he êg tóg tí. Ki há tó vé, tag, êg tý èpra ke ag tý inh ki genh ke to jykrën ký. Ký ù tý ag mý tó mãn mü mý tóg sér tí, ti tý ag tý inh ki ge mü ven ký. Á rãnhraj kaja vég tóg mü sir. Hã ra ù tý ag mý tó vén ja ên mý tóg sér tí gé, ag tý inh ki ge mü ti. Á rãnhraj kaja vég ti tí gé,” he tóg, Jesus ti, ã mré mü tí ag mý.

³⁹ Hã ra ùn týtã ên fi tóg ã mré ke kar ag mý: “inh mý tóg sý nén han ja tó kãn,” he ja nĩ, Jesus to. Ký ag tóg Jesus ki ge mü, fi ví to. ⁴⁰ Ký ag tóg Jesus tá junjun mü sir. Ký ag tóg ti mý: “tũg tũg nĩ. Êg mré nĩmni,” he mü. Ký tóg ag mré kurã régre tũg mü. ⁴¹ Ký ù tý hën ri ke ag tóg ti ki ge mü sir, ti ví to. ⁴² Ùn týtã ên fi mý ag tóg: “ã ví tugrĩn êg tóg ti ki ge mü,” he mü, “há ký êg tóg ùri ti ví mëg mü, ký êg tóg ti ví tugrĩn ti ki ge pë han ký nýtĩ, ùri. Ti ki kanhró êg tóg nýtĩ ha. Vënh kar kren han tí ên vë mýr,” he ag tóg mü, ùn týtã ên fi mý. Hã ký Samaria tá ke tý hën ri ke ag vý Jesus ki ge ký nýtĩ.

Jesus tý pã'i kósin tý há' he

⁴³ Jesus tý Samaria tá ke ag mré kurã régre tũg kar tóg ga tý Galiléia ra tí mü sir. ⁴⁴ “Ù tý Topë ví tó ti ên jamã tá ke ag ne tóg Topë ví tó tí ên to é he tí,” he ja tóg nĩ, Jesus ti, há ký tóg kór há ra tí mü, Galliléia ra. ⁴⁵ Hã ra ag tóg, ti tý tá jun ký (ag tóg) ti mý ví há han mü. Ti ve ja ag tóg nĩ, Jerusalém tá, festa tý Páscoa ên

tá, kŷ ag tóg ti tŷ tá nén hyn han ja ên ve kân. Hã kŷ ag tóg ti mŷ vĭ há han mŷ.

⁴⁶ Kŷ Jesus tóg êmã tŷ Caná ra tŷg mãn mŷ, ga tŷ Galiléia tá êmã tŷ Caná ên ra. Tá tóg goj tŷ vinho han ja nĭgtĭ. Ên tá cidade tŷ Cafarnaum vŷ kakó nĭ.

Cafarnaum tá pã'i mág tóg nĭgtĭ. Ti kosin vŷ kaga nŷ nĭ. ⁴⁷ Kŷ tóg mĕg mŷ, Jesus tŷ Judéia tá kãtĭg ja ti, ti tŷ Galiléia tá jun ja ti, pã'i mág ên ti. Kŷ tóg ti venh kãti mŷ. "Inh mrĕ inh kósín venh kãtĭg," he tóg mŷ, Jesus mŷ. "Kaga jagy tóg nŷ, kŷ tóg inh mŷ ti ter ha mĕ tĭ. Á mŷ ti tŷ há' henh ke tú?" he tóg, pã'i mág ti Jesus mŷ. ⁴⁸ Hã ra Jesus tóg ti mŷ: "isŷ êg tŷ nén han vãnĥ han mŷ ve sór ájag tóg mŷ, ájag tŷ hĕn ri ke mŷn inh ki ge jé," he tóg, Jesus ti. ⁴⁹ Hã ra pã'i ên tóg Jesus ti mŷ: "vó," he mŷ. "Kuri inh mrĕ tŷg, ti ter tú nĭ jé," he tóg. ⁵⁰ Kŷ Jesus tóg ti mŷ: "há á hã tŷg," he mŷ. "Há tóg nĭ ha, á kósín ti," he tóg. Kŷ tóg Jesus vĭ tag kri fi kŷ tĭ mŷ sir, pã'i ên ti.

⁵¹ Ti tŷg kŷ tóg á camarada ag kato tĕ mŷ. Tŷ vaj kŷ ke vĕ. Ti ĩn tá ag tóg kãmŷ mŷ, kŷ ag tóg ti mŷ: "á kósín tóg há' hé huri," he mŷ sir. ⁵² Kŷ tóg ag mŷ: "tĭ rá tŷ hĕ kã sa ra há' hé?" he mŷ. Kŷ ag tóg ti mŷ: "ráké tá, meio dia pãte ke sĭ," he mŷ. "Ên kã ti rŷg tóg tú' he mŷ," he ag tóg ti mŷ. ⁵³ Hora ên kã Jesus tóg ti mŷ: "á kósín vŷ há nĭ," he ja nĭ. Kŷ tóg to jykrĕn há han mŷ sir, pã'i ên ti, kŷ tóg Jesus ki rá mŷ, ti prŷ fi ke gé, ti krĕ kar ag ke gé, ti camarada kar ag ke gé. ⁵⁴ Jesus vŷ ga tŷ Judéia tá kãtĭg kŷ ga tŷ Galiléia ra tŷg ja nĭ. Ên kã tóg milagre ên han, kŷ tóg tŷ régre nŷtĭ, ti tŷ êg tŷ nén ũ han vãnĥ hyn han mŷ ti.

5

Jesus tŷ ũn grĭn grĭn kŷ nŷ tŷ há' he

¹ Tag pãte Judeu ag tŷ festa há ũ tóg kejĕn kutĕ mŷ, kŷ Jesus vŷ Jerusalĕm ra tĭ mŷ. ² Tá goj nĭg tóg nĭgtĭ, cidade jy ró jãnkã rá hã, jãnkã ên jĭjĭn há vŷ: carneiro jo jãnkã, he mŷ. Goj pĕnĭn tóg ĩn tŷ 5 (ke) nŷtĭ, vĕnh kaga jo ĩn. Goj ên jyjy há vŷ: Betesda, he mŷ. ³ Ên tá vĕnh kaga tŷ hĕn ri ke ag vŷ nŷtĭgtĭ, ũn kyvó ag, ũn tŷg vãnĥ ag, ũn grĭn grĭn kŷ nŷtĭ ag ke gé. ⁴ Goj vãn vãn he mŷ jãvãnĥ kŷ ag tóg nŷtĭ. Kejĕn Topĕ tŷ jĕnĕ jafã vŷ goj ki rá kŷ tŷ vãnvãn he han mŷ. Ên kã ũ tŷ kãrãn ven mŷ ên tóg há' he tĭ. Vĕnh kaga kar tŷ há' he ti tĭ, goj vãnvor mŷ ên, ũ tŷ ki ge vén mŷ ag kar tŷ.

⁵ Ên tá ũ tóg nĭgtĭ, ũn kaga ũ. Kaga nĭ ki tóg 38 (ke) anos han mŷ. ⁶ Kŷ Jesus tóg tá jun kŷ ti vég mŷ, ti tŷ tá nŷn kŷ. Hã ra tóg ki kanhró nĭ, ti tŷ vãsŷ tá kaga nŷ ki. Kŷ tóg ti mŷ: "á mŷ há' he sór tú?" he mŷ. ⁷ Hã ra tóg ti mŷ: "vó," he mŷ. "Hã ra tóg tú tĭ, ũ tŷ goj kãkã inh fĕg ke ti," he tóg, ũn kaga ti. "Goj tŷ vãn vãn

he kŷ ag tóg inh jo kã ra ge tĭ, ijo tá jun kŷ," he tóg, ũn kaga si ên ti.

⁸ Kŷ Jesus tóg ti mŷ: "jĕg ra," he mŷ. "Á cama va tŷg," he tóg, Jesus ti, ũn kaga si ên mŷ. ⁹ Vĕsŷmĕr tóg há' he mŷ, kŷ tóg á cama va tĭ mŷ sir. Vĕnhkãn ke kurã ki ke vĕ, Jesus tŷ ti han mŷ ti.

¹⁰ Ti tŷ vĕnhkãn ke kurã ki á cama va tŷg kŷ pã'i ag tóg ti mŷ: "vĕnhkãn ke kurã ki êg tóg nén ũ va tŷg ke tú nĭ vĕ," he mŷ. "Á tŷ nén han ke tú han á tóg mŷ," he ag tóg ti mŷ. ¹¹ Kŷ tóg ag mŷ: "ŭ tŷ isŷ há' he mŷ ên vŷ inh mŷ: "á cama va tŷg," he ja nĭ, hã kŷ sóg va tĭ mŷ," he tóg. ¹² Kŷ ag tóg ti mŷ: "ŭ nŷ á mŷ: "á cama va tŷg," hé?" he mŷ. ¹³ Hã ra tóg ki kagtĭg nĭ, ũ tŷ ti tŷ há' he mŷ ên ti. Jesus vŷ ti tŷ há' he kar tŷg ja nĭ, vĕsŷmĕr. E ag nŷtĭ, goj ên tá, vĕnh kaga ag, hã kŷ Jesus tóg ag ré kŷ tŷg ja nĭ. Kŷ ũn kaga ja ên tóg ti jĭji mĕ ja tú nĭ.

¹⁴ Kar kŷ Jesus tóg ti ve mãn mŷ, Topĕ jo ĩn tá. Kŷ tóg ti mŷ: "há vĕ," he mŷ. "Á tŷ inh há' hé. Topĕ vĭ mranĥ mãn sór tŷg nĭ, á tŷ ti vĭ mranĥ mãn mŷ ra á tóg á kaga kãfór venh ke mŷ, ha vemnĭ," he tóg ti mŷ, Jesus ti, á tŷ ũ tŷ há' he ja ên mŷ.

¹⁵ Hã ra tóg tĭ mŷ, pã'i ag mŷ Jesus ti tó jé. ¹⁶ Kŷ ag tóg ti tĕn sór mŷ sir, ti tŷ vĕnhkãn ke kurã ki ũn kaga ên tŷ há' hen kŷ. ¹⁷ Hã ra Jesus tóg pã'i ag mŷ: "inh panĥ vŷ rãnhrãj kŷ nĭ nĭ, êg jóg mág tĭ," he mŷ. "Kŷ sóg ver ti kóm isŷ han ke mŷ gé," he tóg, Jesus ti, pã'i ag mŷ. ¹⁸ Kŷ ag tóg ti to jŷ jagy han mŷ. "Tĭ tĕn jé êg tóg ke mŷ," he ag tóg mŷ sir jagnĕ mŷ. Vĕnhkãn ke kurã ên ki tóg á tŷ nén han ke tú ên han ja nĭ, Jesus ti, Judeu ag jykrĕ tovãnĥ kŷ. Hã ra tóg Topĕ to: "inh panĥ vŷ tŷ ti nĭ," he mŷ gé. Tĭ tŷ vĕso: "Topĕ ri ke inh nĭ," he vĕ. Hã kŷ ag tóg ti to jŷ mŷ, pã'i ag.

Jesus tŷ á tŷ tŷ Topĕ kósín nĭ kãmĕn

¹⁹ Kŷ Jesus tóg ag mŷ vĕnh kãmĕn mŷ. "Ki há sóg tó mŷ, ha mĕ," he tóg. "Êg jóg mág kósín vŷ á pir mŷ nén ũ han ki kagtĭg nĭ. Á panĥ vég ti tĭ, êg jóg mág kósín ti, kŷ tóg á tŷ á panĥ ki nén vég mŷ ên há han tĭ. Êg jóg mág tŷ nén han mŷ ên há han tóg tĭ gé, ti kósín ti. ²⁰ Êg jóg mág vŷ á kósín to há tãvĭ nĭgtĭ, hã kŷ tóg ti mŷ á tŷ nén han mŷ ên ven kãn mŷ. Tĭ tŷ nén han mŷ ũ ve ájag huri, hã ra ájag tóg ti kãfór venh ke mŷ ver, ha vemnĭ, kŷ tóg ájag mĕ e tŷn mŷ. ²¹ Tag ve jé ájag tóg ke mŷ, ha mĕ. Êg jóg mág tóg ũn kãgter mŷ ag rĭnrĭn mãn tĭ, ag rĭnrĭr nŷtĭ jé. Ên ri ke han jé tóg ke mŷ gé, ti kósín ti. Á tŷ ũn rĭn mãn mŷ ên rĭn mãn jé tóg ke mŷ. ²² Kŷ êg jóg mág vŷ vĕnh kar jykrĕ tugnŷm ke mŷ, há ra tóg á kósín mŷ tag tovãnĥ. ²³ Tĭ mŷ tóg tag tovãnĥ, vĕnh kar tŷ ti to: "ũn mág vŷ tŷ ti nĭ," he jé, ag tŷ êg jóg mág to: "ũn mág vŷ tŷ ti nĭ," he mŷ tag ri ke. ũ tŷ ti kósín mŷ: "ũn mág vŷ tŷ á nĭ," he jãvãnĥ kŷ tóg êg jóg mág mŷ tag tónĥ ke tú nĭ gé. Tĭ

há vỹ ã kósin jĕnĕ ja nĭgtĭ. Inh hã vĕ, ti kósin ti," he tóg, Jesus ti.

²⁴ "Ājag mỹ sóg tag tó mũ, ha mĕ. Ki hã sóg tó mũ, ha mĕ. Ū tỹ inh ví jĕmĕg mũ ĕn vỹ ter ke tũ nĩ, rĭr krỹg ja tũ ve jĕ tóg ke mũ, ti tỹ ũ tỹ inh jĕnĕg mũ ĕn ki rã kỹ jĕn kỹ. Ēn to tóg jũnh ke tũ nĩ, Topĕ ti. Ti ter ke vĕ vĕ, hã ra tóg ter ke tũ nĩ. ²⁵ Ki hã sóg tó mũ, ha mĕ. Kãnhmar ũn kãgter kỹ nỹti ag vỹ Topĕ kósin ví mĕnh ke mũ, kỹ ũn tỹ ti ví mĕg mũ ag vỹ rĭnrĭr mãn ke kurã ti. ²⁶ Inh panh vỹ ã pir mỹ vĕnh kar rĭnrĭr han ki kanhró nĩ, hã ra tóg inh mỹ ã jykre tag nĩm gé, sỹ vĕnh kar rĭnrĭr han mãn jĕ gé, isỹ tỹ ti kósin nĩn kỹ. ²⁷ Kỹ tóg inh mỹ: "ĕprã ke ki jykre tugnỹm nĩ," he ja nĭgtĭ, isỹ tỹ ĕprã ke fi kósin nĩn kỹ. ²⁸ Tag hỹn tóg ājag mỹ e tí, sỹ ājag mỹ: "vĕnh kar rĭnrĭr han jĕ sóg ke mũ," hen kỹ. Sỹ ke há vĕ, hã ra. Kejĕn ũn kãgter mũ kar ag vỹ inh ví mĕnh ke mũ, kỹ ag tóg ājag kej tá kãpa kãn ke mũ. ²⁹ Kỹ ũn tỹ vĕnh jykre há han mũ ag vỹ rĭnrĭr mãn kỹ rĭr krỹg ja tũ ĕn venh ke mũ, jāvo ũn tỹ vĕnh jykre pãno han mũ ag rĭnrĭr mãn sĭ han kỹ nũgme ki vár kãn ke mũ," he tóg, Jesus ti.

Jesus tỹ vĕnh kãmĕn mũ

³⁰ Kỹ tóg ag mỹ: "inh pi(jĕ) isỹ vĕsóg ki nĕn to jykren mũ ĕn han tí!," he mũ, Jesus ti. "Inh panh tỹ inh mỹ nĕn tó mũ ĕn hã tó sóg tí, isỹ vĕnh kar jykre tugnỹm ken kỹ. Hã kỹ sóg ki há tó tí, isỹ vĕsóg ki to jykren tũ nĩn kỹ. Ū tỹ inh jĕnĕg mũ ĕn tỹ inh mỹ nĕn tó mũ ĕn hã tó sóg tí, há kỹ tóg há kar nĩ," he tóg.

³¹ "Kỹ isỹ vĕso: "ĕg jóg mág vỹ inh jĕnĕ, inh panh tí," hĕnh mũ ra ājag tóg inh mỹ: "ã ón nĕ," hĕnh ke mũ vĕ. ³² Ū vỹ iso: "Topĕ vỹ ti jĕnĕ," he mũ. Hã ra tóg ki há tó mũ, ũ tỹ iso tag tó mũ ti. ³³ Kỹ ājag tóg João ki jĕmĕ sór ja nĩ gé, há kỹ ājag tóg ti mỹ vĕnh ví jĕnĕ ja nĭgtĭ. Kỹ tóg ājag mỹ inh kãmĕn há han ja nĭgtĭ gé. ³⁴ Hã ra tóg inh mỹ tỹ nĕn ũ tũ nĩ, ĕprã ke tỹ iso: "Topĕ vỹ ti jĕnĕ," hen kỹ. Hã ra sóg ājag mỹ João ví tó mũ, ājag tỹ ti ví kri fi jĕ, ājag tỹ inh ki ge jĕ, ājag krenkren jĕ," he tóg, Jesus ti.

³⁵ "João vỹ ājag mỹ lampião gru ri ke ja nĩ, ājag mỹ kurã sĭ han kỹ, ti tỹ ājag mỹ Topĕ ví kãmĕn ja nĩn kỹ. Kỹ tóg ājag mỹ sér tí ja nĩ, há ra tóg kurã e han tũ nĩ. ³⁶ João vỹ ājag mỹ inh kãmĕn ja nĩ, há ra nĕn ũ vỹ inh kãmĕn tí gé, kỹ tóg João ví kãfór nĩ. Inh panh vỹ inh mỹ: "ĕprã ke ag tỹ nĕn han vãnh hyn han nĩ, milagre tí," he ja nĩ, há kỹ sóg hyn han tí. Isỹ milagre hyn han mũ tag vỹ inh kãmĕn há han tí gé. Ājag tỹ milagre tag vigven kỹ ājag tóg ki kanhrãn ke mũ vĕ, ĕg jóg mág tỹ inh jĕnĕ jan kĭ, inh panh tí. ³⁷ Kar kỹ ĕg jóg mág vỹ, ũ tỹ inh jĕnĕg mũ ĕn vỹ inh kãmĕn tí gé. Tĩ ví jĕmĕg tũ ājag nỹti, kỹ ājag tóg ti vĕg tũ ní gé. ³⁸ Kỹ ājag tóg ti ví to jykren há han tũ nĩ gé, ājag tỹ inh ki ge sór tũ nỹtĩn kỹ. Tĩ há vỹ

inh jĕnĕ. ³⁹ Topĕ ví to ke ājag tóg tí. Há ti nĩ, tag tí. "Ēg tỹ Topĕ ví rá to ken kỹ ĕg hỹn rĭr krỹg ja tũ venh ke mũ," he ājag tóg tí. Inh há vỹ ki rán kỹ nĩ, ha mĕ, há kỹ ki ve há han nĩ, vĕnh rán kĭ," he tóg. ⁴⁰ "Hã ra ājag tóg inh ki ge sór tũ nĩ. Ājag tỹ inh ki ge kỹ nỹti ra ājag rĭnrĭr kỹ nỹtĩn mũ vĕ," he tóg, Jesus ti.

⁴¹ "Ēprã ke ag tỹ inh mỹ ví há han tũ ra tóg inh mỹ tỹ nĕn ũ tũ nĩ. ⁴² Hã ra sóg ājag jykre ki kanhró nĩ. Ājag pi(jĕ) Topĕ to há nỹti'. ⁴³ Ājag mỹ sóg: "ĕg jóg mág vỹ inh jĕnĕ," hĕnh kãtĩg ja nĩ, há ra ājag tóg inh ví mĕ sór tũ nỹti. Ū tóg kejĕn ājag mrĕ vĕmĕn kãtĩg ke mũ, Topĕ tỹ ti jĕnĕg tũ (hã) ra. Ēn ví jĕmĕ jĕ ājag ke mũ, ha vemnĩ. ⁴⁴ Inh kĭ ge sór tũ ājag nỹti, ājag tỹ ĕprã ke ag ví jĕmĕn kỹ. Ēprã ke ag tỹ ājag mỹ ví há han kỹ tóg ājag mỹ sér tí. Kỹ ājag tóg Topĕ tỹ ājag mỹ nĕn tónh ke mũ mĩ ĕkrĕg tũ nĭgtĭ. "Inh jykre mỹ ti mỹ há nĩ vỹ?" he sór tũ ājag nĩ. ⁴⁵ Ājag hỹn iso: "ti hỹn ĕg to ví kónãn sór mũ, ĕg jóg mág mỹ," he tí. Há tũ vĕ. Ū tỹ ājag to ví kónãn ke mũ há vỹ tỹ Moisés nĩ, ājag tỹ ũ to: "ti hỹn ĕg to há távi nĩ," he mũ ĕn tí. ⁴⁶ Ājag tỹ Moisés ví kri fi (hã) ra ājag tóg inh ví kri nĩm ke mũ gé vĕ vĕ. Moisés vỹ iso livro han ja nĩ, ha mĕ. ⁴⁷ Hã ra ājag tóg tí ví rá kri fi sór tũ nĩ, há kỹ ājag tóg inh ví kri nĩm sór tũ nĩ gé," he tóg, Jesus ti. Tĩ tỹ pã i ag mỹ vĕnh kãmĕn há vĕ.

6

Jesus tỹ ũn e jĕn

(Mt 14.13-21; Mc 6.30-44; Lc 9.10-17)

¹ Tag pãte Jesus tóg kejĕn ga tỹ Galilĕia tá goj nĭg fin rãm mũ. Goj ĕn jĭji há vỹ: Tiberiades, he mũ. ² Kỹ ũ tỹ hĕn ri ke ag vỹ ti venh kãmũ mũ, ti nón, ũn e távi ag. Tĩ tỹ nĕn han vãnh hyn han mũ ĕn ve ja ag tóg nĩ, ti tỹ ũn kagyga ag tỹ há' he mũ ti. ³ Kỹ Jesus tóg pãnónh tá ã mrĕ mũ ti ag mrĕ nĩ nĩ. ⁴ Festa tỹ Páscoa ĕn vỹ kakó nĩ ha, Judeu ag tỹ festa han tí ĕn tí. ⁵ Kỹ Jesus vỹ ũn e ĕn kĭ ĕvãnh mũ, ũ tỹ ti ví mĕnh kãmũ mũ ag kĭ. Kỹ tóg Filipe mỹ: "ĕg hỹn hĕ tá vĕjĕn venh ke mũ, ĕg tỹ ũn e tag ag mỹ ven jĕ?" he mũ, Jesus ti. ⁶ Filipe mỹ tóg ke mũ, ti tỹ to ti jykre ve jĕ. Jãvo Jesus vỹ to jykren há han huri, ti tỹ nĕn han ke mũ ĕn to.

⁷ Kỹ Filipe tóg ti mỹ: "ĕg tỹ ũn e tag ag mỹ nĕn ũ sĭ ven jĕ ĕg hỹn jãnkamy tỹ hĕn ri ke to comprar hĕnh ke mũ, há ran kãkyn kenh ke mũ, ha vemnĩ," he tóg, Filipe ti.

⁸ Kỹ ag mrĕ tí ũ tóg, André he mũ ĕn tóg, Simão Pedro jāvy ĕn tóg Jesus mỹ: ⁹ "kырũ ũ tóg cevada tỹ ĕmĩ tỹ 5 (ke) ma kãtĩg ja nĩ, kãkufar régre mrĕ," he mũ. "Hã ra tóg tỹ nĕn ũ tũ pĕ nĩ, vĕjĕn sĭ tag. E távi ag nỹti," he tóg mũ, André ti.

¹⁰ Hã ra Jesus tóg: "ag mỹ: "nĩgnĩ ra," hé," he mũ. Kỹ ag tóg nĩgnĩ mũ. Tá tóg re gỹnh nĩ,

hã kÿ ag tóg tá nĩgnĩ kÿ nÿtĩ. Ûn tÿ 5 mìl (ke) ag hÿn tá nÿtĩ, ěg tÿ ag távĩ tón kÿ, hã ra fag tóg tá nÿtĩ gé, gĩr tÿ hēn ri ke ke gé. ¹¹ Ag nĩgnĩ kÿ Jesus tóg ěmĩ ěn mǎg mũ, kÿ tóg Topē mÿ: “há ti nĩ,” he mũ. Kÿ tóg ag mÿ vēnh kǎpópǎm mũ sir, kǎkufár ěn ke gé. Kÿ vēnh kar vÿ ag tÿ nēn ko sór mũ ěn ko mũ sir. Sĩ tũ tóg nĩ, vėjēn ti. ¹² Ag funfór nÿtĩn kÿ Jesus tóg ā mré mũ tĩ ag mÿ: “ag tÿ ko ja tũ ěn génh mÿjěg, ti vǎgfor tũ nĩ jé,” he mũ. ¹³ Kÿ ag tóg kěj tÿ 12 (ke) fǎn mũ, cevada tÿ ěmĩ tÿ 5 (ke) ěn ke tÿ, vēnh e ěn tÿ ko kar kÿ.

¹⁴ Kÿ tóg ag mÿ e tĩ, ag tÿ Jesus tÿ milagre tag han mũ ven kÿ. Kÿ ag tóg ti to: “Topē vĩ tó ti ěn há vė,” he mũ. “Ěg tÿ ùn jǎvǎnh mũ ěn hÿn tóg,” he ag tóg, Jesus to. ¹⁵ Hã ra Jesus vÿ ki kanhró nĩ, ag tÿ nēn han sór mũ ti. Ag tÿ Jesus tÿ pǎ'i mǎg tÿ rei han sór vė. Tag ki kanhró tóg nĩ, Jesus ti. Hã kÿ tóg á pir mÿ tĩ mũ, pǎnónh ra, vēnh péju jé.

Jesus tÿ gojnig kri tĩ (Mt 1422-33; Mc 645-52)

¹⁶ Kutÿg ke mũ ra ti mré mũ tĩ ag tóg goj nig ra mũ mũ. ¹⁷ Barco kǎra ge kÿ ag tóg goj fĩn rǎm sór kÿ Cafarnaum ra mũ sór mũ. Kejēn tóg kuty pē nÿ ha, hã ra Jesus tóg ag to vÿn ke ja tũ nĩ ver. ¹⁸ Kÿ vǎhǎ kóho jũ vÿ kǎtũ mũ, kÿ goj vÿ krém ke mũ. ¹⁹ Mũ sĩ han ja ag nĩ, 5 (ke) quilómetros, hÿn, ke tũ nĩ kÿ 6 (ke) quilómetros, goj kri. Vǎhǎ ag tóg Jesus vég mũ sir, ti tÿ goj kri tũg kÿ. Ag barco ki tóg jun mũ. Kÿ ag kanē tóg jũrũn ke mũ. ²⁰ Hã ra Jesus tóg ag mÿ: “inh há vė, mũměg tũg nĩ,” he mũ. ²¹ Kÿ tóg ag mÿ sér tĩ, kÿ tóg barco kǎra rǎ mũ sir, ag mré. Ti tÿ ag mré nĩn kÿ ag tóg kǎnhmar junjun mũ, kafá ù tá.

Vēnh kar tÿ Jesus ve sór

²² Hã ra vēnh e ěn vÿ kafá ù tá nÿtĩ ver. Tÿ vaj kÿ ag tóg Jesus jǎvǎnh mũ, tá. Ti jǎvǎnh kÿ ag tóg: “barco pir vÿ kǎ nÿ ja nĩ, kuty kÿ,” he mũ. “Kÿ ti mré mũ tĩ ag vÿ barco ěn kǎra ge kÿ mũ ja nĩ, há ra tóg ag mré tũg ja tũ nĩ,” he ag tóg mũ sir jagnē mÿ, ùn e ěn ag. Tag tó mũ ra ag tóg Jesus vég tũ nĩ gé. ²³ Kÿ barco ù tóg ki junjun mũ, cidade tÿ Tiberiades tá kǎmũ ù. Vēnh e ěn tá ag tóg junjun mũ. Tá Jesus vÿ ěmĩ to Topē mré vĩ ja nĩ, kar kÿ tóg vēnh e ěn mÿ vēnh kǎpópǎm ja nĩ. ²⁴ Barco tÿ tá junjun mũ ra ag tóg kǎra ge kÿ mũ mũ sir, Cafarnaum ra, ti ve jé. “Kĩ ti tũ nĩ, ti mré mũ tĩ ag vÿ ki tũgtũ nĩ gé. Mũ nÿ, ti nón,” he ag tóg mũ sir, ùn e ag, há kÿ ag tóg ti nón mũ mũ.

Kanhkǎ tá pǎo

²⁵ Ag tÿ Cafarnaum tá junjun kÿ ag tóg tá ti vég mũ sir, goj nig kafá ù tá, ùn e ěn ag. Kÿ ag tóg ti mÿ: “hē ri ken kÿ ā ki jun?” he mũ.

²⁶ Kÿ Jesus tóg ag mÿ: “ha mē, ki há sóg tó mũ,” he mũ. “Ājag tÿ ěmĩ ko ja tugrĩn ājag tóg inh ve sór mũ,” he tóg. “Sÿ milagre hÿn han ti ěn vég ājag tóg tĩ, há ra ājag tóg to jÿkrén há

han tũ nĩgtĩ,” he tóg. “Ājag tógǎ nÿtĩ tag há ve sór ājag tóg mũ. ²⁷ Ěg tÿ tag ki vÿtēn vég mũ ěn vÿ kǎnhmar tũ' hēnh ke mũ, kÿ tag távĩ to vǎsǎn sór tũg nĩ. Vėjēn ù jé vǎsǎn nĩ, ěmĩ tÿ ājag rĩnrĩr pē han mũ ěn jé, ěmĩ kórég vǎnh ěn jé. Sÿ ājag mÿ ěmĩ ěn nĩm sór vė. Ěg jóg tÿ Topē tÿ inh mÿ vēnh rǎnhraj nĩm ja há vė. Ti tÿ inh mÿ tag tó há kÿ sóg ājag mÿ nĩm sór mũ, ěmĩ ti. Tÿ sóg ěprǎ ke fi kósin nĩ mÿr,” he tóg ag mÿ, Jesus ti.

²⁸ Kÿ ag tóg ti mÿ: “kÿ ěg hÿn hē ri kēnh ke mũ, ěg tÿ Topē jÿkre han jé?” he mũ. ²⁹ Kÿ Jesus tóg ag mÿ: “Topē tÿ ùn jēněg mũ ěn ki gemnĩ,” he mũ. ³⁰ Kÿ ag tóg ti mÿ: “kÿ ā hÿn ne han ke mũ, ěg tÿ ve kÿ ā ki gen jé?” he mũ. “Ā hÿn ne han há nĩgtĩ?” ³¹ Ěg jóg'jóg ve ag vÿ kanhkǎ tá pǎo ěn kó, maná he mũ ěn, ag tÿ ga kórég ěn mĩ mũn kÿ. Ag to tag vÿ rán kÿ nĩ, ha mē: “kanhkǎ tá tóg ag mÿ pǎo jēně, ag tÿ ko jé,” he ja tóg nĩ, Topē vĩ tÿ rán kÿ nĩ ki. Jǎvo á hÿn ěg mÿ ne han ke mũ?” he ag tóg, Jesus mÿ, ti vĩ kǎfǎn kÿ.

³² Kÿ Jesus tóg ag mÿ: “Moisés pi(jé) ājag mÿ kanhkǎ tá pǎo pē nĩm ja nĩ,” he mũ. “Kĩ há sóg tó mũ, ha mē,” he tóg. “Û tÿ ājag mÿ kanhkǎ tá pǎo pē nĩm mũ ěn vÿ tÿ inh panh nĩ. ³³ Topē jamĩ vÿ kanhkǎ tá kǎtēre mũ. Ěn vÿ ěprǎ ke kar rĩnrĩr han mũ,” he tóg, Jesus ti.

³⁴ Kÿ ag tóg ti mÿ: “ěg mÿ ěmĩ ěn nĩm, kurǎ kar ki,” he mũ. ³⁵ Kÿ Jesus tóg ag mÿ vēnh kǎmēn mũ sir. “Inh há vÿ tÿ ěmĩ ěn ri ke nĩ, inh há vÿ ājag rĩnrĩr han ke mũ,” he tóg. “Ěg tÿ vėjēn ko mũ ra ěg tóg kǎnhmar kókir mǎn' he tĩ, goj kron mǎn sór ěg tĩ gé. Û tÿ iso kǎtũg mũ ěn mÿ tóg há ra sér tũnh mũ, ti tÿ inh ki rǎ kÿ. Ti mÿ sér tĩ ěn vÿ tũg' hēnh ke tũ pē nĩ. Isÿ ti mÿ vēnh jÿkre nĩm ke mũ ěn vÿ vėjēn kǎfór nĩ,” he tóg, Jesus ti.

³⁶ “Hã ra ājag tóg ājag tÿ inh vég mũ ra inh ki ge sór tũ nĩ. ³⁷ Inh panh vÿ ù ag kuprěg mũ, ag tÿ tÿ isÿ nÿtĩ jé. Ěn ag vÿ iso kǎmũ tĩ. Û tÿ iso kǎmũ tĩ kar ag vÿ inh mÿ há nÿtĩ. Inh pi(jé) ù mÿ: “inh mré kǎtĩ tũg,” hēnh ke mũ'. ³⁸ Kanhkǎ tá sóg kǎtēre ja nĩ. Inh pi(jé) isÿ vėsóg ki nēn to jÿkrén mũ ěn han sór mũ'. Û tÿ inh jēněg mũ tÿ inh mÿ nēn to mũ ěn há han sóg tĩ, há jé sóg tá kǎtēre ja nĩ. ³⁹ Ti tÿ inh mÿ nēn to mũn há vė, ha mē. “Isÿ ā mÿ ùn jēněnh ke mũ ěn ki rĩr há han nĩ, ag vǎgfor tũ nĩ jé,” he ja tóg nĩ, inh mÿ, inh panh ti. Há kÿ sóg ke mũ. Kÿ sóg ag rĩnrĩn mǎn ke mũ, kurǎ tÿ ěgno ki. ⁴⁰ Hÿ, tag vÿ inh panh mÿ há nĩ. Û tÿ ti kósin to kǎmũ mũ ěn mÿ tóg rĩr krÿg ja tũ ven ke mũ, inh panh ti, ù tÿ inh ki ge kÿ nÿtĩ ag kar mÿ. Kÿ sóg kurǎ tÿ ěgno ki ag rĩnrĩn mǎn kǎn ke mũ, ha vemnĩ,” he tóg, Jesus ti. Ti tÿ Judeu ag mÿ vēnh kǎmēn há vė.

Ěg tÿ Jesus nĩ konh ke

⁴¹ Kÿ Judeu ag tóg Jesus kato vĩ mũ, ti vĩ to, ti tÿ ag mÿ: “ěmĩ tÿ kanhkǎ tá kǎtēre mũ ěn

ri ke inh nĩ," hen kŷ. ⁴² "Ti ki kanhró ěg nŷtĩ," he ag tóg mü. "José kósin vē, Jesus tag ti. Ti han mü fag ki kanhró ěg nŷtĩ. Hã ra tóg vēso: "kanhkã tá sóg kãtère," he sór mü," he ag tóg mü, Jesus to.

⁴³ Hã ra tóg ag mŷ: "iso vĩ kónãn tũg nĩ, jagnĕ mŷ," he mü. ⁴⁴ "Inh panh tŷ ũn krĩn mü ag hã vŷ iso kãmũnh mü. Ũ tŷ iso kãmũ mü ag rĩnrĩn mãn jé sóg ke mü, kurã tŷ ěgno ki. ⁴⁵ Topĕ vĩ tó tĩ ũ vŷ tag rán ja nĩ, ha mĕ: "Topĕ vŷ vēnh kar kanhrãn ke mü," he ja ti nĩ. Hã kŷ ũ tŷ inh panh vĩ mĕg mü ag hã tóg iso kãmũnh ke mü, inh panh tŷ ũn kanhrãn mü ag. ⁴⁶ Ęprã ke ũ pi(jé) inh panh ve ja nĩ. Ũ tŷ Topĕ tá kãtĩ mü ěn hã vŷ ti ve ja nĩ, inh," he tóg, Jesus ti.

⁴⁷ "Sŷ ājag mŷ ki hã tó mũn hã vē. Ũ tŷ inh ki rã mü ěn vŷ rĩr krŷg ja tũ ěn venh ke mü. ⁴⁸ Inh hã vŷ ěmĩ pĕ ri ke nĩ, inh hã vŷ ājag rĩnrĩr han ke mü. ⁴⁹ ājag jóg:jóg ve ag tŷ, ag tŷ ga kórég mĩ mũn kŷ ag tóg kanhkã tá ěmĩ ěn ko ja nĩgtĩ, maná he mü ěn, ag tŷ ko mü (hã) ra ag tóg kãgter kãn. ⁵⁰ Ũ tŷ ěmĩ tŷ ěg rĩnrĩr han mü ěn ko kŷ, ũ tŷ kanhkã tá kãtère ja ěn ki rã kŷ tóg ter ke tũ pĕ nĩ. ⁵¹ Ęmĩ ěn hã vŷ tŷ inh nĩ, inh hã vŷ kanhkã tá kãtère, inh hã vŷ ājag rĩnrĩr han ke mü. ājag tŷ ěmĩ tag ko kŷ ājag ter ke tũ pĕ nĩ. Isŷ vēnh kar mŷ vējĕn nĩm ke hã vē, hã vŷ: inh nĩ, he mü. ājag tŷ inh nĩ non kŷ ājag rĩnrĩr nŷtĩnh mü," he tóg, Jesus ti.

⁵² Kŷ Judeu ag vŷ jagnĕ mŷ: "ti mŷ ěg mŷ ā nĩ nĩm ke mü, ěg tŷ ti nĩ ko jé?" he mü. "Vĕnhmŷ ti nĩ, tag, mŷ, he ag tóg mü."

⁵³ Kŷ Jesus tóg ag mŷ: "isŷ ājag mŷ ke há vē," he mü. "ājag tŷ inh nĩ ko sór tũ nĩn kŷ, ājag tŷ inh kyvénh kron sór tũ nĩn kŷ, ājag rĩnrĩr ke tũ pĕ nĩ. Tŷ sóg ěprã ke fi kósin nĩ," he tóg, Jesus ti. ⁵⁴ "Ũ tŷ inh nĩ ko kŷ, ũ tŷ inh kyvénh kron kŷ tóg rĩr krŷg ja tũ venh ke mü, kŷ sóg ti rĩn mãn ke mü, kurã tŷ ěgno ki. ⁵⁵ Inh nĩ vŷ tŷ vējĕn pĕ nĩ, inh kyvénh vŷ tŷ ěg tŷ kron jafã pĕ nĩ gé. ⁵⁶ Ũ tŷ inh nĩ non kŷ, ti tŷ inh kyvénh kron kŷ tóg inh ki rã kŷ jĕ nĩ, kŷ sóg ti kãki nĩ gé. Jagnĕ mrĕ ke vŷ tŷ ěg nŷtĩ. ⁵⁷ Inh panh vŷ rĩr nĩ. Ti hã vŷ inh jĕnĕ, ti tugrĩn sóg rĩr jĕ. Kŷ ũ tŷ inh ki rã mü ěn vŷ isugnĩn rĩr ke mü gé. ⁵⁸ Ęmĩ tŷ kanhkã tá kãtère jan hã vē. ājag jóg:jóg ve ag tŷ ěmĩ ko ja ěn ri ke tũ ti nĩ. Ag hã vŷ ājag tŷ ko mü ra kãgter kãn ja nĩgtĩ. Ũ tŷ ěmĩ pĕ tag ko kŷ tóg ter mãn ke tũ nĩ. Inh ki rã to ken hã vē," he tóg, Jesus ti.

⁵⁹ Cafarnaum tá tóg ag kanhrãn mü, kŷ tóg ag mŷ vēnh kãmĕn kãn mü, Jesus ti, ag tŷ vēnh kanhrãn jafã ěn krĕm.

Ũ tŷ ón kŷ Jesus mrĕ mü tĩ ag tŷ ti tovãnh

⁶⁰ Kŷ tóg ti mrĕ mü tĩ ũ ag mŷ e tĩ, ti vĩ ti. Kŷ ag tóg: "ti vĩ vŷ ěg mŷ mĕ jagy ti," he mü.

"Mĕ jãvãnh ěg tóg nŷtĩ, ti tŷ ũri ěg mŷ nĕn tó mü tag ti," he ag tóg mü.

⁶¹ Hã ra Jesus tóg ki kanhró nĩ, ag tŷ ti vĩ tag to vĩ kónãn mü ti. Hã kŷ tóg ag mŷ: "tag mŷ ājag mŷ há tũ nĩ?" he mü. ⁶² "Kŷ ājag hŷn hĕ ri kenh ke mü, ājag tŷ hĕn ri ke mũn isŷ kanhkã ra tĩg mãn ven kŷ, isŷ hĕ tá kãtère ja ěn ra tĩg mãn kŷ, isŷ tŷ ěprã ke fi kósin nĩn kŷ?" he tóg. ⁶³ "Ũ tŷ ěg rĩnrĩr han mü vŷ tŷ Topĕ kuprĩg ti nĩ. Isŷ ājag mŷ inh nĩ ko mü tag to ken há vē, hã vŷ: inh ki rã, he mü. Inh vĩ tag ki króm tugrĩn ājag rĩnrĩr nŷtĩnh ke mü. ⁶⁴ Hã ra ājag tóg inh vĩ kri fi sór tũ nŷtĩ," he tóg, Jesus ti. Ag jykre ki kanhró tóg nĩ, vēsóg ki, Jesus ti, hã kŷ tóg ke mü. Ũ tŷ ón kŷ ā ki ge mü ěn ki kanhró tóg nĩ. Kŷ tóg ũ tŷ pã'i ag mŷ ti tónh ke mü ěn ki kanhró nĩ gé. ⁶⁵ Kŷ tóg ag mŷ: "hã kŷ sóg ājag mŷ: "inh panh tŷ ũn krĩn mü ag hã vŷ iso kãmũnh ke mü," he ja nĩ," he mü, Jesus ti.

⁶⁶ Jesus vĩ tag tugrĩn ti mrĕ mü tĩ ũ ag tóg ti tovãnh mü sir, ti mrĕ ag mü mãn tũ nĩ. ⁶⁷ Kŷ Jesus tóg ũ tŷ tŷ 12 (ke) ag mŷ: "ājag hŷn isovãnh sór mü gé," he mü.

⁶⁸ Kŷ Simão Pedro tóg ti mŷ: "ěg tŷ ā tovãnh mü ra ěg hŷn ũ mrĕ mũnh ke mü?" he mü. "Ā hã vŷ ěg mŷ Topĕ vĩ tó ti, kŷ ěg tóg rĩr krŷg ja tũ vēnh ke mü, ěg tŷ ā vĩ kri fi kŷ. ⁶⁹ Ā ki ěg ge kŷ nŷtĩ, kŷ ěg tóg ā ki kanhró nŷtĩ. Cristo vŷ tŷ ā nĩ, Topĕ vŷ ěg mŷ ā jĕnĕ," he tóg, Pedro ti, Jesus mŷ.

⁷⁰ Kŷ Jesus tóg ũ tŷ 12 (ke) ag mŷ: "ājag kuprĕg inh," he mü, "hã kŷ ājag tóg tŷ ũ tŷ 12 (ke) nŷtĩ," he tóg. "Hã ra ājag kãmĩ ũn pĩr vŷ tŷ Japo tũ nĩ jãvo," he tóg, Jesus ti. ⁷¹ Tĩ tŷ Judas ěn tó vē, Simão Iscariotes kósin ěn. Ęn vŷ kejĕn Jesus tovãnh kŷ pã'i ag mŷ ti ven, ag tŷ ti se jé. Ũ tŷ 12 (ke) ag kã ũ ja vē, Judas ti. Hã ra Jesus tóg ti tŷ nĕn han ke mü ěn ki kanhró ja nĩ.

7

¹ Tag pãte Jesus tóg ga tŷ Galilĕia mĩ tĩ mü. Ga tŷ Judĕia ra tĩg sór tũ ti nĩ ver, ag tŷ Judĕia tá ti tĕn sór nŷtĩn kŷ, Judeu ag pã'i ag. ² Kejĕn tóg Judeu ag tŷ festa há ũ tá krŷg mü. Festa ěn kurã ki ag tóg pãjóg krĕm nŷtĩ, Jerusalĕm tá. ³ Kŷ Jesus jãvy ag tóg ti mŷ: "ga tŷ Judĕia ra tĩg nĩ, Jerusalĕm ra," he mü. "Ā tŷ tag há ki milagre hŷn han kŷ tá ā mrĕ ke ag tóg vēg tũ nĩgtĩ, hã kŷ cidade mág ra tĩg nĩ. ⁴ Vĕnh kar tŷ ěg jykre ve jĕ ěg tóg vēnh kar rĩnve ěg tŷ nĕn han ke mü ěn han tĩ. Hã ra ā tóg ag vatãnh tá milagre ti hŷn han tĩ. Ag rĩnve han nĩ, ā tŷ nĕn han ke ti," he ag tóg mü, Jesus mŷ, ti jãvy ag. ⁵ Ag pi(jé) ti ki ge kŷ nŷtĩ, ti jãvy ag, hã kŷ ag tóg ti to é he mü.

⁶ Hã ra Jesus tóg ag mŷ: "inh kurã vŷ jun ja tũ nĩ ver, hã kŷ sóg tĩg sór tũ nĩ ver," he mü. "ājag hŷn kurã tũ nŷtĩ, kurã kar hŷn ājag mŷ há nŷtĩ, hã ra sóg kurã nĩ. ⁷ Ũ tŷ iso jũ

mũ ag pi(jé) ājag to kórég nýtĩ, hã ra ag tóg iso kórég nýtĩ, isy ag mý: “ājag jykre vỹ kórég pē nĩ,” hen ký. ⁸ Ha festa venh mũjēg inhã. Inh pi(jé) tũg sór mũ, ver'. Inh kurã vỹ jun ja tũ nĩ ver,” he tóg, Jesus ti, ā jāvy ag mý. ⁹ Tag tó kar ký tóg ver ga tỹ Galiléia mĩ ti mũ.

Jesus tỹ festa venh ti

¹⁰ Ti jāvy ag mũ kar ký kejēn Jesus tóg ti mũ gé, Jerusalém ra, festa ēn ve jé. Hã ra tóg vėnh kar vatãnh tá ti mũ, vėnh pėju ký. ¹¹ Ký Judeu ag tóg festa ki ti jāvãnh mũ. Jagnē mý ag tóg: “ti hē kã nĩ?” he mũ. ¹² Vėnh kar vỹ ti to vĩ mũ. Ū ag tóg ti to: “ũn há vỹ tỹ ti nĩ,” he mũ. Jãvo ū ag tóg: “vó, ēg mý tóg ón ti,” he mũ gé. ¹³ Hã ra ag tóg jamã hár(a) ti to vėmėn tũ nĩgtĩ, pã'i ag kamėg ký.

¹⁴ Festa kuju ki Jesus kejēn Topē jo ĩn ra ti mũ, ag kanhrãn jé. ¹⁵ Ký ti vĩ tóg vėnh kar mý e tí. “Estudo mág han ja tũ ti nĩ, hã ra tóg ki kanhró pē nĩ,” he ag tóg mũ ti to, pã'i ag.

¹⁶ Ký Jesus tóg ag mý: “isy ājag mý Topē vĩ tó vė,” he mũ. “Inh jykre pijé'. Ū tỹ inh jėnėg mũ ĩn jykre hã vė,” he tóg. ¹⁷ “Ū tỹ Topē vĩ ki króm sór mũ ag vỹ ki kanhró nýtĩnh mũ, sý ājag mý ti jykre tó mũ tag ti ki. Isy vėsóg ki sý nėn tónh ke to jykrėn mũ pijé',” he tóg. ¹⁸ “Ū tỹ ā tỹ vėsóg ki nėn to jykrėn mũ ĩn tó ký tóg tỹ ĩn mág nĩ sór mũ. Hã ra sóg ū tỹ inh jėnėg mũ ĩn to: “ũn mág vỹ tỹ ti nĩ,” he mũ. Hã ký ājag tóg ki kanhró nýtĩ, isy ki hã tó mũn ki. Inh pi(jé) vėnh jykre vėnhmý tó tí.” ¹⁹ Moisés vỹ ājag jyvėn ja nĩgtĩ. Topē jykre to. Ājag tỹ ne jé ti vĩ han tũ nĩ nē? Isy ti vĩ ki króm mũ ra ājag tóg isėn sór mũ,” he tóg, Jesus ti.

²⁰ Ký ĩn e ĩn ag tóg ti mý: “krĩ vėnhmý ā tóg nĩ,” he mũ. “Ā tėn sór tũ ēg nýtĩ,” he ag tóg mũ, Jesus mý.

²¹ Hã ra Jesus tóg ag mý: “milagre pir han ja inh nĩ, vėnhkãn ke kurã ĩn ki, ký tóg ājag mý e tí,” he mũ. ²² “Vėnhkãn ke kurã ki ājag tóg ģir ag grė junun fãr kym ti gé, Moisés tỹ ājag mý: “ti mur pãte kurã tỹ 8 (ke) ki ti kym nĩ,” he ja nĩ ĩn ký. Hã ra ū tỹ ā krė fãr kym vėn pi(jé) tỹ Moisés nĩ ja nĩ”. Ti jo ke ū ja vė, ū tỹ kym vėn ja ti. ²³ Ājag tỹ Moisés vĩ ki króm jé ājag tóg vėnhkãn ke kurã ki ģir fãr kym tí. Hã ra ājag tóg iso jũ sór mũ, isy vėnhkãn ke kurã ki ĩn kaga pir tỹ há' hen ký. ²⁴ Ón ký ājag tóg iso jũ sór mũ. Inh jykre vỹ ājag mý kórég nĩ ve nĩ. Ājag tỹ to jykrėn há han mũ ra ājag tóg inh jykre há nĩ venh mũ vė,” he tóg, Jesus ti.

Ag tỹ Jesus to: “ti mý tỹ Cristo nĩ vỹ?” he

²⁵ Ký Jerusalém tá ke ag tóg Jesus to: “ti tėn sór ja ag tóg nĩ,” he mũ. ²⁶ “Hã ra tóg jatun mý vėnh kar mrė vėmėn jė nĩ. Ti mý ag tóg vĩ tũ nĩ, pã'i ag. Ag mý hėn ri ke mũn ti to: “Cristo vỹ tỹ ti nĩ, Topē tỹ ĩn jėnėg mũ vỹ tỹ ti nĩ,” he mũ vỹ, ēg pã'i ag?” he ag tóg mũ, Jesus to. ²⁷ “Hã ra ēg tóg ti tỹ hėn tá kãtĩ mũ ki kanhró

nýtĩ. Cristo ĩn kãtĩg ký ēg tóg ti tỹ hėn tá kãtĩg mũ ki kãtĩg nýtĩnh mũ, ký ti hỹn tỹ Cristo tũ nĩ,” he ag tóg mũ, Jesus to.

²⁸ Hã ra Jesus tóg Topē jo ĩn tá jė nĩ, vėnh kar kanhrãn ký. Ký tóg jamã hár(a) ag kanhrãn mũ. “Ti ki kanhró ēg nýtĩ, he ājag tóg ti iso, ón ký,” he tóg. “Ti tỹ hėn tá kãtĩ mũ ki kanhró ēg tóg nýtĩ gé, he ājag tóg tí, ón ký. Inh pi(jé) vėsóg ki: inh hỹn tũg mũ, hė'. Ū tỹ inh jėnėg mũ ĩn vỹ ki hã tó tí. Hã ra ājag tóg ti ki kãtĩg nýtĩ, ū tỹ inh jėnėg mũ ĩn ti ki. ²⁹ Inh hã vỹ ti ki kanhró nĩ. Ti hã tá sóg kãtėre, ājag ve jé, ti tỹ inh mý: “ha ag venh tũg,” hen ký,” he tóg, Jesus ti.

³⁰ Ký ag tóg ti se sór mũ, hã ra ag tóg ti vóg tũ pē nĩ ver. Ti ter ke kurã vỹ jun ja tũ nĩ ver, hã ký ag tóg ag tỹ ti se sór mũ ra ti ség tũ nĩ. ³¹ Ag jãvo ĩn e ag tóg Jesus ki ge mũ. Ti to ag tóg: “ēg mý tóg tỹ Cristo nĩ ve nĩ,” he mũ. “Cristo kãtĩg ký ti nėji milagre hyn han ke mũ. Jesus tỹ milagre hyn han vỹ e nýtĩ. Ēg mý tóg tỹ Cristo nĩ,” he ag tóg, Jesus to. Tag tó ký ag tóg ti ki ge mũ.

Pã'i ag tỹ Jesus se sór

³² Ký Fariseu ag tóg mėg mũ, ĩn e ag tỹ Jesus to nėn (ũ) tó mũ ti. Ký ag tóg Topē tũ ki rĩr tí to pã'i ag mrė vėmėn mũ, ag tỹ Jesus senh ke to. Ký ag tóg polícia ag jėnėg mũ, ag tỹ ti se jé. ³³ Hã ra Jesus tóg: “ājag mrė sóg nĩ sĩ han ke mũ ver,” he mũ. “Tag pãte sóg tũg ke mũ, isy ū tỹ inh jėnėg mũ ĩn ve jé. ³⁴ ĩn kã tóg ājag tỹ inh venh há tũnh mũ, hã ra ājag tóg inh venh ke tũ nĩ. ĩn tá junjun ke tũ ājag tóg nĩ, isy hėn ra tũg ke ĩn tá,” he tóg.

³⁵ Ký Judeu ag tóg jagnē mý: “ti hỹn hė ra tũg sór mũ?” he mũ. “Ēg hỹn hė tá ti venh ke tũ nĩ? Ti hỹn hėn ri ke mũn ga tỹ Grécia ra tũg sór mũ, tá ēg mrė ke ag kanhrãn jé. ³⁶ Ne to ke nē, hỹn, hã vỹ: “ājag tỹ inh venh há tóg tũnh mũ, hã ra ājag tóg inh venh ke tũ nĩ, he mũ tag ti?” he ag tóg, Judeu ag. Jesus vỹ vỹ ag mý e tí, hã ký ag tóg ki kãtĩg nýtĩ, ti tỹ nėn tó mũn ki.

Topē kuprĩg tỹ goj ri ke nĩ

³⁷ Vãhã tóg festa tỹ kurã tỹ ěgno tá krỹg mũ. Festa to kurã mág pē vė, kurã tỹ ěgno ĩn ti, hã ký ag e tãvĩ nýtĩ, Jerusalém tá. Kurã ĩn kã Jesus tóg jė ký vėnh kar mý prėr mũ sir. “!...Ājag tỹ goj kron sór ký inh mý to vĩ, isy ājag mý goj há ven jė!...” he tóg, prėr ký. ³⁸ “!...Topē vĩ ki tag vỹ rán ký nĩ, ha mē: !...Ājag tỹ inh ki ge ký tóg ājag kãki goj ror han ke mũ, isy ājag mý goj nĩm ke ti!...” he tóg. “!...Ký goj tag vỹ ājag rĩnrĩr pė han ke mo!...” he tóg, Jesus ti. Ti tỹ ag mý prėr jan há vė. ³⁹ Jesus tỹ ag mý Topē kuprĩg tón há vė, há to tóg: goj, he mũ. Topē kuprĩg tỹ tóg ag jagrėn ke mũ, ū tỹ ti ki ge mũ ag. Festa ĩn kã tóg ag mý ti jėnė ja tũ nĩ ver, Topē kuprĩg ti, ti tỹ ver ā ter kar ký rĩr

mãn ja tũ nĩn kũ, ti tũ ã panh ra tũg mãn ja tũ nĩn kũ ver.

Ag tũ Jesus ki kagtũg

⁴⁰ Kũ Jesus vĩ mæg mũ ù ag tóg ti to: “Topê ví tó tí pẽ ên vê,” he mũ. ⁴¹ Kũ ù ag tóg ti to: “Cristo vỹ tũ ti nĩ, Topê tũ êg mũ ùn jẽnæg mũ ên vỹ tũ ti nĩ,” he tí gé. Hã ra ù ag tóg: “Cristo mỹ hỹn ga tũ Galilêia tá kãti mũ vỹ?” he mũ. ⁴² “Topê ví rá ki tóg: “Davi kósın vỹ tũ ti nĩ, Cristo ti,” he mũ, “êmã tũ Belém tá ke vỹ tũ ti nĩ, Davi jamã ên tá ke,” he tóg, Topê ví tũ rán kũ nĩ ki. Hã kũ tóg êg mũ tũ Cristo tũ nĩ, Jesus ti, ti tũ tũ Galilêia tá ke nĩn kũ,” he ag tóg. ⁴³ Hã kũ ag tóg vẽn h kãpãm kũ nỹti, ti tũgnĩn. ⁴⁴ Kũ ag kãmĩ ù ag vỹ ti se sór mũ, hã ra ag tóg ti kãgmĩg tũ nĩgtĩ, ti kamæg kũ.

Pã'i ag tũ Jesus ki ge sór tũ

⁴⁵ Kũ policia ag tóg Topê tũ ki rĩr ti to pã'i ag to vỹn vỹn ke mũ. Fariseu ag to ke gé, ù tũ ag jẽnæg ja ag to. Kũ ag tóg ag mũ: “hỹn, ti?” he mũ. ⁴⁶ Kũ ag tóg: “hã ra tóg ví há tãvĩ han mũ,” he mũ. “Vẽn vỹ tũ ge mẽ ja tũ êg nỹti, hã kũ êg tóg ti kãgmĩ ja tũ nĩ,” he ag tóg mũ, policia ag. ⁴⁷ Kũ Fariseu ag tóg ag mũ: “kũ ã jag mũ ti vĩ kri nĩm sór mũ, ti ón mũ ra?” he mũ. ⁴⁸ “Pã'i ù mỹ ti vĩ kri fig mũ?” Vó, ke tũ êg nỹti. Fariseu ù tũ ti vĩ kri nĩm tũ nĩ gé. ⁴⁹ Hã ra ag tóg ki kagtũg nỹti, ù tũ ti vĩ kri fig mũ ag. Topê ví rán ki kagtũg ag nỹti, kũ Topê vỹ ag mũ vĩ kónãn ke mũ, ha vemni,” he ag tóg mũ, Fariseu ag.

⁵⁰ Hã ra Nicodemos vỹ ag mré nĩ gé, ù tũ kuty tá Jesus mré vẽn ja ên ti. Ên tóg ag mũ: ⁵¹ “Êg tũ ti vóg kónãn sór kũ êg tóg ti ki jẽnæg vén ke mũ,” he mũ. “Ti tũ nén han ja to jykrén há han jé êg tóg ke mũ, êg tũ kar kũ ti vóg kónãn jé. Topê tũ êg mũ vẽn jykre nĩm jan há vê,” he tóg, Nicodemos ti.

⁵²⁻⁵³ Hã ra ag tóg ti mũ: “ã hỹn tũ Galilêia tá ke nĩ gé, hã kũ ã tóg ti jy nĩgãn sór mũ,” he mũ. “Topê ví ki ve há han nĩ, kũ ã tóg venh ke mũ. Galilêia tá ke ù vỹ Topê ví tónh ke tũ pẽ nĩ, Topê vỹ tá ke ù jẽnênh ke tũ pẽ nĩ,” he ag tóg, Nicodemos mũ. Kũ ag tóg ã jag jamã ra mũ mũ sir, pã'i kar ag.

8

Jesus tũ ùn týtã kórég fi mũ vẽn h pãte fón

¹ Hã ra Jesus tóg pãnónh tũ Oliveiras ra tí mũ, tá nũr-jé. ² Kurã ra tóg Jerusalém ra tũg mãn kũ (tóg) Topê jo ìn tá nĩ mãn mũ sir, kũ vẽn h kar ag tóg ti vĩ mẽn h kãmũ mũ. Tá nĩ kũ tóg ag kanhrãn mũ. ³ Kũ Topê ví to professor ag vỹ ùn týtã fi pẽre kãmũ mũ, Fariseu ag ke gé. Ùn týtã ên fi ve ja ag tóg nĩ, fi tũ fi mẽn tũ mré nĩn kũ. Vẽn h kũju kã ag tóg fi fæg mũ. ⁴ Kũ ag tóg Jesus mũ: “Senhor,” he mũ. “Fi ve êg tóg, fi tũ fi mẽn tũ mré nĩn kũ,” he ag tóg, Jesus mũ. ⁵ “Moisés vỹ êg mũ: “ã jag kãmĩ ù fi tũ fi mẽn tũ mré nĩn kũ fi tén nĩ, pó tũ fi pin

kũ,” he ja nĩ. Jo ã hỹn hẽ ri ke tí?” he ag tóg, Jesus mũ. ⁶ Ag tũ ón kũ ti vĩ mẽn sór vê, ag tũ ti vỹ to ti se jé. Hã ra Jesus tóg pãn h ke kũ nĩ kũ ga kri rán mũ, ã nĩgê tũ. Vĩ tũ tóg nĩ.

⁷ Hã ra ag tóg ti tovãn h sór tũ nĩ. Kũ tóg vãhã ag ki evãn h kũ ag mũ: “ã jag kãmĩ ù hỹn Topê ví mranh ja tũ nĩ ver,” he mũ. “Ên hỹn fi pin vén ke mũ, pó tũ,” he tóg mũ. ⁸ Kũ tóg pãn h ke mãn kũ ga kri rán mãn mũ.

⁹ Kũ ti vỹ tóg ag mũ e tí. Ag kar vỹ ã jag tũ Topê ví mranh ja ên mĩ êkrég mũ sir, hã kũ ag tóg mũ mũ sir. Ùn si há ag vỹ mũ vén mũ, kar kũ vẽn h kar ag. Komêr hã ag tóg mũ kãn mũ. Vãhã Jesus vỹ ã pir mũ nĩ, fi mré. Fi há vỹ tá jé nĩ, ti mré. ¹⁰ Kũ tóg fi ki evãn h kũ fi mũ: “ag hẽ ra kagáv, ù tũ ã kato ví mũ ag?” he mũ. “Ag mũ ã vóg kónãn tũ?” he tóg. Ag mũ kar kũ tóg fi mũ ke mũ.

¹¹ Hã ra fi tóg ti mũ: “hỹ,” he mũ. Kũ tóg fi mũ: “kũ ìn hỹ ã vóg kónãn ke tũ nĩ gé,” he mũ. “Ha tũg, jatun mũ. Hã ra Topê ví mranh mãn sór tũg nĩ,” he tóg, Jesus ti. Ùn týtã kórég ên fi vóg kónãn sór ja tũ ti nĩ, Jesus ti.

Jesus tũ jẽnegrẽ ri ke nĩ

¹² Kũ Jesus tóg Topê jo ìn krêm nĩ kũ vẽn h kar kanhrãn mãn mũ. “Jẽnegrẽ ri ke ìn hĩ,” he tóg. “ã jag tũ ìn hĩ mré mũn kũ ã jag tóg kuty mĩ mũ tũ nĩgtĩ. Jẽnegrẽ mĩ ã jag tóg mũgtĩ, kurã mĩ. ã jag tũ vẽn h jykre tãg han ke to ken há vê,” he tóg.

¹³ Hã ra Fariseu ag tóg ti vĩ kafãn mũ, kũ ag tóg ti mũ: “vẽn h kãmên ã tóg mũ ha,” he mũ. “Êg tũ vẽn h kãmên kũ êg tóg ón kũ vỹ ti,” he ag tóg mũ sir. ¹⁴ Hã ra Jesus tóg ag mũ: “hỹ,” he mũ. “Vẽn h kãmên ìn hĩ, hã ra sóg ki há tó tũ,” he tóg mũ. “Isỹ hẽ tá kãtũg mũ ên ki kanhró ìn hĩ, isỹ hẽ ra tũg ke mũ ti ke gé,” he tóg. “Hã ra ã jag tóg ìn hĩ kãtũg nỹti, isỹ hẽ tá kãtũg mũn ki, isỹ hẽ ra tũg ken ki ke gé. Êprã ke ã jag nỹti. ¹⁵ Kãn hmar ã jag tóg ù to: “jykre kórég ti nĩ,” henh ke mũ. ã jag jãvo sóg vẽn h kar jykre to nén ù tó tũ nĩ ver. ¹⁶ Isỹ há ra ù jykre to nén ù tó sór mũ ra sóg tó há han ke mũ vê. ìn hĩ pí(jé) ìn hĩ pir mũ nén ù to jykrén tí. Ù tũ ìn hĩ jẽnæg mũ vỹ ìn hĩ mré nén ù kar to jykrén tí. ¹⁷ Kũ ùn rėgre ag tũ vẽn h vĩ pir han kũ tóg ã jag mũ tũ ki há ke nĩ. Hã kũ tóg rán kũ nĩ, Topê ví tũ rán kũ nĩ ki. ¹⁸ Hã kũ sóg vẽn h kãmên mũ, hã ra ìn hĩ panh tóg, ù tũ ìn hĩ jẽnæg mũ tóg ìn hĩ kãmên mũ gé. Rėgre êg nỹti, ù tũ ìn hĩ kãmên mũ ti,” he tóg, Jesus ti.

¹⁹ Kũ ag tóg ti mũ: “hỹn, ã panh ti?” he mũ. Kũ Jesus tóg ag mũ: “ã jag pí(jé) ìn hĩ ki kanhró nỹti,” he mũ. “Hã kũ ã jag tóg ìn hĩ panh ki kãtũg nỹti gé,” he tóg. “ã jag tũ ìn hĩ ki kanhró nỹti ra ã jag tóg ìn hĩ panh ki kanhró nỹtĩn mũ vê gé,” he tóg, Jesus ti. ²⁰ Ti tũ ag mũ vẽn h kãmên há vê. Topê jo ìn krêm nĩ kũ tóg ag mũ vẽn h kãmên mũ, ti tũ jãnkamy vin jafã rã há nĩn kũ. Kũ pã'i ag tóg ti se sór mũ, hã ra ag tóg

ti kãgmĩg tũ nĩgtĩ, ag tĩ ti kamẽg kũ. Ti ter ke kurã vỹ jun ja tũ nĩ ver, hã kũ ag tóg ti tỹ hẽ ri ke tũ nĩ ver.

Jesus tỹ hẽn ra tĩg ke

²¹ Kũ tóg ag mỹ kãmén mãn mũ. “Tĩg jé sóg ke mũ, kũ ajag tóg inh ve sór ke mũ, hã ra ajag tóg inh venh ke tũ nĩ. Inh vég tũ ki ajag tóg kãgter ke mũ, kũ ajag tỹ Topẽ vĩ mranh ja ẽn vỹ ajag kãkã nĩ nĩ. Ajag pi(jé) isỹ hẽn ra tĩg ke mũ ẽn ki kanhró nỹtĩ. Isỹ hẽn ra tĩg ke mũ ẽn ki kagtĩg ajag nỹtĩ,” he tóg, Jesus ti. ²² Kũ ag tóg jagnẽ mỹ: “ti mỹ hẽn ri ke mũn vėsén sór mũ, hã kỹn mỹ: “ajag pi(jé) isỹ hẽn ra tĩg ke mũ ẽn ki kanhró nỹtĩ,” he mũ?” he ag tóg, Jesus to. ²³ Hã ra Jesus tóg ag mỹ: “ẽprã ke vỹ tỹ ajag nỹtĩ,” he mũ. “Jãvo sóg tỹ kanhkã tá ke nĩ. Ga tag ki ke tỹ ajag nỹtĩ, jãvo inh pi(jé) tỹ ga tag ki ke nĩ.” ²⁴ Hã kũ sóg ajag mỹ: “kãgter jé ajag tóg ke mũ, kũ ajag tỹ Topẽ vĩ mranh ja ẽn vỹ ajag kãkã nĩ nĩ,” he ja nĩ. Ha vé, ajag tỹ inh ki ge sór tũ nĩn kũ tóg ajag kãkã nĩnh ke mũ, ajag tỹ Topẽ vĩ mranh ja ẽn ti. “Û ẽn vỹ tỹ inh nĩ,” he ja inh nĩ ajag mỹ. Tag to: hỹ, hemnĩ,” he tóg, Jesus ti.

²⁵ Kũ ag tóg ti mỹ: “tỹ ã ù nĩ?” he mũ. Kũ Jesus tóg: “vãsỹ sóg ajag mỹ tó huri, isỹ ajag mré vēmén vén kũ,” he mũ. “Ajag mỹ sóg vẽnħ kãmén tĩgtĩ. ²⁶ Hã ra sóg ajag mỹ tó kãn ja tũ nĩ ver, sỹ ajag mỹ vĩ kónãn ke vỹ kã nĩ gé ver. Hã ra sóg ù tỹ inh jẽnẽg mũ ẽn vĩ hã tó tĩ, ti tỹ inh mỹ tó ja kar ẽn ti. Ki hã tóg tó tĩ, ù tỹ inh jẽnẽg mũ ti,” he tóg, Jesus ti. ²⁷ Hã ra tóg ag tỹ to jykren tũ nĩgtĩ, ti tỹ ag mỹ ã panh tó mũ ra.

²⁸ Kũ Jesus tóg ag mỹ ke mãn mũ. “Ajag tỹ ka to isa kũ, kũ ajag tóg inh ki kanhrãn ke mũ,” he tóg. “Tỹ sóg ẽprã ke fi kósin nĩ. Kurã ẽn kã ajag tóg ki kanhró nỹtĩnh ke mũ, isỹ tỹ ùn ẽn nĩ ti. Inh pi(jé) vėsóg ki nén ù to jykren tĩ. Inh panh tỹ inh mỹ nén tó mũ ẽn hã tó sóg tĩ. Hã ki kanhró ajag nỹtĩnh ke mũ, kurã ẽn kã, ajag tỹ ka to isa kũ. ²⁹ Kũ ù tỹ inh jẽnẽg mũ vỹ inh mré nĩ nĩ. Ti mỹ nén há nĩ ẽn hã han sóg tĩ, hã kũ tóg inh mré nĩ nĩ,” he tóg, Jesus ti. ³⁰ Ag tỹ ti vỹ tag mẽ kũ ùn e ag vỹ ti ki ge mũ, kurã ẽn kã.

Jesus tỹ ẽg tar han ke

³¹ Kũ Jesus tóg ù tỹ ti ki ge kũ nỹtĩ ag kanhrãn mũ. “Inh vĩ tovãnh tũg nĩ,” he tóg. “Kũ ajag tóg tỹ inh mré ke pẽ nỹtĩ. ³² Kũ ajag tóg Topẽ vĩ pẽ ki kanhró nỹtĩnh mũ. Topẽ vĩ pẽ ki kanhró tugrĩn ajag tóg patrão kórég ve mãn ke tũ nĩ,” he tóg.

³³ Kũ ag tóg ti mỹ: “Abraão krẽ'krẽ vỹ tỹ ẽg nỹtĩ,” he mũ. “Ëg pi(jé) tỹ ù camarada nỹtĩ, ùri, vãsỹ ke gé. Ne to ke nẽ, hã vỹ: patrão kórég ve mãn ke tũ ajag nĩ, he mũ tag ti?” he ag tóg mũ, Jesus mỹ.

³⁴ Hã ra Jesus tóg ag mỹ: “ki hã sóg ke mũ, hã kũ sóg tó mũ,” he mũ. “Ajag tỹ Topẽ vĩ

mranh kũ ajag tóg tỹ ti vĩ mranh jãfã nỹtĩ, kũ tóg ẽg tỹ ùn kórég tỹ patrão vég mũ ri ke nĩ. ³⁵ Ti camarada ag pi(jé) ti ìn krẽm ẽmã nỹtĩgtĩ. Ti kósin hã vỹ ti ìn krẽm nĩgtĩ jãvo. ³⁶ Kũ, Topẽ kósin tỹ ajag tỹ Topẽ krẽ han kũ ajag tóg patrão kórég ve mãn ke tũ nĩ ha. ³⁷ Abraão krẽ vỹ tỹ ajag nỹtĩ. Ki kanhró inh nĩ. Hã ra ajag tóg isén sór mũ, ajag tỹ inh vĩ to há tũ nỹtĩn kũ. ³⁸ Inh panh tỹ inh mỹ nén tó mũ ẽn hã tó sóg tĩ. Inh jãvo ajag tóg ajag panh tỹ ajag mỹ nén tó mũ ẽn hã tó tĩ,” he tóg, Jesus ti.

³⁹ Kũ ag tóg ti mỹ: “hỹ, Abraão vỹ tỹ ẽg panh nĩ,” he mũ.

Kũ Jesus tóg ag mỹ: “ajag tỹ tỹ Abraão krẽ nỹtĩn kũ ti jykre han nĩ ge,” he mũ. ⁴⁰ “Hã ra ajag tóg isén sór mũ. Ajag mỹ sóg Topẽ vĩ pẽ tó ja nĩ, Topẽ tỹ inh mỹ nén tó mũ ẽn ti, hã ra ajag tóg isén sór mũ. Abraão vỹ tag han ja tũ nĩ. ⁴¹ Vyrmỹ ajag panh ù tũ hã han ajag tóg tĩ,” he tóg.

Kũ ag tóg Jesus mỹ: “panh ẽg nỹtĩ, hã vỹ: Topẽ, he mũ. Ẽg pi(jé) panh tũ nỹtĩ,” he ag tóg mũ.

⁴² Hã ra Jesus tóg ag mỹ: “Topẽ tỹ tỹ ajag panh nĩ ra ajag tóg iso há nỹtĩnh mũ vé,” he mũ. “Inh panh tá sóg kãtère, hã kũ sóg ajag mré nĩ nĩ. Inh pi(jé) vėsóg ki nén to jykren kũ kãtère mũ. Ti hã vỹ inh jẽnẽ. ⁴³ Hã ra ajag tóg inh vĩ ki kagtĩg nỹtĩ. Mẽ sór tũ ajag nỹtĩ, hã kũ ajag tóg ki kagtĩg nỹtĩ. ⁴⁴ Japo krẽ vỹ tỹ ajag nỹtĩ, kũ ajag tóg ti tỹ nén to jykren mũ ẽn han tĩ. Topẽ tỹ ẽprã ke ag han ẽn kã tóg ag kãgtẽn sór tĩgtĩ, Japo ti. Vãsỹ ti jykre vé, kũ tóg ùri tỹ jykre nĩ gé ver. Ti pi(jé) ki há tó tĩ. Ki há tó to ti kórég pẽ nĩ, Japo ti. Vẽnħ ó vỹ tỹ ti tũ pẽ nĩ. Òn mẽ ti nĩgtĩ, vẽnħ ón né vé. Ti hã vỹ tỹ ùn ón mũ ag panh kar nĩ. ⁴⁵ Ti jãvo sóg ki há tó tĩ. Hã ra ajag tóg inh vĩ kri nĩm sór tũ nĩgtĩ. ⁴⁶ Inh hỹ ne ki Topẽ vĩ mranh? Ha inh mỹ tó. Mranh ja tũ sóg nĩ. Hã ra sóg ajag mỹ Topẽ vĩ pẽ tó tĩ. Ajag hẽ ri ken kũ inh vĩ kri fi sór tũ nĩ? ⁴⁷ Topẽ krẽ ag vỹ Topẽ vĩ mẽg tĩ. Ajag pi(jé) inh vĩ jẽmẽ sór tĩ, ajag tỹ tỹ Topẽ krẽ tũ nỹtĩn kũ,” he tóg, Jesus ti, ag mỹ.

Jesus tỹ Abraão kãfór nĩ

⁴⁸ Kũ Judeu ag tóg ti mỹ: “Samarã tá ke ri ke ã tóg nĩ, ã tỹ ki kagtĩg nĩn kũ, kũ ã jagrẽ kórég nĩ gé,” he mũ.

⁴⁹ Hã ra Jesus tóg ag mỹ: “inh pi(jé) jagrẽ kórég nĩ,” he mũ. “Inh panh to sóg: ùn mág vỹ tỹ ti nĩ, he tĩ. Hã ra ajag tóg iso é he tĩ. ⁵⁰ Inh pi(jé) vėsỹ ùn mág han sór mũ. Û tỹ isỹ ùn mág han ke mũ vỹ nĩ nĩ, ẽn vỹ vẽnħ kar jykre tugnỹm ke mũ. ⁵¹ Ki hã sóg ke mũ, hã kũ sóg tó mũ, ha mẽ. Ajag tỹ inh vĩ kri fi kũ ajag ter ke tũ pẽ nĩ,” he tóg, Jesus ti.

⁵² Kũ Judeu ag tóg ti mỹ: “jagrẽ kórég ã tóg nĩ,” he mũ. “Vãhã tóg ve há tĩ, ã jagrẽ kórég tĩ,” he ag tóg mũ ti mỹ. “Abraão vỹ ter, kũ

Topê vī tó tī ag kar vỹ kãgter. Hã ra ã tóg ón ký: “ãjag tỹ inh vī kri nĩm ký ãjag kãgter ke tũ pẽ nĩ,” he mũ. ⁵³ ã mỹ vēsỹ ãg jóg'jóg ve tỹ Abraão kãfór han sór mũ', ã tỹ ãg mỹ: kãgter ke tũ ãjag nĩ, hen ký? Ter ja ti nĩ, Abraão ti, ký Topê vī tó tī ag kar vỹ kãgter kãn gé. Vēsỹ ùn mág han ký nĩ ve ã tóg nĩ,” he ag tóg, Jesus mỹ, Judeu ag.

⁵⁴ Ký Jesus tóg ag mỹ: “isỹ vēsỹ ùn mág han ký sóg ón ký ke mũ ve nĩ,” he mũ. “Hã ra inh panh hã vỹ isỹ ùn mág han ke mũ, ãjag tỹ ù to: ãg jóg mág, he mũ ãn ti. ⁵⁵ Hã ra ãjag tóg ti ki kagtĩg nỹtĩ, ãjag jãvo sóg ti ki kanhró nĩ. Isỹ ãjag mỹ: “ti ki kagtĩg inh nĩ,” he mũ ra sóg ãjag ón tag ri ke han mũ ve, hã ra sóg ti ki kanhró nĩ, ký sóg ti vī ki króm tĩ gé. ⁵⁶ ãjag jóg'jóg ve tỹ Abraão vỹ inh kurã ve sór ja nĩ, ký tóg kejẽn vé, ký tóg ti mỹ sër pẽ tĩ, ti tỹ inh kurã ve ký,” he tóg, Jesus ti.

⁵⁷ Ký Judeu ag tóg ti mỹ: “50 (ke) anos han tũ ã nĩ ver, hã ra ã tóg: “Abraão ve inh,” he mũ. Vĩ vẽnhmỹ han ã tóg,” he ag tóg mũ, Jesus mỹ.

⁵⁸ Hã ra Jesus tóg ag mỹ: “ki hã sóg ke mũ, hã ký sóg tó mũ, ha mẽ,” he mũ. “Abraão mur tũ ra sóg nĩ nĩ,” he tóg, Jesus ti. ⁵⁹ Ký ag tóg jũgũ mũ, ti tỹ vēsõ: “Topê ri ke inh nĩ,” hen ký. Hã ký ag tóg pó mãn ký ti pin sór mũ. Hã ra Jesus tóg Topê jo ãn kãtã kãkutẽ mũ sir, ký tóg tĩ mũ, vẽn pẽju jé.

9

Jesus tỹ ùn kyvó tỹ há' he

¹ Kejẽn Jesus tóg tĩg ký ùn kyvó vэг mũ. ã mur mũn kã tóg kyvó nĩ sir. ² Ký ti mrẽ mũ ti ag tóg ti mrẽ ti vэг mũ gé. Ký ag tóg Jesus mỹ: “ti han mũ fag hỹn Topê vĩ mranh’,” he mũ, “ha ký tóg kyvó nĩ,” he ag tóg. “Ti tỹ vēsóg ki Topê vĩ mranh kýn mỹ kyvó nĩ vó?” he ag tóg mũ. ³ Ký Jesus tóg ag mỹ: “ti tỹ Topê vĩ mranh to ke pijé,” he mũ. “Ti han mũ fag tỹ Topê vĩ mranh to ke pijé,” he tóg. “Topê tỹ vẽn kar mỹ ã tỹ nẽn han sór mũ ãn ven sór vè, ti ki. ⁴ Isỹ ù tỹ inh jẽnẽn mũ ãn tỹ inh mỹ nẽn tó mũ ãn han sór vè. Ver tóg inh mỹ kurã nĩ, sỹ rãnhrãj jé. Kãnmar tóg kuty nỹnh mũ, ký ù tóg rãnhrãj mãn ke tũ nĩ, iser ke kurã ãn kã,” he tóg. ⁵ “Ver sóg ãjag mrẽ tĩg mũ, ký sóg ãjag mỹ jẽngrẽ ri ke nĩ ver,” he tóg, Jesus ti. ⁶ Tag tó kar ký tóg sug mũ, ga kri, ký tóg óré sĩ han mũ. Óré ãn tỹ tóg ùn kyvó kanẽ to tĩn mũ. ⁷ Ký tóg ti mỹ: “ha tĩg, goj tỹ Siloẽ ki vẽnh kype jé,” he mũ. Goj tỹ Siloẽ to ke hã vỹ: “ũ tỹ inh jẽnẽ ja,” he mũ, ãg vĩ ki. Ký tóg tĩ mũ, ùn kyvó ti. Ký tóg tá kãtĩg ký ãvãn hã han tĩ nĩ sir.

⁸ Ti tỹ ãvãn hã han ký tóg ti rã hã nỹtĩ kar ag mỹ e tĩ. Vẽn kar vỹ ti ki kanhró nỹtĩ, vẽn kar mỹ tóg: “inh mỹ nẽn ù nĩm,” he tĩ ja nĩgtĩ. Ký ag tóg, ag tỹ ti ãvãn hã tag ve ký (ag tóg) ti to: “ũ tỹ ãg mỹ: inh mỹ nẽn ù nĩm, he tĩ ãn hã

tũ mỹ?” he mũ. ⁹ Ký ag kãmĩ ù tóg: “ti hã vè,” he mũ. Hã ra ù ag tóg: “ẽn ri ke nĩ ve ti nĩ, hã ra tóg ãg mỹ tỹ hã tũ nĩ,” he mũ gé. Hã ra tóg vēsõ: “inh hã vè,” he mũ. ¹⁰ Ký ag tóg ti mỹ: “kỹ ã hẽ ri ké, ã tỹ ãvãn há' he jé?” he mũ. ¹¹ Ký tóg ag mỹ: “ag tỹ ù to: Jesus, he mũ ãn vỹ óré han, ký tóg inh kanẽ to tĩn, ký tóg inh mỹ: “goj tỹ Siloẽ ra tĩg nĩ, tá vẽnh kupemñĩ,” hẽ. Ký sóg vyr. Vẽnh kupe sóg, ký sóg ãvãn há' he mũ sir,” he tóg, ùn kyvó ja ti. ¹² Ký ag tóg ti mỹ: “ti hẽ kã jé?” he mũ. Hã ra tóg ag mỹ: “ha’?” he mũ.

Fariseu ag tỹ ùn kyvó ja ki jẽnẽ

¹³ Ký ag tóg Fariseu ag mỹ ti pẽre mũ mũ, ùn kyvó ja ãn ti. ¹⁴ Hã ra tóg tỹ vẽnkãn ke kurã nĩ. ãn kã Jesus tóg óré han ký ti tỹ há' hẽ. ¹⁵ Ký Fariseu ag tóg ti ki jẽnẽ sór mũ gé. “ã hẽ ri ké, ã tỹ ãvãn há' he jé?” he ag tóg mũ gé. Ký tóg ag mỹ: “óré tỹ tóg inh kanẽ to tĩn, ký sóg vẽnh kupen h vyr, ký sóg ãvãn há' he mũ sir,” he mũ, ag mỹ, ùn kyvó ja ti.

¹⁶ Ký Fariseu ù ag tóg Jesus to: “Topê pi(jé) ti jẽnẽ,” he mũ. “Vẽnkãn ke kurã ki tóg vẽnkãn vãn nĩgtĩ, ký tóg kórég nĩ,” he ag tóg mũ, Jesus to, Fariseu ù ag. Hã ra ù ag tóg ti to: “hã ra tóg nẽn ù há tãvĩ han,” he mũ gé. “Ti kórég nĩ ran hỹn tag han ki kagtĩg nĩnh mũ vè,” he ag tóg, Fariseu ù ag. Hã ký ag vẽn kãpãm ký nỹtĩ. ¹⁷ Ký ag tóg ùn kyvó ja ãn ki jẽnẽ mãn mũ. “Ti mỹ tỹ ùn há nĩ”, ùn kórég mỹ vó?” he ag tóg mũ. “ã tỹ tóg há' hẽ mỹr,” he ag tóg.

Kỹ tóg ag mỹ: “inh mỹ tóg tỹ Topê vĩ tó jafã nĩ,” he mũ, ùn kyvó ja ti.

¹⁸ Hã ra ag tóg ti vĩ kri nĩm sór tũ nĩ. “Ti mỹ kyvó ja nĩ vỹ?” he ag tóg mũ. Ký ag tóg ti han mũ fag jé prẽr mũ. ¹⁹ Ký ag tóg fag mỹ: “ãjag kósĩn hã mỹ?” he mũ. “Ti mỹ ã mur mũn hã kã kyvó ja nĩ? Kýn hỹn hẽ ri ké, ti tỹ ùri ãvãn há nĩn jé?” he ag tóg mũ, ti han mũ fag mỹ.

²⁰ Ký fag tóg: “hỹ, ãg kósĩn hã vè,” he mũ. “ã mur mũn hã kã tóg kyvó ja nĩ. ²¹ Hã ra tóg ùri ãvãn há nĩ. Hẽ ri ken ký? Ha? Û nỹ ti han? Ha ti ki jẽnẽmñĩ. Sanh há ti nĩ ha. ãjag mỹ ti tónh mũ,” he fag tóg, ti han mũ fag.

²² Hã ra fag tóg pã'i ag kamẽg mũ, hã ký fag tóg: “ha ti ki jẽnẽmñĩ,” he mũ. Pã'i ag vỹ tag tó ja nĩ, Jesus to: “ãjag kãmĩ ù tỹ ti to: “Cristo vỹ tỹ ti nĩ,” hen ký ãg ti kutẽm ke mũ,” he mũ, “ti tỹ tỹ ãg mrẽ ke tũ nĩ jé, ti tỹ ãg mrẽ vẽnhmãn tũ nĩ jé, ãg vẽnh kanhrãn jãfã krẽm,” he ja ag tóg nĩgtĩ. ²³ Hã ký ùn kyvó ja ãn han mũ fag vỹ Jesus to nẽn ù tó sór tũ nĩ, hã ký fag tóg pã'i ag mỹ: “sanh há ti nĩ ha, ãjag mỹ ti tónh mũ,” he mũ, fag kósĩn kyvó ja ãn to.

²⁴ Ký ag tóg ùn kyvó ja ãn jé prẽr mãn mũ. Ký ag tóg ti mỹ: “ker ón hẽ', Topê vỹ ã vĩ mẽg mũ,” he mũ. “Û tỹ ã tỹ há' he mũ ãn vỹ kórég nĩ, Topê vĩ mranh ti tĩ,” he ag tóg mũ

ti mý. ²⁵ Ký tóg: “mē,” he mü. “Ti mý Topē vī mranh tí? Sý ki kagtīg tóg tí. Nén ũ pir hã ki kanhró sóg nī. Kyvó inh vē vē, hã ra sóg ēvãnh há nī ha,” he tóg, ũn kyvó ja ěn ti.

²⁶ Ký ag tóg ti mý: “ti hē ri ké, ã tý há’ he jé?” he mãn mü. ²⁷ Hã ra tóg ag mý: “ãjag mý inh hur tó, hã ra ãjag tóg mē sór tú nī,” he mü. “ãjag tý ne jé mē mãn sór nē? ãjag mý ti mré mü sór mü gé?” he tóg.

²⁸ Ký ag tóg ti nýg mü. “ã hã vý tý ti mré ke nī,” he ag tóg mü. “jãvo ěg tóg tý Moisés mré ke nýtī,” he ag tóg, pã’i ag, ũn kyvó ja ěn mý. ²⁹ “Topē vý Moisés mré vēmén ja nī, tag ki kanhró ěg tóg nýtī. Hã ra ěg pi(jé) ěn ki kanhró nýtī. Ti hýn tý hē tá ke nī?” he ag tóg, pã’i ag.

³⁰ Ký ũn kyvó ja ěn tóg ag mý: “mē,” he mãn mü. “ãjag mý ti ki kagtīg nýtī, ti tý tý hē tá ke nīn ki? Isý tóg há’ hē mýr, inh kanē tý. ³¹ Hã ra Topē tóg ěg vī mēg tú nýtī, ěg tý tý ti vī mranh jafã nýtīn ký. Ũ tý Topē kamēg mü ěn vī hã mēg ti tí. Ũ tý ti vī ki króm mü ěn vī hã mēg ti tí, Topē ti. ³² Inh mur mü kã inh kyvó nī ja nī. Ũ tý ge tý há’ he mü tag ve ja tú inh nī ver. Hã ra tóg isý há’ hē. ³³ Ti tý Topē tá kãtīg tú ra tóg nén ũ há han ki kagtīg nī vē,” he tóg, ũn kyvó ja ti, pã’i ag mý.

³⁴ Hã ra ag tóg ti mý: “Topē vī mranh ký ã tóg mur, hã ra ã tóg ěg kanhrãn sór mü!” he mü. Ký ag tóg ti kutēm mü, vĕnh kanhrãn jafã krēm.

Ũn kyvó to comparação

³⁵ Hã ra Jesus tóg mēg mü, ag tý ti kutēm ja ti. Ký tóg ti venh tí mü. Ký tóg ti mý: “ã mý ěprã ke fi kósin ěn ki rá sór tú?” he mü.

³⁶ Ký tóg Jesus mý: “ký ũn nē ge?” he mü. “Sý ti ki rá sór vē,” he tóg.

³⁷ Ký Jesus tóg ti mý: “ti ve ã huri,” he mü. “Ũ tý ã mré vēmén jé mü hã vý tý ti nī, inh hã vý tý ti nī,” he tóg.

³⁸ Ký ũn kyvó ja tóg ti mý: “Senhor,” he mü. “ã ki rá ký inh jē nī,” he tóg. Ký tóg ti krēm müg ke mü, Jesus krēm, ti mý: “Topē kósin vý tý ã nī,” he jé.

³⁹ Ký Jesus tóg ti mý: “ga tag ki sóg jun, sý vĕnh kar jykre tugným jé,” he mü. “Ũn kyvó ag tý ěvãnh há han jé sóg ke mü. Ag tý iso jykrén há han ke to ken hã vē. Ký sóg ũ tý ve há han mü ag kyvó han ke mü gé. Ag tý iso jykrén há han ki kagtīg to ken hã vē,” he tóg, Jesus ti, ũn kyvó ja ěn mý.

⁴⁰ Hã ra Fariseu ũ ag tóg ti vī mēg mü. Ký ag tóg ti mý: “ký ěg mý kyvó nýtī gé?” he mü.

⁴¹ Ký Jesus tóg ag mý: “ãjag tý: kyvó ěg nýtī, ki kagtīg ěg nýtī,” he mü hã ra Topē tóg ãjag to jũ tú nī ver. Hã ra ãjag tóg vĕso: “ěvãnh há ěg nýtī, ki kanhró ěg nýtī,” he tí. Hã ký ãjag tý Topē vī mranh ja vý ãjag kãkã nī nī,” he tóg, Jesus ti, Fariseu ag mý.

10

Vĕnh mēg tý carneiro to comparação

¹ Ký Jesus tóg ag mý vĕnh kãmén mãn mü. “Ki hã sóg ke mü, hã ký sóg tó mü,” he tóg. “Ěg tý ěg mēg tý carneiro jy ró han ký ěg tóg ti jãnkã ra rá ti. Jãvo ũ tóg kejĕn ró to tãpy ký pãte rá sór tí. Ti tý carneiro pĕju sór vē, hã ký tóg ró to tãpy ký pãte rá sór mü. ² Ti jãvo ũ tý carneiro ki rĩr tí vý jãnkã ra rá mü. ³ Jãnkã ki rĩr tí ěn vý ti mý ró nón tí, jãnkã ti. Ký tóg carneiro jygi tó kãn mü sir. Ti vī ki kanhró fag nýtī, ti mēg tý carneiro fag. ⁴ Ký tóg fag jo tí mü, re ra. Ký tóg ã mēg fag jé prĕr kãn mü sir, ký fag tóg pa kãn mü, ũ tý carneiro ki rĩr tí ěn mēg fag. Ký tóg fag jo tí mü, ký fag tóg ti nón mü mü sir, ti mēg fag, fag tý ti vī ki kanhró nýtīn ký. ⁵ Fag pi(jé) ũ nón mũnh ke mü, fag tý ũn ki kagtīg nón. Ũ jo fag vĕnh pigjunh ke mü, fag tý ũn ki kagtīg ěn jo. Fag pi(jé) ti vī ki kanhró nýtī, hã ký fag tóg ti jo vĕnh pigjunh ke mü,” he tóg, Jesus ti. ⁶ Jesus tý ag mý comparação han vē. Ti mý ěg tóg vĕnh mēg tý carneiro ri ke nýtī, ěg tý ti nón mũn ký. Hã ra Fariseu ag tóg ti vī to jykrén tú nýtī.

Vĕnh mēg to comparação ũ

⁷ Hã ra Jesus tóg ag mý kãmén mãn mü. “Ki hã sóg tó mü, hã ký sóg ke mü,” he tóg. “Carneiro jy ró jãnkã ri ke inh nī,” he tóg. ⁸ “Ũ tý inh jo kãmü ag vý tý carneiro pigju(g) tí ag nýtī ja nýtī, ũn jũ (ka)mē ag nýtī ja nýtī. Hã ra carneiro fag vý ag vī mē ja tú nýtī. ⁹ Inh hã vý fag mý jãnkã ri ke nī. Ũ tý inh ki rá mü vý kren ke mü, ký tóg ti tý jãnkã ra rá ri ke nī. Ký tóg kãra rá tí, kar ký tóg kãkutĕ tí gé, ti tý vĕjĕn ve ký. ¹⁰ Vĕnh mēg tý carneiro pigju(g) tí ěn vý carneiro pigju hã jé kãtī tí, fag kãgtĕn jé, fag kókĕn jé. Ti jãvo sóg fag ki rĩnrĩr há han hã jé kãtīg, fag tý jagtar tú nýtī jé, fag mý sĕr tí jé,” he tóg, Jesus ti.

¹¹ “Ũ tý carneiro ki rĩr tí ri ke inh nī gé, ũn tý ki rĩr há ri ke inh nī. Ũ tý carneiro ki rĩr há han mü vý ã mēg jagfy ter ke mü, fag krenkren jé. ¹² Ký ũ camarada vý tag ri ke tú nýtī. Mĩg kamēg jé tóg ke mü, ký tóg mĩg ve ký vĕnhvãg tĩnh ke mü, ã patrão mēg tovãnh ký, ti camarada ti. Ký mĩg vý fag kugmĩnh ke mü, ký fag tóg vĕnh kãpugpóv ke mü gé, mĩg tugrĩn, carneiro fag. Ti camarada mēg pi(jé), ti patrão mēg vē, hã ký tóg fag jy nĩgãn há han tú nī. ¹³ Mĩg ve ký tóg vĕnh vãg tí mü. Jãnkamy hã to tóg rãnrãj jé nī, hã ký tóg mĩg kamēg mü. ¹⁴ Ti jãvo sóg carneiro ki rĩr há han tí. Inh mēg ki kanhró sóg nī, ký fag tóg inh ki kanhró nýtī gé. ¹⁵ Ri ke ti nī gé, inh panh mré. Inh ki kanhró tóg nī, ký sóg ti ki kanhró nī gé. Ký sóg inh mēg jagfy ter ke mü. ¹⁶ Inh mēg ũ vý nýtĩgtī gé ver, inh mēg tý hē tá ke fag. ãjag povo kãmī ke pi(jé). Ěn jé prĕr jé sóg ke mü gé, ký fag tóg inh mré kãmũnh

ke mû gé. Inh vî mē jé fag ke mû gé. Inh mēg tỹ tag ki fag mré ke vỹ tỹ fag nỹtinh mû. Fag kar jy sóg ró pir han ke mû, inh mēg kar jy, kỹ sóg inh pir mỹ fag ki rĩr ke mû,” he tóg, Jesus ti.

¹⁷ “Inh panh vỹ iso há nĩ, isỹ inh mēg jagfỹ ter ken kỹ, kar kỹ sóg rĩr mǎn ke mû. ¹⁸ Iser sór tũ ra ù pi(jé) isén ke mû vē’. Hã ra sóg fag jagfỹ ter sór mû. Iser sór kỹ sóg ter ke mû. Inh rĩr mǎn sór kỹ sóg rĩr mǎn ke mû gé, iser kar kỹ. Inh panh tỹ inh mỹ nén tó mũn hã vē,” he tóg, Jesus ti.

¹⁹ Judeu ag tỹ ti vỹ tag mē kỹ ag tóg vènh kǎpǎm kỹ nỹtĩ mǎn mû gé. ²⁰ Ûn e tóg ti to: “jagrē kórég ti nĩ, krĩ vènhmỹ ti nĩ, ti vỹ mē sór tũg nĩ,” he mû. ²¹ Hã ra ù ag tóg: “ũn pi(jé) ã jagrē kórég hã ra vènh vỹ há tó tĩ,” he mû. “Ûn kyvó tỹ há’ he ki kagtĩg tóg nĩ gé, ùn jagrē kórég ti,” he ag tóg mû, Judeu ù ag, ù tỹ Jesus to há nỹtĩ ag.

Judeu ag tỹ Jesus tén mǎn sór

²² Kejēn tóg Judeu ag tỹ festa há’ ù tá krỹg mû. Vǎsỹ ù tỹ Judeu ag kato vǎsǎnsǎn mû ag vỹ Topē jo ìn kókén ja nĩgtĩ, hã ra Judeu ag tóg kejēn ti ìn han mǎn. Ag tỹ ìn han mǎn to festa hã vỹ sir. Prỹg kar ki ag tóg festa ên han tĩ. Kusǎg mû ên kǎ ke ja vē, festa ên ti. ²³ Hã ra Jesus tóg vènh tĩg ja nĩ, kỹ tóg Topē jo ìn mĩ pasa ke tĩ nĩ, Salomǎo tỹ jǎnkǎ ên tá. ²⁴ Kỹ Judeu ag tóg ti vènh kǎmũ mû, ag tỹ ón kỹ ti ki jēmē jé. “Á hē ri ke kǎ êg mỹ vènh kǎmén há han ke mû?” he ag tóg mû. “Á mỹ tỹ Cristo nĩ? Topē tỹ êg mỹ ùn jēnhh ke mû ên mỹ tỹ á nĩ? Ha êg mỹ tó há han,” he ag tóg mû, ón kỹ.

²⁵ Hã ra Jesus tóg ag mỹ: “ájag mỹ sóg hur tó, hã ra ájag tóg kri nĩm sór tũ nĩ,” he mû. “Milagre hyn han sóg tĩ gé, inh panh tỹ inh mỹ nén tó ja ên. Ên ve kỹ ájag tóg inh ki kanhró nỹtinh mû vē. ²⁶ Hã ra ájag tóg kri fi sór tũ nỹtĩ. Ájag pi(jé) inh mēg tỹ carneiro ri ke nỹtĩ’, hã kỹ ájag tóg kri nĩm sór tũ nỹtĩ. ²⁷ Inh mēg fag vỹ inh vỹ mēg tĩ, fag ki kanhró sóg nĩ, hã kỹ fag tóg inh mré mũgtĩ. ²⁸ Fag jagfỹ sóg ter ke mû, kỹ fag tóg kǎgter ke tũ nĩ. Mĩg vỹ fag kugmĩnh ke tũ pē nĩ gé, isỹ fag jy nĩgǎn kỹ. ²⁹ Inh panh tỹ inh mỹ fag vĩn mũn hã vē, inh mēg fag. Hã ra tóg vènh kar kǎfór nĩ, inh panh ti. Kỹ ù pi(jé) inh panh tĩ ag pēju(g) tĩ’, ti tỹ vènh kar kri ke nĩn kỹ. ³⁰ Inh panh mré sóg tỹ ùn pir nĩ,” he tóg, Jesus ti.

³¹ Ag tỹ ti vỹ tag mē kỹ ag tóg pó tỹ hēn ri ke mǎg mû sir, Judeu ag, ag tỹ tỹ ti pĩn kỹ ti tén jé.

³² Hã ra Jesus tóg ag mỹ: “nén ù há hã hyn han ja inh nĩ,” he mû. “Inh panh tỹ inh mỹ: “tag han ra,” he ja ên hã han inh tĩ. Sỹ nén han ja tỹ hē nỹ hỹn ájag mỹ kórég nĩ’, hã kỹ ájag tóg isén sór mû?” he tóg.

³³ Hã ra ag tóg ti mỹ: “êg pi(jé) nén ù há to ã tén sór mû;” he mû. “Êprǎ ke vỹ tỹ á nĩ, êg mré ke vỹ tỹ á nĩ, hã ra ã tóg vēsó: “Topē kósin vỹ tỹ inh nĩ,” he mû. Á tỹ Topē to vỹ kónǎn hã vē. Tag to êg tóg ã tén ke mû, pó tỹ á pin kỹ,” he ag tóg mû, Judeu ag.

³⁴ Kỹ Jesus tóg ag mỹ: “Topē vỹ tỹ rán kỹ nĩ ki tag vỹ rán kỹ nĩ, ha mē,” he mû. “Topē vỹ êprǎ ke ag to: “Topē ri ke ájag nỹtĩ,” he tĩ,” he tóg, Topē vỹ rá ki. ³⁵ Kỹ tóg ù tỹ ti vỹ mēg mû ên ag mỹ: “Topē ri ke ájag nỹtĩ,” he ja nĩ, Topē ti. Hã ra tóg ón tũ nĩgtĩ, Topē ti. ³⁶ Hã kỹ tóg vènhmỹ tũ nĩ gé, sỹ ájag mỹ: Topē kósin vỹ tỹ inh nĩ, hen kỹ. Inh panh vỹ inh kuprēg, kỹ tóg inh jēnh gé, isỹ ájag tá jun jé. Topē to vỹ kónǎn pijé’, sỹ nén tó mû tag ti. ³⁷ Isỹ inh panh vỹ ki króm tũ nĩ ra tóg há nĩnh mû vē, ájag tỹ inh vỹ kri nĩm sór tũ nỹtĩ ti. ³⁸ Hã ra sóg ti vỹ ki króm tĩ. Kỹ inh vỹ tỹ ájag mỹ kórég nĩn kỹ isỹ milagre hyn han mû ên vènmĩ. Isỹ milagre hyn han mû ki tóg ve há tĩ, isỹ inh panh ri ke nĩ ti, kỹ inh panh vỹ inh ri ke nĩ gé,” he tóg, Jesus ti.

³⁹ Kỹ ag tóg ti vỹ to ti se sór mǎn mû sir, hã ra tóg kren mǎn mû gé.

⁴⁰ Kỹ tóg vènh pēju kỹ ti mû, goj tỹ Jordǎo mǎra, Jesus ti. Joǎo vỹ ên tá vènh kar kygpég jē ja nĩgtĩ, ti tỹ ag kygpe vèn kỹ. Ên ra tóg tĩ mû sir, Jesus ti, kỹ tóg tá nĩ nĩ, ã mré mû tĩ ag mré. ⁴¹ Kỹ ù tỹ hēn ri ke ag vỹ tá ti vènh kǎmũ mû. Jesus to ag tóg jagnē mỹ: “ha vé, Joǎo vỹ milagre han ja tũ nĩ,” he mû. “Hã ra tóg Jesus kǎmén. Tó há han ja tóg nĩ, Joǎo ti. Ki hã tóg tó ja nĩ, ti tỹ êg mỹ Jesus to nén tó mû ti,” he ag tóg. ⁴² Kỹ tá tỹ hēn ri ke ag tóg ti ki ge mû sir.

11

Lázaro ter

¹ Kejēn ù tỹ Jesus to há ù tóg kaga nỹ nĩ, cidade tỹ Betânia tá. Ûn kaga ên jyjyn hã vỹ: Lázaro, he mû. Ti ve fi vỹ tỹ Maria fi nĩ, Marta fi ke gé. Betânia tá fag êmǎ nỹtĩ gé. ² Maria ên fi vỹ kar kỹ kejēn Jesus pēn kri nén ger há kujē, kỹ fi tóg fi gǎnh tỹ ti pēn kykũg mû gé. Ên fi mré pafa mũ vỹ kaga nỹ. ³ Kỹ ti ve fag vỹ Jesus mỹ vènh vỹ jēnh mû. Ti mỹ fag tóg: “á tỹ ù to há nĩ ên vỹ kaga nỹ,” he mû. ⁴ Kỹ Jesus tóg mēg mû. Hã ra tóg ã mré mû tĩ ag mỹ: “ti pi(jé) vènh kaga tag to ter ke mû;” he mû. “Topē vỹ tỹ ùn mǎg nĩ. Tag vỹ vènh ven ke mû, ti kaga tugrĩn. Kỹ Topē kósin vỹ tỹ ùn mǎg nĩ gé. Tag vỹ vènh ven ke mû gé, ti kaga tugnĩn,” he tóg, Jesus ti. ⁵ Jesus vỹ Marta fi to há távi nĩ, fi jǎvy fi to ke gé, Lázaro to ke gé.

⁶ Hã ra Jesus tóg, ti tỹ Lázaro kaga mēg mû ra (tóg ver) ti vènh tũ tũ nĩ. Á tỹ hē tá nĩ ên tá tóg ver kurǎ régre han. ⁷ Tag pǎte tóg ã mré mû tĩ ag mỹ: “mũ nỹ, ga tỹ Judéia ra,” he mû. ⁸ Kỹ ag tóg ti mỹ: “Senhor,” he mû. “Êg tỹ

Judéia tá nýtín ký Judeu ag tóg ã pin sór ja nĩ, pó tý. Ra tí tũg nĩ,” he ag tóg tí mý. ⁹ Hã ra Jesus tóg ag mý comparação han mũ, ti ter ke kurã jun ja tú to. “Kurã pir vỹ tý 12 (ke) hora ke nĩ,” he tóg. “Ēg tý kurã ěn ki hẽn ra mũn ký ěg tóg krĩm kenh ke tú nĩ, ěg tý kurã ve há han ký. ¹⁰ Ēg tý hã ra kutý ra hẽn ra mũn ký ěg tóg krĩm ke tí, ěg tý kutý ki nẽn ù vэг tú nĩn ký,” he tóg, Jesus tí.

¹¹ Ký tóg ag mý: “ũ tý ěg to há nĩ ěn, Lázaro ěn vỹ nũr nỹ,” he mũ. “Isỹ tí tý mrin ke han tũg ke nẽ ha,” he tóg. ¹² Ký ag tóg tí mý: “tí nũr nỹn kỹn kren ke mũ,” he mũ. ¹³ Hã ra Jesus tóg tí ter ja to ja nĩ. Jó ag tóg: “tí nũr vẽ, tí vẽnhan vẽ,” he mũ, ag tý tí ví mẽn ký. ¹⁴ Ký Jesus tóg jamã hár(a) ag mý kãmén mũ. “Lázaro vỹ ter huri,” he tóg. ¹⁵ “Ajag tũgrĩn tóg inh mý sér tí, isỹ tí ter ve ja tú nĩn ký. Ajag tý isỹ nẽn han mũ ven ký ajag tóg inh ki ge há han ke mũ. Mũ jé ha, tí ve jé,” he tóg.

¹⁶ Ký Tomé he mũ ěn, ag tý ù to: “ũn vэгnig mũ,” he tí ěn vỹ tí mré mũ tí ag mý: “mũ jé ha, tí mré, ěg tý tí mré kãgter jé,” he mũ. Ký ag tóg mũ mũ sir.

Jesus tý vẽnhan kar rĩnrĩr han ke

¹⁷ Ký ag tóg Betânia tá junjun mũ. Hã ra Lázaro vỹ vẽnhan kej tá nỹ nĩ. Kurã tý 4 (ke) vẽ sir, ag tý vẽnhan kej tá tí fón ja kri. ¹⁸ Hã ra ag tóg Jerusaleém kakó ki nýtĩ, 3 quilômetros hỹn, ěmã tý Betânia ki. ¹⁹ Ký Judeu tý hẽn ri ke fag vỹ Marta fi venh kãmũ ja nĩ, Maria fi ke gé, fag mré vєser kri fỹ jé. ²⁰ Ký Marta fi tóg męg mũ, Jesus kãtũg tí. Ký fi tóg tim ke ký tí venh tí mũ. Hã ra Maria fi tóg ã in krēm nĩ nĩ. ²¹ Ký Marta fi tóg Jesus kato tẽ mũ. “Senhor,” he fi tóg. “Á tý kãní ra ti ter ke tú nĩ vẽ,” he fi tóg. ²² “Hã ra sóg ã ki kanhró nĩ. Á tý Topẽ mý nẽn ù to vĩn ký tóg ã mý nĩm ke mũ, Topẽ tí,” he fi tóg, Marta fi, Jesus mý.

²³ Ký tóg fi mý: “ã mré ke vỹ rĩr mãn ke mũ,” he mũ.

²⁴ “Hỹ,” he fi tóg. “Vẽnhan kar rĩnrĩr mãn ken ký tóg rĩr mãn ke mũ gé, ki kanhró sóg nĩ. Kurã tý ěgno ki ke vẽ,” he fi tóg.

²⁵ Hã ra Jesus tóg fi mý: “inh hã vỹ vẽnhan kar rĩnrĩr mãn han tí,” he mũ. “Vẽnhan kar rĩnrĩn mũ vỹ tý inh nĩ,” he tóg. “Ů tý inh ki rá mũ ěn vỹ rĩr ke mũ, tí ter ký nỹ (hã) ra. ²⁶ Ký ũn rĩr jé tóg, tí tý inh ki rá ký (tóg) ter mãn ke tú pẽ nĩ. Á mý inh vỹ tag kri fig mũ?” he tóg, Jesus tí.

²⁷ “Hỹ,” he fi tóg. “Cristo vỹ tý ã nĩ, Topẽ kósĩn tí, ù tý ga kri jun ke mũ ěn tí. Tag vỹ inh mý tý hã nĩ,” he fi tóg, Jesus tí mý. ²⁸ Ký fi tóg tí mũ, fi jãvy fi jé prěr jé, Maria fi.

Jesus fỹ

Ký Marta fi tóg Maria fi tá jun ký fi mý: “ěg Senhor vỹ jun, ký tóg ã ve sór mũ,” he mũ. ²⁹ Fi tý tag mẽ ký fi tóg tim ke ký tí mũ, Jesus ve jé. ³⁰ Hã ra tóg ěmã ěn ra rá ja tú nĩ ve.

Ver tóg tá nĩ nĩ, Marta fi tý hẽ tá ti mré vєmėn ja ěn tá. ³¹ Ký Judeu fag vỹ vэгmũ, Maria fi tý tim ke ký tũg mũ tí. Fi mré kygfỹ jé fag kãmũ ja nĩ, Judeu fag. Fag tý fi tũg ve ký fag tóg fi nón kãmũ mũ gé. “Fi hỹn ti kej ra tũg sór mũ, tá fỹ jé,” he fag tóg mũ, hã ký fag tóg fi nón kãmũ mũ.

³² Ký Maria fi tóg Jesus tá jun mũ. Fi tý ti ve ký fi tóg ti pẽn krēm mũg ke mũ. Ti mý ti tóg: “Senhor,” he mũ. “Á tý kãní ra ti ter ke tú nĩ vẽ,” he fi tóg mũ gé. ³³ Ký Jesus tóg fi fỹ mũ vэг mũ, ký tóg Judeu tý hẽn ri ke fag vэг mũ gé, fi nón kãmũ mũ fag. Ký tóg tí mý e tãví tí. ³⁴ “Tí hẽ kã nỹ?” he tóg mũ sir. Ký ag tóg tí mý: “mũ nỹ, tí ve jé,” he mũ. ³⁵ Ký Jesus tóg fỹ mũ. ³⁶ Ký Judeu ag tóg: “ha vé,” he mũ. “Tí to há tãví tóg nĩ, hã ký tóg fỹ mũ,” he ag tóg. ³⁷ Hã ra ag kãmĩ ù tóg: “tí tý há’ he ja tú tóg nĩ,” he mũ. “Ůn kyvó kanẽ tý há’ he ja tóg nĩ, tí tý hẽ ri ken ký tí tý há’ he ja tú nĩ nẽ, tí ter tú nĩ jé? Tí mý tý hẽ ri ke tú nĩ vỹ, tí kaga tý?” he ag tóg, Jesus to.

Jesus tý Lázaro rĩn mãn

³⁸ Ký tóg Jesus mý e tãví tí. Ký tóg tí tý vẽnhan kej ký nỹ ěn ra tí mũ. Hã ra ti kej vỹ tý pãró nor nĩ, ký tóg pó mág tý nĩfėnh ký nĩ, ti kej nor ti. ³⁹ Ký Jesus tóg ag mý: “ha pó tag kunũ,” he mũ. Ký Marta fi, ũn ter ký nỹ ěn ve fi vỹ tí mý: “Senhor,” he mũ. “Tí hỹn ger nỹ ha. Kurã tý 4 (ke) vẽ ha, ěg tý tí fón ja kri,” he fi tóg mũ. ⁴⁰ Hã ra Jesus tóg fi mý: “ã mý sóg: ã tý inh ki rá há han ký ã tóg venh ke mũ, Topẽ tý tý ũn mág nĩ ti, he ja nĩ,” he mũ. ⁴¹ Ký ag tóg pó ěn kunũ mũ.

Ký Jesus tóg kanhkã ki ěvãnh mũ. Ký tóg: “panh!,” he mũ. “Inh mý tóg há tí. Inh vỹ tag jēmėg ã tóg mũ. ⁴² Jēmėg ã tóg tí, inh vỹ tí, hã ký ã tóg sỹ ã mý vỹ tag jēmėg mũ gé. Hã ra sóg jamã hár(a) ã mré ví mũ, ù tý ki nýtĩ kar fag tý inh ví mẽ jé, fag tý inh ki ge jé, fag tý iso: “Topẽ tý tí jėnẽ vẽ,” he tóg, Jesus tí.

⁴³ Tag to kar ký tóg jamã hár(a) prěr mũ. “!..Lázaro, kuneg..!” he tóg. ⁴⁴ Ký ũn ter ja ěn tóg kãtũ mũ sir, ã kej kãki tóg kãkutẽ mũ sir, mýr, ha mẽ. Tí pẽn vỹ sigse ký nýtĩ, tí nĩgẽ ke gé, ký tí kakã vỹ pãg ký nĩ gẽ. Ký Jesus tóg ag mý: “ha ti kava,” he mũ, “tí tũg jé,” he tóg. Ký ag tóg tí kyvãn kãn mũ sir.

⁴⁵ Ký ù tý Maria fi mré kygfỹ jé kãmũ tý hẽn ri ke fag vỹ Jesus ki ge mũ sir, fag tý Jesus tý tí rĩn mãn mũ ěn ven ký. ⁴⁶ Hã ra ù ag tóg Fariseu ag mý tónh mũ mũ, Jesus tý tí rĩn mãn ja ti.

Ag tý Jesus tén ke to jykřn

(Mt 26.1-5; Mc 14.1-2; Lc 22.1-2)

⁴⁷ Ký Fariseu ag tóg męg mũ, Jesus tý Lázaro rĩn mãn ja tí. Topẽ tú ki rĩr tí to pã’i ag vỹ mẽ kãn mũ gé. Ký ag tóg vẽnhan jyvėn tí kar ag jé prěr mũ. “Ēg hỹn tí tý hẽ ri kenh ke mũ?” he ag tóg mũ, Jesus to. “Milagre tý

hên ri ke hyn han tóg tí. ⁴⁸ Ëg tý ti kato vāsān tū nūn kŷ tóg ěg mŷ vĕnh kar tý ti ki genh ha mĕ tí. Kŷ ěg fóg tý Romano ag vŷ ěg kato vāsānsān ke mŷ. Topĕ jo ĩn kókĕn jé ag tóg ke mŷ, kŷ ag tóg ěg kăgtĕn kăn ke mŷ gé, ěg fóg tý Romano ag, ha vemní," he ag tóg, vĕnh jyvĕn tí ag.

⁴⁹ Kŷ pā'i ag kāmī ũ vŷ tý Caifás nī. Prŷg ěn kă tóg tý Topĕ tū ki rŷr tí to pā'i mág nī, Caifás ti. ěn vŷ tóg ag mŷ: "to jykrĕn há han tū ājag nŷtī," he mŷ. ⁵⁰ "Tag to jykrĕn nī, ha mĕ. Ũn pir ter ke tóg kórĕg nī, há ra tóg povo kăgter kăn kórĕg jakrĕm nī. Kŷ ti hŷn ěg povo jagfy ter ke mŷ, Jesus ti," he tóg, Caifás ti. ⁵¹ Há ra tóg vĕsóg ki tag to jykrĕn ja ti nī. Prŷg ěn ki tóg tý Topĕ tū ki rŷr tí to pā'i mág nī, há kŷ Topĕ kuprĭg vŷ ti krĭn ja nī, ti tý Jesus to: "ěg povo jagfy tóg ter ke mŷ," he jé, Caifás ti. ⁵² Há ra Judeu ag tāvī jagfy ke pijé'. Topĕ krĕ kar jagfy ke ja vĕ. Ti tý vĕnh kar tý ũn pir han sór ja vĕ, Jesus ti, há jé tóg ěg jagfy ter ja nī, ũ tý povo kar kāmī ti ki genh ke mŷ ag kar jagfy.

⁵³ Pā'i ag tý tý vĕmén kar kŷ ag tóg ti tĕn ke to jykrĕn mŷ sir. ⁵⁴ Há kŷ Jesus tóg vĕnh pĕju kŷ tí mŷ, ga kórĕg ra, ěmā tý Efraim ra. Judeu ag mŷ tóg tŷg măn tí nī sir. Efraim há tá tóg nī nī ver, kŷ ti mrĕ mŷ tí ag vŷ ti mrĕ tá nŷtī gé.

⁵⁵ Há ra Judeu ag tý festa tý Páscoa há ũ vŷ kakó tí ha. Kŷ ũ tý hĕn ri ke ag tóg Jerusalĕm ra mŷ mŷ, Páscoa ěn ve jé. To há ag tóg ra mŷ mŷ, vĕnh jānhkrigkrig jé, Judeu ag jykre ki. ⁵⁶ Tá ag tóg Jesus jāvānh mŷ, Topĕ jo ĩn tá nŷtī kŷ. Kŷ ag tóg jagnĕ mŷ: "ti ā mŷ hŷn hĕ ri ke mŷ?" he mŷ. "Ti mŷ hŷn festa to kătĭg ke mŷ vŷ?" he ag tóg mŷ, jagnĕ mŷ. ⁵⁷ Há ra Topĕ tū ki rŷr tí to pā'i ag vŷ vĕnh kar mŷ vĕnh vķ jĕnh ja nĭgtī, Fariseu ag mrĕ há. "Ājag tý ti ve kŷ ěg mŷ tónh kāmŭmŷnī," he ja ag tóg nī, vĕnh kar mŷ. Ag tý ti se sór vĕ, há kŷ ag tóg ke mŷ.

12

Betânia tá

(Mt 26.6-13; Mc 14.3-9)

¹ Festa tý Páscoa to há ke vĕ sir, kurā tý 6 (ke) vŷ jun nŷ ha. Kŷ Jesus tóg Betânia ra tŷg măn mŷ, Lázaro jamā ra, ũn rŷr măn mŷ ěn jamā ra. ² Tá fag tóg Jesus mŷ festa han mŷ. Kŷ Marta fi tóg vĕjĕn ki rŷr mŷ. Lázaro vŷ Jesus mrĕ nī nī, mesa to. ³ Kŷ Maria fi tóg nĕn ger há ma kătī mŷ, garrafa fór, ũn kaja e. ěn tý fi tóg Jesus pĕn kri kujĕg mŷ, kŷ fi tóg ā gānh tý kykŷg mŷ, ti pĕn ti. Kŷ ger há ěn tóg ĩn kar ěn kri rŷm ke mŷ.

⁴ Kŷ tóg Judas Iscariotes mŷ e tí, ũ tý Jesus mrĕ mŷ ěn ag kă ũ tag mŷ, ũ tý pā'i ag mŷ Jesus ven ke mŷ tag mŷ. Fi tý ger há tý ti pĕn to tŷn kŷ tóg ti mŷ e tí, kŷ tóg fi to: ⁵ "fi tý ger há ěn fón ke vĕ, jānkamy tý hĕn ri ke to,"

he mŷ. "Fi tý ũn jagăgtar ag mŷ jānkamy ěn kă vĕnh kăpópām jé vĕ vĕ," he tóg mŷ, Judas ti. ⁶ Há ra tóg tag tó, ti tý Jesus mŷ jānkamy ki rŷr kŷ. Há ra tóg ti jānkamy pĕju(g) tí. Há kŷ tóg fi to tag tó ja nī, Judas ti. Ti tý ũn jagăgtar ag to jykrĕn ja pijé'. Ti tý jānkamy ěn măn sór ja vĕ. ⁷ Há ra Jesus tóg ti mŷ: "fi to vŷ tŷg," he mŷ. "Fi tý nĕn ger há ěn nĭm han ja vĕ, fi tý iser jé ĩnh kri kujĕn jé, isŷ ĩnh ke kăkă nŷ jé. Ki há fi tóg han ja nī. ⁸ Ũn jagăgtar ag vŷ ājag mrĕ nŷtī, tŷi hĕnh ke tŷ ag tóg nŷtī. Ag jāvo sóg kănhmar ājag mrĕ nī măn ke tŷ nī," he tóg, Jesus ti.

Ag tý Lázaro tĕn sór

⁹ Kŷ Judeu tý hĕn ri ke ag vŷ mĕg mŷ, Jesus tý Betânia tá nī ti, kŷ ag tóg ti venh kāmŷ mŷ. Há ra ag tóg Lázaro ve sór mŷ gé, ũn rŷr măn mŷ ěn ti. ¹⁰ Pā'i ag tóg Lázaro tĕn sór mŷ gé sir. ¹¹ Judeu tý hĕn ri ke ag vŷ Jesus ki ge kŷ nŷtī, ti tý Lázaro rŷn măn ja tugrĭn, há kŷ ag tóg Lázaro tĕn sór mŷ.

Jesus tý Jerusalĕm ra tŷg

(Mt 21.1-11; Mc 11.1-11; Lc 19.28-40)

¹² Tý vaj kŷ Jesus tóg Jerusalĕm ra tí mŷ. Kŷ ũn e ag tóg Jesus tý Jerusalĕm ra tí mĕg mŷ sir, ũ tý festa venh kāmŷ mŷ ěn ag. ¹³ Kŷ ag tóg ti ve jé kăpa mŷ, Jerusalĕm tá. Tănh fĕj gĕnh kŷ ag tóg ti venh kāmŷ mŷ. Kŷ ag tóg: "!.Viva..!" he mŷ. "!.Sĕr tóg tí ěg mŷ..! !..Ěg jóg mág vŷ ti jĕnh..! !.Israel kri pā'i mág pĕ vĕ..!" he ag tóg, prĕnprĕr kŷ. ¹⁴ Há ra Jesus vŷ burrico sĭ ve ja nī, kŷ tóg kri nī kŷ Jerusalĕm ra tí mŷ. Há ra tóg răn kŷ nī, Topĕ vŷ tý răn kŷ nī ki, ti tý burrico sĭ kri tŷg ke ti, ha mĕ: ¹⁵ "kamĕg tŷg nī, Sião tá ke kar," he tóg. "Ājag pā'i mág vŷ ũri jun ke mŷ ha. Burrico sĭ kri tóg jun ke mŷ ha," he ja tóg nī, Topĕ vŷ răn ki, Jesus to.

¹⁶ Kurā ěn kă ag tóg ti rá tag to jykrĕn ja tŷ nī ver, Jesus mrĕ mŷ tí ag. Jesus tý kănhkă ra vŷn ke kar kŷ ag tóg kejev to jykrĕn mŷ ha, ti to răn kŷ nī ěn to, há ra tóg ge ja nī.

¹⁷ Ũ tý Jesus mŷ prĕnprĕr mŷ ag kāmī ũ ag tóg Lázaro ve ja nī, Jesus tý ti rŷn măn kŷ. Lázaro tý vĕnh ke kăkă nŷ ra Jesus tóg ti jé prĕr kŷ ti rŷn măn ja nī. Ũ tý tag vĕg mŷ ěn ag vŷ jagnĕ mŷ kāmĕn mŷ sir. ¹⁸ Há kŷ ũn e ěn ag tóg Jesus kato pĕtĕ mŷ, ti tý jun ke kŷ. Ũ ter kŷ nŷ rŷn măn ěn ve ja tŷ ag tóg nŷtī, kŷ tóg ag mŷ e tí. ¹⁹ Kŷ Fariseu ag tóg jagnĕ mŷ: "ha vé, ag pi(jé) ěg vŷ jĕmh sór mŷ!," he mŷ. "Ti há mrĕ ag tóg mŷ mŷ," he ag tóg, ti to jŷgŷ kŷ, pā'i ag.

Fóg tý Grego ag tý Jesus ve sór

²⁰ Festa venh kāmŷ mŷ ag vŷ e nŷtī. Ag kāmī ũ vŷ tý ga tý Grĕcia tá ke nŷtī gé. ²¹ ěn ag vŷ Jesus ve sór mŷ. Há kŷ ag tóg Filipe mrĕ ví mŷ. Ga tý Gallília tá ěmā tý Betsaida tá ke vŷ tý ti nī, Filipe ti. Kŷ fóg tý Grego ěn ag tóg Filipe mŷ: "ěg tý Jesus venh há tóg tí," he mŷ.

22 Kÿ Filipe tóg André mÿ tónh tĩ mũ, kÿ ag tóg Jesus mÿ tónh mũ mũ, Filipe ti, André ti ke gé.

23 Hã ra Jesus tóg ag mÿ: “inh kurã vÿ hur jun,” he mũ. “Topê vÿ isÿ ùn mág han ke mũ ha. Tÿ sóg êprã ke fi kósín nĩ,” he tóg. 24 “Ki hã sóg ãjag mÿ tó mũ, hã kÿ sóg tó mũ. Isén jé ag tóg ke mũ, ùn e ag tÿ isugrĩn rĩnrĩn nÿtĩ jé. Êg tÿ nén ù fy krãn ri ke ti nĩ. Ti péju(g) êg tóg ti, ga ki, kÿ tóg vag ti, nén ù fy fãr ti. Hã ra ti fy ên tóg rĩr mãn kÿ mur mũ, kÿ tóg mog kÿ kanê e han mũ. Êg tÿ ti krãn tũ nĩ ra tóg kanên ke tũ nĩ vê. 25 Ên ri ke tóg nĩ, êg mré hã. Êg hã vÿ tÿ nén ù fy ri ke nÿtĩ gé. Êg tÿ êg jykre si tovãnh kÿ êg tóg êg rĩr krÿg ja tũ ên venh ke mũ. Jãvo êg tÿ êg jykre si tovãnh pê han tũ nĩn kÿ êg rĩnrĩn ke ên tóg krÿ’ he mũ sir. Kÿ êg kanhkã tá vég tũ nĩ sir. 26 ãjag tÿ inh rãnrãj han sór kÿ inh ri ke han nĩ, kÿ ãjag tóg tÿ inh mré ke nÿtĩnh mũ, kÿ ãjag tóg inh mré kanhkã tá nÿtĩnh ke mũ gé, ãjag tÿ inh rãnrãj han kÿ. Kÿ inh panh vÿ ãjag tÿ ùn mág han ke mũ gé, inh ri ke han jé tóg ke mũ, ãjag tÿ,” he tóg, Jesus ti.

Jesus tÿ ã ter ke tó

27 “Ûri tóg inh mÿ e ti,” he tóg. “Krĩ kufy jagy isóg nĩ. Ge ra sóg inh panh mÿ: “inh kren han nĩ, inh jagtar tũ nĩ jé,” he sór tũ nĩ. Inh vêsÿrénh hã jé sóg kãtĩg, ti tÿ inh mÿ jagy pê (hã) ra. 28 Tag tó jé sóg ke mũ, inh panh mÿ, hã vÿ: “vênh kar mÿ ven nĩ, ã tÿ tÿ ùn mág nĩ tag ti,” he mũ, he tóg, Jesus ti.

Ti tÿ tag tó kÿ vãhã Topê tóg ti mÿ vĩ mũ, kanhkã tá nĩ kÿ. Kÿ tóg jamã hár(a) ti mÿ: “ag mÿ sóg ven huri,” he mũ. “Hã ra sóg ag mÿ ven mãn ke mũ gé, isÿ tÿ ùn mág nĩ ti,” he tóg, Topê ti. Kanhkã tá nĩg kÿ tóg ti mÿ tó mũ. 29 Kÿ ùn e ag tóg mēg mũ, Topê vĩ ti, ag tÿ êprã nÿtĩ ra. Kÿ ag tóg ti vĩ to: “ta tÿ tÿrÿrÿ he hÿn,” he mũ. Ag tÿ ki kagtĩg nÿtĩn kÿ ag tóg Topê vĩ to: “ta hÿn,” he mũ. Hã ra ù ag tóg: “Topê tÿ jênê jafã ù hÿn ti mré vēmén,” he mũ gé, ag tÿ ki kagtĩg nÿtĩn kÿ.

30 Hã ra Jesus tóg ag mÿ: “Topê pí(jé) isugrĩn vĩ ja nĩ!,” he mũ. “ãjag tugnĩn ke ja vê,” he tóg. 31-32 “Hã kÿ ãjag tóg ka to isanh ke mũ, kynhmÿ. Topê tÿ êprã ke ag jykre to: “kórég ti nĩ,” he vê, ti tÿ tag ki ùn mág tÿ Japo he mũ ên to: ti kutê jé, he vê, hã kÿ ag tóg cruz to isãg mũ. Ên kã vènh kar ag vÿ inh ki genh ke mũ, isÿ ag krĩn kÿ, ha vemnĩ,” he tóg, Jesus ti. 33 Tag tó tóg, ã mré mũ ti ag mÿ, ã ter ke kãmén kÿ, ag tÿ cruz to ti sanh ke ti.

34 Kÿ vènh kar ag tóg ti mÿ: “hã ra ag tóg êg mÿ: “Cristo vÿ ter ke tũ nĩ,” he ti. Topê vĩ ki ti nêji rãn kÿ nĩ,” he ag tóg mũ. “Jãvo ã tóg êg mÿ: êprã ke fi kósín ên tÿ ag tóg cruz to ti sanh ke mũ, kynhmÿ, he mũ. Û to ke nê, hÿn, êprã ke fi kósín ên?” he ag tóg, Jesus mÿ.

35 Kÿ tóg ag mÿ: “ver sóg ãjag mré nĩ nĩ, sÿ ãjag mÿ kurã han jé,” he mũ. “Kurã ki inh japry jagma mũmñĩ. Kãnhmar ti kuty nĩnh mũ. ãjag tÿ kuty ra inh jamĩn jagma mũ sór mũ ra ãjag tóg vãgfor mũnh ke mũ. 36 Isÿ ver ãjag mré nĩn kÿ inh ki ge sórmñĩ, ãjag tÿ inh mré ke nÿtĩ jé. Kÿ ãjag tóg kurã ki nÿtĩ, isÿ tÿ jēngrē ri ke nĩn kÿ,” he tóg, Jesus ti. ã tÿ tag tó kar kÿ tóg tĩ mũ, ag ré kÿ. Vènh péju kÿ tóg tĩ mũ.

Judeu ag tÿ Jesus ki ge sór tũ

37 Jesus vÿ ag rĩnve nén tÿ hēn ri ke hÿn han ja nĩgtĩ, êg tÿ nén han vãnh tÿ hēn ri ke, milagre tÿ hēn ri ke, hã ra ag tóg ti ki ge sór tũ nĩgtĩ. 38 Hã ra Isaiás vÿ tag rãn ja nĩ gé. “Êg jóg mág,” he ja tóg nĩ. “Isÿ ag mÿ ã kãmén mũ ra ag tóg inh vĩ kri nĩm sór tũ nÿtĩ,” he ja tóg nĩ. “Ag tÿ ã tÿ nén han mũ ên vég mũ ra ag tóg: “Topê jykre vÿ tar nĩ,” he ja tũ nĩ,” he ja tóg nĩ, Isaiás ti. Hã ra tóg ge nĩgtĩ, Jesus tÿ ag mÿ Topê vĩ tón kÿ, ti tÿ ag mÿ milagre hÿn han kÿ.

39-40 Kÿ Isaiás vÿ ag to tag tó gé, ha mē. “Topê vÿ ag kyvó han, nigrég kutu, hã kÿ ag tóg mēg tũ nĩgtĩ, kÿ ag tóg to jykren sór tũ nĩgtĩ gé, kÿ ag tóg inh ki ge sór tũ nĩgtĩ gé, kÿ sóg ag tÿ há’ henh ke tũ nĩ gé,” he ja tóg nĩ gé, Isaiás ti, ti tÿ Topê vĩ tó kÿ. Jesus to tóg ke mũ. Hã kÿ ag tóg Jesus ki ge sór tũ nĩgtĩ. 41 Isaiás vÿ Jesus ve ja nĩ, ti tÿ tÿ ùn mág nĩ ti, ùn tar ti. Jesus mur to há ke ja vê, vãsÿ. Ti tÿ ti ve há kÿ tóg tag tó ja nĩ, ti to, Isaiás ti.

42 Hã ra ù ag tóg ti ki ge kÿ nÿtĩ gé, pã’i ù ag mré hã. Hã ra ag tóg tó sór tũ nĩgtĩ. Fariseu ag kamêg ag tóg ti, hã kÿ ag tóg tó sór tũ nĩ. “Fariseu ag vÿ êg pan ke mũ, êg tÿ êg vènh kanhrãn jafã ra mũ tũ nĩ jé, êg tÿ êg mré ke ag mré tá vènh mãn kÿ nÿtĩ tũ nĩn jé,” he ag tóg mũ, hã kÿ ag tóg Jesus tó tũ nĩgtĩ. 43 Êprã ke ag tÿ ag to vĩ há han mũ tag vÿ ag mÿ sér ti, kÿ Topê tÿ ag mÿ vĩ há han mũ vÿ ag mÿ pãgsĩ ti. Há ti nĩ gé vê vê, hã ra ag tóg êprã pã’i ag hã kamêg mũ.

Ag jykre kórég vènh ven ke

44 Kÿ Jesus vÿ jamã hár(a) ke mũ, vènh kar tÿ ti vĩ mē jé. Kÿ tóg: “ãjag tÿ inh ki ge kÿ ãjag tóg ù tÿ inh jēnēg mũ ên ki ge mũ gé,” he mũ.

45 “ãjag tÿ inh ve kÿ ãjag tóg ti vég mũ gé, ù tÿ inh jēnēg mũ ên ti. 46 Sÿ ãjag mÿ kurã han hã jé sóg kãtĩg. ãjag tÿ inh ki ge kÿ sóg ãjag mÿ kuty ên tÿ tũ’ he mũ. 47 ãjag tÿ ón kÿ inh vĩ mēg mũ ra sóg ãjag to: “kórég ãjag nÿtĩ,” henh ke tũ nĩ. Inh pí(jé) ãjag mÿ: “kórég ãjag nÿtĩ,” he jé kãtĩg’. Sÿ ãjag krenkren han hã jé sóg kãtĩg. 48 ãjag tÿ iso é he kÿ, ãjag tÿ inh vĩ to é he kÿ tóg vènh ven mũ, ãjag jykre kórég ên ti, ha vemnĩ. Isÿ ãjag mÿ inh vĩ tó mũ ra ãjag tóg inh vĩ kri nĩm jãvãnh nÿtĩ. Hã tugrĩn tóg vènh ven ke mũ, ãjag jykre kórég ti, kurã tÿ êgno tá há. 49 Inh pí(jé) isÿ vēsóg ki nén to jykren

ja ên to tí'. Inh panh ví há tó ja inh nĩgtĩ, ù tí inh jênêg mü ên ví ti. Ên vỹ inh mỹ: "tag tómmĩ, tag tó tũg nĩ," he tí. ⁵⁰Ti tý inh mỹ nén tó mü vỹ ájag rĩnrĩr han ke mü, ki kanhró sóg nĩ. Há ký sóg inh panh tý inh mỹ nén tó mü ên há tó tí, tag távi," he tóg, Jesus ti.

13

Jesus tý ã mré mü tí ag pên kugpe

¹Hã ra festa tý Páscoa vỹ kakó távi tí sir, há ra tóg tá krỹg tú nĩ ver. Ký Jesus vỹ ki kanhró nĩ, ti tý úri ter ke ên ti. Ti kurã vỹ jun ja nĩ, ti tý ã panh ra tũg jé. Á mré mü tí ag to tóg há távi ja nĩgtĩ, ag tý tý ti tú nỹtĩn ký. Ký tóg ã ter ke kurã ên kã ag to há távi nĩ gé, tag ki, êprã, ti mré mü tí ag to.

²Kỹ tóg rãkãnh ký ag mré jêg mü. Hã ra Japo vỹ Judas krĩn huri, ti tý pã'i ag mỹ Jesus ven tũg jé, ag tý ti se jé. Judas Iscariotes ên vê, Simão kósĩn ên. ³Hã ra Jesus tóg ki kanhró nĩ, ã tý Topê tá kãtũg ja ên ki, ký tóg ki kanhró nĩ gé, ã tý ra tũg mãn ken ki. Ký Topê tóg ti tar han mü gé, ti tý nén ù kar ki ag mỹ tý ùn mág jê jé. Ên ki kanhró tóg nĩ gé, Jesus ti. ⁴Tag kar to jykrén ký tóg vãhã jêgnê mü sir, jên kar ký. Jêgnê ký tóg ã capa kunũh ký vênh pẽfi jafã tý vênh pẽfĩg mü. ⁵Goj tý tóg pênky kãki kujêg mü, ký tóg ã mré mü tí ag pên kugpêg mü. Vênh pẽfi jafã ên tý tóg ag pên kykũg mü. ⁶Kỹ tóg Simão Pedro tá jun mü gé, ti pên kugpe jé. Hã ra Pedro tóg ti mỹ: ã pi(jé) inh pên kugpenh ke mü," he mü.

⁷Hã ra Jesus tóg ti mỹ: "ã pi(jé) ki kanhró nĩ", sỹ ã mỹ nén han mü tí," he mü. "Kar ký ã tóg kejên to jykrén ke mü," he tóg.

⁸Hã ra Pedro tóg ti mỹ: "vó," he mãn mü. "Inh pên kugpenh ke tú ã tóg nĩ," he tóg. Ký Jesus tóg ti mỹ: "isỹ ã pên kupêg tú nĩn ký ã tóg tý isũ tú nĩnh ke mü," he mü.

⁹Kỹ Pedro tóg ti mỹ: "inh kupe kãn nĩ, ge ký, inh pên, inh krĩ, inh nĩgé ke gé," he mü.

¹⁰Hã ra Jesus tóg ti mỹ: "mro ã huri," he mü. "Á mro kar ký sóg ã pên há kugpenh ke mü. Jãnhkri ã nĩ, ã mro kar ký. Jãnhkri ájag nỹtĩ, há ra ájag kãmĩ ùn pir vỹ jãnhkri tú nĩ," he tóg, Jesus ti. ¹¹Û tý pã'i ag mỹ ã ven ke mü ên ki kanhró tóg nĩ, Jesus ti, há ký tóg ag mỹ: "ájag kãmĩ ùn pir vỹ jãnhkri tú nĩ," he mü.

¹²Kỹ tóg ag pên kugpe kãn mü. Ag pên kugpe kar ký tóg ã kur rĩnh mãn mü, ký tóg nĩ mãn mü. Ký tóg ag mỹ: "ájag mỹ sỹ nén han ja ki kanhró nỹtĩ?" he mü. ¹³"Iso ájag tóg: Senhor, he tí. Tó há han ájag tí. Tý sóg ájag Senhor nĩ. ¹⁴Kỹ sóg tý ájag professor nĩ gé. Hã ra sóg ájag pên kugpê. Há ký tóg há tí, ájag tý jagnê mỹ jagnê pên kugpe ký, inh ri ke han ký. ¹⁵Sỹ ájag kanhrãn sór vê, há ký sóg ájag mỹ ájag pên kugpê. Inh ri ke han nĩ. ¹⁶Kĩ há sóg tó mü, há ký sóg ke mü. Êg camarada pi(jé) ájag patrão kãfór nỹtĩ'. Ký êg tý ù jênêh ký tóg ù tý ti jênêg mü ên kãfór tú nĩ gé. ¹⁷Tag

ki kanhró ájag nỹtĩ, ký tóg há tí, ájag tý inh ri ke han ký. ¹⁸Ájag kãmĩ ù tóg tag han ke tú nĩ, ki kanhró sóg nĩ. Ájag kuprêg inh, ký sóg ájag ki kanhró nĩ. Tag vỹ ájag kãmĩ ù to rán ký nĩ, ha mê: "ù tý inh mré inh jamĩ ko mü ên vỹ isovãnh ke mü ha," he ti nĩ, Topê ví tý rán ký nĩ ki. Isỹ tag ve jé sóg ájag kuprêg. ¹⁹Ûri sóg ájag mỹ tó mü, ti tý isovãnh ke to há, ájag tý ên ve ký inh ki êkrên' he jé. Ên ve ký inh ki ge ký nỹtĩmĩ jãvo. ²⁰Ki há sóg tó mü, há ký sóg ke mü. Isỹ ájag jêgnêh ke vê. Ký ù tý ájag mỹ ví há han ký tóg inh mỹ ví há han ke mü gé, há ra tóg ù tý inh jênêg mü ên mỹ ví há han ke mü gé, ájag mỹ ví há han ký," he tóg, Jesus ti, ti mré mü tí ag mỹ.

Û tý pã'i ag mỹ Jesus ven ke

(Mt 26.20-25; Mc 14.17-21; Lc 22.21-23)

²¹Jesus tý tag tó kar ký tóg ti mỹ e tí. Krĩ kufy jagy ti nĩ, ký tóg ã mré mü tí ag mỹ: "ki há sóg tó mü, há ký sóg ke mü," he mü. "Ájag kãmĩ ù vỹ pã'i ag mỹ inh ven ke mü," he tóg. ²²Kỹ tóg ag mỹ e tí. Ki kagtũg ag nỹtĩ, ký ag tóg véké jagnê ki êvãnh mü.

²³Hã ra ù tóg Jesus rã há nĩ nĩ, ên kã, ti tý ti to há nĩn ký. ²⁴Kỹ Pedro tóg ti mỹ ã nĩgé ven mü, ký tóg ti mỹ: "ti ki jêmh há han," he mü, ù tý Jesus rã há nĩ ên mỹ. ²⁵Kỹ tóg ti to grên ke ký ti mỹ: "Senhor," he mü. "Û tý hê nê?" he tóg ti mỹ. ²⁶Kỹ Jesus tóg ti mỹ: "êmĩ tý sóg ti kume kã tý pun ke mü," he mü, "ký sóg ti mỹ nĩm ke mü sir. Ên há vê," he tóg mü, Jesus ti. Tag tó ký tóg êmĩ mág mü, ký tóg ti kume kã tý pun ke mü sir, ký tóg Judas mỹ nĩm mü, Simão Iscariotes kósĩn ên mỹ. ²⁷Kỹ Judas tóg ko mü. Ti tý ko kar mü ra vêsỹmêr Satanás tóg ti kãra rã ja nĩ sir. Ký Jesus tóg ti mỹ: "ã tý nén han sór mü ên han tũg nĩ, to fũrũn nĩ," he mü. ²⁸Hã ra ù ag tóg ki kagtũg nỹtĩ, Jesus tý ti mỹ nén tó mü ên ki. ²⁹Judas vỹ ag jãnkamy ki rĩr tí. Há ký ag kãmĩ ù tóg: "ti hỹn ti mỹ: "êg mỹ festa to compra ù han tũg," he sór mü, ke tú nĩ ký ti tý ùn jagãgtar ag mỹ nén ù nĩm ke hỹn," he ag tóg mü. ³⁰Hã ra Judas tóg êmĩ ên ko kar ký (tóg) króm ke kãkutê mü, re ra. Há ra tóg kuty nỹ.

Vênh jykre tag

³¹Judas tũg kar ký Jesus tóg ã mré mü tí ag mỹ: "vãhã tóg vênh ven ke mü, isỹ tý ùn mág nĩ ti," he mü. "Tỹ sóg êprã ke fi kósĩn nĩ. Há ra sóg vênh kar mỹ Topê tý tý ùn mág nĩ tag ven ke mü gé. ³²Isỹ vênh kar mỹ Topê tý tý ùn mág nĩ ven ký Topê tóg vênh kar mỹ ven ke mü gé, isỹ tý ùn mág nĩ ti. Vêsỹmêr tóg tag han ke mü, Topê ti, ha vemni," he tóg, Jesus ti.

³³"Inh jãvy', ájag mré sóg nĩ sĩ pẽ han mü ver," he tóg. "Inh jãvãnh jé ájag tóg ke mü, há ra ájag tóg inh venh ke tú nĩ. Tag tó inh, Judeu ag mỹ, há ra sóg ájag mỹ tag há tó mü gé, há vỹ: ájag pi(jé) isỹ hên ra tũg ke mü ên ki

kanhró nýtí, he mü. ³⁴ Kÿ sóg ájag mÿ vënh jykre tåg ním sór mü, há vÿ: jagnê to há távi nýtímní, he mü. Ájag to há távi sóg nÿ gé. Tag ri ke han nÿ, jagnê mÿ. Vënh jykre tåg há vë. ³⁵ Ájag tÿ jagnê to há nýtín kÿ vënh kar vÿ ájag jykre ki kanhrân ke mü. “Ti mré ke vÿ tÿ ag nýtí,” he jé ag tóg ke mü ájag to, ag tÿ ájag jykre há ve kÿ,” he tóg, Jesus ti.

Jesus tÿ Pedro mÿ nén to mü

(Mt 26.31-35; Mc 14.27-31; Lc 22.31-34)

³⁶ Kÿ Simão Pedro tóg Jesus mÿ: “Senhor,” he mü. “Á tÿ hê ra tÿg sór nê?” he tóg. Kÿ Jesus tóg: “ên ra á tÿg to tÿ nÿ ver, inh mré,” he mü. “Kar kÿ á tóg kejên ên ra tÿg ke mü gé, inh nóñ,” he tóg.

³⁷ Kÿ Pedro tóg ti mÿ: “isÿ á mré tÿg há tóg tí,” he mü. “Isÿ á tugrín ter ken kÿ tóg inh mÿ tÿ nén ù tũ tÿnh mü,” he tóg. ³⁸ Há ra Jesus tóg ti mÿ: “vó,” he mü. “Úri á tóg óñ kÿ iso: “ti ki kagtÿg sóg nÿ,” henh ke mü. “Ti ki kagtÿg sóg nÿ,” he tåg tÿ han jé á tóg ke mü, galo kynkyr to há. Ki há sóg to mü, ha vemní,” he tóg, Jesus ti. Ti tÿ Pedro mÿ tón há vë.

14

Kanhkã to êmñ

¹ Kÿ Jesus tóg á mré mü tÿ ag mÿ: “krí kufy han tÿg nÿ,” he mü. “Inh ki rá há han nÿ, kÿ Topê ki rá há han nÿ gé. ² Inh panh jamã tá ájag ñ vÿ e nýtí, ki há sóg to mü. Ti tÿ tá tũ nýtí ra sóg tónh ke tũ nÿ vë. Ra tÿg jé sóg ke mü, isÿ ájag mÿ ájag ñ kãnkãñ jé. ³ Isÿ kãnkãñ kar kÿ sóg tá kãtÿg mãn ke mü gé, sÿ ájag tatín tÿg jé, kÿ ájag tóg inh mré tá nýtín mü. ⁴ Ti to êpÿ ki kanhró ájag nýtí, sÿ hê ra tÿg ke to êmñ tí,” he tóg.

⁵ Kÿ Tomé tóg ti mÿ: “êg pi(jé) ki kanhró nýtí, á tÿ hê ra tÿg ke tí,” he mü. “Hã kÿ êg tóg ti to êpÿ ki kagtÿg nýtí gé,” he tóg. ⁶ Kÿ Jesus tóg ag mÿ: “ti to êmñ vÿ tÿ inh nÿ,” he mü. “Vënh ví há há sóg tí. Inh há vÿ ájag rÿnrÿr han ke mü. Ú tÿ inh ki kÿ mü ag vÿ inh panh venh ke mü. ⁷ Ájag tÿ inh ki kanhró nýtín kÿ ájag tóg inh panh ki kanhró nýtí gé. Inh ki kanhrân ájag tóg huri, inh ve ájag tóg huri,” he tóg, Jesus ti.

⁸ Kÿ Filipe tóg ti mÿ: “êg mÿ êg jóg mág ti ven nÿ,” he mü. “Êg tÿ ti venh há tóg tí,” he tóg. ⁹ Kÿ Jesus tóg Filipe mÿ: “á mÿ inh ki kagtÿg nÿ ver’, isÿ ájag mré tÿg mág ja ra?” he mü. “Á tÿ inh ve kÿ á tóg inh panh ti vég mü gé. Há ra á tóg inh mÿ: êg mÿ ti ven nÿ, he mü. ¹⁰ Inh panh mré sóg tÿ ùñ pir nÿ, kÿ tóg inh mré tÿ ùñ pir nÿ gé. Á mÿ tag kri fig tú? Inh pi(jé) isÿ vësóg ki nén to jykrén mü to tí. Inh panh tú há sóg tí, ti tú há han sóg tí, inh mré tÿ ùñ pir nÿ ên tú ti. Kÿ tóg inh mré nén kar han mü, inh panh tí. ¹¹ Inh ví kri nÿmní, isÿ á mÿ: “inh panh mré sóg tÿ ùñ pir nÿ,” hen kÿ. Á tÿ há ra inh ví kri fi sór tú nÿn kÿ isÿ nén

han mü ên ki êvãñ nÿ, á tÿ to jykrén há han jé. ¹² Ki há sóg to mü, há kÿ sóg ke mü. Ú tÿ inh ki rá há han mü ên vÿ isÿ nén han mü ri ke han ke mü gé, há ra tóg isÿ nén han mü kãfór han ke mü, ha vemní, isÿ úri inh panh venh tÿg ken kÿ. ¹³ Kÿ sóg ájag tÿ inh mÿ nén ù to ví mü ên hyn han kãn ke mü, isÿ tÿ ájag kãke nÿn kÿ. Isÿ vënh kar mÿ inh panh tÿ tÿ ùñ mág nÿ ven ke vë, há jé sóg ájag mÿ ájag tÿ nén to ví mü ên hyn han ke mü. ¹⁴ Kÿ, ájag tÿ inh mÿ nén ù to vÿnh ken kÿ sóg ên hyn han kãn ke mü, isÿ tÿ ájag kãke nÿn kÿ, ha vemní,” he tóg, Jesus ti.

Jesus tÿ Topê kuprÿg jënênh ke

¹⁵ “Ájag tÿ iso há nýtín kÿ han nÿ, isÿ ájag mÿ nén to mü tí. ¹⁶ Kÿ isóg inh panh mÿ tí kuprÿg to vÿnh ke mü, ti tÿ ájag mÿ tí jënê jé, ti tÿ tÿ ájag jagrê nÿ jé, ti tÿ ájag tar han jé, kÿ tóg ájag tovãñ mãn ke tũ nÿ. Ájag mÿ tóg ki há tónh ke mü. ¹⁷ Há ra tóg ù tÿ inh ki ge jávãñ ên ag mÿ nén ù tónh ke tũ nÿ, ag tÿ ti ki kagtÿg nýtín kÿ. Ag jávo ájag tóg ti ki kanhró nýtí. Ájag kãtã tóg ájag mré nÿ nÿ, Topê kuprÿg tí,” he tóg, Jesus ti.

¹⁸ “Inh pi(jé) ájag tovãñ ke mü! Isÿ mü ra sóg vÿñ kenh ke mü, ájag to. ¹⁹ Kãnhmar ù tÿ inh ki ge jávãñ ên ag tóg inh ve mãn ke tũ nÿ. Ag jávo ájag tóg inh ve mãn ke mü. Rÿr inh nÿ nÿ, kÿ ájag tóg inh ri kén rÿr mãn ke mü gé. ²⁰ Ájag tÿ Topê kuprÿg tÿ ájag jagrê venh ke kurã ên ki ájag tóg inh ki kanhrân há han ke mü, isÿ inh panh mré tÿ ùñ pir nÿ ên tí. Kÿ ájag tóg inh mré tÿ ùñ pir nÿ tÿnh mü gé, ha mÿ,” he tóg, Jesus ti.

²¹ “Ú tÿ inh ví há ki kanhrân mü ên, ù tÿ inh ví há ki króm mü ên há vÿ iso há nÿ. Kÿ ù tÿ iso há nÿ ên to inh panh tóg há távi nÿ. Ên to sóg há távi nÿ gé. Ên vÿ inh venh ke mü,” he tóg, Jesus ti.

²² Kÿ Judas tóg ti ki jëmêg mü. Judas Iscariotes pijé!, Judas ù vë. Ên vÿ Jesus mÿ: “êg mÿ á tóg vënh ven sór mü,” he mü, “há ra á tóg ù tÿ á ki ge sór tú ag mÿ vënh ven sór tú nÿ. Á hê ri kenh ke mü?” he tóg mü.

²³ Kÿ Jesus tóg ti mÿ: “Ú tÿ iso há nÿñ kar ag vÿ inh ví ki króm ke mü,” he mü. “Ú tÿ inh ví ki króm mü to inh panh tóg há nÿ, kÿ tóg ti mré êmãn ke mü. Kÿ sóg ti mré êmãn ke mü gé. ²⁴ Ú tÿ iso há tú ên vÿ inh ví han sór ke tũ nÿ gé. Inh pi(jé) inh ví há só tí. Ú tÿ inh jënêg mü ên ví há sóg tí, inh panh ví tí,” he tóg.

²⁵ “Ájag mré sóg nÿ nÿ ver, kÿ sóg ájag mÿ tag kãmén mü. ²⁶ Isÿ han kar kÿ sóg ájag mÿ vësÿmêr ù tÿ ájag tar han ke mü ên jënênh ke mü, há vÿ: Topê kuprÿg, he mü. Inh panh vÿ ájag mÿ tí jënênh ke mü. Ên vÿ nén ù kar to ájag kanhrân há han ke mü. Kÿ tóg ájag mÿ to mãn ke mü gé, sÿ ájag mÿ nén to mü kar tí, ájag tÿ kã jatun tú nÿ jé,” he tóg, Jesus ti.

27 “Ājag krī kānhvy han jé sóg ke mū. Sý ājag mý nén nīm ke mū há vỹ: krī kānhvy, he mū. Hā ra tóg ũ tỹ inh ki ge jāvānh ag krī kānhvy sī ěn ri ke tũ nĩ, sý ājag mý ājag krī kānhvy han mū ti. Krī kānhvy pē ājag nỹtĩnh ha. Hā kỹ krī kufy han tũg nĩ. Kanē jur han tũg nĩ gé. 28 Inh vĩ tag mē ājag tóg huri, isỹ ājag mý: “tĩg jé sóg ke mū, kar kỹ sóg ājag to vỹn kenh ke mū gé,” he mū ti. Ājag tỹ iso há nỹtĩ ra tóg ājag mý sér tĩnh mū vē, isỹ inh panh venh tĩg ke ti. Inh panh vỹ inh káfór nĩ. 29 Ūri sóg ājag mý tag kāmén mū, ājag tỹ ěn venh ke to há. Kỹ inh mĩ ěkrén nĩ, ājag tỹ ěn venh ken kỹ. ěn kã inh ki ge kỹ nỹtĩmĩ. 30 Isỹ ājag mré vēmén tag vỹ rur nĩ ha. ěprã pã'i mág jun ke nē ha. Hā ra ti pi(jé) tỹ inh krĩg mý ke nĩ. 31 Hā ra sóg sý nén han ke mū ěn han sór mū, ěprã ke kar ag tỹ inh jykre ve jé, isỹ inh panh to há tãvĩ nĩ ti. Kỹ sóg inh panh tỹ inh mý nén tó mū ěn han kãn tĩ. Hā ven sór inh mū, ěprã ke kar ag mý. Mũ jé ha, re ra,” he tóg, Jesus ti. Ti tỹ ā mré mū ti ag mý ag tỹ nén venh ke kāmén há vē.

15

Jesus tỹ uva fa ri ke nĩ

1 Ag mũn kỹ Jesus tóg ag mý: “uva fa ri ke inh nĩ,” he mū. “Inh panh vỹ ũ tỹ uva ki rĩr mū ěn ri ke nĩ. 2 Kỹ ājag uva pē ri ke nỹtĩ,” he tóg. “Ū tỹ inh vĩ han sór tũ ěn ag há vỹ uva pē kanēn vānh ěn ri ke nỹtĩ. ěn kym kỹ tóg fón tĩ, inh panh ti, uva pē kanēn vānh ěn ti. Ūn kanē há han mū ěn ki rĩr há han tóg tĩ, ěn fėj rógrãm tóg tĩ, ti pē kãsir nēgném tóg tĩ gé, ti tỹ kanē e han jé. 3 Tag ri ke han ti tĩ, inh panh ti, ājag tỹ. Ājag tỹ há' he tóg huri, inh panh ti, ājag tỹ inh vĩ kri nĩm tugrĩn. 4 Isovānh tũg nĩ, kỹ sóg ājag tovānh ke tũ pē nĩ gé. Uva pē ěn ri ke ti nĩ. Ti tỹ ti pē rógrãm kỹ tóg tóg mū. Jãvo ti pē tỹ uva fa ěn to nỹgtĩn kỹ tóg kanē há han tĩ. ěn ri ke ti nĩ, ājag tỹ inh ki ge kỹ nỹtĩ tag ti. Ājag tỹ inh ki ge kỹ nỹtĩn kỹ ājag tóg vėnh jykre há há han kỹ nỹtĩ nĩ, jãvo ājag tỹ isovānh kỹ ājag tóg vėnh jykre há tovānh ke mū gé,” he tóg, Jesus ti.

5 “Uva fa ri ke inh nĩ, kỹ ājag tóg uva pē ri ke nỹtĩ gé. Ājag tỹ inh ki ge kỹ nỹtĩn kỹ ājag tóg kanē e han ke mū, ājag tỹ isovānh tũ nĩn kỹ. Ājag pi(jé) ājag pir mý nén ũ há han ki kanhró nỹtĩ. Inh há ne ājag tar han tĩ. 6 Ū tỹ isovānh ke mū ěn fón jé tóg ke mū, inh panh ti. ěg tỹ uva pē kórég kym kỹ vãm ěn ri ke tóg nĩ. ěg tỹ ti pē kym kỹ fón kỹ tóg tóg mū, kỹ ěg tóg ti pũn tĩ sir. ěn ri ke han jé tóg ke mū, inh panh ti, ũ tỹ isovānh mū ěn tỹ. 7 Ājag tỹ isovānh tũ nĩn kỹ, ājag tỹ isỹ ājag mý nén tó mū ěn to jykren kỹ nỹtĩn kỹ, kỹ inh mý nén kar to vĩmĩ. Han jé sóg ke mū, ājag mý, ājag tỹ inh mý nén to vĩ mū ěn ti, ha vemnĩ. 8 Ājag

tỹ vėnh jykre há han kỹ tóg uva pē tỹ kanē e han ri ke nĩ. Kỹ vėnh kar ag tóg ājag jykre ve kỹ Topē to: “ũn há vỹ tỹ ti nĩ,” henh ke mū. Hā ki ag tóg ki kanhró nỹtĩnh mū, ājag tỹ tỹ inh mré ke nỹtĩ ti. 9 Inh panh vỹ iso há tãvĩ nĩ. Ge inh nĩgtĩ gé, ājag to. Ājag to ha pē sóg nĩ gé. Inh ki ge kỹ nỹtĩmĩ, sý ājag to há tãvĩ nĩ jé. 10 Ājag tỹ isỹ ājag mý nén tó mū ki króm kỹ ājag tóg inh ki ge kỹ nỹtĩnh mū, kỹ sóg ājag to há nĩ gé. Hā kỹ sóg inh panh vĩ há ki króm kãn mū, kỹ tóg iso há tãvĩ nĩ.

11 Inh mý tóg sér tĩ. Kỹ sóg ājag mý tag tó mū, ti tỹ ājag mý sér tĩn jé gé, ti tỹ inh mý sér ěn ri ke tĩn jé gé, ājag mý. Ti tỹ ājag mý sér tĩ há jé sóg ājag mý inh jykre kãmén mū. 12 Sý ājag mý vėnh jykre nĩm mũn há vē, ha mē. Jagnē to há pē nỹtĩmĩ, sý ājag to há nĩ ěn ri ke han nĩ, he sóg mū. 13 Ū tỹ ā mré ke ũ ag jagfỹ ter sór mū ěn vỹ ag to há ja nĩgtĩ. Ū tỹ ěg to há káfór pē ěn venh ke tũ ěg tóg nĩ, ěprã. 14 Inh mré ke pē vỹ tỹ ājag nỹtĩ, ājag tỹ inh vĩ ki króm kỹ. 15 Hā kỹ sóg ājag to: “inh camarada ag,” he tũ nĩgtĩ gé. ěg pi(jé) ěg camarada ěn ag mý ěg tỹ nén to jykren mū ěn kãmén tĩ. ěg mré ke ag há mý ěg tóg kãmén tĩ. Ājag mý sóg inh panh tỹ inh mý nén tó mū ěn kãmén kãn huri, há kỹ sóg ājag to: “inh mré ke ag,” he mū. 16 Ājag pi(jé) inh kuprėg'. Inh há ne ājag kuprėg'. Kỹ sóg ājag mý: “kanē e han nĩ,” he mū ha, há vỹ: vėnh jykre há, he mū. Vėnh jykre há há vỹ tũ' henh ke tũ nĩ. Ājag tỹ ěn han kỹ jatun mý Topē mý nén kar to vĩmĩ, inh jyjy tóg kỹ. Ājag tỹ ti mý nén ũ to vĩ mū ěn han jé tóg ke mū, Topē ti, ājag tỹ vėnh jykre há han kỹ nỹtĩn kỹ. 17 Sý ājag mý nén tó mũn há vē, há vỹ: jagnē to há nỹtĩmĩ, sý ājag to há nĩ ěn ri ke, he mū,” he tóg, Jesus ti.

Ū tỹ ěg to jũnh ke ag

18 Ū tỹ inh ki ge tũ ag vỹ iso jũ vén ja nĩgtĩ, kỹ ag tóg ājag to jũ nỹtĩ gé. Tag mĩ ěkrén nĩ, ag tỹ ājag to jũnh ken kỹ. 19 Ājag pi(jé) tỹ ag mré ke nỹtĩ. Ājag tỹ tỹ ag mré ke nỹtĩ ra ag tóg ājag to há nỹtĩnh ke mū vē, há ra ājag tóg tỹ ag mré ke tũ nỹtĩ. Ājag kuprėg inh, ag kãmĩ, ājag tỹ tỹ inh mré ke nỹtĩ gé, há kỹ ag tóg ājag to jũ nỹtĩ. 20 Vãsỹ sóg ājag mý: “ājag pi(jé) inh káfór nỹtĩ,” he ja nĩgtĩ. Tag mĩ ěkrén nĩ. Inh camarada ri ke ājag nỹtĩ, jãvo sóg tỹ ājag patrão ri ke nĩ. Ag kãmĩ ũ tóg inh vóg kónãnh ke mū. ěn vỹ ājag vóg kónãnh ke mū gé. Ag kãmĩ ũ tóg inh vĩ ki króm tĩ. ěn ag vỹ ājag vĩ ki króm ke mū gé. 21 Hā ra ag tóg ājag vóg kónãnh ke mū gé, ājag tỹ tỹ inh mré ke nỹtĩn kỹ. Ag pi(jé) ũ tỹ inh jėnėg mý ěn ki kanhró nỹtĩ. 22 Inh kãtĩ tũ ra, isỹ ag mý inh vĩ to tũ ra ag tóg: “há ra ěg tóg ki kagtĩg nỹtĩ,” henh ke mū vē. Hā ra sóg ag mý tó, há kỹ ag tóg ki kanhró nỹtĩ. 23 Ū tỹ iso jũ nỹtĩ ěn ag vỹ inh panh to jũ nỹtĩ gé. 24 Nén ũ han vānh hyn han sóg tĩ,

ag rĩnve, kŷ ũ vŷ tag han ja tũ pẽ nĩ ijo. Isŷ tag han tũ nĩ ra ag tóg: “vėg tũ ěg nĩ,” henh ke mũ vė. Hã ra ag tóg vė, ag tŷ vėg mũ ra ag tóg ge ra iso jũ nŷtĩ, kŷ ag tóg inh panh to jũ nŷtĩ gė. ²⁵ Hã ra ag tóg rãn kŷ nŷtĩ, Topẽ vĩ tŷ rãn kŷ nĩ ki. “Nén ũ tũ to ag tóg iso jũ sór mũ,” he tóg, Topẽ vĩ rá ki. Hã kŷ ag tóg ke tĩ,” he tóg, Jesus ti.

²⁶ “Hã ra tóg kãtĩg ke mũ, ũ tŷ ãjag tar han ke ti. Topẽ kuprĩg to ken hã vė. Ti hã vŷ ki hã tónh ke mũ, inh panh kuprĩg ti. Ěn hã vŷ ãjag mũ inh kãmén ke mũ. ²⁷ Kŷ ãjag tóg vėnh kar mũ inh kãmén ke mũ gė, ěn kã. Inh mrė ãjag tóg mũ ja nĩ, isŷ ãjag mũ tó vėn mũn kã,” he tóg.

16

¹ “Ãjag mũ sóg tag kãmén kãn mũ, ãjag tŷ ki kanhró nŷtĩ jė, ãjag tŷ isovãnh sór tũ pẽ nĩ jė, ãjag jagtar ke kurã ěn kã. ² ãjag pan jė ag tóg ke mũ, pã'ı ag, ãjag tŷ vėnh kanhrãn jafã ra mũ mãn tũ nĩ jė. Kŷ ag tóg ãjag kãgtén ke mũ gė. ãjag kãgtén kŷ ag tóg ón kŷ: “Topẽ vŷ ěg mũ tó, hã kŷ ěg tóg ag kãgtén,” henh ke mũ. ³ Ag tŷ ěg jóg mág ki kagtĩg nŷtĩ hã kŷ ag tóg tag han ke mũ. Inh ki kagtĩg ag tóg nŷtĩ gė. ⁴ Ũri sóg ãjag mũ tó mũ. Kŷ ãjag tóg, ãjag tŷ tag ve kŷ (ãjag tóg): “ěg mũ tóg to ja nĩ, ěg tŷ ũri nén vėg mũ tag ti,” henh ke mũ,” he tóg, Jesus ti.

Topẽ kuprĩg kãtĩg ke

Vãsŷ sóg ãjag mũ tag tó ja tũ nĩ ver. Vãsŷ sóg ãjag mrė tĩg nĩ vė, hã ra sóg ãjag mũ tag tó ja tũ nĩ, sŷ ũri ãjag mũ nén to mũ tag ti. ⁵ Ũri sóg tĩg ke mũ, isŷ ũ tŷ inh jėnh mũ ěn ve jė. Kŷ ãjag pi(jė) inh mũ: “ã tŷ hė ra tĩg ke nė?” henh ke mũ'. ⁶ ãjag mũ tóg e tĩ, sŷ ãjag mũ isĩg ke tag tó ja nĩn kŷ, kŷ ãjag tóg fe kaj nŷtĩ. ⁷ Há ti nĩ hã ra, isĩg ke ti, ha mẽ. Isĩg tũ nĩn kŷ ũ tŷ ãjag tar han mũ ěn vŷ kãtĩg ke tũ nĩ vė, Topẽ kuprĩg ti. Isĩg kŷ sóg ãjag mũ ti jėnhnh ke mũ. ⁸ Ěn vŷ, ã kãtĩg kŷ (tóg) vėnh kar mũ: “Topẽ vĩ mranh ã huri,” henh ke mũ, kŷ tóg ag mũ vėnh jŷkre kurŷj tónh ke mũ gė, kŷ tóg ag mũ Topẽ tŷ ag vóg kónãn ke ěn tónh ke mũ gė. ⁹ “Jesus ki ã tóg rã tũ nĩ, hã kŷ ã tóg Topẽ vĩ mranh tĩ,” he jė tóg ke mũ, vėnh kar mũ. ¹⁰ Kŷ tóg ag mũ vėnh jŷkre kurŷj tónh ke mũ gė, Topẽ kuprĩg ti. Jãvo sóg tĩg ke mũ, inh panh kukãm, kŷ ag tóg inh venh ke tũ nĩ. ¹¹ Kŷ Topẽ kuprĩg tóg ag mũ Topẽ tŷ ag vóg kónãn ke ěn tónh ke mũ gė. Tag ki ũn tŷ tŷ ũn mág pẽ tŷ Nén-Kórég ěn to tóg: “kórég ti nĩ,” hė huri, Topẽ ti. Há to ěg tóg ti tŷ ũn vóg kónãn ke mũ ěn ag ki kanhró nŷtĩ,” he tóg, Jesus ti.

¹² “Sŷ ãjag mũ nén tónh ke mũ vŷ ver e nŷtĩ, hã ra tóg ver ãjag mũ mẽ jagŷ tĩ, hã kŷ sóg tónh ke tũ nĩ. ¹³ Topẽ kuprĩg tŷ ãjag ki jun kŷ, ũ tŷ ki hã tó tĩ ěn kãtĩg kŷ tóg komėr hã ãjag

mũ tó kãn ke mũ, nén tŷ ki hã tó mũ ěn ti. Ti pi(jė) ã tŷ nén to jŷkrén mũ ěn tónh ke mũ', Topẽ kuprĩg ti. Inh panh tŷ inh mrė nén to jŷkrén mũ ěn hã tó jė tóg ke mũ. Kŷ tóg ãjag mũ ãjag tŷ kar kŷ nén venh ke ěn tónh ke mũ gė. ¹⁴ Ti hã vŷ iso: “ũn mág vŷ tŷ ti nĩ,” henh ke mũ gė. Inh vŷ hã tó jė tóg ke mũ ãjag mũ, hã kŷ tóg isŷ tŷ ũn mág nĩ tónh ke mũ. ¹⁵ Inh panh tŷ nén tó mũ ěn hã tó sóg tĩ gė. Kŷ tóg ěn hã tónh ke mũ gė, ti kuprĩg ti. Hã kŷ sóg ãjag mũ: inh vŷ hã tó jė tóg ke mũ,” he mũ,” he tóg, Jesus ti.

Jesus tŷ ter kar kŷ rĩr mãn ke

¹⁶ “Kãnhmar ãjag tóg inh ve mãn ke tũ nĩ ha, keĵėn ãjag tóg kurã ũ ki inh ve mãn ke mũ gė,” he tóg, Jesus ti. ¹⁷ Kŷ ti mrė mũ tĩ ag tóg jagnė mũ: “tĩ hŷn ne tó sór mũ, hã kŷ tóg: kãnhmar ãjag tóg inh ve mãn ke tũ nĩ ha, he mũ, hã kŷ tóg: keĵėn ãjag tóg kurã ũ ki inh ve mãn ke mũ gė, he mũ?” he ag tóg. “Ti tŷ ne tónh ke nė hŷn, hã kŷ tóg: inh panh kukãm sóg tĩg mũ ha, he mũ?” he ag tóg. ¹⁸ “Ne to ke nė hŷn, hã vŷ: kãnhmar, he mũ? Ěg pi(jė) ti tŷ nén to mũ ěn ki kanhró nŷtĩ,” he ag tóg, jagnė mũ.

¹⁹ Hã ra Jesus tóg ki kanhró nĩ, ag tŷ ti ki nén jėmė sór mũ ěn ki. Hã kŷ tóg ag mũ: “inh vŷ mũ ãjag mũ e?” he mũ. “Kãnhmar ãjag tóg inh ve mãn ke tũ nĩ ha, keĵėn hã ãjag tóg kurã ũ ki inh ve mãn ke mũ. ²⁰ Ki hã sóg to mũ, hã kŷ sóg ke mũ. Kygfŷ jė ãjag tóg ke mũ. Vėsŷrėnh jė ãjag tóg ke mũ. Hã ra tóg ũ tŷ inh ki ge tũ ag hã mũ sér tĩnh mũ. Fe kaj han jė ãjag tóg ke mũ, tag pãte tóg ãjag mũ sér tĩnh mãn ke mũ gė. ²¹ Ũn tŷtã fi tŷ ģĩr venh ken kŷ tóg fi mũr jagŷ tĩ, fi kaga jagŷ ěn ti. Fi kósĩn tŷ fi ki mur kar kŷ tóg hã ra fi mũ sér tĩ, kŷ fi tóg ã kaga ěn mũ ěkrén mãn tũ nĩgtĩ. Fi tŷ ã kósĩn ve kŷ tóg fi mũ sér tĩ. ²² Ge ve jė ãjag tóg ke mũ. Ũri tóg ãjag mũ jagŷ tĩ, hã ra sóg ãjag ve mãn ke mũ, kŷ ãjag fe tóg mrĩn kenh ke mũ, ãjag tŷ inh ven kŷ. Kŷ ũ tóg ãjag fe kaj han mãn ke tũ nĩ ha, inh kãtĩg mãn kŷ. ²³ Ěn kã ãjag tóg inh mũ nén ũ to vŷ mãn ke tũ nĩ ha, isŷ ãjag mrė nĩn kŷ. Ki hã sóg to mũ, hã kŷ sóg ke mũ. ãjag tŷ inh panh mũ nén ũ to vŷn kŷ tóg ãjag mũ vŷn kãn ke mũ, ãjag tŷ ti mũ nén ũ to vŷ mũ ěn tŷ, ãjag tŷ tŷ inh mrė ke nŷtĩn kŷ. ²⁴ Ver ãjag tóg ti mũ nén ũ to vŷ ja tũ nĩ, ãjag tŷ ti mũ: “tũ mrė ke vŷ tŷ ěg nŷtĩ,” henh kŷ. Ti mũ nén ũ to vŷmũ, kŷ tóg ãjag mũ hŷn han kãn ke mũ, ãjag tŷ nén to vŷ mũ ěn ti, kŷ tóg ãjag mũ sér tãvĩ tĩnh mũ,” he tóg, Jesus ti.

Jesus tŷ tŷ ěprã ke kar kri ke nĩ

²⁵ “ãjag mũ sóg comparação han kŷ inh panh kãmén tĩ, kãnhmar sóg jamã hár(a) ãjag mũ inh panh kãmén ke mũ, kŷ sóg ãjag mũ comparación han mãn ke tũ nĩ sir. ²⁶ Kurã ěn kã ãjag tóg vėsóg ki inh panh mũ nén ũ kar to vŷnh ke mũ, ãjag tŷ tŷ inh mrė ke nŷtĩn kŷ. Kŷ sóg ãjag jagŷfŷ vŷ mãn ke tũ nĩ ha, ãjag tŷ vėsóg

ki ti mré vēmén ky. Ājag hã vỹ ti mré vēmén ke mü ha. ²⁷ Inh panh vỹ ājag to há tävi nĩgtĩ, ājag tỹ iso há nỹtĩn ky, ājag tỹ iso: “Topē vỹ ti jēnē,” hen ky. ²⁸ Inh panh tỹ inh jēnēn hã ky sóg ga tag ki jun mü. Hã ra sóg ũri inh mur ja ré ky tĩg ke mü ha, inh panh kukām,” he tóg, Jesus ti.

²⁹ Kĩ ti mré mü tĩ ag tóg ti mỹ: “vãhã ā tóg ěg mỹ kãmén há han mü ha,” he mü. “Vãhã ā tóg ěg mỹ comparação tó tü nĩ ha. ³⁰ Nén ũ kar ki kanhró ā tóg nĩ, vėg ěg tóg mü. ěg tỹ ā ki nén ũ jēmē sór ky ā tóg ki kanhró nĩ. ěg tỹ ā mỹ nén ũ tó tü ra ā tóg ki kanhró nĩ. Hã ki ěg tóg vėg mü, ā tỹ Topē tá kãtĩg ja ti,” he ag tóg mü, Jesus mỹ.

³¹ Kĩ tóg ag mỹ: “vãhã ājag tóg inh ki ge ky nỹti ha,” he mü. ³² “Hã ra ājag tóg kãnhmar inh ré ky mü kãn mü ha, ājag ĩn ra. Vėnh kã pugpõv kãn jé ājag tóg ke mü, ũri. Hã ra sóg pir pė tü nĩ, ājag tỹ inh ré ky mü kãn mü (hã) ra. Inh panh vỹ ěgno kã inh mré jē nĩ. ³³ Tag kãmén sóg ājag mỹ, ājag tỹ krĩ kãnhvy nỹti jē, ājag tỹ inh ki ge ky nỹti tugrĩn. Tag ki ājag tóg nén ũ jagy kar vėg ti ver. Hã ra to krĩ kufy han tũg nĩ. ěprã ke kar kri ke vỹ tỹ inh nĩ, ěprã ke kri pã'i ěn, Japo ěn kutēm inh huri,” he tóg, Jesus ti.

17

Jesus tỹ Topē mré vēmén

¹ Jesus tỹ ā mré mü tĩ ag mỹ tag kãmén kãn kar ky tóg kãnhkã ki ěvãnh mü, ky tóg: “panh’,” he mü. “Inh hora tán krỹg huri,” he tóg. “Ag mỹ isỹ tỹ ũn mág nĩ ven nĩ, isỹ tỹ ā kósĩn nĩn ky. Kĩ sóg ag mỹ ā tỹ tỹ ũn mág nĩ ven ke mü gé. ² ěprã ke kar kri ā tóg inh fėg, isỹ ag mỹ rĩr krỹg ja tü ven jé, ā tỹ inh mỹ ũn vin mü kar ěn ag mỹ, fag mỹ ke gé. ³ ũ tỹ ā ki kanhrãn mü ěn vỹ rĩr krỹg ja tü venh ke mü, ũ tỹ ā to: “Topē vė,” he mü kar ag, ũ tỹ ā to: “Topē ũ vỹ tü nĩ,” he mü kar ag, fag kar ke gé. Kĩ ag tóg inh ki kanhró nỹti gé, isỹ tỹ Jesus Cristo nĩn ki, ā hã tỹ inh jēnē ěn ki. ⁴ Ag hã mỹ sóg ā tỹ tỹ ũn mág nĩ tag ven, ěprã ke ag mỹ, fag mỹ ke gé. Ā tỹ inh mỹ nén tó mü ěn han kãn inh. ⁵ Vãsỹ, ěg tỹ ga tag han tũg ki sóg ā mré nĩ ja nĩgtĩ, ěn kã sóg tỹ ũn mág pė nĩ ja nĩgtĩ, ā mré. ěn han mãn nĩ, inh mỹ. Isỹ tỹ ũn mág pė nĩ han mãn nĩ, panh’.

⁶ ũ ag kuprėg ja ā nĩ, ag tỹ inh ki ge jé, fag ke gé. ěn ag mỹ sóg ā kãmén ja nĩgtĩ. Ā tü ag vė, hã ra ā tóg inh mỹ ag vin, fag ke gé. Ā vi ki króm ag tóg tĩ, fag ke gé. ⁷ ũri ag tóg ki kanhró nỹti, isỹ ā tü hã han mü ěn ki, fag ke gé. Ā hã ne inh mỹ nén kar ěn tó tĩ. Tag vėg ag tóg tĩ. ⁸ Ag mỹ sóg ā vi ti tó tĩ, ky tóg ag mỹ sér tĩ, fag mỹ ke gé. Kĩ ag tóg vėg mü, ā tỹ inh jēnē ěn ti. Kĩ ag tóg iso: “Topē tỹ ũn jēnēg mü ěn vė,” he mü, fag ke gé.

⁹ Ā tỹ inh mỹ ũn vin mü ěn ag hã jagfỹ sóg ví tĩ, fag ke gé. ũ tỹ inh ki ge tü ěn ag jagfỹ sóg vėnh ke mü nĩ. Ā tü ag hã jagfỹ sóg ví tĩ. ¹⁰ Ha vé, isũ kar vỹ tỹ ā tü nỹti, ky ā tü kar vỹ tỹ isũ nỹti gé. Ag hã tugrĩn sóg tỹ ũn mág nĩ, ũ tỹ inh ki ge ky nỹti ěn ag hã tugrĩn, fag ke gé. ¹¹ Inh mur ja ré ky sóg tĩg mü, ijãvo ag tóg ěgno mĩ mü nĩ sir, isũ mré ā tü ag. Ag jãvo sóg ā venh kãtĩg mü ha. Inh panh mág, há tävi ā tóg nĩ. Ag jy nĩgãn nĩ, ā jykre ki. Ā hã ne inh mỹ ag vin'. Ā mré sóg tỹ ũn pir nĩ. Ag tỹ jagnē mré tỹ ũn pir nỹti han nĩ, hã ra sóg ver tag ki mỹ pir nĩ tag ri ke han nĩ, ag tỹ, fag tỹ ke gé. ¹² Isỹ ag mré nĩn ky sóg ag jy nĩgãn tĩ, ā jykre ki, ā tỹ inh mỹ ũn vin mü ěn ag kar jy, fag jy ke gé. Ag ki rĩr há han inh, ky ag kã ũ tóg vãfor ja tü nĩ. ũn pir tóg hã ra vãfor ky nĩ inhhã, hã ra tóg ti to rãn ky nĩ, ti tỹ nũgme ki kutėnh ke ti, hã ky ti tỹ ki kutėnh ke nē ha. ¹³ ũri sóg ā kukãm kãtĩg mü, hã ra isỹ ver tag ki mỹ kãmén mü, ti tỹ ag mỹ sér tĩ jé, ti tỹ inh mỹ sér tĩ tag ri ke ti jé, ag mỹ. ¹⁴ Ag mỹ sóg hur ā vi kãmén. Kĩ ũ tỹ inh ki ge tü ag vỹ ag to jũ mü, ag tỹ tỹ ag mré ke tü nỹtĩn ky. Inh pi(ě) tỹ ag mré ke nĩ gé', ũ tỹ ag to jũ mü ěn mré. ¹⁵ Hã ra sóg ā mỹ: “ha ag jé prėr,” he tü nĩ, “ag tỹ ga tovãnh jé,” he tü sóg nĩ. “Nén-Kórėg jo ag jy nĩgãn nĩ,” he sóg mü ā mỹ. ¹⁶ Ag pi(ě) tỹ inh ki ge tü ag mré ke nỹti'. Tỹ sóg ag mré ke tü nĩ gé, ũ tỹ inh ki ge jãvãnh ěn ag mré. ¹⁷ Ā vi há ki ag kanhrãn nĩ, ā tỹ ũn kuprėg mü ěn ag, ag tỹ komėr hã ā ri ke nỹti jé. Ā vi ěn vỹ tỹ vėnh ví há tävi nĩ. ¹⁸ Inh jēnē ā tóg, sỹ ga kri mur jé. Kĩ sóg ā kóm ag jėgnėnh mü, ag tỹ ěprã ke kar ěn ag mỹ inh kãmén jé. ¹⁹ Ag jagfỹ sóg ā mỹ vėnh fėg ke mü, ag tỹ inh mré ā mỹ vėnh vin ky nỹti jé.

²⁰ Hã ra sóg nén ũ to ví sór mü gé, sỹ ā mỹ ag kãmén kar ky. ũ ag tóg ag ví mē ky inh ki genh ke mü. ěn ag to sóg ví sór mü gé. ²¹ Ag kar tỹ tỹ ũn pir nỹtĩn ken ky tóg há ti, ā tỹ inh mré tỹ ũn pir nĩ ěn ri ke, isỹ ā mré tỹ ũn pir nĩ ěn ri ke. Ag tỹ ěg mré tỹ ũn pir nỹtĩn ky tóg há ti. Kĩ vėnh kar vỹ venh ke mü, ā tỹ nén to inh jēnēg mü ti. ²² Isỹ ā tóg ũn mág han. Kĩ sóg ag tỹ ũn mág han ke mü gé, ag tỹ jagnē mré tỹ ũn pir nỹti jé, ā tỹ inh mré tỹ ũn pir nĩ tag ri ke. ²³ Inh mré ke vỹ tỹ ag nỹti, ky sóg tỹ ag mré ke nĩ gé, ky ěg kar vỹ tỹ ũn pir ri ke nỹti. ěg tỹ tỹ ũn pir nỹti tugrĩn vėnh kar tóg venh ke mü, ā tỹ inh jēnē ěn ti. ũn tỹ inh ki ge ky nỹti ěn ag to há tävi ā tóg nĩ, ā tỹ iso há nĩ tag ri ke. Tag ve jé ag tóg ke mü, ěprã ke ag, ag tỹ ěg tỹ tỹ ũn pir nỹti tag ven ky.

²⁴ Panh', vãsỹ ā tóg iso há nĩgtĩ vė, ěg tỹ ga tag han tũg ki. Hã ky ā tóg isỹ ũn mág pė han. Kĩ tóg inh mỹ há tĩnh mü, ag tỹ inh mré nỹtĩn ky, ā tỹ inh mỹ ũn vin mü ěn ag. Ag tỹ inh mré nỹtĩn ky ag tóg venh ke mü, ā tỹ isỹ ũn mág han ja ti. ²⁵ Panh', jykre kurjy ā tóg nĩ.

Ū tỹ inh ki ge tũ ag vỹ ã ki kagtĩg nỹtĩ, ag jãvo sóg ã ki kanhró nĩ. Kỹ tag ki inh mré nỹtĩ ag vỹ ki kanhró nỹtĩ gé, ã tỹ nén to inh jẽnẽg mũ ti. ²⁶ Ag mỹ sóg ã kãmén huri, kỹ sóg ag mỹ ã kãmén mán ke mũ gé, ag tỹ jagnê to há nỹtĩ jé, ag tỹ ã tỹ iso há tag ri ke nỹtĩ jé. Kỹ sóg ag mré êmãn ke mũ gé,” he tóg, Jesus ti, ã panh mré vëmén kỹ.

18

Ag tỹ Jesus se

(Mt 26.47-56; Mc 14.43-50; Lc 22.47-53)

¹ Jesus tỹ tag tó kar kỹ tóg ã mré mũ ti ag mré ti mũ sir. Goj tỹ Cedrom kafã ù ra ag tóg pa mũ sir. Tá ka tóg krãnkãrĩ kỹ nỹtĩ. Ka kré ên krêm ag tóg nĩgnĩ mũ sir. ² Hã ra Judas tóg ti tĩg ên ki kanhró nĩ gé. Tá tóg ã mré mũ ti ag mré vëmén tỹ hên ri ke han huri, Jesus ti, há kỹ Judas tóg ag tỹ ra mũnh ke ki kanhró nĩ, ù tỹ pã'i ag mỹ Jesus ve ke mũ ên ti. ³ Kỹ tóg ag nón tá jun mũ sir, Judas ti, soldado ag mré, polícia ag mré há ke gé, pã'i ag tỹ ag jẽgnên kỹ. Fariseu ag vỹ pã'i ag mré polícia ag jẽgnê ja nĩ gé. Lampião e gég ag tóg kãmũ mũ, pĩ jónhkó ke gé, ka kykyv mré há. ⁴ Hã ra Jesus tóg ki kanhró nĩ, ã jagtar ken ki, kỹ tóg ag kato tẽ mũ sir. Kỹ tóg ag mỹ: “ãjag tỹ ù tỹ hê ve sór nê?” he mũ. ⁵ Kỹ ag tóg ti mỹ: “Nazaré tá ke ên ve sór êg tóg mũ,” he mũ. “Jesus vẽ mỹr,” he ag tóg mũ. Kỹ Jesus tóg ag mỹ: “inh há vê,” he mũ. Hã ra Judas tóg ag mré kãtĩg ja nĩ gé, ù tỹ pã'i ag mỹ Jesus ven mũ ên ti. ⁶ Jesus tỹ ag mỹ: “inh há vê,” hen kỹ ag tóg ti jo ranh ke mũ. Rom ke ag tóg mũ sir, êprã. ⁷ Kỹ Jesus tóg ag mỹ ví mãn mũ. “ãjag tỹ ù ve sór nê?” he tóg. Kỹ ag tóg ti mỹ: “Jesus, Nazaré tá ke ên,” he mãn mũ. ⁸ Kỹ Jesus tóg ag mỹ: “ãjag mũ sóg: inh há vê, hé huri. Kỹ ãjag tỹ ise sór kỹ inh mré ke tag ag togvãnh nĩ sir,” he tóg. ⁹ Hã ra tóg tag tó, ã tỹ to há ã panh mỹ: “ã tỹ inh mỹ ùn vìn ja ên ag vỹ ki nỹtĩ, ag kãki ù vỹ vãfor ja tũ nĩ,” he jan kỹ. ã tỹ ag jy nĩgãn jé tóg polícia ag mỹ: “ag togvãnh ra,” he mũ, ã mré mũ ti ag to.

¹⁰ Hã ra Simão Pedro tóg ã rógro ên vyn kỹ tóg polícia ag kãki ù nĩgrêg kym ke mũ. Ti pẽgja tá ti nĩgrêg jê ên tỹ tóg kym ke mũ. Topê tũ ki rĩr ti to pã'i mág camarada ja vê, ti tỹ ù nĩgrêg kym mũ ên ti, ti jijin há vỹ: Malco, he mũ. ¹¹ Kỹ Jesus tóg Pedro mỹ: “ã rógro tỹ ti pãg ja tá fêg,” he mũ. “Inh panh tỹ inh mỹ: “vêsýrênh jé ã tóg ke mũ,” he ja vê, há kỹ sóg ag mỹ vênh fêg ke mũ ha. Vênh nenh ke tũ sóg nĩ,” he tóg, Jesus ti.

Pã'i tỹ Anás tỹ Jesus ve

¹² Kỹ soldado ag tóg, ãjag pã'i mré (ag tóg) Jesus mrĩnh mũ sir, vãfe tỹ. Polícia ag vỹ ag mré ti mrĩnh mũ gé. ¹³ Kỹ ag tóg ti père mũ mũ, Anás ìn ra. Caifás kakrã vê, Anás ti, há ra Caifás vỹ tỹ Topê tũ ki rĩr ti ag to pã'i mág nĩ, prỹg ên kã. ¹⁴ Hã ra Caifás ên vỹ pã'i ag

mỹ: “ùn pir tỹ êg povo jagfy ter kỹ tóg pãgsĩ nĩ,” he ja nĩ. Ên kakrã ìn ra ag tóg Jesus père mũ mũ.

Pedro tỹ Jesus to: “ti ki kagtĩg sóg nĩ,” he vên

(Mt 26.57-58, 69-70; Mc 14.53-54, 66-80; Lc 22.54-57)

¹⁵ Kỹ Simão Pedro tóg Jesus nón ti mũ, Jesus mré ke ù mré. Hã ra Jesus mré ke ù ên tóg Topê tũ ki rĩr ti ag to pã'i mág ên ki kanhró nĩ, há kỹ tóg Jesus nón Anás ìn kãra rã mũ, ìn vãso ra. ¹⁶ Hã ra Pedro tóg re tá jê nĩ, ìn jãnkã rã há. Kỹ Jesus mré ke ù ên tóg ver ù tỹ jãnkã ki rĩr mũ ên fi mré vëmén mũ, kỹ fi tóg Pedro ti mỹ: “há kãrã,” he mũ, ti mré ke ù ên tỹ pã'i mág ki kanhró nĩn kỹ. ¹⁷ Kỹ fi tóg ti mỹ: “ã hỹn tỹ Jesus mré ke nĩ,” he mũ, Pedro ti mỹ, ù tỹ jãnkã ki rĩr jê ên fi. Hã ra tóg fi mỹ ón kỹ: “vó,” he mũ.

¹⁸ Hã ra Anás camarada ù ag vỹ tá nỹtĩ gé, polícia ag mré. Ìn vãso ki ag tóg pĩ han kỹ nỹtĩ, ti tỹ kusa jagy tĩn kỹ. Pĩ to ag tóg tugtón nỹtĩ. Kỹ Pedro tóg ag mré tón nĩ gé, pĩ ên ti to.

Anás tỹ Jesus ki jẽmê sór

(Mt 26.59-66; Mc 14.55-64; Lc 22.66-71)

¹⁹ Kỹ pã'i mág tóg Jesus mỹ: “inh mỹ ã mré mũ ti ag kãmén,” he mũ. “ã tỹ nén kãmén ti ên ti kãmén nĩ gé, inh mỹ,” he tóg, Anás ti. ²⁰ Kỹ Jesus tóg ti mỹ: “vênh kar mỹ sóg jamã há(a) tó ti,” he mũ. “Vênh kanhrãnh jafã krêm sóg tó ti, Topê jo ìn krêm ke gé. Judeu kar tỹ vênhmãn kỹ nỹtĩn kỹ sóg ag mỹ kãmén ti. Ình pi(jê) vênh pẽju kỹ tó ti, kỹ vênh kar vỹ ki kanhró nỹtĩ. ²¹ Hã ra ã tóg inh ki jẽmê sór mũ. Ình ví jẽmêg mũ ên ag ki jẽmémnĩ. Ki kanhró ag tóg nỹtĩ, isỹ ag mỹ nén tó ja ên ki,” he tóg, Jesus ti.

²² Jesus tỹ tag tó kỹ polícia ù tóg Jesus tân h mũ, kỹ tóg ti mỹ: “pã'i mág vê mỹr,” he mũ. “Hã ra ã tóg ti mỹ ví mũ,” he tóg mũ. ²³ Kỹ Jesus tóg ti mỹ: “kỹ inh hỹn vênh ví kórég tỹ ne tóg?” he mũ. “Ha inh mỹ sỹ vênh ví kórég tó mũ ên tóg,” he tóg. “Vĩ há han inh, ã tỹ há ra ne tugnĩn isãnh nê?” he tóg.

²⁴ Tag pãte Anás tóg Jesus jẽnêg mũ sir, ti tỹ Caifás venh tĩg jé, Topê tũ ki rĩr ti ag to pã'i mág ên mỹ. Ti mrĩnh kỹ jé kỹ tóg ti jẽnêg mũ.

Pedro tỹ Jesus to: “ti ki kagtĩg sóg nĩ,” he mãn

(Mt 26.71-75; Mc 14.69-72; Lc 22.58-62)

²⁵ Hã ra Simão Pedro tóg tón nĩ nĩ, pĩ to. Kỹ tá nỹtĩ ag tóg ti mỹ: “ã hỹn tỹ ti mré ke nĩ gé,” he mũ. Hã ra tóg ón kỹ: “vó,” he mãn mũ. ²⁶ Kỹ pã'i mág mỹ rãnhrajĩ ù vỹ tá nĩ gé. Pedro tỹ ù nĩgrêg kym ja ên kanhkã ù vê. Ên vỹ Pedro mỹ: “ã ve inh, ka kré krêm,” he mũ. Tá ã tóg ti mré jê ja nĩ,” he tóg mũ. ²⁷ Hã ra Pedro tóg ón kỹ ti mỹ: “vó,” he mãn mũ. Ên kã galo vỹ kynkyr mũ ha.

Pilatós tÿ Jesus ki jēmē

(Mt 27.1-2, 11-14; Mc 15.1-5; Lc 23.1-5)

²⁸ Kusā pē ki ag tóg Jesus pére mū mū, pā'i tÿ governador in ra, ti vēmén jafā ra, palácio ēn ra. Caifás in tá ag tóg ti pére kāpa mū. Hā ra ag tóg pā'i tÿ governador in kā ra ge sór tū nī. Ag tÿ festa tÿ Páscoa han ke vÿ kakó ti ha, kÿ ū tÿ pā'i tÿ governador in kā ra ge mū vÿ festa tÿ Páscoa ēn ki jēn ke tū nī. Ag jykre vē. Hā ra ag tóg ko sór mū, hā kÿ ag tóg kā ra ge ja tū nī sir. ²⁹ Kÿ Pilatós tóg re ra kākutē mū, ag mré vēmén jé. Kÿ tóg ag mÿ: "ti hē ri ké?" he mū. "Ti vēnh jykre kórég tÿ ne han?" he tóg, Pilatós ti, Jesus to. ³⁰ Kÿ ag tóg ti mÿ: "vēnh jykre kórég han ti tī," he mū. "Ti há nī ra ēg tóg ā mÿ ti ven ke tū nī vē," he ag tóg, Pilatós mÿ. ³¹ Kÿ Pilatós tóg ag mÿ: "ha mūjēg," he mū. "Ājag jykre ki ājag tóg ti jykre kórég ēn to jykren kÿ tónh ke mū, tū jykre ti," he tóg. Hā ra ag tóg ti mÿ: "ti ter ke vē," he mū. "Kÿ ā hā vÿ ēg mÿ: "ha ti tén," hēnh ke mū," he ag tóg, pā'i ag, Pilatós mÿ. ³² Hā ra Jesus tóg ag tÿ fóg tÿ pā'i mÿ ā fēg ke tag tó ja nī, fóg ag tÿ cruz to ti sa kÿ ti tén jé. Hā kÿ ag tóg Pilatós mÿ ti ven mū.

³³ Kÿ Pilatós tóg ā in kāra rā mán mū, Jesus mré vēmén jé. Kÿ tóg ti mÿ: "ā mÿ tÿ Judeu ag pā'i mág nī?" he mū. ³⁴ Kÿ Jesus tóg ti mÿ: "ū nÿ ā mÿ tag tó?" he mū. "Ā tÿ vēsóg ki to jykren mÿ vó, pā'i ag tÿ ā mÿ tó mÿ vó?" he tóg. ³⁵ Kÿ Pilatós tóg: "inh pi(jé) tÿ Judeu nī," he mū. "Ā kanhkā ag vÿ inh mÿ ā fēg, ā povo to pā'i ag. Ā hē ri ké?" he tóg.

³⁶ Kÿ Jesus tóg ti mÿ: "inh pi(jé) tÿ ga tag kri pā'i mág nī," he mū. "Isÿ tÿ tag ki ūn mág nī ra inh krēm ke ag tóg Judeu ag mré jagnē génh ke mū vē, kÿ ag tóg isēnh ke tū nī vē. Hā ra sóg tag ki tÿ ūn mág tū nī, hā kÿ ag tóg isé, Judeu ag," he tóg, Jesus ti.

³⁷ Kÿ Pilatós tóg ti mÿ: "kÿ ā mÿ hā ra tÿ pā'i mág nī?" he mū. Kÿ Jesus tóg: "ki hā ā tóg tó mū," he mū. "Isÿ ki hā tó jé, hā jé sóg ga kri mur ja nī, hā jé sóg ga kri ti mū gé. Kÿ ū tÿ ki hā tó to há nÿtū ēn ag kar vÿ inh vī jēmēg mū," he tóg, Jesus ti. ³⁸ Kÿ Pilatós tóg ti mÿ: "ne nÿ tÿ ki hā ke nī?" he mū. "Sÿ ki kanhrān jāvānh mē tóg ti," he tóg, Pilatós ti.

Jesus ter ke

(Mt 27.15-31; Mc 15.6-20; Lc 23.13-25)

Kÿ tóg re ra tīg mán mū, pā'i ag mré vēmén jé, kÿ tóg ag mÿ: "ti pi(jé) vēnh jykre kórég han tī," he mū. ³⁹ "Páscoa kar ki sóg ājag mÿ vēse ū kavāg tī. Kÿ inh hÿn ājag mÿ ājag tÿ ū to: "Judeu ag pā'i," he mū ēn kyvān ke mū," he tóg, Pilatós ti. ⁴⁰ Hā ra ag kar tóg prēnprēr mū sir. "!.Jesus pijé!. Barrabás kava ra..!" he ag tóg mū sir, prēnprēr kÿ. Hā ra Barrabás ēn vÿ tÿ ūn jykre kórég pē nī.

19

¹ Kÿ Pilatós tóg soldado ag mÿ: "ti mrānmrān ra, ge kÿ," he mū. ² Kÿ ag tóg ti mrānmrān mū. Ti mrānmrān kar kÿ ag tóg sónh pīrīn kÿ ti krī tógfīg mū sir. Kÿ ag tóg kur kusūg tÿ ti kri fón mū gé sir. ³ Ti ki junjun kÿ ag tóg ti mÿ: "viva, Judeu ag pā'i," he mū, ti nyg kÿ. Kar ag tóg ti tānh mū gé sir.

⁴ Kÿ Pilatós tóg re ra kutē mán mū gé sir. Kÿ tóg vēnh kar mÿ: "ha vé ha," he mū. "Ti jykre kórég mē ja tū sóg nī vē. Kÿ sóg ājag mÿ ti ven mū. Nēn ū vēnhmÿ han tū ti nī vē," he tóg, Pilatós ti, ag mÿ.

⁵ Kÿ Jesus tóg kākutē mū, hā ra tóg sónh tÿ ā krī tógfīn kÿ kākutē mū, kur kusūg ēn tu kÿ ke gé. Kÿ Pilatós tóg vēnh kar mÿ: "ti ve ra," he mū, ag tÿ hēn ri ke mūn ti tovānh jé, ag tÿ ti jagtar ēn ve kÿ.

⁶ Pā'i ag tÿ ti ve kÿ, polícia ag tÿ ti ve kÿ ag tóg prēnprēr mū gé sir. "!.Ka to ti sã..! !.Ka to ti sã..!" he ag tóg mū sir, prēnprēr kÿ. Kÿ Pilatós tóg ag mÿ: "kÿ ājag hÿn inhā ka to ti sa sór mū," he mū. "Ti pi(jé) nēn ū kórég han mū," he tóg.

⁷ Kÿ ag tóg ti mÿ: "hā ra tóg: "tÿ inh Topē kósin nī," he tÿ ēg mÿ," he mū. "Ēg tÿ ū tÿ ge tén ke vē. Hā tó ja ti nī, ēg mÿ, Topē ti, hā kÿ tóg rán kÿ nī," he ag tóg mū sir, Pilatós mÿ.

⁸ Kÿ Pilatós tÿ ti tÿ tÿ Topē kósin nī mē kÿ tóg ti mÿ e tāvī tī. ⁹ Kÿ tóg ā in kāra rā mán kÿ Jesus mÿ: "tÿ ā hē tá ke nī?" he mū. Hā ra Jesus tóg ti mré vēmén mán sór tū nī. ¹⁰ Kÿ Pilatós tóg ti mÿ: "ā mÿ inh mré vēmén ke tū?" he mū. "Isÿ ā kavān sór nī kÿ sóg ā kyvāg mū. Isÿ ka to ā sa sór kÿ sóg to ā sās mū gé. Tag to jykren," he tóg, Pilatós ti, Jesus mÿ. ¹¹ Hā ra Jesus tóg ti mÿ: "Topē tÿ ā tÿ pā'i han tū nī ra ā tóg tag han ki kagtūg nīnh mū vē," he mū. "Hā kÿ ū tÿ ā mÿ inh fēg mū ēn vÿ ā tÿ Topē vī mranh mū tag kāfór nī ha," he tóg, Jesus ti.

¹² Kÿ tóg Pilatós mÿ e pē tāvī tī, kÿ tóg ti kavān sór mū sir. Hā ra Judeu ag tóg ti mÿ: "ā tÿ tag kyvān kÿ ā pi(jé) tÿ ēg kar kri pā'i mág pē tÿ Imperador ēn mré ke nī," he mū. "Ū tÿ vēsÿ pā'i mág han mū ēn vÿ Imperador kato tē mū," he ag tóg. ¹³ Kÿ Pilatós tóg ag vī tag mē kÿ mūmēg mū, kÿ tóg Jesus jé prēr mū, ti tÿ ti mré re tá jēnh kutē jé. Kÿ tóg ā nĳga ēn kri nī nī, ā tÿ hē tá vēnh kar jykre vēg tī ēn ki. Tá ag tóg pó nē ja nĳtī, hā kÿ ag tóg to: "Pó Nē," he tī, hā vÿ: "Gabatá," he mū, Hebreu vī ki. ¹⁴ Meio dia ki ke vē. Tÿ vaj kÿ ag tóg festa tÿ Páscoa ēn han sór mū, hā kÿ ag tóg ūri vējēn tÿ hēn ri ke kán mū. Ēn kā meio dia ki Pilatós tóg ā nĳga kri nī nī, ag mÿ ag tÿ vēnh jykre han ke mū ēn tó jé. Kÿ tóg Judeu ag mÿ: "ājag pā'i mág hā vē ha," he mū. ¹⁵ Hā ra ag tóg prēnprēr kÿ: "!.ti tén ra, ti tén ra, ka to ti sã..!" he mū sir.

“Ký inh mý ājag pā'i mág tŷ cruz to sanh mŷ?” he tóg, Pilatos ti. Ký pā'i ag tóg ti mŷ: “pā'i mág ēg nŷtī, hā vŷ: Imperador, he mŷ,” he mŷ. ¹⁶ Ký Pilatos tóg ag mŷ: “ha cruz to ti sanh mŷjēg gé,” he mŷ sir.

Ag tŷ Jesus tŷ cruz to sanh ke

(Mt 27.32-44; Mc 15.21-32; Lc 23.26-43)

¹⁷ Ký ag tóg Jesus mŷ cruz fig mŷ, ti tŷ vyn ký pānónh tŷ Calvário ra tŷ jég, ag tŷ Hebreu vi ki to: Gólgota, he mŷ ěn ra. ¹⁸ Tá ag tóg cruz to ti ság mŷ sir. Ti mré ag tóg ūn régre ag tŷ cruz to ag ság mŷ gé, ký ū vŷ ti pēgja tá cruz to sa, jāvo ū vŷ ti jakānh tá cruz to sa gé. Jāvo Jesus vŷ ag kujū ká cruz ti to sa gé. ¹⁹ Hā ra Pilatos tóg Jesus to vĕnh rá han ja nŷ, ký ag tóg ti krŷg mŷ vĕnhrá ěn sa ja nŷ, hā vŷ: “Nazaré tá Jesus vĕ, Judeu ag pā'i tŷ rei vĕ,” he mŷ, vĕnh rán ki. Hebreu vi ki tóg rán ký nŷ, Latim vi ki ke gé, Grego vi ki ke gé. ²⁰ Ký Judeu tŷ hĕn ri ke ag tóg vĕg mŷ sir, vĕnh rá ti. Jerusalém vŷ tá kakó nŷ, Jesus tŷ hĕ tá cruz to sa ký jĕ ěn ti tá, hā ký ū tŷ hĕn ri ke ag tóg ti vĕnh kāmŷjēg sir. ²¹ Ký tóg pā'i ag mŷ há tŷ nŷ. Hā ký ag tóg Pilatos mŷ: “Judeu ag pā'i tŷ rei vĕ, he ja ā nŷ, vĕnh rán ki,” he mŷ. “Hā ra tóg ki krov ja tŷ nŷ. Vĕso tóg: “tŷ sóg Judeu ag pā'i tŷ rei nŷ,” he ja nŷ. Ký: Judeu ag pā'i mág vŷ tŷ inh nŷ, he rán nŷ,” he ag tóg, Pilatos mŷ. ²² Hā ra Pilatos tóg ag mŷ: “vó,” he mŷ. “Rán inh huri, ký tóg rán ký nŷ ha,” he tóg mŷ.

²³ Ký soldado ag tóg Jesus tŷ ka to ság mŷ. Ký ag tóg ti kur mán ký vĕnh kápām mŷ. Ū tŷ 4 (ke) ag vĕ, soldado ag, hā ký ag tóg ti kur tŷ vĕnh kápām tŷ 4 (ke) han mŷ. Hā ra ti vĕnh kri fĕg ja vŷ kur pir tŷ há nŷ. Kurŷr tŷ ti nŷ. ²⁴ Ký ag tóg ti capa há ve ký jagnĕ mŷ: “ĕg hŷn tag kym ke tŷ nŷ,” he mŷ. “Ti capa to jogar he jĕ ĕg tóg ke mŷ. Ū tŷ mág mŷ ěn hā vŷ tóg tunh mŷ,” he ag tóg mŷ. Ký ag tóg to jogar he mŷ sir. Hā ra ag tŷ ti kur to jogar he mŷ ěn tóg rán ký nŷ gé, Topĕ vŷ rá ki, ha mĕ. “Inh kur tŷ vĕnh kápām ag tóg, hā ra ag tóg inh kur tŷ vĕnh kri fĕg ja to jogar he mŷ,” he ja tóg nŷ, Topĕ vŷ rá ki, hā ký ag tóg ke mŷ.

²⁵ Hā ra Jesus mŷnh fi vŷ tá jĕ nŷ, cruz rá hā, fi jāvy fi mrĕ. Kar ký Maria Madalena fi vŷ tá jĕ nŷ gé, kar ký Maria ū fi ke gé, Clopas prŷ fi. ²⁶ Ký Jesus tóg ā mŷnh fi vĕg mŷ sir. Ti mré ti mŷ ū vŷ fi to grĕn ke ký jĕ nŷ, Jesus tŷ ū to há pĕ ěn ti. Ký Jesus tóg ā mŷnh fi mŷ: “tag vŷ tŷ ā kósín nŷnh mŷ ha,” he mŷ, ā mrĕ tŷ mŷ ěn to. ²⁷ Jāvo tóg ti mŷ: “fi há vŷ tŷ ā mŷnh nŷnh mŷ ha,” he mŷ gé, fi to. Hā ký ti mrĕ tŷ mŷ ěn tóg fi mŷ: “inh mrĕ nŷnh kātŷg,” he mŷ, ký fi tóg ti ĩn krĕm nŷ nŷ, ti tŷ Jesus jĕgja ki fi jĕ'ŷn jĕ.

Jesus ter

(Mt 27.45-56; Mc 15.33-41; Lc 23.44-49)

²⁸ Jesus tŷ ā mŷnh fi mŷ tag tó kar ký tóg sir ā tŷ nĕn hyn han ke mŷ ěn hyn han kán ja nŷ. Hā to jŷkrĕn ký tóg hā ra nĕn tŷ ā to rán ký

nŷ ěn hyn han kán sór mŷ, hā ký tóg: “inh og há tóg tŷ,” he mŷ sir. ²⁹ Tá runja ū vŷ nŷ nŷ, hā ra vinho kaja pir vŷ ki nŷ, runja ěn ki. Ký ag tóg esponja tŷ vinho ki tŷ pun ke mŷ, ký ag tóg ka tŷ hissopo jurŷn ký (ag tóg) nĕn kugpe jafā ěn kusón mŷ, kusón ký ag tóg vinho kára rāg ký ti mŷ jun mŷ sir, vinho ti. ³⁰ Ký tóg ki ūnh ūnh ge mŷ sir, vinho ěn ki. Ký tóg: “ke kán inh huri,” he mŷ. Ký ti krŷ tóg hĕré' he mŷ, ký tóg hun ke mŷ. Ký tóg hur ter.

Soldado ū tŷ Jesus kusón

³¹ Ký Judeu ag tóg Pilatos mŷ to vŷ mŷ, soldado ag tŷ ū tŷ ka to sa ký nŷtī ag fa mrynhranh jĕ, ag tŷ kánhmar kätger jĕ. Tŷ vaj ký ag mŷ festa mág vĕ, ký ag tóg ūri festa ěn to nĕn kar kánkān tŷ gé. Hā ra tóg ag mŷ kórég nŷ, ū tŷ ag festa kurā ki cruz to sa ký ter mŷ ti. Hā ký ag tóg Pilatos mŷ ag kägtĕn ke to vŷ mŷ, ag tŷ ka to ag kárem jĕ. ³² Ký soldado ag tóg ū tŷ Jesus mrĕ cruz to vin ký nŷtī ag fa mrynhranh mŷ mŷ. ³³ Ký ag tóg Jesus fa mrynhranh sór mŷ gé, hā ra tóg hur ter, hā ký ag tóg mrynhranh tŷ nŷ sir. ³⁴ Ký soldado ū tóg ā rógro tŷ ti jĕn'ŷr ki kusón mŷ, ký ti kyvĕnh tóg ki kákutĕ mŷ, kyvĕnh jāpri mrĕ.

³⁵ Tag ve inh, mŷr, ha mĕ, hā ký sóg ājag mŷ to mŷ. Sŷ ki há tó vĕ. Sŷ ājag mŷ tag kāmĕn vĕ, ājag tŷ inh vŷ tag kri fi jĕ, ājag tŷ ti ki ge sór jĕ. ³⁶ Hā ra tóg rán ký nŷ gé, ag tŷ ti kusón ke tag ti. “Ag pi(jĕ) ti kuka mrynhranh ke mŷ!” he tóg, Topĕ vŷ tŷ rán ký nŷ ki. ³⁷ Ký tag tóg rán ký nŷ gé, hā mĕ. “Ag tŷ ūn kusón mŷ ěn ve jĕ ag tóg ke mŷ,” he tóg mŷ gé, Topĕ vŷ ki, Jesus to.

Ag tŷ vĕnh kej ra ti va mŷ

(Mt 27.57-61; Mc 15.42-47; Lc 23.50-56)

³⁸ Ký Jesus to há ū tóg nŷgtī, Arimatéia tá José. ěn vŷ ti mrĕ tŷg ja tŷ nŷgtī, ti tŷ pā'i ag kamĕg ký, hā ra tóg Jesus to há nŷ. ěn vŷ tóg sir Pilatos venh tŷ mŷ, ký tóg ti mŷ: “sŷ Jesus tŷ ka to ti kátĕrem há tóg tŷ,” he mŷ. Ký Pilatos tóg ti mŷ: “há ti nŷ,” he mŷ. Ký Arimatéia tá José ěn tóg Jesus tŷ cruz to ti kátĕrem tŷ mŷ. ³⁹ Ký Nicodemos vŷ kātŷ mŷ gé, ū tŷ kuty tá Jesus mrĕ vĕmĕn mŷ ěn ti. ěn vŷ ger há ma kātŷ mŷ, 45 (ke) quilos vĕ mŷr. Ka tŷ mirra jĕnjo ger há vĕ, kar ka tŷ aloĕs jĕnjo ger há mrĕ. ěn ma kātŷg tóg mŷ, Nicodemos ti. ⁴⁰ Ký ag tóg Jesus ti kátĕrem mŷ sir, cruz to, José mrĕ Nicodemos ti. Ti pág ag tóg mŷ sir, kur tŷ, hā ra ag tóg nĕn ger há ěn tŷ ti pág ke ěn kākā nŷm mŷ gé. Judeu ag jŷkre há vĕ, ag tŷ vĕnh kej tá ū fi ký. ⁴¹ Ka krĕ ū vŷ Gólgota tá kakó nŷ, ký tóg tá vĕnh kej tág nŷ, páro nor ti, ka krĕ ěn tá. Kuprá ti nŷ.

⁴² ěn kākā ag tóg ti fig mŷ, ti kakó nŷnh ký. Hā ra tóg rākĕ nŷ ha, ký ag festa tóg kakó' he mŷ ha, hā ký ag tóg vĕnh kej tág ěn kākā Jesus fig mŷ sir.

20

Jesus rir măn

(Mt 28.1-8; Mc 16.1-8; Lc 24.1-12)

¹ Tý vaj ün ky, semana ki kurá ve ki Maria Madalena fi tóg Jesus venh tíg sór mü, ti kej tá. Kusá pē ki fi tóg ra ti mü, kurá sí hā ra. Hā ra fi tóg tá jun ky (fi tóg) pó ēn vэг mü, ti kej nife ēn ti. Kunũnh ky tóg jē nĩ, ky tóg sir nor ky nĩ nĩ, ti kej ti. ² Ky fi tóg Simão Pedro to vènhvåg ti mü sir, Jesus mré ti ti ũ to ke gé, ũ tý Jesus to há távi ēn to. Ky fi tóg ag my: “ēg Senhor va ag tóg mü ja nĩ,” he mü. “Á kej káki tóg tü nĩ,” he fi tóg mü. “Ag hỹn hē ra ti va kagáv,” he fi tóg mü ag my. ³ Ky ag tóg venh mü mü gé, Pedro ti, Jesus mré ti ti ũ ēn ke gé. ⁴ Péte ag tóg mü mü, hā ra ũ ēn tóg Pedro ká raran ke mü, ky tóg tá jun ven mü. ⁵ Ky tóg páro nor ēn ki pānh ke ky kátá kur ēn vэг mü, ti pág ja ti, hā ra tóg kára rá ja tü nĩ. ⁶ Ky Simão Pedro tóg ti nón tá jun mü gé, hā ra tóg inhhā kára rá mü, ti kej kára, Pedro ti. Ky tóg kur ēn vэг mü gé sir. ⁷ Ti kri pág ja vỹ vyr my nĩ nĩ, kónhpēn ky. ⁸ Ky ũ ēn tóg ti nón kára rá mü gé sir, ky tóg á tý ven ky: “há ja vē,” he mü. ⁹ Váhā ag tóg ki kanhrān nỹti. Tag to há ag tóg ti vĩ to jykrén há han ja tü nĩ ver, ti to nēn rán ky nĩ ēn to, ti tý á ter kar ky rir măn ke ēn to. Váhā ag tóg ki kanhró nỹti.

¹⁰ Ag tý ti kej tý kuprá nỹ ve kar ky ag tóg vỹnvỹn ke mü, ājag ĩn ra.

Jesus tý Maria Madalena fi my vènh ven
(Mt 28.9-10; Mc 16.9-11)

¹¹ Hā ra Maria Madalena fi tóg tá jē nĩ, ti kej nor nĩ ēn tá. Fỹ fi tóg jē nĩ. Fi fỹ ky fi tóg ti kej to pānh ke ky (fi tóg) kátá ēvānh mü sir. ¹² Ky fi tóg ün régre ag vıgveg mü. Topē tý jēgnē jafá ag vē. Kur kupri rĩnh ky ag nĩgnĩg ky nỹti, Jesus nỹgia tá, ti kej kátá. ũ tóg ti kri nĩgia tá nĩ, ky ũ tóg ti pēn nỹti gia tá nĩ gé. ¹³ Ky ag tóg fi my: “á tý ũ jāvānh ky fỹ nē, jỹ?” he mü. Ky fi tóg ag my: “inh Senhor va ag tóg mü ja nĩ, hā ra sóg ag tý hē ra ti va mü ja ēn ki kagtũg nĩ,” he mü. ¹⁴ Ky fi tóg vēsýkā ēvānh mü, hā ra Jesus tóg tá jē nĩ. Hā ra fi tóg ti ki kagtũg nĩ. ¹⁵ Ky tóg fi my: “á tý ũ jāvānh ky fỹ nē, jỹ?” he mü gé. Hā ra fi tóg ti to: “ti hỹn tý ka kré tag ki rir ti jē, he sóg mü,” he mü. Hā ky fi tóg ti my: “á my ag tý hēn ra ti va mü vэг tü, vỹ?” he mü. ¹⁶ Ky Jesus tóg fi my: “Maria,” he mü, fi jiji tó ky. Ky fi tóg ti tý fi my fi jıjy tó ky (fi tóg) váhā ti ki kanhrān sir. Ky fi tóg ti my: “Raboni,” á há my?” he mü. Hebreu vĩ ki fi tóg tó mü, há ky fi tóg: “Raboni,” he mü. Ēg vĩ ki Ēg tóg tag to: “Senhor,” he ti. Fi tý váhā Jesus ki kanhrān ky nĩn ky fi tóg ti my ke mü.

¹⁷ Hā ra Jesus tóg fi my: “inh vóg tũg nĩ ver,” he mü. “Isỹ ver inh panh ra tāpırynh ke vē. Inh kanhkā ag my tónh tĩg nĩ hā ra. Ag my: “isỹ ver inh panh venh tĩg ke vē, hā ra

tóg tý ājag panh nĩ gé, he tóg,” hemnĩ. “Isỹ ver inh Topē to tāpırynh ke vē, ky tóg tý ājag Topē nĩ gé, he ti,” hemnĩ ag my;” he tóg Jesus ti, Maria Madalena fi my.

¹⁸ Ky fi tóg ti mü, ti mré mũgtĩ ag my tó jé. “Ēg Senhor ve inh,” he fi tóg mü. Ky fi tóg ag my tó kán mü sir, ti tý fi my nēn tó mü ēn ti.

Jesus tý ā mré mü ti ag my vènh ven

(Mt 28.16-20; Mc 16.14-18; Lc 24.36-49)

¹⁹ Kurá ēn ká, semana tý kurá ve ēn tý rākānh ky ag tóg vènhmān ky nỹti, ĩn ũ krēm, ti mré mü ti ag. Hā ra ag tóg jānkā nıfēnh ja nĩ, chave tý, ag tý ēprā pá'i ag kamēg ky. Hā ra Jesus tóg váhā vènh ven mü, ag káki, ky tóg ag my: “my sér nỹtĩmĩ,” he mü. ²⁰ Tag tó ky tóg ag my á nıgē nug ven mü, á jēn'yr ti ke gé. Ky tóg ag my sér ti sir, ag tý Ēg Senhor ven ky. ²¹ Ky tóg ag my ke mán mü. “My sér nỹtĩmĩ,” he tóg. “Inh panh tý inh jēnē vē. Ky sóg ũri ājag jēnēg mü gé, ti tý inh jēnē ri ke,” he tóg. ²² Tag tó kar tóg ag ki hu he mü, ag kar ki, ky tóg ag my: “Topē kuprıg vỹ tý ājag jagrē nỹti ha,” he mü. ²³ “Ājag tý ũ my: “á tý Topē vı mranh ja ēn tý tóg vènh pāte fón mü,” hen ky tóg vènh pāte fón ky nĩ nĩ. Ājag tý ũ my: “á my ti vènh pāte fón ke tü nĩ,” hen ky tóg vènh pāte fón ke tü nĩ,” he tóg, Jesus ti, ti tý ag my vènh ven ven ky.

Tomé tý váhā Jesus ve

²⁴ Hā ra Tomé vỹ ag mré nĩ ja tü nĩ, ag tý Jesus vэг mü ēn ká. Tomé ēn vē, ag tý ũ to: “ün vègnĩ,” he mü ēn vē, Jesus mré ti ti ũ ēn ti. ²⁵ Ag tý Tomé ēn ve ky ag tóg ti my: “ēg Senhor ve Ēg,” he mü. Hā ra tóg ag my: “ti nıgē nug ve sór inh mü,” he mü, “isỹ ag tý prego tý ti nıgē nugnón ja ēn mē jé, inh nıgē tý,” he tóg mü. “Ky sóg ti jēn'yr ki mēnh ke mü gé, sỹ ki ti kusón ja ēn mē jé. Ke tü nĩ (mü) ra isóg kri nĩm ke tü pē nĩ, ti rir mán kri,” he tóg, Tomé ti.

²⁶ Kurá tý 8 (ke) tũg ky ag tóg vènh mán ky nỹti gé, ky Tomé vỹ ag mré nĩ gé. ĩn jānkā vỹ ki chaven ky nỹti. Ky Jesus tóg ag my vènh ven mán mü, ag mré jēn ky. Ky tóg ag my: “my sér nỹtĩmĩ,” he mü. ²⁷ Ky tóg vēsýmēr Tomé my: “á nıgē tý inh nıgē nugnór mē,” he mü. “Á nıgē tý inh jēn'yr kusón ja ēn ti mē gé. Kri nımnĩ, to: “vènh ó vē,” he mán tũg nĩ,” he tóg, Jesus ti. ²⁸ Ky Tomé tóg ti my: “inh Senhor,” he mü. “Topē,” he tóg. ²⁹ Ky Jesus tóg ti my: “váhā á tóg kri nĩm sór mü ha, á tý inh ve ky;” he mü. “Ū tý á tý inh vэг tü ra kri nĩm mü ēn my tóg vı há pē han ke mü, Topē ti,” he tóg, Jesus ti, ti tý ag my vènh ven mán ky.

Ēg tý Jesus ki ge jé livro tag tóg rán ky nĩ

³⁰ Jesus vỹ ag rĩnve Ēg tý nēn han vānh hyn han kán ja nıgtĩ, nēn tý hēn ri ke, hā ra sóg rán kán ja tü nĩ. ³¹ Sỹ livro tag rán vē, ũ tý vènh rá tag vэг mü kar ēn ag tý Jesus ki ge

sór jé, ag tý ti to: “Cristo výt tý ti nĩ, Topě kósín výt tý ti nĩ,” he jé. Ký äjag tý ti ki ge ký äjag tóg rĩr krýg ja tú ên venh ke mü, ti tugrĩn, mýr, ha mẽ.

21

Jesus tý ä mré mü ti ü ag mý vènh ven mǎn

¹ Tag pǎte Jesus tóg kejẽn goj tý Tiberiades tá ag mý vènh ven mǎn mü, ký tóg ge tí, ha mẽ. ² Simão Pedro výt tá nĩ, Tomé ti ke gé, ag tý ü to: “ün vègni,” he mü ên tí, kar ký Natanael ti ke gé, emǎ tý Caná tá ke ên, ga tý Galiléia tá ke ên, kar ký Zebedeu kré ag výt tá nýtĩ gé, ü tý Jesus mré mü tí régre ü ag ke gé. ³ Ký Simão Pedro výt ag mý: isý pirá kugmĩnh tũg vè,” he mü. Ký ag tóg ti mý: “ä mré êg mũnh mü,” he mü gé. Ký ag tóg barco ki ge mü, goj kri mü gé. Hǎ ra ag tóg nèn ü kǎgmĩg tú pè nĩ, kuty ên kǎ.

⁴ Tý vaj ký kusǎ pè ki, rá tý jun ke mü ra Jesus výt ga fyr tá jè nĩ, hǎ ra ag tóg ti ki kagtũg nýtĩ ver. ⁵ Ký tóg ag mý: “äjag mý pirǎ ü kǎgmĩg tú?” he mü. Ký ag tóg ti mý: “hý,” he mü. ⁶ Ký tóg ag mý: “rede tý barco pègia tá fón,” he mü, “ký äjag tóg kugmĩnh ke mü, pirǎ tí,” he tóg mü. Ký ag tóg ke mü. Ký tóg fóf mü, rede tí, ký ag tóg kǎtǎnfn kórég nýtĩ, tí kufy tũn ký, pirǎ e nýtĩn ký. ⁷ Ký ü tóg Pedro mý: “êg Senhor hǎ vè,” he mü. Jesus tý ü to há pè ên výt Pedro mý ke mü. Ký Pedro tóg ti ví tag to ä kur rĩnh mǎn mü. Kunũnh ja tí nĩ, tí kur tí. Ä kur rĩnh ký tóg barco ki kǎkutê ký (tóg) goj kǎmĩ tí mü sir, tí tý Jesus kukǎm tũg jé, goj kǎmĩ. ⁸ Hǎ ra ag tóg tí nóñ barco kǎmĩ mü mü gé, rede ên raran ag tóg mü mü. Kakó tí nĩ ha, goj fyr tí, 100 (ke) metros hýn.

⁹ Ag tý vagvag ke pa ký ag tóg Jesus jákǎ vèg mü sir. Pirǎ kugjĩn tóg nĩ nĩ, ký emĩ tóg tá tí rá nĩ gé. ¹⁰ Ký Jesus tóg ag mý: “äjag pirǎ gé kǎmũjèg,” he mü. ¹¹ Ký Simão Pedro tóg barco kǎra rá ký rede ên raran mü. Goj fyr kukǎm tóg ma tí mü, ký tóg vag ke mü sir, tar tá. Hǎ ra tóg fóf nĩ, rede tí, pirǎ tý, 150 (ke) hýn, pirǎ mǎg táví. Hǎ ra rede tóg jar ja tú nĩ, tí e táví nýtĩ ra. ¹² Ký Jesus tóg ag mý: “konh kǎmũjèg,” he mü. Hǎ ra ag tóg tí mý: “tǎh ü nĩ?” he jávǎnh nýtĩgtĩ. Tí ki kanhró ag tóg nýtĩ, tí tý tý êg Senhor nĩn ki. ¹³ Ký Jesus tóg ag mý emĩ ên kǎ vènh ken mü sir, pirǎ tí ke gé.

¹⁴ Jesus tý ag mý vènh ven tǎgtũ vè ha, ên kǎ, tí ter kar ký rĩr mǎn kar ký.

Jesus tý Pedro mré vèmh

¹⁵ Ag jèn kar ký Jesus tóg Simão Pedro mý: “Simão!” he mü. “João kósín!” he tóg. “Ä mý iso há táví nĩ, ä mré ke ag tý iso há nýtĩ ên kǎfór?” he tóg, Jesus tí, Pedro mý. Ký tóg tí mý: “hý, hǎ vè,” he mü. “Ki kanhró ä tóg nĩ, isý ä to há nĩn ki,” he tóg, Pedro tí, Jesus mý. Ký Jesus tóg ti mý: “ký ü tý inh ki ge ký nýtĩ ag mý inh ví tómnĩ,” he mü.

¹⁶ Ký tóg ti mý ví mǎn mü, Jesus tí, Pedro mý. “Simão!” he mǎn tóg. “João kósín!” he tóg. “Ä mý iso há nĩ?” he tóg. Ký tóg ti mý: “hý, hǎ vè,” he mǎn mü. “Ki kanhró ä tóg nĩ, isý ä to há nĩn ki,” he mǎn tóg. Ký Jesus tóg ti mý: “ký ü tý inh ki ge ký nýtĩ ag mý inh ví tómnĩ,” he mǎn mü gé.

¹⁷ Ký Jesus tóg ti mý ví mǎn mü gé, ví tǎgtũ han ký. “Simão!” he tóg. “João kósín!” he tóg. “Ä mý iso há nĩ?” he tóg. Ký tóg Pedro mý e tí, tí tý tí mý ke tǎgtũ han ký. Tí ki jèmè tǎgtũ han tóg, hǎ ký tóg tí mý e tí. Ký tóg ti mý: “nèn kar ki kanhró ä tóg nĩ,” he mü. “Ki kanhró ä tóg nĩ, isý ä to há nĩn ki,” he tóg, Jesus mý, Pedro tí. Ký Jesus tóg ti mý: “ký ü tý inh ki ge ký nýtĩ ag mý inh ví tómnĩ,” he mǎn mü. ¹⁸ “Ä mý sóg ki há tó mü, ha mẽ,” he tóg mü. “Ä kyrũ kǎ ä tóg ä kur rĩnh ký ä tý hèn ra tũg sóf mü ên ra tũg ja nĩgtĩ. Kejẽn ä kófa nĩnh ke vè. Ên kǎ ä tóg ag mý ä nĩgè tý vènh kri tý tam kenh mü, ký ag tóg ä senh mü, ha vemnĩ, ký ag tóg ä pére mũnh mü, ä tý hè ra tũg sóf tú ên ra,” he tóg, Jesus tí, Pedro mý. ¹⁹ Tí tý tí mý ag tý tí tèn ke tó vè. Hǎ ra ag tóg Topè tý tý ün mǎg nĩ venh ke mü, ag tý Pedro tèn ke tugrĩn. Tag to tí, Jesus tí, Pedro mý. Tag pǎte tóg ti mý: “mü jé ha, inh mré,” he mü gé sir, Jesus tí.

Jesus tý João to Pedro mý ví

²⁰ Ag mũn ký Pedro tóg vèsýjǎm èvǎnh ký (tóg) ü tý Jesus nóñ kǎtĩg mü ên vèg mü gé, Jesus tý ü to há táví ên. Ag jèn rén ja ên tá tóg Jesus rá hǎ nĩ ja nĩ, tí mré tóg jǎgnè to grèn ke ký nĩ ja nĩ, Jesus tý ü to há táví ên. Ên kǎ tóg Jesus tí mý: “ü ný hýn ä ven ke mü, pǎ'i ag mý?” he ja nĩ. Ên hǎ výt Jesus nóñ tũg mü, Pedro tý tí mré tũg ký. ²¹ Pedro tý tí tý ag nóñ kǎtĩ mü ve ký tóg Jesus mý: “jávo ü tý êg nóñ kǎtĩg mü tag tí?” he mü. ²² Ký Jesus tóg tí mý: “sý tí mý nèn tó mü výt vyr mý nĩ,” he mü. “Ký sý ä mý nèn tó mü výt vyr mý nĩ gé,” he tóg mü. “Sý tí mý: “ter ke tú ä tóg nĩ, isý výt ke ve jé ä tóg ke mü,” he sóf mü ra sóg tí mý tónh ke mü vè,” he tóg. “Ä hǎ mý sóg ä tú tónh ke mü, hǎ ký sóg ä mý: mü jé ha, inh mré, he mü,” he tóg, Jesus tí, Pedro mý. Tí tý ü tý ag mré kǎtĩ mü ên to ken hǎ vè.

²³ Jesus ví tag tugrĩn vènh kar tóg tí to: “ter ke tú tí nĩ,” he tí, Jesus ki ge ký nýtĩ kar ag. Hǎ ra Jesus pí(jé) tí to: “ter ke tú tí nĩ,” he ja nĩgtĩ! Tí to tóg: “sý tí mý: ter ke tú ä tóg nĩ, isý výt ke ve jé ä tóg ke mü, he sóf mü ra sóg tí mý tag tónh ke mü vè,” he ja nĩ, Pedro mý, ü ên to. Hǎ ký tí to: “ter ke tú tí nĩ,” he tũg nĩ.

João tý vènh kǎmh

²⁴ João výt tý inh nĩ. Inh hǎ výt tag ve kǎn ja nĩ, hǎ ký sóg rán. Ki há tó sóg tí, vènh kar výt tag ki kanhró nýtĩ. ²⁵ Hǎ ra sóg Jesus tý nèn hyn han mü ên rán kǎn ja tú nĩ. Tí tý nèn hyn han mü ên výt e táví nýtĩ, e táví. Êg tý tag

rán kãn sór mũ ra ẽg tóg livro tỹ hẽn ri ke hyn
han ke mũ vễ. Kỳ ẽg hỹn hẽ tá livro kar tag
vin han ke mũ'? Sĩ ti nĩ, ẽg ga ti, kỳ ẽg tỹ hẽ
tá livro tag vin han ke tóg tũ tĩnh mũ, ẽg tỹ
Jesus tỹ nẽn hyn han ja ẽn rán kãn sór mũ ra.
Hã vễ.

APÓSTOLO AG TŶ NĒN HAN KĀME

¹ Teófilo, inh livro ve ki sóg ā mŷ Jesus tŷ nĒn han kar tó ja nĭ, ti tŷ nĒn han vén mŷ ěn ti, ti tŷ nĒn han rĒn ěn ti ke gé. Ti tŷ ěg kanhrĀn mŷ ěn rán sóg huri ke gé. ² Kŷ sóg ti tŷ kanhkĀ ra tāpŷ mŷ rán huri ke gé. Ā tŷ kanhkĀ ra tāpŷ to hĀ tóg apóstolo ag mré vĒměn ja nĭ ver, ā tŷ ũn kuprĕg mŷ ag mré. Topĕ kuprĭg tŷ ti mŷ nĒn tó mŷ ěn tó tóg mŷ ag mŷ, ag tŷ ki hĀ han jĕ. ³ Ā ter kar kŷ Jesus tóg ag mŷ vĒnh ven tŷ hĒn ri ke han ja nĭ, kurĀ tŷ 40 (ke) ki. Rĭr mĀn kŷ tóg ag mŷ vĒnh ven ja nĭ, ti tŷ ũn kuprĕg ja ěn ag mŷ. Ag tŷ ti ve kŷ, ag tŷ ti mré vĒměn kŷ ag tóg ti rĭr jĕ ki kanhró nŷti, apóstolo ag. Ag mŷ tóg Topĕ tŷ tŷ ěg pĀ'i nĭ kĀměn mŷ. Jesus ti.

⁴ Keĵěn tóg ag mré nĭ nĭ. Kŷ tóg ag mŷ: “ver cidade tŷ Jerusalĕm tá kĀpa tŷg nĭ,” he mŷ. “Tá nŷti kŷ Topĕ tŷ ājag mŷ nĒn tó ja jāvĀnh nĭ,” he tóg, “isŷ ājag mŷ nĒn tó ja ěn ti,” he tóg. ⁵ “JoĀo vŷ goj tŷ ěg kygpe ja nĭgtĭ,” he tóg. “HĀ ra kĀnhmar ājag tóg Topĕ kuprĭg tŷ jagrĕ venh ke mŷ. Sŷ ājag kypěnh ken hĀ vĕ,” he tóg, Jesus ti. Kŷ tóg tŷ mŷ sir.

Jesus tŷ kanhkĀ ra tŷg

⁶ Keĵěn ag tóg vĒnh mĀn mĀn mŷ sir, Jesus tŷ ũn vin mŷ ag. Kŷ tóg ag mré nĭ nĭ, Jesus ti. Kŷ ag tóg ti mŷ: “Senhor,” he mŷ. “Ā mŷ ũ ri ěg pĀ'i mĀg fĕg mĀn mŷ”, ěg povo tŷ Israel tŷ pĀ'i mĀg?” he ag tóg ti mŷ.

⁷ HĀ ra tóg ag mŷ: “vó,” he mŷ. “Topĕ hĀ ki kanhro nĭ,” he tóg. “Ājag tŷ pijĕ!” he tóg. “KurĀ ěn ki kanhrĀn ke tŷ ājag tóg nĭ, Topĕ tŷ ājag pĀ'i mĀg fĕg mĀn ke kurĀ ti. Topĕ hĀ ne kurĀ tag tónh ke mŷ,” he tóg. ⁸ “HĀ ra Topĕ kuprĭg vŷ tŷ ājag jagrĕ nĭnh ke mŷ. Kŷ ti hĀ vŷ ājag tar han ke mŷ, ājag tŷ inh kĀměn jĕ. Cidade tŷ Jerusalĕm tá ājag tóg inh kĀměn ke mŷ, ga tŷ Judĕia tá ke gé, ga tŷ Samaria tá ke gé, ga fŷn ja tá hĀ ke gé mŷr,” he tóg, Jesus ti.

⁹ Ā tŷ tag tó kar kŷ tóg vĀhĀ kynh mŷ tāpŷ mŷ sir ag rĭnve, kŷ kanhkĀ góg vŷ ti kri rŭm ke mŷ sir, ti ve mĀn tŷ ag tóg nĭ sir. ¹⁰ HĀ ra ag tóg kanhkĀ tugnŷm mŷ, ag tŷ ti tŷg ven kŷ, ti tŷ ũn vin mŷ ag.

Kŷ vĀhĀ ũn régre ag tóg tá nŷti, kur kupri rĭnh kŷ. Topĕ tŷ jĕnĕ jafĀ ag vĕ, ũn régre ěn ag. ¹¹ Kŷ ag tóg ag mŷ: “ha vé, Galiléia tá ke,” he mŷ. “Ājag hĀ ne tóg kanhkĀ tá ěvĀnh nŷti nĭ,” he ag tóg. “Jesus vŷ vŷn kenh mŷ, ti tŷg ja ěn ri ke han jĕ tóg ke mŷ. Ti tŷ kanhkĀ ra tāpŷ vĕ, hĀ ra tóg tá kĀtĕre mĀn ke mŷ gé,” he ag tóg, Topĕ tŷ jĕnĕ jafĀ ag, Jesus tŷ ũn vin mŷ ag mŷ.

Ag tŷ Matias fĕg

¹² Kŷ Jesus tŷ ũn vin mŷ ag tóg vŷnŷn ke mŷ sir, Jerusalĕm ra, krĭ tŷ Oliveiras tá kĀmŷ kŷ. Jerusalĕm kakó kĀ ti nĭ, 1 quilómetro tá ti nĭ hŷn, krĭ tŷ Oliveiras ti.

¹³ Ag tŷ Jerusalĕm tá junjun kŷ ag tóg ĩn to jāpŷ jafĀ to jāpŷ mŷ, tá nŷti jĕ, ĩn kri. Ū tŷ tá nŷti ag hĀ vĕ: Pedro, JoĀo, Tiago, André, Filipe, Tomé, Bartolomeu, Mateus, Tiago ũ hĀ vŷ: Alfeu kósin, he mŷ, SimĀo ke gé, vĭ tar han tŷ tag ti, Judas ke gé, Tiago kósin tag ti. ¹⁴ Ag kar ěn tóg Topĕ mré vĭ mŷ, jagrĕ mré, ũn tŷtá fag mré hĀ, Maria fi mré hĀ, Jesus mŷnh ěn fi, Jesus jāvy ag mré hĀ ke gé, ha mĕ.

¹⁵ Keĵěn Jesus mré ke tŷ hĒn ri ke ag vŷ tá nŷti nĭ, ĩn to jāpŷ jafĀ ěn tá, ũ tŷ 100 kri 20 (ke) hŷn.

¹⁶ Kŷ Pedro vŷ tóg jĕg nĕ mŷ, kŷ tóg: “ha vé, inh kanhkĀ,” he mŷ. “VĀsŷ tóg rán kŷ nĭ, Judas to,” he tóg. “Topĕ kuprĭg tóg Davi krĭn ja nĭgtĭ, ti tŷ Judas to rán jĕ,” he tóg. “HĀ ra tóg ki hĀ tó ja nĭ, vĒnh rán ki,” he tóg. “Ag jāmi tóg kĀtŷ ja nĭ, Judas ti, ũ tŷ Jesus kĀgmĭnh ke mŷ ag jāmi.” ¹⁷ HĀ ra tóg tŷ ěg mré ke ja nĭ, kŷ ti tŷ nĒn han mŷ tóg ěg tŷ nĒn han mŷ ri ke ja nĭ gé,” he tóg, Pedro ti. ¹⁸ “HĀ ra tóg Jesus kato jānkamy mĀn ja nĭ, kŷ tóg jānkamy ěn tŷ ěpŷ kajĀm ja nĭgtĭ. HĀ ra tóg ā nunh kĀ vĒnh jājĀn ja nĭ, kŷ tóg tam ke kŷ kutĕ ja nĭ, kŷ ti nug tóg jar ja nĭ, kŷ ti nug tóg kĀkutĕ ja nĭ, kŷ tóg ter ja nĭ, Judas ti,” he tóg, Pedro ti.

¹⁹ “Kŷ Jerusalĕm tá ke kar ag tóg mĕg mŷ sir, hĀ kŷ ag tóg ti jāpŷ to: Aceldama, he mŷ, hĀ vŷ: ěpŷ kyvĒnh, he mŷ, ěg vĭ ki,” he tóg, Pedro ti.

²⁰ “Ēg tŷ Topĕ mŷ jān jān jafĀ ki tag tóg rán kŷ nĭ, hĀ mĕ: ěn jamĀ vŷ vag ke mŷ, ũ pi(jĕ) ki ěmĀn mĀn mŷ”, he tóg, vĒnh rán ki, Judas to,” he tóg, Pedro ti. “Kŷ ũ vŷ ge nĭ gé, hĀ mĕ: ũ ũ tŷ ti jĕg ja kĀ jĕnh ke kŷ ti rĀnhŷaj han ke vĕ, he tóg mŷ gé, vĒnh rán ki,” he tóg, Pedro ti. ²¹ “HĀ kŷ ěg tŷ ěg mré mŷ tŷ ũ jāvĀnh ke vĕ. Jesus mré tóg tŷg ja nĭgtĭ, ěg tŷ ũn jāvĀnh ke mŷ ti, kŷ tóg Jesus tŷ ga mŷ ti ěn ve ja nĭgtĭ gé. ²² JoĀo tŷ Jesus kype ve ja tóg nĭ gé. Jesus tŷ kanhkĀ ra tāpŷ ve ja tóg nĭ gé. Jesus tŷ nĒn han mŷ kar ve ja tóg nĭ, ěg tŷ ũn jāvĀnh ke mŷ ti. Kŷ tóg sir Jesus rĭr mĀn tónh ke mŷ ěg mré,” he tóg, Pedro ti.

²³ Kŷ ag tóg ũn régre ag vin mŷ, hĀ vŷ: José, he mŷ, ti jŷjŷ ũ hĀ vŷ: Barsabás, he mŷ. Fóg tŷ ti jĭji hĀ vŷ: Justo, he mŷ. Ti mré ag tóg Matias fĕg mŷ gé. ²⁴ Kŷ ag tóg Topĕ mré vĭ mŷ, kŷ ag tóg tag tó mŷ, ha mĕ. “Ēg jóg,” he ag tóg ti mŷ. “Ēg tŷ nĒn to jŷkrĕn mŷ ki kanhró ā tóg nĭ,” he ag tóg mŷ. “Ā hŷn ũ tŷ hĕ kuprĕg, ũn régre tag ag kĀ, ²⁵ ti tŷ ěg mré ā rĀnhŷaj tag han jĕ, ti tŷ tŷ ěg mré apóstolo jĕ jĕ? Judas vŷ ā rĀnhŷaj tovĀnh, kŷ tóg ā tŷ ra tŷg ke ěn ra vyr. Kŷ ũ tŷ hĕ nŷ ti jĕg ja kĀ jĕnh mŷ ha?” he ag tóg mŷ, Topĕ mŷ. ²⁶ Kŷ ag tóg to jogar he mŷ sir, hĀ ra Matias tóg Judas

jēgia kā jē nī. Hā kŷ tóg tŷ ū tŷ 11 (ke) ag mré ke nī sir, tŷ tóg apóstolo jē sir.

2

Topē kuprīg tŷ tŷ ěg jagrē

¹Vāhā tóg festa tŷ Pentecostes kurā tá krŷg mŷ. Kŷ vėnh kar vŷ vėnh mĀn kŷ nŷtŷ nŷ, Jesus ki ge kŷ nŷtŷ kar ěn ag.

²Kŷ vāhā kanhkā tá kóho ri ke tóg mē há tŷ, króg he mŷ ěn ti. Kŷ ĩn tóg kóho ri ke ěn tŷ fŷr mŷ. Hā ra ag tóg ĩn ěn ki nŷtŷ, Jesus ki ge kŷ nŷtŷ ag.

³Kŷ ag tóg nén nē vėg mŷ, hā ra tóg tŷ pŷ gru hā pē nŷ, nén nē ěn ti. Vėnh kĀpŷpĀm kŷ tóg nŷ nŷ, pŷ gru hā pē ěn ti. Kŷ tóg ag kri nŷ nŷ he kĀn mŷ, pŷ gru hā pē ěn ti. ⁴Kŷ Topē kuprīg tóg ag ki ge kĀn mŷ, kŷ ag tóg vėnh vŷ ū tugtóg mŷ, Topē kuprīg tŷ ag krŷn kŷ, ti tŷ tŷ ag jagrē nŷn kŷ.

⁵Hā ra Jerusalém tá ke ū ag tóg Topē to há nŷtŷ gé. Israel ag vė gé, hā ra ag tóg povo tŷ hėn ri ke mŷ mogmog ja nŷ. Hā kŷ ag vŷ tóg tŷ tŷ hėn ri ke nŷ.

⁶Ag tŷ kóho ri ke ěn mē kŷ ag tóg vėnh mĀn mŷ. Kŷ ag tóg ājag vŷ e ěn ki Pedro ag tŷ nén tŷ tŷ mēg mŷ. ⁷Kŷ tóg ag mŷ e tŷ. Ag fe tŷ hėn ri ke nŷn kŷ ag tóg: “hā vé, Gallilėia tá ke ag vė mŷ,” he mŷ. “Gallilėia tá ke ag vŷ vyr mŷ vŷ nŷtŷ. ⁸Hā ra ěg tóg ěg vŷ pē ki ag vŷ jēmėg mŷ,” he ag tóg. ⁹“Ěg kĀ ū ag tóg Pártia tá kĀmŷ mŷ, kŷ ū ag tóg Média tá kĀmŷ mŷ gé, ū ag tóg ga tŷ ElĀo tá kĀmŷ mŷ, ū ag tóg ga tŷ MesopotĀmia tá kĀmŷ mŷ, ū ag tóg Judėia tá kĀmŷ mŷ, ū ag tóg Capadŷcia tá kĀmŷ mŷ, kar kŷ Ponto tá, Āsia tá, ¹⁰Frķgia tá, Panfķlia tá, Egito tá, ga tŷ Lķbia tá, cidade tŷ Cirene ěn mĀ tá. Ū ag tóg cidade tŷ Roma tá kĀmŷ mŷ gé. ¹¹Ū ag tóg tŷ Israel nŷtŷ, kar kŷ ū ag tóg tŷ fŷg tŷ Israel jŷkre han mŷ nŷtŷ gé. Ū ag tóg goj vĀso tŷ Creta tá kĀmŷ mŷ, ū ag tóg ga tŷ ArĀbia tá kĀmŷ mŷ gé. Ěg kar tóg ěg vŷ pē ki ag tŷ Topē kĀmėn mŷ mēg mŷ, ag tŷ Topē tŷ nén han ja kĀmėn mŷ ti, Topē tŷ milagre hyn han ja ěn ti,” he ag tóg. ¹²Ājag mŷ e tŷn kŷ ag tóg jagnė mŷ: “nē nē hŷn?” he mŷ. Ag fe tóg jŷrŷn ke mŷ, ag tŷ ge ve ja tŷ nŷtŷn kŷ.

¹³Ū ag tóg hā ra nyg mŷ. “Kronkron kŷ ag kĀgter mŷ mŷr,” he ag tóg.

Pedro tŷ ag mŷ Topē vŷ tŷ

¹⁴Kŷ Pedro tóg ū tŷ 11 (ke) ag mré jėgnė mŷ, kŷ tóg jamĀ hĀr(a) ag mŷ: “inh kanhkĀ,” he mŷ. “Jerusalém tá ke,” he tóg. “Jēmė há han ra, sŷ ājag mŷ nén tŷ mŷ ti,” he tóg. ¹⁵“Ājag há tóg ěg to: kronkron kŷ ag kĀgter mŷ, he mŷ. Hā tŷ vė hā ra. 9 horas vė ver, meio dia to hĀn sa mŷr,” he tóg. “Ag kronkron kŷ ag tóg rĀkĀnh kŷ kronkron kŷ kĀgter mŷgtŷ, ŷn kronkron mŷ ěn ag,” he tóg. “Hā kŷ ěg tóg kron ja tŷ nŷ,” he tóg, Pedro ti.

¹⁶“Hā ra tóg vĀsŷ rĀn kŷ nŷ, ěg tŷ ŷri nén vėg mŷ ti. Topē vŷ tŷ tŷ Joel tóg vĀsŷ tag tŷ ja nŷ, ha mē: ¹⁷“kurĀ tŷ ěgno to hā sŷg ĩnh kuprķg jėnėnh mŷ, vėnh kar mŷ, ti tŷ tŷ ājag jagrė nŷ jė,” he ja tóg nŷ, Topē ti. “Kŷ ājag krė ag tŷ fag mré Topē vŷ mē kŷ tŷnh ke vė. Kŷrŷ ag tŷ nén nē venh ke vė. Kŷfa ag tŷ vėnh pėtķnh ke vė. ¹⁸Sŷ ĩnh camarada ag mŷ ĩnh kuprķg jėnėnh ke vė gé, fag mŷ ke gé. Kŷ fag tóg ĩnh vŷ tŷnh ke mŷ gé,” he tóg, Topē ti. ¹⁹“Ājag tŷ nén han vĀnh han jė sŷg ke mŷ gé, ājag mŷ, kanhkĀ tá, ga tá ke gé, ěprĀ, kyvėnh mŷr, pŷ mŷr, nŷja mŷr. ²⁰Kŷ rĀ tŷ kutŷg ke vė, kŷsĀ kyvėnh ke vė gé. Kar kŷ Topē kurĀ vė sir, kurĀ mĀg ěn ti. ²¹Kŷ ū tŷ Topē mŷ nén kar to vŷ mŷ ěn kren ke vė sir,” he tóg, Topē ti. Joel tŷ tŷn hā vė, vĀsŷ,” he tóg, Pedro ti.

²²“Īnh kanhkĀ, ĩnh vŷ jēmė ra,” he tóg. “Nazarė tá Jesus vė mŷr,” he tóg. “Ti hā tóg nén han vĀnh hyn han ja nŷgtŷ, Topē jŷkre hyn han ja tóg nŷgtŷ, Topē tŷ ti jėnėn kŷ. Hā ra Topē tóg Jesus mŷ tŷ ja nŷ, ti tŷ milagre ěn hyn han jė. Kŷ tóg ājag rŷner hyn han, ājag tŷ ve jė, Jesus to jŷkrėn jė. Hā kŷ ājag tóg vé,” he tóg, Pedro ti. ²³“Hā ra Topē tóg ājag mŷ ti fėg sŷr ja nŷ, Jesus ti. Kŷ tŷ tŷ jŷkrėn kŷ ājag mŷ ti fėg ja nŷ. JĀvo ājag tóg ka to ti sa ja nŷ, ti tén ja ājag tóg nŷ. Kŷ ū tŷ ka to ti sĀg mŷ ěn ag jŷkre vŷ pĀno tĀvi nŷ. ²⁴Hā ra Topē tóg ti rŷn mĀn ja nŷ, hā kŷ tóg vėser jagėgter ěn tŷ tŷ he ja nŷ ti mŷ. Hā kŷ tóg vėser jamĀ tá nŷg mĀg ja tŷ nŷ, Jesus ti,” he tóg, Pedro ti.

²⁵“Hā kŷ Davi tóg Jesus jo tag tŷ ja nŷ, kŷ tóg Jesus tŷ Ā jŷg mré vŷ ri ke nŷ. Ti to tóg: “ěg jŷg!” he ja nŷ. “Ā vé isŷg nŷ nŷ,” he ja tóg nŷ. “Īnh pėgja tá á tóg nŷ nŷ, hā kŷ sŷg krŷnh ke tŷ nŷ,” he ja tóg nŷ, Davi ti. ²⁶“Hā kŷ ĩnh fe tóg mŷrķn ke mŷ. Vŷ sėr han isŷg nŷ nŷ. Iser kŷ ĩnh fĀr tóg nŷnh ke mŷ, hā ra sŷg to krĀ kufŷ tŷ nŷ. ²⁷Īnh kuprķg vŷ vėnh kuprķg jamĀ tá nŷnh ke tŷ nŷ. Īnh fĀr vŷ vag ke tŷ nŷ gé, sŷ tŷ Ā tŷ kuprėg ja nŷn kŷ,” he ja tóg nŷ, Davi ti, Topē mŷ. ²⁸“Īnh kanhrĀn á tóg nŷ nŷ, isŷ kanhkĀ to ěpŷr ěn ve há han jė, kanhkĀ to ěmķn ěn ti. Isŷ Ā mré nŷn kŷ tóg ĩnh mŷ sėr tĀvi tŷ,” he ja tóg nŷ. Davi tŷ Jesus tŷn hā vė,” he tóg, Pedro ti.

²⁹“Īnh kanhkĀ,” he tóg. “Ěg jŷg jŷg tŷ Davi kĀmėn há han jė sŷg ke mŷ ājag mŷ,” he tóg. “VĀsŷ ti ter mŷr, kŷ ag tóg vėnh ke j tá ti pėju, hā ra ěg tóg vėg tŷ, ti ke j tŷ, Davi ke j tŷ,” he tóg. ³⁰“Ā tŷ ga mŷ tŷg kŷ tŷg hā ra Topē vŷ tŷ ja nŷgtŷ, Davi ti. Topē tŷ ti mŷ: “Ā krė krė ag kĀ ū vŷ tŷ pĀ'i tŷ rei nŷnh mŷ,” he ja nŷgtŷ, Topē ti. ³¹Topē vŷ tag kri fi kŷ tóg Cristo rŷr mĀn ke tŷ ja nŷgtŷ gé, Davi ti. Hā kŷ tóg Ā vŷ ěn tŷ ja nŷgtŷ. Cristo pi(jė) vėser jamĀ tá nŷg mĀg han', kŷ ti fĀr vŷ vag ja tŷ nŷ gé,” he tóg, Pedro ti.

³²“Cristo vė, hā vŷ: Jesus, he mŷ. Topē vŷ ti rŷn mĀn, kŷ ěg kar tóg ti ve ja nŷgtŷ,” he tóg. ³³“Topē tóg ti mŷ: “kunŷg, ĩnh pėgja tá nŷ,” he

ja nī, Jesus ti mý. Ký ěg jóg tóg ti mý ā tý ěg mý nén tó ja fĕg, hā vŷ: Topĕ kuprĭg, he mŷ. Hā ký tóg ěg mý tŷ jagrĕ han mŷ, Topĕ kuprĭg tŷ, Jesus ti. Hā ký ājag tóg űri tag vĕg mŷ, tag mĕg mŷ,” he tóg, Pedro ti.

³⁴“Davi hā tóg rĭr mǎn ja tŷ nĭ ver, kanhkā ra tóg tāpŷ ja tŷ nĭ ver, ge ra tóg tag tó ja nĭ, ha mĕ: “ěg jóg mág vŷ inh Senhor mŷ tag tó ja nĭ, hā vŷ: “nĭ ra ver, inh pĕgja tá,” he ja tóg nĭ, ³⁵“sŷ ā kato vāsānsān mŷ ag tŷ ā jakrĕm vin jĕ, ag sigse jĕ,” he ja tóg nĭ. Davi tŷ tón hā vĕ,” he tóg, Pedro ti.

³⁶“Jesus tag hā vŷ, ājag tŷ ka to űn sǎg mŷ tag hā vŷ: tŷ ěg Senhor nĭ, he mŷ,” he tóg. “Topĕ vŷ ti to: “tŷ tóg Cristo nĭ,” he mŷ. “Tŷ tóg vĕnh kar Senhor nĭ,” he tóg. ěg tŷ vĕnh vĭ tag kri fĭnh ke vĕ. ěg povo tŷ Israel tŷ ti ki kanhrān ke vĕ, ěg vĭ tag kri nĭm ke vĕ,” he tóg, Pedro ti, ű tŷ vĕnh mǎn ký nŷtĭ kar ag mŷ.

³⁷Ag tŷ ti vĭ jĕmĕ ký ti jykre tóg ag kǎra rǎ mŷ sir. Ký ag tóg ti mŷ: “ký ěg hŷn hĕ ri kenh mŷ, vŷ?” he mŷ, Jesus tŷ űn vin mŷ kar ag mŷ ke gé.

³⁸Ký Pedro tóg ag mŷ: “ājag jykre tovānh ra,” he mŷ. “Ký ěg tóg ājag kygpenh ke mŷ, Jesus Cristo jĭji tó ký,” he tóg. “Ký Topĕ tóg ājag mŷ ājag tŷ ti vĭ mranh ja ěn tŷ vĕnh pǎte fón ke mŷ. Ký ājag tóg Topĕ kuprĭg tŷ jagrĕ nŷtĭnh mŷ gé, Topĕ tŷ ājag mŷ ti jĕnĕn ký. ³⁹Ti tŷ ājag hā mŷ ti nĭm ke vĕ inhā, ājag krĕ mrĕ hā ke gé. Ti tŷ űn mŷ vĕnh vĭ jĕnĕg mŷ kar ag mŷ tóg nĭm tŷ, Topĕ ti, ěg jóg mág tŷ, ag tŷ ver kuvar hā tá mŷ hā ra,” he tóg, Pedro ti.

⁴⁰Vĭ tŷ hĕn ri ke han tóg, Jesus kǎmĕn ký. Ag jyvĕn tóg mŷ gé, ký tóg ag mŷ: “Jesus mŷ: “inh kren han nĭ,” hemnĭ,” he mŷ. “ěg kar vŷ vĕnh jykre pǎno han kǎn, ā jykre han vānh nŷtĭn ký. Ký inh kren han nĭ, hemnĭ, Jesus mŷ,” he tóg, Pedro ti.

⁴¹Ū tŷ ti vĭ han mŷ ag kygpĕg ag tóg mŷ sir. Kurā ěn kǎ űn kygpe ký nŷtĭ ag vŷ tŷ ű tŷ 3 mĭl nŷtĭ hŷn, hĕn ri ke mŷn. ⁴²ěn ag vŷ kurā kar ki Jesus tŷ űn vin mŷ ag vĭ jĕmĕ jĕ vĕnh mǎn tŷ, jagnĕ ve jĕ ke gé. Ký ag tóg Jesus jamĭ ko mŷ sir. Ký ag tóg ti mrĕ vĭ mŷ gé, kurā kar ki.

Jesus ki ge mŷ ag jykre ti

⁴³Ký Jesus tŷ űn vin mŷ ag tóg ěg tŷ nĕn han vānh tŷ hĕn ri ke han tŷ nŷtĭgtĭ. Hā ký vĕnh kar tóg Topĕ kamĕg tŷ. ⁴⁴Jǎvo ű tŷ Jesus ki ge ký nŷtĭ ag tóg jagnĕ mrĕ vĕnh jykre pir han mŷgtĭ. Ký ag kuge vŷ jagnĕ tŷ ri ke nŷtĭ.

⁴⁵Ū ag tóg ājag kuge ű vǎvǎm mŷ gé, jǎnkamy kato, ký ag tóg űn jǎnkamy tŷ ag mŷ vĕnh kǎpópǎm mŷ. ⁴⁶Kurā kar ki ag kar tóg Topĕ jo ĩn ra mŷ tŷ, ag tŷ ti mrĕ vĭ jĕ. Ājag ĩn kǎki ag tóg Jesus jamĭ ko mŷgtĭ gé. Jatun mŷ ag tóg sir jĕgĕg mŷ. Ký tóg ag mŷ sér tŷ sir. ⁴⁷Ký ag tóg Topĕ mŷ: “hā ti nĭ,” he ti gé. Jó vĕnh kar tóg ag to hā nŷtĭ gé. Ký Topĕ tóg kurā kar ki

ű ag mŷ krĭ hā nĭm tŷ gé, ký ag tóg ti ki ge mŷ, ag krenkren jĕ. Hā ký ag tóg komĕr hā ě nŷtĭ.

3

Ūn grĭ tŷ há' he

¹Keĭen Pedro tóg João mrĕ Topĕ jo ĩn ra mŷ mŷ, meio dia pǎte 3 horas ki. Israel ag tŷ Topĕ mrĕ vĭ jafā vĕ, hā vŷ: 3 horas, he mŷ.

²Topĕ jo ĩn tá ű tóg nĭ nĭ, űn grĭ. Ā mŷr mŷ kǎ tóg ge nĭ. Topĕ jo ĩn jǎnkā tá tóg nĭ nĭ, jǎnkā sĭnvĭ he mŷ ěn tá. Tá tóg: “inh mŷ nĕn ű nĭm,” he nĭgtĭ, ű tŷ Topĕ jo ĩn kǎra ge mŷ ag mŷ.

ěn va ag tóg kǎmŷ mŷ, jǎnkā tá ti nĭm jĕ. Ký João mrĕ Pedro tóg Topĕ jo ĩn tá junjun mŷ.

³Ūn grĭ tŷ Pedro ag ve ký tóg ag mŷ nĕn ű to vĭ mŷ. ⁴Ký Pedro ag tóg ti tugnŷm mŷ. Ký Pedro tóg ti mŷ: “ěg ki ěvānh ra,” he mŷ. ⁵Ký tóg ag ki ěvānh mŷ. “Ag hŷn inh mŷ jǎnkamy nĭm ke mŷ,” he tóg.

⁶Hā ra Pedro tóg ti mŷ: “jǎnkamy tóg inh mŷ tŷ tŷ,” he mŷ. “Sŷ nĕn ma tŷ hā tŷ sóg ā mŷ nĭm mŷ, hā vŷ: Jesus Cristo jyjy hā tó ký, Nazarĕ tá ke ěn jĭji tó ký sóg ā mŷ: ha jĕg, he mŷ, ha mŷ tŷ, he sóg ā mŷ,” he tóg, Pedro ti, űn grĭ mŷ. ⁷Ký tóg ti pĕgja tá ti kǎgmĭ ký ti fĕg mŷ.

Ký vǎhā ti pĕn tóg tar’ he mŷ sir, ti pĕn nǎgnán ti. ⁸Hŷm hen ký tóg jĕ nĭ sir. Jĕg hā’ he tóg mŷ sir. Mĭ tóg ti mŷ sir. Ag mrĕ tóg Topĕ jo ĩn kǎra rǎ mŷ sir. Tá tóg mĭ tŷ ký hŷm hŷm he mŷ. Topĕ mŷ tóg vĭ hā han mŷ sir.

⁹Ký vĕnh kar tóg ti vĕg mŷ, ti tŷ mĭ tŷg ký, ti tŷ Topĕ mŷ vĭ hā han ký. ¹⁰Ag tŷ ti ve ký ag tóg ti ki kanhró nŷtĭ. “Topĕ jo ĩn jǎnkā tá nĭ ěn hā vĕ mŷr,” he ag tóg mŷ. “Jǎnkā sĭnvĭ he mŷ ěn tá nĭ mŷn hā vĕ mŷr,” he ag tóg mŷ. “Vĕnh kar mŷ: inh mŷ nĭm, he tŷ ěn hā vĕ mŷr,” he ag tóg ti to. Ký tóg ag mŷ ě tŷ sir. Ag fe tóg jŷrŷn ke mŷ sir, ag tŷ ti ven ký.

Pedro tŷ Topĕ jykre kǎmĕn mŷ

¹¹Hā ra tóg Pedro mrĕ João mrĕ tŷ mŷ, űn grĭ ja ěn ti. Hā ký vĕnh kar tóg ag to vĕnh mǎn mŷ, Topĕ jo ĩn krĕm, pǎ’i tŷ Salomǎo he mŷ ěn sala tá. Vĕnh kar ag mŷ tóg ě tŷ, űn grĭ ěn tŷ há’ hen ký.

¹²Ā tŷ űn ě ěn ag ve ký Pedro tóg ag mŷ: “inh kanhkā’,” he mŷ. “Ājag fe hā ne tóg jŷrŷn ke mŷ’,” he tóg. “ěg tŷ vĕsóg ki ti tŷ há’ he tŷ vĕ. Topĕ tŷ ti tŷ tŷg há’ he vĕ mŷr. ěg tŷ vĕnh jykre kuryj han mŷ ra ěg tóg ge han ki kǎgtĭg nŷtĭ vĕ,” he tóg, Pedro ti, űn ěn ag mŷ.

¹³“ěg jóg’jóg ve ag vŷ Topĕ to há ja nŷtĭgtĭ, Abraǎo tŷ, Isaque tŷ, Jacó ti ke ge. Topĕ ěn vĕ mŷr, ű tŷ ti tŷ há’ he mŷ ti,” he tóg. “Topĕ ěn vŷ ā kósĭn tŷ űn mág han. Ti kósĭn hā vĕ, hā vŷ: Jesus, he mŷ. Hā ra ājag tóg fóg ag mŷ ti fĕg ja nĭgtĭ. Fóg tŷ pǎ’i tŷ Pilatos vŷ: “ti kavān jĕ sóg ke mŷ,” he mŷ vĕ. Hā ra ājag tóg ti mŷ: “nejĕ,” he ja nĭgtĭ. ¹⁴Ū tŷ vĕnh jykre kuryj

han mû to ãjag tóg: “nejé,” he ja nĩgtĩ, Topê tĩ ùn kuprêg mû ên to, Jesus ên to. Hã ra ãjag tóg ù tĩ ùn tén mû to: “ti kyvãn ra,” he ja nĩgtĩ. ¹⁵ Û tĩ êg rĩnrĩr han tĩ ên tén ja ãjag tóg nĩgtĩ mĩr. Topê tóg hã ra ti rĩn mãn ja nĩ, ti ter mû hã ra, kĩ êg tóg ti ve ja nĩgtĩ,” he tóg, Pedro ti, ùn e ên ag mĩ.

¹⁶ “Kĩ êg tóg Jesus ki ge mû. Hã kĩ Jesus tóg ùn grĩ ja tag tĩ tar’ he mû, ãjag tĩ ùn vég mû tag ti, ãjag tĩ ùn ki kanhrãn mû tag ti. Jesus vĩ ti tĩ ã ki rã han. Kĩ ti tĩ Jesus ki rã kĩ tóg há’ he mû sir, ãjag rĩnve,” he tóg, Pedro ti.

¹⁷ “Inh kanhkã,” he tóg. “Ãjag tĩ ki kagtgĩ nĩtĩn kĩ, hã kĩ ãjag tóg Jesus tén ja nĩgtĩ. Hã kĩ ãjag pã’i ag tóg ti tén ja nĩgtĩ,” he tóg.

¹⁸ “Hã kĩ Topê tóg vãsĩ rãn kĩ nĩ ên han. Topê ví tó tĩ ag kar tóg vãsĩ Jesus jagtar ke ti tó ja nĩgtĩ, Topê tĩ ag mĩ: ha tó, hen kĩ. “Topê tĩ ùn jênêg mû ên tĩ jagtar ke vê. Cristo ti,” he ja ag tóg nĩgtĩ, Topê ví tó tĩ ag,” he tóg, Pedro ti.

¹⁹ “Kĩ ãjag jykre tovãnh nĩ. Topê jykre ki gemnĩ, Topê tĩ ãjag tĩ ti vĩ mranh tĩ tũ’ he jé. ²⁰ Hã kĩ ãjag tóg tĩ Topê mré ke nĩtĩ, kĩ tóg ãjag krĩ tĩ kãnhvĩ’ henh ke mû, Topê ti. Kar kĩ tóg ãjag mĩ ti jênê mãn mû gé, ti tĩ ãjag mĩ ùn jênêh ke ên ti, Cristo ti, hã vĩ: Jesus, he mû,” he tóg, Pedro ti. ²¹ “Tĩ tĩ kanhkã tá nĩ vê ver. Tĩ tĩ ã kurã pêtêm kĩ tóg vãhã tá vĩn kenh mû, Topê tĩ nén kar han mãn ke kurã ên kã,” he tóg.

“Hã kĩ Topê tóg vãsĩ ã ví tó tĩ ag mĩ tó ja nĩgtĩ, ag tĩ vènh kar mĩ ti ví tó jé, ti tũ ag kar mĩ. ²² Hã kĩ Moisés vỹ tag tó ja nĩ, ha mē: “Topê vỹ ãjag mĩ ã ví tó tĩ ù jênêh ke mû, ãjag mré ke ù, ti tĩ ãjag mũ Topê ví tó jé, inh ri kén. Ên ti ví jêmêmni,” he ja tóg nĩgtĩ, Moisés ti,” he tóg, Pedro ti. ²³ “Û tĩ ti ví jêmê jãvãnh ên ter ke vê,” he ja tóg nĩgtĩ, “ên pí(jé) tĩ Topê tũ nĩ,” he ja tóg nĩgtĩ, Moisés ti,” he tóg, Pedro ti.

²⁴ “Topê ví tó tĩ ag kar vỹ tó ja nĩgtĩ, êg tĩ ùri vég mû tag ti. Samuel vỹ tag tó vèn ja nĩgtĩ, kar ti nón ke ag kar tóg tag tó ja nĩ gé vãhã,” he tóg, Pedro ti.

²⁵ “Topê ví tó tĩ ên krê vỹ tĩ ãjag nĩtĩ,” he tóg. “Ãjag jóg’jóg ve ag hã mré tóg jykren ja nĩgtĩ, Topê ti, Abraão hã mré. Hã kĩ tóg Abraão mĩ: “ã kósĩn ù hã tugrĩn sóg vènh kar to há nĩnh mû,” he ja nĩgtĩ, Topê ti,” he tóg, Pedro ti. ²⁶ “Ãjag hã mĩ tóg ã kósĩn jênê, ti rĩn mãn kĩ, Topê ti. ãjag hã mĩ tóg tó vèn, ãjag tĩ tĩ Israel nĩtĩn kĩ. ãjag hã mĩ tóg tó, ãjag tĩ ãjag jykre pãno tovãnh jé. Tĩ tĩ ãjag krĩn sór vê, ãjag tĩ tovãnh jé, ãjag jykre pãno ên ti,” he tóg, Pedro ti, ù tĩ Topê jo ìn krêm vènh mãn kĩ nĩtĩ ên ag mĩ.

4

Pã’i ag tĩ Pedro mré João to jũ

¹ Ag tĩ ver vémén kĩ nĩtĩ ra Topê tũ ki rĩr tĩ ag tóg tá junjun mû. Topê jo ìn to capitão vỹ ag mré tá jun mû gé, Saduceu ag ke gé, ù tĩ: “êg hĩn rĩnrĩr mãn ke tũ nĩ ha, êg ter kar kĩ,” he mû ên ag. ² Pedro ag to ag tóg jũgũ mũ, ag tĩ: “Jesus vỹ rĩr mãn,” hen kĩ. “Kĩ êg tóg tĩ ri kén rĩr mãn mũ gé, êg ter kĩ,” he ag tóg, Pedro ag. Hã kĩ pã’i ag tóg ag to jũgũ mũ. ³ Hã kĩ ag tóg Pedro ag sigség mũ, vèse jafã kãtã ag tóg ag vãm mũ, ag tĩ kãtã nũgnũr pir han jé. Rãkê ti nỹ ha, hã kĩ ag tóg: “ha ver kãtã nũgnũr,” he mũ.

⁴ Hã ra ù tĩ hèn ri ke ag tóg Pedro ag ví mē ja nĩgtĩ, kĩ ag tóg sir ti ví kri fig mũ. Û tĩ 5 mil (ke) ag vè. Jesus ki ge kĩ nĩtĩ ag, êg tĩ ùn tĩtã fag mré tó tũ hã ra.

⁵ Tĩ vaj kĩ pã’i ag tóg vènh mãn mũ, kófa ag mré hã, Topê ví to professor ag mré hã. Jerusalém tá ag tóg vènh mãn mũ. ⁶ Topê tũ ki rĩr tĩ to pã’i mág jyjy hã vỹ: Anás, he mũ. Ag pã’i mág ù jijin hã vỹ: Caifás, he mũ. Pã’i mág kanhkã ù jyjy hã vỹ: João, he mũ, kĩ ù jijin hã vỹ: Alexandre, he mũ. Pã’i mág mré ke kar ag vỹ tá vènh mãn kĩ nĩtĩ. ⁷ Vènh kuju ki ag tóg Pedro ag vin mũ, kĩ ag tóg: “ù nỹ ãjag mĩ vènh jykre tag nĩm, ãjag tĩ ùn grĩ ên tĩ há’ he jé?” he mũ. “Û jykre tĩ ãjag tĩ tĩ há’ hé?” he ag tóg mũ, Pedro ag mĩ.

⁸ Kĩ vãhã Topê kuprĩg tóg Pedro krĩn mũ. Kĩ tóg: “ha vé,” he mũ. ⁹ “Nén ù há to ãjag tóg êg kugmĩg mũ, êg tĩ ùn grĩ tĩ há’ he mũ ên to,” he tóg. “Kĩ ãjag tóg vãhã êg jykre jêmê sór mũ ha,” he tóg. ¹⁰ “Ãjag mĩ sóg êg jykre tónh mũ, Israel kar tĩ ki kanhró nĩtĩ jé,” he tóg. “Jesus tugrĩn tóg há’ hé, Nazaré tá ke ên tugrĩn tóg tar jé nĩ, ãjag tĩ ù tĩ ka to sãg mũ ên hã tugrĩn. Topê tóg ti rĩn mãn ja nĩ, ù tĩ cruz to ter mũ ên ti. Ên vỹ ti tĩ há’ hé, ùn grĩ ja ên ti,” he tóg, Pedro ti. ¹¹ “Jesus ên hã to tag tóg rãn kĩ nĩ, Topê ví tĩ rãn kĩ nĩ ên ki, ha mē: ãjag tĩ pó tĩ ìn han kĩ ãjag tóg pó ù fón, ti tĩ ãjag mĩ kórég nĩn kĩ. Hã ra Topê tóg pó ên hã tĩ ìn nũna han mũ, he ja tóg nĩ, Topê ví ki, Jesus to,” he tóg, Pedro ti.

¹² “Û pí(jé) êg kren han ke mũ’. Topê tóg Jesus fêg ìnhã, ti hã tĩ êg kren han jé, ti hã tĩ êprã ke ag krenkren han kãn jé, kanhkã krêm ke kar ên ag. Êg kren han ke mũ ù vènh ke tũ êg nĩ mĩr,” he tóg, Pedro ti, pã’i ag mĩ.

¹³ Pã’i ag tĩ Pedro ví mē kĩ tóg ag mĩ e tĩ. “Êg kamêg tũ ag tóg nĩgtĩ mĩr,” he ag tóg, Pedro to, João to ke ge. “Vènh rãn sí ag nĩtĩ vè mĩr, escola ki ge mág ja tũ ag nĩtĩ vè,” he ag tóg. To jykren kĩ ag tóg ag ki kanhró nĩtĩ. “Jesus mré ke ag vè,” he ag tóg mũ, Pedro ag to. Kĩ tóg ag mĩ e tĩ.

¹⁴ Hã ra ùn grĩ ja tóg tá jé ag mré. Kĩ ag tĩ ne tĩ ag kato vĩnh ke tóg tũ tĩ sir. ¹⁵ Kĩ ag tóg Pedro ag mĩ: “ha ver kãpa jêg,” he mũ. Kĩ pã’i ên ag tóg ver jagnê mré to jykren mũ. ¹⁶ Kĩ ag tóg: “Êg hĩn ag tĩ hē ri kenh mũ ha?”

he mü. "Jerusalém tá ke kar v̄y ag t̄y nén han mü ki kanhró kar n̄t̄i. K̄y ag jykre tóg vènh kar m̄y há n̄y. K̄y ãg t̄y ag to: ag ón v̄e, hen k̄y tóg t̄y ùn n̄y sir," he ag tóg jagnē m̄y. ¹⁷ "Ag t̄y há ra vènh kar m̄y Jesus tó k̄y tóg t̄y ù n̄y gé," he ag tóg. "K̄y ãg t̄y ag m̄y: ha tó m̄n t̄üg, henh ke v̄e," he ag tóg. "Ájag t̄y ti tó m̄n k̄y ãg tóg ájag vóg kónān ke mü ha, he jé ãg tóg ke mü ag m̄y," he ag tóg jagnē m̄y. ¹⁸ K̄y ag tóg Pedro ag jé pr̄er m̄n mü. K̄y ag tóg: "Ker ù m̄y tó m̄n h̄e," he mü. "Ker Jesus t̄y ví m̄n h̄e," he ag tóg mü ag m̄y.

¹⁹ Há ra Pedro tóg João mr̄e ag m̄y ke mü. "Topē tóg ãg m̄y: "ha vènh kar m̄y tó," he ja n̄i. Ájag tóg há ra: "ker tó h̄e," he mü. Ëg h̄yn ù t̄y h̄e ví han mü, Topē ví vó, ájag ví vó?" he tóg ag m̄y. "Ne n̄y h̄yn Topē m̄y há n̄nh mü?" he tóg. "Ëg m̄y tó," he tóg. ²⁰ "Ëg pi(jé) tó t̄üg mü, ãg t̄y nén v̄eg mü ti, Jesus t̄y ãg m̄y nén tó ja ãn ti," he tóg ag m̄y, Pedro ti.

²¹ Há ra p̄a'i ag tóg: "ker tó h̄e', ker tó h̄e'," he m̄n mü gé. K̄y ag tóg ag kygv̄ag mü sir. Ájag t̄y ag vóg kónān há ra ag tóg ag vóg kónān t̄ü n̄i, vènh kar t̄y ag to há n̄t̄in k̄y, vènh kar t̄y Topē to: "há ti n̄i, ti há ne tóg ùn gr̄i ãn t̄y há' he mü'," hen k̄y.

²² Há ra ùn gr̄i ja ãn tóg t̄i n̄i sir. 40 anos k̄áfor han tóg, k̄y Topē tóg ti t̄y há' hé.

Jesus mr̄e ke ag t̄y Topē mr̄e ví

²³ Pedro ag t̄y kygvar k̄y mü k̄y ag tóg ájag mr̄e ke ag to mü mü. K̄y ag tóg p̄a'i t̄y ájag m̄y nén tó ãn k̄ámén mü, kófa ag t̄y: "ker Jesus tó h̄e'," he mü ãn ti. ²⁴ K̄y vènh kar ag tóg tag j̄em̄e k̄y Topē m̄y ví há han mü, jagnē mr̄e. K̄y ag tóg: "ãg jóg mág'," he mü. "T̄y á tóg vènh kar kri ke n̄i," he ag tóg mü. "Kanhk̄a han á m̄y, ga ti, goj ti ke gé, mí mü ag kar ke gé," he ag tóg. ²⁵ "Ëg jóg'jóg t̄y Davi kr̄in ja á tóg n̄gt̄i, á camarada ãn ti. Á kupr̄ig t̄y á tóg ti kr̄in ja n̄i. K̄y tóg Jesus tó ja n̄gt̄i, k̄y tóg: "fóg kar ag ne tóg j̄ügjü mü, kanhgág ag ke gé," he ja n̄i. "Inh kanhk̄a t̄y Israel ag ne tóg nén ù t̄ü to jykren'," he ja tóg n̄i. ²⁶ "Nação kar ag p̄a'i ag v̄y vènh génh k̄y n̄t̄i, ãg p̄a'i ag ke gé, Topē kato t̄egt̄e jé, Topē t̄y ùn kupr̄eg mü ãn ag kato," he ja tóg n̄gt̄i, Davi ti," he ag tóg, Topē m̄y. ²⁷ "Há ra tóg ki há tó ja n̄i. Ëm̄a tag ki ag tóg vènh génh k̄y n̄t̄i, á kósin kato, á t̄y ùn kupr̄eg mü ãn kato, ùn kuryj n̄i ãn kato, há v̄y: Jesus, he mü," he ag tóg. "P̄ai mág t̄y Herodes v̄y ti kato t̄e mü gé, p̄a'i t̄y Pilatos ke gé, ag t̄y ù to: Põncio, he mü ãn, fóg ag kar, Israel ag kar ke gé," he ag tóg. "Tag ag kar v̄y vènh génh k̄y n̄t̄i, á kósin kato," he ag tóg. ²⁸ "Á t̄y nén to jykren mü han ag tóg mü sir, á kato t̄egt̄e mü tag ag. V̄as̄y á tóg to: ge t̄i jé tóg ke mü, he ja n̄gt̄i," he ag tóg, Topē m̄y. ²⁹ "P̄a'i ag t̄y ãg m̄y nén tó m̄e á tóg, ag t̄y ãg m̄y: ker tó h̄e', he mü tag ti. K̄y ãg t̄y tar' hemn̄i, ãg t̄y ag kam̄eg t̄ü n̄n jé, ãg t̄y á ví tó

jé, ãg t̄y t̄y á camarada n̄t̄in k̄y," he ag tóg, Topē m̄y. ³⁰ "K̄y ãg mr̄e milagre hyn han n̄i gé. Ûn kagyga ag t̄y há' hemn̄i, ãg t̄y nén han v̄anh han n̄i, ãg t̄y á m̄y to v̄in k̄y, ãg t̄y á kósin t̄y Jesus jyyj tó k̄y, ãg t̄y ùn kuryj n̄i ãn tó k̄y," he ag tóg, Topē m̄y.

³¹ Ag t̄y ti mr̄e ví kar k̄y ga tóg j̄ür̄un ke mü sir, ag t̄y tá n̄t̄i há ra. K̄y Topē kupr̄ig tóg ag kr̄in mü gé. K̄y ag tóg m̄üm̄eg v̄anh k̄y Topē ví k̄ámén mü sir.

Jesus ki ge k̄y n̄t̄i ag jykre pir

³² Û t̄y Jesus ki ge k̄y n̄t̄i ag tóg jykre pir han k̄y n̄t̄i. Û pi(jé) á kuge to: "is̄ü v̄e," he t̄i. Ájag kuge kar to ag tóg: "ãg t̄ü v̄e," he t̄i. ³³ Jesus t̄y ùn vin mü ag tóg ãg Senhor t̄y Jesus r̄ir m̄n tugtóg mü, to tar p̄e n̄t̄in k̄y. K̄y Topē tóg ag ki r̄ir há han mü gé sir. ³⁴ Ag mr̄e ke ù pi(jé) jaḡagtar n̄t̄i Ag k̄am̄i ù tóg ãp̄y n̄t̄i, kar ù tóg Ìn n̄t̄i gé. Ájag t̄ü ãn funfón ag tóg mü, k̄y ag tóg ti kaja ma k̄am̄ü mü. ³⁵ Jesus t̄y ùn vin mü ag m̄y n̄im jé, j̄ankamy ti. K̄y ùn jaḡagtar ag tóg j̄ankamy ãn to ájag t̄y nén ve sór mü ãn m̄n mü sir.

³⁶ K̄y ù tóg n̄i gé, ti jiji há v̄y: José, he mü. Jesus t̄y ùn vin mü ag tóg ti to: Barnabé, he t̄i, há v̄y: vènh jyv̄en kr̄e, he mü, há v̄y: Barnabé, he mü. Levi kósin'kósin ù v̄e. Goj v̄as̄o t̄y Chipr̄e tá ke v̄e.

³⁷ Ën há v̄y ãp̄y n̄i, k̄y tóg á jap̄y fón mü, k̄y tóg Jesus t̄y ùn vin mü ag m̄y ti kaja ma k̄at̄i mü. K̄y ag tóg jagnē m̄y k̄anhkr̄eg mü sir.

5

Ananias fag t̄y Topē m̄y ón

¹ K̄y ù tóg n̄i gé, ti jyyj há v̄y: Ananias, he mü. Jávo ti pr̄ü fi jiji há v̄y: Safira, he mü. Ën v̄y tóg á jap̄y fón mü gé. ² K̄y tóg á pr̄ü fi m̄y: "ti kaja vènh k̄ápón péju k̄y ãg tóg n̄im mü," he mü. Ti vènh k̄ápón ù t̄y tóg Jesus t̄y ùn vin mü ag m̄y n̄im mü. "Ëg jap̄y kaja kar há v̄e," he tóg mü ag m̄y, ón k̄y.

³ K̄y Pedro tóg ti m̄y: "Satanás há ne tóg á kr̄in ja n̄i," he mü. "Há k̄y á tóg Topē kupr̄ig m̄y ón. Há k̄y á tóg ti kaja vènh k̄ápón péju k̄y n̄im ja n̄i," he tóg. "Há ra á tóg ti t̄y á kr̄in mü ra: "nejé," he ja t̄ü n̄i, Satanás m̄y," he tóg. ⁴ "Á jap̄y v̄e (m̄y), ha m̄e," he tóg. "K̄y ti kaja v̄y tóg t̄y á t̄ü n̄i gé sir," he tóg. "K̄y á t̄y ma k̄at̄i t̄ü n̄i há ra tóg t̄y nén ù t̄ü n̄i v̄e," he tóg. "Há ra á tóg á ón ke to jykren ja n̄gt̄i, á t̄y ti kaja to ón jé," he tóg. "Há k̄y á tóg ãg m̄y ón, há ra á tóg Topē há m̄y ùn mü," he tóg, Pedro ti.

⁵ Ananias t̄y ti ví m̄e k̄y tóg kut̄e mü, ti ter v̄e sir. Û t̄y m̄eg mü ag kar m̄y tóg e t̄i, k̄y ag fe tóg j̄ür̄un mü sir. ⁶ K̄y kyr̄u ag tóg J̄eḡeḡ n̄egn̄e k̄y ag tóg ti fi han mü. K̄y ag tóg ti va mü mü, k̄y ag tóg ti k̄anh mü sir.

⁷ 3 horas t̄üg k̄y ti pr̄ü fi tóg m̄i k̄at̄i mü gé. Há ra fi tóg á m̄en ter m̄e ja t̄ü n̄i ver. ⁸ K̄y

Pedro tóg fi mý: “ājag mý ti kaja tag to fón, ājag japý ti?” he mü fi mý.

Ký fi tóg: “hý, ti kaja tag to ěg tóg fón,” he mü, ón ký.

⁹ Ký Pedro tóg fi mý: “ājag ne tóg jagnē mré to jykrén ja nī gé,” he mü. “Topē kuprīg mý ājag ón mýr. Ū tý ā mén kénh mü ag vý mī kāmü jĕg. Ā va ag tóg mūnh mü gé,” he tóg fi mý, Pedro ti.

¹⁰ Ký fi tóg kutē ký hun ke mü gé sir. Kyrū ag tý junjun ký ag tóg fi ter vĕg mü gé, ký ag tóg fi kénh mü mü gé, fi mén mré. ¹¹ Ký Jesus ki ge ký nýtĭ kar ag fe tóg jürün ke mü, ũ tý mĕg mü kar ag ke gé.

Hā ký Ananias fag tóg Topē mý ón tugrĭn kăgter mü. Ký tóg vĕnh kar mý e tĭ sir.

Ag tý Jesus tý ũn vin mü ag vóg kónān

¹² Jesus tý ũn vin mü ag tóg nĕn ve vānh tý hĕn ri ke hyn han mügtĭ, vĕnh kar mý. Jesus ki ge ký nýtĭ kar ag vý kurā kar ki vĕnh mān tĭ, pā'i tý Salomāo he mü ěn sala tá, Topē jo ĩn krĕm. ¹³ Jesus ki ge tū ag tóg vĕnh kāmü tū nĭgtĭ, ag tý ag kamĕg ký. Hā ra tóg vĕnh kar mý há tĭ sir, Jesus ki ge ký nýtĭ ag jykre ti. ¹⁴ Kurā kar ki ũ tóg to jykrén ke mü, Jesus ki rá jĕ, ũ tý hĕn ri ke ag, fag ke gé. Hā ki ag tóg e nýtĭ sir, Jesus ki ge mü ěn ag.

¹⁵ Kejĕn ag tóg ũn kagyga gé kāmü mü gé vāhā, ěpryn kri, ěmĭn kri. Tá ag tóg cama kri nýtĭ, nýg jafān ki. Ký ag tóg Pedro jāvānh mü. “Ti kānhvĕg tý ěg mĭ tūg ký ũ tóg hĕn ri ke mūn tý há' hĕnh ke,” he ag tóg.

¹⁶ Ū tý hĕn ri ke ag tóg Jerusalém tá vĕnh mān mü, ěmā kar tá kāmü ěn ag. Ūn kagyga ag gé(g) ag tóg kāmü mü, ũn jagrĕ kórĕg ag ke gé. Ký ag tóg há' he kān mü sir.

¹⁷ Ký Topē tū ki rĭr tĭ to pā'i mág tóg jū tāvi nĭ, ti mré ke kar ag ke gé, Saduceu he mü ěn ag kar. ¹⁸ Ký ag tóg Jesus tý ũn vin mü ag sigsĕg mü, vĕse ja mág tá.

¹⁹ Hā ra kuty tá Topē tý jĕnĕ jafā tóg tére ký vĕse ja jānkān nugnón mü, rugróm tóg mü. Ag gé(g) tóg tĭ mü, ag kygvān ký, ký tóg ag mý: ²⁰ “ha mü jĕg, Topē jo ĩn ra, ājag tý vĕnh kar mý Topē vĭ tó jĕ, Topē tý ěg rĭnrĭn mān ke ěn ti,” he mü, Topē tý jĕnĕ jafā ti, ag mý.

²¹ Ag tý ti vĭ mĕ ký ag tóg kusā pĕ ki Topē jo ĩn ra mü mü, tá Topē vĭ tó jĕ. Hā ra Topē tū ki rĭr tĭ to pā'i mág tóg ā mré ke ag jĕgnĕg mü, ag tý kófa ag jĕ prĕr jĕ, vĕnh jyvĕn tĭ kar ěn ag, povo tý Israel to pā'i ag ke gé. Ký ag tóg vĕse ja ra ũ jĕgnĕg mü, ag tý vĕsigse ag tatĭ kāmü jĕ. ²² Polĭcia ag tý tá junjun mü ra ag tóg vĕse ja kātā tūgtü nýtĭ. Ký ag tóg výnvýn ke mü. ²³ Ký ag tóg: “vĕse ja tóg nĭfĕnh ký jĕ nĭ, nĭfĕnh jāfa tý,” he mü. “Ký ũ tý ki rĭr mü ag tóg tá nýtĭ gé, ti jānkān tá. ěg tý nón mü ra tóg kuprā jĕ nĭ,” he ag tóg mü, pā'i ag mý.

²⁴ Topē jo ĩn to capitāo tý mĕ ký tóg tĭ mý e tĭ, Topē tū ki rĭr tĭ to pā'i mág ag mý ke gé. Ký tóg ag krĭ tū tĭ sir. ²⁵ Ký ũ tóg tá jun ký:

“Topē jo ĩn krĕm ag nýtĭ, ājag tý ũn sigsĕg mü ag,” he mü. “Tá ag tóg vĕnh kar mý Topē vĭ tó nýtĭ,” he tóg.

²⁶ Ký capitāo tóg polĭcia ag mré tĭ mü, ag tatĭ kāmü jĕ. Komĕr hā ag tóg vĭ mü, ag mré. “ěg vāsānsān ký ũ tý ag vĭ mĕg mü ag tóg hĕn ri ke mūn ěg pin ke mü, pó tý,” he ag tóg, polĭcia ag.

²⁷ Apóstolo ag tý ag mré junjun ký ag tóg pā'i ag jo ag vin mü. Ký Topē tū ki rĭr tĭ to pā'i mág tóg ag mý. ²⁸ “ājag mý ěg tóg: ker ěn jĭji tó mān ěn,” he mü. “Ge ra ājag tóg Jerusalém tá ke kar ag mý tugtó ja nĭgtĭ, ěn vĭ ti,” he ag tóg, Jesus vĭ to. “Ājag hýn ti ter to ěg jagāgtar han sór mü,” he ag tóg, pā'i ag.

²⁹ Ký Jesus tý ũn vin mü ag kar tóg ag mý tag tó mü, ha mĕ. Pedro tóg ag mý tag tó mü, ha mĕ: “Topē tý ěg mý nĕn tó mü ěn han jĕ ěg tóg ke mü (mýr),” he tóg. “ěprā ke ag tý ěg mý: “ke tūg nĭ,” he mü hā ra ěg tóg ti tý ěg mý nĕn tó mü ěn han mü,” he tóg. ³⁰ “ěg jóg'jóg ag vý Topē to há nýtĭgtĭ. Ag tý ũ to há nýtĭ ěn vý Jesus ti rĭn mān ja nĭgtĭ, ājag tý ũn tĕn mü ěn ti, ka to ũn sāg mü ěn ti,” he tóg. ³¹ “Ký Topē tóg ti tý pā'i mág han mü, ti tý ěg kren han tĭ han ký, ti tý ti mý: “kunĭg, ĩnh pĕgia tá nĭ,” ěn ký. Jesus tý tóg ěg kar krĭn sór mü, ěg povo tý Israel kar tý vĕnh jykre pāno tovānh jĕ, ti tý ag tý ā vĭ mranh tý vĕnh pāte fón jĕ,” he tóg. ³² “Nĕn kar ěn ve ja ěg tóg nĭgtĭ, há ký ěg tóg ti vĭ tó mü sir. Ký Topē kuprĭg tóg ěg kanhrān mü gé. Topē vý ũ tý ti vĭ han mü kar ag mý ā kuprĭg jĕnĕg mü,” he tóg, Pedro ti.

³³ Pā'i ag tý ti vĭ mĕ ký ag fe tóg gým ke mü, ký ag tóg ag kăgtĕn ke to jykrén mü, Jesus tý ũn vin mü ěn ag. ³⁴ Ký vāhā ũ tóg jĕg nĕ mü, Fariseu ũ, ti jyjy hā vý: Gamaliel, he mü. Topē vĭ to professor ũ vĕ, ký vĕnh kar mý tóg há ný, ti jykre ti. Ký tóg: “ver ag kāpan nĭ,” he mü. ³⁵ Ag mü kar tóg ag mý: “ĭnh kanhkā,” he mü. “To jykrén nĭ ver, ājag tý han tū jĕ,” he tóg. ³⁶ “Pedro ag jo ke ũ tóg jĕ ja nĭ gé, ti jĭji hā vý: Teudas, he mü. Ti há ne tóg vĕsý tý pā'i mág han ja nĭ, ký ũ tý 100 tý 4 ag vý ti nón mü ja nĭgtĭ sir. Ti tĕn ja ag tóg nĭ jāvo, pā'i ag, ký ũ tý ti vĭ han mü ag tóg tāmi mü ja nĭ, ký tóg tū' he mü,” he tóg. ³⁷ “Kar ký ũ vý jĕ ja nĭ gé, ti jyjy hā vý: Judas, he mü. Galilĕia tá ke ěn vĕ. Ag tý vĕnh kar jyjĭi ránrān mü ra tóg tá jĕ ja nĭ, Judas ěn ti, ký ũ tý hĕn ri ke ag tóg ti nón mü ja nĭgtĭ gé. ěn tĕn ja ag tóg nĭ gé, pā'i ag, ký ũ tý ti vĭ han mü ag tóg krig' ke ja nĭ, vĕnh pipin ký,” he tóg.

³⁸ “Isý nĕn to jykrén hā vĕ, ha mĕ: Pedro ag tovānh nĭ ver,” he tóg. “Ag mý: ha mü jĕg, ěmĭn ver,” he tóg. “Ag tū tý tý ěprā ke ag jykre nĭn ký tóg tū' ěnh ke mü (mýr), vĕsóg ki, ha mĕ,” he tóg. ³⁹ “Ti tý hā ra tý Topē jykre nĭn ký ājag tóg tý tū' ěnh ke tū nĭ,” he tóg.

“Ājag t̄y ge ra ag to jū n̄yt̄in k̄y ājag tóg vāhā Topē kato tē mū,” he tóg, Gamaliel ti.

⁴⁰ K̄y ag tóg ti m̄y: “hej,” he mū. K̄y ag tóg Jesus t̄y ūn vin mū ag jé pr̄er m̄an mū. Ag mr̄ānmr̄ān ag tóg mū. K̄y ag tóg: “ker Jesus tó m̄an hē,” he m̄an mū ag m̄y. K̄y ag tóg: “ha mū jēg ge,” he mū.

⁴¹ K̄y ag tóg mū mū, Jesus t̄y ūn vin mū ag. Ag m̄y tóg sér t̄i, ha mē. Ag t̄y Jesus ri ke jagēgtar mū ra tóg ag m̄y sér t̄i, ag t̄y Jesus ri kēn jagāgtar ke ki kr̄yḡ k̄y. ⁴² Kurā kar ki ag tóg Topē jo ĩn tá Jesus tó ti, ti to: “Topē v̄y ti jēnē,” hen k̄y. Vēnh kar ĩn tá ag tóg ti kāmén mū gé, ū t̄y ag kógfyn k̄y. To ag tóg krónh ke tū n̄gt̄i sir.

6

Ag t̄y ū t̄y 7 (ke) ag vin

¹ K̄y ū t̄y hēn ri ke ag tóg Jesus ki ge mū. Ū ag tóg Grego ví tó ti, Jesus mré mū ū ag. K̄y ū ag tóg Hebreu ví tó t̄i gé, ti mré mū ū ag. Ag e n̄yt̄in k̄y ū t̄y Grego ví tó mū ag tóg kejēn ví kónān mū, Hebreu ví tó t̄i ag kato. “Ū t̄y Hebreu ví tó mū ag v̄y ēg ki króm tū n̄yt̄i (m̄yr),” he ag tóg. “Ag kā ūn mén ter ja fag v̄y kurā kar ki vējēn há véḡ t̄i, ag t̄y fag m̄y vin k̄y,” he ag tóg. “Hā ra ēg kā ūn mén ter ja ĩn fag kā ag tóg jatun n̄yt̄i, fag t̄y ag ví tó tū n̄in k̄y. Hā k̄y fag tóg jagāgtar n̄yt̄i, ēg mré ke fag,” he ag tóg.

² K̄y ū t̄y 12 ag tóg mēg mū, Jesus t̄y ūn vin mū ag. K̄y ag tóg Jesus mré mū kar ag jé pr̄er mū. K̄y ag tóg: “Ēg tū há vē, há v̄y ēg t̄y t̄y Topē ví tó ti n̄y,” he mū. “Ēg t̄y vējēn ki r̄ir k̄y ēg tóg kutar n̄yt̄i, k̄y ēg tóg ēg t̄y nēn han ke ki r̄ir há han ke tū n̄i gé,” he ag tóg. ³ “K̄y ū t̄y 7 (ke) ag vin n̄i, ūn káme kórég tū ag, ūn jykre há ag, ū t̄y Topē kupr̄ig t̄y jagrē n̄i ěn ag,” he ag tóg. “Ēn m̄y ēg tóg vēnh rānhraj̄ ěn n̄im mū, ag t̄y vējēn ki r̄ir jé,” he ag tóg. ⁴ “Ēg há tóg há ra Topē mré ví k̄y n̄yt̄i, ti ví tó k̄y n̄yt̄i. Ēg t̄y nēn han ken há vē,” he ag tóg, Pedro ag.

⁵ Ag ví v̄y vēnh kar m̄y há n̄i ha, k̄y ag tóg Estêvão fēg mū sir, ū t̄y Jesus ki rā k̄y jē ěn ti, k̄y Topē kupr̄ig v̄y t̄y jagrē n̄i. Ti mré ag tóg Filipe fēg mū gé, Prócoro ke gé, Nicanor ke gé, Timom ke gé, Pármenas ke gé, Nicolau ke gé, cidade t̄y Antioquia tá ke tag ti, fóg t̄y Israel jykre han mū tag ti. ⁶ Ēn ag vin ag tóg mū, Jesus t̄y ūn vin mū ag jo. K̄y ag tóg ag to Topē mré ví mū, ag n̄igē t̄y ag mē k̄y. Hā k̄y ag tóg ag m̄y vēnh rānhraj̄ ěn n̄im mū, ag t̄y vējēn ki r̄ir jé.

⁷ K̄y Topē ví tóg vēnh kar kri r̄um ke mū sir. Ū t̄y Jesus mré mū ag v̄y tóg hēn ri ke n̄yt̄i, Jerusalém tá. K̄y Topē tū ki r̄ir t̄i ū ag tóg Jesus ví kri fi k̄y ti ki ge mū gé sir.

Ag t̄y Estêvão se

⁸ Estêvão v̄y há ra kr̄i há n̄i, Topē t̄y ti m̄y vēnh jykre n̄im k̄y. K̄y tóg ēg t̄y nēn han vānh

t̄y hēn ri ke hyn han mū, vēnh kar m̄y. ⁹ K̄y Israel ag vēnh kanhrān jafā ū tá ag tóg ti ví kafān mū, ūn kygvān k̄y n̄yt̄i he mū ěn ag, cidade t̄y Cirene tá ke ag ke gé, cidade t̄y Alexandria tá ke ag ke gé, ga t̄y Cilícia tá ke ag ke gé, ga t̄y Ásia tá ke ag ke gé. Ēn ag kar v̄y ājag t̄y Estêvão mré vin k̄y ti ví kafān mū. ¹⁰ Hā ra ag t̄y ti ví kafān ke tóg tū t̄i, ti kr̄i há n̄in k̄y, ti t̄y Topē kupr̄ig t̄y jagrē n̄in k̄y. ¹¹ K̄y ag tóg ū ag kr̄in mū, ag t̄y ti kato ví jé, Estêvão kato. K̄y ag tóg: “ti ví mē ēg (m̄yr),” he mū. “Moisés kato ví kónān tóg (m̄yr), Topē kato ke gé,” he ag tóg ón k̄y, Estêvão to. ¹² Hā k̄y vēnh kar tóg ti to jūḡjū mū, Estêvão to, kófa ag mré há, Topē ví to professor ag mré há. K̄y ag tóg ti kām̄i k̄y ti ség mū. K̄y ag tóg pā'i ag jo ti pére kāmū mū. ¹³ Ū t̄y ón k̄y ti kato v̄nh ke mū ag jé ag tóg pr̄er mū gé, pā'i ag. K̄y ag tóg ti kato: “Topē jo ĩn kato tóg ví kónān t̄i, Topē t̄y ēg m̄y nēn tó ja ti kato ke gé,” he mū ón k̄y. “Hā ra tóg ā ví kónān to krónh ke tū n̄gt̄i,” he ag tóg ón k̄y, Estêvão to. ¹⁴ “Ti ví mē ēg (m̄yr),” he ag tóg. “Jesus kāmén tóg t̄igt̄i, Nazare tá ke ěn ti,” he ag tóg. “Topē jo ĩn kókén jé tóg ke mū, Jesus ti,” he tóg n̄gt̄i, Estêvão ti, k̄y tóg Moisés t̄y ēg m̄y vēnh jykre n̄im mū ěn t̄y tū' he sór mū gé, ēg m̄y vēnh jykre ū n̄im k̄y,” he ag tóg. Ag t̄y Estêvão to ón há vē.

¹⁵ K̄y pā'i kar ag tóg ti tugn̄ym mū, há ra ti ve tóg sir Topē t̄y jēnē jafā ve ri ke n̄i, Estêvão ti.

7

Estêvão t̄y vēnh kāmén

¹ K̄y Topē tū ki r̄ir ti to pā'i mág tóg ti m̄y: “Ki há ke m̄y?” he mū.

² K̄y Estêvão tóg ag m̄y: “j̄jóg!” he mū. “Īnh kanhkā!” he tóg. “Ēg jóg t̄y Topē v̄y tóg vēnh kar káfór n̄i,” he tóg. “Ti há ne ēg jógjóg t̄y Abraão mré ví ja n̄gt̄i, ti t̄y ver ga t̄y Mesopotâmia tá n̄i ki, ti t̄y ver ěmā t̄y Harā ra t̄i tū ki.

³ K̄y tóg ti m̄y: “ā jamā tá kutē,” he ja n̄i. “Ā kanhkā ag kar ré k̄y t̄ig,” he ja tóg n̄i ti m̄y. “Ga ū ra t̄ig, is̄y tá ā m̄y: tag kā n̄imn̄i, he jé,” he ja tóg n̄i ti m̄y, Topē ti.

⁴ Hā k̄y tóg ga t̄y Caldéia tá kākutē mū, Hāra tá ěmān jé, Abraão ti. Ti panh ter kar k̄y Topē tóg ti m̄y: “ga tag ra t̄ig sir,” he mū.

Ēg jamān há vē, Abraão jamā ja ti,” he tóg, Estêvão ti, pā'i ag m̄y.

⁵ “Ge ra Topē tóg Abraão m̄y ga ěn n̄im ja tū n̄i, ěp̄y pir mré tó k̄y. Ti m̄y tóg há ra: “ā tūnh ke vē, kar k̄y, ā krē tūnh ke vē gé,” he ja n̄i, Topē ti. Hā ra tóg ver kósin ja tū n̄i, Topē t̄y ti m̄y: “ā krē tūnh ke vē,” he mū ra.

⁶ K̄y Topē tóg ti m̄y: “ā krē ag t̄y fóg ū ag mré mūnh ke vē, fóg ěn jamā tá,” he mū. “Fóg ěn ag t̄y camarada han ke vē, ag vóg kónān jé ag tóg ke mū, pr̄yḡ t̄y 100 t̄y 4 ki,” he tóg, Abraão m̄y, Topē ti. ⁷ “Hā ra ū t̄y ag vóg

kónân mü ên ag vóg kónân jé sóg ke mü gé, kar ký," he tóg, Topê ti. "Isý ag vóg kónân kar ký â krê ag tóg tá kâpanh mü. Ký ag tóg ga tag ki isü ti han mü," he tóg, Topê ti. Ti týt Abraão my ken hã vê," he tóg, Estêvão ti.

⁸ "Ký tóg ti my vênh jykre ním mü, ti týt â krê ag gré junun fár kym jé. Ký ti sinal vè sir. Kar ký Abraão tóg Isaque han mü. Ti týt kurã týt 8 han ký tóg ti my kym mü. Isaque týt Jacó han ký tóg ge han mü gé, ký Jacó tóg ge han mü gé, ti týt â krê týt 12 ên ag han ký, êg týt ü to: êg jóg'jóg kar, he mü ên ag," he tóg. ⁹ "Hã ra êg jóg'jóg ên ag tóg äjag jävy týt José to jügü nýtí, äjag týt ti tü to ên ký. Hã ký ag tóg ti vène he mü, José ti, ü týt ga týt Egito ra mü mü ag my. Hã ra Topê tóg ti ki rír mü. ¹⁰ Ký tóg ti jy nügân mü, ti týt vênh jagtar vэг mü ra. Ti jykre há nín ký tóg Egito tá ke ag pä'i mág my há ti, ag týt ü to: Faraó, he mü ên my. Hã ký tóg ti týt pä'i mág han mü, Faraó ti, José ti týt. Ti týt tóg pä'i mág han mü, ti týt Egito tá ke kar ag ki rír jé, Faraó mré ke kar ag ki rír jé gé sir.

¹¹ Kejên tóg prýg han mü, ga týt Egito mĩ hã, ga týt Canaã mĩ hã ke gé. Ký vênh kar tóg kókinkír mü, prýg kã. Ký êg jóg'jóg ên ag tóg kókinkír mü gé. ¹² Ký ü tóg Jacó mü: "Egito tá ti vèjên nĩ inhhã," he mü. Ký tóg êg jóg'jóg ag jègnèg mü, Jacó ti, ag týt Egito ra mü vén jé. ¹³ Ag týt ra mü mân ký José tóg vãhã ag my: "inh hã vê," he mü, ä kãke ag my. Hã ký Faraó tóg José kanhkã ki kanhró nĩ gé sir. ¹⁴ Ký José tóg ä panh týt Jacó jé prér mü, ti týt vênh kar tañin kãtüg jé. Ü týt 70 kri 5 ag vè, ti kanhkã ag. ¹⁵ Ký Jacó tóg Egito ra ti mü. Tá tóg ter mü kejên. Kar ký êg jóg'jóg ag výt tá kãgter kãn mü gé. ¹⁶ Êmã týt Siquém tá ag tóg kénh ký nýtí, Abraão výt tóg vênh kej ên to jãnkamy ním ja nĩ. Emor krê ag my, êmã týt Siquém tá," he tóg, Estêvão ti.

¹⁷ "Vãhã tóg kurã pétêm ke mü sir, Topê týt Abraão my: "ã krê my sóg ga ên ním mü," he mü kurã ti. Ký ag tóg Egito tá vênh grun mü.

¹⁸ Kejên ü tá pä'i tóg týt pä'i jè, Egito tá. Hã ra tóg José më ja tü nĩ, pä'i tag ti. ¹⁹ Ên tóg êg kanhkã ag kã'ug mü, ag lograr ke tóg mü, êg jóg ag vóg kónân tóg mü gé. Ký tóg ag my: "äjag krê kãsir ag vãm ra, ag kãgter jé," he mü, pä'i ên ti," he tóg, Estêvão ti.

²⁰ "Ti týt tag tó kar vãhã Moisés tóg mur mü, ký tóg Topê my há ti. Hã ra ti han mü fag tóg kysã tägtü hã ki ti ki rír mü. ²¹ Kysã tägtü tüg ký fag tóg sir ti fón mü. Hã ra Faraó ên kósin fi tóg ti ve ký ti vág mü, ti jè'yn jé. Ký tóg fi kósin ri ke nĩ, Moisés ti. ²² Ký tóg nén kar ki kanhrân mü, Egito tá vênh jykre kar ên ki. Ký ti jykre výt vênh jykre týt hên ri ke nĩ, ký ti výt vênh výt týt hên ri ke nýt gé, Moisés ti," he tóg, Estêvão ti.

²³ "Vãhã tóg prýg týt 40 han mü, Moisés ti. Ký tóg ä kanhkã pè ag to jykrén mü, povo

týt Israel to, ag týt nén han mü vênh tüg jé. ²⁴ Ký tóg ü vэг mü. Egito tá ke ü vэг tóg mü, Moisés ti. Ti týt Israel vóg kónân vэг tóg mü, nén ü tü to. Ký tóg ti to jü ký Israel ên kajãm mü, ti tén tóg mü, Egito tá ke ên ti. ²⁵ "Inh kanhkã ag hýn isý nén han mü to jykrén mü," he tóg. "Hã ký ag tóg ki kanhró nýtí, Topê týt inh tugrín ag kren han ke ti," he tóg, Moisés ti. Hã ra ag tóg to jykrén tü nýtí, ti kanhkã ag," he tóg, Estêvão ti.

²⁶ "Týt vaj ký tóg ag to tüg mân mü, ä kanhkã ag to. Ký ün régre ag tóg jagnè to jü nýtí, Israel ag. Ký Moisés tóg ag týt jagnè to há han sór mü. Hã jé tóg ag my: "týt äjag tóg jagnè kanhkã nýtí vè," he mü. "Äjag týt ne jé jagnè vóg kónân sór nè?" he tóg.

²⁷ Ü týt ä régre vóg kónân mü ên tóg ti vóg ký ti my: "ã pi(jé) týt êg pä'i nĩ," he mü. "Ä pi(jé) êg jyvèn mü," he tóg. ²⁸ "Ä hýn isén sór mü, ä týt ráké tá Egito tá ke ên tén ri ke han sór ä hýn mü," he tóg ti my," he tóg, Estêvão ti.

²⁹ "Ký Moisés tóg ä týt ti ví më ký tóg vênh péju ký ti mü. Ký tóg ga týt Midia ra ti mü. Povo ü ag mü tóg ti mü gé. Tá tóg prüg ký kósin régre han mü. ³⁰ Prýg týt 40 tüg ký Topê týt jènè jafã výt ti my vênh ven mü, ti týt êmã tü ja mĩ ti mü ra, krít týt Sinai tá. Vãnh grug ki tóg ti vэг mü, Moisés ti, Topê týt jènè jafã ên ti. ³¹ Ti týt ti ve ký tóg ti my e tí. Ký tóg ra tí mü, ti ve há han jé. Ký tóg vênh ví mëg mü. Topê ví vè. ³² Ký tóg ti my: "týt sóg ä jóg'jóg ag Topê nĩ," he mü, "Abraão Topê, Isaque Topê, Jacó Topê," he tóg, vênh ví ti.

Hã ra Moisés tóg jürün ke mü, ti kamèg ký. Ký tóg tá êvãnh jävãnh nĩ.

³³ Hã ra Topê tóg ti my: "ã pèn né kunü ra, ä pèn to ró ti," he mü. "Inh jo ä tóg jé nĩ (myr), hã ra sóg vênh kar kãfór nĩ. Hã ký kunü," he tóg, Topê ti. ³⁴ "Egito tá ke ag týt isü ag vóg kónân vэг isóg nĩ nĩ. Ag vèkrènrèr mëg sóg nĩ nĩ. Ký sóg tère, sý ag kygvãn jé. Hã ký sóg ä jènèg mü, ga týt Egito ra, ä týt ag kygvãn jé. Hã tüg," he tóg, Topê týt jènè jafã ti, Moisés my," he tóg, Estêvão ti.

³⁵ "Moisés ên hã jènè ja tóg nĩ, Topê ti, ti týt ä kanhkã ag kren han jé, ti týt týt pä'i nĩ jé. Hã to Topê týt jènè jafã tóg ti my vênh ven, vãnh gru ki. Hã ra ti kanhkã ag tóg ti to é he ja nýtí, ti my: "ã pi(jé) týt êg pä'i nĩ," hen ký. "ã pi(jé) êg jyvèn mü," hen ký. ³⁶ Moisés tóg sir êg týt nén han vãnh hyn han, ga týt Egito tá, goj kafã tü tá ke gé, goj kusüg he mü ên tá ke gé. Ký ag tóg êmã tü mü mü mü, prýg týt 40 ki, ti kanhkã ag. Ký Moisés výt ag jo tí mü, ti týt ga týt Egito tá ag kãpan ký. Hã ra tóg ag mün ki êg týt nén han vãnh hyn han mü gé," he tóg, Estêvão ti.

³⁷ "Moisés tóg ä kanhkã ag my, povo týt Israel ag my tóg tag tó ja nĩ: "Topê výt äjag my ä ví tó tí ü jènènh mü, äjag mré ke ü, ti týt äjag my Topê ví tó jé inh ri kén," he ja tóg

nĩgtĩ, Moisés ti. ³⁸ Moisés ěn hã ne tóg povo tỹ Israel ag mré ěmã tũ mĩ ti ja nĩgtĩ. Ag tỹ kejěn pãnónh tỹ Sinai tá nỹtĩn kỹ tóg Topĕ tỹ jěnĕ jafã mré vĩ mũ, Moisés ti. Kỹ tóg ti mỹ vĕnh vĩ nĩm mũ, Topĕ ti, ěg tỹ ti vĩ ěn han kỹ ěg tỹ ěg rĩr krỹg ja tũ ve jĕ. Kỹ Moisés tóg ěg jóg'jóg ag mỹ vĕnh vĩ ěn tugtó mũ. Hã ra tóg ěg mỹ tó mũ gé," he tóg, Estêvão ti.

³⁹ "Moisés vĩ han vãnh ag nỹti, ěg jóg'jóg ag. Kỹ ag tóg ti tovãnh kỹ ga tỹ Egito ra mũ mãn sór mũ, kyrãgrã kỹ. ⁴⁰ Kỹ ag tóg Moisés jãvy tỹ Arão mré vĩ mũ. Kỹ ag tóg ti mỹ: "ěg mỹ vĕnh kãgrã tỹ topĕ han, retrato tỹ, ěg tỹ vĕnh jo ag gé(g) mũ jĕ," he ag tóg.

Hã ra Moisés vỹ ver pãnónh tỹ Sinai kri nĩ nĩ.

Kỹ ag tóg Arão mỹ: "Moisés tóg ěg jo tĩg ja nĩ," he mũ. "Ěg kãpan ja tóg nĩ, ga tỹ Egito tá, hã ran hĕ ra vyr hỹn?" he ag tóg ti mỹ. Kỹ tóg ag mỹ: "hej," he mũ. ⁴¹ Kỹ ag tóg monh sĩ kãgrãn mũ. Kỹ ag tóg ti kãgrã ěn mỹ ag tóg ěg mĕg kugprũn mũ, retrato ěn mỹ. Ag tỹ han mũ tóg ag mỹ sinvĩ ti. Kỹ tóg ag mỹ sér ti sir.

⁴² Hã ra Topĕ tóg vĕnh kaja jĕ ag tovãnh mũ gé, hã kỹ ag tóg rã to jãnjãn mũ, kysã to (mỹr), krĩg kar to (mỹr). Hã kỹ Topĕ vĩ tó ti ù tóg ag to rán mũ gé, kỹ tóg: "Israel," he mũ. "Āgag tỹ ěmã tũ ja mĩ mũn kỹ ěgag tóg inh mỹ nĕn ù pũn ja tũ nĩgtĩ (mỹr)," he tóg. "Prỹg tỹ 40 ki ěgag tóg ěmã tũ ja mĩ mũ ja nĩgtĩ," he tóg, "hã ra ěgag tóg topĕ ù ag mỹ kugprũn ja nĩgtĩ, inh mỹ pũn tũ nĩn kỹ," he tóg, Topĕ ti, ã vĩ tó ti tỹ. ⁴³ "Topĕ tỹ Moloque ěn sĩ va ěgag tóg mũ ja nĩgtĩ, krĩg kãgrã ke gé, hã vỹ: Renfã, he mũ, krĩg retrato ěn ti," he tóg. "Vĕnh kãgrã ěn to ěgag tóg jãnjãn ja nĩgtĩ," he tóg. "Hã kỹ sóg ěgag vóg kónãn kỹ Babilonia tá ke ag jĕgnĕnh mũ, ag tỹ ěgag taĩn mũ jĕ, cidade tỹ Babilonia mã ra," he tóg, Topĕ ti, ã vĩ tó ti tỹ," he tóg, Estêvão ti.

⁴⁴ "Ěg jóg ag tỹ ěmã tũg ja mĩ mũn kỹ ag tóg kur tỹ Topĕ pĕ jo ěn han ja nĩ, ag tỹ tá Topĕ tũ han jĕ, ti ěn tá. Topĕ vỹ Moisés mỹ tó ja nĩ, ti tỹ kur tỹ Topĕ jo ěn han jĕ, kỹ tóg ti tỹ nĕn han ke ven ja nĩ ti mỹ. ⁴⁵ Ag krĕ tóg sir ag ri kĕn ěn tỹ kur ěn ma mũ ja nĩgtĩ gé, ag tỹ Topĕ tỹ ěgag mỹ ěmã tó mũ ěn ra mũn kỹ. Moisés ter kar Josué tóg sir ag jo tĩ mũ, kỹ ag tóg ga ěn ra mũ mũ. Hã ra Topĕ tóg ga ěn tá ke ag kãpan mũ, ěg jóg'jóg ag jo.

Kejěn Davi tóg tỹ ag pã i nĩ sir, prỹg tỹ ěn ri ke kar kỹ. Hã ra ěn tỹ kur ěn tóg ver jĕ nĩ. ⁴⁶ Topĕ vỹ Davi to há nĩ. Kỹ Davi tóg ti mỹ: "sỹ ã mỹ ěn há han há tóg ti vĕ," he mũ. "Ā hã ne tóg tỹ ijóg'jóg tỹ Jacó Topĕ nĩ," he tóg. "Kỹ tóg ã tỹ ěn tỹ kur krĕm nĩn kỹ inh mỹ há tũ nĩ," he tóg ti mỹ, Davi ti.

⁴⁷ Hã ra Davi tóg han tũ nĩ ver. Ti kósĩn tỹ Salomã tóg ěn ěn han mũ," he tóg, Estêvão ti.

⁴⁸ Kỹ tóg ag mỹ: "hã ra vĕnh kar kãfór ěn tóg ěg tỹ ti jo ěn han mũ ěn krĕm nĩ tũ nĩgtĩ (mỹr)," he mũ. "Hã kỹ Topĕ vĩ tó ti ù tóg ti to tag tó ja nĩ, ha mĕ. ⁴⁹ "Kanhkã tán vỹ tỹ inh nĩ," he tóg. "Inh nĩg ja ri ken hã vĕ," he tóg. "Kỹ ga vỹ tỹ isũ nĩ gé. Sỹ tá vĕnhkãn sór nĕn kỹ sóg kenh ke mũ. Isũ kar vĕ. Kỹ ěgag tỹ inh mỹ ěn han sór kỹ ěgag hỹn hĕ ri kenh mũ?" he tóg. "Pĕtĕm ke tũ ěgag nĩnh mũ, ěgag tỹ inh mỹ vĕnhkãn jafã han ken ki," he tóg. ⁵⁰ "Inh hã ne tóg nĕn kar hyn han ja nĩ inhã," he tóg, Topĕ ti, ã vĩ tó ti tỹ," he tóg, Estêvão ti.

⁵¹ Kỹ tóg ag mỹ: "krĩ tũ ěgag nỹti (mỹr)," he mũ. "Ki kanhrãnjãvãnh ěgag tóg nỹti (mỹr)," he tóg. "Kỹ ěgag nĩgrĕg tóg kutu nĩ gé (mỹr), Topĕ kuprĩg kato ěgag tóg vãsãnsãn nỹti. Āgag jóg'jóg ag mré ěgag tóg ti kato vãsãnsãn nỹti," he tóg. ⁵² "Āgag jóg'jóg ag ne tóg Topĕ vĩ tó ti ag kar vóg kónãn ja nĩgtĩ," ag kãgtĕn ja ag tóg nĩgtĩ. Hã ra ěn ag tóg ù tỹ vĕnh jykre kuryj han mũ ěn kãmĕn ja nĩgtĩ, hã vỹ: Jesus, he mũ. Ti kãtĩg ke jo ag tóg ti tó ja nĩgtĩ, Topĕ vĩ tó ti ag. Jãvo ěgag tóg ěn kato vĩ ja nĩgtĩ, fóg mỹ. Kỹ ěgag tóg ti tĕn ja nĩgtĩ, Cristo ti," he tóg, Estêvão ti.

⁵³ "Topĕ hã ne ěgag mỹ ã vĩ nĩm ja nĩ, ã tỹ jĕgnĕ jafã ag tỹ. Hã ra ěgag tóg ti vĩ mrynhmranh ja nĩgtĩ," he tóg. Estêvão tỹ pã i ag mỹ tón hã vĕ.

Ag tỹ Estêvão tĕn

⁵⁴ Ũ tỹ tá nỹti ag tỹ ti vĩ mĕ kỹ ag fe tóg gỹm ke mũ. Kỹ ag tóg ěgag jã tỹ gyngyn he mũ, tỹ ag tóg gangan ke mũ. ⁵⁵ Hã ra Topĕ kuprĩg tóg Estêvão krĩn mũ, kỹ Estêvão tóg kanhkã ki ěvãnh mũ. Kỹ tóg Topĕ vég mũ, ti kókov ti. Jesus vég tóg mũ gé, Topĕ pĕgia tá tóg jĕ nĩ, Jesus ti. ⁵⁶ Kỹ tóg: "ha vé," he mũ. "Kanhkã tá sóg vég mũ," he tóg. "Kỹ ěprã ke fi kósĩn tóg Topĕ pĕgia tá jĕ nĩ," he tóg.

⁵⁷ Kỹ ag tóg prĕnprĕr mũ sir, ěgag nĩgrĕg nĩgnĕnh kỹ. Ti to ag tóg vĕnh gĕnh mũ sir, ag kar ti. ⁵⁸ Kỹ ag tóg ti ség mũ, cidade tỹ Jerusalém tá ag tóg ti kutĕm mũ gé. Kỹ ag tóg ti pin mũ, pó tỹ. Āgag kur vãvãm ag tóg mũ, kỹ kyrũ tóg ki rĩr mũ, ag kur ki. Kyrũ ěn jiji hã vỹ: Saulo, he mũ.

⁵⁹ Kỹ ag tóg Estêvão pin mũ sir, pó tỹ. Hã ra Estêvão tóg jamã hãr(a): "!.inh Senhor'!.!" he mũ. "!.Jesus'!.!" he tóg. "!.inh kuprĩg jãvãnh ra..!" he tóg mũ. ⁶⁰ Kỹ tóg ã jakrĩ tỹ jĕ kỹ prĕr mũ, jamã hãr(a), kỹ tóg: "!.inh Senhor'!.!" he mũ. "!.Ag tỹ inh pin tỹ vĕnh pãte fón ne..!" he tóg mũ. Kar kỹ tóg hun ke mũ sir.

8

Saulo tỹ ag vóg kónãn

¹ Jãvo Saulo ěn mỹ tóg há ti, ag tỹ ti tĕn kỹ. Kurã ěn kã ag tóg Jesus ki ge mũ kar vóg kónãn jagy han mũ, Jerusalém tá. Ũ tỹ vĕnh mãn ti ag vóg kónãn ag tóg mũ gé, ù tỹ Topĕ vĩ

mê jé vênh mân tí ag. Ký ag tóg jagágtar táví nýtí. Ký ag tóg vênh kápugpóv kân mũ sir. Ga tý Judéia kar mĩ ag tóg mũ mũ, ga tý Samaria mĩ ke gé. Hã ra Jesus tý ùn vin mũ ag hã tóg Jerusalém tá nýtí nĩ.

² Û tý Topê to há tí ag tóg fe kaj nýtí, Estêvão ter ký. Ký ag tóg kygfý mág ký ti kénh mũ.

³ Hã ra Saulo tóg Jesus ki ge ký nýtí kar ag vóg kónân jagy han mũ, ù tý Topê ví mê jé vênh mân tí ag. Tí tý ag tóg sór vê, Saulo tí. Hã jé tóg ìn kar kãra rã tí. Tí tý Jesus ki rã ký jé ù ven ký tóg vêse jan kãtã tí fón tí, ùn gré ag, ùn tãtã fag ke gé.

Samaria tá Topê ví tó

⁴ Û tý vênh kápugpóv mũ ên ag vỹ vênh kar mỹ vênh ví sér tugtó mũgtí, Topê ví tí. ⁵ Ký Filipe tóg tí mũ gé. Ga tý Samaria ra tóg tí mũ, ký tóg cidade ù ki ra mũ, Cristo kãmén jé. ⁶ Ký vênh kar tóg tí ví mēgmēg mũ. Jēmē há han ag tóg mũ, Filipe ví tí. Hã ra Filipe tóg êg tý nén han vánh hyn han mũ gé. Ký ag tóg vэг mũ. Hã ký ag tóg jēmē há han mũ. ⁷ Vênh jagrē kórég tý hên ri ke pan tóg mũ, Filipe tí. Tí tý ag pan ký ag tóg jamã há(a) prēr mũ, ký ag tóg kãpa mũ. Û grĩ ag tý há' he tóg mũ gé, ùn vagvá ag tý ke gé, ùn vygvã ag tý. ⁸ Ký tóg vênh kar mỹ sér tí sir, cidade ên tá.

⁹ Ký Simão tóg nĩ nĩ, cidade ên tá ke ù. Kujã vê, Simão ên tí. Ký tóg nén vênhmỹ hyn han tũgtí. Ký tóg ga tý Samaria tá ke ag tý tí nén han ve ký tóg ag mỹ e tí. Vêso tóg: “ag kãfór ình nĩ,” he tí, ag tý tí kamēg jé. ¹⁰ Hã ký vênh kar tóg tí kamēg mũ sir, ùn sanh ag, gĩr ag ke gé. Tí to ag tóg: “Topê jykre han tóg tũgtí, Topê jykre mág (pê) ên,” he tí, Simão ên to. ¹¹ Kysã tý hên ri ke ki tóg nén vênhmỹ hyn han tí, ký tóg vênh kar mỹ e tí, hã ký ag tóg tí kamēg tí sir.

¹² Vãhã ag tóg Filipe ví kri fig mũ, Samaria tá ke ag, tí tý Jesus Cristo tón ký. Topê tý tý êg pã' i nĩ kãmén tóg mũ, Filipe tí. Û tý ã ví kri fig mũ ag kygpég tóg mũ, ùn gré ag, ùn tãtã fag ke gé. ¹³ Ký Simão ên tóg tí ví kri fig mũ gé, kujã ên tí. Ký Filipe tóg tí kypég mũ gé. Ký tóg Filipe mré nĩ nĩ. Ký tóg Filipe tý êg tý nén han vánh hyn han mũ vэг mũ, Topê jykre tý. Ký tóg tí mỹ e (pê) táví tí sir, Simão mỹ.

¹⁴ Ký vãhã Jesus tý ùn vin mũ ag tóg kejên mēg mũ, Samaria tá ke ag tý Topê ví kri fig mũ ên tí. Jerusalém tá ag tóg mēg mũ, ký ag tóg João mré Pedro jênēg mũ, ag tý ve jé. ¹⁵ Pedro ag tý tá junjun ký ag tóg ag to Topê mré ví mũ, Samaria tá ke ag to, Topê tý ã kuprĩg tý ag jagrên jé. ¹⁶ Tá ke ù tóg tý jagrē tú ja nĩ ver. Kygpe ký ag nýtí ìnhhã, Jesus jiji tó ký, êg Senhor jyjy tó ký. ¹⁷ Ký Pedro ag tóg ãjag nĩgé tý ag mēgmēg mũ, ký Topê kuprĩg tóg ag kãra rã mũ.

¹⁸ Hã ra Simão tóg vэг mũ, Jesus tý ùn vin mũ ag tý nén han mũ tí. Ag tý ù mê ký

Topê kuprĩg tóg ag kãra rã mũ. Ên vэг tóg mũ, Simão tí. Ký tóg ag mỹ jãnkamy ven mũ, Pedro ag mỹ. ¹⁹ Ký tóg ag mỹ: “ình mỹ vênh jykre tag nĩn nĩ, jãnkamy tag to,” he mũ. “Sỹ ù mê ký Topê kuprĩg tóg ag kãra rãnh ke mũ. Sỹ vênh jykre ên ki kanhrãn há tóg tí,” he tóg.

²⁰ Hã ra Pedro tóg tí mỹ: “ã jãnkamy mré ã nũgme ki kutênh mũ,” he mũ. “Topê tý nĩn ja vê (mỹr), hã ra ã tóg jãnkamy tí mân sór mũ, vênh jykre tí,” he tóg. ²¹ “Á pi(jé) Topê jykre tag ki kanhró ình mũ,” ký Topê tóg ã mỹ nĩn ke tũ nĩ,” he tóg. “Á jykre pijé kuryj nỹ,” Topê mỹ,” he tóg. ²² “Á jykre pãno tag tovãnh ra,” he tóg. “Topê mré ví. Hên ri ke mũn tóg ã mỹ vênh pãte fón mũ, ã tý vênh jykre pãno to jykrên mũ tag tí,” he tóg. Pedro tí. ²³ “Fe kórég táví ã nĩ (mỹr), ký ã jykre vỹ pãno nỹ gé sir,” he tóg, Pedro tí.

²⁴ Ký Simão tóg tí mỹ: “iso Topê mré ví, ình jagtar jég tũ nĩ jé, ã tý ình mỹ tó mũ tag tí,” he mũ.

²⁵ Hã ra Pedro ag tóg mũ mân gé, ag tý êg Senhor tý Jesus ví tó kar ký. Ájag tý nén ve ja ên tó kãn ag tóg, Jesus tý nén han ja tí. Ký ag tóg Jerusalém to vỹnvỹn ke mũ sir. Ag mũ ký ag tóg ga tý Samaria mũ Topê ví há tugtó mũ gé.

Filipe tý ùn kypég mũ

²⁶ Hã ra Topê tý jênē jafã tóg Filipe mỹ ví mũ, ký tóg: “kanhkã tãpér ra tĩg, êpry jagma tĩg, êmĩn jagma,” he mũ. Jerusalém tán kãtĩ, Gaza mũ, hã ra tóg êmã tũ fin kutê mũ. Êpry ên jagma tĩg, êmĩn ên jagma,” he tóg mũ, Topê tý jênē jafã tí.

Ký tóg tí mũ sir, Filipe tí. ²⁷ Tá jun ký tóg ga tý Etiópia tá ke vэг mũ, pã' i fi rãnhràj han tí tí, pã' i tý rainha fi tý nén ù kar vэг tí tí, ùn kurĩ ên tí. Pã' i fi jijin há vỹ: Candace, he mũ. Fi krēm pã' i ên tóg Jerusalém ra tĩg ja nĩ, ùn kurĩ ên tí. Tá tóg Topê kurã mág ve ja nĩ, festa mág tí, Jerusalém tá. ²⁸ Hã ra tóg ã jamã ra vỹn ke mũ sir, carroça kãmĩ. Tĩg ký tóg Topê ví to ke mũ, Isaías tý rá ên tí. Vãsỹ Topê ví tó tí vê, hã vỹ: Isaías, he mũ.

²⁹ Ký Topê kuprĩg tóg Filipe mỹ: “carroça kukãm tĩg,” he mũ. ³⁰ Ký Filipe tóg fũrũn tí mũ, ký tóg tí tý vênh ra to ke mēg mũ, Isaías tý rá ên to, vãsỹ Topê ví tó tí tý rá ên to. Ký tóg tí mỹ: “ã mỹ ã tý nén to ke mũ tag ki kanhró nĩ?” he mũ.

³¹ Hã ra tóg: “vó,” he mũ. “Û tóg ình mỹ kãmén ja tũ nĩ ver,” he tóg. “Á mỹ ình mỹ kãmén ke tũ nĩ?” he tóg. “Tãpry ra, ình mré nĩ jé,” he tóg. Ký tóg ke mũ, Filipe tí.

³² Tí tý ken há vê, ha mē: “ovelha ri ke han tóg, ù ên tí. Ovelha pére êg mũgtí, tí tãnh jé, hã ra tóg ví tũ nĩgtí (mỹr). Cordeiro ri ke han tóg mũ gé. Êg tý tí kyki ronh mũ ra tóg jatun mỹ jé nĩ gé (mỹr). ³³ Û ên tý Topê ví mranh tũ hã ra ag tóg tí vóg kónân, ag tý tí jyvên tũ

ra. Ti mré ke ag jykre pāno tó kân ke tū ěg tóg nĭgtĭ (mÿr). Ti tén ja ag tóg (mÿr), kÿ tóg ter mŭ sir," he tóg, vĕnh rá ti.

³⁴ Kÿ ũn kurĭ ěn tóg Filipe mÿ: "ũ to ke nĕ hÿn? Topĕ vĭ tó tĭ tÿ ne tó nĕ hÿn?" he mŭ. "Inh mÿ tó," he tóg. "Ti tÿ vĕso ke mÿ', ũ to ke mÿ vó?" he tóg.

³⁵ Kÿ Filipe tóg ti mÿ vĕnh rá tag kāmén mŭ sir. Jesus kāmén tóg mŭ. Ti mÿ tóg vĕnh vĭ há ěn tó mŭ, Jesus to.

³⁶ Ge ag tóg mŭ mŭ, ěpŕy jagma, ěmĭn jagma. Kÿ ag tóg goj tá junjun mŭ. Kÿ ũn kurĭ ěn tóg: "tag ki tóg goj nĭ," he mŭ. "Á tÿ ki inh kype jé tóg há nĭ, he tóg.

³⁷ Kÿ Filipe tóg ti mÿ: "á tÿ á fe tÿ ti ki rá kÿ nĭ nĭn kÿ tóg há nĭ," he mŭ.

Kÿ tóg: "ti ki sóg rá kÿ nĭ," he mŭ. "Jesus tóg tÿ Topĕ kósin nĭ (mÿr), Jesus Cristo ti," he tóg, ũn kurĭ ti. ³⁸ Kÿ tóg carroça ũn ti mÿ: "ver krÿg hé," he mŭ. Kÿ tóg Filipe mré goj ra tére mŭ, kÿ tóg kára rá mŭ, ũn kurĭ ti. Kÿ Filipe tóg ti kypég mŭ sir.

³⁹ Ag tÿ goj kátá kájăpŕy kÿ Filipe tóg tŭ' he mŭ, Topĕ kupŕĭg tÿ ti ma tĭg kÿ. Kÿ ũn kurĭ tóg ti ve mĕn tŭ nĭ sir. Há ra tóg tĭ mŭ, á jamĕn ra. Ti mÿ tóg sér tĭ sir.

⁴⁰ Há ra Filipe tóg cidade tÿ Azoto tá nĭ nĭ. Kÿ tóg tĭg kÿ Jesus vĭ tó tĭ mŭ, ěmĕ kar mĭ. Kÿ tóg kejĕn cidade tÿ Cesaréia tá jun mŭ, Jesus kĕme sér tó jé.

9

Saulo tÿ Jesus ki rá (Hk 22.6-16; 26.12-18)

¹ Há ra Saulo tóg ver ũ tÿ ěg Senhor tÿ Jesus mré mŭ mŭ ag vóg kónĕn sór mŭ. Ag to tóg kri rÿ nĭ ver. Ti tÿ ag kĕgtĕn sór vĕ. Há to tóg Topĕ tŭ ki rĭr tĭ to pĕ'ĭ mág tĭ mŭ. ² Kÿ tóg ti mÿ permissĕo to vĭ mŭ, ti tÿ cidade tÿ Damasco ra tĭg jé. Tá tóg permissĕo ěn tÿ pĕ'ĭ ag mÿ ven sór mŭ, ag tÿ ti mÿ: "ha ag venh tĭ gé," he jé. Ti tÿ Jesus mré tĭ mŭ ũ ve kÿ tóg ti se sór tĭ. Jerusalém ra tóg ag tatĭ tĭg sór tĭ, ti tÿ ũn ség mŭ ag, ũn gré ag, ũn tátá fag ke gé. ³ Há jé tóg Damasco ra tĭ mŭ. Ti tÿ kakó ke mÿr há jĕngŕĕ tar tóg vĕnh ven mŭ, kanhkĕ tá. Rá kĕfór tóg nĭ, há ra tóg Saulo ki kómkóm ke mŭ sir. ⁴ Kÿ Saulo tóg kutĕ mŭ, ga kri tóg tá' ke mŭ. Kÿ tóg vĕnh vĭ mĕg mŭ. Kÿ tóg: "Saulo', Saulo'," he mŭ. "Á tÿ ne jé isŭ ag vóg kónĕn nĕ?" he tóg, vĕnh vĭ ti.

⁵ Kÿ Saulo tóg ěg Senhor mÿ: "á tÿ ũ nĕ?" he mŭ.

Kÿ tóg ti mÿ: "tÿ sóg Jesus nĭ, á tÿ ũn vóg kónĕn sór tĭ ěn vÿ tÿ inh nĭ," he mŭ. ⁶ "Jĕg nĕ ra, cidade tag ki rá, tá ũ tóg á mÿ tónh mŭ, á tÿ nĕn han ke tĭ," he tóg, vĕnh vĭ ti.

⁷ Ti mré mŭ ag vÿ vĕnh vĭ tag mĕg mŭ gé, há ra ag tóg nĕn ũ vĕg tŭ nĭ. Kÿ ag kĕne tóg jŭrŭn ke mŭ. ⁸ Kÿ Saulo tóg jĕg nĕ mŭ sir. Kÿ tóg tĕmĭ ěvĕnh sór mŭ, há ra tóg nĕn ũ vĕg

tŭ nĭ. Kÿ ag tóg ti nĭgĕ kĕgmĭ kÿ ti pére mŭ mŭ, cidade tÿ Damasco ra. ⁹ Kurĕ tĕgtŭ ki tóg ěvĕnh tŭ nĭ, kÿ tóg jĕg tŭ (pĕ) nĭ gé, kron tŭ (pĕ) ti nĭ gé, Saulo ti.

¹⁰ Damasco tá ke ũ tóg nĭ nĭ, ti jyjy há vÿ: Ananias, he mŭ. He tóg mré tóg vĭ ũ vĕ. Kÿ Jesus tóg ti mÿ vĕnh ven mŭ. Kÿ tóg: "Ananias," he mŭ.

Kÿ Ananias tóg ěg Senhor ti mÿ: "inh há vĕ," he mŭ.

¹¹ Kÿ Jesus tóg ti mÿ: "jĕg nĕ ra," he mŭ. "Ěmĭn kuryj he mŭ ěn ra tĭg. Judas he mŭ ěn ĩn kára rá. Tá ũ tóg nĭ nĭ, ti jĭji há vÿ: Saulo, he mŭ. Cidade tÿ Tarso tá ke vĕ. Ěn mré vĭmĭnĭ," he tóg. "Ha vé, inh mré tóg vĭ nĭ," he tóg.

¹² "Kÿ tóg ũ vĕg nĭ nĭ, ti jyjy há vÿ: Ananias, he mŭ. Á há vĕ. Á tÿ ti ĩn kára rĕnh ke vĕ. Á tÿ á nĭgĕ tÿ ti mĕnh ke vĕ. Kÿ tóg ve mĕn ke mŭ, á tÿ ti mĕn tÿ. Tag vĕg tóg nĭ nĭ, Saulo ti," he tóg, Jesus ti, Ananias mÿ.

¹³ Kÿ Ananias tóg ěg Senhor ti mÿ: "vĕnh kar tóg ti kāmén tĭ há ra, á tÿ inh mŭ tó mŭ tag ti," he mŭ. "Jerusalém tá tóg á tŭ ag vóg kónĕn," he tóg. ¹⁴ "Kÿ tóg permissĕo ma kĕtĭ mŭ, Topĕ tŭ ki rĭr tĭ to pĕ'ĭ mág tÿ ti mÿ han kÿ. Kÿ tóg ũ tÿ á mré vĭ mŭ kar sigse sór mŭ, cidade tag ki," he tóg, Ananias ti, Jesus mÿ.

¹⁵ Kÿ ěg Senhor tÿ Jesus tóg ti mÿ: "ti venh tĭg," he mŭ. "Ti kupŕĕg isóg (mÿr), ti tÿ ijĭji tó jé, fóg ag kar mÿ, kanhgág ag kar mÿ ke gé, poyo tÿ Israel ag mÿ ke gé," he tóg. ¹⁶ "Ti mÿ sóg ven mŭ, ti tÿ isugŕĭn jagtar ke ti," he tóg, Jesus ti.

¹⁷ Kÿ Ananias tóg tĭ mŭ. Ti tÿ ĩn ěn tá jun kÿ tóg á nĭgĕ tÿ ti mĕg mŭ, kÿ tóg ti mÿ: "Saulo'," he mŭ. "Régre'," he tóg mŭ. "Ěg Senhor vÿ inh jĕnĕ, Jesus mÿr, sÿ á ve jé," he tóg. "Ti ve á (mÿr), ěpŕy kri, á tÿ tag ki jun mŭn kĕ," he tóg. "Há kÿ sóg kĕtĭ mŭ, á tÿ ve mĕn jé, Topĕ kupŕĭg tÿ tÿ á jagŕĕ nĭ jé," he tóg, Ananias ti.

¹⁸ Kÿ tóg vĕhĕ ti kanĕ tá pa mŭ, pirĕ fĕr ri ke. Kÿ tóg ve há' he mĕn mŭ sir. Kÿ tóg jĕg nĕ mŭ sir. Kÿ tóg ti kypég mŭ sir, Ananias ti. ¹⁹ Kÿ tóg jĕg mŭ gé sir, há kÿ tóg tar' he mŭ sir. Damasco tá tóg nĭ nĭ ver, Jesus mrĕ mŭ tĭ ag mré. ²⁰ Kÿ tóg vĕsÿmĕr Jesus kāmén mŭ, Israel ag vĕnh kanhrĕn jafĕ krĕm. "Tÿ tóg Topĕ kósin nĭ," he tóg mŭ, Jesus to. ²¹ Ũ tÿ ti vĭ mĕg mŭ kar ag mÿ tóg e tĭ. "Jerusalém tá tóg ag vóg kónĕn, ũ tÿ Jesus tó mŭ ag," he ag tóg. "Kÿ tóg tag ki jun mŭ gé, ag sigse jé, Topĕ tŭ ki rĭr tĭ tÿ pĕ'ĭ mág ag mÿ ag tatĭ tĭg jé," he ag tóg, Saulo to. Kÿ tóg ag mÿ e tĭ, ti tÿ Jesus to: Topĕ kósin vĕ," hen kÿ.

²² Há ra Saulo tóg fe tar nĭ. Kÿ tóg Israel ag kanhrĕn mŭ, cidade tÿ Damasco tá. Ag mÿ tóg Jesus kāmén mŭ. "Tÿ tóg Cristo nĭ, Jesus ti," he tóg, ag mÿ Topĕ vĭ kāmén kÿ. Kÿ tóg ag tÿ ti vĭ kafĕn sór mŭ há ra ag mÿ vĕnhmÿ tĭ sir.

Saulo tÿ cidade tÿ Jerusalém ra tĭg

²³ Kurā t̄y hēn ri ke t̄ug k̄y Israel ag tóg kejēn jagñē mré jyrkren mü, Saulo tén ke to. ²⁴ Hā ra Saulo tóg mēg mü, ag t̄y ti to jyrkren ēn to. Cidade ēn to ró jänkā tá ag tóg vājig n̄ytī, ti jo, kurā kar ki, kuty tá ke gé, ag t̄y hēn ri ke m̄n tá ti tén jē. K̄y tóg mēg mü sir, Saulo ti. ²⁵ K̄y ti mré ke ag v̄y kuty tá kēj kākā ti n̄m k̄y ti tērem mü, cidade ēn to ró to. K̄y tóg Jerusalém ra t̄i mü.

²⁶ Ti t̄y Jerusalém tá jun k̄y tóg Jesus mré mü ag mré n̄i sór mü, Jesus mré mü ti ag mré. Hā ra ag tóg ti kamēg mü. “Ti ón h̄yn,” he ag tóg ti to, ti t̄y ag vóg kónān jan k̄y. ²⁷ K̄y Barnabé tóg ti mré v̄i k̄y Jesus t̄y ūn vin mü ag to ti pére ti mü. K̄y tóg ag m̄y ti t̄y Jesus ve ja ēn kāmén mü, ēpry jagma. “K̄y Jesus tóg ti mré v̄i ja n̄i gé,” he tóg. “Kar tóg Damasco tá ke ag m̄y Jesus kāmén ja n̄i gé, ti t̄y m̄mēg t̄u n̄n k̄y,” he tóg, Barnabé ti.

²⁸ K̄y Saulo tóg ag mré t̄i n̄i ver, Jerusalém tá. Tá tóg Jesus kāmén mü gé, ti t̄y m̄mēg t̄u n̄n k̄y. ²⁹ K̄y tóg Israel ag mré v̄i mü gé, ū t̄y Grego v̄i tó mü ag mré ke gé. Ag t̄y ti v̄i kafān k̄y tóg ag mré v̄i mü. Hā ra ag tóg ti tén ke to jyrkren mü, Saulo tén ke to. ³⁰ K̄y Jesus mré ke ag tóg mēg mü gé, ag t̄y Saulo tén ke to jyrkren mü ēn to. K̄y ag tóg cidade t̄y Cesaréia ra ti pére mü mü. Tá junjun k̄y ag tóg cidade t̄y Tarso ra ti jēnēg mü.

³¹ Jesus ki ge k̄y n̄ytī ag kar v̄y jatun m̄y n̄ytī n̄i sir, ū t̄y Topē v̄i mē jé vēnh m̄n ti ēn ag. Jatun m̄y ag tóg n̄ytī sir, ga t̄y Judéia tá, ga t̄y Galiléia tá ke gé, ga t̄y Samaria tá ke gé. K̄y ag tóg jatun m̄y vēnh kanhrān mü, Topē jyrkren t̄y. Topē v̄i ki ag tóg króm mü, Topē kamēg k̄y. Topē kuprīg v̄y ag kr̄in mü. K̄y ag kr̄i v̄y k̄anhv̄y' he mü. K̄y ag tóg e n̄ytī gé sir.

Enéias

³² Kejēn Pedro tóg vēnh kar ag vegvenh t̄i mü. K̄y tóg cidade t̄y Lida ra t̄i mü gé, tá Topē t̄u ag vegve jé. ³³ Tá ū tóg n̄y n̄i, ti jijin hā v̄y: Enéias, he mü. Gr̄in k̄y tóg n̄y n̄i, ā cama kri. 8 anos han tóg, gr̄i n̄y ki.

³⁴ K̄y Pedro tóg ti m̄y: “Enéias!” he mü. “Jesus Cristo v̄y ā han,” he tóg. “Jēg nē ra, ā cama fi han ra,” he tóg.

³⁵ K̄y tóg vēsýmér jēg nē mü. K̄y cidade t̄y Lida tá ke kar ag v̄y ti vég mü, cidade t̄y Sarona tá ke kar ag ke gé. K̄y ag tóg ti ve k̄y Jesus ki ge mü gé sir.

Dorcas fi

³⁶ Cidade t̄y Joepé tá ū fi tóg n̄i n̄i, Jesus mré t̄i mü fi, fi jiji hā v̄y: Tabita, he mü, hā v̄y: Dorcas, he mü, fi jyyjy ti, fóg t̄y Grego vin ki. Ēn fi hā v̄y nén kar há han mü. Ūn jagāgtar fag m̄y fi tóg nén vin ti.

³⁷ Kejēn fi tóg kaga n̄y n̄i, k̄y fi tóg ter mü sir. K̄y fag tóg fi kupe k̄y ĩn to jāpry jafā tá fi fig mü, kynh m̄y.

³⁸ Jo Joepé tóg Lida kakó k̄a n̄i, hā ra Pedro tóg Lida tá n̄i n̄i. K̄y Joepé tá ke ag tóg ti ki kanhró n̄ytī, Pedron ki, Jesus mré mü ag.

K̄y ag tóg ūn régre ag jēgnēg mü, ag t̄y ti m̄y: “kur k̄atīg mē han,” he jé. ³⁹ K̄y Pedro tóg vēsýmér t̄i mü. K̄y tóg tá jun mü. Hā ra Dorcas fi tóg ĩn to jāpry jafā tá n̄y n̄i, ter k̄y. Pedro jun k̄y ag tóg ĩn to jāpry jafā to jāpry mü, ti mré. K̄y ūn mén ter ja ēn fag kar v̄y ti to kāmü mü. Kygf̄y fag tóg mü. Ti m̄y fag tóg kur venven mü, fi t̄y fag m̄y kugr̄yn ja ti, camisa, vestido ke gé, vēnh kri fē ke gé. Dorcas fi tóg fag m̄y kugr̄yn mē han ja n̄ytī.

⁴⁰ K̄y Pedro tóg vēnh kar m̄y: “ha pa jēg,” he mü. K̄y tóg ā jakr̄i t̄y jēg k̄y Topē mré v̄i mü. K̄y tóg vēsér fi m̄y: “Tabita, n̄i ra,” he mü. K̄y fi tóg mrin ke mü. K̄y fi tóg n̄i mü, fi t̄y Pedro ven k̄y. ⁴¹ K̄y tóg fi n̄igē k̄agm̄i k̄y fi fēg mü. K̄y tóg vēnh kar jé pr̄er mü, Topē t̄u kar, ūn mén ter ja ēn fag mré hā. K̄y tóg fag m̄y fi ven mü.

⁴² K̄y Joepé tá ke kar ag v̄y mēg mü sir, fi r̄ir m̄n ēn ti. K̄y ū t̄y hēn ri ke ag v̄y Jesus ki ge mü sir.

⁴³ K̄y Pedro tóg cidade t̄y Joepé tá n̄i n̄i ver, Simão he mü ēn mré, ū t̄y nén fār t̄y t̄an̄j ke t̄i ēn mré.

10

Capitão t̄y Cornélio

¹ Cidade t̄y Cesaréia tá ū tóg n̄i n̄i, ti jiji hā v̄y: Cornélio, he mü. Soldado t̄y 100 to p̄a'i v̄e, ag t̄y ū to: ga t̄y Itália tá ke ag, he mü ēn to capitão v̄e. ² Ēn v̄y Topē to há n̄i, k̄y tóg Topē kamēg t̄i. Ti mré ke kar v̄y ge n̄ytī gé. Povo t̄y Israel ag k̄am̄ ĩn jagāgtar ag jagāgtān tóg t̄igt̄i, ti t̄y t̄y Israel ag mré ke t̄u hā ra. Topē mré tóg v̄i ti gé. ³ Ēn tóg nén nē vég mü, 3 horas ki, ā n̄ur t̄u ra. K̄y tóg Topē t̄y jēnē jafā jun vég mü. K̄y tóg ti m̄y: “Cornélio,” he mü, Topē t̄y jēnē jafā ti.

⁴ Ti t̄y ti ve k̄y ti fe tóg j̄ür̄n ke mü, k̄y tóg: “ne nē?” he mü.

Hā ra tóg ti m̄y: “Topē v̄y ā v̄i mēg mü (m̄yr),” he mü. “Ā t̄y ūn jagāgtar ag m̄y nén n̄m t̄i vég tóg mü gé,” he tóg. “Hā k̄y tóg ā to jyrkren mü,” he tóg. ⁵ “K̄y ū jēgnēm̄nī, ag t̄y Joepé ra mü jé. Tá ū tóg n̄i n̄i, ti jiji hā v̄y: Simão, he mü, k̄y ti jyyjy ū hā v̄y: Pedro, he mü. Ēn jé pr̄erm̄nī,” he tóg. ⁶ “Simão mré tóg n̄i n̄i, ū t̄y nén fār t̄y t̄an̄j ke t̄i ēn mré, k̄y ti ĩn v̄y goj kafā t̄u fyr tá jē n̄i,” he tóg.

⁷ K̄y Topē t̄y jēnē jafā tóg ti mü, ti m̄y tó kar k̄y. K̄y capitão ēn tóg ā camarada régre ag jé pr̄er mü, soldado pir mré, ū t̄y Topē kamēg mü ēn ti. Ū t̄y ā rānhrāj han mü ēn jé tóg pr̄er mü. ⁸ K̄y tóg ag m̄y ā t̄y nén ve ja to mü, k̄y tóg cidade t̄y Joepé ra ag jēgnēg mü.

⁹ T̄y vaj k̄y ag tóg cidade ēn to há n̄ytī, meio dia ki. K̄y Pedro tóg ĩn kri kyjer ēn ra tāpry mü, Topē mré v̄i jé. ¹⁰ K̄y tóg kók̄ir mü. K̄y tóg

fag mý vjén to ví mü. Fag tý ver ti mý han mü ra tóg nén nē vég mü, Pedro ti. ¹¹ Ký tóg ag tý kanhkā nón mü vég mü. Tá nén ü tóg kátère mü. Ký tóg tý kur mág ve nī. Ti péno kygje ký tóg ga kri kátère mü, kur ti. ¹² Hā ra bicho kar tóg kur ēn kākī nýtī nī, fa tý 4 (ke) kar tóg nýtī, ü tóg ā nug kri mügtī gé, sēsī kar ke gé, jēsī kar. ¹³ Ký vėnh vī tóg mē há tí, ký tóg: “tág!” he mü. “Tānh ký kó, vý;” he tóg.

¹⁴ Ký Pedro tóg ēg Senhor ti mý: “nejé;” he mü. “Nén ü jėggry ko ja tú sóg nī (mýr);” he tóg. “Ēg povo jykre tú vē, ēg tý bicho ēn kon ký;” he tóg.

¹⁵ Ký tóg ti mý vī mán mü sir jāvo, vėnh vī ti, ký tóg: “Topē tóg hā ra to: há ti nī, he mü. Ký jėggryg túg nī;” he tóg.

¹⁶ Ge tāgtū han tóg, ký nén nē ēn tóg vég tú' he mü sir, kanhkā tá.

¹⁷ Hā ra tóg Pedro mý e tí. Ti tý to jykren tú tóg tí, ti tý vég mü to. Ti tý ver to jykren mü ra ag tóg junjun mü, Cornélio tý ün jėgnėg mü ag. Ü tóg ag mý: “Īn ēn vē;” he ja nī.

¹⁸ Ký ag tóg tá junjun mü. Ró to jėgĵē ký ag tóg jamā hár(a) ke mü, ký ag tóg: “Simāo Pedro ag mý ki nýtī?” he mü.

¹⁹ Hā ra Pedro tóg ver ā tý vég mü ēn to jykren nī nī. Ký Topē kuprĵg tí mý ke mü. “Hā vē, ün rėgre ag vý ā jė prėr mü;” he tóg. ²⁰ “Jėg nē ra, kátère ra, tĵg ra ag mré;” he tóg. “To jykren túg. Isý ag jėgnė vē;” he tóg, Pedro mý, Topē kuprĵg ti.

²¹ Ký Pedro tóg ag to kátère mü, ký tóg ag mý: “inh hā vē;” he mü. “Inh jė prėr ja ā jag tóg nī;” he tóg. “Ā jag tý ne to kāmü nē?” he tóg ag mý.

²² Ký ag tóg ti mý: “Cornélio tý ēg jėgnė vē;” he mü. “Capitāo vē, Cornélio ti. Ün jykre kuryj vē, ký tóg Topē kamėg tí;” he ag tóg. “Israel kar ag tóg ti to há nýtī, ti to ag tóg vī há han tí. Topē tý jėnė jafā vý ti mý ke ja nī, ti tý ā jė prėr jė, ā tý ti ĩn ra tĵg jė, ā tý ti mý Topē kāmén jė;” he ag tóg, Pedro mý.

²³ Ký Pedro tóg ag mý: “kāge jėg ra;” he mü. Ký ag tóg tá nūgnūr mü. Tý vaj ký tóg ag mré tí mü. Ký Jope tá ke ü ag tóg tí mré mü mü gé, Jesus mré ke ü ag. ²⁴ Tý vaj ký ag tóg Cesarėia tá junjun mü. Tá Cornélio tóg ag jāvānh mü. Hā ký tóg ā kanhkā ag kar kógfyn ja nī, ag mý vėnh vī jėnė ja tóg nī, ā mré ke kar ag mý. Ký ag tóg kāmü ja nī, ký ag tóg tá nýtī sir.

²⁵ Pedro tý tá jun ký Cornélio tóg ti kato tē mü, ký tóg ti jo müg ke mü. “Ti hyn tý Topē nī;” he tóg, hā ký tóg ti jo müg ke mü, Cornélio ti.

²⁶ Hā ra Pedro tóg ti fėg mü, ký tóg: “ke túg ra;” he mü. “Tý sóg ěprā ke nī gé;” he tóg ti mý. ²⁷ Ký tóg ti mý vī há han mü. Ký tóg kára rā ký ün e ag vég mü, ün vėnh mán ký nýtī ag, Pedro ti. ²⁸ Ký tóg ag mý: “Israel ag vý fóg mré nī tú nĵgtī (mýr);” he mü. “Ēg jykren hā vē;” he tóg. “Ký ěg tóg fóg ĩn kára rā tú nĵgtī

gé (mýr) sir. Tag ki kanhró ā jag tóg nýtī;” he tóg. “Hā ra Topē tóg ĩnh kanhrān, ā jykre tý. Ký sóg vėnh kar ĩn kára rānh mü, jėggry tú nĵn ký;” he tóg. ²⁹ “Hā ký sóg jatun mý kātĵg, vēsýmėr, ā jag tý ĩnh jė prėr ký. Ký sý ā jag ki jėmėnh há tóg tí. Ā jag tý ě ĩn ke jė ĩnh jė prėr nē?” he tóg ag mý, Pedro ti.

³⁰ Ký Cornélio tóg ti mý: “4 dias vē ha ūri;” he mü, “ký sóg Topē mré vĵnh ke nī nī, jėg tú nĵn ký. 3 horas vē. ĩnh ĩn krėm sóg Topē mré vĵnh ke nī nī, ký sóg ü vég nī nī. Ti kur tóg kókov nī. ³¹ Ký tóg ĩnh mý: “Cornélio;” he mü. “Topē vĵ ā vī mėg mü. Ā tý ün jagėgtar mý nén vĵn vė ve tóg. To tóg jykren, Topē tí;” he tóg. ³² “Ký Jope ra tú jėnė. Tá Simāo jė prėr, ü tý Pedro he mü ēn ti. Nén fār tý tānāj ke tí ēn ĩn krėm tóg nī nī, hā vý: Simāo, he mü. Ti ĩn vý goj kafā tú fyr tá jė nī;” he tóg ĩnh mý, Topē tý jėnė jafā tí;” he tóg, kapitāo ti. ³³ “Ký sóg vēsýmėr ā to ü ag jėgnė. Ký ā tóg kātĵ mü. Ký tóg há tí, ā kātĵ ti. Hā to ěg tóg vėnh mán, Topē jo. Topē tý ā mý nén to ja kāmén ra ěg mý. Ēg tý mėnh há tóg tí vē;” he tóg, Cornélio ti, Pedro mý.

Pedro tý Cornélio mý Topē vī tó

³⁴ Ký Pedro tóg ag mý kāmén mü, ký tóg: “vāhā tóg sý to jykren mü;” he mü. “Topē mý nén ü tú vē, Israel he mü ēn ag, fóg he mü ēn ag ke gé, kanhgág ag ke gé, Israel jykre han tú kar ag;” he tóg. ³⁵ “Ü tý ti kamėg mü vý ti mý há nýtī, Topē mý, ü tý vėnh jykre kuryj han mü ag kar, povo kar kāmĵ;” he tóg. ³⁶ “Povo tý Israel mý tóg ā vī ēn jėnė ja nī, Topē ti. Ēg mý tóg tóg, ěg tý jatū nýtĵ jė, ti tý Jesus Cristo tugrĵn ěg to há nĵn ký. Jesus ēn vý tý vėnh kar Senhor nī;” he tóg.

³⁷ “Vėnh vī ēn mē kān ā jag tóg huri. Judėia kar mĵ tóg rūm ke ja nī. Joāo tóg vėnh kar mý: “Ā jag jykre tovānh ra;” he ja nĵgtĵ. Ký tóg ag kygpe ja nī. Kar ký Jesus tóg Galilėia mü tĵg vėn mü, Nazarė tá ke ēn ti. ³⁸ Ký Topē tóg Jesus mý ā kuprĵg jėnė ja nī. Ký tóg ti mý vėnh jykre nĵm ja nī. Ga kar mĵ tóg tĵg ja nĵgtĵ. Nén kar há han ja tóg nĵgtĵ. Japo tý ün vóg kónān mü ag tý há' he ja tóg nĵ gé. Topē hā ne ti mré han ja nĵgtĵ hā ra;” he tóg.

³⁹ “Nén kar ěn ve ja ěg tóg nĵgtĵ, ti tý nén han mü kar, ga tý Judėia tá, Jerusalėm tá ke gé. Ēn tý ag tóg cruz to ti sa ja nĵgtĵ, ti tén ja ag tóg nĵgtĵ. ⁴⁰ Kurā tāgtū túg ký Topē tóg ěn rĵn mán ja nĵgtĵ, ký tóg vėnh ven ja nĵgtĵ;” he tóg, Pedro ti.

⁴¹ “Hā ra vėnh kar vý ti ve ja tú nī. Ēg hā mý tóg vėnh ven ja nī. Hā to Topē tóg ěg kuprėg ja nĵgtĵ. Ti mré ěg tóg jėn ja nĵgtĵ, kron ja nĵgtĵ gé, ti tý ā ter kar rĵr mán ký;” he tóg, Pedro ti. ⁴² “Ký tóg ěg mý: “vėnh kar mý ĩnh kāmén nī;” he ja nĵgtĵ. “Topē vý ti tý vėnh kar kāfór han, hemnĵ;” he ja tóg nĵ ěg mý. “Ký tóg vėnh kar tý nén han mü venh ke mü sir. Ü tý ūri rĵnrĵr

mũ ag kar tỳ nĕn hyn han mũ ve jé tóg ke mũ, ùn ter mũ ag kar tỳ nĕn hyn han mũ ke ge gé, hemni," he ja tóg nĕgtĩ ěg mỳ, Jesus ti," he tóg, Pedro ti.

⁴³ "Vāsỹ Topĕ vĩ tĩ ag kar vỹ ti kāmĕn ja nĕgtĩ, kỹ ag tóg: "ũ tỳ ti ki rã mũ mỹ tóg vĕnh pãte fón ke mũ, Topĕ ti, ti tỳ ti vĩ mranh mũ ti," he ja nĕgtĩ. "Cristo tugrĩn tóg vĕnh pãte fón ke mũ," he ja ag tóg nĕgtĩ, Topĕ vĩ tĩ ag," he tóg, Pedro ti.

Topĕ kuprĩg tỳ tỳ ag jagrĕ nĩ

⁴⁴ Pedro tỳ ver tag tó kỹ vãhã Topĕ kuprĩg tóg ag ki rã mũ, ù tỳ ti vĩ mĕg mũ ag ki. ⁴⁵ Kỹ Israel ag tỳ Jesus ki ge kỹ nỹti ag mỹ tóg e ti, ù tỳ Pedro mrĕ kãmũ ag mỹ. "Topĕ kuprĩg tóg tỳ ag jagrĕ nĩ," he ag tóg. "Ag tỳ tỳ fóg nỹti ra tóg ag ki rã mũ," he ag tóg. ⁴⁶ "Vĕnh vĩ ù tugtó ag mũ (mỹr)," he ag tóg. "Vĕnh vĩ ěn ki ag tóg Topĕ mỹ: há ã tóg nĩ, he mũ," he ag tóg.

⁴⁷ Kỹ Pedro tóg: "ũ tóg ag to: ag kygpenh ke tũ ěg nĩ, henh ke tũ nĩ (mỹr)," he mũ. "Topĕ kuprĩg tỳ ag jagrĕ nỹti. ěg ki rã ri ke han tóg ag ki, Topĕ kuprĩg ti. Kỹ ěg hyn ag kygpenh mũ ha," he tóg, Pedro ti. ⁴⁸ Kỹ tóg ù mỹ: "ag kygpe ra ge, Jesus Cristo jiji tó kỹ," he mũ sir.

Ājag kygpe kar kỹ ag tóg Pedro mỹ: "ver ěg mrĕ nĩ," he mũ. Kỹ tóg ag mrĕ nĩ sĩ han kar kỹ tĩ mũ sir.

11

Pedro tỳ Jerusalĕm tá ã tỳ nĕn han mũ tó

¹ Kỹ Jesus tỳ ùn vin mũ kar ag vỹ jĕmĕg mũ, fóg ag tỳ Topĕ vĩ kri fig mũ ti. Judĕia kar mũ ag tóg jĕmĕg mũ, Jesus mrĕ ke kar ag. ² Kỹ Pedro tóg Jerusalĕm ra tĩ mũ. Kỹ tá Jesus ki ge mũ ag tóg ti mrĕ vĩ mũ. Ti mrĕ vĩ mũ ag tóg: "vĕnh kar vỹ ājag grĕ junjun fãr kym ke mũ, ěg jykre han jé, ag tỳ Topĕ jykre han sór kỹ," he ag tóg tĩ. ěn ag vỹ Pedro mỹ vĩ mũ, ³ kỹ ag tóg: "ùn fãr kym ja tũ ag mrĕ ã tóg jĕg mũ (mỹr), ag ĩn ki," he mũ.

⁴ Kỹ Pedro tóg ag mỹ nĕn kar ěn kãmĕn mũ, ⁵ kỹ tóg: "cidade tỳ Jope tá sóg nĩ ja nĩ, kỹ sóg Topĕ mrĕ vĩ nĩ ja nĕgtĩ. Ti mrĕ vĩ kỹ sóg nĕn nĕ vĕg mũ," he tóg. "Nĕn gé(g) tĩg jafã vĕ, kur mág ri ke. Ti pĕno kygje tóg kanhkã tá kãtĕre mũ. Kỹ tóg ĩnh ki jun mũ. ⁶ Kỹ sóg kãki ěvãnh mũ, kỹ sóg bicho kar vĕg mũ, fa tỳ 4 ke ti nỹti, nĕn tãn ag mrĕ hã, ag nug kri mũ tĩ ag mrĕ hã, sĕsĩ kar mrĕ hã, jĕsĩ kar. ⁷ Kỹ sóg vĕnh vĩ mĕg mũ, kỹ tóg: "tãg', vỹ," he mũ. "Tãnh kỹ kó," he tóg. ⁸ Kỹ sóg ti mỹ: "neje'," he mũ. "Nĕn ù jĕggry ko ja tũ sóg nĩ," he sóg ti mỹ. "ěg jykre tũ vĕ, ěg tỳ bicho ěn kon kỹ," he sóg ti mỹ. ⁹ Kỹ tóg ĩnh mỹ tó mãn mũ gé, kanhkã tá vĕnh vĩ ti, kỹ tóg: "Topĕ tóg hã ra to: há tĩ nĩ, he mũ. Kỹ jĕggry tũg nĩ," he tóg, kanhkã tá. ¹⁰ Ge tãgtũ han tóg, kỹ nĕn nĕ ěn tóg vĕg tũ' he mũ sir, kanhkã tá. ¹¹ Kỹ vĕsỹmĕr ùn tãgtũ ag vỹ tá nỹti, ĩnh nĩ ěn rã. Cidade tỳ Cesarĕia tá

ag kãmũ ja nĕgtĩ, fóg tỳ iso ag jĕgnĕn kỹ. ¹² Kỹ Topĕ kuprĩg tóg ĩnh mỹ: "ha jatun mỹ ag mrĕ tĩg," he mũ. Kỹ tag ag tóg ĩnh mrĕ mũ mũ, ù tỳ 6 (ke) tag ag, Jesus mrĕ ke tag ag. Kỹ ěg tóg ěn ĩn kãra ge mũ sir.

¹³ Kỹ tóg ěg mỹ ã tỳ Topĕ tỳ jĕnĕ jafã ve ja tó mũ. Ti ĩn kãtã tóg nĕji jé ja nĩ, Topĕ tỳ jĕnĕ jafã ti. Kỹ tóg nĕji ti mỹ: "Jope ra ù jĕgnĕ," he mũ. "Tã Simão jé prĕr, ù tỳ Pedro he mũ ěn," he ja tóg nĕji ti mỹ. ¹⁴ "ěn vỹ ã mrĕ vĩnh mũ. Ti vĩ tỳ ã tóg kren ke mũ, ã mrĕ ke kar fag ke gé," he ja tóg nĕji nĩ ti mỹ, Topĕ tỳ jĕnĕ jafã ti," he tóg, Pedro ti.

¹⁵ "Kỹ sóg ag mỹ kãmĕn mũ. Isỹ tó sĩ han mũ ra Topĕ kuprĩg tóg ag ki rã mũ. Ti tỳ ěg ki rã ri ke han tóg mũ, kurã ěn kã. ¹⁶ Kỹ sóg Jesus vĩ to jykrĕn mũ, ti tỳ ěg mỹ: João tóg goj tỳ ag kygpe ja nĕgtĩ, hã ra Topĕ kuprĩg tóg ag kãra rãnh mũ, tỳ vĕnh kype ri ke vĕ sir, he ěn to," he tóg, Pedro ti. ¹⁷ "Kỹ Topĕ vỹ ag jagrĕn mũ, ã kuprĩg tỳ, ti tỳ ěg jagrĕn ri ke vĕ, ěg tỳ Jesus Cristo ki ge kỹ. Há kỹ sóg Topĕ kato tĕ jãvãnh ja nĩ," he tóg, Pedro ti.

¹⁸ Ag tỳ tag mĕ kỹ ag krĩ tóg kusa' he mũ. Kỹ ag tóg: "Topĕ vỹ fóg ag krĩn mũ gé, ag tỳ ājag jykre tovãnh jé, ag tỳ ěg rĩr krỹg ja tũ ve jé," he ag tóg mũ.

Antioquia tá ke ag tỳ Topĕ vĩ kri fi

¹⁹ Ag tỳ Estĕvão tĕn kar kỹ Jesus ki ge kỹ nỹti ag tóg ěn ra mũ mũ, ag tỳ ag vóg kónãnh kỹ. Kỹ ag tóg ga tỳ Fenícia ra mũ mũ, goj vãso tỳ Chipre ra, cidade tỳ Antioquia ra ke gé. Ag mũn kỹ ag tóg Israel ag hã mỹ Topĕ vĩ tó mũ.

²⁰ Kejĕn Chipre tá ke ù ag tóg cidade tỳ Antioquia ra mũ mũ, Cirene tá ke ag ke gé. ěn ag tóg fóg tỳ Grego vĩ tó mũ ag mỹ Jesus Cristo kãmĕn mũ, vĕnh vĩ sĕr tag ti. ²¹ Kỹ Topĕ tóg ag mrĕ ag krĩn mũ. Kỹ ù tỳ ěn ri ke ag tóg Jesus ki ge mũ, Topĕ jykre han jé. ²² Kỹ Jerusalĕm tá ke ag tóg mĕg mũ, fóg ag tỳ Jesus vĩ kri fig mũ ti. Jerusalĕm tá Jesus ki ge kỹ nỹti ag tóg mĕg mũ gé, ù tỳ tá Topĕ vĩ mĕ jé vĕnh mãn tĩ ag. Kỹ ag tóg Barnabĕ jĕnĕg mũ, ti tỳ Antioquia ra tĩg jé.

²³ Ti tỳ tá jun kỹ ti fe tóg mrin ke mũ, Topĕ tỳ ag jagãgtãnh kỹ. Kỹ tóg ag jyvĕn mũ, ag tỳ Jesus ki rã to krónh ke tũ nĩn jé, ag tỳ fe tar nỹtĩn jé. ²⁴ Barnabĕ vỹ tỳ ùn vĩ hã nĩ, Topĕ kuprĩg vỹ tỳ ti jagrĕ nĩ. Kỹ ti jykre kar tóg Jesus ki rã ja nĩ. Kỹ ù tỳ ěn ri ke ag vỹ Jesus ki ge mũ gé sir, ti tỳ ag jyvĕn kỹ.

²⁵ Kỹ Barnabĕ tóg cidade tỳ Tarso ra tĩ mũ, Saulo jãvãnh jé, tá. ²⁶ Ti tỳ ti ve kỹ tóg ti pĕre tĩ mũ, Antioquia ra. Kỹ ag tóg prỹg pir han, Antioquia tá. Jesus ki ge kỹ nỹti ag tỳ vĕnh mãn kỹ ag tóg ag kanhrãn tĩ, Barnabĕ ti, Saulo ti ke gé. Kỹ ùn e vỹ Barnabĕ ag vĩ jĕmĕg tĩ. Kỹ ag tóg Antioquia tá ag tóg ù tỳ Jesus mrĕ mũ ag to: "Cristo mrĕ ke ag," he vĕn. Kỹ ag jiji vĕ sir, hã vỹ: Cristo mrĕ ke ag, he mũ.

²⁷ Kejën Jerusalem tá ke ù ag tóg Antioquia tá junjun mü, Topê ví tó ti ag. ²⁸ Ag kã ù jijn hä vÿ: Ágabo, he mü. Ën vÿ kejën Topê kuprîg tÿ ti krîn ky: “kejën êg tóg prÿg venh mü, kãnhmar,” he mü, “ga kar mü hä,” he tóg. Kÿ tóg Cláudio tÿ pâ'i tÿ imperador nîn ky tóg ge nî. ²⁹ Kÿ ag tóg prÿg nînh ken ky Jesus mré mü ag tóg Judéia tá ke ag to jykrén mü sir. Kÿ ag tóg: “êg hÿn ag mÿ nèn ù jênênh mü, ag tÿ kon jé,” he mü. Kÿ vênh kar vÿ ag tü kaju vin han mü, ag tÿ Judéia tá Jesus mré ke ag mÿ jênê jé. ³⁰ Kÿ ag tóg Barnabé jênêg mü, Saulo ke gé, ag tÿ gé(g) mü jé, kófa ag mÿ vin jé, ù tÿ Jesus ki ge ky nÿti ag ki rîr ti ag mÿ. Kÿ ag tóg ke mü sir.

12

Ag tÿ Pedro se

¹ Kejën pâ'i tÿ rei tÿ Herodes vÿ Jesus ki ge ky nÿti ù ag sigséag mü, ag vóg kónân jé. ² Kÿ tóg soldado jênêg mü, ti tÿ Tiago tén jé, João kãke ên. Kyfé téj tÿ tóg ti tén mü, rógro téj tÿ, soldado ti, Herodes tÿ ti jênênh ky. ³ Kÿ tóg Israel ag mÿ há ti, ti tÿ Tiago tén ky. Kÿ Herodes tóg Pedro kãgmig mü gé sir. Festa kãki tóg ti kãgmig mü. Festa ên ki ag tóg pão jëgã tü ko ti, Israel ag. Ag jykre vê.

⁴ Soldado ag tÿ Pedro ve ky ag tóg vëse ja kãki ti fón mü. Soldado tÿ 16 ag vÿ ti ki rîr mü, ù tÿ 4 tÿ ti ki rîr nÿtin ky ù tÿ 4 ù ag nÿtig ja ki nÿti ke ti, jagnê ri kén. “Festa tÿ Pãsoa kar ky sóg ag mÿ ti ven mü, ag tÿ ti vóg kónân jé,” he tóg, Herodes ti. ⁵ Kÿ Pedro tóg se ky jé nî. Hä ra Jesus ki ge ky nÿti ag tóg ti jo Topê mré ví ky nÿti, ag tÿ to krónh ke tü nîn ky.

Pedro tÿ kavár nî

⁶ Tÿ vaj ky Herodes vÿ ag mÿ ti ven sór mü. Tÿ kuty ên kã Pedro tóg soldado régre ag kaju ki nÿr mü. Ferro régre tÿ tóg se ky nÿ ag mré. Soldado ù ag tóg vëse ja jãnkã ki rîr mü.

⁷ Kÿ vãhã Topê tÿ jênê jafã tóg ti mré jé nî, ky tóg ìn ên krêm jëngrê nî, kuty hä ra. Ën tóg Pedro ki pérén ke mü, ti kãvy ki. Ti rîn tóg mü, ky tóg ti mÿ: “kur nî,” he mü. Kÿ ti nîgê se ja tóg varan ke mü, ferro ên ti. Kÿ tóg kavár ky nî nî, kyvar ky, Pedro ti. ⁸ Kÿ Topê tÿ jênê jafã tóg ti mÿ: “vësóg fî ra,” he mü. “Á pên né tu ra gé, á pên to ró ti,” he tóg. Kÿ tóg ke mü sir. Kÿ tóg ti mÿ: “Á kur rÿ tu ky inh nón kãtig,” he mü.

⁹ Kÿ tóg kãkutê mü. Ti nón tóg ti mü, Pedro ti. Hä ra tóg ti mÿ tÿ nèn ù ve jé, ti tÿ vëg mü ti. Ti mÿ tóg tÿ ti vënhpêti ve ti, Topê tÿ jênê jafã tÿ nèn han mü ti. ¹⁰ Jãnkã ki rîr vén mü ên pãtên ag tóg mü, jãnkã ki rîr mü ù ke gé. Kÿ ag tóg jãnkã mág tá junjun mü, ferro tÿ han ky jé ên, kyfé tÿ han ky jé ên, ùn tÿ cidade to nón mü ên. Jãnkã ên vÿ vësógi rãm ke mü ag jo. Kÿ ag tóg kãpa mü sir. Êpÿ jagma ag

tóg mü mü, êmIn jagma. Kÿ vãhã Topê tÿ jênê jafã tóg ti mü sir. ¹¹ Kÿ vãhã Pedro tóg mÿrin ke mü, ky tóg: “vãhã sóg ki kanhró nî,” he mü. “Topê vÿ á tÿ jênê jafã jênê ja nî, ky tóg inh kren han mü, pâ'i tÿ Herodes jo. Israel kar ag tóg inh jagtar nînh ke jãvãnh mü, hä ra sóg venh ke tü nî,” he tóg, Pedro ti.

¹² To jykrén ky tóg Maria fi ìn ra tí mü, João mÿnh ên fi, ag tÿ ù to: Marcos, he mü ên mÿnh fi. Fi ìn krêm ag tóg vënh mãn ky nÿti nî, Topê mré ag ví nÿti nî, ù tÿ hèn ri ke ag. ¹³ Kÿ tóg ìn to ró jãnkã tÿ tórón' tórón' ke mü. Kÿ fi camarada fi tóg venh kãti mü. Fi jyjy hä vÿ: Rode, he mü. ¹⁴ Kÿ fi tóg Pedro ví ki kanhró nî, hä ra fi tóg ti mÿ nón tü nî, róm tü fi nî, jãnkã ti, fi fe tÿ mÿrin ke mü ra. Fi tÿ ìn kãra rãn ky fi tóg vënh kar mÿ: “Pedro vÿ ró to jé,” he mü.

¹⁵ Kÿ ag tóg fi mÿ: “krî vënhmÿ á nî,” he mü. Hä ra fi tóg: “ti hä vë,” he mü. Kÿ ag tóg fi mÿ: “ti ki rîr ti ên vë hÿn,” he mü.

¹⁶ Kÿ Pedro tóg ver re tá jé nî, jãnkã tÿ tórón' tórón' ke mãn ky. Kÿ ag tóg ti mÿ róm mü, jãnkã ti. Ti vëg ag tóg mü sir, ky tóg ag mÿ e ti. ¹⁷ Kÿ Pedro tóg ag mÿ á nîgê tÿ ge mü, ag tÿ katy' he jé. Kÿ tóg ag mÿ Topê tÿ ti kavãn tó mü sir, Topê tÿ ti kyvãnh ky. Topê tÿ vëse ja kãtã á kutênh kãmén tóg mü sir. Kÿ tóg ag mÿ: “Tiago mÿ kemni, Jesus mré ke kar ag mÿ ke gé,” he mü. Kÿ tóg Jerusalem tá kutê ky êmã ù ra tí mü sir.

¹⁸ Tÿ vaj ky soldado ag fe tóg jÿrÿn ke mü. “Pedro hÿn hê kãtã vyr, ti hÿn ne kãtã vyr?” he ag tóg mü, ti jãvãnh ky. ¹⁹ Kÿ Herodes tóg ù ag jëgnêg mü gé, ti kãgmî jé. Hä ra ag tóg ti vëg tü nî gé. Kÿ Herodes tóg Pedro ki rîr mü ag ki jëmêg mãn mü. Kar ky tóg soldado ù ag mÿ: “ag kãgtén ra, ti ki rîr mü ag,” he mü. Kÿ ag tóg ag kãgtén mü sir.

Kar ky Herodes tóg Judéia tá kutê ky cidade tÿ Cesaréia ra tí mü sir, tá nî jé.

Herodes ter

²⁰ Herodes tóg cidade tÿ Tiro tá ke ag to jÿ mü, cidade tÿ Sidom tá ke ag to ke gé. Ën ag tóg Herodes nîgia tá junjun mü. Kÿ ag tóg pâ'i sí mré ví mü, ti jiji hä vÿ: Blasto, he mü. Herodes vÿ ti tÿ pâ'i han ja nî. Ën mÿ ag tóg to ví mü, ti tÿ ag jagfÿ ví jé, pâ'i tÿ Herodes mré, ti tÿ ti fe tÿ há' he jé. Herodes krêm ke ag tóg ag mÿ vëjên vëne he ja nîgti, Tiro tá ke ag mÿ, Sidom tá ke ag mÿ ke gé. Herodes tÿ ag to jÿ nîn ky ag tóg tá vëjên ve mãn tü nî sir. Hä ky ag tóg ti fe tÿ há' he sór mü, ti tÿ ag mÿ vëne he mãn jé.

²¹ Kÿ Herodes tóg ag mÿ kurã nîm mü. Kÿ tóg á kur sînvî ên tu mü, pâ'i kur ên ti. Kÿ tóg á nîgia kri nî ky ag mÿ ví mág han mü. ²² Kÿ vënh kar tóg ti to: “êprã vënh ví pijé!” he mü. “Tÿ tóg Topê ví mē ti, ti ví ti,” he ag tóg mü. ²³ Kÿ vësÿmér Topê tÿ jênê jafã tóg ti vóg kónân mü sir, ti tÿ ag mÿ: “vó,” he tü nîn

ký. “Inh pi(jé) tý Topě nĩ,” he ja tũ tóg nĩ, hã ký tóg ti vóg kónãn mũ sir. Ký ti nug ga vỹ ti kagrãg mũ, hã ký tóg ter mũ.

Barnabé tý Saulo mré Topě vĩ tónh tĩg

²⁴ Jó ù tý hèn ri ke ag vỹ Topě vĩ mēg mũ, ký ag tóg Jesus ki ge mũ.

²⁵ Ký Barnabé vỹ Saulo mré ãjag tý nén gé(g) kãmũ mũ ěn vin mũ, Jerusalēm tá ke ag mỹ. Prỹg nĩn ký Jesus ki ge ký nỹti ag tóg Jerusalēm tá ke ag mỹ vỹěn jěgně ja nĩgtĩ. Ag mỹ vỹěn ěn vin ký ag tóg vỹn vỹn ke mũ sir, Barnabé ti, Saulo ti ke gé. João pére ag tóg mũ mũ, Marcos he mũ ěn ti.

13

¹ Antioquia tá ù ag tóg nỹti, Topě vĩ tó ti ù ag, Jesus jykre tý věnh kanhrãn nỹti ag ke gé. Jesus ki ge ký nỹti ag mré ag tóg nỹti, ù tý věnh mãn ti ag mré, ag tý Topě vĩ mē jé. Ký ù jĩjin hã vỹ: Barnabé, he mũ, kar ù jyjyn hã vỹ: Simão Negro, he mũ. Û tóg tý Lúcio nĩ, Cirene tá ke tag ti. Ký ù tóg tý Manaěm nĩ, pã'i tý Herodes mré mog mũ tag ti. Ký ù tóg tý Saulo nĩ gé.

² Kejěn ag tóg jagně mỹ Topě jykre tó mũ, ag tý jěg tũ nĩn ký. Ký Topě kuprĩg tóg ag mỹ: “Barnabé fěg ra, Saulo mré,” he mũ, “ag tý inh rãnhřãj han jé, isỹ nén to jykrěn mũ ěn ti, ag tý inh jykre tó jé, věnh kar mỹ,” he tóg, Topě kuprĩg ti.

³ Ký ag tóg jěg tũ nĩn ký Topě mré vĩ mãn mũ. Ājag nĩgě tý ag tóg ag měg mũ, ag kyměn ag tóg mũ, ký ag tóg: “ha mũ jěg ge,” he mũ. Hã ký Topě kuprĩg tóg ag jěgněg mũ sir.

Kujã tý Elimas

⁴ Topě kuprĩg tý ag jěgněn ký ag tóg cidade tý Selěucia ra mũ mũ. Tá junjun ký ag tóg goj vãso tý Chipre ra mũ mũ, canoa mág kãmĩ.

⁵ Ký ag tóg cidade tý Salamina tá junjun mũ. Tá ag tóg Topě vĩ kãměn mũ, Israel ag tý věnh kanhrãn jafã kãtã. João Marcos vỹ ag mré ti mũ gé. Ag camarada vě, João Marcos ti.

⁶ Goj vãso mĩ ag tóg pa mũ. Ký ag tóg cidade tý Pafos tá junjun mũ, Topě vĩ kãměn ký. Tá ù tóg nĩ nĩ, kujã ù. On ký tóg Topě vĩ tó sór mũ. Israel ù vě, ti jiji hã vỹ: Bar Jesus, he mũ. ⁷ Governador mré tóg nĩ nĩ. Governador jyjy hã vỹ: Sěrgio Paulo, he mũ. Krĩ há ti nĩ, Sěrgio Paulo ti. Ký tóg Barnabé jé prěr mũ, Saulo jé ke gé, ti tý Topě vĩ jěmě sór ký.

⁸ Ký kujã ěn tóg ag vĩ kato tě mũ, governador tý Topě vĩ kri fig tũ nĩ jé. Kujã ěn jiji ù hã vỹ: Elimas, he mũ, hã vỹ: kujã, he mũ, ti jyjy ti.

⁹ Ký vãhã Topě kuprĩg tóg Saulo krĩn mũ. Saulo jiji ù hã vỹ: Paulo, he mũ.

Ký Topě kuprĩg tý ti krĩn ký Paulo tóg kujã ěn ki kaně jũ han ký ti ki ěvãnh mũ, ¹⁰ ký tóg: “tý ã tóg ùn on mé nĩ,” he mũ. “Jykre pãno ã nĩ (mỹr),” he tóg. “Japo kósĩn vỹ tý ã nĩ (mỹr),

věnh jykre kuryj kato tě ã nĩ (mỹr),” he tóg. “Topě japyr vỹ kugryj nỹti, ti jamĩn ti, hã ra ã tóg tý pãno ke sór ti (mỹr), ký ã tóg věnh jykre pãno to krónh ke tũ nĩgtĩ (mỹr),” he tóg. ¹¹ “Ha vé, Topě vỹ ã vóg mũ, ký ã tóg kyvãn ha,” he tóg, “Rã věnh ke tũ ã nĩn mũ, kurã tý hèn ri ke ki,” he tóg, Paulo ti.

Ký tóg věsýměr ti mỹ kuty' he mũ. Kyvó tóg nĩ sir. Ký tóg jěmĩg mũ. Û jé tóg prěr mũ, ti tý ti pére tĩg jé.

¹² Governador tý tag ve ký tóg ti mỹ e ti. Ký tóg Jesus ki rã mũ. Topě jykre tóg ti mỹ tar ja nĩ.

Paulo tý cidade tý Antioquia tá Topě vĩ tó

¹³ Ký vãhã Paulo ag tóg Pafos tá pa mũ. Canoa mág kãmĩ ag mũ mũ. Ký ag tóg ga tý Panfilia tá junjun mũ, cidade tý Perge tá. Hã ra João Marcos tóg kyrã mũ. Ag ré ký tóg Jerusalēm ra vỹn ke mũ, João Marcos ti. ¹⁴ Jó ag tóg Perge tá pa mũ, ga tý Pisidia ra mũ jé, cidade tý Antioquia ra. Tá junjun ký ag tóg věnhkãn ke kurã ki ag tóg Israel tý věnh kanhrãn jafã kãra ge mũ, tá ag nĩgnĩ mũ gé.

¹⁵ Û tóg tá Topě tý ěg mỹ věnh jykre nĩm ja ěn to ke mũ, rán ký nĩ ěn to. Ti tý ěg jyvěn tó tóg mũ gé, vãsỹ Topě vĩ tó ti ag tý rán ja ěn ti. Kar ký pã'i ag tóg Paulo ag jé prěr mũ. Ký ag tóg: “kanhkã!,” he mũ. “Ājag tý ěg jyvěn sór nỹtĩn ký tóg há ti,” he ag tóg.

¹⁶ Ký Paulo tóg jěg ně mũ. Ā nĩgě tý tóg ag mỹ ge mũ, ag tý katy' he jé. Ký tóg ag mỹ: “ha mě, Israel kar,” he mũ. “Jěmě ra ha, ù tý Topě kaměg mũ kar, ãjag tý tý tóg nỹti ra,” he tóg. ¹⁷ “Israel ag vỹ Topě kaměg ti. Topě tag tóg ěg jóg'jóg ag kuprěg ja nĩ. Ag tý tóg povo mág han, ag tý ver Egito tá ke ag mré nỹtĩn ký. Tá tóg ag kãpan mũ, ã jykre tar ěn tý, Topě ti,” he tóg. ¹⁸ “Ag to tóg fen mág mũ, Topě tag ti, ag tý ěmã tũg ja mĩ mũn ký, prỹg tý 40 ěn ki. ¹⁹ Povo tý 7 tý tóg tũ' he mũ, ga tý Canaã tá. Ký tóg ěg jóg'jóg ag mỹ ag ga fig mũ, tý ag tũ nĩ jé. ²⁰ Ký tóg ag mỹ pã'i ag vin mũ gé, ag jyvěn jafã ag, 100 tý 4 kri 50 anos ki. Kar ký Samuel vỹ tý Topě vĩ tó ti nĩ gé. ²¹ Ký ag tóg pã'i mág tý rei ve sór mũ. Ký ag tóg Topě mỹ to vĩ mũ. Hã ký Topě tóg Saulo fěg mũ, Quis kósĩn ěn. Benjamim krě'krě ù vě, Saulo ti. 40 anos ki tóg tý pã'i mág tý rei nĩ. ²² Ti tý ěn kutěm kar tóg Davi fěg mũ, Topě ti. Davi to tóg vĩ há han mũ, Topě ti, ký tóg: “Davi ve sóg, Jessě kósĩn,” he mũ. “Něn há han tóg tũgtĩ. Ký sóg ti to há nĩ. ěn hã vỹ inh jykre kar han mũ,” he tóg, Topě ti, Davi to,” he tóg, Paulo ti.

²³ “Davi kósĩn ù vě, hã vỹ: Jesus, he mũ. Topě vỹ vãsỹ ti kãtĩg ke tó ja nĩgtĩ. Ký tóg vãhã Jesus jěně ja nĩ, ěg povo tý Israel to, ti tý ěg kren han jé. ²⁴ João vỹ ti kãtĩg ke jo věnh kar mỹ: “ãjag jykre tovãnh ra,” he ja nĩgtĩ, “isỹ ãjag kygpe jé,” he ja tóg nĩgtĩ, ěg povo tý Israel kar mỹ. ²⁵ João rãnhřãj tý tũ' hěnh ken ký tóg ag mỹ: “iso ãjag tóg Cristo he sór mũ,”

he ja nīgtī, João ti. “Hā tū vē,” he ja tóg nīgtī. “Inh pi(jé) tǵ Cristo nī,” he ja tóg nīgtī. “Ha vé, inh nón tóg kātǵ, inh Senhor ti, hā vǵ: Jesus, he mü. Sǵ tǵ ti camarada nīnh ke vē vē, sǵ ti pēn né kunū jé, ti pēn to ró ti, hā ra sóg tǵ ti krēm ke pē jé,” he ja tóg nī, João ti,” he tóg, Paulo ti.

²⁶ “Inh kanhkā’,” he tóg. “Abraão krē,” he tóg. “Ū tǵ Topē kamēg mü’, fóg kāmī,” he tóg. “Topē vǵ ēg hā mǵ vēnh vī tag jēnē, ēg krenkren jé,” he tóg. ²⁷ “Jerusalém tá ke ag vǵ Jesus ki kagtǵ ja nǵtǵtǵ. Ti tǵ tǵ Topē kósin nīn ki kagtǵ ja ag tóg nǵtǵtǵ, ag pā’i ag ke gé. Hā kǵ ag tóg vāsǵ rán kǵ nī ēn han. Vēnhkán ke kurā ki ag tóg vég tǵ, Topē vī tó ti ag tǵ nén rán ja ti. Hā ra ag tóg sir ag tǵ nén tó mü ēn ki króm, ājag tǵ Jesus to: ter jé tóg ke mü, hen kǵ. ²⁸ Nén ū kórég han ja tǵ ti nī, kǵ ti ter ke tǵ vē vē, hā ra ag tóg Pilatos mǵ: “ēg tǵ ti tén há tóg tǵ vē,” he ja nīgtī. ²⁹ Ag tǵ ti to rán ja ēn ki króm kán kǵ ag tóg cruz ēn to ti tērem ja nīgtī, vēnh kej kátá ag tóg ti fón ja nīgtī.

³⁰ Hā ra Topē tóg ti rīn mǵn ja nīgtī, ti ter mü ra. ³¹ Kǵ tóg á mré ke ag mǵ vēnh ven ja nīgtī sir, Jesus ti, ū tǵ ti mré Jerusalém ra mü ja ag mǵ, Galilíeá tá kāmū kǵ. Ēn ag tóg ti kāmén mü sir, vēnh kar mǵ. ³² Vēnh vī tag tó ēg tóg mü,” he tóg, Paulo ti.

³³ “Ēg jóg’jóg ag vǵ Topē vī ēn mē ja nīgtī. Hā ra tóg ūri han mü, Topē ti, ā tǵ vāsǵ nén tó ja ēn ti. Ēg jóg’jóg ag krē’kré ag mǵ tóg han mü, ti tǵ vāsǵ nén tó ja ēn ti, Topē ti. Hā kǵ tóg Jesus rīn mǵn, ti ter kǵ. Kǵ tóg ti mǵ: “tǵ ā tóg inh kósin jē. Ūri sóg ā han,” he ja nīgtī, Topē ti, Jesus mǵ. Topē mǵ jān jafá ki tóg rán kǵ nī, jān tǵ 2 ki,” he tóg, Paulo ti.

³⁴ “Hā ra tóg ti tǵ ti rīn mǵn ke tó ja nīgtī gé, ti mur ke to há. Ti vag ke tǵ ēn tó ja tóg nīgtī gé, kǵ tóg: “sǵ Davi mǵ nén tó ja ēn ki króm jé sóg ke mü,” he ja nīgtī. “Ājag mǵ sóg han mü, sǵ ti mǵ nén tó ja ēn ti,” he ja tóg nīgtī, Topē ti,” he tóg, Paulo ti.

³⁵ “Kǵ tóg tag tó ja nīgtī gé: “ā tǵ vǵ vag ke tǵ nī,” he ja tóg nīgtī gé, Topē ti,” he tóg, Paulo ti.

³⁶ “Hā ra Davi vǵ ter ja nīgtī, ā jóg’jóg ag nón. Kǵ tóg vag ja nī inhhā. Topē tǵ ti mǵ nén tó jan ki króm ja tóg nīgtī, Davi ti. Á mré ke ag mǵ tóg han, Topē tǵ ti mǵ nén tó ja ti. Hā ra tóg ter kǵ vag ja nīgtī inhhā, Davi ti. ³⁷ Ti jāvo tóg vag ja tǵ nī inhhā, Jesus ti, Topē tǵ ti rīn mǵn kǵ,” he tóg, Paulo ti.

³⁸ “Ha vé, inh kanhkā’,” he tóg. “Jesus tag tugrīn Topē vǵ ājag mǵ vēnh pāte fón sór mü, ājag tǵ ti vī mranh ja ti. Hā kǵ sóg ājag mǵ tó mü,” he tóg. ³⁹ “Ājag tǵ Moisés vī mēg mü ra ājag jykre tóg kuryj ja tǵ nī ver. Ājag tǵ hā ra Jesus ki ge kǵ tóg ke mü sir, Topē ti. Ājag kugrynh tóg mü sir. ⁴⁰ Hā ra ti to é he tǵ nī. Ke tǵ nī mü ra ājag tóg venh ke mü, vāsǵ nén

rán kǵ nī ēn ti, Topē vī tó ti tǵ nén tó ēn ti, ⁴¹ hā vǵ: “iso ājag tóg é he mü (mǵr);” he mü. “Sǵ nén han ke ve jé ājag tóg ke mü, kǵ ājag kanē jur ke mü, ājag fe tóg jūrūn kenh ke mü gé,” he ja tóg nīgtī, Topē ti. “Ājag tǵ kri finh ke tǵ vē vē, ū tǵ ājag mǵ tó mü ra. Hā ra ājag tóg venh ke mü,” he ja tóg nīgtī, Topē vī tó ti ti,” he tóg, Paulo ti.

⁴² Ag tǵ Paulo vī mē kán kǵ ag tóg ĩn ēn kátá pa mü. ĩn kátá pa kǵ ag tóg ti mǵ: “vēnh kán ke kurā ū tá ēg mǵ kāmén mǵn nī,” he mü. ⁴³ Kǵ Israel tǵ hēn ri ke ag tóg Paulo ag nón mü mü. Fóg ag tóg ag nón mü mü gé, fóg tǵ Israel jykre han mü ag, ū tǵ Topē kamēg mü ag. Kǵ Paulo ag tóg ag jyvēn mü, ag tǵ Topē to jykrén kǵ nǵtǵ jé, ag tǵ ti tǵ ēg jagāgtǵn to jykrén kǵ nǵtǵ jé.

⁴⁴ Vēnhkán ke kurā ū tá cidade ēn tá ke kar ag vǵ vēnh mǵn mü, Topē vī jēmē jé. ⁴⁵ Kǵ Israel ag tóg ūn e ēn vég mü. Kǵ ag tóg jǵgǵ mü, vēnh kar tǵ Paulo ag to há nǵtǵn kǵ. Hā kǵ ag tóg Paulo vī kafǵn mü sir, ti tǵ ag mǵ Topē vī tón kǵ. Ti to ag tóg vī vī he mü gé.

⁴⁶ Hā ra Paulo ag tóg ag kamēg tǵ nī. Ag mǵ ag tóg: “ājag hā mǵ ēg tóg tó vén, Topē vī ti,” he mü, “tǵ tǵ ēg mǵ: Israel ag mǵ tó vén, hen kǵ. Hā ra ājag tóg mē jāvǵnh nǵtǵ,” he ag tóg. “Ēg rīr krǵg ja tǵ venh ke tǵ ājag nī, ājag tǵ mē jāvǵnh nǵtǵn kǵ,” he ag tóg. “Hā kǵ ēg tóg sir fóg ag hā mǵ tónh ke mü, Topē vī ti,” he ag tóg. ⁴⁷ “Topē vǵ ēg mǵ: “ājag tǵ sóg néj gru ri ke han mü,” he mü, “fóg kar ag tǵ ājag ki Topē ve jé, kanhgág ag ke gé. Ājag ki ag tóg mēnh ke mü, Jesus tǵ ag krenkren han ke ti, ga fyn ja mǵ há,” he ja tóg nī ēg mǵ, Topē ti,” he ag tóg, Paulo ag.

⁴⁸ Fóg ag tǵ tag mē kǵ tóg ag mǵ sér tǵ sir. Kǵ ag tóg Topē vī to há nǵtǵ, ti mǵ vī há han kǵ. Kǵ ag tóg Jesus ki ge mü, Topē tǵ ūn kuprēg mü ag, ag tǵ ēg rīr krǵg ja tǵ ve jé. ⁴⁹ Kǵ ga ēn tá ke kar ag vǵ Topē vī jēmēg mü.

⁵⁰ Hā ra Israel ag tóg ūn tátá há ū fag mré vī mü, fóg tǵ Israel jykre han mü fag. Pā’i ag mré ag tóg vī mü gé. Paulo ag kato ag tóg vī mü. Kǵ ag tóg ag vóg kónǵn mü. “Ha mü jég, ěmā ū ra,” he ag tóg mü sir, ag vóg kónǵn kar kǵ.

⁵¹ Kǵ Paulo ag tóg ājag pēn kykūnhkūnh mü, ag mǵ: “Topē tovǵnh ājag huri,” he jé. Kǵ ag tóg cidade tǵ Icônio ra mü mü sir. ⁵² Jesus mré mü ag mǵ tóg há ra sér tǵ. Topē kuprǵg vǵ tǵ ag jagrē nī, kǵ tóg ag mǵ sér tǵ sir.

14

Cidade tǵ Icônio tá Topē vī tó

¹ Ag tǵ cidade tǵ Icônio tá junjun kǵ ag tóg sir Israel tǵ vēnh kanhrǵn jafá kǵra ge mü. Kǵ ag tóg ag mǵ Topē vī kāmén mü. Kǵ Israel tǵ hēn ri ke ag tóg Jesus ki ge mü gé, fóg tǵ hēn ri ke ag ke gé, ū tǵ Grego vī tó mü ēn ag. ² Kǵ Israel ag tóg, ū tǵ Jesus ki ge jāvǵnh ag

tóg fóg ag krīn kónān mū sir, Jesus mré ke ag to.

³ Hā ra Paulo ag tóg tá nýtī mág han mū. Kŷ ag tóg Topē vī tó mū, ag tŷ ag kamēg tū nīn kŷ, Topē vī kri fi kŷ. Kŷ Topē tóg ag mŷ ā jykre fig mū, ag tŷ ēg tŷ nēn han vānh hyn han jé. Hā kŷ vēnh kar tóg Topē jykre ki kanhrō nýtī sir.

⁴ Kŷ vēnh kar tóg vēnh kāpugpón kŷ nýtī nī. Ū ag tóg Israel ag to há nýtī, jó ū ag tóg Jesus tŷ ūn vin mū ag tó há nýtī. ⁵ Kŷ Israel ag tóg fóg ag mré jykren mū, fóg tŷ pā'i ag mré, ag tŷ Paulo ag vóg kónān jé, ag tŷ pó tŷ ag pin jé. ⁶ Kŷ Paulo ag tóg jēmēg mū, kŷ ag tóg cidade ū ra mū mū, cidade tŷ Listra ra, cidade tŷ Derbe ra ke gé. Ga tŷ Licaônia tá ti nýtī, cidade tag ti. ⁷ Cidade ēn mī mūn kŷ ag tóg tá Jesus vī há tugtó mū sir.

Ag tŷ cidade tŷ Listra tá Paulo vóg kónān

⁸ Cidade tŷ Listra tá ke ū tóg nī nī, ūn tŷg vānh. Ti pēn vŷ grī nýtī. Ge pē tóg nī, ā mur mūn kā. Pēn krój tóg nī.

⁹ Ēn tóg sir Paulo vī mēg mū. Kŷ Paulo tóg ti tugnŷm mū. Kŷ tóg ti tŷ Jesus vī kri fig mū vėg mū, Jesus tŷ ti tŷ há' he jé. ¹⁰ Kŷ tóg jamā hár(a) ti mŷ ke mū, kŷ tóg: "jėg nē ra," he mū. "Vēnhrā hā jėg," he tóg ti mŷ, Paulo ti. Kŷ tóg vāhā hūm he mū. Kŷ tóg mī tī mū.

¹¹ Kŷ tóg vēnh kar ēn mŷ e tī, ag tŷ Paulo tŷ nēn han mū ven kŷ. Kŷ ag tóg ājag vī ki jagnē mŷ ke mū, vī tŷ Licaōnica he mūn ki. Jamā hár(a) ag tóg: "topē ag vŷ ēg tá junjun," he mū. "Ēg ri ke ag nýtī, topē ag, kŷ ag tóg ēg tá re mū," he ag tóg, Paulo ag to. ¹² Kŷ ag tóg Barnabé to: Júpiter, he mū. Paulo to ag tóg: Mercúrio, he mū sir, ti vī mág to. Ōn kŷ ag topē jygji vē, hā vŷ: Júpiter, Mercúrio, he mū.

Hā ra Paulo ag tóg ag vī ki kagtŷg nýtī.

¹³ Júpiter jo Īn vŷ cidade fyr tá jé nī, kŷ ti tū ki rīr tī tóg tá nī gé. Kŷ tóg monh gé(g) tī mū, ka fej tŷ coroa ke gé, Júpiter tū ki rīr tī ēn tī. Cidade to ró jānkā māra tóg gé(g) tī mū. Tá tóg monh kugprūn sór mū, Barnabé mŷ, Paulo mŷ ke gé. Ōn kŷ ag tóg Paulo ag to: "topē ag vē," he mū, hā kŷ ag tóg ag mŷ monh kuprūn sór mū, tá ke kar ēn ag.

¹⁴ Hā ra Paulo ag tóg mēg mū, kŷ ag tóg ājag kur janjān mū, jūgŷi kŷ. Ū tŷ vēnh mān kŷ nýtī ag to ag tóg pétē mū. Prēr kŷ ag tóg ag mŷ: ¹⁵ "ne nē?" he mū. "Tŷ ēg ēprā ke nýtī, ājag ri ke," he ag tóg. "Hā ra ēg tóg ājag mŷ kāmén sór mū, ājag tŷ ōn kŷ topē tag ag tovānh jé. Topē pē ki gemnī, ūn rīr mūn ki. Kanhkā han tóg, ga ke gé, goj ke gé, mī mū kar ēn ke gé, Topē ti," he ag tóg. ¹⁶ "Vāsŷ Topē tóg naçāo ag mŷ nēn ū tó ja tū nŷgtī, kŷ ag tóg ājag jykre mī mŷgtī. ¹⁷ Ge ra tóg ag ki rīr há han mū, Topē ti, ag tŷ tag to vāhā ti ki kanhrān jé. Hā jé tóg ta jēnē, kŷ ājag jakré tóg mogmog mū. Kŷ ājag tóg konh ke mū. Kŷ

ājag fe tóg há' he mū sir. Ājag mŷ tóg sér tī sir, ti tŷ ājag mŷ vējēn han kŷ, Topē ti," he ag tóg, Paulo ag.

¹⁸ Ag vī ki ag tóg ag mŷ nēn ū kugprūn tovānh mū, Paulo ag mŷ, vēnh kar ēn ag. Hā ra ag tóg ag mŷ nēn ū kugprūn kren ja nŷgtī, tá.

¹⁹ Kar kŷ cidade tŷ Antioquia tá ke ag tóg tá junjun mū, cidade tŷ Icônio tá ke ag ke gé. Israel ag vē, tá junjun mū ag. Ēn ag vēnh kar krīn kónān mū, kŷ ag tóg Paulo pin mū, pó tŷ. "Ter ti huri," he ag tóg mū sir, ti pin kar kŷ. Kŷ ag tóg ti raran mū sir. Cidade fyr tá ag tóg ti raran kŷ ti fón mū sir. ²⁰ Kŷ Jesus mré mū ag tóg ti venh kāmū mū, hā ra tóg jėg nē mū, Paulo ti. Cidade kāra tóg rā mū.

Tŷ vaj kŷ tóg hā ra cidade tŷ Derbe ra tī mū, Barnabé mré. ²¹ Tá ag tóg Jesus kāme há tó mū gé, Derbe tá. Kŷ ū tŷ hēn ri ke ag tóg Jesus ki ge mū sir.

Paulo ag tŷ cidade tŷ Antioquia ra vŷmŷn ke

Kar kŷ ag tóg cidade tŷ Listra ra vŷmŷn ke mū, cidade tŷ Icônio ra ke gé, cidade tŷ Antioquia ra ke gé, Paulo ag. ²² Vŷmŷn ke ki ag tóg Jesus mré mū ag jyvēn mū sir, ag tŷ Jesus vī kri fi to krōnh ke tū nīn jé, ag tŷ to fe tar nīn jé ke gé. "Ēg tŷ Topē tŷ tŷ ēg pā'i nī ve sór nŷtīn kŷ ēg tóg ti venh ke jo vēnh jagāgtar jagy venh ke mū," he ag tóg, Jesus ki ge kŷ nýtī ag mŷ, Paulo ag. ²³ Kŷ ag tóg ag mŷ kófa ag kuprėg mū, ag tŷ Jesus ki ge kŷ nýtī ag ki rīr jé, ū tŷ Topē vī mē jé vēnh mān tī ag ki. Ag to ag tóg Topē mré vī mū gé, nēn ū ko tū nīn kŷ. Kŷ ag tóg: "Topē vŷ ājag ki rīr há han mū," he mū. Kŷ ag tóg mū mū sir. ²⁴ Kŷ ag tóg ga tŷ Pisidia fin pa mū. Ga tŷ Panfilia tá ag tóg junjun mū. ²⁵ Cidade tŷ Perge tá ag tóg Topē vī tó mū gé sir. Kar kŷ ag tóg cidade tŷ Atalia ra mū mū. ²⁶ Tá junjun kŷ ag tóg cidade tŷ Antioquia ra mū mū gé, canoa mág kāmī. Antioquia ēn tá ag tóg pa ja nī (mŷr). Tá ke ag tóg ag to Topē mré vī ja nŷgtī, ti tŷ ag jy nŷgān jé, ag tŷ ti rānhrāj han kŷ. Vēnh rānhrāj ēn han kān ag tóg mū (mŷr) sir. kŷ ag tóg Antioquia ra vŷmŷn ke mū. ²⁷ Tá junjun kŷ ag tóg Jesus ki ge mū kar jé prēr mū, ag tŷ vēnh mān jé. Kŷ ag tóg ag mŷ Topē tŷ nēn han mū kar kāmén mū. "Fóg ag ne tóg Jesus ki ge mū gé, Topē tŷ ag krīn kŷ," he ag tóg mū ag mŷ.

²⁸ Kŷ ag tóg tá nýtī, kysā tŷ hēn ri ke ki. Jesus mré mū ag mré ag tóg nŷgtīg.

15

Ag tŷ Topē jykre to jykren

¹ Kejēn Judéia tá ke ū ag tóg tá junjun mū, Antioquia tá. Tá junjun kŷ ag tóg Jesus mré ke ag mŷ kāmén mū, kŷ ag tóg: "ājag gré junun fār kym nī," he mū. "Moisés tŷ ēg mŷ

nén tó mü ên han nī. Ke tū nī mü ra ājag tóg krenkren ke tū nī,” he ag tóg.

² Hā ra Paulo ag tóg: “ke tū vē,” he mü. Kŷ ag tóg jagnē vī kafān mü sir. Kŷ Jesus mré ke kar ag tóg Paulo ag mŷ ke mü, ag tŷ Jerusalém ra mü jé. “Tag ag mré mümnī, Jerusalém ra,” he ag tóg. “Tā Jesus tŷ ün vin mü ag mré vīmnī, kófa ag mré. Ag mŷ: ěg hŷn hē ri kenh mü, vėnh gré junun fār kym ke to? hemnī,” he ag tóg.

³ Kŷ Paulo ag tóg: “ěg münh ke nē ha,” he mü. Jesus ki ge kŷ nŷti ag tóg ag mré mü sī han, kŷ ag tóg mü mü. Kŷ ag tóg ga tŷ Fenícia fīn pa mü sir, ga tŷ Samaria fīn ke gé. Ag münh kŷ ag tóg Jesus mré ke kar ag mŷ fóg ag kāmén mü, fóg ag tŷ Jesus ki ge mü ag. Kŷ tóg vėnh kar mŷ sér tī sir. ⁴ Hā kŷ ag tóg Jerusalém tá junjun mü. Kŷ tá Jesus ki ge kŷ nŷti ag tóg vėnh män mü, Jesus tŷ ün vin mü ag mré hā, kófa ag mré hā. Kŷ ag tóg ag mŷ Topē tŷ nén han mü kar tugtó mü.

⁵ Hā ra Fariseu ū ag tóg tá nŷti gé, ū tŷ Jesus ki ge mü ag. Ēn ag tóg ag mŷ ke mü. “ěg mŷ tóg há tí, ag tŷ ājag gré junun fār kym kym ken kŷ,” he ag tóg mü, fóg ag to. “Ag tŷ Moisés tŷ ěg mŷ vėnh jykre nīm ja ki kanhrān kŷ tóg ěg mŷ há tí,” he ag tóg mü sir, Fariseu ag, fóg ag to, ū tŷ Israel jykre han tŷ ag to.

⁶ Kŷ vāhā Jesus tŷ ün vin mü ag vŷ kófa ag mré vėnh män mü, vyr mŷ, to vėmén jé. ⁷ Kŷ ag tóg to vėmén mág han mü sir. Kŷ kejēn Pedro tóg jėg nē kŷ ag mŷ: “inh kanhkā!” he mü. “Vāsŷ Topē tóg inh kuprėg ja nī, isŷ fóg ag mŷ Jesus vī há tó jé, ag tŷ jēmē kŷ krenkren jé,” he tóg. “Tag ki kanhró ājag tóg nŷti,” he tóg. ⁸ “Kŷ Topē tóg ag mŷ ā kuprėg jėnėg mü. Ag fe ki kanhró tóg nī, Topē ti, kŷ tóg ag mŷ ti jėnėg mü. Hā ki tóg ěg mŷ ven mü, ag tŷ Jesus ki ge kŷ nŷti ti, ěg ri kén,” he tóg. ⁹ “Hā kŷ Topē tóg ag to: vyr mŷ ke ag vē, he tū nŷti. Ag tŷ ti ki ge kŷ nŷtīn kŷ tóg ag fe tŷ jānhkri! he mü, fóg ag fe tŷ,” he tóg. ¹⁰ “Topē tŷ há vē (mŷr). To: vėnhmŷ ti nī, he tūg nī,” he tóg. “Ag mŷ ājag tóg vėnh jykre jagy ěn fi sór mü, ti tŷ ěg mŷ han jagy ja ra. ěg jóg’jóg ag mŷ tóg han jagy ja nī, kŷ tóg ag mŷ ag tŷ ki króm tŷ nŷnh ha mē tóg tí, ěg mŷ ke gé. Hā ra ājag tóg ag mŷ fi sór mü,” he tóg. ¹¹ “Ke tūg nī. Jesus tŷ ěg jagāgtān kŷ tóg ěg kren han mü, ěg tŷ ti vī kri fi kŷ. Kŷ ěg tóg ag ri ke tāvī nŷti,” he tóg, Pedro ti.

¹² Kŷ vėnh kar ag tóg ěmē kŷ nŷti nī. Kŷ ag tóg Barnabé tŷ ag mŷ nén tó mü mēg mü, Paulo tŷ ag mŷ nén kāmén ti ke gé. Ag tŷ ěg tŷ nén han vānh hyn han mü tó ag tóg mü gé. Ag tŷ Topē jykre ki fóg ag mŷ nén hyn han mü tó ag tóg mü gé sir.

¹³ Ag tŷ tó kán kŷ Tiago tóg sir ag mŷ: “ha mē, inh kanhkā!” he mü. ¹⁴ “Simão vŷ ěg mŷ tó ja nī, Topē tŷ nén han ve ti, Simão tŷ fóg ag mŷ Topē vī tó ve tí. Kŷ ag tóg tŷ Topē tŷ

nŷti sir; fóg tŷ ti vī mēg mü ag. Jesus mré ke vŷ tŷ ag nŷti, ag tŷ ti ki ge kŷ nŷtīn kŷ. ¹⁵ Hā ra tóg vāsŷ rán kŷ nī. Topē vī tó tí tóg tag rán ja nŷti, ha mē: ¹⁶ “kātīg jé sóg ke mü, he tóg, Topē ti. Davi krēm Israel ag tóg e pē ja nŷti ja nŷti. Hā ra Davi jykre tóg tŷ” he mü. Kŷ tóg ĩn vag ri ke nī sir. ĩn tåg han jé sóg ke mü, hā vŷ: Davi krē’krē ū vŷ tŷ pā’i nŷnh män mü, he mü. Isŷ han ken hā vē. ¹⁷ Tī tŷ sóg ün mág pē han ke mü, povo kar kāmī ke ag tŷ inh ki ge sór jé, fóg kar kāmī ke ag tŷ isŷ nŷti jé, kanhgág kar kāmī ke ag ke gé, isŷ ün kuprėg mü ag, he tóg. ¹⁸ Topē tŷ tón hā vē. Ū tŷ vāsŷ tag kāmén mü tŷ tón hā vē,” he tóg, Topē vī tó tí ti. Hā kŷ ěg tóg tag ki kanhró tāvī nŷti,” he tóg, Tiago ti.

¹⁹ “Isŷ nén to jykrén hā vē, ěg tŷ ag mŷ ěg jykre jagy ěn tó tū nŷn jé, ū tŷ fóg kar kāmī Topē jykre han sór mü ag mŷ, kanhgág ag mŷ ke gé,” he tóg. ²⁰ “Ěg tŷ ag mŷ tónh ke, ha mē: vėnh kággrá to festa ko tūg nī, ā prŷ tŷ fi mré nŷ tūg nī, nén ū tŷ vėsóki ter mü ko tūg nī, nén ū kyvėnh ko tūg nī gé,” he tóg, Tiago ti. ²¹ “Moisés jykre tugtó ag tóg tí, ěg mré Israel ag, cidade kar ki. Vėnh kán ke kurā ki ag tóg tí tŷ rán mü to ke tí. Vāsŷ ag tóg ke ja nŷti, kŷ ag tóg ūri ke tāvī tí gé,” he tóg. “Hā kŷ ū tŷ han sór mü tóg han tí, Moisés jykre tí,” he tóg, Tiago ti.

Apóstolo ag tŷ carta rán mü

²² Kŷ Jesus tŷ ün vin mü ag tóg to jykrén mü, kófa ag ke gé, Jesus ki ge mü ag kar ke gé, ū tŷ Topē vī mē jé vėnh män tí ag. Kŷ ag tóg ū ag kuprėg mü, ag tŷ Antioquia ra mü jé, Paulo mré, Barnabé mré. Ag tŷ ün kuprėg mü ag hā vē, hā vŷ: Judas, he mü, ti jiji ū hā vŷ: Barsabás, he mü. Silas kuprėg ag tóg mü gé. Ēn ag tóg tŷ Jesus mré ke ag pā’i nŷti. ²³ Ag mŷ ag tóg vėnh rán nīm mü gé. Ag tŷ rán hā vē, ha mē:

“Jesus tŷ ün vin mü ag tŷ rán hā vē, kófa ag tŷ rán ke gé, Jesus mré ke ag. ěg tŷ cidade tŷ Antioquia tá ke ag mŷ rán hā vē, fóg tŷ Jesus mré ke ag mŷ, ga tŷ Síria tá ke ag mŷ, ga tŷ Cilícia tá ke ag mŷ ke gé. Ājag mŷ hē

²⁴ Ěg ká ū ag tŷ ājag tá junjun mē ěg tóg. Ājag krīn ū han ag tóg mü, kŷ ājag krī tóg kufŷ’ he mü. Hā ra ěg tóg ag mŷ: ha vėnh jykre tag tó, he ja tū nŷti. ²⁵ Kŷ ěg tóg vėnh män, ěg tŷ to jykrén jé. Kŷ ěg kar tóg to jykrén kŷ tag ag kuprėg, ěg tŷ ājag to ag jėgnē jé, ag tŷ Barnabé mré mü jé, Paulo mré. Ag to ěg há tāvī nŷti, Barnabé to, Paulo to ke gé. ²⁶ Ag hā ne tóg fe tūmē nŷtīgīti!, fe tar kamē ag nŷtīgīti!. Kŷ ag tóg ěg Senhor tŷ Jesus Cristo vī tó mügtī, ū tŷ hēn ri ke tŷ ag tén sór mü hā ra. ²⁷ Ěg tŷ ag to há nŷtīn kŷ ěg tóg Judas jėnėg mü, Silas ke gé, ag tŷ ājag mŷ ěg tŷ rán mü tag ti kāmén jé.

²⁸ Topê kuprîg vÿ êg mÿ tó, ký tóg êg mÿ há tí gé, êg tý ãjag mÿ vênh jykre jagy ên fig tú nîn jé. Tag há han jé ãjag tóg ke mü, ha mē: ²⁹ vênh kãgrá to festa ko tũg nĩ, nēn ũ kyvênh ko tũg nĩ gé. Nēn ũ tý vēsóg ki ter mü ên ko tũg nĩ gé. ãjag prũ tü fag mré nÿ tũg nĩ gé. ãjag tý tag ki króm ký tóg há tí. Jatun mÿ nÿtĩmni.” Vênhrân há vē.

³⁰ Ký ag tóg ag mÿ: “ha mü jêg ge,” he mü. Ký ag tóg mü ký Antioquia tá junjun mü. Tá ag tóg vênh kar jé prēr mü. Jesus ki ge mü kar jé ag tóg prēr mü sir, ag tý to vênh mân jé. Ký ag tóg ag mÿ vênh rán ên nĩm mü. ³¹ Ký ag tóg to ke mü, vênh rán to. Ký tóg ag mÿ há tí, ag tý vênh jyvên rá ên ven ký. Ký ag krĩ tóg kãnhvy' he mü sir.

³² Ký Judas vÿ Silas mré vênh kar jyvên mü gé. Topê ví tó tí ag vē. Há ký ag tóg ag jyvên tý hēn ri ke han mü. Ag fe tý ag tóg tar' he mü. ³³ Tá ag tóg semana tý hēn ri ke han mü. Ký Jesus mré ke ag tóg ag mÿ: “ha jatun mÿ mü jêg,” he mü, ag tý Jerusalém ra vÿnvÿn ke jé, ũ tý ãjag jêgnêg mü ên to. ³⁴ Há ra tóg Silas mÿ há nĩ, ký tóg tá nĩ nĩ sir, tí tü tóg nĩ sir.

³⁵ Ký Paulo tóg Barnabé mré Antioquia tá nĩ nĩ. Topê ví tý ag tóg ag kanhrân mü, kãmēn ký. Há ra ũ tý hēn ri ke ag tóg ag ri kén Topê ví tó mü gé.

Paulo tý ã pir mÿ tũg, Barnabé tý ã pir mÿ tũg

³⁶ Si há tú ra Paulo tóg Barnabé mÿ: “mü nÿ, êg tý êmã ên kar mĩ mü mân jé, êg tý Jesus ví tó ja tá,” he mü. “Isÿ Jesus mré ke ag venh há tóg tí. Ag mÿ hēn ri ke mün mü há han mü vÿ? he sóg tí,” he tóg, Paulo ti, Barnabé mÿ.

³⁷ Ký Barnabé tóg João Marcos péré fig sór mü. ³⁸ Há ra Paulo mÿ tóg kórég nĩ, Marcos tý ag ré ký tũg ja nĩn ký, ga tý Panfília tá. “Ũ tý êg mré Topê rãnrhãj han ja tü ên péré sóg tũg mân ke tú nĩ ha,” he tóg, Paulo ti.

³⁹ Há to ag tóg jagnê to jũgũ mü. Ký ag tóg vênh kãpugpón ký mü mü. Ký Barnabé tóg Marcos mré goj vãso tý Chipre ra tí mü, canoa mág kãmĩ.

⁴⁰ Jó Paulo tóg Silas kuprêg mü, ti tý ti mré tũg jé. Ký tóg tí mü sir. Jesus mré ke ag tóg Paulo to Topê mré ví mü, ti tý ti jy nĩgãn jé.

⁴¹ Ký ag tóg ga tý Síria mü pa mü, ga tý Cilícia mĩ ke gé. Jesus ki ge mü kar jyvên tóg mü, ã tũg ký, Paulo ti.

16

Timóteo tý Paulo mré tũg

¹ Ký Paulo ag tóg cidade tý Derbe tá junjun mü, cidade tý Lистра tá ke gé. Ký tá ũ tóg nĩ nĩ, Jesus mré tí ũ, ti jyyj há vÿ: Timóteo, he mü. Ti mÿnh fi ne tóg tý Israel nĩ”, há ra fi tóg Jesus ki rá ja nĩgtĩ. Ti panh tóg tý fóg tý Grego nĩ, Timóteo panh ti.

² Ti to ag tóg ví há han mü, Jesus mré ka ag, Lистра tá ke ag, Icônio tá ke ag ke gé, Timóteo

to. ³ Ký Paulo tóg ti pére tũg sór mü, ký tóg ti gré junun fãr kym mü, Israel ag tugrĩn. Vênh kar tóg ti panh tý tý fóg tý Grego nĩ ki kanhró nÿtĩ, há ký tóg ti fãr kym ja tú nĩ. Há ra ag tý ra mũnh ke tá ag tóg e nÿtĩ, Israel ag, há ký Paulo tóg ti fãr kym mü sir.

⁴ Ký ag tóg cidade ên mĩ mü mü. Ký ag tóg ag mÿ Jesus tý ũn vin mü ag tý rá kãmēn mü sir, kófa ag tý Jerusalém tá nēn rán ja ti, Jesus mré ke ag mÿ. Ag tý nēn ki króm ke há tý ag tóg ag mÿ kãmēn mü. ⁵ Há ký Jesus ki ge mü ag tóg tar nÿtĩ sir, Jesus jykren ki. Vênh mân ag tóg tí, ag tý Topê ví mē jé. E ag tóg nĩgtĩ sir, komēr há.

Paulo tý nēn nē vég mü

⁶ Ký Paulo ag tóg ga tý Frigia mĩ pa mü, ga tý Galácia mĩ ke gé. Ký ag tóg ga tý Ásia tá Topê ví tó sór mü, há ra Topê kuprîg tóg ag mÿn nenh mü. ⁷ Ký ag tóg ga tý Mísia tá junjun mü. Ký ag tóg ga tý Bitinia ra mü sór mü, há ra Topê kuprîg tóg ag mÿn nenh mü gé. ⁸ Ký ag tóg Mísia jy mü ký cidade tý Tróade tá junjun mü. ⁹ Ký kutyg ký Paulo tóg nēn nē vég mü. Ga tý Macedônia tá ke vég tóg mü, ti vênhpéti ki. Ký tóg ti jo jē nĩ. Ký tóg ti mÿ: “Macedônia to kãtĩg, êg kanhrân jé,” he mü ti mÿ, ga tý Macedônia tá ke ên ti. Ký Paulo tóg rĩr mü sir.

¹⁰ Paulo tý nēn nē ên ve kar ký êg tóg vēsÿmēr Macedônia ra mü sór mü sir. “Jesus hÿn êg mÿ: ha mü jêg, hé,” he êg tóg. “Ag mÿ inh vĩn tó, he ti hÿn, Jesus tí,” he êg tóg, Paulo tý nēn nē ên ve ký. ¹¹ Ký êg tóg cidade tý Tróade ki pa mü. Vēsÿmēr êg tóg goj vãso tý Samotrácia ra mü mü. Tý vaj ký êg tóg cidade tý Neápolis ra mü mü. ¹² Tá pa ký êg tóg cidade tý Filipos ra mü mü. Ga tý Macedônia ki cidade ve vē. Êg tý tá junjun vén jan há vē. Fóg tý Romano ag jamã ũ vē. Tá êg tóg kurã e sĩ ki nÿtĩ nĩ.

Lídia fi tý Jesus ki rá

¹³ Vênh kãn ke kurã ki êg tóg cidade to ró mãra mü mü, goj ra. “Tãn hÿn Topê mré ví jafã nĩ,” he êg tóg. Tá êg tóg nĩgnĩ mü sir. Ũn tátã fag tóg tá nÿtĩ nĩ, ký êg tóg fag mré ví mü.

¹⁴ Tá ũ fi tóg nĩ, fi jiji há vÿ: Lídia, he mü. Negociar he fi nĩ. Kur kósóg tý fi tóg negociar he nĩ. Tý fi cidade tý Tiatira tá ke nĩ. Topê kamêg fi tóg tí. Ên fi vÿ Paulo ví mēg mü sir. Ký Topê tóg fi mÿ krĩ há nĩm mü, ký fi tóg Paulo ví jēmē há han mü. ¹⁵ Ký êg tóg fi kypég mü, fi mré ke kar mré há. Ký fi tóg êg mÿ: “isÿ Jesus ki rá ký jē ve ãjag (mÿr),” he mü. “Ti tý ãjag mÿ gen ký inh ïn ki gemnĩ,” he fi tóg. “Tá inh mré nÿtĩmni,” he fi tóg. Ví ki fi tóg êg kutãn mü. Ký êg tóg ke mü.

Paulo ag tý Filipos tá se ký nÿtĩ

¹⁶ Êg tý kejēn Topê mré ví jafã ra mü mân ký ũ fi tóg êg kato tē mü. Ũ camarada fi vē. Há ra fi tóg jagrê kórég nĩ, ký fi jagrê tóg vênh

kar mý ag tý nén venh ke tó ti. Fi patrão ag tóg fi tugnîn jänkamy mág vég ti, fi tý jänkamy to vènh kar mý ag tý nén venh ke tón ký.

17 Ën fi vỹ Paulo nón ti mü, êg nón, ký fi tóg jamã há(a) prér mü, ký fi tóg: “Topê pé camarada ag vé (mýr),” he mü. “Vènh kar káfor camarada ag vé mýr.” Ag há ne tóg ájag mý vènh ví tó tí, ájag tý to krenkren jé!” he fi tóg êg to. 18 Kurã tý hèn ri ke han fi tóg, ví tý ge han ký. Ký tóg Paulo mý tý ü ný, ký tóg kyrã ký fi jagrê mý: “Jesus Cristo jykre tý sóg ä mý tó mü, ä tý fi tovãnh jé,” he mü. Ký tóg vèsýmér fi tovãnh mü sir, fi jagrê kórég ên ti.

19 Hã ra fi patrão ag mý tóg tý ü ný, ag tý fi tugrîn ganho ve mân tü nîn ký. Ký ag tóg Paulo ség mü, Silas ke gé. Pã'i ag mý ag tóg ag ven mü, cidade kaju ki. 20 Pã'i ag mý ag ven ký ag tóg: “Israel tag ag ve ra ha,” he mü. “Vènh kar jügiü han ag tóg mü nî (mýr), êg jamã tag mî,” he ag tóg. 21 “Vènh jykre vènhmý tó ag tóg mü (mýr), êg tý nén han ke tü tó ag tóg mü (mýr). Tý êg tóg Romano nýtí, ký ag jykre tóg êg mý tý ü ný,” he ag tóg. 22 Povo ên kar tóg to kórég nýtí, ký ag tóg ag kato ví mü.

Ký pã'i ag tóg polícia ag mý: “ag kur nũ ra,” he mü. “Ag mrãnmrãn ra,” he ag tóg mü gé. 23 Ag mrãnmrãn tý hèn ri ke han ag tóg mü, ka téj tý. Kar ag tóg vèse ja kãki ag vãm mü. Vèse ja ki rir ti mý ag tóg: “ag nügféhn há han nî, ag tý kãpa tü nî jé,” he mü. 24 Ag tý ti mý tag tó to tóg vèse ja kaju tá ag vãm mü, vèse ja mág ên kaju tá. Ka tý tóg ag sigség mü sir.

25 Meia noite ki Paulo tóg Silas mré Topê mré ví mü. Ti mý ag tóg jãnjan mü, Topê mý. Ký vèse ag kar vỹ jëmég mü sir. 26 Ký vãhá ga tóg jürün ke mü. Vèse ja krêm tóg jürün ke mü. Ký vèsýmér jänkã kar vỹ nognor kãn ti mü, rómróm kãn tóg mü. Ký vèse ag kar ên ferro tóg kygvar kãn mü, ag se ja ti. 27 Ký tóg vèse ja ki rir ti nünmãn mü gé. há ra vèse ja jänkã kar tóg nognor ký nýtí nî, rómróm ký tóg nýtí nî. Ký ü tý ag ki rir ti ên tóg ä kyfé téj, ä rógro ên kunüh ký tóg vènh kusón sór mü. “Vèse kar ag hýn vènh pigju kãn,” he tóg. Há ký tóg vènh kusón sór mü.

28 Hã ra Paulo tóg jamã há(a): “ker vènh vóg kónãnh hẽ,” he mü. “Ëg kar vỹ ki nýtí,” he tóg.

29 Ký tóg néj gru to ví mü, ü tý ag ki rir ti ên ti. Ký tóg Paulo ag se ja kãra vènhvãg rã mü, jürün ke ký. Paulo jo tóg müg ke mü, Silas jo ke gé, ag tý ti mý ti káfor nýtün ký. 30 Ag gé(g) tóg tí mü, vèse ja kãtã kãkutê ký, ký tóg ag mý: “inh hýn hẽ ri kenh mü vỹ?” he mü. “Topê ví mranh sóg, há ra tóg ti tý inh kren han há tí,” he tóg, ü tý vèse ja ki rir ti ên ti.

31 Ký ag tóg ti mý: “Jesus Cristo ki rã ge,” he mü. “Ký ä tóg kren mü, ä mré ke kar ag mré há,” he ag tóg ti mý, Paulo ag. 32 Ký ag tóg ti mý Jesus ví kãmén mü, ti mré nýtí ag mý ke

gé. 33 Ký tóg ag ki rir mü vèsýmér, kuty ke ný ra. Ag tý ag mrãnmrãn ja ên kupég tóg mü ag mý. Ký ag tóg vènh kaja jé ti kypég mü gé, ti mré nýtí ag mré, ag tý Jesus ki ge ký. 34 Ký tóg ä ïn ra ag tatün ti mü. Ag jèn tóg mü. Ti fe tóg mrin ke mü sir, ti tý Jesus ki rã ký. Ti mré nýtí ag kar mý tóg sér tí gé sir, ü tý vèse ja ki rir ti ên mré ke fag mý.

35 Tý vaj ký pã'i ag tóg polícia ag jëgnëg mü, ü tý vèse ja ki rir ti ên mý. “Ën ag mý: ha mü jëg, hemnî,” he ag tóg ti mý. 36 Ký ü tý vèse ja ki rir ti ên tóg Paulo mý ke mü. “Pã'i ag vỹ inh mý vènh ví jënë, isý ájag mý: ha mü jëg, he jé. Há ký jatun mý mü jëg,” he tóg, Paulo ag mý.

37 Ký Paulo tóg ti mý: “há ra ag tóg vènh ó to êg mrãnmrãn ja nî,” he mü. “Vènh kar vỹ ag tý êg mrãnmrãn ve kãn. Há ra ag tóg êg ki jëmê ja tü nî, êg jyvën ja tü ag nî gé. Tý êg Romano nýtí, há ra ag tóg vèse ja kãki êg vãm. Jó ag tóg vènh kar vatãnh tá êg mý: ha mü jëg, he sór mü. Mühn ke tü êg nî. Ag há tóg kãmühn mü, pã'i ag. Êg tatí ag tóg mühn mü. Ký êg mühn mü ha,” he tóg, Paulo ti.

38 Ký polícia ag tóg pã'i ag mý tag tó mü sir, ký tóg ag mý e ti. Ag tý Romano ü vóg kónãnh ke tü vè vè, há ký ag fe tóg jürün ke mü, pã'i ag. 39 “Ëg mý vènh pãte fón nî, êg tý ájag se ja ti,” he ag tóg mü. Ký ag tóg ag tatí mü mü. “Ájag tý êg jamã ki pa ký tóg há tí,” he ag tóg mü sir ag mý.

40 Ag tý vèse ja ki pa ký ag tóg Lidia fi ïn ra mü mü sir. Jesus mré ke ag vég ag tóg mü. Ký ag tóg ag jyvën mü. Ký ag tóg cidade ên ki pa mü sir.

17

Cidade tý Tessalônica tá

1 Ký ag tóg cidade tý Anfípõlis mî pa mü, cidade tý Apolônica mî ke gé. Ký ag tóg cidade tý Tessalônica tá junjun mü. Tá Israel tý vènh kanhrãn jafã tóg nî. 2 Ký Paulo tóg ä tý nén han ti ên han mü sir. Israel tý vènh kanhrãn jafã kãra tóg rã mü. Ag mré tóg ví mü, vènh kãn ke kurã tágtü ki. Topê ví tó tóg mü sir ag mý, Paulo ti, vãsý rán ký nî ên ti.

3 Ag mý tóg Cristo kãmén mü, ti jagtar ti, ti ter kar rir mân ja ên ti. “Jesus há vè, há vỹ: Cristo, he mü,” he tóg. “Cristo tóg vãsý rán ký nî, ti jagtar ke ti, ti rir mân ke ti ke gé, há vỹ: Jesus, he mü,” he tóg, Paulo ti.

4 Ký tóg ü ag mý ge nî, Israel kãmî ü ag mý. Ký ag tóg Paulo mré mügtü, Silas mré ke gé. Ký fóg tý Grego he mü tý hèn ri ke ag tóg to há nýtí gé sir, ü tý Topê kamég mü ag, ün tátã há fag ke gé.

5 Há ra Israel ü ag mý tóg tý ü ný. Há ký ag tóg ün kórég ag mý: “kãmü jëg ra,” he mü, ün rãnrãj vãnh ag mý. Vènh génh ký ag tóg vènh kar jügiü han mü. Ký ag tóg Jasão he mü ên ïn jy nýtí nî sir. Paulo ag kanëg ag tóg mü, ag

jävãnh ký, ag tý vënh kar jüğüü ên ag mý ag ven jé. ⁶ Hã ra ag tóg ag vég tú nĩ, Paulo ag. Ký ag tóg Jasão pére mü mü, Jesus mré ke ü ag mré ke gé. Pã'i ag mý ag tóg ag vin mü. Ký ag tóg jamã hár(a) prër mü. “Ü tý mundo kar ki vënh kar jüğüü han mü ag tóg tag ki junjun mü (mýr),” he ag tóg mü. ⁷ “Jasão tóg ag mý: kãge jëg ra, hé. Hã ra ag kar tóg pã'i mág tý imperador ví mranh ja tigtĩ. “Vyr mý êg pã'i mág nĩ, hã vý: Jesus, he mü,” he ag tóg. “Ký êg pi(jé) imperador krëm nýtigtĩ,” he ag tóg, Paulo ag,” he ag tóg mü. Ag tý Paulo to ón hã vë, pã'i ag mý.

⁸ Ký ü tý mëg mü ag vý fe ü nýtĩ sir, cidade ên tá pã'i ü ag, cidade ên tá ke kar ag ke gé. ⁹ Ký pã'i ag tóg Jasão ag mý: “êg mý jãnkamy nĩm ké, êg tý to ve jé, ájag tý imperador kato tênh ke tú ti,” he ag tóg. Ag tý ag mý nĩm kar ký ag tóg: “ha mü jëg (ge),” he mü sir.

Cidade tý Beréia tá

¹⁰ Kutý ên kã Jesus mré ke ag tóg Paulo mý: “ha tĩg, cidade tý Beréia ra,” he mü. Silas mý ag tóg ke mü gé. Ký ag tóg mü mü.

Ag tý Beréia tá junjun ký ag tóg Israel tý vënh kanhrãn jafã kãra ge mü, ag mý Topë ví tó jé.

¹¹ Beréia tá ke ag tóg jykre há nýtĩ. Ag pi(jé) Tessalônica tá ke ag ri ke nýtĩ'. Ký ag tóg Paulo ag ví kri fig mü. Ag mý tóg há tí sir. Kurã kar ki ag tóg Topë ví ki estudar he mü, ag tý to: “ki hã tóg tó tí,” hen ký. ¹² Ký ü tý hën ri ke ag tóg Jesus ki ge mü, fóg tý Grego ag mré hã, ün tãtã há fag mré hã.

¹³ Ký Israel ag tóg mëg mü, cidade tý Tessalônica tá. Paulo tý Beréia tá Topë ví tó mü mëg ag tóg mü sir. Ký ag tóg Beréia tá junjun mü, ag tý tá vënh kar jüğüü han jé. ¹⁴ Ký Jesus mré ke ag tóg Paulo mý: “ha tĩg, canoa mág kãmĩ,” he mü. Hã ra Silas vý tí tú nĩ, Timóteo ke gé. Beréia tá ag nýtĩ. ¹⁵ Ký ü ag tóg Paulo mré mü mü. Cidade tý Atenas ra ag tóg ti pére mü mü. Ag tý tá vñvñn kenh ken ký Paulo tóg ag mý ke mü, ag tý Silas jé prër jé, ag tý Timóteo jé prër jé ke gé, ag tý vësýmér cidade tý Atenas kukãm kãmü jé.

Cidade tý Atenas tá

¹⁶ Ký Paulo tóg Atenas tá nĩ nĩ, Silas jävãnh ký, Timóteo jävãnh ký ke gé. Hã ra tóg sir krĩ ü nĩ, ti tý tá vënh kãggrã tý hën ri ke ven ký, ti tý ag tý to jãn jafã ên ven ký. ¹⁷ Ký tóg Israel tý vënh kanhrãn jafã ki Israel ag mré ví mü, fóg tý Israel jykre han mü ag mré ke gé. Kurã kar ki tóg cidade kaju tá vënh kar mré ví mü gé sir, ü tý tá nýtĩ ag mré.

¹⁸ Ký ü ag tóg ti mré ví mü, ü tý Epicuro tý nën rán ja to jykrën mü ag, ü tý Estóico he mü ag tý nën rán ja to jykrën mü ag ke gé. Ký ag tóg ti to: “ví mã pé tóg nĩ, ví kamé tóg nĩ,” he mü. “Ti hñn tóg ne tó?” he ag tóg. Ký ü ag tóg ti to: “topë ü tugtó ti hñn, kór há tá topë,” he

mü. Hã ra Paulo tóg Jesus tý vëme sér tó mü. Jesus rĩr mãn tó tóg mü, Paulo ti.

¹⁹ Ký ag tóg sór tý Areópago ra ti pére mü mü. Tá pã'i ag tóg ag jyvën tí, sór tý Areópago tá. Ký pã'i ag tóg ti mý: “ã tý vënh jykre tag tó mü kãmén há han ra êg mý,” he mü, ti mý. ²⁰ “(Ge) më ja tú êg nýtĩ, ã tý êg mý tó mü tag ti. Ký êg mý kãmén há han nĩ,” he ag tóg, pã'i ag.

²¹ Hã ra Atenas tá ke ag tóg vënh ví tãg më to há nýtĩ, cidade ü tá kãmü ký tá nýtĩ ag ke gé. Ag tý vënh ví tãg më ký ag fe tóg mrin ke tí.

²² Ký Paulo tóg sór tý Areópago kri jé ký ag mý: “Atenas tá ke,” he mü. “Topë tý hën ri ke kamëg ájag tóg tí (mýr). Tag ve sóg,” he tóg.

²³ “Ájag jamã mí sóg tí, ký sóg ájag tý topë jo ïn kãsir kar vigvé. Ký sóg topë jo ïn sí ü vé, ký tóg to rán ký nĩ, hã vý: êg tý topë ki kagtĩg jo ïn, he mü, ti rá ti. Topë ên tó sóg tí, ájag tý Topë ki kagtĩg ên. Ájag tý ti ki kagtĩg nĩ ra ájag tóg ti mý nën ü kuggrũn tí,” he tóg.

²⁴ “Topë ên vñ mundo kar han, mí mü kar ke gé. Kanhkã tãn vë mýr, ký tóg tý ga to pã'i nĩ gé. Hã ký tóg êg tý ti jo ïn han krëm nĩ tú nĩgtĩ (mýr),” he tóg. ²⁵ “Ký êg tóg ti ki rĩr ke tú nĩ gé, ti jagtar tú nĩn ký. Vënh kar rĩn tóg nĩgtĩ (mýr), Topë ti, ký tóg vënh kar tý hãmãm ke han tí. Vënh kar tý nën precisar he kar nĩm tóg tí (mýr),” he tóg. ²⁶ “Ký tóg vënh kyvënh pir tý êprã ke kar hyn han, nação kar (mýr), ga kar mí mü mü ag (mýr). Tý êg vënh kyvënh pir nýtĩ. Ký tóg êg mý êg mur kurã nĩm mü gé, êg ter kurã ti ke gé. Êg mý tóg êg jamã nĩm mü gé, Topë ti,” he tóg. ²⁷ “Vënh kar hyn han tóg, Topë ti, êg tý ti to há nĩn jé, êg tý ti ki kanhró nýtĩ jé. Kór gy tú ti nĩ, ti pi(jé) kuvar gy nĩ. Kakó ti nĩ, Topë ti,” he tóg. ²⁸ “Ti tý êg han vë mýr, hã ký êg tóg rĩnrĩn nýtĩ nĩ, ti tugrĩn. Ti tugnĩn êg tóg mügtĩ (mýr), ký êg tóg ti tugrĩn nýtĩ gé (mýr), Topë tugrĩn. Hã ký ájag kãmĩ vënhrán tí ag tóg tó ja nĩgtĩ gé, ký ag tóg: tý êg Topë krë nýtĩ, he ja nĩgtĩ. ²⁹ Êg tý tý ti krë nýtĩn ký êg tóg ti ki kanhró nýtĩ gé. Ouro ri ke tú ti nĩ, Topë ti. Ti pi(jé) prata ri ke nĩ'. Ti pi(jé) pó ri ke nĩ'. Ti pi(jé) tý vënh kãggrã nĩ', retrato ke gé, ti sínvĩ ra. Êprã ke tý nën to jykrën mü ri ke tú ti nĩ, êg tý nën han mü ri ke tú ti nĩ. Topë vë (mýr), Topë,” he tóg, Paulo ti.

³⁰ “Hã ra Topë tóg êg to fe mág mü, êg tý ti ki kagtĩg nýtĩn ký. Hã ký tóg vãhã vënh kar mý vënh ví jënëg mü, êg tý êg jykre tovãnh jé.

³¹ Kurã nĩm tóg huri, ký tóg kurã ên ki êprã ke jykre kar tugnñm ke mü. Kurã ên ki tóg vënh jykre kurñj han ke mü inhã, Topë ti, ti tý êg jykre tugnñm ke mün ký. Ün pir kuprëg tóg, ti tý ti jagfy êg kar jykre tugnñm jé. Ên tóg ter ja nĩ, hã ra Topë tóg ti ter ký ti rĩn mãn ja nĩ, êg tý ti ki kanhró nýtĩ jé, ü tý Topë jagfy êg jykre tugnñm ke ti,” he tóg, Paulo ti.

³² Ti tÿ ag mÿ ti ter kar rÿr mæn tón ký ù ag tóg to é he mü. Jó ù ag tóg: “kurä ù kã ãg hën ri ke mün ä ví mẽ mæn sór mü,” he mü. ³³ Hã ký Paulo tóg tí mü, ag ré ký. ³⁴ Ký ù ag tóg ti nón mü mü, ký ag tóg Jesus ki ge mü sir. Ag kã ù vÿ tÿ Dionísio nÿ. Areópago tá ag jyvën tí ag kã ù vë, Dionísio ti. Ký ù fi tóg Jesus ki rä mü gé. Fi jyyj hã vÿ: Damáris, he mü. Ký ù ag vÿ ti ki ge mü gé sir.

18

Cidade tÿ Corinto tá

¹ Ký Paulo tóg cidade tÿ Atenas ki kutë ký cidade tÿ Corinto ra tí mü.

² Tá Israel ù tóg nÿ nÿ, ti jiji hã vÿ: Áquila, he mü. Ponto tá ke vë. Uri tóg ga tÿ Itália tá kãtÿg ja nÿ, ä prÿ fi mré. Fi jyyj hã vÿ: Priscila, he mü. Pã'i mág tÿ imperador tÿ Cláudio he mü tóg Israel kar ag mÿ: “cidade tÿ Roma ki pa jëg,” he ja nÿgÿ. Hã ký fag tóg cidade tÿ Corinto tá junjun ja nÿgÿ.

³ Ký Paulo tóg fag mré nÿ nÿ sir. Fag mré tóg rãnrãj mü sir. Hã ra fag tóg kur tÿ ñn han mügÿtÿ, Paulo kóm. Fag rãnrãj hã vë. Hã ký Paulo tóg fag mré rãnrãj mü sir, ti tÿ fag mré nÿn ký. ⁴ Ký tóg vënhkãn ke kurä kar ki ag mÿ Topë ví tó mü, Israel tÿ vënh kanhrãn jafã krëm, Israel ag tÿ ti ví kri fi jé, fóg tÿ Grego ag ke gé. ⁵ Ký Silas vÿ Macedônia tá kãtÿ mü, Timóteo ke gé. Ký Paulo tóg Topë ví tó tãvi nÿ nÿ, ñn tÿ kur han mæn tÿ tóg nÿ. Israel ag mÿ tóg Jesus kãmén mü, ti tÿ tÿ Cristo nÿ ti.

⁶ Hã ra ag tóg ti kato ví mü. Ký ag tóg Jesus to é he mü. Ký Paulo tóg ä kur rÿmrÿm mü, ag mÿ: “vënh hã ki äjag tóg vögfor kenh mü, nÿgme ki vár ký, inferno ki,” he jé. “Äjag mÿ sóg tó, Jesus ti, hã ra äjag tóg mẽ jãvãnh nÿtÿ. Ký äjag tÿ vësóg ki vësÿrënh ke vë. Ñnh hã tóg fóg ag kar mÿ tónh tÿg ha, kanhgág ag kar mÿ ke gé,” he tóg mü, Paulo ti. ⁷ Hã ký tóg tá kutë ký fóg ñn kãra rä mü, ti jiji hã vÿ: Tício Justo, he mü. Topë kamëg ti tí. Ti ñn vÿ Israel tÿ vënh kanhrãn jafã rä jë gé. Ký Paulo tóg ti ñn kãra rä mü sir.

⁸ Hã ra Israel tÿ vënh kanhrãn jafã to pã'i vÿ Jesus ki rä mü, ti jyyj hã vÿ: Crispo, he mü. Ti mré ke kar vÿ Jesus ki ge mü gé, Corinto tá ke tÿ hën ri ke ag ke gé, ag tÿ Paulo ví mẽ ký. Ký ag tóg kygpe ký nÿtÿ sir.

⁹ Kejën Paulo tóg kuty kã nén në vëg mü. Topë tÿ ti mÿ vënh ven vë, ký tóg ti mÿ: “kamëg tÿg ra,” he mü. “Ñnh ví kãmén ra, ha mẽ ký nÿ tÿg,” he tóg. ¹⁰ “Ä mré sóg nÿnh mü. Û pi(jé) ä vög kónãn mü,” he tóg. “Cidade tag ki ù tÿ hën ri ke ag vÿ tÿ isÿ nÿtÿnh mü,” he tóg, Topë ti.

¹¹ Ký Paulo tóg prÿg pir kri kysã tÿ 6 ke ki tá nÿ nÿ. Ag mÿ tóg Topë ví kãmén tí nÿ sir, tá.

¹² Kejën ù tÿ Gálio he mü tóg tÿ Romano tÿ governador nÿ, ga tÿ Grécia ki. Ký Israel ag

kar tóg Paulo kato vãsãnsãn mü. Ký ag tóg ti kãgmÿ ký pã'i mág mÿ ti ven mü mü. ¹³ Ký ag tóg governador mÿ: “tag tóg ãg jykre tÿ tú' he sór mü!,” he mü. “Vënh kar tóg ti ví tugñn Topë to jãnjãnh tí, vënh jykre tãg tÿ hã ra,” he ag tóg ti mÿ.

¹⁴ Ký Paulo tóg ví sór mü, hã ra Gálio tóg Israel ag mÿ: “Israel!,” he mü. “Ti tÿ nén ù kórég han mü ra sóg äjag jagfy ví tí vë, ti tÿ crime han mü ra, Paulo ti,” he tóg. ¹⁵ “Hã ra äjag jykre to äjag tóg ti to jÿ mü, äjag jiji to, äjag vënh rá to (mÿr). Isÿ pijé', äjag tú tag tí. Äjag hã ne tag to jykren ke mü ñnhã'. Ñnh pi(jé) äjag tú to jykren sór mü!,” he tóg, Gálio tí, pã'i mág ñn tí. ¹⁶ Ký tóg ag mÿ: “ha mü jëg,” he mü sir, ví tar han ký.

¹⁷ Ký tá nÿtÿ ag tóg Sóstenes kãgmÿ mü. Israel tÿ vënh kanhrãn jafã to pã'i vë. Ti kãgmÿ ký ag tóg tí mrãnmrãn mü, pã'i mág ñn ñn tá, hã ra Gálio tóg ki ñmë sór tú nÿ.

Paulo tÿ Antioquia ra vÿn ke

¹⁸ Ký Paulo tóg tá nÿ sir, kurä tÿ hën ri ke ki. Ký tóg kejën Jesus mré ke ag mÿ: “isÿ vë ha,” he mü. Ký Áquila tóg ti mré tí mü, ti prÿ tÿ Priscila fi mré hã. Ag tÿ ga tÿ Síria ra mÿnh ke vë. Cidade tÿ Cencreía tá ag tóg canoa mág ki ge sór mü, va mü jé. To hã tóg vënh jãrëg mü, Paulo ti, Topë mÿ promessa han ký. ¹⁹ Ký ag kar tóg canoa mág kãki cidade tÿ Éfeso ra mü mü. Hã ra Áquila fag vÿ tá nÿtÿ, mü mæn tÿ fag nÿ sir.

Ký Paulo tóg Israel tÿ vënh kanhrãn jafã kãra rä mü, Israel ag mré ví jé. ²⁰ Ag tÿ ti ví mẽ ký tá ke ag tóg ti mÿ: “ëg mré nÿ nÿ,” he mü.

Hã ra tóg ag mÿ: “hã ra sóg ver tÿg mü ha,” he mü. ²¹ “Kãnhmar sóg vÿn kenh ke mü hã ra, Topë tÿ ñnh vÿn kenh ke to há nÿn ký,” he tóg. Ký tóg cidade tÿ Éfeso tá kutë mü. ²² Ký tóg cidade tÿ Cesaréia tá jun mü. Ký tóg cidade tÿ Jerusalém ra tÿg ký Jesus ki ge mü kar vigvëg mü, ù tÿ Topë ví mẽ jé vënh mæn tí ag. Kar ký tóg cidade tÿ Antioquia ra tí mü. ²³ Tá tóg nÿ sÿ han mü. Kar ký tóg tá kutë ký ga tÿ Galácia mÿ kutë mü, ga tÿ Frígia mÿ ke gé. Jesus mré mü ag jyvën tóg mü sir, ag tÿ tar nÿtÿ jé.

Apolo tÿ Topë ví tó

²⁴ Kejën Israel ù tóg cidade tÿ Éfeso tá jun mü, ti jiji hã vÿ: Apolo, he mü. Cidade tÿ Alexandria tá tóg mur ja nÿ. Ví há ti nÿ. Topë ví tó tóg tí gé, vãsÿ rán ký nÿ ñn to tóg tar nÿ.

²⁵ Ñn tóg Jesus japry ki kanhró nÿ, Jesus jamÿn ki. Mümëg vãnh nÿn ký tóg Jesus ví tó tí mü, ti tÿ to krónh ke vãnh nÿn ký. Hã ra tóg João tÿ ag kygpeg mü ñn hã ki kanhró nÿ. Ëg tÿ Jesus jyyj tó ký kygpe ký nÿ tag ki kagÿg tóg nÿ ver.

²⁶ Ñn tóg Israel tÿ vënh kanhrãn jafã krëm ag kanhrãn mü sir, ti tÿ mümëg vãnh nÿn ký.

Áquila fag tý ti ví mēg kŷ fag tóg ti mŷ: “ēg venh kätig nī,” he mü. Kŷ fag tóg ti mŷ Topē japry kāmén kân mü, Topē jamîn ti. ²⁷ Kar tóg ga tý Grécia ra tŷg sór mü, Apolo ti. Kŷ Jesus mré ke ag tóg ti mŷ: “há ti nŷ, ha tŷg ge,” he mü. Kŷ ag tóg Jesus mré mü ag mŷ vènh rá jēnēg mü, ag tý ti mŷ: “kārā ra,” hen jé. Tá jun kŷ tóg Jesus ki ge kŷ nŷti ag jyvèn mü, kŷ ag tóg ti tý ag jyvèn to tar han kŷ nŷti nī sir, Topē tý ün jagāgtān mü ag. ²⁸ Israel ag mré tóg ví ti, Apolo ti, vènh kar jo. Ag mŷ tóg Topē ví tó ti, vāsŷ rán kŷ nī èn ti. Kŷ tóg ag mŷ Cristo kāmén mü sir. “Cristo vŷ tý Jesus nī,” he tóg mü ag mŷ, Apolo ti, ag mŷ Topē ví rá kāmén kŷ.

19

Paulo tý cidade tý Éfeso tá nī

¹ Kŷ Apolo tóg cidade tý Corinto tá nī nī sir. Hā ra Paulo tóg cidade tý Éfeso tá jun mü. Ga èn mī tóg tŷg ja nŷgtī, pānónh kri kyjer èn mī. Kŷ tóg Éfeso tá jun mü sir.

² Tá ū ag tóg Jesus ki ge ja nŷgtī. Kŷ Paulo tóg ag mŷ: “ājag mŷ Topē kuprŷg tý jagrē nŷtī, ājag tý Jesus ki gen kār?” he mü. Kŷ ag tóg ti mŷ: “kŷ ne nē ge, Topē kuprŷg ti?” he mü, Paulo mŷ. ³ Kŷ Paulo tóg: “ājag tý kygpe kŷ ājag hē ri ké?” he mü. Kŷ ag tóg: “João tý ag kygpe ri ke ti nī, ēg kygpe ti,” he mü. ⁴ Kŷ Paulo tóg: “João tóg ag kygpe ja nŷgtī, ag tý ājag jykre tovānh sór nŷtŷn kŷ,” he mü. “Kŷ tóg vènh kar mŷ kāmén ja nī gé, ag tý ū tý ti nón kätī èn ki ge jé, há vŷ: Jesus, he mü,” he tóg, Paulo ti. ⁵ Ag tý tag mē kŷ ag tóg ti mŷ: “Jesus jiji tó kŷ ēg kygpe ge,” he mü. ⁶ Kŷ Paulo tóg ā nŷgé tý ag mēg mü, kŷ Topē kuprŷg tóg ag ki rá mü sir. Vènh ví ū han ag tóg mü sir. Kŷ ag tóg Topē ví tó mü gé. ⁷ Ū tý 12 ag hŷn, vènh ví ū han mü èn ag.

⁸ Kŷ Paulo tóg Israel tý vènh kanhrān jafā kārā rá mü. Ti tý mŷmēg vānh nŷn kŷ tóg Topē tý tý ēg pā'i nī kāmén mü. Kŷ sŷ tāgtŷ ki tóg ag mŷ kāmén mü, ag tý hēn ri ke mŷn ti ví kri fi jé. ⁹ Hā ra ū ag tóg ti ví to fe ū nŷti sir, ag tý kri fi jāvānh nŷtŷn kŷ. Kŷ ag tóg to é hen kŷ ag tóg to ví kónān mü, vènh kar jo. Kŷ Paulo tóg ag mré ví mán tú nī sir. Jesus mré mü ag mŷ tóg: “vyr mŷ ēg nŷti,” he mü. Kŷ tóg escola krēm ag kanhrān mü sir, kurā kar ki. Escola to professor èn jiji há vŷ: Tirano, he mü.

¹⁰ Prŷg régre ki tóg tá nī nī, gen kŷ, Paulo ti. Hā kŷ ga tý Ásia tá ke ag kar vŷ Jesus ví mēg mŷgtī, Israel ag kar, fóg tý Grego he mü ag kar ke gé. ¹¹ Kŷ Topē tóg Paulo mŷ vènh jykre nŷm mü gé, kŷ tóg ēg tý nén han vānh tý hēn ri ke hyn han mü. ¹² Kejēn ag tóg Paulo kur tý ün kagyga ag mēgmēg mü, ag tý há' he jé. Paulo tý kur mē kar kŷ ag tóg tý ün kagyga ag mēgmēg mü. Kŷ ag tóg hághá' he mü. Vènh jagrē kórég ag vŷ gen kŷ pa mü gé, ün kaga ag tý ti kur mē kŷ.

Kujá ag

¹³ Kŷ Israel ag kujá ag vŷ tá nŷti gé. Kujá èn ag tóg èmā kar kri rŷm ke ti. Kejēn ag tóg ājag tý vènh jagrē kórég ven kŷ ag tóg Jesus jyji tó ti. On kŷ ag tóg tó ti. Kŷ ag tóg ū mŷ: “Jesus jykre tý sóg ā kutēm ke mü, Paulo tý ün kāmén ti èn jykre tý,” he mü, ün jagrē kórég mŷ. Hā ra ag tý ón kŷ Jesus jiji tó vè. Ti mré ke pijé'. ¹⁴ Ū tý ge tó mü ag vŷ tý Israel ag nŷti. Topē tú ki rŷr ti to pā'i mág krē ag vè, kŷ ti jiji há vŷ: Ceva, he mü, ag panh jyji ti. Ū tý 7 ke ag vè, ti krē èn ag.

¹⁵ Ag tý ün jagrē kórég mŷ Jesus jiji tó kŷ vènh jagrē kórég èn tóg ag mŷ: “Jesus ki kanhró sóg nī, Paulo mē inh huri ke gé, há ra ājag tóg tý ū nŷti?” he mü ag mŷ, kujá ag mŷ. ¹⁶ Kŷ ün jagrē kórég èn tóg ag to hŷm he mü. Ag kygrēg tóg mü, há ra ag tóg ti tý hē ri ke tú nī. Kŷ ag tóg kator kŷ rinŷg mü sir, kygvènh kŷ. ¹⁷ Kŷ Éfeso tá ke ag kar tóg mēg mü, Israel kar, fóg tý Grego ag kar ke gé. Kŷ ag tóg mŷmēgmēg mü sir. Kŷ Jesus Cristo jiji tóg ag mŷ tar nī, ag mŷ tóg nén kar káfór nī, Jesus Cristo jyji ti.

¹⁸ Kŷ Jesus ki ge kŷ nŷti ag tóg ājag jykre kórég tugtó mü sir, jagnē mŷ. ¹⁹ Ū ag tóg curandeiro tý han ja nŷgtī, kujá tú ke gé. Kŷ ag tóg ājag vènh rán ge kāmŷ mü, curandeiro tý vènh rán èn ti. Kŷ ag tóg kuprŷn kân mü sir, vènh kar rŷnve. Ag tý ti kaja nŷkrén kŷ tóg kaja e ja nī, jānkamy tý 50 mil hŷn. ²⁰ Hā kŷ Topē ví tóg sir vènh kar kri rŷm ke mü. Kŷ ū tý hēn ri ke ag tóg kri fig mü sir.

Éfeso tá vènh génh

²¹ Kar kŷ Paulo tóg to jykrén mü. Ga tý Macedônia mī tóg kuté sór mü, ga tý Grécia mī, Jerusalém ra tŷg jé. “Isŷ Jerusalém ra tŷg kar kŷ sóg cidade tý Roma ra tŷg sór mü gé,” he tóg, Paulo ti. ²² Kŷ tóg ga tý Macedônia ra ün régre ag jēgnēg mü, ti mré rānhraj mü ag, há vŷ: Timóteo mré Erasto, he mü. Ti há tóg há ra ga tý Ásia tá nī nī ver, Paulo ti.

²³ Kejēn vènh génh tóg kuté mü, Jesus japry tugrŷn, ti jamîn tugnŷn. ²⁴ Ū tóg Éfeso tá nī nī, ū tý prata tý in si kágrá han mü ti, ū tý topē tý Diana he mü fi jo in si èn kágrá han mü ti, retrato èn. Ū tý han mü jiji há vŷ: Demétrio, he mü. Ti camarada tý hēn ri ke ag tóg vènh rānhraj èn ki nén há vég ti. Ag ganho vè.

²⁵ Kŷ tóg ā camarada ag jé prēr kân mü, Demétrio ti. Ū tý ā ri kén rānhraj mü ag jé prēr tóg mü gé. Ag vènh mán kŷ tóg ag mŷ: “há vé,” he mü. “Vènh rānhraj tag ki ēg tóg nén ū há vég mügtī, ēg ganho ti. Tag ki ēg há nŷti,” he tóg. ²⁶ “Hā ra Paulo tag tóg cidade tag ki tóg ū tý hēn ri ke krŷn mü sir, ga tý Ásia mī ke gé. Ag mŷ tóg: “vènh nŷgé tý han ja pi(jé) tý Topē nī,” he ti. Kŷ ag tóg ti ví kri fig mü sir. Tag vég ēg mü (mŷr),” he tóg. ²⁷ “Kŷ ēg tý nén tag tóg tú' he sór mü sir ti tugrŷn,

ëg ganho ti. Hã ra Diana fi jo ïn tóg tÿ nén ù tú nĩ ke gé, ti sïnvĩ nĩ ra. Kÿ fi tóg tÿ nén ù tú nĩ gé sir, fi tÿ tÿ ùn mág nĩ ra. Ásia kar mĩ ag tóg fi to jãnjãñ tĩ, ga kar mĩ ke gé. Hã ra tóg fi tÿ tÿg' henh ha, Paulo ti, ti tÿ: "vënh kãggrá pi(jé) tÿ Topê nĩ, hen kÿ," he tóg, Demétrio ti, ù tÿ fi jo ïn sĩ han mÿ ên ti.

²⁸ Ag tÿ tag mē kÿ ag fe tóg gÿm ke mÿ sir. Kÿ ag tóg jamã há(a) prēr kÿ: "!.topê tÿ Diana fi vÿ kãfór ne..! ..Tÿ fi Êfeso ag tú ne..!" he mÿ sir, prērprēr kÿ. ²⁹ Kÿ cidade ên ki ag vënh génh vë sir, kÿ vënh kar tóg ïn mág ên ra pétê mÿ, ïn kri ïn tú ên ra. Gaio he mÿ ti pére ag tóg mÿ mÿ, ti kãgmĩ kÿ, Aristarco ke gé. Macedônia tá ke ag vë. Ên ag tóg Paulo mré kãmũ ja nĩgtĩ. Ên ag kugmĩg ag tóg mÿ, ag tÿ ïn mág ên ra ag tatĩ mÿ jé.

³⁰ Kÿ Paulo tóg ra tũg sór mÿ, ag mré vĩ jé, hã ra ù tÿ Jesus ki ge kÿ nÿtĩ ag tóg ti mÿ: "tĩ tũg ra," he mÿ. ³¹ Kÿ ga tÿ Ásia tá pã'i ag tóg ti mÿ vënh vĩ jënêg mÿ gé, ti tÿ ïn mág ên ra ti tú nĩ jé. Ti to ag tóg há nÿtĩ, pã'i ag.

³² ïn mág tá ag tóg vënh mãn kÿ nÿtĩ nĩ, ù tÿ hën ri ke ag. Kÿ ù ag tóg nén ù tó tí, prērprēr kÿ, jó ù ag tóg nén ù tó tí, prērprēr kÿ. Kÿ vënh kar tóg vĩ vĩ he kãn mÿ sir. Vënh mãn kÿ ag nÿtĩ, hã ra ag tóg: "ëg tÿ hë ri ke jé vënh mãn nê hÿn'?" he mÿ. ³³ Kÿ Israel ag tóg vënh kar mÿ ù ven mÿ gé, Alexandre he mÿ ên. Kÿ Alexandre tóg ã nĩgê tÿ ge mÿ, ag tÿ katy' he jé. Kÿ tóg ag mÿ kãmén sór mÿ. ³⁴ Kÿ ag tóg vëg mÿ sir, ti tÿ tÿ Israel nĩ ti, Alexandre ti. Hã ra ag tóg tÿ fóg nÿtĩ, tá vënh mãn kÿ nÿtĩ ag. Kÿ ag tóg Israel ag to jũgũ nÿtĩ nĩ. Ag tÿ ti tÿ tÿ Israel nĩ ên ven kÿ vënh kar tóg prēr pir han mÿ, hã vÿ: "!.Êfeso tá ke fi tÿ vënh kar kãfór ne..! ..Diana he mÿ fi vÿ vënh kar kãfór ne..!" he mÿ, prērprēr kÿ. Hora régre han ag tóg mÿ sir, ge nÿtĩ ki.

³⁵ Governo mÿ rán tĩ ên tóg há ra ag fe tÿ há' he mÿ. Kar kÿ tóg ag mÿ: "Êfeso tá ke'," he mÿ. "Vënh kar vÿ Diana fi ki kanhró nÿtĩ," he tóg. "Êfeso tá ëg tóg fi ki rĩr mÿ. Fi kãggrá nêji tóg kanhkã tá kãkutê ja nĩ. Vënh kar tóg tag ki kanhró nÿtĩ," he tóg. ³⁶ "Û tóg tag kato vĩ tú nĩgtĩ (mÿr)," he tóg. "Hã kÿ jatũ ke. Krĩ rÿg tũg ra," he tóg. ³⁷ "Tag ag tatĩ ájag tóg kãmũ ja nĩgtĩ, hã ra ag tóg topê fi jo ïn tá nén ù péju ja tú nĩgtĩ. Êg topê fi to ag tóg vĩ kónãn tú nĩgtĩ (mÿr)," he tóg. ³⁸ "Demétrio mÿ ag kato vĩ sór ke mÿ'?" he tóg. "Vënh kãggrá han mÿ ag mÿ ti mré ag vĩ kafãn sór mÿ'?" he tóg. "Kÿ kófa ag mÿ tómnĩ ge, vënh jyvën ke kurã ên kã. Ag kato vĩmnĩ ge," he tóg. ³⁹ "Ájag tÿ hã ra nén ù tó sór kÿ ájag tóg ëg tú ki kanhró nÿtĩ. Kurã nĩm jé ëg tóg ke mÿ, kÿ ëg vënh mãn kÿ venh mÿ ha," he tóg. ⁴⁰ "Hã ra ëg tÿ ón kÿ vënh génh kÿ ù ag hÿn ëg to: pã'i mág tÿ imperador kato ag tē sór mÿ, he mÿ. Nén ù tú to ájag tóg vënh mãn mÿ (mÿr)," he tóg.

"Û tÿ ëg mÿ: ne nê? he mÿ ra ëg tÿ ne tónh ke tóg tú tĩ," he tóg, governo mÿ rán tí ti. ⁴¹ Kar kÿ tóg ag mÿ: "ha mÿ jëg," he mÿ. Kÿ ag tóg mÿ mÿ sir.

20

Paulo tÿ ga tÿ Macedônia mĩ tũg

¹ Vënh kar tÿ jatũ ke mãn kÿ Paulo tóg Jesus ki ge kÿ nÿtĩ ag jé prēr mÿ. Ag jyvën tóg mÿ, kÿ tóg ag mÿ: "sÿ tí ma," he mÿ. Kÿ tóg ga tÿ Macedônia ra tí mÿ. ² Kÿ tóg ga ên mĩ tí mÿ, kÿ tóg fĩn kutê mÿ. Jesus ki ge kÿ nÿtĩ kar ag jyvën mág tóg mÿ. Kÿ tóg tũg mãn kÿ ga tÿ Grécia tá jun mÿ. ³ Tá tóg kÿsã tágtũ tũg mÿ. Kÿ tóg ga tÿ Síria ra vÿn ke sór mÿ, canoa mág kãmĩ. Hã ra Israel ag tóg tá ti vóg kónãn sór mÿ. Kÿ tóg to jÿkrén kÿ ga tÿ Macedônia mĩ kutê mÿ, ga tÿ Síria ra vÿn ken jé. ⁴ Ti mré ag tóg mÿ mÿ, hã vÿ: Sópatro, he mÿ, Pirro kósin tag ti, Beréia tá ke tag ti. Kÿ Tessalônica tá Artistarco tóg ti mré tí mÿ, Segundo ke gé. Derbe tá Gaio tóg ti mré tí mÿ, Timóteo ke gé. Ásia tá Tíquico tóg ti mré tí mÿ, Trófilo ke gé. ⁵ Ên ag kar vÿ ëg jo mÿ mÿ, cidade tÿ Tróade ra. Tá ag tóg ëg jávãnh mÿ sir.

⁶ Kÿ ëg tóg cidade tÿ Filipos tá pa mÿ, festa tÿ pão jëgia tú ke kurã kar kÿ. Kÿ ëg tóg kurã tÿ 5 (ke) tũg kÿ Tróade tá junjun mÿ ag tá, ëg jo mÿ ag tá. Tá ëg tóg kurã tÿ 7 (ke) tũg mÿ sir.

Cidade tÿ Tróade tá

⁷ Semana tÿ kurã ve ki ëg tóg vënh mãn mÿ sir, Domingo kã. Jesus jamĩ kó jé. Kÿ Paulo tóg tÿ vaj kÿ tũg sór mÿ, hã kÿ tóg ag mré vëmén mág mÿ. Kÿ ëg tóg meia noite pétêm mÿ, vëmén nÿtĩn ki. ⁸ ïn to jãpyr jafã tá ëg nÿtĩ, kÿ néj gru tÿ hën ri ke tá grug kÿ nÿtĩ nĩ.

⁹ Kÿ kyrũ tóg tá nĩ nĩ, ti jÿjÿ hã vÿ: Êutico, he mÿ. Jãnkã ror kã tóg nĩ nĩ, janela kã. Hã ra tóg nũr mÿ sir. Nũr sér han tóg mÿ sir. Jó Paulo tóg vëmén jê nĩ. Kÿ tóg ã nũr kÿ jãnkã ror ki kutê mÿ. Janela tágtũ tá nĩ kÿ tóg ëprã kutê mÿ. Kÿ tóg ter ja nĩ sir, ag tÿ re kÿ, ti ve jé.

¹⁰ Kÿ Paulo tóg tere mÿ gé sir. Ti kri tóg pãnh ke mÿ. Kÿ tóg ti kãgũg mÿ, ã nĩgnó tÿ. Kÿ tóg ag mÿ: "fe kaj tũg ra," he mÿ. "Ti kuprĩg vÿ ti kãkã nĩ nĩ," he tóg. ¹¹ Kÿ tóg tãpyr mÿ, Paulo ti. Jesus jamĩ kãnhkrég tóg mÿ sir, kÿ tóg ko mÿ gé. Ag mÿ tóg vëmén mág han mãn mÿ gé, kÿ tóg tÿ vaj mÿ. Vaj kÿ tóg tí mÿ, cidade ên ki kutê kÿ, Paulo ti.

¹² Hã ra ag tóg kyrũ ên pére kãmũ mÿ. Rĩr tóg nĩ nĩ, kÿ ag krĩ tóg há' he mÿ sir.

Cidade tÿ Mileto ra

¹³ Kÿ ëg tóg ti jo canoa mág kãra ge mÿ, Paulo jo. Kÿ ëg tóg cidade tÿ Assós ra mÿ mÿ. Tá Paulo tóg ëg mré canoa kãra rã sór mÿ gé, ti tÿ ëg mré tũg jé. "Iso ra mÿ jëg, ïnh

hã vỹ inh pẽn kã ra tĩ mũ,” he ja tóg nĩgtĩ, Paulo ti. ¹⁴ Ēg tỹ cidade tỹ Assôs tá pa kỹ tóg ěg mré tĩ mũ gé, Paulo ti, canoa mág kãmĩ. Kỹ ěg tóg cidade tỹ Mitilene tá junjun mũ. ¹⁵ Tá pa kỹ ěg tóg tỹ vaj kỹ goj vãso tỹ Quios kakãm krỹg mũ. Tỹ vaj kỹ ěg goj vãso tỹ Samos to há nũgnũr mũ, kỹ ěg tóg tỹ vaj kỹ cidade tỹ Mileto tá junjun mũ sir. ¹⁶ Paulo tóg: “Ēfeso ra ěg mũnh ke tũ nĩ,” he ja nĩgtĩ. “Ēg tỹ Jerusalém kukãm mũnh ke vẽ, há kỹ ěg tóg Ásia ki nỹtĩnh ke tũ nĩ. Festa tỹ Pentecoste ki tóg sỹ Jerusalém tá nĩnh há tĩ,” he ja tóg nĩgtĩ, Paulo ti.

Paulo tỹ Jesus mré ke ag mré vĩ

¹⁷ Mileto tá nĩ kỹ tóg Ēfeso ra vẽnũh vĩ jẽnẽg mũ, Paulo ti, kófa ag mỹ, Jesus ki ge kỹ nỹtĩ to pã i ag mỹ, ag kãmũ jé. ¹⁸ Ag tỹ tá junjun kỹ tóg ag mỹ: “inh ve ja ájag tóg (mỹr),” he mũ. “Inh kãtĩg ven kã ájag tóg inh vé, isỹ ga tỹ Ásia tá jun ven kã,” he tóg. ¹⁹ “Ēg Senhor tỹ Jesus tỹ inh mỹ nẽn nĩm ja han isóg tĩ. Vẽnũh kãfór han tũ sóg tĩ. Kejẽn sóg fỹ tĩ ge, sỹ vẽnũh jykre pãno ven kỹ. Israel ag tóg iso, jũgũũ tĩ gé, kỹ sóg vẽnũrẽnh tĩ gé,” he tóg.

²⁰ “Nẽn há kar tóg sóg tĩ ájag mỹ. Inh pi(jé) ájag mỹ tó tũ nĩgtĩ, sỹ nẽn ki kanhrãn mũ ti. Ēg vẽnũh mũn ki sóg tó ja nĩgtĩ, ájag ĩn krẽm ke gé,” he tóg. ²¹ “Israel ag mỹ sóg tó ja nĩgtĩ, inh mré ke ag mỹ, fóg tỹ Grego ag mỹ ke gé, ag tỹ ájag jykre tovãnh jé, Topẽ jykre han jé, Jesus Cristo ki rá jé, ěg Senhor ki. Tag tó ja sóg nĩgtĩ,” he tóg, Paulo ti.

²² “Hã vé, Jerusalém ra sóg tĩ mũ, Topẽ kuprĩg tỹ inh mỹ: ha tĩg, hen kỹ. Isỹ tá nẽn venh ke ki kagtĩg sóg nĩ ver,” he tóg. ²³ “Hã ra Topẽ kuprĩg tóg inh mỹ tag tó tĩ, ha mẽ: “ã se jé ag tóg ke mũ, ã vóg kónãn jé ag tóg ke mũ,” he tóg tĩ. Isỹ ěmã ù ki rá tóg inh mỹ inh vẽnũrẽnh ke tó tĩ, Topẽ kuprĩg tĩ,” he tóg. ²⁴ “Hã ra tóg inh mỹ tỹ nẽn ù tũ nĩ. Ag tỹ isẽn ke mũ ra tóg inh mỹ tỹ nẽn ù tũ nĩ ge. Sỹ inh rãnrãj kãn há tóg tĩ, Jesus Cristo tỹ inh mỹ vẽnũh rãnrãj nĩm ja ěn ti, há vỹ: sỹ vẽnũh kar mỹ Jesus to vĩ sér ěn tó jé, he mũ, sỹ Topẽ tỹ ěg jagẽgtãn mũ ti tó jé, he mũ,” he tóg.

²⁵ “Hã vé, inh ve mũn ke tũ ájag tóg nĩ ha, ki kanhró sóg nĩ. Û tỹ hẽn ri ke ag mỹ sóg Topẽ tỹ tỹ ěg pã i nĩ tó ja nĩgtĩ, isỹ ag venh tĩg kỹ. Hã ra ag kar ěn tóg inh ve mũn ke tũ nĩ ha,” he tóg. ²⁶ “Hã kỹ sóg ájag mỹ tó mũ. Û tỹ Jesus ki rá tũ nĩn kỹ tóg iso: inh mỹ tóg tó ja tũ nĩ, henh ke tũ nĩ,” he tóg. ²⁷ “Ájag mỹ sóg tó kãn, Topẽ jykre kar tóg sóg ájag mỹ. Inh pi(jé) ájag mỹ nẽn ù tó tũg ja nĩ,” he tóg. ²⁸ “Vẽnũh ki rĩrmnĩ, vẽnũh jykren kỹ. Kỹ Jesus ki ge mũ kar ag ki rĩrmnĩ gé. Topẽ kuprĩg vỹ ájag tỹ ag to pã i hyn han, kỹ ag ki rĩr há han nĩ. Á kyvẽnũh tỹ tóg ag kygãm mũ mỹr, Jesus ti. Ti mỹ ag tóg tỹ ti mẽg ri ke nỹtĩ, kỹ ájag tỹ ti mẽg ěn jẽn ke,” he tóg. ²⁹ “Isĩg kỹ ù ag tóg ájag to junjun

ke mũ, kỹ ag tóg mĩg ri ke nỹtĩ, ti mẽg mũn sór kỹ, há vỹ: Jesus ki ge kỹ nỹtĩ ag kókẽn sór mũ, he mũ,” he tóg. ³⁰ “Ájag kãmĩ ù tóg vẽnũh ó tónh ke mũ gé, Jesus mré mũ ag tỹ ag mré mũ kónãn han jé,” he tóg. ³¹ “Kỹ vẽnũh ki rĩr. Iso jykren. Prỹg tãgtũ ki sóg ájag jyvẽn, kurã ki, kuty ki ke gé. Ájag kar jyvẽn sóg (mỹr). Ájag jyvẽn kỹ sóg fỹ tĩ gé kejẽn,” he tóg. ³² “Hã ra sóg Topẽ mỹ: ag ki rĩr, he mũ, ájag to. Topẽ vỹ ã vỹ tỹ ájag ki rĩr ke mũ gé, ti tỹ ájag jagãgtãn kỹ. Ti há vỹ ti ki rá to ájag tar han ke mũ, Topẽ ti. Ájag mỹ tóg ěmã há tãvĩ nĩm ke mũ gé, kar kỹ, ti tũ kar ag mré há,” he tóg, Paulo ti.

³³ “Inh pi(jé) ájag mỹ: inh mỹ jãnkamy nĩm, inh mỹ kur nĩm, he mũ,” he tóg. ³⁴ “Isỹ nẽn ù gẽnũh jé sóg rãnrãj ja nĩgtĩ (mỹr), inh nĩgẽ tỹ. Kỹ inh rãnrãj ki inh companheiro ag vỹ ájag tũ ti vĩgve ja nĩgtĩ ge inh kóm,” he tóg. ³⁵ “Hã ki sóg ájag mỹ Jesus jykre ti ven mũ. Ēg rãnrãj ki ěg tũ ven kỹ ěg tóg ùn krónhkrój ag mỹ nẽn ù vin ke mũ gé, ěg tỹ ti jykre han kỹ. Ēg Senhor tỹ Jesus vĩ mũ sóg ěkrég tĩ. Ti há tóg ěg mỹ tag tó ja nĩgtĩ, kỹ tóg: “ũ tỹ ěg mỹ nẽn ù nĩm kỹ tóg pãgsĩ nỹ,” he ja nĩgtĩ. “Hã sĩ tóg nỹ. Ēg tỹ ù mỹ ěg tũ nĩm há kỹ tóg há nỹ,” he ja tóg nĩgtĩ, Jesus ti,” he tóg, Paulo ti. Paulo tỹ ag mỹ ken há vẽ.

³⁶ Ti tỹ tó kãn kỹ tóg ã jakrĩ tỹ jé mũ, kỹ tóg Topẽ mré vĩ mũ, vẽnũh kar to. ³⁷ Kỹ ag tóg kygfỹ he mũ. Paulo nunh jãgmỹ ag tóg ájag nĩgnó fón mũ, ti ki ag tóg nhun ke mũ. ³⁸ Ag mỹ tóg e tĩ, ti tỹ ag mỹ: “inh ve mũn ke tũ ájag nĩ ha,” hen kỹ. Kỹ ag tóg canoa mág ra ti mré mũ mũ sir.

21

Jerusalém ra

¹ Vãhã ěg tóg ag mỹ: “ěg mũ sór vẽ,” he mũ. Ēg tỹ ag ré kỹ mũ kỹ tóg ag mỹ jagy tĩ. Ge ra ěg tóg tá pa mũ. Kỹ ěg tóg canoa mág kãmĩ mũ mũ, goj vãso tỹ Cós kukãm, vẽnũméri. Tỹ vaj kỹ ěg tóg goj vãso tỹ Rodes tá junjun mũ. Kar ěg tóg cidade tỹ Pátara tá junjun mũ sir. ² Tá ěg tóg canoa mág ù vэг mũ gé, ù tỹ ga tỹ Fenícia ra tĩ mũ ěn. Kỹ ěg tóg kãra ge kỹ kãmĩ mũ mũ sir. ³ Goj vãso tỹ Chipre vэг ěg tóg mũ, ěg jakãnh tá. Kỹ ěg tóg ga tỹ Sírĩa kukãm mũ mũ. Cidade tỹ Tiro tá ěg tóg krỹg mũ. Ag tỹ canoa tỹ nẽn rĩnh tĩ ěn tỹ tá vin han ke vẽ, cidade tỹ Tiro tá. ⁴ Tá ěg tóg Jesus mré mũ ag vэг mũ. Há kỹ ěg tóg kurã tỹ 7 (ke) ki tá nỹtĩ nĩ. Topẽ kuprĩg tỹ ag krĩn kỹ ag tóg goj Paulo mỹ ke mũ, ti tỹ Jerusalém ra tĩg tũ nĩ jé, he ag tóg. ⁵ Ge ra ěg tóg kurã tỹ 7 (ke) tũg kỹ mũ mũn mũ. Hã ra ag tóg ěg mré mũ sĩ han mũ, ájag prũ fag mré há ke gé. Cidade tá ag tóg pa mũ ěg mré, kỹ ěg tóg goj fyr tá ěg jakrĩ tỹ nỹtĩn kỹ Topẽ mré vĩ mũ. ⁶ Kỹ ěg tóg: “ěg mũnh ken vẽ ha,” he mũ. Kỹ ěg tóg canoa kãra ge mũ. Jó ag tóg ájag jamã ra vỹnvỹn ke mũ gé.

⁷ Kÿ ěg tóg cidade tÿ Tiro tá pa kÿ mÿ mÿn kÿ cidade tÿ Ptolemaida tá junjun mÿ. Jesus mré ke ag vég ěg tóg mÿ sir tá. Ag mré ěg tóg kurã pir han mÿ.

⁸ Tÿ vaj kÿ ěg tóg tá pa kÿ cidade tÿ Cesaréia ra mÿ mÿ, ěg pën kã. Tá ěg tóg Jesus vï tó tí ù ìn krêm nÿti mÿ, ti jiji hã vÿ: Filipe, he mÿ. Û tÿ 7 (ke) ěn ag kã ù vë, ù tÿ vëjën vënh kãpöpãm mÿ ěn ag kã ù vë. ⁹ Ti kósin fag vÿ tÿ 4 (ke) nÿti, ùn mën ja tÿ fag. ěn fag vÿ Topë vï tó mÿgti.

¹⁰ Si há tÿ tá Judéia tá ke ù tóg kãti mÿ, ù tÿ Topë vï tó tí ti, ti jÿjÿ hã vÿ: Ágabo, he mÿ. ¹¹ ěn tóg ěg tá jun kÿ Paulo vësógfïn ja tÿ ã nÿgé sigség mÿ, ã pën ke gé. Kÿ tóg: “Topë kuprÿg tÿ tón hã vë, ha mē: ù tÿ vësógfïn ja tag tÿ tÿ ñ Ûn vÿ se kÿ jën hã mÿ,” he mÿ. “Israel ag vÿ ti senh mÿ, kÿ ag tóg fóg ag mÿ ti fëg mÿ, he tóg, Topë kuprÿg ti,” he tóg, Ágabo ti.

¹² ěg tÿ tag mē kÿ ěg tóg Paulo mÿ: “Jerusalém ra tÿ tÿg nÿ,” he mÿ. Kÿ tá ke ag tóg ge mÿ sir ěg mré. ¹³ Hã ra Paulo tóg: “ãjag hã ne tóg kygfÿ’ he mÿ!” he mÿ. “Inh fe kaj han ãjag tóg mÿ,” he tóg. “Ag tÿ ise sór nÿtÿn kÿ tóg inh mÿ tÿ nén ù tÿ nÿ. Ag tÿ isén sór nÿtÿn kÿ tóg inh mÿ tÿ nén ù tÿ nÿ gé, ag tÿ Jerusalém tá inh vóg kónãn sór kÿ, ěg Senhor tÿ Jesus tugnÿn,” he tóg, Paulo ti.

¹⁴ ěg vï mē jãvãnh tóg nÿ. Kÿ ěg tóg vï mãn tÿ nÿ sir. “Jesus tÿ nén han mÿ vÿ tóg há nÿ,” he ěg tóg mÿ sir. ¹⁵ Kar kÿ ěg tóg nén kar kãn mÿ. Kÿ ěg tóg Jerusalém ra mÿ mÿ. ¹⁶ Cesaréia tá ke ù ag tóg ěg mré mÿ mÿ gé, Jesus mré ke ù ag. ěg mÿ ag tóg ù ven mÿ, ěg tÿ ti ìn krêm nÿti jé. Ti jiji hã vÿ: Menasom, he mÿ. Goj vãsö tÿ Chipre tá ke vë. Vãsÿ tóg Jesus ki rá ja nÿgti. ěg tÿ ti ìn krêm nÿgnÿr ke vë.

Paulo tÿ Tiago mré vēmén

¹⁷ ěg tÿ Jerusalém tá junjun kÿ Jesus mré ke ag fe tóg mrin ke mÿ sir.

¹⁸ Tÿ vaj kÿ Paulo tóg ěg mré Tiago venh tÿ mÿ. Kÿ kófa ag kar tóg tá vënh mãn mÿ gé. ¹⁹ Ag mÿ tóg: “ãjag mÿ há?” he mÿ. Kÿ tóg ag mÿ Topë tÿ nén han kar tugtó mÿ. Tugtó kãn tóg mÿ, Topë tÿ fóg kar krÿn mÿ ti, ti tÿ ag mÿ Topë vï tón kÿ. ²⁰ Ag tÿ mē kÿ ag tóg Topë mÿ vï há han mÿ. Kÿ ag tóg Paulo mÿ: “régre!” he mÿ. “Israel tÿ hën ri ke ag vÿ Jesus ki ge kÿ nÿti, ù tÿ mil tÿ hën ri ke ag. ěn kar tóg Moisés tÿ ěg mÿ vënh jÿkre nÿm ja han (ka)mē nÿgti!” he ag tóg. ²¹ “Hã ra ù ag tóg ag mÿ ã to ón ja nÿgti. Á to ag tóg: “Israel kar krÿn kónãn tóg tÿ,” he tÿ. “Israel tÿ fóg mÿ mÿ kar krÿn kónãn tóg tÿ, ag tÿ Moisés tÿ ěg mÿ nén nÿm ja tovãnh jé,” he ag tóg tÿ ã to, ón kÿ. Ájag krē gré junun fãr kÿm tÿg nÿ, he ã nÿji tÿ. Moisés tÿ ěg mÿ nén nÿm ja hãn mãn tÿg nÿ, he ã nÿji tÿ,” he ag tóg, Paulo mÿ. ²² “Kÿ ěg ne

han mÿ ha?” he ag tóg. “Û tÿ hën ri ke ag vÿ vënh mãn ke mÿ, ag tÿ ã kãtÿg mën kÿ,” he ag tóg, Paulo mÿ. ²³ “Tag hã han jé ã tóg ke mÿ, ha mē. Û tÿ 4 (ke) ag vÿ ki nÿti ěg mré, Topë mÿ promessa han mÿ ag,” he ag tóg. ²⁴ “Ag mÿ: “inh mré nÿtÿmni,” hemnÿ. Ag mré vënh jãnhkri han nÿ, ěg jÿkre ki. Ag tÿ vëjãrëg mÿ kÿ ag jo kajãm nÿ. Hã kÿ vënh kar tóg ã jÿkre ki kanhró nÿti sir. Û ěn ag tÿ ã to ón mÿ ve jé ag tóg ke mÿ, ã tÿ Moisés tÿ ěg mÿ nén nÿm ja ěn han kÿ,” he ag tóg mÿ, Tiago ag, Paulo mÿ.

²⁵ “Jó ěg tóg fóg ag tÿ Jesus ki ge mÿ ag mÿ vënh rá jënē ja nÿgti, kanhgág ag mÿ ke gé. Û tÿ Israel jÿkre han tÿ kar to ěg tóg jÿkrén, kÿ ěg tóg ag mÿ vënh rá ěn jënē ja nÿ. Ag mÿ ěg tóg: Moisés tÿ ěg mÿ nén nÿm ja ěn han ke tÿ ãjag nÿ, he ja nÿgti. Ájag tÿ nén han ken há vë, ha mē: vënh kãgrã to festa ko tÿg nÿ, retrato to festa ěn. Nén ù kyvënh ko tÿg nÿ gé. Nén tÿ vësóg ki ter ja ěn ko tÿg nÿ gé. Ájag prÿ tÿ fag mré nÿ tÿg nÿ gé, he ja ěg tóg nÿgti ag mÿ, ù tÿ Israel jÿkre han tÿ ag mÿ,” he ag tóg, kófa ag, Paulo mÿ.

²⁶ Kÿ Paulo tóg ù tÿ 4 (ke) ěn ag mÿ: “inh mré nÿtÿmni,” he mÿ, ù tÿ promessa han mÿ ag mÿ. Tÿ vaj kÿ tóg ag mré vënh jãnhkri mÿ, Israel ag jÿkre ki. Kÿ tóg Topë jo ìn to tÿg kÿ ù tÿ ki rÿr tÿ ag mÿ: “ag mré sóg vënh jãnhkri mÿ,” he mÿ sir. Ag mÿ tóg kurã nÿm, Paulo ti, ag tÿ kurã ěn kã Topë mÿ ti tÿ pÿn jé, ù tÿ 4 (ke) ag jo, Topë tÿ ki rÿr tÿ ag. Kurã ěn to há ag tóg vënh jãnhkri tÿ, kurã tÿ 7 (ke) ki, promessa han mÿ ag.

Ag tÿ Paulo se

²⁷ Kÿ tóg kurã tÿ 7 (ke) ěn tÿ ken kÿ Israel tÿ Ásia tá ke ag tóg Topë jo ìn tá ti vég mÿ sir, Paulo ti. Kÿ ag tóg vënh génh mág han mÿ. Ti kãmÿg ag tóg mÿ, kÿ ag tóg prënprër mÿ sir. ²⁸ “!..Israel kar, kãmÿ jëg ra..!” he ag tóg. “!..Ûn gré ěn ve ra..! !..Û tÿ vënh kar krÿn kónãn mÿ ěn ve ra..! !..ěg povö to tóg vï kónãn mo..! !..Moisés tÿ ěg mÿ nén nÿm ja to..! !..Topë jo ìn to tóg vï kónãn mo..! !..Kÿ tóg fóg ag mÿ: Topë jo ìn kãra ge jëg, he ja ne..! !..Hã kÿ tóg Topë jo ìn kavënh mo..!” he ag tóg, prënprër kÿ, Paulo to. ²⁹ Fóg tÿ Trófito ěn ve ja ag tóg nÿgti, Éfeso tá ke ěn, Paulo mré tÿ mÿ ěn. Jerusalém tá ag tóg ti ve ja nÿgti, kÿ ag tóg ón kÿ: “Paulo hÿn ti pére vÿr, Topë jo ìn kãra,” he mÿ.

³⁰ Kÿ cidade ěn tá ke kar ag vÿ vënh génh mÿ sir, jÿgÿjÿ kÿ. Ag tÿ Paulo kãgmÿ kÿ ag tóg Topë jo ìn kãtã ti kutëm mÿ. Kÿ ù tÿ ki rÿr tÿ ag tóg Topë jo ìn nÿgfënh mÿ sir. ³¹ Kÿ ag tóg ti rëg mÿ, Paulo ti.

Hã ra soldado ag pã’i vÿ mēg mÿ, major ti, Jerusalém tá ke kar ag tÿ vënh génh kÿ. ³² Kÿ tóg soldado ag jé prër kÿ, ag pã’i jé prër kÿ tóg ag to péte mÿ. Ag tÿ soldado ag ve kÿ, ag tÿ

major ve ký ag tóg sir krÿg he mü, Paulo rên ký. ³³ Hã ra major tóg tá jun mü. “Ti kãgmî ra,” he tóg, soldado ag mÿ. “Ti se ra, ferro régre tÿ,” he tóg. “Û nê?” he tóg. “Ti tÿ ne han nê?” he tóg, vênh kar mÿ, major ti. ³⁴ Hã ra ù ag tóg ti mÿ nén ù tó, ký ù ag tóg ti mÿ nén ù tó, ký tóg ki kanhrân tí nÿ sir. Ký tóg soldado ag mÿ: “êg in kãra ti rãg,” he mü.

³⁵ Ag tÿ sãnsãn he jafã tá junjun ký ag tóg ti vãg mü. Vênh kar tÿ ti to vênh génh ký ag tóg ti vãg mü, ag tÿ ti kã kÿn ke jé. ³⁶ Vênh kar tóg ag nón mü ký: “!..ti rã ra..!” he mü, prênprêr ký.

Paulo tÿ ag mÿ vênh kãmén mü

³⁷ Ag tÿ in kãra ti rãg sór ký Paulo tóg major mÿ: “sÿ ã mré vémén há tóg tí,” he mü. Grego ví ki tóg ti mÿ ke mü. Fóg tÿ major vë, há ký tóg Grego ví há tó tí.

³⁸ Ký major tóg ti mÿ: “ã há ne tóg Grego ví tó há nÿ,” he mü. “Kÿ ã mÿ tÿ Egito tá ke ên tú nÿ, ù tÿ kurã ên kã vênh génh han mü ên’, ù tÿ mil tÿ 4 (ke) mré tí mü ên, governo kato tẽ mü ên ag mré, êmã tú mÿ tí mü ên?” he tóg, Paulo mÿ, major ti.

³⁹ Ký Paulo tóg ti mÿ: “hÿ,” he mü. “Tÿ sóg Israel nÿ,” he tóg. “Tÿ sóg cidade tÿ Tarso tá ke nÿ. Ga tÿ Cilícia tá cidade mág kãfór vë, inh mur ja ti. Isÿ povo tag mré vính há tóg tí,” he tóg, Paulo ti, major mÿ. ⁴⁰ Ký tóg ti mÿ: “ha ví ge,” he mü.

Kÿ Paulo tóg sãnsãn he jafã kri jé ký ag mÿ ke mü sir. Hebreu ví ki tóg ag mÿ ke mü, ký tóg:

22

¹ “inh kanhkã!,” he mü. “Ijóg,” he tóg. “Isÿ ãjag mÿ inh jÿkre kãmén ke vë, ki êmê,” he tóg ag mÿ.

² Ký ag tóg ti tÿ Hebreu ví ki ag mÿ ví mæg mü sir, ký ag tóg katÿ he mü sir.

³ Ký tóg ag mÿ: “tÿ sóg Israel nÿ,” he mü. “Cidade tÿ Tarso tá inh mur, ga tÿ Cilícia tá. Cidade tag ki sóg há ra mog mü, ký Gamaliel tóg inh kanhrân. Inh mÿ tóg êg jóg’jóg ag jÿkre tó kãn, ký sóg to tar ja nÿ. Topê jÿkre to sóg tar távi ja nÿgtí, ãjag tÿ ùri han mü ri kén,” he tóg. “Topê jÿkre hÿn, he sóg tí gé, êg jÿkre ên to, há ra sóg kÿgné. ⁴ Há ký sóg Jesus mré mü ag to jü távi ja nÿgtí. Ag kãgtén sór ja inh nÿgtí, ùn tátã fag ke gé. Ag sigse ja sóg nÿgtí, vëse ja kãki sóg ag vãm ja nÿgtí gé. ⁵ Topê tú ki rÿr tí to pã’i mág ví ki kanhró nÿ, kófa ag kar ke gé. Ag há tóg inh mÿ permissão han ja nÿgtí, sÿ cidade tÿ Damasco ra tÿg jé, tá êg mré ke ag mÿ ven jé. Tá sóg Jesus mré ke ag sigse sór ja nÿ gé, Jerusalém ra ag tatí kãtÿg jé, tag ki ag vóg kónãn jé,” he tóg, Paulo ti.

Paulo tÿ ã tÿ Jesus ki rã kãmén

(Hk 9.1-19; 26.12-18)

⁶ “Isÿg ký sóg Damasco tá jun mü. Ký tóg vãhã vênh jêngre tar távi tóg vãhã inh ki

kómkóm ke mü. Kanhkã tá ke vë, vênh jêngre tag ti. Rã tÿ êg nÿno kã sa ra tóg ke mü. ⁷ Ký sóg kutê mü. Ký sóg vênh ví mæg mü, ký tóg inh mÿ: “Saulo’, Saulo’, ã tÿ ne jé isÿ ag vóg kónãn nê?” he mü, vênh ví ti. ⁸ Ký sóg êg Senhor mÿ: “ã tÿ ù nê?” he mü. Ký tóg inh mÿ: “tÿ sóg Jesus nÿ, Nazaré tá ke ên,” he mü, “ã tÿ ùn vóg kónãn sór tí ên há vÿ tÿ inh nÿ,” he tóg inh mÿ. ⁹ Inh mré mü ag vÿ vênh jêngre ên vigvæg mü. Há ra ag tóg ù tÿ inh mÿ ví mü mæg tú nÿ.

¹⁰ Ký sóg êg Senhor ti mÿ: “kÿ sÿ hê ri kenh ke nê?” he mü. Ký tóg inh mÿ: “jêg nê ra,” he mü. “Damasco ki rã. Tá ù tóg ã mÿ tó kãn mü, ã tÿ nén han ke ti,” he tóg inh mÿ, vênh ví ti. ¹¹ Hã ra sóg nén ù vëg tú nÿ, vênh jêngre ên tar távi nÿn ký. Ký inh mré mü ag tóg inh nÿgé kãgmî ký inh pére mü mü. Há ki êg tóg Damasco tá junjun mü sir.

¹² Ký ù tÿ Ananias he mü ên tóg inh venh kãtí mü. Moisés tÿ êg mÿ vênh jÿkre nÿm ja ên han kãn tóg nÿgtí, Ananias ti. Damasco tá ke kar vÿ ti to ví há han mügtí, Israel ên ag kar. ¹³ Ên tóg inh venh kãtí mü, ký tóg iso jun ký inh mÿ: “régré!,” he mü. “Saulo’,” he tóg mü. “Inh ki êvãnh ra,” he tóg. Ký sóg vësÿmêr ti vëg mü sir. ¹⁴ Ký tóg inh mÿ: “êg jóg’jóg ag tÿ Topê vÿ ã kuprêg, vãsÿ,” he mü, “ã tÿ ti jÿkre ki kanhró nÿ jé, ã tÿ ùn kurÿj nÿ ên ve jé, Cristo ên. Ti há tóg ã mré vính mü,” he tóg inh mÿ, Ananias ti. ¹⁵ “ã tÿ vênh kar mÿ ã tÿ nén vëg mü tónh ke vë, ã tÿ nén mæg mü ti,” he tóg inh mÿ. ¹⁶ “Kÿ êmê ký nÿ tÿg nÿ. Jêg nê ra, ã tÿ kÿpe ký jé jé, Topê tÿ ã tÿ ti ví mranh tÿ tú’ he jé. Ti mré ví, ti jÿji tó ký,” he tóg inh mÿ, Ananias ti,” he tóg, Paulo ti.

Paulo tÿ ã rãnhraj kãmén

¹⁷ “Isÿ Jerusalém ra vÿn ke ký sóg Topê jo in krêm ti mré ví mü. Ký sóg nén nê vëg mü. ¹⁸ Ti há vë, êg Senhor há vë. Ký tóg inh mÿ: “kur Jerusalém tá kutê,” he mü. “ã ví mênh ke tú ag nÿ, ã tÿ ag mÿ inh kãmén mü ra,” he tóg inh mÿ.

¹⁹ Ký sóg êg Senhor ti mÿ: “há ra ag tóg isÿ nén han ja ki kanhró nÿti,” he mü. “Ag sigse han ja isóg tÿgtí. Vênh kanhrân jafã krêm sóg ag mrãnmrãn ja tÿgtí gé, ù tÿ ã ki ge ký nÿti ag,” he sóg ti mÿ. ²⁰ “Kÿ sóg ag tÿ Estêvão tén ký, ag tÿ ù tÿ ã ví tó mü ên tén ký sóg tá jé ja nÿ gé, ký tóg inh mÿ há ja tí, ag tÿ ti tén ký. Ag kur ki sóg rÿr ja nÿgtí gé, ù tÿ Estêvão tén mü ag kur ki,” he sóg, êg Senhor mÿ.

²¹ Há ra tóg inh mÿ: “vó, há tÿg,” he mü. “Kór há ra sóg ã jênênh mü, kuvar há ra. Fóg kar to sóg ã jênênh mü, kanhgág kar to ke gé,” he tóg inh mÿ,” he tóg, Paulo ti.

²² Há ra vênh kar ên ag tóg êmê ký nÿti nÿ. Ag tÿ ti ví tag mē ký ag tóg prênprêr mü sir. “!..Tí tén ra..!” he ag tóg. “!..Û tÿ ge vÿ kórég ne..!” he ag tóg. “!..Tí rÿr nÿn ký tóg êg mÿ tÿ ù nÿnh mo..!” he ag tóg. ²³ Prênprêr ag tóg mü.

Ājag kur vām ag tóg mū, ga funfur han ag tóg mū sir. Ag jūgiū vē.

²⁴ Kŷ major vŷ: “Īn kāra ti rāg,” he mū. “Nén fār tŷ ti mrānrmān, cavalo tŷ mrān ke jafā ri ke ěn tŷ. Hā tŷ ti ki jēmē. Ag tŷ hē ri ke jē ā to vī kónān nē? hemnī ti mŷ,” he tóg, major ti, soldado ag mŷ. Major tóg Paulo tŷ ag mŷ nén tó ja ěn mē ja tū nī, ti tŷ Hebreu ag vī ki kagtŷ nīn kŷ. Hā kŷ tóg soldado ag mŷ: “ti ki jēmē,” he mū sir.

²⁵ Kŷ ag tóg ti ség mū, nén fār tŷ, ag tŷ ti mrānrmān jē. Hā ra Paulo tóg capitāo mŷ, ū tŷ tá jē ěn mŷ tóg: “mŷ ā mŷ kurj, ag tŷ ĩnh mrānrmān ke tí?” he mū. “Tŷ sóg Romano nī, hā ra ag tóg nén fār tŷ ĩnh mrānrmān sór mū, ū tŷ ĩnh ki jēmēg tú ra, ag tŷ ĩnh jyvēn tú ra,” he tóg, Paulo ti. ²⁶ Kŷ tóg capitāo mŷ e tí, kŷ tóg major mŷ tóh ti mū. Ti mŷ tóg: “ā tŷ ne han ke nē ha?” he mū. “Romano vē mŷr,” he tóg ti mŷ. ²⁷ Kŷ major tóg ti to kātī mū, kŷ tóg ti mŷ: “kŷ ā mŷ tŷ Romano nī?” he mū. Kŷ Paulo tóg: “hŷ,” he mū. ²⁸ Kŷ major tóg ti mŷ: “isŷ tŷ Romano nī jē sóg jānkamy tŷ hēn ri ke tŷ kajām,” he mū ti mŷ. Kŷ Paulo tóg ti mŷ: “ĩnh mur kā sóg ge nī hā ra, ĩnh panh ri kén,” he mū. ²⁹ Kŷ ag tóg ti tovānh mū sir, ū tŷ ti mrānrmān ke mū ěn ag. Hā ra tóg major mŷ e tí, ti tŷ ti se kŷ. Ti tŷ ūn Romano senh ke tū vē vē, hā kŷ tóg ti mŷ e tí.

Israel tŷ pā'i ag tŷ Paulo vī mēg mū

³⁰ Tŷ vaj kŷ major tóg Israel ag ki jēmē mān sór mū, ag tŷ hē ri ke kŷ Paulo to jū mū ti. Kŷ tóg ti kavān mū. Kŷ tóg Topē tū ki rīr tí to pā'i mág ag jē prēr mū, vēnh jyvēn tí kar ag ke gé. Kŷ tóg Paulo pére tí mū, ag jo ti fēg jē.

23

¹ Kŷ Paulo tóg vēnh jyvēn ti ag vég mū, kŷ tóg: “ĩnh kanhkā,” he mū. “Vēnh jykre há kar han isóg nŷgtī (mŷr), kurā kar ki, ūri ke gé, isŷ Topē mī ěkrēn kŷ,” he tóg.

² Kŷ Topē tū ki rīr tí to pā'i mág tóg ke mū, ū tŷ Ananias he mū ěn vŷ: “ti jēnky ki tānh,” he mū, ti jy nŷtī ag mŷ.

³ Kŷ Paulo tóg ti mŷ: “Topē vŷ ā tānh ke mū,” he mū. “Jykre rēgre ā nī, kŷ ā tóg tŷ ĩn to ró ri ke nī. ěg tŷ tinta kupri tŷ to tŷn kŷ ěg tóg ti kórég vég tū nŷgtī, tinta krēm ti kórég ti,” he tóg. “Īnh jyvēn sór ā tóg mū, Topē jykre ki, hā ra ā hā tóg Topē jykre mranh, ā tŷ ag mŷ: ti tānh ra, hen kŷ,” he tóg, Paulo ti.

⁴ Kŷ tā nŷtī ag tóg ti mŷ: “ā hā tóg Topē camarada mŷ vī kónān, Topē tū ki rīr tí to pā'i mág mŷ,” he mū, Paulo mŷ. ⁵ Kŷ Paulo tóg: “mē,” he mū. “Ti tŷ tŷ pā'i mág nīn ki sóg kagtŷ ja nī, ke tū nī mū ra sóg ti to vī kónān ja tū nī vē,” he tóg. “Topē vī ki tag tóg rán kŷ nī nī, hā vŷ: ā povo tŷ pā'i mág to vī kónān tŷg nī, he mū,” he tóg, Paulo ti.

⁶ Hā ra Paulo tóg ag vég mū, vēnh jyvēn tí ag. Ū ag tóg tŷ Saduceu nŷtī, kŷ ū ag tóg tŷ

Fariseu nŷtī. Vyrnŷ ag jykre nŷtī. Kŷ Paulo tóg jamā hár(a) ke kŷ ag mŷ: “ĩnh kanhkā,” he mū. “Tŷ sóg Fariseu nī, kŷ ĩnh panh tóg tŷ Fariseu nī gé,” he tóg. “Topē vŷ ūn ter mū ag rīnrīn mān ke mū. Tag vŷ ĩnh mŷ ki hā ke nī, hā kŷ ājag tóg iso jūgiū mū,” he tóg, Paulo ti.

⁷ Ti tŷ tag to kar kŷ vēnh jyvēn tí ag tóg vēnh kápugpóv kŷ nŷtī. Fariseu ag tóg Saduceu ag mré vī jūgiū han mū, jagnē vī kafān kŷ. ⁸ Saduceu ag mŷ tóg tū tí, Topē tŷ ěg ter mū rīn mān mū ti. Topē tŷ jēnē jafā tóg ag mŷ tū tí gé. Kŷ vēnh kuprīg tóg ag mŷ tū tí gé. Hā ra Fariseu ag mŷ tóg nŷtī, vēnh kuprīg, Topē tŷ jēnē jafā, ti tŷ ěg rīn mān mū ke gé. Hā kŷ ag tóg jagnē vī kafān mū sir. ⁹ Kŷ ag tóg jagnē to jūgiū kŷ prēnprēr mū. Fariseu ag kāmī ū ag tóg jēg nē nē kŷ. Saduceu vī kafān kŷ ag tóg: “nén ū kórég han tū ti nī, Paulo ti,” he mū. “Hēn ri ke mūn ti hŷn nén nē ve ja nī, vēnh kuprīg hēn ri ke mūn, ke tū nī kŷ Topē tŷ jēnē jafā,” he ag tóg, Fariseu ag, Topē vī to professor ag. ¹⁰ Kŷ vēnh génh tóg kutē mŷ ve nī. Kŷ major tóg Paulo to jykrén mū. “Ag hŷn gen kŷ ti janjān ke mū, ti jónjān kŷ,” he tóg, vēnh génh ven kŷ. Kŷ tóg soldado ag mŷ: “kur mū jēg, ti kāmī jē, ěg ĩn kāra ti rāg jē,” he mū, major ti. Kŷ ag tóg ĩn kāra ti rāg mū.

¹¹ Tŷ kuty kŷ Jesus tóg Paulo mré vī mū. “Kamēg tŷg ra,” he tóg ti mŷ. “Jerusalém tá ā tóg ĩnh vī tó há han. Ge jē ā tóg ke mū, cidade tŷ Roma tá,” he tóg, Paulo mŷ, Jesus ti.

Ag tŷ Paulo tén sór

¹² Tŷ vaj kŷ Israel ag tóg vēnh mān mū sir. Jagnē mré ag tóg jykrén mū. “Paulo tén jē ěg tóg ke mū,” he ag tóg. “Jēn ke tū ěg nī, kron ke tū ěg nī gé, ěg tŷ Paulo tén ke jo, ke tū nī mū ra Topē jē ěg vóg kónān,” he ag tóg. ¹³ Ū tŷ 40 (ke) kāfór vē, jagnē mré jykrén mū ag. ¹⁴ ěn ag vŷ Topē tū ki rīr tí to pā'i mág ag mré vīnh kāmū mū, kófa ag mré hā. “Jagnē mré ěg jykrén,” he ag tóg. “Nén ū kāmēnh ke tū ěg nī, ěg tŷ Paulo tén ke jo, ke tū nī mū ra Topē jē ěg vóg kónān,” he ag tóg. ¹⁵ “Kŷ major mré vīnh mūmnī. Vēnh jyvēn ti ag mré mūmnī, ājag tŷ ti mré vī jē. Ti mŷ: ěg tŷ ti tŷ nén ū kórég han mū to jykrén mān ke vē, hemnī, hā to ěg mŷ ti ven mān nī, hemnī ti mŷ. Ti tŷ: hej, hen kŷ ěg tóg ti tén ke mū, kŷ tóg ājag to jun ke tū nī,” he ag tóg, pā'i ag mŷ.

¹⁶ Hā ra Paulo ve fi kósín tóg ag tŷ han sór mū ěn mēg mū. Kŷ tóg soldado jo ĩn kāra rā kŷ Paulo móg tó mū. ¹⁷ Kŷ Paulo tóg capitāo ū jē prēr kŷ ti mŷ: “major mŷ kyrŷ tag pére tŷg, ti tŷ ti mŷ nén ū tó jē,” he mū ti mŷ.

¹⁸ Kŷ tóg ti pére tí mū sir, major to. Kŷ tóg ti mŷ: “ū se kŷ jē ěn tóg, Paulo ěn tóg ĩnh jē prēr,” he mū. “kŷ tóg ĩnh mŷ: “kyrŷ tag tŷ major mŷ ti pére tŷg,” he mū. Ti tŷ nēji ā mré vī sór nē,” he tóg, capitāo ti.

¹⁹ Kÿ major tóg ti nĩgê kãgmĩ kÿ ti pére tí mû, vènh péju kÿ. Kÿ tóg ti mÿ: “ã hê ri ké?” he mû.

²⁰ Kÿ tóg ti mÿ: “Israel ag tóg to jykrén, ag tÿ ã mÿ to vĩ jê, ã tÿ vaj kÿ Paulo jênê jê, vènh jyvên ti ag to. Òn kÿ ag tóg ã mÿ: “ti ve mãn jê êg tóg ke mû, êg tÿ ti to jykrén mãn jê,” henh ke mû. Hã ra ag ón vê,” he tóg, major mÿ.

²¹ “Ag mÿ: hej, he tũg nĩ. Û tÿ 49 (ke) ag tóg, ti jo vãjig mû. Jagnê mré ag jykrén, ag tÿ nén ù konh ke tũ nĩ jê, kron ke tũ nĩ jê, ti tén ken jo. “Ke tũ nĩ mû ra Topê jê êg vóg kónãn,” he ag tóg. Ên ag tóg ã tÿ ag mÿ: hej, henh ke jãvãnh mû sir,” he tóg, kyru ti, major mÿ.

²² Kÿ major tóg ti mÿ: “ũ mÿ: ti mÿ sóg tó, he tũg nĩ,” he mû. “Ha jatun mÿ tĩg,” he tóg ti mÿ.

Major tÿ Paulo jênênh ke, pã'i mág tÿ governador ra

²³ Kÿ major tóg capitão régre ag mÿ: “kãmũ jêg ra,” he mû. Kÿ tóg ag mÿ: “ãjag tũ kãnkãn ra,” he mû. “Cidade tÿ Cesaréia ra ãjag mũnh mû, kuty tag kã 9 horas ki. Kÿ soldado tÿ 200 (ke) ag vÿ mũnh mû, cavalo kri mû ag tÿ 70 (ke) ag ke gé, kÿ ù tÿ 200 (ke) ù ag vÿ rógro pu gég mũnh mû,” he tóg. ²⁴ “Kÿ cavalo ù ag vÿ mũnh ke mû gé, Paulo tÿ kri nĩ jê. Governador tÿ Félix to ti pére mû jêg, tí tÿ jatun mÿ tá jun jê,” he tóg, major ti, capitão ag mÿ.

²⁵ Kÿ tóg pã'i mág tÿ Félix mÿ rán mû, major ti, kÿ tóg:

²⁶ “Cláudio Lísias tÿ rá vê,” he mû. “Isÿ Governador tÿ Félix mÿ rán hã vê, ã tÿ inh kãfór nĩn kÿ. ã mÿ sóg: ã mÿ há? he mû,” he tóg.

²⁷ “Tag vÿ tÿ Israel ag vèse jê. Ti tén kren ag tóg. Hã ra sóg ti tÿ tÿ Romano nĩ jêmê, kÿ sóg inh soldado ag mré ti kren han. ²⁸ Hã ra sóg ti kato tẽ mû ag ki jêmê sór mû. Ag tÿ hê ri ke jê ti to jũgũ nê? he sóg. Hã kÿ sóg vènh jyvên ti ag mÿ ti ven mû. ²⁹ Kÿ sóg vèg mû. Ag jykre tugrĩn ag tóg ti to jũgũ mû. Crime han tũ ti nĩ. Ti tÿ nén ù to ter jê han tũ ti nĩ gé. Kÿ tóg ti tÿ nén ù to se kÿ nÿ jê tóg han tũ nĩ gé. ³⁰ Hã ra sóg nén ù mẽ gé. Ti to ag tóg vãjig mû sir, hã kÿ sóg vèsÿmêr ti jênêg mû ã to. Ti kato vĩ mû ag mÿ sóg: tí hã mré vĩmĩ, he mû gé,” he tóg.

Vènh rá ki tóg tó ja nĩ, major ti, governador mÿ.

³¹ Kÿ soldado ag tóg han mû sir, ti tÿ ag mÿ nén tó mû ti. Paulo pére ag tóg mû mû. Kuty tá mû kÿ ag tóg cidade tÿ Antipátride tá junjun mû. ³² Tÿ vaj kÿ ag tóg kyrãgrã mû, ãjag jamã ra, ù tÿ ãjag pèn kã mû mû ag. Cavalo kri mû ag tóg ti pére mû mû inhã. ³³ Ên ag vÿ Cesaréia tá junjun mû. Governador mÿ ag tóg vènh rá ên nĩm mû. Kÿ ag tóg ti mÿ Paulo ven mû.

³⁴ Kÿ pã'i mág ên tóg tóg vènh rá vèg mû, kÿ tóg Paulo mÿ: “tÿ ã ga tÿ hê tá ke nĩ, ga tÿ ne tá?” he mû. Kÿ tóg ti mÿ: “ga tÿ Cilícia tá,” he mû. ³⁵ Kÿ tóg Paulo mÿ: “ã kato vĩ mû ag tÿ junjun kÿ sóg ã ki jêmênh mû,” he mû. Kÿ tóg soldado ag mÿ: “pã'i mág tÿ Herodes tÿ vènh jyvên jafã krêm ti nĩm,” he mû, pã'i mág tÿ Félix ti.

24

Ag tÿ Paulo kato vĩ

¹ 5 dias tũg kÿ pã'i tÿ Ananias vÿ tá jun mû, cidade tÿ Cesaréia tá. Topê tũ ki rĩr tí to pã'i mág vê. Kófa ag vÿ junjun mû gé ti mré. Û vÿ vĩ kãfór han tí gé, ti jiji hã vÿ: Tértulo, he mû. Kÿ ag tóg pã'i mág tÿ governador mÿ Paulo tó mû, ón kÿ ti kato vĩ kÿ. ² Kÿ tóg Paulo jê prêr mû.

Kÿ Tértulo tóg ti kato vĩ mû, kÿ tóg: “Félix!” he mû. “Hã távĩ ã tóg jê,” he tóg ti mÿ. “Êg ki ã tóg rĩr há távĩ han tí, kÿ êg tóg jatun mÿ nÿtĩ. ã tÿ nén to jykrén mû kar tóg êg mÿ há tí,” he tóg, Félix mÿ. ³ “Hã kÿ êg tóg ã to há (pê) távĩ nÿtĩ. ã to êg jykrén há han tí. Kurã kar ki êg tóg ã to vĩ há han tí,” he tóg. ⁴ “Kÿ êg tóg ã mré nén ù sĩ (pê) to vĩnh kãmũ mû. Kutar ã nĩ, êg ki rĩr há han kÿ, hã kÿ êg tóg ã mÿ vĩ mág han sór tũ nĩ. Êg to ã há nĩ, hã kÿ ã tóg êg vĩ mẽ sór mû,” he tóg.

⁵ “Tag ti vÿ vĩ kónãn távĩ han tí. Israel kar ag krĩn kónãn tóg ti, kÿ ag tóg tí tugrĩn vènh kãpugpóv kÿ nÿtĩ. Ga kar mĩ tóg ke tí. Kÿ tóg tÿ Nazaré tá ke ên mré ke ag pã'i mág nĩ gé,” he tóg. Paulo to tóg ke mû. ⁶ “Kÿ tóg Topê jo ãn kãvènh sór mû gé, hã kÿ êg tóg ti kãgmĩ. Êg tÿ êg jykre ki ti jyvên ke vê vê. ⁷ Hã ra Lísias tóg kãtĩ mû, major ên ti. Kÿ tóg ti kãgmĩ mû. Êg kaju ki tóg ti tÿ hãn ke mû, jũ kÿ. ⁸ Kÿ tóg ti kato vĩ mû ag mÿ ké, ag tÿ ã venh kãmũ jê. ã tÿ vèse tag ti ki jêmê kÿ ã tóg venh mû. Ki hã êg tóg ke tí. ã mÿ ti tónh mû,” he tóg, Tértulo ti. Ti tÿ Paulo to ón hã vê.

⁹ Kÿ Israel ag tóg ti mré tó mû gé, pã'i ên ag. “Tí tÿ ki hã ke vê,” he ag tóg, Tértulo to.

Paulo tÿ vènh kãmên

¹⁰ Kÿ governador tóg Paulo mÿ ã nĩgê tÿ ven mû, Paulo vĩ jê. Kÿ Paulo tóg: “prÿg tÿ hên ri ke ki ã tóg tÿ pã'i mág nĩ, Israel ag mÿ,” he mû. “Hã kÿ tóg sÿ ã mÿ inh jykre tón kÿ tóg inh mÿ sér tí,” he tóg.

¹¹ “Kurã tÿ 12 pátên tũ tóg nĩ, sÿ Jerusalém tá jun ti. Sÿ tá Topê tũ han jê sóg ra tĩg ja nĩgtĩ. Vènh kar vÿ tá inh ve ja nĩgtĩ. Ag hÿn ã mÿ tónh mû, ã tÿ ag ki jêmên kÿ,” he tóg. ¹² “Hã ra sóg jatun mÿ isũ han tí ja nĩ. Topê jo ãn krêm sóg ù vĩ kafãn ja tũ nĩ. Vènh génh han ja tũ sóg nĩ gé, êg vènh kanhrãn jafã krêm. Cidade ki sóg nén ù kórég han ja tũ nĩ gé,” he tóg. ¹³ “Ag tÿ inh kato vĩ mû pi(jé) tÿ ki hã ke nĩ’. ã tÿ ve há nĩn kÿ ã tóg ki kanhró

nñh mü," he tóg. ¹⁴ "Ký sóg ä mý ki hä tónh mü ha," he tóg. "Inh jóg'jóg ag tý Topè jykre han tí ên há han isóg tí gé, ký sóg väsý nén rán ký nî ên kri fig tí gé, ü tý Topè ví tó tí ag tý nén rán ja ên ti, Moisés mré há. Há ra sóg vènh jykre tåg tag han mü gé, Topè tý ùri êg mý nén tó mü ti. Tag to ag tóg: "vyr mý vènh jykre vé," he tí, pã'i ag. ¹⁵ Há ra sóg ag ri kén Topè tý nén han ke ên ve sór mü. Ti tý êg ter kar ký êg rín mán ên ve sór isóg mü. Ün jykre kuryj ag rín mán jé tóg ke mü, ün jykre pãno ag ke gé," he tóg. ¹⁶ "Ký sóg tíg há han sór mü (mýr), ü tý iso: nén ü kórég han ti huri, he tü nñn jé," he tóg. "Topè rínve sóg tíg há han sór mü," he tóg.

¹⁷ "Vähä sóg Jerusalém tá jun mán. Prýg tý hèn ri ke ki sóg tá jun ja tü nî vé. Há ra sóg ra vyr, sý inh povo ki ün jagästar gé mý nén ü vin jé, sý Topè mý nén ü pün jé gé," he tóg. ¹⁸ "Vènh jänhkrig ja sóg nî, êg jykre ki. Ký sóg Topè jo in kára rá ja nî, jatun mý, vènh génh han tü ký. ¹⁹ Há ra Israel ag tý Ásia tá ke ag vý tá inh ve ja nigtí gé," he tóg. "Èn ag tý ä jo nýtín ký, ag tý inh kato ví ký tóg há tí vé, ag tý iso jýkrén mü ra, ag tý iso jü mü ra," he tóg. ²⁰ "Hä ra ü tý ki nýtí ag tý ä mý inh jykre kórég tónh ke vé. Vènh jyvén ti ag vý inh ki jëmê ja nî, ký tag ag vý tá nýtí ja nî. Há ra ag tóg tá isý nén ü vènhmý han ve ja tü nî," he tóg. ²¹ "Vènh ví pir tý sóg jamä här(a) tó ja nî, isý ag rínve jèn ký, há vý: Topè tý ün ter mü rín mán mü ên kri sóg fig nî, há ký äjag tóg ùri iso jügiü mü, he ja sóg nî ag mý," he tóg, Paulo ti.

²² Ký Félix tóg kurä ü kã ti ve mán sór mü, pã'i mág tý governador ên ti. Jesus japry ki kanhró tóg nî, Jesus jamín ki, ti jykre ki, Félix ti. Há ký tóg: "major tý Lísias kätig ký sóg äjag ki jëmê kãn mü," he mü. ²³ Ký tóg capitão mý: "ti fëg han ra," he mü. "Ti jagägtän ra hä ra," he tóg. "Ti mré ke ag tý ti mý nén ü ním sór ký tóg há nî. Ag mý nenh tüg nî," he tóg, capitão mý, Félix ti. Ti tý Paulo to ken há vè.

Félix tý Paulo ki jëmê mán

²⁴ Si há tü ra Félix vý Paulo ví mē mán sór mü, ti prú fi mré. Fi jyyj há vý: Drusila, he mü. Israel fi vé. Ký tóg Paulo jé prér mü sir, Félix ti, ti tý fag mý Jesus Cristo ki rá kãmén jé.

²⁵ Ký Paulo tóg vènh jykre kuryj kãmén mü sir. Vëso jýkrén ke kãmén tóg mü. Topè tý kar ký vènh kar tý nén han mü tóg tóg mü. Ký Félix tóg ä kanè tý jürün' ke mü sir, ti tý ä jykre pãno mī êkrén ký. Ký tóg ti mý: "ha ver tíg," he mü. "Kejën sóg ä ki jëmê mán mü gé, kar ký, inh kutar tü nñn ký," he tóg, Félix ti, Paulo mý. ²⁶ Há ra tóg Paulo ki jänkamy mán sór mü gé, ti tý ti kavän jé, ti tý ti kyvän jé. Há jé tóg kãnmar ti jé prér mán', kãnmar ti jé prér mán' he tí, ti mré vëmén jé. Há ra Paulo tóg ti mý ven tüg.

²⁷ Há ki prýg régre tóg tüg mü sir. Ký Félix jëgia kã ü tóg jé mü sir, há vý: Pórcio Festo, he mü. Ký Félix tóg Israel ag tý ä to ví há han sór mü, ag tý ti tý jýkrén há han jé, ti nón. Há ký tóg Paulo kaväg tü nî. Se ký tóg jé nî.

25

Paulo tý pã'i mág tý Imperador ve sór

¹ Há ký Festo vý tý governador nî sir. Ti tý 3 (ke) dias ên kã pã'i mág nñn ký tóg cidade tý Cesaréia tá kutè ký cidade tý Jerusalém ra tí mü. ² Ký Topè tü ki rír ti to pã'i mág ag vý Israel há ag mré vý mág han mü, Paulo kato. Ký ag tóg governador mý nén ü to ví mü. ³ "Ä tý êg to há nñn ký vènh ví jënëmni, Paulo tý Jerusalém mí kätig jé, êg mü," he ag tóg ti mý. Há ra ag tóg ti kätig ký ti tén sór mü, êpry kri, êmín kri.

⁴ Há ra Festo tóg ag mý: "Cesaréia tá tóg se ký jé, Paulo ti," he mü. "Jó sóg kãnmar ra tíg mü gé," he tóg. ⁵ "Ký äjag pã'i ag vý inh mré mñnh mü gé. Tá sóg äjag mré ti vènh mü, ti tý hèn ri ke mñn nén ü kórég han ja ên ti," he tóg. ⁶ Ký tóg tá nî sí han mü sir, 8 (ke) dias hýn hèn ri ke mñn, ke tü nî ký 10 (ke) dias hýn. Ký tóg Cesaréia ra výn ke mán mü. Tý vaj ký tóg ä tý kri nñn ký ag jyvén jafä kri nî mü. Ký tóg soldado mý: "Paulo pére kãti," he mü. ⁷ Ti kätig ký Israel ag tóg ti jy nýtí, Jerusalém tá kãmü ag. Paulo kato ag tóg ví tý hèn ri ke han mü. Ti jykre pãno tugtó ag tóg mü sir, ón ký, há ra tóg ag mý ki krov tü nî.

⁸ Ký Paulo tóg vènh kãmén mü sir, ký tóg: "Israel ag jykre mranh ja tü sóg nî," he mü. "Topè jo in kavénh ja tü sóg nî gé. Ký sóg êg kar pã'i mág tý Imperador ví mranh ja tü nî gé," he tóg, Paulo ti.

⁹ Há ra Festo tóg Israel ag mý nén ü há han sór mü. Há ký tóg Paulo mý: "mý ä tý Jerusalém ra tíg jé há?" he mü. "Sý tá ä jykre venh há tóg tí, ag tý ä kato ví ti," he tóg, Festo ti.

¹⁰ Há ra tóg Paulo mý ag tý tá ti tén ha mē tí, há ký tóg: "he jé," he mü. "Èg pã'i mág tý Imperador jëgia kã ä tóg inh ki jëmêg mü," he tóg. "Hä ký ä tý tag ki inh jykre venh ke vé," he tóg. "Israel ag to sóg jykre pãno han ja tü nî (mýr). Ký ä tóg ki kanhró nî (mýr), ha mē," he tóg. ¹¹ "Isý crime han ra isý to ter ke vé vé. Ký sóg ne tónh ke tü nî vé. Há ra ag tóg ón ký inh kato ví mü sir. Há ký tóg ä tý ag mý inh fëg ký vènhmý tí. Ä tý ag mý nén há han sór vé (mýr), há ký ä tóg ag mý ke mü. Èg pã'i tý Imperador há tóg ä pin ký inh jykre venh ke mü," he tóg, Paulo ti.

¹² Ký Festo tóg ä mré jýkrén mü ag mré ví mü, ký tóg Paulo mý: "ä tý Imperador ve sór ký ä tóg Imperador venh tíg mü, cidade tý Roma ra," he mü, Paulo mý.

Pā'i tỳ Agripa tỳ Paulo mré vī

¹³ Si há tù ra Israel ag pā'i mág tỳ Agripa vỹ cidade tỳ Cesaréia tá jun mũ, ti prũ tỳ Berenice fi mré. Fag tỳ Festo to pygsa ke vè. ¹⁴ Tá fag tóg kurá pir tũg mũ. KỲ Festo tóg ti mỹ Paulo kāmén mũ. KỲ tóg ti mý: "Félix vỹ vèse ù kavān ja tũ nĩ," he mũ. ¹⁵ "KỲ Topê tũ ki rĩr ti to pā'i mág ag tóg inh mỹ ti kāmén, Israel ag kófa ag ke gé. Jerusalém tá ag tóg inh mré ti kato vỹ, isỹ ag mý: té, ha ti vóg kónān, he jé," he tóg. ¹⁶ "KỲ sóg ag mý: ãg jykre tóg ge tũ nĩ, he mũ. ãg pi(jé): ti tén ra, henh mũ', kānhmar', he sóg. Ti kato vỹ mũ ag tỳ ti kato nýtĩn kỲ tóg vènh kāmén tĩ, vèse ti. Kar ãg tóg ti vóg kónān ti sir. Romano jykren há vè, he sóg ag mý," he tóg Festo ti. ¹⁷ "Hã kỲ ag tóg tag ki vènh mǎn mũ. KỲ sóg vèsýmér ag vég mũ, tỳ vaj kỲ. Inh nĩg jafá kri nĩ kỲ sóg Paulo jé prér mũ," he tóg. ¹⁸ "KỲ ag tóg ti kato vỹ mũ. Hã ra ag tóg isỹ nén to jykren mũ tó tũ nĩgtĩ (mỹr), ti jykre kórég ti," he tóg. ¹⁹ "Ag Topê jykre tó ag tóg mũ. Ûn ter mũ tó ag tóg mũ, ag tỳ ùn to: Jesus, he mũ ãn ti. Hã ra Paulo tóg ti to: rĩr ti jè nĩ, he mũ," he tóg. ²⁰ "KỲ sỹ ne to jykren ke tóg tũ ti inh mỹ. KỲ sóg Paulo mý: ã mỹ Jerusalém ra tũg ke tũ nĩ? he mũ. Tá ag tóg ã jyvall há han mũ sir, he sóg ti mý," he tóg. ²¹ "Hã ra Paulo tóg ãg pā'i mág tỳ Imperador ve sór mũ, ti tỳ ti jykre ve jé. Hã kỲ sóg soldado ag mý: ti fég han ra, he mũ. Kejèn sóg Imperador ra ti jènènh mũ, he sóg ag mý," he tóg. Festo ti, pā'i tỳ Agripa mý. ²² KỲ Agripa vỹ Festo mý: "sỹ ti vỹ mèn hã tóg ti," he mũ.

KỲ Festo tóg: "vaj kỲ ã tóg ti vỹ mèn hã," he mũ

²³ Tỳ vaj kỲ Agripa vỹ kǎti mũ, Berenice fi mré. Kur sǎnvĩ rĩnh kỲ fag nýtĩ, pā'i mág kur ti. Tenente ag mré fag tóg kǎmũ mũ, ùn kǎfór ag mré ke gé, cidade ãn tá ke ag. Ìn mág kǎra ag tóg ge mũ. KỲ Festo tóg Paulo jé prér mũ sir. KỲ ag tóg ti pére kǎmũ mũ.

²⁴ KỲ Festo vỹ: "pā'i tỳ Agripa'," he mũ. "Tag ki ke kar'," he tóg. "Tag ti ve ra ha," he tóg. "Israel kar ag tóg Jerusalém tá inh mré ti to vỹ. Tag ki ag tóg inh mré vỹ mũ gé ti to. Prènrèr ag tóg, ti ter jé," he tóg. ²⁵ "Hã ra sóg vég mũ. Nén ù vènhmỹ han tũ tóg nĩ, ti tỳ ti ter jé. KỲ tóg pā'i mág tỳ Imperador ve sór mũ, hã kỲ sóg to jykren mũ. Sỹ ti jènènh ke vè," he tóg. ²⁶ "Hã ra sóg ti to nén rán ke ki kagtũg nĩ ve, sỹ Imperador mý nén rán jé. Hã kỲ sóg ti jé prér, ãgag tỳ ti ve jé, ã tỳ ti ve jé, pā'i tỳ Agripa'," he tóg. "Ágag tỳ ti ki jèmè kỲ sóg sỹ nén rán ke ki kanhró nĩnh mũ," he tóg. ²⁷ "Sỹ nén rán tũ ra ti jènè kỲ tóg vènhmỹ nỹnh mũ, sỹ ag tỳ ti kato nén tó mũ ãn rán tũ ra," he tóg, Festo ti.

26*Paulo tỳ vènh kāmén mǎn*

¹ KỲ Agripa vỹ Paulo mý: "ã tỳ vènh kāmén kỲ tóg há tũ," he mũ. KỲ Paulo tóg ã nĩgè tỳ krỹg he mũ, kỲ tóg: "pā'i Agripa'," he mũ. ² "Á hã ne tóg Israel jykre kar ki kanhró nĩ'. Hã kỲ tóg inh mý há ti, sỹ ùri ã jỹ vỹ kỲ," he tóg. ³ "Israel ag tỳ inh kato vỹ mũ to sóg kāmén kǎn sór mũ ã mý," he tóg. "Hã kỲ jatun mý inh vỹ jèmèmnĩ," he tóg.

⁴ "Israel kar vỹ inh ki kanhró nýtĩ, vāsỹ, isĩ kǎ, isỹ inh mur ja tá nĩn kǎ, isỹ kar kỲ Jerusalém tá nĩn kỲ ke gé," he tóg. ⁵ "Isĩ kǎ sóg ãg jykre han kǎn mũ, tag ki kanhró ag nýtĩ, ag tỳ tó sór kỲ," he tóg. "Tỳ sóg Fariseu nĩ (mỹr), jó Fariseu ag vỹ ãg jykre kar to tar nýtĩ (mỹr)," he tóg. ⁶ "Hã ra ag tóg inh kato vỹ mũ. Topê vỹ ãg jóg'jóg ag mý: "rĩr mǎn jé ãgag tóg ke mũ, ãgag ter kỲ," he ja nĩgtĩ. Ti vỹ tag kri sóg fig mũ, hã kỲ ag tóg inh kato vỹ mũ," he tóg. ⁷ "Povo tỳ 12 (ke) vỹ tỳ ãg nýtĩ. ãg kar vỹ Topê jykre hyn han tĩ, kuty ki, kurá ki ke gé. ãg tỳ ter kar rĩr mǎn jé, hã jé ãg tóg ke ti, hã jé ãg tóg Topê jykre han tĩ, pā'i tỳ Agripa'," he tóg. "Sỹ Topê tỳ ãg mý tag tó kri fi kỲ Israel ag tóg inh kato vỹ mũ," he tóg. ⁸ "Mý ãgag mý vènhmỹ, Topê tỳ ùn ter kar rĩn mǎn ke ti?" he tóg. "Vènhmỹ ke tũg nĩ," he tóg, Paulo ti.

⁹ "Hã ra sóg vāsỹ Jesus kato tẽ ja nĩ gé. Nazaré tá ke ãn mré ke ag vóg kónān jagy han ja sóg nĩ vè, vāsỹ," he tóg. ¹⁰ "Jerusalém tá sóg ke ja nĩgtĩ. Jesus tũ ag sigse ja sóg nĩgtĩ gé. Topê tũ ki rĩr ti to pā'i mág ag vỹ inh mý tag to permissão han ja nĩgtĩ gé," he tóg. "Ag tỳ Jesus mré ke ag kǎmĩ ù tén kỲ tóg inh mý há ja tũgtĩ gé," he tóg. ¹¹ "ãg vènh kanhrǎn jafá krém isóg ag vóg kónān ja nĩgtĩ gé, ag tỳ Jesus ki ge tag tovǎnh jé, ag tỳ ti mý vỹ kónān jé. Ag to sóg jũ tǎvĩ ja nĩgtĩ gé, inh fe tỳ gỹm ken kỲ. KỲ sóg cidade ù ra ag nón tũg ja nĩgtĩ gé, ag vóg kónān jé," he tóg.

*Paulo tỳ ã tỳ Jesus ki rǎ kāmén**(Hk 9.1-19; 22.6-16)*

¹² "Hã kỲ sóg cidate tỳ Damasco ra tũg ja nĩ gé. Topê tũ ki rĩr ti to pā'i mág ag vỹ inh mý permissão han ja nĩgtĩ, inh mý: ha tũg, hen kỲ. ¹³ Ëpřy jagma sóg meio dia ki jèngřè tar vé, kanhkǎ tá. Rǎ kǎfór vè, ha mè, pā'i," he tóg. "Jèngřè ãn vỹ inh ki kómkóm kè, inh mré mũ ag ki ke gé. ¹⁴ KỲ ãg kar vỹ vǎr mũ, ga kri. KỲ sóg vènh vỹ mè. Inh mré tóg vỹ, Hebreu vỹ ki, kỲ tóg inh mý: "Saulo', Saulo'," he mũ. "Á hã ne tóg isũ ag vóg kónān nĩ," he tóg inh mý. "Á vóg isóg mũ, ka junun kri ferro ãn tỳ, monh vóg jafá ãn tỳ. KỲ tóg ã tỳ inh kato nĩg kỲ, ã tỳ ka kato vāsǎn kỲ tóg kaga mág tĩnh mũ," he tóg inh mý, vènh vỹ tũ," he tóg, Paulo ti.

¹⁵ "KỲ sóg ãg Senhor mý: "ã tỳ ù nè?" he mũ. KỲ tóg inh mý: "tỳ sóg Jesus nĩ," he mũ. "Á tỳ ùn vóg kónān sór tĩ ãn vỹ tỳ inh nĩ," he tóg inh mý. ¹⁶ "Jèg ra, vènh rǎ há jèg," he tóg.

“Ā mǝ sóg vĕnh ven, ā tǝ isū han jé, ā tǝ nĕn vĕg mǝ tag tó jé. Ā mǝ sóg vĕnh ven mĕn ke mǝ gé, kejĕn. Tag kar tó jé ā tóg ke mǝ,” he tóg inh mǝ. ¹⁷ “Ā povo mǝ sóg ā jĕnĕnh mǝ, fóg kar ag mǝ ke gé, kanhgág kar ag mǝ ke gé. Hā ra sóg ā jy nĭgĕn mǝ,” he tóg inh mǝ. ¹⁸ “Ag kanĕ nugnón sór inh mǝ (mǝr). Ag tǝ vĕnh jykre pĕno han kǝ tóg ag kĕki kuty nĭ sir, hā ra sóg ag kĕki jĕngrĕ han sór mǝ. Satanás krĕm ag nǝtĭ, Japo krĕm. Hā ra sóg ag kygvĕn sór mǝ, ag tǝ inh jykre han jé. Ag tǝ inh vĭ mranh tǝ sóg vĕnh pĕte fón sór ke mǝ (mǝr), ag tǝ ũ tǝ inh ki ge kǝ nǝtĭ ag mrĕ kanhkā tā nǝtĭnh ken jé, isǝ ũn kuprĕg kar ag mrĕ hā,” he tóg inh mǝ, Jesus ti,” he tóg, Paulo ti.

Paulo tǝ ā rĕnhrĕj kĕmĕn

¹⁹ “Kǝ sóg ti vĭ mranh tǝ nĭ, pĕi tǝ Agripa!,” he tóg. “Kanhkā tā nĭ kǝ tóg inh mrĕ vĭ ja nĭ, Jesus ti, kǝ sóg ti vĭ han. ²⁰ Damasco tā ke ag mǝ sóg tó vĕn, kar Jerusalĕm tā ke ag mǝ ke gé, ga tǝ Judĕia tā ke ag kar mǝ ke gé. Israel kar ag mǝ sóg tó mǝ, kar sóg fóg ag mǝ tó mǝ gé sir, kanhgág ag mǝ ke gé. Ag mǝ sóg tó, ag tǝ ājag jykre tovĕnh jé, ag tǝ Topĕ jykre han jé sir, ag tǝ vĕnh jykre kuryj han jé, vĕnh kar tǝ ag tǝ ājag jykre tovĕnh ve jé,” he tóg, Paulo ti.

²¹ “Isǝ tag han to Israel ag tóg Topĕ jo ĭn krĕm inh kĕgmĭ ja nĭgtĭ, isĕn jé,” he tóg. ²² “Hā ra Topĕ tóg inh jy nĭgĕn mǝ. Hā kǝ sóg ũri jĕ mǝ. Ti vĭ tó inh mǝ (mǝr), ũn mág ag mǝ, ũn kĕsir ag mǝ ke gé. Vĕsǝ Topĕ vĭ tó ti ag tóg tó ja nĭgtĭ, isǝ nĕn tó mǝ tag, Moisés mrĕ hā,” he tóg. ²³ “Cristo jagtar ke tó ja ag tóg nĭgtĭ. Ā ter kar rĭr vĕn ke ti, ĕg jo, he ja ag tóg nĭgtĭ, Cristo to. Kǝ tóg ĕg povo mǝ jĕngrĕg tĭ ĕn ri ke nĭ sir, fóg kar ag mǝ ke gé, kanhgág kar ag mǝ ke gé,” he tóg, Paulo ti.

²⁴ Paulo tǝ gen kǝ tóg Festo mǝ e tĭ sir, Paulo tǝ vĕnh kĕmĕn kǝ. Kǝ Festo tóg jamā hĕr(ā): “krĭ tǝ ā nĭ, Paulo!,” he mǝ. “Ā tǝ vĕnh rá ve mág kǝ tóg ā krĭ tǝ (pĕ) tĭ,” he tóg, Festo ti.

²⁵ Hā ra tóg ti mǝ: “inh krĭ vĭ há nĭ, Festo!,” he mǝ. “Hā tāvĭ ā jĕ nĭ vĭ,” he tóg ti mǝ. “Hā ra sóg ki hā tó mǝ (mǝr), to jykrĕn há han kǝ,” he tóg. ²⁶ “Tag kĕ nĭ vĭ ki kanhró nĭ, pĕi tǝ Agripa tag ti. Hā kǝ sóg ti ve kǝ mǝ’ĕg tǝ nĭ. Tó kĕn sóg mǝ. Mĕ ti huri, ki kanhró tóg nĭ. Vĕnh kar tóg mĕ kĕn tĭ ha,” he tóg.

²⁷ “Pĕi tǝ Agripa!,” he tóg. “Ā mǝ Topĕ vĭ tó ti ag tǝ nĕn tó mǝ kri fig mǝ?” he tóg. “Kri nĭm ā tóg mǝ, ki kanhró sóg nĭ,” he tóg.

²⁸ Kǝ Agripa tóg Paulo mǝ: “vĕme sĭ tǝ ā mǝ isǝ Cristo ki rĕ han sór mǝ?” he mǝ.

²⁹ Kǝ Paulo tóg ti mǝ: “hǝ,” he mǝ. “Hā to sóg Topĕ mrĕ vĭ mǝ,” he tóg. “Ā tǝ vĕme sĭ hā ki Jesus ki rĕnh ken kǝ tóg há tĭ vĕ, ke tǝ nĭ kǝ vĕme mág ki. Ā tǝ inh ri kĕn ke kǝ tóg há

tĭ vĕ, ā, ā mrĕ inh vĭ mĕg mǝ ag ke gé. Isǝ se kǝ jĕ tag hā to sóg ā mǝ: inh ri kemnĭ, hĕnh ke tǝ nĭ,” he tóg, Paulo ti.

³⁰ Kǝ pĕi tǝ Agripa vĭ jĕg nĕ mǝ sir, govĕrnador ke gé, Berenice fi ke gé, ag mrĕ nǝtĭ kar ag ke gé. ³¹ Kǝ ag tóg kĕpa mǝ. Kǝ ag tóg jagnĕ mrĕ vĭ mǝ. “Nĕn ũ kórĕg han tǝ tĭ nĭ,” he ag tóg. “Vĕké tóg se kǝ jĕ. Ā tǝ nĕn han tǝ to tóg ter ke tǝ nĭ,” he ag tóg. ³² Kǝ Agripa tóg Festo mǝ: “tǝ tǝ kyvar kǝ jĕ hā vĕ vĕ, hā ra tóg pĕi mág tǝ Imperador ve sór mǝ,” he tóg mǝ.

27

Cidade tǝ Roma ra

¹ Hā kǝ Festo tóg kejĕn Paulo mǝ: “ā tǝ ga tǝ Itĕlia ra tĭg ke nĕ ha,” he mǝ. Kǝ tóg pĕi mǝ tĭ fĕg mǝ. Soldado ag capitĕo vĕ, pĕi ĕn ti. Ũ tǝ Imperador mrĕ ke ag he mǝ ĕn capitĕo vĕ. Ti jĭji hā vĭ: Júlio, he mǝ. Ti mǝ ag tóg vĕse ũ ag vin mǝ gé.

² Kǝ ĕg tóg canoa mág kĕra ge mǝ sir. Cidade tǝ Adramĭtio tā ke vĕ, canoa mág ĕn ti. Ag tǝ ga tǝ Āsia fyr to mǝ sór vĕ, canoa kĕmĭ. Kǝ ĕg tóg goj kĕmĭ mǝ mǝ, tā pa kǝ. Aristarco tóg ĕg mrĕ tĭ mǝ, cidade tǝ Tessalónica tā ke ĕn ti, ga tǝ Macedónia tā ke ĕn ti.

³ Tǝ vaj kǝ ĕg tóg cidade tǝ Sidom tā krǝg mǝ sir. Kǝ Júlio tóg Paulo mǝ vĭ há han mǝ. Kǝ tóg ti mǝ: “ā mrĕ ke ag venh tĭg, ag tǝ ā ki rĭr jĕ,” he mǝ.

⁴ Tá pa kǝ kĕka tóg ĕg kato tĕ mǝ. Kǝ ĕg tóg goj vĕso tǝ Chipre kakĕm mǝ mǝ, ti tǝ ĕg jakĕnh tā nĭn kǝ. ⁵ Kǝ ĕg tóg goj kafĕ tǝ kĕmĭ mǝ mǝ, ga tǝ Cilicias fyr to, ga tǝ Panfilia fyr to ke gé. Kǝ ĕg tóg cidade tǝ Mirra tā junjun mǝ sir, ga tǝ Licia tā. ⁶ Tá capitĕo tóg canoa mág ũ vĕg mǝ, cidade tǝ Alexandria tā canoa, ũ tǝ ga tǝ Itĕlia ra tǝ mǝ ĕn. Kǝ tóg ĕg mǝ: “kĕ ge jĕg,” he mǝ, capitĕo ti. ⁷ Kĕmĭ ĕg tóg mǝ mǝ. Komĕr hā ĕg tóg mǝ mǝ, kurĕ tǝ hĕn ri ke ki. Kǝ ĕg tóg vĕhĕ goj vĕso tǝ Cnido tā junjun mǝ. Hā ra kĕka tóg ĕg kato tĕ mǝ gé. Kǝ ĕg tóg tá fĭn rĕm tǝ nĭgtĭ. Kǝ ĕg tóg goj vĕso tǝ Creta kakĕm mǝ mǝ, kĕka tǝ ĕg tǝ vĭrĭn ke kǝ. Krĭ tǝ Salmona kakĕm mǝ ĕg tóg mǝ, kĕka krĕfĭn. ⁸ Kĕmĭ tĭg tóg jagy ti, Creta fyr to hā tĭg kǝ. Kǝ ĕg tóg vĕhĕ komĕr hā ĕg tóg canoa sag ja há he mǝ tā junjun mǝ. Cidade ũ vĭ tā kakó nĭ, ti jyji hā vĭ: Lasĕia, he mǝ. ⁹ Hā ra ĕg tóg komĕr hā mǝ ja nĭgtĭ, hā kǝ kusa tóg kakó tĭ ha. Kǝ tóg goj kĕmĭ tĭg kórĕg nĭ, kóho tugrĭn. Festa ũ pĕtĕn tóg huri, Israel ag vĕkre jafĕ ti. Hā kǝ Paulo tóg ag jyvĕn kǝ: ¹⁰ “goj tóg kĕmĭ tĭg kórĕg tĭ ha, vĭ,” he mǝ. “Kǝ ĕg tóg jagĕgtar mǝ ha. Kǝ tóg inh mǝ canoa tǝ nĭnunn mǝ tĭg ha mĕ tĭ, kǝ ājag tǝ vĭ vĕgfor mǝ sir, jó ĕg hĕn ri ke mĭn kĕgter ke mǝ gé,” he tóg, Paulo ti.

¹¹ Hã ra capitão tóg canoa tũ ù tún mũn vĩ mễg mũ sir. Cnoa vóg mũ vĩ mễg tóg mũ gé, hã kũ tóg Paulo vĩ mễg tũ nĩ sir. ¹² Cnoa sag ja ên tóg há sĩ nĩ, hã kũ ag tóg tá kusa fĩn pa vãn h nĩtĩ. Hã kũ ùn e ag tóg tá pa sór mũ, ag tỹ cidade tỹ Fenice tá junjun jé, tá kusa fĩn pa jé. Goj vãso tỹ Creta tá cidade ù vê, canoa sag ja ù vê, Fenice ti. Tá rã krêfĩn tá kãka vỹ króg he tũ nĩgtĩ. Hã kũ ag tóg ra mũ sór mũ sir.

Kóho mág

¹³ Hã ra kãka sĩ tóg komêr hã kraug he mũ sir. Kũ tóg ag mỹ há tí. Hã kũ êg tóg tá pa kũ Creta fyr ra mũ mũ sir, Creta fyr kakó ra, goj kãmĩ mũn kũ. ¹⁴ Vãhã kóho jũ tóg canoa kato tũ mũ sir, ti jiji hã vỹ: Nordeste, he mũ. Creta tán kãtĩ mũ. ¹⁵ Hã ra êg tóg kóho jũ tag kato canoa vóg tỹ hẽ ri ke tũ nĩ, kũ êg tóg ti vóg tovãn h mũ sir. Kũ kóho tóg canoa va tí mũ. ¹⁶ Kũ êg tóg goj vãso sĩ to hã mũ mũ, ti jyjy hã vỹ: Cauda, he mũ. Hã ra êg tóg canoa sĩ nỹgnỹn kãmũ ja nĩ, ti se kũ. Cauda tá êg tóg canoa mág kri ti fi han sór mũ, hã ra êg tóg to jagãgtar mũ, kóho to. ¹⁷ Vãhã ag tóg ti kãtãn fĩn mũ, canoa vóg tí ag. Kar ag tóg canoa mág tóg fĩn mũ, ti tỹ vãm ke tũ nĩ jé. Hã ra ag tóg rỹnhřj kamêg mũ, rỹnhřj tỹ Sirte he mũ ên, ga tỹ Líbia fyr tá. Hã kũ ag tóg kur kunũg mũ sir. Kur ên vỹ canoa kri sag tí, kãka tỹ ti fĩn jé. Ên kunũg ag tóg mũ sir.

¹⁸ Hã ra êg tóg kóho jũ to jagãgtar' he mũ, kũ ag tóg tỹ vaj kũ canoa tỹ rĩg mũ ên kuju vãm mũ sir, goj ki, ti kufy vẽn h kãpãm ag tóg mũ sir. ¹⁹ Tỹ vaj ùn kũ êg tóg jagãgtar tãvĩ nỹtĩ, kũ êg tóg vãvãm kãn mũ sir, canoa kãki nỹtĩ ên, ti tralha ti. Êg kar tóg ag mré vãvãm mũ sir. ²⁰ Kurã tỹ hẽn ri ke ki êg tóg rã vэг tũ (pê) nĩ, krĩg ke gé. Kóho jũ ên tóg êg kato tẽ mũ. Kũ tóg êg mỹ êg kãgtar ha mẽ tí. "Êg hỹn krenkren ke tũ nĩ ha," he êg tóg.

²¹ Hã ra êg tóg jэг tũ (pê) ja nĩ, kurã tỹ hẽn ri ke ki. Kũ Paulo tóg ag to tĩg kũ: "ãjag tỹ inh vĩ kri fĩnh ke vê vê," he mũ. "Êg tỹ Creta tá kãpa tũ nĩ ra êg jagãgtar tũ nĩnh ke vê vê, kũ ãjag tỹ nẽn ù kren tũ nĩnh ke vê vê," he tóg.

²² "Hã ra ãjag fe ti tỹ rỹnh kemnĩ. Êg kar vỹ krenkren mũ. Cnoa hã vỹ tũ' hen h mũ," he tóg. ²³ "Kuty tag kã Topê tỹ jẽnê jafã tóg inh mré vĩ mũ. Inh Senhor hã vê, ù tỹ ti jẽnêg mũ ti, hã vỹ: Topê, he mũ," he tóg. ²⁴ "Ti tỹ jẽnê jafã tóg inh mỹ: 'kamêg tũg nĩ, Paulo'," he mũ. "Pã'i mág tỹ Imperador ve jé á tóg ke mũ, kũ Topê tóg ã mré mũ ag kar vin, ag tỹ ã mré krenkren jé," he tóg inh mỹ," he tóg, Paulo ti. ²⁵ "Kũ ãjag fe ti tỹ há' hemnĩ. Topê vĩ kri sóg fig mũ. Ti tỹ inh mỹ tó mũ vỹ ge nĩnh mũ," he tóg, Paulo ti. ²⁶ "Jó êg tỹ canoa tỹ goj vãso to fĩn há tóg tí," he tóg.

²⁷ Semana régre vê sir, êg tỹ goj kafãn tũ mĩ mũ kri, kóho tỹ êg ran tí ki. Goj kafã tũ ên

jiji hã vỹ: Mediterrâneo, he mũ. Meio noite ki canoa vóg tí ag tóg: "ga hỹn kakó nĩ ha," he mũ. ²⁸ Kũ ag tóg goj kãmun mũ sir. Kũ tóg 36 (ke) metros he mũ. Kãnhmar ag tóg kãmun mãn, kũ tóg 27 (ke) metros he mũ sir. ²⁹ Kũ ag tóg pãrô kamêg mũ, êg tỹ ag mỹ kã ta ken h ha mẽ fĩn kũ. Kũ ag tóg canoa nér tá ti se jafã tỹ 4 (ke) vin mũ. Ferro ù vê, ti se jafã ti. Ti tỹ rỹnhřj kãkã nỹ kũ canoa tóg tá krỹg he mũ. Ti vin kũ tóg ag tỹ kurã vẽn há tí, canoa vóg tí ag. ³⁰ Kũ ag tóg canoa sĩ ên tere mũ, goj ki. Cnoa se jafã tỹ ag tóg kãki vin mũ, ag tỹ ón kũ canoa krĩ tá vin jé. Hã ra ag tóg canoa mág ré kũ ga ra mũ sór mũ.

³¹ Hã ra Paulo tóg vэг mũ. Kũ tóg capitão mỹ, soldado ag mỹ tóg: "ag tỹ pa kũ ãjag vỹ krenkren ke tũ nĩ," he mũ.

³² Kũ soldado ag tóg vãfe kym mũ sir, ag tỹ vãfe tỹ canoa sĩ tere mũ. Kũ canoa sĩ ên tóg kutê mũ sir.

³³ Tỹ vaj ken kũ Paulo tóg vẽn kar jyvẽn mũ, ag jẽn jé. Kũ tóg: "semana régre vê (mỹr), ãjag fe von kũ," he mũ. "Nẽn ù kãmêg tũ ãjag nỹtĩ (mỹr) ver," he tóg. ³⁴ "Pão ko ra, ãjag tỹ tar há ki krenkren jé. Û vỹ ter ke tũ nĩ, kũ ù vỹ kaganh ke tũ nĩ gé," he tóg, Paulo ti. ³⁵ Ti tỹ tag tó kar kũ tóg pão mãg mũ sir. Vẽn kar rĩnve tóg Topê mré vĩ mũ, kũ tóg kupãn kũ ko mũ sir.

³⁶ Kũ vẽn kar tóg fe tar nỹtĩ sir. Kũ ag tóg ko mũ gé sir. ³⁷ 276 (ke) êg nỹtĩ, canoa mág ên kãki.

³⁸ Êg tỹ ko kar kũ ag tóg goj ki trigo kujэг mũ, canoa tỹ kãnhv' hen jé.

³⁹ Tỹ vaj kũ ag tóg vэг mũ sir, hã ra ag tóg goj vãso ên ki kagtĩg nỹtĩ. Kũ ag tóg tá rỹnhřj vэг mũ sir, rĩnhřj tí. Tá kóho tóg há sĩ nĩ. Kũ ag tóg tag ra canoa fĩn sór mũ. ⁴⁰ Kũ ag tóg ferro ên kykym mũ sir, goj kãki. Kũ ag tóg canoa vóg jafã kygvãg mũ gé. Cnoa krĩ tá ag tóg kur kujẽn mũ, kóho kato. ⁴¹ Hã kũ êg tóg rỹnhřj ên to mũ mũ sir. Kũ goj régre tóg jagnê ki jun nĩ. Kũ canoa tóg rỹnhřj kãra rã mũ sir. Ti krĩ tóg rĩnhřj krêm rã mũ, kũ tóg sir tar mũ sir. Kũ ti nér tóg kam ke mũ sir, goj jũ kũ. Kũ tóg mráj mũ, canoa ti.

⁴² Kũ soldado ag tóg vẽn sigse ag kãgtẽn sór mũ, ag mrogmro kũ vẽn pigu tũ nĩn jé, ag krenkren tũ nĩn jé. ⁴³ Hã ra capitão tóg Paulo kren han sór mũ. Kũ tóg ag mỹ: "ke tũg ra," he mũ. "ãjag tỹ tũgnũm há nĩn kũ goj kãra ge vẽn inhã, ãjag tỹ ga ra ge vẽn jé, tũgnũm kũ," he tóg. ⁴⁴ "ãjag tỹ tũgnũm kóre g kũ kan kri nỹmĩn, canoa mrãnhřj kri," he tóg, capitão ti.

Kũ ag tóg ge mũ sir. Hã kũ êg kar tóg ga tá junjun mũ, krenkren kũ.

28

Goj vãso tỹ Malta tá

¹ Ēg tŷ ga tá nŷtŷn kŷ ěg tóg ga jiji měg mŷ, há vŷ: Malta, he mu. ² Tá ke ag tóg ěg jagĀgtĀn mŷ. Kŷ ag tóg pŷn han mŷ. Ēg mŷ ag tóg: “kĀge jěg ra,” he mŷ, ta kutě kŷ, kusa jagy tŷn kŷ. KanhgĀg ri ke ag vě, tá ke ag.

³ Kŷ Paulo tóg pŷnh tŷ mŷ, kŷ tóg pŷ ki nŷn mŷ. HĀ ra pŷn tóg pŷ kĀkĀ nŷ ja nŷ. Rŷ mě kŷ tóg tim ke kŷ Paulo prĀg mŷ, ti nĭgě ki. ⁴ Kŷ tá ke ag tóg pŷn ěn věg mŷ, ti tŷ ti nĭgě to sa kŷ. Kŷ ag tóg jagně mŷ: “ŷ těn tŷ hŷn vě,” he mŷ. “Goj tán kren, há ra tóg Ā tŷ něn han jan kajĀm mŷ,” he ag tóg, Paulo to.

⁵ HĀ ra Paulo tóg pŷn kĀvěn mŷ, pŷ ki tóg tŷ věn mŷ. HĀ ra tóg kaga tŷ nŷ, ti nĭgě ti, Topě tŷ ti tŷ há' hen kŷ.

⁶ HĀ ra ag tóg ti tugnŷm mŷ, ti kĀnhpar ve jě, ke tŷ nŷ kŷ ti ter kŷ kutě ve jě. HĀ kŷ ag tóg ti věg nŷtŷ, hora tŷ hěn ri ke ki. HĀ ra tóg ke tŷ nŷ. Kŷ ag tóg ti to jykrěn mĀn mŷ. “Topě tŷ mŷ vó?” he ag tóg mŷ, ón kŷ, Paulo to. Ag mŷ tóg e tŷ, há kŷ ag tóg ti to: “topě hŷn,” he mŷ.

⁷ Goj vĀso tá ke ěn ag kĀfór vŷ tŷ Pŷblio nŷ. Tá tóg ĩn nŷ, Ā japŷ tá. Ēg tŷ tón nŷtŷ tag tá tóg kakó nŷ, ti ĩn ti. Kŷ tóg ěg mŷ: “kĀge jěg ra,” he mŷ. Ti mrě ěg tóg kurĀ tĀgtŷ han mŷ.

⁸ HĀ ra Pŷblio panh tóg kaga nŷ nŷ. JĀgfa kyvěnh han tóg, kŷ tóg to rŷg nŷ nŷ gé. Kŷ Paulo tóg ti venh rĀmŷ. Kŷ tóg ti to Topě mrě vŷ mŷ. Ā nĭgě tŷ tóg ti měg mŷ, kŷ tóg há' he mŷ sir. ⁹ Ti han kŷ věnh kagyga kar ag vŷ tá junjun mŷ sir, goj vĀso ěn tá. Kŷ tóg ag tŷ há' he kĀn mŷ, Paulo ti.

¹⁰ Kŷ ag tóg ěg ki rŷr há han mŷ. Ēg tŷ kar kŷ canoa ŷ kĀra ge kŷ ag tóg ěg mŷ ěg tŷ něn ve sór mŷ kar ěn vin mŷ.

Roma ra

¹¹ KŷsĀ tĀgtŷ tŷg kŷ ěg tóg canoa ŷ kĀra ge mŷ sir. Cidade tŷ Alexandre tá ke vě gé, canoa ěn. Tá tóg kusa fŷn rĀ ja nŷ, Malta tá. Ti rĀ vŷ tŷ ti věgni kĀggrĀ nŷ, ti retrato ěn ti. Ón kŷ Romano ag topě ŷ vě, ti věgni kĀggrĀ ti.

¹² Tá pa kŷ ěg tóg mŷ kŷ cidade tŷ Siracusa tá krŷg mŷ. Kŷ ěg tóg tá kurĀ tĀgtŷ tŷg mŷ. ¹³ Tá pa kŷ ěg tóg cidade tŷ Régio tá junjun mŷ. Tŷ vaj kŷ kĀka tóg ěg vóg há han mŷ. HĀ kŷ ěg tóg kurĀ régre tŷg kŷ cidade tŷ Pozuoli tá junjun mŷ sir. ¹⁴ Tá ěg tóg Jesus mrě ke ag věg mŷ, kŷ ag tóg ěg mŷ: “ěg mrě semana tŷg nŷ ver,” he mŷ. Kar kŷ ěg tóg cidade tŷ Roma ra mŷ mŷ sir. ¹⁵ Roma tá ke ag tóg ěg kĀmŷ mě ja nŷ, Jesus mrě ke ag. Kŷ ag tóg ěg venh kĀmŷ mŷ. Cidade tŷ Ápio jamĀ he mŷ ěn tá ag tóg ěg kato těgtě mŷ, ěmĀ tŷ Venda TĀgtŷ he mŷ ěn tá ke gé. Paulo tŷ ag ve kŷ ti fe tóg mrin ke mŷ. Kŷ tóg Topě mŷ vŷ há han mŷ. Ti krŷ tóg kĀnhvŷ' he mŷ sir.

¹⁶ Ēg tŷ cidade mág tŷ Roma tá junjun kŷ Paulo tóg vyr mŷ nŷ nŷ, věse ŷ ag mrě tóg nŷ

tŷ nŷ. Soldado pir há tóg ti ki rŷr mŷ. CapitĀo tóg ti mŷ tag to: “hej,” he ja nŷ.

Roma tá

¹⁷ KurĀ tĀgtŷ tŷg kŷ Paulo tóg Israel kĀfór ag jě prěr mŷ. Ag věnh mĀn kŷ tóg ag mŷ: “inh kanhkĀ,” he mŷ. “Se kŷ inh jě, Jerusalěm tá, kŷ ag tóg tá fóg tŷ Romano ag mŷ inh fěg, isŷ něn ŷ han tŷ há ra, isŷ ěg jykre mranh tŷ há ra, isŷ ěg jóg'jóg tŷ ěg mŷ věnh jykre nŷm ja ěn mranh tŷ há ra,” he tóg. ¹⁸ “Fóg tŷ Romano ag tóg inh kavĀn sór mŷ vě, ag tŷ inh ki jěmě kar kŷ. Isŷ něn han ja tŷ to sóg ter ke tŷ nŷ vě. ¹⁹ HĀ ra Israel ag tóg inh kato vŷ, há kŷ sóg sir pĀ'i mág tŷ Imperador ve sór mŷ, ag tŷ isěn tŷ nŷ jě. HĀ ra sóg ěg povo kavěnh sór tŷ nŷ, Imperador jo,” he tóg. ²⁰ “HĀ kŷ sóg Ājag jě prěr mŷ, sŷ Ājag ki jěmě jě. Ēg povo tŷ Israel kar vŷ Cristo ve sór mŷ. Sŷ Cristo tó há to sóg se kŷ jě nŷ,” he tóg, Paulo ti.

²¹ Kŷ ag tóg ti mŷ: “ŷ tóg ěg mŷ Ā to věnh rán han ja tŷ nŷ, Juděia tá,” he mŷ ti mŷ, pĀ'i ag. “Kŷ ěg kanhkĀ ŷ tóg ěg ki jun ja tŷ nŷ jě, ti tŷ ěg mŷ Ā tŷ něn ŷ korěg han mŷ ěn tó jě,” he ag tóg. ²² “HĀ ra tóg ěg tŷ Ā ki jěměnh há tŷ, Ā tŷ něn to jykrěn mŷ ti. Věnh jykre tĀg tag kato ag tóg vŷ tŷ, věnh kar ag, há kŷ tóg ěg tŷ Ā ki jěměnh há tŷ,” he ag tóg ti mŷ, Israel mág ag.

²³ Kŷ ag tóg ti mŷ kurĀ nŷm mŷ. Kŷ ĩn e ag tóg věnh mĀn mŷ sir, ti tŷ ĩn krěm nŷ ěn tá. Ag mŷ tóg Topě tŷ tŷ ěg pĀ'i nŷ kĀměn mŷ. Jesus kĀměn tóg mŷ, ag tŷ hěn ri ke mŷn ti ki ge jě. Moisés tŷ ag mŷ věnh jykre nŷm ja ěn tó tóg mŷ sir ag mŷ, vĀsŷ Topě vŷ tó tŷ ag vŷ ke gé. Věnh rĀ ěn ki tóg ag mŷ Jesus ti ven mŷ sir. KusĀ ki ag tóg kĀmŷ ja nŷ, tŷ věměn nŷtŷ ki ag tóg kuty g mŷ. ²⁴ Kŷ tóg ŷ ag mŷ ki há tó ti, Paulo tŷ ag mŷ něn tó mŷ ti, kŷ ag tóg kri fig mŷ. HĀ ra tóg ŷ ag mŷ há tŷ nŷ. ²⁵ HĀ kŷ ag tóg věnh kĀpugpóv kŷ nŷtŷ. Kŷ ag tóg mŷ mŷ, Paulo tŷ ag mŷ tag tó kar kŷ, há mě. Ag mŷ tóg: “Topě kuprĭg tóg tó há han ja nŷ, ti tŷ Topě vŷ tó tŷ tŷ IsaiĀs mŷ: ag mŷ tag tó, hen kŷ,” he tóg. ²⁶ “Ēg jóg'jóg ag mŷ tóg tag tó ja nŷ, há mě: “povo tag mŷ tag tó, há mě: mě jě Ājag tóg ke mŷ, ón kŷ, há ra Ājag tóg to jykrěn ke tŷ nŷnh mŷ, hemnŷ,” he tóg. ²⁷ “Kŷ ag tóg ki kagŷg nŷtŷnh mŷ. Povo tag ag vŷ krŷ tŷ nŷtŷ, nĭgrěg kutu ag tóg nŷtŷ gé, kaně kyvó ag tóg nŷtŷ gé, ag tŷ něn ŷ ve sór tŷ nŷtŷn kŷ, ag tŷ jěmě sór tŷ nŷtŷn kŷ, ag tŷ to jykrěn sór tŷ nŷtŷn kŷ ke gé. Há kŷ ag tóg inh ki ge sór tŷ nŷtŷ gé, kŷ sóg ag tŷ há' hěnh ke tŷ nŷ gé,” he tóg, IsaiĀs ti,” he tóg mŷ, Paulo ti, Israel ag mŷ.

²⁸ “HĀ kŷ sóg, Ājag mŷ tó mŷ,” he tóg, Paulo ti. “Ājag tŷ mě jĀvĀnh nŷtŷn kŷ fóg ag vŷ měnh mŷ, kanhgĀg ag ke gé, Topě tŷ ag krenkren han sór mŷ ti. Kŷ ag tóg ti mŷ: hej, hěnh mŷ,” he tóg, Paulo ti, Israel ag mŷ.

²⁹ Paulo t̃y tag tó kar k̃y Israel ag tóg m̃ũ
m̃ũ sir, jagnē ṽi kafān k̃y.

³⁰ Paulo ṽy pr̃ỹg régre t̃ũg m̃ũ, ã ĩn krēm ñĩn
k̃y. Alugar hen k̃y tóg jē ñĩ, ĩn ên ti, k̃y tóg
kajām m̃ũ, Paulo t̃i, ã jãnkamy t̃y. K̃y tóg ũ t̃y
ti mré ṽi sór m̃ũ m̃y: “kārã ra,” he ti. ³¹Vēnh
kar m̃y tóg Topē t̃y t̃y ěg pã'i ñĩ kāmén m̃ũ
sir, fe tar han k̃y. Ěg Senhor t̃y Jesus Cristo
kāmén tóg m̃ũ sir. Ũ tóg ti m̃y: “ṽi t̃ũg ra,” he
t̃ũ ñĩ, ti se k̃y ñĩ hã ra.

PAULO TŶ CARTA HAN: ROMA TÁ KE AG MŶ CARTA

1 Paulo tŷ rá vē. Isŷ cidade tŷ Roma tá ke ag mŷ rán ken há vē.

Tŷ sóg Jesus Cristo camarada nŷ, kŷ tóg inh fĕg, isŷ tŷ apóstolo nŷ jé. Há jé tóg inh jé prĕr. Kŷ tóg inh kuprĕg gé, isŷ vēnh kar mŷ vēnh vŷ sér kāmén jé, Topĕ tŷ ěg mŷ vēnh vŷ jĕnĕ ja ěn ti. ² Topĕ vŷ vāsŷ ā vŷ tó tí ag mŷ: “ha inh kósín kāme tó,” he ja nŷgtŷ, kŷ ag tóg ti kāme rán ja nŷgtŷ gé, ag tŷ Topĕ vŷ rán kŷ. ³ Topĕ kósín ěn tó ja ag tóg nŷgtŷ, ěg Senhor tŷ Jesus Cristo ti. Tŷ tóg vāsŷ pā'i mág tŷ Davi kósín nŷ, Jesus ti. Ti jóg'jóg ve há vē, Davi ti. ⁴ Ti tŷ tŷ Davi kósín nŷn kŷ tóg tŷ ěprā ke nŷ, Davi ri ke, há ra tóg tŷ Topĕ kósín nŷ gé, há kŷ tóg ā ter kar kŷ rŷr mán ja nŷ. Topĕ tŷ ti rŷn mán to ěg tóg ti tŷ tŷ Topĕ kósín nŷn ki kanhró nŷtŷ. Topĕ vŷ ti tŷ ūn mág han mŷ gé sir, ěg Senhor tŷ Jesus tŷ.

⁵ Topĕ há ne isar han', Jesus tugrŷn. Ti há ne inh fĕg', isŷ tŷ apóstolo nŷn jé, isŷ fóg ag kar mŷ ti kāmén jé, kanhgág ag mŷ ke gé, ag tŷ ti ki ge jé, ti vŷ kri fi jé, ti vŷ kri nŷm jé, ti jŷi mĕ kŷ. ⁶ Ū tŷ inh vŷ mĕg mŷ vŷ tŷ āĵag nŷtŷ gé.

Topĕ vŷ āĵag kuprĕg, há kŷ āĵag vŷ tŷ Jesus Cristo tŷ nŷtŷ. ⁷ Kŷ sóg āĵag mŷ vēnhrá jĕnĕg mŷ, Topĕ tŷ āĵag to há nŷn kŷ. Cidade tŷ Roma tá āĵag tóg nŷtŷ. Topĕ ne āĵag kuprĕg', há kŷ āĵag vŷ tŷ ti tŷ nŷtŷ. Há kŷ sóg ěg jóg tŷ Topĕ mŷ: “ag tar han nŷ, ag mŷ vēnh jykre kusa nŷm nŷ,” he tŷ, Topĕ mŷ, ěg Senhor tŷ Jesus Cristo mŷ ke gé.

Paulo tŷ Roma tá ke ag ve sór

⁸ Ha mĕ, vēnh kar vŷ āĵag tŷ ti ki ge kŷ nŷtŷ tag mĕ huri, kŷ sóg āĵag to Topĕ mŷ vŷ há han tŷ, Jesus Cristo tugrŷn. Ti há mrĕ sóg vēmĕn tŷ. ⁹ Ti há mŷ sóg rānhrāĵ tŷ, to krónh ke vānh sóg nŷgtŷ, há kŷ sóg ti kósín to vēme sér ěn tó tŷ. Ti há mrĕ sóg āĵag jagfŷ vŷ tŷ gé, kŷ tóg ki kanhró nŷ. Kurā kar ki sóg āĵag kāmén tŷgtŷ, ti mŷ. ¹⁰ Isŷ ti mrĕ vēmĕn kŷ sóg āĵag tó tŷ. Ti mŷ sóg sŷ kejĕn āĵag ve sór mŷ tó tŷ. Ti tŷ kejĕn sŷ āĵag venh ke to há nŷn kŷ tóg inh mŷ: hej, hĕnh ke mŷ. ¹¹ Āĵag ve sór tāvŷ inh nŷgtŷ, sŷ āĵag mŷ Topĕ kuprĕg tŷ inh kanhrān ja ěn kāmén jé, āĵag tŷ inh vŷ jĕmĕn kŷ tar nŷtŷ jé. ¹² Kŷ ěg tóg jagnĕ tar han ke mŷ sir, ěg tŷ jagnĕ jykre ven kŷ, āĵag tŷ isŷ Jesus ki rá kŷ nŷ ven kŷ, isŷ āĵag tŷ ti ki ge kŷ nŷtŷ ven kŷ ke gé.

¹³ Inh kanhkā', inh mŷ tóg āĵag tŷ tag ki kanhró nŷtŷnh há tŷ, ha mĕ: āĵag venh tŷg ke to inh jykrĕn tŷ hĕn ri ke han huri, há ra tóg inh mŷ ki króm ja tŷ nŷ ver. Isŷ āĵag mŷ Topĕ vŷ kāmén sór vē, Roma ki ke ū ag mŷ ke gé, ag kāmŷ ū tŷ Topĕ ki ge jé. Fóg kar mŷ sóg ke tŷ,

kŷ tóg inh mŷ sér tŷnh mŷ, sŷ Roma tá tónh ke mŷn kŷ ke gé. ¹⁴ Fóg tŷ Grego ag mŷ sóg Topĕ vŷ tó tŷ, fóg kar ag mŷ ke gé, kanhgág ag mŷ ke gé, ū tŷ nĕn ū ki kanhró ag mŷ, ū tŷ nĕn ū ki kagtŷg ag mŷ ke gé. Topĕ vŷ inh mŷ: “ha ag mŷ tó,” he ja nŷgtŷ. ¹⁵ Há kŷ sóg Roma tá ti tó sór mŷ gé, Topĕ vŷ sér ěn ti.

Topĕ jykre tar

¹⁶ Inh pí(jé) Topĕ vŷ sér tag to mŷ'āg sór mŷ'. Topĕ há ne tag to ěg kren han tŷ', ěg tŷ kri fin kŷ. Topĕ jykre tar há vē. Judeu ag kren han sór tóg mŷ, kar kŷ fóg kar ag ke gé, kanhgág ag ke gé. ¹⁷ Tag há ki ěg tóg Topĕ jykre ki kanhró nŷtŷnh mŷ, Topĕ vŷ sér há ki. ěg tŷ ti ki rá há kŷ ěg tóg ti mŷ kuryj nŷtŷ. Há kŷ tag tóg rán kŷ nŷ, ha mĕ: “ěg tŷ Topĕ ki rá há tugnŷn ěg tóg ti mŷ kuryj nŷtŷnh ke mŷ, kŷ ěg rŷnrŷr mán ke mŷ,” he ja tóg nŷ, Topĕ vŷ rán ki.

Ěprā ke ag jykre pāno

¹⁸ Há ra Topĕ tóg jŷ nŷ gé, kanhkā tá. Ū tŷ ti ki ěkrĕg tŷ ag to tóg jŷ mŷ. Topĕ vŷ ag mŷ tŷ nĕn ū tŷ nŷ, há kŷ ag tóg vēnh jykre kuryj han sór tŷ nŷgtŷ. Vĕnh vŷ há tŷ ag tóg tŷg' he sór tŷ gé, vēnh jykre kórĕg han sór kŷ. ¹⁹ Topĕ jykre há nŷtŷnh há ki kanhró ag tóg nŷtŷ vē, ag tŷ ki kanhrān sór kŷ. Topĕ vŷ ěg kar mŷ tag ven tŷ.

²⁰ ěg pí(jé) Topĕ vég tŷ'. Há ra tóg nĕn ū kar han, ěg tŷ nĕn vég mŷ kar. ěn vigve kŷ ěg tóg ti jykre mág nŷ ěn ki kanhró nŷ sir. “Ū tŷ tag han mŷ vŷ tŷ ūn mág nŷ,” he jé ěg tóg ke mŷ.

“ěn jykre vŷ tar nŷ, ěn hŷn tóg tŷ' hĕnh ke tŷ nŷ,” he jé ěg tóg ke mŷ, ěg tŷ Topĕ tŷ nĕn han ja vigve kŷ. Há ra ag tóg ki kanhrān jāvānh nŷtŷ, há kŷ Topĕ tóg ag to jŷnh ke mŷ, há ra ag tŷ ne tónh ke tóg tŷ tŷnh mŷ. ²¹ Ti tŷ tŷ Topĕ nŷn ki kanhró ag tóg nŷtŷ vē, há ra ag tóg ti to:

“Topĕ vē,” he tŷ nŷgtŷ. Ti tŷ tŷ ūn mág nŷ tag tó sór tŷ ag tóg nŷgtŷ. Ti mŷ ag: “inh mŷ tóg há tŷ,” he ja tŷ nŷgtŷ gé, ti tŷ ag ki rŷr há han mŷ ra. Há kŷ ag tóg ag tŷ krŷ há ra ki kagtŷg nŷtŷ sir, ag krŷ há tóg tŷ' he ja nŷgtŷ sir. Nĕn ū há to jykrĕn mŷ ki kagtŷg ag nŷtŷ ha. ²² “Ki kanhró mág inh nŷ,” he ag tóg tŷ, há ra ag tóg krŷ vēnhmŷ nŷtŷ ha. ²³ Kŷ ag tóg Topĕ pĕ tag jĕgja ká, ūn ter vānh tag jĕgja ká ag tóg sir ěprā ke kággrā fĕg mŷ sir, ěprā ke ag kágter tŷ ra. Sĕsŷ kággrā vin ag ke gé, bicho tŷ fa tŷ 4 ag kággrā ke gé, pŷn kággrā ke gé. Tag vŷ ag mŷ tŷ topĕ nŷtŷ sir.

²⁴ Há kŷ Topĕ tóg ag tovānh mŷ sir. Ag tŷ āĵag tŷ nĕn to ěn mŷ ěn han sór nŷtŷnh kŷ tóg ag tovānh mŷ, ag tŷ han jé. Jagnĕ kavĕnh ag tóg mŷ sir. ²⁵ Topĕ vŷ há kri fi vānh ra ag tóg vēnh ó há kri nŷm tŷ. Ag tŷ ū tŷ nĕn ū kar han ja ěn to: “Topĕ vē,” hĕnh ke vē vē, há ra ag tóg ti tŷ nĕn han ja to: “Topĕ vē,” he sór mŷ, ón kŷ. Ū tŷ nĕn ū kar han mŷ há ne ā pir mŷ tŷ ūn mág nŷ', ti há mŷ ěg tóg vŷ há han ke mŷ'. To krónh ke vānh ěg nŷtŷ. Amĕm.

²⁶ Ag tý Topě tý nén han ja to: “Topě vě,” hen ky Topě tóg ag togvánh gé, ag tý ájag tý nén to én mü ên han je, êg kavénh tí ên tí. Ag prù fag tý ag mré ný tũg ký fag tóg jag(ně) há mré ti vènhmý han mü sir, mýr, ha mē. ²⁷ Ký fag mén ag tóg ájag prù fag mré ný továnh ký jagně to én mü gé sir. Jagně to én ký ag tóg jagně mré ný ký ti kórég han mü gé sir, jagně kavénh ký. Há ký ag tóg ag tý Topě továnh to jagágtar nýtín mü. Ti tý ag vóg kónán há vē.

²⁸ Ve ra ha. Topě ki êkrén jávánh ag tóg nýtí, ti to é he ký. Há ký Topě tóg ag togvánh ja nigtí gé sir, vènh kato, ag tý vènh jykre pāno han sór ký. “Ha han, ge ký sir;” he ja tóg nigtí. ²⁹ Vènh jykre pāno tý ag fór nýtí ha, ti kórég távi tý. Nén kar to én (ka)mě ag nýtí. Vènh jykre kuryj han vánh ag nýtí. Jagně tú to én (ka)mě ag nýtí. Jagně kágtén ag tóg tí gé. Jagně ví kafān ag tóg tí gé. Jagně mý un'ón ag tóg tí gé. Jagně krín kónán ag tóg tí gé. Jagně to ví kónán ag tóg tí gé. ³⁰ Jagně to un'ón ag tóg tí gé. Topě kato tē mág ag tóg nýtí. Jagně vóg kónán ag tóg tí. “Ag káfor vý tý inh ní,” he ag tóg tí, ký ag tóg vēso nén ũ há tó tí, ón ký. “Inh hýn vènh jykre pāno tý ne han mü, ũri?” he ag tóg tí, kurā kar ki. Ájag mýnh fag ví han vánh ag tóg nýtí gé, ájag panh ag ví ti. ³¹ Krí tú ag nýtí. Ón ký ag tóg jagně mré nén kar to jykren tí, ájag tý ki króm ke tú (há) ra. Jagně mré há nýtí ki kagtũg ag nýtí, ký ag tóg jagně jagágtán ki kagtũg nýtí gé. ³² Topě vý ũ tý tag han mü to: “kágtér je ag tóg ke mü,” he ja nigtí. Ag tý tag ki kanhró nýtí ra ag tóg han mü sir, ký ag tóg ũ tý tag han mü to há nýtí gé, mýr, ha mē.

2

Topě tý vènh jykre pāno to jũ

¹ Fóg mré kanhgág ag vý vènh jykre kórég tag hyn han kán tí, ký ag tóg Judeu ag mý kórég nýtí. Há ra Judeu ag vý ti kórég han tí gé, ag tý ón ký ag to ví mü ra. “Kórég ag nýtí,” he ag tóg tí, há ra ag tóg fóg jykre kórég ên han tí gé, kanhgág jykre kórég ti ke gé. Há ký ag tóg ájag jykre tušnín ti kórég venh ke mü gé. ² Topě vý ũ tý tag han mü vóg kónán ke mü, ti jykre kuryj nín ký, Topě ti. Ti tý ke há vē. ³ ũn jykre kórég ag tóg ag mý kórég nýtí, Judeu ag mý, há ra ag tóg há han tí gé. Ký ag hýn hē ri kenh mü, Topě tý ag vóg kónán tú ní jé? Ag vóg kónán jé tóg ke mü, ha vemní. ⁴ Ver tóg êg to há ní, ver tóg êg to fen nính mü, ver tóg jũ vánh ní, Topě ti. Ti tý êg tý êg jykre kórég továnh ve sór vē, há ký tóg ver êg to há távi ní. Há ra tóg ag mý tý nén ũ tú ní ve ní, Topě tý êg to fen nính ke mü ti. ⁵ Kutu ag nýtí, vènh jykre pāno továnh jávánh ag nýtí, há ký Topě tý ag to jũ tóg komēr há mág rá ní. Kejēn tóg Topě tý vènh kar jykre venh ke kurā pétēm ke mü sir. Ký ag tóg venh ke mü, Topě tý ag vóg kónán ke ti, ký vènh kar vý ti

jykre kuryj venh ke mü, ti tý êg mý ki há tó mü ti. ⁶ Ti há ne êg mý ním ke mü', êg tý nén hyn han ja ên kaja ti. ⁷ Ên ká tóg êg mý êg rír krýg ja tú ven ke mü, ũn jykre kuryj ag mý. Êg tý ti jykre há to tar nýtín ký tóg êg mý êg rír krýg ja tú ven ke mü, êg tý tá tý ũn mág nýtí sór ký, êg tý Topě há tý êg mý ví há han ke ve sór ký, êg tý êg rír krýg ja tú ve sór ký. Ký tóg êg mý ven ke mü. ⁸ Há ra tóg ũ vóg kónán ke mü gé. ũ tóg ájag tý nén han sór mü ên há han tí. Vènh ví há kri fi vánh ag nýtí, ag tý vènh jykre pāno hyn han sór ký. Há ký tóg ag vóg kónán ke mü. ⁹ ũ tý vènh jykre pāno han mü kar vý kanē junjur ke mü, jagtar jagy hyn han ký. Ag tý tý Judeu nýtí ra ag tóg jagágtar ke mü, kar ký fóg kar ag ke gé, kanhgág ag ke gé. ¹⁰ ũ tý vènh jykre kuryj han mü tý tóg ũn mág hyn han ke mü há ra, to tóg ví há han ke mü, êg mý tóg vènh jykre kusa ním ke mü, êg tý tý Judeu nýtí ra, kar ký fóg ag mý ke gé, kanhgág ag mý ke gé.

¹¹ Ha vé, Topě mý ti tý nén ũ tú ní, Judeu ag, fóg ag, kanhgág ag. Ti mý êg tóg tý ũn pír nýtí. ¹² ũ ag tóg Topě ví mē ja tú nýtí. Ký ag tóg ti kórég kar hyn han mü sir. Ký ag tóg nũgme ki vár ke mü sir, inferno ki, ag jykre kórég to. Ag jávo Judeu ag vý Topě ví mē ja nigtí. Há ra ag tóg ti kórég han tí gé. Ký Topě tóg ag vóg kónán ke mü gé sir. “Isý ájag mý nén to ja ên han ja tú ájag nýtí,” he jé tóg ke mü. ¹³ Ha vé, êg tý Topě ví mēg mü ra han tú nín ký êg Topě mý há tú nýtí. Êg tý ti ví ki króm ký êg tóg ti mý kuryj nýtí. ¹⁴ Fóg ag mré kanhgág ag vý Topě ví mē ja tú ní ver, ũ tý Judeu jykre han tú kar ag. Ge ra vènh jykre há tóg ag mý sér tí, ag tý Topě ví mē ja tú (há) ra. Ký ag tý vènh jykre há han sór mü tag vý ag mý ag tý ki króm han jafā ní. ¹⁵ Topě tý nén to ja ên vý ag kākā ní, há ký ag tóg han sór mü, ag tý mē ja tú ra. Há ký tóg ag mý sér tí, ag tý nén ũ há han ký. ¹⁶ Jávo tóg ag mý e tí, ag tý ti kórég han ký. Ag tý Topě ví mē ja tú ra ag tóg vènh jykre há ki kanhró nýtí. ¹⁶ Kejēn Topě tóg Jesus Cristo mý: “ag jykre ve kán ní,” henh ke mü, ti kurā ên ká. Ký vènh kar jykre vý vènh ven ke mü, ag jykre kórég mré há, ag tý vènh kar vatánh tá nén han ja ti. Tag há tó sóg tí, sý vènh kar mý ti ví sér kāmén ký.

Judeu ag tý Topě ví mranh ja

¹⁷ Ha vé, Judeu ag mý tóg sér tí, ag tý tý Judeu nýtín ký. “Topě ne êg jyvén ja nigtí”, ký êg nũgme ki vár ke tú ní,” he ag tóg tí. “Topě to êg há nýtí,” he ag tóg tí gé. ¹⁸ Ti tý êg ki nén ve sór mü ki kanhró ag tóg nýtí. Ti ví ki tóg rán ký ní, há ký ag tóg ên ve ký vènh jykre kuryj ki kanhró nýtí. ¹⁹ “Ki kanhró êg nýtí,” he ag tóg tí, há ký ag tóg ũ tý ki kagtũg ag mý tó tí, Judeu ag, ag tý ag mý ũn kyvó ag ri ke nýtín ký. Kutu mý ag tóg mügtí, ký ag tóg

ag mý jēngrē han sór tí, ag mý Topē ví tó ký.
 20 Ū tý ki kagtīg ag kanhrān ag tóg tí, gír ag ke gé. “Topē ví vỹ há nī, vēnh jykre há vē, ki há tóg tó tí, há to ēg Topē ki kanhrān tí,” he ag tóg tí. 21 Ūn ký ag tóg ū ag kanhrān tí, ājag tý ki kagtīg nýtí (há ra). Ū mý ag tóg: “nén ū péju(g) tūg nī,” he tí. Há ra ag tóg ū tū péju(g) tí. 22 Ūn ký ag tóg: “ā prū tú fi mré nỹ tūg nī, ā mén tú mré nỹ tūg nī gé,” he tí. Há ra ag tóg fag mré nỹgnỹ tí. Ūn ký ag tóg vēnh kǎgrá tý topē to: “Topē pijé,” he tí. Há ra ag tóg vēnh kǎgrá ag jo ĩn krēm ag tū péju(g) tí. 23 “Topē vỹ ēg jyvēn ja nīgtí,” he ag tóg tí. Há ra ag tóg tí ví mranh tí. Topē kavēnh ag tóg tí. 24 Há ký tag tóg rán ký nī, Judeu ag to, Topē ví rán ki, há mē: “ājag jykre kórég ve ký fóg ag mré kanhgág ag vỹ Topē jykre to: kórég tí hỹn nī,” he tí,” he ja tóg nīgtí, Judeu ag to, Topē ví rán ki.

25 Há ti nī, ēg tý tý Judeu nýtí ti, ēg tý Topē ví ki króm ký. Ēg tý há ra ti ví mranh ký tóg ēg mý nén ū há han ke tú nī, ēg tý tý Judeu nýtí ra. Fóg ri ke vỹ tý ēg nýtí, kanhgág ri ke, ēg tý ti ví mranh ký. 26 Kejēn fóg ū tóg sir Topē ví ki króm mū sir, kanhgág ū hēn ri ke mūn. Ký tóg Topē mý tý Judeu ri ke nī sir, ti tý Topē ví ki króm to. 27 Há ký fóg ag mré kanhgág ag vỹ Judeu ag jykre kórég tónh ke mū, ha vemní, ag tý Topē ví ki króm ký. Topē ví mranh ag tóg tí, ag tý tý Judeu nýtí ra, ag tý Topē ví rá vég nýtí ra. Há tó jé ag tóg ke mū, fóg ag, kanhgág ag ke gé. 28-29 Ūn ký ag tóg tý Judeu nýtí, ag pi(jé) tý Topē tú pē nýtí. Ūn ký ag gré junun fár vỹ kym ký nī, Topē tý ag mý: “kym ra,” he ja nīn ký. Ký ag tóg tag tugnīn jagnē mý: “Topē tú vỹ tý ēg nýtí,” he tí. Há ra ag pi(jé) tag tugrīn tý Topē tú nýtí. Topē tú ag vỹ ājag fe tý ti ki rá ti, ký ag jykre há ne kym ký nī ri ke nī. Ag tý vēnh jykre kórég tovānh to ken há vē. Topē kuprīg ne ēg jykre há han tí, ký Topē tóg ēg mý ví há han tí gé sir, ēg jykre há nýtīn ký. Ti pi(jé) ēprā ke ri ke ón ký ví há han tí, ti ki ge ký nýtí ag mý. Ēg há vỹ tý Topē tú pē nýtí.

3

1 Ký Judeu ag hỹn inh mý: “kỹn mý há tú nī, ēg tý tý Judeu ag krē nýtīn ký?” he sór mū. “Ēg gré junun fár kym ký nīn kýn mý tý nén ū tú nī?” he sór ag hỹn mū. 2 Vó, há távi ti nī gé. Ēg há mý tóg ā ví ti tó ja nīgtí, Topē ti, ēg tý tý Judeu krē nýtīn ký. 3 Ēg kāmī ū tóg ti ví kri fig tú nīgtí. Há ra Topē pi(jé) ag tugrīn ā tý nén to ja ēn han ke tú nī, ag tý ti ví ki króm tú ra tóg ā ví ki króm tí, Topē tí, ag jāvo. 4 Ti tý ēg mý tó ja ēn han ti tí, ón vānh ti nīgtí. Ēprā ke ag ne un'ón tí, há ra tóg ón ke tú pē nī, Topē tí. Há ký tag tóg rán ký nī, Topē ví rán ki, há vỹ: “vēnh kar vỹ venh ke mū, ā tý ā ví han ti tí,” he mū. “Ū tý ā jykre tugnỹm ký tóg venh

ke mū sir, ā tý ki há tó tí ti,” he ja tóg nī, Topē to, Topē ví tý rán ký nī ki. Há ra tóg ge nī.

5 Ký Judeu ag hỹn ón ký inh mý: “kỹn hỹn há nī, ēg jykre pāno tí,” he sór mū. “Vēnh kar vỹ ēg jykre pāno ve ký Topē jykre kuryj nī ki kanhró nýtí, ti tý ēg jāvo vēnh jykre pāno to há tú nīn ký. Há ký ēg jykre pāno tag vỹ tý nén ū há nī. Há ra tóg to ēg vóg kónān sór mū, ēg jykre pāno to, ti tý tý nén ū há nī ra. Tag tugnīn tóg jykre pāno nī ve nī, Topē tí,” he sór ag hỹn mū, Judeu ū ag. Ēprā ke ag vỹ ón ký ví tý ge han tí. 6 Há ra tóg há tú nī, ag ví tag tí. Topē jykre há ne kuryj nī. Ti jykre há nīn ký tóg ēprā ke jykre to: “há tú ti nī,” hēnh ke mū. Jykre kuryj ti nī inhā.

7 Há ra Judeu ū ag tóg ón ký: “vēnhmý ēg ki króm ký nýtí vē,” he tí gé. “Ēg ón tugrīn Topē tý tý ūn mág nī tag vỹ vēnh ven mū, ti ón vānh vỹ vēnh ven mū ēg jāvo. Há ti nī, tag tí. Há ký ti tý ēg ón mū tag to: “inh ví mranh ja ājag tóg nīgtí,” hēnh ký tóg vēnhmỹn ký tó mū, Topē tí,” he ag tóg tí, ón ký. 8 “Ti kórég han jé ēg tóg ke mū, Topē tý ēg jykre kórég tý nén ū há han jé,” he ag tóg tí, ón ký. Ký ag tóg iso ón ký: “tag tó ti tí, Paulo ti,” he tí gé. Ū tý tag tó mū ag vóg kónān jé tóg ke mū, Topē tí, ag ón mū tag to, ti jykre kuryj nīn ký, ha vemní.

Ēg kar tý Topē ví mranh kǎn

9 Ký isỹ Judeu ag to ne tó nē? Ēg mý fóg ag kǎfór nýtí, ēg tý tý Judeu nýtīn ký? Vó, ag kǎfór tú ēg nýtí. Topē ví mranh kǎn ēg mýr, Judeu, fóg, kanhgág, ēg kar mýr. Tag tó inh huri. Há ra tóg ge nī. 10 Há ký tag tóg rán ký nī gé, ha mē: “ūn jykre kuryj vỹ tú tí, ūn jykre kuryj venh ke tú pē ēg nīgtí. 11 Vēnh jykre há han ki kagtīg kar ēg nýtí, ū tý Topē jykre han sór mū vỹ tú tí. 12 Ēg kar vỹ Topē japyr, Topē jamīn tovānh kǎn ký nýtí. Jykre kórég kar ēg nýtí. Vēnh jykre kuryj han vānh ēg nýtí. Ūn jykre há venh ke tú pē ēg nī. 13 Un'ón (ka)mē kar ēg nýtí, jagnē to. Ēg tý vēser to nón ký vēser ger tóg kǎkutē tí. Ēg ón vỹ vēser ger tag ri ke nī. Jagnē mý ēg tóg un'ón tí gé. Ēg ví jū tý ēg tóg jagnē kǎgtén ri ke han tí gé, ký tóg pỹn veneno ri ke nī, ēg ví jū tí. 14 Vēnh ví jū tý ēg fór nýtí, ký ēg tóg vēnh kar mý ví kónān tí. 15 Jagnē kǎgtén (ka)mē ēg nýtí, tag há tóg ēg mý sér tí. 16 Ēg tý hēn mī mū ký ēg tóg nén ū kar kókég tí, há ký ēg mré ke fag vỹ jagtar nýtí, ēg to. 17 Ēg pi(jé) vēnh jykre kusa ve sór tí. 18 Topē kamēg sór vānh ēg nýtí,” he ja tóg nīgtí, Topē ví tý rán ký nī ki. Há ra tóg ge nī.

19 Há ra ēg kar vỹ tag ki kanhró nýtí, ha mē. Ēg há mý ti rán ký nī, Topē ví ti, ēg tý ki króm jé. Há ra ēg tóg mranh kǎn. Ký Topē tý ēg mý: “ti kórég han ā,” he mū ra tóg ēg tý ti mý ne tónh ke tóg tú tí, ēg kar ti. Há jé tóg ēg mý ā ví jēnē ja nīgtí, ēg tý to ēg kórég nī tag ki kanhrān jé. 20 Topē ví ki króm kǎn ja tú ēg tóg nýtí, há ký ēg kuryj tú nýtí, Topē mý. Há

ký ěg tý Topě tý vāsý ěg jyvĕn ja ěn mĕg mŭ ra ěg tóg Topě ví mranh ki kanhrān mŭ, ti tý ěg mý: “tag han tŭg ra,” hen ký. Ge ta ěg tóg mranh tí.

Topě tý ěg kren han sór

²¹⁻²² Vāhā Topě jykre kuryj tóg vĕnh ven ja nĭgtĭ. Ti hā ne ěg mý vĕnh pāte fón mŭ sir', inhhā', ěg tý Jesus Cristo ki ge ký, ěg tý ti tý ěg jyvĕn ja ěn mranh ja (hā) ra. Ti jykre kuryj hā vē. Vāsý tóg tó ja nĭ, Topě tí, ti tý tag han ke tí. Ā jykre si ki tóg tó ja nĭ, ký ti ví tó ti ag, profeta ěn ag tóg tó ja nĭgtĭ gé, ti jykre tág ke tí. Ū tý ti ki ge ký nŭti kar mý tóg vĕnh pāte fón tí. Ký ěg kar tóg jagnĕ ri ke nŭti ha, ěg tý ti ki ge ký. ²³ Topě ví mranh kān ěg, vĕnh jykre kuryj han tŭ ěg nŭti, Topě jykre kuryj tag han ki kagtig ěg nŭti. ²⁴ Hā ra tóg ěg jagāgtān ký ěg mý vĕnh pāte fón sór mŭ. Fagrĭnh mý ke vē, kajām ke tŭ ěg tóg nĭ. Jesus Cristo tugnĭn tóg ěg kren han sór mŭ. ²⁵ Topě ne Jesus fĕg', ti hā tý ěg tý Topě ví mranh tý tŭg' hen jĕ, ti ter ký ti kyvĕnh tý ěg jagty ti ki kākutĕ ký. Ký ěg tóg ti ki rā ký hā nŭti sir, Topě jykre kuryj hā vē sir. Jesus to ěg ki kanhrān mŭ, vĕnh jykre kuryj ti. Hā ký Topě tóg ěg tý vāsý ti ví mranh ja ěn to tóg ěg vóg ja tŭ nĭ ver, ěg to fen ký, ²⁶ ti tý ūri ěg mý ā jykre tág ven sór ký. Topě vŷ kuryj nĭ. Ti tý ěg mý vĕnh pāte fón ký ěg ti mý nŭgtĭ nŭti sir, ěg tý Jesus ki gen ký. Topě jykre kuryj hā vē sir.

²⁷ Ký Judeu ag hŷn inh mý: “ký ěg mý Topě mý hā tŭ nŭti, ěg tý ti ví ki króm sór mŭ ra?” he sór mŭ. Hŷ, hā vē. Kórĕg ěg nŭti, hā ký ěg tóg ti ví ki króm sór mŭ ra mranh tí. ěg tý ti ki ge ký tóg ěg mý vĕnh pāte fón tí, ký ěg hā nŭti. ²⁸ Tag ki kanhró ěg nŭti, ha mĕ. ěg tý Topě jykre si ěn han sór mŭ ra ěg jykre pāno vŷ ěg kākā nĭ nĭ. ěg tý Jesus ki gen hā ký tóg ěg mý vĕnh pāte fón ke mŭ hā ra. ²⁹ Topě pi(jé) Judeu ag tāvi vég nĭ nĭ'. Fóg ag vég ti nĭ gé, kanhgág ag ke gé. ³⁰ Pir ti nĭ, Topě tí. Hā ký tóg ū tý ti ki ge mŭ ag mý vĕnh pāte fón tí, Judeu ag mrĕ hā, fóg ag mý ke gé, kanhgág ag mý ke gé. ěg tý ti ki ge to tóg ěg mý vĕnh pāte fón tí, ěg kar mý.

³¹ Ký ěg mý ti ki ge ký (ěg mý) Topě tý vāsý ěg mý vĕnh jykre nĭm ja ěn tý tŭg' he tí, Topě tý Judeu ag jyvĕn ja ěn tí? Vó. Vāhā ěg ki króm hā han ki kanhró nŭti, Topě tý ěg mý vĕnh jykre nĭm ja ěn ki.

4

Topě tý Abraão mý vĕnh pāte fón

¹ Ký Judeu ag hŷn inh mý: “ěg jóg'jóg ve pĕ tý Abraão hŷn hĕ ri ke tí?” he sór mŭ. ²⁻³ “Nĕn ū há kar han ti tí, Abraão ti, hā tugrĭn tóg tý Topě mý ūn há nĭ,” he sór ag hŷn mŭ, Judeu ag. Vó, hā tŭ vē. Ti ki rā tugnĭn ke vē. Hā ký tag vŷ ti to rán ký nĭ, ha mĕ: “Abraão vŷ

Topě ki rā, hā ký tóg tý Topě mý ūn há nĭ, ti tý ti ki rā tugrĭn,” he tóg mŭ, Topě ví rán ki. Ti tý nĕn ū há han tugnĭn Topě mý tý ūn há nĭ ra tóg vēso: “tý sóg ūn há nĭ, ag kar káfór,” henh ke mŭ vē, vēsŷ ūn há han sór ký. Hā ra ěg vēsŷ ūn há han ki kagtig nŭti.

⁴ Hā vé, ěg rānhrāj to ěg tóg ěg rānhrāj kaja vég tí. Fagrĭnh mý ke tŭ vē, ěg rānhrāj kaja ti. ⁵ Topě jykre vŷ ge tŭ nĭgtĭ. ěg tý ti ki ge ký ěg tóg ti mý tý, ūn há nŭti. ěg tý ti ki ge tugrĭn tóg ěg mý vĕnh pāte fón tí, ěg tý ti ví mranh ja tí. ěg rānhrāj pijĕ'. Topě tý nĕn han mŭn hā vē.

⁶ Hā ký vāsý ěg pā'i tý Davi tóg tó ja nĭgtĭ gé. Ū tý nĕn ū kórĕg han tí ěn to tóg ví há han ja nĭ, Davi tí. Topě vŷ ěg mý vĕnh pāte fón tí, ěg tý ti ví mranh ja tí. Topě tý ūn mý vĕnh pāte fón ja ěn to Davi tóg tag tó ja nĭgtĭ, ha mĕ: ⁷ “Topě vŷ ěg ve há han ke mŭ, hā ký tóg ěg mý ěg tý ti ví mranh ja ěn tý vĕnh pāte fón tí. Ký ěg ve mān ke tŭ nĭ ha, ěg jykre pāno ja ěn tí, ti tý vĕnh pāte fón ký nĭn ký. ⁸ Topě vŷ ěg ve há han ke mŭ, hā ký tóg ěg mý ěg tý ti ví mranh ja ěn kaja kórĕg ěn ven ke tŭ pĕ nĭ,” he ja tóg nĭgtĭ, Davi tí.

⁹ Ký Judeu ag hŷn inh mý: “Davi hŷn ū tý hĕ to tag tó ja nĭgtĭ?” he sór mŭ. “Judeu jykre han mŭ ag to ke mý vó, ag jykre han tŭ ag to ke mý vó?” he sór ag hŷn mŭ. ěg kar to ke vē. Hā vē, Abraão to sóg: “ti tý Topě ki rā tugrĭn tóg tý Topě mý ūn há nĭ,” he ja nĭ. ¹⁰ Ký ti jykre tý Topě mý kuryj nĭ ěn kā ti mý Judeu ag jykre han ký ti nĭ', Abraão tí? Vó, ěn kā ti ěg jykre han tŭ nĭ ver. ěn kā ti ā grĕ junun fār kym ja tŭ nĭ ver. ¹¹ Topě vŷ ti mý vĕnh pāte fón, ti tý ti ki rā tugnĭn, ti tý ver Israel ag jykre ki kagtig nĭn kā. Ti mý vĕnh pāte fón kar ký Topě tóg ti mý ěg jykre tag nĭm ja nĭ, ti tý ā grĕ junun fār kym jĕ sir, vĕnh kar tý ti jykre há nĭ ki kanhrān jĕ. Hā ký tóg tý ū tý Topě ki ge mŭ kar jóg nĭ sir, Abraão tí, ag tý Judeu ag jykre han tŭ ra, ag tý ājag fār kym tŭ ra ke gé. Topě ki ge ký ěg tóg Topě mý tý ūn há nŭti, Abraão ri ke. ¹² Ký tóg tý Judeu jykre han mŭ ag jóg'jóg ve pĕ nĭ gé sir, Abraão tí, ag tý ti mrĕ Topě ki ge ký. Judeu jykre han to hā tóg Topě ki rā, ěg jóg tý Abraão tí. Ký ěg tý Topě ki ge ký tóg tý ěg jóg pĕ nĭ gé sir, ěg tý tý Judeu krĕ nŭti ra Topě ki ge ký nŭtin ký. ¹³ Topě vŷ Abraão mý: “ā krĕ vŷ ga kar mĭ mŭnh mŭ, ký tóg tý ag tŭ kar nĭnh mŭ,” he ja nĭgtĭ. Ti tý Topě ví kri fi tugrĭn tóg ti mý tag tó. Vĕnh jykre si ki króm tugnĭn ke pijĕ'. Ti tý Topě ki rā ký tóg ti mý tý ūn há nĭ, hā ký Topě tóg ti mý tag tó ja nĭ.

Topě tý ū tý ti ki ge ký nŭti ag to há

¹⁴⁻¹⁵ Hā vé, ěg tý Topě tý vāsý ěg mý vĕnh jykre nĭm ja ěn han sór mŭ ra ěg tóg mranh tí, ký Topě tóg ěg vóg kónān ke mŭ vē sir. Hā ký ěg tóg ti tý ěg mý nĕn ū há tó ja ěn venh

ke tū pē nī vē sir. Ēg vóg kónān jé tóg ke mū vē sir; kŷ tóg ěg mŷ nén ũ há nīm ke tū nī vē sir. Kŷ tóg ěg mŷ: “ha inh ki rā,” henh ke tū nī vē gé. Topē tŷ ěg vóg kónān ke mū há ne kā nī vē’, ti vī mranh tugrīn. ¹⁶ Hā ra tóg ěg mŷ: “ha inh ki rā, sŷ ājag mŷ nén ũ há ěn han jé, ājag tŷ inh ki ge tugrīn,” he ja nīgtī. Ti tŷ ěg jagāgtān hā vē. Topē tóg Abraão krē kar ag mŷ vin sór mū, ā tŷ nén tó ja ěn. Ti pi(jé) Judeu jykre han mū ag tāvi mŷ vin sór mū’. Ū tŷ Abraão ri ke Topē ki ge mū ag mŷ tóg vin sór mū gé, Topē ti. Ēg kar jóg’jóg ve vŷ tŷ ti nī, Abraão ti. ¹⁷⁻¹⁸ Topē hā ne ti mŷ: “ā krē tŷ sóg povo e hyn han ke mū,” he ja nī’, hā kŷ tóg tŷ ěg kar jóg’jóg ve pē nī. Rān kŷ ti nī, Topē vī rān ki. Kŷ tóg ti vī tag kri fi ja nīgtī, Abraão ti, ā tŷ gīr ve vānh nī ra, ti kófa nīn kŷ. Ūn ter mū ag rīnrīr mān han ki kanhró tóg nī, Topē ti. Kŷ tóg nén kar han ki kanhró nīgtī gé. Nén ũ tóg tū ũ ver; hā ra Topē tóg nén ũ kar han ti, ā vī tŷ. Hā kŷ tóg Abraão mŷ ti kósin ke tó ja nīgtī gé. Kŷ Abraão tóg ti vī kri fi ja nīgtī. Ver tóg kósin ja tū nī, ā kófa nī ra, hā ra tóg Topē vī kri fi ja nīgtī, Topē tŷ ti mŷ: “ā krē tŷ sóg povo e hyn han ke mū,” he ja tag to. ¹⁹⁻²⁰ Topē tŷ ti mŷ tag tó kŷ tóg 100 (ke) anos pētēm, Abraão ti. Si há ti nī ja nīgtī, ti prŷ tŷ Sara fi ke gé. Gīr han vānh fag nŷtī, ěn kā. Ēn hā kā Topē tóg ti mŷ ti krē e hyn han ke tó ja nīgtī. Kŷ tóg ti vī kri fi ja nīgtī, to krónh ke tū ja tóg nīgtī. “Hŷ mŷ vŷ?” he ja tū ti nīgtī, Topē vī tag to. Ti vī kri fi kŷ tóg Topē to: “ŭn mág vŷ tŷ ti nī,” he ja nīgtī. ²¹ “Topē vŷ ā tŷ nén tó ja han ki kanhró nī,” he ja ti nī, Abraão ti, to krónh ke tū nīn kŷ. ²² Tag hā tugnīn tóg Topē mŷ tŷ ŭn há nī, ti tŷ ā fe tŷ ti ki rān kŷ.

²³ Topē vī tó tŷ ũ tóg Abraão to rān ja nī, Topē vī rān ki, ti tŷ Topē mŷ tŷ ŭn há nī ti. ²⁴ Hā ra tóg ěg to rān ja nī gé. Topē mŷ ěg tóg tŷ ŭn há nŷtīnh ke mū gé, Abraão ri ke, ěg tŷ ti ki ge kŷ. Hā kŷ tóg ěg Senhor tŷ Jesus rīn mān ja nīgtī, ti ter ja tá. ²⁵ Ēg jagfŷ tóg ter ja nī, Jesus ti, ti tŷ ěg tŷ Topē vī mranh tŷ tŷg’ he jé. Hā jé Topē tóg ti fēg ja nī. Kŷ tóg ti rīn mān ja nī gé, ti tŷ ěg mŷ vēnh pāte fón jé, ěg tŷ ti vī mranh ja ti.

5

Topē tŷ ěg to jū mān ke tū

¹ Kŷ tóg ěg mŷ vēnh pāte fón mū sir, ěg tŷ Jesus Cristo ki ge kŷ nŷtīn kŷ. Kŷ ěg tóg jatun mŷ nŷtī, Topē tŷ ěg to jū mān tŷ nīn kŷ, ěg Senhor tŷ Jesus Cristo tugrīn. ² Ti hā tugnīn Topē tóg ěg jagāgtān ti. Tag tugrīn ěg tar nŷtī sir. Kŷ tóg ěg mŷ sér tŷ gé. Topē vŷ ěg tŷ ŭn mág han ke mū, ti tŷ tŷ ŭn mág nī ěn ri ke han jé tóg ke mū, kŷ tóg ěg mŷ sér tīnh mū sir. ³ Ver ěg tóg ti jagŷ vég tŷ, tag ki. Hā ra tóg ěg mŷ sér tŷ gé, ěg tŷ ti jagŷ vég mū ra. Ēg tŷ ti jagŷ vég mū tag ne ěg tar han ke mū’, komēr

hā. ⁴ Ēg tar nŷtīn kŷ ěg ti tovānh sór tū nī ki kanhró nŷtī sir. Ēg tŷ ti tovānh sór tū nŷtīn kŷ ěg tóg Topē tŷ ěg mŷ nén tó ja kar venh ke mū, ti tŷ ěg mŷ nén ũ há ven ke ěn ti, tá. ⁵ Ēg pi(jé) venh ke tū nī’, Topē tŷ nén tó ja ěn ti. Ēg mŷ tóg ā kuprīg jēnē huri, ti tŷ tŷ ěg jagrē nī jé. Ēg jagrē tag vŷ ěg mŷ: “Topē vŷ ā to há nī,” he tŷ. Ti hā tugrīn ěg ki kanhró nŷtī, ěg tŷ Topē tŷ ěg mŷ nén tó ja ěn venh ke ki.

⁶ Jykre pāno ěg nŷtī, krój ěg nŷtī. Ēg tŷ ver kórég nŷtī ěn kā Cristo ne ěg jagfŷ ter ja nīgtī’. ⁷ Ti jāvo ěg kā ũ tóg ěg jagfŷ ter ke tū nī. Ūn jykre há jagfŷ ter ke tū ěg nŷtī. ⁸ Ēg jāvo Cristo vŷ ěg jagfŷ ter ja nī, ěg tŷ tŷ Topē vī mranh jāfā nŷtī ra. Hā ki ěg ki kanhró nŷtī, Topē tŷ ěg to há tāvi nī ti. ⁹ Kŷ Topē tóg ěg mŷ vēnh pāte fón mū sir, Jesus tŷ ěg jagfŷ ter ja tugnīn, ti kvēnh tugrīn. Kŷ tóg Topē tŷ vēnh kar to jūnh ke kurā ěn ki ěg kren han ke mū gé, ha mē. ¹⁰ Ēg tŷ ver ti kato tē nŷtī ra Topē kósin tóg ěg jagfŷ ter, kŷ Topē tóg ěg to há nī, ěg to jū mān tū ti nī. Kŷ tóg ěg to há nī ha. Kŷ tóg kurā ěn kā ěg kren han ke mū gé, ti rīr jēn kŷ, ti kósin ti. ¹¹ Kurā ěn kā tóg ěg kren han ke mū, hā ra tóg ūri ěg to há nī gé, kŷ tóg ěg mŷ sér tŷ. Ēg Senhor tŷ Jesus Cristo tugnīn ke vē. Ti hā ne Topē tŷ ěg to há nīnh ke han’. Ti hā ne Topē tŷ ěg to jū tŷ tŷ’ he mū’.

Adāo vŷ Topē vī mranh vén, Jesus vŷ ki króm kán

¹² Ha vé, ŭn pir vŷ Topē vī mranh vén, kŷ Topē vī mranh vŷ kā nī nī sir. Ti vī mranh tugrīn tóg ter ja nī gé, ŭ tŷ ti vī mranh vén mū ěn ti. Ū tŷ ti vī mranh vén ja ěn ri ke ěg nŷtī, Topē vī mranh kán ja ěg tóg nī gé, ěg tŷ tŷ ŭn ve nón ke nŷtīn kŷ. Kŷ ěg tóg kágter kán ke mū gé, Topē vī mranh kŷ. ¹³ Topē tŷ ěg jyvēn to há ag tóg ti vī mranh ja nīgtī gé, hā ra ag tóg vēnh jykre kórég to: “Topē vī mranh vē,” he ja tū nī ver, ag tŷ Topē tŷ ěg jyvēn tŷ ěn mē ja tū nīn kŷ, Moisés tŷ Topē vī rān ja to há. ¹⁴⁻¹⁵ Ge ra ag tóg kágter ja nī, ěn to. Adāo vŷ ter, ti nón ke ag vŷ kágter, Moisés mur to há. Adāo ne Topē tŷ ti mŷ ka kanē to: “ko tŷg nī,” he ja ěn ko ja nīgtī’. Ti nón ke ag vŷ Topē vī mranh gé, hā ra ag pi(jé) Adāo tŷ Topē vī mranh ja ěn ri ke hyn han ja nīgtī’. Ge ra ag tóg kágter. Kŷ ěg ūri kágter tŷ gé, ěg tŷ ŭn ve ěn nón Topē vī mranh kŷ.

Ūn pir tŷ Topē vī mranh vén ja tugrīn ěg tóg kágter kán ke mū. Ūn ve tŷ ěg jo vēnh jykre kórég han jan há vē. Ti jāvo ti nón ke ěn ti, Jesus há vŷ ěg mŷ vēnh jykre há nīm ke mū. Ti tugnīn Topē vŷ ŭn e tāvi jagāgtān ke mū sir. Ēg mŷ tóg nén tŷ hēn ri ke hyn han ke mū sir, kŷ tóg presente há tāvi ri ke nī sir, ŭn pir tugrīn, há vŷ: Jesus Cristo, he mū. Kŷ Jesus tŷ ěg mŷ vēnh jykre há nīm mū ěn vŷ ŭn ve tŷ ěg mŷ vēnh jykre kórég nīm ja ěn káfor nī. ¹⁶ Ūn pir tŷ Topē vī mranh vén ěn

tugnĭn ěg kăgter kăn ke mŭ. Topĕ vĭ mranh pir tugrĭn tóg ěg vóg kónăn kăn ke mŭ. Hă ra tóg ěg mŷ presente ri ke han sór mŭ ha. ěg jagăgtăn tóg tĭ, ěg tŷ ti vĭ mranh tŷ hĕn ri ke han ja ra, kŷ tóg ěg mŷ vĕnh păte fón mŭ gé sir. ¹⁷ Ūn pir tŷ Tope vĭ mranh vĕn ja tugnĭn ěg kar kăgter kăn ke mŭ. Hă ra tóg ūn pir ũ tugrĭn ěg jagăgtăn ke mŭ ha, kŷ tóg ěg mŷ vĕnh păte fón mŭ. Kŷ tóg ěg kugrynh ke mŭ. ěg mŷ presente ri ke han hă vĕ. Kŷ ěg tóg rĭnrĭr măn ke mŭ gé, kŷ ěg tóg tá tŷ ūn mág nŷtĭnh mŭ sir, ūn pir tugnĭn, hă vŷ: Jesus Cristo, he mŭ. Hă ki Jesus tŷ ěg mŷ vĕnh jykre há nĭm mŭ tóg ūn vŷ ěg mŷ vĕnh jykre kórĕg nĭm ja ěn kăfór nĭ.

¹⁸ Hŷ, ūn pir tŷ Topĕ vĭ mranh vĕn ja tugrĭn Topĕ tóg ěg vóg kónăn kăn ke mŭ sir. Ri ke ti nĭ, Jesus tŷ ěg kren han mŭ ti. Ūn pir tŷ Topĕ vĭ ki króm kăn tugnĭn Topĕ tóg ěg kar jagăgtăn ke mŭ sir, kŷ tóg ěg mŷ vĕnh păte fón ke mŭ, ěg kăgter măn tŷ nĭ jĕ, ěg kuprĭg ti. ¹⁹ Ūn pir tóg Topĕ vĭ han ja tŷ nĭ, kŷ ěg kar vŷ Topĕ vĭ mranh tŷ sir, ti nón. Kar kŷ ūn pir vŷ Topĕ vĭ han kăn ja nĭgtĭ, kŷ Topĕ tóg ti tugrĭn ěg mŷ vĕnh păte fón kăn ke mŭ gé sir. ²⁰ Kŷ Topĕ tóg Moisés tŷ ěg jyvĕn ja nĭgtĭ, hă kŷ tóg răn ja nĭ. Kŷ ěg tóg ti vĭ mĕ kŷ ěg tŷ Topĕ vĭ mranh e han ja ěn ki kanhrăn mŭ sir. ěg tŷ ti vĭ mranh e tăvĭ nĭ ra Topĕ tóg ěg jagăgtăn kăfór han mŭ gé sir, ²¹ ti tŷ ěg jykre kugrynh jĕ sir. Nŷgme ki ěg tóg văr kăn ke mŭ vĕ, inferno ki, ěg tŷ Topĕ vĭ mranh to. Jagy ti nĭ. Hă ra Topĕ tóg ěg jagăgtăn kăn ke mŭ, kŷ tóg ěg kugrynh ke mŭ, kŷ ěg rĭr krŷj ja tŷ vĕnh ke mŭ, nŷgme ki văr ke tŷ ěg nŷtĭ, inferno ki. Topĕ tŷ ěg jagăgtăn hă vĕ, ěg Senhor tŷ Jesus Cristo tŷ ěg jagfy ter ja tugrĭn ken hă vĕ.

6

Jesus Cristo tŷ ěg jykre si tŷg

¹ Kŷ Judeu ũ hŷn inh mŷ: “kŷn hŷn há nĭnh mŭ, ěg tŷ Topĕ vĭ mranh kŷ,” he sór mŭ. “Kŷ tóg ěg jagăgtăn kăfór han ke mŭ gé, ěg tŷ mranh mág kŷ,” he sór ag hŷn mŭ. ² Vó, há tŷ pĕ ti nĭ. Kórĕg ti nĭ. Ti ki ge kŷ ěg tóg vĕnh jykre tăg han tĭ, kŷ ěg jykre si tóg tŷ ti ha, ti tŷ ěg jykre si tŷ tŷ! hen kŷ.

³ Ha vé, vĕnh kype kŷ ěg nŷtĭ. *Batismo tag vŷ ge nĭ, ha mĕ.* ěg tŷ Cristo ki ră to ken hă vĕ. Cristo vŷ ter ja nĭ. Ter kŷ tóg ěg jykre si tŷ tŷ! hé. ⁴ Tŷg kŷ tóg ti mrĕ vĕnh kej kăkă nŷ ri ke han mŭ gé, ěg jykre si ti. Kŷ Cristo vŷ rĭr măn, ter kar kŷ, Topĕ tŷ ti rĭn măn kŷ. Tar ti nĭ, Topĕ tŷ, hă kŷ tóg ti rĭn măn. ěg tŷ ti mrĕ rĭr măn ri ke ti nĭ, hă vŷ: vĕnh jykre tăg to tar nĭ, he mŭ. *Batismo to ken hă vĕ.*

⁵ ěg jykre si tŷ tóg tŷ! hé, ti ter kŷ, kŷ ěg jykre tăg tóg nŷ ha, ěg tŷ ti mrĕ rĭnrĭr nŷtĭn kŷ, ti rĭr măn ěn ri ke. ⁶ Ti tŷ cruz to sa kŷ ěg jykre si tóg ti mrĕ to sa ri ke han gé, kŷ tóg tŷ!

he mŭ, ěg tŷ ti vĭ mranh măn tŷ nĭ jĕ. Topĕ vĭ mranh jafă vŷ tŷ ěg nŷtĭ ja nĭgtĭ, hă kŷ tóg tŷ tŷg! he ja nĭ, Jesus Cristo ti. Hă kŷ ěg tóg ūri Topĕ vĭ mranh tĭ ag ri ke tŷ nŷtĭ ha. ⁷ ěg jykre si tŷg kŷ ěg tóg jykre kuryj nŷtĭ ha, ha mĕ, kŷ ěg tóg mranh sór măn tŷ nĭ ha. ⁸ Cristo vŷ ěg jykre si tŷ tŷg! hé, ti ter kŷ. Kŷ tóg ěg mŷ vĕnh jykre tăg han mŭ gé, rĭr măn kŷ, kŷ ěg tóg ti mrĕ jykre tăg ěn há mŭ mŭnh mŭ. Vĕnh vĭ há to ken hă vĕ.

⁹ Cristo ne rĭr măn!, ter kar kŷ. Kŷ tóg ter măn ke tŷ nĭ ha. Ū vŷ ti tĕn măn ke tŷ pĕ nĭ ha. ¹⁰ Ter ja ti nĭ. Ti ter ja vŷ pir nĭ, ěg tŷ Topĕ vĭ mranh ěn tugnĭn. Kŷ tóg rĭr jĕ nĭ sir, Topĕ mŷ, ti tŷ Topĕ tŷ han kăn jĕ. ¹¹ Kŷ ti ri ke han nĭ. Topĕ vĭ mranh tŷg nĭ, Ćjag jykre si ter kŷ nŷn kŷ. Topĕ jykre há han nĭ, Ćjag tŷ ti tŷ han kăn jĕ, Ćjag tŷ Jesus Cristo ki ge kŷ nŷtĭn kŷ.

¹² ěg jykre vŷ Topĕ vĭ mranh sór mŭ, ěg jykre ter ke tag. ěg jykre tŷ nĕn to ěn mŷ ěn han tŷg nĭ, Topĕ vĭ mranh tŷg nĭ. ¹³ Kejĕn Ćjag tóg Ćjag pĕn tŷ, Ćjag nŷgĕ tŷ, Ćjag nŷnĕ tŷ, Ćjag há ki nŷtĭ kar tŷ Topĕ vĭ mranh sór mŭ. Ćjag tŷ mranh kŷ Ćjag tóg Ćjag há tŷ vĕnh jykre păno han ja nŷtĭgtĭ, Topĕ kato tĕ ja nŷtĭgtĭ. Kŷ ke tŷg nĭ. Topĕ mŷ vĕnh fĕg nĭ. Ćjag jykre si ter kŷ, Ćjag jykre tăg nŷtĭn kŷ Topĕ mŷ vĕnh fĕg kăn nĭ, ti jykre há han sórmmĭ, Ćjag jykre tŷ, Ćjag há ki nŷtĭ kar tŷ. ěg tŷ ti mŷ vĕnh fĕg kŷ ěg tóg ti jykre há han kăn ke mŭ sir. ¹⁴ Kŷ ěg tóg ūri Topĕ vĭ mranh tĭ ag ri ke tŷ nŷtĭ ha, Topĕ tŷ ěg jagăgtăn kŷ, ti tŷ ěg tar han kŷ. Ti tŷ ěg jyvĕn ja ěn tugnĭn tóg ěg vóg kónăn ke mŭ vĕ, ěg tŷ mranh kŷ, há ra tóg ěg jagăgtăn mŭ ha.

Jesus Cristo tŷ ěg jykre tăg

¹⁵ Kŷ Judeu ag hŷn inh mŷ: “kŷ Topĕ vŷ ěg tŷ ti vĭ mranh mŭ ra ěg vóg kónăn măn ke tŷ nĭ. Kŷ ěg hŷn jatun mŷ mranh mŭ,” he sór mŭ. “ěg jagăgtăn ti tĭ, hă kŷ tóg tŷ nĕn ũ tŷ nĭ, ti vĭ mranh mŭ ti,” he sór ag hŷn mŭ. Hă tŷ vĕ há ra. Kórĕg ti nĭ, ěg tŷ ti vĭ mranh kŷ.

¹⁶ ěg tŷ ũ mŷ vĕnh fĕg kŷ tóg tŷ ěg patrăo nĭ, kŷ ěg há vŷ tŷ ti camarada nŷtĭ. Ri ke ti nĭ, ěg tŷ Topĕ vĭ mranh sór kŷ. Ti vĭ mranh jafă vŷ tŷ ěg nŷtĭ, ěn kă. ěg tŷ Topĕ vĭ kri fig ti nĭn kŷ ěg tóg ti mŷ há nŷtĭ sir. ¹⁷ Văsŷ Ćjag tóg tŷ Topĕ vĭ mranh jafă ja nŷtĭgtĭ. Hă ra Ćjag tóg ūri Topĕ vĭ kri fig ti ha, Ćjag fe tŷ ti ki ge kŷ. Ćjag tŷ Topĕ vĭ mĕ ja ěn kri fig Ćjag tóg tĭ, kŷ sóg Topĕ mŷ vĭ há han tŷ, Ćjag to. ¹⁸ Topĕ vŷ Ćjag jykre kugrynh, Ćjag tŷ tŷ ti vĭ mranh jafă tŷ nŷtĭ jĕ, ūri. Kŷ Ćjag tóg tŷ Topĕ krĕm ke nŷtĭ, Ćjag tŷ tŷ ti jykre kuryj mĭ mŭ jafă nŷtĭ jĕ, ūri.

¹⁹ Ćjag mŷ sóg ěg tŷ tŷ ti vĭ ki króm jafă nŷtĭ tag tóg mŭ, comparação han kŷ, Ćjag tŷ to ěg tŷ tŷ ūn há mŷ vĕnh fĕg ki kanhró nŷtĭ jĕ, hă vŷ: Topĕ, he mŭ. Văsŷ Ćjag tóg vĕnh jykre păno han sór ja nŷtĭ, nĕn ũ kavĕj ti, nĕn ũ kórĕg

kar ti. Tag han kŷ ājag tóg ūn kórég mŷ vėnh fėg ja nŷti. Ūri Topė mŷ vėnh fėg kĀn, ājag tŷ tŷ ti tŷ nŷti jė, vėnh jykre kuryj hĀ han jė sir. ²⁰ Vāsŷ, ājag tŷ tŷ Topė vŷ mranh kŷ nŷtĭn kŷ vėnh jykre hĀ tóg ājag mŷ tŷg ja nŷ. ²¹ Kŷ ājag ne han ja nŷti, tempo ěn kĀ? Vėnh jykre kórég tāvi han ja ājag tóg nŷti. Ājag tŷ ājag jykre si to jykrėn kŷ tóg ājag mŷ'a tŷ, ūri. Vėnh jykre tag tugnĭn ěg nŷgme ki vĀr kĀn ke mŷ vė, hĀ kŷ tóg ājag mŷ'a tŷ, ājag tŷ ti kórég han ja to jykrėn kŷ. ²² Ūri ājag tóg kygvar kŷ nŷti, mŷr, ha mē, Topė vŷ mranh ja ěn tŷ tóg tŷg' he ja nŷ. Topė mŷ ājag vėnh fėg kŷ nŷti. Ājag tŷ nėn han mŷ vŷ tŷ ti tŷ nŷ, ti jykre kuryj, kŷ ājag tóg ter ke tŷ nŷ ha, ājag kuprĭg vŷ rĭr nŷ ha. ²³ Topė vŷ mranh tugrĭn ěg nŷgme ki vĀr ke mŷ vė. Topė tŷ ěg vóg kónĀn hĀ vė. HĀ ra tóg ěg jagĀgtĀn mŷ, kŷ tóg ěg mŷ rĭr krŷg ja tŷ ven ke mŷ. Ti tŷ ěg mŷ presente han hĀ vė, hĀ vŷ: ěg tŷ ěg rĭr krŷg ja tŷ venh ke, he mŷ, ěg Senhor tŷ Jesus Cristo tugnĭn.

7

Vėnh prŷg to comparaçĀo

¹ Inh kanhkĀ', Topė tŷ vāsŷ ěg mŷ vėnh jykre nĭm ja ěn ki kanhró ājag tóg nŷti, Moissės tŷ rĀn ja ěn ti. ěg rĭr nŷtĭn kŷ ěg tóg vėnh jykre ěn han kŷ nŷti, ěg ter kŷ tóg ěg mŷ tŷ' he mŷ, vėnh jykre ěn ti. ² Rĭ ke ti nŷ gė, ěg prŷ fi mrė. Fi mėn rĭr jėn kŷ fi tóg tŷ ti tŷ jė, fi mėn tŷ. Ti ter kŷ fi tóg tŷ ti tŷ tŷ jė sir, ti tŷg kŷ. ³ Fi mėn rĭr jėn kŷ fi tóg tŷ ti tŷ jė. Fi tŷ ti rĭr tŷ ra ū mrė nŷ kŷ fi tóg Ā mėn tŷ mrė nŷ mŷ. Ti ter kŷ fi tóg mėn tŷ jė sir, kŷ, fi tŷ ū mrė tĭg sór kŷ tóg sir hĀ tŷ, fi mėn vė sir, fi tŷ ū mrė tŷ mŷ ěn ti. ⁴ Rĭ ke ti nŷ, Topė tŷ vāsŷ ěg mŷ vėnh jykre nĭm ja ěn ti. Cristo ter kŷ tóg ěg jykre si tŷ tŷg' hė gė. HĀ kŷ tóg ěg tŷ ti tŷ ěg jyvėn ja ěn mranh ja ra tóg ěg vóg kónĀn ke tŷ nŷ sir. VĀhĀ ěg tóg tŷ Cristo tŷ nŷti ha, ū tŷ ter kar kŷ rĭr mĀn ja ěn tŷ vŷ tŷ ěg nŷti. Kŷ ěg tóg ūri Topė jykre hĀ han sór mŷ ha, ti mŷ sėr tŷ jė. ⁵ Vāsŷ ěg tóg ěg tŷ nėn to ěn ja ěn hŷn han tŷ ja nŷti. Kŷ ěg tóg vėnh jykre kavėj han kĀn ja nŷti, ěg jykre tŷ, ěg hĀ ki nŷti kar tŷ ke gė. ěg jykre kavėj tugrĭn ěg nŷgme ki vĀr ke mŷ vė. Topė tŷ ěg jyvėn mŷ jėmėn kŷ ěg tóg ki kanhrĀn mŷ, ěg tŷ ti vŷ mranh mŷ tag ki. Jėrĭn mŷ ěg tóg mranh mĀn', mranh mĀn' he mŷ sir. ⁶ HĀ ra tóg ěg mŷ tŷ ti ha, ěg tŷ Topė tŷ vāsŷ ěg jyvėn jėmėg mŷ ra mranh mŷ ti, Cristo tŷ ter kŷ ěg jykre si tŷ tŷg' hen kŷ. Topė vŷ mranh sór tŷ ěg nŷti ha. ěg kygvĀn tŷ huri, kŷ ěg tóg Topė tŷ hĀ han tŷ sir, Topė kuprĭg tŷ ěg krĭn kŷ. Kŷ ěg tóg Topė tŷ ěg jyvėn to kanė jur han mĀn ke tŷ nŷ ha. Ki króm sór ěg nŷti ha. ěg kanė jur pijė'. Topė kuprĭg tŷ ěg mŷ vėnh jykre tĀg nĭm jan hĀ vė.

Vėnh jykre kórég han kŷ ěg Topė vŷ mranh tŷ

⁷ Kŷ Judeu ag hŷn inh mŷ: "kŷ Topė tŷ vāsŷ ěg jyvėn mŷ ěn mŷ kórég nŷ?" he sór mŷ. Vó, kórég tŷ ti nŷ. ěg jyvėn ja tóg nŷti, kŷ ěg tóg ti vŷ mē kŷ: "vėnh jykre kórég han kŷ inh hŷn tóg ti vŷ mranh tŷ," he tŷ. Topė vŷ ěg mŷ: "nėn ū to ěn tŷg nŷ," he ja nŷ. Tag jėmėn kŷ ěg tóg ū tŷ to ěn tag tŷ Topė vŷ mranh nŷ ki kanhró nŷti. ⁸ Topė tŷ ěg jyvėn mŷ ra ěg tóg ti vŷ mranh sór mŷgtĭ, jėrĭn mŷ. Ti tŷ ěg mŷ: "tag han tŷg ra," he mŷ ra ěg tóg han sór tŷ, hĀ kŷ ěg tóg ū tŷ to ěn sór tŷ. Topė tŷ ěg jyvėn tŷ ra ěg ki kanhrĀn ke tŷ nŷ vė, vėnh jykre pĀno tŷ ti vŷ mranh nĭn ki. ⁹ Vāsŷ ěg tóg Topė tŷ ěg jyvėn mŷ ěn mėg tŷ ja nŷtiġti. Vėké ěg tóg mŷ ja nŷtiġti, jatun mŷ. Kŷ tóg vĀhĀ ěg mŷ Ā vŷ jėnė ja nŷ, Topė ti, ěg jyvėn kŷ. ěn mē kŷ ěg tóg ěg tŷ ti vŷ mranh ja ěn ki kanhrĀn ja nŷtiġti, ěg tŷ to nŷgme ki vĀr ke mŷ mrė hĀ. Kŷ ěg tóg kanė jur nŷti ha. ¹⁰ Topė vŷ tóg ěg jyvėn, ěg tŷ nŷgme ki vĀr ke tŷ nŷti jė. Jėrĭn mŷ ěg tóg ki vĀr ke mŷ, ěg tŷ ti tŷ ěg jyvėn kri fig tŷ nĭn kŷ. HĀ vė ěg tóg, ěg tŷ ti tŷ ěg jyvėn mē kŷ. ¹¹ ěg tŷ Topė vŷ mranh kŷ ěg tóg Topė tŷ ěg jyvėn mŷ kato tē mŷ. Kŷ ěg nŷgme ki vĀr ke mŷ sir, ěg tŷ: "ti hŷn tŷ nėn ū tŷ nŷ, sŷ ti vŷ mranh mŷ ti," he mŷ ra.

¹² HĀ kŷ Topė tŷ vāsŷ ěg jyvėn mŷ ěn vŷ hĀ nŷ, ti tŷ tŷ Topė tŷ nĭn kŷ. Kŷ Topė tŷ vāsŷ ěg mŷ vėnh jykre nĭm ja ěn vŷ kuryj nŷ gė. HĀ ti nŷ, Topė tŷ vŷ tŷ ti nŷ gė.

¹³ Kŷ Judeu ag hŷn inh mŷ: "ěg mŷ vėnh jykre hĀ tugnĭn nŷgme ki vĀr ke mŷ?" he sór mŷ. Vó, ke tŷ vė. Topė vŷ mranh tugrĭn ěg nŷgme ki vĀr ke mŷ. Nėn ū hĀ ja vė, Topė tŷ ěg jyvėn ja ti, hĀ ra ěg tóg mranh. ěg tŷ Topė tŷ ěg jyvėn mē kŷ ěg tóg ěg jykre kórég to: "ti vŷ mranh ja inh nŷti," he tŷ. HĀ ki ěg tóg ki kanhrĀn mŷ, ěg tŷ Topė vŷ mranh tag tŷ nėn ū kórég tāvi nĭn ki. ¹⁴ Topė tŷ ěg jyvėn mŷ ěn vŷ tŷ ti tŷ nŷ, ti kuprĭg vŷ to ěg kanhrĀn tŷ. Jėrĭn mŷ ěg tóg ěg tŷ nėn to ěn mŷ ěn han sór tŷ, ěg krój nŷtĭn kŷ. Ti vŷ mranh kŷ ěg tóg tŷ ti vŷ mranh jafĀ nŷti.

ěg tŷ ti kórég han sór tŷ ra ěg tóg han tŷ

¹⁵ ěg jykre tóg inh mŷ e tŷ. Sŷ nėn to hĀ ěn han tŷ sóg nŷti. Sŷ nėn to hĀ tŷ ěn hĀ han sóg tŷ mŷr, kŷ tóg inh mŷ e tŷ. ¹⁶ ěg tŷ ti kórég han sór tŷ ra ěg tóg han tŷ. Ti vŷ mranh mŷ vŷ ěg mŷ kórég nŷ, kŷ ěg tóg ki kanhró nŷti, ti tŷ ěg jyvėn hĀ han ja ěn ki. Ge ra ěg tóg mranh tŷ.

¹⁷ ěg jykre si hĀ vė. ěg tŷ ěg jykre si tovĀnh kĀn ja tŷ nĭn kŷ ěg tóg ti vŷ mranh tŷ, ěg tŷ mranh sór tŷ (hĀ) ra. ěg jykre tĀg tŷ vė, tag ti. ¹⁸ ěg pi(jė) vėnh jykre hĀ to tar nŷti'. Vėnh jykre kórég vŷ ver ěg kĀkĀ nŷ nŷ. Vėnh jykre kuryj tóg ěg mŷ sėr tŷ, ge ra ěg tóg ti pĀno han tŷ, ěg tŷ ūn hĀ han sór mŷ ra. ¹⁹ HĀ kŷ ěg pi(jė) vėnh jykre hĀ han tŷ', ěg tŷ han sór mŷ ra'. Ti

kórég há han ěg tí, ěg tý han sór tú ra. ²⁰ ěg tý nén han sór tú ěn han ěg tóg tí, věnh vatánh tá. ěg jykre si há tugrín ěg tóg Topě ví mranh tí, ěg tý továnh kán ja tú nín ký.

²¹ Há vé, ěg jykre ti. Ůn há há han sór ěg tóg mǔgtí. Ge ra ěg tóg ůn kórég há han tí, ěg jykre si tý ěg kákā nín ký. ²² ěg tý to jykrén há han ký ěg tóg: “Topě tý ěg jyvĕn mǔ vȳ há nĩ,” he tí. ěg mȳ tóg sér tí. ²³ ěg tý há ra ěg jykre to jykrén ký ěg tóg věnh jykre kórég há han mǔgtí ver, věnh vatánh tá. Ký ěg tóg sir věnh jykre há kato tĕ mǔ, ěg tý věnh jykre kórég han ký, věnh jykre há tý ěg mȳ há nĩ (há) ra. Ti ví mranh jafā vȳ tý ěg nȳtĩ, ěg tý Topě ví mranh to ěn ký, ěg tý to ěn sór tú ra. ěg kákā tóg nĩ nĩ, věnh jykre kórég tí. ²⁴⁻²⁵ ěg tý to jykrén há han ký Topě tý ěg jyvĕn tí ěn tóg ěg mȳ há tí, ký ěg tóg han sór mǔ. Ge ra ěg tóg ti ví mranh ja nĩgtĩ, ký ěg tóg mranh mǎn', mranh mǎn' he tí sir, ěg tý mranh sór tú ra.

Jagy pĕ ti nĩ. Kórég ěg nȳtĩ, ěg tý ůn há han ki kagtĩg nȳtĩn ký. Nũgme ki vȳr kán jĕ ěg tóg ke mǔ mȳr. Ů nȳ hȳn ěg kren han ki kanhró nĩ, věnh jykre kórég tag to? ěg Senhor tý Jesus Cristo há vē. Ti há vȳ ěg kren han mǔ. Ký ěg tóg Topě mȳ: “há ti nĩ, ā kósin tý ěg kren han mǔ ti,” he tí. Há ký ěg tóg vēsóg ki ěg jykre si tý tũg' he ki kagtĩg nȳtĩ. Jesus há tugnĩn Topě tóg ěg mȳ věnh pȳte fón tí, ký ěg tóg ti mȳ há nȳtĩ.

8

Topě kuprĩg tý ěg jagrĕ

¹ Ký tóg, ěg tý Jesus Cristo ki rā ký Topě tóg ěg vóg kónān mǎn ke tú nĩ há. ² Vĕnh jykre tǎg vȳ ěg kákā nĩ há, Topě kuprĩg tugrín, ěg tý Jesus Cristo ki ge ký nȳtĩn ký. Ti tý tý ěg jagrĕ nín ký ěg rĩnrĩn nȳtĩ, ký ěg kygvar ký nȳtĩ sir, Topě ví mranh jan ki. Nũgme ki vȳr ke tú ěg nȳtĩ há. ³ Topě tý vȳsȳ ěg jyvĕn mǔ ra ěg krenkren ja tú nĩ ver, ěg tý ki króm kán ja tú nín ký, ěg krónhkroj nȳtĩn ký. Há ký Topě tóg ā kósin jĕnĕ ja nĩ. Ů tý Topě ví mranh jafā ri ke tóg mur, ěg ri ke, há ra tóg mranh ja tú nĩ inhā. Ký tóg ěg jagty ter ja nĩ, ěg há tý ti ví mranh ja tugrín. Topě tý ti vóg kónān há vē, ěg nȳtĩg ja ki. ⁴ Vāhā ěg tóg Topě tý vȳsȳ ěg jyvĕn mǔ ěn ki króm há nȳtĩ, Topě kuprĩg tý tý ěg jagrĕ nín ký. Ký ěg tóg ěg tý nĕn to ěn mǔ ěn han mǎn ke tú nȳtĩ sir, ěg jagrĕ há tý ěg tar han mǔ tugnĩn. ⁵ ěg tý ěg tý nĕn to ěn mǔ ěn han sór ký ěg tóg tý Topě ví mranh jafā nȳtĩ. ěg tý há ra Topě kuprĩg tý jagrĕ nín ký ěg tóg ti há tý ěg mȳ nĕn to mǔ ěn han tí. ⁶ ěg tý nĕn to ěn mǔ ěn han ký ěg nũgme ki vȳr ke mǔ vē. ěg tý Topě kuprĩg tý ěg mȳ nĕn to mǔ ěn han ký ěg tóg věnh jykre tǎg han ký nȳtĩ, ký ěg jatun mȳ mǔgtĩ sir.

⁷ Ů tý ěg tý nĕn to ěn mǔ ěn han ký tóg Topě kato tĕ mǔ sir. Ti pi(jĕ) Topě jykre han tí'. Han ki kagtĩg tóg nĩgtĩ. ěg jykre sin há vē. ⁸ Ů tý ěg tý nĕn to ěn mǔ ěn han to tóg kórég nĩ, Topě tí. ⁹ Ag jāvo ājag tóg Topě kuprĩg tý ājag mȳ nĕn to mǔ ěn há han tí. ěg tý nĕn to ěn mǔ ěn han vānh ājag nȳtĩ, Topě kuprĩg tý tý ājag jagrĕ nín ký. Ů tý Cristo kuprĩg tý jagrĕ tú nĩ ěn pi(jĕ) tý ti tú nĩ'. ¹⁰ Cristo tú vȳ tý ěg nȳtĩ, ký tóg ěg kákā jĕ nĩ, Jesus Cristo ti, ā kuprĩg tý. Ký ěg há vȳ ter ke mǔ, ěg tý Topě ví mranh jan ký. Há ra ěg tóg ěg rĩr krȳg ja tú venh ke mǔ. Topě tý ěg mȳ věnh pȳte fón ja nín ký. ¹¹ Topě kuprĩg vȳ tý ěg jagrĕ jĕ há. Topě vȳ Jesus rĩn mǎn, ti ter kar ký. Ti tý Jesus rĩn mǎn ký tóg ěg há ter ke tag rĩn mǎn ki kanhró nĩ gé, ěg mȳ ěg há tǎg han ký, ti kuprĩg tý tý ěg jagrĕ nín ký.

¹² Inh kanhkā', Topě tú vȳ tý ěg nȳtĩ há, ěg tý ti jykre há han jĕ. Ký han tũg nĩ, ājag tý nĕn to ěn mǔ ti. ¹³ ěg tý nĕn to ěn mǔ ěn han ký ěg nũgme ki vȳr ke mǔ. Topě tý ěg jagrĕ vȳ ěg tý nĕn to ěn mǔ tag tý tũg' he sór mǔ. ěg tý ti mrĕ tý tũg' hen kȳ ěg věnh jykre tǎg han ký nȳtĩn mǔ. ¹⁴ ěg tý Topě kuprĩg tý ěg mȳ nĕn to tí ěn han ký ěg tóg tý Topě krĕ nȳtĩ, Jesus jāvy ěg nȳtĩ mȳr, ha mĕ. ¹⁵ ěg tý tý Jesus jāvy nȳtĩn ký ti pi(jĕ) ěg kanĕ jun ke mǔ'. Ti kuprĩg vȳ tý ěg jagrĕ nĩ, ký ěg tóg tý Jesus jāvy nȳtĩ há. Topě pi(jĕ) tý ěg patrāo kórég ri ke nĩ'. Tý tóg ěg panh nĩ há. Há ký ěg tóg ti mȳ: “Aba,” he tí, há vȳ: “ěg jóg,” he mǔ, ěg ví ki. ěg jagrĕ há jamĕn ký ěg tóg ti mȳ: “ěg jóg mág,” he tí. ¹⁶ Topě kuprĩg há nĕ ěg mȳ tó tí', ěg tý tý Topě krĕ nȳtĩ ti, Jesus jāvy. Há ký ěg ki kanhró nȳtĩ. ¹⁷ ěg tý tý ti krĕ nȳtĩn ký tóg ěg mȳ ā tú nĩm kán ke mǔ gé, Topě ti. Jesus Cristo há mȳ tóg nĩm kán ke mǔ, ký tóg ěg mȳ nĩm kán ke mǔ gé sir, ěg káke mrĕ. Há jĕ ěg tóg ti mrĕ jagāgtar ke mǔ gé, ti tý věnh jykre há to jagtar ja ěn ri ke. Ký ěg tóg ti mrĕ tý ůn mág nȳtĩn ke mǔ gé, ěg jagtar kar ký.

Kanhkā ve jĕ ěg tóg ke mǔ

¹⁸ Há vé, tag ki kanhró sóg nĩ, há mĕ. Kanhkā tá tóg sér pĕ tĩnh mǔ. Tá ěg tóg tý ůn mág nȳtĩn mǔ. Ký ěg tý ůri ti tugnĩn jagāgtar mǔ tag vȳ tý ěg mȳ nĕn ů tú pĕ nĩgtĩ, ěg tý tý ůn mág nĩnh ke to jykrén ký. ¹⁹ Topě vȳ ā krĕ tý tý ůn mág han ke mǔ. Ký Topě tý ůn han mǔ kar ag tóg tag há ve sór mǔ gé, bicho kar, ka kar, ěkrĕ kar ke gé, nĕn kar ti. ²⁰ Nĕn kar vȳ jagāgtar nȳtĩ, ůn ve tý Topě ví mranh tugrín. Vĕnh kókĕn ja tú ti nĩ, Topě ví mranh ja tú ti nĩ, há ra tóg ůn ve tý Topě ví mranh ja tugnĩn jagtar nȳtĩ, Topě tý ěg mrĕ ti vóg kónān ký, nĕn kar ti. ²¹ Há ra Topě tóg ā tý ůn han mǔ kar ag mȳ: “kejĕn ājag jagtar mǎn ke tú nȳtĩ há,” he ja nĩ. Ký Topě tý Jesus jāvy ag tý ůn mág hȳn han ke kurā ěn kā tóg nĕn kar tý há' hĕnh ke mǔ gé, ký tóg tũg mǎn

ke tũ nĩ ha, nèn kar ti. Nèn kar vỹ há nỹtĩnh mũ, Jesus jāvỹ há nỹtĩnh ke ěn ri ke. ²² Ver tóg Topě tỹ ùn han mũ kar ag mỹ jagy tĩ, kỹ tóg fag tỹ fag kósin mǎn kỹ fag vènhkrēr ěn ri ke han tĩ, Topě tỹ ùn han kar ti, ti jagāgtar nỹtĩn kỹ. ²³ Nèn ù kar tag vènhkrēr ri ke han ěg tóg tĩ gé, ěg tỹ ti jagy ven kỹ, ěg tỹ ti kuprĩg tỹ jagre nỹtĩ ra. ěg jagrē to ěg tóg ki kanhró nỹtĩ, ěg tỹ tá tỹ ùn mág nỹtĩnh ke ti. Ge ra tóg ver ěg mỹ jagy tĩ, tag ti ki, kỹ ěg tóg ti mré nỹtĩ sór mũ. Kỹ ěg tóg ver vènh ke mũ sir, ti tỹ ā krē pē mỹ nèn nĩm ke mũ ěn ti. Hǎ jāvǎnh ěg tóg mũ. ěn kǎ tóg ěg mỹ ěg fǎr tǎg han ke mũ, ěg fǎr ter ke tũ ti.

²⁴ Krenkren kỹ ěg nỹtĩ, hǎ ra ěg tóg ver vég tũ nĩgtĩ, ěg krenkren kỹ nỹtĩ tag, ěg fǎr tǎg tag. ěg tỹ vènh há tóg tĩ. Hǎ jāvǎnh ěg tóg tĩ. ěg tỹn vènh kũ ěg tóg tĩ jāvǎnh mũ ke tũ nỹtĩ ěg tỹn ve kar kỹ ěg tóg tĩ jāvǎnh mũ ke tũ nỹtĩ ha. ²⁵ Hǎ ra ěg tóg ver vég tũ nỹtĩ, hǎ kỹ ěg tóg tĩ jāvǎnh mũ ver. To krónh ke tũ ěg tóg nỹtĩ, ti jāvǎnh to.

Topě kuprĩg tỹ ěg jagfy vĩ

²⁶ Hǎ ra Topě kuprĩg vỹ ěg tar han tĩ, ěg krój nỹtĩn kỹ. Kejěn ěg ki kagtĩg nỹtĩ, ěg tỹ ne to vĩnh ken ki, ěg tỹ Topě mré vēmén kỹ. Hǎ kỹ tóg ěg jagfy vĩ tĩ, Topě kuprĩg ti. Kejěn ěg jěnger mág han tĩ, ěg tỹ nèn ù to vĩnh ken ki kagtĩg nỹtĩn kỹ. Hǎ ra tóg ěg mré vĩ tĩ gé, ěg jagfy, Topě kuprĩg ti. Ti vĩ ki kagtĩg ěg nỹtĩ, hǎ ra tóg ěg jagfy vĩ' vĩ' he tĩ. ²⁷ Kỹ Topě vỹ ěg tỹ nèn ù to jykrén mũ kar vég tĩ. Kỹ tóg ā kuprĩg tỹ nèn to mũ tag ki kanhró nĩ gé. Ti jykre vỹ ti mỹ há nĩ, ti tỹ nèn to vĩ mũ tĩ, ěg jagfy, Topě tũ kar ag jagfy. Topě tỹ nèn ù han sór mũ ěn hǎ to vĩ tóg tĩ, ti kuprĩg ti.

²⁸ Ha vé, Topě to há ěg nỹtĩ, hǎ kỹ ěg tỹ nèn vég mũ kar vỹ ěg tar han ke mũ, ěg tỹ ti jagy vég mũ mré hǎ. Topě hǎ vỹ ěg ki rĩr mũ, hǎ kỹ nèn ù kar vỹ ěg tar han ke mũ, ti tỹ ěg kuprěg ja nĩn kỹ. ²⁹ ěg tỹ ti ki ge tũg ki tóg: "ĩnh ki tóg rǎnh ke mũ, tag," he ja nĩ, ki kanhró nĩn kỹ. Kỹ tóg ěg kuprěg ja nĩ gé, ěg tỹ ti kósin ri ke pē nỹtĩ je. Ti hǎ vỹ tỹ Topě kósin pē nĩ inhǎ, ti kósin ve, kỹ tóg tỹ ěg kǎke nĩ gé sir, kỹ ti jāvỹ ag, ti ve fag vỹ e tǎvĩ tǎvĩ nỹtĩnh mũ ha. ěg hǎ vè sir. Topě tỹ nèn to jykrén hǎ vè. ³⁰ Hǎ jé tóg ěg kuprěg, kỹ tóg ěg mỹ vènh vĩ jěně. Ti tỹ ěg mỹ vènh vĩ jěně kỹ tóg ěg mỹ vènh pǎte fón gé. ěg mỹ vènh pǎte fón kýtóg ěg tỹ ùn mág hyn han ke mũ gé, ti mré, tá.

Topě tỹ ěg to há

³¹ Tag tóg ěnh mỹ e tĩ, sỹ to jykrén ke tóg ěnh mỹ tũ tĩ. Topě vỹ tỹ ěg mré ke nĩ mỹr. Hǎ kỹ ěg kato tē ù pi(jé) ěg tỹ hē ri kenh mũ ha'. ³² Topě vỹ ā kósin pir fěg ja nĩ, ti tỹ ěg jagfy ter jé. Ā kósin pir nenh ja tũ tóg nĩ, hǎ kỹ tóg ěg mỹ nèn ù há nenh ke tũ pē nĩ, ti tỹ ā kósin pir nenh ja tũ nĩn kỹ. ³³ Topě tỹ ěg kuprěg kýtóg tỹ ěg kato vỹ sór mũ ra tóg ag mỹ vènhmỹ tĩ.

Topě hǎ ne ěg mỹ vènh pǎte fón ja nĩgtĩ'. ³⁴ Kỹ ù ag tỹ ěg to: "kórěg ag nỹtĩ," he mũ ra ěg tóg Topě mỹ há nỹtĩ. Jesus Cristo hǎ tóg ter ja nĩ, ěg jagfy, kýtóg rĩr mǎn ja nĩ gé. Topě pěgia tá tóg nĩ nĩ, ti rǎ hǎ, kýtóg ěg jagfy vĩ tĩ.

³⁵ Kỹ ù pi(jé) Cristo tỹ ěg to jũ han ki kanhró nĩ'. Ti fe vỹ tỹ ěg nỹtĩ. Kejěn ěg tóg nèn ù jagy vènh ke mũ, ti tugrĩn. Kejěn ěg kaně jur ke mũ. Kejěn ag tóg ěg vóg kónǎn ke mũ. Kejěn ěg tóg kókĩnkĩr ke mũ. Kejěn ěg tóg kur vènh ke tũ nĩ gé. Kejěn ěg tóg kǎgter kren ke mũ. Kejěn ag tóg ěg kǎmĩ ù tén ke mũ. Jěrĩn mỹ ěg tóg Cristo tovǎnh ke tũ nĩ. Kýtóg ěg tovǎnh ke tũ nĩ gé, Jesus Cristo ti. ěg to há nĩn kýtóg nĩ nĩ. ³⁶ Kejěn ěg tóg ti jagy tag vég tĩ, hǎ kỹ tóg rǎn kỹ nĩ, ha mē: "ěg tỹ ā to há nỹtĩ tugnĩn ag tóg ěg tén sór tĩ, kurǎ kar ki. Ag mỹ ěg tóg carneiro ri ke nỹtĩ. Carneiro tǎnh ěg tóg tĩ, ěg tỹ ko jé. Vènh měg ri ke ěg nỹtĩ, ag mỹ, ěg tỹ ā to há nỹtĩ tugrĩn," he ja tóg nĩ, Topě vĩ rǎ ki. Hǎ ra tóg ge nĩ. ³⁷ Hǎ ra tóg tỹ nèn ù tũ nĩ, ěg mỹ. Ti hǎ ne ěg tar han tĩ', ù tỹ ěg to há tǎvĩ nĩ tĩ. Hǎ kýtóg ěg mỹ sér tĩ, ěg tỹ nèn jagy vég mũ ra, ti tugrĩn.

³⁸ Ha vé, tag ki kanhró sóg nĩ, ha mē. Nèn ù pi(jé) Topě tỹ ěg to há nĩ tag tỹ tũg' henh mũ', ha mē. ěg ter mũ ra tóg ěg to há nĩ, ěg ter tũ ra ke gé. Topě tỹ jěně jǎfǎ ag vỹ Topě tỹ ěg kato tē han ki kagtĩg nỹtĩ gé. Japo ag vỹ ti tỹ ěg kato tē han ke tũ nĩ gé, ag tỹ han sór mũ ra. Pǎ' i kar ag vỹ tag han ki kagtĩg nỹtĩ gé. ěg tỹ ũri nèn ù jagy vég mũ ra ěg tóg ti tovǎnh ke tũ nĩ, kýtóg ěg to jũnh ke tũ nĩ gé, ěg tỹ kejěn nèn ù jagy tǎvĩ vég mũ ra. ³⁹ Kanhkǎ tǎn ag vỹ ti tỹ ěg to jũ han ke tũ nĩ gé, nũgme tǎn ag ke gé, ag tỹ ti tỹ ěg to jũ han sór mũ ra. Topě tỹ nèn hyn han ja kar vỹ ti tỹ ěg to jũ (jé) han ke tũ pē nĩ. ěg to há nĩ kýtóg nĩ nĩ, ěg tỹ ěg Senhor tỹ Jesus Cristo ki ge kýtỹnĩn kỹ.

9

Topě tỹ Judeu ag kuprěg

¹ Nèn ù to sór ěnh mũ gé, ha mē. Cristo vỹ ki kanhró nĩ, sỹ tónh ke mũ tag. Sỹ ki hǎ ke vè, ón tũ sóg nĩgtĩ, kýtóg kuprĩg vỹ ěnh mỹ: "ki hǎ ā tóg tó," he tĩ gé. ²⁻³ Ha mē, ěnh mré ke ag to sóg fe kaj tǎvĩ nĩ, Judeu ag to, ag tỹ Jesus kato tén kỹ. Fỹ sóg tĩ, sỹ ag mũ ěkrén kỹ, ěnh mỹ tóg vènh kaga jagy ri ke nĩ, ha mē. Kỹ, Topě tỹ ag jagfy ěnh kato tē ra tóg ěnh mỹ há tĩ vè, Jesus tỹ ěg jagfy ter ri ke, ag tỹ ti ki ge jé. Ti tỹ ag jagfy isỹ Cristo mré ke tũ han ra tóg ěnh mỹ há tĩ vè. Tỹ ag tóg ěnh kanhkǎ pē nỹtĩ, ⁴ isỹ tỹ ag mré Israel krē nĩn kỹ. Tỹ ag tóg Topě krē ja nỹtĩ vè, kýtóg ag mỹ ā jykre tar ven ja nĩ gé. Ag mré vènh jykre tỹ hēn ri ke han ja tóg nĩgtĩ, ag jyvěn ja tóg nĩgtĩ gé, kýtĩ vĩ tó tĩ ag vỹ rǎn ja nĩgtĩ gé, Topě vĩ ti. Ti jo ěn pē han ja ag tóg nĩgtĩ, Jerusalém tá, krěm nèn ù kar pũn jǎfǎ. Ag mỹ tóg ā tỹ nèn han ke ti kǎměn ja nĩgtĩ. ⁵ ěg jóg'jóg ve ag, ù tỹ vǎsỹ

Topē mré vēmén tí ag vỹ ag jóg'jóg ve nỹtí gé, ký Cristo vỹ tý ag kã ù ní gé, ag kanhkã, ti tý ga kri tũg ký. Ęg kri ke kar vē, Cristo ti, Topē ti. Ti hã mỹ Ęg vĩ há han ke mũ, to Ęg krónh ke vãn nỹtí, ga kri, kanhkã tá ke gé, ti mỹ vĩ há han to. Amém.

⁶ Jesus kato tẽ ag tóg nỹtí ha, Israel ag, Topē tý ag jyvën ja ra. Hã ký tóg Topē tý ag mỹ tó há han ja tú ní ve ní. Hã tú vē hã ra. Ag hã ne to jykren há han ja tú ní, ti tý ag mỹ tó há han ja ra. Ęg tý to jykren há han ký Ęg Israel ag jykre ki kanhrãn mũ, ha mẽ: Israel krẽ ù tóg tý Topē krẽ pẽ tú nỹtí, ha mẽ. ⁷ Hã ra ag tóg: "Abraão vỹ tý Ęg jóg'jóg ve nĩ," he ti, "hã ký Ęg tóg tý Topē krẽ nỹtí, Abraão tugnĩn," he ag tóg tí. Kygnẽ ký ag tóg tag tó tí, ha mẽ. Topē tóg Abraão mỹ: "ã kósin tý Isaque krẽ vỹ tý ã krẽ pẽ nỹtĩn mũ," he ja nĩ. ⁸ Hã ra Abraão vỹ krẽ e han ja nĩgtĩ, kósin pir tú ti nĩ. Hã ký Abraão krẽ ù vỹ tý Topē krẽ tú nỹtĩ, Abraão tý ag han ja ra. Û tý Topē ki ge ký nỹtí ag há vỹ tý Topē krẽ nỹtĩ, Topē tý ùn kuprẽg ja ag.

⁹ Topē vỹ Abraão mỹ: "prỹg tũg ký sóg ã venh kãtĩg mãn ke mũ, ký Sara fi kósin vỹ kã nỹnh mũ sir, ha vemnĩ," he ja nĩ. Topē tý Abraão mỹ Isaque mur ke tó jan há vē, ti tý Isaque hã kuprẽg jan ký. ¹⁰ Ký tóg ge nĩ gé, Ęg tý Rebeca fi krẽ to jykren ký, Isaque prũ fi. Krẽ vēgni han ja fi nĩ, ký ag tóg tý Ęg jóg tý Isaque krẽ kar nỹtĩ, ùn vēgni ja ag. ¹¹⁻¹² Ký ag mur tũg ki, ag tý ver nẽn ù han tũg ki Topē tóg ag mỹnh fi mỹ: "ùn mur vén ke mũ vỹ tý ù tý ti nón mur ke mũ Ęn krẽm ke jẽnh ke mũ, ha vemnĩ," he ja nĩ. Topē tý fi mỹ tó kã ag tóg nẽn ù há mré nẽn ù kórég han ja tú ní ver. Ag mur tũg ki ke ja vē. Topē tý Ęg mỹ ã jykre ven sór ja vē, hã ký tóg ag mur tũg ki tag tó ja nĩ. Á tý nẽn to jykren mũ Ęn han ti tí, Topē ti. Ký tóg ã tý ùn kuprẽg sór mũ Ęn há kuprẽg tí gé, ag tý ver nẽn ù han tũg ki. ¹³ Hã ký tag tóg rán ký ní gé, Rebeca fi krẽ Ęn ag to, ha mẽ: "Jacó to inh há nĩ, há ra sóg ti jo mur ja tý Esaú to kórég nĩ," he ja tóg nĩ, Topē vĩ rán ki.

¹⁴ Ký Judeu ag hỹn inh mỹ: "Topē jykre vỹ há tú nĩ," he sór mũ. "Kuruj tú ti nĩ, ti tý vėsóg ki nẽn to jykren sór ký, ti tý ùn kuprẽg mũ Ęn to," he ag hỹn tí. Hã tú vē hã ra. ¹⁵ Hã ký tóg Moisés mỹ: "isỹ ùn jagãgtãn sór mũ Ęn há jagãgtãn jé sóg ke mũ," he ja nĩ, Topē ti. ¹⁶ Ęg tý to vãsãn tú vē, Ęg tý to tar nĩnh ke tú vē. Topē tý vėsóg ki Ęg jagãgtãn há vē. ¹⁷ Hã ký ga tý Egito tá pã'i tý Faraó to tag tóg rán ký ní gé, ha mẽ. "Ûn tar vỹ tý inh nĩ," he ja ti nĩ, Topē ti, Faraó mỹ. "Á tý sóg ùn tar han, vẽn kar tý isỹ tý ùn tar ní tag ki kanhró nỹtĩ jé, isỹ ã vóg kónãn to, á tar jé ra. Vẽn kar tý inh jyjy mẽnh ke vē, há jé sóg ã fẽg," he ja ti nĩ, vãsỹ, Topē ti, Faraó mỹ.

¹⁸ Hã ký, Topē tý ùn jagãgtãn sór nĩn ký tóg ti jagãgtãn tí sir. Hã ra tóg ù tý mẽ javãnh Ęn

ti kutu kãfór han mũ sir, Faraó ri ke.

Topē tý ã tý nẽn han sór mũ Ęn han tí

¹⁹ Ký Judeu ag hỹn inh mỹ: "ký Ęg hỹn Topē tý Ęg kuprẽg tú tugrĩn kutu nỹtĩn mũ," he sór mũ. "Ti tugnĩn ke vē. Ký ti tý ne jé Ęg vóg kónãn sór nẽ?" he sór ag hỹn mũ, ón ký Topē to vĩn ký. ²⁰ Ha vē, Ęprã ke vỹ tý Ęg nỹtĩ. Ti vĩ kafãn ke tú pẽ Ęg tóg nĩ. Ti kamẽg jé Ęg tóg ke mũ. Á tý nẽn han sór mũ Ęn han ti tí.

Ęg rãnrãj to jykren nĩ. Kejẽn Ęg tóg nẽn ù han tí, go'or tý. Ký go'or tóg Ęg mỹ: "isỹ kukrũ kórég han tũg nĩ, isỹ kukrũ sĩnvĩ han nĩ," he tú nĩgtĩ. Ęg vỹ kafãn ke tú ti nĩ, go'or ti. Ęg tý tý nẽn han sór mũ Ęn han Ęg tóg tí, ti ki jẽmẽ vãn Ęg nỹtĩ. ²¹ Go'or ù tý Ęg kukrũ sĩnvĩ han tí, ù tý Ęg kukrũ kórég han tí. Ęg tý nẽn han sór mũ Ęn han Ęg tóg tí.

²² Topē vỹ Ęg rãnrãj tag ri ke han tí gé. Ti tý nẽn han sór mũ Ęn han ti tí, Ęg tý, Ęg tý ti mỹ go'or tý kukrũ ri ke nỹtĩn ký. Û ag to tóg jũ tí, Ęg kar tý ag ki ti tar nĩ to jykren jé, ti jũ Ęn tí, Topē ti. Ký tóg kãnhmar to jũnh ke vē vē, há ra tóg ver ag to ge mág nĩ, ag kórég távĩ nỹtĩ ra, ti tý ù to jũnh ke mũ ag. Hã ra tóg ag vóg kónãn ke mũ, ha vemnĩ. ²³ Ký tóg ù ag jagãgtãn mũ gé, vẽn kar tý ag ki Topē tý tý ùn há távĩ nĩ to jykren jé, Ęg há kar kãfór. Hã jé tóg ag kuprẽg ja nĩgtĩ. Ti tý ag tý ùn mág han sór vē, ti mré. ²⁴ Ęg há vē sir, ùn kuprẽg ký nỹtĩ tag ag. Hã ký tóg Ęg mỹ vẽn Ę vĩ jẽnẽ. Judeu ag kãmĩ tóg Ęg mỹ vẽn Ę vĩ jẽnẽ, fóg ag kãmĩ ke gé, kanhgág ag kãmĩ ke gé, ti tý Ęg jagãgtãn sór ký.

²⁵ Hã ký Oséias tóg tag tó ja nĩ, ha mẽ. "Vãsỹ ag vỹ tý inh mré ke tú ja nỹtĩ, há ra sóg ag mỹ: "inh mré ke vỹ tý ãjag nỹtĩn mũ ha, isũ ag," he sór mũ, he ti, Topē ti," he ja tóg nĩgtĩ, Oséias ti. "Vãsỹ sóg ag to há tú ja nĩgtĩ, há ra sóg ag to há nĩnh mũ ha," he ti. ²⁶ "Vãsỹ sóg ag mỹ: "ãjag pi(jé) tý isũ nỹtĩ," he ja nĩgtĩ. Hã ra sóg ag mỹ: "Topē krẽ vỹ tý ãjag nỹtĩn mũ," henh ke mũ, "ùn rĩr nĩ Ęn krẽ vỹ tý ãjag nỹtĩn mũ," he jé sóg ke mũ ag mỹ," he ti, Topē ti," he ja tóg nĩ, Oséias ti. Ti tý ù tý ùri Cristo ki ge ký nỹtĩ ag kãmén há vē.

²⁷ Ký Isaías vỹ Israel krẽ ag to tag tó, ha mẽ: "e ag nỹtĩ, Israel krẽ ag, rỹnrỹj e nĩ Ęn ri ke, goj kãmĩ pó rynthryj e nĩ Ęn ri ke. Ge ra ag pipir nỹtĩn mũ, ùn krenkren ke mũ ag. ²⁸ Topē vỹ kãnhmar ã tý nẽn tó ja Ęn han ke mũ, ga tag ki, ký tóg ag vóg kónãn kãn ke mũ, ùn e Ęn ag, ag kórég nỹtĩn ký," he ja ti nĩ, Isaías ti. ²⁹ Ký tóg tag tó ja nĩ gé, ha mẽ: "Ęg tũg kãn kren tí, Topē ti, vẽn kar kri ní Ęn ti. Hã ra tóg Ęg kãmĩ ùn pipir krenkren han ja nĩgtĩ. Cidade tý Sodoma tá ke ag tũg kãn ja tóg nĩ, Topē ti, cidade tý Gomorra tá ke ag ke gé. Ký tóg Ęg tũg kãn kren gé, ag ri kẽn, há ra tóg Ęg kãmĩ ù krenkren han mũ," he ja tóg nĩ, Isaías ti.

³⁰ Oséias mré Isaías ag tý tó mü vỹ ge nĩ, ha mẽ. Fóg ag, kanhgág ag pi(jé) vènh jykre kuryj nón mü ja nĩgtĩ. Ge ra Topê tóg ag jagágtân ký ag mỹ vènh pãte fón mü ha, ag tý Jesus ki rá ký. ³¹ Ag jávo Israel krê ag vỹ ájag jykre há tý Topê tý ag jyvèn ki króm sór ja nĩgtĩ. “Ti vĩ han êg tí, ký tóg êg to há nĩ,” he ag tóg tí. Há ra ag tóg ki króm kân ja tú nĩ, há ký Topê tóg ag to há tú nĩ, jérĩn mỹ. ³² Hê ri ken ký hỹn? Ag tý ti ki ge ja tú nĩn ký, há ký tóg ag mỹ vènh pãte fón ja tú nĩ gé. Ag tý vêsóg ki Topê jykre ki króm sór ja vè. Há ký ag tóg ón ký ki króm ja nĩgtĩ. Há ký ag tóg Cristo kato tẽ nỹti.

Pó ri ke ti nĩ, Cristo ti, êg tý tý krĩm ke jafá. Ag tý ti tý krĩm ke jan há vè, há vỹ: ti ki rá tú, he mü. ³³ Há ký tag tóg rán ký nĩ, Jesus Cristo to, ha mẽ. “Pãnónh sí tý Sĩaõ pènin cidade ki sóg pó nĩm mü, ag tý tý krĩm ke jé. Ký ag tóg, pãró tag tý ag tóg krĩm ke ký vár ke mü sir. Há ra ú tý ti ki rá mü vỹ á tý nèn ve sór mü ên venh ke mü,” he ja ti nĩ, Topê ví rán ki, Jesus Cristo to.

10

Judeu ag tý Jesus ki ge ký krenkren ke

¹ Inh kanhkã, isỹ inh mré ke tý Israel tý krenkren han venh há távĩ tóg tí, há jé sóg Topê mré vèmén tí. ² Topê ví han jé ag tóg vásãnsãn mügtĩ, tag vég isóg nĩ nĩ. Há ra ag tóg ki kagtũg nỹti, ký ag tóg êg tý nèn han ke tú ên han tí. ³ Vêsóg ki ag tóg vènh jykre kuryj to vásãn sór tí. Há ra ú tý êg mỹ vènh jykre kuryj nĩm sór mü vỹ tý Topê ti nĩ. Tag ve sór tú ag nỹti. Topê tý êg mỹ nĩm ke tag. Há ký ag tóg Topê kato vásãnsãn mü. ⁴ Cristo vỹ hur kãtũg. Ký êg tóg ti ki ge ký nỹtĩn ký ti mỹ há nỹti ha. Êg tý Topê tý vásỹ êg jyvèn ki króm tugnĩn ke pijé. Jesus Cristo ki rá tũgrĩn ke vè.

⁵ Ha vé, Moisés vỹ Topê jykre si to tag rán, ha mẽ. “Ú tý vènh jykre kuryj han kân mü vỹ rĩr nĩnh ke mü, ú tý ge vỹ rĩr krỹg ja tú venh ke mü, ti tý Topê tý êg jyvèn tí ên ki króm kân tũgnĩn,” he ja tóg nĩ, Moisés tí. Há ra êg tóg ki króm kân ki kagtũg nỹti, há ký êg tóg êg tý ki króm kân sór mü ra rĩr nĩnh ke tú nĩ. ⁶ Êg tý Jesus ki rá tũgrĩn êg Topê mỹ há nỹti. Ký êg tóg: “ú nỹ hỹn kanhkã ra tũg mü, Cristo pére kãtũg jé?” henh ke tú pè nĩ. Mur ký ti nĩ ha. ⁷ Ký êg: “ú nỹ hỹn vènh kuprĩg ag jamã ra tũg mü, Cristo rĩn mãn jé?” henh ke tú pè nĩ gé. Rĩr mãn ký ti nĩ ha. ⁸ Tag tó jé êg tóg ke mü, ha mẽ: “jagy tú ti nĩ, Topê ví ti, to jykrén há ti nĩ. Kãnhmar êg tónh ke mü, kãnhmar êg to jykrén ke mü, Topê ví to,” he jé êg tóg ke mü.

Topê ví tag há tó sóg tí. “Jesus Cristo ki rá tũgnĩn êg krenkren ke mü,” he sóg tí. ⁹ Êg krenkren jé êg tóg Jesus to: “êg Senhor vỹ tý ti nĩ,” henh ke mü. Vènh kar mỹ êg tónh ke mü. Ký êg tóg êg fe tý ti ki rãnh ke mü gé.

Topê tý ti ter kar ký ti rĩn mãn ja tag vỹ tý êg mỹ ki há ke nĩ, ký êg kri fig mü. Ký êg tóg krenkren ke mü sir. ¹⁰ Êg tý êg fe tý ti ki rá ký êg tóg ti mỹ há nỹti. Êg tý vènh kar mỹ ti kãmèn ký êg krenkren ke mü sir. ¹¹ Há ký tag tóg rán ký nĩ, ha mẽ: “êg tý ti ki ge ký êg tóg êg tý nèn ve sór mü ên venh ke mü,” he ja tóg nĩ, Topê ví rán ki. ¹² Vènh kar mỹ ke vè sir, vènh ví tag. Judeu ag mỹ ke vè, kar ký fóg ag mỹ ke vè gé, kanhgág ag mỹ ke vè gé. Tý tý êg kar Senhor nĩ mỹr. Ký, êg tý ti mỹ nèn ú to vĩn ký tóg êg mỹ nèn ú tý hèn ri ke nĩm ke mü gé sir; êg kar mỹ. ¹³ Tag há vỹ rán ký nĩ gé, ha mẽ: “êg tý êg Senhor mỹ: “inh kren han nĩ,” hen ký êg krenkren ke mü, êg kar,” he ja tóg nĩ, Topê ví tý rán ký nĩ ki.

¹⁴ Êg tý ti ki rá tú nỹti ra êg tóg: “inh kren han nĩ,” he ki kagtũg nỹtĩnh mü vè. Êg tý ti ví mẽ ja tú nỹti ra êg tóg ti ki ge ki kagtũg nỹtĩnh mü vè. Ú tý êg mỹ ti ví tó tú nĩ ra êg ti ví mẽnh ke tú nĩnh mü vè. ¹⁵ Topê tý ag jègnèg tú nĩ ra ag tóg êg mỹ ti ví tónh ke tú nĩnh mü vè. Há ký tag tóg rán ký nĩ, ha mẽ. “Ú tý êg mỹ Topê ví sér ma kãmü ag junjun vỹ êg mỹ sér pè tí,” he ja tóg nĩ, Topê ví tý rán ký nĩ ki. Topê tý á ví tó tí ag jègnè to ken há vè.

¹⁶ Há ra ú ag tóg kri fi jávãnh nỹti gé, ag tý ón ký mẽg mü ra, Topê ví sér ti. Isaías vỹ ag to Topê mỹ tag tó ja nĩ. “Êg jóg mág, inh ví mẽ jávãnh ag nỹti,” he ja tóg nĩ. ¹⁷ Há ký tóg, êg tý ti ví mẽ há han kar ký êg tóg ti ki rá tú. Êg tý Cristo kãmè mẽ ký êg ti ki rá tí.

¹⁸ Ký ájag hỹn inh mỹ: “Judeu ag mỹ hèn ri ke mũn mẽ ja tú nĩ, há ký ag mỹ ti ki ge ja tú nĩ?” he sór mü, ájag tý inh carta tag ve ký. Vó, mẽ ký ag nỹti vè. Tag vỹ rán ký nĩ, ha mẽ: “ga kar mĩ ag tóg mẽ ja nĩgtĩ, á ví ti. Ga fyr tá tóg jun gé, á ví ti,” he ja ti nĩ, Topê ví rá ki.

¹⁹ Ký ájag hỹn inh mỹ: “ký Judeu ag hèn ri ke mũn to jykrén há han ki kagtũg nỹti, ag tý mẽg mü ra?” he sór mü, ájag tý inh carta tag ve ký. Vó, ag tý to jykrén sór ký ag tóg to jykrén mü vè. Moisés vỹ êg mỹ tag kãmèn, ha mẽ: “Topê tóg fóg mré kanhgág to tag tó sór mü, ha mẽ,” he tóg. “Ag vỹ tý isũ tú nỹti ver, há ra sóg ag tý isũ han sór mü, ájag tý ag ve ký ájag tý inh ki rá to én jé,” he tóg. “Fóg mré kanhgág ag vỹ ájag mỹ krĩ tú nỹti, há ra sóg ag to há nĩ sór mü, ájag tý ag tũgrĩn jũgiũ jé, he tóg, Topê tí,” he ja tóg nĩgtĩ, Moisés tí, Judeu ag mỹ.

²⁰ Ký Isaías tóg tag tó mü gé, fóg ag to, kanhgág ag to, ha mẽ. “Ú ag tóg inh jávãnh ja tú nỹtĩgtĩ, há ra ag tóg inh ví jèmèg mü ha. Topê hê ri ke tí? he ja tú ag nỹti, há ra sóg ag mỹ inh ví jèmèg mü ha, he tóg, Topê tí,” he ja ti nĩ gé, Isaías tí. Pã’i ag kamèg vãnh ký tóg Judeu ag mỹ fóg ag mré kanhgág ag tý Topê ki genh ke tó ja nĩ, Isaías tí. ²¹ Ký tóg Israel ag to tag tó ja nĩ gé sir, ha mẽ: “kurã kar ki

sóg ājag mý: kunīg, he tī. Hā jé sóg ājag mý inh nīgē ven tī, ājag tý gír mý ājag nīgē ven tī ēn ri ke. Hā ra ājag tóg inh vī mē jāvānh nýtī'. Inh vī kafān kónān ājag tóg mū mýr!', he ja tóg nī, Isaías ti, tī tý Judeu ag mý Topē vī tón ký.

11

Israel krē'krē pipir ag vý tý Topē tū nýtī

¹ Ký ājag hýn: "ký Topē mý ā povo tý Israel továnh kán ký nī?" he sór mū, ājag tý inh carta tag ve ký. Vó, ag továnh kán tū ti nī. Hā vé, tý sóg Israel krē nī gé, hā ra sóg ti ki rá. Abraão krē'krē ū vý tý inh nī gé, ti kósin'kósin tý Benjamin krē'krē ū mýr. ² Isovānh ja tū ti nī, Topē ti, hā ký tóg ā povo továnh kán ja tū nī. Nén kar han tūg ki tóg ēg kuprēg ja nī, ēg tý tī tū nýtī jé.

Elias to jykrén nī. Ti káme tóg rán ký nī, Topē vī ra ki. Elias tempo kā Israel ag tóg Topē kato tē mū. Ký ag tóg Elias kato tē mū gé, ti tén jé. Hā ký tóg Topē mý tó mū, Elias ti, ký tóg: ³ "Senhor!", he mū. "Ā vī tó ti ag kágtén kán ag huri, ā mý pūn jafá kóken ag huri ke gé. Inh pir mý sóg kren, ký ag tóg isén sór mū ha ke gé. Ā továnh kán ký ag nýtī," he ja tóg nī, Elias ti, Topē mý, Israel ag to. ⁴ Hā ra Topē tóg ti mý: "krī kufy han tūg nī," he mū. "Ū tý 7 mil (ke) vý ki nýtī, ū tý isovānh tū ag, sý ūn kuprēg ja ag. Tag ag vý vėnh kággrá tý topē tý Baal mý: "Topē vý tī ā nī," he ja tū nī," he ja tóg nī, Topē ti, Elias mý. Ti tý Israel pipir ag tý Topē továnh tūg ja ēn tó vé.

⁵ Ge ti nigtī, ūri. Pir ag nýtī, Israel tý Topē to há nýtī ag. Ti kato tē kán tū ēg mýr. Topē vý ēg jagāgtān, ký tóg ēg kuprēg, hā ký ēg tóg ti to há nýtī, ēg pipir nýtī ra, ēg tý tý Israel krē nýtīn ký. ⁶ Ēg tý vėsóg ki han pijé', ēg tý to vāsān pijé'. Topē tý vėsóg ki ēg jagāgtān hā vē. Ke tū nī mū ra tóg: "vėsóg ki sóg ājag jagāgtān," henh ke tū nī vē. Hā ra tóg vėsóg ki ēg jagāgtān.

⁷ Ge ti nī, hā mē, Israel ag vý ve sór ja nigtī, Topē tý ēg mý nén ū há ven ke ēn ti, hā ra ag tóg vėnh ke tū nī. Topē tý ūn kuprēg mū ag hā mý tóg ven tī, Topē ti. Jāvo ū ag tóg kutu nýtī sir, ag tý Topē vī mē jāvānh nýtīn ký. ⁸ Hā ký tag tóg rán ký nī, Israel ag to, ha mē: "Topē vý ag krī tū han, hā ký ag tóg ti vī rá vėg mū ra to jykrén tū nýtigtī. Mėg tū ag nýtī, ājag nigrēg ra. Ūri ag tóg gen ký nýtīnh mū ver," he ja ti nī, Topē vī rán ki. ⁹ Ký Davi vý Judeu ag to tag tó ja nī gé, ha mē: "Topē mý festa han ag tóg tī. Hā ra ag tóg ón ký ti mý festa han tī, ký ag tóg to sigse ký nýtīnh mū, ag festa to. Ag sigse ký tóg ag vóg kónān ke mū, Topē ti. Krenkren ke tū ag tóg nī. ¹⁰ Kutu ag nýtī, to jykrén ke tū pē ag nýtī, ký ag tóg vėnh jykre kufy hā vėnh ke mū, hā to ag jagtar nýtīnh mū," he ja tóg nī, Judeu ag to, Davi ti.

Judeu ag to é henh ke tū ēg tóg nī

¹¹ Ký ājag hýn inh mý: "ký Topē mý Judeu ag tý nūgme ki vár ke tag ve sór mū, hā jén mý ag mý Jesus jēn ja nī, ag tý ti tý prānh ke jé?" he sór mū. Vó. Hā ra ag tóg Topē kato tēgtē tī. Ti vī mranh ja ag tóg nýtigtī, hā ký Topē tóg fóg ag mré kanhgág ag krenkren han sór mū, Judeu ag tý ag ve ký ti ki ge to én jé. ¹² Ký Judeu ag tý Topē vī mranh ký Topē tóg fóg mré kanhgág kar to há nī. Ký Judeu ag vý jagāgtar nýtī. Ag nýtīg ja ki ū ag kar vý Topē tý ag to há nī vėg mū. Há ti nī, tag. Ký, Topē tý Judeu ag to há' he mán nī ra tóg hā ra ga kri mū kar mý há pē tāvi tīnh mū vē, mýr, ha mē. Hā ra tóg ag to há tū nī ver.

¹³ Ký sóg ājag mý tag to sór mū, ājag tý tý fóg nýtīn ký, kanhgág ag mý ke gé. Ājag apóstolo vý tý inh nī, sý ājag mý Topē vī to jé. Inh rānhrāj vý inh mý sér pē tī. ¹⁴ Isý ājag mý Topē vī to ký inh mré ke ag hēn ri ke mūn ājag kóm Jesus ki ge sór mū gé, ký ag krenkren ke mū sir, Israel ag. ¹⁵ Ha vé, Topē tý inh mré ke ag továnh to tóg povo ū ag to há nī ha, ag to jū mán tū tóg nī sir. Topē tý Israel ag to há' he mán mū ra tóg vėnh kar mý há pē tāvi tīnh mū vē, ký vėnh kar vý rīnrīr mán ke mū vē, ūn kágtar mū ag mré hā. Hā ra tóg ag to há tū nī ver.

¹⁶ Ēmī to jykrén nī. Ēmī kupar ko há nūn ký tóg ko há kar nī. Ge ti nigtī gé, ka tý. Ti jāre há nūn ký ka vý há kar nī. Israel ag vý tag ri ke nýtī. Ag jóg'jóg ve ag vý ka jāre ri ke nýtī. Topē mý ag há nýtī ja nigtī, hā ký ag krē vý Topē mý há nýtīnh ke mū gé. ¹⁷ Povo tý Israel vý ka tý oliveira há ri ke nýtī. Ti jāre vý há nī, hā ra ti pē ū tóg kórég nýtī. Hā ký tóg mrynhranh ký vāvām mū, Topē ti, ti pē kórég ēn ti. Ti tý Israel kórég ag togvānh to ken há vē, hā vý: ka pē kórég vāvām, he mū. Ka pē kórég tag nýtīg ja ki tóg ka ū pē vin, vānh kāmī ka tý oliveira pē tý, ūn kanēn vānh pē tý. Ājag hā vē sir, ājag tý tý fóg nýtīn ký, kanhgág ag ke gé. Hā ra ka ū pē tag vý ka há jāre ēn tý ti kume vėg tī, ký tóg tý há' he mū sir. Ājag tý Topē tý Israel jóg'jóg ve tý Abraão mý nén tó ja ēn vėg mū to ken há vē, hā vý: ka há jāre kume vėg mū, he mū. ¹⁸ Ký Israel ag to é he sór tūg nī, Topē tý ag vām mū ra, ēg tý ka pē kórég vām ri ke. Ag nýtīg ja ki ājag nýtī. Hā ra ka jāre vý tý Judeu ag jóg'jóg ve nýtī. Ājag jóg'jóg ve pijé', fóg pijé', kanhgág pijé'. Judeu ag vē. Ký Judeu ag to é he sór tūg nī.

¹⁹ Hēn ri ke mūn ājag tóg inh mý: "hā ra tóg Judeu ag vām, ēg to há nī jé," he sór mū. "Hā ký tóg ēg to há nī," he ājag hýn mū. ²⁰ Hý, ag vām tóg. Hā ra ag tóg ti ki rá jāvānh ja nýtigtī, hā ký tóg ag vām. Jāvo tóg ājag to há nī, ājag tý ti ki ge to. Hā ký ag to é he sór tūg nī. Topē kamėg nī mýr. ²¹ Israel krē ag tý ti ki ge jāvānh tūgnīn tóg ag vām. Ag jagāgtān

jävãnh tóg nĩ ha. Kĩ tóg äjag jagãgtãn ke tũ nĩ gé, äjag tĩ ti ki ge to tar tũ nĩtin kũ. Hã kũ ti hã kamẽg nĩ.

²² Hã ki Topẽ tĩ tũ ün há nĩ tóg ve há ti, hã ra tóg ü ag vóg kónãn jagy han ti gé. Ü tĩ ti vi mranh mü ag vóg kónãn jagy han tóg ti, Topẽ ti. Hã ra tóg sir äjag to há nĩ sir, äjag tĩ ti tovãnh tũ nĩn kũ. Äjag tĩ ti tovãnh kũ tóg äjag vãm ke mü gé, ha vemũ. ²³ Judeu ag tĩ ti ki ge kũ tóg ag to há nĩ mãn ke mü gé sir, kũ tóg ka há ki ti pẽ mrynhmráj ja ên ki vin mãn ke ri ke nĩ sir. ²⁴ Ha vé, äjag hã vỹ tĩ ka kanẽn vãnh pẽ ri ke nĩtĩ'. Hã ra tóg ka há ki äjag vin, äjag tĩ tĩ ka kanẽn vãnh pẽ nĩtĩ ra. Kũ tóg, ti tĩ ka há ên pẽ mrynhmráj ja ên ki vin mãn sór nĩ ra tóg vin mãn mü sir, ka há ên ki, hã vỹ: Judeu ag tĩ Jesus ki rã, he mü. Ka há pẽ mrynhmráj ja ên ki vin mãn to ken hã vẽ. Êg pi(jé) ka kanẽn vãnh pẽ tĩ ka kanẽn há ki vin tĩ'. Êg tĩ ka há pẽ tĩ ki vin mãn tag vỹ jagy tũ nĩ vẽ. Hã kũ tóg Topẽ mỹ jagy tũ ti, ti tĩ Judeu ag to há nĩ mãn kũ.

Topẽ tĩ Israel ag krenkren han sór

²⁵ Isỹ äjag mỹ nèn ü kãmén sór vẽ, äjag tĩ mẽ ja tũ ü, ha mẽ. Sỹ äjag mỹ kãmén sór vẽ, äjag tĩ Judeu ag to é he tũ nĩ jé. Ha vé, Israel ü ag vỹ ver mẽ sór tũ nĩtĩ. Ü ag tóg mẽ sór mü, hã ra ü ag tóg mẽ jävãnh nĩtĩ gé, vènh kar tĩ Topẽ vi mẽ jé, Judeu tũ ag kar. Kejèn ag tóg mẽ kãn ke mü, fóg kar, kanhgág kar ke gé. ²⁶ Ag tĩ mẽ kãn ke ên kã Israel ag tóg krenkren ke mü gé. Hã kũ tag tóg ag to rãn kũ nĩ, ha mẽ: “ag krenkren han tĩ vỹ jun ke mü. Pãnõnh sĩ tĩ Sĩaõ pẽnĩn cidade ên tá tóg vènh ven ke mü, ag krenkren han tĩ ti. Ên vỹ Jacó krẽ ag tĩ inh vi mranh ja ên tĩ vènh pãte fón ke mü, Israel krẽ en ag mỹ. ²⁷ Sỹ ag mrẽ jykren jan hã vẽ. Ag tĩ inh vi mranh tĩ sóg tũg' he mü,” he ja tóg nĩ, Topẽ vi rá ki, Judeu ag to. ²⁸ Jesus kato tẽ ag tóg mü ver, ti kãmé sér mẽ jävãnh ag nĩtĩ ver, hã kũ äjag tóg ag nĩtĩg ja ki Topẽ vi sér mẽg mü. Hã ra ag jóg'jóg ve ag vỹ Topẽ to há nĩtĩ ja nĩgtĩ, hã kũ Topẽ tóg ag krẽ'krẽ to há nĩnh ke mü ge kejèn, ti tĩ vãsỹ ag kuprẽg ja nĩn kũ. ²⁹ Topẽ tĩ ü to há nĩn kũ tóg ti to há nĩ, ti tĩ ü kuprẽg kũ tóg kuprẽg kũ jé nĩ gé. Tĩ tũg' henh ke tũ ti nĩ, Topẽ ti.

³⁰ Vãsỹ äjag tóg Topẽ vi ki kagtũg ja nĩtĩgtĩ gé. Hã ra Topẽ tóg ùri äjag jagãgtãn, äjag tĩ ti ki ge jé, Judeu ag tĩ ti vi mranh ag nĩtĩg ja kã. ³¹ Kũ ên ag tóg ti vi mranh mügtĩ ver, Topẽ tĩ kar kũ ag jagãgtãn jé, ti tĩ äjag jagãgtãn ri ke. ³² Kũ Topẽ tóg êg kar mỹ êg tĩ ti vi mranh mü tag ven kãn sór mü, êg tĩ to jykren mãn jé. Ti tĩ êg jagãgtãn sór vẽ, êg tĩ ti ki ge jé, hã jé tóg êg mỹ êg tĩ ti vi mranh mü ven sór mü.

Topẽ jykre tĩ êg jykre kãfór nĩ

³³ Topẽ vỹ tĩ ün mág pẽ nĩ, mỹr, ha mẽ. Ti jykre vỹ vènh kar kri nĩ kar nĩ. Ve kãn

jävãnh êg nĩtĩ, ti jykre ti, tá krỹg jävãnh êg nĩtĩ. Nèn ü kar ki kanhró ti nĩ mỹr, nèn ü kar to jykren há han kãn ti tĩ mỹr. Ti tĩ nèn to jykren mü ve kãn ke tũ pẽ êg nĩ. “Ti hĩn hẽ ri ken kũ tag han?” henh ke tũ êg tóg nĩ gé. To jykren kórég êg tóg nĩtĩ. ³⁴ Ü nỹ Topẽ tĩ nèn to jykren mü ki kanhró nĩ? Ki kagtũg kar êg nĩtĩ. Ü nỹ Topẽ mỹ: “tag han ra, tag han tũg ra,” he tĩ? Ü vỹ ti jyvèn ke tũ pẽ nĩ. ³⁵ Ü nỹ ti mỹ nèn ü nĩm', Topẽ tĩ ti mỹ kajãm jé'? Nèn kar vỹ tĩ ti tũ nĩtĩ mỹr, hã kũ tóg êg há mỹ nèn ü kar nĩm tĩ, êg jagãgtãn kũ. ³⁶ Topẽ hã ne nèn kar hyn han'. Ti hã jamẽn kũ êg tóg nĩtĩ, nèn ü kar vỹ ti jamẽn kũ nĩtĩ ge. Hã kũ êg tóg tĩ ti tũ nĩtĩ gé, nèn ü kar ti ke gé. Kũ ti hã ne tóg tĩ ün mág nĩ', ti pir mỹ. Ti hã mỹ êg tóg vi há han tĩ, to krónh ke tũ êg nĩ, ga kri, kanhkã tá ke gé. Amém.

12

Topẽ mỹ êg vènh fẽg ke mü

¹ Inh kanhkã', Topẽ vỹ äjag jagãgtãn. Hã kũ sóg äjag mỹ: “ti mỹ vènh fẽg,” he mü. Kũ tóg êg tĩ ti mỹ nèn ü pũn ri ke nĩ, êg tĩ ti mỹ vènh fẽg kũ. Judeu ag vỹ äjag mẽg tãnh kũ pũn ti. Ag jävo êg tóg ti mỹ êg rĩnrĩr nĩtĩn kũ vènh fẽg tĩ. Ti mỹ tóg sér tĩ, êg tĩ tag han kũ, êg tĩ tĩ ti tũ nĩtĩn kũ sir. Gen kũ äjag tóg Topẽ jykre han ke mü. ² Êprã ke ag jykre han sór tũg nĩ. Topẽ vỹ äjag krĩ tãg han sór mü. Vènh jykre tãg han sór tóg mü. Kũ äjag tóg nèn há han ki kanhró nĩtĩnh mü. Vènh jykre kuryj han jé äjag tóg ke mü. Kynghẽh ke tũ äjag tóg nĩ. Tag ve sór tóg mü, Topẽ ti. Tag hã to tóg êg kanhrãn ke mü.

³ Ha vé, Topẽ vỹ isar han, kũ sóg äjag jyvèn há han ki kanhró nĩ. Hã kũ sóg äjag kar mỹ tag tóg mü. Vèsỹ ün mág han sór tũg nĩ. “Tĩ inh ün mág nĩ,” he tũg nĩ, ä tĩ tĩ ün mág tũ nĩn kũ. Êg kar vỹ Topẽ ki ge kũ nĩtĩ, kũ tóg êg kar tĩ nèn ü to tar han ti, êg kar tĩ ti rãnrãj han jé. Tag to jykren kũ jagnẽ to é he tũg nĩ.

⁴ Êg há to jykren nĩ. Ti ki nĩtĩ vỹ e nĩtĩ, êg pèn, êg nĩgnó, êg kanẽ, êg nĩgrẽg, ti kar ti. Êg há ki nĩtĩ vỹ jagnẽ kóm rãnrãj nĩtĩ kar nĩtĩ, vyr mỹ. ⁵ Ge ti nĩgtĩ, êg mrẽ. E êg nĩtĩ, hã ra êg tĩ Cristo ki ge kũ nĩtĩn kũ êg tóg êg há ri ke nĩtĩ, kũ êg tóg jagnẽ ki rĩr ke mü sir; êg há ki nĩtĩ tĩ jagnẽ ki rĩr ti ên ri ke. ⁶ Hã ra ü tóg nèn ü han há nĩgtĩ, kũ ü tóg nèn ü han há nĩgtĩ gé, Topẽ tĩ to êg tar han kũ. Êg kãmĩ ü mỹ tóg: “ag jyvèn nĩ,” he tĩ, Jesus ti. Kũ Topẽ tĩ ä mỹ nèn to mü hã tĩ êg jyvèn nĩ, ti tĩ ä mỹ: “ag jyvèn nĩ,” hen kũ. ⁷ Êg kãmĩ ü mỹ tóg: “ün jagãgtar ag jagãgtãn nĩ,” he ti gé. Kũ êg jagãgtãn há han to tar nĩmĩ. Êg kãmĩ ü mỹ tóg: “inh vi kãmén nĩ,” he ti gé. Kũ to krónh ke tũg nĩ. ⁸ Êg kãmĩ ü mỹ tóg: “ag mỹ ag tĩ nèn han ke kãmén nĩ,” he ti gé. Kũ ä rãnrãj tag ki rĩr há han nĩ. Êg kãmĩ ü mỹ tóg: “ä tĩ

nén ũ nĩm mág nĩ, inh mý;” he tĩ gé. Kĩ ón kũ tĩ mý nĩm sór tũg nĩ. Ěg kãmĩ ũ mý tóg: “culto to pã'i vỹ tỹ ă nĩ,” he tĩ gé. Ǻ tỹ tỹ to pã'i nĩn kũ to jykrén há han nĩ. Ěg kãmĩ ũ mý tóg: “ag jagăgtân nĩ,” he tĩ gé. Kũ tĩ tỹ ă mý ă tỹ ěg jagăgtân ke tag tó kũ to mý sér nĩmni. Ěg tỹ jagně ki rĩr to ken há vė.

⁹ Jagně to há tãvĩ nỹtĩmni. Ón kũ jagně to há nỹtĩ sór tũg nĩ. Vėnh jykre pãno to kórég tãvĩ nỹtĩmni, kũ tovãnh kãn nĩ. Vėnh jykre há há mĩ mĩmni. ¹⁰ Jagně to há pė tãvĩ nỹtĩmni, ăjag tỹ jagně mré pafa ja ag to há ri ke nỹtĩmni, jagně to. Jagně mý koměr há vĩmni, ěg tỹ pã'i mý koměr há vĩ ěn ri kemni, jagně mý. ¹¹ Topě jykre to krónh ke tũg nĩ. Tĩ tỹ ăjag mý: “tag han ra,” he to jėnjěr ke tũg nĩ gé, to vãsân nĩ. Tĩ kuprĩg tỹ ăjag mý nén tó mũ ěn ki króm nĩ, kũ tóg ăjag mý sér tũnh mũ. Ěg Senhor tũ han nĩ. ¹² Topě vỹ ěg mý nén ũ há kar han ke mũ. Tag to mý sér nỹtĩmni. Kejėn ăjag tóg nén ũ jagy venh ke mũ, tĩ tugnin. Tag to krónh ke tũg nĩ. Topě mré vėmėn kũ nỹtĩmni. ¹³ ăjag mré Topě ki rã ũ jagtar nĩn kũ tĩ jagăgtân nĩ. Ũ tỹ ăjag to pasa ke kũ tĩ mý: “inh mré nĩ,” hemni.

¹⁴ Kejėn ũ tóg ăjag vóg kónãn sór mũ. ěn to Topě mý: “tĩ jagăgtân nĩ,” hemni. Tĩ to: “tĩ vóg kónãn nĩ,” he tũg nĩ. ¹⁵ Kejėn tóg ũ mý sér tĩ. Kũ tĩ mré mý sér nỹtĩmni gé. Kejėn ũ tóg fỹ tĩ. Tĩ mré fỹmni gé. ¹⁶ Jagně mré vėnh jykre pir há han nĩ, há vỹ: jagně to há, he mũ. Vėšỹ ũn mág han sór tũg nĩ. Tỹ ũn kãsir ag mré ke nỹtĩmni. “Ag mré ke vỹ tỹ inh nĩ,” hemni, ũn kãsir ag to. ěn ri ke mũn ăjag kãmĩ ũ tóg vėnh kanhrãn mág to tar nĩ, ăjag kãfór. Tĩ jė: “ag kãfór inh nĩ, vėnh kanhrãn mág ja tag to,” he tũg nĩ.

¹⁷ Kejėn ũ tóg ăjag mý nén ũ kórég han tĩ. Ge ra tĩ mý nén ũ há há han nĩ. Vėnh kar mý vĩ há tãvĩ han nĩ, ũ tỹ ăjag to: “kygně tĩ huri,” he tũ nĩ jė. ¹⁸ Vãsân nĩ, ăjag tỹ ũ to krĩ rỹ tũ nỹtĩ jė, ăjag tỹ vėnh kar to krĩ kuprã nỹtĩ jė.

¹⁹ Inh kanhkã, ũ tỹ ăjag mý nén ũ kórég han mũ ra vėnh kajãm sór tũg nĩ. Topě há tóg ă tỹ tĩ to jũnh ke ěn ki kanhró nĩ. Há kũ tag vỹ rán kũ nĩ, ha mė: “inh há ne ăjag kajãm ke mũ', inh há ne ag mý ven ke mũ', ag tỹ ăjag jykre kórég to jagăgtar ke ti, he ti, ěg Senhor tĩ,” he ja tóg nĩ, Topě vĩ tỹ rán kũ nĩ ki. ²⁰ Kũ ũ tỹ ăjag kato tẽ mũ mý nén ũ há kar han nĩ. Tĩ kókĩr nĩn kũ tĩ mý vėjėn ven nĩ. Tĩ hãghã kũ tĩ mý goj ven nĩ. Gen kũ ă tóg tĩ mý'a pė han ke mũ, ha vemni, ă tỹ tĩ to há nĩn kũ, tĩ tỹ ă to kórég nĩ ra. ²¹ Ũ tỹ vėnh jykre pãno han mũ ag vỹ ěg kato tẽ tĩ. Kũ ěg tóg ag ki rĩr ke mũ, vėnh kaja jė. Ag jagtar nỹtĩn kũ ěg tóg ag jagăgtân ke mũ. Ěg tỹ ag jagăgtân kũ ag jykre pãno tóg ag mý vėnhmỹ nĩnh mũ, ag tỹ ěg jykre ve kũ, ha vemni.

13

Ěg pã'i ag

¹ Ěg kri pã'i vỹ nỹgtĩ. Kũ tóg ěg tỹ ag vĩ ki han há tĩ. Topě tỹ ag tỹ pã'i han há vė, ag krĩn kũ. Tĩ há vỹ ũ tỹ ěn nỹ tỹ pã'i nĩnh ke to jykrén tĩ. ² Kũ ag kato tẽ sór tũg nĩ. Topě há vỹ ag vin tĩ, pã'i ag krĩn kũ, kũ ag kato vãsân tũg nĩ. Ũ tỹ ag kato vãsãnsân mũ ag vóg kónãn jė ag tóg ke mũ, pã'i ag. ³ Ěg tỹ vėnh jykre há han kũ ěg tóg pã'i ag vėg mũ ra kaně jur han ke tũ nĩ. Ũ tỹ vėnh jykre kórég han mũ ag vỹ vėso kaně jur tĩ, pã'i ag ve kũ. Kũ ěg ěhn ěn ri kenh ke mũ, ag tỹ ěg kaně jur tũg jė? Vėnh jykre há tãvĩ han jė ěg tóg ke mũ, kũ ag tóg ěg to vėmėn há han ke mũ sir, pã'i ag. ⁴ Ěg pã'i ag ne ěg jyvėn tĩ, ěg tỹ vėnh jykre há to tar nỹtĩ jė. Ag tỹ Topě tỹ ag mý nén to mũn han há vė. Ǻ tỹ vėnh jykre kórég han kũ kaně jurmni. Ǻ vóg kónãn jė ag tóg ke mũ, ha vemni, há jė Topě tóg ag vin. Topě tũ ag vė, ag tỹ ũn jykre kórég han mũ ag vóg kónãn jė, ag tỹ ag jykre pãno to ag jagăgtar han jė. ⁵ Há kũ ag vĩ ki króm nĩ, ag tỹ ăjag to jũ tũ nỹtĩ jė. ăjag kakã kavėnh tĩ tĩ gé, ăjag tỹ pã'i ag vĩ ki króm tũ ěn tĩ. Há kũ ki króm sórmni.

⁶ Kũ governo mý imposto kajãm nĩ gé. Topě tỹ ag mý vėnh rãnhraj nĩm ja ěn han ag tĩ, kurã kar ki, pã'i ag, governo mý rãnhraj tĩ ag. Kũ ag mý kajãm nĩ. ⁷ Kũ ăjag nėv(e) kajãm kãn nĩ, governo mý ke gé. ăjag tỹ pã'i ũ mý imposto kajãm ken kũ tĩ mý ven nĩ, jãnkamy tĩ. ăjag pã'i ag kamėg nĩ, ag mý koměr há vĩmni.

Topě jykre há mĩ mĩmni

⁸ ăjag nėv(e) kajãm kãn nĩ. Mré há jagně to há tãvĩ nỹtĩmni gé. Jagně to há nỹtĩ to krónh ke tũg nĩ. Ěg tỹ jagně to há nỹtĩn kũ ěg tóg Topě tỹ ěg jyvėn ja ěn ki króm kãn mũ sir. ⁹ Ha vė, Topě tóg ěg mý: “ă prũ tũ fi mré nỹ tũg nĩ, kũ ă mén tũ mré nỹ tũg nĩ gé,” he ja nĩ. Kũ tóg: “ũ tén tũg nĩ, nén ũ pėju(g) tũg nĩ, ũ to ón tũg nĩ, nén ũ to ěn tũg nĩ gé,” he ja nĩ gé. Tĩ tỹ ěg jyvėn vỹ e nỹtĩ. Há ra ěg tỹ tĩ tỹ ěg jyvėn kar tỹ tó pir han sór kũ ěg tóg tag tónh ke mũ, ha mė: “ă rėgre ki rĩr nĩmni. Ǻ tỹ vėnh ki rĩr há ri ke han nĩ, ă rėgre ki,” he jė ěg tóg ke mũ. ¹⁰ Ěg tỹ ěg rėgre kar ki rĩr há nỹtĩn kũ ěg tóg ag mý nén ũ kórég han ke tũ nĩ. Há kũ ěg tóg jagně ki rĩr há nỹtĩn ki Topě tỹ ěg jyvėn tĩ ěn ki króm kãn ke mũ.

¹¹ Vãsân nĩ. Vėnh jykre kórég tovãnh kãn nĩ. Tĩ tỹ ěg kren han ke kurã vỹ kakó pė tĩ ha. Ěg tỹ tĩ ki ge vėn kũ tóg ver kór gy nỹ ja nĩ, kuvar gy nỹ ja tóg nĩ ver ěn kã, há ra tóg ũri kãno tãvĩ tĩ ha. ¹² Tĩ kãtĩg to há tóg ěg mý kuty ri ke nĩ. Kuty tag vỹ tũg ke nė ha, tỹ vaj ke tĩ nỹ ha. Tĩ tỹ kãnhmar kãtĩg ke to ken há vė. Há kũ ag tỹ kuty kã nén han tĩ ěn han mãn sór tũg nĩ, vėnh jykre kavėj ěn tĩ. Ěg tỹ kurã ki nén

han jafā ěn han nī, vĕnh jykre kuryj ti, ěg tŷ vĕnh jykre há han ký vĕnh jykre kórég kato tĕ jé, tŷ tŷg' he jé. ¹³ ěg tŷ kurā mī tŷg há han tī ěn ri ke han nī. Ag tŷ baile ki nĕn ũ vĕnhmŷ han tī ěn han tŷg nī. Kronkron tŷg nŷ gé. Fag to ěn tŷg nī, ký fag mré nŷ tŷg nī, ag mré ke gé. Jagnĕ to jŷ tŷg nī gé, jagnĕ tŷ to ěn tŷg nī gé. ¹⁴ ěg Senhor tŷ Jesus Cristo jykre tĕg há han nī. ěg tŷ nĕn to ěn mŷ ěn han sór mĕn tŷg nī. ěg jykre si tovĕnh kĕn nī.

14

Jesus ki ge ký nŷtŷ fag tŷ jagnĕ to há nŷtŷnh ke

¹ Ũ tóg krój nŷtŷ ver. Jesus jykre ũ tóg ver ag mŷ jagy tŷ, ag tŷ ti ki ge ký nŷtŷ ra. Ũ tŷ ge tovĕnh tŷg nī, ag mŷ: “ěg mré Topĕ vŷ mĕnh kĕtŷg nŷ,” hemnŷ. Ag vŷ kafĕn tŷg nŷ há ra, ag tŷ kygnĕ ký: “tag tóg inh mŷ ge nŷ, ge nŷ,” he mŷ ra. ² Ũ mŷ tóg nĕn kar ko há tŷ, há ra ũ tóg nĕn ũ nŷ ko vĕnh nŷn ký ěkré há ko tŷ. “Vĕnh kĕggrá mŷ ag tóg pŷn ja nŷ, vĕnh mĕg ěn nŷ ti, ag tŷ ón ký topĕ kĕggran ja ěn mŷ, há ký sóg tŷ nŷ ko sór tŷ nŷ,” he ag tóg tŷ, ũn krój ag. ³ Há ra ĕgag kĕmŷ ũ ag tóg ge ra ko tŷ, vĕnh kĕggrá tŷ ag mŷ tŷ nĕn ũ tŷ nŷn ký. Āgag tŷ ko ký ũ tŷ ko vĕnh ěn to ě he tŷg nŷ. Ký ĕgag tŷ ko sór vĕnh ký ũ tŷ ko mŷ ěn to: “tŷ kórég han tŷ tŷ,” he sór tŷg nŷ gé. Vĕjĕn to jagnĕ mŷ vŷ tŷg nŷ. Ā mré tóg Topĕ ki rĕ kŷ jé gé, ũ tŷ ko mŷ tŷ, ký ti to vŷ tŷg nŷ. ⁴ Jesus mŷ rĕnh rĕj tŷ vŷ tŷ ěg nŷtŷ, ěg kar, há ký tóg vĕnhmŷ tŷ, ěg tŷ jagnĕ to vŷ sór ký. Ũ tŷ ěg mŷ vĭnh ke mŷ vŷ tŷ ěg Senhor tŷ nŷ, ěg tŷ tŷ tŷ tŷ nŷtŷn ký. Há ra ěg kar vŷ há kutĕ kĕn ke mŷ, kurĕ ěn kĕ, ha vemnŷ, ěg Senhor tŷ ěg tar han ký.

⁵ Ũ tóg vĕnh kĕn ke kurĕ to: “kurĕ kórég,” he tŷ, kurĕ ũ to ke gé. Jĕvo ũ tóg kurĕ kar to: “kurĕ há,” he tŷ gé. Há kar tŷ nŷtŷ, ĕgag tŷ kurĕ han mŷ tŷ. Ký ĕgag tŷ nĕn to jykrĕn mŷ ěn há han nŷ. ⁶ ěg kar vŷ ěg Senhor jykre mŷ mŷ sór mŷ, há ký ũ tóg kurĕ kórég han sór tŷ, tŷ jykre mŷ tŷ jé, jĕvo ũ tóg kurĕ kórég han vĕnh nŷ, tŷ jykre mŷ tŷ jé gé. Há kar tŷ nŷ.

Kŷ ũ tŷ nĕn ũ kar ko mŷ vŷ ge nŷ gé. ěg Senhor jykre mŷ tŷ há jé tóg ko tŷ gé. Tŷ há mŷ tóg to vŷ há han tŷ, vĕjĕn to, Topĕ há mŷ. Ũ tŷ nĕn ũ nŷ ko vĕnh ěn vŷ ěg Senhor jykre mŷ tŷ há jé ko vĕnh nŷ gé, tŷ tŷ tŷ mŷ há nŷ jé. Ký tóg to Topĕ mŷ vŷ há han tŷ gé. Há kar tŷ nŷ, ěg tŷ nĕn ũ nŷ ko mŷ tŷ, ěg tŷ ko vĕnh tŷ ke gé.

⁷ ěg pi(jé) ěg jykre han ke mŷ', ěg tŷ ga kri mŷn ký. Ký, ěg ter ken ký ěg pi(jé) ěg jykre ki ter ke mŷ gé'. ⁸ ěg tŷ ga kri mŷn ký ěg tóg ěg Senhor jykre há han ke mŷ. Tŷ tŷ han há jé ěg tóg ga kri mŷ nŷ. Ký, ěg ter ken ký ěg tóg tŷ jykre há ki ter ke mŷ gé'. Há ký ěg tóg tŷ tŷ tŷ kar nŷtŷ sir, ěg tŷ ga kri mŷn ký ke gé. ěg Senhor tŷ Jesus Cristo tŷ vŷ tŷ ěg nŷtŷ. ⁹ ěg

tŷ tŷ tŷ tŷ tŷ nŷtŷ há jé tóg ter ja nŷ. Há jé tóg rŷr mĕn ja nŷ gé. Tŷ tŷ tŷ ěg Senhor nŷ há jé tóg ter ja nŷ, vĕnh kar pĕ'i, ũn rŷnrŷr mŷ ag pĕ'i, ũn kĕgter ja ag pĕ'i ke gé.

¹⁰ Ký ĕgag tŷ ěr ri ke jé jagnĕ to vŷ sór nĕ? Āgag tŷ ěr ri ke jé jagnĕ to ě he nĕ? Topĕ há vŷ ěg jykre ve kĕn ke mŷ, ěg kar, tŷ tŷ ěg jé prĕr ken ký. ¹¹ Há ký tag tóg rĕn ký nŷ, ha mĕ. “Rŷr inh jé nŷ,” he tóg, ěg Senhor tŷ. “Vĕnh kar vŷ inh krĕm grŷnh kenh ke mŷ, ha vemnŷ. Vĕnh kar vŷ inh mŷ: “ũn mág vŷ tŷ ĕ nŷ,” hĕnh ke mŷ, he tŷ, Topĕ tŷ,” he tóg, Topĕ vŷ tŷ rĕn ký nŷ ki. ¹² ěg kar vŷ Topĕ rŷn ja tá nŷtŷnh ke mŷ, ký tóg ěg jykre tugnŷm ke mŷ. ěg há ki tóg jĕmĕnh ke mŷ, ěg tŷ nĕn han ja ěn to. ¹³ Há ký jagnĕ to vŷ mĕn tŷg nŷ.

ěg tŷ jagnĕ to fen ke

Jagnĕ to: “kórég tŷ nŷ,” he mĕn tŷg nŷ. Āgag tŷ nĕn ũ han ken ký tag to jykrĕn nŷ, ha mĕ. “Isŷ tag han ký inh rĕgre mŷ inh ve ký Topĕ vŷ mranh ke tŷ nŷ vŷ?” he jé ěg tóg ke mŷ. “Tŷ mŷ tŷ prĕnh kenh ke tŷ nŷ vŷ, isŷ tag han ký?” he jé ěg tóg ke mŷ.

¹⁴ Tag ki kanhró inh nŷ, ha mĕ: “vĕjĕn pi(jé) ěg kavĕnh tŷ.” Jesus tŷ tón há vĕ. Nĕn ũ tŷ vĕ, vĕjĕn tŷ, ěg tŷ ko jafĕ távŷ vĕ. Há ra ũ tóg nĕn ũ nŷ to: “vĕnh kĕggrá mŷ ag tóg pŷn ja nŷ, vĕnh mĕg ěn nŷ ti, há ký sóg ko ký Topĕ vŷ mranh tŷ,” he tŷ. Ũ tŷ tag tó mŷ jykre kavĕnh tŷ tŷ, tŷ tŷ ge ra kon ký. ¹⁵ Inh mŷ tóg tŷ Topĕ vŷ mranh tŷ nŷ, isŷ nĕn ũ nŷ ko tag tŷ. Ký sóg ko' he mŷ sir. Ký inh rĕgre ũ tóg isŷ ko mŷ ve ký ko sór mŷ gé sir, há ra tóg tŷ há mŷ Topĕ vŷ mranh ri ke nŷ. Ký tóg ko ký isugrŷn Topĕ vŷ mranh mŷ sir. Ký tóg nŷgme ki kutĕnh ke mŷ sir, tŷ tŷ ko ký Topĕ vŷ mranh ký. Ký tóg isŷ tŷ tĕn ri ke nŷ sir, Cristo tŷ ũn jagfy ter ja ěn tŷ. Isŷ tag han ký tóg sŷ tŷ to há tŷ ri ke nŷ, isŷ inh jĕn tugnŷn tŷ tĕn ri ke han ký. ¹⁶ Ký tag han sór tŷg nŷ, ũ tŷ ĕgag tŷ nĕn han mŷ to ĕgag to vŷ tŷ nŷ jé. Há tŷ nŷ vĕ, ĕgag tŷ kon ký, há ra ũ tŷ ĕgag jĕn to ĕgag to vŷn ký ko sór tŷg nŷ. ¹⁷ Topĕ tŷ tŷ ěg Senhor nŷn ký ěg jĕn tóg tŷ nĕn ũ tŷ nŷ ha mŷr, ký ěg tŷ nĕn ũ nŷ ko tŷ ra tóg ěg mŷ tŷ nĕn ũ tŷ nŷ. Nĕn ũ ũ to ěg jykrĕn ke mŷ ha, há vŷ: vĕnh jykre kuryj, he mŷ, vĕnh jykre kusa, he mŷ, vĕnh jykre sér, he mŷ, Topĕ kuprŷg tŷ mŷr, ěg jagrĕ tĕg ti. ¹⁸ ěg tŷ gen ký Cristo jykre han ký tóg Topĕ mŷ há tŷ ha, ěg jykre tŷ, ký tóg ěg mré ĕprĕ ke ag mŷ há tŷ gé sir, ha vemnŷ.

¹⁹ Ký ěg jé jagnĕ krŷ kuprĕg há to jykrĕn. ěg jé jagnĕ ěn han sór. ²⁰ Ký tóg ěg tŷ nĕn ũ nŷ ko to ěg rĕgre tŷ tŷ prĕnh ke han ký tóg kórég nŷ, ěg tŷ ũ tŷ Topĕ ki rĕ ký nŷ ũ tŷ tŷ prĕnh ke han ký. Vĕjĕn kar vŷ há nŷ. Há ra ũ tóg vĕjĕn ũ to jykrĕn kónĕn sór mŷ, tŷ tŷ to Topĕ vŷ mranh ký. Tŷ tŷ ge ra kon ký tóg tŷ prĕnh ke mŷ sir. ²¹ Ký tóg kórég nŷ, ěg rĕgre tŷ ěg tugnŷn Topĕ vŷ mranh ký. Há jé nĕn ũ nŷ ko tŷg nŷ, ĕ rĕgre

tý to tý pránh kenh (ka) mē tūn kŷ. Ti rīnve vinho kron tūg nī gé. Nén ū tý ā régre tý Topē vī mranh han ēn tovānh kān nī. ²² Ā tý nēn ū to: “kórég tū ti nī,” hen kŷ Topē hā mŷ tómnī. Hā ra ā régre rīnve han tūg nī, ti tý ā mŷ há nī ra, ā régre tý ā tugnīn Topē vī mranh tū nī jé. Ā tý Topē tý ā mŷ nēn tó há han kŷ tóg há nī, kŷ ā tóg jatu nī, ha vemnī. ²³ Ū tóg ko tī, hā ra tóg ā tý ko mū tag to: “isŷ Topē vī mranh ja mŷ vŷ?” he mū sir. Ti tý ge ra ko kŷ tóg to krī kufy nī sir, kŷ tóg Topē vī mranh mū sir. Ēg tý ti ki ge kŷ nŷtīn kŷ ēg tóg ti tū há han sór mū sir. Ēg tý nēn ū to: “tag han kŷ inh mŷ ti vī mranh mū vŷ?” hen kŷ ēg han ke tū nī, ke tū nī mū ra ēg ti vī mranh mū.

15

Ēg tý ēg mré ke ag to há nŷtīnh ke

¹ Ha vé, tar ēg nŷtī. Hā kŷ tóg ēg tý ūn krój nŷtī ag to fen nŷtīnh há tī. “Ēn tóg inh mŷ há tī, hā kŷ sóg han sór mū,” henh ke tū ēg tóg nī. ² “Mŷ inh régre mŷ há nī vŷ?” he jé ēg tóg ke mū. Ti tý ti mŷ há tū nīn kŷ ēg han ke tū nī. Ēg tý ti tar han sór vē, ēg tý nēn han mū kar tý. ³ Cristo pi(jé) ā tý nēn to én mū ěn han ja nŷtī, hā kŷ tóg ēg jagfŷ jagta ja nŷtī. Kŷ tóg Topē mŷ: “ā to ag tóg vī kónān tī, ā kato tē ag, hā ra ag vī vŷ inh kri kutēnh ke mū,” he ja nī. Ti mur tūg ki Topē vī tó tī ū tóg ti vī tag rán ja nī, hā ra tóg ge nī. ⁴ Hā ra Topē tóg ēg kanhrān sór mū, hā kŷ tóg ā vī tó tī ag mŷ: “hā rán,” he ja nŷtī, hā kŷ ag tóg ránrán ja nŷtī. Ēn ve kŷ ēg tar nŷtī, Jesus jŷkre mī mū to, kŷ ēg tý pránh kenh ke tū nī. Kŷ ēg tóg ēg tý kanhkā tá nēn venh ke ěn kā jatu' henh ke tū nī gé. ⁵ Topē vŷ ēg to fen kŷ nī. Ti hā vŷ ājag tý jagnē to fen han ke mū, ti kóm, ājag tý ti mré jŷkre pir nŷtī jé, ājag tý Jesus Cristo ki ge kŷ nŷtīn kŷ. Ēg tý to vāsān han ki kanhró tóg nī, Topē tī. ⁶ Kŷ ājag tóg jagnē mré ēg jóg tý Topē to: “ūn mág vŷ tý ti nī,” henh ke mū gé. Vēnh vī pir han jé ājag tóg ke mū, ti to, ēg Senhor tý Jesus Cristo to ke gé.

Fóg ag mré kanhgág ag tý Topē vī mēnh ke

⁷ Hā kŷ jagnē to há nŷtīmnī, Cristo tý ēg to há nī ri ke nŷtīmnī, jagnē to. Kŷ ū tóg ājag jŷkre ve kŷ Topē to: “ūn mág vŷ tý ti nī,” henh ke mū. ⁸ Tag to jŷkrēn nī, ha mē. Cristo vŷ Judeu ag ki rīr jé kātŷ ja nī, ti tý Topē tý vāsŷ ēg jóg'jóg ve ag mŷ nēn tó ja ěn ki han jé. Ēn ve kŷ ēg tóg ki kanhrān mū, Topē tý vēnh vī há há tó tī tī. ⁹ Kŷ tóg povo ū ag jagāgtān gé, kŷ ag tóg ti tugrīn Topē mŷ vī há han mū gé sir, fóg ag, kanhgág ag ke gé. Hā kŷ Davi tóg tag rán ja nī gé, ha mē: “tag tugnīn sóg ā mŷ vī há han ke mū, fóg ag rīnve, kanhgág ag rīnve ke gé. Ag rīnve sóg ā mŷ jān ke mū, ā jé tó jé sóg ke mū, ā jiji tó kŷ,” he ja tóg nī, Davi tī, Topē vī tý rán kŷ nī ki. ¹⁰ Kŷ tag tóg rán kŷ nī gé, ha mē. “Fóg', kanhgág', mŷ sér nŷtīmnī,

Judeu ag mré hā, ti tū ag mré hā,” he tóg mū gé, Topē vī tý rán kŷ nī ki. ¹¹ Kŷ tag tóg rán kŷ nī gé, ha mē. “Fóg', kanhgág', ēg Senhor mŷ vī há han nī. Topē to vī há han kān nī, povo kar',” he ja tóg nī gé, Topē vī tý rán kŷ nī ki. ¹² Kŷ Isaias vŷ Cristo to mág to ja nī gé, ha mē: “Jessé krē'krē ū vŷ tý ūn mág jēnh mū, Davi panh ěn krē'krē ū, kŷ tóg tý povo kar ag pā'i mág jēnh mū. Fóg ag vŷ kanhgág ag mré ti ki ge sór ke mū,” he ja tóg nī, Isaias tī. Ti tý Jesus tón hā vē. ¹³ Topē hā ne ēg mŷ ven ke mū', nēn ū há kar, hā kŷ tóg ēg mŷ tó ja nī. Ti hā ki ājag tóg ge kŷ nŷtī. Ti hā vŷ ājag fe tý mrin kenh ke mū, ti hā vŷ ājag krī kuprīg ke mū'. Topē kuprīg vŷ tý ājag jagrē nī, kŷ tóg nēn kar han há nŷtī. Ti hā vŷ ājag tar han ke mū', ājag tý Topē tý ēg mŷ nēn ū há ven kenh ke ěn to tar nŷtī jé, ājag tý tag há mī ēkrén jé.

Paulo rānrhāj

¹⁴ Inh kanhkā', vēnh jŷkre há han kŷ ājag tóg nŷtī. Isŷ ājag mŷ tó tūg ki ājag tóg ki kanhrān ja nī. Vég isóg nī nī. Hā kŷ ājag tóg jagnē jŷvēn ki kanhró nŷtī gé. ¹⁵ Inh vēnh rá tag ki sóg ājag mŷ nēn ū tý ěn ri ke kāmēn, ti tý inh mŷ sér tūn kŷ, sŷ ājag vég tū ra. Ājag mŷ sóg kāmēn há han, ājag tý kā jatu tū nī jé, ājag tý mēg mū tag kā. Topē ne tag to inh jēnē', tag to tóg isar han'. ¹⁶ Inh jé prēr tóg, isŷ povo kar mŷ Jesus Cristo kāmēn jé. Kŷ sóg ti tū ki rīr jé nī, Topē vī sér tó sóg tī, fóg ag mŷ, kanhgág ag mŷ ke gé. Ag tý ti ki ge kŷ tóg ti mŷ sér tī, Topē kuprīg tý ag tý ūn há han kŷ, ag tý tý Topē tū nŷtīn kŷ. Inh rānrhāj hā vē.

¹⁷ Tý sóg Jesus Cristo rānrhāj han jafā nī, Topē tý isar han kŷ, kŷ inh rānrhāj tóg inh mŷ sér tī. ¹⁸ Kŷ sóg ājag mŷ Cristo tý inh mŷ vēnh rānrhāj nīm ja hā tý vēmén sór mū. Fóg ag mré kanhgág ag tý ti ki ge jé tóg isar han tī, ti vī tó tag to. Inh vī mē kŷ ag tóg ti ki ge sór mū, ag tý inh jŷkre ve kŷ ke gé. Jesus Cristo tý nēn han mūn hā vē. ¹⁹ Milagre hyn han sóg tī gé, Topē tý isar han kŷ. Ti kuprīg tý inh krīn kŷ sóg hyn han tī, milagre tī. Milagre hyn han kŷ sóg vēnh kar mŷ ti vī ti tó ja nŷtī, Jerusalém tá, kŷ tá kākutē kŷ sóg ga kar mī tŷ ja nŷtī gé, ga tý Iliria mī há. Vēnh kar mŷ sóg Cristo kāme sér tó ja nŷtī. ²⁰ Ū tý tá jun tū ra sóg tá jun vén ja nŷtī, sŷ tá ti vī tó vén jé, ag tý vāhā Cristo kāme mē jé, ū tý mē ja tū ag. Inh hā ne ag mŷ tó vén sór ja nŷtī, isŷ ū rānrhāj ja ki rānrhāj tū nī jé. ²¹ Hā kŷ tag tóg rán kŷ nī, ha mē: “ū tý ti vēme mē ja tū ěn ag vŷ ti ki kanhrān ke mū. Ū tý ti vī mē ja tū ag vŷ mēnh ke mū,” he ja tóg nī, Topē vī rá ki. Sŷ ti vī tag há ki króm sór vē.

Paulo tý Roma ra tŷg sór

²² Hā kŷ sóg ājag tá jun ja tū nī ver, sŷ ājag venh há hā ra. ²³ Hā ra sóg hur han kān, tag ki inh rānrhāj tī. Vāsŷ sóg to jŷkrēn, sŷ ājag

venh tũg jé. ²⁴ Kĩ tóg hên ri ke mũn inh mĩ ki króm ke mũ ha. Sĩ ga tĩ Espanha ra tũg sór vê, kĩ sóg ãjag venh rãnh mũ, êpřy kãkre ki, êmĩn kãkre ki. Kĩ tóg há tĩ, ãjag tĩ inh jagãgtãn ken kĩ, sĩ ãjag tá jun ken kĩ. ãjag tĩ inh jagãgtãn há han kĩ sóg tũg há han ke mũ, Espanha ra. Há ra sóg ãjag mré nĩ sĩ han sór mũ, ãjag tĩ isar han jé.

²⁵ Há ra sóg ver Jerusalém ra tũg sór mũ. Sĩ tá Topê tũ ag mĩ jãnkamy ma tũg ke vê. ²⁶ Ga tĩ Macedônia tá Jesus mré ke ag vỹ inh mĩ jãnkamy vin, ga tĩ Grécia tá Jesus mré ke ag ke gé, isĩ Jerusalém tá ùn jagãgtar nĩtĩ ag jagãgtãn jé, jãnkamy ên tĩ. Êg mré ke ag vê gé, Jerusalém tá ùn jagtar nĩtĩ ag. ²⁷ Macedônia tá ke ag mĩ tóg sér tĩ, ag tĩ Jerusalém tá ke ag mré jãnkamy vênh kãpãm kĩ. Grécia tá ke ag mĩ tóg sér tĩ gé. Há ra tóg inh mĩ há tĩ gé. Jerusalém tá ke ag vỹ Jesus ki ge vên, Judeu ag, kĩ fóg ag vỹ ag vĩ mẽ kĩ Jesus kãme mẽ ja nĩgtĩ. Há kĩ fóg ag vỹ Judeu ag tũ mãn ja nĩ, hã vỹ: Topê vĩ, he mũ. Kĩ tóg há nĩ ha, ag tĩ mẽ kar kĩ ag mĩ ãjag tũ vênh kãpãm kĩ, vênh kaja jé, ag jãnkamy tĩ.

²⁸ Isĩ tag han kãn kĩ, sĩ ag mĩ jãnkamy tag vin kar kĩ sóg cidade tĩ Roma tá nĩ sĩ han kar kĩ ga tĩ Espanha ra tũg sór mũ ha. ²⁹ Ha mẽ, isĩ ãjag ki jun ken kĩ Cristo vĩ vỹ ãjag mĩ sér tĩnh mũ, êg tĩ jagnê mré ti to vêmén kĩ, isĩ ãjag mĩ tĩ vĩ tón kĩ, ha vemnĩ. Tĩ vĩ sér to tóg êg mĩ sér tĩnh mũ.

³⁰ Inh kanhkã', êg Senhor tĩ Jesus Cristo ki ge kĩ ãjag tóg nĩtĩ, kĩ ãjag tóg jagnê to há nĩtĩ gé, Topê kupřig tugřin. Kĩ sóg ãjag mĩ tag to vĩ sór mũ gé, ha mẽ. Iso Topê mré vĩmĩn, inh mré, to krónh ke tũg nĩ. ³¹ Judéia tá ag vỹ e nĩtĩ, ù tĩ Jesus kato tẽ mũ ag, kĩ ag tóg inh kato tẽ sór mũ gé. Kĩ iso Topê mré vĩmĩn, tĩ tĩ inh jy nĩgãn jé, Jerusalém tá ù tĩ Jesus ki ge kĩ nĩtĩ ag tĩ inh mĩ vĩ há han jé gé, tĩ tĩ ag mĩ há tĩ jé, sĩ jãnkamy ên tĩ ag jagãgtãn sór mũ tag tĩ. ³² Tá kãtĩg kĩ sóg jatun mĩ ãjag ki jun ke mũ. Kĩ tóg êg kar mĩ sér tĩnh mũ, sĩ ãjag to pasanh tũg ken kĩ, Topê tĩ isĩg ke tag to há nĩn kĩ. Kĩ ãjag tóg isar han ke mũ sir.

³³ Topê vỹ êg kri kupřag tĩ. Kĩ sóg tĩ mĩ to vĩ tĩ, tĩ tĩ ãjag kri kãnhvy han jé. Amém.

16

Paulo tĩ ùn e mĩ êkrég tĩ

¹ ãjag mĩ sóg êg mré ke fi to sór mũ, Febe fi. Cidade tĩ Cencreia tá fi tóg Jesus ki ge kĩ nĩtĩ fag ki rĩr tĩgtĩ. ² Fi tĩ kejên ãjag ki jun kĩ fi mĩ: "ha kãrã," hemnĩ. ãjag mré fi tóg Jesus ki rá kĩ jé nĩ, kĩ fi mĩ nén tĩ fi mĩ tũ ên ven kãn nĩ. Û tĩ hên ri ke jagãgtãn fi huri, inh ke gé.

³ Priscila fi mĩ sóg êkrég tĩ, fi mén tĩ Áquila mĩ ke gé. Inh mré fag tóg rãnhřaj mág, Jesus Cristo rãnhřaj han kĩ. ⁴ Isugnĩn fag tóg kãgter kren, inh jy nĩgãn jé. Tag há mĩ sóg êkrég tĩ,

kĩ sóg fag to há tãvĩ nĩ. Kĩ fóg kar kãmĩ Jesus ki ge kĩ nĩtĩ ag vỹ tag tugřin fag to há nĩtĩnh ke mũ gé, fag tĩ inh jy nĩgãn kĩ. ⁵ Fag ãn krêm ù ag tóg vênh mãn tĩ gé, culto han jé. Ên fag ki sóg êkrég tĩ gé.

Iso há ù vỹ nĩ gé, hã vỹ: Epêneto, he mũ. Ga tĩ Ásia tá ù tĩ Jesus ki rá vên jan há vê. Tĩ mĩ sóg êkrég tĩ gé. ⁶ Kĩ Maria fi vỹ nĩ gé. ãjag mĩ fi rãnhřaj mág. Fi mĩ sóg êkrég tĩ gé. ⁷ Kĩ sóg Adrónico mĩ êkrég tĩ gé, Júnias mĩ ke gé. Inh kanhkã ag vỹ. Inh mré ag tóg sigse kĩ nĩtĩ ja nĩgtĩ gé. Apóstolo ag kãmĩ ag tóg tĩ ùn mág nĩtĩ. Vãsỹ ag tóg Jesus ki ge jêg, isĩ tĩ ki rá tũg ki.

⁸ Ampliato mĩ sóg êkrég tĩ gé. Tĩ to inh há tãvĩ nĩ, êg Senhor tugřin. ⁹ Kĩ sóg Urbano mĩ êkrég tĩ gé. Inh mré tóg Cristo rãnhřaj han tĩ. Kar kĩ iso há ù vỹ nĩ gé, Estãquis tĩ. Tĩ ki sóg êkrég tĩ gé. ¹⁰ Apeles mĩ sóg êkrég tĩ gé. Cristo tovãnh jãvãnh ja tĩ nĩ. Aristóbulo mré ke fag mĩ sóg êkrég tĩ gé. ¹¹ Kar kĩ inh kanhkã ù vỹ tá jé gé, Herodião tĩ. Tĩ ki sóg êkrég tĩ. Kĩ sóg Narciso mré ke fag mĩ êkrég tĩ, ù tĩ fag kãmĩ êg Senhor ki ge kĩ nĩtĩ fag.

¹² Kĩ sóg Trifena fi ki êkrég tĩ, Trifosa fi mĩ ke gé. Êg Senhor mĩ fag rãnhřaj mũgtĩ. Kĩ sóg iso há tãvĩ ù fi mĩ êkrég tĩ gé, hã vỹ: Pêrside, he mũ. Êg Senhor mĩ rãnhřaj tĩ fi tar tãvĩ nĩ. ¹³ Kĩ sóg Rufo mĩ êkrég tĩ. Topê ne ti kupřeg', tĩ mĩnh fi ke gé'. Inh mĩ fi tóg tĩ inh mĩnh ri ke nĩ, tĩ mĩnh fi. ¹⁴ Kĩ sóg Asíncrito mĩ êkrég tĩ, Flegonte mĩ ke gé, Hermes mĩ ke gé, Pátrobas mĩ ke gé, Hermas mĩ ke gé, ag mré Topê vĩ mẽ jé vênh mãn tĩ ag mĩ ke gé. ¹⁵ Kĩ sóg Filólogo mĩ êkrég tĩ, Júlia fi mĩ ke gé, Nereu mĩ ke gé, tĩ ve fi mré, Olimpias mĩ ke gé, kĩ ag mré Jesus vĩ mẽ jé vênh mãn tĩ ag mĩ ke gé, Topê tũ kar ag mĩ.

¹⁶ Kĩ jagnê ki nhun ke ri ke han nĩ, Jesus mré ke kar ki, jagnê nĩgê kãgmĩ kĩ. Cristo ki ge kĩ nĩtĩ kar vỹ ãjag mĩ êkrég tĩ, êmã kar ki ke ag.

Ón kĩ vênh vĩ há mẽ sór tũg nĩ

¹⁷ Nén ù to sór sóg mũ gé ver ãjag mĩ. Û ag tóg ãjag tĩ jagnê to jũ han sór mũ. ãjag tĩ jagnê vĩ kafãn kónãn mũ han sór ag tóg mũ. Ag pi(jé) ãjag tĩ Topê vĩ mẽ ja ên ri ke to tĩ'. Ên ag vĩ mẽ sór tũg nĩ. ¹⁸ Ag pi(jé) êg Senhor tĩ Cristo rãnhřaj han sór tĩ'. Ag nug há ki rĩr ag tóg tĩ'. Ag vỹ vỹ mẽ há tĩ, ón kĩ, kĩ ù tĩ hên ri ke ag tóg kri fi sór mũ, ag vĩ kri, ag tĩ ag jykře kórég ki kãgtĩg nĩtĩn kĩ, ù tĩ nén ù vênhmỹ to jykřén tũ ag. Inh mĩ tóg ag tĩ ù tĩ ge krĩn kónãn ha mẽ tĩ. Kĩ ag vĩ mẽ sór tũg nĩ.

¹⁹ ãjag tĩ Topê vĩ kri nĩm mũ tag vỹ mẽ há tĩ. Vênh kar vỹ mẽ, kĩ tóg inh mĩ sér tĩ sir, ãjag to. Kĩ tóg ãjag tĩ vênh jykře há ki kanhrãn mág nĩtĩnh há tĩ. ãjag tĩ vênh jykře pãno to jykřén tũ pẽ nĩtĩn kĩ tóg há tĩ gé.

²⁰ Topě vỹ ěg krī kuprāg tī. Kānhmar tóg ěg mý Satanás tỹ tũg' henh ke mũ gé, ha vemní, ký tóg ājag vóg mǎn ke tũ nĩ ha.

Ěg Senhor tỹ Jesus mý sóg to vĩ tĩ, ti tỹ ājag mý ā tỹ nén ũ há ěn vin jé.

Paulo mré ke ag tỹ Roma ki ke fag mĩ ěkrég tĩ

²¹ Inh mré Jesus rǎnrǎj han mũ tỹ Timóteo vỹ ājag mĩ ěkrég tĩ gé, Lúcio ti ke gé, Jasão ke gé, Sosípatro ke gé, inh kanhkǎ ag.

²² Ũ tỹ Paulo mý tag rǎn mũ vỹ tỹ inh nĩ, hǎ vỹ: Tércio, he mũ. Ký sóg ājag mĩ ěkrég tĩ gé, ājag tỹ inh mré ěg Senhor ki ge ký nýtĩn ký.

²³ Gaio vỹ ājag mĩ ěkrég tĩ. Ti ĩn krēm sóg jě, ký ěg tóg ti ĩn krēm culto han tĩ. Erasto vỹ ājag mĩ ěkrég tĩ gé, ũ tỹ cidade jǎnkamy ki rĩr tĩ ěn ti. Ěg régre tỹ Quarto vỹ ājag mĩ ěkrég tĩ gé. ²⁴ Ěg Senhor tỹ Jesus Cristo mý sóg to vĩ tĩ, ti tỹ ājag kar tar han jé. Amém.

Topě mý ěg vĩ há han ke

²⁵ Ha mě, ěg jé Topě mý vĩ há han. Ěg tar han ki kanhró tóg nĩ, ěg tỹ ti ki rǎ kar krónh ke tũ nĩn jé. Sỹ ājag mý Topě vĩ sér tó mũn hǎ vě, Jesus Cristo kǎmén ký. Vǎsỹ ěg tóg mě ja tũ nĩ, ti vĩ sér tag ti. Ěg tỹ vǎhǎ mě vě, Topě tỹ ěg mý to věnh jykre nĩm ký. Prỹg tỹ hěn ri ke ki ag tóg mě ja tũ nýtĩ, ěg jo ke ag. ²⁶ Ũri hǎ ěg tóg męg mũ. Vǎsỹ Topě vĩ rǎn tĩ ag vỹ ěg tỹ ũri męg mũ tag tó ja nĩgtĩ. Ký Topě tóg tag to: "povo kar mý kǎmén nĩ, fóg ag mý, kanhgág ag mý, Judeu ag mré hǎ," he ja nĩ, ěg tỹ mě kǎn jé, ti ki ge jé, ti vĩ kri fi jé, ti tỹ tỹ ěg Senhor kar jě jé. Á tỹ nén kar han tũg ki tóg nĩ nĩ, Topě ti, ũ tỹ ti han ja tũ (hǎ) ra. Ký tóg tũ' henh ke tũ nĩ gé. Gen ký tóg nĩ nĩ.

²⁷ Ti hǎ ne ā pir mý nén ũ kar ki kanhró nĩ', Topě ti. Jesus Cristo hǎ tóg ěg mý Topě ven ke mũ. Ký ěg tóg ti hǎ mý vĩ há han sór mũ, Topě hǎ mý, ký tóg krỹg henh ke tũ nĩ, ěg tỹ ti mý vĩ há han mũ ti. Amém.

PAULO Tÿ CARTA HAN: CORINTO TÁ KE AG Mÿ CARTÁ VĚ

¹ Paulo tÿ rá vĕ. Isÿ cidade tÿ Corinto tá ke ag mÿ rán há vĕ. Kÿ ěg rĕgre tÿ Sóstenes vÿ inh mré rán mÿ gé. Topĕ há ne inh kuprĕg', kÿ tóg inh jé prĕr, Jesus Cristo tÿ inh fĕg jé, sÿ tÿ ti apóstolo jĕ jé sir. Há kÿ sóg ějag mÿ rán mÿ. ² Corinto tá ějag tóg vĕnh mán tí, Topĕ ví mĕ jé. Topĕ tÿ vÿ tÿ ějag nÿtĭ, ějag tÿ tÿ Jesus Cristo mré ke nÿtĭn kÿ. ějag jé prĕr tóg, ějag tÿ tÿ ti tÿ nÿtĭn jé.

Vĕnh kar mÿ ke vĕ gé, vĕnh rá tag ti, ũ tÿ hĕ tá ěg Senhor tÿ Jesus Cristo jiji tó tí ag mÿ. ũ tÿ ti há to: "ěg Senhor vĕ," he tí ag mÿ ke vĕ gé. Ag Senhor vĕ, kÿ tóg tÿ ěg Senhor ní gé, Jesus ti.

³ Topĕ mÿ sóg to ví tí, ti tÿ ějag tar han jé, ti tÿ ějag krĭ kuprĕg jé, ěg jóg mág ti, ěg Senhor tÿ Jesus Cristo jóg ti.

Topĕ tÿ ěg mÿ nĕn han mÿ vÿ há ní

⁴ Kurá kar ki sóg ějag to Topĕ mré ví tí. Ti mÿ sóg: "há tí ní, á tÿ Jesus Cristo tugerĭn ag tar han kÿ," he tí. ⁵ Ti tuguĭn ějag tóg ũn rico ag ri ke nÿtĭ, nĕn kar to mÿr, Topĕ ví to, vĕnh jykre há kar to. Ki kanhró ějag tóg nÿtĭ. ⁶ Cristo tÿ vĕme ki kanhró ějag tóg nÿtĭ mÿr, to tar ějag tóg nÿtĭ. ⁷ Há kÿ Topĕ kuprĭg tÿ ěg mÿ nĕn nĕm tí ěn vÿ tÿg' he vĕnh nĭgtĭ ějag mÿ. ěg Senhor tÿ Jesus Cristo vĕnh ven mán ěn jāvānh ějag tóg mÿgtĭ gé, ti kätĭg ke ti. ⁸ Ti há vÿ ějag tar han mÿ', ějag tÿ ti tovānh tú ní jé, ějag tÿ kygnĕg tú ní jé. Kÿ ěg Senhor tÿ Jesus Cristo kätĭg mán kÿ, ti kurá ki, kÿ tóg ějag tÿ kygnĕ ja tú ěn venh ke mÿ sir. ⁹ Topĕ ne fagrĭnh mÿ ví vānh nĭgtĭ'. ějag jé prĕr tóg, ějag tÿ tÿ ti kósin tÿ Jesus Cristo mré ke nÿtĭ jé, ějag tÿ tÿ ěg Senhor mré ke nÿtĭ jé gé.

Vĕnh kápām kÿ nÿtĭ tĭg ní

¹⁰ Inh kanhká', vĕnh ví pir han ní. ěg Senhor tÿ Jesus Cristo jiji ki sóg ějag jyvĕn sór mÿ, há kÿ sóg ke mÿ. Vĕnh kápām sór tĭg ra. Vĕnh jykre pir han sór ra. Nĕn pir há to jykrĕn ní. Vĕnh jykre pir há han sór ra.

¹¹ Inh kanhká', ějag to sóg vĕnh ví jagy mĕ. Cloe fi mré ke fag vÿ inh mÿ tó, kÿ fag tóg inh mÿ ějag tÿ vĕnh kápām sór mÿ kāmĕn, ějag tÿ jagĕn to jũ sór mÿ tí. ¹² Tag mĕ sóg, ha mĕ: ějag kāmĭ ũ tóg nĕji: "tÿ sóg Paulo mré ke ní," he tí. Kÿ ũ tóg nĕji: "tÿ sóg Apolo mré ke ní," he tí gé. Jávo ũ tóg: "tÿ sóg Pedro mré ke ní," he tí, kÿ ũ tóg: "tÿ sóg Cristo mré ke ní," he tí gé. ¹³ Cristo mÿ vĕnh kápām kÿ ní? Vó. Inh há mÿ ějag jagfÿ cruz to sa? Vó. Inh jyjÿ tó kÿ ějag mÿ vĕnh kygpe kÿ nÿtĭ', isÿ tÿ Paulo nĭn kÿ? Vó, ke tú vĕ.

¹⁴ Há kÿ tóg inh mÿ há tí, ũri, sÿ ějag kygpe ja tú ní tí. Tag to sóg Topĕ mÿ: "há tí ní," he tí. ¹⁵ Kÿ ějag tóg iso: "ti jiji tó kÿ sóg kype kÿ ní," he vānh nÿtĭgtĭ. Crispo há kype inh, kar kÿ Gaio ti ke gé. ¹⁶ Kar kÿ sóg Estĕfanas fag kygpé gé. Kar inh ũ kygpĕg tú ní, nÿn, he sóg. ¹⁷ Cristo pi(jĕ) inh mÿ: "ha ag kygpenh tĭg," he ja ní'. Inh mÿ tóg: "ha ag mÿ inh kāmĕn tĭg, ha inh ví tónh tĭg," he ja ní. Kÿ sóg tó tĭgtĭ. Há ra sóg ón kÿ tÿ vĕme kanhró han vānh nĭgtĭ, ke tú ní mÿ ra Cristo tÿ cruz to sa ja ěn tÿ nĕn ũ tú ri ke ní sir, isÿ inh ví kanhró tÿ ějag krĭn sór mÿ ra.

Jesus tÿ cruz to sa ja há tó ěg tí

¹⁸ ũ mÿ ěg tóg vĕnh kagĭg nÿtĭ ve ní, ěg tÿ Jesus tÿ cruz to sa mÿ ěn tó kÿ. Há ra ag tÿ nŭgme ki vár ke vĕ. Ag jávo tóg ěg mÿ Topĕ tÿ há (r) ní, Jesus tÿ cruz to sa tí, há kÿ ěg krenkren kÿ nÿtĭ, Topĕ tÿ há tugerĭn ěg krenkren han kÿ. ¹⁹ Há kÿ tóg rán kÿ ní, ha mĕ. "Ŭn kanhró mág ag jykre tÿ sóg tú' hĕnh ke mÿ, ha vemĭ, ũn estudo mág ag tÿ nĕn to jykrĕn mÿ tÿ sóg tú' hĕnh ke mÿ," he tóg, Topĕ ti.

²⁰ Há kÿ ón kÿ ũn kanhró mág ag pi(jĕ) tÿ nĕn ũ nÿtĭ'. Ón kÿ vĕnh rán tí ag pi(jĕ) tÿ nĕn ũ nÿtĭ'. Ón kÿ ũn estudo mág ag pi(jĕ) tÿ nĕn ũ nÿtĭ'. ěg tÿ tag ki nĕn ũ ki kanhrān mÿ to tóg: "nĕn ũ tú vĕ," he ja nĭgtĭ, Topĕ tí. "Krĭ tú ag nÿtĭ, ũ tÿ tag há nón mÿ sór mÿ ag," he tóg, Topĕ ti.

²¹ Topĕ tÿ nĕn to jykrĕn mÿ vÿ ge ní, ha mĕ. ěg tÿ vĕsóg ki Topĕ to jykrĕn sór mÿ ra ěg tóg ti ki kanhrān ja tú nĭgtĭ, ěg tÿ ga kri mĭn kÿ. Há kÿ Topĕ tóg ěg tÿ ti ví jĕmĕ kÿ kri fi kÿ ěg kren han mÿ. Há kÿ tóg ag mÿ ²² Topĕ krĭ tú ní ve ní, ũ tÿ ki kagĭg ag mÿ. Judeu ag ne ěg tÿ nĕn han vānh ve sór mÿ', milagre ti, ag tÿ Topĕ jykre ki kanhrān jé. Kÿ fóg tÿ Grego ag ne ón kÿ ti jykre to vĕmĕn sór mÿ'. ²³ Ag jávo ěg tóg nĕn pir há tó tí, há vÿ: Cristo tÿ cruz to sa kÿ ter ja ti, he mÿ. Judeu ũ ag mÿ tóg jĕggry tí, ti cruz ti, jávo tóg Judeu tú ag mÿ ěg krĭ tú ní ve ní, ag tÿ ěg ví mĕ kÿ, fóg ũ ag mÿ, kanhgág ũ ag mÿ ke gé. ²⁴ Judeu kāmĭ ũ ag tóg kuprĕg kÿ nÿtĭ jávo, fóg kāmĭ ũ ag tóg kuprĕg kÿ nÿtĭ gé, kanhgág ag kāmĭ ke gé. Ag há mÿ tóg há tí, Cristo tÿ cruz to sa kÿ ter ja ti, ũn kuprĕg kÿ nÿtĭ ag mÿ. ěg há vĕ. Topĕ jykre tar há vĕ, Cristo tÿ cruz to sa ja ti. Topĕ krĭ há to ken há vĕ, há vÿ: Cristo ter ja ti, he mÿ. ²⁵ Topĕ krĭ tú ní ve vÿ ěprā ke krĭ há ní ve káfór ní mÿr, ti há ne ā pir mÿ krĭ há ní'. Kÿ Topĕ krój ní ve vÿ ěprā ke ag tar ní ve káfór ní gé. Topĕ há ne ā pir mÿ tar ní'.

Topĕ vÿ ěg kuprĕg, ěg tÿ tÿ nĕn ũ tú ra

²⁶ Inh kanhká', vĕso jykrĕn. Topĕ vÿ ějag jé prĕr. ějag kāmĭ ti pipir nÿtĭ, ũn kanhró mág ag, escola tÿ hĕn ri ke ki vĕnh kanhrān ja ag. Ŭn mág ag vÿ pipir nÿtĭ gé, ũn mág krĕ ag ke

gé. Û tý ge kuprëg mág tú ti nĩgtĩ, Topë ti. ²⁷ Û tý ùn mág ag mý krĩ tú nĩ ve ag há kuprëg ti tĩ mýr, ùn vënh kagtũg ag. Ti tý ùn krĩ há ag mý'a han sór vë. Ký tóg tag ki ùn krój nýti ag kuprëg, ùn tar ag mý'a han jé. ²⁸ Há jé Topë tóg ù tý tag ki jagtar nýti ag kuprëg. ùn mág ag tý Ëg ve ký Ëg tóg ag mý jagëtar nýti. Nén ù tú vý tý Ëg nýti. Há ra Topë tóg Ëg kuprëg mü, ag tý tú' hen jé, ùn mág ag ví tý. ²⁹ Há ký ù tóg Topë mý: "ùn mág vý tý inh nĩ, há inh nĩ," henh ke tú pë nĩ, Ëg tý kejën ti ve ký. Há jé Topë tóg ùn jagtar ag kuprëg.

³⁰ Topë mré ke vý tý Ëg nýti, ha mē, Ëg tý tý Jesus Cristo mré ke nýtin ký. Topë há vý Ëg krĩ há han mü', Jesus tugnün. Topë há vý Ëg mý vënh päte fón mü', ti tugrĩn. Ti há ne Ëg tý tý ti tú nýti han mü', ti tugnün. Ti há ne Ëg krenken han mü'. Topë tý ti má vënh jykre nĩm há vë, Ëg tý tag han jé, ³¹ ù tý rán ký nĩ tag ti, há vý: "ájag tý ù to: ùn mág vý tý ti nĩ, he sór ký Ëg Senhor ti tómnĩ," he mü, Topë ví rán ki.

2

Paulo vý krój nĩ gé

¹ Inh kanhkã', ájag ki sóg jun ja nĩ, sý ájag mý Topë jykre tó jé. Inh pi(jé) ájag mý ón ký vëme kanhró han'. Inh pi(jé) ájag tý vënh ví ki kanhró jávãnh tó'. ² Nén pir há to sóg jykrén ja nĩgtĩ, sý ájag mý tó jé, há vý: Jesus Cristo, he mü, ti tý cruz to sa ký ter ja Ën ti. ³ Krój ja inh nĩ, sý ájag ki jun ký. Mümëg ja inh nĩ, kanë jur han ja inh nĩ, sý ájag mré nĩn ký. ⁴ Isý ájag mý Topë ví to ký inh pi(jé) vënh ví sĩnvĩ tý ájag krĩn sór ja nĩgtĩ', inh pi(jé) inh krĩ há tý vënh ví kanhró tó ja nĩgtĩ'. Topë kuprĩg tý inh jagrë nĩ há tý sóg ájag mý tó ja nĩgtĩ', ti jykre tar tý. ⁵ Há ký ájag pi(jé) ëprã ke jykre há ki ge jëg', ëprã ke ví kanhró ki'. Hý, há ra ájag tóg Topë jykre tar ki ge jëg mýr'.

Topë kuprĩg vý Topë tý nén to jykrén mü ki kanhró nĩ

⁶ Jávo sóg ù tý Jesus ki kanhró mág ag mý Topë ví kanhró tó tí gé, ù tý to jykrén há ag mý. Há ra ti pi(jé) tý ëprã ke ví kanhró nĩ'. Ga krĩ ke ag jykre tó tú sóg nĩgtĩ, ùri ùn mág ag ví ti. Tú' he jé tóg ke mü, ùri ùn mág ag ví ti. ⁷ Topë ví kanhró tó sóg tí mýr'. Ën tý Ëg vësóg ki ki kanhrãn ke tú nĩ. Vãsý Ëg tóg ki kanhrãn ja tú nĩ gé. Há ra Topë tóg vãsý to jykrén mü, mundo tý kã nĩ to há tóg to jykrén mü, Ëg tý ti ví ki kanhrãn jé, Ëg tý ti jykre ki kanhró tugrĩn tý ùn mág nýti jé. ⁸ Ùri ùn mág ag pi(jé) ki kanhró nýti', Topë jykre tag ki'. Ag tý ki kanhró nýti ra ag pi(jé) Jesus tý ka to ti sanh mü vë', Ëg Senhor tý, ù tý vënh kar kãfór nĩ tag tý mýr. Há ra ag tóg ti ki kagtũg nýtin ký ag tóg cruz to ti sa ja nĩgtĩ. ⁹ Há ra tóg rán ký nĩ, Topë jykre ti, há vý: "Topë tóg Ëg mý nén ù há táví kãn ja nĩ, ù tý ti to há kar mý mýr," he mü. "Û pi(jé) tag ve ja nĩ ver'.

Û pi(jé) tag mē ja nĩ ver'. Ëprã ke ag pi(jé) to jykrén ja nĩ ver'. Topë há ne to jykrén ja nĩgtĩ, ti tý Ëg mý kãn ke Ën to," he ja tóg nĩgtĩ, Topë ví rán ki.

¹⁰ Ký tóg Ëg há mý tó ja nĩ. Á kuprĩg tý tóg Ëg kanhrãn ja nĩ, to. Ti kuprĩg vý nén kar to jykrén tĩgtĩ, Topë tý nén to jykrén mü mré há, ti tý vënh kar vatãnh tá nén to jykrén mü mré há. ¹¹ Ge ti nĩ, ha mē. Ëprã ke tý Ëg ne tý ki kanhrãn tí? Ëg krĩ tý Ëg ki kanhrãn tí. Ëprã ke krĩ vý ëprã ke tý nén to jykrén mü ki kanhrãn tí. Há ra Topë kuprĩg vý Topë tý nén to jykrén mü ki kanhrãn tí. Ëprã ke pi(jé) Topë tý nén to jykrén mü ki kanhrãn tí', ti tý Topë kuprĩg tý jagrë tú ra'. ¹² Há ra Topë pi(jé) Ëg mý ëprã ke kuprĩg tý Ëg jagrë han'. Topë kuprĩg tý tóg Ëg mý Ëg jagrë han, Ëg tý ti tý Ëg mý nén nĩm mü ki kanhró nýti jé. Ti há vý Ëg kren han sór mü, Ëg tý vënh krenken han ki kagtũg ra. Ti tý Ëg mý nén nĩm to ken há vë.

¹³ Há tó sóg tí. Ëprã vënh kanhró pijé', sý ájag mý tó mü tag ti. Topë kuprĩg kanhró vë. Há ký sóg ti kuprĩg há tý ti jykre kãmén tí.

¹⁴ Ëprã ke ag pi(jé) Topë kuprĩg to há nýti', ti jykre to'. Ag mý tóg tý Topë krĩ tú nĩ ve nĩ. To jykrén há han ki kagtũg ag nýti, ag tý Topë kuprĩg tý jagrë tú nýtin ký. ¹⁵ Û tý ti kuprĩg tý jagrë jé Ën há ne nén kar to jykrén há han tí'. Ký ù pi(jé) Ëg tý nén han mü Ën ki kanhró nĩ', ti tý Ëg mü ra, ti tý Topë kuprĩg tý jagrë tú jën ký.

¹⁶ Hý, ù ný hýn Topë tý nén to jykrén mü ki kanhró nĩ'? Û ný hýn Topë kanhrãn mü'? Û tý ti kanhrãn mü venh ke tú Ëg tóg nĩ. Jávo Cristo há ne Ëg kanhrãn tí', ti tý Ëg krĩ ri ke nĩn ký.

3

Topë camarada ag tý jagnë ri ke

¹ Inh kanhkã', inh pi(jé) ájag mý Topë jykre tó kãn ja nĩ ver', sý ájag mý tó sór mü ra. Û tý Topë kuprĩg tý jagrë nýti tú ri ke vý tý ájag nýti, gĩr ri ke vý tý ájag nýti, ájag tý Cristo jykre to tar tú nýtin ký. ² Há ký sóg ájag mý leite ri ke há ven ja nĩ, sý ájag mý Topë ví tó ký. Inh pi(jé) ájag mý vëjën tar ri ke ven ja nĩgtĩ', ájag tý to tar tú ja nýtin ký ver. Ký ájag tóg ùri to tar tú nýti gé. Ver ájag tóg ù tý Topë kuprĩg tý jagrë tú nýti ve nĩ. ³ Há ký ájag tóg vënh kãpugpóv ký nýti, ájag tý jagnë to jũ nýtin ký. Há ki ájag tóg ëprã ke jykre han tí, há ki ájag tóg ti tý jagrë tú nýti ve nĩ. ⁴ Ký ájag kãmĩ ù ne tóg: "Paulo mré ke vý tý inh nĩ," he tí'. Ký ù tóg: "jávo sóg tý Apolo mré ke nĩ," he tí gé'. Ëprã ke jykre há vë, ájag tý han mü tag ti.

⁵ Û ný tý Apolo nĩ', jo ù ný tý inh nĩ', há vý: Paulo, he mü? Topë camarada ri ke Ëg nýti,

ký ājag tóg ěg vī kri fi ký Jesus ki ge ja nīgtī, ěg Senhor tī ājag krīn ký. Ti hā vỹ ěg mỹ ěg rānhrāj nīm ja nī. ⁶ Topē vī krān inh, ājag kākī, ký Apolo vỹ ki gónh, hā ra ũ tỹ ti mog han mũ vỹ tỹ Topē nī. ⁷ Hā ký ũ tỹ krān mũ pi(jé) tỹ ũn mág nī'. Ũ tỹ ki gónh mũ pi(jé) tỹ ũn mág nī gé'. Pir ti nī, ũn mág ti, hā vỹ: Topē, he mũ, ũ tỹ ti mog han mũ ěn ti. ⁸ Ũ tỹ krān mũ vỹ ũ tỹ ki gónh mũ ěn ri ke nī. Kanhkā tá ěg tóg ěg rānhrāj kaja venh ke mũ. Sỹ krān ja kaja ve jé sóg ke mũ, jāvo tóg ā tỹ ki gónh ja kaja venh ke mũ gé. ⁹ Topē hā mré ěg tóg rānhrāj mūgtī. Topē japỹ ri ke ājag nỹtī.

Topē tỹ ěg rānhrāj tugnỹm ke

Ký ājag tóg ti tỹ ĩn han mũ ri ke nỹtī gé. ¹⁰ ĩn tỹ kri jē jafā ri ke han inh, ĩn krógrógró ri ke ti, sỹ ājag mỹ ti jykre tó ký, Topē vỹ to inh krīn ký. Ký sóg to jykren há han, sỹ ĩn tỹ kri jē jafā ri ke ěn tar há han jē. Ký ājag kāmī tóg kri ĩn ri ke han mũ sir, ti tỹ isỹ ājag kanhrān nón ājag kanhrān ký. Ký ũ tỹ Topē vỹ to mũ jé to jykren há han. ¹¹ ĩn tỹ kri jē jafā ri ke ěn vỹ pir nī, hā vỹ: Jesus Cristo, he mũ, hā ký sóg ājag mỹ ri ke han, sỹ ti kāmén ký. Ũ venh ke tũ ěg tóg nīgtī. ¹² Kri ěg tóg ĩn ri ke hyn han tí. Ũ tóg ouro tỹ han mũ, ũ tóg prata tỹ han mũ, ũ tóg pó sīnvī tỹ han mũ, ũ tóg ka tỹ han mũ, ũ tóg re tỹ han mũ, ũ tóg ěkré fār tỹ han mũ. ¹³ Kurā tỹ ěgno ki ěg tóg venh ke mũ, ĩn há ti, hā vỹ: ěg tỹ ũ mỹ ti vī kāmén há han ja ti, he mũ. Pi vỹ ěg rānhrāj kókén ke mũ, ký ěg tóg pi ki ěg rānhrāj jykre venh ke mũ. ¹⁴ Pī tỹ ti kókén vānh nīn ký ěg tóg ti kaja venh ke mũ sir, ěg tỹ ĩn tỹ kri jē jafā kri han ja kaja ti. ¹⁵ Pī tỹ ěg rānhrāj kókén ký ěg tóg ěg rānhrāj ti kren ke mũ sir, ti tũg ký, ge ra ěg hā tóg kren ke mũ hā ra, ěg tỹ kanhkā ra mún ký. Hā ra tóg ěg tỹ pi ki kren ri ke nī sir.

¹⁶ Ha mē, Topē ĩn ri ke ěg nỹtī, Topē kuprīg tỹ ěg kākā jēn ký. ājag mỹ tag ki kagtũg? Ki kagtũg nī ve ājag nỹtī. ¹⁷ Ũ tỹ Topē ĩn kókén mũ ěn kókén jé tóg ke mũ, Topē ti. Ti tũ vē mỹr, ti ĩn ti. ājag hā vē, ti ĩn ti, ěg hā vē.

Ěg pi(jé) jagnē káfór nỹtī'

¹⁸ Kygnē tũg nī, ājag tỹ vēsó: "ki kanhró mág inh nī," hen ký. ājag tỹ ěprā ki kanhró mág nỹtīn ký to: "nén ũ tũ vē," hemni, to: "sỹ nén ũ ki kagtũg ri ke vē," hemnī, ājag tỹ Topē jykre hā ki kanhrān jé. ¹⁹ Ěprā ki kanhró mág ag to Topē tóg: "nén ũ tũ vē," he tí. Vēnh kagtũg ag tóg nỹtī, ti mỹ. Hā ký tag tóg rán ký nī, ha mē: "ěprā ke ag mỹ tóg ag tỹ ki kanhró mág nỹtī ve nī, hā ra Topē tóg hā ki ag mỹ ag krī tũ nỹtī ěn ven ke mũ," he tóg, Topē vī rá ki. ²⁰ Ký ti rá ũ vỹ ge nī gé, ha mē: "Topē vỹ ki kanhró nī, ũ tỹ ki kanhró mág ag tỹ nén to jykren mún ki. Nén ũ tũ vē, ag tỹ nén to jykren mũ ti. Ký tóg ki kanhró nī, Topē ti," he tóg mũ gé, Topē vī rá ki. ²¹ Hā ký ěprā ke

jiji to sór tũg nī. Ag pi(jé) tỹ ũn mág nỹtī'. ājag mré ke kar ag vē mỹr. ²² ĩnh hā vỹ tỹ ājag mré ke nī. Apolo vỹ tỹ ājag mré ke nī gé, Pedro ti ke gé. Mundo ki ke kar vỹ tỹ ājag tũ nī gé, ājag rīnrīr nī ti ke gé, ājag ter ke ti ke gé, ājag tỹ ũri vég mũ ti ke gé, ājag tỹ vāh venh ke ti ke gé. ājag tũ ke ve mỹr. ²³ jāvo ājag hā ne tỹ Cristo tũ nỹtī', ký Cristo vỹ tỹ Topē tũ nī. Vyrmỹ tũ han sór tũg nī.

4

Apóstolo ag

¹ ājag tỹ ěg to jykren ký tag to jykren nī, ha mē. Cristo camarada vỹ tỹ ěg nỹtī. Topē jykre tó ěg tóg tí, ěg tỹ vēsóg ki nén to jykren vānh ěn. ěn ki rīr ěg tóg tí. ² Ký ěg patrāo tóg nén ũ pir ve sór nīgtī, ěg tỹ ti tũ ki rīr mún ký, hā vỹ: ěg tỹ ki rīr há han mũ, he mũ. Ge ti nī, Topē tỹ ěg ki nén ve sór mũ ti. Ti tũ ki rīr há han jé ěg tóg ke mũ. ³ Ký ājag tỹ isỹ nén han mũ to vī mũ ra tóg inh mỹ tỹ nén ũ tũ nī, ěprā ke ag tỹ inh jykre to vī mũ ra. Ký isóg inh jykre to: há ti nī, he tũ nīgtī gé. ⁴ ĩnh pi(jé) sỹ ti vī mranh mũ ki kanhró nī'. Hā ra sóg tag to: "hā ký inh jykre vỹ kuryj kar nī," he tũ nīgtī gé. Topē hā ne ěg jykre tugnỹm tí, hā ký tóg ki kanhró kar nī, hā ký tóg tónh ke mũ. ⁵ Ký ũ jykre to vī sór tũg nī, kurā tỹ ěgno to hā, ěg Senhor kātũg ke to hā. Ti ha ne nén kar vėnh ven han ke mũ', ěg tỹ vėnh vatānh tá nén han mũ mré hā, ěg tỹ kuty tá nén han mũ mré hā. Ký tóg ěg tỹ nén ũ to jykren mũ ěn vėnh ven han kán ke mũ gé mỹr. Ký ěg tóg mėnh mũ sir, Topē tỹ ěg mỹ vī há han ke ti. Vyrmỹ tóg ěg mỹ tónh ke mũ, ěg kar mỹ, ěg tỹ nén han ja ti.

⁶ ĩnh kanhkā', Topē vī rán ja pātėn sór tũg nī. Ũ tỹ ājag kanhrān mũ to: "Topē vī tó tí ag kāmī káfór vỹ tỹ ti nī," he tũg nī. ājag tỹ to jykren há han jé, hā jé sóg vėnh hā to tag rán, ājag mỹ, Apolo to ke gé, ěg tỹ jagnē ri ke nỹtī tag ti. ⁷ Ěg tỹ jagnē káfór han sór ký ěg tóg ón ký ke ti. Ha vé, Topē vỹ ěg mỹ ěg tũ vin kán. Ěg tỹ vėsóg ki mán ja pijé'. Ký ājag tỹ ne jé to: "isũ vē," he sór nē? Tỹ tóg Topē tỹ ājag mỹ nīm tũ nī ve nī, ājag tỹ to: "isũ vỹ ā tũ káfór nī," hen ký.

⁸ Tỹ ũn há nỹtī ve ājag nỹtī, vėnhmỹ. Rico nỹtī ve ājag nỹtī, vėnhmỹ. Tỹ ũn mág nỹtī ve ājag nỹtī vėnhmỹ, inh jāvo. Hỹ, há ti nī vē, ājag tỹ tỹ ũn mág nỹtī ra. Ký sóg tỹ ājag mré ũn mág nīnh mũ gé vē vē. Hā ra tóg ke tũ tí. ⁹ Jesus tỹ ũn fėg mũ vỹ tỹ inh nī, apóstolo vỹ tỹ inh nī. Hā ra tóg sỹ to jykren mũ ra tóg Topē tỹ isỹ ũn jykre kórėg ag ri ke han nī ve nī, ũn kónėg ag ri ke, ag tỹ ũn kāgtėn mũ ěn ag ri ke. Vėnh kar ne tóg isugnỹm tí, ěprā ke kar, Topē tỹ jėnė jafā ag kar ke gé, mundo tag ki ke kar ag mỹr. ¹⁰ Krī tũ nī ve sóg nī mỹr, Cristo tugrīn. ĩnh jāvo ājag tóg krī há

nýtí ve nýtí, Cristo jykre ki. Krój inh nĩ, jávo ájag tóg tar nýtí ve nýtí. Ájag to ag tóg ví há han tí, jávo ag tóg iso é he tí. ¹¹Há kýt sóg kókír mũ, ũri, kur tú sóg nĩ gé, iso kry ag tóg mũ gé, jamá tú sóg nĩ gé, ¹²ron sóg tí gé, sý inh rãnrãj ki ijẽn ven jé. Ag tý iso é he mũ ra sóg ag mý nẽn ũ há tó tí, Topẽ tý ag mý han jé. Ag tý inh vóg kónãn kýt sóg ag mý vẽn henh tú nĩgtí. ¹³Ag tý iso fé fé he mũ ra sóg komẽr há ag mý ví tí, ag jũ tý tú' he jé. Váfár ri ke inh nĩ, vẽn kar mý, ag tý nẽn fón tí kar ri ke inh nĩ.

¹⁴Inh pi(jé) ájag mý'a han sór mũ'. Há ra sóg ájag mý tag rán, sý ájag jyvẽn jé, ájag tý tý inh krẽ ri ke nýtín kýt, sý ájag to há táví nĩn kýt. ¹⁵Ũ tý ájag kanhrãn sór mũ vỹ e nýtí, ũ tý Cristo jykre tý ájag kanhrãn sór mũ ag. Mĩl káfór ag nýtí, hýn. Há ra sóg pir nĩ, sý ájag panh ri ke nĩn kýt. Isý ájag mý Jesus Cristo kãmén kýt sóg ájag panh ri ke nĩ, ti tý sý ájag hyn han ri ke nĩn kýt. ¹⁶Há kýt sóg ájag jyvẽn mũ, ájag tý sý nẽn han mũ han jé. ¹⁷Há jé sóg Timóteo jẽnẽ, ájag to. Inh kósín ri ke tí nĩ, ti to inh há táví nĩ, kýt tóg ẽg Senhor jykre to tar nĩ. Ẽn há vỹ ájag mý tó mãn ke mũ, isý Jesus Cristo japry jagma tí ti, isý ti jamĩn jagma tí ti, isý igreja kar ki ke ag kanhrãn tí ti, ẽmã kar mĩ há.

¹⁸Jávo ájag kãmĩ ũ tóg vēsý ũn mág han sór mũ, iso: "kãtíg ke tú pẽ tí nĩ," hen kýt. ¹⁹⁻²⁰Há ra sóg kãnhmar ájag to pasa ke kãtíg ke mũ, ha vemũ, ẽg Senhor tý: "há tũg," hen kýt. Kýt sóg ag jykre venh ke mũ, vēsý ũn mág han mũ ag. Ẽg pi(jé) ũ ví tý Topẽ tý tý ẽg pã'i nĩ ẽn vэг tí'. Há ra ti jykre tar há tý ẽg vэг tí. Há kýt inh pi(jé) ag ví mẽ sór mũ ver'. Ag jykre tar ve sór inh mũ, ũ tý vēsý ũn mág han mũ ag. ²¹Kýt isý ájag tá jun kýt ne nỹ hýn ájag mý há nĩnh mũ? Inh mý ka ma kãtĩ mũ', ájag mrãnrãn jé? Inh mý ájag mý ví há han ke mũ', komẽr há, ájag tý tý inh fe nýtín kýt? Ne nỹ hýn há nĩ ájag mý? Ha to jykren.

5

Ũn prũg kónãn mũ

¹Nẽn ũ tóg mẽ há tí ájag to, ke gé. Nẽn ũ vẽnhmý han ájag nẽji tí, há ra tóg kórég pẽ nĩ, ájag kãmĩ ũ tý nẽn han mũ ti. Tag mẽ inh, ha mẽ: ájag kãmĩ ũ tóg nẽji ã panh prũ fi tý prũg mũ. Ũ tý Topẽ jykre ki kagtĩg ag pi(jé) ti ri ke han tí', ti jykre kórég tag tí'. ²Há ra ájag tóg to fe kaj tú nýtĩgtí. Vēsý ũn mág han sór ájag tóg mũgtí, vẽn h jykre kórég tag tý ájag kãmĩ ũ kãkã nỹ ra. Ájag ne tóg vēsýrẽn h tú nýtĩgtí', ájag tý ũ tý ti kórég tý ge han mũ ẽn kutẽm jé, ájag kãmĩ. ³Ha mẽ, ẽg tý ti tý nẽn han ke to inh jykren huri, sý ájag mrẽ nĩ tú ra ver. Há ra sóg ájag to jykren tí. Sý ájag mrẽ nĩ ri ke han sóg tí, sý ájag mrẽ ti to jykren kýt. Ũ tý vẽn h jykre pãno tý ge han mũ ẽn tý tag han

nĩ, ha mẽ. ⁴Vẽn h mãn jé ájag tóg ke mũ, jó sóg ájag mrẽ nĩ ri ke han mũ, ájag vẽn h mãn ki. Ẽn ki ẽg Senhor tý Jesus vỹ ájag mý vẽn h jykre nĩm ke mũ. Kýt ájag tóg sir Jesus jyjy tó kýt ⁵ti fẽg ke mũ, ũn jykre kórég ẽn tí, Satanás mý, ti tý ti fãr kókén jé. Satanás tý ti fãr kókén kýt tóg hẽn ri ke mũn to jykren mãn ke mũ, kýt ti kuprĩg vỹ kren ke mũ, ẽg Senhor tý Jesus kurã ẽn kã.

⁶Ájag tý veso: "há ẽg nýtí," he mũ ran pi(jé) há nĩgtí'. Ha mẽ, pão jãgia sí tý, fermento sí tý pão kar tóg són ke kýt mog tí. Tag to jykren. ⁷Há kýt fón kãn nĩ, pão jãgia sí ti, ájag tý pão tãg han jé, ũn jãgia tú ri ke ájag nýtí, ájag jykre tí, ti há nĩn kýt. Kýt vẽn h jykre kórég vãm kãn nĩ. Cristo vỹ ẽg jagfy ter mýr. Ẽg tý Páscoa kã cordeiro tãnh tí ẽn ri ke ti nĩ, Jesus ter ti. ⁸Ẽg tý festa ẽn ko jé ẽg tóg pão jãgia sí fón kãn tí. Kýt kemnĩ gé, há vỹ: vẽn h jykre pãno tovãnh, he mũ, nẽn ũ vẽnhmý han mãn tũg, he mũ, ájag tý pão jãgia tú ri ke nýtí jé, há vỹ: vẽn h jykre kuryj han nĩ, he mũ, vẽn h jykre pir han nĩ, he mũ gé.

⁹Há jé sóg ájag mý rán ja nĩ, ájag tý ũ tý nẽn ũ vẽnhmý han mũ ag mrẽ mũ tú nĩ jé. ¹⁰Há ra sóg ũ tý Jesus ki ge tú ag tó ja tú nĩ, isý: "ag mrẽ mũ tũg nĩ," hen kýt. Jykre pãno ag nýtí, ẽprã ke ag, há vỹ: nẽn kar to ẽn (ka)mẽ, he mũ, nẽn ũ pēju tí he mũ vurmý topẽ han mũ, he mũ. Ájag tý tag ag mrẽ vẽn h sór tú nĩn kýt ájag hýn mundo tag tovãnh kýt hẽ ra mũnh ke mũ. Inh pi(jé) tag tó ja nĩ'. ¹¹Há ra sóg ájag mý ũ tý ón kýt tý ẽg ẽgre nĩ ẽn rán mũ. Ũ tý: "tý inh ã mrẽ Jesus ki rã kýt nĩ," he mũ ra nẽn ũ vẽnhmý han tovãnh sór tú nĩn kýt ti mrẽ tũg mãn tũg nĩ, ti tý nẽn kar to ẽn (ka)mẽn nĩn kýt, ti tý vurmý topẽ han kýt, ti tý ũ to ví kónãn (ka)mẽn nĩn kýt, ti tý kron (ka)mẽn nĩn kýt, ti tý nẽn ũ pigju(g) ti nĩn kýt. Ũ tý ge mrẽ nĩ sór tũg, nĩ, ti mrẽ jẽn tũg nĩ gé.

¹²Ẽg pi(jé) ẽg mrẽ ke tú ag jykre tugnỹm ke mũ', Jesus ki ge tú ag. Ájag tý ẽg mrẽ ke ag jykre tugnỹm ke vỹ, ag jykre to: "tag vỹ há nĩ, tag vỹ kórég nĩ," henh ke vỹ. ¹³Topẽ há ne ũ ag jykre venh ke mũ', ẽg mrẽ ke tú ag. Ẽg mrẽ ke tý vẽn h jykre pãno han kýt ẽg ti jykre tónh ke mũ. Há kýt ũ tý vẽn h jykre kórég han mũ ẽn kutẽm nĩ, ájag kãmĩ.

6

Ẽg tý pã'i ag mý ẽg mrẽ Jesus ki rã kýt nýtí ũ tónh ke tú

¹Kýt nẽn ũ tóg vẽnhmý tí gé. Ájag kãmĩ ũ tóg ã mrẽ ke to jũ kýt Jesus mrẽ ke tú ag tý pã'i mý tó tí, pã'i ag jykre pãno ra. Ti pi(jé) Topẽ tú ag mý tó tí'. Vẽn hmý ti nĩ, tag tí. ²Ẽprã ke ag jykre tugnỹm jé ájag tóg ke mũ mýr, ájag tý tý Topẽ tú nýtín kýt. Ájag mý tag mẽ ja tú? Kýt, ájag tý ga kri ke kar jykre tugnỹm ken kýt ájag hýn jagnẽ jykre tugnỹm há han ke mũ

gé, jagně to jü tÿ tũ' henh ke jé äjag tóg ke mü gé. Ki äjag tóg krÿg mü mÿr. ³ Topě tÿ jěně jafā ag jykre tugnÿm jé äjag tóg ke mü mÿr, äjag mÿ tag mē ja tũ? Kÿ äjag hÿn ēprā ke jykre tugnÿm há han ke mü gé. ⁴ Ge ra äjag tóg ěg mré ke tũ ag mÿ: "ha inh mÿ isũ ti vė," he tũ, ũ tÿ ěg mré vėnh mǎn tĩ tũ ag mÿ, ag tÿ ga kri äjag tũ ven jé. ⁵ Mÿ äjag mÿ'a tũ? Äjag kǎmĩ ũ mÿ kri há tũ nĩ', ti tÿ äjag jÿvėn jé äjag tũ to, äjag tÿ jagně tũ to jÿkrėn mü to? ⁶ Vėnhmÿ ti nĩ, irmǎo tÿ irmǎo ũ tón kÿ, ũ tÿ Jesus ki rā kÿ nĩ tũ mÿ, ti tÿ äjag tũ ven jé. ⁷ Äjag tÿ jagně tũ to jÿkrėn kónǎn kÿ tóg vėnhmÿ pē nĩ, äjag tÿ to jagně to jü kÿ mÿr. Äjag tÿ ne jé äjag tũ tovǎnh sór tũ nĩ nē? Äjag tÿ ne jé ũ tÿ äjag tũ mǎn sór kÿ ti mÿ nenh ke nē? Ti há tóg vėnh jÿkře pǎno han mü, äjag tũ mǎn sór kÿ. Ge ra ti mÿ nĩm nĩ. Kÿ ā tóg Topě vĩ mranh tũ nĩ, inhǎ, ti tugrĩn. ⁸ Hǎ ra äjag tóg ti mÿ nenh sór mü. Kÿ äjag tóg jagně tũ to vėnh jÿkře kórėg han ti gé mÿr, jagně tũ mǎn sór äjag tóg mü gé mÿr, äjag mré ke tũ ěn mÿr. ⁹ Ũn jÿkře pǎno ag pi(jé) Topě tÿ tÿ ěg pǎ'i nĩ venh ke mü'. Äjag mÿ tag mē ja tũ?

Ha mē, ker kygně hē'. Ũ tÿ ũn mén tũ fag mré nÿ mü ag pi(jé) venh ke mü', Topě tÿ ěg pǎ'i nĩ ti. Ũ tÿ vÿrmÿ topě han mü ag pi(jé) venh ke mü'. Ũ tÿ ā prũ ra ũ fi mré nÿ mü ěn pi(jé) venh ke mü', ũ fi tÿ ā mén ra ũ mré nÿ kÿ fi pi(jé) venh ke mü'. Ũn gré tÿ ũn gré ũ tÿ prũg mü ěn pi(jé) venh ke mü'. Ũn gré tÿ ti tÿ prũg sór mü mÿ nenh tũ ěn pi(jé) venh ke mü gé'. ¹⁰ Ũn tũ pėju(g) tĩ ěn pi(jé) venh ke mü', ũ tÿ nén kar to ěn (ka)mē pi(jé) venh ke mü', ũn kron (ka)mē pi(jé) venh ke mü', ũ tÿ ěg to vĩ kónǎn tĩ pi(jé) venh ke mü', ũ tÿ ěg vatǎnh tá ěg tũ mǎg tĩ pi(jé) venh ke mü'. Topě tÿ tÿ ěg pǎ'i nĩ venh ke tũ ag tóg nĩ, vėnh jÿkře tÿ ge han ti ag. ¹¹ Äjag kǎmĩ ũ tóg vėnh jÿkře tÿ ge han ja nĩgtĩ, vǎsÿ, hǎ ra äjag tóg vėnh kugpe kÿ nÿtĩ, ũri. Kykũnh kÿ äjag tóg nÿtĩ, ěn tÿ, kÿ Topě tóg äjag mÿ vėnh pǎte fón ja nĩ sir, ěg Senhor tÿ Jesus Cristo tugrĩn, Topě kuprĩg tugnĩn.

Ěg tÿ nén ũ vėnhmÿ han ke tũ

¹² Kÿ äjag hÿn inh mÿ: "isÿ nén han sór mü ěn han jé sóg ke mü. Topě vÿ ge ra inh jagǎtǎn ke mü," he sór mü. Vó. Nén ũ tóg ěg mÿ nén ũ há han ke tũ nĩ, kÿ tóg ěg tÿ ěn han mü ra há tũ nĩ. Ěg tÿ nén ũ han sór mü ěn tóg han há nÿtĩnh mü vė, hǎ ra isÿ nén ũ kórėg tÿ tǎn nĩn kÿ tóg inh mÿ há tũ nĩ sir. ¹³ "Vėjėn vÿ tÿ ěg nug tũ nĩ, kÿ ěg nug vÿ tÿ vėjėn né nĩ," he äjag tóg tĩ. Hÿ, hǎ ra Topě vÿ tÿ tũ' henh ke mü, vėjėn tÿ, ěg nug tÿ ke gé. Ěg han ja tóg nĩgtĩ, Topě ti. Hǎ ra ti pi(jé) ěg tÿ tÿ ũn mén tũ mré nÿ jafā han'. Ěg Senhor tũ vė, ěg, kÿ ěg Senhor vÿ tÿ ěg tǎn nĩ sir. ¹⁴ Ěg Senhor rĩn

mǎn tóg, Topě ti, kÿ tóg ěg rĩn mǎn ke mü gé, ti jÿkře tar tÿ.

¹⁵ Kÿ ěg há vÿ tÿ Cristo tũ nÿtĩ, ti mré ěg tóg tÿ ũn pir ri ke nÿtĩ. Äjag mÿ tag mē ja tũ? Kÿ ěg tÿ Cristo tũ tÿ ũn mén tũ fi mré tÿ ũn pir ri ke han kÿ tóg vėnhmÿ pē nĩgtĩ, fi mré nÿn kÿ. Ke tũg nĩ. ¹⁶ Ha mē, ũ tÿ ũn mén (ka)mē fi mré nÿ kÿ tóg fi mré tÿ ũn pir ri ke nĩ. Há kÿ tóg vǎsÿ tó ja nĩ. "Ũn pir ri ke fag nÿtĩ, jagně mré nÿtĩ fag," he ja tóg nĩ. Äjag mÿ tag mē ja tũ? ¹⁷ Fag jǎvo ěg tÿ tÿ ěg Senhor mré ke nÿtĩn kÿ ěg tóg ti mré vėnh kuprĩg pir ri ke nÿtĩ gé sir.

¹⁸ Ěg tÿ ũn mén tũ mré nÿ kÿ, ěg tÿ ũn prũg tũ mré nÿ kÿ ěg tóg vėnh kavėnh tĩ sir, ěg tÿ Topě vĩ mranh tag tÿ. Ěg tÿ nén ũ ũ ki Topě vĩ mranh kÿ ěg tóg vėnh kavėnh tÿ ge han tũ nĩgtĩ. Há kÿ ũn mén tũ mré nÿ tovǎnh kǎn nĩ, ũn prũ tũ mré nÿ tovǎnh kǎn nĩ gé. ¹⁹ Ěg há vÿ Topě kuprĩg jo ĩn ri ke nÿtĩ. Ěg kǎkǎ tóg jé nĩ, Topě kuprĩg tũ, ti tÿ tÿ ěg jagrė nĩn kÿ. Topě tÿ ěg mÿ nén han há vė. Äjag mÿ tag mē ja tũ? Há kÿ ěg pi(jé) tÿ vėnh pǎ'i jé'. Topě krėm ke vÿ tÿ ěg nÿtĩ. ²⁰ Ěg kajǎm tóg mÿr, kaja e to. Há kÿ vėnh kar mÿ Topě tÿ tÿ ũn há nĩ ven nĩ, äjag tÿ ti jÿkře kurÿj han mũn kÿ.

7

Ěg tÿ prũg há han to vėnh jÿkře

¹ Äjag tÿ inh mÿ vėnh rán jėnėn kÿ äjag tóg inh mÿ äjag prũg ke ti tó ja nĩ. Äjag prũg tũ nĩn kÿ tóg há ti vė. ² Hǎ ra tóg äjag mÿ vėnhmÿ tũnh mü, kÿ tóg inh mÿ äjag tÿ ũn mén tũ fag to ěn ha mē ti. Há kÿ tóg há nĩ, ũ tÿ ũn pir fi tÿ prũg kÿ, fi tÿ tÿ ti prũ pē nĩ jé. Ũ fi tÿ ũn pir tÿ mén kÿ tóg há ti gé, ti tÿ fi mén pē nĩ jé gé. ³ Kÿ fi mén jé fi mÿ fi tũ han, fi mré nÿ kÿ, jǎvo ti prũ fi jé ti tũ han, fi mré nÿ kÿ. ⁴ Fi pi(jé) tÿ vėsũ nĩ', fi mén jėn kÿ'. Fi mén tũ vė sir. Kÿ ti há vÿ ri ke nĩ gé. Ti pi(jé) tÿ vėsũ nĩ gé', ti prũ jėn kÿ'. Fi tũ vė, fi mén ti. ⁵ Há kÿ jagně mÿ vėnh nenh tũg nĩ. Hėn ri ke mũn äjag kejėn jagně mré to jÿkrėn sór mü, äjag tÿ kuty pipir ki jagně mré nÿ tũ nĩ jé, äjag tÿ Topě mré vėmėn jé vǎsǎnsǎn jé. Kÿ tag pǎte jagně mré nÿ mǎn nĩ sir, Satanás tÿ äjag krĩn kónǎn tũ nĩ jé. Äjag tÿ ũ mré nÿ sór kÿ tóg inh mÿ to äjag tÿ Topě vĩ mranh ha mē ti, Satanás tÿ äjag krĩn kÿ. Há kÿ tóg äjag tÿ kǎnhmar jagně mré nÿ mǎn kÿn há ti.

⁶ Tag kar tó sóg äjag mÿ, äjag krój nÿtĩn kÿ. Inh pi(jé) vėnh kar mÿ: "ha prũg, ha mén," he sór mü'. ⁷ Vėnh kar tÿ inh ri ke nÿtĩ ra tóg inh mÿ há ti vė, isÿ prũ tũ nĩ tag ri ke. Hǎ ra Topě tóg vėnh kar tÿ vÿrmÿ nén ũ to tar han tĩ, ěg tÿ ki króm jé. Há kÿ ũ tóg ā prũ tũ to tar nĩ, jó ũ tóg ā prũ fi to tar nĩ. Topě tÿ nén han jan há vė.

⁸ Hǎ ra sóg ũn prũ tũ mÿ tag tó sór mü, ha mē. Äjag tÿ inh prũ tũ ri ke nÿtĩ ra tóg há ti

vê, kÿ ùn mén ter ja fag tÿ mén mǎn tũ ra tóg há tí vé gé. ⁹ Ájag tÿ há ra prũg sór kÿ, ájag tÿ mén sór kÿ tóg há tí gé, kÿ ájag tóg vènh prũg han mũ sir. Ájag tÿ prũ tũ nĩ ra fag to én kÿn pi(jé) há nĩ, ájag tÿ ag to én kÿ ke gé'. Há kÿ prũg nĩ, mén nĩ ájag tÿ ù to én tũ nĩ jé.

¹⁰ Ájag kǎmĩ ù tóg prũ nÿtĩ, ù fag tóg mén nÿtĩ gé. Ęg Senhor vÿ ájag há mÿ tag tó mũ, sÿ tónh ke tag, ha mẽ. Isÿ tó pijé', ti tÿ tó há nê', ha mẽ. Á mén fón tũg nĩ. ¹¹ Á tÿ ge ra to fón kÿ mén mǎn tũg nĩ. Á tÿ mén mǎn sór kÿ á mén fón jan há mré to jykrén, ájag tÿ jagnê mré nÿtĩ mǎn jé sir. Kÿ á prũ jèn kÿ fi fón tũg nĩ gé. Ęg Senhor tÿ tón há vè.

¹² Jǎvo inh há tóg tag tó mũ ájag mÿ, ha mẽ. Ęg Senhor tÿ tó pijé', ha mẽ. Ájag kǎmĩ ù prũ fi tóg Jesus ki rá sór tũ nĩ, fi mén tÿ tÿ Jesus mré ke nĩ ra. Fi tÿ ti mré nĩ sór nÿn kÿ tóg fi mré nĩ ha sir. Fi tovǎnh sór tũg nĩ. ¹³ Kÿ á mén tÿ Jesus ki rá sór tũ ra á mré nĩ sór kÿ ti mré nĩmĩ gé. ¹⁴ Topê tũ vÿ tÿ á nĩ, á mén tÿ ti ki rá sór tũ ra. Há ra tóg á mré nÿn kÿ tÿ tũ ri ke nĩ gé sir. Kÿ á prũ fi tÿ Jesus ki rá sór tũ ra fi tóg tÿ Topê tũ ri ke nĩ gé sir. fi tÿ á mré nÿn kÿ. Ke tũ nĩ mũ ra ájag krê vÿ ti ki rá tũ krê nĩ vé sór tũg nĩ vè, hemnĩ. Há ra ag pi(jé) ri ke nÿtĩ'. Tÿ Topê tũ ri ke ag nÿtĩ gé sir, ájag krê tí. ¹⁵ Hên ri ke mũn á mén, á prũ fi á fón sór mũ, fi tÿ Jesus ki rá sór tũ nÿn kÿ. Kÿ fi mÿ, ti ra: "ha tí ge," hemnĩ. Topê vÿ Ęg krĩ kuprǎg sór mũ, há jé tóg Ęg kuprêg. Há kÿ á pi(jé) tÿ á mén krêm ke nĩ', ti tÿ á tovǎnh sór kÿ, á pi(jé) tÿ á prũ fi krêm ke nĩ gé', fi tÿ á tovǎnh sór kÿ, á tÿ Jesus ki rá tũgrĩn. ¹⁶ Hên ri ke mũn ti kejèn kren ke mũ, á jamèn kÿ, á mén ti, há ra á pi(jé) ki kanhró nĩ, ti kren ke tí'. Hên ri ke mũn ti kejèn kren ke mũ, á jamèn kÿ, á prũ fi, há ra á pi(jé) ki kanhró nĩ', fi kren ke tí'. Há kÿ fi tũg kamêg tũg nĩ, fi tũg sór kÿ, ti tũg sór kÿ ke gé.

Ęg tÿ Topê jykre há mĩ mũnh

¹⁷ Topê tÿ á jykre tÿ á kuprêg ja ên há mĩ tũg nĩ, Ęg Senhor tÿ á mÿ Vènh jykre nĩm ja ên há mĩ. Há tó sóg tí, Ęg mré vènh mǎn tí kar ag mÿ. ¹⁸ Topê vÿ á kuprêg. Á tÿ tÿ Israel mré ke nÿn kÿ á gré junun fǎr vÿ kym kÿ nĩgtĩ. Kÿ tóg há tí. Tÿ tũ' he sór tũg nĩ. Á tÿ tÿ Israel mré ke tũ nÿn kÿ á fǎr vÿ kym kÿ nĩ tũ nĩ. Kÿ tóg há tí gé. Kym sór tũg nĩ gé. ¹⁹ Nén ù tũ vè, ti fǎr kym ke tí, ti fǎr kym ke tũ ti ke gé. Nén pir vÿ há nĩ, há vÿ: Ęg tÿ Topê ví ki króm, he mũ, Ęg tÿ ti tÿ Ęg jyvèn mũ han, he mũ.

²⁰ Topê tÿ há tÿ á kuprêg kÿ vènh jykre ên há mĩ tímĩ. ²¹ Ájag kǎmĩ ù vÿ patrǎo nÿtĩ. Ájag kajǎm tóg, ájag patrǎo tí, Ęg tÿ Ęg mēg kajǎm ên ri ke, há kÿ ájag tóg tÿ ti tũ nÿtĩ, fagrĩnh mÿ ájag tóg tí rǎnhrǎj han tí. To krĩ kufy nÿtĩ tũg nĩ. Ájag tÿ há ra ájag patrǎo tovǎnh kÿ vènh jykre há vé kÿ tovǎnh nĩ, ti

tÿ ájag tovǎnh sór kÿ. ²² Ha vé, Ęg Senhor vÿ ájag kuprêg, ájag patrǎo nÿtĩ ra. Ájag tÿ tÿ Cristo tũ nÿtĩn kÿ ájag tóg tÿ ùn patrǎo tũ ên ri ke nÿtĩ sir, ájag tÿ Ęprǎ patrǎo krêm nÿtĩ ra. Kÿ ájag patrǎo vÿ ge nĩ gé. Ęg Senhor tÿ ti kuprêg kÿ tóg tÿ ti patrǎo jé sir. Há kÿ ùn patrǎo tũ ag vÿ Cristo ki ge kÿ tÿ Cristo krêm ke nÿtĩ. Jǎvo ùn patrǎo ag vÿ Cristo tũgrĩn tÿ ùn patrǎo tũ ên ri ke nÿtĩ gé. ²³ Hÿ, Ęg kygǎm ti mÿr, kaja e tÿ, Cristo tí. Há kÿ Ęprǎ ke ag krêm nÿtĩ sór tũg nĩ, tũ nĩ mũ ra ag tóg ájag tÿ Cristo mré mũ kamêg mũ.

²⁴ Inh kanhká', Topê tÿ há tÿ ájag kuprêg kÿ vènh jykre ên há mĩ mũmĩ.

Ûn mén ja tũ fag tó vènh jykre

²⁵ Ûn mén ja tũ fag tó ja ájag tóg nĩgtĩ inh mÿ, ájag tÿ rán ki. Há ra Ęg Senhor pi(jé) fag to nén ù tó ja nĩgtĩ'. Kÿ sóg to jykrén kÿ ájag mÿ tag tó sór mũ, ha mẽ. Ęg Senhor tóg inh jagǎgtǎn, kÿ tóg isar han, sÿ to jykrén há han jé. ²⁶ Kÿ sóg Ęg tÿ ti jagy vég tí tag to jykrén mũ. To jykrén kÿ tóg inh mÿ há tí, ájag tÿ ùri nén han mũ tag tovǎnh sór tũ nĩ jé. ²⁷ Á mÿ prũ jê? Kÿ fi fón sór tũg nĩ. Á mÿ prũ tũ jê? Kÿ prũg sór tũg nĩ gé. ²⁸ Á tÿ ge ra prũg sór kÿ tóg há tí gé há ra, Topê ví mranh ke tũ á tóg nĩ, prũg kÿ. Kÿ ùn mén ja tũ fi mén kÿ tóg há tí gé sir. Topê ví mranh pijé'. Há ra tóg jagy tũnh mũ. Krĩ kufy ve jé ájag tóg ke mũ, tag ki, Ęprǎ, ájag prũg kÿ, ájag mén kÿ ke gé. Há ra tóg inh mÿ há tí vé, ájag krĩ kufy tũ nĩ ti.

²⁹ Inh kanhká', inh ví tag jêmê ra, ha mẽ. Kurǎ tÿ Ęgno vÿ kǎnhmar jun ke mũ. Há kÿ ùn mén fi jé ùn mén ja tũ fi ri ke nĩ, ùn prũg ja tũ ri ke nĩ gé. Tag ki vènh jykre vè, fag tÿ jagnê mré nÿtĩg ti. Kǎnhmar tóg tũ' henh ke mũ. ³⁰ Há kÿ ù tÿ tag ki fÿ mũ jé ùn fÿ tũ ri ke nĩ. Û tÿ tag ki mÿ sér nĩ jé ùn mÿ sér vǎnh ri ke nĩ. Û tÿ nén ù comprar he mũ jé ù tÿ nén ù comprar he tũ ri ke nĩ. ³¹ Û tÿ ga kri tÿ nén ù mág nĩ ên jé ù tÿ nén ù tũ ên ri ke nĩ. Tũg kǎn jé tóg ke mũ, Ęg tÿ tag ki nén vég mũ ti.

³² Nén ù pir tóg inh mÿ há tí vé, há vÿ: ájag krĩ kuprǎ kÿ nÿtĩmĩ, he mũ, ájag tÿ nén ù to krĩ kufy tũ nÿtĩ jé.

Ûn prũg tũ ên vÿ Ęg Senhor tũ ki rĩr tũgtĩ, kÿ tóg: "Ęg Senhor mÿn mÿ há nĩ vÿ, sÿ nén han mũ ti?" he tí. ³³ Jǎvo ùn prũg mũ vÿ Ęg tÿ tag ki nén vég tí ki rĩr nĩgtĩ, kÿ tóg: "inh prũ fi mÿn mÿ há nĩ vÿ, sÿ nén han mũ ti?" he tí gé. ³⁴ Kÿ tóg Ęg Senhor tũ ki rĩr távi han tũ nĩ sir, ùn prũ ên tí. Kÿ fi vÿ ge nĩgtĩ gé, ùn mén ter ja fi, ùn mén ja tũ fi ke gé. Ęg Senhor tũ ki rĩr fag tóg nĩgtĩ, fag tÿ tÿ ti tũ távi nÿtĩ jé, fag tÿ ti tũ ki króm há han jé, fag tÿ nén ù han kÿ, fag tÿ nén ù to jykrén kÿ ke gé. Ûn mén mũ fi tóg há ra Ęg tÿ tag ki nén vég tí ki rĩr nĩgtĩ, kÿ fi tóg: "inh mén mÿn mÿ há nĩ vÿ, sÿ nén han mũ ti?" he tí gé.

³⁵ Sý ājag tū to jykrén há han ký, há ký sóg ājag mý tag tó mü. Inh pi(jé) ājag mý ví tar han sór mü', ājag tý ti tý ājag mý há tū nī ēn han jé'. Ājag tý mü há han ký tóg inh mý há tí, ājag tý ēg Senhor tū ki rír há han ký, nén ũ tý ājag kutān tū nī jé.

³⁶ Hēn ri ke mūn ti ājag kāmī ũ mý há tū nī, ti kósín fi mén tū nīn ký. Hēn ri ke mūn tóg fi mý vēnhmý ný ve nī, fi panh mý ke gé. Hēn ri ke mūn fi sanh há nī ha, hēn ri ke mūn fi jagtar ke mü, fi mén ke tū to. Ký tóg jatun mý fi tý ā tý nén han sór mü ēn han mü sir, fi panh tí. Há ti nī, fi mén ke tí. Topē ví mranh pijé'. ³⁷ Hēn ri ke mūn ũ tóg to jykrén há han mü há ra, ký tóg fi mén sór tū nī sir. Ký tóg tá krý nī, ā kósín fi ki rír ke tí. Ký tóg to jykrén mán mü ra tóg ti mý há tí, fi mén ke tū ti. Tovānh sór tū ti nī. Ký tóg fi mén tū nī sir. Tag vý há távi nī. ³⁸ Há ký tóg ge nī, ha mē. Ti tý fi mén ký tóg há nī, ā kósín mén ja tū fi. Ti tý fi mén tū nīn ký tóg há káfór nī.

³⁹ Ūn týtá fag vý tý ājag mén tū nýtí, ag rínrír nýtín ký. Ū fi mén ter kar ký fi há ra ũ tý mén sór mü ký fi tóg mén mü sir, jatun mý. Fi mén mán vē sir, Há ti nī. Há ran jé tý ēg Senhor mré ke nī, fi mén mán ke tí. ⁴⁰ Fi tý mén mán sór tū nīn ký tóg há káfór nī sir, fi mý sér káfór. Isý fag to jykrén há vē. Há ra sóg Topē kupríg tý jagré nī, há ký sóg ājag mré to jykrén há han mü gé.

8

Vēnh kággrá tý topē to vēnh jykre

¹ Ký sóg ājag mý vējēn tó sór mü gé. Ājag mēg tānh ký ag tóg vēnh kággrá tý topē mý pūn vén tí, pūn kar ký ag tóg açougue ki ājag mý vēne he tí. Ký ājag kāmī ũ tóg: "inh mý açougue ki mán ký konh mý vý?" he tí, há ký sóg ājag mý kāmén sór mü.

Há ra ājag kāmī ũ tóg: "ki kanhró ēg nýtí, to tar ēg nýtí," he tí. "Jatun mý ēg tóg konh ke mü," he ag tóg tí. Ēg tý nén ũ to: "ki kanhró mág inh nī," hen ký tóg inh mý ēg tý kánhmar ũ to: "ti pi(jé) inh ri ke nī', ti káfór inh nī," hēn ha mē tí. Ēg tý jagné to há nýtính ke vē. Ēg tý jagné to há nýtín ký ēg tóg jagné mý nén ũ há tó tí, ēg kar tý ki kanhrān há han jé sir. ² Ēg tý nén ũ to: "ki kanhró sóg nī, ā jāvo," hen ký ēg pi(jé) ki kanhrān há han mü ver'. ³ Ēg tý Topē to há nýtín ký, ký tóg ēg tý ti ki kanhrān há han mü sir Topē tí.

⁴ Ký sóg ājag mý vējēn ēn kāmén sór mü, ag tý ón ký vēnh kággrá tý topē mý pūn tí ēn tí. Nén ũ tū vē ón ký vēnh kággrá tý topē tí. Pir ti nī, Topē tí. Topē ũ vý tū nī. ⁵ Nén ũ e to ag tóg ón ký: "Topē vē," he tí, kanhkā tán ũ ag to, ga tán ũ ag to ke gé. Ū tý ge vý e nýtí, topē tý ge tí, Senhor tý ge tí. ⁶ Há ta tóg ēg mý pir nī, Topē tí, ēg jóg mág ti, ag jāvo. Nén kar han ja ti nýtí mýr vēnhmý, ký ēg tóg ti há ve sór mü

gé sir. Pir ti nī gé, ēg Senhor ti, há vý: Jesus Cristo, he mü. Nén ũ kar vý nýtí ti tugrín, ký ēg ti tugnín krenkren ke mü gé.

⁷ Há ra ēg kāmī ũ ag tóg tag ki kagtīg nýtí ver. Tág ti nī ver, ājag tý ón ký vēnh kággrá tý topē tovānh mü ti, ký tóg ver ag mý e tí. Há ký ón ký vēnh kággrá tý topē mý vējēn pūn ja ēn tóg tý vēnh kággrá tý topē ēn tū nī nēji ag mý. Ký tóg ag tū vējēn ēn ko ký tóg ag tý vēnh kággrá tý topē ēn tū ko ri ke nī sir ag mý. Ký tóg ag mý há tū tí sir, ag tý tag to krój nýtín ký ver. Ký tóg ag mý ag tý vējēn to vēnh kavénh ha mē tí.

⁸ Ēg pi(jé) vējēn tugrín Topē to há nýtí', ti to kórég nýtí'. Ēg tý ko tū (há) ra nén ũ tū vē gé, vēnh kággrá tý Topē mý pūn ja ēn ti. Vējēn vē mýr. ⁹ Nén ũ kar vý tý ēg tū nī.

Há ra ũn krój tóg hēn ri ke mūn Topē ví mranh ke mü, ēg tugrín, ti tý ēg tý ti mý nén ũ vēnhmý to tar nýtí nī ve nīn ký. Ký tag han sór tūg nī. ¹⁰ Ve ra ha. Tar ā tóg nī, ki kanhró ā tóg nī, vēnh kággrá tý topē vý tý nén ũ tū nī ā mý. Há ký ā tóg ti jo ín krēm rá ký ko mü sir, ti festa tí, ā mré ke ũ tý ti mý festa han ký. Nén ũ tū vē vē. ā tý ti festa ko mü ti. Há ra ēg mré Jesus ki rá ký jé ũ tóg tag to krój nī ver, ký tóg tá ā vēg mü sir, ā tý ti festa ko mü ēn kā. Ký tóg ā ve ký to jykrén mü sir, ti festa ko sór jé, vēnh kággrá tý topē mý festa ēn, ti mý pūn ja ēn ti. Há ra vēnh kággrá tý topē tóg ti mý tar nī, ũn krój mý, ti tý Jesus ki rá ký nī (há) ra. ¹¹ Ký tóg ā tý ko mü tugrín váfor ke mü sir, ũn krój nī ti. Ti jāvo ā tóg ki kanhró nī, há ra tóg ā tugnín tū' hēn ke mü, ũn krój nī ti. Há ra Cristo tóg ti jagfy ter ja nýtí. ¹² Á tý ti ví mranh há vē sir, ā régre krój ēn to. Ti vóg kónān ā tóg mü sir, ti krój nīn ký. Há ki ā tóg Cristo ví mranh mü sir, mýr, ha mē. ¹³ Há ký sóg tag han sór tū nī. Inh irmāo tý isý nén ũ nī ko to Topē ví mranh ký sóg nén ũ nī ko sór mán ke tū nī ha, ón ký vēnh kággrá tý topē mý pūn ja ēn ti, ti tý mranh tū nī jé sir, isugrín.

9

Paulo tý jänkamy ve sór tū

¹ Isý nén han mü ve ra. Ēprā ke ag tý inh mý nén tó mü ēn han sór tū inh nýtí. Jesus há vý inh fēg, isý tý apóstolo jé jé. Ti ve inh mýr, ēg Senhor tý Jesus ti. Ký ājag vý isugnín ēg Senhor ki ge jég. Inh rānhrāj kaja vý tý ājag nýtí. ² Hēn ri ke mūn sóg ũ mý tý apóstolo tū nī. Ājag há mý sóg tý apóstolo jé mýr, ājag tý inh ví mē tugrín ti ki ge ký. Há ki tóg ve há tí, ēg Senhor tý inh fēg ja tí. ³ Ký ũ tý kejēn inh kato ví sór mü mý sóg tag tó tí, ha mē. ⁴⁻⁵ Jesus tý ũn vin mü ũ ag ri ke inh nī, apóstolo ũ ag ri ke, ũ tý Jesus mré pygfa mü ag ri ke, Pedro ri ke ke gé, isý vējēn to, inh prū tū to ag jykre han tū ra. Ājag prū fag pére ag mü tí, ag tý hēn ra mūn ký. Isý ag ri ke ũ tý Jesus ki rá ký jé ũ fi tý prūg sór mü ra sóg

fi pére tīg ke mū vē gé, hā ra sóg ke sór tū nī. Kŷ ag tóg ājag jēn ko tī, ag tŷ ājag mŷ Topē vī tó to. Isŷ ag rī kén ājag jēn ko sór mū ra sóg konh ke mū vē gé, hā ra sóg ko sór tū nī. ⁶ Inh nīgē rānhrāj ja kaja hā ko sór inh tī, Barnabé ti ke gé. Ēg tŷ Topē vī tó tī ū ag rī kén ěg nīgē rānhrāj tovānh sór mū ra ěg tóg tovānh ke mū vē, hā ra ěg tóg rānhrāj sór mū. ⁷ Ēg tŷ Topē tŷ ěg mŷ vēnh rānhrāj nīm kaja venh ken kŷ tóg há tī vē. Soldado jykre ri ke ti nī. Ag pi(jé) ājag tū ko tī, ag tŷ vēnh génh han kŷ, soldado ag. Ājag vēnh génh hā to ag tóg vējēn vég tī. Kŷ ū tŷ uva ki rīr tī vŷ ti kanē ko tī gé. Kŷ ū tŷ ovelha ki rīr tī vŷ fi leite kron tī gé. Hā kŷ tóg ěg tŷ Topē vī tó to ganho ve sór mū ra tóg há tī vē, hā ra ěg tóg ve sór tū nī.

⁸ Ēprā ke jykre ki ěg tóg ěg rānhrāj pē to ěg jēn vég tī. Kŷ Topē vŷ tag tó ja nīgtī. ⁹ Moisés vŷ tag rán ja nī, ha mē. “Monh tŷ ěkrē jānkre ki rānhrāj kŷ ti jēnkŷ tógfīn tūg nī, ti jēn kamēg tūg nī,” he ja ti nī, Topē vī ra ki. Topē mŷ monh hā to jykrén kŷ tag tó ja nī? Vó. ¹⁰ Ēg to jykrén hā kŷ tóg tag tó ja nī. Ēg hā to tóg rán kŷ nī, ěg tŷ ěg rānhrāj to ěg jēn ve jé. Hā kŷ ū tŷ ěpŷ ki rānhrāj mū tóg to nēn ū ve sór mū, hā jé tóg rānhrāj jē nī. Ū tŷ jānkrég mū vŷ to nēn ū ve sór mū gé, ā rānhrāj to. ¹¹ Isŷ ājag mŷ kanhkā jykre tó kŷ tóg sŷ nēn ū krān ri ke nī, kŷ sŷ ājag ki nēn ū ve sór mū ra tóg há tī vē, ijēn jé, hā ra sóg ve sór tū nī. ¹² Ū ag tóg ājag jēn vég tī, Topē vī to. Kŷ tóg sŷ ag rī kén ājag ki jānkamy ve sór mū ra há tī vē, sŷ ājag mŷ Topē vī tó vén kŷ. Hā ra sóg ājag jēn ve sór tū nī. Inh jagtar ra tóg inh mŷ tŷ nēn ū tū nī, ū tŷ isugrīn Cristo kāme sér kato vī tū nī jé, sŷ ti kaja ve tugnīn Jesus to kórég tū nī jé. Hā kŷ sóg ve sór tū nī.

¹³ Ū tŷ Topē ĩn krēm ti tū ki rīr tī ag vŷ tá ājag jēn vég tī gé, ag tŷ Topē mŷ nēn vin tī ěn tŷ. Kŷ ū tŷ Topē mŷ nēn ū pūn tī ěn vŷ ti ke ko tī gé. Ājag mŷ tag mē ja tū? ¹⁴ Hā kŷ ěg Senhor vŷ tag tó ja nīgtī gé, hā vŷ: “Ū tŷ ti kāmén mū ěn vŷ tag to ājag jēn venh ke mū,” he mū. ¹⁵ Hā ra sóg ājag jēn ve sór ja tū nī. Kŷ sóg ve sór tū nī gé, ūri, hā kŷ sóg ājag mŷ rán mū. Isŷ ijēn to inh nīgē tŷ rānhrāj mū hā to sóg tŷ ūn mág nīnh mū, kanhkā tá. Kŷ sóg tŷ tū' he sór tū nīgtī. Iser jé tóg inh mŷ há tī, ū tŷ inh mŷ Topē vī kajām sór mū (hā) ra.

¹⁶ Jesus kāmén sóg tī. Inh rānhrāj hā vē. Ti hā tóg inh mŷ tó, sŷ ti kāmén jé. Kŷ sóg ti tó tugrīn tŷ ūn mág nīnh ke tū nī. Isŷ ti kāmén sór tū ra Topē tóg inh vóg kónān ke mū vē, isŷ inh rānhrāj han tū nīn kŷ. ¹⁷ Topē tŷ inh mŷ: “ha kāmén,” he tū nī ra sóg kanhkā tá to ganho venh ke vē vē, sŷ ti kāmén ti ti to. Hā ra tóg inh mŷ: “ha kāmén,” he ja nī, kŷ tóg sŷ ti rānhrāj ki rīr há han mū ve sór mū sir inh ki, Topē tī. ¹⁸ Kŷ sóg kanhkā tá to ganho venh ke tū nī, inh rānhrāj ja to. Hā ra sóg ganho ve

sór mū tá. Hā kŷ sóg ěprā ke ag ki sŷ nēn ve sór mū ěn ve sór tū nī, ijēn jé. Ājag tŷ inh mŷ nēn vin ke ti ve sór tū inh nī. Véké sóg ājag mŷ tó tī, Topē vī ti, vēnh kar mŷ ke gé. Ājag tŷ inh mŷ kajām tū ra tóg inh mŷ há tī. Kŷ sóg tag há to kanhkā tá inh ganho ti venh ke mū.

Ūn e tŷ Jesus ki ge kŷ tóg Paulo mŷ há tī

¹⁹ Ū pi(jé) inh kri ke nī'. Ge ra sóg vēsŷ vēnh kar krēm ke han, vēnh kar tŷ inh patrāo ri ke nŷtī jé. “Ĥēn ri ke mūn ū tóg Jesus ki rā sór mū, isŷ tŷ ti krēm ke nīn kŷ;” he sóg tī. Hā jé sóg vēsŷ ag krēm ke han tī, ū tŷ ti ki ge mū ag e nŷtī jé, isugrīn. ²⁰ Judeu ag tugnīn sóg vēsŷ Judeu han tī, Judeu ag tŷ Jesus ki ge jé. Isŷ ag jykre han sór tū ra inh han ke tū nī vē, hā ra sóg han sór tī, isŷ ag to há nīn kŷ. Kŷ sóg Judeu jykre han mū ag tugrīn ag jykre han tī, ū tŷ ag jykre han mū ag tŷ Jesus ki ge jé, isugrīn. ²¹ Kŷ fóg ag vŷ Judeu jykre han tū nīgtī, kanhgág ag ke gé. Kŷ sóg fóg ag tugrīn fóg jykre han tī, kanhgág ag tugnīn sóg kanhgág jykre han tī, ag tŷ isugrīn Jesus ki ge jé. Inh pi(jé) Topē jykre tovānh mū hā ra'. Cristo jykre han sóg tŷgtī manŷ. Judeu jykre hā tovānh inh tī, fóg to, kanhgág to ke gé. ²² Kŷ sóg ūn krój ag mŷ komēr hā vī tī, ag tŷ isugrīn Jesus to vāsānsān mān jé. Isŷ ūn jykre ve kŷ sóg ti jykre ri ke han tī, ag tŷ Jesus ki ge jé, isugrīn. ²³ Tag kar han sóg tī, Jesus kāme tugnīn, isŷ ti mré ti rānhrāj ki rīr jé.

²⁴ Ha mē, ūn e tóg corrida han tī, hā ra ūn pir tóg ganhar ke tī inhā. Ag ri ke han nī. Vāsān ra, ājag tŷ ganhar ken jé. Jesus tŷ ěg mŷ nēn ven ke ti. ²⁵ Ha vé, ū tŷ torneio han tī ag vŷ to jykrén mág tī, kŷ ag vākrég tī gé, ag tŷ ganhar ken jé. Ēprā jykre ki ag tóg ganhar ke sór tī, hā jé ag vākrég tī, ti tŷ kānhmar tū' he mū ra, ag ganho ti. Hā ra ěg tóg kanhkā tá ěg ganho venh ke mū, ū tŷ tūg ke vānh ěn ti. ²⁶ Ge sóg tī gé, sŷ corrida ri ke han kŷ. Pētēm sór inh nī, to krónh ke tū sóg nī. Rará ri ke han sóg tī to. Inh pi(jé) véké rará tī'. ²⁷ Vēnh hā to rá sóg tī, kŷ sóg isŷ nēn to ěn mū ěn han ke tū nī. Inh mŷ Topē tŷ inh fón ha mē tóg tī, isŷ ājag jyvēn kar kŷ vēnh jykre pāno han kŷ. Hā kŷ sóg vēso rá tī, sŷ han tūg jé.

10

Ēg jo ke ag to jykrén nī

¹ Inh kanhkā', tag jēmē ra, ājag tŷ ki kanhrān jé. Ēg jóg'jóg ve ag vŷ Moisés mré mū ja nīgtī. Kanhkā góg ěn krēm ag tóg mū kán ja nīgtī, kŷ ag tóg goj kusūg nig ěn kafā ra pa kán ja nīgtī gé. ² Ēg vēnh kygpe ri ken hā vē, ag tŷ kanhkā góg krēm mū ja ti, ag tŷ goj kusūg nig kafā ra pa ja ti ke gé. ěn ká Moisés vŷ ag jāmi tīg ja nīgtī, Jesus tŷ ěg ki rīr nī tag ri ke. ³ Kŷ ěg jóg'jóg ve ag tóg kanhkā tá vējēn ko kán ja nīgtī gé, ⁴ kanhkā tá goj tŷ ěganē ki

kronkron kãn ja ag tóg nĩgtĩ gé, kanhkã tá goj tỹ vènh kanẽ ti. Pãrõ tá ag tóg goj ve ja nĩgtĩ, hã ra tóg tỹ kanhkã tá ke nĩ ja nĩgtĩ. Cristo to ken hã vè. Ti hã vỹ ag mré ti ja nĩgtĩ. Kĩ tóg ag mỹ goj ãn ven ja nĩgtĩ. ⁵ Ge ra Topè tóg ãg jóg'jóg ve ag to jũ kãn ja nĩgtĩ, kỹ ag tóg kãgter kãn ja nĩgtĩ, ga kórég ãn tá. Hã ra tóg ùn pipir ag hã to há ja nĩgtĩ, Topè ti, kỹ ag hã tóg krenken ja nĩgtĩ, ùn pipir ãn ag. ⁶ Hã ra tóg rãn kỹ nĩ, ãg tỹ tỹ vènh kanhrãn jé, ãg tỹ nèn ù kórég to ãn tũ nĩ jé. To ãn ja ag tóg nĩgtĩ, ãg jóg'jóg ve ag, kỹ ãg tag han ke tũ nĩ.

⁷ Hã kỹ ón kỹ vènh kãggrá tỹ topè nón mù sór tũg nĩ. Tag han ja ag tóg nĩgtĩ gé, ãg jóg'jóg ve ag. Hã kỹ tag tóg rãn kỹ nĩ, hã mē. “Povo kar vỹ nĩgnĩ mù sir, ag tỹ vènh kãggrá tỹ topè to festa ko jé, ag kronkron jé sir, ag tỹ kar kỹ vènh gringrãn jé fag mré,” he ja tóg nĩgtĩ, Topè vĩ rãn ki. Hã to Topè tóg ag to jũ ja nĩgtĩ gé.

⁸ Kỹ ãg ùn mén tũ fag mré nỹnh ke tũ nĩ gé. Tag han ja ag tóg nĩgtĩ gé, ãg jóg'jóg ve ag, kỹ kurã pir ki ù tỹ 23 mù (ke) ag vỹ kãgter ja nĩgtĩ, Topè tỹ ag tũg kỹ. ⁹ Kỹ ãg Topè to: “ti hỹn iso jũnh ke tũ nĩ, sỹ ti vĩ mranh mũ ra,” henh ke tũ nĩ gé. Ke ja ag tóg nĩgtĩ gé, ãg jóg'jóg ve ag, kỹ pỹn tóg ag kãgtén ja nĩgtĩ, Topè tỹ ag to jũn kỹ. ¹⁰ Kỹ ãg Topè to vĩ kónãn ke tũ nĩ gé. Ke ja ag tóg nĩgtĩ gé, ãg jóg'jóg ve ag, kỹ Topè tỹ jènẽ jafã tóg ag kãgtén ja nĩgtĩ.

¹¹ Hã ra Topè tóg ag tóg kónãn, ãg tỹ ag to vènh kanhrãn jé. Hã jé tóg rãn kỹ nĩ gé, ti tỹ to ãg jyvèn jé. ãg hã mỹn kakó nĩ, kurã tỹ ãgno ti. ¹² Hã kỹ veso jykrén. Á tũg há han kỹ, á tỹ ti vĩ mranh tũg kỹ tóg há tí. Hã jé vènh ki rĩr, á tỹ prãnh ke tũ nĩ jé. ¹³ Nén-Kórég vỹ ãg krĩn sór mù, ãg tỹ Topè vĩ mranh jé. Hã ra tóg ãprã ke jykre ki ãg krĩn sór tũgtĩ, japo ti. Kỹ Topè tóg ti vég tí, kỹ tóg ãg ki rĩr tí. Kỹ tóg kejèn ti mỹ: “gen kỹ,” he tí sir, ti tỹ ãg kutãn távĩ han mũ ra ãg tỹ hẽ ri ke tũ nĩ jé. Kỹ tóg ãg tar han ke mù gé, ãg tỹ Nén-Kórég tỹ ãg krĩn kónãn mũ ra ti kato tẽ jé, ãg tỹ ti mỹ: “hej,” he tũ nĩ jé.

Vènh kãggrá tỹ topè jykre han sór tũg nĩ

¹⁴ Inh krẽ, tag tugrĩn vènh kãggrá tỹ topè tovãnh pè han nĩ, ve sór tũg nĩ. ¹⁵ Ki kanhrõ ãgag tóg nỹti, hã kỹ ãg tỹ Jesus jamĩ ko tí ãn to jykrén nĩ, ha mē. ¹⁶ ãg tỹ Cristo ter ja mĩ ãkrén kỹ ãg tóg kron tí, ti kyvènh ri ke ãn ti. Copa ãn to Jesus tóg Topè mré vỹ há han ja nĩgtĩ, ag tỹ kron jé. Kỹ ãg tóg to Topè mré vỹ kar kỹ kron tí sir. ãg tỹ kron kỹ ãg tóg tỹ ti mré ke nỹti sir, ãg tỹ ti kyvènh ri ke ãn kron kỹ. Kỹ ti jamĩ vỹ ge nĩgtĩ gé. Kupãn kỹ ãg tóg ko tí. Cristo tỹ ãg mỹ tón kỹ. ãg tỹ kon kỹ ãg tóg tỹ ti mré ke nỹti gé sir, ãg tỹ ti nĩ ri ke ãn kon kỹ. ¹⁷ Ti jamĩ vỹ pir nĩ, kỹ ãg tóg ko kãn kỹ ãg tóg tỹ ùn pir nỹti gé, ti mré, ãg e hã ra. Jesus jamĩ ko to vènh jykre hã vè.

¹⁸ Kỹ povo tỹ Israel ag to jykrén nĩ gé, ha mē, Israel krẽ ag to. Topè mỹ ag tóg nèn ù pũn tí, ti pũn jafã kri. Pũn kỹ ag tóg ko tí gé. Ag tỹ kon kỹ ag tóg tỹ ag tỹ ùn mỹ pũn mũ ãn mré ke nỹti gé sir, ãg tỹ tỹ Jesus mré ke nỹti ri ke. ¹⁹⁻²⁰ Kỹ ón kỹ vènh kãggrá tỹ topè to jykrén nĩ gé, ha mē. Ag tỹ vènh kãggrá tỹ topè mỹ nèn ù pũn kỹ ag tóg Nén-Kórég ag hã mỹ pũn tí. Ag pi (jé) Topè pè mỹ pũn tí. Hã kỹ tóg inh mỹ há tũ nĩ, ãgag tỹ tỹ Nén-Kórég ag mré ke nỹti kỹ, ãgag tỹ ag tũ kon kỹ ke ge.

Inh pi(jé) ãgag mỹ: “vènh kãggrá tỹ topè vỹ nỹgtĩ, kỹ ag tỹ ag mỹ pũn mũ ãn vỹ tỹ nèn ù nĩ,” he sór tí. Nèn ù tũ vè, Topè tũ vè, ón kỹ vènh kãggrá tỹ topè ti. ²¹ Hã ra tóg vènhmỹ nĩ, ãgag tỹ ãg Senhor tỹ copa ki ke kron kar kỹ Nén-Kórég tỹ copa ki ke kron kỹ ke ge. Vènhmỹ ti nĩ, ãgag tỹ ãg Senhor jèn ko kar Nén-Kórég ag jèn kon kỹ ke ge. ²² ãg tỹ Nén-Kórég ag tũ kon kỹ ti hèn ri ke mũn ãg to jũnh ke mù, ãg Senhor ti. Ti tỹ ãg to jũ nĩn kỹ tóg vènhmỹ nĩ. ãg pi(jé) ti tỹ hẽ ri kenh mũ. Hã kỹ ón kỹ vènh kãggrá tỹ topè ve sór tũg nĩ.

ãg rãgve tugrĩn ãg kejèn konh ke tũ nĩ

²³ Hã ra ãgag tóg inh mỹ: “isỹ nèn han sór mù ãn han jé sóg ke mù, pi(jé) kórég nĩ,” he sór mù. Há ti nĩ vè, tag ti. Hã ra ãg tỹ nèn han mù ù tóg ãg mỹ nèn ù há han tũ nĩgtĩ. Nèn ù kar han há ãg tóg tí vè, hã ra ãg tỹ nèn han mù ù tóg ãg tar han ke tũ nĩ, Jesus to. ²⁴ Kỹ á tũ to jykrén távĩ han tũg nĩ, á rãgve tũ to jykrén nĩ gé, ti mỹ há nĩ jé, ha mē. ²⁵ Kỹ á tỹ nèn ù tánh jafã ki nèn ù nĩ kajãm sór nĩn kỹn há tí, kỹ ag mỹ: “ù mỹ ón kỹ vènh kãggrá tỹ topè mỹ ti nĩ tag pũn ja tũ?” he tũg nĩ. Jëmẽ tũg nĩ, jatun mỹ komnĩ. ²⁶ Topè tũ vè, ga ti, ga kri ke kar ti ke ge, hã kỹ jatun mỹ komnĩ. ²⁷ Kejèn ù tỹ Jesus ki rã tũ ù vỹ á mỹ: “inh mré jèn kãtũg,” he mũ sir. Á tũg sór kỹ á tóg tũg mù, kỹ á tóg nèn ù kar konh ke mù. Ti ki jëmẽ tũg nĩ, ù tỹ hèn ri ke mũn ón kỹ vènh kãggrá tỹ topè mỹ nèn ù pũn ja tí, á tỹ jatun mỹ ko jé. ²⁸ Hèn ri ke mũn ù tóg sir á mỹ: “vèjèn tag ù pũn ag, ón kỹ vènh kãggrá tỹ topè mỹ,” he mũ. Kỹ ko tũg nĩ sir, ti tugrĩn, ù tỹ á mỹ tó mù tugnĩn, ti tỹ á to jykrén kónãn tũ nĩ jé. ²⁹ Á pi(jé) to jykrén mù vè, hã ra ti há tóg to jykrén mù, hã kỹ tóg á mỹ tó mù. Há tũ ti nĩ inh mỹ, ù tỹ iso jykrén kónãn kỹ, isỹ nèn ù tỹ inh mỹ kórég tũ han to. ³⁰ Topè mỹ sóg vèjèn ãn to vĩ há han ja nĩgtĩ. Kỹ ù tỹ tag to iso vĩ vĩ he mũ ra tóg inh mỹ kórég nĩ, sỹ Topè mỹ vĩ há han ja ãn to. Hã kỹ sóg ko sór tũ nĩ, ù tỹ iso jykrén kónãn sór kỹ.

³¹ Hã kỹ Topè hã mỹ nèn kar han nĩ, vènh kar tỹ Topè jykre há nĩ ve jé. Á jèn kỹ ti jykre ki jèn nĩ. Á kron kỹ ti jykre ki kron nĩ. Á tỹ nèn ù han kỹ ti jykre há ki han nĩ gé, vènh kar tỹ ti jykre há nĩ ve jé. ³² ù tỹ á tugrĩn Topè to jũ tũ nĩ jèn há tí, Judeu ag, fóg ag, kanhgág ag,

Topê tũ ag ke gé, ũ tỹ ěg mré ke ag. Kỹ vĕnh jykre há há han nĩ. ³³ Ke sóg tí gé. Vāsān sóg tí, vĕnh kar tỹ iso há nỹtĩ jé. Há jé sóg isũ ki rĩr tāvĩ han tũ nĩgtĩ. Vĕnh kar tũ ki rĩr inh tí, ag tỹ Jesus ki ge jé.

11

¹ Inh jykre han sórmnĩ, isỹ Jesus jykre han ri ke.

Ūn tỹtá fag jykre

² Hỹ, ājag mỹ sóg vĩ há han sór mũ mỹr. Isỹ ājag mỹ nĕn tó mũ ěn to jykrĕn kĕn ājag tóg mũgtĩ mỹr'. Isỹ ājag kanhrĕn ěn ki króm sór ājag tóg tí. ³ Há kỹ sóg nĕn ũ ki ājag kanhrĕn sór mũ sir, ha mĕ. Cristo vỹ tỹ ag kri ke nĩ, kỹ ag vỹ tỹ ājag prũ fag kri ke nỹtĩ, kỹ Topĕ vỹ tỹ Cristo kri ke nĩ gé. ⁴ Kỹ ag kĕmĩ ũ tỹ kur tỹ vĕnh kri fón kỹ Topĕ mré vĩ kỹ tóg há tũ nĩ, tĩ tỹ kur tỹ vĕnh kri fón kỹ jĕn kỹ Topĕ vĩ tón kỹ. Ti mỹ'āg vĕ sir. ⁵ Ūn tỹtá fag tỹ há ra kur tỹ vĕnh kri fón tũ ra Topĕ mré vĩ kỹ tóg há tũ nĩ. Fag tỹ kur tỹ vĕnh kri fón tũ ra Topĕ vĩ tó kỹ fag tóg ājag kri ke ěn mỹ'a han mũ sir, kỹ tóg fag mỹ'a tí gé sir, fag krĩ kator ri ke ti nĩ sir. ⁶ Há kỹ tóg fag tỹ vĕnh kri fón sór tũ kỹ fag krĩ kator ri ke nĩ. Há ra tóg fag mỹ'a tí, fag gĕnh ronh ke to, fag krĩ kator nĩnh ke to. Há kỹ tóg há tí gé, fag tỹ kur tỹ vĕnh kri fón tí. ⁷ Hỹ, há vĕ. Ag kĕmĩ ũ tóg kur tỹ vĕnh kri fón ke tũ nĩ, tĩ tỹ tỹ Topĕ ri ke nĩn kỹ, ěg tỹ ti tugrĩn Topĕ tỹ ti kri tỹ ũn mág nĩ ven kỹ. Há ra ěg tóg ũn tỹtá fag há tugrĩn ěg tóg ag tỹ fag kri tỹ ũn mág nỹtĩ vĕg tí. ⁸ Ha vĕ, Topĕ pi(jé) ũn ve fi tỹ ũn ve ti han ja nĩ'. Ūn ve tỹ tóg fi han ja nĩ mỹr. ⁹ Kỹn pi(jé) fi tugrĩn ti han'. Ti há tugrĩn tóg fi han. ¹⁰ Há kỹ ũn tỹtá fag tóg kur tỹ vĕnh kri fón ke mũ, fag tỹ tỹ ag krĕm ke nỹtĩn kỹ. Kỹ Topĕ tỹ jĕnĕ jafá ag tóg fag tỹ tỹ ag tũ nỹtĩ ki kanhró nỹtĩ sir, kur ěn to. ¹¹ Há ra ěg kar vỹ ěg Senhor ki ge kỹ nỹtĩ. Ti ki ge kỹ nỹtĩn kỹ ũn tỹtá fag pi(jé) ājag pir mỹ tỹ nĕn ũ nỹtĩ'. Ag mré ke fag nỹtĩ. Kỹ ag pi(jé) ājag pir mỹ tỹ nĕn ũ nỹtĩ gé'. Fag mré ke ag nỹtĩ gé. Jagnĕ ki rĩr ěg tóg tí ha. ¹² Hỹ, ũn tỹtá fi vỹ tỹ ti ki han kỹ nĩ. Há ra ag kar tóg fag ki mur tí sir, jāvo ěg kar vỹ tỹ Topĕ tỹ há (r) kar nỹtĩ.

¹³ Kỹ to jykrĕn, ājag. Há tũ tóg nĩ, ũn tỹtá fag tỹ kur tỹ vĕnh kri fón tũ ra Topĕ mré vĕmĕn kỹ. ¹⁴ Fag kar vỹ kur tỹ vĕnh kri fón tí, ěg mré ke tũ fag mré há. Há kỹ ěg vĕsóg ki ki kanhró nỹtĩ, vĕnh jykre tag ti. Há ti nĩ mỹr.

Ag mỹ'a tóg tí, ag gĕnh tĕj tí. Vĕsóg ki ěg tag to jykrĕn tí. ¹⁵ Há ra tóg fag mỹ sér tí, fag gĕnh tĕj tí. Hỹ, fag gĕnh vỹ tỹ fag krĩ kri fón ja ri ke nĩ. ¹⁶ Hĕn ri ke mũn ājag kĕmĩ ũ mỹ tóg há tũ nĩ há ra, fag krĩ kri fón ja ti. Kỹ tag to jykrĕn nĩ, ha mĕ: ā tỹ kri fón sór tũ tag pi(jé) tỹ ěg jykre nĩ'. Topĕ tũ fag jykre pi(jé)'. Igreja kar

ki fag tóg kur tỹ vĕnh kri fón tí, ha mĕ. Kỹ igreja krĕm ěg mỹ'a han sór tũg nĩ.

Santa Ceia to vĕnh jykre

(Mt 26.26-28; Mc 14.22-24; Lc 22.17-20)

¹⁷ Kỹ sóg nĕn ũ ki ājag mỹ vĩ há han ke tũ nĩ gé. Ājag jykre ũ tóg há tũ nĩ, ha mĕ. Ājag vĕnh mĕn kỹ ājag nĕji, Jesus jamĩ ko kỹ ājag nĕji jagnĕ jĕn vóg tí, kỹ ājag nĕji jagnĕ kókĕg tí sir. ¹⁸ Ājag vĕnh mĕn kỹ ājag nĕji jagnĕ kato tĕ tí, vĕnh kĕpĕm kỹ, kỹ tóg inh mỹ ki há ke ve nĩ, sỹ to jykrĕn kỹ. Ājag kĕmĩ ũ hỹn vĕnh kĕpĕm sór tí, he sóg tí. ¹⁹ Hỹ, há ti nĩ vĕ, ājag tỹ vĕnh kĕpĕm kỹ nỹtĩn kỹ. Kỹ ũn jykre há ag vỹ vĕnh ven ke mũ, ājag kĕmĩ.

²⁰ Kỹ, ājag vĕnh mĕn kỹ ājag pi(jé) ěg Senhor jamĩ ko tí', Santa Ceia he mũ ěn tí'. ²¹ Tỹ festa han kỹ ājag kar nĕji vĕnh fĕn há jé ko tí, ājag fór sór kỹ. Tá jun kỹ ājag nĕji kĕnhmar ko tí. Kỹ ũ ag nĕji vĕnh fĕn tí, vinho kron kỹ ag nĕji tỹ pépĕv tí, jó ũ ag tóg kókĩnkĩr tí sir, ũ tỹ kĕnhmar tá junjun mũ ag tỹ ag tũ kaggran kỹ. ²² Ha mĕ, vĕnhmỹn tí nĩ. Topĕ mré ke ag to é he mũ ve ājag tóg nỹtĩ mỹr', ājag tỹ ag tũ kaggran kỹ. Ūn jagtar ag mỹ'a han ājag tóg mũ mỹr', ājag tỹ ag jĕn kaggran kỹ, ag junjun to há. Tag tỹ inh hĕn hĩ ri kĕnh mũ? Inh mỹ ājag mỹ vĩ há han ke mũ, tag to? Vó', kĕnh ke tũ inh nĩ. Kórĕg tí nĩ, ājag tỹ han mũ tag ti. Ājag ĩn há tá vĕjĕn tỹ vĕnh fĕn nĩ.

²³ Ha mĕ, ěg Senhor tóg inh mỹ to ja nĩ, sỹ ājag mỹ tó mũ tí, ěg tỹ ti ter to jykrĕn kỹ tag han jé, ha mĕ. Kuty ěn kĕ, Judas tỹ pĕa' i ag mỹ ěg Senhor tỹ Jesus tó ja ěn kĕ ěg Senhor tóg ěmĩ mĕn ja nĩgtĩ, Jesus tí. ²⁴ To tóg Topĕ mré vĩ ja nĩgtĩ. Kupĕn kỹ tóg ag mỹ: "inh há vĕ," he ja nĩgtĩ. "Ājag jagfỹ sóg ter ke mũ. Kỹ inh mĩ ěkrĕn nĩ, ājag tỹ pĕo tag kon kỹ," he ja tóg nĩgtĩ. ²⁵ Ag tỹ ko kar kỹ tóg copa mĕn ja nĩgtĩ gé sir. Kỹ tóg ag mỹ: "copa ki jĕ tag vỹ inh kyvĕnh ri ke nĩ," he ja nĩgtĩ. "Inh jykre tĕg to kĕn há vĕ, isỹ inh kyvĕnh tugrĩn ājag mỹ vĕnh pĕte fón jé. Kỹ inh kyvĕnh tỹ inh ki kutĕ mũ ěn mĩ ěkrĕn nĩ, ājag tỹ copa kĕkĕ nĩ tag kron kỹ," he ja tóg nĩgtĩ gé. ²⁶ Há kỹ ěg tỹ ěmĩ ěn kon kỹ, ěg tỹ copa kĕkĕ nĩ ěn kron kỹ ěg tóg sir ěg Senhor ter ti tó tí. Tag han ěg tí, ti kĕtĕg kĕn jo.

²⁷ Há kỹ vĕnh jykre kórĕg ki ěmĩ ěn ko sór tũg nĩ, copa kĕkĕ nĩ ěn kron kónĕn sór tũg nĩ gé, ěg Senhor tũ tí. Ke tũ nĩ mũ ra tóg ěg tỹ ti ter to é he ri ke nĩ, ěg tỹ ti kyvĕnh kutĕ to é he ri ke ti nĩ, ěg tỹ ěg jykre kórĕg ra kron kỹ. ²⁸ Há kỹ ěg jé ěg jykre tugnỹm. Tugnỹm kar kỹ, ti há nĩ ve kar kỹ ěg tóg ěmĩ ěn konh mũ, copa kĕkĕ nĩ ěn kron ke mũ gé. ²⁹ ěg tỹ ón kỹ ko sór kỹ, ón kỹ kron sór kỹ, ti tỹ ěg mỹ vĕjĕn ũ ri ke nĩn kỹ Topĕ tóg ěg vóg kónĕn ke mũ sir, ěg tỹ ěmĩ ěn to ěg Senhor ter mĩ ěkrĕg tũ nĩn kỹ. Kỹ ěg tóg Topĕ tỹ ěg vóg kónĕn há jé tỹ nĕn ũ tũ han kỹ ko' he mũ, kron' he mũ

gé sir. ³⁰ Ājag tŷ Jesus jamī ko to vēnh ki rīr há han tū nŷtīn kŷ, há kŷ ū ag tóg krónhkrój nŷtī, ājag kāmī, kŷ ū ag tóg kaga nŷtī, kŷ ū tŷ hēn ri ke ag tóg kagter huri ke gé. ³¹ Ha vé, ěg tŷ ěg jykre tugnŷm kŷ ti mŷ tó kŷ tóg ěg mŷ vēnh pāte fón ke mŷ. Kŷ tóg ěg jykre tugnŷm mān ke tū nŷ sir, ěg vóg kónān ke tū tóg nŷ gé, ěg Senhor ti. ³² Hā ra tóg kejēn ěg vóg kónān ti. ěg Senhor tŷ ěg kanhrān sór vē, ti tŷ ěg tŷ kygnē to ěg vóg kónān kŷ, ti tŷ ěg vām tū nŷ jé, ū tŷ ti vī mranh mŷ ag mré há.

³³ Inh kanhkā', tag to jykrén, kŷ jagnē jāvānh nŷ, ājag tŷ vējēn tŷ Santa Cela ko sór kŷ. ³⁴ Ājag kāmī ū kókri nŷn kŷ tóg ā ĩn tá ā jēn tŷ vēnh fān ke mŷ, ke tū nŷ mŷ ra tóg ājag vóg kónān ke mŷ, ěg Senhor ti, ājag tŷ vēnh mān kŷ vēnh fānfān kŷ.

Sŷ ājag mŷ nén tónh ke ū tóg nŷtī ke gé, há ra sóg rán ke tū nŷ. Sŷ ājag mré nŷnh ken kŷ sóg ājag mŷ kāmén ke mŷ.

12

Topē vŷ ěg tar han mŷ, ti kuprīg tŷ

¹ Kŷ sóg ājag mŷ Topē kuprīg tŷ ěg krīn ke tag tó sór mŷ, ājag tŷ inh ki jēmēn kŷ. Kejēn tóg nén ū to ěg tar han tí, ěg tŷ han jé, Topē kuprīg ti. ² Ha vé, vāsŷ, ājag tŷ Jesus ki ge tŷg ki ājag tóg ón kŷ vēnh kággrá tŷ topē nón mŷ ja nŷgtī gé. Vī vānh ti nŷtī, vēnh kággrá tŷ topē ti, há ra Japo vŷ ājag tŷ ag ki rá han ja nŷgtī. ³ Hā kŷ sóg tag to ājag kanhrān sór mŷ, ha mē. Topē kuprīg tŷ ěg krīn kŷ ěg pi(jé) Jesus to: “Nén-Kórég ag pā'i mág,” he tí'. Jāvo ěg tŷ Jesus mŷ: “ěg Senhor,” hen kŷ Topē kuprīg tóg ěg krīn mŷ sir, ke tū nŷ mŷ ra ěg ti mŷ: “ěg Senhor,” he vānh nŷ sir.

⁴ Kŷ Topē kuprīg vŷ tŷ ūn pir nŷ, há ra tóg ěg tar han tí, nén ū kar to. Vyrmŷ tóg ěg tān tí', ěg tān tí' he tí'. ⁵ Kŷ ěg rānhraj vŷ e nŷtī gé, ěg kar vŷ vyrmŷ rānhraj nŷtī gé, há ra tóg pir nŷ, ěg Senhor ti, ū tŷ ěg mŷ vēnh rānhraj nŷm tí ti. ⁶ Kŷ ěg tŷ ti jykre ki nén ū hyn han mŷ vŷ e nŷtī, há ra tóg pir nŷ, Topē ti, ū tŷ ěg tar han mŷ ti.

⁷ Kŷ Topē kuprīg vŷ ěg tar han kán tí sir, kŷ tóg ū tŷ nén ū to tān kŷ nŷ han tí, jó tóg ū tŷ nén ū to tān kŷ nŷ han tí gé, ěg kar tŷ jagnē mŷ nén ū há han jé, ěg tŷ nén ū to tar nŷtī ěn tŷ. ⁸ Hā kŷ Topē kuprīg tóg ū tar han tí, ti tŷ ěg mŷ ti vī kāmén há han jé sir. Ū tar han tóg tí gé, ti tŷ Topē vī ki nén ū kar ki kanhró nŷ jé. ⁹ Kŷ Topē kuprīg tóg ū tar han tí, ti tŷ ti ki fé mág to. Ū tar han tóg tí gé, ti tŷ ūn kagyga tŷ há' he jé, Topē kuprīg ěn ti mŷr. ¹⁰ Ū tar han tóg tí gé, ti tŷ ěg tŷ nén han vānh han jé, ū tar han tóg tí, ti tŷ ěg jyvēh há han jé, kŷ tóg ū tar han tí, ti tŷ: “tag vŷ tŷ vēnh jagrē há nŷ, tag vŷ tŷ vēnh jagrē kórég nŷ,” he jé. Ū tar han tóg tí, ti tŷ ěg tŷ vēnh vī ki kagtīg ki Topē mré vēmēn jé, kŷ tóg ū tar han tí, ti tŷ ěg tŷ vēnh vī ki kagtīg mē kŷ ěg vī ki tó jé sir. ¹¹ Hā

ra tóg pir nŷ, Topē kuprīg ti. Ti pir nŷ ra tóg nén ū e tag hyn han tí, kŷ tóg to ěg tar han tí. Ti há ne to jykrén kŷ: “tag tar han jé sóg ke mŷ, tag to, jó sóg ū ěn tar han ke mŷ, ěn to,” he tí'. Kŷ tóg vyrmŷ ū tar han', vyrmŷ ū tar han' he tí sir.

Nén ū pir ri ke ěg nŷtī, ěg jagrē pir nŷn kŷ

¹² ěg há to jykrén nŷ, ha mē. ěg há vŷ tŷ ūn pir nŷ, há ra ěg há ki nŷtī vŷ e nŷtī, ěg pēn, ěg nŷgé, ěg nŷgrēg, ti kar ti. Kŷ ěg há ki nŷtī kar vŷ tŷ ěg há nŷ sir. Nén ū pir vē sir, ti e nŷtī ra, ti tŷ ěg ki nŷtī kar nŷn kŷ. Tag ri ke ěg nŷtī gé. Cristo há ri ke ěg nŷtī, ěg tŷ ti ki ge kŷ nŷtīn kŷ. ¹³ Topē kuprīg vŷ tŷ ūn pir nŷ, kŷ ěg kar vŷ kygpe kŷ nŷtī, ti kuprīg tŷ, há vŷ: Cristo há pir, he mŷ. ěg kāmī ū ag tóg tŷ povo tŷ Israel ag ki ke nŷtī, ū ag tóg tŷ povo ū ag ki ke nŷtī gé, ū ag tóg ěprā ke tŷ patrāo nŷtī, jó ū ag tóg patrāo tū nŷtī. Hā ra Topē kuprīg vŷ tŷ ūn pir nŷ, ěg jagrē ti, kŷ tóg tŷ ěg jagrē kar nŷ, ti pir nŷ há ra. Nén ū pir vŷ tŷ ěg nŷtī.

¹⁴ ěg há vŷ ge nŷ, ha mē. ěg há ki nŷtī pi(jé) tŷ ūn pir nŷ. E ti nŷtī, ěg há ki nŷtī ti. Kŷ ěg jé ěg rānhraj to vī vī he tū nŷ. ¹⁵ Hēn ri ke mŷn ěg pēn tóg to jykrén kŷ: “inh pi(jé) tŷ vēnh nŷgé nŷ", há kŷ sóg vēnh há ki nŷtī tū nŷ,” he tí. Hā tū vē há ra. ěg há ki nŷtī ti nŷ, ěg pēn ti, ti tŷ tŷ ěg nŷgé tū nŷ ra. ¹⁶ Kŷ ěg nŷgrēg tóg to jykrén kŷ hēn ri ke mŷn: “inh pi(jé) tŷ vēnh kanē nŷ", há kŷ sóg vēnh há ki nŷtī tū nŷ,” he tí gé. Hā tū vē mŷr. ¹⁷ ěg há tŷ tŷ vēnh kanē tāvi nŷ há ra ěg ne tŷ jēmēnh mŷ vē? ěg há tŷ tŷ vēnh nŷgrēg tāvi nŷ há ra ěg nén ū ger mēnh ke tū nŷ vē. ¹⁸ Topē há ne ěg há ki nŷtī hyn han kán', kŷ tóg ti ki nŷtī kar mŷ vyrmŷ vēnh jykre vin kán ja nŷgtī, ti tŷ ā rānhraj ěn han jé. Topē tŷ nén to jykrén jan há vē. ¹⁹ Kŷ ti ki nŷtī kar tŷ vēnh jykre pir nŷ ra ěg há vŷ tŷ nŷ vē. ²⁰ Há ti nŷ, Topē jykre ti. ěg há ki nŷtī jykre e han ti, ti e tŷ ěg há pir han jé sir.

²¹ Hā kŷ ěg kanē pi(jé) ěg nŷgé mŷ: “ā pi(jé) inh mré rānhraj tí", he tí'. Kŷ ěg krī vŷ ge nŷgtī gé. ěg pēn mŷ ti: “ā pi(jé) inh mré rānhraj tí", he tū nŷgtī gé. ²² Ge tū ti nŷ, ěg há jykre ti. ěg há ki nŷtī ū tóg rānhraj krój han nŷ ve nŷ, há ra ěg tóg jarín mŷ tŷ jagnē mré rānhraj kán tí. ²³ Kŷ ti ki nŷtī ū tóg rānhraj kufy han tí, kŷ ěg tóg há ra ti ki rīr há han tí sir. Kŷ ti ki nŷtī ū tóg ěg mŷ sŷnvī tū nŷtī, há kŷ ěg tóg kur krēm ti rāg tí. ²⁴ Ū tŷ ěg mŷ sŷnvī nŷtī tŷ ěg tóg kur krēm rāg tū nŷgtī sir. Kŷ Topē tŷ ěg mŷ vēnh jykre nŷm, ěg tŷ ti ki nŷtī tŷ vēnh rānhraj kufy han mŷ ěn ki rīr há han jé sir. ěg há jykre há vē. Topē vŷ to jykrén kán, kŷ tóg ěg há ki nŷtī han kán, ²⁵ ěg há tŷ vēnh jykre pir han jé. Kŷ tóg ti mŷ há tí, ěg tŷ ěg mré Jesus ki ge kŷ nŷtī kar ag ki rīr há han kŷ. ěg tŷ jagnē ki rīr há han kŷ ěg kāmī ū vŷ jagtar tū nŷtīnh mŷ, ěg tŷ ěg há ki nŷtī jykre pir ri ke han kán kŷ, jagnē mŷ. ²⁶ Hŷ, ěg há

ki nýtí pir kaga nín ký tóg kaga kán tí sir. Ký tóg ge ní gé, ěg mré. Jagně mré tóg ěg mý e tí. Ký ũ týt ěg kāmí ũ mý ví há han ký tóg ěg kar mý sér tí gé sir.

²⁷ Ha mē, Cristo há ri ke ěg nýtí, ký ěg kar výt ti há ki nýtí ri ke nýtí gé sir. ²⁸ Ký Topě tóg ũ týt igreja ki ke kar mý věnh rānhrāj vin kán, ěg mý. ěg kāmí ũ ag vin tóg, ag týt týt apóstolo nýtí jé. Tag pāte tóg ũ ag vin, ag týt jagně jykre ki kanhrān ký jagně jyvěnjé. Tag pāte tóg ũ ag vin, ag týt týt ti ví tó jafā nýtí jé. Ký tóg ũ ag vin, ag týt ěg týt nén han vānh hyn han jé. Ký tóg ũ ag vin, ag týt ũn kagyga týt há' he jé. Ký tóg ũ ag vin, ag týt ũ jagāgtān jé. Ký tóg ũ ag vin, ag týt týt igreja krēm týt pā'i nýtí jé. Ký tóg ũ ag vin, ag týt ěg týt věnh ví ki kagtīg ki Topě mré vēmén jé. ²⁹ ěg kar pi(jé) týt apóstolo nýtí. ěg kar pi(jé) týt věnh jyvěnjé jafā nýtí. ěg kar pi(jé) týt Topě ví kāmén jafā nýtí. ěg kar pi(jé) ěg týt nén han vānh hyn han tí. ³⁰ ěg kar pi(jé) ũn kagyga týt há' he tí. ěg kar pi(jé) ěg týt věnh ví ki kagtīg týt Topě mré vēmén tí. ěg kar pi(jé) věnh ví ěn mē ký ěg ví ki há tó tí. ³¹ Ký Topě mý to ví mág, ti kuprīg týt nén ũ há to ājag tar han jé, ājag kar týt jagně mré rānhrāj kán jé sir.

Ājag týt nén han mū ũ tóg há sī nī, ký ũ tóg há tāvi nī gé. Ký sóg ājag mý nén ũ há tāvi kāmén sór mū, ha mē.

13

Věnh kar to há nýtímnī

¹ Hěn ri ke mūn ěg tóg ěprā ke ag ví týt hěn ri ke tó há nýtígtí, Topě týt jěně jafā ag ví mré há. ěg týt jarín mý věnh kar to há tū nýtín ký ěg tóg ón ký ke ní há ra, ěg ví tag tí. ěg týt věnh kar to há tū nýtín ký ěg tóg ón ký ví há han tí, ferro týt véké kyr ri ke, sino týt kejěň ón ký kyr ěn ri ke. ² Hěn ri ke mūn ěg tóg věnh jyvěnjé há han tígí. Topě hěn ri ke mūn nén ũ kar tó tí ěg mý, ěprā ke jykre ki kanhró kar ěg nýtí hěn ri ke mūn. Hěn ri ke mūn ěg tóg Topě ki rá há han ký nýtí, ký ěg ti ví to: "hý mý výt?" he tū pē nígí. Ký ěg tóg pānónh mý: "há tīg," he tí, há ra tóg sir tí tí. ěg týt jarín mý věnh kar to há tū nýtín ký tóg týt ón ký ke ní. ³ Hěn ri ke mūn ěg tóg ěg týt vin kán tí, ũn jagtar ag mý. Hěn ri ke mūn ěg tóg ũ týt Jesus kato tē mū ag mý věnh fēg mū, ag týt ěg pūn jé. ěg týt jarín mý věnh kar to há tū nýtín ký tóg ěg mý nén ũ há han ke tū nī.

⁴ ěg týt věnh kar to há nýtín ký ěg tóg věnh kar to fen nýtí. Ag mý ěg tóg nén há kar han sór mū. ěg pi(jé) jagně tū to ěn ke mū. "Ā káfór výt týt inh nī," henh ke tū ěg tóg nī. "Ūn mág výt týt inh nī," henh ke tū ěg tóg nī gé. ⁵ Věnhmý mē han ke tū ěg tóg nī gé, ěg tū tāvi há to jykřén ke tū ěg tóg nī gé. "Ti hyn ne ki kanhrān ke tū pē nī," henh ke tū ěg tóg nī gé. Ký ũ týt ěg vóg kónān mū ra ěg tóg ti to jūnh

ke tū nī gé. ⁶ ěg týt věnh jykre pāno ven kyn pi(jé) ěg mý sér tīnh mū. ěg týt ũ týt ki há tó mū mē ký tóg ěg mý sér tīnh mū. ⁷ ěg týt nén ũ jagy vég mū ra ěg pi(jé) to vīnh ke mū. Nén ũ kar to ěg tóg: "Topě výt tag han há nī," henh ke mū. Ti há ki ěg tóg nén ũ kar ve sór ke mū. Věnh kar ki ěg fe mág nýtín mū, ěg týt věnh kar to há nýtín ký.

⁸ ěg týt věnh kar to há nýtí ěn výt krýg ja tū nīnh mū. Jávo ěg týt jagně jykre ki věnh kanhrān ký jagně jyvěnjé týt ěn výt krýg ja ný. ěg týt ěg týt věnh ví ki kagtīg týt Topě mré vēmén tí ěn výt krýg ja ný gé. ěg týt ěprā nén ũ ki kanhró nýtí ěn kar výt krýg ja ný gé. ⁹ Ūri ěg tóg nén sī há ki kanhró nýtí. Nén sī týt ěg tóg jagně jyvěnjé, Topě týt ěg mý tó týt. ěg pi(jé) ki kanhrān kán ký nýtí ver'. ¹⁰ Kānhmar tóg věnh ven ke mū, ũ týt nén ũ kar ki kanhró kar ní ěn tí. Ký há ěg tóg nén ũ hyn han há tāvi han kán ke mū, kurā ěn kā.

¹¹ ěg mog mū ri ke ti nī. Vāsý sóg sī ja jěgtí. Ký sóg ũn kāsir ag týt nén tó tí ěn tó ja nígí gé. Ūn kāsir ag mý ke ěn tóg inh mý ke ja nígí gé. Ūn kāsir týt nén to jykřén tí ěn to sóg jykřén ja nígí gé. Kejěň sóg sanh há jé sir. Ký sóg ũn kāsir jykre tovānh kán ja nígí. ěn ri ke ti nī, ěg Senhor kātīg mán ke ti. Kí kanhrān kán jé ěg tóg ke mū, ěn kā. ¹² Ūri ěg tóg ve há han tū nígí ver, ěg Senhor jykre tí, ký tóg ěg týt věnh ve jafā ki věnh ve há han tū ri ke nī. Kutý nī ve tí nī, ěg týt věnh ve jafā ki nén vég mū tí. Há ký ěg tóg ve há han tū nī ver. Kurā ěn kā ěg tóg nén kar ve há han kán ke mū há ra. ěg há výt tóg ti venh ke mū. Ūri ěg tóg sīn ký ti ki kanhró nýtí. Kurā ěn kā ěg tóg ki kanhrān kán ke mū, ti týt ěg ki kanhró kar ěn ri ke.

¹³ Há ký tag výt krýg ja tū ný, ha mē. ěg týt Topě ki rá mū výt krýg ja tū ný. ěg týt ti há ki nén ũ kar ve sór mū výt krýg ja tū ný gé. ěg týt věnh kar to há výt krýg ja tū ný gé. Ký nén ũ pir tóg káfór nī, há výt: ěg týt věnh kar to há nī, he mū.

14

Topě výt ā kuprīg týt ěg tar han tí, ěg týt jagně ki rūr jé

¹ Ký věnh kar to há nýtímnī. Ký Topě mý to vīmni gé, ti kuprīg týt nén ũ to ājag tar han jé. Ti týt nén ũ to ěg tar han tí ũ výt káfór nī, há výt: ěg týt jagně jykre ki kanhrān ký jagně jyvěnjé, he mū. ² ěg týt há ra ěg týt věnh ví ki kagtīg ki vēmén ký ěg pi(jé) ěprā ke ag mý nén ũ tó tí. Topě há mý ěg tó tí, ěg týt tag tó ký. Ū pi(jé) ki kanhró nī, ěg týt věnh ví ki kagtīg ki vēmén ký. Topě kuprīg há tóg ěg krín tí, ěg týt věnh ví ki kagtīg ěn tó jé. Ký ěg tóg ki kagtīg nýtí, ěg týt nén tó mū tí. ³ ěg týt há ra ěg ví ki jagně jyvěnjé ký ěg tóg ũ týt mēg mū kar jyvěnjé tí sir. Týt ěg tóg jagně nē han tí, Topě to. Jagně

jjvĕn ěg tóg tĭ, jagnĕ fe kaj tĕ ěg tóg tŭg¹ he tĭ gĕ, ěg tĕ jagnĕ mĕ ěg vĭ ki vĕmĕn kĕ. ⁴ Ũ tĕ ěg tĕ vĕnh vĭ ki katĭg ki vĕmĕn mŭn vĕ vĕnhmĕ tĕ ũn tar jĕ sir, Topĕ to, ũn vĕmĕn mŭ ti. Ũ tĕ ěg vĭ ki vĕnh jjvĕn tĭ ěn tóg ěg tar han kĕn mŭ sir, Topĕ to, ěg mrĕ vĕnh mĕn kĕ nĕtĭ ag kar.

⁵ Inh mĕn há tĭ vĕ, ājag kar tĕ ěg tĕ vĕnh vĭ ki katĭg tĕ Topĕ mrĕ vĕmĕn há há ra. Ājag kar tĕ ěg vĭ ki jagnĕ jykre to jagnĕ jjvĕn há nĕtĭ ra tóg há ra tag kĕfór nĭ. Kĕ tóg inh mĕ há kĕfór nĭ vĕ, ājag tĕ ke kĕn mŭ ra. Ũ tĕ ěg vĭ ki tóg mŭ vĕ ũ tĕ ěg tĕ vĕnh vĭ ki katĭg ki vĕmĕn mŭ ěn kĕfór nĭ, ũ tĕ ěg vĭ ki jagnĕ jykre to vĕnh jjvĕn tĭ ěn, mĕr, ha mĕ. Kejĕn ũ tóg ěg tĕ vĕnh vĭ ki katĭg ki vĕmĕn tĭ. Kar kĕ ũ tóg tĭ vĭ ěn mĕ kĕ ěg vĭ ki tóg mŭ sir, ti tĕ nĕn tóg ja ěn ti. Tag vĕ há tĭ gĕ. Ũ tĕ vĕnh mĕn kĕ nĕtĭ kar vĕ ki kanhrĕn kĕn mŭ sir, ti vĭ ti, kĕ ag tóg tĕ tar nĕtĭnh mŭ sir.

⁶ Inh kanhkĕ, ha vĕ. Hĕn ri ke mŭn sóg ājag ki jun kĕ ěg tĕ vĕnh vĭ ki katĭg ki vĕmĕn mŭ. Kĕ sóg ājag mĕ nĕn ũ há han ke tŭ nĭ ha, tĕ, ājag tĕ inh vĭ ki katĭg nĕtĭnh kĕ. Jĕvo isĕ ājag mĕ Topĕ tĕ inh mĕ nĕn tóg mŭ tĕ ěg vĭ ki kĕmĕn kĕ sóg tĕ ājag tar han mŭ sir, isĕ ājag mĕ sĕ nĕn to jykren mŭ kĕmĕn kĕ, sĕ ājag jjvĕn kĕ, sĕ ājag mĕ Topĕ vĭ ki nĕn rĕn kĕ nĭ ěn kĕmĕn kĕ. Kĕ sóg tĕ ājag tar han mŭ sir, mĕr, ha mĕ, ājag tĕ inh vĭ ki kanhrĕn kĕ.

⁷ Vĕn tĕ vĕkyn jafĕ to jykren nĭ, vĕkyn jafĕ ũ to ke gĕ. Ag tĕ kyn kórĕg kĕ ěg tóg ki katĭg nĕtĭ sir, ag tĕ vĕkyn mŭ ti. ⁸ Kĕ vĕkyn jafĕ tĕ trombĕta vĕ ge nĕgtĭ gĕ. Ag tĕ ti kyr mĕ kĕ soldado ag vĕ vĕnh kĕn kĕn ti, vĕnh gĕnh ke to. Ag tĕ tĕ kyn há han tŭ nĕtĭnh kĕ ag pi (jĕ) vĕnh gĕnh ke to vĕnh kĕn ke mŭ. ⁹ Ge tĭ nĭ gĕ, ěg vĭ ti. ěg tĕ ag tĕ ki katĭg ěn tóg kĕ ag tóg to jykren ke tŭ nĭ gĕ, ěg tĕ nĕn tóg mŭ to. Vĕkĕ ěg tóg vĕmĕn mŭ sir, ěg tĕ gen kĕ.

¹⁰ Vĕnh vĭ vĕ e nĕtĭ, ga tag kri. Povo kar vĕ vyrmĕ vĭ nĭ he kar nĕtĭ. ěg vĭ pĕ ki ěg tóg vĕmĕn ki kanhró nĕtĭ. ¹¹ Kĕ sóg kejĕn hĕ tá ke ũ vĭ mĕg tĭ. Sĕ tĕ vĭ ki katĭg nĕn kĕ sóg tĕ jykre ki kanhrĕn ke tŭ nĭ, ũn vĭ mŭ ti, kĕ tóg inh jykre ki kanhrĕn ke tŭ nĭ gĕ. Ge tĭ nĭ gĕ, ěg tĕ vĕnh vĭ ki katĭg ki vĕmĕn kĕ. Ki katĭg ěg tóg nĕtĭ sir.

¹² Topĕ kuprĭg tĕ ājag tar han mŭ ve sóg ājag tóg nĕtĭ, nĕn ũ ũ to. Kĕ tóg há tĭ. Kĕ há ra ěg mrĕ ke ag tar han jafĕ to ěn nĭ, ěn há to Topĕ mrĕ vĭmĕn, há vĕ: ěg vĭ ki jagnĕ jjvĕn, he mŭ.

¹³⁻¹⁴ ěg tĕ vĕnh vĭ ki katĭg ki Topĕ mrĕ vĕmĕn kĕ ěg tóg to jykren kĕ nĭ tŭ ra Topĕ mrĕ vĕmĕn tĭ. Kĕ, ĕ tĕ vĕnh vĭ ki katĭg ki vĕmĕn to tar nĕn kĕ Topĕ mĕ to vĭmĕn, tĕ tĕ ĕ tĕ nĕn tóg ja ěn ki kanhrĕn kĕ ěg mĕ ěg vĭ ki kĕmĕn to ĕ tar han jĕ gĕ. Kĕ ĕ tóg: “tag tóg ja inh nĭ, tag tóg ja inh nĭ,” hĕnh ke mŭ gĕ sir, kĕ tóg há tĭ. ¹⁵ ěg tĕ to jykren kĕ nĭ tŭ ra Topĕ

mrĕ vĕmĕn kĕ tóg há tĭ. ěg tĕ há ra to jykren kĕ nĕn kĕ tĕ mrĕ vĕmĕn kĕ tóg há tĭ gĕ. ěg tĕ to jykren kĕ nĭ tŭ ra Topĕ mĕ jĕn kĕ tóg há tĭ. ěg tĕ há ra to jykren kĕ nĕn kĕ tĕ mĕ jĕn kĕ tóg há tĭ gĕ. Sĕ tag han kĕn sór vĕ. ¹⁶ Ha vĕ, ĕ tĕ to jykren kĕ nĭ tŭ ra Topĕ to vĭ há han kĕ ĕ vĭ mĕg mŭ ag vĭ ki katĭg nĕtĭ, ĕ vĭ ti, ĕ tĕ ěg tĕ vĕnh vĭ ki katĭg ki vĕmĕn kĕ. Kĕ tóg ag tĕ ĕ mrĕ: “hĕ, há vĕ,” he sór mŭ ra tóg vĕnhmĕ tĭ. “Ti ne tóg mŭ vĕ? Sĕ ki katĭg tóg tĭ,” he jĕ ag tóg ke mŭ. ¹⁷ Tóg há han ĕ tĕgtĭ, ĕ tĕ ěg tĕ vĕnh vĭ ki katĭg ki vĕmĕn kĕ. Há ra ũ tĕ mĕg mŭ ag vĕ ki katĭg nĕtĭ, kĕ ĕ pi(jĕ) ag tar han tĭ.

¹⁸ ěg tĕ vĕnh vĭ ki katĭg ki vĕmĕn to sóg tar pĕ nĭ inhĕ. To tar nĕn kĕ sóg ājag kĕfór nĭ. ¹⁹ Há ra sóg tag tóg sór tŭ nĭ, ěg vĕnh mĕn kĕ nĕtĭnh kĕ. Hĕn ri ke mŭn sóg vĕnh vĭ tĕ mŭl (ke) han ke mŭ, ěg tĕ vĕnh vĭ ki katĭg ki vĕmĕn kĕ. Há ra sóg jĕrĭm mĕ ājag tar han ke tŭ nĭ. Há kĕ sóg tag tóg sór tŭ nĭ. Sĕ nĕn to jykren mŭ há tóg sór inh mŭ, kĕ sóg inh vĭ pir tĕ ājag tar han ke mŭ.

²⁰ Inh kanhkĕ, to jykren há han nĭ. Gĕr tĕ nĕn ũ to jykren tŭ ěn ri ke nĕtĭ sór tŭg nĭ. Vĕnh jykre pĕno há to gĕr tĕ ti ki katĭg nĭ ěn ri ke nĕtĭmĕn, ājag tĕ ti kórĕg han tŭ nĭ jĕ. Nĕn ũ há to jykren kĕ tóg inh mĕ ājag tĕ ũn sanh há ag tĕ nĕn ũ to jykren há ěn ri ke nĕtĭnh há tĭ. ²¹ Ve ra, Topĕ vĭ rĕn ki tag vĕ rĕn kĕ nĭ, ha mĕ. “Inh povo tĕ inh vĭ mĕ jĕvĕnh nĕtĭnh kĕ sóg ag mĕ ũn vĭ ũ ag vĭ ki inh vĭ jĕnĕnh ke mŭ. Povo tĕ vyrmĕ vĭ ag mĕ sóg: “ha ag mĕ inh vĭ ti tóg,” hĕnh ke mŭ, “ag vĭ tŭ ki há ra, ũ tĕ inh vĭ mĕ jĕvĕnh ag mĕ,” he jĕ sóg ke mŭ. Há kĕ ag tóg mĕnh ke tŭ nĭ, inh povo ti, ag tĕ ag vĭ tŭ ki ag mĕ vĕmĕn kĕ,” he tóg, ěg Senhor ti, Topĕ vĭ ra ki. ²² Há kĕ tóg tĕ ũ tĕ Topĕ ki ge jĕvĕnh ag tĕ ki katĭg han jafĕ nĭ, ěg tĕ vĕnh vĭ ki katĭg tĕ vĕmĕn mŭ ti. Ti ki ge kĕ nĕtĭ ag mĕ ke piĕ. Jĕvo ěg tĕ jagnĕ jykre ki kanhrĕn kĕ jagnĕ jjvĕn tag vĕ tĕ ti ki ge kĕ nĕtĭ ag tar han jafĕ nĭ. Ti ki ge jĕvĕnh ag mĕ ke piĕ.

²³ Ha vĕ, kejĕn ěg mrĕ ke ag vĕ vĕnh mĕn kĕn mŭ. Kĕ vĕnh kar tóg hĕn ri ke mŭn ěg tĕ vĕnh vĭ ki katĭg ki vĕmĕn mŭ. Kĕ ũ tĕ ki katĭg tóg vĕnh ke kĕtĭg mŭ, ũ tĕ Jesus ki rĕ ja tŭ ti hĕn ri ke mŭn. Kĕ tóg tĕ tĕ ājag tĕ vĕnh vĭ ki katĭg tag mĕ kĕ tóg ājag to: “kĕrĭ vĕnhmĕ ag nĕtĭ,” hĕnh ke mŭ sir, ón kĕ. ²⁴ Ājag tĕ ěg vĭ ki jagnĕ jykre ki kanhrĕn kĕ jagnĕ jjvĕn kĕ tóg há ra há tĭ. Kĕ ũ tĕ Jesus ki rĕ tŭ vĕ jun mŭ, ũ tĕ ki katĭg. Kĕ tóg ājag vĭ mĕnh mŭ, kĕ tóg to jykren ke mŭ sir. Ājag vĭ to tóg: “hĕ, há vĕ,” hĕnh ke mŭ. Ti jykre pĕno to tóg jykren ke mŭ gĕ. ²⁵ Ti tĕ nĕn ũ to jykren mŭ vĕ vĕnh ven kĕn ke mŭ, kĕ tóg tĕ mĕ e tĭnh mŭ sir. Mŭg ke tĕ gĕ ke mŭ. “Topĕ vĕ tĕ ũn mĕg nĭ,” he jĕ tóg ke mŭ. Kĕ tóg ki kanhró nĕnh mŭ, tóg jĕ tóg ke mŭ sir, Topĕ tĕ ājag mrĕ nĭ ti.

Culto ki vĕnh jykre

²⁶ Kŷ āĵag vēnh mǎn kŷ tag vŷ há nī, ha mē. Ū tóg Topē mŷ ĵān ke mŷ, ti mŷ cantar ken jé. Ū tóg Topē vī tŷ vēnh kanhrān kŷ tónh ke mŷ. Ū mŷ tóg nén ū tónh mŷ, Topē ti, ti tŷ tŷ āĵag ĵvĕn jé. Ū tóg ěg tŷ vēnh vī ki kagtŷg ki vēmĕn ke mŷ, ū tóg ti vī mē kŷ ěg vī pĕ ki tónh ke mŷ, ti tŷ nén tó mŷ ěn ti. Há kar ti nī, āĵag tŷ tag tŷ Topē to tar nŷtŷ jé. ²⁷ Āĵag tŷ ěg tŷ vēnh vī ki kagtŷg ki vēmĕn sór kŷ ūn pipir ag há tóg tónh ke mŷ, ěn ri ke mŷn ūn rĕgre, ke tŷ nŷn kŷ ūn tāgtŷ, ĵagnĕ ri ke. Ū tŷ tó kŷ ū tóg vŷnh ke tŷ nī sir. Ūn pir tŷ vēmĕn kŷ tóg há ti. Kŷ ū tóg ti vī mē kŷ ěg vī pĕ ki tónh ke mŷ gé sir, ti tŷ nén tó mŷ ěn ti. ²⁸ Keĵĕn tóg ki tŷ nī, ū tŷ ti tŷ nén tó mŷ ěn tŷ ěg vī ki tónh ke mŷ ti. Kŷ ěg tóg ěg tŷ vēnh vī ki kagtŷg tŷ vēmĕn ke tŷ nī sir, vēnh kar rŷnve. Āĵag ĩn há tá vēmĕn nī, ěg tŷ vēnh vī ki kagtŷg tŷ. ěn tŷ igreĵa krĕm vēmĕn tŷg nī, ěg tŷ vēnh vī ki kagtŷg tŷ, ū tŷ ti tŷ nén tó mŷ tŷ ěg vī ki tónh ke tŷ nŷn kŷ.

²⁹ Kŷ tóg āĵag tŷ ĵagnĕ ĵykre ki kanhrān kŷ ěg vī ki ĵagnĕ ĵvĕn ken kŷ tóg ge nī gé, ha mē. Ūn rĕgre vŷ tónh ke mŷ, ke tŷ nŷn kŷ ūn tāgtŷ, ĵagnĕ ri kĕn tón jé. Kŷ ag vī mĕg mŷ ag vŷ to ĵykrĕn ke mŷ, ag tŷ ti kygnĕ tŷ ve jé. ³⁰ Há ra ěn ri ke mŷn Topē tŷ vŷ nén ū tónh ke mŷ gé. Kŷ ūn vēmĕn vĕn mŷ tóg krŷg ěnh ke mŷ ver, kŷ ū tóg ti ri kĕn tónh mŷ sir, Topē tŷ ti mŷ nén tó ja ti. ³¹ Há kŷ āĵag kar vŷ ĵagnĕ ĵvĕn ke mŷ, āĵag tŷ ĵagnĕ ri kĕn vēmĕn kŷ. Gen kŷ āĵag tóg ĵagnĕ kanhrān ke mŷ sir, ĵagnĕ krŷ kuprāg ke āĵag tóg mŷ gé sir. ³² Topē kuprŷg vŷ ěg krŷn ti, ěg tŷ ĵagnĕ ĵvĕn jé. Há ra ti pi(jĕ) ěg tŷ nén tó sór tŷ ra ěg krŷ gŷnh ke tŷ. ³³ Há kŷ tóg Topē mŷ há tŷ nī, ěg tŷ ū vēmĕn jĕ ra ěg tŷ nén tónh ke mŷ ěn tó sór kŷ. ěg tŷ ĵagnĕ tŷ tó kar kŷ ěg tŷ nén tónh ke tó kŷ tóg ti mŷ há ti, kŷ vēnh kar tóg ĵatun mŷ mĕnh ke mŷ sir, ěg tŷ nén tó mŷ ti. Topē ĵykre kusan há vē.

³⁴ Topē tŷ vŷ tŷ ěg nŷtŷ. Kŷ ūn tŷtá fag vŷ vēmĕn ke tŷ nī, igreĵa krĕm. Hĕ tá igreĵa krĕm fag vŷ ĵatu nŷtŷgtŷ, ěmā kar mŷ, kŷ āĵag tóg fag ri ke ĵatu nŷtŷnh mŷ gé. “Tŷ fag tóg ag krĕm ke nŷtŷ,” he ja tóg nī, Topē ti, há kŷ fag tóg vēmĕn ke tŷ nī, igreĵa krĕm. ³⁵ Kŷ fag tóg āĵag tŷ Topē vī ki kanhrān há han tŷ nŷn kŷ fag tóg āĵag ĩn tá āĵag mĕn ki ĵĕmĕnh mŷ, āĵag tŷ ki kanhrān há han tŷ ja ěn ti. ěg mŷ'a tóg ti, fag tŷ igreĵa krĕm vēmĕn sór kŷ, kŷ ke sór tŷg nī. ³⁶ Āĵag ĵŷn tag ki króm sór tŷ nī, vēg isóg nī nī. “ěg há vŷ to ĵykrĕn há tāvŷ han ti, ěg há vŷ tó vĕn, vēnh kar jo, Topē vī ti,” he āĵag tóg ti, ěg kǎfór nŷtŷ sór kŷ. Há ra tóg e nŷtŷ. Jesus ki ge mŷ ag. Tó há han ag tóg ti gé. Ag mrĕ vēnh ĵykre pir han sórmmŷ.

³⁷ Āĵag kǎmŷ ū ĵŷn: “Topē vŷ ĩnh mrĕ vēmĕn ti, ti kuprŷg tŷ ĩnh krŷn tag to sóg tar tāvŷ nī,” he ti. Kŷn ĵŷn ki kanhró nī, sŷ āĵag mŷ Topē ĵykre tó mŷ tag, āĵag tŷ igreĵa krĕm

vĕnh mǎn ke to. ěg Senhor tŷ ěg mŷ vēnh ĵykre nŷm ĵan há vē, sŷ āĵag mŷ rǎn mŷ tag ti. ³⁸ Ū tŷ tag to: “nén ū tŷ vē,” he mŷ ra sóg ti to: “nén ū tŷ vŷ tŷ ā nī,” he mŷ gé.

³⁹ ĩnh kanhkā', Topē mŷ to vī mág, ti kuprŷg tŷ āĵag tar han jé, āĵag tŷ ĵagnĕ ĵykre ve kŷ ĵagnĕ ĵvĕn há han jé, ěg vī ki. Ū tŷ ěg tŷ vēnh vī ki kagtŷg ki vēmĕn sór kŷ ti mŷ: “vī tŷg ra,” he tŷg nŷ gé. ⁴⁰ Há ra ū vēmĕn jĕ ra ěg tŷ nén tónh ke mŷ ěn tó sór tŷg nī. To ĵykre kusa nŷtŷmmŷ.

15

Jesus rŷr jĕ

¹ ĩnh kanhkā', sŷ āĵag mŷ Jesus kǎme sér ěn tó mǎn ke vē, sŷ āĵag mŷ tó ja ěn ti. ěn kri fig āĵag tóg ti, kŷ āĵag tóg mŷ mŷgtŷ. ² Ti vī kri nŷm kŷ āĵag tóg krenkren ke mŷ, āĵag tŷ tovǎnh tŷ nŷn kŷ. Sŷ āĵag mŷ nén tó ja ěn tŷ tŷ' he tŷg nī, ke tŷ nī mŷ ra āĵag tóg vēké kri fi ja nŷnh mŷ. Kŷ āĵag tóg tá nén ū venh ke tŷ nī gé.

³ Sŷ āĵag mŷ Topē vī kǎmĕn kŷ sóg āĵag mŷ sŷ nĕn mĕ ja ěn há tó vĕn ja nŷgtŷ, há vŷ: Cristo vŷ ěg ĵagfŷ ter ja nŷgtŷ, ěg tŷ Topē vī mranh ja tugrŷn, he mŷ. Tag vŷ rǎn kŷ nī, Topē vī rá ki. ⁴ Kŷ ag tóg vēnh keĵ kǎtá ti fi ja nŷgtŷ. Kurǎ tāgtŷ tŷg kŷ tóg rŷr mǎn ja nŷgtŷ gé. Tag vŷ rǎn kŷ nŷ gé, Topē vī rá ki. ⁵ Kŷ tóg Pedro mŷ vēnh ven, kar kŷ ū tŷ 12 (ke) ag mŷ ke gé. ⁶ Kar kŷ tóg ū tŷ 500 (ke) kǎfór ag mŷ vēnh ven gé, vēnh ven pir ki, ag vēnh mǎn kŷ nŷtŷ ěn ki. ěn ag kǎmŷ ūn pipir ag tóg kǎgter ja nŷgtŷ, há ra ūn e ag tóg ver ěg mrĕ nŷtŷ. ⁷ Kar kŷ ĩhago tóg ti vē gé, kar kŷ ti tŷ ūn vin mŷ kar ag, ke gé, apóstolo kar ěn ag. ⁸ Kar kŷ sóg vǎhá ti vē gé, ag kar nón. Sŷ ti venh ke tŷ vē vē, sŷ kǎnhmar ti ki rá ja tŷ nŷn kŷ. ⁹ Apóstolo ag krĕm ke kar vŷ tŷ ĩnh nī. Sŷ tá krŷg ke tŷ vē vē, sŷ tŷ apóstolo nŷnh ke ti, isŷ Topē ki ge kŷ nŷtŷ ag vóg kónǎn jan kŷ, fag ke gé. ¹⁰ Há ra Topē tóg ĩnh ĵagǎtǎn, há kŷ tóg isŷ apóstolo han mŷ. Kŷ ti pi(jĕ) fagrŷnh mŷ ĩnh ĵagǎtǎn'. Rǎnhraj mág han ĩnh mŷr, ag rǎnhraj kǎfór kar. Há ra sóg ĩnh pir mŷ han tŷ nŷgtŷ. Topē há ne isar han tŷ', ĩnh rǎnhraj to'.

¹¹ Há ra ěg kar tóg Jesus tó ti. “Jesus vŷ rŷr jĕ,” he ag tóg ti, apóstolo ū ag, kŷ sóg tag tó ti gé, ag mrĕ. Kŷ āĵag tóg sŷ ti kǎmĕn kŷ ĩnh vŷ kri fig ti. ¹² ěg kar vŷ Cristo tŷ ter kar ti rŷr mǎn ja ěn tó ti.

Jesus mrĕ ěg rŷnrŷr mǎn ke mŷ gé

Cristo rŷr mǎn mŷ ra āĵag kǎmŷ ū tóg ón kŷ: “ěg ter kar kŷ ěg rŷr mǎn ke tŷ nī ha,” he tŷ'. Há tŷ vē. ¹³ ěg tŷ ěg ter kar kŷ rŷr mǎn ke tŷ nī há ra Cristo vŷ rŷr mǎn ja tŷ nŷnh mŷ gé vē vē. ¹⁴ Cristo rŷr mǎn ja tŷ nī há ra ěg tóg fagrŷnh mŷ āĵag mŷ ti kǎmĕn ja nŷnh mŷ gé vē vē. Kŷ āĵag tóg fagrŷnh mŷ kri fi ja nŷnh mŷ gé vē vē. ¹⁵ Kŷ ěg tóg Topē to ón ja nŷnh mŷ gé vē vē,

ĕg tŷ tŷ to: “Cristo rŷn mŷn ja tóg nŷ,” hen kŷ. Kŷ ĕg kar vŷ tŷ to  n ja nŷnh mŷ v . Hŷ ra tóg Jesus rŷn mŷn ja nŷ, Top  tŷ.

¹⁶ Hŷ, ŷn kŷgter mŷ ag rŷnrŷr mŷn ke tŷ nŷ ra Cristo vŷ rŷr mŷn ja tŷ nŷnh mŷ g  v  v , ha m . ¹⁷ Kŷ Cristo rŷr mŷn tŷ nŷ ra ĕg tóg fagrŷnh mŷ tŷ ki ge ja nŷnh mŷ g  v  v . Kŷ ĕg tóg Top  vŷ mranh ja ĕn hŷ ki nŷtŷnh mŷ v  ver; tŷ tŷ' he ja tŷ tŷ nŷnh mŷ v , tŷ rŷr mŷn tŷ nŷ ra ŷ tŷ Cristo ki ge kar kŷ kŷgter mŷ ĕn ag vŷ nŷgme ki vŷr kŷn kŷ nŷtŷnh mŷ g  v  v , ha m . ¹⁸ Hŷ kŷ tóg v nhmŷ tŷ,  jag tŷ: “rŷr mŷn ke tŷ ĕg nŷ,” hen kŷ. Cristo pi(j ) ĕg tŷ ga kri mŷ tag tŷvi ki rŷr nŷgtŷ. Kanhkŷ tŷ ĕg tóg junjun ke mŷ. Ke tŷ nŷ mŷ ra ĕg tóg ŷn jagŷgatar ag kŷf r kar nŷtŷnh mŷ v , ĕg tŷ fagrŷnh mŷ Jesus ki rŷ ja nŷtŷ ra. Hŷ tŷ v  mŷr.

²⁰ Cristo vŷ rŷr mŷn, ter kar kŷ. Hŷ v . ŷn kŷgter kŷ nŷtŷ ag kar kŷmŷ tŷ rŷr mŷn v n, Cristo tŷ, hŷ kŷ ĕg tóg rŷnrŷr mŷn ke mŷ g , ĕg tŷ tŷ ki ge kŷ. ²¹ ŷn pir tugrŷn ĕg kar vŷ kŷgter ke mŷ, hŷ kŷ ĕg tóg ŷn pir tugnŷn rŷnrŷr mŷn kŷn ke mŷ g , ĕg ter kar kŷ. ²² Adŷo tŷ Top  vŷ mranh tugrŷn ĕg tóg kŷgter kŷn ke mŷ, ĕg tŷ tŷ tŷ kr  nŷtŷnh kŷ. Ri ke tŷ nŷ, Cristo tugnŷn ĕg tóg rŷnrŷr mŷn kŷn ke mŷ g , ĕg tŷ tŷ ki ge kŷ nŷtŷnh kŷ.

²³ Top  tŷ n n to jŷkr n mŷn hŷ v , Cristo tŷ ĕg jo rŷr mŷn tag tŷ. Hŷ kŷ tóg rŷr mŷn v n. Kar kŷ ŷ tŷ Cristo ki ge kŷ nŷtŷ ag vŷ rŷnrŷr mŷn ke mŷ g  sir, tŷ kŷtŷg mŷn kŷ. ²⁴⁻²⁵ Kŷ vŷhŷ kurŷ tŷ ĕgno ve sir. Kurŷ ĕn kŷ Jesus vŷ Top  mŷ: “  hŷ ne ĕg kri ke j  hŷ,” henh ke mŷ, tŷ panh mŷ. ŷri tóg tŷ pŷi' mŷg nŷ ver, Cristo tŷ, kŷ tóg pŷi' ŷ ag vŷ tŷ tŷ' he kŷn mŷ, ŷn jŷkre tar kar, ŷ tŷ ĕg kŷf r nŷtŷ kar. Tŷ tŷ' he kŷn j  tóg ke mŷ, hŷ j  tóg ver tŷ pŷi' mŷg nŷ, Cristo tŷ, tŷ tŷ   kato t gt  mŷ ag jŷkre sŷn kŷn j , tŷ tŷ ag vŷ tŷ tŷ' he kŷn j .

²⁶ ĕg tŷ Top  vŷ mranh tugrŷn ĕg kŷgter kŷn mŷ. Hŷ ra tóg tŷ tŷ' henh ke mŷ g , ĕg ter mŷ tŷ, kŷ ĕg ter mŷn ke tŷ nŷ ha, kurŷ tŷ ĕgno ĕn kŷ. Tŷ tŷ ĕg ter mŷ tŷ tŷ' hen kŷ tóg hŷ kar nŷ sir. ²⁷ Hŷ, v nh kar vŷ tŷ tŷ kr m ke nŷtŷ, tŷ tŷ ag jŷkre sŷn kŷ, tŷ tŷ ŷn mŷg ag vŷ tŷ tŷ' hen kŷ. V nh kar vŷ tŷ tŷ kr m ke nŷtŷ, Cristo kr m. Hŷ ra ŷn pir vŷ tŷ tŷ kr m ke tŷ nŷ, hŷ vŷ: ŷ tŷ v nh kar tŷ tŷ kr m ke han ja ĕn, he mŷ, hŷ vŷ: Top , he mŷ. ²⁸ V nh kar tŷ tŷ kr m ke nŷtŷnh kŷ, kurŷ ĕn kŷ tóg tŷ kr m v nh f g ke mŷ g , tŷ k sin tŷ,   panh kr m, ŷ tŷ v nh kar tŷ tŷ kr m vŷn ja ĕn kr m. Kurŷ ĕn kŷ Top  tóg tŷ v nh kar kri ke j nh mŷ,   pir mŷ. Kŷ ŷ tŷ tŷ ri ke j nh ke tŷ p  nŷ.

²⁹ ĕg rŷr mŷn ke tŷ nŷtŷ ra  jag kŷ ŷ t g fagrŷnh mŷ ŷn ter mŷ ag jagfŷ v nh kygpenh mŷ v . Ag rŷr mŷn tŷ ra t g v nhmŷ tŷ v ,  jag tŷ ag jagfŷ v nh kygpenh ke tŷ. Hŷ tŷ v  hŷ ra. Rŷr mŷn j  ĕg tóg ke mŷ. ³⁰ Hŷ kŷ s g kurŷ

kar ki tŷ jagŷ v g tŷ g , hŷ ra s g ag mŷ v nh nenh tŷ nŷgtŷ, ŷ tŷ inh v g k nŷn s r mŷ ag mŷ. ³¹ Kurŷ kar ki s g ter kren' he tŷgtŷ. Ki hŷ s g t  tŷ, ki kanhr   jag nŷtŷ.  jag hŷ ki s g tŷ ŷn mŷg nŷ, Jesus Cristo ki, ĕg Senhor ki. ³² Cidade tŷ  feso tŷ s g mŷg mr  r r  ri ke han mŷr, hŷ ra t g inh mŷ n n ŷ hŷ han ke tŷ nŷ v , ĕg tŷ rŷr mŷn' he tŷ ra. ŷn kŷgter mŷ ag rŷnrŷr mŷn ke tŷ ra ĕg t g jatun mŷ ĕg tŷ n n to  n mŷ han ke mŷ v , ĕg tŷ: “mŷ nŷ, j n j , kron j , ĕg hŷn vaj kŷ ter ke mŷ,” hen kŷ, Top  ki ge tŷ ag ri k n ken kŷ. ³³ Hŷ tŷ v  hŷ ra.

Kŷgn  tŷg nŷ. Tag to jŷkr n nŷ, ha m : ŷn vŷ k r g ag vŷ j m  s r tŷg nŷ. V nh jŷkre hŷ pŷno han tŷ tŷ, ag vŷ k r g tŷ. ³⁴ Krŷ hŷ han ra, tag hŷ ne hŷ nŷ'. Top  vŷ mranh tŷg nŷ.  jag kŷmŷ ŷ vŷ Top  ki kanhr  tŷ nŷtŷ ver'. Tag to v nh mŷ  n nŷ.

ĕg rŷr mŷn ke to v nh jŷkre

³⁵ Kŷ ŷ t g to jŷkr n kŷ inh mŷ: “Top  hŷn h  ri kenh ke mŷ, tŷ tŷ ŷn ter mŷ ag rŷnrŷr mŷn j ?” he s r mŷ. “ĕg f r hŷn h  ri kenh ke mŷ?” he s r  jag hŷn mŷ. ³⁶ Krŷ tŷ  jag nŷtŷ mŷr'. N n ŷ fy jŷkre vŷ ĕg ter ri ke nŷ, ha m . ĕg tŷ kr n kŷ t g kugn nh tŷ, tŷ f r tŷ, j vo t g tŷ k t  mur mŷn mŷ sir. ³⁷ Kŷ tŷ fy pi(j ) tŷ f j ri ke nŷ g , tŷ tŷ han ke tŷ. Sŷ tŷ nŷ, trigo fy tŷ, n n ŷ kar fy tŷ ke g . ³⁸ Top  hŷ ne tŷ p n han mŷ, tŷ f j ke g , tŷ f j ke g . Tŷ hŷ ne to jŷkr n tŷ'. Kŷ t g n n kar fy mŷ tŷ f j ŷ nŷm', tŷ f j ŷ nŷm' he tŷ.

³⁹ Kŷ n n ŷ f r vŷ ge nŷgtŷ g . Tŷ pi(j ) pir nŷ g . ĕg f r vŷ vŷrmŷ nŷ, kar kŷ bicho f r vŷ vŷrmŷ nŷ g , kar kŷ s sŷ f r vŷ vŷrmŷ nŷ g , j sŷ f r tŷ, kar kŷ pir  f r vŷ vŷrmŷ nŷ g .

⁴⁰ Kŷ kanhkŷ t n ag vŷ vŷrmŷ f r nŷtŷ g ,  pr  ke ag vŷ vŷrmŷ f r nŷtŷ g . Kŷ ĕg ve vŷ ge nŷgtŷ g . Kanhkŷ t  ke ag ve vŷ vŷrmŷ nŷ,  pr  ke ag ve vŷ vŷrmŷ nŷgtŷ g . ⁴¹ Rŷ j ngr  vŷ vŷrmŷ nŷ, kŷs  j ngr  vŷ vŷrmŷ nŷ g , krŷg j ngr  vŷ vŷrmŷ nŷ g . Kŷ krŷg ag vŷ jagn  ri ke tŷ nŷtŷ g ,  jag j ngr  ki.

⁴² Ge tŷ nŷ, ĕg ter kar kŷ ĕg rŷr mŷn ke tŷ. Ter j  ĕg t g ke mŷ, kŷ t g ĕg tŷ n n ŷ fy kr n ri ke nŷ sir, ĕg f r tŷ ga ra r  mŷ tŷ. ĕg rŷr mŷn kŷ ĕg pi(j ) ter mŷn ke mŷ.

Kej n t g ĕg mŷ'a tŷ, ĕg ter ke to hŷ. Hŷ ra ĕg t g sŷnvŷ nŷtŷnh mŷ, ĕg rŷr mŷn kŷ. ⁴³ Kr j ĕg nŷtŷ. Hŷ ra ĕg t g tar nŷtŷnh mŷ, ĕg rŷr mŷn kŷ. ⁴⁴ ŷri ĕg t g tŷ  pr  ke nŷtŷ, kŷ ĕg f r vŷ tŷ  pr  ke f r nŷ. ĕg rŷr mŷn kŷ ĕg t g Top  kuprŷg jam  t  f r nŷtŷnh mŷ.  pr  ĕg f r nŷtŷ, kŷ ĕg t g tŷ  pr  ke nŷtŷ. Kŷ ĕg t g ĕg tŷ Top  kuprŷg jam  t  ĕg f r ŷ venh ke ki kanhr  nŷtŷ sir.  pr  ke f r ve v n  g tŷ. Kar kŷ ĕg t g Top  kuprŷg jam  t  f r ŷ venh ke mŷ,  pr  ke f r ve kar kŷ. ⁴⁵⁻⁴⁶ Hŷ kŷ tag t g r n kŷ nŷ, ha m : “ŷn ve tŷ, Adŷo tŷ vŷ rŷr nŷ ja nŷgtŷ. J vo ŷ tŷ  gno tŷ, Cristo tŷ vŷ   kuprŷg tŷ

nén kar rīnrīr han," he ja tóg nīgtī, Topē vī rá ki. ⁴⁷ Ūn ve ēn, Adāo ēn vỹ ga tỹ há (r) nī, hā kỹ ti jykre tóg tỹ ēprā ke jykre nī. Cristo vỹ tỹ kanhkā tá ke nī. ⁴⁸ Ūn ve vỹ tỹ ēprā ke nī, kỹ ti krē kar vỹ tỹ ēprā ke nỹti gé, ti mré. Jāvo Cristo vỹ tỹ kanhkā tá ke nī. Kỹ ti mré ke kar vỹ tỹ kanhkā tá ke nỹti gé, ti mré. ⁴⁹ Ēprā ke ēn ve ri ke ēg nỹti, ēg kar tỹ Adāo ve kỹ. Kỹ ēg tóg kanhkā tá ke ēn ve ri ke nỹtinh ke mũ gé, ēg tỹ Cristo ve kỹ, ēg rīnrīr mǎn ken kỹ.

Jesus kǎtīg mǎn ken kỹ tóg ēg kar han mǎn ke mũ

⁵⁰ Inh kanhkā', sỹ ājag mỹ tag tó há han sór vē, sỹ ki kanhrān há han kỹ, ha mē. Ēg fār tỹ ēprā ke tag pi(jé) Topē tỹ tỹ ēg pā'i nī venh ke mũ'. Nén ter ke mũ ēn pi(jé) nén ū ter vānh tá venh ke mũ'. Topē vỹ ēg han mǎn ke mũ, ēg tỹ ve jé.

⁵¹ Kỹ sóg ājag mỹ nén ū tó sór mũ gé, ājag tỹ mē ja tũ ti, ha mē. Ēg kāmī ū ag tóg ti jun ke pétēm mũ, kǎgter ke tũ ag tóg nī. Kỹ Topē tóg ēg kar han mǎn kǎn ke mũ, kurā ēn kǎ, ēg tỹ ti ki ge kỹ nỹtinh kỹ. ⁵² Kỹ tóg ēg tỹ pan ke kar mrin ke ēn ri ke ninh mũ, ti tỹ ēg han mǎn ke ti, trombeta kyr rēn kǎ. Trombeta kyr ēn vỹ mē há tĩnh mũ, kỹ ūn kǎgter mũ ag vỹ rīnrīr mǎn kǎn ke mũ, ag tỹ kǎgter mǎn ke tũ nī jé sir. Ēn kǎ tóg ēg han mǎn ke mũ gé sir, ēg tỹ ti jun ke pétēm mũ ra kǎgter ja tũ ra. ⁵³ Ha vé, ti tỹ ēg fār kókrānh mũ tag tỹ ū han tũ ra ēg tóg venh ke tũ ninh mũ vē, kanhkā ti. Hā kỹ tóg ēg fār ter ke mũ tag tỹ ū han ke mũ, ti han mǎn kỹ, ti ter mǎn tũ nī jé, kókrānh mǎn tũ nī jé. Kejēn tóg kēnh ke mũ. ⁵⁴ Ēg fār kókrānh mũ tag tỹ tóg ū han ke mũ, ti kókrānh vānh nī jé sir. Ēg fār ter ke mũ tag tỹ ū han jé tóg ke mũ, ti ter vānh nī jé. Kurā ēn kǎ ēg tóg vēnh rá tag venh ke mũ gé, vāsỹ rán kỹ nī tag, hā vỹ: "tũg ti huri, ēg ter ke mũ ti, ēg ter pǎte rēg kỹ," he mũ. "Topē vỹ tỹ tũg' hé, ēg ter ke mũ tỹ. ⁵⁵ Kǎgter kǎn ja ēg tóg nīgtī. Hā ra ēg tóg tag ve mǎn ke tũ nī ha. Nén ū tỹ ā préj tỹ ēg tugtǎn tỹ ēg tén ri ke ti nī, ēg ter ke mũ ti, hā ra Topē tóg tỹ tũg' hé," he tóg, Topē vī rá ki.

⁵⁶ Topē vī mranh hā tugrīn ēg tóg kǎgter ti. Nén ū tỹ ēg tugtǎg ti préj ri ken hā vē, hā vỹ: ēg tỹ Topē vī mranh, he mũ. Hā ra Jesus tóg tỹ tũg' he kǎn, ēg tỹ Topē vī mranh tỹ. Kỹ tóg nén ū préj ēn tỹ préj tũ nī ri ke nī sir. Ter mǎn ke tũ ēg tóg nỹti hā, kurā ēn kǎ. Topē vỹ ēg jyvēn ti. Ēg tỹ ti vī mranh hā tugrīn ēg tóg kǎgter kǎn ja nīgtī. ⁵⁷ Hā ra Jesus tóg tỹ tũg' hé huri.

Topē hā mỹ sóg vī há han mũ, ti hā vỹ ēg tar han tỹ, ēg tỹ ti vī mranh mǎn tũg jé. Ēg Senhor tỹ Jesus Cristo tugrīn tóg ēg tar han tỹ, Topē ti.

⁵⁸ Tag to jykrén kỹ tar nỹtīmī, Topē to, ājag tỹ ti ki rá tovānh tũ nī jé. Ājag to sóg há tāvi nī, inh kanhkā'. Ēg Senhor rānrāj han kǎn

sórmī. Tag to jykrén nī, ha mē: ēg pi(jé) véké rānrāj tĩgtī', ēg tỹ ēg Senhor rānrāj han kỹ'. Ti kaja ve jé ēg tóg ke mũ mỹr, kanhkā tá.

16

Ēg tỹ ēg mré Jesus ki ge kỹ nỹti ag jagāgtǎn ke

¹ Kỹ sóg ājag mỹ ājag tỹ ū tỹ Topē ki ge kỹ nỹti ra jagāgtar nỹti ag mỹ jānkamy jēnēnh ke ēn tó sór mũ gé sir, ājag tỹ inh ki nén jēmē sór mũ ti. Ga tỹ Galácia ta igreja krēm vēnh mǎn tĩ ag mỹ sóg tag tó ja nī, sỹ ājag mỹ tónh ke tag ti, ha mē. ² Domingo kar ki nén ū sī tỹ virmỹ nīmnī, ājag ĩn tá. Ū tỹ nén ū mág ēn tóg nén ū mág sī tỹ virmỹ nīm ke mũ gé, kỹ ū tỹ nén ū sī ēn tóg nén ū sī tỹ virmỹ nīm ke mũ gé. Ājag tỹ semana kar ki nīm han kỹ tóg komēr hā mág mũ sir. Kỹ tóg kar kỹ nī, sỹ ājag ki jun mũ ra. Ājag tỹ inh kǎtīg ken jo vyr mỹ nīm han ja tũ nīm kỹ tóg há tũ nỹ. ³ Kỹ ūn kuprēg nī gé, ag tỹ ājag tỹ nén ū ma mũ jé, Jerusalém ra, ājag tỹ tá ke fag mỹ nén ven sór mũ ti. Inh jun kỹ sóg ag jēgnēnh ke mũ, carta mré há. ⁴ Ājag tỹ nén ū ēn éh nīm kỹ sóg hēn ri ke mūn ma tĩg sór mũ gé, kỹ sóg ag mré tĩg mũ gé.

Paulo tỹ nén han sór mũ

⁵ Kỹ tóg, isỹ ga tỹ Macedônia mī kutēnh ken kỹ sóg vāhā ājag tá jun sór mũ sir. Isỹ Macedônia mī kutē sór vē. ⁶ Hā ra sóg ājag mré nīg mág sī han sór mũ, ti tỹ inh mỹ ki króm ken kỹ. Hēn ri ke mūn sóg prỹg kusa fīn rām ke mũ, ājag mré nī ki, kỹ ājag tóg sir inh jagāgtǎn kēnh ke mũ, isỹ kar hēn ra tĩg ken kỹ. ⁷ Inh pi(jé) ājag ve sī han sór mũ', hā ra sóg ver kutar nī, hā kỹ sóg kar hā ājag venh tĩg sór mũ. Sỹ ājag mré nī sór vē mỹr, ēg Senhor tỹ to há nīm kỹ. ⁸ Ver sóg cidade tỹ Ēfeso tag kǎ nī ki festa tỹ Pentecoste pétēm sór mũ. ⁹ Tag ki ke ag tóg mē há han mũ, inh vī ti, ū tỹ hēn ri ke ag. Hā ra kutar ki ver ū tỹ inh kato vāsānsān mũ ag vỹ e nỹti. Hā kỹ sóg Ēfeso tag kǎ nīg mág sī han sór mũ, sỹ kar ājag venh tĩg jé.

¹⁰ Hēn ri ke mūn Timóteo tóg ājag ki jun ke mũ. Kỹ ti vī jēmē há han nī, ti mỹ'āg tũ nī jé, ti tỹ ājag mré nīm kỹ. Ēg Senhor rānrāj han tóg tĩ mỹr, inh kóm. ¹¹ Kỹ ti to é he tũg nī, ti kyrũ há ra. Kỹ ti tĩg ken kỹ ti jagāgtǎn nī gé, ti tỹ jatun mỹ inh ki jun jé. Sỹ ti jāvānh vē, ēg régre ag mré há.

¹² Ēg régre tỹ Apolo mré sóg vēmén gé. Ti mỹ sóg to vī mũ vē, ti tỹ ājag venh tĩg jé, ēg régre tag ag mré há, ū tỹ ājag venh kāmũ tag ag mré. Hā ra tóg tĩg jāvānh nī ver. Ti tỹ ti mỹ ki króm ken kỹ ti nēji kejēn ājag venh tĩg ke mũ há ra.

Jesus ki ge kỹ nỹti ag tỹ jagnē mī ēkrén

¹³ Ājag kanē fān nī. Ēg Senhor ki rā tovānh tūg nī. Krónh ke tūg nī, tar nýtīmni. ¹⁴ Kŷ ājag tŷ nén ū kar han kŷ vēnh kar to há nýtīmni.

¹⁵ Kŷ sóg ājag mŷ nén ū to vī sór mŷ gé, Estéfanas to mŷr. Estéfanas fag vŷ Jesus ki ge vén ja nŷgtī, ājag jamá tá, ga tŷ Grécia tag tá. Kŷ fag tóg Topē tū fag ki rŷr nŷtŷgtī, Topē tū fag kar ki. ¹⁶ Hā kŷ sóg fag tó mŷ ājag mŷ. Kŷ fag vī jēmēmni. Kŷ Topē rānhrāj han mŷ ag kar vī jēmē kán nī, ke gé, ēg mré rānhrāj mŷ ag kar vī ti.

¹⁷ Estéfanas tóg inh ki jun há han, Fortunato ke gé, Acaico ke gé. Ag tŷ inh ki junjun kŷ inh fe tóg mŷrin ke mŷ mŷr. Sŷ ājag venh há tŷn kŷ tóg inh mŷ sér pē tī, sŷ ag ve kŷ, ājag jēgia kā ke vē mŷr, ag tŷ tŷ ājag mré ke nŷtŷn kŷ. ¹⁸ Inh mŷ ag tóg vī há han mŷ ājag to, kŷ ag tóg inh krī kusāg mŷ sir. Ag tŷ ājag krī kusāg ke vē gé. Ū tŷ ge to há tāvī nŷtŷmni.

¹⁹ Ga tŷ Ásia tá igreja krēm vēnhmān tī ag vŷ ājag mī ēkrég tī. Kŷ Aquila mré Priscila fag vŷ ājag mī ēkrén mág tī gé, fag tŷ ājag mré ēg Senhor ki ge kŷ nŷtŷn kŷ. Fag ĩn krēm fag tóg culto han tī. Fag ĩn tá culto to kāmŷ fag vŷ ājag mī ēkrég tī gé, ²⁰ kar kŷ ēg Senhor ki ge kŷ nŷtŷ fag kar ke gé. Jagnē to há tāvī nŷtŷmni, kŷ jagnē ki nhun ke ri ke han nī, Jesus mré ke kar ki, ājag tŷ jagnē nŷgē kāgmī kŷ.

²¹ Sŷ vāhā vēsóg ki ājag mŷ rán vē, ū tŷ inh vī rán ja pāte, inh, há vŷ: Paulo, he mŷ.

²² Topē mŷ sóg to vī tī, ti tŷ ū tŷ ēg Senhor to há tāvī tū ěn ag vóg kónān kán jé. “Marana tá,” he sóg tī, há vŷ: ha kātŷg, Senhor, he mŷ, ājag vī ki.

²³ Ēg Senhor tŷ Jesus mŷ sóg to vī tī, ti tŷ ājag tar han jé. ²⁴ Ājag jé isŷ ājag to há tāvī nī ki kanhrān, ēg tŷ Jesus Cristo ki ge kŷ nŷtŷn kŷ.

Hā vē.

PAULO TŶ CARTA HAN: CORINTO TÁ KE AG MŶ CARTA Ũ

¹ Paulo tŷ rá vĕ, ěg régre tŷ Timóteo mré. Jesus Cristo hā ne inh fĕg', isŷ tŷ ti apóstolo jĕ jĕ, Topĕ tŷ inh kuprĕg kŷ. Isŷ Topĕ tŷ ag mŷ rán vĕ, ũ tŷ cidade tŷ Corinto tá vĕnh mǎn tí ag mŷ, ũ tŷ Grécia tá vĕnhmǎn tí ag mŷ ke gé. ² ěg jóg tŷ Topĕ jĕ ājag tar han, ti jĕ ājag krĭ kuprāg, ěg Senhor tŷ Jesus Cristo ti ke gé.

Topĕ tŷ Paulo krĭ tŷ kǎnhvy' he ti

³ Topĕ mŷ sóg ví há han tí, ěg Senhor tŷ Jesus Cristo panh ti mŷ, ěg jóg mŷ, ũ tŷ ěg jagāgtǎn tí ěn mŷ. ěg vĕsŷrĕnh kŷ tóg ěg krĭ tŷ kǎnhvy' he tí, Topĕ tí. Ti hā mŷ sóg agradecer he tí mŷ. ⁴ Ti hā ne inh vĕsŷrĕnh mŷ ra inh krĭ tŷ kǎnhvy' he tí', inh jagtar tŷn kŷ. Ti tŷ inh krĭ tŷ kǎnhvy' he tugrĭn sóg inh kǎnhká ag krĭ tŷ kǎnhvy' he ki kanhró nĭ há, inh kǎnhká ũ tŷ nĕn ũ jagy vĕg mŷ ra. ⁵ Cristo jagtar ja ěn ri ke pĕ ve mág sóg mŷr, hā kŷ Cristo tóg inh krĭ kufy tŷ hĕn ri ke tŷ tú' he tí gé sir. ⁶ Hā ra sóg ājag jagfŷ jagtar nĭ, ājag tŷ tí hā to tar nŷtĭn jĕ gé, ājag krenkren jĕ. Topĕ tŷ isar han kŷ tóg inh kóm ājag tar han ke mŷ gé sir. Ājag tŷ inh kóm jagtar nŷtĭn kŷ ājag tóg inh kóm tí to krónh kenh ke tú nĭ gé sir. ⁷ Ājag ki ěkrĕn mág sóg tí, hā ra sóg ki kanhró nĭ, Topĕ tŷ ājag tar han ěn ki. Ũri ājag tóg hā ra inh mrĕ jagtar nŷtĭ, hā kŷ Topĕ tóg ājag krĭ tŷ kǎnhvy' he tí gé, ti tŷ inh krĭ tŷ kǎnhvy' he tí ěn ri ke han tóg tí, ājag mŷ.

⁸ Inh kǎnhká', ājag mŷ sóg inh jagtar mág ja tó sór mŷ. Ga tŷ Ásia tá sóg nĕn ũ jagy távi ve ja nĭ, tá ag tóg isŷ hĕn ri ke kren, kŷ sóg: "ŭri inh hŷn kren mǎn ke tú nĭ há," he ja nĭ. ⁹ "Ag tŷ isŷ tŷg' hĕnh ke hŷn," he sóg mŷ vĕ. ěn kǎ sóg Topĕ hā mĭ ěkrĕg mŷ sir, isŷ vĕnhmŷ kren mǎn ke tú nĭn kŷ. "Ti hā ne inh kren han ki kanhró nĭ'," he ja inh nĭ. "Ũn kǎgter mŷ ag rĭnrĭn mǎn ki kanhró tóg nĭ, kŷ tóg inh kren han ki kanhró nĭ gé," he ja inh nĭ. ¹⁰ Kŷ tóg inh kren han ja nĭ, iser kren mŷ ěn kǎ, kŷ tóg keĵĕn inh kren han mǎn ke mŷ gé. Ti hā mŷ sóg to ví tí, ti hā tŷ inh kren han jĕ. ¹¹ Kŷ iso vǎsǎn nĭ gé, iso Topĕ mrĕ ví kŷ, kŷ Topĕ tóg ājag ví mĕnh mŷ. Ti tŷ ājag ví mĕ tugrĭn inh jagāgtǎn kŷ ājag tóg tí mŷ agradecer hĕnh ke mŷ. Kŷ ũ tŷ hĕn ri ke ag vŷ Topĕ mŷ ví há han ke mŷ, ti tŷ inh jagāgtǎn ke tugrĭn.

Paulo tŷ Corinto tá ke ag vĕnh kǎtĭg ja tú

¹² Ha vé, inh jykre tóg tŷ ũn há nŷ, ki kanhró inh nĭ. Vĕnh kar mŷ sóg nĕn ũ há hā han tí, vĕnh jykre kuryj, kŷ sóg ki há tóg tí gé, Topĕ jykre han kŷ. Inh pi(jĕ) isŷ vĕsóg

ki nĕn to jykrĕn mŷ ěn há han tí'. Topĕ hā ne isar han tí', isŷ ti jykre ki króm jĕ. Kŷ sóg ājag mŷ ti jykre hā kǎmĕn ja nĭgtĭ gé. ¹³ Tag hā rán isóg tí gé, kŷ ājag tóg isŷ rá ve kŷ (ājag tóg) ki kanhrǎn ke mŷ gé sir. Ti pi(jĕ) mĕ jagy tí'. Ājag tŷ ki kanhrǎn kǎn kŷ tóg há tŷnh mŷ. ¹⁴ Ājag tŷ ki kanhrǎn sí tag kǎfór han kŷ tóg há tŷnh mŷ. Kŷ kurā ěn kǎ, ěg Senhor tŷ Jesus kurā ěn kǎ tóg ājag mŷ sér tŷnh ke mŷ, ājag tŷ inh ven kŷ. Kŷ tóg inh mŷ sér tŷnh ke mŷ gé, isŷ ājag ven kŷ.

¹⁵ Tag to jykrĕn kŷ sóg ājag ki jun kren ja nĭgtĭ. Isŷ ājag ki jun ke vĕ vĕ, isŷ ājag tar han jĕ. Isŷ vǎsŷ ājag tar han ja ěn ri ke han mǎn ke vĕ vĕ. ¹⁶ Kŷ sóg ājag ve kar kŷ (sóg) ga tŷ Macedônia ra tĭg ke mŷ vĕ. Kar kŷ, isŷ Macedônia tá kǎtĭg mǎn kŷ sóg ājag ve mǎn ke mŷ vĕ gé, ājag tŷ inh jagāgtǎn kŷ inh mŷ jǎnkamy nĭmŷnĭ' he jĕ vĕ vĕ, isŷ ga tŷ Judéia ra tĭg há han ke to. ¹⁷ Hā ra tóg inh mŷ ki krov ja tú nĭ, hā kŷ sóg kǎtĭg ja tú nĭ. Kŷ inh mŷ kanhir kŷ ājag mŷ: "kǎtĭg jĕ sóg ke mŷ," he ja nĭ? ¹⁸ Vó. Inh jykre pijĕ', isŷ kanhir kŷ tóg tí ěn tí. Kŷ sóg jykrĕ régre han tú nĭgtĭ gé. Ũn jykre régre ag tŷ: "hej," he mŷ ra ag tóg han sór tú nĭ. Ge tú inh nĭgtĭ. ¹⁸ Topĕ hā ne ón vǎnh nĭ', hā ra tóg ki kanhró nĭ, inh jykre pir nĭ ti. ¹⁹ Topĕ kósĭn jykre hā han sóg tí, Jesus Cristo jykre tí. Inh hā ne ājag mŷ ti kǎmĕn ja nĭ', Silas mrĕ, Timóteo mrĕ ke gé. Ti pi(jĕ) ā tŷ: "hej," he mŷ ra han ke tú nĭ'. Han tí tí, nĕn ũ kar tí, Topĕ kósĭn tí. ²⁰ Topĕ hā vŷ ěg mŷ ěg tŷ nĕn vĕnh ke tí to ja nĭgtĭ, kŷ ěg tóg tí kósĭn hā tugrĭn vĕg mŷ sir, ti panh tŷ ěg mŷ nĕn tó mŷ ěn tí. Hā tó sóg tí, vĕnh kar mŷ, Topĕ ón vǎnh ěn hā tó sóg tí. Kŷ ěg tóg tí hā mŷ ví há han tí sir, Topĕ hā mŷ, ěg tŷ tí tŷ ěg mŷ nĕn tó mŷ ěn to: "hā vé," hĕn kŷ. ²¹ Topĕ hā ne Cristo ki isar han, ājag mrĕ hā. Kŷ tóg ěg kuprĕg gé. ²² Kŷ tóg ěg nĭgĭĕg kŷ ěg vin tí gé. Ā kuprĭg jĕnĕg tóg mŷ ěg mŷ. Ti tŷ ěg mŷ ā kuprĭg jĕnĕg tugrĭn ěg tóg ki kanhró nŷtĭ, ti tŷ ěg mŷ nĕn ũ kar vin ke mŷ ěn tí.

²³ Ha vé, ki há sóg tó mŷ, Topĕ ne ki kanhró nĭ'. Inh ón tí nĭ ra tóg inh vóg kónǎn mŷ vĕ. Isŷ ājag to jŷ tú nĭ jĕ, hā jĕ sóg ājag tá jun ja tú nĭ ver, cidade tŷ Corinto tá. Sŷ tá jun ra sóg ājag to jŷnh ke mŷ vĕ. ²⁴ Inh pi(jĕ) ājag to tar han sór mŷ'. Jesus hā ki ge kŷ ājag nŷtĭ, ti hā to tar ājag nŷtĭ. Ājag fe tŷ mrin ke han sór sóg mŷ vĕ, hā jĕ sóg ājag to vǎsǎn tí vĕ.

2

¹ Hā kŷ sóg tag to jykrĕn ja nĭ, ha mĕ: "ag kanĕ jun mǎn sór tú inh nĭ," he sóg, "hā kŷ sóg ag vĕnh tĭg ke tú nĭ ver," he sóg ājag to. ² Ha mĕ, isŷ ājag kanĕ jun kŷ ũ nŷ hŷn inh fe tŷ mrin kenh mŷ? Isŷ ājag kanĕ jun kŷ ũ tŷ inh fe tŷ mrin kenh ke tóg tú tí. ³ Hā kŷ sóg ājag mŷ vĕnh rá ěn jĕnĕ gé, ājag tŷ inh

kanē jun tū nīn jé gé, sý ājag ki jun ký. Inh jun ký tóg inh mý há tīnh mý, ājag tý inh fe tý mrin ken ký. Tag to sóg jykrén tī gé, ha mē. “Ag tý inh fe tý mrin ke ký tóg hýn ag mý sér tī gé,” he sóg tī, ājag to. ⁴ Sý ājag mý carta ěn rán mūn ký sóg to fy mág mýr, ājag tigrīn sóg kanē jur, ājag tigrīn sóg věnh mý ěn. Inh pi(jé) ājag kanē jun sór ja nī. Isý ājag to há pē nīn ký sóg ājag mý věnh rá ěn han ja nīgtī, ājag tý isý ājag to há nī tag ki kanhró nýtīn jé.

Ěg tý jagně mý věnh pāte fón ke

⁵ Ha mē, ājag kāmī ũ tóg ājag kanē jur han ja nī. Ti pi(jé) isavīn kanē jun ja nī. Ājag kar kanē jun ja tóg nī. Hēn ri ke mūn sóg tó há han ja tū nī, isý: “ājag kar,” he ký. Ājag kāmī ũn e kanē junjur han tóg há ra, ti tý Topē ví mranh tigrīn. ⁶ Ký ājag tóg hur ti mý ví kónān. Ha ti tovānh, gen ký. ⁷ Vāhā ti mý věnh pāte fón nī, ti mý věnh ví há há tómnī. Ke tū nī (mū) ra ti fe kaj tóg ti tén ke mū, ha vemnī. ⁸ Há ký sóg ājag mý tag to ví sór mū vāhā, ha mē: ti mý ven nī, ājag tý ti to há nýtī ti. ⁹ Isý ājag tý inh ví kri fig mý ěn ve sór ja vē, há jé sóg ājag mý věnh rá ěn jēnē ja nī, mýr, ha mē. ¹⁰ Ājag tý ũ mý věnh pāte fón ký sóg ti mý věnh pāte fón tī gé. Kejēn sóg věnh pāte fón tī, ũ mý. Ký sóg Cristo rīnve ti mý věnh pāte fón tī, ājag jagāgtān ký. ¹¹ Satanás tý ěg tý hē ri ke tū nīn jé sóg věnh pāte fón tī. Ti tý nén to jykrén mū ěn ki kanhró ěg tóg nī mýr, Satanás tý nén to jykrén mū ti.

Paulo krī kufy

¹² Ha vé, isý cidade tý Trōade tá jun ja nīn ký sóg tá ke ag mý Cristo kāme sér ěn tó ja nīgtī. Ký ag tóg jēmē há han ja nīgtī, ěg Senhor tý ag krīn ký. ¹³ Há ra sóg ěg mré ke tý Tito ve ja tū nī tá. Isý tá ti venh ke vē vē, há ra tóg ki tū nī, isý tá jun mý ra. Há ký sóg ti to krī kufy nī ja nīgtī. Há ký sóg ag mý: “isý ke vē,” he ký tīg ja nī sir, ga tý Macedōnia ra, ti nón.

Jesus ví tý nén ger há ri ke nī

¹⁴ Há ra sóg Topē há mý ví há han tī. Ti há ne inh jēnēg tí, isý ěmā kar mī tīg jé, Cristo tigrīn. Ký věnh kar tóg ti tý tý ũn mág pē nī há vēg tí, ag tý inh jykre jagma ěvānh ký. Há ký věnh kar tóg ti ki kanhrān mū sir, isý ag mý ti tón ký. Ký tóg ag mý nén ger há kri nī nī, ag tý ti ví mēn ký. ¹⁵ Nén ger há tóg věnh kar kri rūm ke tí. Ri ke ti nī, isý věnh kar mý Cristo kāmén ký, ag tý Topē ki kanhrān jé. Vēnh kar mý sóg ti ví tó ti, ũn krenkren mū ag mý, ũn vāgfor ký nýtī ag mý ke gé. ¹⁶ Ũn vāgfor ký nýtī ag tý inh ví vég mū ra kri fig tū nīn ký ag tóg nūgme ki vég ke mū. Ký inh ví tóg ag mý nén ũ ter ger gy ěn ri ke nī. Ag jāvo ũn krenkren mū ag tý inh ví jēmē ký ag tóg rīnrīn ke mū, ag tý inh ví kri nīm ký. Ký inh ví tóg ag mý ěg tý nén ger há mē ký ěg fe tý mrin ke ěn kri nī nī. Há ra ěg pi(jé) vēsóg ki věnh

rānrhāj tag han há nýtīgtī. ¹⁷ Ha vé, ũ ag vý Topē ví kāmén to ti kaja ve sór tí, jānkam ve sór to ag tóg Topē ví kāmén tí. Ke tū nī ký ag tóg ti ví tó ěn tigrīn vēsý ũn mág han tí. Ag jāvo inh pi(jé) ti kaja ve sór tí, inh pi(jé) vēsý ũn mág han sór mū. Cristo ki rá ký sóg Topē rīnve ti kāmén tí. Jykre pir han sóg tí gé mýr. Ký ũ tý inh jēnēg mū vý tý Topē ti nī.

3

Vēnh jykre tåg

¹ Ký ājag hýn iso: “tý sóg ũn há nī, he tóg tí, Paulo tí,” he sór tí. Há tū vē. Ũ ag tóg ājag mý carta to ví tí, ký ag tóg: “ũn há vý tý ti nī, hemnī iso, carta ki,” he tí, “ký věnh kar tóg věnh rá tag ve ký isý tý ũn há nī ki kanhró nýtīn mū,” he ag tóg tí. Inh pi(jé) carta tý ge ma tīg sór mū. ² Inh mý ājag tóg carta ri ke nýtī. Ājag mī sóg ěkrég tí, ký sóg věnh kar mý ājag kāmén tí. Inh há ki ag tóg ājag jykre há vēg tí, ký ag tóg isý tý ũn há nī ěn ki kanhrān mū sir. Há ki ājag tóg carta ri ke nýtī. ³ Ājag mý sóg Cristo jykre kāmén ja nī, ký ājag tóg mī mūgtī. Ký věnh kar tóg ājag jykre ve ký (ag tóg) Cristo ki kanhró nýtī, ký ājag tóg tý Cristo tý věnh rá ri ke nýtī, sý carta han ja ri ke. Há ra ti pi(jé) caneta tý rán ký nī. Topē kuprīg tý tóg rán ký nī, ũn rīr nī ěn kuprīg tý tóg rán ký nī, carta ěn tí. Ký tóg pó tý rán jāfā kri rán ký nī tū nī gé. Ěg ki tóg rán ký nī, ký tóg tý ěg jykre nī sir, carta ri ke ěn tí.

⁴ Topē há vý Cristo tý isar han tí, há ký sóg ājag ki carta tý ge han ki kanhró nī. ⁵ Inh pi(jé) vēsóg ki nén ũ há to jykrén ki kanhró nī. Inh pi(jé) vēsóg ki nén ũ há han ki kanhró nī gé. Hý, Topē há ne isar han tí, isý nén ũ há han ke to. ⁶ Ti há ne inh krīn tí, isý ti jykre tåg kāmén jé, věnh kar mý. Ti pi(jé) ěg mý vāsý nén rán ký nī ěn tó mán mū. Vāhā tóg ěg mý ā kuprīg jēnēg mū. Vēnh jykre tåg to ken há vē, há vý: “Topē kuprīg tý ěg krīn mū,” he mū. Ha vé, Topē kuprīg vý ěg rīn tí, jāvo vāsý Topē ví rán ký nī ěn vý ěg tén ke ja nīgtī, ěg tý mranh ký.

⁷ Topē ví tý vāsý rán ký nī ja ěn vý pó kri rán ký nī ja nī, ũ tý ěg tén mū ěn tí. Moisés tóg pó kri ti rán ja nī, Topē tý ti mý tón ký. Ti tý ti mý tó kar ký ti kakā tóg jēngrē nī ja nīgtī, Moisés ti. Ký tóg Israel ag mý e ja tí, Moisés kakā ki ěvānh tū ja ag tóg nīgtī sir, ti tý kakā jēngrē nīn ký. Há ra tóg kejēn tū he ja nīgtī gé, ti kakā jēngrē tí. ⁸ Ký ũ tý Topē kuprīg kāmén mū ěn hýn tóg Moisés kakā jēngrē kāfór nī, ti sīnvī kāfór ti nī. ⁹ Moisés vý Topē tý ěg vóg kónān ke ěn tó ja nīgtī. Há ra Topē ví tag tóg ti kakā jēngrē han, ti sīnvī han tí. Jāvo sóg Topē tý ěg mý věnh pāte fón ke ěn há tó tí. Ti tý ěg to “jykre há ag nýtī ha,” he mū ěn tó sóg tí. Topē ví tag tigrīn sóg Moisés sīnvī kāfór pē nī. ¹⁰ Ký vāsý nén sīnvī ěn tóg vāhā ěg mý sīnvī tū nī ha, vāsý jēngrē ěn tóg

ĕg mŷ jĕngřĕ tŷ nŷ ha, ĕg tŷ ŷ tŷg tag sŷnvŷ ve kŷ, ĕg tŷ ŷ tŷg jĕngřĕ ven kŷ. Űn tŷg tag vŷ nĕn kar sŷnvŷ kŷfŷr nŷ. ¹¹ Vŷsŷ rŷn kŷ nŷ ja ĕn tŷg tŷ' he ja nŷ. Kŷ ŷ tŷ tŷ' he mŷ ĕn tŷg sŷnvŷ ja nŷgtŷ ge. Tŷ jŷvo isŷ vĕnh jŷkre tŷ mŷ tag vŷ tŷ' hĕnh ke tŷ pĕ nŷ, hŷ kŷ tŷg ŷn si sŷnvŷ ĕn kŷfŷr nŷ.

¹² Ĕg tŷ tag venh ke jŷvŷnh sŷg mŷ mŷr. Hŷ kŷ sŷg jamŷ hŷr(a) tŷ mŷ, inh pi(jĕ) sŷ ag mŷ tŷ jĕ to mŷ'ŷg mŷ'. ¹³ Moissĕs rŷ ke han tŷ sŷg nŷ. Kur tŷ tŷg vĕnh kri fŷn ja nŷ. Kŷ tŷg vĕnh pugřŷn ja nŷ, ti tŷ ŷ kakŷ jĕngřĕ ĕn pĕju jĕ. Hŷ ra tŷg komĕr hŷ tŷ' he ja nŷ, ti jĕngřĕ ĕn ti. Hŷ kŷ tŷg kur krĕm vĕnh pĕju, Moissĕs tŷ, Israel ag tŷ ti jĕngřĕ vĕg tŷ nŷ jĕ. ¹⁴ Hŷ ra ag tŷg ŷri ki kagtŷg nŷtŷ gĕ ver. Kyvŷ rŷ ke ag nŷtŷ, kutu, Israel ag. Ag tŷ vŷsŷ rŷn kŷ nŷ ĕn to ken kŷ tŷg ag mŷ Moissĕs vĕnh pugřŷn kŷ nŷ ĕn rŷ ke nŷ, ti pŷkřŷ rŷ ke. Ag tŷ ki kagtŷg to ken hŷ vĕ. Cristo hŷ tugřŷn ĕg tŷg vŷsŷ nĕn rŷn kŷ nŷ ĕn to jŷkrĕn hŷ han mŷ ha, hŷ ra ag tŷg ki kagtŷg nŷtŷ jŷvo. ¹⁵ Hŷ kŷ ag tŷg Moissĕs tŷ nĕn rŷn mŷ to ke ĕn mĕg tŷ, hŷ ra ag tŷg to jŷkrĕn tŷ nŷgtŷ, kŷ tŷg Moissĕs vĕnh pugřŷn ĕn rŷ ke nŷ ag mŷ, ti pŷkřŷ ĕn rŷ ke. ¹⁶ Kejĕn ŷ tŷg ĕg Senhor ki rŷ mŷ, ag kŷki ŷ. Kŷ tŷg vŷhŷ ag tŷ ti vĕnh pugřŷ vŷm rŷ ke nŷ. ¹⁷ Hŷ kŷ tag tŷg rŷn kŷ nŷ, Topĕ vŷ rŷ ki, ha mĕ: Moissĕs tŷ ĕg Senhor mrĕ vĕmĕn kŷ tŷg ŷ vĕnh pugřŷn tŷ vŷm ke ja nŷgtŷ," he ja tŷg nŷ, Topĕ vŷ rŷ ki. Topĕ kupřŷg to ken hŷ vĕ, ĕg Senhor he mŷ tag ti. Kŷ ĕg Senhor kupřŷg hŷ ne ĕg kygvŷn ke mŷ', ĕg tŷ ti vŷ ki krŷm ke to. ¹⁸ Hŷ kŷ tŷg ĕg mŷ ti vĕnh pugřŷn tŷ vŷm ke ja rŷ ke nŷ, kŷ ĕg tŷg ĕg Senhor sŷnvŷ ĕn, jĕngřĕ ĕn ve hŷ han tŷ. Ĕg tŷ vĕnh ve jafŷ ki nĕn ŷ ve hŷ ĕn rŷ ke tŷg nŷ sir. Ĕg tŷ ĕg Senhor ki ĕvŷnh kŷ ĕg tŷg ti rŷ ke nŷtŷn ke mŷ gĕ. Komĕr hŷ ĕg tŷg ve ŷ han ke mŷ, ti ve ĕn rŷ ke, ĕg tŷ ti tugnŷm kŷ, ĕg tŷ ĕg Senhor tugnŷm kŷ, ti kupřŷg ti.

4

Paulo krŷj nŷ

¹ Inh rŷnhrŷj hŷ vĕ, Topĕ tŷ inh mŷ vĕnh rŷnhrŷj nŷm jan hŷ vĕ. Kŷ tŷg inh jagŷgtŷn mŷ gĕ, isŷ ti rŷnhrŷj to krŷnh ke tŷ nŷ jĕ. ² Hŷ, ŷ ag tŷg nĕn tŷ ĕg mŷ'ŷg han tŷ ĕn han tŷ, kuty tŷ, ŷ tŷ ag vĕg tŷ nŷn jĕ. Vĕnh jŷkre tŷ ge tovŷnh kŷn inh hurŷ mŷr. Kŷ sŷg ŷjag mŷ ŷn tŷ nŷgtŷ gĕ, ŷjag lograr hĕnh ke tŷ sŷg nŷ gĕ. ŷn kŷ sŷg: "Topĕ vŷ tag tŷ ja nŷ," he tŷ nŷ gĕ. Ki hŷ sŷg tŷ tŷ. Topĕ rŷnve sŷg vĕmĕn tŷ, hŷ kŷ sŷg ŷn tŷ nŷgtŷ. Ű tŷ isugnŷm mŷ ĕn vŷ ki kanhrŷn kŷn ke mŷ, inh jŷkre ki. ³ Kŷ ŷ tŷg kejĕn ki kagtŷg nŷtŷ, isŷ Jesus kŷme sĕr tŷ mŷ ĕn ki. Ag mŷ tŷg nĕn ŷ pĕju kŷ nŷ rŷ ke nŷ. Ű tŷ vŷgfor kŷ nŷtŷ ag vĕ, hŷ kŷ ag tŷg ki kanhrŷn tŷ nŷgtŷ. ⁴ Kyvŷ ag nŷtŷ, krŷ tŷ ag nŷtŷ. Jesus ki ge sŷr tŷ ag nŷtŷ, Satanŷs tŷ ag kyvŷ nŷm ti kŷ. Ĕprŷ pŷ'ŷ ag kri ke vŷ tŷ ti nŷ, Satanŷs ti.

Tŷ tŷ ag kyvŷ nŷm ti kŷ ag tŷg Cristo kŷme tag to jŷkrĕn tŷ nŷgtŷ. Tŷ jĕngřĕ vĕg tŷ ag tŷg nŷgtŷ, ti sŷnvŷ ti. Cristo hŷ vŷ tŷ Topĕ kŷnhvĕg rŷ ke nŷ, ti ve rŷ ke.

⁵ Inh pi(jĕ) inh jŷkre kŷmĕn tŷ'. Jesus Cristo hŷ kŷmĕn sŷg tŷ, ti tŷ tŷ ĕg Senhor nŷ ti. Jŷvo sŷg tŷ ŷjag camarada rŷ ke nŷ, isŷ Jesus to hŷ nŷn kŷ. ⁶ Hŷ vĕ, ŷ tŷ kutyg mŷ ra kurŷg han mŷ ĕn tŷg ĕg ki kurŷ han mŷ gĕ sir, Topĕ ti, ĕg tŷ ki kanhrŷn jĕ, Topĕ tŷ tŷ ŷn mŷg nŷn ki. Ĕg tŷ Cristo ve kŷ ĕg tŷg Topĕ kŷ kanhrŷn tŷ. Cristo vŷ tŷg Topĕ ve hŷ pĕ nŷ. Ĕg ki kurŷ to ken hŷ vĕ, hŷ vŷ: Topĕ ki kanhrŷ he mŷ.

⁷ Ĕg tŷ tŷ ĕprŷ ke nŷtŷ (hŷ) ra tŷg ĕg kanhrŷn sŷr tŷ, kŷ tŷg ĕg tŷ go'or tŷ kukřŷ han kŷ kŷki jŷnkamy e vin ĕn rŷ ke nŷ. Ĕg hŷ vŷ tŷ go'or tŷ kukřŷ ĕn rŷ ke nŷtŷ, ĕg krŷj nŷtŷn kŷ, inh ke gĕ. Hŷ ra tŷg ĕg kanhrŷn tŷ, vĕnh kar tŷ ti hŷ tŷ tŷ ŷn tar tŷvŷ nŷ ĕn ve je. Jŷnkamy rŷ ke to ken hŷ vĕ. Ĕg pi(jĕ) tar nŷtŷ'. Ű tŷ ĕg tar han mŷ vŷ tŷ Topĕ ti nŷ. ⁸ Inh krŷj nŷ ra Topĕ tŷ isar han mŷ vĕ, ha vĕ ha. Nĕn kar tŷg inh kutŷn tŷ, hŷ ra inh pi(jĕ) to krŷ kufy han tŷ'. Kejĕn tŷg inh jŷkre tŷ tŷgtŷ, kŷ tŷg isŷ: hŷ mŷ vŷ? he ja hŷ tŷgtŷ, hŷ ra inh pi(jĕ) to krŷnh ke tŷ'. ⁹ Inh vŷg kŷnŷn ag tŷg tŷ, hŷ ra Topĕ pi(jĕ) isovŷnh tŷ'. Inh rŷnh ag tŷg tŷ, hŷ ra ag pi(jĕ) isĕn tŷ'. ¹⁰ Kurŷ kar ki sŷg Jesus vĕsŷrĕnh ĕn rŷ ke han tŷgtŷ. Hŷ tugřŷn vĕnh kar tŷg Jesus rŷr nŷ tag venh ke mŷ gĕ, inh vĕsŷrĕnh tugřŷn. ¹¹ Kurŷ kar ki sŷg ter kren tŷ, Jesus tugřŷn. Hŷ ki Jesus rŷr nŷ tŷg inh ki ve hŷ tŷ, inh fŷr vag ke mŷ ra. ¹² Iser kren kŷ ŷjag tŷg tar nŷtŷ jŷvo, rŷnrŷr ŷjag nŷtŷ.

¹³ Tag vŷ Topĕ vŷ ki rŷn kŷ nŷ, ha mĕ: "Topĕ vŷ kri nŷm inh, hŷ kŷ sŷg tŷ," he ja tŷg nŷgtŷ, Topĕ vŷ rŷ ki. Topĕ vŷ tag hŷ vŷ inh jŷkre han tŷ, hŷ kŷ sŷg tŷ gĕ. Kri fig sŷg tŷ, hŷ kŷ sŷg tŷ tŷ mŷr. ¹⁴ Topĕ ne ĕg Senhor tŷ Jesus rŷn mŷn ja nŷ'. Ĕn vŷ inh rŷn mŷn ke mŷ gĕ, ki kanhrŷ sŷg nŷ. Kurŷ ĕn kŷ tŷg ŷjag mrĕ inh jĕ prĕr ke mŷ, ĕg tŷ ti mŷ vĕnh ven jĕ. ¹⁵ ŷjag tugřŷn sŷg ti jagy tag ve kŷn tŷ. Kŷ komĕr hŷ ŷn e tŷg Topĕ tŷ ag jagŷgtŷn tag mĕnh ke mŷ. Vĕnh grun jĕ ĕg tŷg ke mŷ, kŷ ŷn e tŷg sir ti mŷ vŷ hŷ han ke mŷ. Kŷ Topĕ to vŷ hŷ han mŷ ag tŷg e tŷvŷ nŷtŷ sir. Topĕ tŷ tŷ ŷn mŷg nŷn hŷ vĕ.

Ĕg tŷ Jesus ki ge kŷ nŷtŷn kŷ ĕg krenkren ke

¹⁶ Hŷ kŷ sŷg to krŷnh ke jŷvŷnh nŷ. Ha vĕ, inh fŷr tag tŷg krŷj nŷ, komĕr hŷ tŷg ter sŷr mŷ, ti vag jĕ. Hŷ ra inh kupřŷg tŷg tar nŷ jŷvo. Kurŷ kar ki tŷg vĕnh han mŷn tŷ, Topĕ tŷ isar han kŷ, inh kupřŷg ti. ¹⁷ Tag ki sŷg ti jagy vĕg tŷ, hŷ ra tŷg inh mŷ kŷnhvy nŷ. Tŷ' he jĕ tŷg ke mŷ, tag ki ti jagy ti. Tŷ ĕg tŷg nĕn ŷ hŷ tŷvŷ venh ke mŷ, ĕg tŷ tag ki ti jagy ve ja tugřŷn, hŷ ra tŷg tŷ' he jŷvŷnh nŷ, ĕg tŷ tŷ nĕn venh ke mŷ ĕn ti. Ki kagtŷg ĕg nŷ ver, hŷ ra tŷg hŷ tŷvŷ nŷnh mŷ, ĕg tŷ tag ki nĕn ŷ hŷ ve kŷfŷr

ti nĩnh mũ, tá. ¹⁸ Hã ve sór inh nĩ, hã mũ sóg êkrég tí. Ver êg tóg vég tú nĩgtĩ, sý nén ve sór mũ tag ti. Hã ký sóg êg tý nén (ũ) vég mũ tag to jykrén sór tú nĩgtĩ. Êg tý nén (ũ) vég mũ tag vỹ tú' henh ke mũ. Êg tý ùri nén (ũ) vég tú ên vỹ tú' henh ke tú nĩ, êg tý tá nén venh ke mũ ên ti.

5

¹ Êg fár vỹ êg pãjõ ri ke nĩ. Tũ' he jé tóg ke mũ, êg fár ti. Hã ra Topê ne êg mý ìn tãg ri ke han ke mũ', kanhkã tá'. Hã ra tóg êg tý tag ki ìn han ri ke tú nĩ. Tũ' he jãvãnh tóg nĩ, Topê tý êg jamã tãg han mũ ti. ² Tag ki êg tóg vësýrênh tí, êg fár tý êg pãjõ ri ke tag ki. Ký tóg êg tý kanhkã tá êg jamã tãg ên venh há ti. Hã jé êg tóg prér tí. Ký tóg êg tý kur tãg tu ri ke nĩ. ³ Êg tý kur tu ký êg kator tú nýtĩ. Êg kur ri ke ti nĩ, kanhkã tá êg jamã ti, êg tý êg fár tãg tun ký. ⁴ Ha vé, ki hã sóg tó mũ. Tag ki, êg tý êg fár tý pãjõ ri ke tag ki nýtĩn ký êg tóg vësýrênh tí, êg mý êg ter jãvãnh tĩn ký. Êg mý tóg êg rĩr hã tag tý kanhkã tá jun há tí vë, ký tóg êg tý tag ki êg kur kunũg tú ra êg tý kanhkã tá jun ký êg kur tãg tu ri ke nĩnh mũ, êg mý. Ký êg tý êg fár tãg ve ký êg fár si tóg tú' he mũ, êg ter tú ra. Tag há tóg êg mý há ùnh mũ vë. ⁵ Êg tý kanhkã tá êg fár tãg venh ke jé Topê tóg êg mý vènh jykre nĩm, ký tóg êg mý ã kuprĩg jênê gé. Hã ki êg tóg ki kanhrõ nýtĩ, êg tý tá nén (ũ) venh ke mũ ên ki.

⁶ Hã ký tóg inh mý sér tí. Êg tý ver ga kri mũn ký êg tóg êg Senhor vég tú nĩgtĩ ver. ⁷ Êg tý ti vég tú ra êg tóg ti vĩ kri fig tí. ⁸ Ký sóg kanê jur mãn tú nĩ ha. Isý inh fár tý pãjõ ri ke tag tovãnh há tóg tí, sý êg Senhor mré nĩ jé, inh jamã pã tá. ⁹ Hã ký sóg vãsãn tí, inh jykre tý ti mý há nĩ jé. Isý tag kã nĩ ký sóg vãsãn tí, ký sóg tá vãsãn ke mũ gé, sý tá ti mré nĩnh ken ký.

¹⁰ Ha vé, êg kar vỹ Cristo mý vènh ven ke mũ, ti tý êg jykre tugnỹm jé. Ký tóg êg mý nĩm ke mũ, êg tý tag ki nén (ũ) han mũ kaja ti. Û tý tag ki nén (ũ) há han mũ ên tóg ã tú kajan venh ke mũ gé, ký ù tý tag ki nén (ũ) kórég han mũ ên ag tóg ãjag vësýrênh venh ke mũ gé sir.

Cristo tý êg jykre si tý tú' he

¹¹ Ha vé, êg Senhor kamêg sóg tí, hã ký sóg êprã ke ag mý ki hã tó tí, ag tý ti ki ge jé. Topê hã ne inh ki kanhrõ kar nĩ'. Ký ãjag hỹn, ãjag tý nén to jykrén há han ký (ãjag hỹn) inh ki kanhrõ nýtĩnh ke mũ gé, he sóg tí. ¹² Inh pi(jé) ãjag mý: "ũn mág vỹ tý inh nĩ," he sór tí'. Hã ra sóg ãjag mý vènh kãmén mũ, ti tý ãjag mý sér tí jé, sý ãjag mý nén (ũ) kãmén mũ ên tugrĩn, ãjag tý iso: "jykre há tãvi ti nĩ," he jé. Tag tãmni, ù tý vësý tý ùn mág han sór mũ ag mý. Û tý ge jykre vỹ sĩnvĩ nĩ ve nĩ, hã ra tóg êg tý ve há han ký (tóg) krõj nĩ, ag jykre ti. ¹³ Ha

vé, krĩ tú inh nẽji nĩ. Topê jykre han tugrĩn sóg krĩ tú nĩ ve nĩ. Kejên sóg krĩ há han tí gé. ãjag tugrĩn ke vë, inh krĩ há ti. ¹⁴ Cristo hã vỹ tý inh fe nĩ, hã ký sóg vènh kar to há nĩ. Tag to sóg jykrén mũ, ha mē: vènh kar jagfý tóg ter ja nĩ, Cristo ti, ký êg kar jykre si vỹ tú' he mũ sir, ti jamên ký. ¹⁵ Ti hã ne vènh kar jagfý ter ja nĩ'. Hã ký êg pi(jé) tý êg tú nýtĩ', ùri'. Ti tú vỹ tý êg nýtĩ, ti tý êg jagfý ter ja nĩn ký, ti tý êg jagfý rĩr mãn ja nĩn ký ke gé. Ký ti hã ne êg mý êg tý nén han ke mũ ên tó tí', ùri'.

¹⁶ Vãsý êg tóg êg tý vësóg ki nén (ũ) to jykrén ký (êg tóg) êprã ke jykre to: "tag vỹ há nĩ, tag vỹ kórég nĩ," he ja nĩgtĩ. ùri êg tóg vësóg ki tag to jykrén mãn ke tú nĩ ha. Cristo to êg vësóg ki jykrén mãn ke tú nĩ gé, êg tý vãsý vësóg ki ti to jykrén' he ja ên ri ke tú vë ha, ùri. ¹⁷ Hẽ ri ken ký? Cristo tý êg han mãn ký mýr. Ti ki ge ký êg nýtĩ, há ký tóg êg han mãn ja nĩ. Êg jykre si tóg tú tí ha, êg tý nén han ja ên tóg tú tí ha ke gé. ùri êg tóg tý ùn tãg nýtĩ ha, êg krĩ, êg jykre ti ke gé. ¹⁸ Topê tý nén han mũn há vë. Topê kato vãsãn êg tí vë, há ra êg tóg ùri tý Cristo mré ke nýtĩ ha, Topê tý êg han mãn ký. Cristo tugrĩn. Ký tóg êg mý vènh rãnrhãj tag nĩm mũ gé sir, êg tý vènh kar mýr: tý Cristo mré ke nýtĩmni, he jé. ¹⁹ Ha vé, Topê vỹ Cristo jênê, ti tý êg tý ti mré ke nýtĩ han jé, êprã ke kar tý ti ki ge sór jé. Ký tóg êg tý ti vĩ mranh tý tú' he sór mũ gé sir, êg tý ti kaja kórég vég tú nĩ jé. Ký tóg êg mý: ha vènh kar mý tó, isý ag to há nĩ sór mũ ti," he ja nĩ gé.

²⁰ Cristo hã ne inh jênêg mũ', isý ti jiji tó jé. Ký Topê tóg vènh kar jyvên tí, ký sóg hã tó jé nĩ. Hã ký sóg Senhor jyvý tó ký (sóg) ãjag mý tag to vĩ sór mũ, ha mē: "Topê to há nýtĩmni, ti kato vãsãn mãn sór tũg nĩ," he sóg mũ. ²¹ Jesus pi(jé) Topê vĩ mranh ja nĩgtĩ'. Hã ra tóg êg tý ti vĩ mranh ja ên kajãm kãn. Ký tóg êg mý Topê jykre kuryj ên nĩm mũ sir, êg jagfý kajãm kar ký.

6

¹ Topê mré sóg rãnrhãj tĩgtĩ. Hã ký sóg ãjag jyvên mũ, ãjag tý Topê vĩ ki króm jé. ãjag tý ti vĩ ki króm tú nĩn ký tóg fagrĩnh mý ãjag jagãgtãn nĩ. ² Ti hã ne tag tó ja nĩ', ha mē: sý ãjag jagãgtãn ke kurã ki sóg ãjag tý inh mý nén to vĩ mũ ên han ke mũ. ãjag krenkren ke kurã ki sóg ãjag krenkren han ke mũ," he ja tóg nĩ, Topê ti. ãjag krenkren ke kurã vỹ hur jun, ha mē. ùri tóg êg krenkren han sór mũ, Topê ti.

³ Ký sóg nén ù vènhmý han tú nĩgtĩ sir, ù tý iso vènh jykre kórég tó tú nĩ jé, inh rãnrhãj to. ⁴ Vènh jykre há mĩ sóg tí mýr, isý tý Topê camarada jên ký, ký inh jykre tóg vènh kar mý ve há tí. Isý nén ù jagy vég mũ ra sóg ti to krónh ke tú nĩgtĩ, ijagtar nĩ ra, inh kanê jur mũ ra. ⁵ Kejên ag tóg inh mrãnrãn tí,

věseja kātā ag tóg inh fón tī, věnh kar tóg kejĕn inh kri rŭv tī. Kejĕn sóg inh rānhřaj tŷ inh kutān to jagtar tī, kejĕn sóg nŭr tŷ nŷgtī, kejĕn sóg vēĵen vēg tŷ nŷgtī. ⁶ Isŷ tī jagy vēg mŷ hā ra ijykre tóg tŷ ūn há nŷ, Topĕ vī ki kanhró mág sóg nī, věnh kar tóg sóg fe nī, věnh kar mŷ sóg komĕr hā vī tī, věnh kar tŷ isŷ tŷ Topĕ camarada jĕ tag ki kanhrān kān jĕ. Topĕ kupřŷg vŷ tŷ inh jagrĕ nī, hā kŷ sóg věnh jykre kuryj to tar nī. Inh pi(jĕ) ón kŷ ū to há nī'. ⁷ Ki há tó sóg tī. Topĕ hā ne isar han'. Tī hā ne inh mŷ ā jykre kuryj nŷm', kŷ tóg tŷ isŷ tŷ rárá jafā nī, Topĕ jykre há ěn tī. Inh kren han tóg, Topĕ tī, ti tŷ inh mŷ věnh jykre kuryj nŷm ti kŷ, kŷ ag tóg ti jykre hā tigrŷn (ag tóg) āĵag jykre kórég vēg tŷ gĕ.

⁸ Kejĕn ag tóg inh mŷ vī há han tī, kejĕn ag tóg iso ě he tī. Kejĕn ag tóg iso ti kórég kar tó tī, kejĕn ag tóg iso nĕn ū há tó tī. Kejĕn ag tóg iso: “tī ón nĕ,” he tī, hā ra sóg ón vānh nŷgtī. ⁹ Ū tóg kāmī inh ki kagtŷg nī ve nŷtī, hā ra věnh kar tóg inh ki kanhró nŷtī. Ter kren tŷ hĕn ri ke han sóg tŷgtī, hā ra sóg rŷr tī nŷ ver. Inh vóg kónān ag tóg tī, hā ra ag tóg isĕn ja tŷ nī. ¹⁰ Inh fe kaj tóg tī, ge ra tóg inh mŷ sér tī. Jagtar sóg tī, hā ra sóg ū tŷ hĕn ri ke ag jagāgtān tī, ag mŷ Topĕ vī tón kŷ. Nĕn ū tŷ isóg tŷ tŷ nī, hā ra Topĕ tŷ ěg mŷ nĕn nŷm mŷ ěn kar vŷ tŷ isŷ nŷtī.

¹¹ Āĵag hā mŷ sóg ijagtar tag kāmĕn mŷ, tó kān sóg mŷ, āĵag mŷ, isŷ āĵag to há tāvī nŷn kŷ. Āĵag há to sóg fen mág kŷ nī. ¹² Inh pi(jĕ) āĵag to kórég nī'. Āĵag hā ne iso há tŷ nī ve nŷtī'. ¹³ Inh krĕ ri ke āĵag nŷtī. Hā kŷ sóg āĵag mŷ tag to vī sór mŷ, ha mĕ: “isŷ āĵag to há kóm iso há nŷtīmnī, iso fe mág nŷtīmnī,” he sóg mŷ.

Ū tŷ Jesus ki ge tŷ ag pi(jĕ) tŷ ěg mrĕ ke nŷtī'

¹⁴ Ū tŷ Jesus ki rā tŷ mrĕ jykrĕn sór tŷg nī. Tŷ ag ěg mrĕ ke tŷ nŷtī. Hā kŷ ūn jykre pāno ag mrĕ jykrĕn sór tŷg nī gĕ, āĵag tŷ věnh jykre kuryj han kŷ nŷtŷn kŷ. Kurā pi(jĕ) tŷ kuty mrĕ ke nī'. ¹⁵ Cristo pi(jĕ) Japo mrĕ jykrĕn tŷ'. Kŷ ū tŷ ti ki rā kŷ jĕ pi(jĕ) ū tŷ ti ki rā tŷ mrĕ jykrĕn há nŷn mŷ'. ¹⁶ Kŷ Topĕ jo ĩn pi(jĕ) tŷ ón kŷ topĕ jo ke nī'. Ha ve, Topĕ jo ĩn vŷ tŷ ěg nŷtī, ūn rŷr mŷ jo ĩn. Tī hā ne tag tó', ha mĕ: “ag ki sóg ijamá han ke mŷ, ag mrĕ sóg tŷg ke mŷ, ag Topĕ vŷ tŷ inh nŷn mŷ, kŷ ag vŷ tŷ inh povo nŷtŷn mŷ,” he ja ti nŷgtī. ¹⁷ Hā kŷ ěg Senhor tóg tag tó, ha mĕ: “ag ré kŷ mŷmnī, vŷrmŷ nŷtŷmnī. Vĕnh jykre kavĕj han tŷg nī, kŷ sóg āĵag mŷ: ha kāmŷ jĕg, hĕnh ke mŷ. ¹⁸ Āĵag jóg vŷ tŷ inh nŷn mŷ, kŷ āĵag vŷ tŷ inh krĕ nŷtŷn mŷ,” he tóg, ěg Senhor tī, ū tŷ nĕn (ŭ) kar han ki kanhrān kŷ nī ěn tī,” he ja tóg nŷgtī, Topĕ vī rán ki.

7

¹ Inh kanhkā', inh fe vŷ tŷ āĵag nŷtī. Hā kŷ

sóg āĵag mŷ tag tó mŷ. ěg hā mŷ tóg tó mŷ, Topĕ tī, ti tŷ tŷ ěg jóg mág nī tag tī, kŷ ěg tóg ti venh ke mŷ. Āĵag tŷ ti ve hā jĕ nĕn (ŭ) kavĕj ěn tovānh kān nī, āĵag jānhkri nŷtī jĕ. Nĕn (ŭ) kavĕj han tŷg nī, to jykrĕn tŷg nī gĕ. Komĕr hā jykre há tāvī nŷtī sórmnī. Topĕ tŷ vŷ tŷ ěg nŷtī, kŷ ti kamĕg nī, ti jykre kuryj ěn ri ke nŷtī sórmnī.

Paulo fe tŷ mrin ke

² Iso fe mág han mān nī, ha mĕ. Inh pi(jĕ) ū mŷ věnh jykre pāno han sór tŷ', inh pi(jĕ) ū krŷn kónān sór tŷ', inh pi(jĕ) ū tŷ nĕn ū pĕju sór tŷ'. ³ Isŷ āĵag mŷ tag tó mŷ jāvo sóg āĵag to kórég tŷ nī. Āĵag mrĕ ke vŷ tŷ inh nī, kŷ ěg tóg jatun mŷ jagnĕ mrĕ mŷ mŷ, jagnĕ mrĕ kāgter ěg tóg ke mŷ gĕ, hĕn ri ke mŷn. ⁴ Inh mŷ ag tóg věnh vī há tónh ke mŷ, he sóg tŷ āĵag to. Kŷ sóg věnh kar mŷ āĵag to: há ag nŷtī, he tī. Tag ki sóg ti jagy pĕ vēg mŷ, hā ra inh krŷ tóg kānhvy nī, āĵag to, kŷ tóg sir inh mŷ sér pĕ tŷ.

⁵ Ha ve, isŷ ga tŷ Macedônia tá jun kŷ sóg nĕn ū tŷ inh krŷ kupřāg ke ve ja tŷ nī. Tá sóg ti jagy ve mān gĕ. Iso rárá ag tóg, tá, kŷ sóg věnhmŷ en mān gĕ sir. ⁶ Hā ra Topĕ tóg inh mŷ Tito jĕnĕ, kŷ ti há tóg inh krŷ tŷ kānhvy' hĕ. Ūn vēsŷrĕnh mŷ ěn mŷ tóg vī há han tī, Topĕ tī, hā kŷ tóg inh mŷ Tito jĕnĕ, ěn ká. ⁷ Tī tŷ inh ki jun kŷ tóg inh mŷ vī há han. Kŷ tóg inh mŷ āĵag tŷ iso vī há han ja tag tó mŷ gĕ sir, āĵag tŷ inh ve sór mŷ tag tó ti mŷ, āĵag tŷ věnh jykre kórég to vēnhmŷ en ěn kāmĕn ti mŷ, āĵag tŷ inh jagfy věnh vī tó sór mŷ tó ti mŷ gĕ inh mŷ. Sŷ tag mĕ kŷ tóg inh mŷ sér gy tŷ sir.

⁸ Inh carta tŷ āĵag ki jun kŷ tóg āĵag fe kaj han, isŷ rá ti. Hā ra tóg há tī. Āĵag fe kaj han tóg, kurā pir ki, kŷ āĵag tóg āĵag jykre kórég ěn tovānh ja nī, hā kŷ tóg inh mŷ sér tī. Ūri tóg inh mŷ sér tī, isŷ carta rán kŷ jĕnĕ ja ěn mŷ ěkrĕn kŷ, hā kŷ sóg rán tŷg sór ja tŷ nī. ⁹ Inh mŷ tóg sér tī. Hĕ ri ken kŷ? Āĵag fe kaj mŷ inh mŷ sér tŷ? Vó. Āĵag tŷ āĵag fe kaj tŷ āĵag mŷ jagy tŷn kŷ āĵag jykre kórég ěn tovānh kŷ tóg inh mŷ sér tī. Āĵag fe kaj tŷgrŷn āĵag tóg Topĕ mŷ věnh fĕg, kŷ inh carta tóg āĵag mŷ nĕn (ŭ) kórég kāmĕn ja tŷ nī. ¹⁰ ěg tŷ ěg fe kaj tŷgrŷn Topĕ mŷ věnh fĕg kŷ ěg tóg ěg jykre kórég tovānh kān ke mŷ, kŷ ěg krenkren ke mŷ. Tag vŷ ěg mŷ sér tī. Jāvo ěg tŷ fe kaj ra ěg jykre kórég tovānh tŷ nŷn kŷ ěg ter pĕ han ke mŷ sir.

¹¹ Ha vé. Āĵag fe kaj tŷn kŷ āĵag tóg āĵag jykre tŷgnŷm mŷ sir, Topĕ tŷ āĵag krŷn kŷ. Vĕnh jykre kórég ěn to āĵag tóg jŷ mŷ sir, kanĕ jur han āĵag tóg mŷ sir, kŷ āĵag tóg: “vēnh jykre kórég ěn han sór tŷ ěg tóg nŷgtī,” he mŷ sir. Inh ve sór āĵag tóg mŷ nī sir, věnh jykre kórég tŷ āĵag tóg tŷ' he sór mŷ, ūn tŷ věnh jykre kórég han mŷ ěn mŷ vī tar han sór āĵag tóg

mũ. Há kar ti nĩ. Há ki tóg äjag tÿ ti mré ti jykre kórég ên han ja tũ (tóg) ve há tĩ sir.

¹² Isÿ äjag mÿ carta ên rán kÿ sóg ù tÿ vènh jykre kórég han mũ ên tó ja nĩ, ti tÿ ùn mÿ ti kórég han mũ ên tó ja inh nĩ gé. Há ra sóg tag to jykrén, sÿ rán kÿ, ha mē: "isÿ Corinto tá ke ag tÿ iso há nÿtĩ venh há tóg tĩ, ag tÿ äjag tÿ iso há nĩn ki kanhrän jé, Topê rĩnve," he ja sóg nĩ, há kÿ sóg carta ên rán ja nĩ. ¹³ Há kÿ inh krĩ tóg kånhyv' he mũ sir, isÿ äjag tÿ iso há nÿtĩn mèn kÿ. Kÿ inh krĩ tÿ kånhyv' hen mré tóg inh mÿ sér pē tĩ gé sir, Tito tÿ äjag to vĩ há han kÿ. Ti krĩ tÿ kuprã' he ja äjag tóg nĩ, ti tÿ äjag mré nĩn kÿ, kÿ tóg ti mÿ há tĩ gé. ¹⁴ Ti mÿ sóg äjag kãmén ja nĩ, äjag tÿ ti mÿ vĩ há han ke tag ti. Ti tĩg ke to há sóg ti mÿ äjag kãmén ja nĩ, há ra äjag tóg ti mÿ ki há han ja nĩ. Inh kavénh ja tũ äjag tóg nĩ. Ha vé, äjag mÿ sóg ki há tó há han tĩ. Kÿ tóg ri ke nĩ ja nĩgtĩ, sÿ Tito mÿ äjag to vĩ há han ja nĩn kÿ. Ki há han ja äjag tóg nĩgtĩ.

¹⁵ Kÿ tóg kurã kar ki äjag mĩ êkrég tĩ, äjag to tóg há tävi nĩ, Tito ti. Äjag tÿ inh vĩ kri nĩm mũ ên mĩ tóg êkrég tĩ, äjag tÿ inh kamêg mũ ên mĩ, kÿ äjag nēji ti kamêg ja nĩ gé, isÿ tĩ jēnēn kÿ. Há tó tóg tĩ. ¹⁶ Kÿ tóg inh mÿ sér tĩ gé sir, äjag tÿ inh kavénh ja tũ nĩn kÿ, äjag tÿ inh vĩ ki króm kÿ.

8

Ëg tÿ jänkamy nĩm ke

¹ Kÿ sóg äjag mÿ Topê tÿ ga tÿ Macedônia tá ke ag tar han mũ tó sór mũ gé, Macedônia tá igreja krēm vènhmãn kÿ nÿtĩ ag, ù tÿ tá vènh pãpin tĩ ag. Äjag jagãgtar há ra ag tóg Jerusalém tá ke ag jagãgtãn sór mũ, ag mÿ jänkamy jēnēn kÿ. ² Ha vé, ti jagy pē há ve ja ag tóg nĩgtĩ, Macedônia tá ke ag, ag jykre há vènh ven jé. Ge ra tóg ag mÿ sér tĩ. Jagãgtar ag nÿtĩ gé, tÿ nēn (ũ) mág tũ ag nÿtĩ. Há ra ag tóg, ag mÿ sér nĩn kÿ (ag tóg) vin mág pē han ja nĩgtĩ, ag jagtar mág mũ ra. Ag tÿ Jerusalém ra jänkamy jēnē sór vē. ³ Ha vé, ag jykre ve inh. Äjag tÿ nēn (ũ) tÿ vènh kãpãm ag tóg, ag jēn mré há. ⁴ To ag tóg inh mÿ to vĩ mág, isÿ ag mÿ: "äjag tũ tÿ vènh kãpãm tũg nĩ," he tũ nĩn jé. Ag tÿ Topê tũ ag mÿ nēn ù há han sór vē. Tag há ne ag mÿ sér tĩ, Topê tÿ tag to ag tar han kÿ, há kÿ ag tóg inh mÿ: "ëg tÿ ag mÿ jänkamy jēnē sór vē," he mũ. ⁵ Kÿ ag tóg vènh jykre há han, isÿ ag ki vènh jykre há ve sór mũ ên kãför. Ëg Senhor tÿ ag tóg vènh vin, kar kÿ ag tóg inh mÿ vènh vin gé, Topê tÿ ag mÿ: "ha ti mÿ vènh vin," hen kÿ.

⁶ Kÿ sóg Tito mÿ kē, ti tÿ äjag ki jänkamy ù ve jé, äjag tÿ Jerusalém tá ke ag mÿ jänkamy jēnēn ke tĩ. Äjag ki tóg hur jänkamy sĩ vé, kÿ tóg ti tÿ ùri ve kãn há tĩ, ti tÿ äjag mÿ sér tĩ jé gé, Topê tÿ tag to äjag tar han kÿ. ⁷ Ha vé, Jesus ki ge kÿ äjag nÿtĩ. Vĩ há äjag nÿtĩ. Ki kanhrän mág äjag nÿtĩ. Û jagãgtãn sór äjag

nÿtĩ. Jagnē to há äjag nÿtĩ. Tag kar ki äjag tóg ùn rico ri ke nÿtĩ. Kÿ nēn ù há tag han sór mĩ gé, Tito tÿ äjag ki nēn venh ke mũ tag ti.

⁸ Inh pi(jé) äjag mÿ: "ker ag jagãgtãn tũg hē," he sór mũ. Sÿ äjag tÿ vènh kar to há nÿtĩ ve sór vē, äjag tÿ ù ag jagãgtãn mũn ki. ⁹ Ha vé, Ëg Senhor tÿ Jesus Cristo vÿ Ëg jagãgtãn ja nĩ gé. Tag ki kanhró äjag tóg nÿtĩ. Kanhkã tá ti rico nĩ ja nĩgtĩ, há ra tóg ä tÿ nēn (ũ) ên tovãnh kãn. Ä tÿ Ëg jagfÿ jagtar tugrĩn rico nÿtĩ sir. Kÿ Ëg tóg ti jagtar tugrĩn rico nÿtĩ sir.

¹⁰ Kÿ sóg tag to jykrén, ha mē. Ano ti nĩ ha, äjag tÿ ag mÿ jēnēn ke tÿ vÿrmÿ vin han ven kri. Äjag há ne to jykrén ven ja nĩgtĩ gé, Jerusalém tá ke ag mÿ jänkamy jēnēn ke to. ¹¹ Kÿ äjag tÿ nēn han ven ja ên han kãn nĩ, ùri. To jykrén ja äjag tóg nĩgtĩ, kÿ han kãn sór mĩ gé. Äjag tÿ vÿrmÿ nēn vin ja ên kri vin mãn nĩ, ag mÿ jēnēn jé. ¹² Äjag tÿ nēn nĩm kÿ ti tÿ äjag mÿ sér nĩn kÿ tóg Topê mÿ há tĩ. Û tÿ nēn ù mág vÿ nĩm mág han ke mũ, ù tÿ nēn ù sÿ vÿ sĩn kÿ nĩm ke mũ. Topê pi(jé) ù tÿ nēn ù sÿ tÿ nĩm mág ve sór mũ'.

¹³ Ti tÿ äjag tÿ ù jagãgtãn tugrĩn äjag mÿ tũ tĩn kÿ tóg Topê mÿ ù tĩ sir. Vènh kar tÿ nēn ù sÿ ve kÿ tóg há tĩ. ¹⁴ ùri äjag tũ tóg e nĩ, há kÿ tóg äjag tÿ ùn jagãgtar ag mÿ vènh kãpãm há tĩ. Kejēn tóg äjag mÿ tũ' henh ke mũ gé, kÿ ag tóg sir äjag mÿ nēn (ũ) vin ke mũ gé, vènh kato. Kÿ vènh kar vÿ jagnē ri ke nÿtĩ sir. Tag há vÿ há nĩ'. ¹⁵ Há kÿ tag tóg rán kÿ nĩ, ha mē: "ù tóg vèjēn génh mág han ja nĩgtĩ, ù tóg génh pir han ja nĩgtĩ gé. Kÿ ù tÿ génh mág han mũ mÿ tóg kãför ja tũ nĩgtĩ, há ra ù tÿ génh pir han mũ ên mÿ tóg tũ' he ja tũ nĩgtĩ gé," he tóg mũ, Topê vÿ rá ki. Jagnē ri ke ag tóg nÿtĩ ja nĩgtĩ. Há kÿ tóg Ëg tÿ ù tÿ nēn (ũ) pir nĩ ên jagãgtãn há tĩ.

Tito to vême

¹⁶ Topê há ne Tito fe han', ti tÿ äjag to há tävi nĩ jé. Kÿ sóg Topê mÿ vÿ há han tĩ sir, ti tÿ ti fe han kÿ. ¹⁷ Kÿ tóg kãnmar inh mÿ: "hej," hē, sÿ ti mÿ: "ha Corinto ra tũg," hen kÿ. Kãnmar tóg tũg sór ja nĩ, Tito ti. ¹⁸ Kÿ sóg ti mré Ëg régre ù jēnē sór mũ gé. Ëg régre tag vÿ Jesus kãmén tĩ, kÿ igreja krēm vènhmãn kÿ nÿtĩ ag kar vÿ ti to vĩ há han tĩ, ù tÿ emã kar ki Topê vÿ to vènh pãpin tĩ ag. ¹⁹ Kÿ igreja krēm ke kar vÿ ti há kuprêg, ti há tÿ inh mré Ëg tÿ ùn jagãgtar ag mÿ nēn jēnēn ke tag ki rĩr jé. Ëg Senhor tÿ ùn mág nĩ tag vènh ven há jé Ëg tóg tag ki rĩr sór mũ, Ëg tÿ ag jagãgtãn ke tag ti ki. Kÿ tóg inh mÿ há tĩ gé, sÿ inh pir mÿ ki rĩr tũ nĩn kÿ.

²⁰ Kÿ ù tóg iso jykrén kónãn ke tũ nĩ gé, isÿ inh pir mÿ ki rĩr tũ nĩn kÿ. Jänkamy e vé, Ëg tÿ ma mũnh ke ti, kÿ tóg inh mÿ ù tÿ tag to iso jykrén kónãn ha mē tĩ. Kÿ tóg inh mÿ há tĩ, ù ag tÿ inh mré ki rĩr mũn kÿ. ²¹ Isÿ vènh jykre kurÿj han sór vé, há to sóg jykrén tĩ. Ëg

Senhor ne inh jykre ki kanhró nĩ', kŷ tóg há tí gé, êprã ke ag tý inh jykre há vég mún kŷ.

²² Inh mré tŷg ke mŷ tag vŷ Tito mré ãjag ki jun ke mŷ, kar kŷ êg régre ũ ke gé. Êg régre tag há ne êg Senhor tú ki rŷr há han tŷgtŷ', tag ve tŷ hên ri ke han inh huri. Ti tú ki rŷr nĩ vŷ ti mŷ sér tí. Kŷ tóg ãjag véme mé, há kŷ tóg ãjag ve sór mŷ. ãjag to tóg há távĩ nĩ, ti tŷ ãjag véme mên kŷ.

²³ Kŷ Tito ne ãjag venh kãtŷg ke mŷ'. Inh mré rãnrhãjafã vê, Tio ti, kŷ tóg inh mré ãjag to vãsã tí. Ti mré kãmŷ tag ag vŷ tý ùn há nŷtĩ gé. Ũ tý igreja krêm vênhmãn kŷ nŷtĩ ag vŷ ag jêgnê ja nĩ, ãjag to. Ag tý Cristo jykre há ên han kŷ nŷtĩ vŷ ve há tí. ²⁴ Ag tý ãjag ki junjun kŷ ag ki rŷr há han nĩ, vênh kar tý ve jé, ãjag tý ag to há nŷtĩ tí, igreja krêm vênh pãnpin tí ag kar tý ãjag jykre há ve jé. Vênh kar mŷ sóg ãjag to: "vĩ há távĩ han ag tóg tí," he tí. Kŷ Tito ag mŷ vŷ há han nĩ, ke tú nĩ (mŷ) ra sóg ón ja nŷnh mŷ.

9

Ag tý jãnkamy jênênh ke

¹ Kŷ ãjag tóg, êg tý Jerusalém tá Topê ki ge kŷ nŷtĩ ag mŷ jêgnênh ke tag ki kanhró (ãjag tóg) nŷtĩ, há kŷ sóg tó sór tú nĩ. ² Ag jagãgtãn sór ãjag tóg mŷ, ki kanhró sóg nĩ. Há kŷ sóg Macedônia tá ke ag mŷ tó tí. Ag mŷ sóg: "Grécia tá ke ag ne Jerusalém tá ke ag mŷ nén ũ jênê sór tí," he tí. "Kri prŷg tóg nŷ ha, ag tý nén ũ jênê sór mún kri," he sóg tí, ãjag to. Kŷ ag tóg ke sór mŷ gé sir, ãjag kóm. ³ Há kŷ sóg ãjag mŷ êg régre ag jêgnêg mŷ, ãjag tý ki kanhrãn jé, sŷ ãjag kãmén mŷ tí. Kŷ ãjag tý nén (ũ) nŷm sór mŷ ên vin kãn nĩ, ùri, kŷ sóg fagrŷnh mŷ vŷ ja tú nŷnh mŷ. ⁴ Hên ri ke mún Macedônia tá ke ũ ag tóg inh mré kãmŷ sór mŷ. Kŷ tóg ãjag tý nén vin ja tú nĩ kŷ inh mŷ'a tŷnh mŷ, isŷ ón kŷ vŷ ja nãn kŷ. Kŷ tóg ãjag mŷ'a tŷnh mŷ gé sir. ⁵ Há kŷ sóg to jykrén, sŷ ãjag mŷ êg régre tag ag jêgnê jé, inh kãtŷg ke to há, ãjag tý nén vin han kãn jé, ãjag tý nén (ũ) tý êg mré ke ag jagãgtãn ke tí. Vãsŷ ãjag tóg to ja nĩ, ãjag tý nén vin sór mŷ ên tí, kŷ ha vin han, kŷ tóg e nŷnh mŷ, jãnkamy tí, kŷ tóg ve há tí, ti tŷ ãjag mŷ sér nĩ tí. Kŷ ũ tóg ãjag to: "ti mŷ ag mŷ há tí ja, há kŷ ag tóg nŷm sí han ja nŷ?" henh ke tú nĩ.

⁶ Kŷ sóg tag tó sór mŷ, ha mē: "ũ tý ti fy pir krãn kŷ tóg pin kŷ génh ke mŷ gé sir. Ũ tý krãn mág mŷ ên há tóg génh mág han ke mŷ gé sir," he sóg tí. ⁷ Kŷ ãjag tý nén to jykrén mŷ ên há vin nĩ, ãjag tý Jerusalém ra jênê jé. Ti tý ãjag mŷ sér tú nŷn kŷ tóg há tú nĩ. Inh pi(jé) ãjag mŷ vŷ tar han mŷ'. Mŷ sér nŷtŷmpĩ, ãjag tý êg mré ke ag jagãgtãn to, kŷ tóg Topê mŷ há tí sir. Ũ tý ge to tóg há távĩ nĩ. ⁸ Kŷ Topê tóg to tar nĩ gé, ãjag mŷ nén vin mág han ke to, ãjag tú tý ãjag ki e nĩ jé, kurã kar ki, nén ũ tý ãjag mŷ tú' he tú nĩ jé. Kŷ tóg, ãjag tú tý

ãjag ki mág nŷn kŷ (tóg) ãjag tý ũ jagãgtãn', ũ jagãgtãn' henh há tí sir. ⁹ Tag vŷ rãn kŷ nĩ, ha mē: "ũn jagãgtar ag mŷ tóg vin mág tí, ti tŷ êg mŷ vênh vŷ há tó tóg tú' henh ke tú nĩ," he tóg, Topê vŷ rá ki.

¹⁰ Ha vé, Topê ne êg mŷ nén (ũ) kar fy vin mŷ', êg tý krãn jé, kŷ tóg êg mŷ pão han jafã nŷm mŷ gé, êg tý tý pão han kŷ kon jé. Kŷ tóg ãjag mŷ ãjag tý tý ũ jagãgtãn ke mŷ ên ven mŷ gé, kŷ tóg nén ũ fy ri ke nĩ. Kanê há ri ke han jé tóg ke mŷ gé, ãjag tý vênh jykre kuryj tag han kŷ, há vŷ: jagnê jagãgtãn, he mŷ. ¹¹ Tag ki ãjag tóg rico nŷtŷnh ke mŷ, ãjag tý vênh kar jagãgtãn kŷ. Kŷ ag tóg e nŷtŷnh mŷ gé sir, ũ tý êg tugrŷn Topê to vŷ há han mŷ ag, ag tý êg tý ag jagãgtãn tugrŷn Topê to vŷ há han kŷ. ¹² Kŷ tóg ge nĩ. Êg tý Topê ki ge kŷ nŷtĩ ag jagãgtãn kŷ êg tóg ag jagãgtar tý tú' he mŷ. Tag tóg há tí. Há ra ag tóg êg tý ag jagãgtãn tugrŷn (ag tóg) Topê mŷ vŷ há han ke mŷ gé sir. ¹³ Há ki ag tóg ãjag tý Topê vŷ kri fig mŷ vég mŷ, ãjag tý ag jagãgtãn ki. Kŷ ag tóg tag to Topê to vŷ há han ke mŷ gé sir, ha vemnĩ. Cristo to véme to ãjag nêji há nŷtĩ. Há ve jé ag tóg ke mŷ, ãjag tý ag jagãgtãn mág kŷ, ãjag tý vênh kar jagãgtãn kŷ ke gé. ¹⁴ Kŷ ag tóg ãjag to Topê mré vémén ke mŷ gé sir, ãjag to há távĩ nŷtŷn kŷ. Topê tý ãjag jagãgtãn há pê han mŷ ên ve jé ag tóg ke mŷ, há kŷ ag tóg ãjag ve sór ke mŷ gé sir. ¹⁵ Topê ne êg mŷ nén ũ há távĩ vin tí mŷr'. Pi(jé) kaja nĩ, ti tŷ êg mŷ nén vin mŷ tí. Êg jé ti mŷ to vŷ há han, ti mŷ agradecer hen kŷ.

10

Paulo tý nén to vŷ

¹ Ha vé, ãjag jyvên sór inh mŷ, inh, há vŷ: Paulo, he mŷ. Sŷ ãjag mré nŷn kŷ sóg nêji komêr há vŷ tí, kŷ, isŷ kór há tá nŷn kŷ isóg nêji vŷ jũ han tí ãjag mŷ. Cristo ne komêr há vŷ tí'. Ũn há vé, Cristo tí. Ti jykre há han sór inh nŷgtĩ. ² Há kŷ sóg ãjag mŷ tag to vŷ sór mŷ, ha mē. Isŷ ãjag mŷ nén rãn mŷ tag jêmêmni. Kŷ sóg ãjag ki jun kŷ vŷ jũ han ke tú nĩ. Vŷ jũ han jé sóg ke mŷ, ha vemnĩ, ũ tý inh kato vŷ mŷ ag mŷ, ũ tý iso: "há tý vêsóg ki nén to jykrén mŷ ên há han tóg tí," he mŷ ag mŷ. ³ Êprã ke vŷ tý inh nĩ, há ra inh pi(jé) êprã ke jykre han kŷ vênh jykre kórég han to vãsã tí'. ⁴ Vãsãn mág sóg tí, há ra inh pi(jé) êprã ke ag jykre han kŷ vãsãn mŷ'. Topê jykre tar ên há han kŷ sóg há to vãsãn tí, kŷ tóg soldado tý rará jafã ri ke nĩ, Topê jykre tar tí. Tý sóg êg kato tê mŷ ag vênh pigju jafã mág ên kókég tí, há vŷ: isŷ ũ tý êg vŷ kato vãsãnsãn mŷ ag vŷ tý tú' he mŷ, he mŷ. ⁵ Ũ tý Topê kato vŷ sór mŷ ag vŷ tý sóg tú' he tí gé. Vêsŷ ùn mág han sór ag tóg nŷtĩ, Topê kato vãsãn kŷ, êg tý Topê jykre ki kanhrãn mŷ kato vãsãn kŷ. Tý tú' he jé sóg ke mŷ, Topê jykre tar há tý. Êprã ke ag tý Topê vŷ kato tê mŷ ag tý Cristo krêm

ge han kân sór sóg mü, ký ag sigse ký nýtí ri ke vē sir. ⁶ Ký, sý ājag tý Topē ví kri ním mü ve ký sóg ũ tý kri fi sór tú ag mý ví jū han ke mü sir, ha vemní.

⁷ To jykřén há han ní, ha mē. “Tý sóg Cristo mré ke ní,” he ājag tóg tí, ājag kāmí ũ. Ký to jykřén há han ní. Tý sóg Cristo mré ke ní gé, inh, ājag kóm mýr, ha mē. ⁸ Ěg Senhor ne inh fēg', sý ājag jyvěn jé. Ti pi(jé) inh mý: “ha ag kókén,” hé'. Ký sóg ājag mý tó, ěg Senhor tý inh fēg ja ti. Isý vēso ví há han há vē. Ge ra tóg inh mý'a tú ní, isý vēso ví há han mü tí. ⁹ Sý ājag jyvěn sór vē. Inh pi(jé) ājag kanē jun sór mü'. Ājag jyvěn há jé sóg ājag mý rán. ¹⁰ Inh carta ki inh něji ājag mý ví tar han tí, ví jū, ký sý ājag mré nín ký sóg něji krój ní ve ní, ký inh ví něji tóg tý nén ũ tú ní ve ní. ¹¹ Tag to jykřén, ha mē: isý rán mü ri ke han jé sóg ke mü, isý ājag mré nín ken ký, ha mē. Ājag vég tú sóg ní, isý carta tag rán ký. Isý ājag mré nín ken ký sóg inh ví tag ri ke han ke mü, ha vemní.

¹² Ājag kāmí ũ tóg vēso ví há han sór tí. Inh pi(jé) ag ri ke ní, inh pi(jé) tý ag mré ke ní gé'. Vēsóg ki to jykřén ký ag tóg nén ũ to: “tag vý há ní, tag vý há tú ní,” he tí. Tag to jykřén ký ag jykře tóg ag mý há ní ve ní. Topē jykře ve vén sór tú ag tóg ní. Ag tý vēsóg ki nén to jykřén há tóg ag mý há tí. Kří tú ag nýtí.

¹³ Ag jāvo sóg Topē jykře vég tí, há ký sóg ājag mý: “inh jykře vý há ní,” he tí. Topē ne inh mý inh rānhřáj ti ním, ký tóg inh mý: “ha Corinto tá ke ag ki rír;” he ja nġtí gé. ¹⁴ Inh pi(jé) Topē tý inh mý vėnh rānhřáj ním ěn pātén tí', ký sóg pātén ja tú ní gé, sý ājag mý rán ký. Inh há ne ājag mý Cristo kāmén vėn ja nġtí'. ¹⁵ Há ký sóg isŭ tý ājag jyvěn tí. ũ tú pijé'. Inh pi(jé) ũ rānhřáj to: “isý han ja vē,” he mü'. Isŭ há ki sóg tý ũn mág ní. Ký sóg tag to jykřén mü gé, ha mē: ājag tý Topē ki ge ký nýtí to tar nýtín ký sóg tý ũn mág tāví nính ke mü gé, ājag mré. Isŭ há vē, inh rānhřáj há vē. ¹⁶ Ký sóg ājag jamā mā ra tġg sór mü gé, sý Cristo kāmén jé, ũ tý ag mý tó ja tú ěn ra. Sý tātá ag mý kāmén ký sóg inhhá ki rānhřáj mü sir, ũ tý ag mý tá Topē ví kāmén ja tú nín ký. Ký sóg inh rānhřáj há tugnġn tý ũn mág jėnh mü, ũ rānhřáj tugnġn ke tú vē.

¹⁷ Há ra tóg há tú tí, ěg vēme tag ti. Ājag tý ũn mág ní tó sór ký ěg Senhor ti tómní. ¹⁸ Ěg tý vēso: “ũn há vý tý inh ní,” he mü ra ěg pi(jé) tý ũn há nýtí'. Ěg Senhor tý ěg to: “ũn há vý tý ā ní,” hen há ký ěg tóg tý ũn há nýtí.

11

Ŏn ký apóstolo ag

¹ Iso fe nýtímní. Kří tú ní ve inh ní, isý vēso ký. Há ra ājag tóg iso fe nýtí, ký tóg há tí. ² Ājag to sóg há pē ní, Topē tý ājag to há ní ri ke, há ký sóg ājag jyvěn tí. Ký ājag tóg ũn

mén ke mü fi ri ke nýtí, ký Cristo vý ājag mén ke ri ke ní sir. Vėnh prŭg tag to sóg ājag kân sór mü mýr, ājag jānhkri nýtí jé, tātāg tý mén ja tú jānhkri ri ke. ³ Há ra sóg ājag to: “ag mý ti tovānh sór tú ní vý?” he mü. Pýn vý Eva fi mý ōn. Japo tí, ti jykře (ka)mē nín ký, ký fi tóg tí ví kri ním. Ký tóg ājag mý ōn sór mü gé, Japo tí, ājag tý Cristo tovānh jé, ājag tý ti jykře pir tovānh jé, ājag tý ti to tar ěn to krónh ke jé. ⁴ Há ký ājag tóg ũ ag ví jėmē sór mü, ag tý ājag mý ōn ký Jesus tó ký, ag tý isý ājag mý nén to mü ěn há tú tó mü ra ājag tóg jėmē sór tí. Ŏn ký jagřé vý ājag mý há ní ve ní. Topē tý ājag mý ním ja tú ěn. Ŏn ký topē ví vý ājag mý mē sér ti ve ní, ājag tý vāsý mē ja tú ěn. Vėnhmý han sór ājag tóg mü.

⁵ Ŏn ký apóstolo ag ne ājag mý vėnh ví tag tó sór mü'. Inh pi(jé) tý ag krēm ke ní, ha mē. ⁶ Ví sġnví han tú inh něji ní, ag ví sġnví ri ke han tú inh něji ní. Há ra sóg nén tý ěn ri ke ki kanhró nġtí, tag ve ājag tóg mýr, ājag tý inh ví mē tý ěn ri ke han mü ěn ki.

⁷ Ājag mý sóg Topē ví tú ja nġtí, ký sóg tag to ājag ki ti kaja ve sór ja tú ní. Vēsý ũn sí han ja inh ní, sý ājag mré nín ký, ājag tý tý ũn mág nýtí jé, isugřín. Tag tugnġn inh mý Topē ví mranh'? Vó, vėnh jykře há vé. ⁸ Ěmā ũ tá Jesus ki ge ký nýtí fag ne inh mý fag jānkamy vėnh kápām, ký fag tóg inh mý ti jėnē ja ní, sý ājag mré nín ký. Fag tú há ko ja inh nġtí. ⁹ Ký, isý jānkamy ve sór mü ra sóg ājag mý tó ja tú ní gé. “Ti hýn ag mý jagy tġnh mü,” he sóg tí, há ký sóg ājag mý to ja tú ní. Ga tý Macedónia tá ěg régre ag ne inh ki junjun ja nġtí', sý ājag mré nín ký, ký ag tóg inh mý jānkamy ũ ma kāmü ja ní gé, sý to nén tý inh mý tú ní ěn mán jé. Gen ký sóg isŭ vég tí há ra, ti tý ājag mý jagy tú nín jé. Inh jykřen há vē. Tovānh sór tú inh nġtí. ¹⁰ Ki há tó sóg tí, Cristo tý ki há tó tí ěn ri ke han sóg tí. Ký sóg ājag to: “ga tý Grécia tá ke ag vý jānkamy to inh jykře ki kanhrān kân ke mü, ag tý iso víví he tú nín jé,” he mü. Ājag jānkamy ve sór tú pē inh nġtí. ¹¹ Hē ri ken ký? Inh mý ājag to há tú nġtí? Vó, ājag to sóg há tāví ní, ký Topē ne ki kanhró ní'.

¹² Há ra sóg ājag tú ve sór tú ní, sý ag ví tý tú' hen jé, ōn ký apóstolo ěn ag ví tí. Inh mý tóg ag tý ājag mý: “Paulo ri ke inh ní. Inh mý ājag tú vėnh kápām,” hėnh ha mē tí. Há ký sóg ājag tú ve sór tú ní. ¹³ Ŏn ký apóstolo vý tý ag nýtí, mýr, ha mē, ōn ký ag tóg: “Topē rānhřáj han ěg tóg mü,” he tí. Ŏn ký ag tóg: “Cristo vý ěg tý apóstolo han,” he tí. ¹⁴ Satanás jykře há vē. Vēsý tóg Topē tý jėnē jafá ri ke han tí, ōn ký, Satanás tí. ¹⁵ Ký Satanás mý rānhřáj tí ag tóg ōn ký (ag tóg) jykře kuryj nýtí ve ní gé. Há ra Topē tóg ag vóg kónān ke mü, ag rānhřáj kórég to.

Paulo jagtar

¹⁶ Ha mē, tó mǎn jé sóg ke mū, sý tó ja ti. Inh pi(jé) krí tū nī'. Isý ājag mý krí tū nī ve (hā) ra, ge ra iso hā nýtīmni, sý vēso vēnh vī há tón ký. ¹⁷ Sý ājag mý sý nēn ve ja ěn tó sór vē, ký tóg inh krí tū nī ve nī. Sý vēso vī há han ký sóg krí tū nī ve nī. ěg tý ěg Senhor jykre tó ký ěg tóg tag tó tū nigtí, sý tónh ke tag. ¹⁸ Hā ra sóg tó sór mū. Vēnh kar tóg ājag mý ag tý nēn ve ja tó tí, ký sóg ājag mý sý nēn ve ja ěn tó sór mū gé, ha mē. ¹⁹ Krí há ājag nýtí, ge ra ũn krí tū ag tóg ājag mý há nýtí ve nī. ²⁰ Ũ tý ājag mý: “tag han ra, tag han tũg ra,” hen ký tóg ājag mý sér tí ve nigtí. Ũ tý ājag tū mǎn sór ký tóg ājag mý há tí ve nigtí, ũ tý ājag mý un'ón mū ag tóg ājag mý há nýtí ve nigtí, ũ tý vēso: “tý inh ũn mág nī,” he mū ag vỹ ājag mý há nýtí ve nigtí gé, ũ tý ājag kaká ki tǎnh tí ěn ag ke gé. Ũ tý ge vỹ ājag mý há kar nýtí ve nigtí. ²¹ Inh mý'a tóg tí, sý tag tó ký. Vēnh jykre tag to sóg krój nī, tag han sór vǎnh inh nigtí, ag tý han ri ke tag.

Hā ra ag tóg ājag mý ag tý nēn ve ja ěn ti tó sór mū, ón ký apóstolo ěn ag, ag tý nēn ũ há kar han mū tó ag tóg tí. Ký sóg ag ri ke tónh ke mū gé sir, ũn krí tū ag ri kén. ²² Hebreu vỹ tý ag nýtí. Tý sóg Hebreu nī gé. Israel krē'krē vỹ tý ag nýtí. Tý sóg Israel krē'krē nī gé. Abraão krē'krē vỹ tý ag nýtí. Tý sóg Abraão krē'krē nī gé. ²³ Cristo camarada vỹ tý ag nýtí. Tag to sóg ag kǎfór nī há ra. Ha vé, krí tū pē nī ve sóg nī, sý tý ag kǎfór nī tag tón ký.

Ha mē, isý tý Cristo camarada nī ti: inh rǎnhraj e tag há to sóg ag kǎfór nī, ise ký nīn e ja há to sóg ag kǎfór nī gé. Inh mrǎnmrǎn kǎfór han ag tóg tí gé, ter kren tý hēn ri ke ve inh, ag kǎfór ke gé. ²⁴ Judeu ag ne inh mrǎnmrǎn tý 5 (ke) han', ag tý ũ mrǎnmrǎn tý 39 (ke) han tí ěn tý 5 (ke) han ag tóg isý, kurǎ tý hēn ri ke han tóg, ti tý 5 (ke) ěn tá krýg jé. ²⁵ Kar ký ag tóg ka tý inh mrǎnmrǎn tý 3 (ke) han ja nigtí gé. Kurǎ tý hēn ri ke han tóg ke gé, ti tý 3 (ke) ěn tá krýg jé. Pó tý ag inh pin ja nigtí gé, isén jé, kurǎ pir ki. Kar ký sóg goj ki ter kren tǎgtũ han ke gé, ěn kǎ sóg kejēn kutj pir ki kurǎ mré goj nīg kǎki nǎgnǎr, goj kafǎ tũ kǎki. ²⁶ Kuvar há ra tũg tý hēn ri ke han inh, ký goj var tóg inh jagtar han. ěg tū péju(g) tí ag vỹ inh jagtar han tí. Inh mré ke ag vỹ inh vóg kónǎn sór nigtí, fóg ag ke gé, cidade ki ke ag ke gé, ěmǎ tũ tá ke ag ke gé. Goj kafǎ tũ kri inh jagtar han. Ón ký ěg kanhkǎ ag vỹ inh jagtar han tí gé. ²⁷ Rǎnhraj mág to inh jagtar tí gé, to sóg ron tí, ký sóg nũr tũ tý hēn ri ke hyn han tí gé. Kejēn sóg kókĩr tí, kejēn sóg goj vég tũ nigtí, vǎkre tý hēn ri ke han sóg tí, kusa mēg sóg tí, inh kur tóg iso tũg tí gé. ²⁸ Ký, isý kurǎ kar ki ti jagy tag vég mū mré há sóg igreja krēm vēnhmǎn tí ag to krí kufy han tí gé. ²⁹ Ũ tý Cristo vĩ to krónh ken ký tóg inh mý jagy tí gé. Ũ tý Topē

vĩ mranh ký sóg kanē jur tĩgtí gé.

³⁰ Ký, isý vēsó ký sóg isý nēn ũ jagy vég mū ěn tó sór tí, inh krój nī ěn ti. ³¹ Topē ne ki kanhró nī', ěg Senhor tý Jesus jóg ti. ěg tý ti mý vī há han tóg tũ' henh ke tũ pē nī. Ti há ne ki kanhró nī'. Inh pi(jé) ón mū'. ³² Cidade tý Damasco tá sóg nī ja nigtí, ký pǎ'i mág tý rei tý Aretas ěn krēm pǎ'i ũ vỹ governo ki rĩr nĩ ja nigtí. ěn tóg ijo vǎji ja nigtí. Ti polícia ag tóg ijo vǎji ja nigtí, ag tý ise jé. ³³ Hā ra inh mré ke ag tóg kej mág kǎkǎ inh péju ký jǎnkǎror tý isérem, cidade to ró tý, há ký sóg kren. Isý ti jagy ve jan há vē.

12

Paulo tý nēn nē ve

¹ Ký ājag tý isý tý ũn mág nī tag mē sór ký, ký sóg ājag mý ěg Senhor tý inh mý nēn ven mū ěn tó sór mū gé ver, ti tý inh mý nēn kǎmēn mū ti. Sý ājag mý tónh ke tũ vē vē, há ra ājag tóg mē sór mū. ² Ha vé, ũ ki kanhró sóg nī, Jesus ki rǎ ũ. 14 (ke) anos ti nī ha, ti tý kanhkǎ ra tũg kri, kanhkǎ tǎgtũ he mū ěn ra. Hēn ri ke mũn tóg á rĩr há ra vyr, hēn ri ke mũn ti kuprĩg tóg ra vyr, inh pi(jé) ki kanhró nī'. Topē há ne ki kanhró nī'. ³ Hā ra tóg ra vyr, hēn ri ke mũn á rĩr há ra, ti kuprĩg hēn ri ke mũn, inh pi(jé) ki kanhró nī', Topē há ne ki kanhró nī'. ⁴ Ký tóg ěg tý hē tá Topē mré nýtĩnh ke mū ěn ra vyr, Paraíso he mū ěn ra. Tá tóg vēnh vī jēmē, ěprǎ ke tý nēn tónh ke tũ ěn mē tóg tá, kanhkǎ tá vēnh jykre sǎnvĩ pē ěn, ěg tý tag ki nēn ki kagtĩg ěn. ⁵ ěn há to sóg: “ũn mág vỹ tý inh nī,” he sór mū. Isý vēsóg ki kanhkǎ ra tũg pijé'. Isý ěg tý ěprǎ vég tí ěn tó ký sóg inh krój nī há tó sór mū. ⁶ Isý ũn mág nī tag tó ký sóg ki há tó tí, vēnh ó pijé'. Hā ra sóg tó tũ nī, ājag tý iso: “vēnh kar kǎfór vỹ tý ti nī,” he tũ nī jé. Inh jykre vég ājag tóg mũgtĩ, inh vī mēg ājag tóg mũgtĩ, ký tag há to jykrēn nī, tag há to ājag tóg inh jykre ki kanhrǎn ke mū.

⁷ Ký Topē tóg, ti tý inh mý kanhkǎ ven kar ký (tóg) to jykrēn gé, sý vēsý ũn mág han sór tũ nī jé. Há jé tóg inh há tý nēn ũ jagy ki nī han tí gé, ký tóg sónh tý inh ki já ri ke nī. Satanás krēm ke ũ vē, ký tóg isǎnh tí, isý vēsý ũn mág han tũ nī jé. ⁸ Ký sóg ěg Senhor mý to vĩ tǎgtũ han, ti tý inh mý tý tũ' hen jé. ⁹ Hā ra tóg ke jǎvǎnh ja nī. Ký tóg inh mý: “ǎ jagǎgtǎn sóg tí,” he ja nī, “ký tóg há tí,” he ja tóg nī, ěg Senhor ti. “ǎ krój nī há ki isý tý ũn tar nī ve há tí,” he ja tóg nī inh mý, ěg Senhor ti. Há ký inh krój nī tag tóg inh mý há tí. Inh krój nĩn ký sóg Cristo tar há tý tar nī nī. Tag há ne há tí'. ¹⁰ Há ký inh krój nĩ tóg inh mý sér tí, ag tý iso vĩ kónǎn ti ke gé, inh jagtar nĩ ti ke gé, ag tý inh vóg kónǎn ti ke gé, inh kanē jur ti ke gé. Inh mý tóg sér kar tí, sý nēn vég mū ti, sý Cristo há tý fe nĩn ký. Inh krój nĩ ěn kǎ sóg tar nī, mýr, ha mē.

Paulo tÿ Corinto tá ke ag to nén to jykrén

¹¹ Ha vé ha, vêsÿ ùn krí tú nî ên ri ke han sóg, ájag tÿ inh kután kÿ. Ájag tÿ iso ví há han ke vé vè. Inh pi(jé) ù tÿ vêsÿ apóstolo han mü ên ag krêm ke nî, isÿ tÿ nén (ù) tú há ra, mÿr, ha mē. ¹² Ájag mÿ sóg sÿ tÿ apóstolo jê ven huri. Isÿ nén (ù) jagy vég mü ra sóg to krónh ke tú nÿtî. Êg tÿ nén han vánh hyn han ja inh nÿgtî, ájag rînve, milagre tí, Topê jykre tí ke gé. Há ki ájag tóg venh mü, sÿ tÿ apóstolo jê tí. ¹³ Kÿ inh ájag mÿ ne han ja tú nî nêji, ájag tÿ êmá ù tá Jesus to vênhmán tí ag to: “êg káfór ag nÿtî.” hen jé? Nén pir há han tú inh nî, há vÿ: ájag jên ko ja tú inh nî, he mü, sÿ ájag mré nÿn kÿ, kÿ tóg ájag mÿ jagy nî ja tú nî. Tag tÿ kórég kÿ inh mÿ vênh pãte fón nî.

¹⁴ Ha vé ha, sÿ ájag ve mân sór vè mÿr. Sÿ tag to jykre tágtú há vé sir. Kÿ sóg inh jun kÿ ájag mré nÿn kÿ (sóg) ájag mÿ tí jagy nÿm sór tú nî gé, ùri. Inh pi(jé) ájag tú mân sór mü'. Sÿ ájag venh kãtÿg ke vé. Êg krê pi(jé) êg rico han tí, êg tÿ ag jê'ÿn mü ra. Êg há ne êg krê mÿ nén ù nÿm tí'. ¹⁵ Há kÿ sóg isÿ fón kãn ke mü, ájag tugrîn, vênh fêg jé sóg ke mü gé, sÿ ájag krenkren han jé. Ájag to sóg há távî nî. Há kÿ tóg inh mÿ e tí, ájag tÿ iso há tú nÿtî tí. ¹⁶ Kÿ ájag tóg ki kanhró nÿtî, isÿ ájag mré nÿn kÿ ájag mÿ tí jagy nÿm sór tú nî tí.

Há ra sóg nêji ájag vatánh tá ájag krîn tí, ájag mÿ sóg nêji ón tí. ¹⁷ Kÿ inh mÿ ájag vatánh tá ájag tú mäg tí', sÿ ájag mÿ inh mré ke ag jêgnên kÿ? Ke tú sóg nÿgtî mÿr. ¹⁸ Tito mÿ sóg to ví, tí tÿ êg régre ù ên mré ájag venh tÿg jé. Kÿ Tito mÿ inh mÿ ájag tú ma kãtÿg ja nî? Ke tú tóg nî, ki kanhró ájag tóg nÿtî. Inh jykre há han tóg tí, Tito tí. Isÿ nén han mü ên há han tóg tí.

¹⁹ Ájag hÿn iso: “ón kÿ tóg vênh jagfy ví mü,” he mü. “Tí tÿ êg tÿ á to há nÿtî ên han sór vé,” he ájag hÿn mü iso. Há tú vé, kÿ Cristo vÿ ki kanhró nî, Topê tí ke gé. Ájag to sóg há pè nî, há kÿ sóg ví mü, ájag tÿ inh ví tugrîn tí há to tar nÿtî jé. ²⁰ Tag há to sóg jykrén mü, ha mē: hên ri ke mÿn êg tóg jagnê tÿ ùn mü, sÿ ájag kí jun kÿ. Hên ri ke mÿn ájag tóg jagnê to jü mü, hên ri ke mÿn ájag tóg jagnê tú ki vé'í mü, hên ri ke mÿn ájag tóg jagnê to krí rÿ nÿtî, vênh kar hên ri ke mÿn ájag tú há mî êkrén sór tí, hên ri ke mÿn ájag tóg jagnê to ví kónân mü, hên ri ke mÿn ájag tóg jagnê to ví ví henh mü, hên ri ke mÿn ájag tóg jagnê káfór nÿtî sór mü, hên ri ke mÿn ájag tóg vênh jykre e han sór mü. ²¹ Kÿ tóg inh mÿ'a tÿnh mü, sÿ ájag kí jun kÿ, kÿ Topê tÿ isÿ ùn sî han ri ke vé sir. Inh fÿnh ke vé, ájag tÿ vãsÿ Topê ví mranh ja ên továnh sór tú nÿtÿn kÿ, nén ù kavéj ên tí, á prú tú fí mré nÿ, á mén tú mré nÿ, fag to én tí ên mÿr. Ájag tÿ ên továnh tú nÿn kÿ tóg inh mÿ'a tÿnh mü.

13

Paulo tÿ ag jyvên mân mü

¹ Sÿ ájag ve tágtúnh ke vé ha. Kÿ sóg ájag jykre venh ke mü. Û tÿ ájag jykre kórég vég mü vÿ tónh ke mü, ájag tÿ tí kórég han ja tí. Ûn régre vÿ tugtónh ke mü, ke tú nÿn kÿ ùn tágtú. ² Tag to inh huri, kÿ sóg to mân sór mü mÿr. Sÿ ájag mré nî ja nÿn kÿ sóg ájag mÿ tag to ja nî, kÿ sóg ùri ájag mÿ rán mü sir, sÿ ájag mré nî tú nÿn kÿ, ha mē. Sÿ ájag mré nî ja nÿn kÿ sóg komêr há ví ja nî, ù tÿ Topê ví mranh ja ên ag mÿ. Inh jun mân kÿ inh pi(jé) komêr há ví mân mü', ha vemní. Ví tar han jé sóg ke mü mÿr. ³ Cristo ví mē sór ájag mü, inh ki. Mē jé ájag tóg ke mü. Tí pi(jé) krój nî'. Tar tí nî, há kÿ sóg ví tar han ke mü gé. ⁴ Krój nî ve ja tí nî, tí tÿ cruz to sa kÿ. Há ra tóg rîr mân, Topê tÿ tí rîn mân kÿ. Topê tar nî há vé. Kÿ sóg krój nî gé, sÿ tí ki rá kÿ jên kÿ, há ra sóg tí mré rîr kÿ jé gé, ájag mÿ, Topê tar nÿn kÿ.

⁵ Ájag jykre tugnÿm nî. “Inh mÿ Jesus kí rá há han mü vÿ?” hemní, vëso jykrén kÿ. “Jesus Cristo mÿ inh kãkã nî?” hemní. Ájag tÿ tag to: “hÿ, há vé,” he tú nÿn kÿ ájag pi(jé) tÿ tí ù nÿtî'. Ên kã ájag tóg tí továnh kÿ mü nî sir. ⁶ Há ra sóg tí továnh ja tú nî. Ájag tÿ tag kí kanhrân kÿn há tí. ⁷ Ájag to sóg Topê mré vémén tí, ájag tÿ nén ù kórég han tú nî jé. Kÿ inh rãnhráj tóg Topê mÿ há tí sir, vênh kar mÿ ke gé. Ag tÿ há ra iso é he mü ra nén ù há távî han sórmnî, ha mē, kÿ ájag tÿ Jesus tú há han ke mü tag ne há távî nÿnh mü'. ⁸ Inh pi(jé) ù tÿ kí há to mü kato tē sór mü'. Û tÿ kí há to mü tag ve sór inh ra iso é he mü ra nén ù sér tí, inh krój nÿn kÿ, kÿ tóg inh mÿ sér tí gé, ájag tar nÿtÿn kÿ. Há jé sóg Topê mré ví tí, tí tÿ ájag mÿ vênh jykre há ên nÿm jé, ájag tÿ há pè nÿtî jé. ¹⁰ Há kÿ sóg ájag mÿ carta tag rán, sÿ ájag vég tú nÿn kÿ. Kÿ sóg komêr há ví sór mü, sÿ ájag mré nÿnh ken kÿ. Inh pi(jé) ví tar han sór mü', inh pi(jé) êg Senhor tÿ isar han kÿ inh ví tar tÿ ájag kókén sór mü'. Ájag tar han sór inh mü mÿr.

¹¹ Inh kanhkã', sÿ ájag mÿ rán kãn há vé. Há ra sóg ver tag to sór mü, ha mē: vênh kãn nî, ájag tÿ kygnêg tú nî jé, inh ví jëmémnî, vênh jykre pir han nî, krí kuprã nÿtÿmni. Topê ne êg to há nî', tí ne êg krí kuprãg tí'. Tí há ne ájag kí rîr mü', ájag tÿ tí jykre tag han kÿ.

¹² Jagnê kí nhun ke ri ke han nî, Jesus mré ke kar kí, ájag tÿ jagnê nÿgê kãgmî kÿ. Topê tú kí ge kÿ nÿtî kar vÿ ájag mÿ: “ájag mÿ há?” he sór mü.

¹³⁻¹⁴ Êg Senhor tÿ Jesus Cristo jé ájag tar han tí. Topê vÿ ájag to há nî. Tí kuprîg vÿ tÿ ájag jagrê nî. Tí jykre há mî mümni. Há vé.

PAULO TÛ CARTA HAN: GALÁCIA TÁ KE AG MÛ CARTA

¹ Paulo tÛ rá vë, inh. Isÿ ga tÛ Galácia tá ke ag mÛ rán há vë. Jesus Cristo há vÿ inh fëg, sÿ tÛ ti apóstolo jë jé, ëg jóg tÛ Topë ti ke gé. Ëprã ke tÛ inh fëg pijé'. Jesus Cristo há ne inh fëg', Topë tÛ ùn rìn măn mÛ ti, ti ter kar kÿ. ² Sÿ inh mré ke ag mré ga tÛ Galácia tá ke ag mÛ rán há vë, ù tÛ Galácia tá Jesus to vënhmãn tÛ ag mÛ.

³ Topë mÛ sóg to vÿ tÛ, ti tÛ äjag tar han jé, ëg jóg mág tÛ äjag krÿ kuprãg jé, ëg pã'i tÛ Jesus Cristo ti ke gé.

⁴ Ti há ne ù tÛ ä tén mÛ ag mÛ vënh fëg', ti tÛ ëg tÛ Topë vÿ mranh tÛ tÛ' he jé, kÿ tóg ëg kren han, ëprã ke jÿkre to. Ëprã ke jÿkre tÛ pãno nÿ kÿ tóg vënh jÿkre tag ki ëg kunÿ. Ëg jóg tÛ Topë tÛ nén ve sór mÛn há vë, ti há ne Jesus mÛ tag to ja nÿ. ⁵ Kÿ ëg tóg Topë to vÿ há han sór mÛ, kÿ tóg tÛg' he jãvãnh nÿ, ti to vÿ há tag ti. Há vë.

Jesus kãme pir nÿ

⁶ Äjag ne tóg kãnhmar sÿ äjag mÛ Cristo kãmén ja ën tovãnh sór mÛ', ti tÛ ëg jagfÿ ter ja kãme ti. Ti kãme ù nón mÛ sór äjag tóg mÛ, Cristo tÛ ëg mÛ to ja tÛ nón. Inh mÛ tóg e ti mÿr, äjag jÿkre tag ti. ⁷ Cristo kãme vÿ pir nÿ, kÿ ti kãme ù tóg tÛ tÛ. Há ra ù ag tóg äjag krÿ kufy han sór mÛ, há kÿ ag tóg Cristo kãme ën ki króm há han tÛ nÿg'tÛ. Ù to sór ag tóg mÛ mÿr, Cristo jÿkre to, há vÿ: "äjag krenkren jé äjag tóg Cristo ki rá kar kÿ Judeu ag jÿkre han ke mÛ gé, Topë tÛ Moisés mÛ nén to ja ën ti," he mÛ. ⁸ Há ra sóg äjag mÛ to há han ja nÿg'tÛ, isÿ äjag mÛ: "ti ki rá tävi han jé äjag tóg ke mÛ," hen kÿ. Ù tÛ inh vÿ tag ri ke to tÛ ag jé mÛ kónã. Hën ri ke mÛn isóg äjag mÛ tag to tÛ nÿ, hën ri ke mÛn sóg ti pãte nén ù tónh ke mÛ. Kÿ inh jé tÛg kónã. Hën ri ke mÛn kãnhkã tá Topë tÛ jënë jafã tóg isÿ to ja ën ri ke han ke tÛ nÿ, pãte tóg hën ri ke mÛn nén ù to sór mÛ. Kÿ ti jé tÛg kónã. ⁹ Tag to ja inh nÿ, kÿ sóg to mãn mÛ sir. Ù tÛ äjag mÛ Cristo kãmén kÿ, há ra tóg äjag mÛ isÿ to ri ke han tÛ nÿ, isÿ to pãte tóg ù to sór mÛ, kÿ ti jé tÛg kónã.

¹⁰ Vÿ tar han sóg tÛ, ëprã ke kórég ag to. Inh pi(jé) ón kÿ ag mÛ vÿ há han sór mÛ', ag tÛ iso há nÿti jé'. Ëprã ke ag tÛ iso há nÿ tag, ag tÛ iso kórég nÿ tag tóg inh mÛ tÛ nén ù tÛ nÿ.

Isÿ ëprã ke ag tÛ iso nén to mÛ to jÿkrén nÿ ra inh hÿn Cristo tÛ ki rÿr tÛ nÿnh mÛ vë. Há ra sóg ti há to jÿkrén tÛ. "Isÿ nén to mÛ hÿn ti mÛ há nÿ, ti mÛ kórég nÿ vó?" he sóg tÛ, ti tÛ inh mÛ vÿ há han jé, Topë ti.

Paulo tÛ Topë vÿ há to

¹¹⁻¹² Cristo kãmén ja inh nÿg'tÛ, isÿ äjag mÛ: "ti ki rá kÿ ëg krenkren ke mÛ, ëg tÛ Moisés jÿkre han tÛ ra," hen kÿ. Ëprã ke tÛ véké nén ù to jÿkrén ja pijé', sÿ äjag mÛ nén to mÛ ti. Ëprã ke tÛ inh kanhrãn ja pijé'. Ù pi(jé) inh mÛ: "tag tómnÿ," he mÛ'. Jesus Cristo há ne inh kanhrãn', ti há ne inh mÛ tag to kãn'. Tag to jÿkrén nÿ, inh kãnhkã'.

¹³⁻¹⁴ Isÿ vãsÿ nén han ja më äjag tóg huri. TÛ sóg Judeu krë nÿ, há kÿ sóg Judeu jÿkre han tÛ ja nÿg'tÛ, Moisés tÛ ëg jóg'jóg ve ag mÛ Topë jÿkre to ja ën ti. Kÿ sóg inh povo jÿkre ki, Judeu jÿkre ki sóg vãsãn mág, há kÿ sóg inh régre ag pãtén, sÿ ëg jÿkre ki króm to tar tävi nÿn kÿ. Ëg jóg'jóg ve ag jÿkre tävi han sóg nÿg'tÛ mÿr, tag há mÛ sóg ëkrén ja nÿg'tÛ. Kÿ sóg kygnë kÿ: "Jesus hÿn ón kÿ vësÿ Topë han," he ja nÿ gé. Há kÿ sóg ti ki ge kÿ nÿti ag vóg kónã tävi han, isÿ ag tÛ tÛ' he jé. Ag jagãgtãn vãnh ja inh nÿg'tÛ.

¹⁵⁻¹⁶ Há ra Topë tóg kejën inh mÛ Jesus to: "inh kósin vÿ tÛ ti nÿ," hé, isÿ fóg ag mÛ, kãnhgág ag mÛ ti kãmén jé, ù tÛ më ja tÛ ag kar mÛ. Ti há tóg inh mur to há inh kuprëg, inh jagãgtãn kÿ. Kÿ, Jesus tÛ inh mÛ vënh ven kar inh pi(jé) ëprã ke ù mré vëmén', ti ki jëmë jé'. ¹⁷ Kÿ sóg Jerusalém ra tÛg ja tÛ nÿ gé, sÿ ijo apóstolo ag mré vëmén jé. Ga tÛ Arãbia ra sóg vyr, ën kã, kar kÿ sóg tá kãtig kÿ cidade tÛ Damasco tá jun mãn.

¹⁸ Kÿ, 3 anos tÛg kÿ sóg kejën Jerusalém ra vyr, sÿ apóstolo Pedro mré vëmén jé. Ti mré sóg kurã tÛ 15 (ke) han, tävi. ¹⁹ Ën kã inh pi(jé) apóstolo ù ag vë'. Tiago há ve inh, ëg Senhor jãvy ën, isÿ Pedro mré vÿn kÿ.

²⁰ Äjag mÛ sóg ki há rán mÛ. Inh pi(jé) ón mÛ', Topë há ne ki kanhró nÿ'.

²¹ Tag pãte sóg ga tÛ Siria ra vyr, ga tÛ Cilícia ra ke gé. ²² Isÿ ra tÛg jé sóg ga tÛ Judéia fin rãm. Kÿ Judéia tá Jesus to vënh mãn tÛ ag inh ki kãgtÛg nÿti ja nÿg'tÛ. Inh ve ja tÛ ag nÿti ver, Judéia tá Cristo ki ge kÿ nÿti ag. ²³ Iso vÿ há më ja ag tóg nÿg'tÛ, há vÿ: "ù tÛ ëg vóg kónã mÛ ën nÿji Cristo to mÛ," he mÛ. "Vãsÿ tóg ù tÛ ti ki ge kÿ nÿti ag tÛg sór ja nÿ, há ra tóg ùri ti kãmén mÛ ha, nÿji," he ja ag tóg nÿg'tÛ iso. ²⁴ Kÿ ag tóg isugrÿn Topë to vÿ há han ja nÿg'tÛ, ag tÛ tag më kÿ.

2

Paulo jÿkre tÛ apóstolo ù ag mÛ há nÿ.

¹ Tag pãte 14 anos tÛg kar sóg Jerusalém ra tÛg mãn gé, Barnabé mré, kÿ Tito tóg ëg mré vyr gé. ² Topë tÛ inh mÛ: "ha ra tÛg," he ja vë. Tá jun kÿ sóg ag mÛ isÿ nén to tÛ ën kãmén kãn ja nÿ sir, sÿ fóg ag mÛ nén kãmén ti ën ti. Vyr mÛ sóg tag to pã'i ag mré vëmén. Fóg ag mÛ sóg: "Jesus ki rá kÿ ëg krenkren ke mÛ, ëg tÛ Moisés jÿkre han tÛ ra," he tÛ. Kÿ sóg tag to pã'i ag ki jëmë sór ja nÿ, sÿ ag mÛ: "mÛ há, fóg ag tÛ Moisés jÿkre han tÛ ra, kãnhgág ag ke

gé?" he jé. Isý fagrính mý rânhräj jävânĥ tóg tí, isý fagrính mý carreira ri ke han jävânĥ tóg tí, há ký sóg ag ki jëmênĥ vyr. ³ Ký tóg ag mý há tí, sý fóg ag mý, kanhgág ag mý Jesus há tó mü tí, sý ag mý Moisés tó tú ra, sý ag mý Judeu ag jykre tó tú ra, sý ag mý: "ha äjag gré fár junun kym," he tú ra. Há ký ag tóg Tito mý: "ha kym," he ja tú nĭ gé. Fóg tý Grego vĕ, Tito tí, ũ tý Jerusalém ra inh mré tí mü ěn tí. Há ký tóg ä gré fár kym ja tú nĭ, tí tý tý Judeu tú nĭn ký. ⁴ Há ra ón ký Jesus ki ge ký nýtĭ ag tóg ti kym sór ja nĭ. Ón ký ag tóg Jesus jykre ve sór ja nĭ. "Tí mý Moisés jykre tovânĥ tú'?" he ag tóg iso. Ag tý Moisés jykre krĕm ěg vin mân sór ja vĕ, ký tóg ěg patrão ri ke nĭ, Moisés jykre ěn tí. ⁵ Há ra sóg ag kato tĕ. Inh pi(jé) ag mý: "hý," he ja nĭgtĭ. Ag kato tĕ távi han ja inh nĭgtĭ äjag jagfy, äjag tý vĕnh ví há há kri fi jé, Jesus káme tý äjag mý sér tí jé, äjag tý Moisés jykre kufy ěn han tú nĭn ký.

⁶ Ký pä'i ag tóg isý ag mý nĕn kâmĕn mü ěn to: "tó kân ja tú ä nĭ," he ja tú nĭ gé, ũn mág ag. Väsý ag tóg tý pä'i tú ja nýtĭgtĭ, ũn mág tag ag, há ra tóg inh mý tý nĕn ũ tú nĭ, ha mĕ. Topĕ mý tí tý nĕn ũ tú nĭ, ěg tý ěpra ke ag mý tý ũn mág nýtĭ tí, ũn sí nýtĭ tí ke gé. ⁷ Ký tóg pä'i tag ag mý há tí, sý fóg ag mý, sý kanhgág ag mý Topĕ ví tónĥ ke tí, ũn gré fár junun kym ja tú ěn ag mý, Topĕ tý inh mý: "povo ũ ag mý tónĥ tĭg," hen ký. "Topĕ ví Pedro mý tó, tí tý Judeu ag mý tó jé, ũn gré fár junun kym ký nýtĭ ěn ag mý, há ra ä tóg ũ ag mý tónĥ ke mü," he ja ag tóg nĭ inh mý, Jerusalém tá ũn mág ag. ⁸ Topĕ ne Pedro ti tar han, tí tý tý Judeu ag apóstolo jĕ jé. Ký tóg isar han, isý tý ũ ag apóstolo jĕ jé, ũn tý Judeu ag jykre han tú kar ag. ⁹ Tag ve ag, Topĕ tý tag to isar han mü ve ag, Tiago ti, Pedro ti, João ti ke gé. Igreja to pä'i vý tý ag nýtĭ, ký ag tóg tý igreja nuna ri ke nýtĭ. ěn ag ne inh nĭgé mĕ', Barnabé nĭgé ke gé. Há ký ag tóg ěg mý: "há tí nĭ, äjag rânhräj tí, äjag tý nĕn han sór mü tí," he mü. "Ha fóg ag mý tónĥ müjĕg, kanhgág ag mý, jãvo ěg tóg ũ tý Judeu ag jykre han mü ag há mý tónĥ ke mü," he ag tóg mü ěg mý, pä'i ag. ¹⁰ Ký ag tóg ěg mý to ví, ěg tý ag kãmĭ ũn vĕsýrĕnh mü ag jagãgtãn jĕ, ěg tý ag mý nĕn ũ jĕnĕ jé, fag mý ke gé. Tag han sóg tí mýr. Inh pi(jé) kã jatun tí'.

Fóg ag tý Judeu ag ri ke nýtĭ

¹¹ Ký kejĕn Pedro tóg cidade tý Antioquia tá jun ja nĭgtĭ. Há ra tóg tá kygnĕ, ký sóg tí kato tĕ. Tí há mý sóg tí kygnĕ ěn tí. ¹² Ký Tiago tóg kejĕn tí mré ke ũ ag jĕgnĕ ja nĭgtĭ. Ag tý junjun tú ki Pedro tóg fóg ag mré jĕn ja nĭgtĭ, Judeu tú ag mré. Há ra Tiago tá ke ag tý junjun ký tóg sir Judeu tú ag mré jĕn jävânĥ nĭ sir, tí tý Judeu ag kamĕg vĕ sir, ũn gré junun fár kym tí ag jagfy. Ký Pedro tóg ón ký vyrmý nĭ mü sir, fóg ag vãm ký. ¹³ Ký tí mré Judeu ũ ag tóg fóg ag vãm mü gé sir.

Ký vãhá Barnabé tóg fóg ag vãm mü gé sir. Ki kanhró tí nĭ vĕ, Barnabé tí, ěg tý jatun mý fóg mré nĭnh ke tí, ěg tý tý Judeu nýtĭ ra. ¹⁴ Ag kar vý kygnĕ kãn, Pedro nón. Jesus jykre pijé', vĕnh ví sér pijé'.

Sý ag tý kygnĕ tag ve ký sóg vĕnh kar rĭnve Pedro mý tag tó, ha mĕ. "Ha vé, Judeu vý tý ä nĭ," he sóg tí mý. "Ä tý tý Judeu nĭ ra ä tóg fóg jykre han ja nĭgtĭ, fóg mré jĕn ký," he sóg tí mý. "Ký ä tý ne jé ũri Judeu jykre han mân sór nĕ? Ä tý ne jé fóg ag mý: Judeu ag jykre han nĭ, he sór nĕ?" he sóg tí mý.

Jesus ki ge ký nýtĭ ký ěg povo pir ri ke nýtĭ

¹⁵ Judeu krĕ vý tý ěg nýtĭ, ký ěg tóg fóg ag tý Topĕ ví mranĥ tí ěn ri ke tú nýtĭ. ¹⁶ Há ký ěg tóg Topĕ tý väsý ěg jyvĕn tí ěn ki kanhró nýtĭ. Há ra ěg pi(jé) tag tugrĭn Topĕ mý há nýtĭ'. ěg tý Jesus Cristo ki ge ký ěg tí mý há nýtĭ. Há ký ěg tóg Jesus Cristo ki ge ký nýtĭ, ěg tý tí mý tý ũn há nýtĭ jé, tí tý ěg tý tí ki ge ký nýtĭ tag tugrĭn ěg mý vĕnh päte fón jé sir. ěg pi(jé) Topĕ tý väsý ěg jyvĕn tí ěn ki króm ja nĭgtĭ', há ký ěg tóg tí mý tý ũn há tú nýtĭ, ěg tý tí tý väsý ěg jyvĕn han sór mü ra. Topĕ pi(jé) Moisés tý ěg mý vĕnh jykre nĭm ja ěn tugrĭn ěg mý vĕnh päte fón ke mü'. Jesus Cristo tugrĭn ke vĕ.

¹⁷ Ký tóg ge nĭ. ěg tý Cristo ki ge tugrĭn ěg tóg Topĕ mý tý ũn há nýtĭ. ěg tý Topĕ ví mranĥ ký, há ký tóg ěg mý vĕnh päte fón mü, ěg tý tý Judeu nýtĭn ký, ký tóg fóg ag mý vĕnh päte fón mü gé, kanhgág ag mý ke gé.

Ký äjag hĭn iso: "ä tý tag tó ký ä tóg: Cristo vý Topĕ ví mranĥ tag to há nĭgtĭ, he tí," he sór mü. Vó, há tú vĕ. ¹⁸ Há ra tag to jykřn, ha mĕ: ěg tý Topĕ tý väsý vĕnh jykre to: "vĕnh jykre tag han mân ke tú ěg nĭ ha," he kar ký: "vó, han mân jĕ ěg tóg ke mü, ge ra," hen ký tóg vĕnhmý tí sir. Vĕnh jykre rĕgre vĕ sir. ¹⁹ Topĕ tý väsý ěg jyvĕn ja ěn ki kanhró ěg tóg nýtĭ. Ký ěg tóg tí tý ěg jyvĕn mü ěn mĕ ký: "vĕnh jykre kórĕg han ký sóg Topĕ ví mranĥ tí," he mü sir. Tí ví ki króm ki kagtĭg ěg tóg nýtĭ, ěg tý ki króm sór mü ra. Há ra Cristo vý ěg jykre si tý tú' he ja nĭ. Tí mré tóg cruz to sa ja nĭ, ěg jykre si tí. Ký tóg ěg mý vĕnh jykre tãg nĭm mü sir, ěg tý tý Topĕ tú nýtĭ jĕ. ²⁰ ěg jykre si vý tú' he tí. Há ký ěg tóg tí tú há han tí, ěg tý ver ga kri mĭn ký. Topĕ kósĭn ki rá tugrĭn ěg tóg sir rĭnrĭr nýtĭ. Tí fe vý tý ěg nýtĭ, ěg kar vý tý tí fe nýtĭ, ký tóg ěg jagfy ũ tý ä tĕn tí ag mý vĕnh fĕg, ký tóg ěg jagfy ter ja nĭ. ²¹ Tí ki ge ký nýtĭ tugrĭn ěg tóg Topĕ mý há nýtĭ. Topĕ tý ěg jagãgtãn há vĕ. ěg tý: "Topĕ jykre si ki króm ký inh hĭn Topĕ mý tý ũn há nĭ," hen ký Cristo vý fagrĭnh mý ter ja nĭ. Ký ěg tóg Topĕ tý ěg jagãgtãn tag tý tú' he mü. Há tú vĕ mýr.

3

Ěg tý Jesus ki ge ký ěg krenkren ke

¹ Galácia tá ke', ājag ne tóg krī tū nýtī ve nýtī'. Ū ný ājag krīn kónān, ājag tý Jesus Cristo tovānh sór jé? Tí ty ka to sa ja ěn tó kān inh mýr ājag mý, ký ājag tý ne jé vāsý vėnh jykre ěn han sór nē? ² Ký sóg ājag ki tag jēmē sór mū, ha mē: Topē ne ājag mý ā kuprīg jēnē'. Ājag tý vāsý vėnh jykre si ěn mī mū tigrīn ājag mý jagrēn ký nýtī'? Vó, inh ví tigrīn ājag tóg Cristo ki ge ký nýtī, ký ājag tóg Cristo ki ge tigrīn jagrēn ký nýtī. ³ Ký krī vėnh mý han sór tūg nī. Topē kuprīg tý ājag krīn ký ājag Jesus ki ge ja nī. Ký: vėsóg ki sóg tí jykre ki krov," he tūg nī. ⁴ Ke tū nī (mū) ra ājag tóg fagrīnh mý Topē kuprīg tý jagrē nī ěn vē. Hā ra tóg inh mý fagrīnh mý ke tū nī. ⁵ Ký ū tý ājag mý ā kuprīg jēnēg mū ěn vý ěg tý nēn han vānh hyn han ja nīgťí gé. Tí mý ājag tý vāsý vėnh jykre si mī mū tigrīn milagre ěn hyn han? Vó. Ājag tý Cristo kāmē sér mē ký tí ki ge tigrīn tóg milagre ěn hyn han. Tag to jykrén.

⁶ Ký Abraão to jykrén nī gé. Topē ki tóg rá ký nī ja nī, ký tóg Topē mý tý ūn há nī sir, Abraão tí. ⁷ Tag to jykrén há han nī. ěg tý Abraão nón Topē ki ge ký nýtī ký ěg tóg Abraão krē'krē ag ri ke nýtī. ⁸ Topē vý fóg ag mré kanhgág ag krenkren han sór mū, ag tý tí ki ge ký. Ū tý Judeu jykre han tū ag kar krenkren han sór tóg mū. Hā tóg rán ký nī. Vāsý tóg rán ký nī, Topē ví tý rán ký nī ki. Vāsý tóg Abraão mý vėnh ví sér tag to ja nī, ha mē: "povo kar mý sóg ví há han ke mū, ā tigrīn," he ja tóg nī, Topē tí, Abraão mý. ⁹ Tí mý tóg ví há han ja nī, Topē tí, Abraão mý, tí tý tí ki rá há han ký. Ký tóg ū tý tí nón tí ki ge ký nýtī ag mý ví há han ke mū gé.

¹⁰ Ū tý vāsý vėnh jykre si ěn ki króm tigrīn kren sór mū ag mý tóg ví kónān ke mū, Topē tí, ag tý ki króm sór mū ra mranh ký, mýr, ha mē. Hā ký tag tóg rán ký nī, ha mē. "Topē tý ěg jyvėn mū tóg e nýtī, ký tí ví tóg rán ký nýtī. ěg tý ki króm kān ke vē. Ū tý mranh pir han mū mý tóg ví kónān ke mū, Topē tí," he tóg, Topē ví tý rán ký nī ki. ¹¹ Hā ký ěg tý Topē tý vāsý ěg jyvėn mū ěn ki króm sór mū ra ěg tóg tí mý tý ūn há tū nýtī, Topē tí mý, ěg tý ki króm kān tū nīn ký. Hā ký tag tóg rán ký nī gé: "ěg tý Topē ki ge ký nýtīn há ký ěg tóg tí mý tý ūn há nýtī, ký ěg tóg krenkren ke mū ha," he ja tóg nī, Topē ví tý rán ký nī ki. ¹² Ký Topē tý vāsý ěg jyvėn tí ěn vý ěg tý tí ki rá ri ke tū nī. Hā ký tóg tag to ja nī, Topē tí, ha mē: "ājag tý inh ví ki króm tigrīn ājag krenkren ke mū," he ja tóg nī. Hā ra ěg tóg ki króm ki kagťí nýtī, há ký ěg tóg tí jykre si ki króm sór mū rá ki króm ja tū nī, há ký ěg tóg krenkren ke tū nī sir.

¹³ Jāvo ěg tý Cristo ki ge ký ěg krenkren ke mū. Topē vý ěg mý ví kónān ke mū vē, ěg tý tí vāsý ěg jyvėn mū ěn mranh ja to. Hā ra Cristo tóg ěg kren han mū, Topē tý ěg mý

ví kónān tū nī jé. Cristo hā ne Topē mý: "ha ag jagťy inh há mý ví kónān," he ja nīgťí'. Tí to tag tóg rán ký nī, ha mē: "Ū tý cruz to sa mū ěn mý tóg ví kónān mū, Topē tí," he ja tóg nīgťí, Topē ví tý rán ký nī ki. ¹⁴ Tí tý Cristo há mý ví kónān ký tóg ěg há mý ví há han mū sir, tí tý Abraão mý ví há han ja ěn ri ke. Fóg ag mý tóg ví há han mū, kanhgág ag mý ke gé, Jesus Cristo tigrīn. Ký tóg ěg mý ā kuprīg jēnēg mū sir; ěg tý tí ki rá ja tigrīn. Tó ja tí nī, tí tý ěg jagrēn ke tí, ký tóg ke mū, ěg tý tí ki rá ja tigrīn.

Abraão tý Topē ví kri nīm ký tý ūn há nī

¹⁵ Inh kanhkā', ěprā ke jykre to jykrén. Kejėn ūn rėgre ag tóg jagnē mré nēn ū to jykrén tí. To jykrén kar ký ag tóg rán tí, ký ag tóg ājag jygjí ránrán tí gé sir. Ag jygjí ránrán kar ký ū tóg sir tý nēn ū han mán ke tū nī. Rán ký tóg nī nī, ký ag tóg tý tí rá ū han tū nīgťí sir. ěprā ke jykre há vē. ¹⁶ Ký Topē jykre vý ge nīgťí gé. Topē vý Abraão mý tó ja nī, vāsý, tí tý tí mý nēn ū há han ke tí, tí krē'krē mý ke gé. Ký tóg, tí tý tí krē'krē tó ký (tóg) Abraão krē'krē ag kā ūn pir há tó ja nī. Tí pi(jé) Abraão mý: "ā krē'krē ag," he ja nī'. "Ā krē'krē," he ja tí nī, há vý: Cristo, he mū, há vý: Abraão krē'krē ag kā ūn pir, he mū.

¹⁷ Ký Topē tóg Moisés mur ke to há Abraão mý tí tý tí krē'krē ag kā ū mý ví há han ke tag to ja nī, tí tý Abraão mré jykrén ký. Ký, tag pāte, 430 (ke) anos tūg ký tóg Moisés mý tí tý ěg jyvėn ke ěn nīm. Hā ra tóg ā tý Moisés mý vėnh jykre ěn nīm mū ra tóg ā tý Abraão mý vėnh jykre tó ja ěn tý tū' he ja tū nī. ¹⁸ Ký Topē tý Abraão mý: "ve jé ā tóg ke mū, ā krē'krē mré," he ja ěn tigrīn tóg ve ja nī, Topē ví há tigrīn tóg ve ja nī, Abraão tí. Tí tý ěg jyvėn ěn to ke tū vē, tí tý ěg mý: "ěn ve jé ājag tóg ke mū," hen ký ěg tóg venh ke mū, tí ví tūgnīn.

¹⁹ Ký ājag hýn inh mý: "Topē tý ne jé Moisés mý tí tý ěg jyvėn ke ěn tó ja nē?" he sór mū. ěg tý: "venh jykre kórég han ký inh hýn tóg Topē ví mranh," he jé, há jé Topē tóg Moisés mý tí tý ěg jyvėn ke ěn nīm ja nī, Jesus mur ke to há. Abraão kósín tý Jesus mur ke tūg ki ke ja vē, Topē tý ěg jyvėn ja ěn tí. Tí há mý tóg ví há han sór ja nī, Topē tí, Jesus há mý.

Topē tý Israel ag jyvėn ký tóg ā tý jēnē jāfā ag mý tó ja nī. Ký Topē tý jēnē jāfā ag tóg Moisés mý tó ja nī, Moisés tý Israel ag mý kāmén jé. Topē tý ěg jyvėn jāfā tí nī ja nī, Moisés tí. ²⁰ Topē jėgja kā ěg ký tóg Israel ag mý ví ja nīgťí, Moisés tí, Topē tý Israel ag mré jykrén ký. Ký Moisés tóg ag jyvėn, ag tý Topē ví ki króm jé. Topē tý ěg kren han ký tóg ge tū nīgťí. Ā pir mý tóg ěg mý tó mū, tí tý ěg kren han sór mū tí, Topē tí. Ū tóg tí jagťy ěg mré ví tū nī sir.

Topē vý ěg jyvėn, ěg tý tí ví ki kanhrān jé

²¹ Isý tag tó ký Topě hñn ājag mý tŷ ūn ón mé nī ve nī. “Topě tŷ ěg jyvĕn mŷ ra ěg tóg ti vī mranh tī. Hā ký tóg ěg vóg kónān ke mŷ. Ký tóg ěg kren han ke tŷ nī,” he ājag hñn tī. Vó, Topě pi(jé) ón tī'. Hā ra Topě tŷ ěg jyvĕn mŷ ra ěg tóg ki króm tŷ nĭgtī, hā ký ti tŷ ěg jyvĕn tag tóg ěg kren han jāvānh nī. Ti tŷ ěg jyvĕn ěn tŷ ěg kren han mŷ ra ěg tóg ti tŷ ěg jyvĕn tugrīn jykre kuryj nŷtīnh mŷ vē. ²² Hā ra tag tóg rán ký nī, ha mē: “vĕnh kar vŷ Topě vī mranh kān ja nĭgtī,” he ja tóg nī, Topě vī tŷ rán ký nī ki. Ký ěg tŷ Jesus ki ge hā ký ěg tóg krenkren ke mŷ sir. Ū tŷ ti ki ge ký nŷtī ag hā vŷ krenkren ke mŷ.

²³ Ký, ěg tŷ Cristo ki rānh ke to hā ěg tóg Topě tŷ vāsŷ ěg jyvĕn mŷ ěn krĕm nŷtī ja nĭgtī, ký tóg ěg kanhrān tī ja nĭgtī. Ti tŷ ěg mrānmrān ri ke ja ti nĭgtī, ti vī ti. Krĕm ěg tóg sigse ký nŷtī ja nĭgtī. ěg tŷ Cristo ki ge ký ěg tóg kygvar ký nŷtī sir. Cristo mur to hā ke ja vē, Topě tŷ vāsŷ ěg jyvĕn ja ti. ²⁴ Ký tóg ěg jyvĕn ja nĭgtī, ěg tŷ Cristo ki rānh ke to jykrĕn jé. Cristo ki ge tugrīn ěg tóg Topě mŷ tŷ ūn hā nŷtī ha. ²⁵ Ký, ěg tŷ ti ki rā kar ký ěg tóg Topě tŷ vāsŷ ūn mŷ: ag jyvĕn nī, he mŷ ěn krĕm ke tŷ nŷtī ha.

²⁶ Topě krĕ vŷ tŷ ěg nŷtī ha, ěg tŷ Jesus Cristo ki ge ký. ²⁷ Tī jiji tó ký ěg kygpe ký nŷtī, ký ěg tóg ti ri ke nŷtī sir, tŷ ti hā ri ken hā vē. ²⁸ Hā ký ěg tóg tŷ jagnĕ hā nŷtī gé. Ký ěg tŷ ti ki ge ký Judeu ag vŷ fóg ag ri ke nŷtī, ký fóg ag vŷ kanhgág ag ri ke nŷtī gé. Ū camarada ag vŷ ājag patrāo ri ke nŷtī. Ag vŷ fag ri ke nŷtī gé. Nĕn ū pir vŷ tŷ ěg nŷtī, ěg tŷ Jesus Cristo ki ge ký nŷtīnh ký. ²⁹ Ký, ěg tŷ Cristo mré ke nŷtīnh ký ěg tóg tŷ Abraão krĕ'krĕ ag ri ke nŷtī gé sir, ěg kar, ký ěg venh ke mŷ sir, Topě tŷ Abraão mŷ nĕn to mŷ ěn ti.

4

¹ Sŷ ājag mŷ kāmĕn mān ke vē, sŷ nĕn tó ja ěn ti. Ūn rico kósĭn vŷ ti tŷ mān kān ke mŷ, ti mog ký. Ti tŷ ver sī nĭn ký tóg nĕn ū venh ke tŷ nī ver. Ti panh camarada ri ke tóg nī ver, ti sī nĭn ký. Hā ra ti panh tŷ nĕn kar vŷ tŷ ti tŷ nŷtīnh ke mŷ. ² Ge ra ag tóg ver ti kanhrān tī, ti sī nĭn ký. Ký ti kri ke ag ne ti tŷ to jykrĕn tī'. Gen ký tóg kejĕn ti panh tŷ ti mŷ kurā nĭm ja ěn pétĕm ke mŷ. ěn ká tóg ā tŷ mān kān ke mŷ sir. ³ Ge ti nĭgtī ěg mré, ěg tŷ tŷ Topě krĕ nŷtīnh ký. Jesus mur ke to hā ěg tóg gŷ ri ke nŷtī ja nĭgtī. Nĕn kar tĕn kamĕg ja ěg tóg nĭgtī, krĭg tĕn mré hā. ěg sigse ri ke han ja ag nĭgtī, nĕn tĕn ag. ⁴ Ký, ti kurā tá krŷg ký Topě tóg ā kósĭn jĕnĕ. ěpra ke fi ki tóg mur. Moisés tŷ ěg jyvĕn tī ěn ki króm kān ja tóg nĭgtī. ⁵ ěg kren han jé tóg mur, ti tŷ Moisés tŷ ěg jyvĕn ja ěn to ěg kygvān jé sir, ěg tŷ vahā tŷ Topě krĕ pĕ nŷtī jé sir. Tŷ ěg ti krĕ tŷ ja nŷtīgtī vē, hā ra Topě tóg ěg jĕ'ŷn sór mŷ ha sir.

⁶ Ký ěg tóg tŷ ti krĕ nŷtī sir. ěg tŷ tŷ ti krĕ nŷtīnh ký tóg ěg mŷ ā kuprĭg jĕnĕg mŷ sir, ti tŷ tŷ ěg jagrĕ nī jé. Ti kósĭn kuprĭg ri ke ti nī, Topě kuprĭg ti. ěg jagrĕ tag tŷ ěg tóg sir Topě to: “ěg jóg mág,” he tī. ⁷ Hā ký ěg tóg tŷ ū camarada ri ke tŷ nŷtī ha. Topě krĕ vŷ tŷ ěg nŷtī ha. Ký, ěg tŷ tŷ ti krĕ nŷtīnh ký ěg tóg ti tŷ nĕn mān ke mŷ gé sir, ti tŷ ěg mŷ nĕn nĭm ke ti. Topě tŷ ěg mŷ nĕn han hā vē.

Paulo tŷ krĭ kufy nī

⁸ Vāsŷ ājag tóg Topě ki kagtĭg ja nŷtĭgtī. Ký ājag tóg ón ký vĕnh kágrā hā to: “ěg Topě vē!,” he ja nĭgtī. Vĕnh kágrā pi(jé) tŷ Topě nī'. Vĕnh kágrā hā nón mŷn ký ājag tóg sigse ký nŷtī ja nĭgtī. ⁹ Ūri ājag tóg Topě ki kanhró nŷtī jāvo. Hā ra tóg vāsŷ ājag ki kanhró nī ja nī vē, Topě ti, ha mē. Ký ājag tŷ ne jé tŷ nĕn kar tĕn ag mré ke nŷtī mān sór nĕ? Krój ti nŷtī, nĕn kar tĕn ti, to ěg jagtar' he nŷtī ja nĭgtī, sigse ký ěg nŷtī ja nĭgtī, ěg tŷ tŷ ag mré ke ja nŷtīnh ký. Ājag mŷ sigse ký nŷtī mān sór mŷ? ¹⁰ Kurā to ājag tóg jykrĕn sór mŷ, kurā kórĕg to, kar ký kysā kórĕg to ke gé, prŷg kórĕg to ke gé. ¹¹ Inh kanĕ jur tóg tŷ, sŷ tag mĕ ký. Inh hñn fagrĭnh mŷ ag mŷ Jesus kāmĕn, he sóg tŷ, mŷ.

¹² Inh kanhkā, inh ri ke nŷtī sórmnī. Ājag mré ke vŷ tŷ inh nī, ký inh ri ke han sórmnī. Tag hā to sóg vī mŷ, ājag mŷ. Ājag pi(jé) inh jŷ han'. ¹³ Sŷ ājag ki jun venh mŷ ěn mŷ ěkrĕ, sŷ ājag mŷ Topě vī to vĕn mŷ ti. ěn ká sóg kaga nŷ ja nĭgtī. ¹⁴ Ký tóg ājag mŷ e tī ja nĭgtī, ājag tŷ inh kaga ven ký. Ge ra ājag tóg iso é he ja tŷ nĭgtī, ti pi(jé) ājag mŷ ěgry ja nĭgtī', inh kaga ti. Inh mŷ vī hā han ja ājag tóg nĭgtī, sŷ tŷ Topě tŷ jĕnĕ jafā nĭn ký, ājag mŷ. Ājag tŷ Jesus Cristo ki rĭr mŷ ěn ri ke han ja ājag tóg nĭgtī isŷ. ¹⁵ ěn ká tóg ājag mŷ sér pĕ tī ja nĭgtī. Hā ký ājag tóg inh jagāgtĕn ja nĭgtī. Isŷ ājag mŷ ājag kanĕ to vī ra ājag hñn inh mŷ vin ke mŷ vē. Ký ti tŷ ne jé ājag mŷ sér tŷ tī nĕ, ūri? ¹⁶ Ājag mŷ sóg ki hā to mŷ. Inh mŷ tag tugrīn ājag mŷ kórĕg nī ha? Inh mŷ tóg e tī, tag ti.

¹⁷ Ū ag tóg ājag mŷ vī hā han sór mŷ. Ag ón vē hā ra. Ag tŷ ājag tŷ inh kato tĕ han sór vē, hā ký ag tóg ón ký vī hā han sór mŷ, ājag tŷ ag hā nón mŷ jé sir, isovānh ký. ¹⁸ Há ti nī vē, nĕn ū há tŷ ājag mŷ sér nĭn ký. Isŷ ājag mré nĭn ký nĕn ū há ěn tóg ājag mŷ sér nī ja nĭgtī. Ký ājag tŷ tag tovānh tŷ nī ký tóg há tī, inh mŷ. Ký nĕn ū há hā to tar nŷtīmĭnī.

¹⁹ Inh krĕ', ājag mŷnh ri ke vŷ tŷ inh nī. ěg mŷnh fi ne kaga tī', ěg tŷ fi ki mur ken ký. Fi kaga tag ri ke han mān inh, ājag to. Ājag tŷ Cristo hā ri ke nŷtīnh ký tóg há tī, sŷ tag hā ve sór vē, hā jé sóg ěg mŷnh fi kaga ěn ri ke han mān mŷ, ājag tugrīn. ²⁰ Sŷ ājag mré nĭnh há tóg tī, sŷ ājag mré vēmĕn jé, sŷ ājag mŷ kāmĕn há han jé sir. Sŷ komĕr hā ājag mŷ kāmĕn há tóg tī. Hā ra sóg kanĕ jur mŷ, ājag to, hā ký sóg vī mŷ.

Agar fi mré Sara fag to věnh jykre

²¹ Ājag kāmī ū tóg Moisés t̄y ěg jyvĕn ja ěn han sór mŭ. Ājag h̄yn mĕ kĕn ja tŭ nī, vās̄y vēnh jykre ěn ti, hā k̄y ājag tóg han sór mŭ. Ājag t̄y mĕ há han kĕn ja nī ra ājag h̄yn han sór ke tŭ nī vē. Hā mĕ, vās̄y vēnh jykre ěn ti, ājag t̄y nĕn han sór mŭ ěn ti. ²² Tag v̄y rán k̄y nī, ha mĕ. Abraão v̄y kósín régre nī ja nígtī. Ū m̄ynh fi v̄y t̄y ti camarada fi nī, k̄y ū m̄ynh fi v̄y t̄y ti prŭ pĕ fi nī. ²³ K̄y Abraão tóg ā camarada fi mré n̄y ja nī, ti t̄y ver kófa tŭ ra, k̄y ti kósín tóg fi ki mur mŭ sir. Hā ra tóg ā prŭ pĕ fi ki (tóg) ā kófa ra kósín mŭ gé sir. Topĕ t̄y ti m̄y: “ā kófa nī ra ā tóg kósín ke mŭ,” he jan hā vē. ²⁴ Topĕ tóg tag han, ěg t̄y ti jykre ki kanhrĕn jĕ. Ti t̄y ěg m̄y comparaçāo han hā vē, fag to, ha mĕ. Topĕ t̄y ěg mré jykrĕn mŭ ri ke fag n̄ytī, Abraão prŭ fag. Agar fi v̄y t̄y Abraão camarada ja nígtī. Ti mré ke pĕ tŭ ti vē. K̄y fi tóg ri ke nī, Topĕ t̄y krī t̄y Sinai tá Moisés m̄y ti t̄y ěg jyvĕn ěn to ja ti. Tag v̄y Agar fi ri ke nī, ti camarada fi ri ke. Ū t̄y vēnh jykre ěn han mŭ v̄y t̄y ū camarada ri ke n̄ytī, fi kóm. T̄y ag tóg sir Topĕ mré ke tŭ n̄ytī, ū t̄y Judeu jykre han mŭ ag. ²⁵ K̄y Agar fi v̄y krī t̄y Sinai ri ke nī, ga t̄y Arábía tá. Hā ra fi tóg cidade t̄y Jerusalém ri ke nī gé, hā v̄y: Judeu ag jykre han mŭ ag kar, he mŭ, hā v̄y: Jerusalém, he mŭ. T̄y ag Topĕ mré ke tŭ n̄ytī, ū t̄y Judeu ag jykre han mŭ ag. ²⁶ Hā ra ěg jamā v̄y kanhkā tá nī, Jerusalém t̄ag to ken hā vē, hā v̄y: kanhkā, he mŭ. ěg m̄ynh ri ke vē sir, Abraão prŭ pĕ fi ri ke vē sir, Jerusalém t̄ag, he mŭ tag ti. ²⁷ Tag to tag tóg rán k̄y nī, ha mĕ: “kurī ā tóg nī, krĕg vānh ā tóg nī. Ge ra m̄y sér t̄imnī, jamā há ra prĕrmnī, ā m̄y sér t̄in k̄y, ḡir ū t̄y ā ki mur ja tŭ ra. Ā krĕ v̄y e t̄āvī n̄ytīnh mŭ, ūn krĕg mŭ fi krĕ e k̄áfor ti n̄ytīnh mŭ, ā krĕ ti, ā mén t̄y ā fón mŭ ra. Ū t̄y fi mén mré t̄i mŭ fi krĕ k̄áfor ti n̄ytīnh mŭ, ā krĕ ti,” he ja tóg nī, Topĕ v̄i t̄y rán k̄y nī ki.

²⁸ K̄y ěg tóg Isaque ri ke n̄ytī. Topĕ tóg Isaque to Abraão m̄y: “ā kófa nī ra ā tóg kósín ke mŭ,” he ja nī. K̄y ěg tóg Cristo ki ge k̄y n̄ytī k̄y t̄y Topĕ krĕ n̄ytī. Topĕ t̄y: “inh krĕ v̄y t̄y ājag n̄ytīnh mŭ,” hen k̄y. Topĕ v̄i tag tugrĕn ěg tóg Isaque ri ke n̄ytī. ²⁹ K̄y Abraão kósín ve v̄y ti prŭ pĕ fi kósín vóg kónĕn ja nígtī. Abraão v̄y ā kófa tŭ ra ā kósín ve ěn han, hā ra tóg Topĕ kuprĕg tugrĕn ā prŭ pĕ fi kósín han, ā kófa pĕ ra. K̄y ti kósín ve v̄y ěgno vóg kónĕn mŭ. Hā k̄y ěg tóg tag vég t̄y gé, ūri. Judeu jykre han mŭ ag v̄y ěg vóg kónĕn sór t̄i gé ver. ³⁰ K̄y Abraão krĕ ag to tag v̄y rán k̄y nī, ha mĕ: “ā camarada fi fón nī, fi kósín mré,” he ja tóg nī. “Ā camarada fi kósín pi(jé) ā prŭ pĕ fi kósín mré ā tŭ mĕn ke mŭ”. Ā pir m̄y ti mĕn ke mŭ, ā prŭ pĕ fi kósín ti,” he ja tóg nígtī, Topĕ v̄i t̄y rán k̄y nī ki, Abraão krĕ to. ³¹ K̄y ěg tóg ti prŭ pĕ fi kósín ri ke n̄ytī. ěg

pi(jé) t̄y ti camarada fi kósín ri ke n̄ytī, ěg t̄y Jesus ki ge k̄y n̄ytīn k̄y.

5

Jesus t̄y ěg kygvĕn ja

¹ K̄y Jesus tóg ěg kygvĕ, vēnh jykre si to, ěg kygvĕr k̄y n̄ytī jĕ sir. Hā k̄y Judeu ag jykre ěn han sór tŭg nī. Ū t̄y tag to ājag krĕn sór mŭ ěn ag kato tĕmnī, ag nón mŭ sór tŭg nī, ājag t̄y vēnh jykre ěn krĕm sigse k̄y n̄ytī mĕn tŭ n̄in jĕ sir.

² Hā k̄y sóg ājag m̄y kāmĕn mŭ, inh, hā v̄y: Paulo, he mŭ. S̄y ājag m̄y nĕn tónh ken hā vē, ha mĕ: ājag t̄y ājag grĕ junun fár kym k̄y, ājag t̄y Judeu ag jykre han jĕ, k̄y Cristo v̄y ājag m̄y nĕn ū há han ke tŭ nī. ³ Ha vē, s̄y tag to mĕn ke vē gé, ha mĕ. Ājag t̄y ājag fár kym k̄y ājag han kĕn ke mŭ sir. Moisés t̄y ěg m̄y vēnh jykre nĕm ja ěn ti. ⁴ Hā ra ājag tóg Cristo tovānh ke mŭ, ājag t̄y Moisés t̄y ěg jyvĕn t̄i ěn han sór k̄y, ājag t̄y Moisés jykre tugrĕn Topĕ m̄y t̄y ūn há n̄ytī sór k̄y. Topĕ v̄y ěg jagāgtĕn sór mŭ. Ājag t̄y Moisés jykre han sór k̄y ājag tóg ti t̄y ěg jagāgtĕn tag to é he mŭ sir. ⁵ Ājag jāvo ěg tóg ěg t̄y Jesus ki gen k̄y Topĕ m̄y t̄y ūn há n̄ytīnh mŭ. ěg t̄y ti ki ge k̄y n̄ytīn k̄y ěg tóg Topĕ kuprĕg t̄y jagrĕ n̄ytī. ěg jagrĕ tag tugrĕn ěg tóg Topĕ m̄y t̄y ūn há n̄ytī. ⁶ Ha vē, ěg t̄y Jesus Cristo ki ge k̄y n̄ytīn k̄y tóg t̄y nĕn ū tŭ t̄i sir, ūn grĕ junun fár kym ja ti, ūn t̄y kym ja tŭ ti ke gé. Ti ki ge k̄y ěg tóg n̄ytī, k̄y ěg tóg t̄y nĕn ū pir n̄ytī ha, jagnĕ to há ěg n̄ytī ha.

⁷ Ha vē, mŭ há han ja ājag nígtī. Ājag t̄y ne jĕ tovānh sór nĕ? Ājag t̄y ne jĕ vēnh vī há kri nĕm sór tŭ nī nĕ? ⁸ Topĕ t̄y ājag krĕn pi(jé)'. Ti há ne ājag jĕ prĕr ja nígtī'. ⁹ Tag to jykrĕn: fermento sí v̄y ěg t̄y p̄ao kujāgia k̄y kri rŭm ke t̄i, k̄y tóg t̄y sónsón ke kĕn t̄i, t̄y nī kĕn tóg t̄i, p̄ao t̄i. Topĕ v̄i kujāgia v̄y ge nī, ha mĕ. Ke tŭg nī. ¹⁰ ěg Senhor tŭ v̄y t̄y ājag n̄ytī. Hā k̄y sóg ājag to: “ag h̄yn ti tovānh ke tŭ nī,” he t̄i, “ag h̄yn ti japry, ti jamĕn jagma mŭ mĕn ke mŭ,” he sóg t̄i. Ū t̄y ājag krĕn mŭ ěn ne vēs̄yrĕnh ke mŭ', ājag krĕn kónĕn ja tag to, ti t̄y t̄y p̄a'í nī ra.

¹¹ Inh pi(jé) ěg grĕ junun fár kym to: “ke ra,” he t̄i'. Is̄y ag mré tag to ra ag h̄yn inh vóg kónĕn ke tŭ nī vē. Is̄y ag mré tag to ra ag h̄yn iso jŭnh ke tŭ nī vē. ěg t̄y ěg fár kym tugrĕn krenkren ti ra ěg tóg Jesus t̄y ka to sa ja ěn to krenkren ke tŭ nī vē, k̄y tóg ag m̄y sér t̄i vē, is̄y vēnh jykre si to t̄i ra. Hā ra sóg to tŭ nígtī. ¹² Ū t̄y tag to mŭ ag ěg ājag grāfy kym kĕn, ū t̄y ājag krĕn kónĕn mŭ tag ag.

¹³ Hā ra Topĕ tóg ěg jĕ prĕr, ti t̄y ěg kygvĕn jĕ. Ti t̄y ěg kygvĕn k̄y ěg kygvĕr k̄y n̄ytī ha. Ge ra ěg tóg ěg t̄y vēsóg ki nĕn to jykrĕn mŭ ěn han sór ke tŭ nī, ti kórĕg nĕn k̄y. ěg tŭ há han ke tŭ ěg nī. ěg t̄y jagnĕ to há n̄ytī tag há

ne há nĩ'. Jagně ki rĩr to ken há vė. ¹⁴ Ha vé, Topě tỳ ěg jyvėn e ẽn ki króm kãn já ěg tóg ke mũ, ěg tỳ nén ũ pir han kỹ, há vỹ: “ã régre ki rĩr há han nĩ, ã tỳ vėnh ki rĩr há ri ke han nĩ, ã régre ki,” he mũ. ¹⁵ Jãvo ãjag tóg mĩg ri ke jagně mãn sór mũ, jagně to jũn kỹ. Jagně tỳ tũ' he já ějag tóg ke mũ, ge kỹ, ha vemnĩ.

Ěg tỳ ěg tỳ nén to ẽn mũ ẽn han ke tũ

¹⁶ Hã kỹ sóg ãjag mỹ: “Topě kuprĩg tỳ ãjag mỹ nén tó mũ ẽn há han nĩ,” he sór mũ. Kỹ ãjag tóg ãjag tỳ nén to ẽn mũ ẽn han ke tũ nĩ.

¹⁷ Ěg tỳ nén to ẽn mũ vỹ Topě kuprĩg tỳ ěg mỹ nén tó mũ ẽn kato tẽ nĩ, kỹ Topě kuprĩg vỹ ěg tỳ nén to ẽn mũ ẽn kato tẽ nĩ gé. Jagně to rára ag tóg tĩ, há kỹ ěg tóg ěg tỳ nén han sór mũ ẽn han ke tũ nĩ. ¹⁸ Ěg tỳ há ra Topě kuprĩg tỳ ěg mỹ nén tó mũ ẽn han kãn kỹ tóg ěg se mãn ke tũ nĩ sir. Topě tỳ vãsỹ ěg jyvėn ja ẽn ti.

¹⁹ Ěg tỳ vėsóg ki nén to jykřn mũ ẽn vỹ kórég nĩ, kỹ vėnh kar vỹ ki kanhró nỹtĩ. Ěg tỳ vėsóg ki nén to jykřn to ken há vė, há vỹ: mén tũ mřé nỹ, he mũ, prũ tũ mřé nỹ, he mũ, nén ũ kavěj han tĩ, he mũ, ěg tỳ nén to ẽn mũ kar han tĩ, he mũ, ²⁰ ěg tỳ vėnh kãgrá to: Topě vė, he tĩ, he mũ, kujá jykre han tĩ, he mũ, curandeiro jykre han tĩ, he mũ, jagně kato vãsãn tĩ, he mũ, jagně to ãjag fe tỳ gỹm ke (ka)mě, he mũ, jagně tũ to jykřn kónãn tĩ, he mũ, vėsỹ ũn mág han sór mũ, he mũ, vėnh kãpãm kỹ nỹtĩ sór mũ, he mũ, jagně vĩ kato tẽ mũ, he mũ, ²¹ jagně tũ to ẽn tĩ, he mũ, kronkron tĩ, he mũ, krĩn tũ, he mũ, vėnh jykre pãno han tĩ tỳ hėn ri ke ke gé. Tag to sóg ãjag jyvėn huri, há ra sóg tó mãn sór mũ. Ũ tỳ tag han mũ ag pi(jé) Topě tỳ tỳ ěg pã'i nĩ venh ke mũ'.

²² Topě kuprĩg tỳ ěg kanhrãn mũ vỹ tag ri ke tũ nĩ. Há kar ti nĩ. Ti tỳ ěg kanhrãn to ken há vė, há vỹ: jagně to há, he mũ, mỹ sér tĩ, he mũ, krĩ kuprã, he mũ, jagně to fe há nỹtĩ, he mũ, koměr há vĩ, he mũ, jagně jagãgtãn tĩ, he mũ, jagně mỹ ẽn vãn, he mũ, ²³ vėsỹ ũn mág han sór tũ, he mũ, vėsó jykřn tĩ, he mũ. Topě pi(jé) tag kato tẽ tĩ', ti tỳ vãsỹ ěg jyvėn ti vỹ tag ri ke ja nĩgtĩ gé. ²⁴ Ěg tỳ tỳ Jesus Cristo tũ nỹtĩn kỹ, kỹ ěg tóg tỳ ti tỳ ka to sa ja ẽn ri ke nỹtĩ. Há kỹ ěg tóg ěg tỳ nén to ẽn mũ ẽn han mãn sór ke tũ nĩ ha sir, ěg tỳ nén ki vė'ĩ mũ ẽn han mãn sór ke tũ ěg nĩ ha.

²⁵ Ěg tỳ Topě kuprĩg tỳ jagřé nỹtĩn kỹ, kỹ ěg tóg ti tỳ ěg mỹ nén tó mũ ẽn han kãn ke mũ sir, ti kuprĩg tỳ ěg mỹ nén tó mũ ẽn ti. ²⁶ Kỹ ěg tóg sir tỳ ũn mág nỹtĩ sór ke tũ nĩ, jagně jũ han mãn sór ke tũ ěg nĩ, jagně tũ mãn sór ke tũ ěg nĩ gé. Vėnh jykre há há han já ěg tóg ke mũ.

6

Ěg tỳ jagně jagãgtãn ke

¹ Inh kanhkã', kejėn ãjag kãmĩ ũ tóg kygnėg tĩ, vėnh vatãn tá. Kỹ ũ tỳ kygnėg mũ ẽn mỹ: “kygně ã mỹn;” hemnĩ, ãjag tỳ Topě kuprĩg tỳ jagřé nỹtĩn kỹ. Koměr há ti mỹ tómnĩ, ti tỳ kygnėg mũ ẽn ti. Kỹ vėsó jykřn há han nĩ gé, ãjag tỳ ti tỳ kygně ẽn ri ke han tũ já, ti kóm. ² Jagně ajudar hemnĩ, ãjag mřé ke ũ tỳ jagtar nĩn kỹ. Cristo tỳ ěg jyvėn mũn há vė. ³ Kejėn ũ tóg vėsóg ki vėsỹ ũn mág han sór tĩ. Há ra tóg tỳ nén ũ tũ nĩ. Kygnėg ti tĩ, ũ tỳ tag to jykřn mũ ti. Vėnh há mỹ tóg ẽn mũ sir. ⁴ Ĥjag jykre tugnỹm nĩ. Ti há nĩn kỹ tóg há tĩ, kỹ tóg tỳ ũn há nĩ, ũ tỳ vėnh jykre há han mũ ẽn ti. Jagně mỹ: inh jykre há vỹ ã jykre há kãfór nĩ, he tũg nĩ. ⁵ Topě há ne ěg ki ěg jykre há ẽn vėg tĩ', kar kỹ tóg ěg mřé ke ag jykre ki kanhró nĩ gé, Topě ti.

⁶ Kejėn ũ tóg ãjag mỹ Topě vĩ kãmén mũ. Ti mỹ ãjag tỳ nén ũ nĩmnĩ, ti tỳ ãjag mỹ kãmén mũ kaja ti.

⁷ Kygně tũg nĩ, ěg tỳ Topě to é he kỹn pi(jé) há nĩ'. Ěg tỳ ẽn kỹ: vėnh jykre há kãgmĩ kỹ inh nĩ ha, hen kỹ tóg ěg křen han ke tũ nĩ. Topě vỹ ěg jykre ki kanhró nĩ. ⁸ Ge ti nĩgtĩ, ěg tỳ nén han mũn ti. Ěg tỳ ěg tỳ nén to ẽn mũ ẽn han kỹ ěg tóg ter ke mũ sir. Kỹ tog ěg tỳ mandioca ko vãn krãn kỹ ti nin ko kỹ ti tỳ ěg tén ẽn ri ke nĩ sir. Ěg tỳ Topě kuprĩg tỳ ěg mỹ nén tó mũ ẽn han kỹ ěg tóg rĩr krỹg ja tũ ẽn venh ke mũ, kỹ tóg ěg jakřé tỳ kaněn há han kỹ ěg tỳ ko ẽn ri ke nĩ sir. ⁹ Hã kỹ nén ũ há han to krónh ke tũg nĩ. Ve já ěg tóg ke mũ, ti kaně há ẽn ti, Topě tỳ ěg mỹ nén ũ há han ke ti, ěg tỳ Topě jykre há tovãn, tũ nĩn kỹ. ¹⁰ Hã kỹ ěg tóg vėnh kar jagãgtãn ke mũ. Kỹ tóg há távĩ nĩ, ěg tỳ ěg mřé Jesus ki ge kỹ nỹtĩ ag jagãgtãn ti.

Paulo tỳ ag jyvėn mãn

¹¹ Ha vé, rá mág han sóg tĩ, sỹ vėsóg ki ãjag mỹ rán kỹ.

¹² Ũ ag tóg ãjag kutãn tĩ, ãjag tỳ ãjag gré junun fãr kym já. Ag tỳ vėnh mỹ nén ũ há han sór vė, ha mẽ. Judeu ag tóg ěg vóg kónãn tĩ, ěg tỳ fóg ag mỹ: “ãjag gré junun fãr kym nĩ,” he tũ to. Ũ tỳ ãjag kutãn mũ ag vỹ Judeu tỳ ag vóg kónãn ẽn ve sór tũ nĩ. Cristo tỳ cruz to sa ja ra ag vėsýřn sór tũ nĩ, há kỹ ag tóg ãjag mỹ: “ha ãjag fãr kym nĩ,” he mũ. Ag vỹ jěmě tũg nĩ. ¹³ Ha vé, ag tỳ ãjag gré junun fãr kym ja ra ag tóg Topě tỳ vãsỹ ěg jyvėn tĩ ẽn han kãn ja tũ nĩgtĩ. Há ra ag tóg ãjag mỹ ãjag tỳ vėnh kym ke ti tó mũ, ag tỳ vėnh kar mỹ ãjag tỳ nén han mũ tó já sir. Tag ki ag tóg tỳ ũn mág nỹtĩ sór mũ, vėsóg ki. ¹⁴ Ag jãvo sóg tỳ ũn mág nĩ sór tũ nĩ. Nén pir tóg inh mỹ sér tĩ, há vỹ: ěg pã'i tỳ Jesus Cristo tỳ cruz to sa ja ẽn, he mũ. Kỹ ěprã ke jykre inh mỹ tũ tĩ ha. Jesus tỳ cruz to sa kỹ tóg inh mỹ tỳ tũ' he ja nĩ, ěprã ke jykre tỳ, Jesus ti. Kỹ sóg han sór tũ nĩ ha. Jãvo sóg cruz to sa ri ke han kỹ nĩ

gé, ěprã ke jykre mÿ sóg hur tÿg. Sÿ han tÿ to ken hã vĕ. ¹⁵ Ů ag tóg äjag fãr kym tĩ, jãvo ũ ag tóg kym tÿ nĩ gé. Hã ra tóg tÿ nĕn ũ tÿ nĩ gé. Topĕ mÿ ěg há nÿtĩ, ěg tÿ ti ki ge kÿ nÿtĩn kÿ. Topĕ vÿ ěg han mãn, kÿ ěg tóg tÿ ũn tãg nÿtĩ ha. Tag hã ne há nĩ'. ¹⁶ Ů tÿ vĕnh jykre tãg tag han mÿ ag krĩ kuprãg ti tĩ, Topĕ ti, ũ tÿ ge jagãgtãn ti tĩ. Topĕ tÿ ag hã vĕ ha. Israel pĕ ag hã vĕ sir.

¹⁷ Kÿ inh kutãn mãn tÿg nĩ, inh vĕsÿrénh han mãn tÿg nĩ. Jesus vĕsÿrénh ja ěn ri ke han inh mÿr, hã kÿ sóg ti ri kĕn kygven kÿ nĩ ha.

¹⁸ Inh kanhkã', ěg pã'i tÿ Jesus Cristo jé äjag tar han, ti jé äjag krĩ kuprãg. Hã vĕ.

PAULO TŤY CARTA HAN: ĚFESO TÁ KE AG MŤY CARTA

¹ Paulo tŤy rá vě. IsŤy cidade tŤy Ěfeso tá ke ag mŤy rán há vě. Jesus Cristo vŤy inh fĕg', sŤy tŤy apóstolo jĕ jĕ, Topĕ tŤy isŤy apóstolo han kŤy. Há kŤy sóg ājag mŤy carta tag rán mü. Topĕ tŤy vŤy tŤy ājag nŤy, kŤy ājag tóg cidade tŤy Ěfeso tá Jesus to věnhmān tŤi. Jesus Cristo tovānh tŤy ājag tóg nŤy. ² Ěg jóg tŤy Topĕ jĕ ājag tar han, ti jĕ ājag krŤi kuprĕg, ěg Senhor tŤy Jesus Cristo ti ke gĕ.

Cristo tŤy ěg mŤy vŤi há han mü

³ Ěg kar jĕ Topĕ mŤy vŤi há han, ěg jĕ ti mŤy agradecer hé, ěg Senhor tŤy Jesus Cristo panh mŤy. Ěg tŤy Cristo ki ge kŤy nŤy kŤy tóg ěg mŤy kanhkā ti ven sór mü, Topĕ ti. Tá tóg ěg mŤy nĕn (ũ) há kar ven sór mü gé, kŤy nĕn ũ tóg ěg mŤy tŤy hĕnh ke tŤy pĕ nŤi, tá. Há jĕ tóg ěg mŤy ā kuprĕg jĕnĕ, ěg tŤy ti tŤy nŤy (ũ) há kar ve jĕ. ⁴ VāsŤy tóg ěg kuprĕg ja nŤi, ā tŤy nĕn (ũ) kar han ke to há tóg ěg kuprĕg ja nŤi, Topĕ ti, ěg tŤy tŤy ti tŤy nŤy jĕ, Cristo tŤy nŤy. Ěg tŤy ti ri ke nŤy jĕ tóg ěg kuprĕg, ěg tŤy kŤy nŤy tŤy nŤy jĕ. Ti fe vŤy tŤy ěg nŤy. ⁵ Há kŤy tóg ěg kuprĕg, ěg tŤy tŤy ti krĕ nŤy jĕ, Jesus Cristo tŤy nŤy. Ti há ne vēsóg ki ěg kuprĕg ke to jŤykrĕn ja nŤy. ⁶ Ěg tŤy ti mŤy vŤi há han jĕ tóg ěg kuprĕg. Ũn mág vŤy tŤy ti nŤi, ěg jagāgtān tóg ti, há kŤy tóg há tŤnh mü, ěg tŤy ti mŤy agradecer hen kŤy. Ti kósĭn pir tŤy nŤy ěg tóg tŤy ti fe pĕ nŤy.

⁷ Ti há ne ěg kren han tŤi, ti kyvĕnh tŤy ěg jagŤy kākutĕ ja nŤy kŤy. TŤy tóg ěg tŤy Topĕ vŤi mranh ja ěn tŤy tŤy' he ja nŤy, ā kyvĕnh tŤy. Topĕ tŤy ěg mŤy nĕn ũ há han há vě. ⁸ Há ra tóg tŤy hĕnh ke tŤy nŤi, ti tŤy ěg mŤy nĕn nŤm ja tag tŤi. KrŤi há ti nŤi, nĕn kar to jŤykrĕn há han ti tŤy, Topĕ ti. ⁹ VāsŤy tóg ěg tŤy jŤykrĕn ja nŤy, kŤy tóg ũri ěg mŤy tó mü sir, ti tŤy Cristo tŤy nŤy nĕn han sór mü ti. ¹⁰ Cristo tŤy tóg ũn mág han sór mü, věnh kar kri ke, kanhkā tĕn ag kri ke, ga kri mü ag kri ke gé, kŤy věnh kar vŤy tŤy ti krĕm ke nŤy tŤnh mü. Povo pir ri ke ag nŤy tŤnh mü, kurā ěn kā. Ti kurā ki tóg ti tŤy ũn mág han sór mü ha, Topĕ ti.

¹¹ Ěg tŤy Cristo ki ge kŤy nŤy kŤy ěg tóg věnh ke mü gé, Topĕ tŤy ā tŤy ag mŤy nĕn ven ke mü ěn ti. Ěg tŤy ěn ve jĕ Topĕ tóg ěg kuprĕg ja nŤi, ti tŤy ěg kuprĕg to jŤykrĕn kŤy. Nĕn kar to tóg jŤykrĕn há han tŤi, vēsóg ki, kŤy tóg ěg kuprĕg to jŤykrĕn ja nŤy gé, ¹² ěg tŤy Jesus há pin kŤy ti ki ěvānh jĕ. Ěg tŤy ti ki ěvānh kar kŤy ěg tóg vāhā Topĕ mŤy vŤi há han ki kanhró nŤy. Ti há ki ěvānh kŤy ěg tóg Topĕ to: "ũn mág vŤy tŤy ti nŤi," he' he ti sir.

¹³ Ti kāme mĕ ja ājag tóg nŤy gé, věnh vŤi há ěn, ti tŤy ěg krenkren han sór mü kāme. Ti kāme ěn mĕ kŤy ājag tóg ti ki ge jĕg. KŤy Topĕ tóg ājag mŤy ā kuprĕg jĕnĕ. TŤy tóg ājag jagrĕn

há han. Ti tŤy ājag nŤy ěg há vě, ā kuprĕg tŤy. ¹⁴ Ěg jagrĕ tŤy nŤy ěg tóg ki kanhró nŤy, ti tŤy ěg mŤy ā tŤy ěg mŤy nĕn to ja ěn ven kĕn ke ti. Kejĕn ěg tóg věnh ke mü, ha vemnŤi, ěg tŤy tŤy ti tŤy nŤy kŤy, kŤy tóg ěg mŤy sĕr tŤnh mü. KŤy ěg tóg ti mŤy vŤi há han ke mü, ti tŤy tŤy ũn mág jĕn kŤy.

Paulo tŤy Topĕ mrĕ vŤi mü

¹⁵ Ājag tŤy ěg Senhor tŤy Jesus ki ge mĕ kŤy inh nŤi, ājag tŤy jagnĕ to há nŤy ti ke gé, ājag tŤy ũ tŤy Jesus ki ge kŤy nŤy ag kar to há nŤy ti. ¹⁶ Há kŤy sóg ājag to Topĕ mŤy: "há ti nŤi," he tŤi. Ājag to ti mrĕ vēmĕn to krónh ke vānh inh nŤy. ¹⁷ Ěg Senhor tŤy Jesus Cristo panh mrĕ sóg vēmĕn tŤi, ěg jóg mrĕ, ũn mág pĕ ěn mrĕ. Ti mrĕ vēmĕn kŤy sóg ti mŤy: "ā kuprĕg tŤy ag krŤi nŤi," he tŤi, "ā kuprĕg tŤy ag mŤy věnh kāmĕn há han nŤi, ag tŤy ā ki kanhrān há han jĕ," he sóg ti. ¹⁸ "Ha ag mŤy krŤi há nŤm. Ha ag kanĕ tar han, ag tŤy ve há han jĕ. Ag kuprĕg ja ā tóg nŤi, ā tŤy ag mŤy nŤm jĕ, ā tŤy nĕn to ja ěn ti. Ag tŤy tŤy ā tŤy nŤy kŤy ā tóg ag mŤy ā tŤy vin ke mü, ā tŤy nĕn to mü ěn ti, há ra tóg e tāvŤi nŤy, ā tŤy ag mŤy nĕn vin ke mü ěn ti. ¹⁹ Tar tāvŤi ā tóg nŤi gé, kŤy ā tóg ag mŤy nĕn kar há han ti tag ki, tá ke gé, ag tŤy ā ki ge kŤy nŤy kŤy. Ag mŤy tag kāmĕn nŤi," he sóg ti, Topĕ mŤy.

²⁰ Ti tar tāvŤi nŤy kŤy tóg Cristo ter kar kŤy ti rŤn mĕn ja nŤy gé. KŤy tóg ti mŤy: "ha inh pĕgja tá nŤi," he ja nŤi gé, kanhkā tá. ²¹ Ti tŤy tóg pā'i mág han, kŤy tóg tŤy pā'i kar ag kri ke jĕ, kanhkā tĕn kar ag kri ke, ěg tŤy ũn vēg tŤy kar ag kri ke, ũn tar ag, ũn mág ag. TŤy tóg ag kri ke kar jĕ, Cristo ti, kŤy ti jŤy vŤy věnh kar ag jŤygi kākór nŤi gé, ěg tŤy ũri ũn to mü ag jŤygi, ěg tŤy kar kŤy ũn tónh ke ag jŤygi mrĕ há. ²² KŤy Topĕ tóg ti krĕm věnh kar vin kĕn. KŤy tóg tŤy věnh kar kri ke jĕ sir, Cristo ti. KŤy tóg tŤy ěg kri jĕ nŤi sir, ěg tŤy tŤy ti tŤy nŤy kŤy. ²³ Jāvō ěg tóg ti há ri ke nŤy gé sir, kŤy ěg tóg tŤy ũn pir nŤy jagnĕ mrĕ, Jesus ti mrĕ ke gé. Ěg há vŤy ā pir mŤy tŤy nĕn ũ tŤy nŤi. Ěg krŤi mrĕ tóg tŤy nĕn ũ pir nŤi, ěg há ti. Ri ke ti nŤi, ěg tŤy Jesus mrĕ tŤy ũn pir nŤy ti. Ti há vŤy nĕn kar rŤr han tŤi, Jesus ti.

2

Ti ki ge kŤy ěg rŤnrŤ nŤy

¹ VāsŤy ājag tóg nŤy mĕ ki vār ke mü vē, ājag tŤy ti vŤi ki króm ja tŤy nŤy kŤy, ājag tŤy ti vŤi mranh ja nŤy kŤy. ² ěn kā ājag tóg ěpĕr ke ag jŤyke pāno jagma mü ja nŤy, Nĕn-Kórĕg pā'i mág ěn tŤy ājag krŤi kŤy, ũ tŤy nĕn ũ ũ tĕn ag kri pā'i ěn tŤy ājag krŤi kŤy. TŤy ti krŤi tĕn ag kri pā'i nŤi gé. ěn vŤy tŤy tŤy Topĕ vŤi mranh ti ag jagrĕ nŤi mŤy. ³ VāsŤy ěg tóg tŤy ti tŤy nŤy ja nŤy gé, ti krĕ ag ri ke. ěn kā ěg tóg ěg tŤy nĕn to ěn mü ěn han ja nŤy, ěg tŤy nĕn to jŤykrĕn mü kar ěn ti. KŤy Topĕ tóg ěg vóg kónān mü vē, ti tŤy ag vóg kónān ke ěn ri ke.

4 Hã ra Topê tóg êg jagãgtãn pê han. Êg to tóg há tâvî nî, ký êg tóg tý ti fe nýtî. 5 Êg tý ti ví mranh ja nîn ký êg tóg vêsêr ri ke nýtî ja nîgtî, hã ra tóg êg rînrîn mân ja nîgtî, Cristo mré. Ti tý êg jagãgtãn ký tóg êg krenkren han ja nîgtî. 6 Cristo mré tóg êg rînrîn mân ja nîgtî gé. Kanhkã tá tóg êg tý ùn mág han ke mü, Jesus Cristo mré hã. 7 Tag ve ký vênh kar vÿ ki kanhró nýtînh mü, Topê tý Jesus Cristo tugrîn êg to há tâvî nîn ki. Hã jê tóg êg mÿ nén ù há ên ven ke mü. Tù' he jãvãnh ti nî, ti tý êg mÿ nén ven ke ti. Ti tý Jesus Cristo to há nîn ký tóg êg mÿ nén ù há kar ven ke mü.

8 Ha vê, ti tý êg jagãgtãn ký tóg êg kren han ja nîgtî, êg tý ti ki ge ký nýtînh ký. Êg tý vêsóg ki vênh kren han pijé'. Topê tý êg kren han ja vê mÿr. Ký tóg ti tý êg mÿ presente han ri ke nî. 9 Êg vãsãn pijé'. Êg tý êg vãsãn to kren tí ra êg Topê mÿ: "há inh nî, vãsãn ja inh nî, há ký sóg kren mü," henh mü vê. Hã ra êg pi(jé) êg vãsãn to kren ke mü'. Ti tý êg jagãgtãn vê mÿr. 10 Ti hã ne êg han mân ja nîgtî'. Jesus Cristo tý tóg êg han ja nîgtî, êg tý vênh jykre há han jê. Topê vÿ êg mÿ vênh jykre há tag nîm kãn, êg tý vênh jykre tag jagma mü jê.

Êg tý Cristo mré tý ùn pir nýtî

11 Ájag tý vãsÿ nén han tí ja ên mî êkré. Fóg vÿ tý ájag nýtî, Judeu ag tý ù to: "ùn gré junun fãr kym ja tú ag," he mü ên ag vÿ tý ájag nýtî. Jávo Judeu ag vÿ ájag gré junun fãr kym tí. Hã ra êg fãr vÿ tý êpra ke nî. 12 Û tý kym tí ag jávo ájag tóg vãsÿ Cristo ki kagtîg ja nýtîgtî, ký ájag pi(jé) tý Israel ag mré ke nýtî ja nîgtî', vãsÿ. Topê tý Israel jóg'jóg ve ag mré nén ù to jykrén mü ên ki kagtîg ja ájag tóg nýtî gé, Topê ki kagtîg ja ájag tóg nýtîgtî gé, ký ájag tóg Topê tý êg mÿ nén ven ke mü tag ki kagtîg ja nýtîgtî gé. 13 Ên kã tóg ájag mÿ kuvar gy nî ja nîgtî, Topê ti. Ûri tóg ájag mÿ kakó nî ha, Topê ti, ájag tý Jesus Cristo ki ge ký nýtînh ký. Ti tý êg jagfy á kyvênh kujên ja tugrîn tóg ájag mÿ kakó nî ha.

14 Ûri êg tóg tý povo pir ri ke nýtî, Judeu ag, fóg ag, kanhgág ag. Topê hã ne êg tý jagnê to há nýtî tag han'. Jagnê fyn ký êg tóg nýtî ja nîgtî, hã ra tóg vãfynyn ên kókên, Jesus ter ký. Êg tý tóg povo pir ri ke han, êg tý jagnê kato vãsãn mân tú nî jê. 15 Topê tý vãsÿ Judeu ag jyvên tí ên tý tú' he ja tóg nîgtî, ti tý ag jyvên kar ên tý. Á ter tugrîn tóg tý tú' he ja nîgtî, ti tý êg mÿ ù tãg nîm jê sir. Nén ù régre tý tóg ùn pir han ja nîgtî, ù tãg, êg tý jagnê kato vãsãn mân tú nî jê. Topê tý nén to jykrén mûn hã vê. Cristo tugrîn tóg êg tý ùn pir han, êg tý tý vênh kanhkã pir nýtî jê. 16 Cristo vÿ á ter ký Topê tý êg kar to há nî han, Judeu mré Judeu tú ag to. Ti tý cruz to sa ký tóg Topê tý êg kato tã ên tý tú' he kãn ja nîgtî.

17 Jesus tý nén han jan hã vê. Ký tóg Topê tý êg to há nî tag to ja nî, ájag mÿ, ájag tý tý

Judeu tú ra, êg mÿ ke gé, êg tý tý Judeu nýtînh mÿ. 18 Ti tugrîn êg tóg êg jóg tý Topê mré vémén tí ha, ájag, ájag tý tý Judeu tú ra, êg ke gé, êg tý tý Judeu nýtî ag ke gé. Ti kuprîg vÿ tý ùn pir nî, hã tý êg kar tóg ti mré vémén tí.

19 Hã ký ájag korég tú nýtî ha. Ájag pi(jé) tý êmã ù tá ke nýtî ha', ti mÿ, ájag tý tý fóg nýtî ra, ájag tý tý kanhgág nýtî ra ke gé. Êg mré ke vÿ tý ájag nýtî ha, Topê tú vÿ tý ájag nýtî ha. Topê kré vÿ tý ájag nýtî ha. 20 Topê jo ìn ri ke vÿ tý êg nýtî. Ti nûna runnur ri ke vÿ tý apóstolo nýtî, Topê ví to tí ag mré. Ti nûna téj ri ke vÿ tý Jesus Cristo nî. Ti kuge ri ke vÿ tý ájag nýtî, êg mré. 21 Ìn nûna tugrîn ìn tóg jê nî, ký tóg komêr hã kar ký jênh mü. Ti kar ký jê ký tóg tý êg Senhor tú jê sir. 22 Cristo vÿ komêr hã ti han mü, ìn kar ri ke ti, hã vÿ: êg, he mü. Ký Topê kuprîg vÿ krêm êmãn nî, êg kãkã. Û tý Jesus ki ge mü ag to ken hã vê.

3

Paulo tý fóg mré kanhgág ag mÿ Jesus kãmén

1 Hã ký sóg Topê mré ví tí, inh, hã vÿ: Paulo, he mü. Se ký inh jê, Jesus Cristo tugrîn. Isÿ ájag to há jên ký sóg se ký jê, isÿ ù tý Judeu jykre han tú kar ag to há jên ký. 2 Ájag hÿn tóg Topê tý isar han, mü ên mê. Isÿ ájag ki rîr jê tóg isar han, isÿ ù tý Judeu jykre han tú ag ki rîr jê. 3 Topê ne inh mÿ á tý vãsÿ nén to jykrén mü ên tó', hã ra êg tóg ki kagtîg ja nýtîgtî. Vãhã tóg inh mÿ tó mü ha', hã ký sóg ájag mÿ kãmén sí han huri, Topê tý nén ù tãg to jykrén mü ên tí. 4 Ájag tý inh vênh rán tag ve ký ájag tóg venh ke mü sir, inh jykre ti. Cristo vÿ nén ù tãg han jê kãtîg ja nî, ên ki kanhró sóg nî. 5 Ti tý inh mÿ tag to to há ag tóg ki kagtîg ja nýtîgtî, êg jóg'jóg ag, êpra ke kar ag. Ûri tóg êg mÿ to mü, Topê ti, á kuprîg tý. Apóstolo ag mÿ tóg to mü ha, ùri, ti tú ag mÿ, êg jyvên tí ag mÿ ke gé. 6 Ti tý êg mÿ nén ù tãg to mûn hã vê, ha mê. Vãsÿ Topê tóg Judeu ag hã mÿ ví há han ja nî. Ûri tóg fóg ag mÿ, kanhgág ag mÿ ví há han mü ha, Judeu ag mré. Êg kar vÿ tý Jesus Cristo há ri ke nýtî ha, êg tý ti ki ge ký nýtînh ký. Topê tý Judeu ag mÿ nén to mü ên, êg tý Jesus Cristo tugrîn nén venh ke mü ên ve kãn jê ag tóg ke mü gé, êg mré, fóg ag, kanhgág ag. Û tý Jesus ki ge ký nýtî ag hã vÿ venh ke mü.

7 Tag to Topê tóg inh mÿ: "ha fóg kar ag mÿ, kanhgág kar ag mÿ tónh tîg," he ja nîgtî, ký tóg tag to isar han. Ti tar nîn ký tóg isar han, inh rãnrãj to. 8 Topê tú kãsir ag kar jakrêm inh nî, hã ra tóg isar han, sÿ fóg ag mÿ, kanhgág ag mÿ Cristo kãmén jê. Cristo tugrîn tóg êg mÿ nén (ù) há tâvî han ke mü, Topê ti. Hã tó sóg tí, vênh kar mÿ. 9 Vênh kar mÿ sóg kãmén tí, Topê tý nén han ke ti, ti tý á tý vãsÿ nén to jykrén mü tag han ke ti. Vãsÿ

tóg to: “tag han jé sóg ke mū,” he ja nīgtī. Ti t̄y nén kar han tūg ki tóg to jykren ja nīgtī. Ti hā ne nén kar han'. K̄y tóg, ā t̄y ēn han ke to jykren mū ra tóg ū m̄y tó ja tū nī ver. ¹⁰ Ūri tóg ve há ti ha, ti t̄y vās̄y nén to jykren mū ēn ti. Kanhkā t̄an ag m̄y tóg ve há ti ha, tá p̄a'i ag m̄y, Topē krī há tag v̄y ve há ti ha, ti jykre há pē ēn ti. Ag t̄y ū t̄y Jesus ki ge k̄y n̄ytī ag ve k̄y ag tóg Topē jykre ki kanhró n̄ytī, kanhkā t̄an ag.

¹¹ Vās̄y tóg to jykren, Topē ti, ti t̄y ēg p̄a'i t̄y Jesus Cristo t̄ugr̄in nén (ū) han sór mū ēn ti. ¹² Ti hā ki ēg ge k̄y n̄ytī, hā k̄y ēg tóg jatun m̄y Topē mré vēmén tī ha. Ēg kanē jun m̄an ke tū ti nī ha, Topē ti. ¹³ Hā k̄y sóg ājag m̄y: “s̄y ājag jagfy jagtar nī tag to jykren tūg nī,” he mū. Inh jagtar mī ēkren k̄y Jesus to krónh ke sór tūg nī gé. Ājag jagfy ke vē, is̄y nén vég mū tag. Inh jagtar tag t̄ugr̄in ājag tóg nén ū há venh ke mū, ha vemni.

Cristo t̄y ēg to há nī

¹⁴ Hā jé sóg Topē mré vēmén tī. Ēg jóg vē m̄y. ¹⁵ Ti t̄ugr̄in ēg tóg r̄inr̄ir n̄ytī, ēprā ke kar, kanhkā tá ke kar ke gé, k̄y tóg ēg ki r̄ir t̄igtī. ¹⁶ K̄y sóg ti hā m̄y to vī ti, ti t̄y ā jykre t̄y ājag t̄y tar' he jé, ti kupr̄ig t̄y. Nén ū kar v̄y t̄y ti tū n̄ytī, tar ti jē gé, hā k̄y sóg ti hā m̄y to vī ti, ¹⁷ ti t̄y Cristo t̄y ājag ki ēmā han jé, ājag t̄y ti ki ge n̄ytin k̄y. Ti t̄y ēg to há nī v̄y t̄y ga ri ke nī, ēg t̄y ti ki jārēn jé, ka jārēn ri ke. K̄y ēg tóg ti to tar n̄ytī sir. Hā jé sóg ti m̄y ājag tó tī gé. ¹⁸ Topē t̄y ēg kren han mū v̄y ēg t̄y nén ve vānh ri ke nī, ge ve ja tū ēg nīgtī. K̄y sóg Topē mré vēmén tī, ti t̄y ājag m̄y tag kāmēn k̄an jé, ti tū kar ag m̄y ke gé. Nén (ū) tēj gy ri ke ti nī, nén (ū) tāpēr māg ri ke, k̄agnó tēj gy ri ke ti nī, nén (ū) kr̄yge ja tū ri ke ti nī, Topē t̄y ēg kren han mū tī. Hā k̄y ēg tóg vēs̄og ki to jykren k̄an ke tū nī. ¹⁹ Cristo v̄y ēg to há tāvī nī, tag to jykren k̄an ke tū ēg tóg nī gé. K̄y sóg Topē m̄y: “ha ag m̄y tag kāmēn,” he tī, ājag t̄y ti hā t̄y kr̄in k̄y n̄ytī jé.

²⁰ Ha vé, Topē hā ne tar tāvī nī'. Hā k̄y tóg ēg t̄y ti m̄y nén (ū) to v̄in k̄y (tóg) ēg t̄y ti m̄y nén (ū) to vī mū ēn k̄āfór han ki kanhró nī. K̄y tóg ēg t̄y nén (ū) to jykren mū k̄āfór han ki kanhró nī gé. ²¹ K̄y ēg tóg ti hā m̄y vī há han ke mū, ēg t̄y ti ki ge k̄y n̄ytin k̄y, ēg t̄y Jesus Cristo ki ge k̄y n̄ytin k̄y. Ēg t̄y ti m̄y vī há han v̄y tū' henh ke tū nī. Hā vē.

4

Ēg t̄y Cristo mré t̄y ūn p̄ir n̄ytī

¹ K̄y sóg ājag jyv̄ēn sór mū ha. Se k̄y inh jé nī, ēg Senhor t̄ugr̄in, k̄y sóg ājag jyv̄ēn sór mū. Mū há han sórmnī. Topē v̄y ājag kupr̄ēg, k̄y ājag t̄y vēnh jykre há han ke hā to vās̄an nī. ² Ājag r̄ēge to: “ti k̄āfór v̄y t̄y inh nī,” he sór tūg nī. Jagnē m̄y komēr hā vīm̄nī. Jagnē to fe n̄ytīm̄nī. Jagnē to há n̄ytīm̄nī. Jagnē ajudar

hemnī. ³ Topē kupr̄ig v̄y t̄y ūn p̄ir nī, k̄y tóg ājag m̄y vēnh jykre p̄ir nīm tī. Vās̄an nī, ājag t̄y vēnh jykre p̄ir ēn hā han jé, ājag t̄y krī kuprā n̄ytin jé. ⁴ Topē kupr̄ig p̄ir ēn v̄y t̄y ēg kar jagrē nī, k̄y ēg kar v̄y t̄y Cristo há ri ke n̄ytī, jāvo tóg t̄y ēg krī ri ke nī, Cristo ti. Ēg kar m̄y ti nén ū há han ke mū, jagnē ri ke, ti t̄y ēg kupr̄ēg k̄y. ⁵ K̄y ēg Senhor v̄y t̄y ūn p̄ir nī gé. Ēg kar v̄y ti ki ge k̄y n̄ytī. Ti jiji hā t̄y ēg kygpe k̄y n̄ytī gé. ⁶ Ēg jóg t̄y Topē v̄y t̄y ūn p̄ir nī gé, ēg kar jóg ti. Ti hā ne t̄y vēnh kar kr̄ig m̄y ke nī'. Ēg kar t̄y tóg ā t̄y ūn han sór mū ēn han tī, k̄y tóg ēg kākā nī gé, ēg jóg ti.

⁷ Cristo v̄y ēg tar han tī gé, ēg kar, ti rānhrāj to. Ū m̄y tóg vēnh rānhrāj ū nīm', nīm' he tī. ⁸ Hā k̄y tag tóg rān k̄y nī, ha mē: “ti t̄y kanhkā ra tāp̄ry k̄y tóg ūn sigse k̄y n̄ytī ēn ag tat̄in vyr. K̄y tóg ēprā ke ag tar han mū gé, ag t̄y ti rānhrāj han ke to,” he ja tóg nīgtī, Tope vī rān ki.

⁹ Ha vé, ti tāp̄ry k̄y tóg ā t̄y kanhkā ra t̄ig ke to há tóg tere ja nī gé, ēprā. ¹⁰ Ūn tere mū ēn v̄y tāp̄ry m̄an ja nī gé, k̄y tóg kanhkā pātēn k̄y tī mū sir. Kanhkā pātēn k̄y tóg kanhkā kri nī nī sir. Kanhkā kri n̄in k̄y tóg nén (ū) kar ki kanhró nī sir, ti t̄y ēmā kar vég n̄in k̄y. ¹¹ Ti hā ne ā rānhrāj kar to ēg tar han tī'. Ū ag v̄in k̄y tóg ag t̄y apóstolo hyn han. Ū t̄y tóg ti t̄y ēg jyv̄ēn tī n̄inh ke han. Ū m̄y tóg: “ū t̄y inh vī mē ja tū ag m̄y inh vī tónh t̄ig nī,” he mū. Ū t̄y tóg igreja krēm p̄a'i han, ū m̄y tóg: “ū t̄y igreja krēm vēnh m̄an tī ag m̄y inh vī kāmēn nī,” he mū gé. ¹² Tag to tóg ēg tar han tī, ēg t̄y jagnē tar han jé sir, ti rānhrāj to, ēg t̄y t̄y ti jāvy n̄ytin k̄y, ti ve fag ke gé. Ēg t̄y ēg rānhrāj tag ki króm k̄y Cristo há ēn v̄y tar pē nī ha, ēg t̄y t̄y ti há n̄ytin k̄y. ¹³ Ti t̄y ēg kar t̄y vēnh jykre p̄ir han mū ve sór vē, ēg t̄y ti ki ge k̄y n̄ytin k̄y, ēg t̄y Topē kósin ki kanhró n̄ytin k̄y. K̄y ēg kar v̄y ēg rānhrāj to tar n̄ytī sir, ēg t̄y jagnē mré t̄y ūn p̄ir n̄ytin k̄y. K̄y ēg Cristo t̄y ēprā ke jykre k̄āfór nī ēn ri ke n̄ytī sir, k̄y ēg tóg komēr hā ti t̄y nén kar han mū mré ti t̄y nén to jykren mū ki kanhrān k̄an ke mū gé sir, k̄y ēg tóg ūn sanh há kanhró ri ke n̄ytī sir.

¹⁴ Ēg t̄y ḡir ri ke n̄ytin k̄y tóg ti m̄y há tū nī. Ḡir ag ne ki kagt̄ig n̄ytī'. K̄y ag tóg, ag t̄y nén ū mē k̄y ag tóg k̄anhmar nén ū nón tī', nén ū nón tī', he' he tī. Ēg t̄y ti vī to ḡir t̄y ki kagt̄ig ēn ri ke n̄ytin k̄y tóg ēg t̄y ūn ón mū vī kri nīm ja há (tóg) tī, ēg t̄y ki kagt̄ig n̄ytin k̄y. Ū ag tóg Topē vī to ón tī. Ag t̄y ēg t̄y ājag mré kygnē han sór vē. Vī há nī ve ag tóg n̄ytī, k̄y tóg ēg t̄y ag vī kri fi ja há tī sir. ¹⁵ K̄y tóg há t̄inh mū, ēg t̄y Topē t̄y ki há to mū ēn hā han k̄y. K̄y ēg tóg jagnē to há tāvī n̄ytin mū gé. Hā t̄y ēg tar n̄ytin mū. Ti ki mog ri ke vē sir, ti t̄y t̄y ēg kri nī n̄in k̄y, Cristo ti. ¹⁶ Ēg t̄y t̄y ti mré ke n̄ytin k̄y ēg tóg t̄y ti há t̄y t̄y ūn p̄ir ēn ri ke n̄ytī. Ēg kar v̄y rānhrāj ke mū, ēg t̄y ti jykre p̄ir to tar

nýtí já. Ěg kar výt tý jagně mré ke nýtí. Ěg kar tý Topě tý ěg mý nén ním ja ěn to vāsānsān kýt ěg tóg ūn sanh há tar ri ke nýtí sir. Mog já ěg tóg ke mü, ěg tý jagně to há nýtín kýt.

Cristo tý ěg mý vėnh jykre tåg nım

¹⁷ Kýt sóg ājag jyvėn sór mü, ěg Senhor tý inh mý: “ha ag jyvėn,” hen kýt. Há kýt sóg ājag mý: “ŭ tý Topě ki kagtýt ag jykre han sór tůg nı,” he mü. Kórég ti nýt, ag jykre ti, mýt. Ag tý vėsóg ki nén to jykrén mü ěn há han ag tóg tí. ¹⁸ Kutý mı ag mügtı, ki kagtýt ag nýtı. Há ra ag tóg ki kanhrān sór tů nı gė. Há kýt ag tóg Topě tý ěg mý vėnh jykre nım ěn ki kagtýt nýtı. ¹⁹ Kýt ag tóg vėnh jykre há to é he tí. Mýt āg vānh ag nýtı. Ag vėnh kavėnh výt ag mý há tí. Vėnh jykre kórég tý ag kókėg mü ra tóg ag mý sér tůgtı, kýt ag tóg to krónh ke jāvānh nýtı. Ke tůg nı, ag jāvo.

²⁰ Cristo jykre výt ge tů nıgtı, ki kanhró ājag tóg nýtı. ²¹ Ti káme ki kanhró kar ājag nýtı ha, ti jykre ke gė. Ājag mý ag tóg kāmėn kán, Jesus jykre ti, ěg tý ti ki ge kýt nýtın kýt nén han ke mü ěn ti. ²² Ti ki ge kýt nýtın kýt ěg tóg ěg tý vāsý nén han ja ěn ri ke han mān ke tů nı ha. Tag mē ājag huri. Ājag jykre si ěn tovānh kán já ājag tóg ke mü. Ājag tý ājag jykre si jagma mün kýt ājag tóg ājag tý nén to ěn mü ěn há han mü ja nıgtı ver. Há ra ěg tóg tag há to ter ke mü. ²³ Kýt Topě mý to vımnı, ti tý ājag mý ājag jykre kurynh kán já, ti tý ājag fe jānhkrig já. ²⁴ Vėnh jykre tåg há han sórmnı, Topě tý ěg mý vėnh jykre tåg nım mü ěn ti. Kýt ěg tóg ti ri ke nýtın mü, kuryj ěg nýtın mü ha, há ěg nýtın mü, ti há ri ke. Kýt ěg vėnh vı há há han ke mü.

²⁵ Há kýt jagně mý ón mān tůg nı. Ki há tómnı, jagně mý. Jagně mré ke výt tý ěg nýtı, ěg tý Cristo há ri ke nýtın kýt. ²⁶ Ājag fe tý gým ke mü ra Topě vı mranh tůg nı. Ājag tý jagně to jů nýtın kýt kurā ū jāvānh sór tůg nı. Kutýg ke to há tý há' hemnı. ²⁷ Japo tý ājag krın sór mü ra ti vı jėmě tůg nı. ²⁸ Vāsý ājag kāmı ū výt ū tý nén ū pigju (ka)mě ja nıgtı. Kýt ěn han mān tůg nı. Ājag rānhrāj nón ājag münh ke mü ūri. Ājag nıgě tý nén ū há han nı, ājag tý ājag rānhrāj to nén (ŭ) kar ve já. To vāsān nı, ti tý ājag mý kén já, ājag tý ājag tý nén ū tý ūn jagāgtar ag jagāgtān já.

²⁹ Vėnh vı kórég tó sór tůg nı. Nén ū há há tý vėmėn nı, ājag tý ājag vı tý jagně tar han já, ājag tý jagně jykre kurynh já.

³⁰ Topě kuprīg fe kaj han sór tůg nı gė. Topě výt ěg mý ā kuprīg jėně, ti tý há tugrın ěg nıgėg já, ěg krenkren ke to. Ti tý tý ěg jagrė nın kýt ěg tóg ki kanhró nýtı, ěg tý Topě tý ěg krenkren han ke kurā ěn tá křýg mün ki. ³¹ Jagně to jykrén kónān tůg nı. Jagně to krı rý han tůg nı. Ājag fe tý gým ke (ka)mě nýtı tůg nı. Féfėn tůg nı. Jagně to vı kónān tůg nı. Vėnh jykre pāno tovānh kán nı. ³² Jagně to vı

há han nı. Jagně mý koměr há vımnı. Jagně mý vėnh pāte fón nı, Topě tý Cristo tugrın ěg mý vėnh pāte fón ja ri kén.

5

Ěg jykre tåg

¹ Topě tý vėnh jykre han tí ěn há han nı, ājag tý tý ti fe nýtın kýt, ti krė. ² Jagně to há kar nýtımnı, Cristo tý ěg to há nı ri ke. Ěg jagfý tóg vėnh fėg. Ěg tý Topě mý nén (ŭ) pün ri ke ti nı, ti tý ěg jagfý vėnh fėg mü ěn ti. Topě mý nén ger há pür ri ke ti nı, kýt tóg Topě mý há tí sir.

³ Topě tů výt tý ājag nýtı. Há kýt vėnh jykre pāno tý vėmėn sór tůg nı, ājag tý han sór tů nı já. Ěg prŭ tů mrė nýt, ěg mén tů mrė nýt, tý vėmėn sór tůg nı, ājag tý nén e há tý vāsān (ka)mě tý vėmėn sór tůg nı gė. ⁴ Kýt jagně mý vı kónān tůg nı, jagně to vı kónān tůg nı gė. Fagrınh mý vı tůg nı gė. Nén ū kavėj tý vėmėn tůg nı gė. Ěg tý tag to kyn pi(jé) há nı, ěg tý tý Topě krė nýtın kýt. Ěg tý nén tónh ken há vė, ha mē: “ā tý inh mý nén jėnėg mü kar tóg inh mý há nýtı,” he já ěg tóg ke mü, Topě mý agradercer hen kýt. ⁵ Tag to jykrén, ha mē: ū tý ā prŭ tů fi mrė nýt mü ěn, ū fi tý ā mén tů mrė nýt mü ěn fi pi(jé) Cristo tý tý ěg pā'ı nı venh ke mü'. Ū tý ā tý nén e há tý vāsān mü ěn pi(jé) venh ke mü'. Ěg tý vėnh kaggrá to jān ěn ri ke ti nı, ěg tý ěg tý nén e há tý vāsān mü ěn ti. Ū tý ge pi(jé) Cristo venh ke mü', Cristo tý tý ěg pā'ı nı ěn ti.

⁶ Ū tóg ón kýt ājag mý vėnh vı há tó sór tí. Ū tý ge vı jėmě tůg nı, ke tů nı mü ra Topě tóg ājag to jŭnh ke mü. Ti vı mranh vė mýt, kýt tóg ū tý ge to jŭnh ke mü. ⁷ Há kýt ag vı jėmě sór tůg nı. ⁸ Vāsý ājag tóg vėnh jykre ki kutý há han ja nıgtı gė. Há ra Topě tóg ājag mý vėnh jykre ki kurā ěn nım, ājag tý ti ki gen kýt. Kýt vėnh jykre ki kurā tag há han sórmnı. ⁹ Ěg tý vėnh jykre ki kurā há han kýt ěg tóg jagně mý vı há han ke mü, vėnh jykre kuryj. Ki há tó já ěg tóg ke mü gė, jagně mý. ¹⁰ Vėnh jykre tý ěg Senhor mý há nýt ěn há han sórmnı. ěn há to jykrén mag nı.

¹¹ Kejėn ājag tóg ū vėg tí, há ra tóg vėnh jykre ki kutý han tí. Kýt ti mrė han sór tůg nı. Ti mýt: “kórég ti nı, tovānh nı,” hemnı. ¹² Vėnh pėju kýt ag tóg han tí, vėnh jykre kórég ti. Ěg mý'a tóg tí, ěg tý ag tý nén han tí ěn ve kýt. ¹³ Kejėn tóg ag tý nén han mü krı kurāg tí, kýt tóg ve há tůgtı, ag tý nén han mü ti. Kurā ki ěg tóg ti kórég nı ěn vėg tí. ¹⁴ Kýt tóg há nı ha, ěg tý vėnh jykre kórég to: kórég ti nı, hen kýt. Kýt ěg tóg tovānh sór ke mü. Há kýt ěg tóg tag to tí, ha mē: “Topě vı mranh sór mán tůg nı. Nügme ki kutě sór mān tůg nı. Kýt Cristo výt ā mý jėngrė han ke mü,” he ěg tóg tí, ěg jān kýt.

¹⁵ Ājag tý nén han mü to jykrén nı. Krı tů nı sór tůg nı, vėnh jykre há ki vėnh kanhrān kýt

6

mūmnī. ¹⁶ Kurā kren tūg sormnī. Nén ū jagy ve jé ěg tóg ke mū, há kŷ tóg há tī, ěg tŷ kurā kren tū nūn kŷ. ¹⁷ ěg Senhor vŷ ěg tŷ nén ū há han mū ve sór tī. Kŷ ti tŷ nén (ŭ) ve sór mū tag há to jŷkren nī, ājag tŷ tag há han jé.

¹⁸ Vinho tŷ vēsén tūg nī, tŷ vēnh pémān tūg nī. Vēnh jŷkre kórég vē, ěg tŷ nén ū fa tŷ vēsén mū tī, tŷ vēnh pémān mū tī. Tope kuprīg tŷ ěg fān tag há ne há nī'. ¹⁹ Jagnē mré vēmén kŷ Topē tŷ jān nī, ti jé tómnī, ěg Senhor jé tī. Ti kuprīg vŷ ěg kanhrān tī gé, ěg tŷ ěg Senhor mŷ nén tó sór mū to, ěg tŷ ti tŷ jān há han jé. ěg tŷ ti mŷ: "há kar ti nī," henh ke vē gé. ²⁰ ěg jóg tŷ Topē mŷ ěg tóg tónh ke mū, ti há mŷ ěg tóg: "ā tŷ ěg mŷ nén ven mū vŷ há kar nŷtī," henh ke mū, ěg tŷ ěg Senhor tŷ Jesus Cristo jyjy tón kŷ.

²¹ ěg tŷ Cristo kamēg kŷ tóg há tī, kŷ tóg ěg tŷ jagnē jŷkre mī mūn kŷ (tóg) há tī gé, ěg tŷ tŷ ti mré ke nŷtīn kŷ.

Ŭ tŷ jagnē mré nŷtī fag jŷkre

²² Ŭn tŷtá fag jé ājag mén ag jŷkre mī mūjēg. Fag mŷ tóg ěg Senhor ri ke nī, fag mén ti. ²³ Fi krī vē, fi mén ti. Cristo vŷ tŷ ti ki ge kŷ nŷtī kar ag kri ke nī, kŷ ěg tóg tŷ ti há ri ke nŷtī, ti tŷ ěg kren han kŷ. ²⁴ Há kŷ ěg tóg tŷ ti krēm ke nŷtī, Cristo krēm ke. Ge ti nŷgtī, ŭn tŷtá fag jŷkre ti. Fag mén krēm ke vŷ tŷ fag nŷtī, fag tŷ ājag mén vī han jé.

²⁵ Kŷ sóg fag mén ag mŷ tag tó sór mū gé. Ājag prŭ to há távī nŷtīmnī. Cristo vŷ ěg to há nī, ěg tŷ tŷ ti tŷ nŷtīn kŷ. ěg jagfy tóg vēnh fēg, ²⁶ ěg tŷ tŷ ti tŷ nŷtī jé. Kŷ tóg ěg kykūnh, goj tŷ ěg kygpe kŷ, ti vŷ tŷ ke gé. ²⁷ Ti tŷ ěg há nŷtī ve sór vē, ěg tŷ vēnhmŷ nŷtīnh ke tŷ vē, ěg kaga ri ke nŷtīnh ke tŷ vē, ěg kórég nŷtīnh ke tŷ vē gé, ěg sŷnvī távī nŷtīnh ke vē, ěg tŷ tŷ ti tŷ nŷtīn kŷ. Cristo prŭnh ke ri ke vŷ tŷ ěg nŷtī.

²⁸ Tag ri ke han nī, ājag prŭ tŷ. Fag to há nŷtīmnī. "Inh há ri ke vŷ tŷ fi nī," hemnī, fag to. Ŭ tŷ ā prŭ fi to há nŷn kŷ tóg vēso há nī sir. ²⁹ Vēnh ki rŷr há han ěg tóg tī, jēg ěg tóg tī, ěg tar nŷtī jé. ěg pi(jé) vēnh kókn sór tī'. Cristo vŷ ěg tŷ ge tī gé. ěg ki rŷr há han tóg tī gé. ³⁰ Ti há vŷ tŷ ěg nŷtī, ěg kar, ěg tŷ ti ki ge kŷ nŷtīn kŷ.

³¹ Tag vŷ rán kŷ nī, ha mē: "ŭn gré tóg ā prŭ fi to ā panh ré kŷ tī mū, ā mŷnh fi ré kŷ ke gé. Ā prŭ fi mré tóg tŷnh mū. Ā mré tóg tŷ ŭn pir nī sir, ti prŭ fi mré," he ja tóg nŷgtī, Topē vī rán ki. ³² Tag vŷ tŷ nén ū sŷnvī pē nī. Kŷ tóg Cristo to rán kŷ nī gé, ti tŷ ū tŷ ti ki ge kŷ nŷtī ag mré tŷ ŭn pir nŷn kŷ. ³³ Há ra tóg ěg mŷ rán kŷ nī gé, ěg tŷ ěg prŭ fag to há nŷtī jé, ěg tŷ vēnh ki rŷr há han mū tag ri ke. Kŷ tóg fag mŷ rán kŷ nī gé, fag tŷ ājag mén vī kŷ jēmén jé.

Ěg han mū fag to vēnh jŷkre

¹ Kŷ sóg ājag krē mŷ tag tó mū, ha mē. "Ājag han mū fag vī kri fimnī," he sóg mū, ag mŷ. Há ti nī, ěg Senhor jŷkren ha vē. ² Ājag han mū fag kamēg nī. Topē tŷ ěg mŷ tag tó kŷ tóg ěg mŷ nén ū há tó mū gé, há vŷ: ³ "ā han mū fag kamēg nī, ā tŷ tŷg há han jé, ā tŷ ga kri tŷg mág han jé," he ja tóg nī, Topē ti.

⁴ Kŷ sóg ŭn sanh ag mŷ: "ājag krē mŷ vī tar pē han tūg nī, ag tŷ ājag to jŷ tŷ nī jé," he mū gé. Ājag krē jŷvén nī, ag mŷ ěg Senhor jŷkre kāmén nī, ag tŷ mī mūn jé.

Camarada ag tŷ ājag patrāo mré nŷtī jŷkre

⁵ Ājag kāmī ū ag tóg patrāo krēm nŷtī gé, fagrŷnh mŷ ti mŷ ti rānrhāj han tŷn kŷ. Ājag patrāo vī kri fimnī. Ti kamēg nī, ti to jŷrn kemnī. Ti rānrhāj ki rŷr há han nī, ājag tŷ Cristo rānrhāj ki rŷr tŷ ěn ri ke. ⁶ Ŭ tóg kejēn ti patrāo tŷ ti mŷ vī há han há jé (tóg) ti patrāo tŷ ki rŷr tŷ, ón kŷ. Tag han tūg nī. Ājag patrāo tŷ ki rŷr pē han nī, ājag tŷ tŷ Cristo camarada nŷtīn kŷ, Topē jŷkre tŷ ājag mŷ sér nŷn kŷ. ⁷ Ājag patrāo rānrhāj ki rŷr kŷ mŷ sér nŷtīmnī. Ājag tŷ ěg Senhor rānrhāj ki rŷr vē, ājag tŷ ājag patrāo rānrhāj ki rŷr kŷ. ⁸ Ha vē, ěg tŷ nén ū há han kŷ ěg tóg ti kaja venh ke mū, kanhkā tá. ěg Senhor vŷ ěg mŷ ti kaja ven ke mū, ti camarada ag mŷ, ag patrāo mŷ ke gé, ti ki ge kŷ nŷtī kar ag mŷ.

⁹ Ājag kāmī ū vŷ tŷ patrāo nŷtī, kŷ ājag camarada vŷ nŷtī, ājag krēm. Ag to há nŷtīmnī. Ag mŷ vī kónān tūg nī. ěg Senhor vŷ kanhkā tá nī. Ājag pā'i vē, ājag camarada pā'i vē gé há ra, ū tŷ kanhkā tá nī ti. Ti mŷ ěg tóg tŷ ŭn pir nŷtī, tag ki ŭn mág mré ŭn kāsir ag.

Topē tŷ ěg tŷ Japo katō vāsānsān jafā vin sór

¹⁰ Kŷ sóg ājag mŷ tag tó sór mū gé ver, ha mē. ěg Senhor ki ge kŷ nŷtī to tar nŷtīmnī. Tar ti nī, kŷ tóg ěg tar han ki kanhró nī gé. ¹¹⁻¹² Tag ki ěg vēnh génh han tī, ěg tŷ Japo kato vāsānsān kŷ nŷtīn kŷ. Há ra Topē tóg ěg mŷ ěg tŷ ti kato vāsānsān jafā nŷn tī. Kŷ mān nī, Topē tŷ ěg mŷ ti kato vāsānsān jafā nŷn mū ěn ti, kŷ Japo tóg ěg tŷ hē ri kenh ke tŷ nī. Tar jé ěg tóg ke mū ha. ěg pi(jé) ēprā ke ag kato vāsānsān tī', ěg pi(jé) ěg mré ke ag kato vāsānsān tī'. Pā'i ag nŷtī, ū tŷ ěg kato vāsānsān mū ag, há ra ěg tóg ag vég tŷ nŷgtī. Kuty tān ag vē, ga to pā'i ag vē gé. Kanhkā krēm ag ěmā nŷtī gé. Kórég kar ag nŷtī. ¹³ Kŷ mān kān nī, Topē tŷ ěg mŷ nén tŷ ag kato vāsānsān jafā vin sór mū ěn ti, ājag tŷ ag kato vāsānsān to tar nŷtī jé. Kejēn ag tóg ěg kato vāsān mág han ke mū. Kurā ěn kā ag tóg ěg tŷ hē ri kenh ke tŷ nī. Topē tŷ ěg tar han kŷ, ti tŷ ěg mŷ ěg tŷ ag kato vāsānsān jafā ěn vin kŷ.

¹⁴ Hã kÿ tar nÿtĩmnĩ. Ęg Senhor vÿ ón vãnh nĩ. Ti ón vãnh vÿ ěg vėsóg fĩn ja mág ri ke nĩ. Tÿ vėsóg fĩn ri ke han nĩ, ti ón vãnh ri ke han to ken hã vė. Vėnh jykre kuryj vÿ tÿ soldado tÿ camisa tÿ ferro ri ke nĩ. Ęn tu ri ke han nĩ, vėnh jykre kuryj han to ken hã vė. ¹⁵ Ęg tÿ Topė vĩ sér tó sór mũ vÿ ěg pėn né, ěg pėn to ró ri ke nĩ, ěg tÿ vėnh kar mÿ Topė tÿ ěg krĩ kuprąg ke mũ tónh ke mũ tag ti. Ęn rĩnh ri ke han nĩ, vėnh kar mÿ Topė vĩ kămén to ken hã vė. ¹⁶ Ęg tÿ ti ki rã kÿ tóg soldado tÿ vėjy ven jafã ma tĩ ěn ri ke nĩ. Satanás tÿ ěg kato vãsãn kÿ tóg ti tÿ no tÿ ěg to pėg grug ri ke nĩ. Ęg tÿ vėjy ven jafã tÿ vėjy ven kÿ tóg tÿ nhyn ke tĩ, ti no gru ěn tÿ. Ęg tÿ Jesus ki rã to ken hã vė. ¹⁷ Ęg kren han ke vÿ soldado sãpe ri ke nĩ, sãpe tÿ ferro ěn ri ke. Kÿ Topė vĩ vÿ rógro ri ke nĩ gé. Topė kuprąg vÿ ěg mÿ kămén tĩ', Topė vĩ tĩ. Topė tÿ ěg mÿ Japo kato vãsãnsãn jafã vin ke mũn hã vė. ¹⁸ Kÿ Topė mré vėmén nĩ gé, ti mÿ nén kar to vĩmnĩ. Ti kuprąg vÿ ěg jagfy vĩ tĩ gé. Topė mré vĩ to krónh ke tũg nĩ. Ęg tÿ to krónh ken kÿ tóg ěg nũr ri ke nĩ sir. Ke tũg nĩ. Ęg mré ti ki ge kÿ nÿtĩ kar to vĩmnĩ. ¹⁹ Kÿ inh jagfy ti mré vėmén nĩ gé. Topė vĩ tó sóg tĩ. Kÿ inh mré to vĩmnĩ, sÿ tó há han jé, isÿ inh kato vãsãnsãn mũ ag kamėg tũ nĩ jé, isÿ vėnh kar mÿ Topė tÿ nén han sór mũ ěn kămén há han jé, vėnh vĩ sér ěn. ²⁰ Topė vÿ inh mÿ tag nĩm ja nĩ, sÿ han jé, hã ra sóg ver se kÿ jė. Kÿ tóg sÿ ag kamėg tũ nĩnh há tĩ, sÿ Jesus kãme tó kãn jé, sÿ ti tÿ inh mÿ: “ha ag mÿ kămén,” he mũ tag tó kãn jé.

Paulo tÿ Tiquico jėnėnh ke

²¹ Kÿ tóg inh mÿ há tĩ, ajag tÿ isÿ nén ve ja tag mẽ kãn jé, isÿ nén han mũ mré hã. Hã jé sóg ajag mÿ Tiquico ti jėnėnh ke mũ. Ęg régre ũ vė gé, iso há tavĩ ti nĩ, Tiquico ti. Ęg Senhor rãnhraj han ti tĩ, ti to krónh ke tũ ti nĩgtĩ. ²² Ti hã vÿ ajag mÿ inh kămén ke mũ, ti tÿ ajag fe tÿ há' he jé. Hã jé sóg ti jėnėnh ke mũ.

²³ Ęg jóg tÿ Topė jé ajag krĩ kuprąg, ěg régre kar ag mré hã. Ti jé ajag tÿ jagnė to há kar han. Ti jé ajag tÿ ti ki rã há han, ěg jóg tÿ Topė ti, ěg Senhor tÿ Jesus Cristo ti ke gé. ²⁴ Topė jé ajag tar han, ũ tÿ ěg Senhor tÿ Jesus Cristo to há nÿtĩ ag kar, kÿ tóg tũ' he jãvãnh nĩ, ěg tÿ ti to há nÿtĩ ti.

Hã vė.

PAULO Tÿ CARTA HAN: FILIPOS TÁ KE AG Mÿ CARTA

¹ Paulo tÿ rá vë, inh. Isÿ cidade tÿ Filipos tá ke ag mÿ rán há vë. Kÿ Timóteo vÿ inh mré ájag mÿ jënëg mü gé, vënh rá tag tí, inh mré Jesus Cristo mÿ rânhráj tí tag tí. Isÿ ájag mÿ tí rá tag jënë vë, ájag tÿ tÿ Jesus Cristo kí ge kÿ nÿtín kÿ. Kÿ sóg ájag pá'i ag mÿ jënëg mü gé, ù tÿ ájag kí rír tí ag mÿ ke gé.

² Êg jóg tÿ Topë jé ájag tar han, tí jé ájag krí kuprág, êg Senhor tÿ Jesus Cristo ke gé.

Paulo tÿ Topë mré vï

³ Ájag to sóg Topë mré vï há han tí, sÿ ájag mï êkrén kÿ. ⁴ Sÿ ájag to Topë mré vï kÿ inh fe tóg mrin ke tí. Inh mÿ tóg sér tí, sÿ ájag mï êkrén kÿ. ⁵ Ájag tÿ inh mré Jesus kámén kÿ tóg inh mÿ há tí, ájag tÿ inh mré tí to tar nÿtín kÿ. Kÿ sóg Topë mÿ vï há han tí, ájag to. Isÿ ájag mÿ tí vï to vén kÿ ájag tóg kánhmar inh mré tí kámén ja nÿgtí, kÿ ájag tóg ùri tí vï to há han tí gé. Továnh tú ájag nï. Kÿ tóg inh mÿ sér tí. ⁶ Tag kí kanhró sóg nï, ha mē. Topë vÿ ájag krín rá nï, komēr há, nén ù há kar to. Kÿ tóg ájag krín tÿgtí sir, tí tÿ komēr há ájag krín kán jé, Jesus Cristo kätig män ke kurá to há. Tí há vÿ ájag krín ke mü, Topë tí. ⁷ Tag to sóg jykren, sÿ ájag mï êkrén kÿ. Há ra tóg há nï. Inh fe vÿ tÿ ájag nÿtí. Inh há mré tóg ájag tar han tí, êg Senhor tí. Há kÿ ájag tóg inh mré jagágtar nÿtí, inh se kÿ jé tag tí to. Isÿ väsÿ kavár kÿ jé ja nÿn kÿ sóg ag mÿ Topë vï kámén ja nÿgtí, kÿ ájag tóg inh mré to tar nÿtí ja nÿgtí gé, pá'i ag tÿ inh kí Jesus jëmén kÿ ke gé. Kÿ ájag tóg ùri inh mré tí to tar nÿtí gé. ⁸ Sÿ ájag kar venh há tóg tí, kÿ Topë vÿ kí kanhró nï. Inh mÿ ájag tóg tÿ inh fe pë nÿtí, êg tÿ Jesus Cristo mÿ tÿ tí fe pë ên ri ke ájag nÿtí, inh mÿ.

⁹ Sÿ Topë mré vïn kÿ sóg tí mÿ tag to tí, ájag to, ha mē. “Jagnë to há ag nÿtí,” he sóg tí, Topë mÿ. “Ag tÿ komēr há jagnë to há kar nÿtí han nï,” he sóg tí ájag to, Topë mÿ. “Ag kanhrän nï gé, ag tÿ komēr há á jykre kí kanhrän kán jé, ag tÿ kí króm kán jé,” he sóg tí, ájag to. ¹⁰ “Á tÿ ag kanhrän kÿ ag tóg nén (ù) há kar kí kanhró nÿtính ke mü. Kÿ ag tóg to jykren há han ke mü, ag tÿ nén ù ve sór kÿ. “Tag vÿ há pe nï, tag vÿ há sí nï,” he jé ag tóg ke mü, á tÿ ag kanhrän kÿ,” he sóg tí ájag to, Topë mÿ. Ájag tÿ tag to jykren há nÿtín kÿ ájag tóg jänhkri nÿtính ke mü, kÿ ájag tóg mÿ'ág män ke tú nï. Cristo kätig män ke kurá ên ká. ¹¹ Kÿ ájag tóg vënh jykre há han kán ke mü sir, Jesus Cristo tÿ ájag mÿ á jykre há ên nÿm kÿ. Há jé sóg Topë mÿ ájag to tí. Tí tÿ ájag krí kugrynh kÿ vënh kar tóg tí tÿ tÿ ùn mág

nï venh ke mü. Kÿ ag tóg tí mÿ vï há han ke mü gé sir.

Jesus tÿ inh jykre

¹² Inh kanhká', inh jagtar mü ra Jesus káme tóg vënh kar krí rüm ke mü. Tag to jykren. ¹³ Vënh kar tóg mē kán, tí vï tí, polícia ag mré há, ù tÿ palácio kí rír tí ag mré há. Cristo tugrín sóg se kÿ jé, há vég ag tóg mü. ¹⁴ Kÿ Jesus mré ke tÿ hën ri ke ag vÿ fe tar nÿtí gé sir, êg Senhor jykre to, inh se kÿ jé tag tugrín. Há kÿ ag tóg Topë vï to tí sir, ag tÿ to fe tar nÿtín kÿ, ag mÿmëg vänh nÿtín kÿ. ¹⁵ Û ag tóg iso jü nÿtí, ha kÿ ag tóg Jesus to tí, ag tÿ inh ri ke han sórn kÿ. Kÿ ù ag tóg iso há nÿtí, há kÿ ag tóg tí to tí sir. ¹⁶ Topë vï há to sóg se kÿ jé, sÿ pá'i ag mÿ tí kámén jé. Topë tÿ inh mÿ vënh rânhráj nÿm há vë. Há vég ag tóg tí, ù tÿ iso há nÿtí ag, kÿ ag tóg tí vï to tí, ù tÿ iso há nÿtí ag. ¹⁷ Û ag tóg há ra iso jü nÿtí, há kÿ ag tóg ón kÿ Cristo kámén tí, ag tÿ inh vï káfór han sór kÿ. Ag tÿ inh kato té mü ag tÿ iso jü han sór vëgtí gé, ag tÿ inh se tÿ hën ri ke han sór vë. Há jé ag tóg Cristo vï to tí. ¹⁸ Há ra sóg ag to vënh mÿ nï sór tú nï. Cristo tóg ag tóg mü mÿr. Û tóg ón kÿ to tí, jo ù tóg to há han tí. Ag kar vÿ tí to tí, kÿ tóg há tí. Há kÿ tóg inh mÿ sér tí, kÿ sóg inh mÿ sér tÿ tú' he sór tú nï.

¹⁹ Há ra sóg kren ke mü gé, ha vemni. Kí kanhró sóg nï. Ájag há ne iso Topë mré vï tí, kÿ Jesus Cristo vÿ isar han tí gé, á kupríg tÿ. Há kÿ sóg kren ke mü. ²⁰ Kÿ sóg tag jávánh mü, ha mē. Hën ri ke mÿn ag tóg inh kyvân ke mü, hën ri ke mÿn ag tóg isén ke mü. Isÿ tag to jykren kónân tú nï jé, há jé sóg tí mré vï tí. Isar han jé tóg ke mü, sÿ nén ù kamëg tú nï jé, sÿ tí kavénh tú nï jé, inh mÿ'ág tú nï jé. Vënh kar tÿ isugrín Jesus tÿ tÿ ùn mág nï ven kÿ tóg inh mÿ sér tí. ²¹ Inh jykre há vÿ tÿ Cristo tí nï, há kÿ sóg iser kÿ tí venh tÿg ke mü, kÿ tóg sér tí. ²² Kÿ sóg há ra inh kren kÿ tí rânhráj há han ke mü. Há kÿ sóg sÿ nén han sór mü kí kagtig nï. ²³ Inh kren ke mÿ inh mÿ hán tí vÿ, iser ke vó? he sóg tí. Iser kÿ sóg Cristo mré nï nï, kÿ tag tóg inh mÿ há pë nï, isÿ tí venh há tÿn kÿ. ²⁴ Jávo isÿ ájag mré nÿn kÿ sóg ájag tar han ke mü, kÿ tag tóg inh mÿ há káfór nï. ²⁵ Há tóg inh mÿ ge nï. Kren jé sóg ke mü, he sóg tí, kÿ sóg ájag kar mré nÿnh ke mü. Ájag ve jé sóg ke mü, ájag tÿ komēr há inh vï mē kÿ tí vï kí fi kán jé. Kÿ tóg ájag mÿ sér tÿnh mü, ha vemni. ²⁶ Isÿ ájag mré nï män ken kÿ tóg inh mÿ há tÿnh mü. Kÿ ájag fe tóg mrin ke távï han ke mü, ájag tÿ inh ve män kÿ. Ájag mÿ sóg tÿ ùn mág jé, Jesus Cristo tugrín.

²⁷ Ha vé, Cristo jykre há han nï, tag há to väsân nï. Hën ri ke mÿn sóg ájag venh kätig ke mü, hën ri ke mÿn sóg ájag venh kätig ke tú nï. Inh kätí tú ra jagnë mré

věnh jykre pir han kŷ nŷtŷmŷnŷ, Jesus káme há tómnŷ, ti ki ge kŷ nŷtŷmŷnŷ. Sŷ tag mēnh há tóg tí, ājag to. ²⁸ Ū tŷ ěg kato vāsānsān mŷ ag kamēg tŷg nŷ, hā tugnŷn ag tóg ājag tŷ nŷgme ki vār ke ki kanhró nŷtŷ, inferno ki. Hā tugnŷn ājag tóg ājag krenkren ke mŷ ěn ki kanhró nŷtŷ gé sir. Topē vŷ ěg tar han ke mŷ, ěg tŷ ag tŷ hēn ri ke jé gé, ŷ tŷ ěg kato vāsānsān mŷ ěn ag tŷ. ²⁹ Cristo ki ge kŷ ājag nŷtŷ, kŷ ājag tóg ti tŷgrŷn jagāgtar nŷtŷnh ke mŷ gé. Há jé tóg ājag kuprěg. ³⁰ Há kŷ ājag tóg inh kóm ti jagy věg tí gé. Ag tŷ vāsŷ inh kato vāsānsān ěn ve ja ājag tóg nŷgtŷ gé. Ūri sóg hā věg tí ver. Kŷ inh kóm tar nŷtŷmŷnŷ.

2

Topē kósin tŷ tŷ ěprā ke nŷ

¹ Ha vé, sŷ ājag jyvěn sór mŷ, ha mē. Ājag tŷ Jesus jykre han kŷ nŷtŷ tag vŷ ājag tar han tí. Ti tŷ ājag to há nŷ tan vŷ sŷr tí. Ti kuprŷg vŷ tŷ ājag jagrě nŷ. Kŷ ājag tóg jagně to há nŷtŷ gé, jagně jagāgtān ājag tóg tí gé. ² Kŷ inh jagāgtān nŷ gé, inh fe tŷ mrin kemnŷ gé, inh mŷ sér tí jé. Jagně mré věnh jykre pir há han nŷ, ha mē. Jagně to há távi nŷtŷmŷnŷ. Ājag tŷ něn ŷ to jykrěn kŷ jagně mré to jykrěn nŷ, ājag tŷ věnh jykre pir há han jé. ³ Věsŷ ŷn mág han sór tŷg nŷ, jagně káfór han sór tŷg nŷ. “Tŷ inh ŷn sí nŷ,” hemnŷ. Jagně to: “inh káfór ti nŷ,” hemnŷ gé. ⁴ Ājag tŷ ājag tú ki rŷr mré hā jagně tŷn ki rŷr mŷnŷ gé. ⁵ Jesus Cristo kóm ti jykre han nŷ gé, jagně mŷ. Ti tŷ věnh jykre han há vē, ha mē.

⁶ Topē hā pě ja ti nŷ mŷr, Jesus ti, ti tŷ ti mré nŷn kŷ. Há ra tóg tá nŷ kŷ: “isŷ vē, kanhkā ti, hā kŷ sóg ěprā ke ag to tŷg ke tú nŷ,” he ja tú nŷ. ⁷ Kanhkā tá ā tŷ něn tovānh kán sór ja ti nŷ, kŷ tóg ěg ri ke nŷ jé kātŷg sór ja nŷ, hā kŷ tóg kātŷg ja nŷ. ěprā ke jagtar ri ke tóg nŷ, ti tŷ ěprā ke fi ki mur kŷ. ěg tŷ ěprā ti ve kŷ tóg tŷ ěg hā pě nŷ, ti tŷ kanhkā tá tŷ Topē hā pě ja ra. ⁸ Věsŷ ŷn mág han ja tú tóg nŷ, kŷ tóg ā jóg vŷ hā han ja nŷgtŷ. Ti vŷ han kŷ tóg ter ja nŷ, cruz to sa kŷ tóg ter ja nŷ, mŷr, ha mē. ⁹ Há kŷ Topē tóg ti tŷ věnh kar káfór han sir, kŷ tóg ti jŷjŷn mŷ sir, kŷ ti jŷjy tag tóg věnh kar jŷjŷ káfór nŷ. ¹⁰ ěg tŷ ti jŷjy mē kŷ věnh kar ag tóg ti krěm mŷgmŷg ke kán mŷ sir, kanhkā tá ke kar ag, ěprā ke kar ag ke gé, věnh kuprŷg kar ag ke gé. ¹¹ Kŷ věnh kar ag tóg: “Jesus Cristo vŷ tŷ pā’i mág nŷ,” henh ke mŷ sir. Tag hā tŷgrŷn ag tóg sir Topē to: “tŷ tóg ěg káfór kar nŷ,” he mŷ. Tag to jykrěn nŷ, ājag tŷ ti kóm han jé, Jesus Cristo kóm.

ěg tŷ ěprā ke ag mŷ jěngrě há han

¹² Inh kanhkā’, ājag ki sóg fe nŷ. Inh vŷ han ājag tóg mŷgtŷ, sŷ ājag mré nŷn kŷ, hā ra sóg ŷri ājag mré nŷ tú nŷ. Ge ra inh vŷ kri fi há han nŷ. Ājag krenkren ke vē, kŷ Topē jykre há han nŷ. Topē kamēg nŷ, ājag fe tŷ jŷrŷn

kemnŷ. “Ti mŷ ěg to jŷnh ke tú nŷ vŷ?” hemnŷ. Kŷ ti jykre há han nŷ. ¹³ Ti há ne tóg ājag krŷn há han tí’, ti jykre tŷ ājag mŷ sér tŷn jé, ājag tŷ há mŷ há mŷn jé.

¹⁴ Ājag tŷ ti jykre han kŷ ti jykre to vŷ vŷ ěh tŷg nŷ, ti tŷ keĵěn ājag mŷ jagy ra. Kŷ jagně mŷ jagně vŷ kafān tŷg nŷ gé, ti jykre to. ¹⁵ Há tugnŷn ŷ tóg ājag to jykrěn kónān ke tú nŷ, ājag tŷ kygněg tú nŷn kŷ. Kŷ ājag tóg jānhkri nŷtŷ. Kŷ ājag tóg tŷ Topē krě nŷtŷ gé, ājag tŷ ti jykre há ri ke nŷtŷn kŷ. ěprā ke kar vŷ jykre pāno nŷtŷ, Topē vŷ mranh kŷ ag tóg nŷtŷ, ājag tŷ ŷn mré ga kri mŷ ag. Kŷ ājag tóg ag mŷ jěngrě ri ke nŷtŷ, ājag tŷ ag mŷ Topē vŷ kāměn kŷ, ŷ tŷ ěg rŷnrŷr han mŷ ěn vŷ ti. ¹⁶ Ājag tŷ tag han kŷ sóg tŷ ŷn mág jěnh ke mŷ gé, ājag tŷgrŷn, Cristo kātŷg mān ke kurā ěn ká. Kŷ sóg ājag to: “inh pi(jé) fagrŷnh mŷ ag to vāsān’, inh pi(jé) fagrŷnh mŷ ag mŷ Topē vŷ kāměn’,” henh ke mŷ.

¹⁷ Hēn ri ke mŷn ag isěn ke mŷ, kŷ inh kyvěnh tŷ inh ki kutě kŷ tóg ěg tŷ Topē mŷ něn ŷ pŷn ri ke nŷnh mŷ. Ājag tŷ ti ki ge kŷ nŷtŷ tŷgrŷn ke vē. Ge ra tóg inh mŷ sér tŷnh mŷ. Inh fe tóg mrin kenh ke mŷ, ājag kóm. ¹⁸ Kŷ tóg inh mŷ ti tŷ ājag mŷ sér tŷnh há tí gé, iser ke ti.

Timóteo mré Epafrodito

¹⁹ Sŷ ājag mŷ Timóteo jěněnh há tóg tí, ěg Senhor tŷ to: “hej,” henh kŷ. Sŷ ti jěněnh ke vē, ti tŷ tá vŷn ke kŷ inh mŷ ājag kāměn jé. Kŷ inh krŷ tóg ājag to kánhvŷ’ henh ke mŷ sir, isŷ ājag vēmě há měn kŷ. ²⁰ Ti há ne tóg ājag mŷ ěkrěn mág tí’, Timóteo ti. Ū tóg ti ri ke tú pe nŷ, ti tŷ ājag to há nŷn ki. ²¹ Ag kar vŷ: “inh rānhrāj vŷ inh kutān mŷ,” he kán mŷ. Há kŷ ag tóg Jesus rānhrāj han tú nŷgtŷ. ²² Há ra ājag tóg Timóteo ki kanhró nŷtŷ. Inh kósin ri ke ti nŷ. ěg krě ag vŷ ěg mré ěg rānhrāj han tí. Kŷ Timóteo vŷ inh mré Topē vŷ to tŷ rānhrāj tŷgtŷ, ti tŷ tŷ inh kósin ri ke nŷn kŷ. ²³ Ti há jěně jé sóg ke mŷ, ājag to. Há ra sóg ver ag tŷ inh mŷ něn tónh ke jāvānh sór mŷ, ŷ tŷ inh ség mŷ ag. Isŷ ag tŷ inh mŷ něn tó mŷ mē kar kŷ sóg vāhā ti jěněnh ke mŷ. ²⁴ Hēn ri ke mŷn sóg kánhmar ājag venh tŷg ke mŷ gé. ěg Senhor tŷ Jesus há ne ki kanhró nŷ’.

²⁵ Há ra tóg sŷ vēsŷměr ŷ jěněnh há tí, ājag to. Há kŷ sóg Epafrodito mŷ: “ha ag to vŷn ké,” he mŷ. Ājag há ne ti jěně ja nŷgtŷ’, ti tŷ inh ki rŷr jé. Kŷ tóg inh mŷ há tí. Inh mré tóg Topē rānhrāj han tí mŷr. Kŷ tóg inh mré Topē vŷ to jagtar nŷ gé. ²⁶ Há ra tóg ājag mŷ ěkrěg mŷ, Epafrodito ti. Kŷ tóg ājag to krŷ kufy jagy nŷ sir, ājag tŷ ti kaga mě ja ěn tŷgrŷn. ²⁷ Kaga ja tóg nŷgtŷ mŷr, kŷ tóg ter kren ja nŷgtŷ. Há ra Topē tóg ti jagāgtān, kŷ tóg há’ he mŷ sir. Ti ter ra sóg ijagtar tag krŷg mŷ vēsŷrěnh mág ke mŷ vē, há ra Topē tóg ti jagāgtān, kŷ tóg inh jagāgtān gé. ²⁸ Há kŷ sóg ti mŷ: “ha tŷg, ā

tíg to fūrūn,” he mū sir, ājag fe t̄y mrin ke jé, ājag t̄y ti ve k̄y. Hā k̄y inh jagtar tóg pāgsī' henh mū gé sir. ²⁹ Ti jun k̄y ti to m̄y sér n̄ytm̄nī, ājag t̄y ti ve m̄n k̄y, ēg Senhor t̄y ti jy n̄īgān k̄y. K̄y ti m̄y: “há tóg t̄y,” hennī, ājag m̄y sér t̄n k̄y, ti k̄atīg k̄y. ³⁰ Cristo rānhrāj tuger̄n tóg ter kren m̄y. Hā ra tóg tovānh ja tū nī, ā ter kren mū ra. Hā k̄y tóg inh ki r̄r há han. Ājag jēgja kā jēg k̄y tóg inh ki r̄r há han. Ū t̄y ge m̄y vī há han nī.

3

Jesus t̄y ēg kuryh pē han

¹ Inh kanhkā', vāhā sóg ājag m̄y nēn ū tónh ke mū gé sir, ha mē. Ēg Senhor ki ājag ge k̄y n̄yī, hā k̄y m̄y sér n̄ytm̄nī. Tag rān inh huri, hā ra sóg rān m̄n mū. S̄y ājag m̄y tag tó to sóg krónh ke sór tū nī. Ājag m̄y tóg há t̄y, s̄y ti t̄y ājag m̄y sér nī to ājag jyvēn k̄y.

² Vēnh ki r̄r. Ōn k̄y Topē vī tó t̄y ag v̄y junjun ke mū, vēnh jykre pāno han mū ag, ha vemnī. Inh m̄y ag tóg cachorro ri ke n̄yī. Ōn k̄y ag tóg ājag gré junun fār kym sór mū. Hā k̄y vēnh ki r̄r. ³ “Ēg fār kym hā tuger̄n ēg tóg t̄y Topē krē n̄yī,” he ag tóg t̄y, ōn k̄y. Hā tū vē. Topē kuprīg v̄y t̄y ēg jagrē nī, k̄y ēg tóg ēg jagrē tag tuger̄n Topē m̄y vī há han t̄y. K̄y Jesus Cristo v̄y ēg m̄y t̄y ūn mág nī, ēg t̄y ti ki ge k̄y n̄yīn k̄y. Hā tuger̄n ēg tóg t̄y Topē krē pē n̄yī. Ēg t̄y ēg fār kym mū ra tóg t̄y nēn ū tū nī sir. Ēg fār vē m̄y, k̄y tóg ēg kren han ke tū nī. ⁴ Ēg fār t̄y ēg kren han ki kanhró nī ra sóg t̄y inh kren han sór mū vē. Moisés jykre hā t̄y ēg kren han ke ki kanhró nī ra sóg hā t̄y inh kren han sór mū vē. Hā ra tóg ge tū n̄y. ⁵ Vās̄y inh jykre hā vē, ha mē. Is̄y kurā t̄y 8 (ke) han k̄y ag tóg inh gré junun fār kym, is̄y t̄y povo t̄y Israel krē n̄n k̄y, ēg jóg'jóg ve t̄y Benjamim krē'krē ag kā ū. K̄y inh han mū fag v̄y t̄y Hebreu pē n̄yī. Inh mog k̄y sóg t̄y Fariseu nī, hā ra Fariseu ag tóg Judeu ag jykre to tar tāvī n̄yī. ⁶ S̄y ēg jykre to tar pē n̄n hā k̄y sóg Jesus ki ge k̄y n̄yī ag vóg kónān. Topē t̄y Moisés m̄y vēnh jykre n̄m ja ēn ki króm k̄n ja sóg n̄igtī m̄y. Vēnh jykre ēn mranh ja tū sóg n̄igtī, ēn kā sóg t̄y ūn kuryj ja n̄igtī. ⁷ Hā k̄y sóg ag m̄y t̄y ūn hā pē ja n̄igtī. Hā ra sóg ūri tag kar to: “nēn ū tū vē, inh kókén jé tóg ke mū,” he mū sir. S̄y Cristo ki rā k̄y sóg ēn tovānh k̄n mū sir. ⁸ K̄y, hā vē. Inh jykre si kar tóg inh m̄y kórég n̄y, ūri, ti t̄y inh kókén k̄y. Nēn pir hā ne há n̄y, hā v̄y: is̄y ēg Senhor t̄y Jesus Cristo ki kanhró nī jé, he mū. Ēg t̄y nēn ki kanhró kar k̄āfór ti nī, ēg t̄y ti ki kanhró nī ti. Tag to sóg inh jykre si ēn fón k̄n. Inh m̄y tóg vēnh jāgfa prēnhprēj ēn ri ke n̄y, inh jykre si ēn ti, is̄y Cristo hā ki rā k̄y jēn k̄y. ⁹ K̄y sóg ti hā ki rā k̄y jé sir. Ūri sóg Moisés jykre ki króm tuger̄n vēs̄y ūn mág han m̄n sór tū nī ha. Jesus ki rā hā tuger̄n sóg t̄y

ūn mág jē ha. Hā tuger̄n Topē tóg iso: “há ti jē ha,” he mū. Jesus ki rā tuger̄n ke vē ha. ¹⁰ S̄y ti ki kanhrān k̄y jē tag há tóg inh m̄y há n̄y. Ti hā v̄y ā ter kar k̄y r̄r m̄n, k̄y sóg ti mré r̄r m̄n sór mū gé. Hā jé sóg ti mré jagtar sór mū gé, iser k̄y sóg ti ter ri ke han sór mū gé. ¹¹ S̄y r̄r m̄n há tóg t̄y m̄y, iser kar k̄y. Hā jé sóg ti ri ke han sór t̄y.

Vēnhvó to comparação

¹² Ver sóg ki kanhrān k̄n ja tū nī, ver sóg tá kr̄y ja tū nī. Hā ra sóg vāsān t̄y, s̄y komē hā ti ki kanhrān k̄n jé, ti t̄y inh ki kanhró nī ēn ri ke, is̄y t̄y ti tū jēn k̄y, Cristo ti.

¹³ Inh kanhkā', ver sóg tá kr̄y ja tū nī. Hā ra sóg tag han mū, ha mē. Vēs̄jām sóg m̄ ēkrēn m̄n tū nī ha, vāsān m̄n', vāsān m̄n', he jé sóg ke mū ha, is̄y kejēn tá kr̄y jé. ¹⁴ Ag t̄y jagnē mré pētē ri ke han sóg t̄y m̄y. Jagnē mré ag tóg pētē t̄y, ū tóg ganhar he sór t̄y. Ēn ri ke han sóg t̄y. Inh ganho v̄y t̄y is̄y r̄r kr̄y ja tū venh ke ti nī. Hā jé Topē tóg ēg kuprēs, Jesus Cristo tuger̄n.

¹⁵ Ū t̄y Jesus to sygsanh mū ag jé inh kóm han k̄n. Ū t̄y hā ra to: “hā tū vē,” hen k̄y Topē jé ti kanhrān. ¹⁶ K̄y ājag t̄y ti jykre mēg mū tag hā jagma mūm̄nī, ājag t̄y tá junjun jé.

¹⁷ Inh kanhkā', inh jykre hā han k̄n nī. K̄y ū t̄y inh jykre ri ke han mū ēn jykre tugn̄m nī gé, ājag t̄y ag mré hā han jé. ¹⁸ Ū ag tóg ōn k̄y Jesus Cristo ki ge k̄y n̄yī, hā ra ag tóg ti jykre kato vāsānsān mū, Jesus t̄y ēg jagfy cruz to ter mū ra. Ag kāmēn inh huri m̄y, ājag m̄y. Tó t̄y hēn ri ke han isóg huri. Hā ra sóg ājag m̄y ag tó m̄n ke mū gé sir. Inh fe kaj tóg t̄y, k̄y sóg f̄y mū sir, ag jykre to. ¹⁹ Nūgme ki ag tóg vár ke mū, inferno ki, ha mē. Jēn hā tāvī han sór ag tóg mū, tag há tóg ag m̄y sér t̄y. Nēn t̄y ēg m̄y'a han t̄y tag há tóg ag m̄y sér t̄y. Ēg t̄y tag mī vég t̄y ēn hā to ag tóg jykrēn sór t̄y. ²⁰ Ag jāvo ēg jamā v̄y t̄y kanhkā ti nī. Kanhkā tá tóg k̄atīg ke mū, ēg kren han ke mū ti, hā v̄y: ēg Senhor t̄y Jesus Cristo, he mū. Ti hā jāvānh ēg tóg n̄yī. ²¹ Ti hā ne tóg ēg han m̄n ke mū', ā k̄atīg k̄y'. Ēg t̄y ga kri mūn k̄y ēg tóg ver krój n̄yī, ēg t̄y t̄y ēprā ke n̄yīn k̄y. Ti t̄y ēg han m̄n k̄y, ti t̄y t̄y ēg fār t̄y g t̄y han ken k̄y, k̄y ēg tóg t̄y ri ke n̄yīn mū, ti mág ri ke, ti tar ri ke, ti s̄miv ēn ri ke. Ti hā tóg ēg t̄y ū t̄y han m̄n ke mū, ti t̄y t̄y ūn tar n̄n k̄y. Ti tar tugn̄n tóg nēn kar t̄y ā krēm ke han m̄n ke mū gé.

4

Paulo t̄y ēg jyvēn

¹ Inh kanhkā', t̄y ājag tóg inh m̄y inh jāvy ri ke n̄yī, k̄y tóg s̄y ājag venh há t̄ygtī, s̄y ājag to há n̄n k̄y. Ājag hā tugn̄n inh fe tóg mrin ke t̄y, ājag hā tuger̄n sóg t̄y ūn mág jē. Ājag to sóg há pē nī. Hā k̄y tar n̄yītm̄nī, ēg Senhor jykre to.

² Vähã sóg Evódia fi jyvën sór mü, Síntique fi ke gé, ha më. “Jagnë mré vënh jykre pir hä han nî,” he sóg mü, äjag mÿ. “Jesus mré ke vÿ tÿ äjag nÿti, ký jagnë kato vãsän tüg nî,” he sóg tí. ³ Ký sóg ä mÿ he mü gé, vÿ. Inh ri kën ä tóg ëg Senhor rânhräj han tí. Ký fag jyvën nî, fag tÿ jagnë to há nÿti jé. Inh mré fag tóg vënh kar mÿ Jesus kámén tí, ký fag tóg Clemente mré Topë ví ti tó tí gé, inh mré ti tó mü kar ag mré ke gé. Fag jygjy vÿ rânran ký nÿti, Topë livron ki, hä ký fag tóg rîr krÿg ja tú venh ke mü. Hä ký tóg tÿ ü nÿ, fag tÿ jagnë to ju tí.

⁴ Ëg Senhor mré ke vÿ tÿ ëg nÿti, ký mÿ sér nÿtimní. Tag tó inh huri, hä ra sóg tó män ke mü sir, ha më. Mÿ sér nÿtimní mÿr, ha më.

⁵ Vënh kar to fe nÿtimní. Ëg Senhor kätig män ke vÿ kakó tí ha, ha më. ⁶ Krí kufy nÿti tüg nî. Nén kar tómnî, Topë mÿ, ti mré vîn ký. Ký ti mÿ nén kar to vímnî gé, äjag tÿ nén ve sór mü kar to. Ký ti mÿ nén kar to: “há ti nî,” hemní gé, äjag tÿ ti mÿ agradecer hen ký. ⁷ Ký Topë vÿ äjag krí tÿ kuprã henh ke mü. Ëg tÿ nén kar to jykrén há ra ëg tóg vësóg ki ëg krí kuprãg ki kagtig nÿti. Ti hä ne ëg fe tÿ há he tí, ti hä ne ëg krí kuprãg tí, ký tóg kuprã pé nigtí sir, ti tÿ ëg krí tÿ kuprã hen ký, ëg tÿ Jesus Cristo ki ge ký nÿtin ký.

⁸ Inh kanhkã, vähã sóg äjag mÿ nén ü tó sór mü gé. Nén ü há hä to jykrén nî, hä vÿ: “ki hä tó,” he mü. Ëg tÿ nén ü to: “há ti nî,” he ën hä to jykrén nî. Vënh jykre kuryj hä to jykrén nî, nén ü jänhkri hä to jykrén nî. Nén ü sînvî kar to jykrén nî gé, ki hä ke kar to. Tag kar to ëg tóg: sér ti tí, he tí, hä ký to jykrén mág han nî. ⁹ Äjag kanhrän mág sóg huri, sÿ äjag mÿ ti jykre kámén ký. Ký äjag tóg inh jykre tugnÿm ja nî gé. Äjag tÿ isÿ nén han mü ën hä han nî. Ký ü tÿ ëg krí kuprãg mü ën hä vÿ äjag tar han ke mü, Topë ti.

Paulo tÿ ag mÿ agradecer he

¹⁰ Ha vé, inh fe tóg mrin ke mü, äjag tÿ inh mÿ nén ü jënën ký. Ký sóg to Topë mré ví há han', ví há han' he mü. Inh mÿ äjag tóg ëkrég mügtí, hä ký äjag tóg inh mÿ nén ü jënë män. Väsÿ äjag tÿ inh mÿ ne jënënh ke tóg tú tí, hä ký äjag tóg inh mÿ nén ü jënë ja tú nigtí. Vähã tóg jun, äjag tÿ inh mÿ nén jënëg mü tí. ¹¹ Hä ra sóg äjag mÿ isÿ nén ve sór mü ën ti tó ja tú nî. Sÿ nén vég mü kar vÿ inh mÿ há nÿ. ¹² Isÿ nén ü vég tú (hä) ra tóg inh mÿ há nÿgtí gé. Isÿ nén ü e vég mü ra tóg inh mÿ há nÿgtí gé. Nén kar tag ve sóg huri. Kejën sóg tógá nigtí, kejën sóg kókîr nigtí. Kejën sóg nén ü kar vég tí, kejën sóg nén ü vég tú nigtí. ¹³ Nén kar to sóg tar nî, ëg Senhor tÿ isar han ký.

¹⁴ Hä ra tóg há nÿ, äjag tÿ inh jagãgtän ký, äjag tÿ inh jagtar nî tag to jykrén ký. ¹⁵ Väsÿ äjag tóg inh mÿ ü nîm ja nigtí gé, isÿ äjag mÿ Jesus kámén vén ký. Sÿ ga tÿ Macedónia

ki kutë ký äjag hä tóg inh mÿ nén ü jënë ja nigtí, äjag pir mÿ, äjag, hä vÿ: Filipos tá ke ag, he mü. Ü pí(jé) äjag mré isÿ nén vég mü to jykrén ja nigtí, isÿ nén vég tú ën to ke gé. Äjag pir mÿ äjag tóg inh mré to jykrén inh hä, tag ki kanhró äjag tóg nÿti. ¹⁶ Isÿ cidade tÿ Tessalónica tá nîm ký äjag tóg inh mÿ nén ü jënë män ja nigtí gé, kar ký äjag tóg ü jënë män', ü jënë män' he ja nigtí gé, äjag tÿ inh ki rîr há han jé. ¹⁷ Hä ra sóg isÿ jänkamy venh ke ën to jykrén sór tú nigtí. Äjag tú mág nÿti ký tóg inh mÿ há tí. ¹⁸ Nén kar vÿ inh ki junjun há han, ký sóg ve kân mü, sÿ nén ve sór mü ën ve kân inh huri. Epafrodito vÿ inh mÿ vîn kân, äjag tÿ inh mÿ nén jënëg mü tí. Topë mÿ nîm ja vé, äjag tÿ inh mÿ nén nîm ja tí, ký tóg ti mÿ sér tí sir. Ti mÿ tóg äjag tÿ ti mÿ nén ger há pûn ën kri nî nî sir, äjag tÿ inh mÿ nén jënëg mü ën tí. ¹⁹ Ëg jóg tÿ Topë vÿ äjag mÿ nîm kân ke mü, äjag tÿ nén ve sór mü ën tí. Ti hä ne tóg nén kar tÿ tú nî, kanhkã tá nî ën tí, hä ký tóg äjag mÿ nén kar nîm ke mü, Jesus Cristo tugrîn. ²⁰ Ëg kar jé ëg jóg tÿ Topë to: “tÿ ti ün mág nî, tÿ ti ün tar nî,” hé, ký ëg tÿ ti mÿ ví há han vÿ tú henh ke tú nî. Hä vé.

Paulo tÿ ag mÿ ëkrén

²¹ Ü tÿ Jesus Cristo ki ge ký nÿti kar ag mÿ sóg ëkrég tí. Ëg kanhkã tÿ tag ki inh mré nÿti ag vÿ äjag mÿ ëkrég tí gé. ²² Kar ký tag mÿ ü tÿ Topë ki ge ký nÿti kar ag vÿ äjag mÿ ëkrég tí gé, pâ'i tÿ imperador in tÿ palácio krëm nÿti ag kar ke gé.

²³ Ëg pâ'i tÿ Jesus Cristo jé äjag tar han. Hä vé.

PAULO TŶ CARTA HAN; COLOSSOS TÁ KE AG MŶ CARTA

¹ Paulo tŷ rá vē. Topē vŷ inh fēg, sŷ tŷ Jesus Cristo apóstolo jē jé. Hā kŷ sóg āĵag mŷ carta tag rán mŷ. Kŷ ěg régre tŷ Timóteo vŷ inh mré rán mŷ gé. ² ěg tŷ cidade tŷ Colossos tá Topē tŷ ag mŷ rán há vē, ěg kanhkā ag mŷ, ū tŷ Cristo ki ge tovānh tŷ ag mŷ. ěg jóg tŷ Topē jé āĵag tar han, ti jé āĵag krī kuprāg.

Topē kuprīg tŷ ěg tar han

³ ěg Senhor tŷ Jesus Cristo panh mŷ sóg vī há han tŷ, āĵag to, ti mŷ sóg agradecer he tŷ, kurā kar ki, sŷ Topē mré vēmén kŷ. ⁴ Āĵag tŷ Jesus Cristo ki ge tag mē inh, kŷ āĵag tóg nēji jagnē to há tāvī nŷtī gé, Topē ki ge kŷ nŷtī ag kar to ke gé. ⁵ Topē tŷ kanhkā tá ěg mŷ nén (ū) ven ke mŷ ěn há to jykrén āĵag tóg tŷ nēji. Ti tŷ ěg mŷ nén ū ven ke mŷ ěg tóg huri. Āĵag tŷ Cristo kāme sér ěn mē kŷ āĵag tóg tag mē gé. ⁶ Ga kar mŷ tóg tŷ ha, vēnh vī há tag, há kŷ tóg āĵag ki jun ja nŷ gé. Vēnh vī há tag tóg Topē mŷ ěkré kanē ri ke han tŷ, vēnh kar tŷ ti ki ge kŷ. Hā kŷ āĵag tóg ti ki ge gé, āĵag tŷ ti vī mē vén kŷ. ěn kā āĵag tóg Topē tŷ ěg jagāgtān ki kanhrān ja nŷ, kŷ āĵag tóg ki kanhró nŷtī ha. ⁷ Ū tŷ āĵag mŷ to vén mŷ vŷ tŷ Epafras nŷ. Jagnē to há tāvī ěg nŷtī, Epafras mré. Inh mré tóg Cristo rānhraj han tŷgtī. Āĵag ki rŷr há han tóg tŷ, āĵag mŷ ti vī kāmén kŷ. To krónh ke tŷ ti nŷgtī. ⁸ Ti há vŷ inh mŷ āĵag tŷ ěg to há nŷtī tag tó, Topē kuprīg tŷ āĵag tŷ ěg to há nŷtī han mŷ ěn ti.

⁹ Epafras vī mē kŷ sóg āĵag jagfy Topē mré vēmén tŷ sir. Ti mŷ sóg to vī tŷ, āĵag tŷ ti tŷ āĵag ki nén ve sór mŷ ěn ki kanhrān kān jé, ti tŷ āĵag mŷ krī há nŷm jé, ti tŷ ā kuprīg tŷ āĵag kanhrān jé. ¹⁰ Kŷ āĵag tóg ěg mré ěg Senhor jykre ki tŷ króm kenh ke ki kanhró nŷtīnh mŷ gé, āĵag jykre tŷ ti mŷ há nŷn jé. ěg tŷ vēnh jykre há han kŷ ěg tóg ti mŷ ěkré kanē há ěn ri ke han tŷ. Āĵag tŷ tag han kŷ tóg há tŷ. Kŷ āĵag tóg Topē ki kanhrān há han ke mŷ gé sir. ¹¹ Kŷ āĵag tóg tŷ ūn tar nŷtīnh mŷ gé sir. Ti há nē āĵag tar han tŷ, ti tar nŷn kŷ. Kŷ āĵag tóg ti to krónh ke tŷ nŷgtī. Vēnh kar to āĵag fe nŷtīnh mŷ. ¹² Kŷ tóg āĵag mŷ sér tŷnh mŷ gé. Kŷ āĵag tóg ěg jóg mŷ vī há han ke mŷ. Ti há nē āĵag tŷ há' he mŷ', āĵag tŷ kanhkā ve jé. Ti tŷ ěg krīn ken kŷ ěg tóg kurā krŷg ja tŷ ěn venh ke mŷ, kŷ āĵag tóg venh ke mŷ gé, ěg mré. ¹³ ěg kygva tóg huri, há kŷ ěg tóg tŷ kuty tān ag krēm ke tŷ nŷtī ha. Topē kósín krēm ke vŷ tŷ ěg nŷtī, ūri, Topē tŷ ū to: inh fe, he mŷ ěn krēm. ¹⁴ Ti há nē ěg kren han mŷ', ti há tŷgrīn Topē tóg ěg mŷ vēnh pāte fón mŷ, ěg tŷ ti vī mranh ja ti.

Jesus tŷgrīn nén kar tóg vēnh ven ke mŷ

¹⁵ Topē ri ke pē ti nŷ, ti kósín ti. ěg pi(jé) Topē vēg tŷ'. ěg tŷ ti kósín ve kŷ ěg tóg Topē ki kanhró nŷtī. Ā panh kósín ve vŷ tŷ ti nŷ. Topē tŷ nén (ū) kar hyn han kŷ tóg ā panh mré nŷ nŷ, ti kósín ti. ¹⁶ Ā kósín tŷgrīn tóg ā tŷ nén (ū) kar hyn han tŷ ěn nŷm ja nŷgtī gé, Topē ti. Kanhkā tá ke ěn hyn han kān ja ti nŷgtī, Topē ti, ā kósín tŷgrīn, ga kri ke kar hyn han ja ti nŷgtī gé, ěg tŷ nén vēg tŷ kar hyn han ja ti nŷgtī gé, ěg tŷ nén ve vānh kar hyn han ja ti nŷgtī gé. Pā'i kar hyn han ja ti nŷgtī gé, ūn tar ag kar, ūn mág ag kar hyn han ja ti nŷgtī, ūn kāsir kar ag mré há. Ā kósín tŷgrīn tóg nén ū kar hyn han ja nŷ, kŷ tóg ti há mŷ hyn han kān ja nŷ, nén (ū) kar ti. ¹⁷ Nén kar tŷ vēnh ven tŷg ki tóg kā nŷ nŷ, Cristo ti. Ti tŷgrīn nén kar tóg vāhā vēnh ven kān tŷ. ¹⁸ Ti ki ge kŷ nŷtī kar ag krī ri ke ti nŷ, kŷ ěg tóg ti há ri ke nŷtī. Ūn ve vŷ tŷ ti nŷ, kŷ tóg rŷn mán gé, ti ter kar kŷ, ěg rŷr mán ken jo. Nén (ū) kar kri ke vŷ tŷ ti nŷ. ¹⁹ Topē mŷ tóg sér tŷ, ti kósín tŷ ti ri ke pē nŷn kŷ, ti tŷ tŷ ti ve pē nŷn kŷ. ²⁰ Kŷ tóg ti ter tŷgrīn vēnh kar to há nŷ ha, Topē ti, Jesus tŷ cruz to sa tŷgrīn, ti kyvénh jamēn kŷ. Kŷ Topē tóg ěg to jŷ tŷ nŷ ha, ū tŷ ga kri mŷ ag to, kanhkā tān ag to ke gé.

²¹ Há kŷ tóg āĵag to há nŷ ha, ke gé. Vāsŷ āĵag tóg vēnh jykre kórég há han ja nŷgtī, há kŷ āĵag tóg Topē kato vāsānsān ja nŷtīgtī. ²² Há ra ti kósín tóg ěg ri ke mur ja nŷ, kŷ tóg ěg jagfy ter ja nŷ, há kŷ Topē tóg āĵag to há nŷ ha, āĵag tŷ tŷ ti tŷ nŷtī jé, āĵag tŷ há pē nŷtī jé, kŷ āĵag jykre si ěn tóg tŷ ti ha. ²³ Há jé ti ki ge tovānh tŷg nŷ. Tar nŷtīmŷ, ti to krónh ke tŷg nŷ. Āĵag tŷ Jesus kāme sér ěn mē kŷ āĵag tóg Topē tŷ ěg mŷ nén (ū) vin ke mŷ ěn kāme mē ja nŷgtī gé. Tag há mŷ ěkrén nŷ, tovānh tŷg nŷ. Ga kri mŷ kar ag vŷ mēg mŷ ha, Jesus kāme sér ěn. Inh rānhraj há vē, sŷ ag mŷ tónh ke ti, inh, há vŷ: Paulo, he mŷ.

Paulo tŷ vēsŷrénh mág ja

²⁴ Āĵag jagfy sóg vēsŷrénh mŷ. Há ra tóg inh mŷ sér tŷ. Cristo vŷ vēsŷrénh mág, ěg tŷ ti ki ge jé, kŷ ěg tóg ti vēsŷrénh ěn ri ke han ke mŷ gé, ū tŷ ěn ri ke ag tŷ ěg tŷgrīn ti vī ki króm sór jé. ²⁵ Topē nē inh mŷ: "há vēnh kar mŷ inh vī ti to," he ja nŷgtī', sŷ ti rānhraj ki rŷr jé, sŷ āĵag mŷ tó jé gé, ti vī ti. Ti tŷ āĵag mŷ vēnh vī jēn vē. ²⁶ Topē tóg vāsŷ ā tŷ nén han ke to jykrén ja nŷgtī, ā tŷ nén (ū) kar hyn han tŷg ki tóg to jykrén ja nŷgtī. Há ra tóg ěn kā ū mŷ tó ja tŷ nŷ ver. Vāhā tóg ū tŷ ti ki ge mŷ ěn ag mŷ tó mŷ, ti tŷ vāsŷ nén to jykrén ja ěn ti. ²⁷ ěg há mŷ tóg tó mŷ ha, ti tŷ povó kar mŷ nén ū há tāvī vin sór mŷ ti, há kŷ tóg to há ū mŷ tó ja tŷ nŷ ver, ti tŷ ěg há mŷ tó sór kŷ. Ti tŷ ěg mŷ nén vin ken há vē, ha mē: Cristo vŷ āĵag kātá jamān nŷ ha, há kŷ āĵag tóg ěg tŷ

kanhkā tá nén venh ke ên ti venh ke mû gé sir, êg mré, ù tỳ ti ki ge ký nýtí ag.

²⁸ Cristo jykre tag há tó inh tí, vènh kar mý. Vènh kar kanhrân há han sóg tí, Topê tỳ inh mý krí há ním jan tugrín. Ký sóg vènh kar jyvènh tí gé, ag tỳ ti ki ge há han jé, ag tỳ kygné sór tú ní jé. Ký ag tóg há pè nýtính mû, ag tỳ Cristo ki ge ký. ²⁹ Há to sóg vāsân tí, ký sóg to ron tí gé. Ti há ne isar han tí', ti tar nín ký.

2

¹ Ha vé, ājag jagfy sóg vènh rānhrāj mág pè to vāsân tí, Laodicea tá ke ag jagfy ke gé, ù tỳ inh ve ja tú ag jagfy ke gé. Inh mý tóg há tí, ājag tỳ isý vāsân tag mèn ký. ² “Ag tỳ tag mē ký ag hýn tóg nén ù kamég ke tú ní, ký ag hýn jagné to há kar nýtính mû,” he sóg tí. Ký ājag tóg ki kanhrân ke mû gé, Topê tỳ nén to jykrén mû ên ti. Inh mý tóg ājag tỳ tag ki kanhrân kân há tí, inh mý tóg ājag tỳ to krí há nýtính há tí. Topê tỳ nén to jykrén jan há vý tỳ Cristo ní. ³ Êg tỳ ti ki kanhrân ký êg tóg Topê ki kanhró nýtính ke mû gé. Ti pāte êg tóg vènh ví sér ù ve mán ke tú ní, ti há tugrín êg tóg Topê ki kanhrân ký nýtí.

⁴ Tag kāmén sóg mû ājag mý, ù tỳ ājag krín kónān tú ní jé. Û tỳ ājag krín kónān sór mû ví tóg há ní ve ní, há ra tóg tỳ há tú ní. ⁵ Ājag vég tú sóg ní. Há ra sóg ājag ki êkrég tí, ký tóg sý ājag ve ên ri ke tí inh mý. Inh mý tóg sér tí, ājag tỳ Cristo ki ge tovānh tú nín ký, ājag tỳ ti to tar tāvi nýtính ký.

Cristo jykre

⁶ Ha vé, Jesus Cristo ki ge ký ājag nýtí, êg Senhor ki. Ký ti jykre há han ní. ⁷ Ti há vý êg mý ga ri ke ní. Ti ki jare han ní, ka jare ên ri ke han ní. Ký tóg êg mý ín tỳ kri jé jafá ri ke ní gé, ín nūna tỳ kri gunh ký fég ên ri ke tí ní gé. Ti ki ge tovānh túg ní. Tag há mē ājag, ājag tỳ ti ví mē vén ký. Ký to tar nýtímh, Topê mý vènh ví há tó ký.

⁸ Ha vé, vēso jykrén. Inh mý tóg ù tỳ ón ký ājag krín kónān sór ha mē tí. Û tóg krīg tân tó tí, ù tóg nén ù tân tó tí gé. Nén kórég mré ke ag vē, nén ù tân kar ti. Ký ù tóg êprá ke jykre tó tí gé. Cristo jykre tú vē, êprá ke jykre kar ti. Há ký ù tỳ ājag mý tag tó sór mû ag ví jēmē túg ní. ⁹⁻¹⁰ Cristo výt tỳ nén (ú) kar kri ke ní, pā'i kar kri ke výt tỳ ti ní. Ti fār výt êg ri ke ja nýtí, ti tỳ ga kri tí mún ký, há ra tóg tỳ Topê jé ní, ti fār kākā tí jé ní, Topê tí. Topê pē há vē sir. Ký ājag tóg há nýtí gé sir, ājag tỳ ti ki ge ký, há tāvi.

¹¹ Ký, êg tỳ êg gré junun fār kym mû vý ge ní, ha mē. Ti ki ge ký êg tóg êg jykre si tovānh mû sir. Judeu ag tóg ājag gré junun fār kym ja nýtí, vènh kar tỳ ag tỳ Topê jykre há han mû ên ki kanhró nýtí jé. Uri êg tóg êg jykre si tovānh mû, vènh kar tỳ êg tỳ Topê jykre han mû ki kanhró nýtí jé. Êg tỳ ti mré ter ri ke tí ní, êg tỳ êg jykre si tovānh mû tí, ký êg

tóg êg tỳ nén ù to én mû ên han mán ke tú ní. Êg tỳ Cristo mý vènh fég to ken há vē. ¹² Ti mré ter ri ke han ký êg tóg vènh kej kākā ný ri ke han mû gé, ti mré. Vènh kype to ken há vē, batismo to ken há vē, há vý: ti mré vènh kej kākā ný ri ke han mû, he mû. Ký êg tóg tí mré rír mán ri ke han mû gé sir, êg tỳ goj kātá kākutē ký. Êg jykre si tỳ tóg hur tú' hé, ký êg rír mán vē sir. Topê vý Cristo rín mán, ti ter ký. Êg tỳ ti ki ge ký tóg êg rín mán mû gé sir. ¹³ Vāsý ājag tóg vēser ri ke nýtí ja nýtí. Ājag tỳ ti ví mranh tugrín, ājag tóg ājag kágter ra mû ja nýtí, ājag gré junun fār kym tú ja tugrín. Há ra tóg ājag rín mán ja nýtí, Cristo mré Topê tí. Ājag mý tóg hur vènh pāte fón, ājag tỳ vènh jykre kórég han ja ên ti tỳ. ¹⁴ Êg név(e) rá ên tỳ tóg tú' hé huri, êg mý. Rán ký tóg ní ja nýtí, êg név(e) ên ti, há vý: êg tỳ ti ví mranh, he mû. Tag to tóg êg to jú ja ní vē. Há ra Cristo tóg tỳ tú' hé. Cruz to tóg ti sa, êg név(e) ên ti, ký tóg tỳ tú' hé. Kajām kân tóg huri. ¹⁵ Ký tóg Japo pā'i kar ag tỳ tú' he ja nýtí gé, ún tar ja ên ag tỳ. Cruz to sa ký tóg ag tar tỳ tú' hé, ù tỳ ti kato vāsānsan mû ên ag tỳ, ký êg kar tóg ag venh ke mû, ký êg tóg ag to é henh ke mû sir. Cristo tóg ag pan kar ký ag tatín tīg kán ke mû, nūgme ki ag vām jé. Tag ve jé êg tóg ke mû.

¹⁶ Ký ù tỳ vjēn há to ājag mý: “ā tỳ tag kon ký Topê tóg ā to jūnh mû,” hen ký há ra kri ním túg ní. Kurā kórég tó sór ag tóg tí gé, festa kar, kysā tég ke gé, vènh kán ke kurā ke gé. ¹⁷ Vāsý ke ja vē, vènh jykre tag. Cristo kātīg ke jo ke ja vē, tag. Cristo kātīg ký êg tóg vènh jykre tág vég nýtí ha, ký êg ti si tovānh mû sir. ¹⁸ Û tóg ājag mý Topê tỳ jēnē jafá ag tó sór mû gé. “Topê tỳ jēnē jafá vég sóg tí, tag há tóg inh mý sér tí,” he ag tóg tí. “Isý tỳ nén ù tú (há) ra sóg vég tí. Ký sóg kanhkā tân tag ag mý jan sór tí,” he ag tóg tí, ón ký. Há ra ag tóg tag há to (ag tóg) tỳ ún mág nýtí sór mû, ājag káfór nýtí sór ag tóg mû. ¹⁹ Ag pí(jé) Cristo jykre han sór mû'. Cristo jykre há tóg ā pir mý tar ní. Êg krí ri ke tí ní, Cristo tí, ký êg tóg tí há ri ke nýtí, êg tỳ ti ki ge ký nýtính ký. Êg krí výt êg tỳ nén (ú) han sór mû ên han tí, êg kujey tỳ, êg mó tỳ ke gé. Ký êg há tóg mog mû sir, ti tỳ êg krí mré vènh jykre pir han ký. Ký êg tóg Cristo jykre han ke mû, ti tỳ êg krí ri ke nín ký. Há ra ag tóg tag han sór tú ní, ù tỳ ājag krín kónān tí ag.

Jesus mré êg rínrír nýtính

²⁰ Há ký ājag tóg Cristo mré ter ri ke han. Krīg tân kórég ag pí(jé) ājag tỳ hē ri ke mán mû ha', nén ù ù kar tân kórég ag ke gé. Ký ag jykre ên výt ājag mý tú' hé. Ājag tỳ ne jé han mán sór nē? Ke túg ní. Ājag pí(jé) tỳ ag mré ke nýtí'. Ājag tỳ ne jé ag tỳ ājag mý ví jēmē sór nē, ag tỳ ón ký vjēn há to: ²¹ “tag vóg túg ní, Topê mýn kórég ní, tag ko túg ní, ên vóg túg

nĩ,” hen ký? Ag ví tag jēmē tūg nĩ. ²² Ēprā ke ag jykre vē, tag ti. Tag mĩ ke vē, ěg tĩ nēn (ũ) vóg mũ ti. Tūg kǎn jé tóg ke mũ, kejēn, hǎ ký ěg tóg Topē ví hǎ jēmēg tĩ. ²³ Ag jykre vỹ hǎ nỹ ve nĩ. Krĩ hǎ nĩ ve ag nỹti. Kanhkǎ tǎn to ag hǎ nỹti, ag to ag jǎn tĩ, ký ag tóg vēsỹ vēnh kar krēm ke nỹti sór ve nĩ gé, vēsǎvin vóg kónǎn ag tóg tĩ gé. Tag hǎ to jykren ký ag tóg vēsỹ ũn mág han sór mũ jǎvo. Ājag tỹ nēn to ěn mũ ěn han ag tóg tĩ, vēnh jykre tag han ký, hǎ ký ag ví jēmē sór tūg nĩ.

3

¹ Ha vé, Cristo mré Ājag tóg rĩnrĩr mǎn. Hǎ ký ti jykre hǎ han sórnĩ. Kanhkǎ tá tóg nĩ nĩ, Topē pēgja tá ti nĩ, Cristo ti. Ký ti hǎ mĩ ěkrén nĩ, ājag tỹ ti mré tá junjun ti jé. ² Ũ tỹ kynhmỹ nĩ ěn jykre hǎ han sórnĩ. Ēprā vēnh jykre to jykren tūg nĩ. ³ Ter jé ěg tóg ke mũ, ěg fǎr tag ti. Hǎ ra ěg tóg Cristo mré Topē ki vēnh pēju ri ke han. Tĩ tỹ ěg jy nĩgǎn to ken hǎ vē, ěg ter pē han tũ nĩ jé, ěg tỹ ti mré rĩnrĩr nỹti jé. ⁴ Kejēn tóg vēnh ven ke mũ, Cristo ti, ěg rĩnrĩr han mũ ti. Ký vēnh kar tóg venh ke mũ, ěg tỹ ti mré rĩnrĩr nỹti ti, ěg tỹ tỹ ũn mág nỹti ti.

Ēg jykre si mré ěg jykre tǎg

⁵ Ājag jykre si tovǎnh nĩ, ājag tỹ nēn to ěn mũ ěn mỹ vēnh nenh nĩ. Ēg jykre si hǎ vē, ha mē: ěg prũ tũ mré nỹ, ěg mēn tũ mré nỹ, nēn vēnh mỹ kar han, Topē tỹ nēn ũ to: “han tūg nĩ,” he mũ ra to ěn mũ, ā tỹ nēn e hǎ tỹ vǎsǎn (ka)mē. Vēnh kǎgrǎ to jǎn ěn ri ke ti nĩ, ěg tỹ ěg tỹ nēn e hǎ tỹ vǎsǎn sór ký. ⁶ Tag tugrĩn Topē tóg ěg to jũ mũ, ti ví mranh hǎ vē. ⁷ Tag han ja ājag tóg nỹtĩgĩ, vǎsỹ, ājag tỹ vēnh jykre kórég tag mĩ mũn ký. ⁸ Hǎ ký tag tovǎnh kǎn.

Fe gỹv (ka)mē han tūg nĩ. Jagnē to krĩ rỹ han tūg nĩ. Ũ to jykren kónǎn tūg nĩ. Ũ mỹ ví kónǎn tūg nĩ, ũ to ví kónǎn tūg nĩ gé. ⁹ Jagnē mỹ ón tūg nĩ gé. Ājag jykre si ěn tovǎnh kǎn nĩ, ký tóg ěg tỹ ěg kur si nũnh ri ke nĩ. ¹⁰ Ký vēnh jykre tǎg hǎ han kǎn nĩ gé, ký tóg ěg tỹ kur tǎg tu ri ke nĩ. Ēg tỹ tóg ũ tǎg han sór mũ, Topē ti, ěg tỹ tỹ ti kǎnhvég ri ke nỹti jé, ũ tỹ ěg han mũ kǎnhmég ěn ri ke, ěg tỹ ti ki kanhrǎn pē han jé. ¹¹ Ký ěg tóg tỹ ũn pir nỹti ha, fóg ag, Judeu ag, ũ tỹ Judeu jykre han mũ ag, ũ tỹ ag jykre han tũ ag ke gé, kanhgág ag, kanhgág jũ ag, patrǎo krēm ke ag, ag patrǎo mré hǎ. Ēg tỹ Cristo ki ge ký ěg tóg tỹ ũn pir nỹti, ký Cristo hǎ vỹ tỹ ěg kar krĩg mỹ ke nĩ.

¹² Topē vỹ ājag kuprēg, ājag tỹ tỹ ti tũ nỹti jé, ti tỹ ājag to hǎ tǎvi jēn ký. Ký ti jykre hǎ han nĩ. Jagnē jagǎgtǎn nĩ. Jagnē mỹ ví hǎ han nĩ. Vēsỹ ũn mág han sór tūg nĩ. Komēr hǎ vĩmnĩ. Jagnē to fen mág nỹtĩmnĩ. ¹³ Jagnē to jũ tūg nĩ. Jagnē mỹ vēnh pǎte fón nĩ, ũ tỹ ājag mỹ ví kórég han ký. Ēg Senhor vỹ ěg mỹ vēnh pǎte fón ti gé, ký jagnē mỹ vēnh pǎte fón

nĩ, ti ri kén. ¹⁴ Ājag tỹ jagnē fe ri ke nỹtin ký tóg hǎ kar ti. Ký ājag tóg vēnh jykre pir han ke mũ. ¹⁵ Cristo jé ājag krĩ kuprǎg, ký ājag tóg krĩ kǎnhvy nỹtĩnh mũ ha. Ēg krĩ kuprǎ nĩn ký ěg tóg jatun mỹ jagnē mré nỹtin mũ, ěg tỹ Cristo hǎ ri ke nỹti jé. Hǎ jé tóg ěg jé prēr, Topē ti. Ký ti mỹ tag to agradercer hemnĩ. ¹⁶ Cristo ví hǎ tỹ jagnē mỹ tómnĩ, hǎ ki kanhrǎn sórnĩ. Tag tỹ jagnē jyvēn nĩ, tag hǎ to krĩ hǎ han nĩ. Ký Topē mỹ ví hǎ han nĩ gé. Tĩ mỹ jǎn nĩ, ti jé hǎ tómnĩ, ti kuprĩg tỹ ājag mỹ nēn tó mũ ti. Tĩ hǎ mỹ ví hǎ han nĩ, ti mỹ: “inh mỹ tóg hǎ tĩ, ā tỹ inh mỹ nēn han mũ ti,” hemnĩ. ¹⁷ Ājag tỹ nēn ũ han ký ěg Senhor mré vēmēn kar ký han nĩ, ājag tỹ ti jykre hǎ han jé. Ājag tỹ nēn ũ tó sór ký ti hǎ mỹ tó vēn nĩ gé. Ēg Senhor tỹ Jesus jykre hǎ han jé ěg tóg ke mũ, ký ěg tóg ti hǎ tugrĩn (Ēg tóg) ěg jóg tỹ Topē mỹ vēnh ví hǎ tónh ke mũ gé sir, ti mỹ agradercer hen ký.

Ēg jykre tǎg

¹⁸ Ký sóg ũn mēn nỹti fag jyvēn sór mũ. Ājag mēn jykre mĩ mũmnĩ. Ēg Senhor jykren hǎ vē.

¹⁹ Ājag mēn jyvēn sór sóg mũ gé. Ājag prũ to hǎ tǎvi nỹtĩmnĩ. Fag mỹ ví tar han tūg nĩ.

²⁰ Ký sóg ājag krē mỹ tag tó sór mũ gé. Ājag han mũ sóg ví jēmēmĩ. Ēg Senhor vỹ tag ve sór mũ, ājag ki.

²¹ Ký sóg ũn sanh ag mỹ: ājag krē mỹ ví tar pē han tūg nĩ, ag tỹ ājag to jũ tũ nĩ jé, he mũ gé. Krónh ke jé ag tóg ke mũ, ājag tỹ ag mỹ ví tar pē han ký.

²² Ājag kǎmĩ ũ tóg patrǎo mỹ rǎnhrǎj tĩ, fagrĩnh mỹ. Ājag jyvēn ký sóg ājag mỹ: ājag patrǎo ví ki hǎ han nĩ, he mũ. Ũ tóg kejēn ā patrǎo tỹ ti mỹ ví hǎ han hǎ jé tóg ā patrǎo tũ ki rĩr tĩ, ón ký. Tag han tūg nĩ. Ājag patrǎo tũ ki rĩr pē han nĩ, ājag tỹ ěg Senhor kamég ký. Vēnh jykre pir hǎ han nĩ, ājag patrǎo mỹ.

²³ Tĩ rǎnhrǎj ki rĩr ký mỹ sér nỹtĩmnĩ. Ājag tỹ ěg Senhor tỹ Jesus rǎnhrǎj han ri ke ti nĩ, ājag patrǎo rǎnhrǎj han mũ ti. ²⁴ Ēg Senhor vỹ ājag mỹ ājag rǎnhrǎj kajǎm ke mũ, ājag tỹ ti tũ kar ag mré tá junjun ken ký. Tá ti vin han ký nỹti, ti tỹ ājag mỹ nēn vin ke mũ ěn ti. Ājag patrǎo pē vỹ tỹ ěg Senhor tỹ Cristo nĩ.

Tĩ hǎ mỹ ājag tóg rǎnhrǎj tĩ. ²⁵ Ũ tỹ vēnh jykre pǎno han mũ ěn vóg kónǎn jé tóg ke mũ, Topē ti, ag tỹ tỹ ũn mág nỹti (hǎ) ra. Topē mỹ ěg tóg jagnē ri ke kar nỹti, tag ki ũn mág ag mré ũn kǎsir ag. Vēnh kar vóg kónǎn jé tóg ke mũ, vēnh jykre pǎno to, Topē ti.

4

¹ Ājag kǎmĩ ũ vỹ tỹ patrǎo nỹti, ký sóg patrǎo hǎ jyvēn sór mũ ha. Ājag camarada ag vỹ ājag rǎnhrǎj han tĩ. Ký ag mỹ vēnh jykre kuryj han nĩ. Ag ki rĩr hǎ han nĩ. Patrǎo ũ

vỹ tỹ ãjag krĩg mỹ ke nĩ, hã vỹ: ãg Senhor, he mũ, kanhkã tá nĩ ti. Tag to jykren.

Paulo tỹ ãg jyvẽn

² Topẽ mrẽ vẽnẽn tovãnh tũg nĩ. Ti mỹ: “inh mỹ tóg há tí,” hemnĩ gé. Mũmẽg nĩ, ãjag tỹ ti mrẽ vẽnẽn to krónh ke tũ nĩ jẽ. ³ Kĩ ti mrẽ iso vẽnẽn nĩ gé. Topẽ vĩ tó sóg tí. Kĩ ti mỹ to vĩmĩ, ag tỹ inh vĩ mẽ há han jẽ, sỹ ag mỹ Cristo kãmẽn kỹ, sỹ ag mỹ Topẽ tỹ nẽn han sór mũ ãn kãmẽn kỹ. Tag tugrĩn sóg se kỹ jẽ. ⁴ Hã ra sóg tó há han sór mũ, Topẽ tỹ inh mỹ vẽnẽn rãnrãj tag nĩm kỹ. Hã jẽ iso ti mrẽ vẽnẽn nĩ.

⁵ Ủ tỹ ãg jãvo Jesus ki ge tũ ag mỹ vĩ há han nĩ. Kurã kren tũg sórmnĩ. ⁶ Nẽn ù há tỹ vẽnẽn nĩ, vẽnẽn kar mỹ sér tí jẽ, ag tỹ ãjag vĩ mẽn kỹ. Kỹ ãjag tóg vẽnẽn kar mỹ kãmẽn há han ki kanhró nỹtĩnh mũ.

Paulo tỹ ag mĩ ãkrẽn

⁷ Sỹ ãjag mỹ Tiquico jẽnẽ vẽ, ti tỹ ãjag mỹ isỹ nẽn (ũ) vэг mũ kãmẽn kãn jẽ, isỹ nẽn (ũ) han mũ ti ke gé. ãg rẻgre vẽ, Tiquico ti. ãg to há tãvĩ ti nĩ. ãg Senhor rãnrãj han ti tí, to krónh ke tũ ti nĩgtĩ. ⁸ Ti hã vỹ sỹ nẽn vэг mũ tó kãn ke mũ, hã jẽ sóg ti jẽnẽg mũ, ti tỹ ãjag fe tỹ mrin ke jẽ. ⁹ Ti mrẽ sóg ãjag mrẽ ke tỹ Onésimo jẽnẽg mũ gé. ãg rẻgre vẽ gé, ãg to há ti nĩgtĩ gé, Topẽ ki rã to krónh ke tũ ti nĩgtĩ. Ag hã ne ãjag mỹ tónh ke mũ', cidade tag ki nẽn kutẽ mũ ti.

¹⁰ Aristarco vỹ inh mrẽ se kỹ jẽ gé. ãjag mĩ tóg ãkrẻg tí. Marcos vỹ ãjag mĩ ãkrẻg tí gé, Barnabẽ kanhkã ãn ti. Marcos to sóg ãjag mỹ vẽnẽn vĩ jẽnẽ huri, ãjag tỹ ti mỹ: “ha kãrã,” he jẽ, ti tỹ kejẽn ãjag tá jun ti kỹ. ¹¹ Josué vỹ ãjag mĩ ãkrẻg tí gé, ag tỹ ù to: Justo, he mũ tag ti. Judeu ag vẽ, Aristarco mrẽ Marcos mrẽ Josué ti. Inh mrẽ ag tóg rãnrãj tí, Topẽ vĩ ki. Ag jãvo Judeu ù ag vỹ inh mrẽ rãnrãj jãvãnh nỹtĩ gé. Kỹ ù tãgtũ tag ag tóg inh fe tỹ mrin ke tí, ag tỹ inh mrẽ rãnrãj kỹ.

¹² Epafras vỹ ãjag mĩ ãkrẻg tí gé, ãjag mrẽ ke tag ti. Jesus Cristo rãnrãj han kỹ tóg jẽ nĩ. ãjag to tóg Topẽ mrẽ vẽnẽn tí, to tóg vãsãn tí, to krónh ke tũ ti nĩgtĩ, ãjag tỹ kygnẻg tũ nĩn jẽ, ãjag tỹ Topẽ tỹ ãg ki nẽn ve sór mũ ãn hã han sór jẽ, ãjag tỹ tag hã to tar nỹtĩ jẽ. ¹³ ãjag hã ki tóg ãkrẻg tí, tag vэг sóg tí, kỹ tóg Laodicéia tá ke ag mĩ ãkrẻg tí gé, Hierápolis tá ke ag mĩ ke gé. ¹⁴ Lucas vỹ ãjag mĩ ãkrẻg tí gé, mẻdico ãn ti, ù tỹ ãg to há tãvĩ ãn ti, kar kỹ Demas ti ke gé.

¹⁵ Laodicéia tá ãg rẻgre ag mỹ tómnĩ, sỹ ag mĩ ãkrẻg mũ ti. Nĩnfa fi mĩ sóg ãkrẻg tí gé, fi ãn tá vẽnẽn mãn jafã ãn ki. ¹⁶ ãjag tỹ vẽnẽn rãn tag to ke kar kỹ Laodicéia tá Topẽ ki ge kỹ nỹtĩ ag mỹ jẽnẽmnĩ, kỹ tá ke ag tũ to kemnĩ gé, vẽnẽn kato, sỹ ag mỹ carta jẽnẻg mũ ti. ¹⁷ Kỹ Arquivo mỹ: ãg Senhor tỹ ã mỹ nẽn (ũ) tó mũ ãn han nĩ, to krónh ke tũg nĩ,” hemnĩ.

¹⁸ Vãhã sóg vẻsóg ki ãjag mỹ rãn ke mũ ha', inh, hã vỹ: Paulo, he mũ. Isỹ se kỹ jẽ tag kã jatũ' he tũg nĩ. Topẽ jẽ ãjag tar han tí. Hã vẽ.

PAULO TÝ CARTA HAN: TESSALÔNICA TÁ KE AG MÝ CARTA VE

¹ Paulo tý rá vě. Isý cidade tý Tesselônica tá ke ag mý rán há vě. Tesselônica tá äjag tóg vènh mán tí, Topè ví mè jé. Topè tú výt tý äjag nýtí, èg jóg mág tí. Jesus Cristo tú výt tý äjag nýtí gé, èg Senhor tí. Sý äjag mý vènh rá jèné vě, ký Silas výt jènèg mù gé inh mrré, Timóteo ke gé. Topè mý sóg to ví tí, tí tý äjag tar han jé, tí tý äjag mý vènh jykre kusa ním jé.

Vènh kar tý Tesselônica tá ke ag jykre vég tí

² Kurá kar ki sóg äjag to Topè mré ví tí. Tí mý sóg: “há tí ní, ä tý ag krín há han ký;” he tí, kurá kar ki. ³ Sý tí mré vín ký sóg äjag mí èkrég tí. Äjag tý tí ki ge ký nýtín ký äjag tóg nèn ù há kar han mügtí. Äjag tý tí to há nýtín ký äjag tóg ränhráj mag han mügtí. Äjag tý èg Senhor tý Jesus Cristo ve sór ký äjag tóg to krónh ke tú nìgtí. Tag mí sóg èkrég tí, kurá kar ki, sý Topè mré vín ký, èg jóg mág mré.

⁴ Inh kanhká', tý èg tóg Topè fe nýtí, tí tý èg kuprèg ja nín ký. Tag ki kanhró èg tóg nýtí. ⁵ Sý äjag mré nín ký sóg äjag mý Topè ví sér to ja nìgtí. Inh pí(jé) inh jykre tý vèmén ja nìgtí'. Topè jykre há tý sóg vèmén tí, Topè kupríg tý inh krín ký. Tí há výt èg tar han tí. Kí há to sóg mù äjag mý, tag ki kanhró äjag tóg nýtí. Isý äjag mré nín ký äjag tóg inh ve ja nìgtí, há ký äjag tóg inh jykre kí kanhró nýtí. Sý äjag to há nín ký, há ký sóg äjag mý to ja ní. ⁶ Inh ri ke han sór äjag tóg mù, èg Senhor ri ke ke gé. Sý äjag mý nèn to ja èn kri fig äjag tóg tí. Ký äjag tóg to vèsýrénh jagy han tí, ùri, pá'i ag tý äjag to kórèg nýtín ký. Há ra Topè kupríg výt tý äjag jagrè ní, há ký äjag krí tóg kánhvy' he mù, äjag vèsýrénh mù (há) ra, èprä. ⁷ Há ký vènh kar tóg äjag tý nèn han mù mèg mù sir, ga tý Macedônia tá, ga tý Grécia tá ke gé, ag tý äjag kóm han kán jé sir, ù tý Jesus ki ge ký nýtí kar ag ke gé. ⁸ Vènh kar výt äjag tý nèn han mù mègmè kán huri. Topè ví to äjag tóg mù, há ký ag tóg ga tý Macedônia tá mègmè, ga tý Grécia tá ke gé, èmä kar mí há. Äjag tý Topè kí ge mù mègmè kán ag tóg huri. Isý ag mý to sór ký ag tóg: “mè èg huri,” he tí. ⁹ Ký ag tóg inh mý kámèn mù, sý äjag mý Topè ví to ja èn tí. “Ä ví kri fig ag nèji mù, Tesselônica tá ke ag,” he ag tóg tí inh mý, äjag to. “Topè kí ge ký ag nèji nýtí, vènh kágrá tý topè továnh ký, ag tý Topè ví há han jé sir, ùn rír mù ví tí, há výt: Topè pè, he mù,” he ag tóg tí äjag to. ¹⁰ “Tí kósín nèji výt kenh ke mù, kanhká tá. Tí kátíg jävánh ag nèji mù,” he ag tóg tí. “Topè nèji tí rín mán, tí ter kar ký, Jesus tí. Èn nèji èg krenkren han mù, èg tý Topè jú vég tú ní

jé, Jesus kátíg jävánh ag nèji mù, Tesselônica tá ke ag,” he ag tóg tí äjag to.

2

Paulo tý ag mý Topè ví to há han

¹ Inh kanhká', inh ve äjag tóg, isý äjag mré ní ja nín ká. Isý äjag mý Topè ví to ký äjag tóg Topè kí rá. Tó há han ja sóg ní. ² Cidade tý Filipos tá ag tóg inh vóg kónän ja nìgtí. Tá ag tóg iso é he ja nìgtí. Tá kákutè ký sóg äjag tá jun ja nìgtí. Tag kí kanhró äjag tóg nýtí. Ge ra sóg äjag mý to, Topè ví sér tí. Äjag kamèg ja tú sóg ní, Topè tý isar han ký, sý inh jagtar jagy èn ve ja ra. ³ Sý äjag jyvèn ký sóg äjag mý kí há to ja nìgtí, kygnè ja tú inh ní. Nèn ù vènhmý to ja tú sóg nìgtí gé. Äjag tý nèn ù to èn ja tú sóg nìgtí gé. ⁴ Topè há ne inh jykre ve ký inh mý: “há inh ví tí to,” he ja ní'. Há ký sóg to mù sir. Èprä ke ag tý iso ví há han tú ra tóg inh mý tý nèn ù tú ný. Topè tý iso ví há han ke tag há tóg inh mý há ní'. Há jé sóg tí ví há kí króm sór mù. Tí há ne èg jykre ve ký èg kí kanhró ní', Topè tí.

⁵ Há ký sóg äjag mý ón ký: “há äjag tóg nýtí,” he ja tú nìgtí. Tag ve äjag mýr. Äjag tý nèn ù to èn ja tú sóg nìgtí gé. Äjag kí sóg ganho ve sór ja tú ní gé. Topè há ne tag vé'. ⁶ Ký èprä ke ag tý iso ví há han tú ra tóg inh mý tý nèn ù tú ný mýr. Äjag tý inh mý ví há han tú ra tóg inh mý tý nèn ù tú ný gé. ⁷ Cristo há výt inh jènè ja ní, há ký tóg, sý äjag mý ví tar han há tóg tí vé. Há ra sóg ke ja tú ní. Komèr há sóg ví ja nìgtí. Èg tý èg krè käsir mré ví ri ke han ja sóg nìgtí. Gír mýnh fi tý komèr há ví èn ri ke han ja sóg nìgtí. ⁸ Äjag to sóg há táví ní, há ký sóg äjag mý Topè ví sér to kán sór ja nìgtí. Ký tóg inh mý tý nèn ù tú ní gé, sý äjag jagfy ter ke tí.

⁹ Inh kanhká', inh ränhráj to jykren ní. Inh ränhráj výt inh kutän tí. Kuty kí sóg inh ränhráj han tí, kurá kí ke gé, isý vèjèn comprar he jé. Há ký sóg äjag jèn ko ja tú nìgtí. Topè ví há to ja sóg ní, äjag kanhrän ký. Tag to jykren. ¹⁰ Isý nèn han mù ve kán äjag tóg, ký Topè výt inh vég tí gé. Topè jykre há han isóg tí, vènh jykre kurjy tí, nèn ù vènhmý han vánh sóg nìgtí. Äjag rínve sóg han, äjag tý Jesus kí ge ký nýtín ký. ¹¹ Gír panh výt ä kósín jyvèn tí, ký tóg kejèn tí jyvèn tar han tí gé. Ký tóg kejèn ví há han tí gé, tí fýn ký. Tí ri ke han ja sóg mýr, äjag mý. ¹² Há ký sóg äjag fe tar han. Äjag jyvèn ja sóg nìgtí, ký sóg äjag jyvèn tar han ja nìgtí gé kejèn, ký sóg äjag fe tý há' he ja nìgtí gé, sý äjag jyvèn tar han kar ký. Äjag tý Topè jykre kí króm jé, há jé sóg äjag mý ke ja nìgtí. Tí há ne äjag kuprèg', äjag tý tí tý tý èg pá'i ní ve jé, äjag tý tí jykre mág ve jé, tí jykre tý èg káfór ní èn tí. ¹³ Äjag tý Topè ví mè ký äjag tóg to: “hej,” he ja nìgtí. Äjag mý sóg to, tí ví tí, ký tóg äjag mý há ja nìgtí. Tag

to sóg Topē mý: “ã hã ne tóg ag krîn', kýt tóg inh mý sér tí,” he tí. Kurã kar ki sóg ti mý tó tí. Isý ãjag mý Topē ví tó ký ãjag tóg to: “Topē ví vë,” he ja nigtí. Hã ra tóg ge nî. Hã ký tóg ãjag jykre kugrynh mü sir, Topē ví ti, ãjag tý ti ví kri fin ký.

¹⁴ Inh kanhkã', ga tý Judéia tá ke ag kóm ãjag tóg vësýrénh mü. Tá ù ag tóg vënh mân tí, Topē ví mē jé, ag tý Jesus Cristo ki ge ký nýtín ký. Ký ag mré ke ag tóg ag vóg kónãn tí, Israel ag. Ge ti nî gé, ãjag mré ke ag tý ãjag vóg kónãn tí. Hã ký ãjag tóg ag kóm vësýrénh mü gé. ¹⁵ Israel pâ'i ag vý Jesus tén, êg Senhor ti. Topē ví tó tí ag kãgtén ag tóg tí gé. Ký ag tóg êg vóg kónãn tí gé sir. Hã ki ag tóg Topē jú han tí. Êprã ke kar ag kato vãsãnsãn ag tóg tí. ¹⁶ Hã ký ag tóg inh mý: “ker fóg ag mý ví hë',” he tí. “Ker kanhgág ag mý Topē ví tó hë', ag krenkren tú nî jé,” he ag tóg tí inh mý. Hã ki ag tóg Topē ví mrynhmranh kãn tí. Ký ag tóg tí ví mranh kãn ký nýtí ha. Hã ký Topē tóg ag to jú mü sir. Ký tóg ag vóg kónãn kãn ke mü gé sir, vënh kaja jé.

Paulo krî kufy

¹⁷ Inh kanhkã', isý ãjag vég tú nîn ký tóg inh mý e tí. Hã ký sóg fe kaj nî. Tãg ti tí ver, sý ãjag ve ja ti. Hã ra inh pí(é) ãjag kã jatú' he mü'. ãjag ve sór tâvi inh nî, ký sóg ãjag to kãtig kren. ¹⁸ Isý ãjag to kãtig ke vë vë, hã ra Satanás vý inh kato tē. Kar ký sóg to jykrén mân, hã ra Satanás vý inh kato tē mân. Hã ký sóg ãjag to jun ja tú nî, inh, hã vý: Paulo, he mü. ¹⁹ ãjag hã to sóg jykrén mü, Jesus tý ãjag hã ki inh jykre ve jé, ti kãtig mân ký, êg Senhor ti. ãjag tý ti ví ki króm ký tóg vég mü, inh rãnhràj ti, Jesus ti. ãjag hã to inh fe tóg mrin ke mü, ãjag hã ki sóg tý ùn mág nînh mü, Jesus mý. Hã ký sóg ãjag to jykrén tí. ²⁰ ãjag hã tugrín sóg tý ùn mág nî, ãjag hã tugrín tóg inh mý sér tí.

3

¹ ãjag to jykrén mág sóg tí, hã ký sóg Timóteo jënë ja nî, ti tý ãjag ve jé, êg tý cidade tý Atenas tá nýtín ký. Ti mý sóg: “ha inh ré ký tíg,” he ja nî, “sý inh pir mý tag kã nî jé,” he ja sóg nî. “Ag hýn ne han mü'?” he sóg mü, ký ag venh tíg, inh mý,” he ja sóg nî ti mý, isý ãjag to krî kufy ja nîn ký. ² Timóteo vý tý Jesus mré ke nî. Topē camarada ri ke tóg nî. Cristo kãmén ti tigtí, inh ri ke. Ký tóg ãjag tá jun ký ãjag jyvën ja nî, ãjag fe tý há' he ja tóg nî, ãjag tý Jesus ki rá tovãnh tüg jé. Hã jé sóg tí jënë ja nî. ³ “Hën ri ke mûn ag hýn krî kufy nýtí, ag jagãgtar mûn ký,” he ja sóg nigtí ãjag to. “Ag mré ke ag ne tóg ag vóg kónãn mü', Topē jykre to',” he ja sóg nigtí. Hã ra sóg ãjag mý tó ja nî, êg jagãgtar ke ti, Topē jykre to. ⁴ Isý ãjag mré nî mü ên kã sóg ãjag mý tó, êg jagãgtar ke ti, ti tugrín. Hã ra tóg ge nî. Hã to ãjag tóg jagãgtar tí, vësýrénh tí sir. ⁵ Hã ký

sóg Timóteo jënë, isý ãjag to krî kufy ja nîn ký. “Ag mý Topē tovãnh tú nî vý?” he ja sóg nî. “Êg krîn kónãn tí ên mý ag krîn tú nî vý, Japo tí?” he ja sóg nî mýr. “Ti tý ag krîn kónãn ký sóg tagrính mý ag mý tó ja nî mýr',” he ja sóg nî ãjag to. Hã ký sóg Timóteo jënë ja nî.

Timóteo tý Paulo krî kuprãg

⁶ Hã ra tóg sir inh ki jun mân mü, Timóteo ti, ãjag ve kar ký. Ûri tóg jun. ãjag kãmén tóg mü, tó há han tóg mü, ký inh fe tóg mrin ke mü sir. “Jesus ki ge to tar ag nýtí,” he tóg mü. “Jagnë to há ag nýtí, ã mî êkrég ag tóg tí. Á ve sór ag tóg tí. Á tý ag ve sór ri ke han ag tóg tí,” he tóg mü inh mý, Timóteo ti. ⁷ Ký inh krî tóg kãnhvy' he mü sir ãjag to. Inh jagtar mü ra inh fe tóg há' he mü sir, ãjag tý Jesus ki ge ký nýtín ký. ⁸ ãjag tý ti to tar nýtín ký tóg inh mý inh rîr mân ri ke nî, ký sóg mrin ke ri ke han mü sir. ⁹ Topē mý sóg ví há han mü sir ãjag to. Inh fe vý mrin ke mü, sý ãjag tý nén han mü ên mē ký. Hã ký sóg Topē mý ví há han mü sir, ãjag tý inh fe tý mrin ken ký. ¹⁰ Kuty kar ki sóg ti mré vëmh tí, kurã kar ki ke gé. Sý ãjag ve sór nîn ký sóg Topē mý isíg ke to ví tí, sý ãjag tar han sór ký, ãjag tý ti ki rá to tar nýtí jé.

¹¹ Topē tý kejën inh mý: “ha ag venh tíg,” hen ký tóg inh mý sér tînh mü, êg jóg mág tý inh mý tag tó ký, Jesus ti ke gé, êg Senhor ti. ¹² Êg Senhor mý sóg to ví tí, ti tý ãjag tý jagnë to há tâvi han jé. Jagnë to há ãjag nýtí, ký sóg tí mý to ví tí, ti tý tag to ãjag tar tâvi han jé, ãjag tý vënh kar to há nýtí to tar nýtí jé gé, isý ãjag to há nî ri ke. ¹³ Ký sóg tí mý to ví tí gé, ti tý vënh jykre há to ãjag tar han jé. Kejën êg Senhor tý Jesus vý kãtig mân ke mü, á tú kar ag mré. Êg jóg tý Topē tý ùri ãjag tar han ký ãjag tóg kurã ên kã ti rînja tá jãnhkri nýtính mü, ãjag tý kygnë ja tú nîn ký.

4

Jesus jykre mî êg mûnh ke mü

¹ Inh kanhkã', vãhã sóg ãjag mý nén ù tó sór mü gé. Êg Senhor tý Jesus rînve sóg ãjag jyvën sór mü. ãjag mý sóg ti jykre tó huri, ãjag tý ti japry jagma, ti jamîn jagma mü há han jé, ãjag tý Topē mý há nýtí jé. Tag han ãjag tóg mügtí. Gemnî. To tar nýtímnî. ² Tag kãmén sór isóg mü ãjag mý, êg Senhor tý Jesus tý inh mý: “tag tómnî,” he ja nîn ký. ³ Topē vý ãjag to jykrén, ãjag tý ti jykre hã han jé. Ký ãjag prú tú fag mré ný tüg nî, ãjag mén tú ag mré ný tüg nî gé. ⁴ ãjag tý ãjag prú fi mré ný ký fi mré ný há han nî, Topē jykre han jé. Ký êprã ke ag vý ãjag to jykrén kónãn ke tú nî gé. Fi tý prüg kónãn tüg nî. ⁵ Fi to én kónãn tüg nî gé, ãjag prú fi to. Û tý Jesus ki rá tú ag jykre han tüg nî. Û tý Topē jykre ki

kagtīg nýtī ag jykre han tūg nī, ājag prū fi to. Fi tỳ prūg há han nī.

⁶ Ājag régre tỳ nén ũ to én tūg nī. Ti tū vē mýt, kýt ti tū ki Topē vī mranh tūg nī. Topē há ne tag to jū tī'. Kýt ājag régre tỳ nén ũ vóg tūg nī. Ājag tỳ ti tū vóg kýt Topē vỹ ājag vóg ke mū gé, ti kajām jé. Tag to sóg huri ājag mỹ, tag to sóg ājag mỹ vī tar han huri, há ra sóg ājag mỹ to mán mū gé. ⁷ Ēg tỳ vènh kavènh kýt ěg tóg Topē jykre han tū nigtī mýt. Ti jykre vỹ kuryj nỹ. Ēg tỳ tỳ ti tū nýtī há jé tóg ěg kuprèg. ⁸ Ēprā ke vī pijé', sỹ ājag mỹ nén tó mū tag tī'. Topē vī vē mýt. Ājag tỳ inh vī tag han tū nīn kýt ājag tóg Topē vī mranh mū. Ti há ne tóg ā kuprīg tỳ inh jagrè han ja nī', kýt tóg tỳ ājag jagrè han ja nī gé.

⁹ Nén ũ to ājag tar nýtī, há vỹ: jagnè to há, he mū. Há kýt sóg tag to ājag mỹ rán mág han ke tū nī. Topē vỹ ājag kanhrān, ājag tỳ jagnè jagāgtān ken ki. Ki há han ājag tóg tū. ¹⁰ Ga tỳ Macedônia tá ke kar ag to ājag há nýtī, Jesus mré ke kar ag to ke gé. To tar nýtīmī, to krónh ke tūg nī, ājag tỳ tỳ Jesus mré ke nýtīn kýt. Há jé sóg ājag jyvèn mū.

¹¹ Vāsān nī, ājag tỳ jatun mỹ nýtī jé, jatun mỹ ājag rānhrāj hyn han jé. Ājag rānhrāj pè ěn to tar nýtīmī, há jé sóg ājag jyvèn ja nī. Kýt sóg to ājag jyvèn mán mū, ājag rānhrāj to. ¹² Kýt nén ũ vỹ ājag mýt tū' henh ke tū pè nī. Há ki vènh kar tóg ěg jykre há ki kanhró nýtīnh mū. Ājag tỳ ājag rānhrāj to nén ũ kar ve kýt tóg há tī, ũ tỳ ājag mỹ nén ũ nīm tū nī jé, fagrīnh mỹ.

Jesus mré ke ter kýt fỹ mág tūg nī

¹³ Inh kanhkā', sỹ nén ũ ki ājag kanhrān há tóg tī gé, ha mē. Ēg mré ke ũ ag tóg kǎgter kýt nýtī. Kýt fỹ mág tūg nī ag jé. Jesus ki ge tū ag ri ke han tūg nī. Ag ter kýt ag tóg nén ũ há venh ke tū nī. Há kýt ag tóg fỹ mág tū, Jesus ki ge tū ag. Há ra tóg ěg mýt ge tū nī. ¹⁴ Jesus vỹ ter ja nī, kar kýt tóg rīr mán ja nī. Tag ki kanhró ěg tóg nýtī. Há ri ke ti nī, Jesus ki ge mū ag kǎgter tī. Topē vỹ ěg han mán ke mū, Jesus tugrīn, ěg tỳ ti mré nýtī jé sir. ¹⁵ Ēg Senhor vỹ inh kanhrān, há kýt sóg tó mū. Ti jēnky ki tóg kutē, sỹ tónh ke tag ti, ha mē. Ver ěg rīnrīr nýtī. Hēn ri ke mūn ěg kǎgter kǎn ke tū nī, ti kǎtīg ken jo. Kýt ěg tóg ti kǎtīg venh mū sir. Há ra ěg tóg ũn kǎgter mū ag jo mūnh ke tū nī. Ag há mré ěg tóg mūnh ke mū.

¹⁶ Ti kǎtīg vỹ ge nīnh mū, ha mē. Tére jé tóg ke mū, ěg Senhor ti, kanhkā tá. Kýt vènh vī tóg mē há tīnh mū. Topē tỳ jēnè jafā ag pā'i mág vỹ prēr ke mū sir. Topē tỳ vǎkyn jafā vỹ mē há tīnh mū, trombete ěn ti. Kýt ũn kǎgter mū ag vỹ rīnrīr mán mū sir, Jesus mré ke ag. ¹⁷ Kar kýt ěg tóg ag mré jāpryn h mū gé, ěg tỳ ti kǎtīg ke jo ter tū há ra. Ag mré ěg tóg jāpryn h mū, ũn rīnrīr mán mū ag mré. Kanhkā góg kāmī ěg tóg jāpryn h mū, kýt ěg tóg ěg Senhor

kato tēgtēnh mū sir, kanhkā krēm. Há kýt ěg tóg ti mré nýtīnh mū sir, ěg Senhor mré, ěg tỳ kanhkā ra mūn kýt. Ti ré kýt ěg mū mán ke tū nī sir. ¹⁸ Tag tómnī jagnè mỹ, ājag krī tỳ kǎnhvy' he jé, ũn kǎgter mū ag to.

5

Jesus tỳ kǎnhmar kǎtīg mán ke

¹ Inh kanhkā', ti kǎtīg ke ki kanhró ěg tóg nýtī, há ra ěg tóg ti kurā há ki kagtīg nýtī, ti prýg ke gé. Tag mē ājag tóg huri, há kýt sóg ājag mỹ tó mág ke tū nī ha. ² Vāhān kǎtīg, ěg Senhor ti, há ra tóg tỳ nén ũ pēju mé kǎtīg ri ke nīnh mū, ti kǎtīg ti. Ēg vatánh tá tóg ěg tū mág tī, nén ũ pēju mé ti. Kýt tóg ge nīnh mū, ěg Senhor kǎtīg ti. ³ Ti to há tū ag vỹ: "jatun mỹ ěg nýtī," henh ke mū. "Ū vỹ ěg vóg ke tū nī," he jé ag tóg ke mū. Ag tỳ tag tó mū ra tóg vāhā kǎtī mū, ěg Senhor ti. Kýt ag tóg nūgme ki vár mū sir. Ag tỳ to jyrkén tū há ra ti kǎtīg kýt ag tóg krenkren ke tū pè nī, ha vemnī.

⁴ Inh kanhkā', ājag há ne tóg tỳ Jesus mré ke nýtī'. Há kýt tóg ājag ki kuty tū nī. Kýt ājag tóg ki kanhró nýtī, kýt ti kǎtīg vỹ ājag mỹ nén ũ pēju mé kǎtīg ri ke tū nī, ājag tỳ ti ki kanhró nýtīn kýt. ⁵ Ti kré vỹ tỳ ājag nýtī, há kýt tóg ājag ki kurā nī, ājag tỳ ki kanhró nýtīn kýt. Kuty tū ti nī, ěg ki. Ti kǎtīg ke ki kanhró ěg tóg nýtī, há kýt tóg ěg ki kurā nī sir.

⁶ Kýt ti kǎtīg ke kǎ jatú ke tūg nī. Věso jyrkén nī, ājag tỳ ti kǎtīg ke to vènh preparar ken jé, ājag tỳ kǎ jatú ke tū nī jé. ⁷ Ūn nūgnūr mū ag vỹ kuty kýt nūgnūr tī, kýt ag tóg ti kǎtīg ke kǎ jatú nýtī. Kýt ũn kronkron mū ag vỹ kuty kýt pénmév nýtī, kǎgter ag nýtī gé. Kýt ag tóg vĕso jyrkén tū nýtī. Kuty tá vènh jyrkén há vĕ. ⁸ Ēg jé kurā tá vènh jykre há ěn ti han jāvo. Ēg jé vĕso jyrkén kýt ti ki rā to krónh ke tūg. Ēg jé jagnè to há to krónh ke tūg gé.

Kýt ěg tóg vènh génh jafā ag tar ri ke nýtī. Kýt tóg ěg mỹ soldado kur ri ke nī sir, ti ki rā tī, jagnè to há ti ke gé. Soldado tỳ camisa tỳ ferro ri ke ti nī, ěg tỳ ti ki rā kýt jagnè to há to tar nýtīn kýt. To tar nýtīn kýt ěg krenkren ke mū, nūgme ki vár ke tū ěg nī. Tag mī ěkren nī. Kýt tóg ěg mỹ soldado tỳ sǎpe tỳ ferro ri ke nī sir, ěg tỳ ti ve sór mū to tar nī ti. To tar nýtīn kýt ěg tóg vènh preparar ke kýt nýtī, vènh kǎn kýt ěg nýtī, ti kǎtīg ke to. ⁹ Topē vỹ ěg kuprèg, ěg tỳ ti jū vég tū nī jé, ěg krenkren jé, ěg tỳ nūgme ki vár tū nī jé, Jesus Cristo tugnīn, ěg Senhor ti. ¹⁰ Ti há ne ěg jagfy ter ja nī', ěg tỳ ti tugrīn rīnrīr nýtī jé, ti mré nýtī jé sir. Ēg tỳ ti kǎtīg ke jo kǎgter mū ra ěg tóg ti mré nýtīnh mū, ti kǎtīg kýt. Ēg kǎgter tū ra ěg tóg ti mré tá nýtīnh ke mū gé, ti kǎtīg kýt. Jagnè ri ke ěg nýtīnh mū. ¹¹ Tag tómnī jagnè mỹ. Tỳ jagnè krī tỳ kǎnhvy' hemnī gé, ũn ter mū to. Kýt tỳ jagnè jyvèn nī gé, ājag tar nýtī jé. Tó ājag tóg mūgtī, kýt to há han nī.

Vēnh jykre há ti

¹² Inh kanhkā', nén ũ tó jé sóg ke mũ gé. Ājag kāmī ũ ag tóg tỹ ājag pā'i nỹti, igreja to, Jesus mré ke ũ ag. Ājag jyvēn ag tóg tĩ, ājag to ag tóg vāsān tĩ. ¹³ Ēn ag kamēg nĩ. Ag mỹ vĩ há han nĩ, ag to há tāvī nỹtĩmnĩ, ag tỹ ājag ki rĩr kỹ. Jagnē krĩ rỹg tũg nĩ.

¹⁴ Inh kanhkā', tag ti tó jé sóg ke mũ gé, ha mē. Ũ tỹ vēnhmỹ mē ag jyvēn tar han nĩ. Ũ tỹ kānhmar krónh ke tĩ ag mré komēr vĩmnĩ. Ũn fe krónhkrój ag fe tỹ tar' hemnĩ. Vēnh kar mỹ komēr hā vĩmnĩ. ¹⁵ Ũ tỹ ājag mỹ nén ũ kórég han tũg nĩ jāvo, vēnh kajām tũg nĩ. Nén ũ há tāvī han nĩ jagnē mỹ, vēnh kar mỹ ke gé.

¹⁶ Kurā kar ki ājag fe tỹ mrin kemnĩ. ¹⁷ Kurā kar ki ěg jóg mág mré vĩmnĩ, ājag tỹ ti to krónh ke tũ nĩn jé. ¹⁸ Nén ũ kar to tĩ mỹ: "inh mỹ tóg há tĩ," hemnĩ gé. Topē jykren hā vē. Jesus Cristo nón ěg tóg ti jykre han ke mũ. Ēg tỹ nén ũ vég mũ kar to ěg tóg: "inh mỹ tóg há nĩ," henh ke mũ, Topē mỹ.

¹⁹ Topē kuprĩg tỹ ājag krĩn sór kỹ ti mỹ: "vó," he tũg nĩ. ²⁰ Kejēn Topē kuprĩg tóg ũ krĩn tĩ, kỹ tóg Topē vĩ tó mũ sir. Ēn to é he tũg nĩ. ²¹ Ũ tỹ ājag mỹ vĩn kỹ to: "vēnh vĩ há mỹ?" hemnĩ. Ti tỹ tỹ ājag mỹ vēnh vĩ há nĩn kỹ jēmēmĩ. ²² Ti há tũ nĩn kỹ jēmē tũg nĩ, ājag tỹ nén ũ kórég han tũg jé. Nén ũ kórég han sór tũg nĩ.

²³ Topē vỹ ājag krĩ kuprāg tĩ. Ti mỹ sóg to vĩ tĩ, ti tỹ ājag tar han jé, ājag tỹ tỹ ti tũ nỹti to tar nỹti jé. Ti mỹ sóg to vĩ tĩ gé, ti tỹ ājag tỹ kygnē kamēg jé, ti tỹ ājag jykre há han jé, ājag fe ti ke gé, ājag krĩ ti ke gé. Ēg Senhor tỹ Jesus Cristo kātĩg mǎn kỹ tóg ěg jykre tugnỹm ke mũ sir, hā jé tóg ěg jykre há han sór mũ.

²⁴ Ũ tỹ ěg kuprēg mũ vỹ ěg jykre há han sór mũ, hā vỹ: Topē, he mũ. Fagrĩnh mỹ vỹ vǎnh ti nĩgtĩ.

²⁵ Inh kanhkā', iso Topē mré vĩmnĩ gé. ²⁶ Jagnē ki nhun ke ri ke han nĩ, Jesus mré ke kar ki, jagnē nĩgē kǎgmĩ kỹ. ²⁷ Ēg Senhor rĩnve sóg ājag mỹ tag tó mũ, ha mē. "Jesus ki ge kỹ nỹti kar ag tỹ isỹ nēn rán mũ tag mē kǎn ke vē," he sóg mũ mỹr. Hā kỹ sóg: "ag kar mỹ to kemnĩ," he mũ. ²⁸ Ēg Senhor tỹ Jesus Cristo mỹ sóg to vĩ tĩ, ti tỹ ājag tar han jé.

Hā vē.

PAULO Tÿ CARTA HAN: TESSALÔNICA TÁ KE AG Mÿ CARTA Û

¹ Paulo tÿ rá vë. Isÿ cidade tÿ Tessalônica t'a ke ag mÿ rán há vë. Tessalônica tá ájag tóg Topë ví mē je věnhmān tū. Topë tū vÿ tÿ ájag nÿtī, ěg jóg mág ti. Jesus Cristo tū vÿ tÿ ájag nÿtī gē, ěg Senhor ti. Sÿ ájag mÿ věnh rá jēnē vë. Ký Silas vÿ jēnēg mŭ gē inh mré, Timóteo ke gē. ² ěg jóg tÿ Topë mÿ sóg to ví tī, ti tÿ ájag tar han jé, ti tÿ ájag krī kuprāg jé gē. ěg Senhor tÿ Jesus Cristo mÿ sóg tag to ví tī gē.

Cristo tÿ ù tÿ ěg vóg kónān mŭ ag vóg kónān ke

³ Inh kanhkā', isÿ kurā kar ki ájag to Topë mré ví vë, ájag to sóg ti mÿ ví há han tī. Ájag jykre tóg inh mÿ sér tī. Ájag há ne tóg ti ví to tar távī nÿtī', kri fi ký. Jagnē mré ájag tóg há távī nÿtī gē, ájag kar ti. Há ký sóg Topë mÿ ví há han tī, ájag to. ⁴ Há ký sóg Topë tū kar ag mÿ ájag tóg tī, ěg věnhmān ký. "Tī ví kri fi to ag tar nÿtī, ag tÿ ag vóg kónān mŭ ra," he sóg tī ájag to. "Ag jagāgtar mŭ ra ag tóg ti to tar nÿtī," he sóg tī. Isÿ tag tóg inh mÿ sér távī tī. ⁵ Há tigrīn ěg tóg Topë jykre kuryj ki kanhró nÿtī, ájag tÿ ti továnh tū nĭn ký. Ký ti tÿ nĕn han mŭ vÿ kugryj kar nÿtī, ti tÿ nĕn tó mŭ kar ke gē. Jagtar ájag tóg mŭ, há ra ájag tóg ti továnh tū nĭgtī. Tī tÿ tÿ ěg pā'i nĭ ve jé ájag tóg ke mŭ, kanhkā tá krÿg he jé ájag tóg ke mŭ, ti tuginĭn, ha vemnĭ. Há ký ájag tóg sir ti tuginĭn jagtar mŭ sir. ⁶ Ha vē, ù tÿ ájag jagāgtar han mŭ ěn jagāgtar han jé tóg ke mŭ gē, věnh kaja jé, Topë tī. Há ki ěg tóg ti jykre kuryj ki kanhrān mŭ sir. Tag to jykren. ⁷ Ag jávo tóg ájag tar han mŭ sir, ájag jagtar mŭ há ra, ký tóg sir ájag jagāgtar tÿ tŭg' he mŭ gē sir, ěg kar mÿ, ěg Senhor tÿ Jesus Cristo tÿ kanhkā tá kătĭg ký. Kanhkā tĕn ag mré tóg kătĭg ke mŭ, ký ěg tóg ti venh mŭ sir. ⁸ Tÿ tóg pi gru ve kătĭg ke mŭ. Ký tóg ù tÿ Topë ki kanhrān jávānh ag vóg kónān ke mŭ sir, věnh kaja jé, ù tÿ ěg Senhor tÿ Jesus ví sér mranh mŭ ěn ag. ⁹ Ag vóg kónān jé tóg ke mŭ, ký ag vēsÿrĕnh vÿ tŭ' henh ke tŭ nĭ. ěg Senhor mré ag nÿtĭnh ke tŭ nĭ sir. Tī jykre há ěn venh ke tŭ ag nĭ, ti tÿ tÿ pā'i mág pĕ nĭ ěn ti, ùn mág távī ěn.

¹⁰ Á kătĭg ký tóg ag vóg ag vóg kónān ke mŭ. Ký tóg vāhā ā tŭ ag tÿ ùn mág han ke mŭ sir. Ký věnh kar tóg ěg tuginĭn tī jykre ve kĕn ke mŭ, ěg tÿ ti ki gē nÿtĭn ký. Ájag há tóg inh ví kri fi, sÿ ájag mÿ ti ví tón ký. Há ký ájag tóg kurā ěn venh ke mŭ. ¹¹ Há jé sóg ájag to Topë mré ví tī, kurā kar ki. Tī mÿ sóg: "ag tar han nĭ," he tī. "Nĕn ù há han sór ag tóg mŭ, ā ki gē ký nÿtĭ ag, ā jykre han sór ag tóg mŭ, ký ag

tar han nĭ, ag tÿ kygnĕg tŭ nĭ jé. Ag kuprĕg ā tóg, ag tÿ kurā ěn ve jé, ký ag tar han nĭ, ag tÿ kurā ěn tá krÿg jé," he sóg tī (mÿr), Topë mÿ. ¹² Tī tÿ ájag kri tÿ ùn mág nĭ jé, há jé sóg ti mÿ tó mŭ. Tī tÿ ěg kri tÿ ùn mág nĭn ký tóg ěg tÿ ùn mág han mŭ gē. Topë tÿ ěg mÿ ā tÿ nĕn ù há nĭm ěn há vē, ěg Senhor tÿ Jesus Cristo tÿ ke gē.

2

Jesus kato tē mág mŭ ěn tÿ věnh ke

¹ Inh kanhkā', sÿ ájag jyvĕn há tóg tī sir. Kānhmar tī kătĭg mŭ, ěg Senhor tÿ Jesus Cristo ti, ký ěg tóg věnh mĕn mŭ, ti tÿ ěg gē(g) tŭg jé sir. Ký ěg tóg ti mré nÿtī. ² Ha ra tóg ver kór gy sí tī, kuvar gy sí ti nĭ ver. Ký ù tÿ ájag mÿ: "Topë kuprĭg tóg inh mÿ: ũri ke vē, hé," he mŭ ra kri fi tŭg nĭ, ájag fe tÿ jŭrĭn ke tŭg nĭ. ù tÿ ájag mÿ: "Paulo vÿ inh mÿ tó, ký tóg: ũri ke vē, hé," he mŭ ra kri nĭm tŭg nĭ gē. ù tÿ ájag mÿ věnh rá ven mŭ ra, to: "Paulo tÿ rá vē mÿr," he mŭ ra kri fi tŭg nĭ gē. ³ Ag jykre tuginĭm ra, ù tÿ ájag krĭn kónān sór mŭ ag. ũri ke tŭ vē ver, ti kătĭg ke ti. ù tÿ hĕn ri ke ag vÿ ti továnh ke mŭ ver, ti kătĭg ke to há. Tī kato tĕgtĕ jé ag tóg ke mŭ ver. Ký ù tóg ver věnh ven ke mŭ gē, há vÿ: ù tÿ Topë ví mranh tī ěn, he mŭ, ù tÿ nŭgme ki kutĕnh ke mŭ ěn ti, he mŭ. ⁴ Tī ve pĕ vē, Topë ví mranh mŭ tī, há ký Topë vÿ nŭgme ki ti fón ke mŭ. ěn vÿ tóg Topë kato tĕnh ke mŭ ver, věnh kĕggrá tÿ topĕ kato ke gē. Nĕn kar to: topĕ, he mŭ kar kato tóg tĕnh ke mŭ ver. "Topĕ kar kĕfór vÿ tÿ inh nĭ," he jé tóg ke mŭ. Ký tóg vāhā sir Jerusalem tá Topë ĩn krĕm rĕnh mŭ, Topë nĭg ja ěn tá tóg nĭnh mŭ, ký tóg vēso: "tÿ sóg Topë nĭ," henh ke mŭ, ón ký.

⁵ Isÿ ájag mré nĭn ký sóg ájag mÿ tag tó ja nĭ. Mĭ ěkrĕn nĭ, sÿ ájag mÿ tó ja ěn ti. ⁶ Mĭ ěkrĕn ký ájag tóg ki kanhró nÿtĭ sir, ù tÿ ver ti ki rĭr mŭ ěn ki. Tī ký ti ki rĭr nĭn ký tóg ver věnh ven tŭ nĭ, ù tÿ ón ký: "tÿ sóg Topë nĭ," he mŭ ěn ti. Tī kurā ki tóg věnh ven ke mŭ sir vāhā. ⁷ ũri ù tÿ hĕn ri ke ag tóg věnh jykre pĕno han mŭgtĭ, Topë ví mranh ký. Há ra ag tóg ver věnh pigju ký han tī, ký ěg tóg ve há han tŭ nĭ, ag jykre pĕno ti. Ký ù tÿ ón ký: "tÿ sóg Topë nĭ," he mŭ ěn tóg věnh ven tŭ nĭ gē ver. ù tÿ ti ki rĭr nĭ ěn tóg ver ti ki rĭr mŭ, ti věnh ven tŭ nĭ jé ver.

⁸ Tī tÿ ti ki rĭr továnh ký tóg věnh ven ke mŭ sir vāhā, ùn jykre pĕno ěn ti. Há ra ěg Senhor tÿ Jesus vÿ tī tĕn ke mŭ, ā jĕnger tÿ. Ký tóg ti tÿ tŭ' he mŭ sir, ā vēnh ven ti ký, Jesus ti. Á jun ký tóg ti tÿ tŭ' he mŭ. ⁹ Há ra ùn jykre pĕno ěn vÿ tóg Satanás jykre han mŭ. Nĕn-Kórĕg tÿ ti krĭn ký. Ký tóg ón ký věnh jykre tar hĭn han mŭ, ěg tÿ nĕn han vānh ěn (mÿr). Kujá ag jykre rĭ ke han jé tóg ke mŭ. ¹⁰ Vĕnh kar lograr he jé tóg ke mŭ gē. Jykre kuryj nĭ ve

tóg nính mũ, há ra tóg pãno nỹ. Kỹ ù tỹ nũgme ki vár ke mũ ag vỹ ti vỹ kri fi kãn ke mũ, ag tỹ Topê vỹ kri fig tũ nỹtĩn kỹ. Vẽn h vi há to ag tóg há tũ nỹtĩ, há kỹ ag tóg krenkren ke tũ nĩ. Há kỹ ag tóg ki rom ke mũ sir, nũgmen ki, infernon ki. ¹¹ Há jé Topê tóg ag mỹ vẽn h ó jẽnẽn h ke mũ, ón kỹ vẽn h jykre ên ti, ag tỹ vẽn h ó ên kri fi jé, ag tỹ kri nĩm sór nỹtĩn kỹ. ¹² Topê tỹ ag jykre tugnỹm kỹ tóg nũgme ki ag vãm ke mũ. Vẽn h vi há kri fi jãvãn h ag tóg nỹtĩ (mỹr). Vẽn h jykre pãno há to ag tóg há tãvĩ nỹtĩ (mỹr), há kỹ tóg ag vãm ke mũ, nũgme ki, Topê ti.

Topê tỹ êg kuprêg, êg krenkren jé

¹³ Jãvo sóg ãjag to Topê mré vỹ há han tĩ, kurã kar ki (mỹr). Tỹ ãjag tóg Jesus mré ke nỹtĩ, êg Senhor mré ke ag. Kỹ tóg ãjag to há tãvĩ nĩ. Topê vỹ ãjag kuprêg, nẽn kar há(r) ven ki, ãjag krenkren jé, nũgme to, inferno to. Á kuprĩg tỹ tóg ãjag tỹ ã tũ han ja nĩ. ãjag tỹ tag ve jé ãjag tóg ti vỹ kri fig mũ, vẽn h vi há ên kri. ¹⁴ Isỹ ãjag mỹ Jesus vỹ tón kỹ Topê vỹ ãjag kuprêg, ãjag tỹ êg Senhor tỹ Jesus Cristo mré tỹ ùn mág nỹtĩ jé.

¹⁵ Inh kanhkã', tar nỹtĩmnĩ, sỹ ãjag kanhrãn to, ãjag kỹ ti króm jé. Isỹ ãjag mỹ Jesus jykre tó mũ ên to tar nỹtĩmnĩ, sỹ ãjag mỹ nẽn rán mũ tag to ke gé. ¹⁶ Êg Senhor tỹ Jesus Cristo há vỹ êg to há tãvĩ nĩ, êg jóg tỹ Topê ke gé. Kỹ tóg êg krĩ kuprãg mũ sir, êg tỹ to krónh ke tũ nĩn jé. Ti há ne tóg êg mỹ ã tỹ nẽn ù há ên ven ke mũ. Há ve sór êg tóg mũ. ¹⁷ Ti mỹ sóg to vỹ ti, ti tỹ ãjag fe tỹ há' he jé, ti tỹ ãjag tỹ nẽn ù há han jé, ãjag tỹ ki há kãmẽn jé ke gé.

3

Topê tỹ êg jy nĩgãn

¹ Inh kanhkã', vãhã sóg ãjag mỹ nẽn ù to vỹ mũ gé. Iso Topê mré vĩmnĩ, êg Senhor vỹ tỹ vẽn h kar kri rũm ke jé, kãn hmar (mỹr), vẽn h kar tỹ ti vỹ to há nỹtĩ jé ke gé, ti mỹ vỹ há han jé (mỹr), ag tỹ ãjag ri ke nỹtĩ jé. ² Ti mỹ to vĩmnĩ, ti tỹ iyy nũgãn jé, vẽn h jykre pãno han mũ ag jo, ùn jykre pãno ag jo ke gé. Û ag tóg Jesus ki ge jãvãn h nỹtĩ, há kỹ ag tóg iso kórég nỹtĩ sir.

³ Há ra êg Senhor vỹ ã tỹ nẽn tó ja ên han ke mũ. ãjag tar han jé tóg ke mũ. ãjag jy nĩgãn jé tóg ke mũ gé, Japo jo, Nẽn-Kórég ên jo. ⁴ ãjag hỹn inh vỹ han ke mũ, kỹ tóg inh mỹ há ti. Topê vỹ ãjag krĩn ke mũ, ãjag tỹ sỹ ãjag mỹ nẽn tó mũ ên ki króm jé. Ki króm ãjag tóg mũ (mỹr), kỹ ãjag tóg to krónh kenh ke tũ nĩ sir. ⁵ Êg Senhor je ãjag krĩn, ãjag tỹ ti to há nỹtĩ jé, ti tỹ êg to há ri ke. Ti jé ãjag krĩn, ãjag tar nỹtĩ jé, ãjag jagãgtar há ra. Cristo vỹ ge ja nĩ gé. Kỹ ti nón gemnĩ.

Êg tỹ vẽn h rãnhrãj to tar nỹtĩn h ke

⁶ Inh kanhkã', vãhã sóg ãjag jyvẽn mũ gé sir, ãjag jyvẽn tar han sóg mũ gé. Êg Senhor tỹ Jesus Cristo jykre tỹ sóg ãjag mỹ tag tó mũ, ha mē: Jesus mré ke ù ag tóg vẽn h mỹ mē han sór nỹtĩ. Inh vỹ mranh sór ag nỹtĩ, sỹ ãjag mỹ nẽn tó ja ên ti. Ên mré vỹ mãn tũg nĩ. ⁷ Sỹ ãjag mré nĩn kỹ sóg vẽn h mỹ mē han ja tũ nĩ. Tag ve ãjag (mỹr), kỹ ãjag tóg inh kóm han ki kanhrãn ke mũ. ⁸ Fagrĩn h mỹ sóg ãjag mré rãgró ko ja tũ nĩgtĩ (mỹr). Kajãm ja sóg nĩgtĩ (mỹr), sỹ ãjag mré nẽn ko ja ti. Kuty kar ki sóg rãnhrãj ja nĩgtĩ, kurã kar ki ke gé. Kỹ sóg inh rãnhrãj to ron mág ja nĩgtĩ. Sỹ ãjag tũ kagrãg tũ nĩ jé, há jé sóg rãnhrãj mág ja nĩgtĩ. Há ve ãjag mỹr. ⁹ Sỹ ãjag tũ konh ke vẽ vẽ, há ra sóg ãjag tỹ nẽn han ke mũ ên han sór ja nĩgtĩ ãjag mỹ, ãjag tỹ to ki kanhrãn jé, ãjag tỹ inh kóm han jé sir inh nón. ¹⁰ Isỹ ver ãjag mré nĩn kỹ sóg ãjag mỹ tag tó ja nĩ gé, ha mē: “ùn rãnhrãj vãn h ên vỹ ne konh ke tũ nĩ,” he ja sóg nĩgtĩ ãjag mỹ. ¹¹ ãjag kãmĩ ù ag nẽji tag han vãn h nỹtĩ. Rãnhrãj vãn h ag nẽji nỹtĩ, há ra ag nẽji vẽn h kar to vỹ vi he ti. ¹² Ên jyvẽn sór sóg nĩ, êg Senhor tỹ Jesus Cristo jykre tỹ. Ag jyvẽn tar han jé sóg ke mũ, ha mē: “rãnhrãj ra, jatun mỹ. ãjag tũ há ko ra, ãjag rãgró ti. Û jẽn ko tũg ra,” he sóg mũ sir ãjag mỹ.

¹³ Inh kanhkã', nẽn ù há tãvĩ han kãn sórmnĩ. To krónh ke tũg nĩ. ¹⁴ Hẽn ri ke mũn ù tóg isỹ rá tag kri finh ke tũ nĩ. Ên jykre vég nĩmnĩ, kỹ ti mré vēmẽn tũg nĩ, ti mỹ'ãg jé sir, ti tỹ to jykren mãn jé. ¹⁵ Há ra ti kato vãsãn tũg nĩ, ti to kry nĩ tũg nĩ. Jesus mré ke vẽ mỹr, kỹ ti jyvẽn nĩ, ti tỹ to jykren mãn jé.

¹⁶ Ha mē, êg Senhor mỹ sóg to vỹ ti, ti tỹ ãjag krĩ kuprãg jé, ãjag jagtar há ra. Ti há ne tóg êg krĩ kuprãg tĩ'. Êg Senhor jé ãjag mré nĩgtĩ.

¹⁷ Sỹ vãhã vēsóg ki ãjag mỹ rán vẽ, ù tỹ inh vỹ rán ja pãte, inh há vỹ Paulo nĩ. Isỹ rán mũn há vẽ. Ge inh nĩgtĩ, isỹ ù mỹ vẽn h rá jẽnẽn kỹ.

¹⁸ Êg Senhor tỹ Jesus Cristo mỹ sóg to vỹ ti, ti tỹ ãjag tar han jé.

Hã vẽ.

PAULO Tÿ CARTA HAN: TIMÓTEO Mÿ CARTA VE

1 Paulo tÿ rá vë. Topë ne inh kuprëg ja nĩ', ãg kren han tí ti. Isÿ tÿ Jesus Cristo apóstolo jë é tóg inh fëg ja nĩ. Ti há ve sór ãg tóg mü, Jesus Cristo tí.

2 Isÿ inh kósín tÿ Timóteo mÿ rán há vë. Tÿ ã inh kósín pë ri ke nĩ, á tÿ isugrĩn Topë ví kri fin kÿ.

Ëg jóg tÿ Topë mÿ sóg to ví tí, ti tÿ á tar han jé, ti tÿ á jagägtän jé, ti tÿ á krĩ kuprä han jé, ãg Senhor tÿ Jesus Cristo tí ke gé.

Ëg tÿ vÿrmÿ vënh ví jëmë sór ke tü

3 Isÿ cidade tÿ Éfeso tá kãkutë kÿ ga tÿ Macedônia ra tÿg kÿ sóg á mÿ to ví, á tÿ ver Éfeso tá ke ag ki rĩr jé. Á mÿ sóg tó, á tÿ tá nÿtĩ ag jÿvën jé. Ón kÿ ag tóg Topë jÿkre kãmén sór tí. Tag to ag mÿ: "han tÿg nĩ," hemní. 4 Topë jÿkre tovãnh kÿ ag tóg vÿrmÿ nén ü ü to jÿkrën sór mü, há vÿ: kanhkã tán tÿ ó, he mü, kar ag tóg gufã ag jiji tó sór mü gé. Ag tÿ nén tó mü ên tó kãn ke tü ãg tóg nĩ. Tag to jagnë ví kafãn mü vÿ kutë tí. Ëg pi(jé) tag tÿ Topë jÿkre han tí'. Topë jÿkrën há vë, há vÿ: vënh kar tÿ tí ki rá, he mü.

5 Ëg tÿ Topë jÿkre han kÿ ãg tóg jagnë to há tävi nÿtĩ, ãg fe kar tÿ, kÿ ãg tóg jagnë mÿ vënh jÿkre pir han tí gé, ti ki rá há han jé ãg tóg ke mü gé. 6 Tá ke ü ag tóg vënh jÿkre há tag togvãnh, kÿ ag tóg véké vëmén mü nĩ ha. Ag tÿ kygnën há vë. 7 Topë tÿ vãsÿ ãg jÿvën tí ên tÿ ag tóg äjag kanhrãn sór tí, ag tÿ ki kagtÿg (há) ra. Ón kÿ ag tóg tó tí, ag tÿ ki kagtÿg nÿtĩn kÿ. Topë ví kãmén sór ag tóg tí, to ag tóg: "tag to ke vë," he tí, ag tÿ ki kagtÿg nÿtĩn kÿ.

8 Ag jávo ãg tóg ki kanhró nÿtĩ, Topë tÿ vãsÿ ãg jÿvën tí ên há nĩ tí. Ëg tÿ to jÿkrën há han kÿ ãg tóg tí há nĩ vég tí. 9 Topë pi(jé) ü tÿ tí ví ki króm mü ag tugrĩn ãg jÿvën ja nÿtĩ'. Ü tÿ vënh jÿkre kuryj han vãnh ên ag tugnĩn ken há vë, ü tÿ tí ví han sór tü ag tugrĩn, ü tÿ Topë to é he mü ag tugrĩn, ü tÿ tí ví mranh mü ag tugrĩn, ü tÿ tí ki kanhrãn sór vãnh ag tugnĩn, ü tÿ vënh jÿkre pãno han mü ag tugrĩn ke gé. Ü tÿ ge ag vÿ äjag panh tén tí, äjag mÿnh tén ag tóg tí, jagnë kãgtën ag tóg tí, 10 äjag prũ tü fag mré ag tóg nÿ tí, äjag mén tü ag mré fag tóg nÿ tí, jagnë ki vÿn ke ag tóg tí, jagnë vëne he ag tóg tí, jagnë mÿ ag tóg ón tí, jagnë to ag tóg ón tí gé, vënh jÿkre pãno kar han ag tóg tí, Topë tÿ nén ü to: "kórëg tí nĩ," he mü ên han kãn ag tóg tí. 11 Ü tÿ tag han mü tugnĩn tóg ãg jÿvën ja nĩ, Topë tí, ãg tÿ han tÿg jé. Ti há vÿ ãg mÿ vënh ví sér tó ja nÿtĩ', ti há vÿ inh mÿ to: "há vënh kar mÿ tónh tÿg," he ja nĩ'. Topë

há ne ä pir mÿ há nĩ'. Jávo ag tóg tí ví tag kato të tí.

Topë tÿ ãg jagägtän sór

12 Ëg Senhor tÿ Jesus Cristo ne isar han tí', há kÿ sóg tí há mÿ ví há han tí. Ti há ne iso jÿkrën kÿ inh kuprëg', sÿ tí rãnrãj han jé, kÿ tóg vég mü, sÿ to tar nĩ tí, ti tÿ isar han kÿ. 13 Sÿ tá krÿg ke tü vë vë, isÿ tí rãnrãj han jé. Vãsÿ sóg tí mÿ ví kónãn ja nÿtĩ, ti vóg kónãn ja sóg nÿtĩ, ti to jü pë han ja sóg nÿtĩ gé. Há ra sóg tí ki kagtÿg nĩ ja nÿtĩ, kÿ sóg tí ki rá sór ja tü nÿtĩ gé. Há kÿ tóg inh jagägtän, sÿ tí ki rá jé. 14 Inh jagägtän há tävi han tóg, ãg Senhor tí, há kÿ sóg tí ki rá há han, kÿ sóg tí to há tävi nĩ gé, Jesus Cristo to.

15 Tag vÿ tÿ vënh ví há nĩ, ha më, kÿ vënh kar tÿ tag to há nÿtĩ ran jé há tí vë, há vÿ: Jesus Cristo vÿ ga kri mur, ti tÿ Topë ví mranh tí ag kren han jé, he mü. Topë ví mranh tí ag kar kórëg kãfór vÿ tÿ inh nĩ. 16 Há kÿ tóg inh jagägtän ja nĩ gé. Jesus Cristo tÿ vënh kar mÿ ven sór vë, ti tÿ Topë ví mranh tí ag jagägtän sór mü tí. Há kÿ tóg inh jagägtän, sÿ ü tÿ tí ví mranh mü ag kãfór han ja há ra. Kÿ vënh kar tóg inh ve kÿ Topë tÿ ag to há ki kanhró nÿtĩn mü. Vënh kar vÿ ãg rĩr krÿg ja tü venh ke mü, ãg tÿ tí ki ge kÿ.

17 Topë há ne ä pir mÿ tÿ pä'i mág tí. Á tÿ nén kar han to tóg nĩ nĩ, kÿ tóg ter ke tü nĩ gé. Ti vég tü ãg tóg nÿtĩ. Á pir mÿ tóg tÿ Topë nĩ. Kÿ ãg tóg tí há mÿ ví há han ke mü, ti to ke gé. Ti mÿ ví há han ke tag tóg tÿg' henh ke tü nĩ gé. Amëñ.

Timóteo rãnrãj

18 Timóteo', inh kósín vÿ tÿ ä nĩ. Sÿ ä mÿ ä rãnrãj tag nĩm vë. Vãsÿ ä tóg më ja nĩ, Topë ví tó tí ag tÿ ä to nén to ja tí. Kÿ ag ví mÿ êkré. Soldado tÿ ä rãnrãj to vãsãn ri ke han kÿ ä jé nĩ, Topë ví tó kÿ. Topë ví tó tí ag ví vÿ ä tar han ke mü, á tÿ ä rãnrãj to vãsãn há han jé. 19 Ti ki rá to krónh ke tÿg nĩ. Á fe kavënh sór tÿg nĩ. Ü ag tóg äjag fe kavënh ja nÿtĩ. Há ra ag tóg kykũnh sór ja tü nÿtĩ, ag fe kavëj tí. Há kÿ ag tóg tí ki rá kÿ tí tovãnh tí, kÿ tóg ãg barco tÿ goj ki pun ke ri ke nĩ. 20 Ag kãmĩ ü vÿ tÿ Himeneu nĩ. Alexandre tí ke gé. Topë to é he ag tóg mü ha ùri, há kÿ sóg Satanás mÿ ag vin, ti tÿ ag vóg kónãn jé. Satanás tÿ ag vóg kónãn tugrĩn ag hÿn ki kanhrãn ke mü, ãg tÿ Topë to é henh ke tü tí.

2

Igreja krëm vënh jÿkre

1 Á tÿ ä tü ag jÿvën kÿ ag mÿ ag tÿ Topë mré vëmén ke há tómnĩ. Ag mÿ: "Topë mré vëmén e han nĩ," hemní. "Ti mÿ nén ü kar to vĩmĩ, vënh kar jagfÿ vĩmĩ, ti mré, ti mÿ nén ü kar to: "há tí nĩ," hemní gé," hemní ag mÿ. 2 Pä'i mág ag jagfÿ Topë mré vĩmĩ gé, pä'i kar ag to ke gé. Kÿ ag tóg jatü nÿtĩ. Kÿ ãg tóg jatun

mý ag krēm nýtín ký ěg rānhrāj nón mūnh ke mū gé, ěg tý Topē to há nýtín ký, ěg tý jagnē to há nýtín ký ke gé. ³ Topē mý tóg há nī, tag ti, ũ tý ěg kren han tí ti mý, ti mý tóg sér tí. ⁴ Ti tý tag han sór vē, ha mē: ěprā ke ag krenkren han sór tóg mū, vėnh kar tý ti tý ki há to mū tag mē han kān jé. ⁵ Pir ti nī, Topē ti. Pir ti nī gé, ũ tý Topē mré ěg jagfy ví mū ti, há vỹ: ěg mré ke tý Jesus Cristo, he mū, ũ tý ěg ri ke mur ja ěn ti. ⁶ Ti há ne vėnh fėg', ti tý vėnh kar kygĩām jé. Topē tý ti mý kurā nīm ěn kā ke ja vē. Ký vėnh kar vỹ mėnh ke mū, ũ tý ve ja ag ví ti. ⁷ Hā ký tóg inh mý: "ha vėnh kar mý tónh tĩg," he ja nī. Sý tý ti apóstolo jé jé tóg inh kuprėg, há ký sóg to mū. Ki há sóg to mū. Inh pi(jé) ón mū. Fóg ag to tóg inh jėnė, kanhgág ag to ke gé, sý ag mý vėnh ví há to jé, ag tý Topē ki ge jé gé.

⁸ Ký tá Jesus ki ge ký nýtí ag mý tómnī, ag kar tý igreja krēm Topē mré vėmėn jé. Hā ra tóg há tú nī, ũ tý ā jykre pāno tovānh sór tú nín ký, ti tý Topē mré vėmėn mū (há) ra. Ag tý Topē mré vėmėn ký ag tóg ājag jū tovānh ke mū, ag tý ũn kato tē mū ag tovānh jé ag tóg ke mū gé. Tag tómnī ag mý.

⁹⁻¹⁰ Ký ũn týtá fag vỹ ge nýtính mū gé, ājag tý vėnh mān ký nýtín ký. Fag sīnvī han jafā vỹ tý fag jykre kuryj nī. Fag tú há vē. Tag han ký ěg tóg vég mū, fag tý Topē to há nýtí ti. Kur to mý'āg tí ra rānh ke tú fag nī há ra. Fag tý ājag kur tý vėšī tāvī han tí to ken há vē, fag gānh to ke gé. Pi(jé) há nī', fag tý brinco mág tý vėso vin ký, jānka e tý vėso sa ký, kur kaja e to ký, fag tý nėn kar kaja e gėnh ký tóg há tú nī, fag tý tý vėšī tāvī han ký. Fag kur há vỹ há nī, kur sīnvī ti.

¹¹ Ājag tý vėnh mān ký nýtín ký fag vỹ vīnh ke tú nī. Mē tāvī han jé fag tóg ke mū, fag tý tý ag krēm ke nýtín ký. ¹² Fag tý ag mý vėnh jykre nīm ký tóg há tú nī. Fi tý fi mėn krīn sór nín ký tóg kórėg nī gé. Fag tý ěmē kā nýtín ký tóg há tí. ¹³ Tag to jykren nī, ha mē. Topē tý ũn han vėn mū vỹ tý Adāo nī, kar ký Eva fi. Ti tý tý fi kri ke to ken há vē. ¹⁴ Ký Japo tý ũn krīn kónān mū fi vỹ tý fi nī ja nĩgtī. Adāo pijé'. Fi há ne Topē ví mranh vėn', ký tóg fi nón mranh ja nĩgtī gé, Adāo tí. Hā ký tóg há tú nī, fag tý ag krīn sór ký. ¹⁵ Hā ra fag krenkren ke mū gé, fag krē mré há. Ký tóg há nī, fag tý Jesus tovānh sór tú nýtín ký, fag tý ti to há nýtín ký, jagnē to há ke gé, fag tý tý ti tú nýtín ký. Fag krī há nýtín ký tóg há tí.

3

Igreja to pā'i mág

¹ Sý ke há vē, ha mē. ũ tý igreja to tý pā'i mág nī sór ký tóg vėnh rānhrāj mág han ke mū. ² Hā ra igreja to pā'i mág vỹ ge jėnh mū, sý ā mý ti jykre kāmėn ke vē, ha mē. ũ tý kygnė tú vỹ há nī, ũ tý prū pir han ký nī, ũ tý nėn ũ há to jykren mū, ũ tý vėso jykren mū,

ũ tý kór há tá ke ag mý: "inh mré nīnh kātĩg," he tí, ũ tý ag kanhrān há han tí, ³ ũ tý vinho kron (ka) mē tú, ũ tý ā fe tý gĩm ke vānh, ũ tý vėnh kar mý komėr há ví tí, ũ tý vėnh kar krī kuprā nī ve sór tí, ũ tý rico nī sór vānh, ⁴ ũ tý ā ĩn krēm nýtí fag ki rīr há han tí, ũ tý ā krē jyvėn há han tí, ti krē ag tý ti kamėg jé. ⁵ ũ tý ā ĩn krēm nýtí fag ki rīr há han tú nī tóg igreja krēm ke ag ki rīr há han ke tú nī gé. ⁶ ũ tý Jesus ki rá tág tóg tý pā'i jėnh ke tú nī ver, ke tú nī mū ra tóg inh mý ti tý: "tý sóg ũn mág nī," henh ha mē tí, ký tóg inh mý ti tý Japo jykre han ha mē tí, Japo tý ti krīn ký. Ký Topē tóg ti vóg kónān ke mū. ⁷ Vėnh kar tý igreja to pā'i to ví há han ký tóg há tí, ũ tý Jesus ki ge tú ag mré há. Ký tóg mý'āg ke tú nī, ti tý kygnė tú nín ký. Ký tóg Japo jykre han mān sór ke tú nī gé. Hā ký ũn há tāvī vỹ tý pā'i jėnh mū.

Igreja to pā'i kāsir

⁸ Ký igreja to pā'i kāsir ag vỹ nýtí gé. ũ tý ge ag vỹ vėnh jykre há han ký nýtính mū gé, vėnh ví pir han ký nī, vinho kron mág tú, nėn ũ to ěn ke tú, rico nýtí sór ke tú. ⁹ Topē vỹ ěg mý vėnh ví jėnė, ěg tý ti ki rá jé, ěg tý ti ví tag to krónh ke tú nýtí jé, ěg tý ěg fe kavėnh tú nī jé gé. Ag tý ti ví tag to tar nýtính ke vē, igreja to pā'i kāsir ag. ¹⁰ ũ tý Jesus ki rá tág nī ký tóg ver tý pā'i nīnh ke tú nī, ěg tý ver ti jykre ven jé. Ti tý kygnė tú nín ký tóg há tí, ti tý tý pā'i nīnh ke tí.

¹¹ Ký ag prū fag vỹ ge nýtính mū gé. Fag tý nėn ũ há han kān ký tóg há tí. Ký tóg há tí gé, fag tý ũ mý ví kónān tú nín ký, fag tý nėn ũ há kar to jykren ký, fag tý fag rānhrāj ki rīr há han ký.

¹² Igreja to pā'i sī vỹ prū pir han ký nīnh mū gé, ký tóg ā krē kanhrān há han ke mū gé, ký tóg ā ĩn krēm nýtí fag ki rīr há han ke mū gé. ¹³ ũ tý ā rānhrāj tag ki rīr há han ký tóg tý ũn mág jėnh mū. Jesus Cristo ki rá ký tóg jėnh mū, ký tóg Topē to kanė jur mān ke tú nī, jatun mý tóg nīnh mū.

Jesus kāmė

¹⁴ Ā mý sóg vėnh rá tag han mū, há ra sóg kānhmar ā ve sór mū. ¹⁵ Hā ra sóg hėn ri ke mūn kātĩg vānh han ke mū, ký ā tóg Topē jo ĩn krēm vėnh jykre ki kanhró nīnh mū. Hā jé sóg ā mý rán mū. Topē vỹ rīr jė. Ti tú vỹ tý ěg nýtí, ũ tý ti ki ge ký nýtí ag. ěg há vỹ vėnh ví há há to tí, Topē ví to, vėnh kar tý mē jé. ĩn nūna tugrīn ĩn vỹ tar jé. Jāvo ěg tugnīn vėnh kar vỹ vėnh ví há ěn mėnh ke mū. ¹⁶ Ha vē, Topē tý ũri ěg mý nėn to mū tag vỹ tý nėn ũ há tāvī nī. Vāsý ag tóg mē ja tú nī, ěg tý ũri mėg mū tag tí. Ti jykren há vē, ha mē: Jesus Cristo vỹ ěg ri ke mur, ga krī, ký Topē tóg ti tý ũn mág han, tá, ti tý jykre kuryj nín ký.

Ký tóg ã tý jěgně jafã ag mý ti ven, ký ti mré mü tí ag vỹ povo kar mý ti tó.
Hã ký ga kri mü ag vỹ ti ki ge mü, ký Topě tóg kanhkã tá ti tý ün mag han.
Ěg tý Jesus kãmén há vě.

4

Ŏn ký Topě kãmén tí ág

¹ Ha vé, Topě kuprĩg vỹ ěg mý nén ũ jagy tó tí, há mě. Jesus kãtĩg mãn ke tý kakó ěn kã ũ ag něji ti tovãnh ke mü, ag tý vėnh ó hã ki rá jě, Nėn-Kórėg ag jykre ki, Japo tý ag kanhrãn mũn ki. ² Ŭ tý Japo mré ke ag vỹ un'ón tí, há ra ag tóg ag vỹ jěmě ký Jesus tovãnh ke mü. Jykre régre han ag tóg tí, Japo mré ke tag ag. Ájag fe kygvėnh ja ag nýtĩgtĩ, ký ag tóg ki kagtĩg nýtĩ ha, ag tý un'ón mü tí. “Vėnh ví há vě,” he ag tóg tí, vėnh ó to. ³ “Prũg tũg ra, měn tũg ra,” he ag tóg tí. “Tag ko tũg ra,” he ag tóg tí gé, Topě tý nén han ja to. Ěg tý Cristo ki ge há han ký, ěg tý ti ví kri fi ký ěg tóg ti há mý to ví há han ke mü, vějėn to, ký ěg tóg nén kar konh ke mü. ⁴ Topě tý nén han mü kar vỹ há nĩ. Ký ěg tý ti mý: “há ti nĩ, ã tý ěg mý vějėn tag ven mü tí,” hen ký ěg jatun mý konh ke mü. “Tag konh ke tú inh nĩ,” henh ke tú ěg tóg nĩ. ⁵ Topě ví vỹ nén kar jãnhkri han tí, ký ěg tóg to Topě mré vėmėn tí gé, ký ěg tóg jatun mý konh ke mü.

Ěg mré ke kar ag kanhrãn nĩ

⁶ Tag kar tómnĩ, ěg mré ke kar ag mý. Ag mý kãmén ký ã tóg Jesus Cristo rãnrãj han há han mü. Topě ví vỹ ã mý tý vějėn ri ke nĩnh mü, ký ã tóg tý tar jě, ã tý ti jykre mĩ tĩn ký. Ki kanhró ã tóg nĩ, Topě jykre ti, ěg tý ti ki rá ký nýtĩ ti. ⁷ Ŭ tóg vȳrmý nén ũ to jykrén sór tí, tý vėnh ó han ký, Topě ví ki rán ký nĩ tú ěn. Tag jěmě sór tũg nĩ. Vėnh jykre kuryj há mĩ tũg nĩ, tag há to tar nĩmnĩ. ⁸ Kejėn ěg tóg vãkrėg tí. Ěg tý vãkre to tar nýtĩn ký tóg há sĩ nĩ. Ěg tý jãvo vėnh jykre kuryj kar to tar nýtĩ tag vỹ há tãví nĩ sir. Tag to ěg tóg tag mĩ mü há han tí, kar ěg tóg tá mü há han ke mü gé. ⁹ Tag vỹ tý vėnh ví há nĩ, vėnh jykre kuryj ti. Vėnh jykre kuryj tý vėnh kar mý há nĩ ra tóg há tí vě. ¹⁰ Vėnh jykre kuryj ve jě sóg rãnrãj mü, tag ve jě sóg vãsãn mü. Topě há ki ěg tóg nén ũ kar vėg tí, há ký sóg ti há to vãsãn mü. Rĩr ti nĩ, ěg jóg tý Topě tí. Ti há ne ěg kren han tí, vėnh kar ag, ũ tý ti ki ge ký nýtĩ ag.

¹¹ Tag kãmén nĩ, tag to vėnh kar mý: “tag han ra,” hėmnĩ. ¹² Kyrũ ã tóg jě. Ŭ jě ã to é he tũg, ã kyrũ jėn ký. Nén kar há ěn han nĩ, ag tý ve jě, ag tý ã kóm han sór jě, ã ví ri ke ěn ti, ã tý nén han mü ri ke, ã tý vėnh kar to há nĩ ri ke, ã tý Jesus ki rá ký jě ri ke, ã tý nén ũ jãnhkri han ja ri ke ke gé. ¹³ Inh kãtĩg ke to há ã tý nén han tí ěn han tĩmnĩ ver. Ag mý Topě ví rán to kemnĩ, ag jyvėn nĩ, ag kanhrãn nĩ gé. ¹⁴ Ěg jyvėn tí ag ne ã mý tó, Topě tý nén

to ã tar han ke ti, Topě kuprĩg tý ag krĩn ký, igreja to pã'i ag tý ájag nĩgė tý ã kri fi ja ěn kã. ¹⁵ Ag tý ã mý nén tó ja ěn tovãnh tũg nĩ. To jykrén nĩ, to tar nĩmnĩ, vėnh kar tý ã tý to tar nĩ ěn ve jě. ¹⁶ Věso jykrén nĩ, ký ã tý Topě ví tý ag kanhrãn ke ěn to jykrén nĩ gé, ã tý kygně tũg jě. Tag to tar nĩmnĩ. Á tý tag han ký ã kren ke mü, ký ũ tý ã ví mėg mü ag vỹ krenkren ke mü gé.

5

¹ Ŭn si há ag mý ví tar han tũg nĩ. Koměr há ag jyvėn nĩ, ěg tý ũ tý ěg han mré ěn mré ví ri ke han nĩ, ã tý ũn si há ag mré vėmėn ký. Á tý kyrũ ag jyvėn ký ěg tý ěg jãvy ag jyvėn ri ke han nĩ. ² Á tý ũn si há fag jyvėn ký ěg tý ěg mýnh fi jyvėn ri ke han nĩ. Á tý tátãg fag jyvėn ký ěg tý ěg ve fi jyvėn ri ke han nĩ. Á tý fag jyvėn ký vėnh ki rĩrnmĩ, ã tý fag to ěn tú nĩ jě.

Ŭ tý hě ný ũn měn ter ja fag ki rĩr ke mü

³ Ŭ fag měn vỹ ter, há ra tóg tú tí, ũ tý fag ki rĩr ke ti. ěn fag ki rĩrnmĩ. ⁴ Ŭn měn ter ja ũ fag krė vỹ nýtĩ, fag krė'krė mré há. Ký fag krė há vỹ fag ki rĩr ke mü'. Ag tý ájag mré ke fag jagãgtãn ký tóg há tí, ũ tý ag han mü fag. Ag tý rĩr nýtĩ kã fag tóg ag jě'ŷn ja nĩgtĩ, ký ag tóg vėnh kaja jě fag jě'ŷn mü ha. Topě jykrén há vě, tag vỹ ti mý há nĩ. ⁵ Há ra ũn měn ter ja ũ fag vỹ krė tú nýtĩ, ký ũ tý fag jě'ŷn ke tóg tú ti gé. Ký Jesus ki ge mü kar ag vỹ fag jě'ŷn ke mü, fag tý Topě há ki nén ũ kar ve sór ký, ti mré vėmėn ký, ti há mý nén ũ kar to ví ký. Fag tý tag to krónh kenh ke tú vě, kurã mré há, kuty mré há ke gé. ⁶ Fag tý há ra ag to kanhĩr sór ký fag tóg vėnh jykre pãno han mü, ký fag tóg mü kónãn ke mü. ⁷ Tag tómnĩ, fag mý, fag tý tú prãnh ke tú nĩ jě.

⁸ Á rãnrãj jafã tá ke ag kãmĩ ũ tóg kejėn ã mré ke fag ki rĩr tú nĩ, ã in krėm nýtĩ fag. ěn vỹ Jesus ki rá tovãnh ja nĩ, ti tý fag ki rĩr ja tú tugrĩn. Kórėg tãví ti nĩ, tag tí. Ŭ tý Jesus ki rá ja tú kórėg kãfór ti nĩ.

Ŭ tý hě fag tý igreja ki rĩr ke

⁹ Tá ũn měn ter ja fag vỹ ájag jiji rãnrãn sór mü, fag tý igreja ki rĩr jě. Ŭn si há fag jiji rãn nĩ, ũ tý 60 anos kãfór nýtĩ fag, ũn měn pir han ký nýtĩ ja fag. ¹⁰ Vėnh kar tý fi jykre há ki kanhró nýtĩn ký fi jyji rãn nĩ, fi tý fi krė ki rĩr há han ja nĩn ký, fi tý kór há tá ke fag mý: “inh mré nĩnh kãtĩg,” he ja nĩn ký, fi tý ã in krėm Topě tú ag ki rĩr há han ja nĩn ký, fi tý vėnh kar jagãgtãn ja nĩn ký, ũn vėsýrėnh mü ag, fi tý nén ũ há kar to tar ja nĩn ký. Ŭ tý ge fi jiji rãn nĩ.

¹¹ Ŭn měn ter ja ũ fag vỹ si há tú nýtĩ ver, ký fag jyji rãn tũg nĩ. Fag tý ũ to ěn ký fag tóg Cristo tovãnh ký měn sór mü. ¹² Ký tóg vėnhmý tĩnh mü, fag tý fag jiji rãn ja nĩn ký,

há vỹ: “mén mán ke tũ inh nĩ ha, sỹ Cristo tũ há ki rĩr jé,” he mũ. Fag mén sór kỹ fag tóg fag vĩ tag mranh mũ sir. ¹³ Kỹ fag tóg rãnrhãj tũ nỹtĩn kỹ fag tóg ĩn kar mũ pasa he sór mũ, ha vemnĩ, kỹ fag tóg fagrĩnh mỹ vēmén ke mũ gé sir. Vēnh kar tỹ nēn han mũ tỹ fag tóg vēmén sór mũ, ha vemnĩ. Nēn tó vānh tó je fag tóg ke mũ gé. Kỹ tóg há tũ ninh mũ. ¹⁴ Há kỹ tóg há tĩnh mũ, fag mén mǎn kỹ, ũn mén ter ja tỹ gĩr fag. Fag tỹ krē ve kỹ tóg há tĩ. Fag tỹ fag ĩn ki rĩr há han kỹ tóg há tĩ gé. Kỹ ũ tỹ ěg mỹ fag to vĩ sór mũ ra tóg ag mỹ vēnhmỹ tĩnh mũ, ha vemnĩ. ¹⁵ Ha vé, ũ fag vỹ Cristo tovānh huri, ũn mén ter ja tỹ gĩr ũ fag, kỹ fag tóg Satanás jykre han mũ sir. Kỹ tóg kórég nĩ.

¹⁶ Tá ke fag kāmĩ ũ ĩn krēm ũn mén ter ja ũ fag vỹ nỹtĩ. Fag há vỹ fag jě'yn ke mũ. Fag tỹ fag mỹ: “Jesus ki ge mũ ag tỹ ã jě'yn kỹ tóg inh mỹ há tĩnh mũ vé,” henh ke tũ vé. Ke tũ nĩ mũ ra Jesus ki ge kỹ nỹtĩ ag vỹ ũ tỹ hēn ri ke fag ki rĩr ke mũ, kỹ fag jēn vỹ fag kã kyn kenh mũ, fag tỹ e nỹtĩn kỹ. Jesus ki ge mũ ag vỹ ũn mén ter ja tỹ ge há ki rĩr ke mũ, há vỹ: ũn kanhkã tũ, ũn krē tũ, he mũ.

Jesus ki ge kỹ nỹtĩ ag tỹ igreja to pã'i ag jě'yn ke

¹⁷ Tá ke ag kāmĩ ũ tóg tỹ pã'i nỹtĩ, igreja to. Ag tỹ ag rãnrhãj ki rĩr há han kỹ ag tóg ěg mỹ tỹ ũn mág tãvĩ nỹtĩ. Igreja to pã'i ag kāmĩ ũ tóg igreja ki ké ag kanhrãn tĩ, Topē vĩ tỹ, kỹ ag tóg to krónh ke tũ nĩgtĩ. Tag ag vỹ tỹ ěg mỹ ũn mág tãvĩ nỹtĩ. Ag tỹ igreja krēm ũn kanhrãn tĩ ag jé ag mỹ kajām mág, ũ tỹ ag kanhrãn tĩ ag mỹ. ¹⁸ Tag vỹ rãn kỹ nĩ, ag to, ha mē: “monh tỹ ěkré jãnkre ki rãnrhãj kỹ ti jēnky tógfĩn tũg nĩ, ti jēn kamēg tũg nĩ,” he ja tóg nĩ, Topē vĩ rãn ki. Kỹ tag vỹ rãn kỹ nĩ gé: “ũn rãnrhãj mũ ěn tóg ti kaja venh ke mũ, ã rãnrhãj kaja ti,” he ja tóg nĩ gé, Topē vĩ rá ki. Ti tỹ ěg tỹ Topē vĩ tó ti ag mỹ kajām to ken há vé, ěg tỹ Jesus ki ge kỹ nỹtĩn kỹ.

¹⁹ ũ tóg kejēn ã mỹ igreja to pã'i jykre kórég tó sór mũ. ũn régre ag tỹ ti jykre kórég ve ja nĩn kỹ ã mỹ tó kỹ ag vỹ jēmēmĩ, ke tũ nĩn kỹ ũn tãgtũ ag vĩ ti. ũn pir vỹ jēmē sór tũg nĩ. ²⁰ Pã'i ũ tỹ kygnē kỹ vēnh kar rĩnve ti jyvēn nĩ, vēnh kar tỹ ti mré ěg tỹ kygnēg ti ěn kamēg jé.

²¹ Tag han ra, ha mē. Ker han tũg hē'. Topē vỹ ã tỹ nēn han mũ vég tĩ. Jesus Cristo ti ke gé, Topē tỹ jēnē jafã ag ke gé, Topē tỹ ũn kuprēg ja ag. Ti hỹn ã mỹ jagy nỹ, sỹ ã mỹ tó mũ tag. Há ra vēnh kar mũ vēnh jykre pir han nĩ. ũ to: “ti tỹ iso há nĩn kỹ sóg ti mỹ vĩ tar han sór tũ nĩ, ti tỹ kygnē ja ra,” he sór tũg nĩ. Ge ra ti jyvēn tar han nĩ. ²² Kỹ kãnhmar ũ kri ã nĩgē fi sór tũg nĩ gé. Ti tỹ ã tỹ Topē vỹ mranh ja ěn tovānh kãn ja tũ nĩn kỹ ã tóg ti mré mranh mũ, ã tỹ ge ra ti kri ã nĩgē fi kỹ, ti vỹ mranh tỹ ver ti kãkã nĩn kỹ. Kỹ vēso jykren nĩ gé, ã jãnhkri kar jē jé.

²³ Goj tãvĩ kron sór tũg nĩ. Sĩn kỹ vinho kron nĩ. Vēnh kagta vē ã mỹ, ã kaga nĩn kỹ, ã tỹ fe kórég (ka)mē nĩn kỹ.

²⁴ ũ ag tóg Topē vỹ mranh pē han tĩ, kỹ vēnh kar tóg ag vég tĩ. Topē vỹ ag vóg kónãn ke mũ, ag tỹ ti vỹ mranh pē han to. ũ ag tóg vēnh pēju kỹ mranh tĩ. Ag tỹ Topē vỹ mranh mũ ěn vỹ vēnh ven ke mũ gé kejēn, ha vemnĩ. ²⁵ Ge ti nĩ gé, vēnh jykre há mré. Vēnh kar vỹ vég mũ, ũ tỹ vēnh jykre há han mũ ti. Kejēn ũ tóg nēn ũ há han tĩ, há ra tóg vēnh pēju kỹ han tĩ. Vēnh ven jé tóg ke mũ gé, ti tỹ han mũ tag ti.

6

Patrão camarada jykre

¹ Tá ke ag kāmĩ ũ tóg tỹ patrão camarada nỹtĩ. Kỹ ũ ag patrão vỹ Cristo ki kagtĩg nĩ. Tĩ camarada ag mỹ kemnĩ, ag tỹ ãjag patrão kamēg jé, ag tỹ ag patrão tũ ki rĩr há han jé. Kỹ ũ tóg ěg to vĩnh ke tũ nĩ, Topē to, ti vĩ to, ag tỹ vēnh jykre há han kỹ. ² ũ ag patrão vỹ Cristo ki rá ja nĩ. Ti camarada ag mỹ kemnĩ, ag tỹ ti to é he tũg jé. “Inh mré ke vỹ tỹ ti nĩ, inh patrão ti, ti tỹ Cristo ki rá kỹ. Kỹ inh hỹn ti vĩ han ke tũ nĩ,” he tũg nĩ. Ti tỹ ěg mré Jesus ki rá kỹ Jesus vỹ ti to há nĩ. Kỹ tóg ũn vēsỹrénh mũ ag jagãgtãn tĩ, ag patrão ti. Kỹ tóg há tĩ, ti camarada ag tỹ ti tũ ki rĩr há tãvĩ han kỹ. Tag tómnĩ, vēnh kar mỹ. Tag tỹ ag jyvēn nĩ.

Ōn kỹ Topē kāmén tĩ ag

³ ũ ag tóg virmỹ jykren kỹ nēn ũ tó sór tĩ. Topē vĩ rãn kỹ nĩ ěn tó sór tũ ag nĩgtĩ. ěg Senhor tỹ Jesus Cristo tỹ nēn tó mũ ěn tovānh kỹ ag nỹtĩ ha, vēnh vĩ há ěn, Topē jykre ěn. ⁴ “Ūn mág vỹ tỹ ěg nỹtĩ,” he ag tóg tĩ. Há ra ag tóg jykre tũ nỹtĩ. “Topē hỹn tóg tag tó sór mũ, ti tỹ ěn tó kỹ,” he ag tóg tĩ, ón kỹ, ag tỹ ũ tỹ ag mỹ vēnh vĩ há tó mũ ag kato tē sór kỹ. Kaga ag nỹtĩ, krĩ vēnhmỹ ag nỹtĩ, há kỹ ag tóg fagrĩnh mỹ vĩ mũgtĩ. Ag vỹ tugnĩn jagnē tũ ki vē'ĩ vỹ kutē tĩ, jagnē to jũ ke gé, jagnē to vỹ kónãn, jagnē to jykren kónãn, ⁵ jagnē to féfēn ke gé. Krĩ tũ nĩ ve ag nỹtĩ. Vēnh vĩ há ki kagtĩg ag nỹtĩ. Kỹ ag tóg ón kỹ Topē kāmén to ricon sór nỹtĩ. ⁶ Hỹ, Topē to ěg rico nỹtĩnh mũ, ěg tỹ ěprã ricon sór tũ nỹtĩn kỹ. ⁷ Ha vé, ěg mur kỹ ěg tóg tỹ nēn ũ tũ mur, kỹ ěg ter ken kỹ ěg tóg nēn kar tovānh kỹ tĩg mũ gé. ⁸ Kỹ tóg há tĩ, ěg tỹ ũri vējēn mré ěg kur ven kỹ, tag tãvĩn. ⁹ ěg tỹ rico nỹtĩ sór kỹ tóg inh mỹ ěg tỹ Topē vỹ mranh ha mē tĩ. Kãnhmar ěg tóg nēn ũ to ěn', nēn ũ to ěn' he tĩ, kỹ tag tóg inh mỹ ěg kókén ha mē tĩ. Kỹ ěg tag to nũgme ki vār ke mũ. Pi(jé) há nĩ'. ¹⁰ ěg tỹ jãnkamy mág to ěn kỹ ěg tóg nēn ũ kórég kar han sór tĩ. Ka jãre kórég ri ke ti nĩ, ěg tỹ jãnkamy mág ve sór mũ tĩ. Vēnh jykre kórég vé. Tag to ũ ag tóg Jesus

ki rã tovãnh huri, kÿ ag tóg vêsÿrénh mũ ha, ag tÿ jãnkamy mág to há nÿtĩ tuqnĩn.

Ā rãnhrãj ki rĩr há han nĩ

¹¹ Ag jãvo ā hã vÿ tÿ Topê tũ nĩ. Kÿ vënh jykre kórég tag tovãnh kãn. Ā tÿ nén han ken hã vê, hã vÿ: vënh jykre kuryj, he mũ, Topê kamêg mũ, he mũ, ti ki rã kÿ tũ, he mũ, vënh kar to há nĩ, he mũ, vënh kar to fen nĩ, he mũ, komêr hã vĩ, he mũ gé. ¹² Ēg tÿ ti ki rã kÿ ěg tóg ti jykre to vãsãnsãn ke mũ, ěg tÿ ka kunũnh sór kÿ to vãsãn ri ke. To tar nĩmnĩ, ā tÿ ěg rĩr krÿg ja tũ ve jé. Tag hã to tóg ā jé prêr, Topê ti. Kÿ ā tóg vënh kar mÿ tó ja nĩ gé, kurã ên kã. Ũn e ag vÿ ā vĩ ên mēgmē. Kÿ to tar nĩmnĩ.

¹³ Sÿ ā jyvën sór vê, kÿ Topê vÿ mēnh mũ. Ti hã ne nén kar rĩnrĩr han tĩ', Topê ti. Kÿ Jesus Cristo vÿ inh vĩ mēnh mũ gé. Ti hã ne vënh kãmén há han', pã'i tÿ Põncio Pilatos ên mÿ. ¹⁴ Sÿ tag tó sór vê, ā mÿ, ha mē: ā rãnhrãj ki rĩr há han nĩ. To krónh ke tũg nĩ, to kygnê sór tũg nĩ gé. Tag han kÿ ěg Senhor tÿ Jesus Cristo tÿ vÿn ke ên jãvãnh nĩ. ¹⁵ Ti kurã ki Topê vÿ ti mÿ: “ha tũg,” henh ke mũ. Topê vÿ ā pir mÿ tÿ nén ù kar kri ke nĩ. Kÿ ěg tóg ti hã mÿ vĩ há han ke mũ. Pã'i kar kri tóg tÿ pã'i nĩ. Ũn mág kar kri tóg tÿ ùn mág nĩ. ¹⁶ Ti hã ne ā pir mÿ ter ke tũ nĩ'. Ti hã ne jēngrê kãkã nĩ nĩ', tá ěg jun ke tũ nĩ. Ēprã ke ù vÿ ti ve ja tũ nĩ gé, kÿ ěg tóg ti venh ke tũ nĩ gé, ěg tÿ tÿ ěprã ke nÿtĩn kÿ. Ti hã ne tÿ ùn mág nĩ'. Ti hã ne tar nĩ'. Tũg' he jãvãnh ti nĩ, ti tÿ tÿ ùn mág nĩ ti. Amém.

Ēprã ùn rico ag

¹⁷ Ēprã ùn rico ag mÿ tómnĩ, ag tÿ vëso: “tÿ inh ùn rico mág nĩ,” he tũ nĩ jé. Kÿ tóg há tũ nĩ gé, ag tÿ: “isÿ nén ù kar tÿ tũ nĩn kÿ isóg nén ù jagy venh ke tũ nĩ,” henh kÿ. Ag rico vÿ kãnhmar tũg' henh mũ. Ag jé Topê hã ki nén ù kar ve sór. Ti hã vÿ ěg mÿ nén ù kar nĩm tĩ, ěg fe tÿ mrin ken jé. ¹⁸ Ũn rico ag jé vënh jykre kuryj han, ag jé ājag tũ tÿ vënh kãpãm, ag jé ùn jagãgtar ag jagãgtãn to krónh ke tũg. ¹⁹ Ag tÿ nén ù há kar han kÿ ag tóg kanhkã tá rico nÿtĩnh mũ, kanhkã tá ag tóg vin han ke mũ, ājag tũ ti. Kÿ ag tóg ěg rĩr krÿg ja tũ venh ke mũ gé. Ā tÿ ěprã ùn rico ag mÿ tónh ken hã vê.

²⁰ Timóteo', ā tÿ Topê vĩ mē ja ên kã jatu tũg nĩ, ki króm nĩ, to jykren kÿ. Ũ ag tóg fagrĩnh mÿ vēmén mág han sór tũ, ón kÿ vĩ (ka)mē han kÿ. Ón kÿ ag tóg: “vënh vĩ há vÿ jagnê kato tē tũ,” he tũ, kÿ ag tóg Topê vĩ tÿ jagnê kato tē ên tó sór tũ. Hã ra ag tóg fagrĩnh mÿ vĩ tũ. Ag vĩ mē sór tũg nĩ. ²¹ “Kĩ kanhró ěg nÿtĩ,” he ag tóg tũ, hã ra ag tóg Topê ki rã tovãnh huri. Kórég ag nÿtĩ.

Topê mÿ sóg to vĩ tũ, ti tÿ ājag tÿ ā to tar han jé.

Hã vê.

PAULO TÝ CARTA HAN: TIMÓTEO MÝ CARTA Ů

¹ Paulo tý rá vě. Topě ne inh fěg', isý tý Jesus Cristo apóstolo jě já. Inh mý tóg tó, isý věnh kar mý ěg tý Jesus Cristo tigrin ririr nýtinh ke tag tó já. Topě tý ěg mý nén han sór mün há vě.

² Isý inh kósin tý Timóteo mý rán há vě, isý ů to há távi ní ěn mý. ěg jóg tý Topě mý sóg to ví tí, ti tý ā tar han já, ti tý ā jagāgtān já, ti tý ā krī kuprāg jě ke gé. ěg Senhor tý Jesus Cristo mý sóg tag to ví tí gé.

Paulo tý Topě mý ví há han

³ Topě mý sóg ví há han tí. Ti há mý sóg rānrāj tí, inh jóg'jóg ve ag ri kén. To kygně sór vānh inh nigtī.

Ā tó sóg tí, sý Topě mré věmén ký. To krónh ke tú inh nigtī, kurā kar ki, kuty ki ke gé.

⁴ Isig ký ā tóg fy ja nī. Hā mī sóg ěkrég tí, há ký sóg ā ve sór tāvi nī, inh fe tý mrin ke já. ⁵ Jesus ki rā há han ā tóg nī, ā fe kar tý, ā vóvó tý Lóide fi ri ke, ā mýnh tý Eunice fi ri ke. Fag ri ke han ký ā tóg ti ki rá gé, ki kanhró sóg nī.

⁶ Hā ký sóg ā jyvěn sór mū. Topě vý ā mý věnh rānrāj nīm, isý inh nīgě tý ā kri fi ja nīn ký. ěn to tar nīmni. ⁷ Topě vý ěg mý ā kuprīg jēnē, ěg kanē jur tú nī jé, ěg tar nýtī jé, ěg tý jagnē to há nýtī jé, ěg tý vēso jykrén jé.

⁸ Hā ký ěg Senhor to mý'āg tūg nī. Ti kāmén nī, ký inh kāmén nī gé, isý ti tugnīn se ký jě tag tí. Ký ā tý ti tigrin vēsýrénh ke tag kamēg tūg nī gé inh mré. Topě ví to ěg vēsýrénh tí, há ra Topě tóg to ěg tar han tí gé. ⁹ Ti há ne ěg kren han', ti há ne ěg kuprēg', ěg tý tý ti tú nýtī jé. ěg tý vēsóg ki to vāsān pijé'. Ti há ne to jykrén', ký tóg ěg jagāgtān ký ěg kuprēg, Jesus Cristo tugnīn. ěg tý ti ri ke há nýtī jé tóg ěg kuprēg. Hā ra tóg nén kar han ke to há tag to jykrén ja nigtī. ¹⁰ Ký tóg ůri há ěg mý tó, ěg kren han tí tý Jesus Cristo jēnē kā. ěn vny ěg ter ke tag tý tūg' hé, ký tóg ěg ririr han mū sir, ěg tý ěg rir krýg ja tú ve jé sir, ěg tý ti ví sér kri fi ký. ¹¹ Ký tóg inh mý: "vēnh kar mý inh ví tónh tūg," he ja nī gé, sý tý ti apóstolo jě já, sý ti ví tý vēnh kar kanhrān jé. ¹² Hā ký sóg se ký jě ha. Hā ra sóg mý'āg ke tú nī. Ti ki rá ký sóg jě ha, ti ki kanhró sóg nī, sý ůn ki rá ja ěn ti. Nén ů kar to tóg tar nī, há ký tóg inh ki rir há han ki kanhró nī gé, sý ti mý vēnh fěg ký, isý kurā tý ěgno pétēm há han jé.

¹³ Isý nén tý ā kanhrān ja ěn kā jatu tūg nī. Vēnh ví há vě, sý ā mý nén to ja ti. Tag ki króm ký inh ri kén kāmén nī. Ti ki rá to tar nīmni, vēnh kar to há nīmni gé, Jesus Cristo tý nén han ja ěn ri ke han nī. ¹⁴ Ti tý ā mý vēnh rānrāj nīm ja ěn ki rir há han nī, ů tý Topě ví tý ů han tú nī jé. Topě kuprīg vý ěg

kāki jamā nī. ěn vý ā tar han ke mū, ā tý ti ví tó há han ke to.

¹⁵ Ha vé, ga tý Ásia tá ke kar ag vý isovānh kán, Fígeló ke gé, Hermógenes ke gé. Tag mē ā hýn huri. ¹⁶ Topě mý sóg to ví tí, ti tý Onesíforo mré ke fag jagāgtān jé, ůn tūg mū ěn ti. Iso há tāvi ti nī ja nigtī. Iso mý'āg tú ja ti nigtī, ise ký jě (há) ra. ¹⁷ Ti tý cidade tý Roma tag ki jun ký tóg inh jāvānh tāvi han ja nī, ký tóg kejēn inh ve ja nī. ¹⁸ ěg Senhor hýn ti jagāgtān ke mū, ti tý kurā tý ěgno ki ti kren han já, ký tóg inh mý sér tūnh mū. Ki kanhró ā tóg nī, ti tý ěfeso tá inh ki rir há han ja ti. Sý ā mý Onesíforo jykre tón há vě.

2

ěg vāsān ke

¹ Inh kósin', Jesus Cristo ne ā tar han ke mū', ký krónh ke tūg nī. ² Inh ví mē ā, sý ůn e ag kanhrānrān ký. Tag tómnī gé, ů ag mý. Ů tý krónh ke tú ag mý tómnī, ů tý ā kóm ag kanhrān ke to jykre há nýtī ag mý.

³ ěg tý Jesus tigrin vēsýrénh ke to tar nīmni inh mré, Timóteo'. Jesus Cristo soldado ri ke ěg nýtī. ⁴ Soldado jykre tag to jykrén nī. Ag pi(jé) vyr mý jykrén tí', soldado ag. Ājag pā'i ví ki há han ag tóg tí, ājag pā'i tý ag to há nī jé. Hā ký ag tóg vyr mý ganho ve sór tú nigtī. Soldado ag ri ke han nī gé, Timóteo'.

⁵ Ký ů ag tý corrida han mū ag jykre to jykrén nī gé. Ag corrida vý to vēnh jykre nī. Corrida to vēnh jykre ěn há han ag tí, ag tý ganhar ken já. Ů tý corrida han mū ag ri ke han nī, Timóteo'.

⁶ Ký ěpy ki rir tí ag vý rānrāj mág han tí gé, há ký ag tóg krān ký ti kanē ko tí. Ag ri kén ā tóg venh ke mū gé, ā tý nén ve sór mū tí, ā rānrāj mág ký, ha vemni.

⁷ Tag to jykrén há han nī, sý ā mý tó mū tag to. Ký ěg Senhor vý ā tý to jykrén há tāvi han ke mū sir. ⁸ Jesus Cristo mī ěkrén nī. Ti ter kar ký tóg rir mán. Ti jóg'jóg ve vý tý Davi ja nigtī. Hā tó sóg tí, ti kāmén ký. ⁹ Hā ký sóg se ký jé, ferro tý mýr. "Ti hýn tý ůn jykre páno nī," he ag tóg tí iso, há ký ag tóg ferro tý isé. Hā ra Topě ví pi(jé) se ký nī nī'. Tāmī tóg tí ha. ¹⁰ Hā ký sóg ise ký jě (há) ra ti to tar nī, Topě tý ůn kuprēg mý ag jagfy, ag krenkren jé, ag tý Jesus Cristo ki ge tigrin, ag tý ti tugnīn kanhkā tá junjun jé. ¹¹ Vēnh ví há vě, tag tí, ha mē: ěg tý ti tigrin kāgter mū ra ěg tóg tí mré ririr mán ke mū gé. ¹² ěg tý ti tigrin nén ů jagy kar to tar nýtīn ký ěg tóg tí mré tý ůn mág nýtīnh ke mū gé. ěg tý ti tovānh ký tóg ěg tovānh ke mū gé. ¹³ ěg tý ti to krónh ke tí ra tóg ěg to krónh kenh ke tú nī jāvo. Ti pi(jé) ón tí', há ký tóg ěg to krónh kenh ke tú nī gé, ti tý: "krónh ke tú inh nī," hen ký.

ěg tý Topě rānrāj han há han ke

¹⁴ Tag tómnī, vènh kar mý. Tý ag jyvèn nī, ký ag jyvèn tar han nī gé. Topè vỹ ã vī mèn̄h mū. Ag mý: “èg kato tē mū ag vī kafān sór tūg nī,” hemnī. “Jagnē vī kafān pi(jé) èg tar han mū’.” Ū tý tag mē ký tóg krónh ke sór mū,” hemnī ag mý. ¹⁵ Vāsān ra, Topè tý ã rānhrāj to: “há ti nī,” he jé, ã tý ã rānhrāj to mý’ag tū nī jé. Topè vī to vāsān nī, ã tý ki kanhrān há han jé, ã tý vènh kar mý tó há han jé gé. ¹⁶ Ū tý kanhir ký nēn ū kórég tó ký jēmē sór tūg nī, ūn vī (ka)mē èn vī ti. Ū tý tag tó mū ag vỹ Topē to kórég távī nýtī, ký ag vī vỹ ag kókén ke mū, ký tóg ag jykre pāno pē han mū. ¹⁷ Vènh vī tý ge vỹ èg kar kókén ke mū, komēr hā, ti tý vènh kar kri rūm ken ký. Vènh kaga kórég tý vènh kar kri rūm ke ri ke ti nī.

Ū tý vènh vī tý ge han mū vỹ tý Himeneu nī gé, Fileto ke gé. ¹⁸ Tag ag vỹ un’ón tī, Topē vī to. “Rīr mān ri ke han èg huri, èg tý Cristo ki gen ký, hā ký èg rīnrīr mān ke tū nýtī ha, èg ter kar ký, Jesus kātīg mān ký,” he ag tóg tī. Ag tý tag tó ký ag tóg ū ag tý Jesus to krónh ke han tī, ký ag tóg Cristo tovānh mū ha ag tugrīn.

¹⁹ Èg tý ĩn han ký èg tóg ti tý kri jē jafā èn tar han tī. Èn ri ke ti nī, Topē jykre tī. Jesus Cristo kāme vỹ há nī, ký tóg tūg’ henh ke tū nī, ū ag tý ón ký to vī mū (hā) ra. Èg tý ti ki ge ký nýtīn ký tag vỹ èg to rán ký nī, ha mē: “èg Senhor vỹ ã tū ag ki kanhró nī,” he tóg mū.

Kar ký tag vỹ rán ký nī gé, ha mē: “vènh jykre pāno tovānh kān ra, ājag tý: inh Senhor vỹ tý ti nī, Jesus ti, he jé,” he tóg mū. Cristo jykre to ken hā vē. Ón vānh ti nīgītī.

²⁰ Ha vé, ĩn mág krēm kukrū vỹ e nýtī. Ū vỹ ouro tý há nýtī, ū vỹ prata tý há nýtī. Ký ū vỹ ka tý há nýtī gé, ū vỹ go’or tý há nýtī gé. Kukrū há vỹ tý vējēn né nī, ký ūn kórég vỹ tý vāfár né nī gé. ²¹ Ký tóg ge nī, ū tý kanhir ký nēn ū kórég tó (ka)mē èn ag. Kukrū kórég ri ke ag nýtī. Hā ký Topē tóg ag mý: “inh rānhrāj han ra,” henh ke tū nī sir. Èg tý ti kórég tovānh kān èg tóg kukrū há ri ke nýtī, ký Topē tóg èg mý: “inh rānhrāj han nī,” henh ke mū gé sir. Ti tū vỹ tý èg nýtīnh mū, ký tóg èg mý ã rānhrāj nīm sór mū, èg tý han jé. Ký èg tóg vēsýmēr han sór mū sir, ti tý èg mý tó ký, ký tóg Topē mý sér tī.

²² Kyrū ag vỹ nēn ū kar to én (ka)mē nýtī. Èn tovānh kān. Vènh jykre há hā mī tīg sórmnī. Jesus ki rá hā to jykrén nī, vènh kar to há nīm̄nī, krī kuprā nīm̄nī, ū tý èg Senhor mré ke ag to, ūn jānhkri ag to, vènh kar to ke gé.

²³ Ū ag tóg ón ký: “Topē hỹn tag tó sór mū, ti tý èn tó ký,” he sór tī. Topē tý nēn tó vānh èn tó sór ag tóg tī. Tag tugrīn jagnē to jū tóg kutē tī, hā ký ag mré to jykrén sór tūg nī. ²⁴ Ū tý Topē mý rānhrāj tī jé vènh kar to há nī. Ti tý kānhmar ag to jūn ký tóg tý ū nỹ. Ti tý komēr

hā vī ký tóg há tī, ag kanhrān jé, vènh kar to fe há nīn ký. ²⁵ Ū tóg ti vī kafān sór mū. Èn mý tóg vī há han ke mū. Komēr hā tóg ag mý Topē vī tónh ke mū, Topē tý ag jagāgtān jé, ag tý ājag jykre tovānh ký, vènh vī há há nón mū jé. ²⁶ Ký ag krī hā nýtīnh mū. Japo tū vỹ tý ag nýtī ja nīgītī, ti tý ag se jan ký, ag tý ti rānhrāj han jé. Ag tý ti tovānh ký Topē tóg ag krenkren han ke mū. Ký tóg ag tý Japo jykre tag to vènh nenh to ag tar han ke mū, èg ke gé. Ký tóg há tī.

3

Kurā tý ègno to hā vènh jykre

¹ Tag to jykrén, ha mē. Ga tý tū’ henh ke to há èg tóg nēn ū jagy ve kān ke mū. Vènh kar tý vènh jykre pāno han mū ve jé èg tóg ke mū.

² Ājag jykre hā han sór jé ag tóg ke mū. Nēn ū kar to én jé ag tóg ke mū, ag rico nýtī jé. “Tý inh ūn mág nī, tag han inh tī, tag han inh tī,” he jé ag tóg ke mū. Jagnē to vī kónān jé ag tóg ke mū. Ājag panh vī ki hā han ke tū ag tóg nī. “Kórég ti nī,” he jé ag tóg ke mū, ū tý ag mý nēn ū há nīm mū ra. Topē to ag é henh ke mū gé. ³ Jagnē to jykre kórég ag nýtīnh mū, ājag krē to ke gé. Jagnē mý vènh pāte fón ke tū ag nī gé. Jagnē to ag un’ón ke mū. Vēsō jykrén ke tū ag tóg nī. Ag tý ū vóg kónān ký tóg ag mý sér tīnh mū. Vènh jykre há kato tē jé ag tóg ke mū. ⁴ Ājag régre ag vatānh tá ag tóg ag to vī kónān ke mū gé. Ū tý ājag jykre kórég to ag vóg kónān ke tag kamég vānh ag nýtī. Vēsō ag tóg: “vènh kar káfór vỹ tý inh nī,” henh ke mū gé. Ag tý Topē to há nýtīnh ke vē vē, hā ra ag tóg ājag tý nēn to én mū èn hā han sór ke mū. ⁵ Ón ký ag tóg Topē to há nī ve nýtīnh mū, hā ra ag tóg ti jykre han sór ke tū nī, ti tý èg tar han tī tag vỹ ag mý há tū nīnh mū. Ū tý ge ag tovānh nī, vỹ.

⁶ Ag kāmī ū ag vỹ ĩn kar mī mūnh mū, ký ag tóg ūn týtá jykre tū fag mré vēmén sór ke mū, ū tý Topē vī mranh tī fag, ūn én sór (ka)mē fag. Èn fag mý ag tóg vīnh mū, fag tý ag vī ki han jé. ⁷ Ón ký fag tóg vènh kanhrān to tar nýtīnh mū, hā ra fag tóg vènh vī hā ki kagtīg nýtī, hā ký fag tóg ag vī ki han mū, ū tý fag mý ón mū ag vīn ki. ⁸ Ū tý fag mré vēmén mū èn ag vỹ Topē vī kato tē nýtī, vènh vī há èn kato. Vāsý Janes vỹ Moisés vī kato tē ja nīgītī, Jambres ti ke gé. Ag ri ke ag nýtī, Topē vī kato tē ag tóg tī, ū tý fag nón mū èn ag. Vènh jykre pāno han (ka)mē ag tóg nýtī, krī tū ag nýtī. Ón ký ag tóg Jesus ki ge nýtī ve nī, ag tý ón ký ti vī tón ký. ⁹ Hā ra ūn e vỹ ag vī kri fīnh ke tū nī, ha vemnī. Vènh kar vỹ ag krī tū tag venh ke mū, ha vemnī. Janes mré Jambres ri ke han jé ag tóg ke mū. Vènh kar vỹ ag krī tū ki kanhró ja nýtīgītī gé, Janes mré Jambres ti.

Ěg tý Topě to tar nýtĩn kŷ ěg nén jagy věnh ke mŷ

¹⁰ Ag jăvo ā tóg inh ví kri fi há han tí, Timóteo'. Isŷ nén han mŷ ěn ri ke han ā tóg tí gé. Isŷ nén ve sór mŷ ěn ve sór ā tóg tí gé. Isŷ Jesus ki rā ri ke han ā tóg tí gé. Isŷ koměr hā ví ri ke han ā tóg tí gé. Isŷ věnh kar to há nĩ ri ke han ā tóg tí gé. ¹¹ Ag tý inh vóg kónān ve ja ā nĩ gé, isŷ nén ū jagy věg tí ěn tí. Inh vóg kónān tý hěn ri ke han ja ag tóg, Antioquia tá, Icónia tá, Listra tá ke gé. Ter kren pē han inh, tá. Hā ra ěg Senhor tóg inh jy nĩgān. ¹² Ha vē, ěg tý Jesus Cristo jykre mĩ mŷn kŷ ěg kar tóg ag tý ěg vóg kónān venh mŷ. ¹³ Ěg jăvo ūn jykre pāno ag vŷ koměr hā věnh jykre pāno han kān kŷ nŷtĩ, ūn un'ón mŷ ag ke gé. Ū ag lograr ke ag tóg tí, hā ra ag tóg ag lograr ke tí gé, věnh kato.

¹⁴ Ag jăvo isŷ ā mŷ nén tó ja ěn mĩ tĩg nĩ, ā tý nén mē ja kar ěn mĩ, ā tý ki rā kŷ jē ěn mĩ. Isŷ ā kanhrān ja ěn to tar nĩmĩ. Inh jykre ki kanhrō ā tóg nĩ. ¹⁵ Ā sĩ kā ā tóg Topě ví mē, ā kónēg kā. ěn kā ā tóg Topě ví tý rán kŷ nĩ ěn mē. Topě ví tý rán kŷ nĩ ěn to jān kŷ ā tóg ki kanhrān mŷ, ěg tý Jesus Cristo ki rā tugnĩn krenkren ke mŷ ti.

¹⁶ Ū tý hěn ri ke ag vŷ Topě ví ránrán ja nĩgtĩ. Hā ra Topě kuprĩg tóg ag mŷ tó ja nĩgtĩ, ag tý nén rán ke tí, hā kŷ ag tóg ránrán. Tĩ ví rán kŷ nĩ to ken kŷ ěg tóg věnh ví há ki kanhrān mŷ, kŷ ěg tóg kāmén há han ke mŷ gé. Ěg mŷ tóg ěg tý kŷgnē ja ěn ven tí, kŷ ěg tóg jagnē mŷ ven tí gé. Tý Topě tóg ěg jyvēn mŷ gé, tí ví rán kŷ nĩ ki, kŷ ěg tóg jagnē jyvēn ke mŷ gé. Kŷ ěg tóg věnh jykre kuryj ki kanhrān tí gé, tí ví rán kŷ nĩ ki, ěg tý jagnē mŷ tó jē. ¹⁷ Topě tí vŷ tý ěg nŷtĩ. Tĩ pi(jé) ěg tý věnh kŷgnē ve sór mŷ'. Ěg tý kŷgnēg tú nŷtĩn kŷ ěg tóg nén ū kar há han to tar nŷtĩ. Tĩ tý tag ve sór vē, hā jē tóg ěg mŷ ā ví jēnē ja nĩgtĩ.

4

¹ Inh kósĩn', sŷ ā jyvēn ke vē, ha mē, kŷ Topě vŷ mēnh mŷ, Jesus Cristo tí ke gé, ū tý věnh kar jykre tugnŷm ke mŷ ěn tí, ūn rĩnrĩ nŷtĩ ag jykre, ūn kăgter nŷtĩ ag jykre ke gé. Vŷn ke mān jē tóg ke mŷ, ha vemnĩ, kŷ tóg tý pā'i mág jēnh mŷ, ha vemnĩ. Ěg Senhor rĩnve sóg ā mŷ: ² "Topě ví kāmén ra," henh mŷ. Kejēn ag tóg mē sór tí, kejēn ag tóg mē sór tú nĩgtĩ. Ge ra ag mŷ kāmén nĩ. Ag jyvēn nĩ, ag mŷ ag tý věnh kŷgnē ja ěn tómnĩ, ag jyvēn tar han nĩ, ag tý mē jăvānh kŷ. Ag jyvēn to krónh ke tũg nĩ, ag tý kejēn Jesus ki rā sór jē. Topě ví tó há han nĩ. ³ Kurā tý ěgno to hā ag tóg jēmē sór ke tú pē nĩnh mŷ, věnh ví há tí, ha vemnĩ. Kŷ ag tóg věnh ví kórég nón mŷ sór mŷ, ag tý nén to ěn mŷ ěn tí. Ū tý ón kŷ ag mŷ tónh ke mŷ ěn vŷ vēme sér tónh ke mŷ, kŷ tóg ag mŷ sér tĩnh mŷ. ⁴ Vēnh ví há jēmēnh

ke tú ag nĩ, hā kŷ ag tóg věnh ó jēmēnh ke mŷ sir.

⁵ Ag jăvo nén ū kar to jykrén há han nĩ. Ā tý nén ū jagy ve kŷ kato tar nĩmĩ. Cristo to vēme sér ěn kāmén nĩ, věnh kar mŷ. Ā rānhrāj ki rĩr há han nĩ gé.

⁶ Ag hŷn kānhmar isén ke mŷ, Jesus Cristo tugrĩn. Hā ra tóg inh mŷ tý nén ū tú nĩ. Jesus tugnĩn ke vē, iser ke tí, hā kŷ tóg inh mŷ tý nén ū tú nĩ. ⁷ Kejēn ěg tóg rará tí, kŷ ěg tóg vāsān tí. Ěg tý rará to vāsān ri ke han inh, Topě rānhrāj han kŷ. Ěg tý carreira han kŷ ěg tóg vāsān tāví han tí gé, ěg tý ganhar he jē. Vēnhvó tāví han ěg tóg tĩgtĩ. Tag ri ke han inh, isŷ Topě rānhrāj han kŷ. Tĩ rānhrāj han kān inh huri. Tĩ ki rā tovānh ja tú inh nĩgtĩ. ⁸ Ū tý carreira ki ganhar he mŷ ěn vŷ ka fėj tý coroa ganhar he tí. ěn ri ke nĩm jē tóg ke mŷ inh mŷ, Topě tí, inh jykre kuryj to. Nĩm han kŷ tóg nĩ nĩ, Topě tý inh mŷ nén nĩm ke mŷ tí, ag tý coroa vēg mŷ ěn ri ke tí. Kurā ěn kā tóg inh mŷ nĩm ke mŷ, ěg Senhor tí. Vēnh kar mŷ tí nĩm ke mŷ gé, ū tý tí kătĩg jăvānh kŷ nŷtĩ ag kar mŷ.

Paulo tý nén ve ja

⁹ Kuri inh venh kătĩg. ¹⁰ Demas vŷ isovānh kŷ vyr. Ěprā vēnh jykre han sór tí nĩ, hā kŷ tóg isovānh kŷ Tessalónica ra vyr. Crescente vŷ Galácia ra vyr, kŷ Tito vŷ Dalmácia ra vyr. ¹¹ Lucas vŷ inhhā inh mré nĩ nĩ. Marcos pére kătĩg, tí tý inh rānhrāj han jē. Tag to tóg tar nĩ. ¹² Tíquico jēnē inh, tí tý Éfeso ra tĩg jē. ¹³ Kŷ, ā kătĩg kŷ inh mŷ inh capo ma kătĩg. Trôade tá tí nĩ, Carpo ĩn krēm. Kŷ inh mŷ inh livro gé kătĩg gé, livro grĩngrĩn kŷ nŷtĩ ěn mré hā, nén ū fār ki rán kŷ nŷtĩ ěn mré. Isŷ livro ěn venh há pē tóg tí.

¹⁴ Alexandre, ū tý ferro tý nén ū kar han tí ěn vŷ iso kórég tāví nĩ. Ěg Senhor vŷ tí jykre kórég to tí vóg kónān ke mŷ. ¹⁵ Tĩ kamēg ra. Inh ví kato tē mág han tóg.

¹⁶ Fóg tý pā'i vŷ inh ki inh jykre jēmē pin huri. ěn kā ū tóg inh mré ve ja tú nĩ. Isovānh kān ag tóg. Topě mŷ sóg to ví tí, tí tý ag mŷ věnh pāte fón jē. ¹⁷ Ag jăvo ěg Senhor vŷ isar han, tí tý inh mré tag kā jē nĩn kŷ. Hā kŷ věnh kar vŷ tí ví mē huri, isŷ ag mŷ kāmén kŷ. Povo kar ag vŷ hur mē kān. Kŷ ěg Senhor tóg inh jy nĩgān, ag tý mĩg mŷ inh fón tú nĩ jē. ¹⁸ Inh jy nĩgān mān jē tóg ke mŷ gé, Nén-Kórég tý isŷ hē ri ke tú nĩ jē. Inh ki tóg rĩr há han ke mŷ, sŷ kanhkā ra tĩg há han jē, tí nĩgja ra. Tĩ hā mŷ ěg ví há han ke mŷ'. Kŷ tóg tũg' henh ke tú nĩ, ěg tý tí mŷ ví há han ke tí. Amēm.

¹⁹ Priscila fi mré fi mén tý Áquila mĩ sóg ěkrég tí, Onesiforo mré ke fag mĩ ke gé. ²⁰ Erasto vŷ Corinto tá nĩ nĩ. Jăvo Trófimo tóg Míleto tá kaga nŷ ja nĩ, isŷ tá kătĩ mŷn kā.

²¹ Kur kãtĩg mẽ han, prỹg tỹ kusa tá krỹg tũ ki. Êubulo vỹ ã mũ êkrég tĩ, Prudente ti ke gé, Lino ti ke gé, Cláudia fi ke gé, êg régre kar ag mré hã. Ęn ag vỹ ã mũ abraços jẽnêg tĩ.

²² Ęg Senhor mũ sóg to vĩ tĩ, ti tỹ ã tar han jé, ti tỹ ã jag kar tar han jé gé.
Hã vê.

PAULO Tÿ ÇARTA HAN: TITO Mÿ CARTA

¹ Paulo tÿ rá vë. Sÿ Tito mÿ rán há vë. Topë mÿ sóg rânhräj tigtí, kÿ Jesus Cristo vÿ inh fëg, sÿ tÿ ti apóstolo jë jë. Topë tóg ëprá ke ù ag kuprëg, ag tÿ ti ki ge jë. Kÿ tóg inh mÿ: “ha isÿ ùn kuprëg ja ag mÿ tónh tÿg,” he ja nì. “Ag mÿ inh ví ti kámén nì, sÿ ki há tó mü ên ti, ag tÿ ã ví jëmë kÿ inh ki ge há han jë,” he ja tóg nì. ² Topë vÿ ëg mÿ: “rír krÿg ja tú ve jë ájag tóg ke mü,” he ja nì. Há ve sóg ëg tóg mü. Topë tÿ nén tón há vë, väsÿ, há ra tóg ón tú nigtí. ³ Váhã tóg ëg mÿ ã ví tag jënë ja nì, ti tÿ ëg mÿ jënënh ke kurá ki. Jesus tÿ tóg ëg mÿ jënë ja nì. Há to Topë tóg inh mÿ: “ha vënh kar mÿ tónh tÿg,” he ja nì, ëg kren han tí ên ti.

⁴ Há kÿ sóg ã mÿ tó mü, Tито'. Inh kósín pë vÿ tÿ ã nì, ã tÿ inh mré Jesus ki rá kÿ jën kÿ. Èg jóg tÿ Topë mÿ sóg to ví tí, ti tÿ ã tar han jë, ã krí kuprá nì jë ke gé. Èg kren han tí tÿ Jesus Cristo mÿ sóg tag to ví tí gé.

Tito tÿ Creta ki ge ag ki rír

⁵ Á mÿ sóg: “ha ver goj vâso tÿ Creta tá jë,” he ja nigtí, ã tÿ tá isÿ nén han kân ja tú ên han kân jë. Há kÿ sóg ã mÿ: “cidade kar ki igreja to pâ'i vin,” he ja nì. Á tÿ ù kuprëg kÿ, ti tÿ tÿ pâ'i jë jë, kÿ tag to jÿkrén nì, ha mē. ⁶ Ûn káme kórég tú jávánh jë á tóg ke mü, ùn prú pir han kÿ nì ti. Ti krë tÿ Jesus ki rá kÿ tóg há tÿnh mü, ag tÿ nén ù vënhmÿ han tú nín kÿ, ájag panh ví jëmënh kÿ.

⁷ Há vé, ù tÿ tÿ igreja to pâ'i jë sóg kÿ tóg tÿ ùn jÿkre há jënh mü, ù tÿ Topë tú ki rír há han mÿnh ke mü ti. Ti tÿ ã mré ke ag to: “ag káfór vÿ tÿ inh nì,” henh ke tú vë. Ûn fe tÿ gÿm ke (ka)më vÿ há tú nì, ù tÿ vinho kron (ka)më ti, ùn jÿ (ka)më ti. Kÿ tóg ã tÿ rico kenh ke há to én ke tú nì gé. ⁸ Ti tÿ ù tÿ kuvar há tá kámÿ ag mÿ: “inh mré jë,” henh kÿ tóg há tí, ti tÿ vënh jÿkre há to há nín kÿ, ti tÿ vëso jÿkrén kÿ, vënh jÿkre kuryj han kÿ, Topë ví há ki króm kÿ, ti tÿ vënh kanhrän kÿ tÿg kÿ. ⁹ Topë ví mē ja tóg nì. Kÿ ti tÿ tag ká jatú tú nín kÿ tóg há tí gé. Kÿ tóg ù tÿ ã ví mēg mü ag kanhrän há han ke mü gé, ag jÿvën há han jë tóg ke mü gé. Û tÿ ti ví kafän mü mÿ tóg to há han ke mü gé, ti tÿ ká jatú tú nín kÿ.

¹⁰ Há vé, ù tÿ hën ri ke ag tóg mē jávánh nÿtí. Véké ag tóg ón kÿ vëmén tí. Ag tÿ ù lograr he sóg vë. Judeu ag vÿ tag to tar nÿtí, ha mē. ¹¹ Èg tÿ ag ví tÿ tÿg' henh ke vë. Há vé, ù fag ne ag ví kri fi sór mü, kÿ fag tóg Topë ví továnh sór mü, fag mén mré há, fag krë mré há. Un'ón ag tóg tí, ù tÿ fag kanhrän sór mü ag. Há ra ag tóg há to nén ù ve sór mü, jänkamy ti, ag tÿ rico nÿtí jë. ¹² Ag kāmí ù vÿ ki há tó ja nì, ag jÿvën tí ù, ti tÿ ag kato

të kÿ tag tón kÿ, ha mē: “Creta tá ke ag vÿ tÿ ùn ón mé nÿtí,” he ja tóg nigtí. “Míg jÿ ri ke ag nÿtí. Rânhräj vánh ag nÿtí, há ra ag tóg jën mág távi han sór tí,” he ja tóg nigtí. ¹³ Há ra tóg ge nì. Há kÿ ag jÿvën tar han nì, ag tÿ Topë ki rá to tar nÿtí jë. ¹⁴ Ag mÿ: “Judeu ag tÿ vënh ó tó mü jëmë sór tÿg nì,” hemní. Kÿ ag tóg ag mÿ ëprá ke jÿkre tó sór mü gé, ù tÿ Topë ví há mē vánh ag. Èg mré ke ag mÿ ké, ag tÿ ù tÿ ge ví jëmë tÿg jë. ¹⁵ Há vé, ù tÿ vënh jÿkre kuryj han mü mÿ tóg kuryj kar tí, jávo ù tÿ vënh jÿkre pāno han mü mÿ tóg pāno kar tí gé, ù tÿ ti ki ge tú ag mÿ. Ag krí vÿ kórég nì, kÿ ag tóg ájag jÿkre pāno to: “há tí nÿ;” he tí, jávo ag tóg vënh jÿkre há to: “kórég tí nÿ;” he tí gé. ¹⁶ “Topë ki kanhró ëg tóg nì,” he ag tóg tí, ón kÿ. Há ra ag tóg tí jÿkre han vánh nÿtí. Ag tÿ tí jÿkre han vánh ki ëg tóg vég tí, ag ón mü tí. Û tÿ ge to tí kórég nì, Topë tí, ag tÿ tí ví ki króm sór tú pë nÿtín kÿ. Nén ù há han ki kagtÿg ag nÿtí.

2

Vënh kar jÿvën há han nì

¹ Ag jávo Topë ví kámén há han nì, ã tÿ ag jÿvën kÿ, Tито'. ² Kófa ag mÿ: “nén ù há há to jÿkrén nì,” hemní. “Gój fa kron sór tÿg nì. Nén há kar há han sórmnì. Vëso jÿkrén nì. Ti ki rá há han kÿ nÿtímnì. Jagnë to há nÿtímnì. Ti továnh sór tÿg nì;” hemní, kófa ag mÿ.

³ Kÿ kófa fag jÿvën nì gé. “Vëso jÿkrén nì,” hemní fag mÿ. “Ù to ví kónän tÿg nì. Vinho to én sór tÿg nì. Vënh jÿkre há há han nì, vënh kar tÿ ve jë. ⁴ Kÿ ájag tóg tátäg fag kanhrän há han ke mü,” hemní fag mÿ. “Fag kanhrän nì, fag tÿ ájag mén to há nÿtí jë, fag krë to, ⁵ fag tÿ vëso jÿkrén jë, nén ù vënhmÿ han sór tÿg jë, fag tÿ ájag ín ki rír há han jë, vënh kar mÿ ví há han jë, fag tÿ ájag mén ví mranh sór tÿg jë, hemní, tátäg fag mÿ,” hemní, kófa fag mÿ. Fag tÿ tag han kÿ ù tóg Topë ví to é henh ke tú nì, fag tugrín.

⁶ Kyrú ag jÿvën nì gé. Ag mÿ: “nén ù kar to jÿkrén há han nì, ájag tÿ ëg tÿ nén to én tí ên han tú nì je,” hemní. ⁷ Tag han ní gé, Tито', vënh kar tÿ ã jÿkre há tag ve kÿ ã kóm vënh jÿkre há han sór jë gé. Á tÿ ag kanhrän kÿ ki há tómnì. Kanhir kÿ ví tÿg nì. ⁸ Topë ví tó há han nì, ù tÿ ã to: “kygnë ti huri,” he tú nì jë. Kÿ ù tÿ ëg kato tē mü ag vÿ nén ù tónh ke tú nì. Kÿ tóg ag mÿ'a tÿnh mü, ag tÿ ón kÿ ëg kato ví ja nín kÿ.

⁹ Û mÿ rânhräj tí ag jÿvën nì gé. Ag mÿ: “ájag patrão ví han nì,” hemní. “Ti mÿ há ên han nì, ti tÿ ájag mÿ ví há han jë. Ti ví kafän tÿg nì. ¹⁰ Ti tú péju(g) tÿg nì. Ti tú ki rír há han nì, ti tÿ ã to ví kónän tú nì jë. Á tÿ ti tú ki rír há han kÿ tóg Topë ví to ví há han ke mü, ëg kren han tí ên ví to, ã patrão ti, ti tÿ Topë ví mē kÿ,” hemní, ù mÿ rânhräj tí ag mÿ.

¹¹ Topē tóg ěg jagāgtān sór mū, ěprā ke kar ag, kŷ tóg ěg kren han sór mū. Hā jé Jesus tóg kātġg ja nī. ¹² Kŷ tóg ěg kanhrān sór mū gé, ěg tŷ ti kato tē tū nī jé, ěg tŷ nén ũ to ěn sór ti ěn han tū nī jé gé, ěg tŷ ga kri mūn kŷ. ěg kanhrān sór tóg mū, ěg tŷ vēso jykren jé, vēnh jykre kuryj han sir, Topē jykre ti. ¹³ Ti kātġg ve sór ěg nŷtī, hā kŷ tóg ěg mŷ sér ti. Tŷ ti pā'i mág tāvi nī, Topē ti. Tar tāvi ti nī, ěg kren han tŷ tŷ Jesus Cristo ti ke gé. Ti ve jé ěg tóg ke mū, kŷ tóg sīnvī tīnh mū, sér pē. Hā kŷ tóg há tŷ, ěg tŷ tag ki mū há han kŷ. ¹⁴ ěg jagfy tóg ter ja nī, ti tŷ ěg jykre kórég ěn kókén jé. Kŷ tóg ěg kykŷg mū, ěg jānhkri nŷtī jé. Kŷ ěg tóg tŷ ti tŷ nŷtīnh mū sir, vyr mŷ. ěg pi(jé) tŷ ũ tŷ nŷtī ha'. Ti tŷ vŷ tŷ ěg nŷtī, ěg tŷ vēnh jykre há to tar nŷtī jé.

¹⁵ Tag kar tómnī, Tito'. Tŷ ag jyvěn tar han nī gé kejěn. Ā tŷ vē mŷr, ā tŷ ag jyvěn ke ti, kŷ ũ jé ā to ě he tŷg.

3

Topē jykre

¹ Ag mŷ: "governo vī jēměmnī, ěg pā'i vī ti," hemnī. "Ag vī ki króm nī. Ag tŷ nén ũ há to: han nī, hen kŷ han sórmnī, vēsŷměr," hemnī. ² "Ū to vī kónān tŷg nī," hemnī ag mŷ. "Ū vī kafān tŷg nī. Vēnh kar mŷ vī há han nī. Vēnh kar mŷ koměr hā vīmni," hemnī ag mŷ. ³ Ha vé, vāsŷ ěg tóg kórég nŷtī ja nġtī gé. Ki kagŷg nŷtī ja ěg nġtī. Ti vī mranh ja ěg tóg nġtī gé. Vāgfor mū ja ěg tóg nġtī, kŷ ěg tóg ũ tŷ ón kŷ ěg mŷ vēnh jykre tó mū ěn vī han ja nġtī gé. ěg tŷ nén to ěn mū ěn han kān ja ěg tóg nġtī, nén ũ vēnhmŷ kar ěn ti. Vēnh jykre pāno han ja ěg tóg nġtī. Jagně tŷ to ěn ja ěg tóg nġtī. ěg jykre kórég tag vŷ vēnh kar mŷ kórég nī ja nġtī. Jagně to jŷgŷŷ (ka)mě (pě) ja ěg tóg nŷtġtī. ⁴ Vāhā ěg tóg ki kanhró nŷtī, Topē tŷ ěg jagāgtān kŷ, ěg kren han tŷ ti. Ti tŷ ěg to há nī mě ěg tóg vāhā. ⁵ ěg pi(jé) vēnh jykre kuryj han ja nġtī'. Hā ra tóg ge ra ěg jagāgtān ja nġtī, hā kŷ tóg ěg kren han mū sir. ěg han mán ja tóg nī, ěg kygpe kŷ nŷtīn kŷ. Ā kuprġg tŷ tóg ěg han mán, kŷ ěg tāg nŷtī ha. ⁶ ěg mŷ tóg ā kuprġg jěně, ti tŷ tŷ ěg jagrě nī jé. Jesus Cristo hā tugrġn tóg ti jěně, ěg kren han tŷ ěn hā tugrġn. ⁷ Hā kŷ tóg ěg mŷ vēnh pāte fón mū sir. Ti tŷ ěg jagāgtān hā vé. Kŷ tóg ěg mŷ ā tŷ tovānh sór mū. Hā tó ja ti nī. Rġr krŷg ja tŷ ve jé ěg tóg ke mū. ěg tŷ tag ve jé tóg ěg mŷ ā kuprġg jěně.

⁸ Tag vŷ ki hā ke nī. Hā kŷ vēnh kar mŷ tómnī, ag jyvěn to krónh ke tŷg nī. Ū tŷ Topē ki ge mū ag jyvěn há han nī, ag tŷ vēnh jykre há hā han sór jé. Kŷ ag tóg tag há to vāsān ke mū. Tag vŷ há nī. Kŷ tóg ěg mŷ nén ũ há han ke mū gé, vēnh jykre há ti.

⁹ Judeu ũ ag tóg véké ón kŷ vēmén sór ti. Tag jěmě sór tŷg nī. Ājag gufā ag jġji tó sór ag

tóg ti. Jagně vī kafān ag tóg ti. Kŷ ag tóg Topē tŷ vāsŷ ěg jyvěn tŷ ěn to jagně vī kafān mū gé. Tag kar vŷ ěg mŷ nén ũ há han ke tŷ nī. Nén ũ tŷ vē, tag ti, hā kŷ jěmě sór tŷg nī. ¹⁰ Ū tŷ vyrmŷ vēnh jykre han sór kŷ ti mŷ: "ke tŷg ra," hemnī. "Ke tŷg ra," he régre han nī, ti tŷ kánhmar ā vī jěměg tŷ nġn kŷ. Tag pāte ti tovānh nī, ti tŷ mě jāvānh nġn kŷ. ¹¹ Ti jykre vŷ pāno tāvi nī. Topē vī mranh ti tŷ. Topē vŷ ũ tŷ ge to: "kórég ti nī," he tŷ.

Tito tŷ ne han ke ti

¹² Kejěn sóg ā mŷ Ārtemas jěně sór mū, ke tŷ nī kŷ Tíquico ti. Ti tŷ ā tá jun kŷ, vēsŷměr inh kukām kātġg, cidade tŷ Nicópolis ra. Tá sóg kusa fġn rām ke mū.

¹³ Zenas ki rġr há han nī gé, lei to estudo han tŷ ěn ti, kar kŷ Apolo ti ke gé. Kŷ, ag tŷ mū mán ken kŷ ag mŷ vin nī, jānkamy tŷ ag mŷ tŷg ke mū ěn ti.

¹⁴ Kŷ, ěg mrě ke kar ag jyvěn há han nī, ag tŷ vēnh rānhrāj há to tar nŷtī jé. Kŷ ag tóg ũn jagtar ag mŷ vin ke mū gé, ājag tŷ nén ũ vēnh kápām kŷ. Tag ne há nŷnh mū'. ěg tŷ Topē jykre han to ken hā vē, kŷ tóg ěg tŷ Topē mŷ nén ũ kaně han ri ke nī sir.

¹⁵ Inh mrě nŷtī kar ag vŷ ā mī ěkrég tŷ. Kŷ ěg mrě Jesus ki ge mū kar ag mŷ: "ājag mī ti ěkrég tŷ, Paulo ti," hemnī, ěg to há nŷtī kar ag mŷ.

Topē mŷ sóg to vī ti, ti tŷ ājag kar tar han jé.

Hā vē.

PAULO Tÿ CARTA HAN: FILEMOM Mÿ CARTA

¹ Paulo tÿ rá vë, inh, isÿ se ký jë ra rá vë. Ký ãg régre tÿ Timóteo vÿ inh mré rán mü gé. Isÿ Filemom mÿ rán há vë. Á to há táví sóg nÿ, Filemom'. Inh mré á tóg Cristo rânhráj han tí gé. ² Ký sóg ãg régre tÿ Áfia fi mÿ rán mü gé, Arquipo mÿ ke gé, inh mré Cristo rânhráj to vāsán tí tag tí, kar ký sóg ù tÿ Filemom in krēm vënh mán tí ag mÿ rán mü gé, ù tÿ Topë ví mē jé vënh mán tí ag mÿ.

³ Ëg jóg tÿ Topë mÿ sóg to ví tí, tí tÿ ájag tar han jé, tí tÿ ájag krí kuprág jé, ãg Senhor tÿ Jesus Cristo panh ên tí.

Filemom jykre

⁴ Isÿ Topë mré vēmén ký sóg á mÿ êkrég tí, Filemom', ký sóg á to Topë mÿ ví há han tí.

⁵ Ëg Senhor tÿ Jesus ki rá há han ký á tóg nēji nÿ, há ký á tóg nēji Jesus ki ge ký nÿtí ag to há táví nÿ gé. Tag mē inh. ⁶ Há ký sóg Topë mÿ to ví tí, tí tÿ á krīn há han jé, á tÿ tí jykre há mÿ tīg ki kanhró há nÿ jé, á tÿ ãg mré Cristo ki rá ký jën ký. Ký tóg á krí tÿ há' henh ke mü, á tÿ komēr há tí ví ki króm ki kanhrān kán jé. Ëg tÿ Cristo ki ge ký nÿtīn ký ãg tóg vënh jykre sér to tar nÿtí.

⁷ Jávy', inh fe tÿ mrin ke ja á nÿ, inh fe tÿ há' he ja á nÿ, á tÿ iso há táví nÿn ký. Ký Topë ki ge ký nÿtū kar ag vÿ á jykre ki kanhró kar nÿtū. Ký ag fe tóg mrin ke mü gé.

Paulo tÿ Onésimo jagfy ví

⁸ Ký sóg á mÿ: "tag han jé á tóg ke mü," henh ke mü vë, ⁹ há ra sóg á mÿ ví tar han sór tú nÿ. Komēr há sóg á mÿ to ví sór mü, á tÿ iso há nÿ tugrīn tag han jé, sÿ á mÿ nén to ví sór mü tag tí. Ha vé, kófa inh nÿ ha, inh, há vÿ: Paulo, he mü. Jesus Cristo tugnīn sóg se ký jë ha. ¹⁰ Á mÿ sóg inh kósin tÿ Onésimo jagfy ví sór mü. Inh kósin ri ke tí nÿ ha, tí tÿ isugrīn Cristo ki rá ký, isÿ tag ká se ký jë há ra. ¹¹ Vāsÿ tóg á tú ki rīr tí vë, há ra tóg á mÿ nén ù há han ja tú nÿgtí. Ūri tóg há nÿ ha, ký tóg á tú ki rīr há han ke mü ha, tí tÿ inh ki rīr há han mü tag ri ke.

¹² Sÿ á mÿ tí jënēnh ke vë. Inh fe vÿ tÿ tí nÿ. ¹³ Há ký sóg tí jënē sór ja tú nÿ vë, tí tÿ á jégja ki inh ki rīr jé, isÿ Jesus káme sér tugrīn se ký jën ki. ¹⁴ Há ra sóg á mÿ tí jënēnh ke mü, isÿ á mÿ: "mÿ há, tí tÿ inh ki rīr mü tag tí?" he ja tú nÿn ký. Isÿ tí tīg kamēg mü ra tóg á tÿ inh ki rīr mü ri ke nÿ vë, há ra á tóg ki kagtīg nÿ vë, á tÿ inh mÿ nén ù há han mü tag tí. Há ký sóg á mÿ tí jënēnh ke mü, á tÿ á tÿ nén han sór mü ên han jé, vënh jykre há ên tí.

¹⁵ Á camarada ja vé, Onésimo tí, há ra tóg á tovānh ký vënh péju ký vyr. Vënh péju sÿ han tóg, há ra tóg á to vÿn ke mán ke mü ha, isÿ tí

jënēnh ký. Tīg mán ke tú tí nÿ ha. ¹⁶ Tí tÿ vënh péju ký tí mü ên ká tóg tÿ á camarada jë vë, há ra tóg tÿ á jávy jë ha, Ūri. Á to há táví tóg jë ha, tí tÿ Cristo ki rá ký jën ký. Tí to sóg há táví nÿ gé, ký tóg á tÿ tí to há nÿ jé há tí gé. Á camarada vÿ tÿ tí nÿ, há ra tóg tÿ á jávy nÿ gé, ký tóg á tÿ tí to há pé nÿn kÿn há tí.

¹⁷ Ký, á tÿ iso há nÿn ký tí mÿ komēr há vīmñí, á tÿ komēr há inh mÿ ví ên há han nÿ, tí mÿ, tí tÿ inh jégja ki á to jun ký. ¹⁸ Tí mÿ á tÿ nén ù péju ký ma vyr'? Tí mÿ á mÿ név(e) jë'? Kajām jé sóg ke mü, tí jagfy. ¹⁹ Vēsóg ki sóg á mÿ rán mü, inh, há vÿ: Paulo, he mü. Kajām jé sóg ke mü, tí név(e) tí, kí há sóg to mü. Há ra á tóg inh mÿ név(e) jë gé, á tÿ isugrīn Jesus ki ra ký. ²⁰ Ha vé, jávy'. Inh fe tÿ mrin kemñí, inh mÿ han nÿ, sÿ á mÿ nén to ví mü tag tí, ãg tÿ jagnē mré ãg Senhor ki ge ký nÿtīn ký. Inh fe tÿ há' hemñí, á tÿ tÿ inh mré ke nÿn ký, á tÿ inh mré Cristo ki rá ký jën ký.

²¹ Isÿ á mÿ nén to ví mü tag han já á tóg ke mü, kí kanhró sóg nÿ. Há ký sóg á mÿ rán mü. Isÿ á mÿ nén to ví mü tag káfor han jé á tóg ke mü gé, kí kanhró sóg nÿ.

²² Ký inh jo inh nūr jafá tí kán nÿ gé. Topë vÿ kánhmar ájag ví mēnh ke mü, há ký sóg ájag vënh kátig ke mü, há vemñí.

Ū tÿ Filemom tá ke ag mÿ êkrég tí ag

²³ Epafras vÿ ájag mü êkrég tīgí. Inh mré tóg se ký jë, Jesus Cristo tugrīn. ²⁴ Marcos vÿ ájag mÿ êkrég tí gé, Aristarco tí ke gé, Demas tí ke gé, Lucas tí ke gé. Inh mré ag tóg rânhráj mÿgtí, tag ag.

²⁵ Ëg Senhor tÿ Jesus Cristo jé ájag tar han kán. Há vé.

HEBREU AG MỸ CARTA

Topê kósin

¹ Topê vỹ vāsỹ ẽg jóg'jóg ve ag mré vēmén (ka)mẽ ja nĩgtĩ. Ag mỹ tóg tó mǎn', tó mǎn', he ja nĩgtĩ. Ti vĩ tó ti ag mỹ tóg tó ja nĩgtĩ, vāsỹ, ag tỹ vènh kar mỹ ti vĩ kāmén jé. ² Uri tóg kakó ti ha, kurǎ tỹ ẽgno ti, ký tóg ũri ǎ kósin jènẽ, ti tỹ ẽg mỹ Topê vĩ tó jé. Ti mré tóg nèn ù kar hyn han ja nĩgtĩ, Topê ti, ǎ kósin mré. Ký tóg ti mỹ nèn ù kar tag vin ke mũ gé. Ti hǎ mỹ tóg vin sór mũ, Topê ti, ǎ tũ kar ẽn ti. ³ Ẽg tỹ Topê kósin ve ký ẽg tóg Topê tỹ tỹ ùn mág nĩ ki kanhró nỹti. Ti ri ke pẽ ti nĩ, ti hǎ pẽ, tỹ ti Topèn hǎ ve nĩ, ti kósin ti. Ti vĩ vỹ tar nĩ, tỹ tóg ẽg tỹ nèn kar vég mũ tag ki rĩr ti, ǎ vĩ tỹ. Ti hǎ vỹ ẽg tỹ Topê vĩ mranh ẽn tỹ tũg' he ti, ký tóg ẽg jǎnhkrig ký ẽg ẽg ke mũ. Ẽg jagfy ter kar ký tóg Topê pẽgja tá nĩ nĩ, ùn tỹ vènh kar tar kǎfór nĩ ẽn pẽgja tá, ti kósin ti.

Topê kósin tỹ Topê tỹ jẽgnẽ jafǎ ag kǎfór nĩ

⁴ Topê kósin vỹ Topê tỹ jẽgnẽ jafǎ ag kǎfór nĩ, kanhkǎ tǎn ag. Ti jiji vỹ ag jygij kǎfór nĩ gé. Hǎ ký ẽg tóg vég ti, ti tỹ ag kǎfór nĩ ti. ⁵ Topê pi(jé) ǎ tỹ jènẽ jafǎ ag kǎ ù mỹ: “inh kósin vỹ tỹ ǎ nĩ,” he ja nĩgtĩ! “Uri hǎ sóg ǎ mỹ: tỹ inh ǎ panh nĩ, he mũ,” he ja tũ ti nĩ, Topê ti, ǎ tỹ jẽgnẽ jafǎ ag kǎ ù mỹ. Ký tóg ag kǎ ù to: “ti panh vỹ tỹ inh nĩnh mũ, ký tóg tỹ inh kósin nĩnh mũ,” he ja tũ nĩ gé. ǎ kósin hǎ to tóg tag tó ja nĩ, Topê ti.

⁶ ǎ kósin ve ẽn jènẽ ja ti nĩ, ẽg to, Topê ti. ǎ tỹ ti jènèn ký tóg tag tó gé, ha mẽ: “isỹ jẽgnẽ jafǎ ag vỹ ti krēm mũg ke kǎn mũ, ha vemnĩ,” he ja ti nĩ, Topê ti.

⁷ Hǎ ra ti tỹ jẽgnẽ jafǎ ag to vènh jykre tag tóg rán ký nĩ, ha mẽ: “Topê vỹ ǎ tỹ jẽgnẽ jafǎ ag tỹ kǎka ri ke han, ký tóg ag tỹ pĩ gru ri ke han mũ gé, Topê ti, hẽ tóg mũ gé, Topê vĩ rán ki, kanhkǎ tǎn ag to.

⁸ Ký tóg ǎ kósin mỹ tag tó, ha mẽ: “Topê vỹ tỹ ǎ nĩ. ǎ tỹ tỹ pǎ'i mág nĩ vỹ tũg' henh ke tũ pẽ nĩ. Vènh jykre kuryj han ǎ ti, ǎ krēm ke kar ag mỹ. ⁹ Vènh jykre kuryj to ǎ há nĩ. Vènh jykre pǎno to ǎ jũ nĩ. Hǎ ký sóg ǎ kuprẽg, isỹ tỹ Topê nĩn ký, isỹ tỹ ǎ pǎ'i nĩn ký. ǎ tỹ sóg ùn mág han, ǎ krēm ke kar ag kǎfór ǎ tóg nĩ. ǎ tỹ tỹ pǎ'i mág nĩ tugrĩn ǎ fe tóg mrin kenh ke mũ, vènh kar fe tỹ mrin ke kǎfór,” he ja tóg nĩ gé, Topê ti, ǎ kósin ti mỹ.

¹⁰ Ký tóg ti mỹ tag tó gé, ha mẽ: “ẽg tỹ nèn (ũ) kar han ve ki ǎ tóg ga han, kanhkǎ ti ke gé, ǎ nĩgẽ tỹ. ¹¹ Tũg' he kǎn jé tóg ke mũ, ǎ tỹ nèn han ja tag ti, jǎvo ǎ hǎ tóg tũg' henh ke tũ pẽ nĩ. ǎ tỹ nèn han ja tóg ǎ sinsin ký kugnǎnh ke mũ, kur ri ke. ¹² Ti kǎnhpèn jé ǎ tóg (ke) mũ, ẽg tỹ kur kónhpèn ri ke. Ẽg kur kunũg ẽg ti, ẽg tỹ ù kǎra rǎg jé. Tag ri ke han

jé ǎ tóg ke mũ, ǎ tỹ han ja kar tag ti tỹ, ǎ tỹn kókén ký. Hǎ ra ǎ hǎ tóg tũg' henh ke tũ nĩ. Sin ke tũ pẽ ǎ tóg nĩ jǎvo, kófǎn ke tũ pẽ ǎ tóg nĩ jǎvo,” he ja tóg nĩ, Topê ti, ǎ kósin ti mỹ.

¹³ Hǎ ra Topê pi(jé) ǎ tỹ jẽgnẽ jafǎ ag mỹ: “inh pẽgja tá nĩ,” he ja nĩ! “Nĩ ra ver, inh pẽgja tá, sỹ ǎ kato vĩ mũ ag tỹ ǎ krēm vin jé, ký ag se vè sir,” he ja tũ ti nĩ, ti tỹ jẽgnẽ jafǎ ag mỹ. ǎ kósin hǎ mỹ tóg tag tó. ¹⁴ Topê tỹ jẽgnẽ jafǎ ag vỹ vènh kuprĩg ri ke nỹti, hǎ ra ag tóg Topê rǎnhraj ti han ti. Topê vỹ ag jẽgnẽg ti, ag tỹ ti tũ ag jy nĩgǎn jé, ùn krenkren ke mũ ẽn ag jy.

2

Ẽg tỹ Topê vĩ to é henh ke tũ

¹ Hǎ ký tóg há ti, ẽg tỹ ti vĩ mẽ ký ti jykre hǎ han ký, ẽg tỹ tỹ prǎnh ke tũ nĩ jé. ² Topê tỹ jẽgnẽ jafǎ ag vỹ vāsỹ Topê vĩ ma kǎmũ ja nĩgtĩ. Hǎ ra ag tóg ki há to ja nĩgtĩ. ǎ tỹ ag vĩ ki krov tũ ẽn vóg kónǎn ja ti nĩgtĩ, Topê ti. “ǎ tỹ ag vĩ mẽ sór tũ ẽn ag vóg kónǎn jé sóg ke mũ,” he ja ti nĩ, hǎ ký tóg há ra ke ja nĩgtĩ. ³ Ký ẽg tóg uri kren ke tũ nĩ gé, ẽg tỹ ti to é henh ký, ti tỹ ẽg kren han sór mũ ra. Nèn ù mág pẽ vè mỹr, Topê tỹ ẽg krenkren han sór mũ tag ti. Ẽg pǎ'i vỹ ǎ mré mũ ti ag mỹ tó vén, ti tỹ ẽg kren han sór mũ tag ti. ǎ tỹ ti vĩ mẽg mũ ag vỹ ẽg mỹ tó ja nĩgtĩ gé, ti tỹ ẽg kren han sór tag ti, hǎ ký ẽg tóg ki kanhró nỹti ha. ⁴ Ký Topê vỹ ù tỹ ẽg mỹ ti vĩ tó mũ ẽn ag vĩ to: “há ti nĩ,” he ja nĩ gé, hǎ ký tóg ag tar han, ag tỹ ẽg tỹ nèn ù han vǎnh ẽn hyn han jé, milagre ti, ẽg tỹ vèsóg ki nèn han ki kagtĩg ẽn. Tag to ag tar nỹti, Topê tỹ ag tǎn ký, ù tỹ ti vĩ tó ti ag. Ký tóg ag mỹ ǎ kuprĩg jènẽ gé. Ti hǎ ne to jykrén ký: “tag tar han jé sóg ke mũ, ẽn to, ký sóg ù ẽn tar han ke mũ, ù to,” he ja nĩ, ti vĩ tó ti ag to, Topê ti.

Topê kósin tỹ ẽg tỹ ùn mág han ke

⁵ Topê vỹ nèn (ũ) kar ẽn han mǎn ke mũ, ký tóg tỹ ù tǎg nỹtĩnh mũ. Ẽn kri pǎ'i vỹ tỹ ẽg nỹtĩnh mũ, ẽg tỹ tỹ ẽprǎ ke nỹti ra. Ti tỹ jẽgnẽ jafǎ ag pi(jé) tỹ ga tǎg kri pǎ'i nỹtĩnh mũ. ⁶ Hǎ ký ti vĩ tó ti ù vỹ tag rán ja nĩ, ti vĩ rán ki, ha mẽ. Topê mỹ tóg: “tỹ ẽg tóg nèn ù tũ nỹti vè, ẽg tỹ tỹ ẽprǎ ke nỹtĩn ký, hǎ ra ǎ tóg ẽg hǎ mĩ ẽkrén ký nĩ nĩ,” he ja nĩ. “Tỹ ẽg tóg nèn ù tũ nỹti vè, ẽg tỹ tỹ ẽprǎ ke krẽ nỹtĩn ký, hǎ ra ǎ tóg ẽg ki rĩr ti. ⁷ Ký ǎ tóg prỹg pipir ki ǎ tóg ẽg tỹ ùn kǎsir han ja nĩ, ký ẽg tóg ẽn kǎ ǎ tỹ jẽgnẽ jafǎ ag krēm nỹti. Tag pǎte ǎ tóg ẽg tỹ ùn mág han ke mũ, ùn tar, pǎ'i mág tỹ ùn há nĩ ẽn ri ke, ẽg tỹ vènh kar kri nỹti jé. ⁸ Ký ǎ tóg ẽg krēm nèn (ũ) kar vin kǎn ke mũ,” he ja tóg nĩ, Topê mỹ, Topê vĩ tó ti ti.

Ha vé, Topê vỹ ẽg krēm nèn (ũ) kar vin ja nĩ, ẽg tỹ tỹ nèn (ũ) kar pǎ'i nỹti jé. Ký nèn (ũ) kar vỹ ẽg krēm nỹti. Ẽg krēm nỹti tũ vỹ tũ ti. Hǎ ra ẽg tóg ver vég tũ nĩgtĩ, nèn (ũ) kar tỹ ẽg

krēm nýtí ti. Ver tóg nén ũ tỳ ěg tú tũ nýtí ven nĩ. ⁹Hã ra ěg tóg Jesus hã tỳ ũn mág nĩ ěn vég tĩ, ũri, ti tỳ tỳ ũn há nĩ ěn, pã'i mág ri ke. Prýg pipir ki Jesus tóg Topě tỳ jěgně jafã ěn ag krēm ke ja nĩ, kanhkã tân ěn ag krēm, kỳ tóg ěg kar jagfy ter ja nĩ, Topě tỳ ěg jagãgtãn kỳ. Kỳ tóg ũri tỳ ũn mág pě nĩ nĩ, ti tỳ ěg jagfy ter ja ěn tugrĩn.

¹⁰Topě vỹ tỳ nén (ũ) kar kri ke nĩ, kỳ nén (ũ) kar vỹ ti tugrĩn rĩnrĩr nýtí. Hã kỳ tóg vėnhmỹ tú nĩ, Topě tỳ Jesus mỹ: “ã jagtar tugrĩn ã tóg tỳ ũn há tãvĩ ninh mũ,” hen kỳ. Hã jé Jesus tóg jagtar nĩ ja nĩgtĩ, ti tỳ tỳ ũn há tãvĩ nĩn jé. Kỳ tóg ũn e krenkren han mũ sir. ěg jo tóg tĩg mũ sir, Topě krě kar ag jo, ěg tỳ ti ri ke há nýtí jé gé, ěg tỳ Topě jamã sĩnvĩ ěn tá junjun jé, ti mré.

¹¹Ha vé, Jesus vỹ ěg tar han tĩ, ěg tỳ Topě ví mranh mãn sór tú nĩ jé. Kỳ ũ tỳ ěg tar han mũ vỹ ěg mré jóg pir nĩ, Jesus ti. Hã kỳ tóg ěg to: “inh jãvy ag, inh ve fag,” he mũ. ěg to tóg mỹãg tú nĩ. ¹²Ěg to tóg: “inh jãvy ag mỹ sóg ã jiji tónh ke mũ, jóg;” he ja nĩ. “Ag rĩnve sóg ã tỳ tỳ ũn há nĩ ěn kãmén ke mũ, ã jé tó jé sóg ke mũ, ag to sóg mỹãg ke tú nĩ,” he ja tóg nĩ, Jesus ti, ěg to. ¹³Kỳ tóg: “Topě ki sóg rã kỳ jě,” he mũ gé. Kỳ tóg: “inh mré ke ag hã vé, Topě tỳ inh mỹ ũn vin mũ ag kar hã vé, fag ke gé,” he ja nĩ gé.

¹⁴Jesus mré ke ěn ag hã vỹ tỳ ěprã ke ag nýtí, fag ke gé. Hã kỳ Jesus vỹ ag mré ke tỳ ěprã ke nĩ ja nĩ gé, hã kỳ tóg ěg jagfy ter ja nĩ. Tĩ tỳ Japo tũg ke vé, ã ter tugrĩn. Japo vỹ ěg tén sór to tar nĩ, hã ra Jesus vỹ ti tỳ tũ' henh ke mũ. ¹⁵Kỳ tóg ěg krenkren han ke mũ, ěg tỳ ěg ter ke kaměgměg kỳ. Ěg ter ke tugrĩn ěg tóg nén (ũ) tỳ ěg tén ke mũ kar kaměg tĩ, nén (ũ) tỳ ěg vóg kónãn tĩ kar ke gé. Hã ra Jesus tóg ěg krenkren han mũ, kỳ ěg tóg nén ũ kaměg mãn ke tú nĩ ha. ¹⁶Ti pi(jé) Topě tỳ jěgně jafã ag krenkren han mũ', kanhkã tân ag'. Abraão krě ag hã krenkren han tóg mũ, ag jóg mré hã, hã kỳ tóg rãn kỳ nĩ. ¹⁷Hã jé tóg ã jãvy ag ri ke nĩ ja nĩgtĩ, Jesus ti. Tỳ tóg ěg hã pě ja nĩgtĩ. Ěg tỳ nén (ũ) kar han mũ ve kãn ja ti nĩgtĩ, ěg jagtar mré hã. Hã kỳ tóg ěg jagfy vėnh fěg, kỳ tóg ěg tỳ Topě ví mranh tỳ tũ' he ja nĩ. Topě tú ki rĩr tĩ to pã'i mág tỳ vėnh rãnrãj han mũ ěn ri ke han ja ti nĩ, Jesus ti. Tĩ tỳ ěg jagfy Topě tú ki rĩr nĩn kỳ tóg ěg jagãgtãn tĩ. Ki rĩr há han tóg tĩ gé, ti tỳ ěg mré tỳ ěprã ke ja nĩn kỳ. ¹⁸Ěg mré tóg jagtar ja nĩgtĩ, Jesus ti. Japo vỹ tỳ tỳ Topě ví mranh han sór ja nĩgtĩ gé, ěg ri ke, hã ra tóg mranh ja tú nĩ inhhã. Hã kỳ tóg ki kanhró nĩ, ěg tỳ nén (ũ) vég mũ kar ki. Hã kỳ tóg tag kar to ěg tar han ki kanhró nĩ inhhã.

3

Jesus tỳ tỳ Moisés kri ke nĩ

¹Inh kanhkã', Topě tú vỹ tỳ ãjag nýtí. Kỳ tóg ãjag kuprěg, ãjag tỳ kanhkã tá ve jé. Hã kỳ Jesus mĩ ěkrén nĩ. Topě vỹ ti fěg. Kỳ tóg ěg mỹ Topě tú ki rĩr tĩ to pã'i mág ěn ri ke nĩ, ěg tỳ ti ki rã kỳ. Tĩ hã kãmén ěg tóg tĩ gé. ²Ũ tỳ ti fěg mũ ěn rãnrãj han tóg tĩ, Moisés ri ke. Moisés vỹ Topě tú kar ki rĩr há han ja nĩgtĩ gé, Topě povo kar ki, ti ĩn krēm ke kar fag ki. ³Hã ra Jesus vỹ Moisés kãfór nĩ. Ũ tỳ ĩn han tĩ vỹ ũ tỳ ĩn ki rĩr tĩ ěn kãfór nĩ. Ri ke ti nĩ, Jesus tỳ Moisés kãfór nĩ ti. Ěprã ke vỹ tỳ ti nĩ, Moisés ti, kỳ Jesus vỹ ti kãfór nĩ. ⁴Gĩr kar vỹ panh nýtí gé. Ũ tỳ vėnh kar han mũ vỹ tỳ Topě ti nĩ. ⁵Moisés vỹ Topě tú ag ki rĩr ja nĩgtĩ, kỳ tóg ki rĩr há han ja nĩgtĩ. Topě camarada vỹ tỳ ti nĩ ja nĩgtĩ, kỳ tóg Topě ĩn krēm ke fag ki rĩr nĩ ja nĩgtĩ. Hã ra tóg Cristo tỳ nén han ke ěn kãmén ja nĩ gé, Moisés ti. ⁶Cristo vỹ tỳ Topě kósin nĩ, kỳ tóg Topě tú ag ki rĩr há han tĩ, hã ra ag tóg tỳ ti tũ nýtí, ti ĩn krēm ke kar ěn ag, ã tỳ ũn ki rĩr tĩ ag, fag ke gé. Ěg hã vé, ti tũ vỹ tỳ ěg nýtí, ti ĩn krēm ke vỹ tỳ ěg nýtí, ěg tỳ ti to tar nýtĩn kỳ, ěg tỳ ti kãmén há han kỳ, ti tỳ ěg mỹ sér nĩn kỳ, ěg tỳ tá nén venh ke ti.

Ěg tỳ vėnhkãn ke

⁷Tag tó tóg mũ, Topě ti, ã kuprĩg tỳ, ha mē: “Ājag tỳ ũri inh vĩ mē kỳ vėnh kutu han tũg nĩ,” he tóg. ⁸“Ājag jóg'jóg ve ag vỹ vėnh kutu han ja nĩgtĩ, kỳ ag tóg inh kato vãsãn ja nĩgtĩ, ag tỳ ga kórég ki nýtĩn kỳ,” he tóg, Topě ti. ⁹“En kã ag tóg iso vĩ pãtĩgtėn ja nĩgtĩ gé. “Ěg tỳ ti vĩ mranh mũ ra tóg ěg vóg konãn ke tú nĩ,” he ja ag tóg nĩgtĩ, kỳ tỳ isỹ nén han mũ ěn ve ja ra, isỹ prýg tỳ 40 (ke) ěn ki ag ki rĩr há han mũ ra. ¹⁰Hã kỳ sóg ag to jũ ja nĩ. Ag to sóg: “kórég ag nýtĩ,” hé. “Vėnh jykre há to jykrén tú ag tóg nýtĩgtĩ,” he sóg. “Inh japyr ve sór ja tú ag tóg nýtĩ, inh jamĩn ti,” he sóg. ¹¹Kỳ sóg ag to jũ nĩn kỳ (sóg) ag to vĩ jũ han kỳ tag tó, ha mē. “Sỹ ag vėnhkãn han ke vé vé, hã ra ag tóg iso vĩ jũ han ja nĩ, hã kỳ ag tóg vėnhkãn han ke tú nĩ ha. Hã kỳ ag ri ke han tũg nĩ, ãjag tỳ ũri inh vĩ mē kỳ, he sóg mũ,” he tóg, Topě ti.

¹²Inh kanhkã, tag to jykrén, ãjag tỳ Topě kato vãsãn sór tú nĩ jé, ãjag tỳ ti vĩ mranh sór tú nĩ jé gé, ãjag tỳ Topě tovãnh sór tú nĩ jé. Tĩ hã ne ěg rĩnrĩr han ki kanhró nĩ', Topě ti. Hã kỳ ti tovãnh tũg nĩ. ¹³Jagně jyvėn nĩ, kurã kar ki, ũri mỹr. Ājag tỳ jagně jyvėn to tar nýtĩn kỳ ãjag tóg Topě to tar nýtĩn ke mũ gé, ha vemnĩ, kỳ ãjag kãmĩ ũ vỹ vėnh kutu han ke tú nĩ. Ěg tỳ ti vĩ mranh kỳ ěg tóg kutu nýtĩ, ha mē, ti vĩ mranh tỳ ěg mỹ sĩnvĩ nĩn kỳ. ¹⁴Ha mē, Cristo tú vỹ tỳ ěg nýtĩ, ěg tỳ ti tovãnh sór tú nýtĩn kỳ. Ěg tỳ ti ki rã ve kã ěg tóg ti to tar nýtĩ ja nĩgtĩ. Ěg tỳ ěn ri ke ti to tar nýtĩn kỳ ěg tóg tỳ ti tũ nýtĩ. ¹⁵Hã kỳ tóg ěg mỹ: “ãjag tỳ ũri inh vĩ mē kỳ vėnh kutu han tũg nĩ,” he

mũ. Ājag jóg'jóg ve ag vỹ tóg vènh kutu hyn han' he ja nĩgtĩ, kỹ ag tóg inh kato vāsānsān, isỹ ag jykre ve sór ja nĩn kỹ. Ag ri ke han sór tũg nĩ," he tóg mũ ěg mỹ. ¹⁶ Ū tỹ hẽ nỹ hỹn ti vĩ mẽ kỹ ti kato vāsānsān ja nĩgtĩ? Ū tỹ ga tỹ Egito tá kã pa ja ěn ag hã ja vẽ, ha mẽ, Moisés tỹ tá ag tatĩn kãtĩg kỹ. ¹⁷ Kỹ Topẽ hỹn ũ tỹ hẽ to jũ ja nĩgtĩ, prỹg tỹ 40 (ke) ěn ki? Ū tỹ ti vĩ mranh ja ěn ag hã to tóg jũ ja nĩ, hã kỹ ag tóg ga kórég ěn ki tũ' he kãn. ¹⁸ Kỹ Topẽ hỹn ũ tỹ hẽ to: "vènhkãn ke tũ ag nỹti ha," he ja nĩgtĩ? Ū tỹ ti vĩ han sór tũ ěn ag to ke ja vẽ, mỹr, ha mẽ. ¹⁹ Ag tỹ ti tovãnh kỹ, hã kỹ ag tóg ag tỹ nèn ve sór ja ěn ve ja tũ nĩ sir, mỹr, ha mẽ.

4

¹ Topẽ vỹ ěg mỹ tag tó ja nĩgtĩ gé. Ti tỹ ěg vènhkãn han sór vẽ, kỹ ti vĩ to é he tũg nĩ. Vènh ki rĩr há han nĩ, ājag tỹ to krónh ke tũ nĩn jé. ² Mẽ ěg huri, Topẽ tỹ ěg mũ nèn han sór mũ ěn ti, ũ tỹ ga kórég mũ mẽ ěn ag tỹ mẽ ri ke han ěg tóg huri. Hã ra ag tóg vékẽ mẽ ja nĩgtĩ, kri fi ja tũ ag nỹtĩgtĩ, ag tỹ mẽg mũ ra. Hã kỹ tóg ag mỹ nèn ũ há han ja tũ nĩ, Topẽ vĩ ti. ³ ěg tỹ ti ki ge hã kỹ ěg tóg vènhkánkãn ke mũ. Hã kỹ Topẽ vỹ tag tó, ha mẽ: "ag to jũ nĩn kỹ sóg ag to vĩ jũ han kỹ tag tó, ha mẽ. "Sỹ ag vènhkãn han ke vẽ vẽ, hã ra ag tóg vènhkãn ke tũ nỹti ha," he ja ti nĩ. Topẽ vỹ vāsỹ vènhkãn ja nĩgtĩ, ti tỹ nèn (ũ) kar pẽ han han ti kỹ. Kỹ nèn (ũ) kar vỹ hyn han kỹ nỹti ha. ⁴ Hã kỹ kurã tỹ 7 (ke) ěn to tag tóg rán kỹ nĩ, ha mẽ. Topẽ tỹ nèn kar hyn han kãn ja to tag tóg rán kỹ nĩ, ha mẽ: "kurã tỹ 7 (ke) ki Topẽ vỹ vènhkãn, ā rãnhrãj han kãn kỹ," he tóg mũ, Topẽ vĩ rán ki. ⁵ Hã ra tóg Israel ũ ag to tag tó ja nĩ gé, hã vỹ: "kỹ ag tóg vènhkánkãn ke tũ nỹti ha," he mũ gé. ⁶ Hã kỹ ũ ag tóg vènhkánkãn ke mũ. Vāsỹ Topẽ tóg ěg jóg'jóg ve ag mỹ ag vènhkánkãn ke tag tó ja nĩgtĩ vẽ, hã ra ag tóg ti vĩ jẽmẽ ja tũ nĩgtĩ, hã kỹ ag tóg vènhkánkãn ke tũ nỹti ha. Kỹ Topẽ tóg ũ ag kuprẽg ja nĩgtĩ, kỹ tóg ag hã mỹ ag vènhkánkãn ke ti nĩm mũ sir, ěg hã mỹ. ⁷ Kurã tãg nĩm ja ti nĩ gé, ěg vènhkãn ke to, hã vỹ: "ũri," he mũ. Hã kỹ Davi tóg kurã tãg tag to tag rán ja nĩ, ha mẽ. Ag tỹ ga kórég ěn tá kãpa kar kỹ, ag tỹ ga há tá junjun kar kỹ Davi tóg tag rán ja nĩ gé, ha mẽ: "ājag tỹ ũri ti vĩ mẽ kỹ vènh kutu han tũg nĩ," he ja tóg nĩ. Kurã tãg to ken hã vẽ.

⁸ Josuẽ vỹ Israel ag mré ga há ěn ra tũg ja nĩgtĩ. Hã ra ag tóg tá vènhkãn pẽ han ja tũ nĩgtĩ ver, hã kỹ Davi vỹ ag mỹ kurã ũ tó ja nĩ, ag vènhkãn pẽ han ke ěn ti tó ja ti nĩgtĩ. ⁹ Ha mẽ, Topẽ povo vỹ vènhkãn ke mũ, ha vemnĩ, ti tỹ ag mỹ kurã niv ki. ¹⁰ Ū tỹ vènhkãn pẽ ěn vég mũ vỹ ā rãnhrãj ki vènhkãn ke mũ, Topẽ tỹ ā rãnhrãj ki vènhkãn mũ ěn ri ke, kurã tỹ 7 (ke) ěn ki. ¹¹ Hã kỹ vāsānsān, ājag tỹ tỹ prãnh ke tũ nĩ jé, ājag tỹ ga kórég kri mũ ja ěn ag nón

ti vĩ mranh tũ nĩ jé, ājag tỹ ājag vènhkãn ke ěn ve jé.

¹² Topẽ vĩ hã tugrĩn ěg tóg rĩnrĩr nỹti. Ā vĩ hã tỹ tóg nèn kar hyn han ti. Rógo jã rėgre vỹ nèn (ũ) kym há nỹgtĩ. Hã ra Topẽ vỹ vỹ ti tỹ nèn (ũ) kym há kãfór han ti, kỹ ti vỹ tóg ěg kãra rã ti, ěg nĩ ti kãra, ěg kukã ti kãra ke gé, ěg krĩ ti kãra ke gé, ěg kuprĩg ti kãra tóg rã ti gé. Kỹ tóg ěg tỹ nèn (ũ) to jykren mũ kar ki kanhró nĩ, ěg tỹ nèn (ũ) han sór mũ ki kanhró kar ti nĩ gé, Topẽ ti. ¹³ Nèn (ũ) kar ki kanhró tóg nĩ, Topẽ ti, ā tỹ nèn han mũ kar ki kanhró tóg nĩ. Nèn ũ tóg ti mỹ vènh pėju kỹ nĩ tũ pẽ nĩ. Ū tóg ti vatãnh tá nèn ũ han ke tũ pẽ nĩ gé. Ki kanhró kar ti nĩ, ũ tỹ ěg jykre tugnỹm ke mũ ěn ti.

Jesus tỹ ěg jagfy vĩnh ke

¹⁴ Ti to tar nỹtĩmnĩ, ha mẽ. Ti ki rã kỹ ājag nỹti, kỹ ti to tar nỹtĩmnĩ. ěg jagfy Topẽ tũ ki rĩr ti to pã'i mág vỹ nĩ nĩ, hã vỹ: Jesus, he mũ, Topẽ kósĩn, he mũ. ěn vỹ kanhkã tá jun huri. ¹⁵ Ti pi(jé) ěg krój nỹti tag ki kagtĩg nĩ'. Ki kanhró tóg nĩ mỹr. ěg ri kén tóg jagtar nĩ ja nĩgtĩ gé, kỹ Japo vỹ ti tỹ Topẽ vĩ mranh han sór ja nĩgtĩ gé, hã ra tóg inhã mranh ja tũ nĩgtĩ. ¹⁶ Hã kỹ ěg tóg Topẽ mré vèmẽn ke mũ, jatun mỹ. Mũmėg vãnh nỹti jé ěg tóg ke mũ. ěg jagãgtãn jé tóg ke mũ, Topẽ ti, kỹ tóg ěg tar han ke mũ gé, ěg krój nỹtĩn kỹ.

5

¹ ěprã ke tỹ Topẽ tũ ki rĩr ti to pã'i mág jykre vỹ ge nỹgtĩ, ha mẽ. Ā mré ke ag jagfy tóg vĩ ti, Topẽ mré, kỹ tóg ag jagfy Topẽ mỹ nèn ũ pũn ti gé, kỹ tóg ag mẽg tãnh kỹ pũn ti gé, ag tỹ Topẽ vỹ mranh ja tugrĩn. ² Hã ra tóg tỹ ěprã ke nĩ gé, ag mré, ag krój ri ke tóg nĩ gé, hã kỹ tóg ag krój nỹti ra ag jagãgtãn há han ti, ũ tỹ Topẽ vỹ mranh sór tũ ra mranh mũ ěn ag. ³ Mranh tóg ti gé, Topẽ tũ ki rĩr ti to pã'i mág ěn ti, hã kỹ tóg ā tỹ mranh mũ ěn to Topẽ mỹ tãnh kỹ pũn ti gé, ā hĩn ke ag tũ ěn mré. ⁴ Hã ra tóg veso: "inh mryn Topẽ tũ ki rĩr sór mũ, kỹ inh hỹn tỹ tag to pã'i mág nĩnh mũ," henh ke tũ pẽ nĩ. Topẽ hã ne ũ to: "isũ ki rĩr ti to pã'i mág vỹ tỹ ā nĩnh mũ," he ti', ti tỹ vāsỹ Arão kuprẽg vèn ěn ri ke.

⁵ Hã kỹ Cristo vỹ vėsóg ki tag to jykren ja tũ nĩ gé. Ti pi(jé) vėsỹ pã'i han ja nĩgtĩ', vėsỹ Topẽ tũ ki rĩr ti ěn to pã'i mág han sór ja tũ tóg nĩgtĩ'. Topẽ hã ne ti mỹ: "inh kósĩn vỹ tỹ ā nĩ," he ja nĩ. "Ūri sóg ā mỹ: tỹ inh ā panh nĩ, he mũ," he ja ti nĩ, Topẽ ti, Jesus mỹ. ⁶ Kỹ tóg ti mỹ tag tó gé, kỹ tóg rán kỹ nĩ gé, Topẽ vỹ tỹ rán kỹ nĩ ki, ha mẽ: "isũ ki rĩr jé ā tóg ke mũ. Tũ' henh ke tũ ti nĩnh mũ, ā tỹ isũ ki rĩr nĩ ti, Melquisedeque tỹ isũ ki rĩr mũ ěn ri ke," he ja ti nĩ gé, Cristo mỹ, Topẽ ti.

⁷ Jesus vỹ, ā tỹ ga mĩ tũg kỹ jagtar nĩn kỹ (tóg) Topẽ mỹ to vĩ', to vĩ' he ja nĩgtĩ, ti tỹ ti

kren han jé, ti ter tú nĩ jé. Kĩ tóg fỹ gé, Topè mré vémén kũ. Vèsýrénh jagy han tóg. Kĩ Topè vỹ ti vĩ jémè ja nĩ, Jesus tỹ ti mỹ to vĩn kũ. Topè mỹ tóg tỹ ùn há nĩ, Jesus ti, há kũ tóg ti vĩ jémè ja nĩ. ⁸Topè kósín vỹ tỹ ti nĩ, Jesus ti, há ra tóg à jagtar tugrĩn (tóg) Topè tỹ nén tó mũ ki kanhrân kãn ja nĩ, ti tỹ Topè vĩ há han jé. ⁹Ti tỹ vènh kanhrân kãn kũ tóg èg kren pè han ki kanhró nĩ ge sir. Èg jagfy tóg ter ja nĩ, kũ tóg èg kren han mũ, èg tỹ ti vĩ ki króm kũ. ¹⁰Topè vỹ ti mỹ: “inh mỹ isũ ag ki rĩrmnĩ, to pã'i mág vỹ tỹ à nĩ, Melquisedeque èn ri ke,” he ja nĩ. Há kũ tóg tỹ pã'i nĩ, Jesus ti.

Èg tỹ ti to krónh kenh ke tú

¹¹Sỹ àjag mỹ tag kãmén kãn sór mũ ra tóg jagy tí. Tó jagy tí tí, tag ti. Kĩ àjag tóg mè há han tú nĩgtĩ gé. Àjag pi(jé) krĩ há nỹti ver'. ¹²Àjag tỹ ù ag kanhrân ke vè vè, àjag tỹ vãsỹ Topè vĩ mè ja nỹtĩn kũ. Há ra àjag tóg ver ki kagfĩg nỹti. Àjag kã ù tỹ àjag mỹ Jesus kãmén vén èn tó mãn kũ tóg há nỹnh mũ vè. Gĩr kãsir ri ke àjag nỹti. Gĩr kãsir ag vỹ leite há kron tí, àjag tỹ ver kãsir nỹtĩn kũ. ¹³Jãvo ùn sanh ag há vỹ vèjèn kufy ko tí. Gĩr tỹ leite kron mũ ri ke àjag nỹti, àjag tỹ Jesus kãmè èn ki kanhrân kãn tú nỹtĩn kũ ver. ¹⁴Û tỹ to jykrén há han mũ èn vỹ ùn sanh há ri ke nĩ, kũ tóg ki kanhró nĩ. “Tag vỹ há nĩ, tag vỹ há tú nĩ, tag vỹ kuryj nĩ, jávo tag vỹ kygnè kũ nĩ,” he jé tóg ke mũ, ù tỹ ki kanhrân há han mũ èn.

6

¹Àjag tỹ ver gĩr kãsir ri ke nỹti ra sóg àjag mỹ Jesus kãmén vén ja èn tó sór tú nĩ ha. Sỹ àjag mỹ ùn sanh ag tú kãmén sór vè ha, àjag tỹ ver to tar nỹti tú ra. Jesus kãmén vén já èn há vè, gĩr tỹ à pafa ja kron èn ri ken há vè, ha mè: vènh jykre kórég tovành jé èg tóg ke mũ, èg tỹ nén to ter ke mũ èn tovành kãn jé èg tóg ke mũ. Topè ki rá jé èg tóg ke mũ. ²Û tỹ ti ki rá mũ èn kype jé èg tóg ke mũ, kũ èg tóg ti kri èg nĩgè finh ke mũ gé, ti tỹ èg mré Jesus ki rá kũ jé jé. Kar kũ èg tóg èg ter kar kũ rĩr mãn èn to jykrén ke mũ gé, Topè tỹ èg jykre tugnỹm ke èn to. Vènh kãmè tag kar vỹ gĩr tỹ à pafa ja kron èn ri ke nĩ. ³Tag tó mãn sór tú inh nĩ ha, àjag tỹ vãsỹ mè ja tag. Sỹ àjag mỹ tag pãte Jesus kãmén sór vè, kũ tóg ùn sanh tỹ vèjèn kufy ko èn ri ke nĩ. Topè tỹ tag to isar han kũ sóg àjag mỹ kãmén há han ke mũ.

⁴Ha mè, èg kãmĩ ù ag tóg ag tỹ Topè ki rá kar kũ (ag tóg) ti tovành pè han ja nĩgtĩ. Kũ ag tóg ti ki ge mãn ke tú nỹti ha. Èg tỹ Topè ki ge kũ tóg èg kanhrân ke mũ, vènh jykre há ki. Topè vỹ èg mỹ kanhkã tá vènh jykre há èn nĩm mũ. Èg mỹ tóg à kuprĩg jènèg mũ gé. ⁵Topè vĩ há nĩ èn vèg èg tóg tí. Èg tỹ kanhkã tá nèn venh ke èn ve sĩ han èg tóg tí, èprã, èg tỹ Topè ki ge kũ. ⁶Û tỹ ti jykre tag ve kar kũ ti tovành pè han kũ tóg vènhmỹ nĩ. Kũ tóg ti ki

rã mãn ke tú nĩ ha, à jykre kórég tovành mãn ke tú ti nĩ ha, ù tỹ ti tovành pè han mũ èn ti. Ha vé, èg tỹ ti ki rá há han kar kũ ti tovành kũ èg tóg ti tỹ cruz to sa mãn ri ke han mãn mũ sir, Topè kósín ti. Èg tỹ vènh kar tỹ ti to é he han mãn vè sir.

⁷Èpỹ ri ke ti nĩ, ha mè. Ta tỹ ti kri kutè kũ ga mrãn kũ èg jakré tóg mog há han tí, èg tỹ ga há ki ti krãn ti kũ. Èg tỹ èpỹ há ri ke nỹtĩn kũ, èg tỹ Topè mỹ vènh jykre há han kũ tóg èg ve há han mũ, Topè tí. ⁸Èpỹ ù tóg há ra kórég nĩ. Kũ sónh há tóg ki munmur tí, vãnh ti ke gé, kũ tóg mogmog kónãn tí sir, èg jakré ti. Èg tỹ èpỹ kórég èn ri ke nỹtĩn kũ Topè vỹ èg tovành ke mũ sir, kũ tóg èg mỹ vĩ kónãn han ke mũ, kũ èg kejèn pũr ke mũ, kurã èn kã.

⁹Ha mè, vĩ tar han inh huri. Há ra àjag tóg ti jagy tag venh ke tú pè nĩ, ki kanhró inh nĩ. Àjag to sóg há nĩ. Krenken jé àjag tóg ke mũ, ki kanhró inh nĩ. ¹⁰Rãnhrãj há han àjag tóg tí. Ti to àjag há távĩ nỹti. Ti tú ki rĩr há han àjag tóg tí gé. Topè vỹ tag vèg tí, àjag rãnhrãj há tag. Ti pi(jé) kã jatú nĩgtĩ'. Vènh jykre vènhmỹ han tú pè ti nĩgtĩ, Topè tí. ¹¹Hã ra sóg àjag mỹ tag tó, àjag tỹ ti to tar távĩ nỹti jé, àjag tỹ ti to krónh ke tú nĩ jé. Kũ àjag tóg venh ke mũ, àjag tỹ nén (ũ) ve sór mũ èn ti. ¹²Àjag tỹ ti to krónh ken kũ tóg kórég nĩ. Û tóg èg jo Topè ki rá ja nĩgtĩ, há ra ag tóg ti tovành ja tú pè nĩgtĩ, kũ ag tóg hur vé, Topè tỹ èg mỹ nèn ven sór mũ èn ti. Tag ag ri ke han nĩ, ù tỹ èg jo ti tovành jávành èn ag ri ke han nĩ.

Topè tỹ à vĩ èn han kãn ke

¹³⁻¹⁴Topè vỹ Abraão mý: “à to vĩ há han jé sóg ke mũ, à krè e han jé sóg ke mũ,” he ja nĩ. Kũ tóg ti mý: “à pi(jé) tag venh ke tú nĩ, inh há vỹ ki kanhró nĩ,” he ja nĩ gé. Û tỹ ti káfór nĩ ra tóg èn to: “tĩ há vỹ ki kanhró nĩ” henh ke vè vè. Há ra ù tóg Topè káfór nĩ tú nĩ, há kũ tóg: “inh há vỹ ki kanhró nĩ,” he ja nĩ, Topè tí. ¹⁵Kũ Abraão vỹ Topè tỹ ti mý nèn tó ja tag to tar nĩ ja nĩgtĩ gé. Jatun mý tóg à kósín ke èn jávành ja nĩgtĩ, há kũ tóg kejèn ti vé.

¹⁶Èprã ke ag vỹ, ag tỹ jagnè mỹ vĩ há han sór kũ ag tóg jagnè mý: “inh kri nĩ èn vỹ ki kanhró nĩ, sỹ à mý nèn han ke ti,” he tí. Tag tó kũ ag tóg jagnè jũ tỹ tú' he tí. Û tỹ tag tó kũ ag tóg ki kanhró nỹti, ti tỹ ki há tó ja ti. Èprã ke ag jykre há vè. ¹⁷Vènh jykre tag han ja ti nĩ, Topè tí, ti tỹ èg mý à vĩ jènèk ty. Ti tỹ èg mý nèn tó ja èn ve jé èg tóg ke mũ. Èg tỹ tag ki kanhrân há han há jé tóg èg mý: “ki kanhró inh nĩ,” he ja nĩ. Tó ù han mãn ke tú ti nĩ ha. À tỹ tó ja èn há han jé tóg ke mũ, ti tỹ: “ki kanhró inh nĩ,” hen kũ. ¹⁸Ti vĩ régre to èg tóg ki kanhrân há han tí. Èg mý tó kar kũ tóg: “ki kanhró inh nĩ,” he ja nĩ gé. Ti vĩ régre há vè. Há kũ èg tóg venh ke mũ, ti tỹ èg mý nèn tó ja ti. Tó ù han mãn ke tú ti nĩ

ha, hã ra tóg ón ja tú nĩ gé, ti tỹ ón ki kagtũg nĩn kỹ. Ti tỹ ěg mỹ nén tó ja ěn ve sór ěg tóg mũ, hã vỹ: kanhkã, he mũ, hã kỹ tóg ěg hã mỹ tó ja nĩ, Topê ti. ¹⁹ ěg tỹ kanhkã ve sór kỹ ěg tóg to krónh ke tú nĩgtĩ. ěg tỹ kanhkã tá ún ve sór mũ hã vỹ ěg tar han ti, ěg tỹ tỹ prãnh ke tú nĩ jé. Tá jun jé ěg tóg ke mũ, ha vemní, Topê jamã tá. ²⁰ Jesus vỹ tá jun vén, ěg jo, kỹ tóg ěg mỹ Topê to ěpyri ti han, Topê to ěmĩn ti. ěg jagfy tóg tỹ Topê tú ki rĩr ti to pã'i mág nĩ, Melquisedeque ěn ri ke. Kurã krỹg ja tú ti nĩ, ti tỹ tỹ pã'i nĩ ti. Kỹ tóg ěg jo Topê rĩnja tá nĩ nĩ, ěg tỹ ti nón tá junjun jé gé.

7

Melquisedeque kãme

¹ Melquisedeque ěn vỹ tỹ pã'i mág nĩ ja nĩgtĩ, cidade tỹ Salém kri, kỹ tóg Topê tú ki rĩr nĩ ja nĩgtĩ gé, ũ tỹ vĕnh kar kri ke nĩ ěn tú ki. Abraão vỹ pã'i tỹ 4 (ke) ěn mré vĕnh géhn han ja nĩ. Ti tỹ ag kãgtĕn kar kỹ Melquisedeque ěn vỹ ti kato tĕ, kỹ tóg ti mỹ: "Topê vỹ ě ve há han, kỹ tóg ě ve há han mãn ke mũ gé," he mũ. ² Kỹ Abraão vỹ ti mỹ dízimo ěn nĩm mũ sir, ě tú tỹ 10 (ke) kar ki tóg ún pir nĩm mũ sir, Melquisedeque mỹ, ti tỹ ún kato tĕ mũ ěn ag tú mãn ja tỹ dízimo ěn ti. Ti jiji to ken há vĕ, hã vỹ: vĕnh jykre kuryj to pã'i, he mũ, hã vỹ: Melquisedeque, he mũ. Kỹ tóg tỹ cidade tỹ Salém to pã'i nĩ, hã vỹ: ún kri kuprã ěn ag pã'i, he mũ. ³ Panh tú ti nĩ, mỹnh tú ke gé, jóg'jóg ve tú ti nĩ gé. ũ ki mur já tú ti nĩ, kỹ tóg ter ja tú nĩ gé. Topê kósĩn ri ke ja ti nĩ. Topê tú ki rĩr kỹ tóg nĩ nĩ, ti kurã vỹ krỹg ja tú nĩ, Melquisedeque kurã ti.

⁴ Pã'i mág pĕ vĕ, Melquisedeque ti, hã kỹ Abraão vỹ ti mỹ ě tú tỹ dízimo nĩm ja nĩ gé. Hã ki ěg tóg ki kanhró nỹti, ti tỹ Abraão kãfór nĩ ti, Melquisedeque ti. ⁵ ũ tỹ Israel ag kãmĩ dízimo mág tĩ ag vỹ tỹ Levi krĕ'nỹti, ũ tỹ Topê tú ki rĩr ti ěn ag. Ājag mré ke ki ag tóg dízimo ěn mág tĩ, ag kar tỹ tỹ Abraão krĕ'krĕ nỹti ra. ⁶ Hã ra Melquisedeque pi(jé) tỹ Abraão mré ke nĩ ja nĩgtĩ. Ge ra Abraão tóg ti mỹ dízimo ěn nĩm ja nĩ, kỹ tóg ti mỹ: "Topê vỹ ě ve há han," he mũ gé, Melquisedeque ti, Abraão mỹ, Topê tỹ Abraão mré vĕmĕn kar kỹ, Topê tỹ ti mỹ: "ã kófa ra ě kósĩn ke mũ," he kar kỹ. ⁷ Kỹ tóg Abraão kãfór nĩ, Melquisedeque ti, ti tỹ ti mỹ: "Topê vỹ ě ve há han," hen kỹ. Ti kri ke vỹ tỹ ti jĕ.

⁸ Levi krĕ'krĕ ěn vỹ tỹ ěprã ke nỹti gé, ũ tỹ Ājag mré ke ki dízimo mág tĩ ěn ag. Hã ra Melquisedeque vỹ ter ja tú nĩ nĕji, hã kỹ tóg rán kỹ nĩ, Topê vĩ tỹ rán kỹ nĩ ki. ũn ter tú vỹ Abraão ki dízimo mãn ja nĩ, hã vỹ: Melquisedeque, he mũ. ⁹ Kỹ, Abraão tỹ ti mỹ dízimo nĩm ěn kã tóg ě krĕ'krĕ kósĩn tỹ Levi jagfy ti mỹ dízimo nĩm ja nĩ gé, Melquisedeque mỹ. Hã kỹ Levi krĕ'krĕ ag

vỹ Ājag mré ke ag ki dízimo ve ja nĩgtĩ gé sir. ¹⁰ Abraão tỹ Melquisedeque mỹ dízimo nĩm ěn kã Levi vỹ mur ja tú nĩ ver, hã kỹ ti jóg'jóg ve tỹ Abraão vỹ ti jagfy dízimo nĩm ja nĩ. Nĩm kar kỹ tóg kejĕn Levi vovo han mũ sir, Abraão ti, Melquisedeque tỹ ti mré vĕmĕn kar kỹ.

¹¹ Topê tỹ Levi krĕ'krĕ ag mỹ: "isũ ki rĩrmnĩ," he ěn kã tóg ag mỹ tag to vĕnh jykre nĩm ja nĩgtĩ gé, ag tỹ ki rĩr ke to. Ag hã tỹ ki rĩr há han ke vĕ vĕ, hã ra ag tóg ki rĩr kãn já tú nĩ, hã kỹ Topê tóg ũ tỹ ki rĩr ke mũ ũ jĕnĕ ja nĩ, ũ tỹ Melquisedeque ri ke ěn, hã vỹ: Jesus Cristo, he mũ. Ag tỹ ki rĩr há han ja nĩ ra Topê hỹn ti jĕnĕnh ke tú nĩ vĕ, kỹ Arão krĕ'krĕ ěn ag hã vỹ ki rĩr nỹtĩnh ke vĕ vĕ. ¹² Kỹ, Jesus tỹ Topê tú ki rĩr kỹ Topê vỹ ti mỹ tag to vĕnh jykre tãg han ja nĩ gé. ¹³⁻¹⁴ Hã kỹ tóg ki rĩr nĩ sir. Ti pi(jé) tỹ Levi krĕ'krĕ ag kã ũ nĩ, ěg Senhor tỹ Jesus ti. Judã krĕ'krĕ ag kã ũ vỹ tỹ ti nĩ. Ge ra tóg Topê tú ki rĩr mũ. Judã krĕ'krĕ ũ tóg Topê tú ki rĩr ke tú ti vĕ, ag tỹ Topê mỹ nén ũ pũn ke tú vĕ vĕ. Ag rãnrãj tú vĕ vĕ, tag, Judã krĕ'krĕ ag, kỹ Moisés tóg ag to nĕn ũ tó ja tú nĩ gé, ti tỹ Topê tú ki rĩr ke tag rán kỹ. Hã ra Jesus tóg Topê tú ag ki rĩr jĕ, ti tỹ tỹ Judã krĕ'krĕ ag kã ũ nĩ ra. Topê tỹ ti mỹ vĕnh jykre tãg nĩm há vĕ.

Jesus tỹ Melquisedeque ri ke nĩ

¹⁵ Levi krĕ'krĕ ag vỹ Topê rãnrãj han kãn ki kagtũg ja nĩgtĩ. Hã kỹ Topê tóg ě tú ki rĩr ke ũ jé prĕr, ũ tỹ Melquisedeque ri ke ěn, hã vỹ: ěg Senhor tỹ Jesus, he mũ. Hã ki ěg tóg vég tĩ, Levi krĕ'krĕ ag tỹ ti rãnrãj han ki kagtũg nỹti ti. ¹⁶ Kỹ ěg Senhor tỹ Jesus pi(jé) ěprã ke ag jykre ri ke han kỹ Topê tú ki rĩr mũ, kỹ ěprã ke ũ vỹ: "ha ki rĩr," he ja tú nĩ gé. Topê tỹ ti mỹ nén tó jan há vĕ. Ter mãn ke tú ti nĩ ha, hã kỹ tóg ki rĩr há han mũ ha. ¹⁷ Ti to tag tóg rán kỹ nĩ, Topê vĩ tỹ rán kỹ nĩ ki, ha mĕ: "isũ ki rĩr jĕ ě tóg ke mũ. Tú' hĕnh ke tú (pĕ) ti nĩ, ě tỹ isũ ki rĩr nĩ ti, Melquisedeque tỹ isũ ki rĩr nĩ ěn ri ke," he ja ti nĩ. ¹⁸ Tag tóg kỹ tóg Moisés jykre ěn tỹ tú' he mũ, ti krój nĩn kỹ, ti tỹ ěg há han mãn ki kagtũg nĩn kỹ. ¹⁹ Hỹ, Moisés jykre ěn vỹ ěg tar han ki kagtũg ja nĩgtĩ, ěg tỹ Topê vĩ ki króm han ki kagtũg ja tóg nĩgtĩ, kỹ ěg ti jykre han sór mũ ra kanhkã tá jun ke tú nĩ, ěg tỹ Moisés jykre han mũ ra. Vãhã Topê tóg ěg mỹ vĕnh jykre tãg nĩm ja nĩ, ũ tỹ Moisés jykre kãfór nĩ ěn, hã vỹ: Jesus jykre, he mũ. Kỹ ěg tóg Jesus tugrĩn Topê nĩgja tá junjun ke mũ.

²⁰ Tag to Topê tóg vĩ kãfór han ja nĩ. Moisés tỹ Levi krĕ'krĕ mỹ: "Topê tú ki rĩrmnĩ," hen kỹ tóg vĩ kãfór han ja tú nĩ. ²¹ Hã ra Topê tóg Jesus mỹ tag tó. Ti mỹ tóg: "isũ ag ki rĩr jĕ ě tóg ke mũ," he ja nĩ. "Tũg ke tú ti nĩ, ě tỹ isũ ag ki rĩr ti ěn ti. Vĩ kãfór han inh mỹr. Tó ũ han mãn ke tú sóg nĩ, vĕnh jykre ũ han mãn ke tú sóg nĩ," he ja tóg nĩ, ěg jóg mág ti,

ã kósín mý. ²² Hã ký Jesus jykre vỹ Moisés jykre kãfór nĩ, Jesus tỹ ěg mý vĕnh jykre tãg nĩm mũ ěn. ²³ Nĕn ũ ki tóg sir Moisés jykre ri ke tũ nĩ, Jesus jykre ti, ha mẽ. Moisés jykre ki Topĕ tũ ki rĩr tí ag vỹ e ja nýtĩgtĩ. Ājag kã ũ ter ký ag tóg jagnĕ jĕgia kã ũ fĕg' he ja nĩgtĩ, ti tỹ Topĕ mý ti tũ ki rĩr jĕ. Hã ký ag tóg e ja nýtĩgtĩ, Moisés jykre ki Topĕ tũ ki rĩr tí ag. ²⁴ Hã ra Jesus vỹ ter mãn ke tũ nĩ inhhã, Topĕ tũ ki rĩr tóg nĩ nĩ, ũ tóg ti jĕgia kã jĕnh ke tũ nĩ. ²⁵ Hã ký tóg ã tỹ ũn ki rĩr nĩ mũ ag kar krenkren han tí, ũ tỹ ti tugrĩn Topĕ jamã tá junjun ke mũ ěn ag kar. Rĩr tóg nĩ nĩ, ký tóg ěg jagfy Topĕ mrĕ vĕmĕn tí. Kurã krỹg ja tũ ti nĩ, Jesus tí.

²⁶ ěg to ti há nĩ, Jesus ti, ti tỹ ěg jagfy Topĕ tũ ki rĩr nĩn ký. Topĕ kósín vỹ tỹ ti nĩ. Kynĕ ja tũ pĕ ti nĩ. Nĕn ũ kórĕg venh ke tũ ěg nĩ, ti ki. Topĕ vĩ mranh tí ag mrĕ ke tũ vĕ. Ký tóg tỹ kanhkã tãn kar ag kri ke nĩ ěg sir, ũri. ²⁷ ěpra ke ag tỹ Topĕ tũ ki rĩr nýtĩn ký ag tóg Ājag tỹ Topĕ vĩ mranh ja tugrĩn Topĕ mý nĕn ũ pũn vĕn tí, kurã kar ki, kar ký ag tóg Ājag mrĕ ke ag tỹ Topĕ vĩ mranh tugrĩn ag jagfy Topĕ mý nĕn ũ pũn tí ěg sir. Jesus vỹ Topĕ vĩ mranh ja tũ nĩ inhhã. Hã ký tóg, ã tỹ vĕnh fĕg ký tóg ag tỹ Topĕ mý nĕn ũ pũn ri ke han. Vĕnh fĕg pir han tóg, ký tóg ã tỹ vĕnh fĕg pir ěn ki ěg tỹ Topĕ vĩ mranh e ja ěn tỹ tũ' he kãn. ²⁸ Moisés tỹ ěpra ke ag mý: "Topĕ tũ ki rĩr," hen ký ag tóg ki rĩr mũ, hã ra ag tóg kynĕ mág ký nýtĩ ja nĩgtĩ ěg, ag tỹ tỹ ěpra ke nýtĩn ký. Hã ra Topĕ tóg vĕnh jykre tãg han ký tóg ã kósín mý: "ki rĩr jĕ ã tóg ke mũ, tag to sóg vĩ kãfór han mũ," he ja nĩ. ũ tỹ kynĕ ja tũ pĕ ěn mý tóg tag tó ja nĩ, hã ký tóg kynĕnh ke tũ pĕ nĩ ěg.

8

Jesus há tỹ ěg jagfy Topĕ tũ ki rĩr

¹ Ha mẽ, sỹ Ājag mý nĕn kãmĕn ja ti. Tag tó sór ja inh nĩ, ha mẽ. ěg jagfy Topĕ tũ ki rĩr tí to pã'i mág há vỹ nĩ nĩ. Topĕ pĕgia tá tóg nĩ nĩ, kanhkã tá. ² Topĕ nĩg jafã pĕ tá tóg ti tũ ki rĩr mũ. Topĕ nĩgia pĕ ěn pí(jĕ) tỹ ěpra ke ag tỹ há nĩ'. Topĕ há tỹ há vĕ, ěn ti. ěn tá tóg nĩ nĩ, ěg jagfy, Topĕ tũ ki rĩr nĩ ěn ti.

³ Topĕ tũ ki rĩr tí to pã'i mág jykren há vĕ, ha mẽ. Topĕ mý ag tóg nĕn ũ nĩ pũn tí, nĕn ũ ũ ke ěg. Ký ũ tỹ ěg jagfy Topĕ tũ ki rĩr tí to pã'i mág tag vỹ Topĕ mý nĕn (ũ) nĩm ke mũ ěg, Jesus tí, há vỹ: vĕnh fĕg, he mũ. ⁴ Ti tỹ ver tag mĩ ga kri mũ ag mrĕ ga kri tí ra Topĕ tóg ti mý vĕnh rãnrãj tag nĩm ke tũ nĩ vĕ, ti tỹ Topĕ tũ ki rĩr jĕ. ěpra ũ tỹ Topĕ tũ ki rĩr mũ ag vỹ nýtĩ ver, ũ tỹ Judeu ag jykre ki Topĕ tũ ki rĩr mũ ũ ag. ⁵ Topĕ jo ĩn krĕm ag tóg nĕn ũ nĩ pũn tí, Moisés tỹ ag mý vĕnh jykre nĩm ký. Topĕ vỹ Moisés mý tó ja nĩ, ti tỹ kur tỹ Topĕ jo ĩn han jĕ. Ti mý tóg: "ã mý sóg ã tỹ

nĕn han ke mũ ěn ti ven kãn huri," he mũ. "Ā tỹ pãnrõh kri nĩ ěn kã sóg ã mý ven kãn. Sỹ ã mý nĕn ven mũ ěn há han nĩ," he ja tóg nĩ, Topĕ ti, Moisés mý, há ký tóg han. ĩn ěn krĕm ag tóg ũri nĕn ũ ũ pũn tí, Judeu ag jykre ki, Topĕ tũ ki rĩr tí ag. Hã ra tóg tỹ kanhkã tá vĕnh jykre tag há pĕ tũ nĩ ver. Nĕn sí ki tóg ri ke nĩ, ag tỹ nĕn han mũ ti, kanhkã tá vĕnh jykre ri ke sí ti nĩ. Jesus há vỹ kanhkã tá vĕnh jykre pĕ ěn han kãn mũ.

⁶ Hã ký Jesus rãnrãj vỹ ěpra ke ag rãnrãj kãfór nĩ. Topĕ vỹ ěg mý Jesus jĕnĕ, ti tỹ ěg mý vĕnh jykre tãg nĩm jĕ, ký tóg ti tỹ Moisés tỹ ěg mý vĕnh jykre há nĩm ěn há kãfór nĩ. Ký tóg ěg mý nĕn ũ há tãvi han ke mũ, Topĕ ti, ti tỹ Jesus jĕnĕn ký. Hã ký Jesus rãnrãj vỹ Moisés rãnrãj kãfór nĩ, Jesus tỹ ěg mý vĕnh pãte fón ken ký. ⁷ Topĕ mý tóg pãgsi ja nĩ, ã tỹ Moisés mý vĕnh jykre nĩm ja ěn tí, há ký tóg vĕnh jykre tãg han to jykren ja nĩ. ⁸ Ā povo jykre ve ký tóg ti mý kórĕg nĩ, há ký tóg tag tó, ha mẽ. "Kãnhmar sóg povo tỹ Israel mý vĕnh jykre tãg nĩm ke mũ, Judã krĕ'krĕ ag mý ke ěg," he ja tóg nĩ, ěg jóg mág ti. ⁹ Vĕnh jykre tãg tag vỹ isỹ ag jóg'jóg ve ag mý vĕnh jykre nĩm ja ěn ri ke tũ nĩm mũ. Ag jóg'jóg ve ag mý sóg vĕnh jykre ũ nĩm ja nĩ ěg, isỹ ga tỹ Egito tá ag kãpan ký. Ag nĩěg kãgmĩ ký sóg ag tatĩn kãti mũ, ag ga pĕ ra. Hã ra ag tóg isỹ ag mý vĕnh jykre nĩm ja ěn mranh, há ký sóg sir ag togvãnh ja nĩ," he tóg, ěg jóg mág ti. ¹⁰ "Hã ra sóg vãhã ag mý vĕnh jykre tãg han sór mũ, povo tỹ Israel ag mý, ha mẽ," he tóg, ěg jóg mág ti. "Ājag krĩ tỹ ag tóg isỹ ag jyvĕn mũ ěn ki kanhrãn ke mũ, ký ag tóg han sór ke mũ ěg, ti tỹ ag fe kãkã nĩn ký. Ag Topĕ vỹ tỹ inh nĩnh mũ, ký ag tóg tỹ inh krĕ nýtĩnh ke mũ ěg, ěn kã. ¹¹ Ký ũ tóg ã mrĕ ke ag kanhrãn mãn ke tũ nĩ ha. "ěg jóg mág vỹ ge nĩgtĩ, ge ti nĩgtĩ," he mãn ke tũ ag nýtĩ ha, jagnĕ mý. Ag kar vỹ inh ki kanhró nýtĩnh mũ, ěn kã, ũn kãsir ag, ũn mág ag ke ěg, ěn kã. ¹² Ag tỹ inh vĩ mranh mũ (hã) ra sóg ge ra ag jagãgtãn ke mũ. Vĕnh pãte fón jĕ sóg ke mũ, ag tỹ inh vĩ mranh ja ěn ti," he ja tóg nĩ, Topĕ ti.

¹³ Ký, Topĕ tỹ vĕnh jykre tãg han ký vĕnh jykre ve ěn vỹ ti mý tỹ vĕnh jykre sí nĩ sir. Hã ra nĕn (ũ) sí kar ěn vỹ keĕn tũ' henh ke mũ, kãnhmar.

9

Vãsỹ Topĕ jykre mrĕ ũri Topĕ jykre

¹ Topĕ tỹ ag mý vĕnh jykre ve ěn nĩm ký tóg ag mý ag tỹ nĕn han ke ěn kãmĕn ja nĩ. Ag tỹ tí jo ĩn han tó ja ti nĩ, kar ký tóg ag tỹ tí jo ĩn krĕm ti mrĕ vĕmĕn ke tó ja nĩ ěg, ag tỹ ti mý nĕn (ũ) pũn ke ti ke ěg. ² Ký ag tóg kur tỹ ĩn ěn han, ti tỹ tỹ Topĕ jo ĩn jĕ jĕ. Hã ra tóg vĕnh kãpãm ký nĩ, kur tỹ ke ěg, ký ag tóg ĩn vãfynyn ki jun vĕn mũ ěn to ag tóg: "Topĕ mrĕ vĩ jafã," he tí. ěn tá mesa kri vela tỹ kri vin jafã vỹ

jě, kar kŷ mesa ti ke gé, mesa tŷ kri pão vin jafã ěn. ³ Tag pãte tóg kur nŷ, jãnkã tŷ kur, kŷ kur ěn pãte ĩn vãfynyn ũ vŷ nŷ gé, ũn sŷ. ěn to ag tóg: “Topě nŷg jafã,” he tŷ, ĩn vãfynyn ěn to. ⁴ Tá tóg Topě mŷ kri nén (ũ) pũn jafã nŷ, ouro tŷ há ti. Kri ag tóg nén ũ ger há pũn tŷ, ouro ěn kri. Kar kŷ Topě caixa vŷ tá nŷ gé. Ti to ũr há vŷ tŷ ouro nŷ. Caixa ěn kãkã ouro tŷ pěnky vŷ nŷ, kŷ kanhkã tá vějěn vŷ pěnky ěn ki nŷ, Topě tŷ ag mŷ pão jěně ěn ti, ag tŷ ga kórég kri mũn kŷ. Kar kŷ Arão vãto vŷ kã nŷ gé, ti kãto ti, kãto fėj mũ ěn ti. Caixa ěn kãkã tóg nŷ nŷ, vãto ěn ti. Kar kŷ Topě tŷ Moisés mŷ věnhrá nŷm ja ěn vŷ kãki nŷtŷ gé, caixa ěn kãki. Pó régre ki tóg rãnrãn ja nŷ, Moisés ti, Topě tŷ ěg jyvěn mũ ěn ti. Pó régre ěn tóg caixa kãki nŷtŷ gé. ⁵ Caixa ěn kri tóg nŷtŷ, Topě tŷ jěgně jafã régre ag kãgrã, querubim he mũ ěn, ũ tŷ Topě rŷnja tá nŷtŷ ěn. Fěr ag nŷtŷ, kŷ ag fěr tóg krŷg he kŷ nŷtŷ. Ag fěr fěnja krěm Topě vŷ ěg mŷ věnh pãte fón tŷ, ěg tŷ ti vŷ mranh ja ti. Hã ra sóg tag kãměn kãn sór tũ nŷ ver.

⁶ Kŷ tóg vãfynyn régre nŷ, ĩn tŷ kur ěn ti, Topě tũ ěn ti. Ti vãfynyn ve ki ag tóg kãra ge tŷ, Topě tũ ki rŷr tŷ ag, kurã kar ki. Tá ag tóg ãjag rãnrãr tŷ han tŷ. ⁷ Ti vãfynyn ũ ěn tá tóg kãra rã pin' he tŷ, prŷg kar ki, ag to pã'i mág ti, ti távi. Ag měg kyvěnh ma tóg tŷ ti, Topě mŷ ven jé, Topě tŷ ti mŷ věnh pãte fón jé, povo kar mŷ ke gé, ag tŷ Topě vŷ mranh ja ěn ti, ag tŷ mranh sór tũ ra mranh ja ěn ti.

⁸ Topě kuprŷg vŷ ěg mŷ kãměn mũ, ũri, věnh jykre si ěn ti. Kur tŷ ĩn vãfynyn vŷ ge nŷ, ha mě. Ti vãfynyn ve ěn tŷ ver ĩn krěm nŷn kŷ ěg tóg ti vãfynyn ũ tá jun ke tũ nŷ ver, Topě nŷg jafã tá. ⁹ ěg tŷ ũri věg mũ tag ki kanhrãn jé, há jé Topě tóg věnh jykre tag han ja nŷgtŷ, ěg tŷ to comparação han jé. Topě jo ĩn ěn tá ag tóg Topě mŷ nén ũ pũn tŷ, kŷ ag tóg ag měg ti tãnh kŷ pũn tŷ gé. Ag tŷ Topě mŷ sŷnvŷ nŷtŷ sór vě, há jé ag tóg ti mŷ nén (ũ) pũn tŷ. Hã ra ag tóg ti mŷ pũn mũ ra (ag tóg ti mŷ) sŷnvŷ tũ nŷtŷ, ag jykre tŷ ver kórég nŷn kŷ. ¹⁰ Kŷ, ag tŷ ti mŷ pũn há han jé ag tóg věnh jykre tŷ ge han tŷ gé, ha mě: vějěn to ag tóg jykřěn tŷ, kŷ ag tóg vějěn ũ to: “tag konh ke tũ ěg nŷ, tag kron ke tũ ěg nŷ,” he tŷ, ti tŷ ag mŷ tó kŷ nŷn kŷ. Kŷ ag tóg goj tŷ věnh kygpe tŷ hěn ri ke han han tŷ gé. Tag ki věnh jykre kar vě, ěprã. Kŷ Topě tŷ věnh jykre tãg han kŷ ěn vŷ tóg tũ he mũ sir.

¹¹ Vãhã Cristo vŷ hur kãtŷg, kŷ tóg tŷ ěg jagfy Topě tũ ki rŷr to pã'i mág nŷ ha, kŷ tóg ěg kren pě han mũ. Ti tŷ Topě jo ĩn kãra rã vŷ ĩn si ěn mág kãfór nŷ gé. Há távi ti nŷ, Jesus tŷ hě tá Topě tũ ki rŷr nŷ ěn ti. ěprã ke tŷ ĩn há pijé', tag ki ĩn pijé', kanhkã tá ke vě. ¹² Kŷ, Jesus tŷ ěn kãra rã kŷ tóg rã pir han, Topě nŷg jafã pě ěn kãra, Topě tŷ ěg mŷ věnh pãte fón jé. Kŷ tóg, á tŷ kãra rã kŷ ti pi(jé) ag měg kyvěnh ma

vyr', cabrito ěn, monh tãgy ěn. Á kyvěnh há tŷ tóg ěg kren pě han, Jesus ti.

¹³ Ũ ter kŷ ũ tŷ ti va mũ mũ ěn ag vŷ, ag tŷ Topě jo ĩn kã ra ge sór kŷ ag vŷ Topě tũ ki rŷr tŷ ag mŷ: “ha ěg to tŷ kó kó hé, ěg měg kyvěnh tŷ,” he tŷ. Ag tŷ ag to tŷ kó kó he kar kŷ ag tóg jãnhkri nŷtŷ sir, ag tŷ cabrito kyvěnh tŷ ag to tŷ kó kó hen kŷ, ke tũ nŷn kŷ monh kyvěnh tŷ, ke tũ nŷn kŷ monh fi pũr tŷ mrěj tŷ. Ag tŷ ag jãnhkri han jan há vě. ¹⁴ Hã ra Cristo vŷ á kyvěnh há tŷ ěg jãnhkri pě han. Topě kuprŷg tŷ ti krŷn kŷ tóg Topě mŷ věnh fěg, Cristo ti. Kygně ja tũ pě ti nŷ, há kŷ tóg há kar nŷ, ti tŷ věnh fěg kŷ. Ti kyvěnh vŷ ěg jãnhkri pě han mũ, ěg jykre mrě tóg ěg kuryj han mũ, kŷ ěg tóg věnh jykre kórég han mãn ke tũ nŷ sir, ěg tŷ ěg jykre si tũgrŷn ter ke mũ ěn ti. Vãhã ěg tóg Topě tũ han há nŷgtŷ, ũn rŷr nŷ ěn tũ ti.

Cristo tŷ ěg mŷ věnh jykre tãg ma kãtŷg

¹⁵ Há kŷ Cristo vŷ ěg mŷ věnh jykre tãg ma kãtŷg. Ter ja tóg nŷ, Topě tŷ ěg mŷ věnh pãte fón jé, ěg tŷ ti jykre ve mranh ěn ti. Ti ter kar kŷ Topě tóg ũ ag kuprěg huri, ag tŷ Topě tŷ kanhkã tá ěg mŷ něn ven ke ěn ki kanhrãn jé. Jesus tŷ ěg mŷ han há vě.

¹⁶ Kejěn ũ tóg á ter ke to há: “iser kar kŷ ěn vŷ isũ tag mãn ke mũ, ũ ěn vŷ isũ ũ mãn ke mũ gé,” he tŷ. Rãn tóg tŷ, tag, kŷ tóg tógfŷ tŷ, věnh rá ti. Kŷ ag tóg ag tŷ věnh rá ěn ve sór mũ ra ag tóg ti ter kar kŷ há věg tŷ. ¹⁷ Ti tŷ ver ter tũ nŷn kŷ ag tóg věnh rá ěn venh ke tũ nŷ. “Iser kar kŷ;” he tóg, há kŷ ũ tóg ver ti tũ mãg tũ nŷ, ti tŷ ver ter tũ nŷn kŷ, ũ tŷ rãn mũ ěn ti. ¹⁸ Ri ke ti nŷ, Topě tŷ ěg mŷ věnh jykre nŷm ja ěn ti, ti si mrě há. Ag měg ter kar kŷ ke ja vě. ¹⁹ Há kŷ Moisés vŷ povo kar mŷ Topě tŷ ti mŷ nén to ja ěn kãměn, Topě tŷ nén to ag jyvěn mũ ěn ti. Ti tŷ ag mŷ kãměn kar kŷ tóg monh tãgy tãnh kŷ ti kyvěnh mãn ja nŷ, cabrito tãnh kŷ ke gé. Goj mãn kŷ tóg ki kujěn ja nŷ gé, kŷ tóg tŷ kujãjãg mũ, goj mrě tóg ti kujãjãg mũ sir, carneiro kyki kusũg mrě há tóg tŷ kujãjãg mũ sir, re no fej mrě há. Kŷ tóg livro kri tŷ kó he mũ, to tŷ krig ke tóg mũ gé, povo kar to tóg tŷ kó kó he mũ gé, ag tŷ jãnhkri kŷ nŷtŷ jé. ²⁰ Ag to tŷ krig ke kar kŷ tóg ag mŷ: “Topě tŷ ěg mŷ něn han ke mũ to věnh kyvěnh há vě,” he mũ. “Topě tŷ ěg mŷ věnh jykre nŷm mũ to věnh kyvěnh há vě;” he tóg mũ, Moisés ti. ²¹ Kar kŷ tóg ĩn tŷ kur to tŷ krig ke mũ gé, pěnky kar to tóg tŷ kó he mũ gé, ag tŷ Topě tũ han jafã kar to. Věnh kyvěnh ěn tŷ tóg kri tŷ kó he kãn mũ, ag kar jãnhkri nŷtŷ jé. ²² Ha vě, ag tŷ vãsŷ Topě jykre ěn ki něn ũ tŷ jãnhkri' he sór kŷ ag tóg něn ũ kyvěnh há tŷ jagně jãnhkri' ke mũ ti. Pir ti nŷ, ag tŷ něn ũ kyvěnh tũ ra tŷ jãnhkri' ke mũ ti. Há kŷ ěg tóg ki kanhró nŷtŷ. ěg tŷ Topě vŷ mranh kŷ tóg ěg mŷ ěg měg ter há tũgrŷn věnh pãte fón ja nŷgtŷ, vãsŷ věnh jykre ěn ki.

Cristo tŷ ěg jagfy ter pir han

²³ Vēnh jykre ēn vỹ kanhkā tā vēnh jykre ri ke sī nī, hā kỹ vēnh mēg kyvénh vỹ nén kar ēn jānhkri han ja nīgtī. Ēg tỹ hā ra kanhkā ve jé tóg há tũ nī, ēg mēg tỹ ēg jagfy ter mũ ti. Ēg mēg vỹ ēg tỹ kanhkā tā jun han ki kagtīg nī. ²⁴ Cristo hā vỹ ēg tỹ tā jun han ke mũ. Kỹ tóg ēprā ke tỹ Topē jo ĩn kāra rā ja tũ nīgtī gé, kanhkā jykre ri ke sī ēn kāra rā ja tũ ti nī. Kanhkā pē ra tóg vyr, kỹ tóg Topē rĩnja tá nī nī, Topē mré vēmén jé, ēg jagfy. ²⁵ Kỹ ēprā ke ēn tóg ēprā Topē tũ ki rĩr tĩ to pā'i mág ēn tóg prỹg kar ki ag tỹ ĩn vāfynyn to: Topē nĩgjafā, he mũ ēn kāra tóg rā tĩ, ag mēg kyvénh mǎn kỹ tóg ra rā tĩ. Hā ra Cristo vỹ vēnh fēg pir han. ²⁶ Ti tỹ prỹg kar ki vēnh fēg mũ ra tóg ter tỹ hēn ri ke han ke vē vē, Topē tỹ ga han kar kỹ. Hā ra tóg vāsỹ vēnh ven ja tũ nī. Ūri, kurā tỹ ēgno to hā tóg vēnh ven pir han, kỹ tóg vēnh fēg pir han, ēg tỹ Topē vỹ mranh ēn tỹ tũ' he jé, ā ter tugrĩn. ²⁷ Ēprā ke ag vỹ ter pir han tĩ gé. Ēg ter kar kỹ Topē vỹ ēg jykre tugnỹm ke mũ. ²⁸ Tag ri ke ti nī, Cristo tỹ vēnh fēg mũ ti. Vēnh fēg pir han tóg, ā tỹ ũn e tỹ Topē vỹ mranh tỹ tũ' he jé. Kejēn tóg kātīg mǎn ke mũ. Hā ra tóg ēg tỹ Topē vỹ mranh ja tugrĩn ter mǎn ke tũ nī, ti kātīg mǎn kỹ. Ēg jé prēr jé tóg kātīg ke mũ, ti tỹ ũ tỹ ti kātīg jāvǎnh mũ ag jé prēr jé.

10

¹ Ēg tỹ Judeu ag jykre ve kỹ ēg tóg ve sī han tĩ, Topē tỹ ēg mỹ nén han sór mũ ti. Prỹg kar ki ag tóg Topē mỹ tǎnh kỹ pũn', tǎnh kỹ pũn' he tĩ. Hā ra ag mēg tỹ ag jagfy ter mũ ra tóg ag jykre há han ki kagtīg ja nīgtī. ² Ag tỹ Topē mỹ nén (ũ) pũn mũ ra ag tóg Topē vỹ mranh mǎn', mranh mǎn' he tĩ. Ag tỹ mranh tũ nī ra ag tóg ti mỹ pũn mǎn ke tũ nī vē, ti tỹ ag mỹ vēnh pāte fón jé. Hā ra ag tóg ki kanhró nỹtĩ, ag tỹ ti vỹ mranh tĩ tag, hā kỹ ag tóg ti mỹ nén pũn tovǎnh tũ pē nīgtĩ, ti tỹ ag mỹ vēnh pāte fón tovǎnh tũ nĩ jé. ³ Prỹg kar ki ag tóg Topē mỹ pũn tugrĩn (ag tóg) ag tỹ ti vỹ mranh ja ēn mĩ ēkré tĩ. ⁴ Hỹ, monh kyvénh vỹ ēg tỹ Topē vỹ mranh tỹ tũg' hēnh ke tũ pē nī, cabrito tỹ ēg jagfy ter mũ ēn ti ke gé. ⁵ Hā kỹ Cristo tóg, ā tỹ ga kri mur ken kỹ (tóg) Topē mỹ: "ag tỹ ājag mēg tǎnh kỹ pũn mũ ra tóg tỹ nén ũ tũ nī ā mỹ," he ja nī. "Ag tỹ ā mỹ nén ũ ũ pũn mũ ra tóg ā mỹ tỹ nén ũ tũ nĩ gé. Hā ra ā tóg ĩnh mỹ ĩnh fār ti nĩm, isỹ ag jagfy ter jé. ⁶ Ag tỹ ā mỹ ag mēg pũn mũ ra tóg ā mỹ sér tũ nī, ag tỹ ā mỹ nén ũ ũ pũn mũ ra. Ag tỹ ā vỹ mranh tag tỹ tũ' he ki kagtīg tóg nī, ag tỹ ā mỹ nén pũn mũ tag. ⁷ Hā kỹ sóg ā mỹ: "hā vē, sỹ ā mỹ vēnh fēg ke vē," he mũ, "isỹ ā tỹ ĩnh ki nén ve sór mũ ēn tỹ ā mỹ han jé," he sóg mũ. Hā kỹ tóg rán kỹ nī, iso, ā vĩ rá kí," he tóg, Cristo tĩ, Topē mỹ.

⁸ Ti mỹ tóg tag tó vén, hā mē. "Ag tỹ ājag mēg tǎnh kỹ pũn mũ ra tóg tỹ nén ũ tũ nĩ ā

mỹ. Ag tỹ ā mỹ ājag mēg pũn mũ ra tóg ā mỹ sér tũ nī, ag tỹ ā mỹ nén ũ ũ pũn mũ ra. Ag tỹ ā vỹ mranh tag tỹ tũg' he ki kagtīg tóg nī, tag," he vén tóg. Hā ra tóg rán kỹ nī, Judeu ag tỹ Topē mỹ tag pũn jé. Ge ra Jesus tóg tag to: "nén ũ tũ vē," he ja nī. ⁹ Tag tó kar kỹ tóg Topē mỹ: "hā vē, sỹ ā mỹ vēnh fēg ke vē, isỹ ā tỹ ĩnh ki nén ve sór mũ ēn tỹ ā mỹ han jé," he mũ gé, Topē mỹ. Ā tỹ tag tó kỹ tóg vēnh jykre si ēn tỹ tũ' he mũ, ũn tǎg han jé. ¹⁰ Jesus tỹ Topē vỹ ki króm ja tugrĩn ēg tóg ũri tỹ Topē krē nỹtĩ ha. Jesus Cristo vỹ ēg jagfy ter ja nī, vēnh fēg kỹ. Ti ter pir ki tóg ēg nēv(e) kajām kǎn, kỹ Topē tóg ēg mỹ vēnh pāte fón kǎn mũ sir.

¹¹ Ēprā ke ag tỹ Topē tũ ki rĩr tĩ ag vỹ kurā kar ki ājag rǎnhrāj han tĩ, Topē tũ ki rĩr jé. Kurā kar ki ag tóg Topē mỹ ājag mēg tǎnh kỹ pũn tĩ, hā ra ag tỹ Topē mỹ nén pũn mũ ēn pi(jé) ag tỹ Topē vỹ mranh tỹ tũ' he ja nīgtī. ¹² Ag jāvo Jesus Cristo vỹ vēnh fēg pir han, ā ter tugrĩn tóg ēg tỹ Topē vỹ mranh ēn tỹ tũ' he kǎn. Tag han kar kỹ tóg Topē pēgia tá nī nī. ¹³ Tá tóg nī nī. Topē vỹ ti kato vāsǎnsǎn mũ ag tỹ ti pēn krēm vin ke mũ. Ag sigse kỹ nỹtĩ to ken hā vē. Tag hā jāvǎnh tóg nī nī, Jesus tĩ. ¹⁴ Ti tỹ vēnh fēg pir ēn tugrĩn tóg Topē krē kar ag krenkren han kǎn huri, kỹ ēg Topē mỹ sĩnĩ nỹtĩ. ¹⁵ Topē kuprĩg vỹ ēg mỹ tag tó tĩ gé. Tag tó tóg mũ, hā mē. ¹⁶ "Tag pāte sóg ag mỹ vēnh jykre tǎg han ke mũ," he tóg, ēg jóg mág ti. "Vēnh jykre tǎg ēn hā vē, hā mē. Isỹ nén to ag jyvēn mũ ēn tỹ sóg ag fe kǎkǎ nĩm ke mũ, kỹ tóg sỹ ag krĩ ki rán ri ke nĩnh mũ sir, kỹ ag tóg han sór ke mũ," he tóg. ¹⁷ Tag tó kar kỹ tóg tag tó gé, hā mē. "Ag tỹ ĩnh vỹ mranh ja ēn mĩ ēkrén mǎn ke tũ ĩnh nī ha, ag jykre pǎno ēn mĩ ēkrén mǎn ke tũ pē ĩnh nī ha," he tóg mũ gé. ¹⁸ Hā vē, Topē tỹ ēg mỹ vēnh pāte fón kỹ ēg tóg ti mỹ nén ũ pũn mǎn ke tũ nī ha, ti tỹ ēg mỹ vēnh pāte fón kǎn kỹ nĩn kỹ, ēg tỹ ti vỹ mranh ja kar ēn ti.

Ēg tỹ Topē to krónh ke tũ

¹⁹ ĩnh kanhkā, Jesus tỹ ēg jagfy ter tugrĩn ēg tóg jatun mỹ Topē nĩgafā tā jun ke mũ. ²⁰ Jesus tỹ ēg jagfy ter ēn tóg ti tỹ kur tỹ jǎnkā ēn fĩn rǎm ri ke nī, ēg tỹ ti nón fĩn rǎm ri ke han jé, ēg rĩnrĩr nỹtĩ jé. Topē jo ĩn krēm kur tỹ jǎnkā nĩfé ēn vỹ jaran ke kỹ sa nī, Jesus ter kỹ. Kỹ ēg tóg rǎ genh há nỹtĩ ha. ²¹ Ēg jagfy Topē tũ ki rĩr tĩ to pā'i mág vỹ nī nī, hā vỹ: Jesus, he mũ. Topē jamā tá ke ēn ag kar kri ke vỹ tỹ ti nī. ²² Kỹ jatun mỹ Topē mré vēmén nī. Ti ki rǎ há han nī, ājag fe tỹ ti ki gemnĩ, ājag tỹ ti nĩgafā tá junjun jé. Ōn kỹ ti ke sór tũg nī. Ēg jānhkri han tóg, ēg jykre pǎno kar tỹ tóg tũ' hé, ēg tỹ to jykrén mǎn tũ nĩ jé. Ēg tỹ jānhkri han tóg, ēg tỹ goj jāpri tỹ vēnh kype ēn ri ke, kỹ ēg há nỹtĩ. ²³ Ti tỹ ēg mỹ nén tó mũ ēn mĩ ēkrén nī, to krónh ke tũg nī, sỹ ājag mỹ nén tó

mũ ên to. Ve jé êg tóg ke mũ, ti tỳ êg mỳ nén tó mũ ên ti. Û tỳ êg mỳ tó ja ên vỹ ón vãnh nĩgtĩ, há kỳ to krónh ke tũg nĩ.

²⁴ Jagnê mĩ êkrén nĩ, ájag tỳ jagnê jyvên jé. “Vênh kar to há nĩmĩ,” hemnĩ jagnê mỳ. “Nén ù há kar han nĩ,” hemnĩ gé jagnê mỳ.

²⁵ Û ag tóg culto venh kãmũ vãnh nĩgtĩgtĩ. Tag han tũg nĩ. Culto venh kãmũmĩ. Kĩ jagnê jyvên nĩ, ájag tar nĩtĩ jé. Kakó ti nĩ, ti kãtĩg mãn ke kurã ti. Ve há ti tĩ ha, tag.

²⁶ Ha vé, Topê vĩ mē kãn êg huri. Êg tỳ ti ki rã kar kũ culto venh kãtĩg tũ nĩ' hen kũ, êg tỳ ge ra Topê vĩ mranh sór kũ mranh tĩ kũ tóg ù tỳ êg jagfỹ kajãm mãn ke tóg tũ tĩ. ²⁷ Hỹ, êg tỳ mranh sór kũ mranh kũ Topê vỹ êg vóg kónãn pē han ke mũ. Pĩ tỳ tóg ag tỳ tũ' henh ke mũ, Topê ti, ù tỳ ti kato vãsãnsãn mũ ag.

²⁸ Û tỳ Moisés tỳ êg jyvên mũ ên mē jãvãnh nĩ ên tén ja ag tóg nĩgtĩ, Israêl ag, ùn rēgre ag tỳ ti jykre pãno ve ja tag tugrĩn, ke tũ nĩn kũ ùn tãgtũ ag. Tĩ jagãgtãn ja tũ ja ag nĩgtĩ, ùn jykre pãno ên. ²⁹ Há ki êg tóg vég mũ, Topê tỳ êg vóg kónãn pē han ke mũ ti, êg tỳ Topê kósĩn to é he kũ, êg tỳ ti vĩ mranh sór kũ. Êg tỳ mranh sór kũ êg tóg ti kyvénh to é he tĩ, ti jykre to. Tĩ tỳ êg jãnhkri han ja ên to é he êg tóg tĩ sir. Êg mỳ tóg tỳ nén ù tũ nĩ sir, Topê kuprĩg tỳ êg jagãgtãn ja ên ti. Û tỳ tag han mũ vóg kónãn jé tóg ke mũ, Topê ti, ha vemnĩ. ³⁰ Há kũ tóg tag tó, ha mē: “ùn jykre pãno ag vóg kónãn jé sóg ke mũ, ag tỳ kajãm jé, ag tỳ nén ù kórég han mũ kar,” he tóg, Topê ti. Û tỳ tag tó mũ ki kanhró êg tóg nĩ mỳr. Há ra tóg tag tó gé, ha mē. “Á mré ke ag jykre tugnỹm jé tóg ke mũ, êg jóg mág ti,” he ja tóg nĩ gé. ³¹ Rĩr ti nĩ, Topê ti. Tĩ tỳ êg to jũ nĩn kũ tóg jagy távĩ tĩ, nén ù jagy kar kãfór ti nĩ.

Êg tỳ to tar nĩtĩnh ke

³² Ájag tỳ vãsỹ ti mỳ vènh fēg vén ja ên kurã mĩ êkrén nĩ. Ên kã ag tóg ájag kato vãsãnsãn mág, kũ ájag tóg ag to vēsỹrénh, kysã tỳ hên ri ke ki, ájag tỳ Topê vĩ mē vén ên kã. Há ra ájag tóg to krónh krónh ke ja tũ nĩgtĩ. ³³ Ájag kã ù to ag tóg vĩ kónãn mág' he ja nĩgtĩ, ên kã, Topê kato vãsãnsãn mũ ag, kũ ag tóg ájag vóg kónãn gé, há ra vènh kar vỹ vé, ag tỳ ájag vóg kónãn ja ti. Ájag kã ù vóg kónãn ja ag tóg nĩgtĩ, kũ tóg ájag kar mỳ jagy tĩ ja nĩgtĩ, ag mré, ájag tỳ tỳ ag mré Jesus ki ge nĩtĩn kũ. ³⁴ Kũ ag tóg ájag kã ù sigse ja nĩ gé. Kũ ájag tóg ùn sigse kũ nĩtĩ ên ag jagãgtãn ja nĩgtĩ, ag tỳ ájag mré Jesus ki ge kũ nĩtĩ kũ. Pã'i ag tỳ ájag tỳ nén gég mũ ra tóg ájag mỳ sér nĩ ja nĩgtĩ. Ájag tỳ kanhkã tá nén ù há távĩ ên venh ke há mũ ájag tóg êkrén ja nĩgtĩ, ag tỳ ájag tỳ nén génh kũ, Jesus tugrĩn. Ájag tỳ kanhkã tá nén venh ke ên vỹ tũ' henh ke tũ pē nĩ. ³⁵ Kũ ùri to krónh ke tũg nĩ gé. Ájag tỳ ti to tar nĩtĩn kũ ájag tóg nén ù há távĩ venh ke mũ, ha mē. Ájag

vēsỹrénh ja ên kaja ri ke ve jé ájag tóg ke mũ. ³⁶ Êg tỳ ti tũ han to tar nĩtĩnh ke vè, êg tỳ ti tovãnh ke tũ pē nĩtĩnh ke vè. Tag há vỹ há nĩ. Kũ ájag tỳ Topê tỳ êg mỳ nén tó mũ ên han kãn kũ nĩtĩn kũ ájag tóg venh ke mũ, ti tỳ êg mỳ nén (ù) ven ke mũ ên ti. ³⁷ Há kũ tag vỹ rán kũ nĩ, Topê vĩ rán ki, ha mē: “kãnhmar pē ti jun ke mũ, ùn kãtĩg ke mũ ên ti. Kãtĩg mé han jé tóg ke mũ, ha vemnĩ. ³⁸ Kũ ù tỳ inh ki ge kũ nĩtĩ ên ag há vỹ krenkren ke mũ, inh mré ke ên ag, isỹ ùn mỳ vènh pãte fõn mũ ên ag. Jãvo ù tỳ isovãnh mũ ên vỹ inh mỳ kórég nĩnh mũ,” he tóg, Topê ti. ³⁹ Êg pĩ(jé) ti tovãnh ke mũ', kũ êg tóg ù tỳ ti tovãnh mũ ên ag vãgfor ên ri ke han ke tũ nĩ gé. Tĩ ki rã kũ êg tóg nĩtĩ, há kũ êg krenkren ke mũ.

11

Û tỳ êg jo Topê ki ge kũ nĩtĩ ag

¹ Topê ki rã to ken há vè, há vỹ: ti tỳ êg mỳ nén tó mũ ên kri nĩm, he mũ. Tĩ tỳ nén ù to: “ve jé ájag tóg ke mũ,” he mũ ên kri fi jé êg tóg ke mũ, êg tỳ ver vég tũ ra. ² Tĩ si ag vỹ kri nĩm kũ ti ki ge ja nĩgtĩ gé. Há kũ ag tóg Topê mỳ tỳ ùn há ja nĩtĩgtĩ, vãsỹ ke ag, ha mē.

³ Êg tỳ Topê ki rã kũ êg tóg ki kanhró nĩtĩ, ti tỳ á vĩ tỳ êg tỳ nén vég mũ kar hyn han ja ti. Tĩ vĩ vég tũ êg tóg nĩgtĩ, kũ tóg êg tỳ nén vég tũ tỳ tóg êg tỳ vég mũ hyn han ja nĩgtĩ, Topê ti, á vĩ tỳ tóg nén kar hyn han ja nĩgtĩ.

⁴ Kũ Abel vỹ Topê ki rã kũ nĩ ja nĩgtĩ gé, há kũ tóg Topê mỳ pũn há han, ti tỳ ti mỳ á mēg pũn kũ. Jãvo ti kãke tỳ Caim vỹ ti ki rã ja tũ nĩ, kũ tóg Topê mỳ nén ù pũn tĩ (há) ra (tóg) ti mỳ pũn kónãn. Abel tỳ Topê ki rã kũ tóg Topê mỳ pũn há han ja nĩ, Abel tỳ ti mỳ pũn mũ ên ti. Topê tỳ Abel to: “inh mỳ tóg tỳ ùn jykre kurỹj nĩ,” he ja vè, há kũ ti tũ tóg pũr há han. Ter ti huri, Abel ti, há ra êg tóg ti tỳ nén han ja tugrĩn Topê ki ge ki kanhrãn mũ sir.

⁵ Enoque vỹ Topê ki rã kũ nĩ ja nĩgtĩ gé, há kũ Topê vỹ ti jé prēr, ti tỳ kanhkã ra tĩg jé, ti rĩr ra, ti ter tũ ra. Tĩ ve mãn tũ ag tóg, Topê tỳ ti jé prēr kar kũ, há ra tóg á ter tũ ra kanhkã ra vyr. Topê tỳ ti jé prēr to há tag vỹ ti to rán kũ nĩ Topê vỹ tĩ rán kũ nĩ ki, ha mē: “Topê tỳ ti jykre ve kũ ti fe tóg mrin ke mũ,” he ja ti nĩ, Enoque to. ⁶ Êg tỳ Topê ki ge tũ nĩtĩn kũ tóg êg to há nĩnh ke tũ nĩ, Topê ti. Êg tỳ Topê ra mũ sór kũ êg tóg tag to jykren ke mũ, ha mē. “Topê vỹ nĩ,” he jé êg tóg ke mũ. Kũ êg tóg ti to: “êg tỳ ti to mũ kũ tóg êg mỳ nén ù há ên nĩm ke mũ, ti tỳ êg mỳ nén tó ja ên ti,” henh ke mũ gé. Tag tó kũ êg tóg ti to mũnh ke mũ, kũ tóg êg mỳ han ke mũ, ha vemnĩ.

⁷ Noé vỹ Topê ki rã kũ nĩ ja nĩgtĩ gé, há kũ Topê vỹ ti mỳ tó ja nĩ, ag kar tỳ kar kũ ti jagy venh ke ti, há vỹ: ta kuté, he mũ. Kũ tóg Topê vỹ kri fi kũ canoa mág ên han mũ, kũ tóg han kãn kar kũ (tóg) ki rã kũ (tóg) kren mũ, ti prũ fi mré, ti kré mré ke gé. Topê ki rã kũ tóg ù tỳ

Topê kato vāsānsān mü ag mré tūg mǎn ja tū nī. Hā kŷ Topê vŷ ti mŷ ūn jykre kuryj ag tŷ nén venh ke ên ven, ti tŷ ū tŷ ti ki rā kŷ nŷti ag mŷ nén ven ke ên tī.

⁸ Abraão vŷ Topê ki rā kŷ nī ja nŷgtī gé, hā kŷ tóg Topê vī kri nīm ja nŷgtī. Topê tóg ti mŷ: “hā tūg,” he mü, kŷ tóg tūg ja nī, ga ū ra, Topê tŷ ti mŷ ga nīm ke mü ên ra. Ā tŷ ki kagtūg ra tóg ra tūg ja nī. Ā jamā tá kākutē kŷ tóg ā tŷ ki kagtūg ên ra vyr, Abraão ti. ⁹ Topê ki rā kŷ jē kŷ tóg ga ên mī tūg ja nŷgtī. Topê tŷ ti mŷ ga ên nīm sór ja vē, hā ra tóg tŷ ā tū tū ra tóg mī tūg ja nŷgtī, tá. Kur tŷ ĩn krēm êmǎn kŷ tóg ga ên mī tūg ja nŷgtī, ti kósın tŷ Isaque mré, Isaque kósın tŷ Jacó mré ke gé. Ti krē'krē ag vŷ tī mré ga ên venh ke ja nŷtī gé, hā kŷ Topê tóg Abraão mŷ tó ja nī, hā ra ag tóg ver vég tū nī. ¹⁰ Ge ra tóg tovǎnh ja tū nŷgtī. Cidade tŷ Topê tŷ ên ve sór ja ti nī, ū tŷ tūg ke tū pē ên. Topê hā vŷ cidade ên han. To jykren kŷ tóg han. Ti pi(jé) êprā ke ag cidade ri ke nī'. Ên ve sór kŷ tóg ti tovǎnh ja tū pē nī, hā kŷ tóg vé, Abraão ti.

¹¹ Sara fi vŷ Topê ki rā kŷ nī ja nŷgtī gé, hā kŷ fi tóg ā kófa pē ra (fi tóg) kufyg ja nŷgtī, Topê tŷ fag tŷ tag to tar han kŷ, Sara fi, fi mén tŷ Abraão mré. Ū tŷ fag mŷ: “kósın ve jē ājag tóg ke mü,” he mü ên vī kri fi kŷ fag tóg ve ja nŷgtī. ¹² Hā kŷ ūn pir ên, ūn kófa pē ên krē'krē vŷ e tāvī nŷtī, krŷ e ên ri ke, goj fyr mī rŷnhryj e ên ri ke, goj kafā tū fyr ên mī rŷnhryj e ên ri ke.

¹³ Topê ki ge kŷ nŷtĭn kŷ ag kǎgter, Abraão, Isaque, Jacó. Topê vŷ ag mŷ ga ên tó ja nī, hā ra ag tóg ve ja tū nī ver. Ājag tŷ ve pē han tū ra ag kǎgter. Ve sī han ja ag tóg nŷtĭgtī, Topê tŷ ag mŷ ga tó ja ti, hā ra ag tóg ve pē han ja tū nī kŷ tóg ag mŷ êg tŷ kór há tá nén ū vég mü ri ke nī ja nŷgtī. Ag tŷ venh ke to tóg ag mŷ sér gy tī hā ra. “Tag ki, ga kri êg tóg ūn pygsa mü ên ri ke han tī, êg jamā vŷ tŷ tag ki ke tū nī,” he ag tóg tī. ¹⁴ Ag jamā pē jāvǎnh kŷ ag tóg ga kri mü ja nŷgtī, hā kŷ ag tóg: “êg jamā pē tū vē, tag ki,” he ja nŷgtī. ¹⁵ Ag pi(jé) ājag jamā si ên ra vŷn vŷn ke sór ja nŷgtī', hā kŷ ag tóg vŷn vŷn ke ja tū nī. ¹⁶ Ēmā há pē ên ve sór ja ag tóg nŷgtī, kanhkā tá. Hā kŷ ag tóg Topê mŷ há ja nŷtī, ti pi(jé) ag to mŷ'āg ke mü'. Hā kŷ tóg véso: “Abraão Topê, Isaque Topê, Jacó Topê vŷ tŷ inh nī,” he tī, Topê tī. Cidade han tóg, ag mŷ, kanhkā tá.

¹⁷ Abraão vŷ Topê ki rā kŷ nī ja nŷgtī gé, hā kŷ tóg Isaque nenh ja tū nŷgtī. Topê mŷ tóg ti fēg, Topê tŷ ti mŷ ti kósın to vĭn kŷ. Ti kósın pir ja vē, hā ra tóg ti tǎnh kren, Topê mŷ. ¹⁸ Topê tóg Abraão mŷ: “ā kósın tŷ Isaque krē vŷ e nŷtĭnh mü,” he ja nŷgtī. ¹⁹ Kŷ tóg, ti tŷ ti tǎnh kren kŷ tóg: “Topê hŷn ti rĭn mǎn ki kanhró nī, isŷ ti tén kŷ,” he mü. Hā kŷ tóg ti ve mǎn gé. Ti tŷ ti tǎnh kren kŷ tóg Topê mŷ

ti tŷ ti tǎnh ri ke nī ja nŷgtī, hā ra tóg ti ve mǎn, Topê tŷ ti mŷ: “ti tǎnh tūg ra,” hen kŷ.

²⁰ Isaque vŷ Topê ki rā kŷ nī ja nŷgtī gé, hā kŷ tóg Jacó mŷ vī há han, Esau mŷ ke gé, ti tŷ ag mŷ ag tŷ nén venh ke ên tó kŷ.

²¹ Jacó vŷ Topê ki rā kŷ nī ja nŷgtī gé, hā kŷ tóg ā ter ke to há (tóg) José krē régre ên ag mŷ vī há han gé. Kŷ tóg ā vátó to jē kŷ (tóg) Topê krēm müg ke mü, kŷ tóg Topê mŷ: “Topê vŷ tŷ ā nī,” he ja nī.

²² José vŷ Topê ki rā kŷ nī ja nŷgtī gé, hā kŷ tóg ā ter ke nŷ ra tóg ā ter ken jo (tóg) Israel ag mŷ kāmén ja nŷgtī, ag krē'krē ag tŷ ga tŷ Egito tá kǎpanh ke ên ti. Kŷ tóg ag tŷ kǎpanh ke ên tó kŷ (tóg) ag mŷ to vī ja nī, ag tŷ ti kuka gé kāmūnh jé, ag kāmūnh ken kŷ.

²³ Moisés han mü fag vŷ Topê ki ge kŷ nŷtī gé, hā kŷ fag tóg Moisés péju, ti mur kar kŷ, kysā tāgtū ki. Fag mŷ tóg sĭnvī nī ja nŷgtī, grŷ sī ti. Kŷ fag tóg pǎ'i mág kamēg sór ja tū nī, pǎ'i mág tŷ: “grŷ gré ag kǎgtén kǎn nī,” he mü ra.

²⁴ Moisés vŷ Topê ki rā kŷ nī ja nŷgtī gé, hā kŷ tóg, ā mog kar kŷ (tóg): “inh pi(jé) tŷ Faraó kósın fi kósın nī,” he ja nŷgtī. ²⁵ Ti tŷ Topê povo ag mré jagtar nī ra tóg ti mŷ tŷ nén ū tū nī ja nŷgtī. Hā ra tóg Egito tá ke ag mré rico nī sór ja tū nŷgtī. Topê vī mranh kŷ ag tóg ón kŷ rico nŷtī ja nŷgtī, Egito tá ke ag. ²⁶ Ēg tŷ Cristo tugrĭn jagtar nŷtī tag tóg ti mŷ êg rico nŷtī tag há kǎfór nī ja nŷgtī, hā kŷ Egito tá ke ag rico tag tóg ti mŷ kórég ja nŷgtī, Moises mŷ. Topê tŷ kanhkā tá êg mŷ nén ū há nīm ke ên há to tóg jykren ja nŷgtī.

²⁷ Moisés vŷ Topê ki rā kŷ nī ja nŷgtī, hā kŷ tóg ga tŷ Egito tá kākutē ja nŷgtī, pǎ'i jū kamēg vǎnh nĭn kŷ. Topê vég tū êg tóg nŷgtī, hā ra tóg Topê há ki êkrén kŷ nī ja nŷgtī. Ti vī tóg ti mŷ ti tŷ ti vég nī ri ke nī ja nŷgtī. Hā kŷ tóg krónh ke ja tū nŷgtī, Moisés ti.

²⁸ Moisés vŷ Topê ki rā kŷ nī ja nŷgtī, hā kŷ tóg Israel ag mŷ festa tŷ Páscoa ên nīm. Ag mŷ tóg: “ĭn jānkā to tĭn, ovelha kyvénh tŷ,” he mü, “Topê tŷ jēnē jafā tŷ ājag krē ve ag kǎgtén tū nī jé,” he ja tóg nŷgtī, Moisés ti, Israel ag mŷ. Hā kŷ ag tóg festa tŷ Páscoa ên han tī, ūri.

²⁹ Israel ag vŷ Topê ki ge kŷ nŷtī ja nŷgtī gé, hā kŷ ag tóg goj kusūg he mü ên kǎ rēgrēg há han inhā, êg tŷ ga kri mü ên ri ke han ag tóg. Mrinmrér ja tū ag tóg nŷgtī. Egito tá ke ag tŷ ag nón kǎ rēgrēg sór mü ra tóg ag kri rŷm ke mü sir, goj ên ti, kŷ ag tóg nŷgnŷr kŷ kǎgter kǎn mü sir.

³⁰ Israel ag vŷ Topê ki ge kŷ nŷtī ja nŷgtī gé, hā kŷ cidade tŷ Jericó jy ró ên vŷ vésoğ ki kórég kǎn ja nŷgtī. Ag tŷ pénĭn mü tŷ 7 (ke) han kar kŷ tóg vésoğ ki kórég ja nī, ag tŷ kurā tŷ 7 (ke) ki pénĭn mü kar kŷ.

³¹ Raabe fi vŷ Topê ki rā kŷ nī ja nŷgtī gé. Ūn mén (ka)mē vŷ tŷ fi nī ja nŷgtī, hā ra fi tóg Topê ki rā. Hā kŷ fi tóg Israel ag mŷ: “hā kǎge

jĕg," he ja nĭ, ũ tŷ fi jamā venh kāmū mū ag. Hā kŷ ag tóg fi tén ja tū nĭ gé. Cidade tá ke kar kăgtén ja ag tóg nĭgtĭ, ag tŷ Topĕ vĭ mĕ sór ja tū tugrĭn, hā ra fi tóg inhā kren ja nĭgtĭ.

³² Inh hŷn ũ tónh ke mŷ gé ver'. Isŷ ag tó kân sór mŷ ra tóg inh mŷ vĭnhmŷ tĭ. E ag nŷtĭ, e tãvĭ, Gideão ti, Baraque ti, Sansão ti, Jefte ti, Davi ti, Samuel ti, Topĕ vĭ tó ti kar ag. ³³ Topĕ ki ge kân kŷ ag nŷtĭ, hā kŷ ag tóg pã'i ag mré vĕnh génh han, hā ra ag tóg pã'i ěn ag tŷ hĕn ri ke kân. Vĕnh jykre kuryj han ag tóg tĭ, vĕnh kar mŷ. Kŷ Topĕ tóg ag mŷ ā tŷ ag mŷ vĕnh jykre há tó mŷ ěn tŷ ag mŷ ven mŷ sir. Mĭg tŷ ũ mân sór mŷ ra tóg ti tŷ hĕ ri ke ja tū nĭgtĭ gé, mĭg ti. ³⁴ Pĭ gru jagy ěn vŷ ag tŷ hĕ ri ke ja tū nĭgtĭ gé, ũ tŷ Topĕ ki ge kŷ nŷtĭ ag. Ũ tŷ rógro tŷ ag tén sór mŷ ra tóg ag tŷ hĕ ri ke ja tū nĭgtĭ gé. Ag krój nŷtĭ ra ag tóg tar gy nŷtĭ ja nĭgtĭ. Vĕnh génh han kŷ ag tóg rárá há han, kŷ ag tóg ag kato vāsãnsãn mŷ ag tŷ pétĕ han gé. ³⁵ Ũn tŷtá ũ fag vŷ, ājag krĕ ter kar kŷ fag vŷ ag ve mãn, ag tŷ ag rĭn mãn kŷ, Topĕ ki ge kŷ nŷtĭ ěn ag.

Hā ra ag kato vāsãnsãn mŷ ag vŷ ag to jŷ mág, kŷ ag tóg ag kãmĭ ũ ag vóg kónãn gé. Kŷ ag tóg ag kygrĕg gé, ũ tŷ Topĕ ki ge kŷ nŷtĭ ag, ag tŷ Topĕ to jŷ kŷ, ũ tŷ ag kygrĕg mŷ ag. Ag mŷ ag tóg: "ājag tovãnh jé ěg tóg ke mŷ, ājag tŷ Topĕ tovãnh kŷ," he ja nĭgtĭ, hā ra ag tóg Topĕ tovãnh sór ja tū nĭ. Ag tŷ kanhã tá rĭnrĭr nŷtĭ sór ja vĕ, hā kŷ ag tóg Topĕ tovãnh ja tū nĭ. ³⁶ Ag kãmĭ ũ ag to ag tóg é he mŷ gé, kŷ ag tóg ag mrãnmrãn gé, ag sigse ag tóg, ke gé, kŷ ag tóg vĕse jafã kátã ag vãm gé. ³⁷ Pó tŷ ag pin kŷ ag tóg ag kăgtén gé, ránran jafã tŷ ag tóg ag ránran gé, serrote tŷ. Rógro tŷ ag tóg ag kăgtén gé, Topĕ ki ge kŷ nŷtĭ ag. Ag tŷ hĕ mĭ mŷn kŷ ag tóg carneiro fár tŷ kur rĭnh ja nĭgtĭ, cabrito fár tŷ kur ke gé, ag tŷ Topĕ ki ge tugrĭn jagtar nŷtĭn kŷ. Vĕjĕn ve ja tū ag tóg nĭgtĭ kejĕn, jagãgtar ag tóg nŷtĭ, ag vóg kónãn ja ag tóg nĭgtĭ gé. ³⁸ Ag mré ke ag vŷ kórég pĕ nŷtĭ ja nĭgtĭ, hā kŷ ag tóg ũn há tag ag to kórég nŷtĭ ja nĭgtĭ. Kŷ ag tóg ga kórég kri mŷ ja nŷtĭgtĭ, ag jo pétĕ kŷ, sór kri ag mŷgtĭ, kŷ ag tóg pãnónh nor kãki nŷtĭ ja nĭgtĭ gé, ga nor kãki ke gé, ũ tŷ Topĕ ki ge kŷ nŷtĭ ag. Ēprã ke ag vŷ ag to jŷ mág nŷtĭ ja nĭgtĭ.

³⁹ Ag tŷ Topĕ ki ge kŷ nŷtĭn kŷ tóg hā ra ag to há nĭ, Topĕ ti. Hā ra ag tóg tag ki ve ja tū nĭ ver, ag tŷ nĕn ve sór mŷ ěn ti, Topĕ tŷ ag mŷ nĕn tó ja ěn ti. ⁴⁰ Topĕ vŷ ěg to jykren ja nĭ gé, hā kŷ tóg ver ag mŷ ven ja tū nĭ. Ti tŷ ěg mré ag mŷ ven sór vĕ, ěg tŷ jagnĕ mré kanhã tá junjun jé.

12

Topĕ tŷ ěg kanhrãn sór mŷ

¹ Ha vé, e tãvĭ ag nŷtĭ, ũ tŷ ěg jo Topĕ tovãnh tŷ ag. Ēg pĕnĭn ag e nŷtĭ, ěg ve kŷ. Kŷ tóg há tĭ, ěg tŷ Topĕ japry jagma mŷ há han ke

ti, ti jamĭn jagma. Ēg tŷ corrida han ri ke ti nĭ. Ēg tŷ tŷ vaj kŷ corrida han ken kŷ ěg tóg vĕnhkãn há han ke mŷ. "Sŷ tag han kŷ inh mŷ corrida to krónh kenh ke tŷ nĭ vŷ?" he ěg tŷ. "Ne nŷ isar han mŷ, corrida to?" he ěg tóg tĭ gé. Ēg tŷ nĕn han ke mŷ ěn tovãnh ěg tóg tĭ, ěg tŷ corrida to krónh ke tŷ nĭ jé. Topĕ jykre ri ke ti nĭ, tag ti. "Tag mŷ Topĕ to isar han mŷ vŷ?" hemnĭ, ājag tŷ nĕn han ke mŷ ěn kar to. Ājag tŷ nĕn han ke mŷ tugrĭn ti to tar nŷtĭn kŷn há tĭ. Ājag tŷ nĕn han ke mŷ ěn tugrĭn ti to krónh kenh ha mĕ tĭn kŷ han tŷg nĭ, tovãnh nĭ. Ti vĭ mranh sór tŷg nĭ gé. Tag vŷ ěg kókĕn pĕ han ti. Ājag tŷ nĕn han tĭ tag kar tovãnh kŷ ājag tóg tŷ jykre há to krónh kenh ke tŷ pĕ nĭ. ² Jesus há mĭ ěkrĕn nĭ, ti jykre há tŷ krĭn kŷ nŷtĭmnĭ. Ti há vŷ ěg tŷ Topĕ ki rá han, kŷ tóg ěg tŷ ti tovãnh ke tŷ han ěn ki kanhró nĭ gé. Cruz to sa kŷ tóg ter mŷr, ag tŷ ti to é he mŷ ra tóg ti mŷ tŷ nĕn ũ tŷ tĭ. Ti tŷ kar kŷ nĕn venh ke ěn mĭ tóg ěkrĕn ja nĭ, nĕn tŷ ti mŷ sér nĭnh ke ěn mĭ. Hā kŷ tóg ũri Topĕ pĕgia tá nĭ nĭ.

³ Jesus mĭ ěkrĕn nĭ. Ēprã ke kar ag vŷ ti kato vĭ ja nĭgtĭ, ũ tŷ Topĕ vĭ mranh mŷgtĭ ěn ag, ge ra tóg Topĕ to krónh ke ja tū nĭgtĭ, Jesus ti. Ti ě ěkrĕn kŷ to krónh krónh ke tŷg nĭ, to: "ron inh mŷ," he tŷg nĭ gé.

⁴ Ha vé, Topĕ vĭ mranh tŷg nĭ. Ājag tŷ ti vĭ mranh sór mŷ tag kato vāsãnsãn nĭ, ke tŷ nĭ (mŷ) ra ājag tóg to ter mŷ. ⁵ Ājag mŷ Topĕ tŷ ěg jyvĕn ěn kã jatŷ? Ēg jyvĕn kŷ tóg tag tó, ha mĕ. Ā krĕ mŷ tóg tag tó, Topĕ ti, ha mĕ: "inh kósĭn, isŷ ā vóg kónãn kŷ inh mŷ venh tŷg nĭ," he tóg. "Isŷ ā mŷ vĭ tar han mŷ ra to krónh ke tŷg nĭ. ⁶ Isŷ ā to há nĭn kŷ, hā kŷ sóg ā mŷ vĭ tar han ti. Ā kanhrãn jé ke vĕ. Isŷ ā mŷ: "inh kósĭn vŷ tŷ ā nĭ," hen kŷ sóg ā mrãnmrãn tĭ gé, ā kanhrãn ti jé," he tóg, Topĕ vĭ tŷ rán kŷ nĭ ki.

⁷ Hā kŷ ti tŷ ājag mrãnmrãn tag to tar nŷtĭmnĭ. Ājag kanhrãn jé ke vĕ. Topĕ tŷ ājag mŷ: "inh krĕ," he vĕ. Ēg panh vŷ ěg mrãnmrãn kŷ ěg kanhrãn ja nĭgtĭ gé. Vĕnh kar jykren há vĕ. Topĕ vŷ ā krĕ kar mrãnmrãn kŷ ag kanhrãn tĭ. ⁸ Kŷ, ti tŷ ājag mrãnmrãn tŷ nĭ ra ājag pi(jé) tŷ ti krĕ pĕ nŷtĭnh mŷ vĕ'. ⁹ Ha vé, ěg han mŷ fag vŷ ěg mrãnmrãn tĭ, ěg kanhrãn jãvãnh nĭn kŷ, kŷ ěg tóg fag kamĕg tĭ. Kŷ ěg tóg Topĕ kamĕg kãfór han ke mŷ, ũ tŷ ěg rĭnrĭr han mŷ ti, ěg jóg mág ti. ¹⁰ Kŷ ũ tŷ ěg han mŷ tóg ěg to ā jykre fi ja nĭgtĭ. To jykren kŷ tóg ěg mrãnmrãn tĭ kejĕn, ěg sĭn kã. Kejĕn tóg ā tŷ kygnĕ kŷ nĭ ra ěg kanhrãn sór tĭ gé, ěg panh ti. Hā ra Topĕ tŷ ěg mrãnmrãn kŷ tóg to jykren há han tŷ inhã. Ti tŷ ěg kãnhãn há han sór vĕ, ěg tŷ ti ri kĕn kygnĕg tŷ nĭ jé, ěg tŷ ti ri kĕn há tãvĭ nŷtĭ jé. ¹¹ Ti tŷ ěg mrãnmrãn ěn kã tóg ěg mŷ sér tŷ nĭ ver. Ēn kã tóg ěg mŷ jagy tĭ. Kar kŷ ěg tóg

vāhā vég tí, ti há nī ja ti, ěg tý kanhrān há han kar ký. Ti tý ěg mrānmrān há ký ěg tóg vėnh jykre há han ěn ki kanhrān mū sir, jagnė krī kuprāg ki ěg kanhrān mū gé sir.

Ěg tý jagnė tar han ke

¹² Krónh ke ve ājag tóg nī, ký ājag tóg tý ũn kaga tūg kórég ěn ri ke nýtī. To tar' he mán nī, ājag tý mū há han mán jé. ¹³ Topė japyr kuryj há jagma ěvānh nī, ký ũ tý ājag mý to krónh ke ha mē ěn ag vỹ ājag mré to tar' he mán mū gé. Topė jykre tovānh sór nī ve ājag nýtī, há ra tóg ājag tar han mán sór mū.

¹⁴ Vėnh kar mré vėnh jykre kuryj han sórmnī. Ký Topė vī ki króm ký kygnė sór tūg nī. Ěg tý tag to vāsān tū nīn ký ěg pi(jé) ěg jóg mág venh ke mū'. ¹⁵ Vėnh kí rīr há han nī, ājag kāmī ũ tý Topė tý ěg jagāgtān mū tag to é he tūg jé. Ějag kāmī ũn pir tý vėnh jykre kórég to tar nīn ký tóg ěg mý ti tý ũn e ag krīn kónān ha mē tī, ag tý ti jykre kórég ěn ri ke nýtī jé. Ký tóg ěg jakré kāmī vānh jagy ri ke nī. Ěg jakré kókėg ti tī, vėnh jykre kórég tý ěg kókėn ri ke. ¹⁶ Vėnh kí rīr há han nī gé, ājag kāmī ũ tý Esaú jykre kórég ěn ri ke han tū nī jé, ũ tý Topė kato vāsān tū nī jé. Esaú vỹ Topė to é he ja nīgtī, ký tóg vėjėn tugrīn ā panh tý ti mý vī há han ke ěn kren. Ā jāvy mý tóg tovānh, ti panh tý ti mý vī há han ke ěn ti, ā jėn ke pir tugrīn mýr. Ti tý ā panh tý ti mý vī há han ke ěn to é ha vē. ¹⁷ Kar ký tóg mē sór ja nī, ti panh tý ti mý vī há han ke ti, há ra tóg mēg tū nī sir. Ký tóg fỹ ja nīgtī, ti panh tý ti mý vī há han jé, vāhā tóg ti mý e nī ja nīgtī, há ra tóg sir rákė ja nỹ. Mėg tū tóg nī sir, ti panh tý ti mý vī há han ke ti. Tag ri ke han sór tūg nī.

Topė jū tý jagy pė

¹⁸ Vāsỹ Topė vỹ ěg jóg'jóg ve ag mý ā jykre nīm ja nīgtī. Pānónh tý Sinai tá ag tóg junjun ja nīgtī. Pī ve ag tóg, tá, ký tóg tá kuty nī ja nīgtī gé, kuty pė, kóho jū ke gé. ¹⁹ Ký trombeta ěn vỹ kyr ja nīgtī gé. Ký Topė vỹ ag mý vī ja nī gé. Ag tý ti vī mē ký ag tóg jūrūn ke ja nīgtī, ký ag tóg ti mý to vī mū, ti tý ag mý vėmėn tū nī jé, ti tý ag kānhmý Moisés há mré vėmėn jé, ěgno kí. ²⁰ Ag mý tóg: "ājag mēg ũ tý pānónh tag rá há jun ký ti tén nī," he ja nī, "pó tý ti pin ký, ājag krė ke gé, ājag prū fag ke gé, ājag tý tá nén vég mū kar ěn ti. Ti tý pānónh tag vóg tugrīn ti tén nī," he ja tóg nī, Topė ti. Há tóg ag mý e ja tūgtī. ²¹ Topė tý ag mré vėmėn ký tóg ag mý e távī nī ja nīgtī, Moisés mré há, há ký tóg: "jūrūn ke inh, mūmėg ký," he mū gé, Moisés ti.

²² Há ra tóg ag tý nén ve ja ěn ri ke tū nī, ěg tý ũri Topė rīnja tá jun ke ti. Pānónh ěn ri ke tū ti nī, ěg tý kanhkā tá nén venh ke ti. Ěg tý kanhkā tá jun ken ký ěg ter mán ke tū nī gé, ěg tý kanhkā tá pānónh tý Siāo he mū ěn tá jun ken ký. Topė jamā tá ke vē, ũn rīr mū ěn jamā tá ke vē, há vỹ: Jerusalém, he mū,

kanhkā tá cidade ěn ti. Topė tý jėgnė jafā ag vỹ tá nýtī. E távī ag nýtī, e távī, ti tý jėgnė jafā ag. Festa mág pė vē, tá. ²³ Ký Topė krė sanh kar ag vỹ tá nýtīnh ke mū gé, ũn tý Jesus ki ge ký nýtī ag kar. Ag jygyj vỹ kanhkā tá rán ký nýtī. Ký Topė vỹ tá ní gé, ũ tý vėnh kar jykre tugnỹm ke ti. Ký ũ tý ěg jo Topė ki ge ký nýtī ag kuprīg vỹ tá nýtī gé, ũ tý ěg jo tá junjun mū ěn ag. ²⁴ Ký Jesus vỹ tá ní gé, ũ tý ěg mý vėnh jykre tág nīm mū ěn ti, ũ tý ěg jagfy ter mū ěn ti, ký ěg tóg ti kyvėnh tugrīn jānhkri nýtī, Topė tý ěg mý vėnh pāte fón ti ký. Topė tý Abel kyvėnh ven ký tóg jū mū, ũ tý ti tén ja ěn to. Topė tý Jesus kyvėnh ven ký tóg jāvo ěg mý vėnh pāte fón mū. Ěg tūn há vē, Jesus tý ěg mý vėnh jykre nīm jan há vē, há ký tóg Moisés jykre káfór nī, Jesus ti.

²⁵ Há ký jėmė há han nī. Ũ tý ājag mý Topė vī tó mū ěn vī jėmė há han sórmnī. Ěg jóg'jóg ve ũ ag vỹ Topė vī mē sór ja tū nīgtī, ti tý ag jyvėn mū ra. Há ký ag krenkren ja tū nī. Ký ěg krenkren ke tū ní gé, ěg tý ũ tý kanhkā tá nī ěn to ěg mré vėmėn sór mū ěn vī jėmė sór tū nīn ký, ti tý ěg jyvėn mū ti. ²⁶ Vāsỹ tóg, ā tý ěg jóg'jóg ve ag mré vėmėn ký tóg ga tý ragra ke han ja nīgtī. Ũri tóg ěg mý tag tó, ha mē. "Ga tý ragra ke pir han mán jé sóg ke mū," he tóg. "Ěn kā kanhkā vỹ ragra ke mū gé, ha vemnī," he tóg. ²⁷ Ti tý: "ke pir han mán jé sóg ke mū," hen ký ěg tóg ki kanhró nýtī, ti tý ā tý nén han ja tag tý tū' he sór mū ti, ti tý ga tý ragra kenh ken ki. Nén ũ tý ragra kenh ke tū ěn há tóg nīnh ke mū inhhā, há vỹ: "Topė jamā, he mū. ²⁸ Ký tóg há tí, ěg tý Topė mý: "há tí nī, ā tý ěg mý nén han mū ti," hen ký. Ěg jamā tág vỹ inhhā ragra kenh ke tū pė nī, ti tý ěg mý ěg jamā nīm ke ěn ti. Ký tóg há nīnh mū gé, ěg tý Topė rānrhāj han há han ký, ti tý ti mý sér nī jé. Ti kamėg jé ěg tóg ke mū gé, ěg tý tóg jūrūn kenh mū. ²⁹ Topė vỹ pī tý nén ũ kar kugprūg mū ri ke nī.

13

Topė tý ěg jyvėn

¹ Jesus ki ge ký nýtī ag tý jagnė to há nýtī to krónh ke tūg nī. ² Ũ tý kuvar há tá ājag to pasa ken ký ti mý: "inh mré jé," hemnī. Ěg jo ke ũ ag tóg, ag tý ũ ag to: "inh mré nýtī," hen ký (ag tóg) Topė tý jėnė jafā ag mý: "inh mré nýtī," he ja nīgtī, ag tý ag ki kagtūg (há) ra. Há ký tag han nī. ³ Ũn sigse ký nýtī ag ki rīrmnī. Ějag tý kejėn Jesus tugrīn sigse ký nýtīnh ke tag mī ěkren nī, há ký jagnė ki rīr há han nī. Ag tý ũn vóg kónān mū ag ki rīrmnī gé. Kejėn ag tóg ājag vóg kónān ke mū gé, Jesus tugrīn, há ký ag ki rīr há han nī.

⁴ Ũ prū fi to ěn tūg nī, ũ mén to ěn tūg nī gé. Ějag prū nýtīn ký ũ fi mré nỹ sór tūg nī gé, ājag mén nýtīn ký ũ mré nỹ sór tūg nī gé. Topė vỹ ũ tý vėnh jykre kórég han (ka)mē ěn ag to

jũnh ke mũ, ù tỹ fag mré nỹ sór (ka)mẽ ên ag to, fag tỹ ag mré nỹ sór (ka)mẽ ên fag to ke gé.

⁵ Rico nỹtĩ sór tũg nĩ gé. Ājag tỹ nén vэг mũ ên vỹ há nĩ. Topê vỹ эг mỹ tag tó, ha mẽ: “ājag kã jatũ' henh ke tũ pẽ sóg nĩ, ājag ki sóg rĩr nĩ nĩ,” he tóg, Topê ti. ⁶ Hã kỹ tag tómnĩ, ha mẽ: “эг jóg mág vỹ inh ki rĩr ke mũ,” hemnĩ. “Ti hã kamэг isóg mũ. Ēprã ke ù vỹ inh vóg ke tũ pẽ nĩ, ti tỹ inh ki rĩr nĩn kỹ,” hemnĩ, Topê vi kri fi kỹ.

⁷ Û tỹ ājag mỹ Topê vi tó vén mũ ên mũ êkrén nĩ. Ga kri mũn kỹ ag tóg Topê tovãnh ja tũ pẽ nĩgtĩ, ājag tỹ ti tovãnh tũ ra ag tóg kãgter ja nĩ. Ag ri ke han sórmnĩ, ti ki rã ên tovãnh sór tũg nĩ gé, ag ri ke han nĩ. ⁸ Jesus Cristo hã vỹ ter tũ nĩ. Ti tỹ vãsỹ nén to jykrén mũ ên hã han ti ti, ùri, kỹ tóg hã han mãn ke mũ gé. Tỹ ù han ke tũ ti nĩ, kỹ tóg kurã krỹg ja tũ nĩ gé. ⁹ Û tỹ ón kỹ ājag mỹ nén ù ù tó sór mũ ên vỹ jēmẽ tũg nĩ, ag tỹ ón kỹ Topê to nén ù ù tó mũ ra. Ājag krĩn kónãn jé ag tóg ke mũ. Ājag tỹ tỹ prãnh ke han sór jé ag tóg ke mũ. Topê vỹ ājag tar han ki kanhró nĩ, ājag jagãgtãn kỹ. Û tóg: “ã tỹ vėjẽn tag kon kỹ ã tóg Topê jykre to tar nĩ,” he ti. Ag ón vè. Vėjẽn vỹ эг tỹ ti jykre to tar nĩ han ke tũ pẽ nĩ. Topê hã ne эг tar han ki kanhró nĩ'.

¹⁰ Ha mẽ, Moisés jykre ki Topê mỹ nén ù pũn ti ag pi(jé) эг mré Jesus jamĩn ên konh ke mũ'. ¹¹ Ājag tỹ Topê tũ ki rĩr ti to pã'i mág ên vỹ ag mэг ù tãnh kỹ ti kyvnh ma ti ti, ag tỹ to: “Topê nĩgjafã,” he mũ ên ra. Ti tỹ ag mэг kyvnh ên tỹ эг tỹ Topê vỹ mranh mũ tỹ tũg' he sór vè vè. Hã ra ag tóg ājag jamã jy ró pãnĩ to ag tóg ājag mэг tãnh kỹ pũn ti. ¹² Hã kỹ Jesus tóg cidade jy ró ên pãnĩ to ter ja nĩ gé, ti tỹ эг jagfy ter kỹ, эг jãnhkri han jé. ¹³ Kỹ эг tóg ti jagtar ri ke han ke mũ gé. Û tỹ ti ki ge jãvãnh ag jykre han tũ эг tóg nĩ, kỹ эг tóg ag mré han ke tũ nĩ gé. Jesus tỹ cidade jy ró pãnĩ to ter ja ên mũ эг tóg êkrén kỹ nỹtĩ, kỹ эг tóg ù tỹ ti ki ge tũ ag mré ag jykre han ke tũ pẽ nĩ. ¹⁴ Tag ki, ga kri эг tóg эг jamã pẽ venh ke tũ nĩ. Kanhkã tá эг tóg ve sór mũ, эг jamã ti.

¹⁵ эг tỹ Jesus tũgrĩn Topê mỹ vỹ há han kỹ tóg há ti. эг tỹ nén vэг mũ kar to эг tóg ti mỹ: “эг mỹ tóg há ti, эг mỹ tóg sér ti,” henh ke mũ. эг tỹ ti mỹ nén ù pũn mũ ri ke tóg nĩ, presente ri ke tóg nĩ, эг vỹ tag. “эг jóg vè,” he jé эг tóg ke mũ gé, ti to. Ti mỹ vỹ há han ke to krónh ke tũg nĩ. ¹⁶ Jagnẽ ki rĩrmnĩ gé, jagnẽ mré nén kar han kỹ. Tag to krónh ke tũg nĩ gé. эг tỹ Topê mỹ nén ù pũn ri ke ti nĩ, эг tỹ ti mỹ presente han ri ke ti nĩ, эг tỹ jagnẽ ki rĩr ti ti, kỹ tóg ti mỹ sér ti.

¹⁷ Û tỹ ājag kanhrãn ti ên ag vỹ jēmẽmnĩ, ag tỹ ājag mỹ nén tó mũ ên ki króm nĩ. Ājag ki rĩr ag tóg nĩgtĩ, ājag tỹ Topê tovãnh tũ nĩ jé,

kỹ Topê vỹ ag rãnhrãj tugnỹm ke mũ. Ājag tỹ ag vỹ jēmẽn kỹ tóg ag mỹ kufy tũ nĩnh mũ, ag rãnhrãj ti, kỹ tóg ag mỹ sér tũnh mũ. Ti tỹ ag mỹ kufy nĩn kỹ tóg há tũ nĩ gé, ājag mỹ.

Ēg tỹ Topê mré vēmén ke

¹⁸ Īnh jagfy Topê mré vēmén nĩ. Nén ù kórég han ja tũ inh nĩ, ki kanhró sóg nĩ. Isỹ nén ù kuryj han sór vè mỹr, tag hã to sóg jykrén ti. ¹⁹ Kỹ inh jagfy Topê mré vēmén nĩ, Topê tỹ kãnhmar ājag to inh jẽnẽ mãn jé. Ti mỹ tag to vĩn kỹ krónh ke tũg nĩ.

²⁰ Topê mré sóg vēmén ti ājag to. эг kri kuprãg ti ti. Kỹ tóg Jesus ti, эг Senhor ti rĩn mãn ja (ti) nĩ gé, ti tỹ эг jagfy ter kar kỹ. эг jagfy ter kỹ tóg ù tỹ mé ki rĩr ti ên ri ke nĩ, hã ra tóg ên kãfór nĩ gé, ti tỹ эг ki rĩr hã han nĩn kỹ. эг jagfy ter kỹ tóg эг mỹ vènh jykre tãg ên nĩm ja nĩ, ù tỹ tũ' he vãnh ên. ²¹ Topê hã mỹ sóg to vi mũ, ti tỹ ājag tar han jé, ājag tỹ nén (ũ) tỹ ti mỹ há nĩ ên hã han jé. Ti há vỹ Jesus Cristo mỹ: “ag tar han nĩ,” he ja nĩ. Ti há mỹ эг tóg vỹ há han ke mũ, Jesus Cristo mỹ, kỹ tóg tũ' henh ke tũ nĩ, эг tỹ ti mỹ vỹ há han ke ti. Amén.

²² Īnh kanhkã, sỹ ājag mỹ tag tó sór ja vè. Jatun mỹ mẽ sórmnĩ, sỹ ājag jyvèn mũ tag. Īnh pi(jé) vènh rãnrãn mág han. Vènh rãnrãn sĩ han sóg ājag mỹ.

²³ Ha mẽ, эг rэгre tỹ Timóteo vỹ se kỹ jé mãn tũ nĩ ha. Ti kava ag huri. Ti tỹ kãnhmar ki jun kỹ tóg inh mré ājag venh kãtĩg ke mũ.

²⁴ Ājag pã'i kar ag mũ sóg êkrég ti, Topê ki ge kỹ nỹtĩ kar ag mũ ke gé. Tag ki ke ag, ga tỹ Itãlia ki Topê ki ge kỹ nỹtĩ ag vỹ ājag mũ êkrég ti gé.

²⁵ Topê jé ājag tar han kãn. Hã vè.

TIAGO TÛ CARTA

¹ Tiago tÛ rá vë. Isÿ Israel ag mÿ rán há vë. Ëg povo tÛ 12 (ke) vÿ tÛ ájag nÿtí. Povo kar mÿ ájag tóg mÿgtí, fóg ag kar mÿ, kanhgág ag mÿ ke gé. Sÿ ájag mÿ vënh rá jënë vë. Tÿ sóg Topë mÿ rânhráj tÛ nÿ, ëg Senhor tÛ Jesus Cristo mÿ. Há kÿ sóg ájag mÿ rán kÿ jënëg mü sir. Ájag mÿ sóg êkrég tí.

Ëg tÛ Topë vÿ to: hÿ mÿ vÿ? henh ke tÛ

² Inh kanhká, ájag tÛ Jesus tugrín nén ù jagy ve kÿ to vënhmÿ nÿtí tÛg nÿ. Mÿ sér nÿtímmí há ra. ³ Topë tÛ ájag tÛ ti ki rá há han ja ve sór vë, há kÿ ájag tóg tag kar vég tí. Kÿ ti továnh sór tÛg nÿ, kÿ ájag tóg ti to tar nÿtính mü, ájag tÛ nén ù jagy vég mü ra ti továnh tÛ nÿn kÿ. Tag to jykrén. ⁴ Ájag tÛ nén ù jagy vég mü ra to tar nÿtímmí, ájag tÛ komër há há nÿtí jé, Topë jykre ki króm há han kÿ. Komër há ájag tóg kygnënh ke tÛ nÿ, nén ù kar ki, ájag tÛ ti to krónh ke tÛ nÿn kÿ.

⁵ Ájag tÛ nén ù to jykrén tÛ nÿn kÿ Topë mÿ to vímni, ti tÛ ájag kanhrân jé. Ëg kanhrân jé tóg ke mü, Topë ti. To tóg: “han ke tÛ inh nÿ,” henh ke tÛ nÿ, ví tar han ke tÛ ti nÿ, ëg tÛ ti mÿ nén ù to vÿn kÿ. Ëg to tóg fe há nÿ, há kÿ tóg ëg kanhrân tag to há nÿ. ⁶ Ájag tÛ ti mÿ nén ù to vÿn kÿ: “ëg mÿ tóg han tí, Topë tí,” hemnÿ. “Ti mÿ inh mÿ han mü vÿ?” he tÛg nÿ. Ájag tÛ: “ti mÿ inh mÿ han mü vÿ?” henh kÿ ájag tóg venh ke tÛ nÿ, ájag tÛ ti mÿ nén to ví mü ën tí. Kÿ ájag tóg goj ri ke nÿtí. Goy tóg kejën fagrính mÿ krém krém ke tí, káka tÛ ti ká nÿ kÿ. Kÿ tóg ra tÿg, tá kátig ke mü. Ën ri ke tóg nÿ, ù tÛ Topë ví kri fig tÛ ën tí. ⁷⁻⁸ Fagrính mÿ tóg Topë mÿ nén ù to ví tí, ti tÛ: “ti mÿ inh mÿ han mü vÿ?” henh kÿ. Venh ke tÛ tóg nÿ sir. Krÿ régre tí nÿ. Nén ù to jykrén kÿ tóg kânmar nén ù há to jykrén mân mü gé, vënh jykre pir han vánh nÿn kÿ. Ki kagtig tóg nÿ, há kÿ tóg venh ke tÛ nÿ gé sir.

Ûn jagtar ag mré ùn rico ag jykre

⁹ Ëg Senhor tÛ Jesus mré ke ù ag tóg jagágtar nÿtí. Há ra ag tóg ëg Senhor ki ge kÿ nÿtín kÿ ùn rico ri ke nÿtí, ag tÛ tÛ Topë krë nÿtín kÿ. Kÿ tag to jykrén nÿ, ájag mÿ sér tí jé, ájag jagtar nÿtín kÿ. ¹⁰ Kÿ ëg Senhor tÛ Jesus mré ke ù ag tóg rico nÿtí há ra. Ag tÛ ëg Senhor ki ge kÿ nÿtín kÿ ag tóg ùn jagágtar ri ke nÿtí, Topë mÿ. “Ter jé ëg tóg ke mü, kÿ tóg ëg mÿ há tí, Topë tÛ ëg jagágtán ken kÿ, ùn jagtar ag ri ke,” hemnÿ, ájag rico nÿtín kÿ. Re fej ri ke ëg tóg nÿtí, ëg kar. ¹¹ Rá tÛ jun ke kÿ tóg rÿ jagy tí. Kÿ tóg tugtóg tí, re tí, kÿ ti fej tóg kógungun tí gé. Kÿ ti sÿnví ën tóg tÛ' henh mü sir. Ën kágtar ri ke ëg tóg nÿtí gé. Kÿ ùn

rico ag tóg ke tí gé, kágtar kÿ. Kÿ ag há ën tóg tÛ' he mü gé sir, ag rânhráj tÛ ag mÿ sér nÿ ra.

Ëg tÛ Topë ví mranh sór mü

¹² Kejën ù tóg Jesus tugrín ëg to jÛ nÿ. Ëg tÛ há ra Topë továnh tÛ nÿn kÿ tóg há tí. Kÿ ëg Senhor tóg ëg mÿ ëg rÿr krÿg ja tÛ ven ke mü, ëg tÛ ëg jagágtar mü ra ti továnh tÛ nÿn kÿ. Kÿ tóg ëg tÛ carreira ki ka fej tÛ coroa ganhar he mü ën ri ke nÿ sir. Ëg Senhor vÿ ëg mÿ: “rÿr krÿg ja tÛ ve jé ájag tóg ke mü, ájag tÛ iso há nÿtín kÿ,” he ja nÿgtí, há kÿ tóg ëg mÿ tÛ presente han ke mü.

¹³ Ájag tÛ Topë ví mranh sór mÿn kÿ to: “Topë vÿ inh krÿn, sÿ ti ví mranh jé,” he tÛg nÿ. Topë pi(jé) vënh jykre pãno han ja nÿgtí'. Kÿ ù pi(jé) to Topë krÿn kónãn tí gé'. Kÿ tóg ëg krÿn kónãn tÛ nÿgtí gé (mÿr), Topë tí. ¹⁴ Ëg tÛ Topë ví mranh sór kÿn ge nÿ, há nÿ ve nÿ, kÿ ëg tóg to én tí. ¹⁵ Ëg tÛ to én kÿ ëg tóg to jykrén mág nÿ. Kÿ ëg tóg sir han sór mü. Ëg tÛ han sór kÿ ëg tóg han mü. Kÿ ëg tÛ ti ví mranh vë sir. Kar kÿ ëg tóg mranh mân', mranh mân', he mü gé, vënh jykre pãno vë sir. Há ra ëg tóg to nÿgme ki vár ke mü, inferno ki.

¹⁶ Inh kanhká, ájag to sóg há távi nÿ. Há kÿ sóg ájag mÿ: “kygnë tÛg nÿ, Topë to,” he mü. ¹⁷ Topë há ne á pin kÿ ëg mÿ nén ù há kar han tí'. Nén ù há távi han tóg tí, Topë tí, ëprá ke ag mÿ, há vÿ: ëg, he mü. Ti há tóg jëngre hyn han'. Rá tÛ ëg ki kupún tÛ nÿn kÿ tóg fënja tí. Há ra Topë tóg tag han tÛ nÿgtí (mÿr). Ti pi(jé) kejën ëg ki rÿr tÛ nÿgtí'. Ëg ki rÿr tóg nÿ nÿ há ra. ¹⁸ Ti há tóg ëg han mân', ëg tÛ ti ki ge kÿ. Ti tÛ ëg han mân sór kÿ tóg han mân. Ëg to tóg á ví há jënë. Vënh ví há tag tÛ tóg ëg han mân mü sir. Ti tÛ ëg han mân kÿ ëg tóg tí tÛ nén han mü kar kri ke nÿtí, ëg tÛ tÛ ti krë nÿtín kÿ.

Ëg tÛ Topë ví ki króm ke

¹⁹ Inh kanhká, tag to jykrén mág nÿ. Û tÛ nén ù há kãmén kÿ jëmë há han nÿ. Kânmar ví tÛg nÿ. Kânmar jÛ tÛg nÿ gé. ²⁰ Ëg jÛ nÿtín kÿ ëg tóg Topë jykre han tÛ nÿgtí (mÿr), ti jykre kurj tí. Há kÿ jÛ tÛg nÿ. ²¹ Há kÿ nÿn tÛ ëg kavénh tí ën továnh kãn nÿ, vënh jykre pãno mré há. Ëg kókég tóg tí, ëg fãn tóg tí, vënh jykre pãno tí. Továnh ra. Jatun mÿ Topë ví mëmnÿ. Topë há ne á ví tÛ ëg kanhrân'. Ëg tÛ kri fi kÿ ëg tóg krenkren ke mü. ²² Kÿ Topë ví han kÿ nÿtímmí. Ájag tÛ mëg mü (há) ra ki króm tÛ nÿn kÿ ájag tóg krenkren ke tÛ nÿ. Ón kÿ ájag tóg: “kren jé sóg ke mü,” henh ke mü. ²³ Ëg tÛ jëmëg mü (há) ra ki króm tÛ nÿn kÿ ëg tóg tag ri ke nÿtí, ha më. Kejën ù tóg vënh vég mü, ki vënh ve jafãn ki (mÿr, ha më). Kÿ tóg á kaká vég mü sir. ²⁴ Á kaká ve kar kÿ tóg to jykrén mân tÛ nÿ. Kÿ tóg ki kagtig' he mü. Tÿg tóg mü, kÿ tóg á kaká ki kagtig' he mü. Kÿ tóg fagrính mÿ vënh ven ja nÿ sir. Ge ëg nÿtí,

ĕg tŷ Topē vĭ jĕmĕg mŭ (hā) ra ki króm tŷ nĭn kŷ. Kŷ ĕg tóg fagrĭnh mŷ mē ja nĭ sir. ²⁵ Ēg tŷ ti vĭ to jŷkrĕn mág kŷ tóg hā ra ĕg mŷ sĕr tŷnh mŭ. Topē vĭ vŷ há nĭ, ti jŷkre ti. Ēg jŷkre pāno tŷ tŷg' he tóg tĭ, ĕg tŷ han mĕn tŷ nĭn jĕ. Kŷ ĕg tóg ĕg tŷ ti vĭ jĕmĕ kŷ nŷtĭn kŷ to jŷkrĕn ke mŭ. Kā jatun ke tŷ ĕg tóg nŷtĭ sir. Kŷ ĕg tŷ ki króm kŷ Topē tóg ĕg mŷ vĭ há han ke mŷ sir, ĕg tŷ nĕn han mŷ kar to.

²⁶ Ū ag tóg Topē to: "ti to sóg há nĭ," he tĭ. Hā ra ag tóg ũ to vĭ kónān tĭ, āĵag vĭ to jŷkrĕn tŷ nĭn kŷ. Kŷ ag tóg ón kŷ: "ti to sóg há nĭ," he ja nĭgtĭ. Kygnĕg ĕg tóg tĭ, ĕg tŷ gen kŷ. Hā kŷ ĕg tóg ón kŷ: "ti to sóg há nĭ," he tĭ, ĕg tŷ ũ to vĭ kónān kŷ. ²⁷ Ēg tŷ ĕg jóg tŷ Topē to há nŷtĭn kŷ, kŷ ĕg tóg tag han mŷ, ha mē: ũn panh ter mŷ kar jagāgtān kĕn ĕg tóg tĭ, ũn mĕn ter ja fag ke gé, ũn jagāgtar fag. Fag ki rĭr jĕ ĕg tóg ke mŷ, fag mŷ há tĭ jĕ. Kŷ ĕg tóg nĕn ũ vĕnhmŷ han ke tŷ nĭ ĕg sir. Topē kato tĕ mŷ ag jŷkre han ke tŷ ĕg tóg nĭgtĭ gé. Hā kŷ ĕg tóg tĭ mŷ kavĕj tŷ nŷtĭ sir. Hā kŷ ĕg tóg ón kŷ: "Topē to sóg há nĭ," he tŷ nĭgtĭ gé.

2

Ēg tŷ jagnĕ to vĕnh jŷkre pir han ke

¹ Inh kanhkā', ĕg Senhor tŷ Jesus Cristo ki āĵag ge mŷ mŷr. Pā'i kar kāfór vĕ (mŷr), ĕg Senhor tŷ Jesus Cristo tĭ. Ge ra āĵag ne tóg ũn rico ag to há nŷtĭ', kŷ ũn jagāgtar ag tóg āĵag mŷ tŷ nĕn ũ tŷ nŷtĭ. Ke tŷg nĭ. ² Hĕn ri ke mŷn ũn rico vŷ Topē vĭ jĕmĕnh kĕtĭg mŷ, āĵag vĕnhmĕn kŷ. Tĭ kur vŷ há tāvĭ nĭ, kŷ tĭ nĭĕg kĕnĭm ja vŷ tŷ ouro nĭ. Kŷ ũn jagtar vŷ kĕtĭg ke mŷ gé, kur kórĕg tŷ tŷ. ³ Kŷ āĵag hŷn tóg ũn rico mŷ: "ha tag kā nĭ, vĕnh nĭg ja há kri," he tĭ. Jó ũn jagtar mŷ āĵag hŷn tóg: "ha tā tá jĕ," he tĭ, ke tŷ nĭn kŷ: "ha inh mrĕ nĭ, hā ra ĕprā nĭ, gan kri," he āĵag hŷn tŷ. ⁴ Hā ki āĵag tóg ũn rico to há nĭ ve nĭ, tĭ tŷ tŷgrĭn. Jāvo āĵag tóg ũn jagtar to ĕ he mŷ ve nĭ, tĭ jagtar nĭn kŷ. Ke tŷg nĭ. Āĵag tŷ jagnĕ ri ke nŷtĭ to jŷkrĕn nĭ, he tŷ nĭ mŷ ra āĵag tóg vĕnh jŷkre pāno han mŷ.

⁵ Inh kanhkā', jĕmĕ há han ra. Āĵag to sóg há nĭ (mŷr), hā kŷ sóg āĵag jŷvĕn mŷ. Topē vŷ ũn jagāgtar ag kuprĕg, ag tŷ ti to rĭcon jĕ, tĭ ki ge kŷ. Ga mĭ mŷn kŷ ag tóg jagāgtar nŷtĭ. Ēg Senhor ki ge kŷ ag tóg há nŷtĭ jāvo. Topē tŷ tŷ ĕg pā'i nĭ ve jĕ ag tóg ke mŷ, ag tŷ ti to há nŷtĭn kŷ. Topē hā ne tag tó ja nĭgtĭ', ĕg tŷ ti vĕn ke tĭ, kŷ tóg han ke mŷ, ā tŷ tó ja ĕn tĭ. ⁶ Jāvo āĵag tóg ũn jagāgtar ag to ĕ he tĭ. Ūn rico ag to āĵag tóg vĭ há han tĭ. Hā ra ũn rico ũ ag tóg āĵag to kórĕg nŷtĭ gé. Kŷ ag tóg āĵag fóg mŷ āĵag to vĭ kónān tĭ, āĵag tóg tŷ āĵag jĕ prĕr jĕ. Kŷ āĵag tóg to jagtar nŷtĭ sir, ag tŷ āĵag to vĭ kónān tĭ ĕn to. Hā kŷ tóg sir vĕnhmŷ nŷ, āĵag tŷ ũn jagāgtar to ĕ he tĭ. ⁷ Kŷ ũn rico ũ ag tóg ĕg Senhor to ĕ he tĭ gé. Tĭ to ag tóg vĭ kónān

tĭ gé, hā ra ĕg tóg tŷ ti mrĕ ke nŷtĭ. Hā kŷ ag tóg ĕg to vĭ kónān mŷ gé, tĭ to vĭ kónān kŷ.

⁸ Topē tŷ vĕsŷ ĕg mŷ vĕnh jŷkre nĭm ja ĕn ki króm nĭ, hā vŷ: "ā régre to há nĭmĭnĭ, ā tŷ vĕso há nĭ ri ke nĭmĭnĭ, ā régre tŷ," he ja tóg nĭgtĭ ĕg mŷ, Topē tĭ, kŷ tóg rán kŷ nĭ. Āĵag tŷ tag han kŷ tóg há nĭ. ⁹ Āĵag tŷ há ra ũn rico to há nŷtĭn kŷ, ũn jagtar to kórĕg nŷtĭn kŷ, kŷ āĵag tóg tĭ vĭ mranh mŷ sir, tĭ tŷ ĕg jŷvĕn ja tĭ. Kŷ Topē tóg āĵag to jŷkrĕn kónān mŷ, āĵag tŷ tĭ vĭ mranh kŷ.

¹⁰ Ha vé, hĕn ri ke mŷn ĕg kĕmĭ ũ tóg Topē tŷ ĕg mŷ vĕnh jŷkre nĭm ja kar ki króm tĭ. Hā ra tóg sir nĕn pir ki tĭ vĭ mranh mŷ. Kŷ tĭ tŷ tĭ vĭ mranh kĕn vĕ sir, tĭ vĭ pir mranh kŷ. ¹¹ Topē tóg ĕg mŷ: "ā prŷ tŷ fi mrĕ nŷ tŷg nĭ, kŷ ā mĕn tŷ mrĕ nŷ tŷg nĭ gé," he ja nĭgtĭ. Kŷ tóg ĕg mŷ: "jagnĕ tĕn tŷg nĭ," he ja nĭgtĭ gé. Hĕn ri ke mŷn ĕg tóg ĕg prŷ tŷ fag mrĕ nŷ tŷ nĭgtĭ. Ēg tŷ há ra jagnĕ tĕn kŷ ĕg tóg tĭ vĭ mranh kĕn mŷ, tĭ tŷ ĕg jŷvĕn ja tĭ. ¹² Kŷ tag to jŷkrĕn nĭ, āĵag tŷ nĕn ũ han ke to jŷkrĕn kŷ. Ēg Senhor vŷ ĕg jŷkre kar vĕg tĭ, tĭ tŷ ĕg tŷ tĭ jŷkre ki króm mŷ ve sór kŷ. Kŷ āĵag jŷkre to jŷkrĕn nĭ, āĵag vĭ to ke gé. ¹³ Ēg tŷ jagnĕ jagāgtān tŷ nĭn kŷ tóg ĕg jagāgtān ke tŷ nĭ gé, ĕg Senhor tĭ, tĭ tŷ ĕg jŷkre tŷgnŷm ken kŷ, kurā ĕn kā. Ēg tŷ há ra jagnĕ jagāgtān kŷ tóg ĕg jagāgtān ke mŷ gé, tĭ tŷ ĕg jŷkre tŷgnŷm ken kŷ. Kŷ tĭ pi(jĕ) ĕg vóg kónān mŷ sir'.

Tĭ ki rā há

¹⁴ Inh kanhkā', ũ tóg keĵĕn: "tĭ ki sóg rā kŷ nĭ," he tĭ, Topē to. Hā ra tóg tĭ vĭ han tŷ nĭgtĭ. Kŷ tóg ón kŷ tĭ ki rā kŷ nĭ ja nĭ. Kren ke tŷ tóg nĭ sir. ¹⁵ Keĵĕn Jesus mrĕ ke ũ tóg kur vĕg tŷ nĭgtĭ, vĕĵĕn vĕg tŷ tóg nĭgtĭ gé, Jesus mrĕ ke ũ fi ke gé. ¹⁶ Kŷ āĵag kĕmĭ ũ tóg hĕn ri ke mŷn tĭ mŷ, fi mŷ tŷ: "tág'," he mŷ. "Hā tĭg, jatun mŷ. Ā jĕ kŷosa mĕg tŷ nĭ, ā jĕ kókĭr tŷ nĭ," he tóg mŷ. Hā ra tóg fag mŷ nĕn ũ nĭm tŷ nĭ. Kŷ tóg fagrĭnh mŷ fag mŷ: "ā jĕ jagtar tŷ nĭ," he ja nĭ. ¹⁷ Ge tĭ nĭ, ĕg tŷ ón kŷ: "tĭ ki rā kŷ sóg jĕ," hĕn kŷ. Ēg tŷ tĭ vĭ han tŷ nĭ kŷ ĕg tóg fagrĭnh mŷ: "tĭ ki sóg rā kŷ nĭ," he mŷ sir. Nĕn ũ tŷ vĕ.

¹⁸ Āĵag kĕmĭ ũ tóg hĕn ri ke mŷn: "ũ tóg Jesus ki rā kŷ nĭ, jāvo ũ tóg tĭ jŷkre han tĭ," he sór mŷ, āĵag tŷ tĭ jŷkre han sór tŷ nŷtĭn kŷ. Tag to sóg āĵag mŷ: "inh hŷn ne tŷgrĭn ki kanhrĕn mŷ, ā tŷ tĭ ki rā ja tĭ?" he mŷ. "Ā tŷ tĭ jŷkre ki króm vĕnh kŷ sóg ki kagtĭg nĭ. "Tĭ mŷ Jesus ki rā kŷ jĕ nĭ vŷ?" he jĕ sóg ke mŷ ā to. Ā jāvo sóg tĭ jŷkre han tĭ inhĕ. Hā to ā tóg ki kanhró nĭ, sŷ tĭ ki rā kŷ jĕ tĭ," he jĕ sóg ke mŷ, āĵag tŷ inh ki ĵĕmĕn kŷ.

¹⁹ "Topē vŷ tŷ ũn pir nĭ," he āĵag tóg tĭ gé. Āĵag tŷ ki hā tó vĕ. Kŷ Japo ag vŷ tag tó tĭ gé. "Pir tóg nĭ, Topē tĭ," he ag tóg tĭ gé, Nĕn-Kórĕg ag. Ag tŷ tĭ pir ki kanhró (hā) ra ag tóg krenken ke tŷ nĭ, ag tŷ tĭ jŷkre han tŷ nĭn

ký. Hã ký ag tóg kamëgmëg ký jürün ke tí sir, ag tý Topë to jykrén ký. Japo ag. Hã ký ëg tóg ëg tý Topë kãmén há (há) ra krenkren ke tú nĩ gé, ëg tý ti jykre han tú nĩn ký. ²⁰ Ajag tý tag to jykrén tú nĩn ký ajag tóg kri tú (pë) nýtĩ (mýr). Ëg tý ti ví ki króm tú nĩn ký ëg tóg ón ký ti ki ge ký nýtĩ. Nén ú ri vé sir, ëg tý ti ki ge ký nýtĩ tag ti. Ëg mý tóg nén ú há han ke tú nĩ.

²¹ Ëg jóg'jóg ve tý Abraão to jykrén nĩ. Topë tóg ti mý: "ã kósın tý Isaque tânk ký pũn, inh mý," he ja nĩ. Ký tóg ti mý: "hej," he ja nĩ sir, Abraão ti. Hã ký tóg Topë mý há nĩ sir, Abraão ti, ti tý ti ví ki króm to há ja nĩn ký. Ký tóg ti to: "inh ki rá há han ja ti nĩ," he mü, Topë ti, Abraão to. ²² Ve ra ha. Ti tý Topë ki rá ký jën ký, há ký tóg ti mý: "hej," he ja nĩ, Abraão ti. Ký tóg, ti tý ti mý: "hej," hen ký (tóg) ti ki rá ký jë en to tar nĩ sir, Topë ví ki króm ke to. Ge ti nĩ (mýr). ²³ Rán ký tóg nĩ gé, Abraão ti, ký tóg: "Topë ví kri tóg fi, Abraão ti," he mü, Topë ví tý rán ký nĩ ki. "Hã ký ëg jóg mág tóg ti to: "inh ki rá há han ja ti nĩ," he ja nĩgtĩ. Ký Topë tóg ti to: "ú tý iso há nĩ en," he tí," he tóg, Topë ví tý rán ký nĩ ki, Abraão to. ²⁴ Hã ki ajag tóg vég mü. Ëg tý ti ví han ký tóg ëg to: "inh ki rá há han ja ti nĩ," henh ke mü gé. Ëg tý ón ký ti ki rá ký nýtĩn ký ëg tóg há ra ti mý há tú nýtĩ, Topë mý, ëg tý ti ví ki króm tú nĩn ký.

²⁵ Raabe fi to jykrén nĩ gé, ün mén jafã ën fi to. Ëg povo vỹ ú ag jëgnë ja nĩ, ag tý fi jamã ve jé, cidade mág ën ti. Ký fi tóg ag mý: "káge jëg ra," he ja nĩ. Ký fi tóg ag kanhrãn ja nĩ sir, fi jamãn ki, ag tý ëpry ú mĩ kãpa jë, ëmĩn ú mĩ, ag kato tã ag tý ag vég tú nĩ jé. Tag to fi tóg kren mü (mýr), fi tý tag han to. Ký Topë tóg fi to: "inh ki rá há han fi," he ja nĩ sir, fi tý ti ví kri fi to.

²⁶ Ge ti nĩ gé, ëg mý. Ëg tý ti ki ge ký nýtĩn ký ëg tóg ti ví kri fig mü, Raabe fi ri ke. Ëg tý ti ví han tú nĩn ký tóg ëg mý nén ú há han ke tú nĩ gé, ëg tý ón ký ti ki ge mü tugrĩn, ëg fãr tý kuprĩg tú ra ter ký nỹ ën ri ke ti nĩ.

3

Ëg tý ëg nũnë tý Topë ví mranh ke tú

¹ Inh kanhkã', kãnhmar jagnë mý: "sý ã kanhrãn há tóg tí, ã tý kygnë to," he tũg nĩ. Ëg kar vỹ kygnëg tí. Ký Topë vỹ ëg tý kygnë to ëg vỹ kónãn mág mü, ëg tý kãnhmar ëg mré Jesus ki ge ký nýtĩ ag kanhrãn sór ký.

² Ëg kar vỹ kygnë (ka)më nýtĩ. Ú tý ã ví ki kygnëg tú pë nĩn ký tóg kuryj kar nĩ sir. Ëg pi(jé) ne ki kygnëg tú', ëg tý ëg ví ki kygnëg tú nĩn ký. ³ Cavalto to jykrén nĩ. Freio tý ëg tóg ti jën kãra fig tí. Ký ëg tóg tý ti vóg tí sir, cavalto ti, ký tóg ã tũg ke ën ra tí mü sir, ú tý cavalto kri nĩ ën ti. ⁴ Ký canoa mág to jykrén nĩ gé. Éhé tóg ný, há ra kãka vỹ ti tũn tí. Ký ag tóg ti

vóg jafã tý ti vóg tí. Ký tóg ag mý ki ke tí. Ti vóg mü ag mũnh ke ra tóg tí mü sir. Ti vóg jafã sí ra tóg ki ke mü, canoa mág ti. ⁵ Ge tóg nĩ, ëg nũnë ti. Sí ti nĩ (mýr), há ra ëg tóg tý ví mág han tí gé.

Pĩ ri ke tóg nĩ. Ti sí ra tóg kejën vãnh pũn tí (mýr), nén kar tí. ⁶ Ën ri ke tóg nĩ, ëg nũnë ti. Tý ëg tóg vãnh jykre pãno tóg tí. Ký ëg tóg ëg ví tag to kavéj kar nýtĩ, ëg tý ëg ví tag to ti ví mranh ký. Ëg kãsir nýtĩ ra ëg tóg vãnh jykre pãno tóg tí, ëg sanh há nýtĩ ra ke gé, ëg kãra ke gé. Japo tý ëg krĩn há vë, ëg tý ëg ví ki Topë ví mranh jé.

⁷ Ha mē, bicho kar vỹ tý ëg mēg nýtĩ. Ú ag vỹ mĩg tý mēg nýtĩ, ký ú ag vỹ sēsĩ tý mēg nýtĩ, ú ag vỹ pyn tý mēg nýtĩ, ú ag vỹ goj ki ke kar tý mēg nýtĩ gé. Ti kar kanhrãn ëg tóg tí mýr, ha mē. ⁸ Hã ra ëg pi(jé) ëg nũnë kanhrãn tí'. Ti kanhrãn ki kagtĩg ëg nýtĩ. Vënh jykre pãno tãví tóg sór ëg tóg tí. Ký tóg veneno ri ke nĩ, ëg ví ti. Tý ëg tóg jagnë kãgtén ri ke han tí, ëg nũnë tý, jagnë mý ví kónãn ký. ⁹ Tý ëg tóg Topë mý ví há han tí, ëg jóg mág mý, ëg nũnë tý. Ký ëg tóg tý ëprã ke ag mý ví kónãn tí gé. Hã ra Topë tóg ëg han, ëg tý ti ri ke nýtĩ jé. Ký ëg tý jagnë mý ví kónãn ký ëg tý Topë mý ví kónãn ri ke vé sir. ¹⁰ Ëg jën kãtã tóg kãkutë tí, ëg ví há ti, ëg ví kónãn ti ke gé. Pĩr ti nĩ, ëg jënký ti, há ra ëg tóg tý ví régre han tí. Tag vỹ kórég tãví nĩ, inh kanhkã'. ¹¹ Goj tý vënh kanë to jykrén nĩ, ëganë to. Ti há nĩn ký tóg há nĩ, goj tí. Ti kajã nĩn ký tóg kajã nĩ. Ti pi(jé) tý goj régre nĩ', goj tý ëg kanë tí. Pĩr tóg nĩ. ¹² Ký ka kanë to jykrén nĩ gé. Ka tý pëuva ki ëg tóg jymi vég tú nĩgtĩ (mýr). Ký ëg tóg vãnh tý jóhó ki pëuva vég tú nĩgtĩ gé. Pĩr ti nĩ, ka kanë tí. Ge ti nĩ gé, goj tí. Ti kajã nĩn ký tóg kajã nĩ gé. Ký gemnĩ gé, ajag nũnë tý. Ví pĩr han nĩ.

Topë tý ëg mý krĩ há nĩm

¹³ Ajag mý krĩ há nýtĩ? Ajag mý Topë ví ki kanhró nýtĩ? Ký tóg há tí. Ký vënh jykre há kar han ký nýtĩmĩ. Hã ki vënh kar vỹ ajag krĩ há vënh ke mü sir. Hã ra tý ví mág han tũg nĩ. Tý vënh kãfór han tũg nĩ gé.

¹⁴ Ajag tý ú to fe kórég nĩn ký tóg tý ú nỹ jãvo, ajag tý jagnë kãfór nýtĩ sór ký, jagnë to jũ (ka)më nýtĩn ký, ajag tý vësvý ün mág han sór ký. Ajag tý tag han ký vëso: "krĩ há inh nĩ, Topë ví ki kanhró inh nĩ," he tũg nĩ. Vënh ó vë, tag tí. ¹⁵ Topë tý ëg kanhrãn ja pijé', ëg tý ú to fe kórég nĩ ti, jagnë kãfór han sór mü tí, jagnë to jũ (ka)më ti ke gé. Ëprã vënh jykre vë (mýr), Topë kato tã tí. Japo jykre vë (mýr), ëg fe jũ tag tí. ¹⁶ Ëg tý jagnë kãfór han sór ký ëg tóg jagnë kato tãgtë mü sir, ëg tý vësvý ün mág han sór ký. Ký ëg tóg ví mē han ký jagnë to vënh jykre pãno han kãn mü sir.

¹⁷ Ëg tý há ra Topë tý ëg kanhrãn mü han ký ëg tóg tag han tí, ha mē: jãnhkri ëg nýtĩ,

kavéj tú (mýr). Jagnē to ēg tóg krī kusa nýtī. Jagnē mý ēg tóg komēr hā ví tí gé. Ū tý ēg mré vīn ký ēg tóg tí ví mėnh mü, tí ví há nūn ký. Jagnē jagāgtān ēg tí sir. Nēn kar há han ēg tí. Topē ví to ēg tar nýtī. Jykre régre tú ēg nýtī. ¹⁸ Ēg tý tí jykre tag han ký ēg tóg jagnē krī kuprāg mü sir, ēg tý jykre kuryj nýtī jé sir, ha mē.

4

Ēg pi(jé) tý Topē kato tēgtē mü ag mré ke nýtī'

¹ Ājag hā ne tóg jagnē to jūgiū nýtī'. Hē ri ken ký hýn'? Ājag tý nēn ū vēnhmý han sór nýtīn ký, hā ký ājag tóg jagnē to krī rý nýtī. Jykre pāno ājag tóg nýtī (mýr), ký ājag tóg vēnh jykre hā kato tē nýtī sir. ² Nēn ū to én mü (hā) ra ājag tóg mān sór mü, hā ký ājag tóg vég tú nī (mýr). Hā ký ājag tóg jagnē kāgtén sór mü sir, jagnē tý nēn ū mān jé. Jagnē tý nēn ū to én ký ājag tóg jagnē kato tēgtē tí. Ājag tý Topē mý to ví tú nūn ký, hā ký ājag tóg vég tú nigtī. ³ Ājag tý tí mý to ví mü ra ājag tóg venh ke mü vē, hā ra ājag tóg ví há han tú nigtī gé, hā ký tóg ājag mý han tú nigtī sir, Topē tí. Tí mý ājag tóg to ví mü, ājag tý nēn to én mü ēn mān jé. Hā ra tóg tí mý tý ū ný, ājag tý nēn to én mü ēn tí. Hā ký tóg ājag mý han tú nī sir, Topē tí.

⁴ Ēg tý Topē kí rā kar ký vēnh jykre pāno to én ký ēg tóg tí kato tē mü sir. Ūn týtá kórég fi ri ke ēg nýtī, ēg tý ge ký. Ā mén kavénh fi tóg tí, ū to én ký. Ēg tý ēprā vēnh jykre to én ký ēg tóg Topē kato tē mü sir. Tag ki kanhrān nī, to jykren mág han nī. ⁵ Topē ví tag to jykren nī, ū tý vāsý rán ký nī ēn to, ha mē: "Topē kuprīg vý tý ēg jagrē nī, Topē tý tý ēg jagrēn ký. Ký tóg ēg kí rīr mü sir. Ký ēg tý nēn ū vēnhmý to há nūn ký tóg fe kaj nī, Topē kuprīg tí," he tóg, Topē ví rá ki. Tí pi(jé) véké tag to ja nī'. Ký tag to jykren nī. ⁶ Hā ra tóg ēg tar han tí, Topē kuprīg tí, ēg tý nēn ū vēnhmý han sór tag kato tē jé. Ēg jagāgtān ký tóg ēg tar han tí. Ký tóg tag to mü sir, ha mē: "Topē vý ū tý: "ūn mág vý tý inh nī," he mü ēn ag to kórég nī, hā ra tóg ū tý: "nēn ū tú vý tý inh nī," he mü ēn ag jagāgtān tí," he tóg, tí ví rá ki. ⁷ Hā ký Topē mý: "hej," hemnī, tí tý ājag krīn ký. Japo mý: "nejé," hemnī, tí tý ājag krīn sór ký. Ký tóg ājag tovānh ke mü sir, Japo tí, ājag tý tí mý: "nejé," hen ký.

⁸ Topē mré ví ký nýtīmni, ký tóg ājag to há nī sir, ājag mré tí nī nī gé, ēg jóg mág tí. Tí ví mranh tí vý tý ēg nýtī. Ký tí ví mranh tovānh nī. Jykre régre ēg nýtī gé. Ký vēnh jykre pir han ký nýtīmni, hā vý: Topē jykre, he mü. ⁹ Ājag tý Topē ví mranh ký mý jagy nýtīmni. Vēsýrēnh nī, fýmni, ny mān tūg nī. Fe kaj nýtīmni. To krī kufy nýtīmni. Mý sér tú nýtīmni, ājag tý Topē ví mranh ký. ¹⁰ Ēg

Senhor mý: "kórég inh nī, isý vēnh jykre pāno han ký," hemnī. Ký tí há vý ājag mý ví há han ke mü sir, ký ājag fe vý mrin ke mü sir.

Ēg tý jagnē to ví kónān ke tú

¹¹ Inh kanhkā', jagnē to ví kónān tūg nī. Ājag tý jagnē to ví kónān ký ājag tóg Topē jykre to ví kónān mü sir, ký ājag tóg to: "nēn ū tú vē," he mü sir, Topē tý ēg mý vēnh jykre nīm ja ēn to. Ājag tý há ra tí jykre to ví kónān ký ājag tóg tí ki króm ke tú pē nī sir. ¹² Ū tý ēg mý ā jykre nīm ja ēn vý pir nī, ký tóg ēg jykre tugnyim ke mü gé sir. Tí há tóg: "ēn vý kren ke mü, ēn vý kren ke tú nī," henh ke mü, ā pir mý, Topē tí. Hā ký tóg vēnhmý ný, ājag tý jagnē to ví kónān ký.

Ēg tý vēsý ūn mág han sór ke tú

¹³ Ājag kāmī ū tóg vēsóg kí ājag tý nēn han ke to jykren sór tí, Topē kí jēmē sór tú nūn ký. "Hēn ri ke mūn sóg vaj ký ēn ra tí mü, ke tú nūn ký vaj ūn ký," he ājag tóg tí. "Cidade ēn ra sóg tūg mü, tá sóg nīnh mü. Tá sóg prýg pir tūg' he mü. Ký sóg negociar henh ke mü, sý rico nī jé," he ājag tóg tí (mýr). ¹⁴ Hā ra ājag pi(jé) ājag tý nēn venh ke kí kanhró nýtī', ha mē. Ne ve jé ēg ke mü, vaj ký? Ha'. Kí kagtīg ēg nýtī. Ēg mý vaj ký ter ke tú nī vý? Ha'. Krūj sí ri ke ēg nýtī. Ve sí han ēg tí, krūj sí tí. Ēg tý kí ēvānh mān mü ra tóg tú' he mü sir. Ge ēg nýtī. Kānhmar ēg tóg tūg' he tí, ēg ter ký.

¹⁵ Ājag tý ājag tý nēn han ke to jykren ký Topē mí ēkren nī, ū tý ēg mý ēg ter ke kurā tónh ke ēn mī. "Tí mý sý nēn han ke to há nī vý?" hemnī. ¹⁶ Hā ra ājag tóg vēsý ūn mág han sór mü, ājag tý: "tag han jé sóg ke mü," hen ký. Há tú tí nī, ēg tý vēsý ūn mág han sór ký.

¹⁷ Ký tag tóg vēnhmý ný gé, sý tónh ke tag, ha mē. Kejēn ēg tóg nēn ū há to jykren tí, ēg tý han jé. Hā ra ēg tóg han tú nigtī. Ký ēg tý Topē ví mranh ū vē gé sir, ēg tý nēn ū há han sór mü (hā) ra han tú nūn ký.

5

Ūn rico ag vēsýrēnh ke

¹ Vāhā sóg ūn há ag to tag to mü sir, ūn rico ag to, ū tý Jesus kí ge jāvānh ēn ag to, ha mē. Ag mý sóg: "ha mē," he mü. "Kygfý ra. Vēsýrēnh mág han ra. Vēnh jagtar jagy ve jé ājag tóg ke mü. ² Ājag tý nēn ū vý jag kán ke mü. Ājag kur sīnvī ēn vý tāryj kán ke mü gé, tí ga tý kon ký. ³ Ký ājag jānkamy vý vēsō jāgfanh ke mü. Ājag tý ūn jagāgtān vānh ja tugrīn tóg vēsō jāgfanh ke mü. Tag ve ký vēnh kar vý ājag jykre kórég venh ke mü. Ký ājag tóg to jagtar ke mü, ký tóg pí tý ēg pūn ri ke nī, ājag jagtar ke tí, ājag vēsýrēnh ke tí. Ājag hā ne tóg ājag tý nēn ū génh mág', ēg tý kānhmar kurā tý ēgno tá krýg he mü (hā) ra,

Topě tỳ ěg jykre tugnŷm ke kurā ěn tá. ⁴ Ājag camarada ag vŷ ājag jakré tá rānhāi mŷ, hā ra ājag tóg ag mŷ kajām tŷ nŷgtī. Hā ra ěg Senhor vŷ vég tī. Ājag camarada vėsŷrēnh mē ti (mŷr). Vēnh kar pā'i vē gé. ⁵ Ājag tỳ nén ve sór mŷ kar ve ājag huri, vējēn mág, kur sŷnvī, ājag tỳ nén to ěn mŷ kar ěn ti. Tag tāvī to ājag tóg jykren tī, ājag tỳ ga kri mŷn kŷ. Tāg gy ājag nŷtŷgtī, ěg tỳ ěg mēg jēn há han tī ri ke, ěg tỳ tī tānh jé. Kakó ti nŷ, Topě tỳ ājag tānh ke ti, mŷr, ha mē. ⁶ Kŷ ājag tóg ŷn jykre kuryj ag vóg kónān tī gé. Ag kāgtēn ājag tóg tī, hā ra ag tóg ājag kato tē tŷ nŷgtī, ājag kato vī tŷ ag tóg nŷgtī gé. Jykre kórég ājag nŷtī," he sóg mŷ, ŷn rico ag mŷ.

Ěg tỳ ěg Senhor kātŷg mān jāvānh ke

⁷ Inh kanhkā', ěg Senhor kātŷg ke jāvānh nŷ, jatun mŷ, ag jāvo. Ěg tỳ ěkrān kar kŷ ěg tóg ti mog jāvānh tŷgtī, jatun mŷ. Kŷ ta tóg kri kutē mŷ, kŷ tóg kri kutē mān mŷ gé sir. Kŷ vāhā ěg tóg ti kanē vég mŷ. ⁸ Tag ri ke han nŷ, jatun mŷ ti kātŷg jāvānh nŷ, ěg Senhor ti. Tī jāvānh to tar nŷtŷmŷ. Kānhmar ti kātŷ mŷ, ěg Senhor ti, ha vemŷi.

⁹ Inh kanhkā', jagnē vī to vī vī he tŷg nŷ. Ke tŷ nŷ mŷ ra ěg Senhor tóg ājag jykre ve kŷ ājag vóg kónān ke mŷ. Ha vé, vāhā ti vēnh ven ke kātŷg mŷ kānhmar, ŷ tỳ ěg jykre tugnŷm ke mŷ ěn tŷ.

¹⁰ Vāsŷ Topě vī tó tŷ ag to jykren. Topě vī tó ag tóg tŷ, kŷ ŷ tŷ mē jāvānh ja ěn ag tóg ag vóg kónān. Ge ra ag tóg jatun mŷ Topě vī tó ja nŷgtī, ag tŷ ag vóg kónān mŷ ra. Ag ri ke han nŷ, vāsŷ Topě vī tó tŷ ag ri ke. ¹¹ Ag jykre to jykren nŷ. Ājag jagtar nŷtŷ ra ag tóg to krónh ke ja tŷ nŷgtī gé. Hā kŷ Topě tóg ag mŷ vī há han mŷ sir, ti vī tó tŷ ag mŷ.

Topě mré ke tŷ Jó kāmē mē ājag huri. Ā jagtar ra tóg to krónh ke ja tŷ nŷ gé. Kŷ vāhā Topě tóg ti ki rŷr há han mŷ, ti jagtar kŷ. Hā ki ājag tóg ěg Senhor jykre vég mŷ sir. Ěg jagāgtān tóg mŷ, ti tŷ ěg jagtar nŷtŷ ven kŷ. Kŷ tóg sir ěg jagāgtān tovānh tŷ nŷgtī.

¹² Inh kanhkā', ón kŷ vī tŷg nŷ. Ón kŷ: "hej," he tŷg nŷ. Ki hā tómnŷ, ājag tŷ: "hej," hen kŷ, Topě tŷ ājag vóg kónān tŷ nŷ jé. Kŷ ón kŷ: "Topě vŷ ki kanhró nŷ," he tŷg nŷ gé. Ón kŷ: "ŷ tŷ kanhkā tá nŷ ěn vŷ ki kanhró nŷ," he tŷg nŷ gé. Ón kŷ: "ŷ tŷ ga kri nŷ ěn vŷ ki kanhró nŷ," he tŷg nŷ gé. Ki hā tómnŷ. Ón tŷg nŷ, jagnē mŷ.

Ěg tỳ ŷn kaga ag to Topě mré vŷnh ke

¹³ Ājag tỳ nén ŷ jagy ven kŷ Topě mré vŷmŷi. Ājag mŷ sér tŷn kŷ Topě mŷ jān nŷ, kŷ tŷ jé tómnŷ. ¹⁴ Ājag kaga nŷtŷn kŷ igreja to pā'i ag jé prērmmŷ, Jesus tŷ ki rŷr tŷ ag. Ěn ag vŷ ŷn kaga to Topě mré vŷnh ke mŷ, kŷ ag tóg azeite tŷ ŷn kaga to tŷn ke mŷ, ěg Senhor jiji

tó kŷ. ¹⁵ Ag tŷ ěg Senhor mré vŷn kŷ tóg ŷn kaga ěn tŷ há' hēnh ke mŷ sir, ěg Senhor tŷ, ag tŷ tŷ tŷ há' hēnh ke to: "hŷ mŷ vŷ?" he tŷ nŷn kŷ. Ěg Senhor vŷ tŷ tŷ há' hēnh ke mŷ sir. ŷn kaga tŷ tŷ vŷ mranh kŷ Topě vŷ tŷ mŷ vēnh pāte fón ke mŷ gé sir. ¹⁶ Hā jé jagnē mŷ tó, ājag tŷ Topě vŷ mranh ja tŷ. "Tŷ vŷ mranh inh, tag han kŷ," hemŷi jagnē mŷ. Kŷ jagnē to Topě mré vŷmŷi gé, ti tŷ ājag tŷ há' he jé, ti tŷ ājag kaga tŷ tŷg' he jé. Ěg tŷ vēnh jykre kuryj han kŷ tóg ěg vŷ mē kŷ han mŷ sir, Topě ti, ěg tŷ tŷ mŷ nén to vŷ', to vŷ' hen kŷ. Nén há kar ve jé ěg tóg ke mŷ sir, ěg tŷ tŷ mŷ to vŷn kŷ, ěg Senhor mŷ.

¹⁷ Topě mré ke tŷ Elias mŷ ěkren nŷ. Ěg mré tóg ěprā ke ja nŷgtī, Elias tŷ. Hā ra tóg Topě mré vŷ', vŷ' he ja nŷgtī, ta kutē tŷ nŷ jé. Kŷ tóg kutē tŷ ja nŷgtī, ta tŷ, prŷg tāgtŷ kri kysā tŷ 6 ki. ¹⁸ Kŷ tóg Topě mré vŷ mān ja nŷgtī, Elias tŷ, kŷ tóg kutē ja nŷ sir, ta tŷ. Kŷ nén kar tóg gan kri mur mān ja nŷ, kŷ tóg kanēn mān ja nŷgtī gé sir. Topě tŷ tŷ vŷ han hā vē. Tag mŷ ěkren nŷ.

¹⁹ Inh kanhkā', kejēn ěg mré ke ŷ tóg prānh ke tŷ, vēnh vŷ há tovānh kŷ. Kŷ tŷ jyvēn nŷ, ti tŷ kygnē mān tŷ nŷ jé. ²⁰ Kŷ ŷ tŷ tŷ mré vŷ mŷ ěn tóg ti kren han mŷ sir, nŷgme to, ti tŷ ā jykre kygnē ja ěn tovānh kŷ. Kŷ Topě vŷ tŷ tŷ ā vŷ mranh ja ěn tŷ vēnh pāte fón mŷ sir. Tag to jykren nŷ.

Hā vē.

PEDRO TŶ CARTA HAN VĒN

¹ Pedro tŷ ājag mŷ carta rān hā vē, Jesus Cristo tŷ inh fēg hā vē, sŷ tŷ ti apóstolo jē jé. Sŷ Topē tŷ ūn kuprēg mŷ ag mŷ rān hā vē. Ēg mré ke tū ag kāmī ājag tóg mŷgtī, ū tŷ Jesus ki ge tū ag kāmī, Ponto tá, Galácia tá, Capadócia tá, Ásia tá, Bitínia tá ke gé. ² Topē vŷ ājag kuprēg. Vāsŷ tóg to jykren ja nī, ājag kuprēg ke to, ēg jóg tŷ Topē ti. Ājag mŷ tóg ā kuprīg jēnē, hā kŷ ājag tóg tŷ ti tū nŷtī, ājag tŷ Jesus Cristo vī kri fi jé, ti tŷ ā kyvénh tŷ ājag kygpe jé, ājag tŷ ti ri ke há nŷtī jé. Topē jé ājag tar han mǎn', han mǎn' hé, kŷ ājag jé kri kǎnhvy nŷtī.

Topē tŷ ēg mŷ nén ū há ven ke

³ Topē mŷ sóg vī há han tí, ēg Senhor tŷ Jesus Cristo panh mŷ. Ēg jagāgtān tāvī han tóg tí. Jesus Cristo rīn mǎn tóg, ti ter kar kŷ, kŷ tóg Jesus tigrīn ēg mur mǎn ri ke han tí gé. Kŷ tóg ēg mŷ sér tí, ⁴ ēg tŷ kanhkā mī ēkrén kŷ. Tá ēg tóg nén ū sinvī kar venh ke mŷ. Tá ēg tū vŷ tū' henh ke tū pē nī. Kómóg ke tū tóg nī, tá ēg tū ti, tá ū tóg ti kókén ke tū nī gé. ⁵ Topē ki ājag tóg ge kŷ nŷtī, kŷ tóg ājag ki rīr há han nī nī. Nén ū kar han há tóg nī, kŷ tóg ēg ki rīr há han tí gé, Topē ti. Ājag krenkren han jé tóg ke mŷ, ājag tŷ ti tŷ ēg mŷ nén nīm ke mŷ ēn ve jé. Nīm han kŷ tóg nī nī, ti tŷ ēg mŷ nén ven ke ēn ti. Kurā tŷ ēgno ki ēg tóg ēn venh ke mŷ.

⁶⁻⁷ Ver tóg ājag mŷ jagy tí. Ge ra mŷ sér nŷtīmī. Kǎnhmar tóg tū' henh ke mŷ, nén tŷ ēg mŷ jagy nī tag ti. Topē tŷ ēg jykre ve sŷr vē, hā kŷ ēg tóg ver nén ū jagy ve vén tí. Ēg tŷ ti jagy to tar nŷtīm kŷ tóg vēg mŷ, ēg tŷ ti ki rā há han kŷ nŷtī ti. Ha vé, ouro rŷg ēg tóg tí, pī rŷ jagy kī, ēg tŷ ti há nī ēn ve jé. Ge ti nī, ēg mré. Tū' he jé tóg ke mŷ, ouro ti. Ouro kǎfór ti nī, ēg tŷ ti ki rā ti. Ēg tŷ nén ū jagy ve to tar nŷtīm kŷ tóg ve há tí, ēg tŷ ti ki rā há han kŷ nŷtī ti. Kŷ tóg ēg to vī há han ke mŷ, Cristo ti. Ēg tŷ tóg ūn mág han ke mŷ, ūn tar, Jesus tŷ vēnh kar mŷ vēnh ven ke kurā ēn kǎ. ⁸⁻⁹ Ti to há ājag nŷtī, ājag tŷ ti ve ja tū (hā) ra. Ti ki ge kŷ ājag nŷtī, ājag tŷ ti vēg tū ra. Hā kŷ ājag tóg krenkren ke mŷ. Ājag krenkren ke ēn hā tóg ājag mŷ sér pē tīnh mŷ, sér gy ti tīnh mŷ, ha vemnī. Ājag fe tóg murīn ke tāvī han ke mŷ, kurā ēn kǎ, ha vemnī.

¹⁰⁻¹¹ Topē vī tó tí ag tóg vāsŷ tó ja nŷgtī, Topē tŷ ūri ēg krenkren han mŷ tag ti. Topē kuprīg vŷ ag kanhrān ja nī. Ag mŷ tóg Cristo tŷ ēg jagfŷ jagtar jagy han ke kāmén ja nī. Kŷ tóg ag mŷ ti tŷ kar kŷ tŷ ūn mág jēnh ke tó ja nī gé, ti tŷ ēg jagfŷ vēsŷrēnh kar kŷ tŷ ūn mág nīnh ke tí. Kŷ ag tóg tag ve sŷr ja nŷgtī, vāsŷ

Topē vī tó tí ag. “Kurā tŷ hē kǎ kenh ke nē hŷn?” he ja ag tóg nŷgtī, Cristo jagtar ke to. “Ti tŷ hē ri kenh ke nē?” he ja ag tóg nŷgtī gé. Tag ve sŷr tāvī ja ag tóg nŷtīgtī. ¹² Hā ra Topē tóg ag mŷ: “inh pi(jé) ājag hā mŷ tag ven ke mŷ,” he ja nī. “Ājag nŷn ke ag hā mŷ ke vē, ag hā ne ājag tŷ nén tó mŷ venh ke mŷ,” he ja tóg nī, Topē ti, vāsŷ ti vī tó tí ag mŷ. Ti tŷ ag mŷ ājag tó jan hā vē. Hā kŷ ājag tóg hur mē, ti mré ke ū ag tŷ ājag mŷ Jesus kǎme sér kāmén kŷ. Topē kuprīg vŷ ag tar han ja nī, Topē tŷ ag mŷ ā kuprīg jēnēn kŷ, kanhkā tá, hā kŷ ag tóg ājag mŷ ti kāmén kāmŷ ja nī. Ha vé, Topē tŷ jēnē jafá ag tŷ ki kanhrān há tóg tí, ājag tŷ ti kǎme mēg mŷ tag ti, hā ra ag tóg ki kagtg nŷtī.

Ēg tŷ Topē vī ki króm kǎn ke

¹³ Hā kŷ Topē tŷ ēg mŷ nén tó mŷ hā han sórmnī. Vēnh ki ēmēmī, Jesus tŷ ēg mŷ nén nīm ke mŷ ēn hā mī ēkrén nī. Jesus tŷ vēnh ven ke kurā ēn kǎ ēg tóg venh ke mŷ sir, ti tŷ ēg mŷ nén nīm ke mŷ ēn ti. ¹⁴ Vāsŷ ājag tóg ājag tŷ nén to ēn mŷ ēn han ja nŷgtī, ājag tŷ Topē vī mē ja tū nŷtīm kŷ. Ūri Topē vī hā ki króm nī, ājag tŷ vāsŷ nén han ja ēn tovānh kǎn nī. ¹⁵ Topē jykre hā han nī, kŷ tóg vēnh ven mŷ, ājag tŷ tŷ ti tū nŷtīm ti. Ājag tŷ ti jykre hā han jé Topē tóg ājag kuprēg. Hā tāvī ti nī, Topē ti, kŷ ti jykre ri ke han nī. ¹⁶ Tag tó ja ti nī, ha mé: “ūn há pē vŷ tŷ inh nī, kŷ inh ri ke nŷtī sórmnī, vēnh jykre há hā han kŷ nŷtīmī,” he ja tóg nī, Topē ti.

¹⁷ Ēg tŷ Topē mré vēmén kŷ ēg tóg ti mŷ: “ēg jóg,” he tí. Hā kŷ ēg tóg ti kamēg ke mŷ, ti tŷ tŷ ēg jóg nīn kŷ. Ha vé, ēg kar tŷ nén han mŷ vēg ti nŷgtī, kŷ tóg vēnh kar jykre ki kanhró kar nī, Topē ti, kŷ tóg vēnh kar jykre tónh ke mŷ. Ver ēg tóg ū tŷ ti ki kagtg ag kāmī mŷgtī. Ēg tŷ ag kāmī mŷn kŷ ēg tóg Topē vī ki króm há han ke mŷ. ¹⁸ Kaja e to tóg ēg kygŷm ja nī, ki kanhró ājag tóg nŷtī. Ājag jo ke ag vŷ ājag jo vēnh jykre kŷrēg han ja nŷgtī, ājag tŷ ag nŷn han jé. Hā ra tóg kaja e to ājag kygvān ja nŷgtī, ājag tŷ vēnh jykre kŷrēg ēn han mǎn tū nī jé. Kaja e to tóg ēg kygŷm. Ouro to ke pijé'. Prata to ke pijé', ti kaja ēn ti. Tū' he jé tóg ke mŷ, ouro mré prata ti. ¹⁹ Hā ra tóg ā kyvénh hā to ēg kygŷm, kŷ tóg tū' he jāvānh nī, ti kyvénh ti. Nén ū kaja kǎfór kar ti nī, ti kyvénh ti. Ūn há tāvī vŷ tŷ ti nī, ū tŷ ā kyvénh tŷ ēg kygŷm mŷ ēn ti, há vŷ: Cristo, he mŷ. Kygnē ja tū pe ti nī. Kŷ tóg ovelha hā tāvī ri ke nī, ti tŷ ēg jagfŷ ter kŷ. ²⁰ Topē vŷ ti kuprēg, ti tŷ ēg jagfŷ ter jé. Ā tŷ nén ū kar han tū ki tóg ti kuprēg, vāsŷ. Hā ra tóg ūri ga kri mur ja nī, ājag tŷ ti vī mē jé, kurā tŷ ēgno to hā. ²¹ Ti tigrīn ājag tóg Topē ki ge kŷ nŷtī. Ti rīn mǎn ja tóg nī, Topē ti, kŷ tóg ti tŷ ūn mág han ja nī gé, kanhkā tá. Kŷ Topē ki rā

há han nĩ. Ājag krenkren han jé tóg ke mü, ha vemni.

²² Topê ví pê ki króm ājag tóg tí, há ký ājag tóg jānhkrig ký nýtĩ ha, ũri. Ājag mré ke kar ag to ājag tóg há távi nýtĩ gé. Ký jagnê to há nýtĩ to tar nýtĩmĩ gé. Ón ký jagnê to há nýtĩ tũg nĩ. ²³ Topê vỹ ājag han mǎn, ký tóg ěg mur mǎn ri ke nĩ. Á ví tỹ tóg ěg han mǎn ja nĩ. Rĩr ti nĩ, ũn ví mü ti, há vỹ: Topê, he mü. Tũ' henh ke tú ti nĩ. Ti tỹ ěg han mǎn ký tóg tỹ ěg panh pir nĩ, ũn ter ke tú ěn ti. ěg panh ter mü ěn ri ke tú ti nĩ. ²⁴ Há ký tag tóg rán ký nĩ, ha mē: “ěprǎ ke ag vỹ re ri ke nýtĩ, re fej sǐnvĩ ěn ri ke. Há ra tóg kǎnhmar tóg tí, re ti, ký ti fej tóg kǎgter kǎn tí. Ký ěprǎ ke ag tóg kǎnhmar kǎgter tí gé, re fej ri ke. ²⁵ Ĵavo Topê ví vỹ tú' henh ke tú pê nĩ,” he tóg, Topê ví tỹ rán ký nĩ ki. Tag mē ājag. Topê ví sér to ken há vē.

2

Jesus tỹ pó há ri ke nĩ

¹ Há ký ājag jykre kórég tovǎnh kǎn nĩ. Ón mǎn tũg nĩ. Ũ lograr he mǎn tũg nĩ. Ũ tú to ěn mǎn tũg nĩ. Ũ to ví kónǎn mǎn tũg nĩ gé. ² Nēnē vỹ leite kron (ka)mē nĩgtĩ. Topê ví vỹ ěg mỹ gĩr sĩ pafa mü ěn ri ke nĩ. Kǎnhmar vēnh ví há ěn mē mǎn', mē mǎn' hemnĩ. Ký ājag tóg mog há han ke mü, ājag krenkren jé. ³ Há ký tag tóg ti to rán ký nĩ, ha mē: “ki kanhrǎn sĩ han ājag tóg huri, ěg Senhor tỹ tỹ ũn há távi nĩn ki,” he ja tóg nĩ, Topê ví rá ki.

⁴ ěg Senhor to kǎmũ jēg. Pó ri ke ti nĩ, Ĵn han mü ag tỹ pó fón mü ěn ri ke ti nĩ. Há ra tóg rĩr jē, ěg Senhor ti. Ag tỹ ti fón mü ra tóg Topê mỹ há távi nĩ, pó kar ag há kǎfór. ⁵ Ký ěg tóg pó ri ke nýtĩ gé. Ký Topê kuprĩg vỹ ěg tỹ Topê jo Ĵn ri ke han ke mü, pó tỹ Ĵn ěn ri ke. Ký ti tỹ ājag mỹ nén han sór mü ěn to ti mỹ vēnh nenh tũg nĩ, ti mỹ: “hej,” hemnĩ. Jesus Cristo vỹ ājag tar han sór mü, ājag tỹ ti tú ki rĩr há han jé. Vǎsỹ Topê tú ki rĩr ti ag tỹ ti mỹ nén ũ kar pũn ja ěn ri ke tóg nĩ sir, ěg tỹ Jesus tú han ký. Ājag tỹ ti tú ki rĩr há han ký tóg ti mỹ há tĩnh mü. ⁶ Há ký tag tóg rán ký nĩ, ha mē. “Pó há kuprēg Ĵnh, ký sóg tỹ Ĵn nũna ri ke han, Sǎo tá. Ũ tỹ ti ki rá ký tóg venh ke mü, Topê tỹ nén tó mü ěn ti,” he tóg, Topê ví rá ki.

⁷ Ājag há to tóg rán ký nĩ, ti ví tag, ājag tỹ ti ki ge ký nýtĩn ký. Ũ tỹ ti kato vǎsǎnsǎn mü ag to tag tóg rán ký nĩ gé, ha mē. Ag to tóg: “pó tỹ Ĵn han jǎfǎ fón ag tóg, pó tỹ Ĵn han ti ag,” he mü. “Ag mỹ tóg kórég ja nĩ, pó ěn ti. Há ra Topê tóg pó ěn há tỹ Ĵn nũna han mü,” he tóg, Topê ví rá ki. ⁸ Ký tag tóg rán ký nĩ gé, ha mē. “Pó ěn tỹ ag tóg krĩm ke tí. Páro vē sir, pó ěn ti, ký ag tóg páro tỹ krĩm krĩm ke ký vár mü sir,” he tóg mü gé, Topê ví rá ki. Ũ tỹ Topê ví kri fi sór tú ag há vỹ tỹ krĩmkrĩm ke tí. Topê tỹ nén han há vē gé.

⁹ Ājag há kuprēg tóg, Topê ti, ājag tỹ tỹ pá'i mág nýtĩ jé, ti tú ki rĩr tí to, ājag tỹ tỹ ti povo nýtĩ jé, vyr mỹ. Ājag kuprēg tóg, Topê ti, ājag tỹ ti tỹ nén han mü kǎmén jé, ti jykre tar ti, ājag tỹ tỹ ti tú nýtĩn ký. Vǎsỹ ājag tóg kuty mü mü ja nĩgtĩ, há ra tóg ājag tatĩ kǎtĩg, ājag tỹ ũri kurǎ mü mü jé, ti tỹ ājag mỹ jēngre nũm ký. ¹⁰ Ājag pí(jé) vǎsỹ tỹ ũ tú ja nýtĩgtĩ'. Ũri ājag tóg tỹ Topê povo nýtĩ, ti tú. Ājag pí(jé) vǎsỹ Topê tỹ ājag jagǎgtǎn sór mü tag mē ja nĩgtĩ'. Ũri tóg há ra ājag jagǎgtǎn, Topê ti.

Jesus tỹ vēnh jykre pǎno to ěg kygvǎn

¹¹ Ĵnh kǎnhkǎ', tag ki ěg tóg ěg mré ke tú ag jamǎ mĩ mügtĩ. ěg jamǎ pijé', ga tag tí. Há ký sóg ājag jyvēn mü. Ājag tỹ nén ũ to ěn mü ěn han sór tũg nĩ. Ājag kókén jé tóg ke mü, ký ājag tóg ěg Senhor tovǎnh sór ke mü, ha vemni. ¹² Jesus ki ge ký nýtĩ tú ag kǎmĩ ājag tóg nýtĩ, há ký vēnh jykre há távi han nĩ. Ājag to ón sór ag tóg tí, ājag to ag tóg: “jykre pǎno ag nýtĩ,” he sór tí. Ký vēnh kar tỹ ājag jykre há ve ký ag ón ěn tóg ve há tĩnh mü. Ājag jykre há ve ký ag tóg: “Topê jykre vỹ há nĩ,” henh ke mü, hēn ri ke mũn, Topê tỹ ag kutǎn ký.

¹³ ěg Senhor to há ājag tóg nýtĩ. Ti to há nýtĩn ký ěprǎ ājag pá'i ag ví ki króm nĩ gé. Pá'i mág pê tỹ imperador ěn ví ki króm nĩ, vēnh kar ag mỹ tỹ ũn mág ěn ví tí. ¹⁴ Ti krēm pá'i ag ví ki króm nĩ gé, governador ag. Pá'i mág pê ěn tỹ vǐn mü ag vē, governador ag, ag tỹ ũn jykre pǎno ag vóg kónǎn jé, ag tỹ ũn jykre há ag to ví há han jé. ¹⁵ Ũ tỹ ki kagtgĩ ag vỹ ājag to ví kónǎn tí. Ký nén ũ há távi há han nĩ, ký ag tỹ ājag kato ne tónh ke vỹ tú tĩnh mü, ha vemni. Tag vỹ há nĩ, Topê mỹ. ¹⁶ Cristo vỹ ěg kygvǎ, vēnh jykre pǎno to. Ký vēnh jykre pǎno han mǎn sór tũg nĩ. To: “Ĵnh kava ti huri, Cristo ti, há ký sóg jatun mỹ han ke mü, isỹ nén to ěn mü kar tí,” he tũg nĩ. Topê tú vỹ tỹ ěg nýtĩ, ký ti jykre há han nĩ. Há jé tóg ěg kygvǎ, ěg tỹ tỹ ti tú nýtĩ jé. ¹⁷ ěprǎ ke ũ to é he tũg nĩ. ěg mré Jesus ki ge ký nýtĩ ag kar to há nýtĩmĩ. Topê kamēg nĩ. ěprǎ ke tỹ pá'i mág tỹ imperador ěn kamēg nĩ gé.

ěg tỹ Cristo ri kén jagtar nýtĩnh ke

¹⁸ Ājag kǎmĩ ũ ag tóg patrǎo mỹ rǎnhrǎj tí, fagrĩnh mỹ. Ājag patrǎo ví ki króm nĩ, ag kamēg nĩ. Ājag kǎmĩ ũ patrǎo vỹ há nĩ, komēg há tóg ví tí, ājag to jykren há han tóg tí. Ājag tỹ ti to há nýtĩn ký tóg há tí. Ājag kǎmĩ ũ patrǎo tóg kórég nĩ. ěn to ví há han nĩ gé, ti kamēg nĩ gé. ¹⁹ Kejēn tóg fagrĩnh mỹ ājag to jũnh ke mü, ājag patrǎo kórég ti. Ājag tỹ Topê jykre han sór mü to tóg ājag to jũnh ke mü. He ra ti to jũ tũg nĩ, ký Topê tóg ājag mỹ ví há han ke mü. ²⁰ Kejēn ājag patrǎo tóg ājag tỹ kygnē to ājag mrǎnmrǎn tí. Tag vỹ tỹ nén ũ tú nĩ. Ti tỹ ājag jykre há to ājag mrǎnmrǎn ký Topê tóg

ájag mý ví há han ke mü. ²¹ Hã já Topê tóg ájag kuprêg.

Cristo vÿ êg jagfy vêsÿrênh gé, mÿr, ha mē. Ti vêsÿrênh tugrîn êg tóg ti kóm tar nÿtînh ken kÿ. ²² Nén ù kórég han ja tũ ti nĩ. Û pi(jé) ti ón venh mü, ti ón vânh nĩn kÿ. ²³ Ág tÿ ti mÿ ví kónân mü ra tóg ag mÿ ví kónân ja tũ nĩ. Ág tÿ ti vêsÿrênh han mü ra tóg ag mÿ ví ja tũ nĩ gé. Topê há mĩ tóg êkrên ja nĩgtĩ. “Ti há ne ag jykre tugnÿm ke mü’, inh jykre ti ke gé,” he ja ti nĩ. “Ti há ne ag vóg kónân ke mü’;” he ja ti nĩ, Cristo ti. ²⁴ Ha vé, Cristo vÿ êg tÿ Topê ví mranh ja ên kajâm ja nĩgtĩ, cruz to tóg ter ja nĩgtĩ. Há tugrîn êg jykre si tóg tũ ti ha, ti tÿ êg jykre si tÿ tũ’ hen kÿ. Vênh jykre há há han já êg tóg vênh fêg kÿ nÿti. Ti vêsÿrênh tugrîn êg tóg tÿ ùn há nÿti. ²⁵ Väsÿ êg tóg vênh mēg tÿ carneiro vágfor ri ke nÿti ja nĩgtĩ. Há ra tóg hur êg tatîn, êg vágfor ja ra, Jesus ti. Kÿ êg tóg ti mré mü mü sir, carneiro fag tÿ pastor mré mü ri ke. Ti há ne êg ki rîr nĩ ha’.

3

Fag tÿ ag mré vênh jykre há han ke

¹ Sÿ ùn tÿtã fag jyvên há vê, ha mē. Ájag mén ví han nĩ. Ájag kãmĩ ù fag mén ag vÿ ver Topê ki rá sór ja tũ nĩ. Ge ra ti mré ti ví ki króm nĩ, ti tÿ tÿ ã mén nĩn kÿ. Ti tÿ ã jykre há ve kÿ tóg hên ri ke mün ti ki rá sór ke mü, ã tÿ ti mÿ nén ù tó tú ra. ² Topê kamêg kÿ ti jykre há han nĩ, ájag jánhkri nÿti jé. Kÿ ájag mén ag vÿ ájag jykre há venh ke mü. ³ Vêsĩnvĩ han sór tũg nĩ, ájag gânh tÿ, pó sĩnvĩ kaja e tÿ ke gé, kur kaja e tÿ ke gé. Êg tÿ vêsĩnvĩ han sór ke tũ vê. ⁴ Ájag jykre há sĩnvĩ han nĩ, há vÿ: komêr há ví, he mü, ví mág tũ, he mü. Vênh jykre sĩnvĩ tag vÿ há nĩ. Topê mÿ, kÿ tóg tũ’ henh ke tũ nĩ gé. ⁵ Gen kÿ fag tóg nÿti ja nĩgtĩ gé, êg mÿnh’ mÿnh ve fag, Topê tũ fag, ù tÿ Topê ve sór ja fag. Fag mén jykre há mĩ fag tóg mü ja nĩgtĩ, ⁶ Sara fi ke gé. Abraão jykre mĩ fi tóg tĩ ja nĩgtĩ, há kÿ fi tóg ti to: “inh pã’i vê,” he ja nĩgtĩ. Kÿ vênh jykre há há han nĩ. Û tÿ ájag tÿ vênh jykre há han kamêg mü ra ge ra han nĩ. Kÿ ájag tóg tÿ Sara fi krê’krê fag ri ke nÿti.

⁷ Kÿ sóg ag jyvên sór mü gé. Ájag prũ fag ki rîr há han nĩ, ha mē. Fag pi(jé) ájag tar ri ke nÿti’. Há ra Topê tóg fag mÿ rîr krÿg ja tũ ên nĩm ke mü gé, ti tÿ ájag mÿ rîr krÿg ja tũ nĩm ên ri ke. Ájag tÿ ájag prũ fag ki rîr há han kÿ ájag tóg jatun mÿ Topê mré vêmên ke mü.

Êg tÿ kejên Cristo jykre to jagtar ke

⁸ Vãhá sóg ájag mÿ tag tó sór mü, ha mē. Jagnê mré vênh jykre pir han nĩ. Û fÿ kÿ ti mré fÿmñĩ, ù mÿ sér tĩn kÿ ti mré mÿ sér nÿtĩmñĩ. Jagnê to há tãvi nÿtĩmñĩ. Jagnê mré komêr há vĩmñĩ. Jagnê kãfór han sór tũg nĩ. ⁹ Û tÿ ájag mÿ nén ù kórég han mü ra ti mÿ

nén ù kórég han tũg nĩ. Û tÿ ájag mÿ ví kónân mü ra ti mÿ ví kónân tũg nĩ gé. Vênh kajâm sór tũg nĩ. Hÿ, vênh kar to Topê mÿ: “ag ve há han nĩ,” hemnĩ. Topê vÿ ájag ve há han sór mü, há já tóg ájag kuprêg. ¹⁰ Há kÿ tag tóg rán kÿ nĩ, ha mē: “ájag mÿ jatun mÿ nÿti sór mü’, nén ù kar tÿ ájag mÿ sér tĩ jé? Kÿ ví kónân mân tũg nĩ. Ón mân tũg nĩ gé. ¹¹ Vênh jykre pãno han mân tũg nĩ, vênh jykre há há han nĩ, vênh kar krĩ tÿ kãnhvÿ he sórmñĩ gé, tag há to vãsân nĩ, ti tÿ ájag mÿ sér tĩ jé. ¹² Êg Senhor vÿ ù tÿ vênh jykre kuryj han mü ag ki rîr há han mü. Ág tÿ ti mÿ nén ù to vĩn kÿ tóg ag vÿ mēg mü, Topê ti. Há ra tóg ù tÿ vênh jykre pãno han mü kato tē ti, Topē ti,” he tóg, Topē ví rá ki.

¹³ Û vÿ ájag mÿ nén ù kórég han ke tũ nĩ, ájag tÿ vênh kar mÿ nén ù há han sór kÿ. ¹⁴ Kejên ájag tóg há ra vênh jykre há tugrîn vêsÿrênh ke mü, Topê ví tugrîn. Kÿ mÿ sér jagy nÿtĩmñĩ. Êprã ke ag kamêg tũg nĩ. Ág ví jēmê sór tũg nĩ, ag tÿ ájag tÿ ti tovãnh han sór mü ra. ¹⁵ “Cristo vÿ tÿ inh pã’i nĩ, kÿ sóg ti há kamêg nĩ,” hemnĩ. Tag há mĩ êkrên nĩ. Kejên ù tóg ájag mÿ: “ne to ke nê, há vÿ: Cristo ki rá, he mü?” he tĩ. Ên mÿ kãmén kãn nĩ. ¹⁶ Û tÿ ge mÿ komêr há vĩmñĩ. Topê vÿ vэг nĩ nĩ, ájag tÿ ti mÿ nén tó mü ên ti. Fe kavéj nÿti sór tũg nĩ. Kÿ ájag tóg ù tÿ Cristo jykre to ví kónân sór mü ag ví tÿ tũ’ henh ke mü, ha vemñĩ. ¹⁷ Kejên ájag tóg vênh jykre há to jagtar ke mü, Topê tÿ tag to jykrén kÿ. Há ra tóg há nĩ. Ájag tÿ vênh jykre kórég to jagtar nÿtĩn kÿ tóg kórég nĩ.

¹⁸ Cristo há to jykrén nĩ, ha mē. Ter ja tóg nĩ, êprã ke ag tÿ Topê mÿ név(e) nÿti tugrîn. Á ter pir ki tóg kajâm kãn. Jykre kuryj tóg nĩ, Jesus ti, há ra tóg ùn jykre pãno ag jagfy ter ja nĩ. Ti tÿ Topê mÿ êg tatĩn tũg sór vê. Ti tén ja ag tóg nĩ, há ra Topê kuprĩg vÿ ti rĩn mân. ¹⁹ Topê kuprĩg vÿ ti tar han, kÿ tóg vênh kuprĩg ag jamã ra vyr gé, ag mÿ Topê ví sér tó jé, vênh kuprĩg sigse kÿ nÿti ag mÿ. ²⁰ Väsÿ ag tóg ti ví mē sór ja tũ nÿti, vênh kuprĩg sigse kÿ nÿti ên ag. Noé tÿ ga kri tũg kÿ, ti tÿ barco mág han mü ên kã ke ja vê. Ên kã Topê tóg ver ag to fe nĩ ja nĩ, kÿ tóg ag vóg kónân jávãnh ja nĩ ver. Noé tÿ barco han kãn ja ra tóg ag vóg kónân mü sir, Topê ti. Kÿ ù tÿ 8 (ke) ag tãvi vÿ krenkren mü, barco ên kãki. Goj var kÿ barco tóg kri tĩ nĩ, kÿ tóg ag krenkren han, barco ti. ²¹ Goj tÿ ájag tóg kygpe kÿ nÿti, ájag krenkren jé. Barco tÿ goj kri tũg ri ken há vê, há vÿ: batismo, he mü. Ájag mro pijé’. Vênh jykre to ken há vê. Topê tÿ êg tÿ êg fe kavéj tÿ jánhkri han to ken há vê. Êg tÿ Topê mÿ vênh fêg to ken há vê, há vÿ: batismo, he mü. Topê vÿ Jesus Cristo rĩn mân ja nĩ, há kÿ tóg êg krenkren han ke mü gé. ²² Kanhã tá tóg nĩ nĩ, Jesus ti, kÿ tóg Topê pēja tá nĩ nĩ. Tá

tóg tý ùn mág nĩ, Topè tý jègnè jafá ag kri, ùn tar kar ag kri, èg tý kanhká tá ùn vég tú kar èn ag mré há. Vènh kar kri ke vỹ tý ti nĩ, Jesus ti.

4

Vènh jykre tåg

¹ Ha vé, Cristo vỹ jagtar nĩ ja nĩ, vèsýrénh ký. Ký tag to tar nýtĩmnĩ gé, ájag tý ti kóm jagtar nýtĩn ký. Tag vỹ ki há ke mü, ha mè: ù tý èprá jagtar ký tóg Topè ví mranh tú nĩgtĩ. ² Há ký ùri Topè ví há han sórmnĩ, ti ví továnh tũg nĩ, ájag tý ga kri mũn ký. Ájag tý nèn to èn mü èn han sór tũg nĩ. ³ Väsý ájag tóg ù tý Topè ki kagtfĩg ag jykre han ja nĩgtĩ, prỹg tý hèn ri ke ki, mýr, ha mè. Èn ká ájag tóg ájag prũ tú fag to èn (ka)mè han ja nĩgtĩ, ájag mén tú ag to ke gé. Ájag tý nèn to èn mü èn han ájag tóg nĩgtĩ. Kronkron mü ja ájag tóg nĩgtĩ, krĩ tú ja ájag tóg nýtĩgtĩ. Vènh mán ký ájag tóg kronkron ký kãgter mü ja nýtĩgtĩ gé, vènh kãggrá mý festa kórég èn han ja ájag tóg nĩgtĩ gé. ⁴ Ùri ájag tóg tag han mán sór tú nýtĩn há, há ký tóg ag mý e tí, ù tý vènh jykre kórég to tar nýtĩ ag mý. Ag mý tóg e tí, ájag tý ag mré ag jykre pãno han mán sór tú nýtĩn ký, ájag tý ag krĩ tú jãvo krĩ há nýtĩn ký. Há ký ag tóg ájag to ví kónãn tí, ùri. ⁵ Há ra Topè tóg ag jykre vég nĩ nĩ. Vènh kar jykre tugnỹm tí tí mýr, ký tóg ag mý ag jykre to: “tag vỹ há nĩ, èn vỹ kórég nĩ,” henh ke mü, ùn rĩr mü ag jykre to, ùn kãgter mü ag jykre to ke gé.

⁶ Ù tý hèn ri ke ag tóg Jesus mur ke to há kãgter ja nĩgtĩ. Èn ag mý tóg vènh ví sér tónh vyr gé, Cristo tí, vènh kuprĩg ag jamã ra, ag krenkren jé. Ag tý han ja to Topè tóg ag vóg kónãn, ag tý ájag tý ga kri mügtĩ kã vènh jykre han mü èn to. Há ra Topè tóg ag rĩnrĩn mán sór ja nĩ gé, há ký tóg ag kãgter mü ra ag mý vènh ví jènég mü gé, ag tý kanhká tá junjun jé.

⁷ Kakó ti tí ha, ga tag tý tũg' henh ke kurã ti. Vèsò jykrén nĩ, krĩ há han nĩ, ájag tý Topè mré vèmén há han jé. ⁸ Ký jagnè to há távi nýtĩmnĩ. Tag to krónh ke tũg nĩ. Èg tý jagnè to há nýtĩn ký èg tóg jagnè mý vènh pãte fón ke mü, èg tý Topè ví mranh mü tí, ti e nýtĩ há ra. ⁹ Ù tý kuvar há tá ájag to pasa ký ti mý: “inh mré jè,” hemnĩ. Ti to ví tũg nĩ, ti to mý sér nýtĩmnĩ. ¹⁰ Ký, Topè vỹ èg tar han tí. Ù tóg nèn ù to tar nĩ, jãvo ù tóg nèn ù ù to tar nĩgtĩ gé. Èn ki rĩrmnĩ, ájag tý nèn ù to tar nýtĩ èn há ki rĩrmnĩ, vènh kar tý ájag tugrĩn tar nýtĩ jé. Èg tý Topè tý nèn to èg tar han mü èn ki rĩr há han ke vé, tag vỹ Topè mý há nĩ. Èg tar pè han tí tí, Tope tí. ¹¹ Ájag kãmĩ ù vèmén ký Topè ví há tý vèmén nĩ. Ù tóg Topè tú ag ki rĩr tũgtĩ, kýn jé Topè mý to ví, tí tý to tí tar han jé. Ájag tý ájag rãnrãj tag ki rĩr há han ký Jesus ki ge ký nýtĩ kar ag vỹ Topè mý ví há han ke

mũ. Jesus Cristo há vỹ tý ùn mág nĩ, tí há vỹ tar nĩ, ký tóg tũg' henh ke tú pè nĩ. Amém.

Ag tý Jesus tugrĩn èg vóg kónãn ke

¹² Inh kanhká', ájag to sóg há távi nĩ. Nèn ù jagy pè vég ájag tóg mü. Ge ti nýtĩgtĩ, ký to jykrén tũg nĩ. Èg kar vỹ tag vég tí, Jesus tugrĩn. ¹³ Mý sér nýtĩmnĩ. Ájag jagtar ký ájag tóg Cristo tý èg jagfy jagtar mü èn ri ke vég tí. Ájag tý ti ri ke jagtar ký ájag tóg tí mré tý ùn mág nýtĩnh ke mü gé, tí tý tý ùn mág nĩnh ke kurã èn kã. Èn kã tóg ájag mý sér gy tĩnh mü, ha vemnĩ. ¹⁴ Hỹ, tá tóg ájag mý sér távi tĩnh mü, ag tý ùri ájag mý ví kónãn han mü ra, ájag tý Cristo ki rã kí nýtĩ tugrĩn. Ag tý ájag to ví kónãn tugrĩn ájag tóg ki kanhró nýtĩnh ke mü, Topè kuprĩg tý tý ájag jagrè nĩ tí. Tĩ kuprĩg vỹ ájag tý ùn mág han ke mü, Topè tý tý ùn mág nĩ èn ri ke. ¹⁵ Ù ag tóg ájag tý ù tén tugrĩn jagtar nýtĩ, ájag tý ù tú péju tugrĩn ke gé. Ký ù ag tóg ájag tý crime han tugrĩn jagãgtar nýtĩ gé, ájag tý vènh kar to ví tugrĩn ke gé. Ájag tý ag mré vènh jykre pãno tugrĩn jagtar ký tóg Topè mý há tú nĩ. Ájag tý tí ví mranh ke tú vé vè. ¹⁶ Ájag tý há ra Cristo tugrĩn jagtar ký tóg tí mý há tí. Tag to mý'ãg tũg nĩ. Tag to Topè mý ví há han nĩ, ájag tý tý Cristo mré ke nýtĩn ký.

¹⁷ Topè vỹ vènh kar jykre tugnỹm kãn ke mü, kurã kakó ki. Há ra tóg ù tý tí ki ge ký nýtĩ ag jykre tugnỹm vén ke mü. Tĩ tý èg jykre tugnỹm ký èg tóg nèn ù jagy ve kren ke mü. Ký ù tý tí ki ge tú ag vỹ nèn ù jagy pè èn ve kãn ke mü, ha vemnĩ, ù tý tí ví kato tè mü ag. ¹⁸ Há ký tag tóg rán ký nĩ, ha mè: “ù tý Topè ví há han sór mü ag vỹ ter kren ke mü. Ký ù tý tí ví mranh tí ag vỹ kren ke tú pè nĩ, ù tý tí kato tè mü ag,” he ja tóg nĩ, Topè ví tý rán ký nĩ ki. ¹⁹ Topè tý èg to: “tag vỹ tí jagy venh ke mü,” henh ký èg tóg venh ke mü. Ký, èg jagtar mü ra èg vènh jykre há há han ký nýtĩnh ke mü. Ù tý èg han mü èn to jykrén jé èg tóg ke mü, Topè to. Tĩ pi(jé) èg továnh ke mü'. Èg mré tóg nĩ nĩ.

5

Pedro tý èg jyvèn

¹ Vãhã sóg ù tý Jesus ki ge ký nýtĩ ag to pã'i ag jyvèn sór mü, ha mè. Ájag ri ke inh nĩ, isỹ tý ájag kóm ù tý Jesus ki ge ký nýtĩ ag to pã'i jèn ký. Cristo jagtar ve ja inh nĩ gé há ra. Tĩ vènh ven mán ke kurã èn kã sóg tý ùn mág jènh ke mü gé. ² Ký sóg ájag mý tag tó sór mü, ha mè. Ájag krèm ke ag ki rĩr há han nĩ. Ù tý carneiro ki rĩr tí èn tý ã mæg ki rĩr há han tí èn ri ke han nĩ. Topè tý ájag mý vènh rãnrãj nĩm jan há vè. Ájag rãnrãj tý ájag mý sér tĩn ký tóg há tí. Ájag tý ájag rãnrãj han sór tú nĩn ký tóg ù tí. Ký ájag ganho mĩ èkrén sór tũg nĩ gé. Topè tú vé, ájag rãnrãj tí, há ký ki rĩr há

han sórmnĩ. ³ Kĩ ājag krēm ke ag ki rĩrmnĩ, ag mĩ komēr hã vĩmnĩ. Ag rĩnve vĕnh jykre há hã han kĩ nĩtĩmnĩ, ag tĩ ājag jykre há ve kĩ ājag kóm han sór jé. ⁴ Kãnhmar ti kãtĩg mãn ke mũ, ěg pã'i mág ti, ěg ki rĩr ti ti. Kĩ tóg ājag tĩ ũn mág han ke mũ. Ājag mĩ tóg krĩ tógfĩ ri ke vin ke mũ, ājag tĩ tĩ ũn mág nĩtĩn kĩ, hã ra tóg kórég vãnh nĩ, ěg krĩ tógfĩ ěn ti.

⁵ Kĩ sóg kyrũ ag jyvĕn sór mũ. Ājag mĩ sóg: “ũn sanh tĩ ājag mĩ nĕn ũ tó mũ ěn han nĩ,” he sór mũ.

Kĩ sóg vĕnh kar jyvĕn sór mũ gé. Vĕnh kar mĩ sóg: “jagnĕ to é he tũg nĩ,” he mũ. “Jagnĕ ki rĩr há han nĩ, jagnĕ mĩ nĕn ũ há kar han nĩ,” he sóg mũ. Tag vĩ rán kĩ nĩ, Topĕ vĩ rá ki, ha mĕ. “Topĕ vĩ ũ tĩ jagnĕ to é he mũ ag kato tĕ ti. Hã ra tóg ũ tĩ: “ũn sĩ vĩ tĩ inh nĩ,” he mũ ěn to há nĩ,” he tóg, Topĕ vĩ rá ki. Hã kĩ vĕsỹ ũn mág han sór tũg nĩ. ⁶ Topĕ vĩ tar nĩ, kĩ tóg kejĕn ěg mĩ nĕn ũ jagy jĕnĕg tĩ. Ti kato tĕ tũg nĩ hã ra, ti tovãnh sór tũg nĩ gé. Kĩ tóg ā kurã ki ājag tĩ ũn mág han mãn ke mũ, ha vemnĩ. ⁷ Ājag krĩ kufy nĩn kĩ ti hã mĩ tómnĩ, kĩ tóg ājag mĩ ājag krĩ kuprãg ke mũ. Ti hã vĩ ěg ki rĩr nĩgtĩ.

⁸ Vĕnh ki rĩrmnĩ. Nũr ri ke han tũg nĩ. Ha vé, ěg kato vãsãn tĩ ěn, Japo ěn tóg ěg to vãjig tũgtĩ. Mĩg kókĩr ri ke ti nĩ, ti tĩ ěg mãn sór kĩ. ⁹ Hã kĩ ti kato vãsãnsãn nĩ, Jesus Cristo ki rã tovãnh tũg nĩ gé, ũ tĩ ājag tĩ ti tovãnh han sór mũ ra. Ha vé, ěg kãnhkã kar ag vĩ jagtar tĩ, ājag kóm, ga kri ke kar ag. Ag mĩ ěkrĕn kĩ tar nĩtĩmnĩ. ¹⁰ Kurã pipir ki ājag tóg jagtar tĩ. Kar kĩ Topĕ vĩ ājag tĩ ũn há tãvĩ han ke mũ, ājag tĩ kygnĕ mãn tũg jé. Ti hã vĩ ěg tar han tĩ, ěg tĩ ti to krónh ke tũ nĩ jé. Ti hã vĩ ājag tĩ ũn há han ke mũ gé, kĩ ājag tóg ti tovãnh ke tũ pĕ nĩ. ěg to há pĕ ti nĩ, Topĕ ti. ěg kuprĕg tóg mĩr, ěg tĩ Cristo tugrĩn kãnhkã ve jé, ěmã sĩnvĩ pĕ ěn ti, ũ tũg vãnh ěn ti. ¹¹ Topĕ hã vĩ ā pir mĩ tar nĩ'. Ti hã vĩ tũ' hĕnh ke tũ nĩ'. Amém.

Pedro tĩ ag mĩ ěkrĕn

¹² Tó sĩ han sóg ājag mĩ, kĩ Silas tóg inh mĩ ājag mĩ rán mũ, inh vĩ ti. ěg kãnhkã vĩ tĩ ti nĩ, Silas ti, Jesus tovãnh jãvãnh ti nĩgtĩ, kĩ tóg iso há nĩ gé. Isỹ ājag tar han sór vĕ, hã kĩ sóg ājag mĩ inh vĩ jĕnĕg mũ. Sỹ ājag mĩ: “Topĕ vĩ ěg tar han ke mũ mĩr;” he mũ gé. Ti to krónh ke tũg nĩ. ¹³ Cidade tĩ Babilônia tá ěg nĩtĩ, kĩ tag ki ũ tĩ ājag mré Jesus ki ge kĩ nĩtĩ ag vĩ ājag mĩ ěkrĕg tĩ. Ājag mré tóg ěg kuprĕg, Topĕ ti. Kĩ inh kósin tĩ Marcos vĩ ājag mĩ ěkrĕg tĩ gé. ¹⁴ Jagnĕ ki nhun ke ri ke han nĩ, jagnĕ nĩgĕ kãgmĩ kĩ, ājag tĩ tĩ jagnĕ mré ke nĩtĩn kĩ.

Cristo mré ke vĩ tĩ ājag nĩtĩ. Topĕ jé ājag krĩ tĩ kãnhvy' hé. Hã vĕ.

PEDRO Tÿ ÇARTA HAN MĂN

¹ Simăo Pedro tÿ āĵag mÿ carta rān hā vē. Jesus Cristo tÿ inh fē vē, sÿ ti rānrhāj han jé, sÿ tÿ ti apóstolo jé jé. Isÿ ũ tÿ inh mré Jesus Cristo ki ge kÿ nÿtĭ kar ag mÿ rān hā vē. Topē vÿ ēg kuprēg, ũn jykre kuryj ēn vÿ ēg kuprēg, ēg tÿ ēg krenkren han mÿ tÿ Jesus Cristo ki ge jé. Nén ũ sér vē, ti ki ge mÿ ti.

² Āĵag to sóg Topē mré vĭ tĭ, āĵag tÿ ēg Senhor tÿ Jesus Cristo ki kanhrān hā han jé, Topē ki ke gé, āĵag tÿ komēr hā ti ki kanhrān kān jé. Kÿ tóg āĵag tar han ke mÿ. Kÿ tóg āĵag krĭ tÿ kānhvy' henh ke mÿ gé.

Topē tÿ ēg kuprēg

³ Topē ki kanhró ēg tóg nÿtĭ. Ēg kuprēg tóg, ti tÿ ēg tar han jé, ti tar nĭ ēn ri ke. Kÿ tóg ēg tÿ ũn mág han ke mÿ gé, ti tÿ tÿ ũn mág nĭ ēn ri ke. Ēg tÿ tag ki kanhró hā han kÿ ēg tóg ti to tar nÿtĭ, ēg tÿ ti jykre jagma mÿ hā han jé.

⁴ Kÿ Topē tóg ēg mÿ nén ũ há to ja nĭgtĭ gé. Ũ tóg ēg mÿ vēnh vĭ há tÿ ge tónh ke tū nĭ. Topē tÿ ēg mÿ vĭ há han ri ke venh ke tū ēg tóg nĭ.

Tag tó ti ēg mÿ, ha mē. Ēprā ke kar vÿ nŭgme ki vār ke mÿ, āĵag tÿ nén to én mÿ ēn han tigrĭn. Ag jāvo ēg tóg krenkren ke mÿ, kÿ ēg tóg Topē ri ke nÿtĭnh ke mÿ, mÿr, ha mē. ⁵ Hā kÿ vāsān, āĵag tÿ ti ki rā to tar nÿtĭ jé, āĵag tÿ ti ki rā tigrĭn vēnh jykre hā hā han jé. Vēnh jykre hā han kÿ vēnh kanhrān kÿ mŭmnĭ gé.

⁶ Vēnh kanhrān kÿ mÿ kÿ vēso jykren nĭ gé. Vēso jykren kÿ ti tovānh tŭg nĭ gé. Ti tovānh tū nĭn kÿ ti jykre hā mĭ mŭmnĭ gé. ⁷ Ti jykre hā mĭ mŭn kÿ jagnē to há tāvi nÿtĭmnĭ gé, ēg kanhkā kar ag to. Ēg kanhkā to há nÿtĭn kÿ ēprā ke kar ag to há nÿtĭmnĭ gé. ⁸ Āĵag tÿ tag han kān kÿ tóg há tĭ. Kÿ āĵag tóg ēg Senhor tÿ Jesus Cristo ki kanhrān hā han ke mÿ gé, kÿ āĵag tóg vēnh jykre hā to krónh ke tū nĭ gé.

Kÿ āĵag tóg komēr hā ti ki kanhrān kān ke mÿ, ha vemnĭ. ⁹ Ũ tÿ vēnh jykre hā han sór tū nĭn kÿ tóg ũn kyvó ri ke nĭ, ũn ēvānh kórég, ũn kutu ri ke ti nĭ sir. Ēn vÿ ēg Senhor ki kagtĭg nĭ. Vāsÿ Topē vÿ ti kykŭnh ja nĭ, ti tÿ Topē vĭ mranh ja ēn to. Hā ra tóg kā jatun kÿ nĭ ha, hā kÿ tóg ti kórég han mān sór mÿ.

¹⁰ Inh kanhkā', Topē vÿ āĵag kuprēg. Kÿ vāsānsān, vēnh kar tÿ āĵag jykre hā tigrĭn ki kanhró nÿtĭ jé, ti tÿ āĵag kuprēg mÿ ēn ti. Kÿ āĵag tóg tÿ prānh kēnh ke tū nĭ, ha vemnĭ.

¹¹ Kanhkā ve jé āĵag tóg ke mÿ, ha vemnĭ, ēg Senhor tÿ Jesus Cristo tū ti, ēg krenkren han tĭ ēn tū ti. Tū' henh ke tū ti nĭ, ti tÿ tá tÿ ũn mág nĭ ti.

¹² Hā kÿ sóg āĵag mÿ tó mān', tó mān' he mÿ. Ki kanhró āĵag tóg nÿtĭ, vēnh vĭ há to tar āĵag tóg nÿtĭ, āĵag tÿ mēg mÿ ēn to. ¹³ Ge ra sóg

āĵag jyvēn mān sór mÿ, āĵag tÿ kā jatū tū nÿtĭ jé. Isÿ āĵag mré nĭ mÿ ēn kā sóg āĵag mÿ tag tó, āĵag jyvēn mág inh. Kÿ kā jatun nÿtĭ tŭg nĭ.

¹⁴ Ha vé, kānhmar sóg iser kÿ inh fār tovānh kÿ tŭg ke mÿ, ki kanhró sóg nĭ. Ēg Senhor tÿ Jesus Cristo vÿ inh mÿ isÿ kānhmar tŭg ke ti tó.

¹⁵ Hā kÿ sóg vēnh rān tag to fŭrŭn mÿ, āĵag tÿ iser kar kÿ kā jatun tū nÿtĭ jé.

Pedro tÿ Jesus ve ja

¹⁶ Ha vé, inh pi(jé) āĵag mÿ ón mÿ', isÿ āĵag mÿ ēg Senhor tÿ Jesus Cristo kātŭg vēn mÿ ēn tón kÿ, isÿ ti jykre tar tón kÿ. Ti ve inh, sÿ āĵag mÿ nén to mÿ ti. Ti ve inh, ti tÿ tÿ ũn mág pē nĭ ti. ¹⁷⁻¹⁸ Ti jóg tÿ Topē vÿ ti tÿ ũn mág han. Ti tÿ tóg ũn tar han gé. Ēg tÿ Jesus mré pānónh kri nÿtĭ ēn kā ēg tóg kanhkā tá vēnh vĭ ēn mēg mÿ, ēprā nÿtĭn kÿ. Kÿ tóg ti to tag tó, ũ tÿ vēnh kar kri ke ēn ti, Topē ti, ha mē. "Inh kósĭn pir hā vē," he ja tóg nĭ, Topē ti, Jesus to. "Inh fe pē vē," he ja tóg nĭ. Topē tÿ pānónh ki kātēre mÿ ēn kri ke ja vē. Ēn tá sóg Jesus tÿ tÿ ũn mág jé vé.

¹⁹ Hā kÿ ēg tóg ũ tÿ vāsÿ Topē vĭ tó tĭ ag vĭ kri fig mÿ, tovānh tū ēg nÿtĭ. Kri nĭmnĭ gé, āĵag. Lampiāo grug ri ke ti nĭ ēg mÿ, ag vĭ ti. Lampiāo grug vÿ ēg mÿ kuty tá jēngre han ti. Kurā ke kātā ēg tóg lampiāo grug ve mān sór tū nĭgtĭ. Kurā ke kātā krĭg mág hā vÿ ēg fe tÿ mrin ke tĭ. Jesus to ken hā vē, hā vÿ: krĭg mág, he mÿ. ²⁰ Kÿ, āĵag tÿ Topē vĭ rá to ken kÿ tag to jykren nĭ, ha mē: ēg pi(jé) vēsóg ki to jykren ke mÿ', Topē vĭ rá to', Topē tÿ á vĭ tó tĭ ag mÿ nén to mÿ ēn to'. Topē hā ne to ēg krĭn ke mÿ'. ²¹ Kÿ Topē vĭ tó tĭ ag pi(jé) vēsóg ki āĵag krĭ ki to jykren kÿ rān ja nĭgtĭ gé'. Topē kuprĭg tÿ āĵag krĭn mÿ ēn hā rān ja ag tóg nĭgtĭ, hā kÿ tóg tÿ Topē vĭ nĭ, vēnh rān ki.

2

Ón kÿ Topē vĭ tó tĭ ag

¹ Hā ra ũ ag tóg ón kÿ Topē vĭ tó ja nĭgtĭ gé, vāsÿ, Israel ũ ag. Tag ve jé āĵag tóg ke mÿ gé.

Ũ ag tóg ón kÿ āĵag mÿ Topē vĭ kāmēn sór ke mÿ, ha vemnĭ. Ēn ag vĭ vÿ ón kÿ āĵag mÿ mē há tĭ mē tĭnh ke mÿ, hā ra tóg āĵag kókēn ke mÿ. Ēg Senhor tovānh jé ag tóg ke mÿ, ũ tÿ ēg kygĭm ja ēn ti. Hā ra Topē vÿ vāhā ag tÿ tū' henh ke mÿ. ² Ge ra ũ tÿ hēn ri ke ag tóg ag jykre pāno han ke mÿ, ag mré. Kÿ ũ tÿ ag mré vēnh jykre pāno han mÿ ēn ag tigrĭn Topē jykre kato vĭ vĭ henh ke vē, tag tÿ mē há' henh ke vē sir, ti tÿ ki hā tó mÿ ra. ³ Ag tÿ jānkamy mág ve sór vē, hā kÿ ag tóg ón kÿ vēme sĭnvĭ tó sór mÿ, ag tÿ āĵag lograr he jé.

Hā ra ũ tÿ ag vóg kónān ke mÿ ēn tóg ag vég tĭ. Ag tÿ tū' he jé tóg ke mÿ, kānhmar, ha vemnĭ.

⁴ Topē tÿ jēgnē jafā ũ ag vÿ Topē vĭ mranh. Ēn ag vóg kónān tóg huri, Topē ti. Ag pi(jé) krenkren'. Nŭgme ki tóg hur ag vām, Topē

ti. Tá ag tóg sigse ký nýtí, ferro tý corrente tý. Tá tóg kuty ný. Tá ag tóg Topê tý vènh kar jykre tugným ke kurâ ên jávánh nýtí. ⁵ Ký Noé mré ke ag vý nýtígtí gé. Topê vý ag vóg kónân ja ní gé. Goj var tý tóg ú tý ti ví mranh mü ag ký tú' he kân. Ag pi(jé) krenkren'. Ú tý 8 (ke) ag távi vý krenkren, ên kâ, há vý: Noé, he mü, ú tý vènh kar mý: "Topê ví kri fimní," he mü ên tí, kar ký ti mré ke tý 7 (ke) ên ag ke gé. Ti mré ga kri mü ú ag vý tú' he kân. ⁶ Topê vý cidade tý Sodoma tá ke ag, cidade tý Gomorra tá ke ag vóg kónân ja (tóg) nýtí gé, ký cidade ên tá ín tóg kugpür kân ja ní. Êg tý tag ve ký êg tóg Topê tý ün jykre pâno ag vóg kónân ke ên ki kanhró nýtí gé. ⁷ Cidade ên tá ün pir vý kren, há vý: Ló, he mü. Ên vý jykre há ní ja nýtí, ký ti mré ke ag jykre kórég vý ti mý e ní ja nýtí, tag to tóg krí kufy han ja nýtí. ⁸ Kurâ kar ki tóg ag kãmí ag jykre pâno ve ja nýtí, ký ti krí tóg kufy jagy ní ja nýtí, ti tý ag jykre kórég ve ký, ag ví kórég ke gé. Ên vý á pir mý kren, Ló ti. ⁹ Ú tý Topê to: "ün mág vý tý ti ní," he mü ag krenkren han ki kanhró tóg ní, Topê ti. Há ra tóg ú tý vènh jykre pâno han mü ag vóg kónân ke mü, ti tý vènh kar jykre tugným ke kurâ ên kâ. ¹⁰ Ú ag vóg kónân mág pè han jé tóg ke mü, Topê ti, há vý: ú tý äjag tý nén to én mü han tí ên ag, he mü, ün vènh kavénh tí ag, he mü, ú tý: "Topê pi(jé) tý êg Senhor ní," he mü ên ag, he mü.

Ón ký Topê ví to tí tag ag vý êg ví kafân tí. "Inh há tóg ki kanhró ní," he ag tóg tí. Ký ag tóg kanhkâ tân ag kamêg vánh nýtí gé. Ag to ag tóg ví kónân tí, kanhkâ tân ag to, ón ký Topê ví to tí ag. ¹¹ Topê tý jègnê jafá ag vý tag han tú nýtí, ha mē. Kanhkâ tân ag to ag tóg ví kónân tú nýtí, Topê rínve, Topê tý jègnê jafá ag. Ag tý ú tý ón ký Topê ví to tí ag tar káfór nýtí ra ag tóg kanhkâ tân ag to ví tú nýtí. ¹² Ag jávo ú tý ón ký Topê ví to tí ên ag vý krí tú nýtí, vánh kãmí sê ag jykre tú ri ke ag nýtí. Vánh kãmí tóg úgtí, sê tí, êg tý ti to vâjig ký ti tén jé. Há jé tóg mur tí. Tag ri ke ag nýtí, ú tý ón ký Topê ví to tí ag. Äjag tý kanhkâ tân ag ki kagtíg nýtín ký ag tóg ag to ví kónân tí. Há ký Topê tóg ag tý tú' henh ke mü, êg tý sê tén tí ên ri ke. ¹³ Ag tý äjag jykre pâno kajâm há vè. Kurâ ki ag tóg ag tý nén to én mü ên han tí, mýr, ha mē. Ký ag tóg äjag mré jèg tí gé, äjag tý festa han ký. Ha ra ag tóg nén tý êg mý'a han tí ên há han tí, ag tý äjag mré jèn ký. Äjag kavénh ag tóg tí. Jykre régre ag nýtí, ón ký ag há ní ve nýtí. ¹⁴ Ün tý tá fag kar to én ag tóg tí, fag ki évánh ký. Topê ví mranh sór ag tóg tí, ti ví mranh to ag tóg krónh ke tú nýtí. Ün krój ag krín kónân ag tóg tí, ag tý ag mré mranh jé. Ag topê vý tý jánkamy ní. Topê vý ag vóg kónân ke mü, ha vemní. ¹⁵ Topê japry tí, ti jamín ti továnh ag

tóg, vâgfor ký ag nýtí. Beor kósín tý Balaão ên ri ke han ag tóg tí. Ên vý jánkamy to há távi ní ja nýtí. Há ký tóg á jykre kórég ên to jánkamy ve sór mág ja ní. ¹⁶ Há ra Topê tóg ti mý ví tar han, ti tý ti ví mranh ký. Há ký ti mæg fi tóg á ví vánh ra ti mý ví ja nýtí, êg tý jagnê mré vèmén ri ke han ja fi tóg nýtí, ti mæg fi. Ti mý ví ký fi tóg ti tý vènh jykre kórég han ke mü ra tý tú' he mü, ti mý, ú tý Topê ví to tí ên mý, ti tý ón ký Topê ví to tí sór mü ên kâ.

¹⁷ Ón ký Topê ví to tí ag vý goj nñhýg ja ki goj tú ên ri ke nýtí. Kanhkâ góg ri ke ag tóg nýtí gé, kâka tý vèjo kanhkâ góg ag vóg ký tý tú' he ên ri ke ag nýtí, ú tý ón ký Topê ví to tí ag. Topê vý kuty távi tá ag vin han ke mü. ¹⁸ "Ün mág vý tý inh ní," he ag tóg tí, ón ký. Krí tú ag nýtí. Nén ú vènhmý kar to én ag tóg tí, nén ú tý êg kavénh tí ên to én ag tóg tí. Vènh jykre pâno han ký ag tóg ú tý úri Topê ki ge sór mü ag krín kónân tí, ú tý úri êg tý kygnê ký han tí ên továnh sór mü ag. ¹⁹ "Jatun mý êg tóg êg tý nén han sór mü ên han kân ke mü," he ag tóg tí, ón ký. "Topê vý êg to jünh ke tú ní," he ag tóg tí, ón ký. Há ra ag tóg êprä vènh jykre há mí mügtí, nén tý êg kavénh tí ên há han ag tóg tí. Ký tóg tý ag jagrê ní, êprä vènh jykre tí. Êg tý nén ú továnh sór mü ra továnh ki kagtíg nýtí ên vý tý êg jagrê ní sir, mýr, ha mē. ²⁰ Êg Senhor tý Jesus Cristo ki kanhró ja ag tóg nýtí vè, êg kren han mü ên tí. Ti tugrín ag tóg êprä vènh jykre kavéj kar továnh ja nýtí vè, êg tý nén tugrín ter ke mü továnh ja ag tóg nýtí vè. Há ra ag tóg äjag tý nén továnh mü ên han mân mü, ký tóg tý ag jagrê ní mân mü sir. Ký tóg úri kórég káfór ní, ag mý. ²¹ Ag tý Topê japry ên, ti jamín ên sán ja tú ní ra tóg há tí vè. Há ra ag tóg ti sán sí han kar ký kyrágrá mü. Topê tý ag mý vènh ví há jègnê mü ên továnh ag tóg. ²² Ag to êg tóg tag to tí, ha mē: "cachorro vý á túgtúv ên ko mân tí," he êg tóg tí. "Porco tóg á vènh kype há han ký jè ra óré mí vèsín mân tí, ký tóg vènh kavénh mân tí," he êg tóg tí gé. Ú tý vènh jykre kórég továnh kar ký han mân tí ag to ken há vè.

3

Jesus kätig mân

¹ Inh kanhkâ', äjag to sóg há távi ní. Äjag mý sóg vènh rá ú han huri, ký sóg äjag mý rán mân mü ha. Inh vènh rá kar ki sóg äjag jyvén tí, äjag tý nén jánhkri há to jykrén ký nýtí jé, äjag tý tag kâ jatú nýtí tú ní jé. ² Topê ví to tí ag vý vasy Topê ví to ja nýtí. Ên mí êkren ní. Ký apóstolo ag äjag mý to ja nýtí gé, êg Senhor tý nén to êg jyvén mü ti, êg kren han tí ên ví ti. Ên mí êkren ní gé. ³⁻⁴ Tag to jykrén ní, ha mē. Kurâ tý êgno to há êprä ke ú ag vý äjag to é henh ke mü, ha vemní. "Ti mý kätig mân mü vý?" he jé ag tóg ke mü. "Ti tý vasy

kătīg măn ke vê vê, hã ra êg jo ke ag vỹ vãsỹ tũg, ti tỹ ã kătīg măn ke tó mũ ra ag tóg kãgter. Kătīg ke tũ ti nĩ. Ga vỹ nĩnh mũ, tũ' henh ke tũ ti nĩ, ga ti, ha vemnĩ." he jé ag tóg ke mũ, êg to é he kỹ, ha vemnĩ. Ûn jykre kórég ag vê, ù tỹ tag tó mũ ag. Ájag tỹ nén to én mũ ên hã han ag tóg tĩ. ⁵ Topê tỹ vãsỹ nén han mũ ên ki kagtīg ag tóg nỹtĩgtĩ, ag tỹ ki kanhrãn sór tũ nỹtĩn kỹ. Topê tỹ vãsỹ nén han jan hã vê, ha mẽ. Kanhkã han tóg, vãsỹ, ga ti ke gé. ã vỹ tỹ tóg nén kar hyn han ja nĩgtĩ, Topê ti. Ga ên vỹ goj tỹ vènh kãpãm kỹ nỹ ja nĩ, kỹ ù tóg goj kri nỹ ja nĩ gé. ⁶ Ga ên kri ke kar ag vỹ hur tũg, goj tỹ, goj var mũ ên tỹ. ⁷ Kỹ êg tỹ ùri nén vэг mũ tag vỹ tũ' henh ke mũ gé, ha vemnĩ. Topê vỹ ti tỹ tũ' henh ke to kurã nĩm huri, kỹ tóg pĩ tỹ ti tỹ tũ' henh ke mũ, Topê tỹ: "tãg'," hen kỹ. Kurã ên kã Topê vỹ ù tỹ ti vĩ mranh mũ ag tỹ tũ' he kãn ke mũ gé. Ag vóg kónãn ke kurã vê sir.

⁸ Inh kanhkã', tag to jykren nĩ, ha mẽ. Topê kurã vỹ êg kurã ri ke tũ nĩ. Kurã pir vỹ ti mỹ prýg tỹ mil (ke) ri ke nĩ, kỹ prýg tỹ mil (ke) vỹ ti mỹ kurã pir ri ke nỹtĩ gé. ⁹ Kỹ tóg ã tỹ êg mỹ nén tó mũ ên tovãnh ke tũ nĩ, Topê ti. Û tóg: "han sór tũ ti nĩ, hã kỹ êg tóg vэг tũ nĩgtĩ," he tĩ, ón kỹ. Hã ra ag tóg hã tũ tó tũ. Ti tỹ ver êg to fe nĩ vê, hã kỹ tóg kătīg vãnh han. Ti pi(jé) êg kãmĩ ù tỹ nũgme ki kutê mũ ve sór mũ'. Hã kỹ tóg ver êg mỹ kurã ù nĩm mãn', kurã ù nĩm mãn' he mũ, kỹ vènh kar jé ãjag jykre kórég tovãnh, ag krenkren jé.

¹⁰ Hã ra tóg kătīg măn ke mũ, ha vemnĩ. Vãhã tóg kătīg ke mũ, kỹ tóg ù tỹ êg tũ pèju(g) tĩ tỹ êg vatánh tá kătīg ri ke nĩnh ke mũ. Ên kã kanhkã tóg tov kỹ kréj ke kỹ vár ke mũ. Kanhkã tá nén kar vỹ jonh ke kãn ke mũ gé, krĩg kar ag, pĩ ên tỹ ag tỹ kréj ken kỹ. Kỹ vãhã ga vỹ tũ' henh ke mũ, ga kri ke kar ag ke gé. ¹¹ Ge kỹ nén (ũ) kar vỹ tũ' henh ke mũ. Hã mũ êkren kỹ vènh kãn sórmnĩ. Topê tỹ êg mỹ nén tó mũ ên hã han nĩ. Topê mỹ vènh vin nĩ. ¹² Topê kurã ên jãvãnh nĩ, Topê rãnhraj to vãsãnsãn nĩ, ti kurã ên tỹ kãnhmar tá krýg jé. Kurã ên kã kanhkã vỹ pũr ke mũ, kỹ kanhkã tá nén kar vỹ jonh ke kãn ke mũ gé, krĩg kar ag. ¹³ Topê vỹ ã tỹ êg mỹ nén tó mũ ên han kãn ke mũ. Kanhkã tãg han jé tóg ke mũ, ga tãg ke gé. Tá tóg vènh jykre kuryj tãvi nĩ. Êg tỹ ga tãg tag, kanhkã tãg tag venh ha pè tóg tũ.

¹⁴ Inh kanhkã', ãjag to sóg há tãvi nĩ. Topê kurã tag jãvãnh kỹ ãjag tóg nỹtĩ. Kỹ vãsãnsãn nĩ, ãjag tỹ kygnê tũg jé. Vãsãnsãn nĩ, ãjag tỹ Topê mỹ jãnhkri nỹtĩ jé, ãjag tỹ ti há ri ke nỹtĩ jé. Kỹ ãjag tóg ti kato vãsãnsãn tũ nĩ. ¹⁵ Ha vê, ti tỹ ver êg to fe nĩn hã kỹ êg tóg êg jykre kórég tovãnh kỹ krenkren ke mũ. Tag rãn tóg huri ãjag mỹ, êg kanhkã tỹ Paulo ti. Ti to sóg há tãvi nĩ, Paulo to. Topê vỹ ti mỹ krĩ há tãvi nĩm. ¹⁶ Kỹ tóg, ti tỹ ù mỹ carta han kỹ tóg isỹ

nén rãn mũ tag ri ke han tĩ gé. Ti vỹ tóg inh vĩ ri ke pè nĩ. Carta e han tóg huri, Paulo ti, kỹ ti carta ù vỹ to jykren jagy tĩ gé. Kỹ ù ag tóg ti carta to ke mũ ra ki kagtīg nỹtĩn kỹ ti to vĩ kónãn sór mũ. Û tỹ ki kagtīg ag vê, ùn krój ag vê, ù tỹ Paulo tỹ rá to vĩ kónãn mũ ag. Topê vỹ rá ù to ag tóg vĩ kónãn tĩ gé, ên ag. Tag tũgrĩn ag tóg kãgter ke mũ, ha vemnĩ.

¹⁷ Inh kanhkã', ãjag mỹ sóg rãn kãn huri. Hã kỹ vènh ki rĩr há han nĩ. Ker ù tỹ ãjag mỹ ón kỹ kri nĩm hê'. Ke tũ nĩ mũ ra ag tóg ãjag lograr henh ke mũ, ù tỹ ãjag fe kavènh sór mũ ag, ùn jykre pãno ag. Ájag tỹ ag vĩ kri fi tũgrĩn ãjag tóg vãgfor ke mũ, ha vemnĩ. Êg tỹ kãgnó ki tĩr ri ke han jé ãjag tóg ke mũ, ha vemnĩ. ¹⁸ Êg Senhor ki kanhrãn ke hã to tar nỹtĩmĩ. Ti tỹ êg tar han mũ tag hã ve sórmnĩ, êg kren han tĩ tỹ Jesus Cristo ti. Ti hã mỹ êg tóg vĩ há han ke mũ, ùri, kar kỹ kanhkã tá ke gé, kỹ tóg tũ' henh ke tũ pè nĩ. Amém.

JOÃO TÛ CARTA HAN VËN

Topê vî

¹ Topê tÛ ver nËn kar han tÛg ki tóg nî nî, Topê vî ti, hã vÿ: Jesus Cristo, he mÛ. Topê tÛ Jesus mré nËn ù kar hÿn han kÿ tóg rîr nî, Topê vî ti. Sÿ ãjag mÿ Jesus Cristo tag kãmén ke vë. Më inh, ti vî ti. Ti ve inh ke gé, inh kanê tÿ. Ti ki inh êvãnh, ti vóg inh, inh nîgé tÿ. ² Êg rînrîn tî ên vÿ vËnh ven, hã kÿ sóg ti vé. Ti hã tóg sóg tî, hã kÿ sóg ãjag mÿ ti kãmén mÛ. Á tÿ nËn kar han tÛg ki tóg kã nî nî, ù tÿ ti han ja tÛ hã ra. Ên kã tóg á panh mré nî ja nî sir. Hã ra tóg êg mÿ vËnh ven. ³ Kÿ sóg ti vé. Ti vî mË sóg ke gé. Hã kÿ sóg ãjag mÿ ti kãmén mÛ ha, ãjag tÿ inh mré ti ki kanhrân jé. Êg jóg tÿ Topê mré ke vÿ tÿ êg nÿtî, ti kósín tÿ Jesus Cristo mré ke ke gé, kÿ êg tóg tÿ jagnê mré ke nÿtî gé. ⁴ Ájag mÿ sóg tag rán kÿ jËnê sór mÛ, ti tÿ ãjag mÿ sér ti jé, ãjag mÿ há tâvî tî jé ke gé.

Topê vÿ jËngrê ri ke nî

⁵ Ha vé, ti tÿ êg mÿ nËn tó mÛn hã vë, ha mË. Ti vî mË kÿ sóg ãjag mÿ tó sór mÛ, ha mË. Topê vÿ jÿkre kurÿj nî, hã kÿ tóg kurã ri ke nî, jËngrê ri ke, ki kuty tÛ pË ti nî, Topê ti.

⁶ Kÿ, êg tÿ: “ti mré ke vÿ tÿ inh nî,” hen kÿ êg tóg kuty ki vËnh jÿkre kórég ên han ke tÛ nî, ke tÛ ra êg ón kÿ: “ti mré ke vÿ tÿ inh nî,” he tî. VËnh ó vë sir. Kÿ êg tóg ón kÿ nËn ù kar han tî gé. ⁷ Êg tÿ ti kóm kurã ki vËnh jÿkre há ên han kÿ êg tóg jagnê to há nÿtî. Jagnê mré ke vÿ tÿ êg nÿtî, êg tÿ vËnh jÿkre há han kÿ. Kÿ ti kósín tÿ Jesus vÿ êg kykÛnh ke mÛ sir, á kyvËnh tÿ, êg tÿ ti vî mranh ja (há) ra.

⁸ Û tóg kejËn: “inh pi(jé) Topê vî mranh tî,” he sór mÛ. Ti ón vë. Hã ra tóg ti há mÿ tÿ vËnh vî há mË tî, ti ón mÛ ti. ⁹ Êg tÿ Topê vî mranh kÿ êg tóg ti mÿ tónh ke mÛ. “Á vî mranh inh, tag han kÿ,” he jé êg tóg ke mÛ. Kÿ tóg êg mÿ vËnh pãte fón ke mÛ sir. Tag tó ja ti nî, kÿ tóg han ke mÛ. Kurÿj ti nî mÿ. Kÿ tóg êg kykÛnh ke mÛ sir, êg jÿkre pãno tÿ tÿg' he jé. ¹⁰ Êg tÿ: “inh pi(jé) ti vî mranh ja nîgtî,” hen kÿ êg tóg Topê to: “ti ón vë,” he mÛ. Kÿ êg pi(jé) ti vî ki kanhrân há nÿtî'.

2

Jesus vÿ êg tar han ke mÛ

¹ Inh krê, sÿ tag rán vë ãjag mÿ, ãjag tÿ ti vî mranh sór tÛ nî jé. KejËn ãjag kãmî ù tóg Topê vî mranh tî há ra. Kÿ ù tóg ti jagfÿ vînh ke mÛ ha, êg jóg tÿ Topê mÿ, hã vÿ: Jesus Cristo, he mÛ, ùn jÿkre kurÿj jé ên ti. ² Ti há tóg ù tÿ ti tén ke mÛ ag mÿ vËnh fËg', ti tÿ êg jagfÿ ter jé, ti tÿ êg tÿ Topê vî mranh tÿ tÛ' hen jé. Há kÿ

tóg êg mÿ vËnh pãte fón sór mÛ. Há ra tóg êg tâvî mÿ vËnh pãte fón sór tÛ nî. Êprã ke kar mÿ ke vë, mÿr'.

³ Ha vé, êg tÿ Topê vî kri fi kÿ êg tóg vëso: “vãhã inh ti ki kanhró nî,” henh ke mÛ. ⁴ Û tóg kejËn: “ti ki kanhró sóg nî,” he tî. Há ra tóg ti tÿ êg mÿ nËn tó ja ên han tÛ nîgtî. Ti ón vë. Ti pi(jé) Topê tÿ ki há tó mÛ ki kanhró nî'. ⁵ Êg tÿ há ra Jesus vî kri fi kÿ êg tóg Topê to há nÿtî. Kÿ êg tóg ti to há tâvî nÿtî ha ke gé. Tag han kÿ êg tóg ti ki kanhrân mÛ, kÿ êg tóg ti ki ge kÿ nÿtî ha, ha mË. ⁶ Û tóg ti to: “ti ki sóg rá kÿ jé,” he tî. Kÿ tóg ti jÿkre han kãn mÛ sir. Jesus Cristo tÿ nËn han ja han kãn tóg mÛ. Kÿ tóg ti ki rá kÿ jé sir.

Êg tÿ jagnê to há nÿtînh ke

⁷ Ájag to sóg há tâvî nî. Inh pi(jé) ãjag mÿ nËn ù tãg rán sór mÛ'. NËn ù si rán sór inh mÛ, ha mË. Vãšÿ Topê tóg êg jÿvËn ja nîgtî, êg tÿ jagnê to há nÿtî jé. Cristo mur tÛg ki tóg êg mÿ tag tó ja nîgtî, kÿ ãjag tóg vãšÿ mË ja nîgtî gé. ⁸ Há ra tóg tãg nî gé, sÿ ãjag mÿ rán mÛ tag ti. Cristo vÿ êg mÿ tó mãn ja nî, êg tÿ jagnê to há nÿtî jé, kÿ tóg ki króm ja nî, kÿ êg tóg ti nón ki króm sór mÛ gé. Ki há tó ja ti nî, kÿ tóg nËn ù tãg ri ke nî, Cristo tÿ Topê nón tó mãn kÿ. Ha vé, komêr há tóg kurãg tî. Kurã kãtîg kÿ ti kuty tÿ tÿg' he tî, komêr há. Jesus tÿ êg mÿ: “jagnê to há nÿtîmÿ,” he to ken há vë, há vÿ: kurã, he mÛ.

⁹ Û tóg kejËn: “inh hÿn kurã mî tîg mÛ ha,” he tî, há ra tóg á régre to jÛ nî, á irmão to. Ên vÿ kuty mî tî nî ver. ¹⁰ Û tÿ á régre to há nî ên há vÿ kurã mî tîg ke mÛ. Ên vÿ á régre tÿ prãnh ke han ke tÛ pË nî. ¹¹ Û tÿ á régre to jÛ nî ên vÿ kuty mî tî mÛ. Kuty to vËnh jÿkre han kÿ tóg jé nî ver. Kÿ tóg á tÿ hË ra tîg ke tag ki kagtîg nî gé. Kyvó ri ke ti nî, ti tÿ kuty mî tînh kÿ.

¹² Inh krê, sÿ ãjag mÿ rán vë. Ájag tÿ Topê vî mranh ja ên vÿ vËnh pãte fón kÿ nî nî, Jesus Cristo tugrîn. ¹³ Ájag kãmî ke ù vÿ sanh há nÿtî. Sÿ ãjag mÿ rán vë gé. Û tÿ á tÿ nËn kar han mÛ to há kã nî ên ki kanhró ãjag tóg nÿtî. Ájag kãmî ke ù vÿ kyrÛ nÿtî. Sÿ ãjag mÿ rán vë gé. NËn-Kórég vÿ ãjag tÿ hË ri ke ja tÛ nîgtî.

¹⁴ Inh krê, sÿ ãjag mÿ rán vë. Êg jóg mág ki kanhró ãjag tóg nÿtî. Ájag kãmî ke ù vÿ sanh há nÿtî. Sÿ ãjag mÿ rán vë. Û tÿ á tÿ nËn kar han mÛ to há kã nî ên ki kanhró ãjag tóg nÿtî. Ájag kãmî ke ù vÿ kyrÛ nÿtî. Sÿ ãjag mÿ rán vë. Tar ãjag nÿtî. Topê vî ki kanhró ãjag tóg nÿtî. NËn-Kórég vÿ ãjag tÿ hË ri ke ja tÛ nîgtî.

¹⁵ Êg tÿ tag ki nËn ù kórég vég mÛ tag ki vË tÿ sór tÿg nî, tag ki vËnh jÿkre ki vË tÿ sór tÿg nî gé. Êg tÿ tag to há nÿtînh kÿ êg tóg êg jóg mág to há tÛ nÿtî. ¹⁶ Êprã vËnh jÿkre pi(jé) tÿ Topê jÿkre nî'. Êprã vËnh jÿkre há vë, ha mË: nËn

ũ kar to én ěg tóg tí. ěg tý nén ũ ve ký ěg tóg ěn mán sór tí. Ký ěg tóg: “ũn mág vỹ tý inh nĩ, isũ to, isỹ nén ũ kar to,” he tí gé. Topě jykre pijé'. ěprã vĕnh jykre hã vĕ. ¹⁷ Hã ra tóg kãnhmar tũ' henh ke mũ, ěg tý nén vĕg mũ tag tí, tí tũg ký ěg tý ne to én ke tóg tũ tí gé. Ũ tý Topě vĩ han tí ěn vỹ tũ' henh ke tũ nĩ jãvo.

Ũ tý Cristo kato tĕ

¹⁸ Inh krĕ', kurã tý ěgno vỹ kakó tí ha. Kurã ěn kakó nĩn ký Cristo kato tĕ pĕ ěn vĕnh ven ke mũ. Tag mĕ ějag huri. Hã ra ag tóg hur vĕnh vinven, ũ tý tí kato tĕ mũ tý ěn ri ke ag. Hã ki ěg ki kanhró nỹtĩ, kurã tý ěgno kakó nĩ tí. ¹⁹ ěg mrĕ ke ag vĕ vĕ, ũ tý tí kato tĕ mũ tag ag, hã ra ag tóg ón ký tý ěg mrĕ ke ja nỹtĩgĩ. Ag tý tý ěg mrĕ ke pĕ nỹtĩ ra ag tóg ver ěg mrĕ mũnh ke mũ vĕ. Hã ra ag tóg tí tovãnh ký tí kato tĕ mũ ha. Hã ki tóg ve há tí, ag tý tý ěg mrĕ ke tũ nỹtĩ tí.

²⁰ Ājag kar vỹ vĕnh vĩ há ki kanhró nỹtĩ. Jagrĕ Ājag nỹtĩ, ũn jykre há ěn kuprĩg tý, hã ký Ājag tóg ki kanhró nỹtĩ. ²¹ Hã ký sóg Ājag mỹ rán mũ, Ājag tý ki kanhró nỹtĩn ký. Ājag pi(jé) ki kagtĩg nỹtĩ'. Ũ tý vĕnh vĩ há tó mũ ěn pi(jé) ón tí'.

²² Ký ũn nỹ ěn ón tí? Ũ tý ge vỹ ón pĕ han tí, ha mĕ: ũ tóg Jesus to: “tí pi(jé) tý Cristo nĩ”, he tí. “Topě tý tí jĕnĕ pijé', Topě kósĩn pijé'”, he ag tóg tí gé, Jesus to. Ũ tý Cristo kato tĕ mũnh há vĕ. ěg jóg to ag tóg ón tí, tí kósĩn to ke gé. ²³ Ũ tý Jesus to: “tí pi(jé) tý Topě kósĩn nĩ”, hen ký tóg ěg jóg mág ki kagtĩg nĩ gé. Ký ũ tý Jesus to: “Topě kósĩn vỹ tý tí nĩ”, hen ký tóg ěg jóg mág tí ki kanhró nĩ gé.

²⁴ Vãsỹ Ājag tóg tí vĩ mĕ vĕn. ěn kã jatũ tũg nĩ, ěn hã mĩ ěkrĕn nĩ. Ājag tý tag to tar nỹtĩn ký Ājag tóg Topě kósĩn kí ge ký nỹtĩ, tí panh ki ke gé. Hã ký Ājag tý nén mĕ vĕn ja ěn tovãnh tũg nĩ. ²⁵ Tĩ hã vỹ ěg mỹ tó ja nĩ, ěg tý ěg rĩr krỹg ja tũ venh ke tí.

²⁶ Ũ ag tóg Ājag krĩn kónãn sór mũ, Ājag mũ ón ký, tí vĩ tó ký. Hã ký sóg Ājag mỹ vĕnh rán tag han mũ. ²⁷ Hã ra Ājag tóg jagrĕ nỹtĩ, Topě kuprĩg tý. Ký tóg Ājag kanhrãn mũ sir, Topě kuprĩg tí. Tĩ hã vỹ ěg kanhrãn tí, ký ũ vỹ ěg kanhrãn mãn ke tũ nĩ ha. Nén kar kãmĕn tí tí, ěg mỹ, ěg jagrĕ tí. Vĕnh vĩ há hã tó tí tí. Tĩ pi(jé) ón tí'. Tĩ tý Ājag mỹ tó mũ ěn hã mũ mũmĩnĩ, tí tý Ājag mỹ: “Jesus hã kí ge ký nỹtĩmĩnĩ”, hen ký.

²⁸ Inh krĕ', tí ki ge ký nỹtĩmĩnĩ. Ký tóg há tí. Kãnhmar tí kãtĩg ke mũ, kãnhmar tí vĕnh ven ke mũ. Ký ěg tóg mỹ'ag ke tũ nĩ, tí kãtĩg ký, ěg tý tí ki ge ký nỹtĩn ký. ěg mỹ'ag ký ěg tóg tí kãtĩg ký vĕnh pigju sór mũ. Hã ký ke tũg nĩ. ²⁹ Tĩ hã ne vĕnh jykre kuryj hã mĩ tũg ja nĩgĩ'. Ký ũ tý vĕnh jykre kuryj han mũ vỹ tý tí kósĩn nĩ. Tag mĩ ěkrĕn.

3

Jesus jãvy ag

¹ Ha vé, ěg jóg mág tóg ěg to há tãvĩ nĩ, hã ký tóg ěg to: “inh krĕ”, he mũ sir. Tĩ krĕ vỹ tý ěg nỹtĩ, Jesus jãvy. Hã ký ěprã ke ũ ag vỹ ěg jykre kí kagtĩg nỹtĩ. Ag pi(jé) Topě kí kanhró nỹtĩ', hã ký ag tóg ěg jykre kí kagtĩg nỹtĩ gé, ěg tý tý tí krĕ nỹtĩn ký. ² Ājag to inh há tãvĩ nĩ. Ũri ěg tóg tý Topě krĕ nỹtĩ. Kãnhmar ěg tóg tí mrĕ nỹtĩnh mũnh mũ. Ký ěg ěn ěn ěn ri ke nỹtĩnh mũ, kãnhkã tá? Ha'. Kar ký ěg venh ke mũ, tí kãtĩg kar ký. ěn kã ěg tóg tý tí hã pĕ nỹtĩnh mũ, ěg tý ěg kanĕ tý tí ve ký. Tĩ ve pĕ han jé ěg tóg (ke) mũ, kurã ěn kã. ³ ěg tý tag hã ve sór vĕ. Hã ký ěg vĕnh jãnhkrig ke mũ, ěg tý tí jãnhkri nĩ ěn ri ke nỹtĩ jé, vĕnh jykre pãno tovãnh kãn ký.

⁴ ěg tý tí vĩ mranh ký ěg tóg mranh mũ sir, tí tý ěg mỹ nén tó ja tí. Hỹ, mranh ký ěg tóg mranh tí, tí tý ěg jyvĕn ja tí. ⁵ Hã ra Cristo vỹ kãtĩg ja nĩ, tí tý ěg tý tí vĩ mranh ja tý tũg' he jé. Tag kí kanhró ěg tóg nỹtĩ. Tĩ pi(jé) mranh ja nĩgĩ', Topě vĩ tí, inhã. ⁶ ěg tý tí ki ge ký nỹtĩn ký ěg tóg mranh mãn sór tũ nĩ ha. Ũ tý ver mranh mãn sór ký tóg tí ve ja tũ nĩ, tí ki kagtĩg nĩ sir.

⁷ Inh krĕ', ker ũ vĩ jĕmĕ ěn, ũ tý Ājag krĩn kónãn sór mũ vĩ tí. Ũ tý vĕnh jykre kuryj han mũ ěn hã vỹ kuryj nĩ, Topě kuryj nĩ ěn ri ke. ⁸ Ũ tý Topě vĩ mranh mũ ěn vỹ tý Japo mrĕ ke nĩ. Japo hã ne Topě vĩ mranh tĩgĩtĩ'. Topě tý nén ũ kar han mũ ěn kã Japo ne tí vĩ mranh vĕn', ký tóg ũri tí vĩ mranh tí nĩ gé. Hã ra Topě kósĩn vỹ Japo tý nén han mũ kókĕn ja nĩ, hã jé tóg mur ja nĩ.

⁹ ěg tý tý Topě krĕ nỹtĩn ký ěg tóg Topě vĩ mranh mãn sór vãnh nỹtĩ ha, ěg tý Topě kuprĩg tý jagrĕ nỹtĩn ký. Topě vĩ mranh mãn sór ke tũ ěg nĩ ha, ěg tý tý tí krĕ nỹtĩn ký. ¹⁰ ěg tý ag jykre tũgnỹm ký ěg tóg ũ tý tý Topě krĕ mrĕ Japo krĕ kí kanhró nỹtĩ. Ũ tý vĕnh jykre kuryj han jãvãnh ěn pi(jé) tý Topě krĕ nỹtĩ', ũ tý Ā rĕgre to há tũ nĩ ěn pi(jé) tý Topě krĕ nỹtĩ gé'.

ěg tý jagnĕ to há nỹtĩnh ke

¹¹ Tag mĕ Ājag tóg, Ājag tý Topě vĩ mĕ vĕn ký, hã vỹ: “jagnĕ to há nỹtĩmĩnĩ”, he mũ. ¹² ěg pi(jé) Caim jykre han ke mũ'. Satanás mrĕ ke ja vĕ, Caim tí, hã ký tóg Ā jãvy tĕn. Ne nỹ ěn tí jũ han, ký tóg tí tãnh? Jykre kórĕg ja tí nĩ, jãvo tí jãvy vỹ jykre há ja nĩ. Hã ký tóg Ā jãvy tãnh, tí jykre há ěn to. Hã ký jagnĕ jykre vĕg mũ ra jagnĕ to jũ tũg nĩ.

¹³ Inh kãnhkã', ũ tý Topě kí rã tũ ag pi(jé) ěg to há nỹtĩnh mũ'. Tag jé Ājag mỹ kórĕg nỹ tũg hã ra. ¹⁴ Ha vé, jykre tãg ěg nỹtĩ, ký ěg tóg ěg rĩr krỹg ja tũ venh ke mũ. ěg jykre si tovãnh ěg huri. Tag kí kanhró ěg nỹtĩ, ěg tý ũ tý ěg mrĕ tí kí rã ký nỹtĩ kar ag to há nỹtĩn

ký. Ů tý ěg mré Jesus ki rá mŭ to há tŭ nŭ ěn vŷ venh ke tŭ nŭ, ěg rŭr krŷg ja tŭ ti. ¹⁵ ěg tý ů to kórég tí nŭn ký ěg tí tén ri ke han huri. Ký ěg tý ů tén ký ěg pí(jé) ěg rŭr krŷg ja tŭ venh ke mŭ, tag ki kanhró ájag nŷtŭ. ¹⁶ Cristo vŷ ěg tý jagně to há nŭ tag tý ěg kanhrān. Věnh fěg tóg, ů tý ti tén ke mŭ ag mŷ, ti tý ěg jagfy ter jé. Hā ký ěg tóg ěg mré ke jagfy ter ke tag to tar nŷtŭnh ke mŭ gé, ů tý ag jagfy ěg tén sór ký. ¹⁷ Ha vé, ů tóg tag ki nén ů mág vėg tí. Jávo ti mré Jesus ki rá ký nŭ ů tóg tý nén ů tŭ nŭ. Hā ra tóg ti jagāgtān sór tŭ nŭ. ěn vŷ Topě to há tŭ nŭ gé.

Kaně jur ke tŭ ěg nŭ

¹⁸ Inh krě', ájag vŷ távŷ tý jagně to há nŷtŭ tŭg nŭ, krŷg mŷ. Jagně ki rŭrnmŭ. Jagně to há távŷ nŷtŭ to ken hā vē. ¹⁹ Ký ěg tóg ki kanhró nŷtŭ, ěg tý tý ů tý ki hā tó mŭ ěn krě nŷtŭnh ký. Ký Topě tóg ěg kaně jun mān ke tŭ nŭ ha. Jatu ěg nŷtŭ ha, ěg tý jagně to há pě nŷtŭnh ký. ²⁰ Kejĕn ěg tóg ěg kygně ja to ěkrég tí. Hā ra Topě tóg ki kanhró kar nŭ. ěg káfór tóg nŭ, Topě ti, hā ký tóg kānhmar ěg vóg kónān ke tŭ nŭ. ²¹ Inh krě', kejĕn ěg tóg Topě jykre ki króm hā han tí. Ký ěg tóg: "inh hŷn kygně ja tŭ nŭ," he tí. Ký ěg tóg jatun mŷ Topě mré vėmėn tí sir. ²² Ký tóg ěg mŷ nŭm ke mŭ, ěg tý ti mŷ nén to vŷ mŭ ti. Ti tý ěg mŷ nén tó mŭ ěn hā han ěg tóg tí, nén tý ti mŷ hā nŭ hā ki króm ěg tóg tí, hā ký ěg tóg jatun mŷ ti mŷ nén ů to vŷ tí. ²³ Ti tý ěg mŷ nén tó mŭn hā vē, ha mē: "inh kósŷn tý Jesus Cristo ki gemnŭ, ký jagně to há nŷtŭnmŭ," he ja ti nŭ ěg mŷ. ěg tý tag han mŭ hā ve sór ti mŭ. ²⁴ ěg tý ti vŷ ki króm ký ěg tóg sir ti ki ge ký nŷtŭ. Ký Topě tóg tý ěg mré ke nŭ sir. Ā kuprŷg jĕnē ja tóg nŭ ěg mŷ, ký ti kuprŷg tóg ěg mŷ tó tí. Topě tý tý ěg mré ke nŭ ti.

4

Topě kato tē mŭ ag kuprŷg ti

¹ Ájag to há távŷ sóg nŭ, ha mē. Kānhmar ů vŷ jĕmē sór tŭg nŭ, ti tý: "Topě kuprŷg vŷ tý inh jagrě nŭ," he mŭ ra. Koměr hā ti vŷ tugnŷm, ájag tý ve jé, ti tý Topě kuprŷg tý jagrě nŭ ti. Ón ký Topě vŷ tó ti ag vŷ mŷ mŷgtŭ, ů tý ěn ri ke ag, ha mē. ² Ů tý Topě kuprŷg tý jagrě nŭ ěn vŷ tag tó tí, ha mē: "Jesus Cristo ti, Topě kósŷn ti vŷ ěg ri ke han ký mur ja nŭ," he ti tí, ů tý Topě ki rá ký jé ti. ³ Ů tý Jesus to tag tó tŭ nŭn ký tóg Topě kuprŷg tý jagrě tŭ nŭ. Cristo kato tē ti ěn kuprŷg tý tóg jagrě nŭ, ha mē. ěn vŷ věnh ven ke mŭ, ů tý ti kato tē mŭ ti. Tag mē ájag huri. Hā ra tóg hur jun, ký tóg mŷ tí ha.

⁴ Inh krě', Topě tŭ vŷ tý ájag nŷtŭ. Ón ký Topě vŷ tó ti ag fŷn rām ájag huri. Ha vé, Topě kuprŷg tý ěg jagrě vŷ ag jagrě káfór nŭ. Hā ký ěg tóg ěg kato tē ag fŷn rām kān huri. ⁵ Topě ki rá tŭ ag vē, hā ký ag tóg ů tý Topě ki ge tŭ

ag jykre tó tí, ký ů tý Topě ki ge tŭ ag vŷ ag vŷ jĕmėg tí. ⁶ Ag jávo ěg tóg tý Topě tŭ nŷtŭ. Ký ů tý Topě ki kanhró nŭ ěn vŷ ěg vŷ mēnh mŭ. Ti tŭ tŭ ag vŷ ěg vŷ mē sór tŭ nŷtŭ. Hā ki ěg tóg ki kanhró nŷtŭ, věnh jagrě tý věnh vŷ hā tó mŭ ti, věnh jagrě tý ag tý kygně han tí ěn ti ke gé.

Topě vŷ ěg to há nŭ vėn

⁷ Ájag to sóg hā távŷ nŭ, ha mē. Jagně to há nŷtŭnmŭ. ěg tý jagně to há nŷtŭnh ký ěg tóg Topě jykre han tí. Ti hā vŷ ěg to há nŭ vėn. ěg tý jagně to há nŷtŭnh ký ěg tóg tý Topě krě nŷtŭ, Jesus jávy, ký ěg tóg Topě ki kanhró nŷtŭ gé. ⁸ ěg tý jagně to há tŭ nŷtŭnh ký ěg tóg Topě ki kagtŷg nŷtŭ, ký ěg ti ki rá ja tŭ nŭ. Topě jykre vē, hā vŷ: ěg to há, he mŭ, ti tý ěg to há nŭ sór nŭn ký. Hā ký ěg tóg jagně to há nŷtŭnh ke mŭ gé. ⁹ Tag to ěg tóg ki kanhró nŷtŭ, Topě tý ěg to há nŭn ki, ha mē: ā kósŷn pí jĕnē ja tóg nŷtŭ, Topě ti, ti tý ga kri mur jé, ěg tý ti kósŷn tugrŷn rŭr krŷg ja tŭ ěn ve jé. ¹⁰ ěg pí(jé) ti to há nŷtŭ ja nŷtŭ. Ti hā ne ěg to há nŭ vėn', hā ký tóg ā kósŷn jĕnē, ti tý ěg jagfy ter jé, ti tý ěg tý ti vŷ mranh tý tŭg' he jé. Ti tý ěg to há nŭn hā vē.

¹¹ Ha vé, inh krě', Topě vŷ ěg to há távŷ nŭ. Hā ký tóg hā nŭ gé, ěg tý jagně to há nŷtŭnh ký. ¹² Ů pí(jé) Topě vėg tí'. ěg tý jagně to há nŷtŭnh ký tóg hā ra ěg ki ěmān mŭ ha, Topě ti. Ký ěg tóg ti to há távŷ nŷtŭnh mŭ gé sir, ěg tý jagně to há nŷtŭnh ký.

¹³ Topě vŷ ā kuprŷg tý ěg jagrě han. ěg jagrě tag to ěg tóg ti tý ěg ki ěmān mŭ tag ki kanhró nŷtŭ, ěg tý ti ki ge ký nŷtŭ tag ti ke gé. ¹⁴ Topě vŷ ā kósŷn jĕnē, ti tý ga kri mur jé, ti tý ěg kren han jé. Tag ve sóg, hā ký sóg tó mŭ. ¹⁵ Ů tóg Jesus to: "Topě kósŷn vē," he tí. Topě vŷ ti kākā ěmā nŭ, ů tý tag tó mŭ ěn kākā, ký tóg Topě ki rá ký jĕ nŭ gé. ¹⁶ Topě vŷ ěg to há nŭ, tag ki kanhró ěg tóg nŷtŭ. Ký ěg tóg ti vŷ kri fig mŭ gé, ti tý ěg mŷ: "ájag to sóg hā nŭ," hen ký.

Topě vŷ ěg to há nŭ. Ký, ěg tý ti to há nŷtŭnh ký ěg tóg ti ki ge ký nŷtŭ, ký Topě vŷ ěg ki ěmān ha. ¹⁷ Topě vŷ ěg tar han sór mŭ, ěg tý ti to há távŷ nŷtŭnh jé. ěg tý ti to há nŷtŭnh ký kygněg tŭ nŭn ký ěg tóg kurā ěn kā kaně jur ke tŭ nŭ, ti tý ěg jykre tugnŷm ke kurā ěn kā. Cristo tý ga kri tŭg ký nén han mŭ ěn ri ke han jĕ ěg tóg (ke) mŭ, hā ký ěg tóg kaně jur ke tŭ nŭ. ¹⁸ ěg tý Topě to há nŷtŭnh ký ěg kaně jur ke tŭ pē nŭ. Ha vé, ěg tý Topě to há nŷtŭnh ký kygněg tŭ nŷtŭnh ký ěg tóg mŷmėg ki kagtŷg nŷtŭ gé. Topě tý ěg vóg kónān ke to ěg tóg ti kamėg ke mŭ. ěg mŷmėg vŷ ěg vēsŷrenh han mŭ.

¹⁹ Ti hā vŷ ěg to há nŭ vėn inhhā, hā ký ěg tóg ůri ti to há nŷtŭ ha. ²⁰ Ů tóg kejĕn: "Topě to sóg hā nŭ," he tí. Hā ra tóg ů tý ěg mré Jesus ki rá ký jĕ to kórég nŭ. Ti ón vē. ěg rėgre mré ěg mŷgtŭ, gan kri. ěg tý ěg rėgre to há tŭ nŷtŭnh

ký ěg hŷn hē ri kenh ke mŷ, ěg tŷ Topē to há nŷtŷ jé, ěg tŷ ŷn vég tŷ ěn to? ěg tŷ ěg régre to há távi nŷtŷn ký, há ký ěg tóg Topē to há nŷtŷ gé. ²¹ Tag tó ja tí nŷ, ěg mŷ, ěg tŷ tí ví ki króm jé, Topē tí, ha mē: “ájag tŷ Topē to há nŷ sór ký ájag régre to há nŷtŷmnŷ gé,” he ja tí nŷ.

5

Ű tŷ Jesus ki rā tŷ ag jykre fŷn rām ěg huri

¹ ěg tŷ Jesus to: “Cristo vŷ tŷ tí nŷ, Topē kósŷn vŷ tŷ tí nŷ,” hen ký ěg tóg tŷ tí jāvŷ nŷtŷ. Ký ěg tŷ ěg jóg mág to há nŷtŷn ký ěg tóg tí krē ŷ ag to há nŷtŷn ke mŷ gé, ŷ tŷ ěg mré tí ki ge ký nŷtŷ ag to. ² ěg hŷn hē ri kenh ke mŷ, ěg tŷ Jesus jāvŷ ŷ ag to há nŷtŷ jé? Topē to ěg há nŷtŷn mŷ, ký ěg tóg tí ví ki króm ke mŷ gé. Jagnē to há to ken há vē. ³ ěg tŷ Topē to há nŷtŷ sór ký ěg tóg tí ví ki króm ke mŷ gé. Tí to há ní to ken há vē. Tí ví pi(jé) kufŷ ní, ěg tŷ nén ki króm ke tí. ⁴ Jesus jāvŷ ag ne ŷ tŷ tí ki ge tŷ ag jykre fŷn rām tí. ěg hŷn hē ri kenh mŷ, ěg tŷ tí ki ge tŷ ag jykre fŷn rām jé? Topē kí rā jé ěg tóg ke mŷ. ěg tŷ tí ki rā ký ěg tóg hur fŷn rām. ⁵ ěg tŷ Jesus to: “Topē kósŷn vŷ tŷ tí nŷ,” hen ký ěg tóg fŷn rām ke mŷ, ŷ tŷ tí ki ge tŷ ag jykren fŷn.

Jesus vŷ tŷ Topē kósŷn nŷ

⁶ Jesus Cristo tŷ ga kri tŷg ký tóg goj tŷ vēnh kŷpe ký jé, ký tí kyvénh tóg tí ki kākutē gé, tí ter ký. Ký tóg nén ŷ régre han ja nŷ. Nén ŷ pir pijé'. Tí vēnh kŷpe távi pijé'. Tí vēnh kŷpe vŷ ní, kar ký tí kyvénh tí ke gé, tí tŷ ěg jagfŷ ter tag tí. Ký Topē kuprŷg vŷ ěg mŷ tí kāmén tí gé. Tí pi(jé) ón tí, Topē kuprŷg tí. ⁷ Ký ěg ŷ tágtŷ tugrŷn tí tŷ tŷ Topē kósŷn ní ki kanhró nŷtŷ, ⁸ Topē kuprŷg tugrŷn, kar ký tí vēnh kŷpe ja tugrŷn, kar ký tí kyvénh tugrŷn ke gé, tí tŷ ěg jagfŷ ter ký. Nén ŷ pir há tó ag tí tí to, há vŷ: “Topē kósŷn vŷ tŷ tí nŷ,” he mŷ.

⁹ ěprā ke ag tŷ ěg mŷ nén ŷ tó ký ěg tóg ag ví kri fig tí. Topē vŷ ěprā ke ag ví káfór ní, ký tí ví vŷ kí há ke távi ní gé. Ký ŷ tŷ ěg mŷ Topē kósŷn tó mŷ vŷ tŷ Topē tí nŷ, há ký tóg tŷ vēnh ví há ní. ¹⁰ ěg tŷ Topē kósŷn kí rā ký ěg tóg tí ki kanhró nŷtŷ. Tí kí rā ký ěg tóg to jykren há han ke mŷ. Topē há vŷ ā kósŷn kāmén tí. ěg tŷ tí ví to: “vēnh ví há vē,” he sór tŷ nŷn ký ěg tóg tí to: “tí ón vē,” he mŷ sir, ěg tŷ tí ví kri fŷ sór tŷ nŷn ký. ¹¹ Tag tó tí tí, Topē tí, ha mē. “Ájag tŷ rŷr krŷg ja tŷ venh ke han jé sóg ke mŷ. Inh kósŷn ter ja to ájag tóg rŷr krŷg ja tŷ venh ke mŷ,” he tóg, Topē tí. ¹² ěg tŷ tí kósŷn kí ge ký ěg tóg ěg rŷr krŷg ja tŷ venh ke mŷ. ěg tŷ jāvo tí ki ge tŷ nŷn ký ěg tóg rŷr krŷg ja tŷ venh ke tŷ ní.

Topē vŷ ěg ví jēmēg tí

¹³ Ájag há ne Topē kósŷn kí ge ký nŷtŷ! Ký ájag tóg ěg rŷr krŷg ja tŷ venh ke mŷ. Sŷ tag tó sór vē, ájag mŷ, há ký sóg rán mŷ. ¹⁴ ěg tŷ

tí mré vēnh jykre pir han ký ěg tóg jatun mŷ tí mré vēmén ke mŷ gé. Ký ěg tóg tí mŷ nén ŷ kar to ví tí. Nén tŷ tí mŷ há ní ěn há to ví jé ěg tóg ke mŷ. ěg tŷ tí mŷ nén tŷ tí mŷ há ní ěn há to ví ký tóg ěg ví mėnh ke mŷ sir. ¹⁵ Tí tŷ ěg ví mė ký tóg ěg mŷ han ke mŷ gé sir. ěn ká tí pi(jé) han ke tŷ ní, ěg tŷ tí mŷ nén to ví mŷ tí.

¹⁶ Kejēn ěg tóg ěg mré Jesus kí rā ký jé ŷ vég tí, há ra tóg Topē ví mranh mŷ. Há ra tóg Topē tovānh sór tŷ ní. Topē tovānh sór tŷ ra tóg kygnē ký mranh mŷ, Topē ví tí. Ký ěg tóg Topē mré vēmén ke mŷ, tí to, ký Topē vŷ tí krŷn ke mŷ, tí tŷ tí jykre kórég tovānh jé, tí tŷ ěg rŷr krŷg ja tŷ ve jé. ěg kāmŷ ŷ tóg kejēn Topē tovānh pē han mŷ. ěn to sóg ájag mŷ: “tí to Topē mré vēmén,” he sór tŷ ní. ¹⁷ ěg tŷ vēnh jykre vēnhmŷ sí han ký ěg tóg tí ví mranh tí. ěg tŷ sŷn ký mranh mŷ ra tóg kórég ní, ký tóg há ra ěg mŷ vēnh pāte fón sór mŷ, ký ěg tóg tí tovānh pē han ke tŷ ní. ěg tŷ tí tovānh pē han ký ěg nŷgme kí vár ke mŷ, infernon kí.

¹⁸ ěg tŷ tŷ Jesus jāvŷ nŷtŷn ký ěg tóg tí ví mranh mǎn sór tŷ ní. ěg jy nŷgǎn tí tí, Topē kósŷn tí, Satanás tŷ ěg vóg tŷ ní jé. ¹⁹ ěg há ne tŷ Jesus jāvŷ nŷtŷ! Tag kí kanhró ěg tóg nŷtŷ. Jāvo ěprā ke ŷ ag vŷ tŷ Satanás krēm ke kar nŷtŷ.

²⁰ Topē kósŷn vŷ kǎtŷg ja nŷtŷ. Tag kí kanhró ěg tóg nŷtŷ. ěg nŷgrēg róm tóg, ěg tŷ Topē kí kanhrǎn jé, Topē pē tí. Tí kí ge ký ěg nŷtŷ, ěg tŷ tí kósŷn tŷ Jesus Cristo kí ge ký nŷtŷn ký. Tí há vŷ tŷ Topē pē ní, Jesus Cristo panh tí. Tí há vŷ ěg tŷ ěg rŷr krŷg ja tŷ venh ke han tí.

²¹ Inh krē', vēnh kǎggrā tŷ topē jykre han sór tŷg ní. Há vē, sŷ ájag mŷ nén rán sór mŷ tí.

JOÃO TỸ CARTA HAN MÃN

¹ João kófa tỹ rá vë. Isỹ fi mỹ rán hã vë, Topë tỹ fi kuprëg kỹ, fi krë mỹ ke gé, hã vỹ: Topë ki ge kỹ nỹti kar, he mü. Ājag to sóg há távi nĩ, ha mē. Kỹ ũ tỹ vënh ví há kri fig mü kar vỹ ājag to há nỹti gé inh mré. ² Vënh ví há vỹ ěg kākā nĩ nĩ, tovānh ke tũ pë ěg tóg nĩ. Hã kỹ ěg tóg jagnë to há nỹti.

³ ěg jóg tỹ Topë mré sóg vëmén tĩ, ti tỹ ājag jagāgtān jé, ti tỹ ājag tar han jé, ti tỹ ājag krĩ kuprāg jé ke gé. Jesus Cristo mỹ sóg tag to ví tĩ gé, ěg jóg mág kósin mỹ. Ti ví kri fig ěg tóg tĩ, vënh ví há kri, kỹ ěg tóg jagnë to há nỹti gé.

Ěg tỹ jagnë to há nỹtĩnh ke

⁴ Ā krë kāmĩ ũ vỹ vënh ví há nón mü mü, jỹ, kỹ tóg inh mỹ sér pë tĩ, sỹ tag mē kỹ. ěg jóg tỹ ěg mỹ nén tó ja ěn han kån sór ag nēji mü.

⁵ Kỹ sóg ā mỹ rán mü, jỹ. Ā mỹ sóg: “jagnë to há nỹtĩmĩ,” he mü. Nén ũ tåg pijé!, sỹ ā mỹ nén rán mü tag tĩ. Vāsỹ ěg tóg tag mē, ěg tỹ tĩ ki rā vén kỹ. ⁶ ěg tỹ Topë to há nỹtĩnh kỹ ěg tóg Jesus tỹ ěg mỹ nén tó ja ěn han kån ke mü sir. Ti tỹ ěg mỹ nén tó vén hã vë, hã vỹ: “jagnë to há nỹtĩmĩ,” he mü.

Ũ ag tóg Jesus to ón tĩ

⁷ Ũ tỹ hën ri ke ag vỹ mĩ mügtĩ, hã ra ag tóg Jesus Cristo to ón tĩ. Ti to ag tóg: “ti pi(jé) ěg ri ke mur ja nĩ!, ěprā ke fi kósin pijé!” he tĩ. Ag ón vë. Cristo kato tē ag vë. ⁸ Vënh ki rĩrmnĩ, ājag tỹ ag ví kri fig tũ nĩ jé, ājag rānhřāj tỹ ājag mỹ tũ! he tũ nĩ jé. Vāsān nĩ, ājag tỹ tá ti kaja ve jé, Topë tỹ ěg mỹ nén nĩm sór mü tĩ.

⁹ Ũ tóg Cristo kāme pātén sór mü, ti vëme pāte tóg ũ tó sór mü. Ti tovānh to ken hã vë. Ũ tỹ ge pi(jé) Topë ki rā kỹ jē ha. ěg tỹ Jesus kāme mĩ mũn kỹ ěg tóg ěg jóg mág ki rā kỹ nỹti, ti kósin ki ke gé. ¹⁰ Kejēn ũ tóg ājag tá jun tĩ, hã ra tóg tag tó tũ nĩgtĩ. Kỹ ti mỹ: “inh mré nĩnh kātĩg,” he sór tũg nĩ gé. Ti mỹ: “Topë vỹ ā ve há han,” he tũg nĩ gé. ¹¹ ěg tỹ ũ tỹ ge mỹ: “Topë vỹ ā ve há han,” hen kỹ ěg tóg ti jykre to: “há tĩ nĩ,” he mü gé. Kỹ tóg ěg tỹ tũ mré ón mü ri ke nĩ sir, ěg tỹ tĩ mỹ ví há han kỹ.

¹² Sỹ ājag mỹ nén rán sór mü vỹ ver e tĩ, hã ra sóg rán kỹ jēnë sór tũ nĩ. Sỹ ājag ki jun sór vë, kỹ sóg ājag mỹ tó sór mü, ājag mré vëmén sór isóg mü, ěg tỹ jagnë fe tỹ mrin ke jé.

¹³ Ā régre fi krë vỹ ā mĩ ěkrég tĩ. Topë tỹ ũn kuprëg mü fi vë. Hã vë, sỹ ājag mỹ nén rán sór mü tĩ.

JOÃO TỸ CARTA Ữ HAN MÃN

iso. Vyrmỹ ag mỹ tómnĩ, sỹ ag mĩ êkrég mũ ti.

Hã vễ, sỹ ấ mỹ nén rán sór mũ ti.

¹ João kófa tỹ rá vễ. Sỹ inh mré ke tỹ Gaio mỹ rán hã vễ. ² Ầ to sóg há távĩ nĩ. Hỹ, há távĩ sóg nĩ, ấ to. Ầ to sóg Topẽ mré vễmén tĩ, ti tỹ ấ mỹ nén há kar nĩm jế, ấ kaga tũ nĩ jế ke gé. Topẽ to tar ấ tóg jế, tag ki kanhró, sóg nĩ.

³ Ầ mré ke ag tóg inh ki junjun, kỹ ag tóg inh mỹ tó, ấ tỹ vễnh vĩ há nón tí mũ ti, ấ tỹ to tar nĩ ti. Kỹ tóg inh mỹ sér pẽ ti. ⁴ Inh krế tỹ vễnh vĩ há nón mũn kỹ tóg inh mỹ sér távĩ tĩ, nén ừ tỹ inh mỹ sér nĩ kar kãfór, hã kỹ tóg inh mỹ sér tĩ, ấ tỹ vễnh vĩ há nón tĩg kỹ.

⁵ Ầ to sóg há távĩ nĩ, Gaio'. Êg mré ke ag ki rĩr há han ấ tóg nĩgtĩ, ừ tỹ kór há tá kãmũ mũ ag mré hã. ⁶ Tag tồ ag tóg tag ki, igreja krêm, ấ mré ke ag. Ag to há távĩ ấ nễji nĩ. Ag ki rĩr mãn nĩ gé, ag tỹ ấ ki junjun kỹ, kỹ ag mỹ nĩm nĩ, nén ừ tỹ ag mỹ tũ ên ti. ⁷ Topẽ rãnhrãj han ag tóg tĩ. Jesus Cristo jyjy tó kỹ ag tóg hên ra mũgtĩ, kỹ ag tóg ừ tỹ ti ki ge kỹ nỹtĩ tũ ag tũ mãn vãnh nĩgtĩ. ⁸ Hã kỹ tóg há tĩ, êg tỹ ừ tỹ ge ki rĩr há han kỹ, êg mré ke ag. Êg tỹ ag ki rĩr há han kỹ tóg êg tỹ ag mré Topẽ vĩ há tó mũ ri ke nĩ sir.

⁹ Ầ jamã tá igreja krêm vễnh mãn tí ag mỹ sóg vễnh rá jենê, hã ra Diótfes vĩ inh vĩ mẽ jãvãnh nĩ. Ag kri tỹ ừn mág jế sór ti nĩ, Diótfes ti. ¹⁰ Isỹ tá jun kỹ sóg ti mỹ tónh ke mũ, ti jykre pãno ti, vễnh kar rĩnve. Ôn kỹ tóg iso fэфén tĩ. Hã ra tóg nén ừ kórég ừ han tĩ gé, hã kỹ tóg êg mré ke ag tỹ ấjag tá junjun kỹ tóg ag mỹ: “inh mré nĩnh kãmũ jếg,” he vãnh nĩgtĩ. Kỹ tóg ừ ag tỹ ag mỹ: “inh mré nĩnh kãmũ jếg,” he sór mũ ra tóg ag tỹ ag mỹ vĩ há han kamếg tĩ gé. Ag mỹ tóg: “igreja krêm ấjag tóg rã mãn ke tũ nĩ ha,” he tĩ, ag tỹ êg mré ke ag mỹ vĩ há han sór kỹ. Jykre kórég távĩ ti nĩ, Diótfes ti. Hã kỹ sóg ti kato tễnh ke mũ, ha vemnĩ.

¹¹ Tĩ jãvo sóg ấ to há távĩ nĩ, Gaio'. Ừ tỹ nén ừ kórég han mũ ra ti kóm han sór tũg nĩ. Nén ừ há hã han sórmnĩ. Êg tỹ nén ừ há kar han kỹ êg tóg tỹ Topẽ krế nỹtĩ gé. Ừ tỹ ti kórég han mũ vĩ Topẽ ki kagtĩg nĩ.

¹² Demétrio vĩ tỹ ừn jykre há nĩ, hã ra. Vễnh kar vĩ ti to vĩ há han tí. Ki hã ag tóg tó tĩ, ag tỹ ti to vĩ há han kỹ, hã kỹ sóg ag mré tó mũ gé. Isỹ vễnh vĩ há hã tó mũ ki kanhró ấ tóg nĩ.

¹³ Sỹ ấ mỹ nén rán sór mũ vĩ ver e tĩ, hã ra sóg rán kỹ jենê sór tũ nĩ. ¹⁴ Kãnhmar sóg ấ vễnh ke kãtĩg mũ. Kỹ êg tóg jagnê mré vễmén ke mũ.

¹⁵ Ầ jế jatun mỹ nĩ nĩ. Tag ki inh mré ấ to há nỹtĩ ag vĩ ấ mĩ êkrég tĩ. Kỹ ấ jamã tá inh mré ke kar mỹ: “ấjag mĩ tóg êkrég tĩ,” hemnĩ

JUDAS TŶ CARTA

¹ Judas tŷ rá vē, Tiago jāvy ti. Jesus Cristo mŷ sóg rānhrāj tŷgtī. Isŷ ũ tŷ ěg jóg tŷ Topē tŷ kuprēg ja ag mŷ rán hā vē, ti tŷ ũ to há ag mŷ. Ti tŷ ājag kuprēg kŷ tóg ājag jy nŷgān tŷ gé, Jesus Cristo tugrīn. ² Topē mré sóg vēmēn tŷ, ti tŷ ājag jagāgtān pē han jé, ti tŷ ājag krī kuprā pē han jé, ti tŷ ājag tŷ jagnē to há tāvi han jé ke gé.

Ū tŷ Topē to un'ón mŷ ag

³ Inh krē', ājag mŷ sóg Topē tŷ ěg kar kren han tag tónh ke nŷ vē, inh vēnh rá tag ti ki. Hā ra vāhā ũ ag tóg ājag krīn kónān sór mŷ ha, hā kŷ sóg ājag mŷ: "Topē ki rá to tar nŷtīmni," he mŷ. Topē tŷ ěg mŷ nén tó mŷ vŷ pir nŷ, hā vŷ: Topē jykre to tar nŷ, he mŷ. Á tŷ ag kar mŷ tóg tag tó ja nŷ. Ū tŷ tag kato vŷ kŷ ti vŷ jēmē sór tŷg nŷ. ⁴ Ha vé, ũ ag tóg Topē to un'ón tŷ, ājag krīn kónān jé. Ūn jykre pāno ag vē, hā ra ag tóg jykre há nŷ vē nŷtī, hā kŷ ājag tóg ag vŷ kri fi sór mŷ. Hā ra ag tóg ón kŷ: "ěg jóg tŷ Topē vŷ ěg jagāgtān mŷ, hā kŷ ěg jatun mŷ vēnh jykre vēnhmŷ kar han ke mŷ," he tŷ, ũ tŷ ājag krīn kónān mŷ ag. ěg Senhor tŷ Jesus Cristo to ag tóg: "ti vŷ han ke tŷ ěg nŷ," he tŷ. Ti há ne tŷ ěg kri ke nŷ, Jesus ti. Hā ra ũ tŷ ti vŷ han sór tŷ ag tóg rán kŷ nŷtī gé. Vāsŷ ag tóg ag to rán ja nŷgtī, Topē vŷ rán tŷ ag, kŷ ag tóg Topē tŷ ũ tŷ ge ag vóg kónān ke mŷ ěn tó ja nŷgtī.

⁵ Ha vé, vāsŷ ěg Senhor vŷ ga tŷ Egitó tá ā povó tŷ Israel mré kākutē ja nŷgtī, ag tŷ ājag ga ra mŷ jé. Hā ra ag kāmī ũ ag tóg ti vŷ kri fi vānh ja nŷtŷgtī. Hā kŷ Topē vŷ ag tŷ tŷg' he kān, ũ tŷ ti vŷ kri fi jāvānh ja ag. Tag mē ājag huri. Kī kanhró ājag nŷtī. Hā ra sóg rán mān sór mŷ, ājag tŷ mŷ ěkrén jé.

⁶ Kŷ kanhkā tān ag vŷ ge ja nŷgtī gé. Ag kāmī ũ ag tóg Topē tŷ ag mŷ nén nŷm ja ěn tovānh. Ājag jamā tovānh ag tóg. Kŷ Topē vŷ ag sigsé, kŷ tóg ěmā kuty tá ag vin han. Ag se vŷ tŷg' henh ke tŷ nŷ. Topē tŷ ěg kar jykre tugnŷm ke kurā ěn kā tóg ag jykre tugnŷm ke mŷ gé.

⁷ Kar kŷ cidade tŷ Sodoma mŷ ěkrén nŷ gé, cidade tŷ Gomorra mŷ ke gé, ti pēnŷn ěmā kāsir mŷ ke gé. ěn tá ke ag ne vēnh jykre pāno tāvi han tŷ ja nŷgtī, kanhkā tān ag ri ke. Jagnē mré nŷ kónān tāvi han ja ag tóg nŷgtī, kŷ ag tóg ũ ag to ěn ja nŷgtī gé, ag mré ke tŷ ag, ũn gré tŷ ũn gré ũ mré nŷ sór kŷ. Kŷ Topē vŷ pŷ nhyr vānh ki ag vām ja nŷgtī, ěg tŷ ag to jykrén kŷ to ki kanhró nŷtī jé.

⁸ Kŷ ũ tŷ Topē to ón mŷ ag vŷ vēnh jykre kórég han mŷ ěn ag ri ke han tŷ gé. Topē vŷ mranh kŷ ag tóg nŷgtī. Ag vēnh pēti tóg ag mŷ sér tŷ. Hā ra ag tóg vēnh kavénh tŷ, ājag jykre

pāno tugrīn. "ěg pi(jé) tŷ ũ krēm ke nŷtī," he ag tóg tŷ. Kŷ ag tóg ěg tŷ ũn vég tŷ ag to vŷ kónān tŷ gé, ũ tŷ kanhkā tá tŷ ũn mág nŷtī ag mŷ. ⁹ Topē tŷ jēnē jafā to pā'i tŷ Miguel vŷ tag han ja tŷ nŷgtī, ha mē. Satanás mré tóg rárá, ti tŷ Moisés ter ma tŷg sór kŷ, Miguel ti. Hā ra tóg Satanás mŷ vŷ kónān ja tŷ nŷgtī, ti tŷ tŷ pā'i nŷ ra. Ti mŷ tóg: "ěg Senhor jé ā vóg kónān," he ja nŷgtī, Miguel ti. ¹⁰ Hā ra ũn ón tŷ tag ag vŷ kanhkā tān ag to vŷ kónān tŷ, ag tŷ ag ki kagtŷg (hā) ra. Bicho ri ke ag nŷtī, ag tŷ ājag tŷ nén to ěn mŷ ěn han mŷn kŷ. Krī tŷ ag nŷtī, hā kŷ ag tóg nén ũ vēnhmŷ kar han tŷ. Hā ra Topē vŷ ag vóg kónān ke mŷ. ¹¹ Ag ve kónān ti tŷ, Topē ti. Caim tŷ Topē vŷ kato tē ja ěn ri ke han ag tóg mŷ. Ag tŷ rico nŷtī sór kŷ ag tóg vēnh jykre kórég tó tŷ, Balaão tŷ vēnh jykre kórég tó ja ěn ri ke. Coré ri ke ag tóg Topē kato tē tŷ, hā ra ag tóg tag to nŷgme ki vár ke mŷ. ¹² Ājag tŷ Jesus ki ge kŷ jagnē to há nŷtŷn kŷ ājag tóg igreja krēm festa han tŷ. ěn kā ag tóg ājag mré jēn tŷ gé, ũ tŷ Topē to ón tŷ ag. Hā ra ag tóg ki ājag kavénh tŷ gé. Jatun mŷ ag tóg jēn mág tŷ. Mŷ'āg vānh ag nŷtī. Ū to jykrén vānh ag tóg nŷtī gé. Ājag jēn mág hā mŷ ag tóg ěkrég tŷ. Kejēn kākā tóg kanhkā góg tatŷn kātŷg mŷ, hā ra tóg kutē tŷ nŷgtī. Tag ri ke ag nŷtī, véké ag tóg vŷ ti. Ka ũ tóg kanēn vānh nŷtī. ěn kunŷg ěg tóg tŷ, ti jāre mré hā, kŷ tóg kanēn mān ke tŷ pē nŷ sir. Ter ti nŷ ha. Tag ri ke ag tóg nŷtī gé, ũ tŷ Topē to ón mŷ ag. ¹³ Kejēn goj kafā tŷ tóg krēm ke mŷ, kŷ tóg jēngéj nŷ. Tag ri ke ag nŷtī gé. Ti jēngéj vŷ tŷ ag jykre pāno nŷ. Vēnh ven ti tŷ. Krŷg tŷ tŷ ri ke ag tóg nŷtī gé. Sŷnŷv nŷ ve tóg nŷ, hā ra tóg ón kŷ tŷ tŷ, krŷg tŷ ti tŷ. Tag ri ke ag nŷtī. Topē vŷ kuty ki ag vām ke mŷ, kŷ ag tóg tá kāpa mān ke tŷ pē nŷ, ũ tŷ Topē to ón mŷ ag.

¹⁴ Ag há to tóg rán ja nŷ, Enoque ti. Adāo krē tŷ ki krēm mán tŷ 7 (ke) vŷ tŷ ti nŷ, Enoque ti. Ti há vŷ ag to: "ha vé, ěg Senhor vŷ jun ke mŷ, ti tŷ jēnē jafā ag mré hā," he ja nŷ. "E tāvi ag nŷtī, ti tŷ jēnē jafā ag." ¹⁵ Ti kātŷg kŷ tóg ěprā ke ag jykre tugnŷm kān ke mŷ. Kŷ tóg ũn jykre pāno ag vóg kónān ke mŷ, ag jykre pāno to, ag tŷ Topē kato tē to, ag tŷ ti to vŷ kónān to. Ū tŷ ti vŷ mranh tŷ ag vŷ ti mŷ vŷ kónān pē han tŷ, hā kŷ tóg ag vóg kónān ke mŷ," he ja tóg nŷ, Enoque ti.

¹⁶ Topē to ón mŷ ěn ag tŷ nén ũ jagy ve kŷ tóg ag mŷ kórég nŷ, hā kŷ ag tóg: "Topē ne tóg jykre kórég nŷ," he tŷ. Ājag tŷ nén to ěn mŷ ěn há han ag tóg tŷ. Hā ra ag tóg ón kŷ vŷ mág tŷ. Kŷ ag tóg vēnh kar mŷ vŷ há han tŷ, ón kŷ, ag tŷ ājag vŷ há to nén ũ ve jé, ag tŷ to rico nŷtī jé.

ěg tŷ apóstolo ag vŷ jēmēnh ke

¹⁷ Ag jāvo apóstolo ag vŷ mŷ ěkrén nŷ, inh krē'. ěg Senhor tŷ Jesus Cristo hā vŷ apóstolo ag vin ja nŷgtī, hā kŷ ag vŷ mŷ ěkrén há han nŷ.

¹⁸ “Kurā tỳ ěgno to hã ag tóg ājag to é henh ke mü,” he ja ag tóg nĩgtĩ, apóstolo ag. “Ājag tỳ nén ũ kórég to én mü ěn hã han sór ag tóg mügtĩ, ũ tỳ ājag to é henh ke mü ěn ag,” he ja ag tóg nĩgtĩ. Apóstolo ag tỳ tó jan hã vē. ¹⁹ Ag hã vē, sŷ ājag mŷ ũn tó mü ag. Ũ tỳ Topě to ón mü ěn ag hã vē. Ěg tỳ jagně kato tē han sór ag tóg mü. Ag tỳ nén ũ to én mü tag hã ne ag mŷ há tí. Ag pí(jé) Topě kuprĩg tỳ jagrě nŷtĩ.

²⁰ Ag jāvo ājag tóg Topě jykre ki ge kŷ nŷtĩ, Topě tũ ki, kŷ to jagně tar han nĩ, inh krě. Topě kuprĩg tỳ ājag krĩn kŷ Topě mré vēmén nĩ. ²¹ Topě vŷ ājag to há tāvĩ nĩ. Ti tovãnh tũg nĩ. Ěg Senhor tỳ Jesus Cristo tỳ ājag jagãgtãn ke tag hã ve sórmnĩ, kŷ ājag tóg ěg rĩr krŷg ja tũ venh ke mü.

²² Ũ ag tóg tag to tar tũ nŷtĩ ver, “hŷ mŷ vŷ?” he ag tóg tí. Tag ag jagãgtãn nĩ. ²³ Ag kren han nĩ, pí jo ag jy nĩgãn kŷ. Kŷ ũ ag tóg ājag tỳ nén to én mü kar ěn han tí. Ag jagãgtãn nĩ gé. Hã ra vēso jykrén nĩ gé, ājag tỳ ag jykre pãno nón mü sór tũ nĩ jé. Kavěj ag nŷtĩ, ag jykre kórég to. Kŷ ag kavěj tag to én sór tũg nĩ. Věso jykrén tāvĩ han nĩ.

Topě tỳ tỳ ũn mág nĩ

²⁴ Topě vŷ ěg tỳ prãnh ke tũ han ki kanhró nĩ. Kŷ tóg ěg tỳ ũn há tāvĩ han ki kanhró nĩ gé, ti tỳ kejěn ěg jé prěr ken kŷ, ěg tỳ ti rĩnja tá nŷtĩ jé. Tá tóg sĩnvĩ pē nĩ, sér pē. ²⁵ Pir ti nĩ, Topě tí, ěg kren han tí ti. Ěg Senhor tỳ Jesus Cristo tugrĩn tóg ěg kren han tí. Ti hã ne tóg tar nĩ, ti hã ne tóg tỳ ũn mág nĩ, ti hã ne tóg tỳ pã'i nĩ, ti hã ne tóg tỳ věnh kar kri ke nĩ. Vãsŷ tóg kã nĩ nĩ, nén ũ kar han tũg ki, ũri ke gé, hã ra tóg tũg' henh ke tũ pē nĩ gé, ti tỳ tỳ ũn mág jē ti.

Amém.

JOÃO TỸ ĘG TỸ NÉN VENH KE MŨ RÁ

¹ Topê vỹ Jesus Cristo mỹ nén (ũ) tỹ hên ri ke ven, ěg tỹ kãnhmar nén venh ke mũ ti, kỹ Jesus vỹ ěg mỹ ven, ěg tỹ tỹ ti camarada nỹtĩn kỹ. Kỹ tóg ã tỹ jẽnê jafã jẽnê, ti tỹ ti camarada tỹ João mỹ tó jé gé. ² Ve kãn ja ti nĩ, João ti, Topê tỹ ti mỹ nén ven mũ ti, Jesus Cristo tỹ ti mỹ nén ven mũ ti ke gé. Ti tỹ ve kỹ tóg rãn ja nĩ, João ti, hã vỹ nĩ. ³ Ũ tỹ vẽn hã rá tag to ke mũ ag mỹ tóg vỹ há han ke mũ, Topê ti, ũ tỹ vẽn vỹ tag męg mũ ag mỹ ke gé. Topê tỹ tó mũn hã vẽ, ěg tỹ ti vỹ ki króm jé. Kãnhmar ěg tóg tag ki rãn kỹ nĩ tag ve kãn ke mũ, kakó tãvĩ tóg ti ha.

João tỹ ěmã tỹ 7 (ke) tá Jesus mré ke ag mỹ ti vĩ tó

⁴ João tỹ rá hã vẽ. Isỹ ga tỹ Ásia tá Jesus mré ke ag mỹ rãn hã vẽ, cidade tỹ 7 (ke) ki ke ag mỹ.

Topê jé ãjag tỹ tar' he, kỹ ãjag jé krĩ kãnhvy nỹtĩ. Topê vỹ nĩgtĩ. Vãsỹ tóg nĩ ja nĩgtĩ, kỹ tóg ũri nĩ nĩ, hã ra tóg kãtĩg ke mũ gé. Ti kuprĩg vỹ ti mré nĩ gé, kỹ tóg tỹ ũ tỹ 7 (ke) ve nĩ, ti kuprĩg ti. Topê nĩga tá tóg nỹtĩ, ti kuprĩg tỹ tỹ ũ tỹ 7 (ke) ve ěn ti. Ti kuprĩg ěn jé Topê mré ãjag krĩ tỹ kãnhvy' hé, ⁵ Jesus Cristo mré ke gé. Jesus vỹ Topê vỹ tó há han ja nĩgtĩ, to tóg krónh ke ja tũ nĩgtĩ. Kỹ tóg ã ter kar kỹ rĩr mãn vén ja nĩ. Kỹ ěg rĩnrĩr mãn ke mũ gé, ti nón. Kỹ Jesus tóg ěprã pã'i ag kri tỹ ũn mág jé gé.

Ěg to há tãvĩ ti nĩ, Cristo ti. Ti kyvénh tóg ěg jagfy ti ki kãkutê, tỹ tóg ěg krenkren han, ěg tỹ Topê vỹ mranh ja to. ⁶ Kỹ tóg ěg tỹ pã'i han ke mũ gé, ti krēm. Topê tũ ki rĩr jé ěg tóg ke mũ gé, ti jóg tũ ki. Ti hã ne ã pir mỹ tỹ ũn mág nĩ', Jesus ti. Ti hã ne ã pir mỹ tar nĩ', ũri, kỹ tóg tũ' henh ke tũ nĩ, ti tar nĩn kỹ. Hã vẽ.

⁷ Ha vé, kãtĩg mãn jé tóg ke mũ, kanhkã góg kãmĩ. Vẽn hã vỹ ti venh ke mũ, ěn kã, ũ tỹ ti kusón mũ ag mré hã. Kỹ povo kar vỹ ti tugrĩn jagtar kãn ke mũ. Jagtar jé ag tóg ke mũ, vėsýrénh jé ag tóg ke mũ, ha vemnĩ. Hã vẽ.

⁸ "Ũn ve vỹ tỹ inh nĩ, hã ra sóg tỹ ěgno nĩnh ke mũ gé," he tóg, ěg pã'i mág ti. Vãsỹ tóg nĩgtĩ, kỹ tóg ver ũri nĩ gé, kỹ tóg kãtĩg ke mũ gé, ũ tỹ nén (ũ) kar han ki kanhrãn mũ ěn ti.

João tỹ Jesus ve

⁹ ãjag mré ke vỹ tỹ inh nĩ, inh, hã vỹ: João, he mũ. Jesus mré ke vỹ tỹ inh nĩ, ãjag mré. Jagtar inh nĩ gé, ãjag jagãgtar ri ke inh nĩ gé, hã ra sóg ãjag kóm to krónh ke tũ nĩgtĩ gé, kỹ sóg ãjag mré Topê tỹ tỹ ěg pã'i nĩ venh ke mũ gé. Goj vãso tá inh nĩ nĩ, ti jỹjyn hã vỹ: Patmos, he mũ. Ki sóg se kỹ nĩ nĩ, isỹ Topê vỹ

tó ja tugrĩn. Jesus vỹ ěg mỹ ki hã tó ja nĩ. Ti vỹ ěn tó ja inh nĩ, vẽn hã kar mỹ, hã tugrĩn isóg se kỹ jé.

¹⁰ Domingo ũ kã Topê kuprĩg tóg inh mỹ nén nẽ ven. Inh pãni tá sóg jamã hãr(a) vẽn hã vỹ mẽ, kỹ tóg trombata kyr mẽ ja nĩ, vẽn hã ěn ti. ¹¹ Kỹ tóg inh mỹ: "rãn nĩ, ã tỹ nén vęg mũ tag ti," he ja nĩ. "Livro ki rãn nĩ. Inh mré ke ag mỹ livro tag jẽnẽmni, cidade tỹ Ęfeso ra, cidade tỹ Esmirna ra, cidade tỹ Pėrgamo ra, cidade tỹ Tiatora ra, cidade tỹ Sardes ra, cidade tỹ Filadėlfia ra, cidade tỹ Laodicėia ra ke gé," he ja tóg nĩ, inh pãni tá inh mỹ vẽn hã tó mũ ěn ti.

¹² Kỹ sóg vėsýjãm ěvãnh, sỹ ũ tỹ inh mré vỹ mũ ěn ve jé. Isỹ vėsýjãm ěvãnh kỹ sóg nėj tỹ kri vin jafã tỹ 7 (ke) vẽ, vela tỹ kri vin jafã ěn, ouro tỹ tóg hyn han kỹ nỹtĩ. ¹³ Nėj tỹ kri vin jafã ag kuju kã ũ tóg jẽ nĩ, hã ra tóg tỹ ěprã ke nĩ ve nĩ. Kur tėj tu kỹ tóg jẽ nĩ, ouro tỹ tóg vėsóg fin kỹ jẽ nĩ gé, ti fe kri, ũ tỹ tỹ ěprã ke nĩ ve ěn ti. ¹⁴ Gãnh kupri pẽ tóg jẽ, vẽn męg tỹ carneiro kyki kupri ri ke tóg nĩ, ti gãnh ti, kukryr kó ri ke. Kanẽ gru tóg jẽ nĩ, pi gru ri ke. ¹⁵ Pẽn jęngrẽ tóg jẽ nĩ, ouro jęngrẽ ri ke. Ěg tỹ pi ki ouro vãm kỹ ti tỹ jonh ke kỹ jęngrẽ sınıv han ěn ri ke ti nĩ, ti pẽn ti. Ti vỹ vỹ goj krog tỹ óoh he ěn ri ke nĩ. ¹⁶ Krĩg tỹ 7 (ke) gėnh kỹ tóg jẽ nĩ. Ā pęgia tỹ tóg krĩg tỹ 7 (ke) gėnh kỹ jẽ nĩ. Kỹ rógro jã vỹ ti jėnkã tá kãkutê mũ. Jã rėgre ti nĩ, rógro ti, jã há. Ti kakã vỹ kókov nĩ, rã tỹ ěg nĩno kã sa kỹ kókov ěn ri ke ti nĩ, ũ tỹ tỹ ěprã ke nĩ ve ěn kakã ti.

¹⁷ Sỹ ti ve kỹ sóg ti pẽn krēm kutê mũ, ga kri. Ter ve han inh. Hã ra tóg ã pęgia tỹ inh męg mũ, kỹ tóg inh mỹ: "inh kamęg tũg nĩ," he mũ. "Ũn ve vỹ tỹ inh nĩ, ěgno ke gé. ¹⁸ Rĩr inh jẽ nĩ. Ter ja inh nĩ, hã ra sóg rĩr jẽ nĩ, kỹ sóg ter mãn ke tũ pẽn ti. Isỹ ũ mỹ: "Ter jé ã tóg ke mũ," hen kỹ tóg ter ke mũ. Isỹ ũ mỹ: "ter ke tũ ã tóg nĩ," hen kỹ tóg ter ke tũ nĩ gé, kỹ tóg vėsęer jamã venh ke tũ nĩ gé," he tóg. ¹⁹ "Rãn nĩ, ã tỹ nén vęg mũ tag ti, ěprã ke ag tỹ ũri nén vęg mũ ti, ag tỹ kar kỹ nén venh ke mũ ti ke gé," he tóg. ²⁰ "Krĩg ag vęg ã tóg jẽ nĩ, inh nĩgẽ kãki. Kỹ ã tóg nėj tỹ kri vin jafã ag vęg mũ gé, ouro tỹ vela tỹ kri vin jafã tỹ 7 (ke) tag ag. Nhỹ ã mỹ kãmén, ã tỹ nén vęg mũ tag ti. Krĩg tỹ 7 (ke) tag ri ke ag nỹtĩ, Topê tỹ jęgnẽ jafã ag. Inh ki ge kỹ nỹtĩ ag ki ag tóg rĩr ti, Topê tỹ jęgnẽ jafã tag ag. Sỹ ã mỹ cidade tỹ 7 (ke) tó mũ ěn tá ag nỹtĩ, inh mré ke ag, ag tỹ ũn ki rĩr mũ ag. Kar kỹ nėj tỹ kri vin jafã ri ke ti nỹtĩ, ũ tỹ inh ki ge kỹ nỹtĩ tag ag," he tóg, ũ tỹ tỹ ěprã ke nĩ ve ěn ti.

2

Jesus tỹ Ęfeso tá igreja tá ke ag mỹ ã vỹ jẽnê

¹ "Ũ tỹ cidade tỹ Ęfeso tá inh mré ke ag ki rĩr mũ ěn mỹ tag rãn nĩ, ha mẽ," he tóg, ũ tỹ tỹ ěprã ke nĩ ve ěn ti. "Ũ tỹ ã mỹ vẽn hã vỹ jẽnêg

mũ vỹ krĩg tỹ 7 (ke) gẻnh kỹ jẻn nĩ, ti pẻgia tá ti nĩgẻ kảki, hemnĩ. Kỹ tẻg nẻj tỹ kri vin jafả tỹ 7 (ke) kảmĩ tĩ mũ gẻ, hemnĩ. ² Ầjag tỹ nẻn han mũ ki kanhrẻ sẻg nĩ, he ti, hemnĩ iso. Vảsỏn ầjag tẻg tĩ. Iso krẻnh ke tũ ầjag tẻg nỹtĩ. Ừn jykre pỏno ag tẻg ầjag mỹ kẻrẻg nỹtĩ. Ầjag kảmĩ ừ tẻg ỏn kỹ: ỏpẻstolo vỹ tỹ ẻg nỹtĩ, he ja nỹtĩ. Ag jykre tugnỹm kỹ ầjag tẻg ag ỏn mũ tag to ag pan. ³ Iso tar ầjag tẻg nỹtĩ. Isugrĩn ầjag tẻg jagtar, ge ra ầjag tẻg iso krẻnh ke ja tũ nĩ.

⁴ Hả ra sẻg nẻn ừ sĩ tẻ sẻr mũ, ầjag mỹ. Ầjag tỹ nẻn han mũ ừ tẻg inh mỹ há tũ nĩ. Ầjag tỹ inh ki ge vẻn kỹ ầjag tẻg iso há tảvi nỹtĩ ja nĩgtĩ, kỹ tẻg há tĩ ja nĩ, hả ra ầjag tẻg ừi krẻnh ke mũ. ⁵ Ầjag tỹ vảsỹ iso tar ẻn mĩ ẻkrẻn nĩ. Ầjag jykre kẻrẻg tovảnh nĩ. Ầjag tỹ inh ki ge vẻn ẻn ri ke han mản nĩ, iso há tảvi nỹtĩ mản nĩ. Ầjag tỹ tag han sẻr tũ nỹtĩn kỹ sẻg ầjag ki jun kỹ (sẻg) ầjag tỹ nẻj tỹ kri vin jafả ẻn ma tĩg ke mũ, ha vẻmnĩ.

⁶ Nẻn ừ tẻg hả ra há nĩ, ầjag tỹ nẻn han mũ ừ ti. Nicolaitas he mũ ẻn ag jykre to ầjag tẻg kẻrẻg tảvi nỹtĩ, isỹ ag jykre to kẻrẻg kỏm, he tẻg, hemnĩ, ẻfeso tá ke ag mỹ, vẻnh rỏn ki,“ he tẻg inh mỹ, ừ tỹ tỹ ẻprả ke nĩ ve ẻn ti.

⁷ “Ừ nĩgrẻg nỹtĩ ag tỹ tỹ jẻmẻ jẻ, Topẻ kuprĩg vĩ ti. Ừ tỹ inh ki ge kỹ nỹtĩ ag hả mỹ tẻg tẻ tĩ, Topẻ kuprĩg ti,“ he tẻg. “Ừ tỹ isovảnh tũ ẻn vỹ ka kanẻ há kỏnh ke mũ, ka tỹ ẻg rỏnrỏn han mũ ẻn kanẻ, Topẻ jakrẻ ẻn kanẻ,“ he tẻg, ừ tỹ tỹ ẻprả ke nĩ ve ẻn ti. Ti tỹ ẻfeso tá ke ag mỹ vẻnh vĩ jẻnẻg mủn hả vẻ.

Jesus tỹ Esmirna tá igreja tá ke ag mỹ ả vĩ jẻnẻ

⁸ Kỹ tẻg: “ừ tỹ cidade tỹ Esmirna tá inh ki ge kỹ nỹtĩ ag ki rỏr mũ ẻn mỹ tag rỏn nĩ, ha mẻ,“ he mũ gẻ, ừ tỹ tỹ ẻprả ke nĩ ve ẻn ti. “Ừ tỹ ả mỹ vẻnh vĩ jẻnẻg mũ vỹ tỹ ừn ve nĩ, hả ra tẻg tỹ ẻgno nĩ gẻ, hemnĩ. Ter ja ti nĩ, hả ra tẻg rỏr mản, hemnĩ iso. ⁹ Isugrĩn ag tẻg ầjag to kẻrẻg nỹtĩ, kỹ ầjag tẻg jagảgtar nỹtĩ. Kĩ kanhrẻ sẻg nĩ. Ge ra ầjag tẻg inhhả rico ri ke nỹtĩ. Ầjag to ag tẻg vĩ kỏnỏn tĩ, ừ tỹ ỏn kỹ: “Judeu vỹ tỹ ẻg nỹtĩ, Topẻ tũ vỹ tỹ ẻg nỹtĩ,“ he mũ ag. Ag pi(jẻ) tỹ Topẻ tũ nỹtĩ. Satanỏs tũ vỹ tỹ ag nỹtĩ. ¹⁰ Ầjag jagtar han jẻ ag tẻg ke mũ, isugrĩn. Mủmẻg tũg nĩ hả ra. Japo vỹ ầjag kato vảsỏn ke mũ, kỹ ag tẻg vẻseja kỏtả ầjag vỏm ke mũ. Japo tỹ ầjag jykre ve sẻr hả vẻ. Kurả tỹ 10 (ke) ki ke vẻ, ag tỹ ầjag vẻg kỏnỏn ke ti. Isovỏnh tũg nĩ, ag tỹ ầjag tẻn sẻr mũ ra. Kỹ ầjag tẻg rỏr krỹg (ja) tũ vẻnh ke mũ, kỹ tẻg ầjag mỹ sẻr tĩnh mũ, he tẻg, hemnĩ, vẻnh rỏn ki,“ he tẻg, ừ tỹ tỹ ẻprả ke nĩ ve ẻn ti, inh mỹ.

¹¹ “Ừ nĩgrẻg nỹtĩ ag tỹ tỹ jẻmẻ jẻ, Topẻ kuprĩg vĩ ti. Ừ tỹ inh ki ge kỹ nỹtĩ ag hả mỹ tẻg tẻ tĩ, Topẻ kuprĩg ti,“ he tẻg. “Ừ tỹ isovỏnh tũ ẻn vỹ nủgme ki vỏr ke tũ nĩ,“ he tẻg, ừ tỹ tỹ

ẻprả ke nĩ ve ẻn ti. Ti tỹ Esmirna tá ke ag mỹ vẻnh vĩ jẻnẻg mủn hả vẻ.

Jesus tỹ Pẻrgamo tá igreja tá ke ag mỹ ả vĩ jẻnẻ

¹² Kỹ tẻg: “ừ tỹ cidade tỹ Pẻrgamo tá inh ki ge kỹ nỹtĩ ag ki rỏr mũ ẻn mỹ tag rỏn nĩ, ha mẻ,“ he mũ gẻ, ừ tỹ tỹ ẻprả ke nĩ ve ẻn ti. “Ừ tỹ ả mỹ vẻnh vĩ jẻnẻg mũ vỹ rẻgro jả rẻgre vyn kỹ jẻ nĩ, ừn jả há ẻn, hemnĩ iso. ¹³ Satanỏs nủgia tá ầjag tẻg ẻmả nỹtĩ, ki kanhrẻ sẻg nĩ. Iso tar ầjag tẻg nỹtĩ. Ầjag rẻgre tỹ Antipas tẻn ja ag tẻg nĩ, ti tỹ inh jyjy tẻ tugrỏn. Ge ra ầjag tẻg iso: “ti ki kagtũg sẻg nĩ,“ he ja tũ nĩ, ầjag tỹ Satanỏs jamả tá nỹtĩ ra.

¹⁴ Hả ra sẻg nẻn ừ tẻ sẻr mũ gẻ, ầjag mỹ, ti tỹ inh mỹ há tũ nủn kỹ. Ầjag kảmĩ ừ ag tẻg Balaỏo jykre han sẻr mũ. Balaỏo vỹ Balaque mỹ kảmẻn ja nĩ, ti tỹ Israel krẻ ag krỏn kỏnỏn jẻ, Topẻ vĩ mranh ke to. Ti tỹ ag krỏn kỏnỏn kỹ ag tẻg vẻnh kảggrỏ to festa ko ja nĩgtĩ. Ag tỹ ỏn kỹ vẻnh kảggrỏ to: topẻ, he mũ ẻn mỹ festa ja vẻ. ẻn ko kỹ ag tẻg ầjag prủ tũ fag mrẻ nỹgnỹ“ he ja nĩgtĩ gẻ. Tag han sẻr ag tẻg mũ gẻ, Balaỏo kỏm, ầjag kảmĩ ừ ag, kỹ tẻg inh mỹ kẻrẻg nỹ. ¹⁵ Kỹ ầjag kảmĩ ừ ag tẻg Nicolaitas he mũ ẻn ag jykre han sẻr mũ gẻ. ¹⁶ Tovỏnh nĩ, ầjag jykre tag. Ke tũ nĩ mũ ra sẻg ầjag ki jun ke mũ, sỹ ừ tỹ vẻnh jykre tag han mũ ag kato vảsỏn jẻ, rẻgro tỹ inh jẻnkỏ tá kỏkutẻ mũ ẻn tỹ, hemnĩ, vẻnh rỏn ki,“ he tẻg, inh mỹ, ừ tỹ tỹ ẻprả ke nĩ ve ẻn ti.

¹⁷ “Ừ nĩgrẻg nỹtĩ ag tỹ tỹ jẻmẻ jẻ, Topẻ kuprĩg vĩ ti. Ừ tỹ inh ki ge kỹ nỹtĩ ag hả mỹ tẻg tẻ tĩ, Topẻ kuprĩg ti,“ he tẻg.

“Ừ tỹ isovỏnh tũ mỹ sẻg kanhkỏ tá vẻjẻn ẻn nủm ke mũ, vẻjẻn tỹ pẻju kỹ nĩ ẻn. Ag mỹ sẻg pẻ kupri nủm ke mũ gẻ. Kri vẻnh jyjy tẻg tẻg rỏn kỹ nĩ. Ừ pi(jẻ) vẻnh jiji tag ki kanhrẻ nủnh mũ! Ừ tỹ pẻ kupri ẻn mảg mũ ẻn hả tẻg ki kanhrẻ nủnh mũ, ả pir mỹ, ti jyjy tẻg ki, he tẻg, hemnĩ,“ he tẻg, ừ tỹ tỹ ẻprả ke nĩ ve ẻn ti. Ti tỹ cidade tỹ Pẻrgamo tá ke ag mỹ vẻnh vĩ jẻnẻg mủn hả vẻ.

Jesus tỹ Tiatira tá igreja tá ke ag mỹ ả vĩ jẻnẻ

¹⁸ Kỹ tẻg: “ừ tỹ cidade tỹ Tiatira tá inh ki ge kỹ nỹtĩ ag ki rỏr mũ ẻn mỹ tag rỏn nĩ, ha mẻ,“ he mũ gẻ, ừ tỹ tỹ ẻprả ke nĩ ve ẻn ti. “Ừ tỹ ả mỹ vẻnh vĩ jẻnẻg mũ vỹ tỹ Topẻ kỏsỏn nĩ, hemnĩ,“ he tẻg. “Tĩ kanẻ vỹ pi gru ri ke nĩ, ti pẻn vỹ ouro jẻngẻrẻ ri ke nĩ gẻ, hemnĩ iso. ¹⁹ Ầjag tỹ nẻn han mũ vẻg sẻg tĩ. Iso há tảvi ầjag tẻg nỹtĩ, inh ki rỏ pẻ han kỹ ầjag tẻg nỹtĩ. Inh rỏnhrỏh ần ầjag tẻg mủgtĩ, to krẻnh ke tũ ầjag tẻg nĩgtĩ. Vảsỹ ầjag tẻg inh jykre to tar nỹtĩ ja nĩgtĩ, kỹ ầjag tẻg ừi to tar kỏfẻr nỹtĩ gẻ.

²⁰ Hả ra sẻg nẻn ừ sĩ tẻ sẻr mũ gẻ, ầjag mỹ, ti tỹ inh mỹ há tũ nủn kỹ. Jezabel fi vĩ kamẻg

ja tũ ājag tóg nĩgtĩ, hã kũ fi tóg ón kũ vĩ tĩ nĩ. Inh camarada ag krĩn kónãn fi tóg tĩ, ag tũ fi mré nũ jé, ag tũ vĕnh kãggrã mũ nĕn (ũ) nĩ pũn mũ ěn ko jé gé. ²¹ Fi tovãnh isóg mũ vĕ, fi tũ ā jykre tugnũm jé, hã ra fi tóg ā jykre kórég tovãnh sór tũ nĩ. ²² Fi kagãg ě sóg ke mũ. Ũ tũ fi jykre han mũ ag vóg kónãn jé sóg ke mũ gé, ag tũ fi jykre kórég tovãnh jãvãnh nũtĩn kũ. ²³ Fi krĕ kãgtĕn kãn jé sóg ke mũ gé. Kũ inh ki ge kũ nũtĩ kar ag vũ inh jykre ki kanhró nũtĩnh mũ. Vĕnh kar tũ nĕn to jykren mũ ěn ve kãn sóg tĩ, vĕnh kar tũ nĕn han sór mũ ěn ke gé. Ājag tũ nĕn han mũ ěn ri ke han jé sóg ke mũ, ājag mũ, ha vemnĩ.

²⁴ Ājag kãmĩ ũ ag tóg hã ra fi jykre han ja tũ nĩgtĩ, ājag tũ Tiatira tá nũtĩ ra. Ājag pi(jé) fi tũ vĕnh jykre han mũ han ja nĩ. Ag tũ nĕn to: “Satanás jykre jagy,” he mũ ěn han sór ja tũ ājag nĩgtĩ. Hã kũ sóg ājag mũ nĕn ũ jagy tónh ke tũ nĩ gé. ²⁵ Ājag tũ nĕn han mũ to tar nũtĩmĩ, gen kũ inh kãtig mãn ke tag jãvãnh nũtĩmĩ.

²⁶ Ũ tũ isovãnh tũ ěn ag tũ sóg pã'i hyn han ke mũ, povo kar kri, ũ tũ inh vĩ ki króm mũ ag tũ, ũ tũ iso krónh ke tũ ěn ag tũ ke gé. Inh panh vũ isũ pã'i han, hã kũ sóg ājag tũ pã'i han ke mũ gé, inh kóm, ²⁷ ājag tũ inh kóm tũ povo kri pã'i nũtĩ jé. Kũ ājag tóg ag to vãsãn ke mũ, ferro tũ ag mrãnmrãn kũ, ěg tũ go'or tũ kukrũ gãm mũ ěn ri ke. ²⁸ Tar ājag tóg nũtĩnh mũ, kũ sóg ājag mũ krĩg mág nĩm ke mũ gé, he tóg, hemnĩ, ag mũ, vĕnh rán ki,” he tóg, ũ tũ tũ ěprã ke nĩ ve ěn ti.

²⁹ “Ũ nĩgrĕg nũtĩ ag tũ tũ jĕmĕ jé, Topĕ kuprĩg vĩ ti. Ũ tũ inh ki ge kũ nũtĩ ag hã mũ tóg tó tĩ. Topĕ kuprĩg ti,” he tóg, ũ tũ tũ ěprã ke nĩ ve ěn ti. Ti tũ cidade tũ Tiatira tá ke ag mũ vĕnh vĩ jĕnĕg mũn hã vĕ.

3

Jesus tũ Sardes tá igreja tá ke ag mũ ā vĩ jĕnĕ

¹ Kũ tóg: “ũ tũ cidade tũ Sardes tá inh ki ge kũ nũtĩ ag ki rĩr mũ ěn mũ tag rán nĩ, ha mĕ,” he mũ gé. “Ũ tũ ā mũ vĕnh vĩ jĕnĕg mũ vũ Topĕ kuprĩg tũ jagrĕ nĩ, ti kuprĩg tũ 7 (ke) nĩ ve ěn tũ, kũ tóg krĩg tũ 7 (ke) mãn kũ jĕ nĩ gé, hemnĩ iso,” he tóg. “Ājag tũ nĕn han mũ ki kanhró sóg nĩ. Vĕnh kar vũ ājag to: “há ag nũtĩ, tar ag nũtĩ,” he tũ, hã ra ājag tóg iso krónh ke ja nĩ, hã kũ ājag tóg ũn kãgter mũ ri ke nũtĩ. ² Nũr tovãnh nĩ, tar nũtĩmĩ, ke tũ nĩ mũ ra ājag kãgter pĕ han kãn ke mũ. Ājag jykre tugnũm inh, hã ra tóg hã tũ nĩ ver. Topĕ vũ ājag tũ nĕn han mũ to há tũ nĩ ver. ³ Vĕnh vĩ sér mĕ ājag mũ, kũ to jykren há han nĩ. To tar nũtĩmĩ, to vãsãn nĩ. Ājag nũgnũr kũ sóg ājag krĩg mũ jun ke mũ, ũ tũ ěg tũ nĕn pĕju(g) tũ tũ ěg nũr krĩg mũ jun mũ ri ke han jé sóg

ke mũ. Inh jun ke kurã ki kagtĩg ājag tóg nũtĩ mũr.

⁴ Ājag kãmĩ ũ ag tóg hã ra vĕnh kavĕnh ja tũ nĩ, Sardes tá. Tag ag vũ kur kupri ěn rĩnh ke mũ, inh mré ag nũtĩnh ke mũ. ⁵ Ũ tũ isovãnh tũ ěn ag vũ kur kupri ěn rĩnh kãn ke mũ. Ag jygji kykũnh ke tũ inh nĩ, inh livro ki. Ũn rĩnrĩr ke mũ ag jygji vũ ki rãnrãn kũ nũtĩ, inh livro ěn ki. ěn ag jygji tó jé sóg ke mũ, inh panh mũ, ti tũ jĕgnĕ jafã kar ag mũ ke gé, he tóg, hemnĩ, vĕnh rán ki,” he tóg, inh mũ, ũ tũ tũ ěprã ke nĩ ve ěn ti.

⁶ “Ũ nĩgrĕg nũtĩ ag tũ tũ jĕmĕ jé, Topĕ kuprĩg vĩ ti. Ũ tũ inh ki ge kũ nũtĩ ag hã mũ tóg tónh ke mũ, Topĕ kuprĩg ti,” he tóg, ũ tũ tũ ěprã ke nĩ ve ěn ti. Ti tũ cidade tũ Sardes tá ke ag mũ vĕnh vĩ jĕnĕg mũn hã vĕ.

Jesus tũ Filadĕlfia tá igreja tá ke ag mũ ā vĩ jĕnĕ

⁷ Kũ tóg: “ũ tũ cidade tũ Filadĕlfia tá inh ki ge kũ nũtĩ ag ki rĩr mũ ěn mũ tag rán nĩ, ha mĕ,” he mũ gé. “Ũ tũ ā mũ vĕnh vĩ jĕnĕg mũ vũ tũ ũn hã pĕ nĩ, ũn tar tãvĩ, kũ tóg ki hã tó tĩ, hemnĩ. Davi ěn tũ jãnkã róm jafã vyn kũ tóg jĕ nĩ, jãnkã nón jafã ěn ti, chave ěn ti, hemnĩ. Ti tũ jãnkã ũ róm kũ ũ tóg nĩfĕnh mãn ke tũ nĩ, kũ ti tũ jãnkã ũ nĩfĕnh kũ ũ tóg nón mãn ke tũ nĩ gé, hemnĩ, iso,” he tóg. ⁸ “Ājag tũ nĕn han mũ ki kanhró sóg nĩ. Tũ nĕn mág tũ ājag nũtĩ. Hã ra ājag tóg isũ ājag mũ nĕn tó mũ ěn ki króm kũ nũtĩgtĩ, isovãnh ja tũ ājag tóg nũgtĩ. Ājag mũ sóg ěg tũ jãnkã róm tĩ ěn ri ke han, kũ ũ tũ ājag jo nĩfĕnh ke tóg tũ tĩ. ⁹ Ha mĕ, sũ nĕn tónh ke ti. Ājag mũ sóg ũ ag jĕgnĕnh mũ, Satanás mré ke ũ ag. Őn kũ ag tóg: “Judeu vũ tũ ěg nũtĩ, Topĕ mré ke vũ tũ ěg nũtĩ,” hĕnh ke mũ. Ag ón hã vĕ. Ag tũ ke sór tũ ra ag tóg ājag krĕm mũg kĕnh ke mũ, ājag mũ: “ěg kãfór ājag tóg nũtĩ,” hĕn kũ, ha vemnĩ. Ājag to há tãvĩ sóg nĩ. Hã kũ ājag kato vãsãnsãn mũ ag vũ tag vĕnh ke mũ, ha vemnĩ. ¹⁰ Inh vĩ ki króm ājag tóg mũ mũr, sũ ājag mũ: “isovãnh tũg nĩ,” hĕn kũ. Hã kũ sóg ājag jũ nĩgãn ke mũ, ga kri ke kar ag tũ nĕn ũ jykre vĕnh ke kurã ěn kã. Ti jagi tãvĩ ve jé ag tóg ke mũ, ěprã ke kar ěn ag, isũ ag jykre tugnũm kĕn kũ. ¹¹ Kãnhmar inh kãtig ke mũ. Ājag tũ inh ki ge kũ nũtĩ tag tovãnh tũg nĩ, ke tũ nĩ mũ ra ũ ag tóg ājag jĕgja kã jĕ kũ nĕn tũ ājag mũ sér tĩnh ke mũ ěn vĕnh ke mũ inhãh. ¹² Ũ tũ isovãnh tũ ěn ag tũ sóg ĩn nũna ri ke han ke mũ, kãnhkã tá, Topĕ jo ĩn ri ke ěn tá. Tá ag pa mãn ke tũ nũtĩ ha. Ag kri sóg Topĕ jiji rán ke mũ gé, Topĕ jamã jyjy ti ke gé. Cidade tũ Jerusalĕm tãg to kĕn hã vĕ. Kãnhkã tá tóg kãtĕrenh kĕnh ke mũ, Topĕ tá, Jerusalĕm tãg tag ti. Kar kũ sóg ag kri inh jiji tãg rán ke mũ gé, he tóg, hemnĩ, vĕnh rán ki,” he tóg inh mũ, ũ tũ tũ ěprã ke nĩ ve ěn ti.

¹³ “Ū nigrēg nýtī ag tỳ tỳ jēmē jé, Topē kuprīg vī ti, ū tỳ inh ki ge kýt nýtī ag há mýt tóg tónh ke mū, Topē kuprīg ti,” he tóg, ū tỳ tỳ ēprā ke nī ve ěn ti. Ti tỳ cidade tỳ Filadélfia tá ke ag mýt vėnh vī jėnėg mūn há vė.

Jesus tỳ Laodicéia tá igreja tá ke ag mýt ā vī jėnė

¹⁴ Kýt tóg: “Ū tỳ cidade tỳ Laodicéia tá inh ki ge kýt nýtī ag ki rīr mū ěn mýt tag rán nī, ha mē,” he mū gé. “Ū tỳ ā mýt vėnh vī jėnėg mū jyjyn há výt: “ki há tóg mūn há vė,” he mū, hemnī,” he tóg. “Ki há tóg tó ti, nén ū kar ki. Ón vānh ti nigtī, hemnī. Ti há tugrīn Topē tóg nén (ŭ) kar han ja nigtī, hemnī iso,” he tóg. ¹⁵ “Ājag tỳ nén han mū ki kanhró sóg nī. Ājag pí(jé) goj rýt jagy ri ke nýtī, kýt ājag pí(jé) goj kusa ri ke nýtī gé. Ājag tỳ goj rýt jagy ěn ri ke nýtī ran há tīnh mū vė, ājag tỳ goj kusa ěn ri ke nýtī ran há tīnh mū gé vė vė. ¹⁶ Há ra ājag tóg goj rýt mē ri ke nýtī, ājag tỳ iso krój nýtīn kýt. Há kýt sóg ājag vām sór mū, ěg tỳ rėrīr tá goj rýt mē ěn pra kýt kujėn ěn ri ke han jé sóg ke mū, ājag tỳ, ha vemnī. ¹⁷ Vėso ājag tóg: “rico ěg nýtī, há ěg nýtī, nén ū tóg ěg mýt tū; he tū pė nī,” he tū. Há tū tó ājag tóg tī. Jagāgtar ājag tóg nýtī, mýt, ha mē. Tỳ nén tū ājag tóg nýtī, jykre kórėg ājag tóg nýtī, kur tū ājag tóg nýtī, kyvó ājag tóg nýtī, ājag tỳ há nýtī ve ra. Há ra ājag tóg ki kagtīg nýtī, ājag kórėg nýtī tag ki. ¹⁸ Há kýt sóg ājag mýt: “inh ki mān kāmū jėg, ouro há ěn ti,” he sór mū, ājag tỳ rico nýtī jé. Kur kupri kajām nī, ājag tỳ kator nýtī tū nī jé, ājag mýt'āg tū nī jé. Vėnh kagta kajām nī, ājag kanē mýt, ājag tỳ ve há han mān jé. ¹⁹ Isy ū to há nī ěn mýt sóg vī tar han tī, ti kanhrān jé. Vėso jykřn kýt ājag jykřn kórėg togvānh nī. ²⁰ Mē há han nī, sýt ājag mýt nén tó mū tag. Re tá inh jė nī, jānkā tá, kýt sóg tỳ tórón' tórón' ke mū, tỳ tag' tag' ke sóg mū. Ū tỳ inh vī mēg mū mýt tóg há ti, kýt tóg inh mýt nón ke mū, jānkā ti, kýt sóg ti ĩn kāra rānh ke mū. Kýt sóg ti mrė jėn ke mū, kýt tóg inh mrė jėn ke mū gé, ha mē. ²¹ Ū tỳ isovānh tū ěn mýt sóg: “inh mrė nī,” he sór mū, kýt tóg inh ri ke tỳ ūn mág nīnh ke mū. Inh panh mrė sóg tỳ ūn mág nī ha, isy ū tı tovānh ja tū nīn kýt, kýt tóg tá inh mrė nīnh ke mū gé, he tóg, hemnī, vėnh rán ki,” he tóg, ū tỳ tỳ ēprā ke nī ve ěn ti.

²² “Ū nigrēg nýtī ag tỳ tỳ jēmē jé, Topē kuprīg vī ti, ū tỳ inh ki ge kýt nýtī ag há mýt tóg tónh ke mū, Topē kuprīg ti,” he tóg, ū tỳ tỳ ēprā ke nī ve ěn ti. Ti tỳ cidade tỳ Laodicéia tá ke ag mýt vėnh vī jėnėg mūn há vė.

4

Ag tỳ kanhkā tá Topē mýt vī há han

¹ Kýt sóg kynhmýt ěvānh, kýt sóg kanhkā jānkā vé, há ra tóg róm ke kýt jė nī. Kýt sóg vėnh vī ěn jēmē mān, vėnh vī tỳ trombeta kyr ri ke ěn, kýt tóg inh mýt: “ha kātāpry,” he

mū. “Ā mýt sóg ven sór mū, ājag tỳ kar kýt nén venh ke mū ti,” he tóg, vėnh vī ti.

² Kýt vāhā Topē kuprīg tóg inh krīn mū, kýt sóg nén nén vėg mū. Kanhkā tá tóg nĳgia sĳnvĳ jė nī, kýt ū tóg kri nī nī. ³ Ti kakā tóg jėngřnė nī, pó sĳnvĳ jėngřnė ěn ri ke, pó tỳ jaspe jėngřnė ěn ri ke, pó tỳ sardónio jėngřnė ěn ri ke. Nĳgia sĳnvĳ ěn výt ta no ri ke nī, kýt tóg jėngřnė jė gé, ta no ěn ti, pó tỳ esmeralda jėngřnė ěn ri ke. ⁴ Nĳgia sĳnvĳ ěn pėnĳn nĳgia sĳnvĳ ū tóg nýtī gé, ū tỳ 24 (ke) ti nýtī. Nĳgia ěn kri kófa ag tóg nĳgnĳ kýt nýtī, kófa tỳ 24 (ke) ag. Kur kupri rĳnh kýt ag tóg nýtī, ouro tỳ krĳ tógfĳ rĳnh kýt ag tóg nýtī gé. ⁵ Nĳgia sĳnvĳ ěn tá ta tỳ kómkóm ke ri ke ěn tóg vėnh ven mū, kýt ta tỳ týtřr he ri ke ěn tóg mē há tĳ gé, vėnh vĳ ke gé. Ti jo pí jónhkó gru tỳ 7 (ke) tóg nýtī gé. Topē kuprīg to ken há vė, ū tỳ 7 (ke) nĳ ve ěn, há výt: pí jónhkó gru tỳ 7 (ke), he mū. ⁶ Nĳgia sĳnvĳ kakām nén ū tóg nýtī nī, kýt tóg vidro tỳ goj nĳ ve nĳ, goj jāpri, goj kókov (pė).

Kýt nĳgia sĳnvĳ ěn pėnĳn ū ag tóg nýtī, ū tỳ 4 (ke) ag, ūn kanē e tāvĳ ag. Ag kakā ki ag tóg kanē e nýtī, kar kýt ag pānĳ tá ke gé. ⁷ Ag kāmĳ ū tóg mĳg ve ri ke nĳ, kýt ū tóg monh tĳ ve ri ke nĳ gé, kýt ū tóg ěg kakā ve ri ke nĳ, jāvo ū tóg kónhkó mág tē tĳ ve ri ke nĳ. ⁸ Ag kar výt fėr tỳ 6 (ke) nýtī. Kýt ag tóg ājag fėr ki kanē e nýtī gé, fėr ven ja tá, ti kātā ke gé. Kurā kar ki ag tóg jān tĳ, kuty kar ki ke gé, jān to krónh ke jāvānh ag tóg nýtī. Ag jān há vė, ha mē: “ūn mág', mág', mág' výt tỳ ti nĳ, ěg jóg tỳ Topē ti, ū tỳ nén kar han ki kanhró nĳ ěn ti. Vāsýt tóg nĳ ja nigtī, kýt tóg ūri nĳ gé, jāvo tóg kātĳg ke mū gé,” he ag tóg tĳ, jān kýt, nén nē tỳ 4 (ke) ěn ag. ⁹ Gen kýt ag tóg Topē mýt jān tĳ, ti tỳ tỳ ūn mág nĳ ěn há tỳ ag tóg jān tĳ. Ti mýt vĳ há han ag tóg tĳ. Ti mýt ag tóg: “nén kar hyn han há á tóg nĳ,” he tĳ. Ū tỳ nĳgia sĳnvĳ ěn kri nĳ mū mýt ag tóg jān tĳ, ūn rĳr nĳ ěn mýt. Ti rĳr nĳ výt tųg' henh ke tū pė nĳ. ¹⁰ Ag tỳ ti mýt jān kýt kófa tỳ 24 (ke) ěn ag výt mųgmųg ke tĳ, ū tỳ nĳgia sĳnvĳ kri nĳ ěn krėm. Mųgmųg ken kýt ag tóg ti mýt: “Topē výt tỳ ā nĳ,” he tĳ, ūn rĳr nĳ ěn mýt. Ti rĳr nĳ výt tųg' henh ke tū pė nĳ. Kýt ag tóg ājag krĳ tógfĳ ěn vin tĳ, nĳgia sĳnvĳ ěn krėm. ¹¹ Ti mýt ag tóg tag tó tĳ, ha mē: “ěg Senhor výt tỳ ā nĳ, Topē výt tỳ ā nĳ. Nén ū kar hyn han ja ā nigtī. To jykřn kýt ā tóg nén ū kar hyn han ja nigtī, há kýt tóg ki nýtī, ā tỳ nén hyn han mū kar ěn ti. Á há ne ā pir mýt tá krųg he mū, kýt vėnh kar výt ā mýt vĳ há han ke mū, ā to: “ūn mág výt tỳ ti nĳ,” hen kýt, kýt ag tóg ā vĳ ki króm tĳ gé,” he ag tóg tĳ, kófa ag, ū tỳ nĳgia sĳnvĳ kri nĳ ěn mýt.

5

Jesus tỳ livro mān

¹ Kýt sóg livro vėg mū, livro ěn výt grĳn kýt nýtī. Ū tỳ nĳgia sĳnvĳ kri nĳ ěn výt livro ěn mān kýt nĳ nĳ, ti pėgia tỳ. Kātā tóg rán kýt nĳ, ti ven

ja tá ke gé. Tógfín ký tóg nī nī, livro ti. Tógfín ja tý 7 (ke) tóg nī. Ti tógfín kri tóg go'or nī gé, ũ tý kygvāg tú nī jé. ²Ký sóg Topē tý jēnē jafā éhē tāvī vég mū gé. Vī tóg mū, jamā hár(a), ký tóg: “ũ ný hýn tá krýg mū, ti tógfín kavān ti jé?” he mū.

³Hā ra ag tóg ũ tý tá krýg mū vég tú nī, kanhkā tá, ēprā, vēnh kuprīg ag kāmī ke gé. Ký ũ tý livro kavān ke tóg tú ti, ti rá ve jé. ⁴Ký sóg fý mū. Inh mý tóg e tí, ũ tý livro kavān ke tú ũn ký, ěg tý ti rá ven jé. ⁵Ký kófa ag kā ũ tóg inh mý: “fý tūg ra,” he mū. “Povo tý Judeu kāmī ũn pir tóg mīg tar ri ke nī, Davi krē'krē ag kā ũn pir ěn vý tóg vēnh kar tý hēn ri ke ja nī. ěn vý ti tógfín tý 7 (ke) ěn kygvān ki kanhró nī, ký tóg livro ki rá ěn venh ke mū,” he tóg inh mý, kófa ti.

⁶Ký sóg nīgja sīnvī ěn jo cordeiro vég mū, mé krē ěn ti. Nén nē tý 4 (ke) ag vý ti pēnīn nýtī, kófa ag ke gé, cordeiro ěn pēnīn ag nýtī. Ký tóg tý ag tý tānh ký rīr mán ěn ri ke jē. Nīka tý 7 (ke) ti nī, kanē tý 7 (ke) ke gé, cordeiro ěn ti. Topē kuprīg to ken há vē, ũ tý 7 (ke) nī ve ěn ti, há vý: nīka tý 7 (ke) mré kanē tý 7 (ke), he mū. Topē vý ti jēnē ja nī, ti tý ga kar mī tīg jé, Topē kuprīg tí. ⁷Ký cordeiro ěn vý ũ tý nīgja sīnvī kri nī ěn tá jun mū, ký tóg ti ki livro ěn māg mū, ũ tý ā pēgja tý livro mán ký nī ěn ti ki. ⁸Ký nén nē tý 4 (ke) ěn ag vý mūgmūg ke kām mū, kófa tý 24 (ke) ag ke gé, cordeiro ěn krēm ag tóg mūgmūg ke kām mū sir. Kófa ag vý vākyn jafā tý harpa génh ký nýtī. Pénky tý ouro génh ký ag nýtī gé. Pénky ěn kākī tóg fór nī, ti pūn ký ger há han jafā ěn tý, há vý: ěg tý Topē mré vēmēn tí, he mū. ⁹Cordeiro ěn mý ag tóg jān mū, Jesus jé tag tó ag tóg mū, ha mē. “Ā hā ne tá krýg mū,” he ag tóg mū. “Ā hā ne livro mán ký ti tógfī kygvāg mū ha'. Ā tén ja ag tóg, ký ā tóg ter ký ēprā ke ag kygīam, Topē mý, pá'i ag kar krēm ke ag kāmī, vēnh ví kar tó ti ag kāmī, nação kar ag kāmī, povo kar ag kāmī ā tóg ũ ag kygīam ja nigtī. ¹⁰Ā tý ũn kygīam mū ag mý ā tóg vēnh rānhrāj nīm ja nī gé, ag tý ā mý ā tú ki rīr jé, ag tý tý Topē camarada nýtī jé. Ký ag tóg ēprā ke ag krīg mý tý ũn mág nýtīnh mū,” he ag tóg, kófa ag, jānjān ký.

¹¹Ký sóg Topē tý jēgnē jafā tý hēn ri ke vég mū gé, mil tý mil tý hēn ri ke. Ag e tāvīn ra ěg tóg ag nīgkrén ke tú nī. Nīgja sīnvī ěn jo ag tóg nýtī, nén nē tý 4 (ke) ěn mré, kófa ag mré ke gé. ¹²Jānjān kām ag tóg mū gé, jamā hár(a), ký ag tóg: “cordeiro tag tén ja ag tóg nī, há ký tóg ũri tý ũn mág jē,” he mū. “Tý tóg vēnh kar kri ke jē ha, rico tóg jē ha, ki kanhró tóg jē ha, tar tóg jē ha, tý tóg ũn mág jē ha, sīnvī tóg jē ha, vēnh kar vý ti mý ví há han mū ha,” he ag tóg, Topē tý jēgnē jafā ag.

¹³Ký vāhā kanhkā tān kar ag vý jānjān mū, ēprā ke kar ag ke gé, vēnh kuprīg kar ag ke gé, goj ki ke kar ag ke gé. Ag kar vý jānjān

mū ha, jamā hár(a), ký ag tóg: “ũ tý nīgja sīnvī kri nī mū ěn mý ěg tóg ví há han ke mū ha, cordeiro ěn mý ke gé,” he mū. “Ājag pir mý ag tóg tý ũn mág nýtī, ājag pir mý ag tóg sīnvī nýtī, vēnh kar kri ke vý tý ag nýtī, ký ag tóg tóg' hēnh ke tú pē nī,” he ag tóg mū sir, vēnh kar pē ti.

¹⁴Ký nén nē tý 4 (ke) ěn ag vý tóg ví mū gé sir. “Hā vē,” he ag tóg mū. Ký kófa ag tóg mūgmūg ke kām mū sir, “Topē vý tý ā nī,” hen ký.

6

Jesus tý livro tógfī kygvān

¹Ký sóg cordeiro tý ti tógfī ve kavān vég mū sir, ti tógfī tý 7 (ke) ěn ag kā ũn ve ěn ti. Ký sóg nén nē tý 4 (ke) ag kā ũ vī mēg mū gé sir. Ti ví vý ta tý týrýr he ri ke nī. “Tág!,” he tóg. ²Ký sóg vēsýjām ěvānh ký cavalo kupri vég mū. ũ tý kri nī vý vyj tý no rēr tý pēg jafā vyn ký nī nī. Ti mý ag tóg krī tógfī jun mū, ti tý tý ēprā ke kri ke jēn ký. Ký tóg vēnh kar ag tý ā krēm ke han tí mū.

³Ký cordeiro tý ti tógfī ũ kavāg mū gé. Ti tógfī régre tá krýg vē sir. Ký nén nē ag kāmī ũ tóg: “tág!,” he mū gé. ⁴Ký cavalo kusūg vý jun mū. ũ tý kri nī mū ěn mý ag tóg rógro téj jun mū, ti tý ēprā ke ag tý jagnē kato vāsānsān han jé, ēprā ke ag tý jagnē kagtén jé sir.

⁵Ký cordeiro ěn tóg ti tógfī ũ kavāg mū gé. Ti tógfī tāgtū tá krýg vē sir. Ký nén nē ag kāmī ũ tóg: “tág!,” he mū gé. Ký sóg vēsýjām ěvānh ký cavalo sá vég mū sir. ũ tý kri nī ěn vý ěg tý nén ũ kar kufyng jafā mán ký nī nī, ěg tý ěn ũ kar kāmun jafā ti. ⁶Ký sóg nén nē tý 4 (ke) ěn kā vēnh ví ũ jēmēg mū gé, ký tóg: “trigo tý quilo pir mán jé ag tóg ke mū, por dia kaja to,” he mū, “ke tú nīn ký ag tóg cevada tý quilo tāgtū mán ke mū, por dia kaja ěn to. Azeite vóg tūg nī há ra, vinho vóg tūg nī gé, ěn vý kaja pir nīnh mū,” he tóg mū, vēnh ví ti.

⁷Ký cordeiro ěn tóg ti tógfī ũ kavāg mū gé. Ti tógfī tý 4 (ke) tá krýg vē sir. Ký nén nē ag kāmī ũ tóg: “tág!,” he mū gé. ⁸Ký sóg cavalo ũ vég mū, há ra tóg vēsēr jógťánh ri ke nī. ũ tý kri nī ěn tóg ěg tén tí, ký vēnh kuprīg ag vý ti nón kāmū mū gé, ti kātīg ěn kā. Ag tý ēprā ke ag tý vēnh kápóv tý 4 (ke) ag kā ti vēnh kápóv pir ag kagtén ke vē, rógro tý, ag kókír tý ke gé, vēnh kaga tý ke gé, mīg tý ke gé.

⁹Ký cordeiro vý ti tógfī ũ kavāg mū gé. Ti tógfī tý 5 (ke) tá krýg vē sir. Ký sóg nīgja sīnvī ěn krēm ěvānh ký ēprā ke ag kuprīg vīgvgé mū, ag tý Topē ví tugrīn ũn kagtén mū ag kar kuprīg tí. Topē ví to krónh ke ja tú ag tóg nýtī, há ký ag tóg ag kagtén ja nigtī, ũ tý ag ví jēmē sór tú ěn ag. ¹⁰Ěn ag vý jamā hár(a) tag tó mū, ha mē: “kake,” he ag tóg mū. “Ŭn mág vý tý ā nī. Ā tý nén tó mū ěn han ā tóg tí. Há ra ěg tóg hur ā tý nén han ke mū jāvānh mág.

Ā mý kǎnhmar ěprǎ ke ag jykre tugnŷm sŏr tŭ, ā tŷ ag vŏg kŏnǎn jĕ, ag tŷ ěg kǎgtĕn ja tag tugrĭn?" he ag tŏg mŭ, ag tŷ Jesus tugrĭn ũn kǎgtĕn mŭ ěn ag. ¹¹ Kŷ ag tŏg ag mŷ kur kupri junjun mŭ sir, kŷ ag tŏg ag mŷ: "toreg ver'," he mŭ. "Ŭ ag tŏg nŷtĭ gĕ, ag tŷ ũn kǎgtĕn mŭ ũ ag. Ag tŷ ājag kǎgtĕn ja ri ke han ke vĕ, ājag mrĕ ke ũ ěn ag tŷ. Topĕ vŷ ag nĭgkrĕ, kŷ tŏg ki kanhrŏ nĭ, ag tŷ ũ tŷ hĕn ri ke kǎgtĕn ke mŭn ki. Ag tŷ ājag mrĕ ke ěn ag kǎgtĕn kǎn kar kŷ tŏg ag jykre tugnŷm kǎn ke mŭ, ha vemnĭ," he tŏg, ag tŷ ũn kǎgtĕn mŭ ěn ag mŷ.

¹² Kŷ sŏg cordeiro ve mǎn mŭ, kŷ tŏg livro tŏgfĭ ũ kavǎg mŭ gĕ. Tĭ tŏgfĭ tŷ 6 (ke) tǎ krŷg vĕ sir. Kŷ ga tŏg jŭrtŭn ke mŭ ha. Rǎ vŷ kuty' he mŭ, ěg tŷ ũ ter kŷ kur sǎ tu tĭ kuty ěn ri ke. Kysǎ vŷ kusŭg' he mŭ gĕ. ¹³ Kŷ krĭg vŷ vǎr kǎn ke mŭ gĕ. Kejĕn kǎka tŏg ka tŷ vyryn vyryn ke tĭ, kŷ tĭ kanĕ tŏg vǎr kǎn tĭ, tĭ tǎnh ra. Ge tĭ nĭgtĭ, krĭg vǎr kǎn ke mŭ tag tĭ. ¹⁴ Kŷ kǎnhkǎ vŷ tŭg' he mŭ gĕ, ěg tŷ livro grĭn ěn ri ke tĭ nĭ, kǎnhkǎ tŭg tĭ. Pǎnŏnh vŷ tŭg kǎn mŭ gĕ, goj vǎso kar ke gĕ. ¹⁵ ěprǎ ke ag vŷ pǎnŏnh nor krĕm vĕnh pigjunh mŭ, pǎrŏ vǎso krĕm, pǎnŏnh vǎso krĕm ke gĕ, pǎ'i ag, vĕnh kar kri ke ag, soldado ag pǎ'i ag mrĕ hǎ, ũn rico ag mrĕ hǎ, ũn tar ag mrĕ hǎ, ũn camarada ag mrĕ hǎ, ag patrǎo ag mrĕ hǎ, ěprǎ ke kar ag mŷ, ha mĕ. ¹⁶ Kŷ ag tŏg pǎnŏnh mŷ vĭ mŭ, pǎrŏ mŷ ke gĕ. "Ha ěg kri vǎr, ha ěg kri tŷ tam kĕ," he ag tŏg mŭ, ŏn kŷ, pǎrŏ mŷ. "Ha ěg pigju. Cordeiro ěn vŷ ěg to jŭ mŭ, kŷ ũ tŷ nĭgja sĭnvĭ kri nĭ ěn vŷ ěg ki ěvǎnh mŭ. Ag jo ěg pigju," he ag tŏg mŭ ŏn kŷ, ěprǎ ke kar ag, pǎnŏnh kar mŷ. ¹⁷ "Ag tŷ ěg to jŭnh ke vĕ. Pĕtĕm tĭ huri, kurǎ kŏrĕg tag tĭ. Krenkren ke tŭ ěg tŏg nĭ," he ag tŏg mŭ, ěprǎ ke kar ag, cordeiro ěn jŭ kamĕg kŷ.

7

Topĕ tŷ jĕnĕ jafǎ tŷ ũn e ag rǎnrǎn

¹ Kŷ sŏg ga fyr mĭ ěvǎnh kŷ Topĕ tŷ jĕgnĕ jafǎ tŷ 4 (ke) ag vigvĕg mŭ. Ga pĕno tŷ 4 (ke) ki ag jĕgĭĕg kŷ nŷtĭ. Kǎka tŷ 4 (ke) vŷ tǎ nŷtĭ gĕ. Kŷ ag tŏg kǎka tŷ 4 (ke) ěn ag ki rĭr nŷtĭ, kǎka tŷ hĕ kǎtǎ mŭ tŭ nĭ jĕ. Kŷ kǎka tŏg tŭ tŷ, ja kri, goj kri ke gĕ, ka kǎmĭ ke gĕ. ² Rǎ jur ja tǎ sŏg Topĕ tŷ jĕnĕ jafǎ ũ kǎtĭg vĕg mŭ gĕ. Topĕ tŷ ěg rǎnrǎn jafǎ ma tŏg kǎtĭ mŭ. Kŷ tŏg kǎnhkǎ ra tǎpry mŭ. Kŷ tŏg Topĕ tŷ jĕgnĕ jafǎ tŷ 4 (ke) ěn ag mŷ vĭ mŭ. Topĕ vŷ ag mŷ: "ga mrĕ goj kŏkĕn nĭ," he ja nĭ, ũ tŷ 4 (ke) ěn ag mŷ. ³ Kŷ ũ tŷ vĕnh rǎn jafǎ ma kǎtĭ mŭ ěn tŏg ag mŷ: "toreg ver'," he mŭ. "Ga vŏg tŭg nĭ ver, goj ke gĕ, ka ke gĕ," he tŏg. "ěg tŷ ver Topĕ camarada ag rǎnrǎn sŏr vĕ, vĕnh rǎn jafǎ tag tĭ tŷ, ag kǎkǎ ki," he tŏg, Topĕ tŷ jĕnĕ jafǎ tĭ, ũ tŷ 4 (ke) ěn ag mŷ. ⁴ Kŷ tŏg ag rǎn tĭ mŭ. Ŭ tŷ 140 mil (ke) ag hǎ vĕ, fag mrĕ hǎ, tĭ tŷ Israel krĕ'krĕ ag kar kǎmĭ ũn rǎnrǎn mŭ ag. Tĭ nŭmero mĕ inh. ⁵ Judǎ krĕ tŷ 12 mil

(ke) tŏg rǎn kŷ nŷtĭ, Rubem krĕ tŷ 12 mil (ke) ke gĕ, Gade krĕ tŷ 12 mil (ke) ke gĕ, ⁶ Aser krĕ tŷ 12 mil (ke) ke gĕ, Naftali krĕ tŷ 12 mil (ke) ke gĕ, Manassĕs krĕ tŷ 12 mil (ke) ke gĕ, ⁷ Simeǎo krĕ tŷ 12 mil (ke) ke gĕ, Levi krĕ tŷ 12 mil (ke) ke gĕ, Issacar krĕ tŷ 12 mil (ke) ke gĕ, ⁸ Zebulom krĕ tŷ 12 mil (ke) ke gĕ, Josĕ krĕ tŷ 12 mil (ke) ke gĕ, Benjamim krĕ tŷ 12 mil (ke) ke gĕ. ěn ag rǎnrǎn kǎn tŏg mŭ, Topĕ tŷ jĕnĕ jafǎ tĭ.

Ŭn e tŷ Topĕ mŷ vĭ hǎ han

⁹ Tag pǎte sŏg ũn tŷ hĕn ri ke ag vigvĕg mŭ. E tǎvin ag nŷtĭ, e tǎvin, kŷ ũ tŷ ag nĭgkrĕn ke tŏg tŭ tĭ. Tŷ ag ěprǎ ke ja nŷtĭ. Naĕao kar kǎmĭ ke ũ ag vŷ tǎ nŷtĭ, pǎ'i kar krĕm ke ũ ag ke gĕ, povo kar kǎmĭ ũ ag ke gĕ, vĕnh vĭ kar tŏ tĭ ag kǎmĭ ũ ag ke gĕ. Kur kupri rĭnh kŷ ag tŏg nŷtĭ, ũn e ěn ag. Nĭgja sĭnvĭ ěn pĕnĭn ag tŏg jĕgĭĕg kŷ nŷtĭ, cordeiro rĭnve tǎ, tǎnh fĕj gĕnh kŷ ag tŏg nŷtĭ. ¹⁰ ěn ag vŷ jamǎ hǎr(a): "Topĕ hǎ vŷ ěg krenkren han mŭ," he mŭ. "Ŭ tŷ nĭgja sĭnvĭ kri nĭ ěn vŷ ěg krenkren han mŭ, cordeiro tĭ ke gĕ," he ag tŏg mŭ, jamǎ hǎr(a), ũn e ěn ag.

¹¹ Topĕ tŷ jĕgnĕ jafǎ kar ag vŷ nĭgja sĭnvĭ ěn pĕnĭn nŷtĭ gĕ, ũn e ěn ag mrĕ. Kŏfa ěn ag pĕnĭn ag nŷtĭ, nĕn nĕ tŷ 4 (ke) ěn ag pĕnĭn ke gĕ. Nĭgja sĭnvĭ ěn krĕm ag tŏg mŭgmŭg ke mŭ, kŷ ag tŏg ũ tŷ kri nĭ ěn mŷ: "Topĕ vŷ tŷ ā nĭ," he mŭ. ¹² Kŷ ag tŏg: "ha vĕ, vĕnh kar jĕ Topĕ hǎ mŷ vĕnh vĭ hǎ tŏ," he mŭ. "Topĕ hǎ vŷ sĭnvĭ jĕ, Topĕ hǎ vŷ ki kanhrŏ nĭ, Topĕ hǎ mŷ ěg tŏg vĕnh vĭ hǎ tŏ tĭ. Tŷ tŏg ũn mǎg jĕ, vĕnh kar kri tŏg jĕ, tar tŏg jĕ, Topĕ tĭ, ũri, kŷ tŏg tŭ' hĕnh ke tŭ nĭ gĕ. Hǎ vĕ," he ag tŏg mŭ, Topĕ tŷ jĕgnĕ jafǎ ag.

¹³ Kŷ kŏfa ěn ag kǎ ũ tŏg inh mŷ: "ag tŷ hĕ ri ke nĕ hŷn, hǎ kŷ ag tŏg kur kupri rĭnh kŷ nŷtĭ?" he mŭ. ¹⁴ Kŷ sŏg tĭ mŷ: "inh pi(jĕ) ki kanhrŏ nĭ," he mŭ. "Ā hŷn tŏg ki kanhrŏ nĭ," he sŏg tĭ mŷ. Kŷ tŏg inh mŷ: "nĕn ũ jagy mǎg pĕ ve ja ag tŏg nŷtĭ, cordeiro tugrĭn," he mŭ. "Ag vŏg kŏnǎn jagy han ja ag tŏg. Ag kur kygfa ag, cordeiro kyvĕnh tŷ, kŷ tŏg kupri nŷtĭ, ag kur tĭ. ¹⁵ Kŷ ag tŏg Topĕ nĭgja sĭnvĭ pĕnĭn nŷtĭ. Tĭ rǎnrǎh han ag tŏg tĭ, kurǎ kar ki, kuty ki ke gĕ, tĭ nĭ krĕm. Ŭ tŷ nĭgja sĭnvĭ kri nĭ ěn vŷ ag jy nĭgǎn mŭ. ¹⁶ Ag pi(jĕ) kŏkir mǎn ke mŭ', ag pi(jĕ) og'og sŏr mǎn mŭ'. Rǎ vŷ ag ki hupĭn mǎn ke tŭ nĭ ha, nĕn ũ gru ke gĕ, ¹⁷ cordeiro tŷ ag ki rĭr kŷ, ũ tŷ nĭgja sĭnvĭ tǎ jĕ ěn tĭ. Ag tatĭ tŭg jĕ tŏg ke mŭ, goj nĭhŷg ja ra, goj tŷ ag rĭnrĭr han mŭ ěn ra tŏg ag tatĭ tŭg ke mŭ. Topĕ vŷ ag kygfŷ tŷ tŭg' hĕnh ke mŭ," he tŏg inh mŷ, kŏfa tĭ, ũn e ěn ag to.

8

Jesus tŷ livro tŏgfĭ tŷ ěgno kavǎn

¹ Kŷ cordeiro vŷ livro tŏgfĭ tŷ ěgno kavǎg mŭ. Tĭ tŏgfĭ tŷ 7 (ke) tǎ krŷg hǎ vĕ. Kŷ tŏg katy' he mŭ, kǎnhkǎ tǎ, meia hora ki. ² Kŷ

sóg Topě tý jěgně jafā tý 7 (ke) ag vég mü. Ag mý ag tóg trombeta tý 7 (ke) junjun mü. Topě nĭgja sĭnvĭ jo ag tóg nýtĭ.

³Ký Topě tý jěně jafā ũ tóg tá jun mü gé, ký tóg ouro tý pěnky ma kātĭ mü, ěg tý pěnky ki Topě mý ti ger há pĭn jafā ěn ti. Nĭgja sĭnvĭ ěn to tóg jě mü, Topě tý jěně jafā ti. Ký ag tóg ti mý ka jĕnjo ger há tý ěn ri ke jun mü, ti tý Topě mý pĭn jé, Topě nĭgja to jĕn ký. Ěpra ke tý Topě ki ge ký nýtĭ kar ag tóg Topě mré vĕmĕn ti. Ag vĭ ja ěn mré tóg ti ger há ěn pĭn sór mü, Topě mý, Topě tý jěně jafā ti. ⁴Ký tóg sir pĭn mü, Topě kato jĕn ký. Ký ti ger há ěn tóg kynhmý tápy mü sir, Topě tŭ ag tý ti mré vĕmĕn ja ěn mré há. ⁵Ký Topě tý jěně jafā ěn tóg pěnky ěn fān mü, pránh gru tý. Topě mý nĕn ũ kar pĭn jafā tá tóg pránh gru ěn mág mü, ký tóg pěnky kākā nĭm mü. Ký tóg ga kri ti fón mü sir, pěnky ti, pránh gru tý kākā nĭn ký. Ký ta tóg kómkom ke ký týrŕ he mü, jŭ ký tóg mrārān ke mü gé, ga kri. Ký ga tóg jŭrŭn ke mü gé sir.

Ag tý trombeta kynkyn

⁶Ký Topě tý jěgně jafā tý 7 (ke) ěn ag tóg vĕnh kĕn mü sir, ag tý trombeta kynkyn jé. ⁷Ký ũn tóg ā tŭ kyn vĕn mü. Ký nāfy tóg ěpra ke ag kri vār mü, pĭ mré há, vĕnh kyvĕnh mré há ke gé. Ký ka vĕnh kĕpóv tágtŭ ag kĕ ti vĕnh kĕpóv pĭr tóg kugpŭr kĕn mü, ga vĕnh kĕpóv pĭr ke gé. Re vŷ pŭr kĕn pĕ han mü sir.

⁸Ký Topě tý jěgně jafā tý 7 (ke) ěn ag kĕ ũ tóg trombeta kyn mü gé. Trombeta régre tá krŷg vĕ sir. Ký nĕn ũ tóg goj kafā tŭ ki kutĕ mü, há ra tóg tý pĕnóh gru nĭ ve nĭ, pĕnóh mág távĭ. Ký goj vĕnh kĕpóv tágtŭ ag kĕ ti vĕnh kĕpóv pĭr tóg vĕnh kyvĕnh ri ke nĭ ha. ⁹Goj ga vĕnh kĕpóv tágtŭ ag kĕ ti vĕnh kĕpóv pĭr tóg kĕgter kĕn mü gé. Goj kri mü mü ěn, barco ěn vĕnh kĕpóv tágtŭ ag kĕ ti vĕnh kĕpóv pĭr tóg tŭ' he kĕn mü gé, pĕnóh ěn tugrĭn.

¹⁰Ký Topě tý jěgně jafā tý 7 (ke) ěn ag kĕ ũ tóg trombeta kyn mü gé. Trombeta tágtŭ tá krŷg vĕ sir. Ký krĭg mág pĕ tóg kanhkā tá kĕtĕre mü, há ra tóg gru nĭ, pĭ gru ěn ri ke. Ký tóg ěganĕ vĕnh kĕpóv tágtŭ ag kĕ ti vĕnh kĕpóv pĭr kri kutĕ mü, goj nĭhŷg vĕnh kĕpóv tágtŭ ag kĕ ti vĕnh kĕpóv pĭr kri ke gé. ¹¹Krĭg ěn jyjyn há vŷ: "Fa," he mü. Ký goj ěn tóg fa nĭ sir. Ký ěpra ke tý ěn ri ke ag kĕgter mü, goj kórég ěn kron ký.

¹²Ký Topě tý jěgně jafā tý 7 (ke) ěn ag kĕ ũ tóg trombeta kyn mü gé. Trombeta tý 4 (ke) tá krŷg vĕ sir. Ký nĕn ũ tóg rá kókég mü, ký jĕngre tóg sĭ' he mü ha, kysā jĕngre ti ke gé, krĭg kar jĕngre ti ke gé. Jĕngre vĕnh kĕpóv tágtŭ ag kĕ ũn pĭr tóg tŭg' he mü ha. Ký kurā tóg sĭ nŷ ha, jāvo kuty tóg kuty távĭ nŷ ha.

¹³Ký sóg kónhkó mág vég mü, ti tĕ tĭn ký, kynhmý. Ěn vŷ jamā hár(a) přĕr mü. "Ĭ..Jagy ti tĭnh mü, jagy ti tĭnh mü, jagy ti tĭnh mü,

ěpra ke ag mŷ..! Ĭ..Topě tý jěgně jafā tágtŭ ũ ag vŷ ājag tŭ ti kynkyn ke mü ha, ký tóg kórég távĭ nŷnh mü ha, ěpra ke ag mŷ..!" he tóg mü, kónhkó mág ti.

9

¹Ký Topě tý jěgně jafā tý 7 (ke) ěn ag kĕ ũ tóg trombeta kyn mü gé. Trombeta tý 5 (ke) tá krŷg vĕ sir. Ký sóg krĭg vég mü. Kanhkā tá tóg kĕtĕre ja nĭ, ěpra, krĭg ěn ti. Ký ag tóg ti mŷ nŷgme nón jafā fig mü, chave ti, krĭg ěn mŷ. ²Ký tóg róm mü sir, nŷgme ti, há ra nĭja tóg tá tŭmtŭm ke mü, nĭja tar pĕ. Ký rá tóg kuty' he mü, nĭja ěn to. Ga kri tóg kuty' he kĕn mü.

³Nĭja ěn kĕtā tóg vĕhā kĕpa mü, tý ópā tý ěn ri ke nýtĭ ve ti, há ra tóg pŷn kakrā tar ri ke nýtĭ, tý ópā nýtĭ ve ěn ti. ⁴Ti pi(jé) re ko tĭ', ti pi(jé) ka féj ko tĭ', ti pi(jé) ěkré ko tĭ gé'. Ti tý ěpra ke ag mŷ vĕnh kaga han kĕtĭg vĕ. Ěpra ke ũ ag tóg tý Topě tý rágrā tŭ nýtĭ, ag kakā ki. Ěn ag mŷ vĕnh kaga han jé ag junjun mü, tý ópā nýtĭ ve ěn ag. ⁵Ag pi(jé) ěpra ke ag kĕgtĕn mü há ra'. Kysā tý 5 (ke) ki ag tóg ěpra ke ag mŷ vĕnh kaga nĭm mü. Ag tý ag vóg ký tóg pŷn kakrā tý ěg tugtĕn ri ke nĭ, ti kaga ti. ⁶Ký ěpra ke ag tóg ter sór mü ha, ti kaga jagy to, há ra ag tóg ter ke tŭ nĭ, kysā tý 5 (ke) ěn ki. Ag tý ter sór mü ra ag tóg ter ke tŭ pĕ nĭ.

⁷Ópā ěn tóg tý cavalo nýtĭ ve nĭ, cavalo tý vĕnh génh mŭnh ke ri ke tóg nýtĭ. Ouro tý krĭ tógfĭ ag tóg nýtĭ. Ag kakā vŷ ěg kakā ri ke nĭ.

⁸Ag gānh vŷ fag gānh téj ri ke nĭ gé. Ag jā vŷ mĭg jā ri ke nĭ. ⁹Ag fe fār tóg ferro tý camisa ri ke nĭ. Ag fĕr tý rānhrahĕ he tóg mĕ há tĭ, ký tóg cavalo tý ěn ri ke tý carroça tý ěn ri ke nŷgnŷn ri ke nĭ, ag tý vĕnh génh mŭnh ken ký. ¹⁰Ag my kĕ tóg nĭ, ag préj ti, pŷn kakrā préj ri ke ti. Ag my tý ag tóg ěpra ke ag vóg kónān ti, kysā tý 5 (ke) ki. ¹¹Ŭ tý nŷgme ki rĭr tĭ ěn, ũ tý Topě tý jěně jafā ri ke nĭ ěn vŷ tý ag pĕ' i mág nĭ, ópā ěn ag pĕ' i mág. Hebreu ag vĭ ki ti jĭji vŷ: Abadom, he mü, ký tóg Grego ag vĭ ki: Apoliāo, he mü, há vŷ: nĕn ũ kar kókég tĭ, he mü, ěg vĭ ki, há vŷ: Apoliāo, he mü.

¹²Nĕn jagy ve ve inh huri, sŷ nĕn jagy régre venh ke nĕ ha.

¹³Ký Topě tý jěgně jafā tý 7 (ke) ěn ag kĕ ũ tóg trombeta kyn mü gé. Trombeta tý 6 (ke) tá krŷg vĕ sir. Ký sóg vĕnh vĭ mĕg mü. Topě mŷ nĕn ũ pĭn jafā tý ouro tá tóg mĕ há tĭ, vĕnh vĭ ti. Mesa ěn péno tý 4 (ke) ki, mesa tý Topě jo jĕ ěn ki tóg mĕ há tĭ, vĕnh vĭ ti. ¹⁴Vĕnh vĭ ěn tóg ũ tý ŭri kyn mü ěn mŷ: "Topě tý jěgně jafā tý 4 (ke) ěn kygvān tŷg," he mü. "Ŭ tý goj mág tý Eufrates tá sigse ký nýtĭ ěn ag kygvān tŷg," he tóg. ¹⁵Ký tóg ag kygvān ti mü, ũ tý 4 (ke) ěn ag. Tá ag tóg jāvānh nýtĭ ja nĭgtĭ, ag tý ěpra ke tý ěn ri ke ag kĕgtĕn jé. Topě vŷ ag mŷ ag tý pryg ki ag kĕgtĕn ke, kysā ki ag kĕgtĕn ke, kurā ki ag kĕgtĕn ke, hora ki ag kĕgtĕn ke mü ěn nĭm ja nĭ. Ěpra

ke věnh kãpõv tãgtũ ag kã ùn pir ag kãgtén kãn jé ag tóg ke mũ, Topê tý jëgnê jafã tý 4 (ke) ên ag. ¹⁶ Ag krêm soldado ag número mẽ inh, ù tý cavalo kri mũgtĩ ag. 200 mil (ke) ag nýtĩ, ag krêm soldado ag. ¹⁷ Kĩ sóg ag vëg mũ, soldado tý cavalo kri mũ mũ ag. Ferro tý camisa ag nýtĩ, kũ ù ag tóg kusũg nýtĩ, pĩ kusũg ri ke, ù ag tóg tánh nýtĩ, pó tý safir tánh ri ke, ù ag tóg māréro nýtĩ, pó tý enxofre māréro ri ke. Cavallo krĩ vỹ mĩg krĩ ri ke nýtĩ. Ag jënkã tá pĩ gru tóg kãkutê mũ, nĩja ke gé, pó tý enxofre nĩja ke gé, vãn pũr nĩja ri ke ên ti. ¹⁸ Tag tý ag tóg êprã ke ag kãgtén ke mũ, pĩ tý, nĩja tý, pó tý enxofre nĩja tý ke gé, cavalo ag. ¹⁹ Nén tý cavalo jënkã tá kãkutê mũ ên vỹ êprã ke ag kãgtén ke mũ, kũ ag my vỹ ag kãgtén ke mũ gé. Ag my vỹ tý pỹn hã ve nĩ, pỹn krĩ. Ên tý ag tóg êprã ke ag kókén ke mũ gé, ag my tý.

²⁰ Êprã ke ù ag tóg hã ra krenkren ke mũ ver. Ag kãgtén kãn ke tũ ag tóg nĩ ver. Kũ ùn krenkren mũ ag pi(jé) Nén-Kórég ag tovãnh mũ', vënh kãggrã tovãnh tũ ag nýtĩ, ouro tý vënh kãggrã ên, prata tý vënh kãggrã ên, ferro kusũg tý vënh kãggrã ên, pó tý vënh kãggrã ên, ka tý vënh kãggrã ên ke gé. Ver ag tóg tag kar to: "Topê vỹ tý ti nĩ," he tí gé. Ag tý vësóg ki vënh kãggrã hyn han mũ ra tóg ag mỹ tý Topê nĩ ve nĩ, ti kanê tũ ra, ti nĩgrëg nor tũ ra, ti tý ã pën tý tũg vãnh (hã) ra. ²¹ Ag pi(jé) ag jykre tovãnh sór mũ', êprã ke krenkren mũ ên ag. Jagnê kãgtén ag tóg mũgtĩ, kujã jykre han ag tóg mũgtĩ, curandeiro jykre ên ti. Ajag prũ tũ fag mré ag tóg nỹgnỹ mũgtĩ, ajag mën tũ ag mré fag tóg nỹgnỹ mũgtĩ gé, jagnê tý nén ù pigju(g) ag tóg mũgtĩ gé, êprã ke ag.

10

Livro sĩ

¹ Kĩ sóg Topê tý jënê jafã tar ù vëg mũ. Kanhkã tá tóg kãtêre mũ, êprã. Kanhkã góg vỹ ti kri rũm kũ nỹ nĩ. Ti krĩ kri ta no tóg vënh ven mũ. Ti kãkã vỹ rã ri ke nĩ, ti fa vỹ pĩ gru ri ke nýtĩ, ti fa jëngrê ti. ² Livro sĩ mãn kũ tóg jë nĩ, livro tý jén ke kũ tóg ma jë nĩ. ã pëgia tý tóg goj kafã tũ sãn mũ, kũ tóg ã jakãnh tý ga sãn mũ. ³ Prêr tóg mũ sir, jamã hãr(a), kũ tóg tý mĩg kyr mẽ tí, ti prêr tí. Kũ ta tý tỹrỹr he tý 7 (ke) vỹ ti vĩ kafãnh mũ, jamã hãr(a). ⁴ Kũ sóg ta tý tỹrỹr he mũ vĩ ên rãn sór mũ. Hã ra ù tý kanhkã tá vĩ mũ tó inh mỹ: "rán tũg nĩ," he mũ. "Ta tý tỹrỹr he mũ ên vĩ tó sór tũg nĩ, ù mỹ," he tóg.

⁵ Kũ Topê tý jënê jafã ên, ù tý goj mré ga kri jë mũ ên tóg ã nigé tý kanhkã ki ven mũ, ã pëgia tý. ⁶ Kũ tóg: "sỹ ki hã tónh ke vë," he mũ. "Topê vỹ ki kanhró nĩ, sỹ ki hã tó mũn ki," he tóg. "Ùn rĩr nĩ ên vỹ ki kanhró nĩ, ùn ter vãnh ên vỹ ki kanhró nĩ, ù tý kanhkã han mũ ên vỹ ki kanhró nĩ, ù tý ga han mũ ên ti,

ù tý goj han mũ ên ti, ù tý ùn rĩnrĩr nýtĩ kar ag hyn han mũ ên ti. Ên hã vỹ isỹ ki hã tó mũ ki kanhró nĩ," he tóg. "Hã vé, ã tý nén han ke mũ ên tovãnh mãn ke tũ ti nĩ hã, Topê ti. ⁷ Ti tý jëgnê jafã tý 7 (ke) ên ag kã ù vỹ trombeta kyn ke mũ, kũ tóg ù tý 7 (ke) tá krỹg ke mũ. Ti tý kyn kũ Topê vỹ ã tý nén han sór mũ ên han ke mũ ha, ã tý vãsỹ to jykrén mũ ên ti. Hã tó ja ti nĩ, ti rãnrhãj han tí ag mỹ, ti vĩ tó tí ag mỹ ke gé, Topê ti," he tóg, Topê tý jënê jafã ti.

⁸ Kũ kanhkã tá ke ù tóg inh mré vëmên mãn mũ. Inh mỹ tóg: "hã tũg," he mũ. "Livro sĩ tý jén ke kũ nĩ ên mãn tũg," he tóg. "Ù tý goj mré ga sãn kũ jë ên ki livro mãn tũg," he tóg, kanhkã tá ke ên ti. ⁹ Kũ sóg ti ra tí mũ, kũ sóg ti mỹ livro to vĩ mũ. Kũ tóg inh mỹ: "tê, ko ra," he mũ. "Mỹg ri ke ti nĩ, ã tỹn kon kũ. Ko kar kũ tóg hã ra fa nĩnh mũ, ha vemnĩ," he tóg. ¹⁰ Kũ sóg livro sĩ ên mãn kũ ko mũ. Kũ tóg mỹg ri ke nĩ. Isỹn ko kar kũ tóg fa nĩ sir.

¹¹ Kũ ù tóg inh mỹ: "Topê tý nén hyn han ke mũ tó mãn jë ã tóg ke mũ," he mũ. "Ti tý povo kar ag tý nén hyn han ke mũ tó jé ã tóg ke mũ, ti tý nação kar ag tý nén hyn han ke mũ ên ti, ti tý pã'i krêm ke kar ag tý nén hyn han ke mũ ên ti, ti tý pã'i kar ag tý nén hyn han ke mũ ên ti ke gé," he tóg, vënh vĩ ti.

11

Û tý Topê vĩ tó tí ag

¹ Kũ ag tóg inh mỹ vãn jun mũ, vãn tý nén ù kãmũn jafã tí. Kũ ù tóg inh mỹ: "tãg," he mũ. "Topê jo ìn kãmũn nĩ, Topê mỹ nén ù pũn jafã mré hã. Û tý krêm Topê mré vëmên kũ nýtĩ ên ag nĩgrén nĩ gé. ² Topê jo ìn vãso ên kãmũn tũg nĩ hã ra. Fóg ag tũ vë, kũ kãmũn tũg nĩ. Kysã tý 42 (ke) ki fóg ag tóg cidade ên kókén ke mũ, Topê tý cidade ù to: isũ vë, he mũ ên ti. ³ Û tý inh vĩ tó tí rëgre ag jëgnê jé sóg ke mũ. Êg tý nén ù tý êg mỹ e nĩn kũ kur kórég rĩg tũ ên rĩnh jé ag tóg ke mũ, sacco ên, ùn rëgre ên ag. Isỹ ag mỹ nén tónh ke mũ ên tó jé ag tóg ke mũ, kurã tý 1260 (ke) ên ki," he tóg inh mỹ, ag kãmĩ ù ti.

⁴ Topê vĩ tó tí rëgre ên ag vỹ Topê vĩ to tar nýtĩ, ka tý oliveira tar nĩ ên ri ke ag nýtĩ. Topê vĩ tó ag tóg tí, kũ ag tóg nêj gru ri ke nýtĩ, nêj tý kri fëg jafã ên kri nýtũn kũ. Û tý êprã ke ag kri ke ên rã hã ti nýtĩ, vela tý kri fëg jafã rëgre ên ag. Tag ri ke ag nýtĩ, Topê vĩ tó tí rëgre ên ag. ⁵ Û tý ag kato vãsãnh kũ ag tóg pĩ tý ag jënkã tá kãkutê mũ ên tý ag tý tũ' he tí, ù tý ag kato vãsãnsãn mũ ag tý. Hã kũ ag kãgter kãn' he tí, ù tý ag vóg kónãnh sór mũ ag. ⁶ Ag tý Topê vĩ tón kũ ag tóg ag tý ta kutê kamëg sór kũ ti kutê kamëg tí, kũ tóg kutê tũ nĩgtĩ. Kũ, ag tý goj tý vënh kyvënh ri ke han sór kũ ag tóg tý vënh kyvënh ri ke han tí gé. Ag tý ga kri ke ag vóg kónãnh sór kũ ag tóg ag

vóg kónãn tí gé. Nén ũ jagy tý hën ri ke han ag tóg tí, Topê ví tó tí régre ên ag.

⁷ Kejen ag tóg kãmén kãn mũ sir, Topê tý ag mý nèn tó mũ ên ti. Ký nũgme tá mĩg tóg kãkutê mũ, ký tóg ag to rá ke mũ. Ag tý hë ný ri ken ký tóg ag kãgtén mũ, mĩg ên ti. ⁸ Ajag kãgter ký ag tóg cidade kuju tá vár ký nýtí nĩ, êg Senhor tý cidade tá ka to sa ja ên tá. Cidade ên tá ke ag jykre tóg cidade tý Sodoma tá ke ag jykre ri ke nĩ, ga tý Egito tá ke ag jykre ri ke ti nĩ gé. ⁹ Kurã tágtũ mré kurã kuju ki ag tóg vëser ên vigvëg mũ. Vënh kar ag vỹ ag vigvëg mũ, povo kar ag, pã'i krêm ke kar ag, vënh ví kar tó tí ag kar ke gé. Ag pi(jé) ga krêm ag pigjunh ke mũ', vëser ên ag. ¹⁰ Êprã ke kar ag mý tóg sér tí, ag kãgter ti. Festa mág han ag tóg mũ. Jagnê mý ag tóg presente jëgnêg mũ. Topê ví tó tí tag ag vỹ êprã ke ag vóg kónãn jagy han a nĩgtí, hã ký ag kãgter tóg vënh kar mý sér gy tí sir.

¹¹ Kurã tágtũ kri kurã kuju tũg ký Topê tóg hã ra ag rĩn mãn mũ sir, ti kuprĩg tý. Ký vënh kar ag tóg jũrũn ke pë han mũ sir. ¹² Ký kanhkã tá vënh ví tóg ag mý mē há tí, Topê ví tó tí régre tag ag mý. Ký tóg ag mý: "kunĩg," he mũ. Ký ag kato vãsãnsãn mũ ag vỹ ag tý kanhkã ra jãpry vëg mũ sir, kanhkã góg kãmĩ. ¹³ Ký ga tóg jũrũn ke mũ sir. Cidade tá ĩn kókég tóg mũ, ga tý jũrũn ke ti. ĩn vënh kãpóv tý 10 (ke) ag kã ĩn pir kókén kãn tóg mũ. Êprã ke tý mũl tý 7 (ke) vỹ kãgter mũ, ên kã. ĩn kãgter tũ ag kanê tóg jur mũ. Ag mũmũg vỹ ag kãgtén kren mũ. Ký ag tóg Topê to: "ũn mág vỹ tý ti nĩ," he mũ vãhã. "Tar ti nĩ, ũ tý kanhkã tãn ag kri nĩ ên ti," he ag tóg mũ vãhã.

¹⁴ Nén jagy ũ vỹ hur tũ' hé. Nén jagy ũ tóg ver kã nĩ nĩ.

Trombeta tý êgno kyr

¹⁵ Ký Topê tý jëgnê jafã tý 7 (ke) ên ag kã ũ tóg trombeta kyn mũ gé sir. Trombeta tý 7 (ke) tá krỹg vë. Ký kanhkã tá vënh ví tý hën ri ke tóg mē há nýtí. "Vãhã tóg êprã ke kar ag kri tý ĩn mág jë, Topê ti, êg Senhor ti ke gé," he ag tóg, ũ tý kanhkã tá ví mũ ag. "Vãhã ag tóg nèn ũ kar ki rĩr nýtí ha, Topê tí, ã kósĩn mré, ký tóg tũ' henh ke tũ nĩ, ag rãnrãj ti," he ag tóg, ũ tý kanhkã tá ví mũ ag.

¹⁶ Ký kófa tý 24 (ke) ên ag, ũ tý Topê mré ajag nĩgja kri nĩgnĩ ký nýtí ên ag vỹ ti krêm mũgmũg ke kãn mũ. Ký ag tóg Topê mý: "Topê vỹ tý ã nĩ," he mũ sir. ¹⁷ Jãn ag tóg mũ gé sir, ha mē. "Topê, pã'i mág, nèn ũ kar han há ã tóg nĩ," he ag tóg mũ, jãn ký. "Vãšý ã tóg nĩ nĩ, ký ã tóg ũri nĩ nĩ gé. Êg mý tóg sér tí, ã tý tý pã'i mág nĩn ký, ã tý vënh kar ki rĩr ký tóg sér pë tí. Á tar nĩ ký ã tóg pã'i ũ ag pan kãn. ¹⁸ Ag to jũ jé ã tóg ke mũ ha. ĩn kãgter ja ag jykre tugnỹm kãn jé ã tóg ke mũ ha. Povo kar vỹ ã kato vãsãnsãn ja nĩgtí, ký ã tóg ag kato

vãsãn mũ ha. Á kurã vỹ hur jun, ký ã tóg ã rãnrãj han tí ag mý ag rãnrãj kaja ti ven ke mũ, ã ví tó tí ag mý ke gé, ã tũ kar ag mý, ĩn mág ag mý, ĩn kãsir ag mý, ũ tý ã kamêg nýtí kar ag mý ã tóg ag rãnrãj kaja ven ke mũ ha. Á kurã vỹ hur jun, ký ã tóg ũ tý êprã ke ag kókén ja ên ag kókén kãn ke mũ ha," he ag tóg mũ, kófa tý 24 (ke) ên ag.

¹⁹ Ký ũ tóg Topê jo ĩn nón mũ, ĩn tý kanhkã tá jë ên. Ký Topê jo ĩn jãnã róm ký jë ký Topê caixa ên tóg ve há' he ký ný nĩ, Topê tý ã tũ ag mré jykren ký ag mý caixa fig mũ ên ri ke ti. Ký ta tóg kómkóm ke mũ, týrýr he ke gé. Ga vỹ ragra ke jagy han mũ sir, ký nãfy vỹ vár mũ gé sir, nãfy mág.

12

Mĩg fër kãme

¹ Ký kanhkã tá nèn ũ vënh mý tóg vënh ven mũ. ĩn týtã fi vỹ tóg vënh ven mũ. Ký rá tóg fi mý tý fi kur nĩ. Kysã sãn ký fi tóg jë nĩ. Fi krĩ tógfi vỹ krĩg tý há nĩ, krĩg tý 12 (ke) tý. ² Kufy fi tóg jë nĩ, hã ra fi tóg kaga mũ, ký fi tóg jagtar nĩ sir.

³ Ký kanhkã tá nèn ũ ũ tóg vënh ven mũ gé. Mĩg fër kusũg tóg vënh ven mũ. Á pir ra tóg krĩ tý 7 (ke) nĩ, nĩka tý 10 (ke) ti nĩ gé. Ti krĩ tógfi tóg nýtí, ti krĩ tý 7 (ke) to. ⁴ Á my tý tóg krĩg tý hën ri ke kókég mũ, ký tóg êprã vár mũ, krĩg tý hën ri ke ti. Krĩg vënh kãpóv tágtũ ag kã ĩn pir kókén kãn tóg mũ. Ký tóg ĩn týtã ên fi jo tá jë nĩ, fi kósĩn tý mur ken ký, mĩg fër kusũg ên ti. Ti tý fi kósĩn mãn sór vë, ti mur ký. ⁵ Ký tóg mur mũ sir, fi kósĩn ti, hã ra tóg gré ný. Tý tóg pã'i mág pë jënh ke mũ, êprã ke kar kri. Ag kri jën ký tóg ag mý ví tar gy han ke mũ. Ti mur ký ag tóg kanhkã ra ti va mũ mũ, Topê nĩgja sĩnvĩ ên ra, mĩg fër jo. ⁶ Ký ĩn týtã ên fi tóg ga kórég ra vënhvãg tí mũ, mĩg fër jo vënh pëju ký. Tá Topê tóg fi mý fi tý ki vënh pëjunh ke han ja nĩ. Tá ũ tóg fi mý vëjën vin tí, kurã tý 1260 (ke) ki.

⁷ Ký kanhkã tá vënh génh tóg kutê mũ. Topê tý jëgnê jafã ag to pã'i mág tý Miguel vỹ mĩg fër ên kato vãsãn mũ, ã krêm ke ag mré. Ký mĩg fër ên tóg ã krêm ke ag mré Miguel to rãrá mũ gé sir. ⁸ Hã ra ag tóg ti tý hën ri ke mũ sir, kanhkã tá ke ag, mĩg fër ên ti tý. Ký ag tóg kanhkã tá ti kutëm mũ, ti mré ke kar ag mré hã. ⁹ Mĩg fër ên kutëm ag tóg mũ sir. Pýn ve tý ĩn ve fãg krĩn kónãn ên hã vë, Japon hã vë, Satanãs hã vë, êprã ke ag tý Topê kato vãsãnsãn han mũ ên hã vë, hã vỹ: mĩg fër, he mũ. Ag tý kanhkã tá ti kutëm ký ag tóg ga kri ti fón mũ sir, ti krêm ke kar ag mré hã. Ký ag tóg ga kri mũgtí ha, Japo ag.

¹⁰ Ký sóg kanhkã tá vënh ví ũ mēg mũ gé. Jamã hãr(a) tóg ví mũ, ký tóg: "tãg," he mũ. "Êg krenkren han tóg huri, Topê ti. Vãhã vënh kar tóg vé, Topê tý tý ĩn mág pë nĩ ti. Vãhã Cristo tóg vënh kar mý ã tý tý ĩn tar nĩ

ên ven huri. Ag tý ùn kutêm mũ ên tóg êg mré ke ag kato ví kónân ja nĩgtĩ, Topê mĩ, kura ki, kutý tá ke gé. Hã ra tóg kutêm ký jê ha. ¹¹ Êg mré ke ag vỹ ti tý hên ri ke ja nĩgtĩ, cordeiro kyvênh ên tugrĩn, vênh ví há ên tugrĩn, ag tý vênh kar mỹ Topê ví tó tí ên tugrĩn. Ag kã ù kãgtên ja ag tóg nĩgtĩ, há ra tóg ag mỹ tý nêñ ù tú nĩ ja nĩgtĩ, ag tý Jesus tugrĩn ag kãgtên mũ ra. Hã ký ag tóg Japo tý hên ri ke ja nĩ. ¹² Ti kutêm ký jên ký tóg kanhkã tân kar mỹ sér tí ha. Hã ra tóg ga kri mũ ag mỹ jagy tũnh mũ, goj kri mũ ag mỹ ke gé. Japo vỹ ag mré jê ha, ga kri, ag tý kanhkã tá ti kutêm ký. Ký tóg jũ jagy han ký kãnê tí. Ti kura vỹ kãkã nĩ ha. Tag tugrĩn tóg jũ jagy han ký kãnê tí nĩ, Japo tí,” he tóg, ù tý kanhkã tá ví mũ ti.

¹³ Ký mĩg fêr ên tóg êpra jê mũ. Ký tóg ùn týtã ên fi vóg kónân sór mũ, ù tý gĩr vėj mũ ên fi. ¹⁴ Ký ag tóg fi mỹ fêr mag junjun mũ, kónhkó mag fêr ên ri ke. Ký fi tóg tý ga kórég ên ra tẽ tí mũ. Tá fi tóg vênh pēju ký nĩ nĩ, prỹg tãgtũ kri prỹg kuju ki. Ký pĩn kórég ên tóg tá fi vóg tú nĩ ha, fi vênh pēju ja tá. ¹⁵ Ký tóg goj var ri ke han mũ, pĩn tí. Ti jênkã tá tóg kãkutê mũ, goj var tí. Ti tý ùn týtã ên fi nãr han sór vê. ¹⁶ Hã ra ga tóg fi mỹ goj ên tý gym ke mũ, goj tý mĩg fêr jênkã tá kãkutê mũ ên tý, ký fi tóg ga tugrĩn kren mũ sir. ¹⁷ Ký mĩg fêr tóg jũ ký tí mũ, ùn týtã ên fi tovãnh ký. Ký tóg fi krê kato vãsãn jé tí mũ gé, há vỹ: ù tý Topê ví ki króm mũ ag, he mũ, fi krê ag, há vỹ: ù tý Jesus to krónh ke tũ ag, he mũ, ùn týtã ên fi krê ag.

¹⁸ Ký mĩg fêr ên tóg goj fyr ra tí mũ.

13

Mĩg régre ag kãme

¹ Ký mĩg ù tóg goj mag kãtã kãkutê mũ. Ā pir ra tóg krĩ tý 7 (ke) nĩ, nĩka tý 10 (ke) tí nĩ gé. Ti krĩ tógfi tóg tí nĩka kri nĩgtĩ, ký tí jygji tóg tí krĩ kri rãnrãn ký nĩgtĩ, ti tý tý pã'i mag nĩn ký, goj kãtã mĩg ên tí. Hã ra Topê to ví kónãn vê sir, ti krĩ to rãnrãn ký nĩgtĩ ên tí. ² Goj kãtã mĩg ên tóg mĩg rá ri ke nĩ. Ti pên tóg urso pên ri ke nĩgtĩ. Ti jênky tóg mĩg kusũg jênky ri ke nĩ. Ký mĩg fêr ên tóg goj kãtã mĩg tý pã'i mag pê han mũ, ti tý ag nĩgja kri nĩ jé, ti tý ã jykre tar ên han jé ke gé, mĩg fêr jykre ên tí. ³ Ti krĩ ù fynch ja ag tóg nĩ, ký tóg ter kren, há ra tóg há' he mãn, goj kãtã mĩg ên tí. Êpra ke kar ag vỹ tí vэг mũ, ký tóg ag mỹ e kar tí. Ti ví kri fig ag tóg mũ. ⁴ Mĩg fêr ên to ag tóg: “Topê vê,” he tí, êpra ke kar ag, ti jykre tar tugrĩn, ti tý goj kãtã mĩg ên tar han ja tugrĩn. Goj kãtã mĩg ên to ag tóg: “Topê vê,” he tí gé. “Ú tóg tí ri ke tú pê nĩgtĩ,” he ag tóg tí. “Ú tóg tí ran kãfor tú nĩ,” he ag tóg tí gé, êpra ke ag, mĩg ên to.

⁵ Goj kãtã mĩg ên vỹ ví vênhmỹ han jê nĩ. Ā ví tý tóg Topê kato vãsãn mũ. Kysã tý 42 (ke) kí tóg tar jê nĩ, vênh kar kri. ⁶ Ký tóg Topê to ví kónãn mũ, Topê jyjy to ke gé, ti jo ìn to

ke gé, kanhkã tân kar ag to tóg ví kónãn mũ gé. ⁷ Ký tóg Topê tý ùn kuprêg mũ ag kãgtên to vãsãn mũ gé, ký tóg ag tý hên ri ke mũ gé sir, goj tân tý mĩg ên tí. Hã ra Topê tóg ver ti to fen nĩ. Ký povo kar ag, nação kar ag, pã'i krêm ke kar ag, ù tý vyr mỹ ví nĩgtĩ ên ag kar vỹ mĩg ên ví há jêmêg mũ. ⁸ Êpra ke kar ag vỹ ti to: “Topê vê,” he' he tí. Ag jãvo ù ag jygji tóg rãnrãn ký nĩgtĩ, Topê livron ki. Ú tý rĩr krỹg ja tú venh ke mũ ên ag vỹ ki rãnrãn ký nĩgtĩ. Topê tý nêñ ù kar han ke to há tóg ag jygji rãnrãn ja nĩgtĩ, livro ên ki. Cordeiro tý ag jagfy ter ja ên tú vê, livro ên tí. Ú tý ki rãnrãn ký nĩgtĩ ag vỹ mĩg ên jykre han tú nĩgtĩ.

⁹ Ùn nĩgrêg nĩgtĩ ag tý tý jêmê jé. ¹⁰ Topê tý ã ki ge ký nĩgtĩ ù ag to: “nĩgrênh ký ag nĩgtĩnh mũ, isugrĩn,” hen ký ag tóg nĩgrênh ký nĩgtĩnh mũ, cadeia ki. Ti tý ag to: “rógro tý ag tóg ag kãgtên ke mũ,” hen ký ag tóg rógro tý ag kãgtên ke mũ sir. Ú tý Topê mỹ vênh vin mũ ên ag jé to krónh ke tũg, ag jé Topê tovãnh tũg.

¹¹ Ký sóg mĩg ù vэг mũ gé. Ga kãtã tóg kãkutê mũ. Nĩka régre tí nĩ, cordeiro nĩka ri ke. Ti ví tóg há ra mĩg fêr ên ví ri ke nĩ. ¹² Goj kãtã mĩg ên rĩnve tóg ã tý han mũ kar hyn han tí, ã jykre tar ên tí, ga kãtã mĩg tí. Ký tóg êpra ke kar ag to vãsãn mũ, ag tý goj kãtã mĩg ên to: “Topê vê,” he jé, ùn ter kren mũ ên to. ¹³ Ga kãtã mĩg tag vỹ nêñ ven vãnh tý hên ri ke hyn han mũ. Pĩ tý kanhkã tá kãtêre han tóg tí, êpra ke kar ag rĩnve. ¹⁴ Ti tý êg tý nêñ han vãnh tý hên ri ke hyn han ký tóg êpra ke kar mỹ ón mũ, ag tý ti kamêg jé. Goj kãtã mĩg ên rĩnve tóg milagre tý hên ri ke hyn han mũ. Ký tóg êpra ke ag mỹ ke mũ, ag tý goj kãtã mĩg kãggrã han jé. Ag tý mĩg ên fynch mũ ra tóg ter ja tú nĩ, há ký tóg vênh kar mỹ: “ha tí kãggran,” he mũ, ga kãtã mĩg ên tí. ¹⁵ Ký tóg goj kãtã mĩg kãggrã ki hu he mũ, ký tóg rĩn mũ, tí kãggrã tí, ký tóg ví mũ gé. Ký tóg ù tý tí to: “Topê vê,” he jãvãnh ên ag kãgtên kãn mũ sir, tí kãggrã rĩr jê ên tí. ¹⁶ Ga kãtã mĩg ên tóg tý êpra ke kar ag kri ke nĩ, ùn mag ag kri, ùn kãsir ag kri ke gé, ùn rico ag kri ke gé, ùn jagãgtar ag kri ke gé, ù tý tý camarada nĩgtĩ ag kri ke gé, ag patrão ag kri ke gé. Ký tóg ag kar to vãsãn mũ, ag tý ãjag pêgja tá ãjag nĩgê pãni ki tí jiji rãnrãn jé, ke tú nĩ ký tí número tí. Ājag kakã ki ag tóg tí jyjy rãnrãn mũ gé. ¹⁷ Ú tý gen ký rãnrãn ký nĩgtĩ ag há tóg nêñ ù comprar he tí, nêñ ù vender he tí gé inhã. Ùn rá tú ag vỹ nêñ ù comprar he mãn ke tú nĩgtĩ ha. Vênh rá tag vỹ tý ga kãtã mĩg ên jyjy nĩ, ke tú nĩn ký tí número tí. Ti número vỹ tí jiji tó tí gé.

¹⁸ Ùn krĩ há ag há tóg tí número to jykren há han ke mũ. Ùn krĩ tú ên ag pi(jé) to jykren ke mũ', tí número to. Êpra ke jyjy vê, tí número tí, há vỹ: 666, he mũ.

14

Ūn krenkren kŷ nŷtŷ ag jān

¹ Kŷ sóg ki ěvānh kŷ cordeiro ěn ve mān mŷ. Pānónh kri tóg jē nŷ, pānónh tŷ Siāo he mŷ ěn kri, cordeiro ěn ti. Ūn e ag tóg ti mré tá nŷtŷ, ū tŷ 144 mil (ke) ag. Cordeiro ěn jyjy tóg ag kakā ki rán kŷ nŷ, ū tŷ ti mré tá nŷtŷ ag kakā ki. Cordeiro ěn jóg jiji vŷ ag ki rán kŷ nŷ gé. ² Kŷ sóg kanhkā tá nén ū mēg mŷ. Tŷ tóg sa krog mē tŷ, tŷ tóg ta tŷ tŷrŷr he ri ke tŷ gé. Kŷ tóg tŷ ag tŷ vākyn jafā tŷ harpa kyn ěn ri ke tŷ gé, ti kyr ti. ³ Vĕjān tág tó ag tóg mŷ gé, nén nē tŷ 4 (ke) ěn ag rŷnve, kófa ag rŷnve ke gé, nŷgja sŷnŷv ěn tá. Ū tŷ 144 mil (ke) ag vŷ Topē jé tág tag tó há nŷtŷ, ěn ag tāvŷ. Ęprā ke ja ag vĕ, há ra ag tóg krenkren kŷ nŷtŷ, ū tŷ ti jān tág tó mŷ ěn ag. ⁴ Jānhkri ag nŷtŷ. Ag pi(jé) fag vóg ja nŷgtŷ, cordeiro mré mŷ ja ag tóg nŷgtŷ, ag tŷ tŷ ěprā ke ra. Ęprā ke ag kāmŷ tóg ag kygŷm ja nŷ, cordeiro ti. Kŷ ag tóg tŷ Topē tŷ nŷtŷ, cordeiro tŷ ke gé. Ag mŷ ag tóg há pē nŷtŷ. ⁵ Ag pi(jé) ū mŷ ón ja nŷgtŷ. Kynĕ ja tŷ pē ag tóg nŷgtŷ.

Topē tŷ jĕnĕ jafā tāgtŷ ag

⁶ Kŷ sóg Topē tŷ jĕnĕ jafā ū vég mŷ gé. Kanhkā krĕm tóg tē tŷ mŷ. Kŷ tóg Topē vŷ ma kātŷ mŷ, Topē vŷ ěn vŷ tŷg' henh ke tŷ nŷ. Ti tŷ ěprā ke kar ag mŷ Topē vŷ tónh ke vĕ, naĕān kar ag mŷ, povo kar mŷ ke gé, pā'i krĕm ke kar ag mŷ, vyr mŷ vŷ nŷtŷ kar ag mŷ ke gé. ⁷ Kŷ tóg prĕr mŷ sir. "Topē hā kamĕg nŷ, tŷ há to: ūn mág vŷ tŷ ti nŷ, hemnŷ," he tóg, Topē tŷ jĕnĕ jafā ěn ti. "Ti kurā vŷ hur jun. Ęprā ke ag jykre tugnŷm jé tóg ke mŷ ha. Ū tŷ kanhkā han mŷ mŷ: "Topē vŷ tŷ ā nŷ," hemnŷ, ū tŷ ga han mŷ ěn mŷ, ū tŷ goj han mŷ ěn mŷ, goj nŷhŷg mré há. Ęn há mŷ: "Topē vŷ tŷ ā nŷ," hemnŷ," he tóg, Topē tŷ jĕnĕ jafā ěn ti.

⁸ Ti nón Topē tŷ jĕnĕ jafā ū tóg jun mŷ gé, kŷ tóg: "kókĕn kŷ tóg nŷ nŷ," he mŷ. "Cidade tŷ Babilónia vŷ kókĕn kŷ nŷ ha," he tóg. "Ęprā ke kar to tóg vāsān ja nŷ, Babilónia to pā'i ti, ag tŷ ti mré ājag prŷ tŷ fag mré nŷgnŷ jé, fag tŷ ti ri ke ājag mén tŷ ag mré nŷgnŷ jé, kŷ tóg vĕnh kar tŷ ti mré vinho fa pē kron ri ke nŷ," he tóg, Topē tŷ jĕnĕ jafā ū ěn ti.

⁹ Kŷ Topē tŷ jĕnĕ jafā ū tóg ag nón kātŷ mŷ gé. Ęn vŷ prĕr kŷ: "ŷ..ěprā ke ū ag tóg mŷg to: topē vĕ, he ja nŷgte..." he mŷ, prĕr kŷ. "ŷ..Ti kággrā to ag tóg: topē vĕ, he ja nŷgte..! Ājag kakā ki ag tóg tŷ rá han ja nŷgte..! Ag nŷgé pānŷ ki ag tóg ránrán kŷ nŷtŷ gé..! ¹⁰ Ęn ag vŷ Topē tŷ ag to jŷ jagy han venh ke mŷ ha..! Kŷ tóg ag tŷ vinho kron ri ke nŷ nŷ ha..! Topē vŷ jŷ jagy han kŷ jé ha..! Kŷ tŷ tŷ ag to jŷnh ke tóg kar kŷ nŷ ha..! Kŷ tóg ěg tŷ vinho tŷ copo fān kŷ fĕg ěn ri ke nŷ ha..! ti tŷ ag to jŷnh ke ti..! Topē tŷ vĕnh kán kŷ jé to ken há vĕ..! Ū tŷ mŷg to: topē vĕ, he ja ěn ag vŷ jagāgtar mág

venh ke mŷ ha..! cordeiro rŷnve..! Topē tŷ jĕgnĕ jafā ag kar rŷnve ag jagtar kán kŷ nŷtŷ ha..! Pŷ ki ag tóg jagāgtar ke mŷ ha..! pó tŷ enxofre pŷr nŷja ki ke gé, vān pŷr nŷja ri ke ěn ki..! ¹¹ Ag tŷ pŷ ki jagāgtar mŷ ěn nŷja tóg kanhkā to tāpŷr mŷ ha..! Tŷg' henh ke tŷ ti nŷ, pŷ ěn ti..! Ū tŷ mŷg to: topē vĕ, he mŷ ěn ag vŷ vĕnhkánkán ke tŷ pē nŷ..! ū tŷ ti kággrā to: topē vĕ, he mŷ ěn ag kar ti..! ū tŷ ti jyjy tŷ ránrán kŷ nŷtŷ ěn ag kar ti..! Vĕnhkán ke tŷ ag nŷtŷ ha..! kurā ki, kuty mré há..!" he tóg, prĕr kŷ, Topē tŷ jĕnĕ jafā ū ěn ti.

¹² Ū tŷ Topē ki ge kŷ nŷtŷ ag jé ti to krónh ke tŷg, ag jé Topē tovānh tŷg, ū tŷ Topē vŷ kri fig mŷ ag, ū tŷ Jesus to tar nŷtŷ ag.

¹³ Kŷ sóg kanhkā tá vĕnh vŷ ū mēg mŷ gé. Kŷ tóg: "tag rán nŷ, ha mĕ," he mŷ, ū tŷ kanhkā tá vŷ mŷ ti. "Ū tóg ěg Senhor ki ge kŷ nŷtŷ, gen kŷ ag tóg kágter ja nŷ. Ęn ag mŷ tóg sér tāvŷ tŷ ha," he tóg, ū tŷ kanhkā tá vŷ mŷ ti. Kŷ Topē kuprŷg tóg: "hŷ," he mŷ gé. "Ag rānhŷrāj kaja vég ag tóg mŷgtŷ, kŷ ag tóg ag rānhŷrāj to vĕnhkán kŷ nŷtŷ ha," he tóg, Topē kuprŷg ti, ūn kágter mŷ ag to, ū tŷ ěg Senhor ki ge kŷ nŷtŷ ag to.

Topē tŷ jĕnĕ jafā ag tŷ ěprā ke ag vóg kónān

¹⁴ Kŷ sóg kanhkā góg kupri vég mŷ gé sir. Ū tóg kanhkā góg ěn kri nŷ nŷ, tŷ tóg ěprā ke nŷ ve nŷ. Há ra tóg krŷ tógfŷ tŷ ouro nŷ nŷ, kŷ tóg ěg tŷ tŷ trigo kre jafā vŷn kŷ nŷ nŷ gé. Jukĕn kŷ tóg nŷ, trigo kre jafā ěn ti. ¹⁵ Kŷ Topē tŷ jĕnĕ jafā ū tóg kātŷ mŷ gé, Topē jo ěn kātā. Kŷ tóg ū tŷ kanhkā góg kri nŷ ěn mŷ: "trigo kre jafā tŷ krenh tŷ nŷ," he mŷ. "Tŷ ti krenh ke kurā vĕ. Vĕnh kán kŷ ag nŷtŷ nŷ, ěprā ke ag," he tóg. ¹⁶ Kŷ ū tŷ kanhkā góg kri nŷ ěn tóg trigo kre jafā ěn tŷ krenh tŷ mŷ.

¹⁷ Kŷ sóg Topē tŷ jĕnĕ jafā ū vég mŷ gé. Topē jo ěn kātā tóg kākutĕ mŷ. Uva kre jafā vŷn kŷ tóg tá kākutĕ mŷ. ¹⁸ Kŷ Topē tŷ jĕnĕ jafā ū tóg jun mán mŷ gé. Topē jo ěn kātā tóg kākutĕ mŷ gé, Topē mŷ nén ū pŷn jafā ěn tá. Topē tŷ jĕnĕ jafā tag vŷ pŷ ki rŷr tŷgtŷ. Kŷ tóg ū tŷ uva kre jafā vág mŷ ěn mŷ: "uva kre jafā tŷ krenh tŷg," he mŷ. "Ga kri ti nŷtŷ, uva kanĕ ti. Ęn krenh tŷg. Rā há ti nŷtŷ ha," he tóg. ¹⁹ Kŷ tóg tŷ mŷ, Topē tŷ jĕnĕ jafā ěn ti. Uva kanĕ krĕg tóg mŷ sir. Kŷ tóg uva jĕgmŷ jafā ki ag vām mŷ, há vŷ: Topē tŷ vĕnh kar to jŷ, he mŷ, há vŷ: uva jĕgmŷ jafā, he mŷ. ²⁰ Cidade fyr tá tóg jē nŷ, uva jĕgmŷ jafā ěn ti, kŷ ag tóg uva jĕgmŷ mŷ sir, Topē tŷ jĕnĕ jafā ěn ag. Kŷ ag tóg tá ag kyvĕnh kujĕg mŷ, ěprā ke ag kyvĕnh ti, kŷ tóg tāra tŷ mŷ, 300 (ke) quilómetros ra, ag kyvĕnh ti. Tŷ tóg goj mág nŷ ve nŷ, ag kyvĕnh ti. Cavallo tŷ ká jĕ ra tóg pun kenh ke mŷ vĕ.

15

Topē tỳ jēnē jafā ag tỳ ēprā ke ag vóg kónān mān

¹ Kĩ sóg kanhkā tá nén ũ vég mū gé. Inh mý tóg e tí, isý nén nē ñn ve ký, ký tóg inh kanē jun mū. Topē tỳ jēnē jafā tỳ 7 (ke) ag vigve inh. Ga kri ke ag vóg kónān jé ag tóg ke mū, vógvóg tỳ 7 (ke) ki. Ag tỳ ga kri ke ag vóg kónān kar ký Topē tóg jū mán ke tū nī ha. ² Kĩ sóg goj tỳ vidro kākī pī gru vég mū. Kĩ sóg ũ ag vigvég mū gé, ũ tỳ mīg ñn kato vāsānsān mū ñn ag. Ag pi(jé) ājag tỳ tỳ ēprā ke nýtī ra mīg kǎgrā ñn to há nýtī ja nigtī, ag pi(jé) vėnh ki ti númerō rān ja nigtī, ti jyy ti. Ag pi(jé) mīg vī kri nīm ja nigtī. Hā ký ag vỹ goj tỳ vidro jo nýtī, ký ag tóg vākyn jafā tỳ harpa vyn ký nýtī nī, Topē tỳ ag mý harpa vin mū ñn. ³ Kĩ ag tóg Topē mý rānrhāj tī tỳ Moisés tỳ jé ñn tó mū, ti tỳ jān tí. Cordeiro ñn mý ag tóg jān mū, ha mē: “Topē kósín vỹ tỳ ā nī, pā’i mág vỹ tỳ ā nī, vėnh kar kri ke vỹ tỳ ā nī,” he ag tóg mū, cordeiro mý, jān ký. “Nén ũ há tāvī han ja ā tóg nī, ge ve ja tū ěg tóg nýtī. Ā jykre vỹ kurjy tāvī nỹ, ki hā tó ā tóg tigtī. Povo kar kri ā tóg jé nī. ⁴ Vėnh kar ag vỹ ā kamėg tí, pā’i mág kar ag. Vėnh kar ag vỹ ā jiji to: “ñn mág vỹ tỳ ti nī,” he tí. Ā hā ne ā pír mý há nī’. Povo kar tóg ā tá junjun ke mū, ký ag tóg ā mý: “Topē vỹ tỳ ā nī,” henh ke mū. Ā jykre kurjy ñn ve kǎn jé ag tóg ke mū, povo kar ag,” he ag tóg mū, jānjān ký, ũ tỳ mīg kato vāsānsān mū ñn ag.

⁵ Kar ký sóg kanhkā tá Topē jo ĩn vėg mū. Ti jānkā nón ag tóg mū, kur tỳ ĩn ñn róm ký, Topē nīg jafā ñn. ⁶ Kĩ Topē tỳ jėgnē jafā tỳ 7 (ke) ñn ag tóg tá kǎpa mū, ũ tỳ ga vóg kónān ke mū ñn ag. Kur kupri jānhkri rĩnh ký ag tóg kāmū mū, pyrfé tỳ kur rĩnh ký, ký ag tóg ouro tỳ vėsógnĩn ký nýtī gé, ājag fe kri. ⁷ Kĩ nén nē tỳ 4 (ke) ñn ag kāmī ũ tóg ag mý ouro tỳ pėnky junjun mū, Topē tỳ jėgnē tỳ 7 (ke) ñn ag mý. Pėnky tỳ 7 (ke) junjun ag tóg mū, ag mý. Fór tí nýtī, pėnky tí, Topē jū tỳ. Topē vỹ tū’ henh ke tū pē nī. Ti jū tỳ tóg fór nýtī, pėnky tí. ⁸ Kĩ Topē jo ĩn ñn krēm tóg nija nī. Topē tá tóg tūmtūm ke kātī mū, nija ñn tí, Topē tỳ tỳ ñn mág nĩn ký, ti tar nĩn ký. Topē tỳ jėgnē jafā tỳ 7 (ke) ñn ag tỳ ga vóg kónān ke to há ũ tóg Topē jo ĩn ñn kǎra rānh ke tū nī.

16

Topē jū

¹ Kĩ sóg vėnh vī ũ jėmėg mū, Topē jo ĩn ñn kātā. Topē tỳ jėgnē jafā tỳ 7 (ke) ñn mý tóg vī mū, ñn vī mū ñn tí, ký tóg: “pėnky tỳ funfór ñn tỳ ga kri kujėn mūjėg,” he mū.

² Kĩ Topē tỳ jēnē jafā ũ tóg tí mū, ti pėnky ki nī ñn tỳ ga kri kujėn jé. Kĩ ũ tỳ mīg ñn jiji tỳ rānrān ký nýtī ñn ag kar vỹ fugfóm jagy han

mū, kaga jagy. Ũ tỳ mīg kǎgrā to: “Topē vỹ tỳ ti nī,” he mū ag kar vỹ fugfóm kǎn mū.

³ Kĩ Topē tỳ jēnē jafā ũ tóg goj kafā tū ki ā pėnky ki nī ñn kujėg mū gé. Kĩ goj tóg vėnh kyvėnh ri ke nī ha, ag tỳ ũ tānh mū kyvėnh ñn ri ke. Kĩ goj kāmī mū kar ag vỹ kǎgter mū ha.

⁴ Kĩ Topē tỳ jēnē jafā ũ tóg ā pėnky ki nī ñn kujėg mū gé, pėnky tāgtū vē sir. Goj mág mré goj kāsir kar ki tóg kujėg mū, ti tū tí, goj nĩhỹg kar ki ke gé. Kĩ tóg vėnh kyvėnh kar nýtī ha, goj kar tí. ⁵ Kĩ ũ tỳ goj ki rĩr tí ñn tóg: “ñn há vỹ tỳ ā nī,” he mū, Topē mý. “Vāsý ā tóg nī ja nigtī, ký ā tóg ũri nī ha gé,” he tóg mū, Topē mý. “Vėnh jykre hā nĩn ký ā tóg nī nī. ⁶ Ũ tỳ ā ki ge ký nýtī ag kǎgtėn ag tóg, ũ tỳ ā vī tó tí ag mré hā. Kĩ ā tóg ag mý vėnh kato vėnh kyvėnh nĩm mū sir, ag tỳ kron jé. Ag tỳ ag tỳ ag kǎgtėn kajām hā vē,” he tóg, Topē mý, Topē tỳ jēnē jafā tí.

⁷ Kĩ sóg vėnh vī ũ jėmėg mū gé. Topē mý nén ũ pūn jafā tá tóg vī mū, ñn vī mū tí, ký tóg: “Topē vỹ tỳ ā nī, pā’i vỹ tỳ ā nī, vėnh kar kri ke vỹ tỳ ā nī,” he mū. “Kurjy tí nī, ā jykre tí, ký ā tóg ki hā tó tí, ký ā tóg ki hā ag vóg kónān tí gé,” he tóg mū, ñn vī mū ñn tí.

⁸ Kĩ Topē tỳ jēnē jafā ũ tóg ā pėnky ki nī ñn kujėg mū gé. Pėnky tỳ 4 (ke) vē sir. Rā ki tóg ā tū kujėg mū. Kĩ rā tóg vėnh kar kri hupūn jagy han mū, ký ag jagtar mū. ⁹ Kĩ ag tóg kugpūr mū sir, vėnh kar, rỹ jagy tỳ. Kĩ ag tóg Topē to vī kónān mū sir, ti tỳ ag vóg kónān tugrĩn. Ge ra ag tóg ājag jykre tovānh sór tū nýtī, Topē mý ag tóg vėnh vin sór tū nýtī.

¹⁰ Kĩ Topē tỳ jēnē jafā ũ tóg ā tū kujėg mū gé. Pėnky tỳ 5 (ke) vē sir. Mīg ñn nĩgia kri tóg ā tū kujėg mū. Kĩ tóg kuty nỹ, mīg ñn krēm ke kar ag mý. Kĩ tóg vėnh kar mý e tāvī tí. Kaga jagy han ag tóg mū, ag fugfóm to. Ājag kaga jagy tugrĩn ag tóg ājag nūnē kypřǎg mū. ¹¹ Kĩ ag tóg Topē tỳ kanhkā tá nī ñn mý vī kónān mū, ag kaga to, ag tỳ tí jagy vėg mū kar to. Ge ra ag tóg ājag jykre kórėg tovānh sór tū nýtī.

¹² Kĩ Topē tỳ jēnē jafā ũ tóg ā tū kujėg mū gé. Pėnky tỳ 6 (ke) vē sir. Goj tỳ Eufrates ki tóg ā tū kujėg mū. Kĩ tóg tóg kǎn mū, goj tỳ Eufrates tí. Hā ký pā’i tỳ rǎ jur ja tá kāmū ñn ag tóg kāmū mū ha, ký goj tóg ja ñn vỹ tỳ ag japry nỹ ha, ag jamĩn. ¹³ Kĩ sóg vėnh kupřĩg tāgtū vėg mū, hā ra tóg tỳ pėpo ve nýtī, vėnh kupřĩg ag. Ũ tóg mīg fėr ñn jėnkā tá kǎkutē mū, ũ tóg goj kātā mīg ñn jėnkā tá kǎkutē mū, ũ tóg ón ký Topē vī tó tí ñn jėnkā tá kǎkutē mū gé. ¹⁴ Japo ag vē, vėnh kupřĩg tỳ tỳ pėpo nýtī vē ñn ag, hā ra ag tóg ěg tỳ nėn han vānh hyn han mū. Kĩ ag tóg ēprā ke to pā’i kar ag mré vėmėn mū gé, ag tỳ vėnh génh ke to vėnh mǎn jé, Topē tỳ ag mý kurā nĩv ñn kí. Topē hā ne tỳ ñn mág nī’.

¹⁵ “Ha vé, ājag tỳ nén ũ pėju(g) tí ěn kǎtĩg ri ke tí nĩnh mū, ĩnh kǎtĩg mǎn ke tí. Ājag

nũgnũr tũ nỹtĩn kũ tóg há tí, ājag kur kynkar kũ nỹtĩn kũ tóg há tí. Kũ mỹ sér nỹtĩmĩ. Kũ ājag tóg kator nỹtĩn ke tũ nĩ. Mỹ'āg'āg ke tũ ājag nỹtĩ, ũ ag tỹ ājag vég mũ ra," he tóg, ěg Senhor tí, ěg mỹ.

¹⁶ Japo tag ag vỹ pā'i kar tỹ vėnh mǎn han mũ, ěmǎ tỹ Armagedom tá, Hebreu vĩ ki ěmǎ ěn jyjy vė.

¹⁷ Kũ Topė tỹ jėnė jafǎ ũ tóg ā tũ kujėg mũ gé. Pėnky tỹ 7 (ke) hǎ vė. Kanhkǎ krēm tóg ā tũ kujėg mũ. Kũ nĩgja sĩnvĩ ěn tá, Topė jo ĩn kǎkǎ nĩgja ěn tá vėnh vĩ tóg mē há tí, kũ tóg: "nėn kar tóg kar kǎn kũ nỹ ha," he mũ, vėnh vĩ tí. ¹⁸ Kũ ta tóg kómkóm ke mũ, tỹrỹr he tóg mũ gé, kũ ga vỹ ragra ke jagy han mũ gé. Ga tỹ ragra ke tỹ ge ve ja tũ ěg tóg nỹtĩ. ěg tỹ ga mĩ mũn kǎ tóg ragra ke tỹ ge han ja tũ nĩ. ¹⁹ Cidade mǎg ěn tóg vėnh kǎpóv kũ nỹ ha, vėnh kǎpóv tǎgtũ tỹ. Kũ ga kar mĩ cidade tóg kókėn kũ nỹtĩ nĩ. Topė pi(jė) cidade tỹ Babilónia kǎ jatũ ja nĩgtĩ'. Cidade ěn ki ke ag to tóg jũ tǎvĩ han mũ, Topė tí, ag to tóg fe gỹv han mũ. Hǎ kũ tóg ag vóg kónǎn jagy han mũ, kũ tóg ěg tỹ vinho kron ri ke nĩ. ²⁰ Kũ goj vǎso kar tóg tũ nỹtĩ ha ke gé, pǎnónh kar tóg tũ nỹtĩ gé. ²¹ Kũ nǎfy tóg vǎr mũ gé. ěhė tǎvĩ tí nĩ, nǎfy ěn tí, ũn pir tóg quilo tỹ hėn ri ke nĩ, kukryr tỹ nǎfy ěn. ěprǎ tóg vǎr mũ. Kũ ěprǎ ke ag tóg Topė mỹ vĩ kónǎn mũ gé sĩr, nǎfy tag to, tí jagy tǎvĩ nĩn kũ.

17

Ŭn tỹtǎ kórėg fi

¹ Kũ Topė tỹ jėnė jafǎ ũ tóg ĩnh ki jun mũ, ũ tỹ pėnky mǎn mũ ja ěn ag kǎ ũ. Kũ tóg ĩnh mũ: "kunig," he mũ. "Nhỹ ā mỹ cidade mǎg tí ven, cidade tỹ goj tỹ hėn ri ke tá nỹ ěn tí. Cidade ěn ki ke ag vỹ ũn mėn (ka)mė fi ri ke nỹtĩ, kũ Topė vỹ ag vóg kónǎn ke mũ, ũn mėn (ka)mė fi ri ke ěn ag. ² Pǎ'i kar vỹ fi mrė nỹ ja nĩgtĩ, ũn mėn (ka)mė ěn fi mrė. ěprǎ ke kar mỹ tóg sér tí, fi jykre tí, kũ tóg ag tỹ kronkron kũ kǎgter ri ke nĩ, ag tỹ ũn mėn (ka)mė ěn fi mrė nỹ tí," he tóg ĩnh mỹ, Topė tỹ jėnė jafǎ tí.

³ Kũ Topė kuprĩg tóg ĩnh krĩn mũ, kũ sóg nėn nė ve kũ ga kórėg ra tí mũ. Topė tỹ jėnė jafǎ ěn vỹ ĩnh pėre tí mũ. Tá ũn tỹtǎ fi tóg nĩ nĩ. Fi mėg tỹ mĩg kri fi tóg nĩ nĩ, hǎ ra tóg kusũg jė, fi mėg tí. Vėnh jygjĩ tóg fi mėg kri rǎnrǎn kũ nỹtĩ, kũ tóg vėnh kri tỹ rĩm ke kũ jė, vėnh jygjĩ rǎgrǎ tỹ. Vėnh jygjĩ ěn tóg Topė to vĩ kónǎn kũ nỹtĩ. Fi mėg vỹ ā pir ra krĩ tỹ 7 (ke) nĩ, nĩka tỹ 10 (ke) tí nĩ gé. ⁴ Ŭn tỹtǎ ěn fi vỹ kur kusũg tu kũ nĩ nĩ, kur kósóg pė. Ouro tu fi tóg nĩ gé, pó sĩnvĩ, pėrola. Ouro tỹ copo mǎn kũ fi tóg nĩ nĩ. Hǎ ra tóg nėn ũ kórėg kar tỹ fór jė, nėn ũ kavėj kar tỹ, copo tí. Fi tỹ vėnh jykre pǎno han mũ to ken hǎ vė. ⁵ Fi jiji vỹ fi kǎkǎ ki rǎn kũ nĩ, ũ tóg ā vĩ ki fi jyjy tag mē ja tũ nĩ ver. Hǎ ra tóg: "Babilónia hǎ vė," he mũ, fi jiji tí. "Ŭn mǎg vỹ tỹ ĩnh nĩ," he tóg. "Ŭn mėn

(ka)mė kar fag mỹnh vỹ tỹ ĩnh nĩ, ũ tỹ nėn ũ kavėj kar han tí ag mỹnh vỹ tỹ ĩnh nĩ, ěprǎ, ag tỹ ĩnh jykre han kũ," he tóg mũ, fi jyjy tí. ⁶ Hǎ ra fi tóg kron kũ ter nĩ, fi tỹ ũ tỹ Topė ki ge kũ nỹtĩ ag kyvėnh kron kũ. Ŭ tỹ hėn ri ke ag kǎgtėn ja ag tóg nĩgtĩ, Jesus tũgrĩn, ag tỹ Jesus tovǎnh sór tũ tũgrĩn, hǎ ra fi tóg ag kyvėnh kron kǎn ja nĩ.

ĩnh mỹ tóg e tí, sỹ fi ve kũ. ⁷ Kũ Topė tỹ jėnė jafǎ tóg ĩnh mỹ: "mỹ ā mỹ e?" he mũ. "Nhỹ ā mỹ fi kǎmėn, fi mėg tỹ mĩg tí ke gé, fi mėg krĩ tỹ 7 (ke) ěn, fi mėg nĩka tỹ 10 (ke) ěn, fi tỹ kri nĩ jafǎ ěn tí," he tóg, Topė tỹ jėnė jafǎ tí. ⁸ "Fi mėg tag vỹ vǎsỹ jė ja nĩgtĩ. Ŭri tóg ki tũ nĩ, hǎ ra tóg kǎnhnar nũgme tá kǎkutėnh ke mũ, Topė tỹ tí kókėn pė han jė. Kũ tóg ěprǎ ke ag mỹ e tĩnh mũ, ag tỹ fi mėg tag venh ken kũ, ũn jygjĩ tỹ Topė livro ki rǎn kũ nỹtĩ tũ ag mỹ. Topė tỹ nėn (ĩn) kar han to hǎ tóg ag rǎn ja tũ nĩ, kũ ag tóg rĩnrĩr ke tũ nỹtĩ. ěn ag mỹ tóg e tĩnh mũ, ag tỹ fi mėg tỹ mĩg ven kũ. Vǎsỹ tóg nĩ ja nĩgtĩ, kũ tóg ver ki tũ nĩ, hǎ ra tóg ke jėn kǎtĩg mǎn ke mũ ha.

⁹ Topė tỹ ũn kanhrǎn mũ ěn ag hǎ vỹ fi mėg to jykřėn ke mũ. Tĩ krĩ tỹ 7 (ke) vỹ tỹ pǎnónh tỹ 7 (ke) nỹtĩ. Pǎnónh ěn kri fi tóg nĩ nĩ, ũn tỹtǎ kórėg ěn fi. Pǎ'i tỹ 7 (ke) to ke vė gé, hǎ ra, tí krĩ tỹ 7 (ke) ěn tí. ¹⁰ Pǎ'i tỹ 5 (ke) vỹ hur tũg, ũn pir vỹ ũri nĩ nĩ, ũn pir ũ vỹ kar kũ kǎtĩg ke mũ gé. Tĩ kǎtĩg ken kũ tóg nĩg sĩ pė han ke mũ, ũ tỹ ěgno ěn tí. ¹¹ Fi mėg tag, ũ tỹ vǎsỹ nĩ ja kar kũ ũri kǎ nĩ tũ ěn vỹ tỹ pǎ'i ũ nĩ gé. Pǎ'i tỹ 8 he mũ vỹ tỹ tí nĩ. Pǎ'i tỹ 7 (ke) ěn mrė ke vỹ tỹ tí nĩ gé. Topė vỹ tí tỹ tũ' hėnh ke mũ gé.

¹² Tĩ nĩka tỹ 10 (ke) vỹ tỹ pǎ'i tỹ 10 (ke) nỹtĩ gé. ěn ag vỹ ver kǎmũ tũ nỹtĩ. Fi mėg mrė ag tóg tỹ pǎ'i nỹtĩnh ke mũ, hǎ ra ag tóg nĩg sĩ pė han ke mũ gé. ¹³ Jagnė mrė ag tóg vėnh jykre pir han ke mũ, pǎ'i tag ag, fi mėg ěn mrė. Fi mėg mỹ ag tóg vėnh vin ke mũ. ¹⁴ Cordeiro ěn kato ag tóg vǎsǎnsǎn ke mũ. Hǎ ra cordeiro tóg ag tỹ hėn ri kenh ke mũ, tí mrė ke ag mrė, ũ tỹ tí tovǎnh ja tũ ag mrė, ũn kuprėg kũ nỹtĩ ag mrė. Kũ cordeiro ěn vỹ tỹ pǎ'i kar kri ke jė. Pǎ'i mǎg ag kar kri tỹ pǎ'i tí jė mỹr," he tóg ĩnh mỹ, Topė tỹ jėnė jafǎ tí.

¹⁵ Kũ tóg ĩnh mỹ: "goj ve ja ā nĩ gé," he mũ. "Goj ěn tá fi tóg nĩ, ũn tỹtǎ kórėg ěn fi. Povo kar to ken hǎ vė, hǎ vỹ: goj, he mũ, ěprǎ ke kar to ken hǎ vė, nação kar to ken hǎ vė, vỹrmỹ vĩ nỹtĩ ag kar to ken hǎ vė gé, hǎ vỹ: goj, he mũ," he tóg. ¹⁶ "Kũ fi mėg vỹ tí nĩka tỹ 10 (ke) ěn mrė (tóg) fi to kórėg tǎvĩ nỹtĩnh ke mũ. Fi tũ kunũnh kǎn jė ag tóg ke mũ, fi kur mrė hǎ, kũ fi tóg kator nĩnh ke mũ, ũn kórėg ěn fi. Fi nĩ ko jė ag tóg ke mũ gé, kũ ag tóg fi pũn ke mũ gé. ¹⁷ Ag tỹ ki kǎgtĩg ra Topė tóg ag krĩn tí, ag vatǎnh tá, kũ ag tóg Topė tỹ ag mỹ fi to vėnh jykre nĩv ěn hǎ han tí. Topė tỹ ag krĩn kũ ag tóg jagnė mrė vėnh jykre pir hǎ han tí, kũ ag tóg fi mėg mỹ vėnh vin tí gé, pǎ'i

tý 10 (ke) ěn ag. Gen ký ag tóg nén kar kánkán ke mü ěn pétẽm ke mü. Topẽ tý vãsý tó ja ěn kar ti,” he tóg, Topẽ tý jẽnẽ jafá ti.

¹⁸ “Ký ün týtá kórég ěn fi, á tý ün vég mü ěn fi výtý cidade mág ěn nĩ. ěprá pá'i kri ke kar fi nĩ,” he tóg inh mý, Topẽ tý jẽnẽ jafá ěn ti.

18

Babilônia tý tũ' he

¹ Kar ký sóg Topẽ tý jẽnẽ jafá ũ vég mü gé. Kanhká tá tóg kátẽre mü. Tar pẽ tóg jẽ, jẽngrẽ tóg jẽ gé, ký ti jẽngrẽ tóg kurá han mü, ěprá, Topẽ tý jẽnẽ jafá ěn ti. ² ěn výtý prẽr mü. “!..Kókén ký ti ný ha..!” he tóg mü, prẽr ký. “!..Babilônia výtý kókén ký ný, cidade mág ěn ti..!” he tóg. “!..Japo ag, vẽnĥ jagrẽ kórég ag výtý tá ěmá nýtĩ ha..! Jẽsĩ kavẽj kar, sėsĩ kórég kar výtý tá nýtĩ ha, cidade jy ró ěn kãmĩ..!” ³ ěprá ke kar výtý cidade ěn jykre han ja nĩgte..! Ký tóg ag tý ũ mrẽ ný kónãn ěn ri ke ne..! Vinho kron mág ri ke ti ne..! cidade ěn jykre ti..! ěprá pá'i ag výtý tá vẽnĥ jykre han ja nĩgte..! Ký tóg ün týtá kórég fi mrẽ ný ri ke nĩ, ag jykre kórég ti..! Nén ũ vender he tí ag výtý cidade ěn tũgrĩn rico nýtĩ ja nĩgte..! tá ke ag tý rico távi ja nýtĩn ká..! Hã ra tóg kókén ký ný ha..!” he tóg, prẽr ký, Topẽ tý jẽnẽ jafá ti.

⁴ Ký sóg kanhká tá vẽnĥ ví ũ mẽg mü gé, ũ tý Topẽ ki ge ký nýtĩ ag mýtý tóg: “mü jẽ ha,” he mü, ũ tý kanhká tá ví mü ěn ti. “Cidade tá kãpamĩ, ke tũ nĩ mü ra ájag tóg ag mrẽ Topẽ ví mranĥ ke mü, ký Topẽ tóg ag mrẽ ájag vóg kónãn ke mü gé, ti tý cidade kókén ken ký,” he tóg, ũ tý kanhká tá ví mü ti, ũ tý Topẽ ki ge ký nýtĩ ag mýtý. Cidade ěn kókén ke to há tóg ag mýtý tóg mü. ⁵ “Topẽ výtý ag jykre pãno ve kãn, ký tóg kã jatũ tũ nĩ. Ag tý Topẽ ví mranĥ výtý e távi nýtĩ, ký ti pãnfĩ tóg kanhká pétẽm mü, ag tý Topẽ ví mranĥ pãnfĩ ti. ⁶ Ag tý ájag mýtý nén han ja ěn ri ke han nĩ, ag mýtý,” he tóg, ũ tý Topẽ ki ge ký nýtĩ ag mýtý. “Ag tý ájag mýtý ti kórég pir han ký ag mýtý ti kórég régre han nĩ, vẽnĥ kato. Ájag mýtý ag tóg ti kron jafá kórég ven ja nĩ. Ag mýtý ti kron jafá kórég ven régrẽg nĩ. ⁷ Sĩnvĩ ja ag nýtĩ, tý nén ũ mág ja ag nýtĩ. Ag jagtar han nĩ, ag sĩnvĩ tag to. Ag jagtar han nĩ, ag tý nén ũ mág tag to, ũ tý nén ũ mág tũ ag jagtar han nĩ gé, ag mrẽ. “Ŭn mág výtý ěg nýtĩ,” he ag tóg mü. “Ŭ pi(jẽ) ěg jagtar han ke mü!” he ag tóg mü. ⁸ Hã ra ag tóg vãhã venĥ ke mü, ag jagãgtar ke ti, ag vėsýrẽnh ke ti, ag vãnĥprãg ti, ký tóg ag tý vẽnĥ kaga jagy han ri ke nĩ sir. Kurá pir ki ag tóg tag ve kãn ke mü, ký ag tóg pi ki kãgter ke mü. Topẽ há výtý ag vóg kónãn ke mü, pá'i mág ti. Tar pẽ ti jẽ nĩ mýtý, Topẽ ti,” he tóg, ũ tý kanhká tá ví mü ti, ũ tý Topẽ ki ge ký nýtĩ ag mýtý.

⁹ Ký ěprá pá'i ag výtý venĥ ke mü, cidade nĩja ti. Cidade ki ke ag mrẽ tóg ag mýtý sër nĩ ja nĩgtĩ. Ag mrẽ ag tóg nén (ũ) kar vigve ja nĩgtĩ,

ký tóg ag tý fag mrẽ ný ri ke nĩ ja nĩ, ag tũ mág ěn ti. Cidade pũr nĩja ve jẽ ag tóg ke mü ha, ký ag tóg fýnh mü, jagtar ke mü. ¹⁰ Kuvar há tá ag tóg nýtĩnh ke mü, ag kanẽ jur ký, ag tý cidade ki ke ag vãnĥprãg jagy mẽ ký. Ký ag tóg jagtar ký: “jagy távi tóg ti,” henh ke mü sir, pá'i ag. “ěhé távĩn ja ti nĩ, cidade tý Babilônia tag ti, tar pẽ ja ti nĩ. Hã ra ag tóg hora pir ki ti kókén kãn,” he jẽ ag tóg ke mü, pá'i ag.

¹¹ Ký nén (ũ) vender he nýtĩgtĩ ag výtý jagtar ký fýnh ke mü gé, cidade tũ to. Tá ag tóg nén (ũ) tý ěn ri ke ve ja nĩgtĩ, ¹² ouro ti, prata ti, pó sĩnvĩ ti, pẽrola ti, pyrfẽ tý kur ti, kur tý seda ti, kur kusũg ti, kur kusũg sá ti, ka kaja e ti, elefante já tý nén han mü ti, ka sĩnvĩ tý nén han mü ti, ferro tý nén han mü ti, ferro kusũg tý nén han mü ti, pó tý mãmoro tý nén han mü ti, ¹³ canela ti, vějẽn ger há ti, ka jẽnjo pũn ký ger há tý incenso ti, ka jẽnjo pũn ký ger há tý mirra ti, vẽnĥ mĩ tũn jafá ti, vinho ti, azeite ti, farinha ti, trigo ti, monĥ ti, carneiro ti, cavalo ti, carroça ti, ũn grẽ ag, ũn týtá fag mrẽ há. Tag kar tý ag tóg negocio hyn han tí ja nĩgtĩ, vender he nýtĩgtĩ ag, há ra tóg tũ tí ha. ¹⁴ Ký nén ũ vender he nýtĩgtĩ ag tóg jagtar ký tag tónĥ ke mü, ha mẽ. “Nén kar ve ja ěg tóg nĩgtĩ, cidade tá, ký tóg ěg mýtý sër nĩ ja nĩgtĩ. Riqueza ěn tóg tũ' he kãn. Ŭ tóg nén kar ěn to ěn mãn ke tũ nĩ ha. Ve mãn ke tũ ěg tóg nĩ ha, nén (ũ) kar ěn ti,” he jẽ ag tóg ke mü, nén (ũ) vender he nýtĩgtĩ ag. ¹⁵ Ký ag tóg kuvar há tá nýtĩnh mü. Cidade ěn tá negocio han to ag tóg vẽnĥ han ja nĩgtĩ, há ký tóg ag mýtý e tí. Táta nýtĩn ký ag tóg jũrũn ke mü, ag tý cidade tá ke ag jagãgtar ve ký. Fý jẽ ag tóg ke mü, vėsýrẽnh jẽ ag tóg ke mü. ¹⁶ Ký ag tóg: “jagy távi tóg nĩ,” henh ke mü. “Há távi ja ag nýtĩ, cidade tag ki ke ja ag. Kur sĩnvĩ rĩnh ja ag tóg nýtĩ, pyrfẽ tý kur, kur kusũg, kur kusũg sá. Ouro rĩnh ja ag tóg nýtĩ, pó sĩnvĩ, pẽrola. ¹⁷ Hora pir ki ag tóg tũ' he kãn ja nĩ, ag tý nén (ũ) kar mrẽ há,” he jẽ ag tóg ke mü gé, nén ũ vender he nýtĩgtĩ ag.

¹⁸ Ký barco to pá'i ag výtý nýtĩnh ke mü gé, goj kri mü mü kar ag, barco ki rĩr ti kar ag, ũ tý goj kri rãnrãj mü kar ag ke gé. Táta nýtĩ ký ag tóg cidade nĩja ěn ve ký (ag tóg) prẽnprẽr mü sir. “Cidade ěn ri ke ve mãn ke tũ ěg tóg nĩ ha,” he jẽ ag tóg ke mü. ¹⁹ Ký ag tóg ga funfur tý vẽnĥ kri vãm ke mü sir, ag mýtý e tũn ký. Fý jẽ ag tóg ke mü, vėsýrẽnh jẽ ag tóg ke mü. “jagy távi tóg ti,” he jẽ ag tóg ke mü. “Há távi ja ag nýtĩ, cidade tag ki ke ja ag. Vẽnĥ kar výtý ag tũ mãn ký vẽnĥ hyn han ja nĩgtĩ, ũ tý barco kãmĩ goj kri mũgtĩ ag. Ký tóg jagy távi tí. Hora pir ki tóg tũ' he kãn ja nĩ,” he jẽ ag tóg ke mü gé, goj kri mũgtĩ ag.

²⁰ “Kanhká tá nýtĩ kar'. Mýtý sër nýtĩmĩ. Topẽ ki ge ký nýtĩ kar', mýtý sër nýtĩmĩ. Apóstolo kar', Topẽ ví tó tí kar', mýtý sër

nýtĩmĩ. Tũ' he kũn ag huri, cidade ẽn tá ke kar ag. Topẽ vỹ hũn ag vóg kónãn, ag tỹ ăjag vóg kónãn ja tugrĩn."

²¹ Kĩ Topẽ tỹ jẽnẽ jafã tar ũ tóg pó mág vãg mũ. Kra tỹ pó ri ke ti nĩ, pó mág ẽn ti. Kĩ tóg goj nig ki ti fón mũ, jũ kỹ, kỹ tóg: "isỹ pó fón mũ tag ri ke ti nĩn mũ, cidade tỹ Babilônia kókén ti," he mũ. "Kókén kãn kỹ tóg nĩ. ũ tóg ti ve mãn ke tũ nĩ ha, cidade ti." ²² Kãki ag tóg harpa kyn mãn ke tũ nýtĩ ha, tỹn mãn ke tũ ag nĩ ha, vãn tỹ vãkyr ẽn kyn mãn ke tũ ag nĩ ha, trombeta ti ke gé. Vãkyr mẽ mãn ke tũ ẽg nĩ ha, cidade tỹ Babilônia tá. ũ tóg ki rãnrãj mãn ke tũ nĩ ha, ũ tóg ki nĩ mãn ke tũ nĩ ha. ũ tóg ki tynyn mãn ke tũ nĩ gé. ²³ ũ tóg ki lampião grug mãn ke tũ nĩ ha. ũ tóg ki vẽn prũg to festa han mãn ke tũ nĩ gé. Há tãvĩ ja ag nýtĩ, tá nẽn (ũ) kar vender he nýtĩgtĩ ẽn ag, kỹ vẽn kar vỹ ag vỹ jẽmẽ ja nýtĩ. Povo kar krĩn kónãn ja ag tóg nýtĩ, kujã tỹ ẽg mỹ ón tĩ ẽn ri ke han ja ag tóg nýtĩ. ²⁴ Topẽ vĩ tũ ti ag kãgtẽn ja ag tóg nýtĩ, cidade ẽn tá ke ag, Topẽ ki ge kỹ nýtĩ ag kãgtẽn ja ag tóg nýtĩ. Ẽn há tá tóg vẽn ven ja nĩ, ag tỹ ũn kãgtẽn mũ kyvẽn kar ti. Há kỹ ag tóg ag kar kyvẽn kajãm kãn ke mũ," he tóg mũ, Topẽ tỹ jẽnẽ jafã tar ẽn ti.

19

¹ Kĩ sóg kãnhkã tá nẽn ũ mẽg mũ gé sir, há ra tóg ũ tỹ hẽn ri ke ag jãn mẽg nĩ. Jãn kỹ ag tóg cidade ẽn to tag tó mũ, ha mẽ. "Topẽ mỹ vĩ há han nĩ. Topẽ ne ẽg krenkren han ki kanhró nĩ". Ti há ne tỹ ũn mág nĩ". Ti há ne tar jẽ'. ² Ti tỹ nẽn han mũ vỹ kuryj kar nỹ. ũn týtã kórég ẽn fi vóg kónãn tóg huri. Ẽprã ke kar kókẽn ja fi tóg nĩ, fi jykre pãno tỹ. Topẽ vỹ fi vóg kónãn, fi tỹ ti rãnrãj han ti ag kãgtẽn ja nĩn kỹ," he ag tóg, kãnhkã tãn ag, cidade tỹ Babilônia to.

³ Kỹ ag tóg jãn mãn kỹ tag tó mũ gé, ha mẽ. "Topẽ mỹ vĩ há han nĩ. Cidade ẽn pũr nĩja vỹ kãnhkã ra tãpyr mũ. Tũ' henh ke tũ ti nĩ, nĩja ẽn," he ag tóg mũ gé, jãn kỹ, kãnhkã tãn ẽn ag. ⁴ Kỹ kófa tỹ 24 (ke) ẽn ag tóg mũg ke kãn mũ, nẽn nẽ tỹ 4 (ke) ẽn ag mrẽ há. Topẽ mỹ ag tóg: "Topẽ vỹ tỹ ă nĩ," he mũ, ũ tỹ nĩgia sĩnvĩ kri nĩ ẽn mỹ. Kỹ ag tóg: "há vẽ," he mũ gé. "Topẽ mỹ vĩ há han nĩ," he ag tóg mũ, jamã hár(a).

Cordeiro vẽn prũg

⁵ Kỹ nĩgia sĩnvĩ ẽn tá vẽn vỹ tóg mẽ há ti gé. "Ũ tỹ Topẽ mỹ rãnrãj tĩ'," he tóg. "Ũ tỹ Topẽ kamẽg tĩ'," he tóg. "Ũn mág'," he tóg. "Ũn kãsir'," he tóg. "Topẽ mỹ vĩ há han, ăjag kar," he tóg, vẽn vỹ ẽn ti.

⁶ Kỹ sóg ũ tỹ hẽn ri ke ag jãn mẽg mũ gé. Tỹ tóg sa krog vĩ mẽ ti, tỹ tóg ta tỹ tỹrĩr he mẽ ti gé, ag jãn ti. Jãn kỹ ag tóg tag tó mũ, ha mẽ. "Topẽ mỹ vĩ há han nĩ," he ag tóg. "Ũ tỹ nẽn ũ kar han ki kanhró nĩ ẽn tóg tỹ pã'i mág pẽ jẽ, ẽg pã'i mág ti, Topẽ ti. ⁷ Kỹ tóg ẽg mỹ sěr

tãvĩ tĩ. Vĩ sěr han jẽ ẽg tóg ke mũ ha. "Tỹ ti ũn mág pẽ jẽ," he jẽ ẽg tóg ke mũ gé. "Cordeiro tỹ vãhã prũg ke nẽ ha. Ti prũnh ke fi vỹ vẽn kãn huri. ⁸ Ẽ kur kupri ẽn tu kỹ fi tóg jẽ nĩ, fi kur jẽngrẽ ẽn," he ag tóg, ũn e ag, jãn jãn kỹ. Fi jykre tãg to ken há vẽ, há vỹ: fi kur kupri jẽngrẽ, he mũ, fi tỹ Topẽ jykre há ẽn han kỹ nĩ há vẽ. ũ tỹ Topẽ ki ge kỹ nýtĩ kar ag to ken há vẽ, há vỹ: cordeiro prũnh ke, he mũ.

⁹ Kỹ Topẽ tỹ jẽnẽ jafã tóg inh mỹ: "inh vỹ tag rãn nĩ," he mũ. "Ũ tỹ hẽn ri ke ag tóg cordeiro prũg tỹ festa konh ke mũ. Topẽ vỹ ũ tỹ ti festa ko mũ ag kar ve há han mũ," he tóg. Kỹ tóg: "Topẽ tỹ tón há vẽ," he mũ gé. "Hã ra Topẽ tóg ón vãn nýtĩ," he tóg, Topẽ tỹ jẽnẽ jafã ti.

¹⁰ Kỹ sóg ti krẽm mũg ke mũ, sỹ ti mỹ: "Topẽ vỹ tỹ ă nĩ," he jẽ. Há ra tóg inh mỹ: "ke tũg ra," he mũ, Topẽ tỹ jẽnẽ jafã ẽn ti. "Topẽ mỹ rãnrãj han jafã vỹ tỹ inh nĩ, ă ri ke, ă kãnhkã ag ri ke, ũ tỹ Jesus tỹ ki há tó mũ ki króm mũ ẽn ag kar ri ke sóg nĩ, Topẽ rãnrãj han kỹ," he tóg. "Topẽ há mỹ: Topẽ vỹ tỹ ă nĩ, hemnĩ," he tóg inh mỹ, Topẽ tỹ jẽnẽ jafã ẽn ti.

Topẽ vĩ tũ ti ag vỹ Jesus tỹ ki há tó mũ ẽn há kãmẽn ti.

Ũ tỹ cavalo kupri kri nĩ

¹¹ Kỹ sóg kãnhkã róm kỹ nỹ vэг mũ. Cavalo kupri vỹ tá jẽ nĩ. ũ tỹ ti kri nĩ jỹjn há vỹ: "ũn ón vãn," he mũ. "Ũ tỹ nẽn (ũ) há to krónh ke vãn," he tóg mũ gé, ti jiji ti. Ti há vỹ jykre kuryj nĩ, ũ tỹ cavalo kupri kri nĩ ẽn ti, kỹ tóg ki há tó ti gé. Nẽn ũ há há to tóg vãsãn ti gé. ¹² Ti kanẽ vỹ tỹ pĩ gru ve nĩ. Ti kri tógfi vỹ e nýtĩ. Ti kri ti jỹjy tóg rãn kỹ nĩ, hã ra ũ pi(jé) ti jiji ki kanhró nýtĩ". Ti há vỹ ă pir mỹ ă jỹjy ki kanhró nĩ". ¹³ Ti kur vỹ kyvẽn nĩ. Ti to ag tóg: "Topẽ vỹ," he tĩ. ¹⁴ Kãnhkã tá soldado ag tóg ti nón kãmũ mũ. Cavallo kupri kri ag tóg kãmũ mũ, kãnhkã tãn ag, ti soldado ag. Kur kupri rĩnh kỹ ag tóg kãmũ mũ. ¹⁵ ũ tỹ ag jo tĩ mũ ẽn jẽnkã tá rógro jã régre tóg kãkutẽ mũ. Rógro tag tỹ tóg povo kar ag tỹ hẽn ri kenh ke mũ. Tỹ ag kri jẽ kỹ tóg vẽn jykre tar han ke mũ, ag to. Uva jẽgmĩ jafã tá tóg jẽgmĩnh ke mũ, uva ti, há vỹ: Topẽ tỹ vẽn kar to jũ jagy han mũ, he mũ, há vỹ: uva jẽgmĩ, he mũ. ¹⁶ Ti kur ki tag tóg rãn kỹ nĩ, ha mẽ. "Pã'i kar ag kri pã'i," he tóg, vẽn rãn ki. "Ũn mág kar ag kri ke," he tóg mũ gé, vẽn rãn ki. Ti kre ki tóg rãn kỹ nĩ gé.

¹⁷ Kỹ sóg Topẽ tỹ jẽnẽ jafã ũ vэг mũ gé. Rã kri tóg jẽ nĩ. Kỹ tóg sēsĩ kar jẽ prěr mũ, jēsĩ tỹ kãnhkã krẽm tẽgtẽ tĩ ag kar. Jamã hár(a) tóg ag mỹ: "!.kuneg..!" he mũ. "!.Vẽn mãn kãmũ jeg..!" he tóg. "!.Topẽ tỹ festa konh kãmũ jeg..! ¹⁸ Pã'i kãgtẽr konh kãmũ jeg..! Soldado to pã'i ag, soldado ag, cavalo ag, ũ tỹ cavalo kri mũgtĩ ag, ũ tỹ tỹ camarada nýtĩ ag, ag patrão ag, ũn mág ag, ũn kãsir ag, ẽprã

ke kar ag kægter mü nĩ konh kãmũ jeg..!“ he tóg, Topê tý jênê jafã ti, sêsĩ ag kar jê prêr ký. ¹⁹ Ký sóg goj kãtã mĩg ên ve mãn mü gé, êprã pã'ĩ kar ag ke gé, ag soldado ag mré hã. Vênh mãn ký ag tóg nýtĩ, ag tý ù tý cavalo kupri kri nĩ ên kato vãsãnsãn jé, ag tý ti krêm ke ag kato vãsãnsãn mág han jé. ²⁰ Ký ag tóg mĩg ên ség mü, ù tý ón ký Topê ví tó ti ên ag mré hã, ù tý mĩg rĩnve nén ve vãnh tý hên ri ke hyn han ja ên ti. Ti tý milagre hyn han tugrĩn ù tý hên ri ke ag tóg ti ví kri nĩm ja nĩgtĩ. Ti tý ag krĩn kónãn hã vê, ù tý ti rá tý rãnrãn ký nýtĩ kar ag, ù tý ti kãggrã to: “Topê vê,” he mü kar ag. Ký ù tý mĩg ên ség mü ag tóg pĩ gru fir ki ti fón mü, pĩ mág pẽ ki, ù tý ón ký Topê ví tó ti ên mré hã. Ag rĩnrĩr hã ra ag tóg pĩ grug fir ên ki ag vãm mü, ag sigse ký. Pó tý enxofre pũr nĩja ên ki ag tóg vãm mü, vãn pũr nĩja ri ke ên ki. ²¹ Ag soldado ag kãgtén ag tóg mü gé sir, rógro tý, rógro tý ù tý cavalo kupri kri nĩ ên jenkã tá kãkutê mü ên ti. Ký jêsĩ kar ag tóg vênh fãn mü sir, ùn kægter mü ag nĩ kon ký.

20

Satanás tý prýg tý mil (ke) ki se ký jê

¹ Ký sóg Topê tý jênê jafã ù vég mü gé sir. Kanhkã tá tóg kãtére mü, Topê tý jênê jafã ti. Nügme jãnkã nífénh jafã vyn ký tóg kãtére mü, ti chave ti. Ferro tý corrente vãg tóg mü gé. ² Ên vỹ mĩg fêr ên ség mü, hã vỹ: pỹn ve tý ùn ve fag krĩn kónãn mü, he mü, hã vỹ: Japo, he mü, hã vỹ: Satanás, he mü, mĩg fêr ên ti. Ên se ký tóg ferro tý ti mrĩnh mü sir. Ký tóg se ký jê nĩ, prýg tý mil (ke) ki. ³ Nügme ki tóg ti fón mü sir, mĩg fêr ti tý. Topê tý jênê jafã ên ti, ký tóg nügme jãnkã nífénh há han mü sir, chave tý. Ký mĩg fêr ên tóg povo ag krĩn kónãn mãn ke tú nĩ ha ver, prýg tý mil (ke) ki. Prýg tý mil (ke) tag tý tú' hen ký ag tóg ver ti kavãn sĩ han mãn ke mü, mĩg fêr ti.

⁴ Ký sóg nĩgja sĩnvĩ tý hên ri ke vigvég mü. Û tý kri nĩgnĩg ký nýtĩ ag vỹ tý pã'ĩ nýtĩ, ag tý vênh kar jykre tugnỹm ke to pã'ĩ. Ký sóg êprã ke kuprĩg tý hên ri ke ag vigvég mü gé, ag tý ùn kãgtén ja ên ag kuprĩg. Ag tý vênh kar mỹ Jesus kãmên ja tugrĩn ag tóg ag kãgtén ja nĩ, ag tý Topê ví tó tugrĩn. Mĩg ên to ag tóg: “Topê vê,” he ja tú nĩgtĩ, ti kãggrã to ke gé. Mĩg rá ên tý ag tóg vênh rán ja tú nĩ gé, ag kakã ki, ag nĩgê pã'nĩ ki ke gé. Ên ag vỹ tý Cristo mré pã'ĩ nýtĩnh ha, prýg tý mil (ke) ên ki. ⁵ Vêser ù ag vỹ ver rĩnrĩr mãn ke tú nĩ. Prýg tý mil (ke) ên tý tú' hen ký ag tóg kejên rĩnrĩr mãn kãn ke mü. Û tý Cristo mré tý pã'ĩ nýtĩ tag ag vỹ rĩnrĩr vén ke mü. ⁶ Û tý rĩnrĩr vén mü mỹ tóg ví há han ke mü, Topê ti. Topê tý vỹ tý ag nýtĩ. Kægter mãn ke tú ag tóg nýtĩ ha. Topê tú ki rĩr jé ag tóg ke mü, Cristo tú ki ke gé. Prýg tý mil (ke) ki ag tóg tý pã'ĩ nýtĩnh mü, Cristo mré hã.

Satanás kutê

⁷ Kejên prýg tý mil (ke) ên tóg tú' he mü. Ký ag tóg Satanás ên kavãn sĩ han mãn ke mü. ⁸ Ký tóg tí mü, povo tý Gogue ag mré Magogue ag krĩn kónãn jé, tãtã, ga fyr tá, Satanás ti. E tãví ag nýtĩ, goj fyr tá rĩnrĩrj ri ke ên ag, goj kafã tú fyr tá rĩnrĩr ri ke ên ag. Ag vênh mãn kãn han jé tóg ke mü, Satanás ti. ⁹ Ký ag tóg tá kãmũ mü, ùn e tãví ên ag. Û tý Topê ki ge ký nýtĩ ag kato ag tóg kãmũ mü, cidade ên kato, Topê tý cidade to há nĩ ên kato. Ag tý ag tý tú' he kãn sór vê. Há ra pĩ tóg kanhkã tá kãtére mü, ký tóg ag kãgtén mü. Û tý Topê ki ge ký nýtĩ ag tý tú' he sór mü ên ag kãgtén tóg mü, pĩ ti. ¹⁰ Japo ên, ù tý ag mỹ ón mü ên fón pẽ han ag tóg mü, pĩ grug fir ên ki, pĩ mág pẽ ên ki, pó tý enxofre pũr nĩja ên kãki, vãn pũr nĩja ri ke ên kãki. Goj kãtã mĩg ên vỹ tá nĩ ha, pĩ grug fir ên kãkã, kar ký ón ký Topê ví tó ti ên ti ke gé. Pĩ grug fir ên kãki ag tóg nýtĩ, tá kãpa mãn ke tú pẽ ag tóg nýtĩ ha. Tá ag jagtar tãví nýtĩ ha.

Vênh kar jykre tugnỹm ke kurã

¹¹ Ký sóg nĩgja mág pẽ vég mü gé, nĩgja kupri. Û tóg kri nĩ nĩ. Ti rĩnve ga tóg tú' he mü vãhã, kanhkã ti ke gé. Vênh ven mãn tú tóg nýtĩ ha, kanhkã mré ga ti. ¹² Ký sóg vêser kar vigvég mü, ùn mág ag, ùn kãsir ag ke gé. Nĩgja kupri ên jo ag tóg nýtĩ. Ký livro vỹ tá nýtĩ gé. Livro ên kygvãg ag tóg mü. Vênh kar jykre vỹ livro ên ki rãnrãn ký nýtĩ. Ký livro ù vỹ tá nĩ gé, ên kavãg ag tóg mü gé. Û tý rĩr krýg ja tú venh ke mü ag jyggi vỹ livro ên ki rãnrãn ký nýtĩ. Ký Topê tóg vêser kar jykre tugnỹm ke mü, ký tóg ag mỹ ag tý nén venh ke mü ti tónh ke mü. Ag tý ájag tý nén han ja kajãm ke vê, ag tý ájag jykre tý livro ki rãnrãn ký nýtĩ ên kajãm kãn ke vê. ¹³ Û tý goj ki kægter mü ag vỹ tá nýtĩ gé, ù tý vêser jamã tá nýtĩ ag kar ti. Vênh kar vỹ tá nýtĩ. Ag tý nén han mü kar kajãm kãn jé ag tóg ke mü ha. ¹⁴ Ký ù vỹ ter mãn ke tú nĩ ha. Êg ter ke tag vỹ hur tũg. Û tý pĩ grug fir ên kãki vár ke tag ag vỹ kægter ri ke han ke mü, ký tóg ag kægter pẽ han ri ke nĩ sir, ag tũg pẽ han tú ra. ¹⁵ Ký ùn jyggi rán ký nýtĩ tú ên ag vỹ pĩ grug fir ên kãki vár kãn ke mü, ùn jyggi tý Topê livro ki rãnrãn ký nýtĩ tú ên ag.

21

Kanhkã tãg mré ga tãg

¹ Ký sóg kanhkã tãg vég mü gé, ga tãg ke gé. Kanhkã ve ên tóg hur tũg, ga ve ên ke gé, goj ti ke gé. ² Ký sóg Topê tý cidade tag, Jerusalém tãg tag vég mü gé. Kanhkã tá tóg kãtére mü, Topê tá, cidade tãg tag ti. Cidade sĩnvĩ han ja ag tóg nĩgtĩ, ký tóg ag tý tá vênh prýg to festa han ke nĩ ve nĩ. Cidade sĩnvĩ tóg ùn prũnh ke fi sĩnvĩ ri ke nĩ, fi tý ã mén ke ti jãvãnh ký. ³ Nĩgja kupri ên tá vênh ví tóg

mě há tí, ký tóg: “Topě jamān hā vē,” he mū. “Topě tý ěprā ke ag mré ěmān hā vē,” he tóg. “Ag mré tóg nī nī ha, ti tū vỹ tý ag nỹtĩh ke mū ha. Topě vỹ ag mré nĩnh mū ha, ký tóg tý ag Topě nĩ sir. ⁴ Ag kanē var tý tū’ he kãn jé tóg ke mū ha. ⁵ Ú tóg ter mãn ke tū pē nĩ ha, hā ký ũ tóg fe kaj nĩ mãn ke tū nĩ gé, jagtar ke tũm, kaganh ke tũm. Tũg ti nĩ ha, vėnh jykre si kar ti. Vėnh ven mãn ke tū ti nĩ ha, vėnh jykre si ti,” he tóg, vėnh vĩ ěn ti.

⁵ Ký ũ tý nĩgja kupri kri nĩ ěn tóg: “nén (ũ) kar han mãn jé sóg ke mū ha,” he mū. Ký tóg inh mỹ: “inh vĩ tag rãn nĩ,” he mū gé. “Sỹ ki hā tó vė. Vėnh ven kãn jé tóg ke mū, sỹ ā mỹ nén tó mū tag ti,” he tóg. ⁶ Ký tóg: “hỹ, vėnh ven kãn ti huri,” he mū gé. “Ūn ve vỹ tý inh nĩ, ký sóg tý ěgno nĩ gé. Isỹ nén (ũ) kar han tó hā sóg nĩ nĩ, ký sóg nén (ũ) kar tũg mū ra nĩnh mū gé. ⁷ Ú tóg goj kron sór mū. ěn mỹ sóg goj ven tí, kaja tú ra. Isỹ ti mỹ goj ven mū ěn vỹ ti ter tū han ke mū. ⁷ Ú tý isovãnh tū ěn mỹ sóg nĩm ke mū, presente tag ti, ha mē: ti Topě vỹ tý inh nĩnh mū, ký tóg tý inh kósın nĩnh mū gé,” he tóg inh mỹ, ũ tý nĩgja kupri kri nĩ ěn ti.

⁸ Hā ra ũ ag tóg pĩ grug fir kãki, pĩ mág pē ěn kãki vār ke mū, hā vỹ: ũn mũmėg (ka)mė ag, he mū, ũ tý isovãnh mū ag, he mū, ũ tý vėnh jykre pãno tý vėnh kavėnh tí ag, he mū, ũ tý ũ tén tí ag, he mū, ũ tý ā prũ tū fag mré nỹgnỹ mū ag, he mū, ũ tý ā mén tū mré nỹgnỹ mū fag, he mū, kujã ag, he mū, curandeiro ag, he mū, ũ tý vėnh kãgrã jykre mĩ mū mū ag, he mū, ũn ón mū ag, he mū gé. Pĩ grug fir ěn kãki tóg ag vãm kãn ke mū, pó tý enxofre pũr nĩja ěn kãki, vãn pũr nĩja ri ke ěn kãki. Ký tóg ag kãgtén pē han ri ke nĩ sir,” he tóg, ũ tý nĩgja kupri kri nĩ ěn ti.

Jerusalém tãg

⁹ Ký Topě tý jėnė jafã ũ tóg inh ki jun mū, ũ tý pėnky kãkã nĩ ěn tý ga kri ke ag vóg kónãh mū ěn ag kã ũ. Inh mỹ tóg: “kunĩg,” he mū. “Cordeiro prũnh ke fi venh kãtũg,” he tóg inh mỹ.

¹⁰ Ký Topě kupri g tóg inh krĩn mū sir, ký sóg nén nē vėg mū. Topě tý jėnė jafã ěn tóg inh pėre tí mū, pãnónh tėj (gy) kri. Pãnónh kri jē ký tóg inh mỹ Topě tý cidade tãg ven mū sir, cidade tý Jerusalém, he mū tag ti, ũ tý kanhkã tá kãtėre mū tag ti, Topě tá. ¹¹ Sĩnvĩ pē tóg nĩ, Topě sĩnvĩ ěn ri ke ti nĩ, kókov tóg nĩ gé, pó tý jaspe kókov ri ke. Pó tý tonh vỹ tý ti nĩ, jaspe ti, ký tóg pó kókov fĩn ěvãj ěn ri ke nĩ. ¹² Cidade jy ró tóg tėj gy nỹ, vėnh ra hā tóg tėj gy jė gé. Ró ki jãnkã tý 12 (ke) vỹ nỹtĩ. Ký Topě tý jėgnė jafã tý 12 (ke) ag vỹ ki rĩr nỹtĩ, jãnkã ki. Ki vėnh jygy tóg rãnran kỹ nỹtĩ, jãnkã ki, Israel jóg’jóg ve tý 12 (ke) ěn ag jygy ti. ¹³ Rã jur ja kãtã tóg jãnkã tãgtũ ũ nĩ gé, kanhkã tãpėr kãtã tóg jãnkã tãgtũ ũ nĩ gé, kanhkã tãpėr ũ

kãtã tóg jãnkã tãgtũ ũ nĩ gé. ¹⁴ Pó tý 12 (ke) kri tóg hyn han kỹ nĩ nĩ, cidade ti. Pó ěn ki vėnh jygy tóg rãnran kỹ nỹtĩ gé, apóstolo tý 12 (ke) ěn ag jygy ti, cordeiro tũ ěn ag jygy ti.

¹⁵ Ký ũ tý inh mré vĩ mū ěn, Topě tý jėnė jafã ěn tóg ti kãmun jafã vyn kỹ jė nĩ, ti kãmun jafã tý ouro ti. Ký tóg cidade kãmun sór mū, cidade jy ró ti, ti jãnkã ti ke gé. ¹⁶ Pėno tý 4 (ke) ti nĩ, cidade ti, ký ti tãpėr vỹ ti tėj ri ke nĩ. Ký Topě tý jėnė jafã ěn vỹ kãmun mū sir, cidade ti, ti kãmun jafã tý. Quilómetro tý 2 mil kri 200 (ke) ti nĩ, ti tý tėj e kỹ nỹ ki, ti tãpėr ki ke gé, ti tý vėnh ra jėn ke gé. Vėnh ri ke kar ti nĩ, ti kãmur ti. ¹⁷ Ký tóg cidade jy ró ěn kãmun mū gé. Ti tãpėr vỹ metro tý 64 (ke) nĩ. Metro tag vỹ tý ěprã ke ag kãmun jafã nĩ, hā ra Topě tý jėnė jafã vỹ kãmun mū, ěprã ke ag kãmun jafã tý. ¹⁸ Ró vỹ pó tý tonh tý jaspe tý han kỹ nỹ. Ký cidade vỹ ouro tý han kỹ nĩ, hā ra tóg fĩn ěvãj nĩ, vidro fĩn ěvãj ri ke. ¹⁹ Cidade jy ró tóg pó tý tonh mág kri han kỹ nĩ. Pó ěn tó pó tý tonh ũ tóg nỹtĩ gé, ũn e ag. Pó tý tonh mág ũ tóg tý jaspe nĩ, ký ũ tóg tý safira nĩ, ký ũ tóg tý ágata nĩ, jo ũ tóg tý esmeralda nĩ, ²⁰ jo ũ tóg tý sãrdônio nĩ, jo ũ tóg tý sãrdio nĩ, ũ tóg tý crisólito nĩ, ũ tóg tý berilo nĩ, ũ tóg tý topázio nĩ, ũ tóg tý crisópraso nĩ, ũ tóg tý jacinto nĩ, ũ tóg tý ametista nĩ gé. 12 (ke) ti nỹtĩ, pó mág ti. ²¹ Ký ti jãnkã tý 12 (ke) vỹ pėrola tý hyn han kỹ nỹtĩ. Jãnkã pir vỹ pėrola pir nĩ mỹr, ha mē. Ký ěpy mág ěn, ěmĩn mág ěn vỹ ouro tý han kỹ sa, hā ra tóg fĩn ěvãj nĩ, vidro fĩn ěvãj ri ke.

²² Hā ra sóg Topě jo ěn vėg tũ nĩ, cidade ěn tá. Topě vỹ vėnh kar kri nĩ, ký tóg nén (ũ) kar han ki kanhró nĩ gé. Topě hā vỹ cidade ěn tá ěmã nĩ, cordeiro ti ke gé, hā ký tóg tá ag jo ěn tũ nĩ. ²³ Ký rã tóg tá tũ nĩ gé, kysã ke gé. Topě tý jėgnė vỹ ki kurã han ti, ký tóg tá kutyg vãnh nĩ sir. Cordeiro ěn vỹ cidade ěn tá rã ri ke nĩ. ²⁴ Ký vėnh kar tóg Topě tý cidade ki jėngrė ěn tugrĩn ěvãnh hā han ti, povo kar ag. ěprã pã’i kar ag vỹ ājag tý nén (ũ) kar gé kãmũnh mū, ag tý tá vin han jé. ²⁵ Jãnkã vỹ nũgnón kỹ nỹtĩ, kurã kar ki. Kutyg tũ nĩn kỹ ag tóg jãnkã nĩgĩnėh tũ nĩgtĩ. ²⁶ Povo kar ag vỹ ājag tý nén (ũ) gé kãmũnh ke mū, cidade ěn mĩ. ²⁷ Hā ra nén ũ kórėg vỹ kãrãnh ke tũ pē nĩ. ũ tý vėnh jykre pãno han mū ag vỹ rã genh ke tũ nĩ, ũn ón mū ag ke gé. Ūn jygy tý livro ki rãnran kỹ nỹtĩ ěn ag hā vỹ ra genh ke mū. ũ tý rĩr krỹg ja tũ vėg mū ěn ag jygy vỹ rãnran kỹ nỹtĩ, cordeiro tý livro ěn ki.

22

¹ Ký Topě tý jėnė jafã tóg inh mỹ goj mág ven mū. Goj ěn vỹ ěg rĩnrĩr han ti. Kómkóm ke ti tí, goj ěn tí, pó kupri fĩn ěvãj tý kómkóm ke ěn ri ke, goj tí. Goj ěn nĩhỹg vỹ Topě nĩgja tá nĩ, cordeiro nĩgja ěn tá. ² Ký tóg cidade kaju mĩ tí mū, ěpy mág jagma, ěmĩn mág ěn

jagma, goj ti. Ti fyr tá ka tóg nýtí, ti fyr ũ tá ke gé. Ka kanē ēn vỹ ēg rĩnrĩr han tí gé. Ēn vỹ prỹg pir ki kanē tỹ 12 (ke) han tí. Kysá kar ki tóg ā kanē hyn han tí. Ti fěj vỹ tỹ vėnh kagta kar nĩ, vėnh kaga kar tỹ tóg hághá' he kán tí. ³ Topě tỹ nén ũ to jũ vỹ tá nĩnh ke tũ pě nĩ, cidade ēn tá.

Topě nĩgia vỹ cidade ēn tá nĩ nĩ, cordeiro nĩgia ēn tí, kỹ vėnh kar vỹ ti to: "Topě vė," henh ke mũ, Topě rānrāj han tí ag kar. ⁴ Topě ve jé ag tóg ke mũ, kỹ ti jiji vỹ ag kaká ki rán kỹ nĩnh mũ. ⁵ Tá tóg kutyg vānh nỹgtĩ, hā kỹ ag tóg tá lampiāo grug ke tũ nĩ. Rā vỹ tá tũ nĩ gé. Topě vỹ ag mỹ tỹ jėngrē han tĩgtĩ, ēg pā'i tí. Kỹ tá nỹtĩ ag tóg tỹ pā'i nỹtĩnh ke mũ gé. Ag tỹ tỹ pā'i nỹtĩnh ke tag vỹ tũ' henh ke tũ nĩ.

Jesus kātĩg mǎn

⁶ Kỹ Topě tỹ jėnē jafā ēn tóg inh mỹ: "inh vỹ vỹ tỹ ki hā ke nĩ," he mũ. "Vėnh ó pijé'," he tóg. "Ēg jóg tỹ Topě vỹ ũ tỹ ā vĩ to tí ag mỹ ā kuprĩg jėnē, ti tỹ ag kanhrān jé. Hā kỹ tóg ā tỹ jėgnē jafā ag kǎ ũ jėnē, ti tỹ ti mỹ rānrāj tĩ ag mỹ tó jé, nén tỹ kǎnhmar kutėnh ke mũ ti," he tóg, inh mỹ, Topě tỹ jėnē jafā ti.

⁷ Jesus vỹ tag tó mũ, ha mē. "Ha vé, inh kātĩg mǎn ke nē ha. Nén tỹ livro tag ki rán kỹ nĩ tag to jyrkėn há han nĩ, kỹ Topě tóg ājag mỹ vĩ há han ke mũ," he tóg, Jesus ti.

⁸ Tag kar ve inh, mē inh ke gé, inh, hā vỹ: João, he mũ. Isỹ ve kǎn kar kỹ sóg ũ tỹ inh mỹ tag ven mũ ēn krēm mũg ke mũ, sỹ ti mỹ: "Topě vỹ tỹ ā nĩ," he jé. ⁹ Hā ra tóg inh mỹ: "ke tũg nĩ," he mũ. "Á ri ke sóg nĩ, isỹ Topě rānrāj han kỹ. Ā rėgre ag ri ke sóg nĩ, ũ tỹ Topě vĩ tó tí ag ri ke sóg nĩ, ũ tỹ livro tag ki nén rǎn kỹ nĩ mēg mũ ag ri ke sóg nĩ gé. Topě hā mỹ: "Topě vỹ tỹ ā nĩ," hemnĩ," he tóg, inh mỹ, Topě tỹ jėnē jafā ti.

¹⁰ Kỹ Jesus vỹ tag tó mũ gé, ha mē. "Livro tag ki nén rǎn kỹ nĩ tag pėju sór tũg nĩ," he tóg, inh mỹ. "Kakó ti nĩ ha, ājag tỹ nén tỹ ki rán kỹ nĩ tag venh ke mũ ti. ¹¹ ũ tỹ vėnh jykre pāno han mũ ēn jé han kỹ nĩ nĩ. ũ mỹn hỹn há tũgtĩ, ti jykre kavéj ti. Ti jé ā jykre kórėg hā mĩ tũg. ũ tóg vėnh jykre kurj han tí. Ti jé to tar nĩ. ũ ag tóg tỹ Topě tũ nýtĩ. Ag jé ti to krónh ke tũg," he tóg, Jesus ti.

¹² "Ha vé, inh kātĩg mǎn ke nē ha. Ājag kaja ma sóg kātĩg ke mũ, ha vemnĩ. Vėnh kar vỹ ve kǎn ke mũ, ag tỹ nén han mũ kaja ti.

¹³ Topě vĩ kar han sóg tí. ũn ve vỹ tỹ inh nĩ, ũn tỹ ěgno vỹ tỹ inh nĩ gé. Isỹ nén kar han vén to hā sóg nĩ, kỹ sóg nén kar tỹ tũ' he mũ ra ěgno kǎ nĩnh ke mũ gé," he tóg, Jesus ti.

¹⁴ "Ũ ag tóg ājag jykre kugrynh sór tí, hā kỹ ag tóg ēg tỹ ēg kur kygfa ri ke han tí. Ēn ag mỹ tóg vĩ há han ke mũ, Topě ti. Ka kanē tỹ ēg rĩnrĩr han tí ēn ko jé ag tóg ke mũ, kỹ ag tóg cidade ēn jānká ra genh ke mũ gé. ¹⁵ Hā ra ũ ag tóg ēn ra genh ke tũ nĩ, hā vỹ: ũ tỹ vėnh jykre pāno tỹ vėnh kavėnh tí ag, he mũ, kujá ag, he mũ, curandeiro ag, he mũ, ũ tỹ ā prũ tũ fag mré nỹgnỹ mũ ag, he mũ, ũ fag tỹ ājag mėn tũ ag mré nỹgnỹ mũ fag, he mũ, ũ tỹ ũ tén mũ ag, he mũ, ũ tỹ vėnh kǎggrá jykre mĩ mũ mũ ag, he mũ, ũn ón mũ ag, he mũ, ũ tỹ ũ ag lograr he mũ ag, he mũ gé. Ēn ag vỹ cidade ra genh ke tũ pě nĩ," he tóg, Jesus ti.

¹⁶ "Isỹ jėnē jafā jėnē inh, inh, hā vỹ: Jesus, he mũ. Ti jėnē inh, ti tỹ ājag mỹ ājag tỹ nén venh ke mũ kar tó jé, ũ tỹ inh vĩ jėmē jé vėnh mǎn tí ag kar mỹ. Davi krē'krē ag kǎ ũ ěn vỹ tỹ inh nĩ. Krĩg mág hā sóg nĩ," he tóg, Jesus ti.

¹⁷ Kỹ Topě kuprĩg vỹ Jesus mỹ: "kur kātĩg," he mũ. ũ tỹ ti ki ge kỹ nýtĩ kar ag vỹ ti mỹ tag tó tí gé, ag tỹ tỹ ti prũnh ke fi ri ke nýtĩn kỹ. ũ tỹ ag tỹ ti jé prėr mēg mũ ag jé ti mỹ: "kur kātĩg," he kǎn.

Kỹ Jesus tóg: "ũ tỹ goj kron sór mũ ēn jé iso kātĩ," he mũ, "sỹ ti mỹ goj jun jé, fagrĩnh mỹ. Goj ēn vỹ ti rĩr han ke mũ, ha vemnĩ," he tóg, Jesus ti.

João tỹ ve ja

¹⁸ Vāh sóg tag tó sór mũ, inh, hā vỹ: João, he mũ, ha mē. ũ tóg kejėn isỹ nén rǎn mũ tag ve kỹ pāte ũ rǎn mǎn sór ke mũ gé hėn ri ke mũn. Ēn vóg kónān tāvĩ han jé tóg ke mũ, Topě ti, kỹ tóg sỹ nén ũ jagy tó mũ ēn ve kǎn ke mũ, ha mē. ¹⁹ Kejėn ũ tóg hėn ri ke mũn isỹ nén rǎn mũ ũ tỹ nén ũ tũ han sór mũ. Ēn tũ mág tỹ tóg tũ' henh ke mũ gé, Topě ti, kỹ tóg ka kanē tỹ ēg rĩnrĩr han mũ ēn konh ke tũ nĩ. Topě tỹ cidade nĩv ēn ra rǎnh ke tũ tóg nĩ gé, sỹ cidade kǎmėn mũ ēn ra.

²⁰ ũ tỹ inh mỹ tag kar ven mũ ēn vỹ: "inh kātĩg mǎn ke nē ha, sỹ ki hā tó vė," he mũ.

Hỹ, kur kātĩg, ěg Senhor tỹ Jesus'.

²¹ ěg Senhor tỹ Jesus jé ājag kar tar han. Hā vė.

Ēg tỹ Topě vĩ rá venh ke

Ēg tỹ Topě vĩ rá ve kỹ ki kanhrān kỹ ki krov kỹ ēg hā han ke mũ. Kurā kar ki ěg tóg to sĩ han ke mũ, kỹ ěg tóg kǎnhmar ěn rǎm ke mũ. Kỹ tóg há tí gé, ěg tỹ prỹg kar ki Novo Testamento tag ěn rǎm kỹ, ěg tỹ tỹ vėnh kanhrān há han jé. Ēg tỹ ěn rǎm jé ěg tóg gen kỹ to kėnh mũ, ha vé: